DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET

KONINKLIJK NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP
VOOR GESLACHT EN WAPENKUNDE

1937

55STE JAARGANG

INHOUD.

1937.

Kol.

Bestuursberichten . . . . . 3, 33, 65, 98, 137, 177, 225, 265, 300, 329, 377, 425.
Het huwelijk van onze Kroonprinses (met een wapenteekening door Kolonel J. C. P. W. A. Steenkamp) . . . . . 1-2.
De wederzijdsche 32 kwartieren van het Prinselijk Bruidspaar, door Dr. Th. R. Valck Lucassen 3, 15—18, 62.
De voorouders in de rechte mannelijke lijn van H. K. H. Prinses Juliana en Z. D. H. Prins Bernhard, door D. van Alff . . . . . 3-7.
Het wapen van Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld, door R. T. Muschart . . . . . 7-9.
Genealogie van het geslacht der graven van Nassau (la Lecq), door W. A. van Rijn . 9-14, 19, 20.
Nogmaals het Nijmeegsche geslacht van Suchtelen, door H. J. van 't Lindenhout .. 21-23.
Gerhard, graaf van Nassau, 1259-1313. De oudst bekende Nassau in Nederland ?, door J. M. van de Venne en Alexander A. M. Stols (met zegelafbeeldingen) ..... 35-38.
De vroege riddermatigheid van het geslacht van Oldeneel, door J. de Groot .... 38—42.
Twee takken van het geslacht van der Merwede in Groningen en omstreken, door Mr. H. L. Hommes . . . . . 42-47.
Het Drentsche Hiddingh-wapen, door Mr. L. van der Poel Hiddingh (met zegelafbeeldingen) 47-49.
Nog eens: Delftsche Overschie's, door H. Wijnaendts . . . . 49-52.
Geslacht Makkes te Wormerveer (Doopsgezind), door G. J. Honig .. 53-55.
Vermeulen-van der Laen, door W. J. J. C. Bijleveld ..... 56-58.
Onjuistheden in het Armorial Général van J B. Rietstap, door R. T. Muschart 58—61, 126-129, 163-167, 214—217, 281-284, 409412.
Waterschapswapens voor Friesland 1.930-1935, door Mr. A. S. Miedema (met een plaat) . . . 69—78.
De oudste generaties van het geslacht Hoynck, door J. C. Hoynck van Papendrecht ..... 79-81.
Boekbespreking : Nederland's Adelsboek 1937 (35e jaargang) ; Nederland's Patriciaat 1937 (23e jaargang), door W. F. del Campo Hartman . . . . . 81-86.
Jhr. C. H. C. A. van Sypesteyn †, door Dr. Th. R. Valck Lucassen . . . . 97-98.
Bijdrage tot de oudste generaties van het geslacht Bentinck, door J. de Groot ..... 99-106.
Het thans Nederlandsche — uit Beieren stammende — geslacht Krafft (van de Laar Krafft-Spencer Krafft), door W. Wijnaendts van Resandt en Dr. A. J. C. Krafft ..... 105-113.
Voor- en nageslacht van den schilder en uitvinder Jan van der Heyden, door Mr. A. C. van Eck 113-116.
Van der Meyden. De moord op een Rotterdamsche burgemeestersvrouw in 1649, door W. J. L. Poelmans . . . . . 117-120.
Het geslacht of de geslachten Perk, door Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel 120—126, 167-170, 209-213, 249-254, 449-453.
De afstamming van het geslacht de Kempenaer, door Dr. Henri Obreen ..... 137-146.
Nakomelingen van Pieter Adriaansz. Karre, medegedeeld door Mr. W. de Vries 147-161, 204—209, 240—249.
De Haarlemsche Thesauriersrekeningen als genealogische bron, door Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn . . . . . 161-163.
Een Roomsch-Katholieke tak van de familie Leyssius, door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius 170—172.
De verleening van een wapen aan Wieringerwaard en Beemster door het Hof van Holland in 1611 en 1612, door J. Smit . . . . . 172-173.
Genealogie van het geslacht Farret, door J. D. Uhlenbeck . . . . . 179-186.
Eenige mededeelingen omtrent Delftsche de Bye's en hun magen, door Dr. P. G. F. Vermast 186191, 278-281, 412-416.
De afstamming van het geslacht Labrijn, door Dr. H. W. van Tricht ..... 191-195.
Grafzerken in de Groote Kerk van Breda, medegedeeld door J. C. P. W. A. Steenkamp . . . 195—200.
Familie-aanteekeningen van den Hove, medegedeeld door Jhr. P. Beelaerts van Blokland . 200—204.
Jaarlijksche Algemeene Vergadering, gehouden te 's-Gravenhage op 29 Mei 1937 ..... 229-232.
Jaarverslag 1936 . . . . . 232-235.
De oudste heeren van Breda (12e eeuw), door Dr. Henri Obreen ..... 235-238.
De stamreeks van het adellijk geslacht Lewe, door Mr. A. Haga ..... 237—240.
Aanvullingen op eenige in Nederland's Patriciaat gepubliceerde stamreeksen (Beeldemaker, Beyerman, van den Bosch), door W. A. van Rijn ..... 254—255.
De oudste heeren van den Doornenburg ,door Mr. A. P. van Schilfgaarde ..... 267—273.

Kol.

Van der Meer, door W. J. J. C. Bijleveld . . . . . 273-278.
Het wapen van Mr. Daniël van Hogendorp, door Dr. E. Wiersum . . . . . 284-285.
Henri Obreen †, door W. J. J. C. Bijleveld . . . . . 297-300.
Het Schotsche geslacht Orrock hier te lande, door W. E. van Dam van Isselt . . . . . 300-310.
De oorsprong van het Brabantsche geslacht Bac, door H. J. A. van Son . . . . 310-313, 365-368.
De oudste generaties van het geslacht Tonckens, door Mr. W. Lunsingh Tonckens . . . . . 313-317.
Fragment-genealogie van het Utrechtsche geslacht van Griethuysen. door Mr. A. Haga . . . 317-321.
Het geslacht (de) Pesters te Maastricht, door J. Philippens . . . . . 331-345, 396-404.
Hoe kwam Gorinchem aan het geslacht van Arkel?, door J. de Groot . . . . . 345-350.
Opschriften van grafzerken in de Groote of Onze-Lieve-Vrouwekerk' te' Breda, 'door 'C.' D. Bakker, met eene inleiding van Mr. Elisabeth C. M. Prins . . . . . 349-358.
Genealogie van het Delftsche geslacht Vlaerdingerwout, door J. Warner . . . . . 358-365.
Iets over de oudere generaties van de familie du Bois, door H. Wijnaendts . . . . . 368-370.
De excursie naar Nassau, door Dr. Th. R. Valck Lucassen (met een plaat) . . . . . 381-385.
Nieuwe gezichtspunten aangaande den oorsprong van het geslacht de Vos van Steenwijk, door J. de Groot (met een plaat) . . . . . 385-396, 427-439.
Genealogie (von) Deneken, medegedeeld door Dr. Th. R. Valck Lucassen . . . . . 403—409.
Labrijn, door Dr. H. W. van Tricht . . . . . 416-418.
Het nageslacht van Hr. Willem Heer van Striene en zijne tweede echtgenoote Ver Mathilde, door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius . . . . . 440—442.
Stamreeksen van Brienen, door Mr. A. Haga . . . . . 441-445.
Genealogie van het Rotterdamsch geslacht de Lint, door W. A. van Rijn . . . . . 445-449.

Kortemededeelingen: De symboliek van den wimpel, 24; Van Boymer, 24, 25, 130; Van Twickelo, 25, 61; Van Maneil, 26 ; Puchler, 27 ; De laatste van Soudenbalch ?, 27 ; Gemeentewapens, 27, 28, 61, 62, 131, 374, 375 ; Van Gesseler, 28 ; Van Valkenburg, 28; Van Nassau la Lecq, 61; Ladenius, 61; Blois-Bloos, 86—88; Graaf (Graeff), 88, 131; Koninklijke Bibliotheek te Brussel, 88; Het wapen van het Amsterdamsche regeeringsgeslacht van Beuningen, 129; Beeldemaker, 130; Van Citters, 130; Belgische archivalia, 131 ; Adelsgunst, 173 ; Van der Merwede, 173, 255, 287; Jan van Riebeeck, 217, 257, 287 ; Het huis Poelenburg onder Heemskerk, 217 ; Van Duivendrecht-Hubert, 218; Geraerds-Gerard, 218; Nieuwenkamp, 218; Melaatschenhuwelijk, 219; Garnizoenskerken in de Zuidelijke Nederlanden, 257 ; Van Griethuysen, 286, 323-325 ; Hoynck, 287 ; Wesselman van Helmond, 287; Verkoopen van familiewapens, 287; Nederland en Lippe, 321; Baron de Ruyter, 322, 323; Wapen en vlag van Z. K. H. Prins Bernhard. 370, 372; Van Wijnbergen, 372-374; Orrock, 374; Van Horssen, Ruys. (Een bijdrage tot de stamreeks Ruys de Beerenbrouck?), 418, 419; De wapens van Bransenborch en van Bronchorst, 419 ; Van Riebeeck, 419, 420 ; Dresselhuis, 420 ; Het geslacht (de) Pesters te Maastricht, 453, 454.

Vragen en antwoorden: Aa (van der) 132; Aelst (van) 375 ; Arkel (van) 288, 325; Asperen (van) 175 ; Baersdorp (van) 224, 263 ; Banning 173 ; Baumbrock 91; Bax 288 ; Beck 89, 288 ; Blancken 220, 261; Blois 219; Bloos 219; Bock 288; Boot 32; Bouricius 288, 375 ; Bouwens 219; Brakel (van) 93; Brasseler 91; Brinkman 132, 174; Broeker 420; Brouwer 91; Bruening 92; Buisman 375; Buysman 375; Byland (van) 28 ; Bysterbos 376 ; Chièse 294 ; Donkersloot 174 ; Edens 376 ; Elburch (van der) 174, 258 ; Eyll (van) 132; Farret 183 ; Fenema (van) 219; Fischer de Monrepos 92; Frederiks 376; Geep (de) 219; Ghijben 289 ; Glockmann (von) 31; Gordon 289 ; Goudoever 93; Haak 259 ; Haas (de) 289, 420 ; Hasevelt (van) 219 ; Hasselman 219 ; Hazendonck (van) 62 ; Heemskerck (van) 289 ; Heerman 290 ; Hegt (Noordhoek) 175 ; Hemsinck 220, 259 ; 260 ; Hoeve (van der) 260 ; Hueting 29, 260, 291; Hulter (de) 260, 291, 292 ; Huygens 220 ; Huyser 93 ; Jehu 29, 62 ; Ceulen(van) 420 ; Keyser 62, 93, 220, 260 ; Koch 292 ; Kohler 292, 326 ; Koller 292, 326 ; Koogh (van der) 132, 174 ; Koomans 28 ; Coomans 28 ; Corstanje 132 ; Koster 30, 174; Cöster 30, 174; Cramer 92, 132 ; Krukland 220; Krijtsnagh (van) 132, 175 ; Cuyper 454; Laen (van der) 32, 95 ; Lange (de) 30 ; Lewe 132 ; Lidth de Jeude (van) 220, 261; Lit(h) (van) 294; Losecaat 294; Malsum (van) 175 ; Meester (de) 30 ; Mepsche Hiddinghe 221, 376 ; Meulenbeek 30 ; Meurs (van) 292 ; Middelman 63, 94, 221; Moseley 376; Nikkels 63; Nutt (van) 219; Oosting 259; Oyens 63; Pabst (van) 288, 375; Panis 31 ; Pavort (van de) 95; Perk 175; Pesser van Velsen 293, 326; Poll (van de(r)) 31 ; Pool 294; Robbé 95 ; Rocquette 455 ; Rosa 293; Royer 220; Rijsoort (van) 186; Rijswijck (van) 421; Sas 219; Sasbout 455 ; Scheij 261, 293; Schneider 29, 62; Schouten 262; Schwencke 31; Sedlnitski 262, 422; St. Amant (de) 420; Sloet (van) 32; Smits 175 ; Soudaan 32; Sperna Weiland 220, 293 ; Stappers (de) 95, 133 ; Steendijck 422, 456; Stockelaar 134; Strijen (van) 132; Studler van Zurck 221; Suchtelen (van) 135; Surck (Studler van) 175 ; Suys 175 ; Swieten (van) 290 ; Testas 423 ; Tiewielen 30 ; Timaeus 95 ; Tromp 222, 293 ; Tulleners 176; Tymaeus 95, 135 ; Veen (van) 293, 326, 327; Veer (de) 176, 222; Vergith 293 ; Vermeulen 32, 95, 223 ; Vileers (de) 294 ; Vinck (de) 294, 327 ; Visscher 32 ; Wael (de) 224, 263 ; Waele 294; Walen 294 ; Walré (van) 224; Weier 295, 328 ; Wely (van) 176, 263, 294, 327, 423 ; Weustenraad 224 ; Weyer 295, 328, 424; Weys 420 ; Wicherlink 64, 135 ; Wildeman 93 ; Woestenraedt 224, 295, 296 ; Onbekende wapens 96, 224, 296, 328 ; Wapens Schepmoes en van Eps 136 ; Heerlijkheid Hoogenhuysen 96, 136 ; Krimpen a/d. I Jssel (ambachtsheerlijkheid) 376 ; Heerlijkheid en Ambachtsheerlijkheid 96.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. Th. R. Valck Lucassen, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg* 6, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 1. LV° Jaargang. Januari 1937.

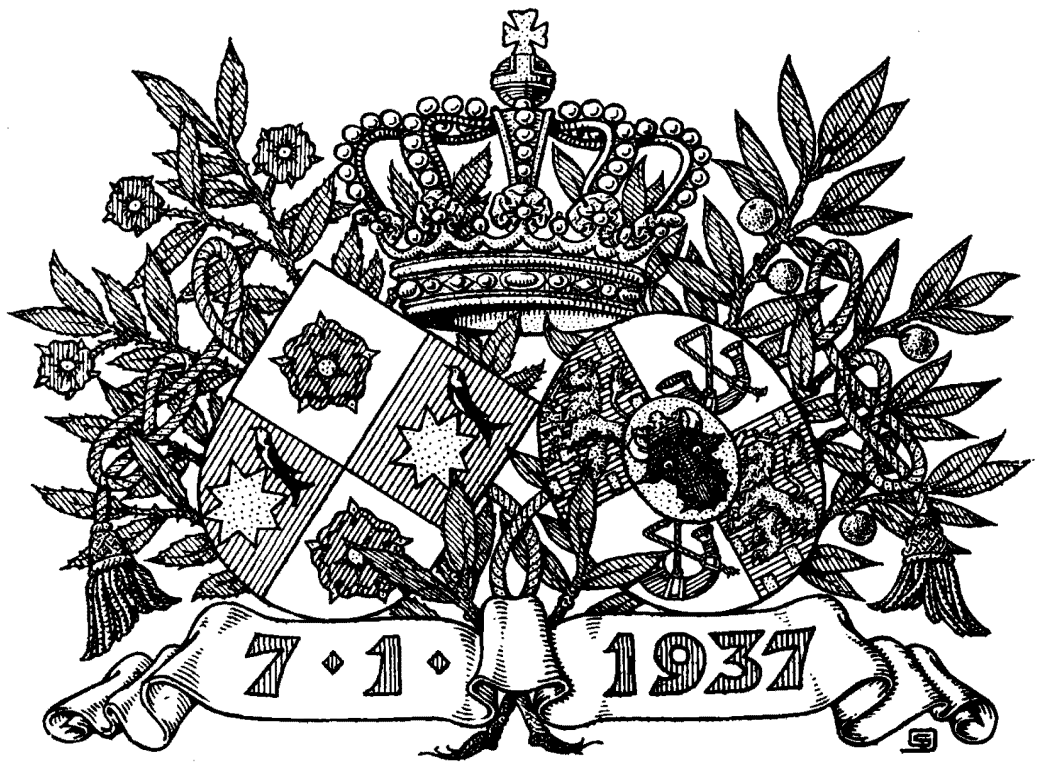

Het Huwelijk van onze Kroonprinses.

Bij het verschijnen van dit nummer is het geheele laad ia feesttooi gehuld. Ons valk bereidt zich met vreugde en geestdrift voor op het huwelijk op 7 Januari a.s. van H. K. H. Prinses Juliana met Z. D.H. Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld. Moge God het Prinselijk Paar Zijn zegen schenken eo de Oranjezon tot in lengte van dagen OM Vaderland blijven beschijnen!

Bij dit nummer worden verzonden titel, inhoud en register op de namen, behoorende bij den 54en jaargang (1936).

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

Mej. P. B EYDALS . . . . . ***Delft.***
Wnd. Archivaris der Gemeente Delft. *Gemeentewchief.*

Ir. M. A. VAN N OORDEN . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Ingenieur b/d Holl. Beton Mij. *Klimopstraat 13.*

J. PH. N. DU QUESNE VAN BRUCHEM . . . ***Santpoort (Station).***
Vinkenlaan 2.

Jhr. Mr. L. M. RUTGERS VAN ROZENBURG . . *Brussel.*
Rue d'Arlon 31

Adreswijzigingen.

J. T H . BOELEN . . . . . *Amsterdam.*
van Eeghenstraat 68.

Jhr. F. 1. VAN H AEFTEN . . . . . ***Londen.***
104, St. Mary Abbot's Court, Kensington, W.14.

Ir. G. L. MEESTERS w.i. . . . . ***Rotterdam(***
Heemraadsingel 24b.

B. H. SLICHER . . . . . ***Bilthoven.***
Julianalaan 80.

Jhr. Mr. H. R. A. LAMAN TRIP . . . . . *Velp* ***(G.).***
Daalhuizerweg 6.

De wederzijdsche 32 kwartiereu van het Prinselijk Bruidspaar.

Een tabel, inhoudende de 32 kwartieren van H. K. H. Prinses Juliana en Z. D. H. Prins Bernhard, vindt men afgedrukt in de kk. 15—18.

De voorouders in de rechte mannelijke lijn van H. K. H. Prinses Juliana en Z. D. H. Prins Bernhard [1]),

door D. VAN ALFF.

Stamreeks van H. K, H, Prinses Juliana.

1. *Niklot,* Vorst *van* de ***Wendische Volksstammen der*** *Obotriten. Kessiners en Circipaners,* Heer ***van Schwerin,*** sneuvelt Aug. 1160, tr.: N. N.

II. *Pribislaw.,* Vorst der ***Wenden,*** Rijksvorst 1170, overl. 30 Dec. 1178, tr. : *Woizlawa,* overl. 1 172.

111. *Heinrich Burwin 1,* Vorst (1179) ***van Mecklenburg,*** overl. *28* Januari 1227, tr. le 1166: ***Mathilde, geb.*** omstr. 11.50, overl. vóór 1219, nat. dr. van ***Hendrik de Leeuw,*** Hertog van *Saksen en Beieren en Ida van* ***Bliescastel;*** tr. 2e vóór 1219: *Adelheid,* overl. na 1223.

Uit het eerste huwelijk:

IV. *Heinrich Burwin 11,* Vorst *van* ***Mecklenburg,*** overl. 5 Juni 1226, tr. : *Christine,* overl. na 20 Mei 1248.

V. *Johann 1,* Vorst *van Mecklenburg,* geb. omstr. 1211, overl. 1 Aug. 1264, tr. omstr. 1230: ***Lutgardis,*** overl. 1267 vóór 14 Juni, dr. van *Poppo VII,* Graaf ***van Henneberg*** en ***Elisabeth N.***

VI *Heinrich 1,* Vorst *van Mecklenburg,* overl. 2 Jan. 1302, tr. omstr. 1259: *Anastasia,* overl. 15 Maart 1317, dr. van ***Barnim 1,*** Hertog *van* ***Pommeren*** en ***Marianne van*** *Orlamünde.*

VII. ***Heinrich 11,*** bijgenaamd ***„De Leeuw",*** Vorst ***van Mecklenburg,*** geb. na 14 April 1266, overl. 21 of 22 Jan. 1329, tr. le 11 Aug. 1292 : ***Beatrix,*** overl. 22 Sept. 1314, dr. van *Albrecht* ***111,*** Markgraaf *van* ***Brandenburg*** en *Mathilde van Denemarken;* tr. 2e vóór 6 Jan. 1317: ***Anna,*** overl. 22 Nov. 1327, dr. van *Albrecht* ***11,*** Hertog van ***Saksen-Wittenberg*** en ***Agnes*** *van* ***Habsburg*** en wed. van ***Friedrich,*** Markgraaf van *Meissen;* tr. 3e 1328: *Agnes,* overl. na 29 Juli 1343, dr. van *Günther* ***11,*** Graaf ***van Lindau-Ruppin*** en wed. van *Wizlaw IV,* Vorst *van Rügen.*

Uit het tweede huwelijk:

VIII. *Albrecht* ***11,*** Hertog (8 Juli 1348) ***van Mecklenburg,*** geb. 1318, verkrijgt 1359 het graafschap Schwerin van Nicolaas, Graaf van Schwerin en Tecklenburg, overl. Schwerin 18 Febr. 1379, tr. le Rostock 10 April 1336: ***Eufemia,*** overl. vóór 16 Juni 1370, dr. van ***Erik,*** Hertog van ***Zweden*** en ***Ingeborg van Noorwegen*** ; tr. 2e vóór *4* Maart 1378: ***Adelheid,*** overl. 1380, dr. van ***Ulrich,*** Graaf van ***Hohnstein.***

Uit het eerste huwelijk:

IX. ***Magnus*** *I,* Hertog ***van Mecklenburg,*** overl. 1 Sept. 1384, tr. 1362: *Elisabeth,* overl. na 16 Juni 1377, dr. van ***Barnim ZV,*** Hertog *van* ***Pommeren*** en ***Sofie van*** *Werle.*

X. Johann IV, Hertog *van* ***Mecklenburg,*** overl. 16 Oct. 1422, tr. 1[0] Schwerin 28 Febr. 1400: ***Jutta,*** overl. 7 Oct. 1415, dr. van ***Otto III,*** Graaf ***van Hoya*** en *Helene*(?) ***van Brunswijk;*** tr. 2e 1416: *Catharina,* overl. na 18 Nov. 1448, dr. van ***Erich IV,*** Hertog van ***Saksen-Lauenbatrg*** en ***Sofie van*** *Brunswijk.*

Uit het tweede huwelijk:

XI. ***Heinrich 11,*** Hertog van ***Mecklenburg,*** geb. 1417, sluit 1442 het verdrag van Wittstock, waarbij bepaald wordt, dat indien het Mecklenburgsche vorstenhuis zou uitsterven, het huis Hohenzollern zou opvolgen, overl. 9 Maart 1477, tr. Mei 1432: ***Dorothea,*** geb. 9 Febr. 1420, overl. 19 Jan. 1491, dr. van *Friedrich 1,* Keurvorst ***van Brandenburg*** en ***Elisabeth van*** *Beieren-Landshut.*

XII. ***Magnus II,*** Hertog van ***Mecklenburg,*** geb. 1441, overl. Doberan 20 Nov. 1503, tr. Anklam 29 Mei 1478: *Sofie,* overl. *26* April 1504, dr. van ***Erich II,*** Hertog van ***Pommeren-Stettin*** cn ***Sofie van*** Pommeren.

X111. *Albrecht* ***VII,*** Hertog van ***Mecklenburg,*** geb. ***28*** Juli 1488, overl. Schwerin 5 Jan. 1547, tr. Berlijn 17 Jan. 1524: ***Anna,*** geb. 1507, overl. Liibz 19 Juni 1567, dr. van *Joachim* ***1,*** Keurvorst van ***Brandenburg*** en ***Elisabeth van Denemarken.***

XIV. *Johann Albrecht* ***1,*** Hertog van ***Mecklenburg,*** geb. Schwerin 23 Dec. 1525, overl. 12 Febr. 1576, tr. Wismar 24 Febr. 1555 : Anna *Sofie,* geb. 11 Juni 1.527, overl. Lübz 6 Febr. 1591, dr. van ***Albrecht,*** Hertog van ***Pruisen*** en ***Dorotheo*** *van* ***Denemarken.***

XV. *Johann* ***VII,*** Hertog van ***Mecklenburg,*** geb. *7* Maart 1558, overl. 22 Maart 1592, tr. Reinbeck 17 Febr. 1.588: *Sofie,* geb. 1 Juni 1569, overl. Lübz 14 Nov. 1634, dr. van ***Adolf,*** Hertog van ***Holstein-Gottorp*** en ***Christine van Hessen.***

XVI. ***Adolf Friedrich 1,*** Hertog van ***Mecklenburg,*** Vorst (24 Oct. 1648) van ***Schwerin en Ratzeburg,*** geb. Schwerin 25 Dec. 1588, overl. ald. 27 Febr. 1658, tr. le Vörde 4 Sept. 1622: Anna ***Marie,*** geb. ***23*** Juni 1601, overl. 15 Febr. 1634, dr. van ***Enno 111,*** Vorst ***(1654) van Oost-Friesland*** en ***Anna van*** *Holstein-Gottorp* ; tr. 2e Schwerin 15 Sept. 1635 : ***Marie Catharina,*** geb. Dannenberg 10 Juni 1616, overl. Grabow 1 Juli 1665, dr. van *Julius* ***Ernst,*** Hertog van *Brunswijk-Dannenberg* en ***Marie van Oost-Friesland.***

Uit het tweede huwelijk:

XVII. ***Friedrich 1,*** Hertog van ***Mecklenburg,*** geb. Schwerin 13 Febr. 1638, overl. Grabow 28 April 1688, tr. Weferlingen

[1]) Deze stamreeksen, in hoofdzaak opgesteld aan de hand van de publicaties van Dr. Wilhelm Karl Prinz von Isenburg, zijn opgenomen in het nieuw verschenen *Geslachts-Register van het Huis Nassau,.* door J. M. van de Venne en Alexander A. M. Stols, die zoo welwillend waren hare gelijktijdige publicatie in dit Maandblad toe te staan.

Er zij op gewezen, dat behalve in de laatste twee generaties alleen de mannelijke personen met titulatuur worden vermeld. Ook worden slechts in de laatste twee generaties de volledige voornamen opgegven.'

28 Mei 1671 : *Christine Wilhelmine,* geb. Bingenheim 30 Juni 1653, overl. Grabow 16 Mei 1722, dr. van *Wilhelm Christof,* Landgraaf ***van Hessen-Homburg*** en ***Sofie Eleonore van Hessen-Darmstadt.***

XVIII. *Christian* ***Ludwig 11,*** Hertog van ***Mecklenburg,*** geb. Grabow 15 Mei 1683, overl. Schwerin 30 Mei 1756, tr. Güstrow 13 Nov. 1714: Gustave ***Caroline,*** geb. Strelitz 12 Juli 1694, overl. Schwerin 13 April 1748, dr. van ***Adolf Friedrich 11,*** Hertog van *Mecklenburg-Strelitz* en ***Marie van Mecklenburg-Güstrow.***

XIX. ***Ludwig,*** Hertog ***van Mecklenburg,*** geb. Grabow ***6*** Aug. 1725, overl. Schwerin 12 Sept. 1778, tr. Coburg 14 Mei 1755: ***Charlotte Sofie,*** geb. ***24*** Sept. 1731, overl. Schwerin 2 Aug. 1810, dr. van *Franz Josias,* Hertog van ***Saksen-Coburg-Saalfeld*** en ***Anna Sofie van Schwarzburg-Rudolstadt.***

XX. ***Friedrich*** *Franz I,* Groothertog (17 Juni 1815) ***van Mecklenburg,*** geb. Schwerin 10 Dec. 1756, overl. Ludwigslust 1 Febr,. 1837, tr. Gotha 1 Juni 1775 : ***Louise,*** geb. Roda ***9*** Maart 1756, overl. Ludwigslust 1 Jan. 1808, dr. van *Johann August,* Prins ***van Saksen-Gotha*** en ***Louise Reuss-Schleiz.***

XXI. ***Friedrich*** *Ludwig,* Groothertog ***van Mecklenburg,*** geb. Ludwigslust 13 Juni 1778, overl. ald. 29 Nov. 1819, tr. le Gatschina 23 Oct. 1799 : *Helene Paulowna,* geb. Petersburg 24 Dec. 1784, overl. Ludwigslust 24 Sept. 1803, dr. van Paul ***1,*** Keizer van ***Rusland*** en ***Sofie Dorothea van Wzrrtemberg;*** tr. 2e Weimar 1 Juli 1810: *Caroline* ***Louise,*** geb. ald. 18 Juli 1786, overl. Ludwigslust 20 Jan. 1816, dr. van *Karl* ***August,*** Groothertog ***aan Saksen-Weimar*** en ***Louise van Hessen-Darmstadt;*** tr. 3e Homburg 3 April 1818: *Augusta,* geb. ***28 Nov. 1776,*** overl. Ludwigslust 1 April 1871, dr. van ***Friedrich V,*** Landgraaf ***van Hessen-Homburg*** en ***Caroline*** van ***Hessen-Darmstadt.***

Uit het eerste huwelijk:

XXII. ***Paul Friedrich,*** Groothertog van ***Mecklenburg,*** geb. Ludwigslust 15 Sept. 1800, overl. Schwerin 7 Maart 1842, tr. Berlijn 25 Mei 1822 : *Alexandrine,* geb. ald. 23 Feb. 1803, overl. Schwerin 21 April 1892, dr. van ***Friedrich*** *Wilhelm III,* Koning van ***Pruisen*** en ***Louise van Mecklenburg-Strelitz.***

XXIII. ***Friedrich*** *Franz* ***11,*** Groothertog ***van Mecklenburg,*** geb. Ludwigslust 28 Febr. 1823, overl. Schwerin 15 April 1883, tr. le Ludwigslust 3 Nov. 1849: ***Auguste,*** geb. Klipphausen 26 Mei 1822, overl. Schwerin 3 Maart 1862, dr. van ***Heinrich LXIII,*** Vorst *Reuss-Köstritz* en ***Eleonore van Stolberg-Wernigerode*** ; tr. 2e Darmstadt 12 Mei 1864: *Anna,* geb. ***25*** Mei 1843, overl. Schwerin 16 April 1865, dr. van ***Karl,*** Prins van *Hessen* en ***Elisabeth van Pruisen;*** tr. 3e Rudolstadt 4 Juli 1868: ***Marie,*** geb. ald. 29 Jan. 1850, overl. 's-Gravenhage 22 April 1922, dr. van ***Adolf,*** Prins *van Schwarzburg-Rudolstadt* en ***Mathilde van*** *Schönburg-Waldenburg.*

Uit het derde huwelijk:

XXIV. *Z. K.* ***H. Hendrik Wladimir Albrecht Ernst,*** Prins ***der Nederlanden,*** Hertog ***van Mecklenburg,*** Vorst van ***Wenden, Schwerin en Rafzeburg,*** Graaf van *Schwerin,* Heer van ***de landen Rostock*** en ***Stargard, enz.,*** geb. Schwerin 19 April 1876, overl. 's-Gravenhage 3 Juli 1934, tr. ald. 7 Febr. 1901: ***H. M.*** Wilhelmina ***Helena Pauline Maria,*** Koningin ***der Nederlanden, Prinses van Oranje Nassau, enz.,*** geb. 's-Gravenhage 31 Aug. 1880, dr. van Z. *M.* ***Willem 111 Alexander Paul Frederik*** *Lodewijk,* Koning ***der Nederlanden,*** Prins van ***Oranje Nassau,*** Groothertog van ***Luxemburg*** en ***H. M. Adelheid Emma Wilhelmina Theresia,*** Prinses van ***Waldeck en Pyrmont.***

XXV. ***H. K. H. Juliana Louise*** *Emma Marie* ***Wilhelmina,*** Prinses der *Nederlanden,* Prinses van Oranje Nassau, Hertogin ***van Mecklenburg,*** geb. 's-Gravenhage 30 April 1909.

Stamreeks van Z. D. H. Prins Bernhard.

1. ***Bernhard*** *I,* Edele Heer ***van Lippe,*** overl. na 13 Maart 1144, tr.: N. N.

11. *Hermann I,* Edele Heer ***van*** *Lippe,* overl. Aug. 1167, tr.: N. N.

111. ***Bernhard 11,*** Edele Heer ***vun*** *Lippe,* geb. omstr. 1140, doet af stand van de regeering 1196, monnik te Marienf eld 1196, abt te Diinamiinde 1210, bisschop van Semgallen 1218, overl. 30 April 1224, tr. : *Heilwig,* overl. na 1227, dr. van *Ulricus,* Graaf van ***Are*** en N. van ***Wied.***

IV. *Hermann* ***11,*** Edele Heer ***van*** *Lippe,* sneuvelt 25 Dec. 1229, tr. : *Oda (Heilwig?),* overl. vóór 1243, dr. van Simon, Graaf ***van*** *Tecklenburg* en ***Oda (van*** *Altena?).*

V. ***Bernhard 111,*** Edele Heer ***van Lippe,*** overl. na 23 Febr. 1265, tr. le vóór 4 Mei 1240: ***Sofie,*** dr. van ***Gottfried*** *III,* Graaf ***van Arnsberg*** en *Adelheid* ***N.*** ; tr. 2e omstr. 1248 : ***Sofie,*** overl. na ***3*** Juni 1285, dr. van ***Otto,*** Graaf *van Ravensberg* en ***Sofie van Oldenburg.***

Uit het eerste huwelijk:

VI. ***Bernhard IV,*** Edele Heer ***van Lippe,*** overl. Mei of Juni 1275, tr.: ***Agnes,*** overl. na 13 Juni 1279.

VII. ***Simon 1,*** Edele Heer *van Lippe,* overl. 1344, tr. omstr. 1285 : ***Adelheid,*** overl. tusschen 1339 en 1342, dr. van *Heinrich III,* Graaf van ***Waldeck*** en *Mechtild* ***van*** *Arnsberg.*

VIII. ***Otto,*** Edele Heer *van Lippe,* overl. 12 Nov. 1360, tr. omstr. 1322: ***Ermgard,*** overl. na ***23*** Juni 1361, dr. van *Engelbert* ***11,*** Graaf van ***der Mark*** en ***Mathilde van*** *Arberg.*

IX. Simon ***111,*** Edele Heer van ***Lippe,*** overl. 17 Febr. 1410, tr. vóór 1 Sept. 1362: *Ermgard,* overl. na 13 Mei 1415, dr. van *Johann* ***11,*** Graaf ***van Hoya*** en *Helena* ***van Saksen-Lauenburg.***

X. Bernhard VI, Edele Heer ***van Lippe,*** overl. 31 Jan. 1415, tr. le 1393: *Margarethe,* overl. vóór ***21*** Febr. 1395, dr. van *Heinrich VI,* Graaf van ***Waldeck*** en *Elisabeth* ***van Ravensberg en Berg;*** tr. 2e omstr. 5 Nov. 1403: *Elisabeth,* overl. na ***2*** Oct. ***1415,*** dr. van ***Diederik,*** Graaf *van Meurs* en *Elisabeth* ***van*** *Zuylen van Anholt,* Vrouwe ***vun*** *Baer.*

Uit het tweede huwelijk:

XI. *Simon* ***ZV,*** Edele Heer ***van Lippe,*** geb. 1404, overl. 11 Aug. 1429, tr. omstr. 30 Juli 1426: *Margarethe,* overl. na 1456, dr. van ***Erich,*** Hertog *van Brunswijk-Grubenhagen* en ***Elisabetla van Brunswijk-Göttingen.***

XII. ***Bernhard*** *VII,* Edele Heer ***van*** *Lippe,* geb. 1429, overl. 2 April 1511, tr. vóór 18 Nov. 1452: *Anna,* overl. ***23*** Sept. 1495, dr. van ***Otto 111,*** Graaf *van Holstein-Schauenburg* en ***Elisabeth van Holaenstein.***

XIII. *Simon* ***V,*** Graaf (1529) en Edele Heer ***van Lippe,*** geb. 1471, overl. 17 Sept. 1536, tr. le tusschen 1489 en 1490: *Walburg,* overl. 21 Dec. 1522, dr. van ***Gijsbert 111 van Bronckhorst*** en ***Elisabeth van Egmond*** ; tr. 2e ***1523*** na 18 Maart : *Magdalene,* óverl. 23 Jan. 1540, dr. van *Gebhard,* Graaf ***van*** *Mansfeld* en ***Margarethe van Gleichen.***

Uit het tweede huwelijk:

XIV. ***Bernlaard VIII,*** Graaf en Edele Heer van ***Lippe,*** geb. ***6*** Dec. 1527, overl. 15 April 1563, tr. Lippe 8 Mei 1550: *Catharina,* geb. omstr. 1524, overl. 18 Juni 1583, dr. van *Philipp* ***111,*** Graaf ***van Waldeck-Eisenberg*** en ***Anna van Kleef.***

XV. *Simon* ***VI,*** Graaf en Edele Heer van ***Lippe,*** geb. ***15*** April 1554, overl. 17 Dec. 1613, tr. le 11 Mei 1578: ***Ermgard,*** overl. 31 Juli 1584, dr. van *Johann* ***II,*** Graaf van *Rietberg* en ***Agnes.van Bentheim*** en wed. van ***Erich,*** Graaf ***van Hoya;*** tr. 2e 13 Nov. 1585 : ***Elisabeth,*** geb. 1566, overl. 7 Sept. 1638, dr. van ***Otto V,*** Graaf van ***Holstein-Schuuenburg*** en ***Elisabetla Ursula van Brunswijk.***

Uit het tweede huwelijk:

XVI. *Simon* ***VII,*** Graaf en Edele Heer van ***Lippe-Detmold*** (1613), geb. 30 Dec. 1587, overl. 26 Maart 1627, tr. le 6 Mei 1607: Anna *Catharina,* geb. ***4*** Dec. 1590, overl. 6 Jan. 1622, dr. van *Johann Ludwig* ***1,*** Graaf van ***Nassau-Wiesbaden*** en Maria ***van*** *Nassau-Dillenburg*; tr. 2e 27 April 1623: *Maria Magdalene,* geb. Wildungen 21 April 1606, overl. 28 Mei 1671, dr. van ***Christian,*** Graaf van *Waldeck-Wildungen* en ***Elisabeth van Nassau-Siegen.***

Uit het tweede huwelijk:

XVII. ***Jobst Hermann,*** Graaf en Edele Heer ***van Lippe,*** geb. 9 Febr. 1625, verkrijgt Sternberg en Schwalenberg 1627, overl. 6 Juli 1678, tr. 10 Oct. 1654: ***Elisabeth*** *Juliane,* geb. 4 Oct. 1634, overl. 23 Maart 1689, dr. van *Johann,* Graaf van *Sayn-Wittgenstein* en ***Anna Augusta van*** *Waldeck.*

XVIII. ***Rudolf*** *Ferdinand,* Graaf en Edele Heer van ***Lippe,*** geb. Biesterfeld 3 April 1671, overl. ald. 1.2 Juli 1736, tr. Kassel(?) 22 Febr. 1705 : *Juliane* ***Louise,*** geb. ald. 31 Aug. 1671, overl. Biesterfelcl 21 Oct. 1754, dr. van *Johann* ***Dietrich,*** Freiherr von *Kunowitz* en *Dorothea* ***van*** *Lippe-Brake.*

XIX. ***Friedrich,*** Graaf en Edele Heer ***van Lippe-Biesterfeld,*** geb. Kassel(?) 20 Jan. 1706, overl. Friedrichsruh 31 Juli 1781, tr. Baruth(?) 7 Mei 1732 : ***Barbara,*** geb. ald.(7) 30 Oct. 1707, overl. Biesterfeld(?) 16 Juni 1744, dr. van *Johann Christian I,* Graaf van *Solms-Baruth* en *Helene* ***Konstantie*** *Henkel von Donnersmark.*

XX. *Karl,* Graaf en Edele Heer van ***Lipje-Biesterfeld,*** geb. Biesterfeld(?) 2 Nov. 1735, overl. Marburg 19 Nov. 1810, tr. Rheda 16 Oct. 1766: ***Ferdinande,*** geb. ald. 24 Aug. 1737, overl. Rheda 23 April 1779, dr. van *Moritz* ***Kasimir 1,*** Graaf van *Bentheim-Tecklenburg* en ***Albertine van*** *Isenburg-Büdingen.*

XXI. ***Ernst,*** Graaf en Edele Heer van ***Lippe-Biesterfeld,*** geb. Hohenlimburg 15 April 1777, overl. Oberkassel 8 Jan. 1840, tr. Bayreuth 26 Juli 1803: ***Modeste,*** geb. Riigenwalde 29 April 1781, overl. Oberkassel 9 Sept. 1854, dr. van *Karl Philipp* ***von*** *Unruh* en ***Elisabeth von Kameke.***

XXII. *Julius,* Graaf en Edele Heer van ***Lippe-Biesterfeld,*** geb. Oberkassel 2 April 1812, overl. Baden-Baden 17 Mei 1884, tr. Castell 30 April 1839: *Adelheid,* geb. ald. 18 Juni 1818, overl. Detmold 11 Juli 1900, dr. van ***Friedrich Ludwig,*** Graaf ***van Castell-Castell*** en ***Friederike van Hohenlohe-Langenburg.***

XXIII. ***Ernst,*** Graaf en Edele Heer van ***Lippe-Biesterfeld,*** geb. Oberkassel 9 Juni 1842, overl. Lopshorn 26 Sept. 1904, tr. Neudorff 16 Sept. 1869: *Caroline,* geb. Mannheim 6 April 1844, overl. Detmold 10 Juli 1905, dr. van *Leopold,* Graaf von *Wartensleben* ***en Mathilde*** *Halbach.*

XXIV. Z. ***D. H. Bernhard*** *Kasimir* ***Friedrich Gustav*** *Heinrich Wilhelm Eduard,* Prins ***van Lippe,*** geb. Oberkassel 26 Aug. 1872, overl. München 19 Juni 1934, tr. Oelber 4 Maart 1909: *Armgard Kunigunde Alharde Agnes* ***Oda von*** *Cramm,* verkrijgt voor haar en haar nakomelingen den titel van Gravin (Graaf) van *Biesterfeld* ***(8*** Febr. 1909), Prinses (Prins) ***van Lippe-Biesterfeld (24*** Febr. 1916), geb. Driburg 18 Dec. 1883, dr. van *Aschwin* ***Thedel Adelbert,*** Freiherr von ***Sierstorpff-Cramm*** en *Hedwig,* Freiin ***von Sierstorpff*** en gescheiden echtgen. van Rodo *Julius Ulrich* ***Georg Rudolf,*** Graaf ***von Oeynhausen.***

XXV. Z. ***D. H. Bernhard Leopold Frederik*** *Everhard Julius* ***Coert Karel Godfricd Pieter,*** Prins van ***Lippe-Biesterfeld,*** geb. Jena 29 Juni 1911.

Het wapen van Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld,

door R. T. MUSCHART.

Nadat de verloving van ***Prinses Juliana*** met ***Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld*** bekend geworden was, verschenen al

spoedig in de nieuwsbladen teekeningen, die het wapen van onzen aanstaanden Prins-gemaal moesten verbeelden, doch blijkbaar ontleend waren aan oude, foutieve afbeeldingen van het wapen ***Lippe-Biesterfeld.***

Een dezer voor mij liggende teekeningen vertoont een wapen als volgt :

„Gevierendeeld, 1 en IV in zilver een goud-gehopte en -gepunte roode roos, 11 en III in rood een gouden *vijfpuntige* ster, getopt met een zwaluw, die als zilver is weergegeven, doch uit den aard der zaak ook van natuurlijke kleur kan zijn."

Het onderschrift luidt „Het wapen van Prins Bernhard".

Het weekblad „de Rijkseenheid" van 21 October 1936 heeft toen een uitvoerig artikel opgenomen, getiteld „De Stamboom van een Oud Vorstenhuis", beginnende aldus: „Dr. Ottfried Neubecker, één der knapste deskundigen op het gebied der heraldiek, schreef op verzoek van de redactie van het Nederlandsch Perskantoor te Berlijn onderstaand belangwekkend opstel over het geslacht en het wapen van het Prinsenhuis *Lippe-Biesterfeld.*"

Het artikel zegt dan verder, dat de Duitsche Vereeniging „Herold" na overleg met Vorst Leopold van Lippe aan Dr. Neubecker opdracht heeft gegeven, de archieven van het Huis Lippe te onderzoeken en op grond daarvan eene juiste afbeelding van het wapen van ***Lippe-Biesterfeld*** te ontwerpen en te vervaardigen.

Bij dit artikel nu is gevoegd eene reproductie van het door Dr. Neubecker geteekende wapen, en, zegt het artikel, „dit is thans het officiëele wapen van het Huis ***Lippe-Biesterfeld*** en daarmede eveneens het wapen van ***Prins Bernhard".***[1])

De teekening van Dr. Neubecker nu vertoont het navolgende wapen :

„Gevierendeeld: 1 en IV in zilver een goud-geknopte en -gepunt roode roos, 11 en 111 in rood een gouden ***achtpuntige*** ster, getopt met eene zwaluw van natuurlijke kleur". Het schild gedekt met 3 gekroonde traliehelmen, met de navolgende helmteekens en dekkleeden van (heraldisch) rechts naar (heraldisch) links : 10. een roode *achtpuntige* ster tusschen een gouden vlucht, dekkleeden goud en rood, 20. een goud-geknopte en -gepunte roode roos, tusschen een zilveren vlucht, dekkleeden zilver en rood, 30. een gouden ***achtpuntige*** ster, getopt met eene zwaluw van natuurlijke kleur, tusschen een roode vlucht, dekkleeden goud en rood.

Er wordt bij vermeld, dat het le helmteeken bij ***Sternberg*** behoort, het middelste bij ***Lippe*** en het 3e bij *Schwalenberg.*

Schildhouders : 2 vrouwelijke engelen (zooals er geschreven staat, doch zij hebben geen vleugels) van natuurlijke kleur met de binnenste hand aan het schild en met de omlaag gerichte buitenste hand een verticaal geplaatsten langen groenen palmtak vasthoudende, gekleed in zilveren gewaden, die even onder de knie geopend zijn, en daarover heen tot de knieën reikende wapenrokken met gouden hals en borststuk, gouden zoomen langs den benedenrand en gouden franjes langs de beide zijranden en langs den benedenrand, de wapenrok van den rechterschildhouder van zilver, beladen met eene goud-geknopte en -gepunte roode roos, de wapenrok van den linkerschildhouder van rood beladen met eene gouden *achtpuntige* ster, getopt met eene zwaluw van natuurlijke kleur.

Het geheel geplaatst op eene purperen mantel met hermelijnen voering en met gouden franje en opgebonden met gouden, in gouden kwasten eindigende, koorden, welke mantel getopt is met den Duitschen vorstenhoed.

---

[1]) Zie ook Familiengeschichtliche Blätter — Deutscher Herold, 1936, afl. 10/11.

Uit het bovenstaande blijkt dus, dat in de kwartieren 2 en 3 van het wapen van Prins Bernhard de zwaluw ondersteund is niet door eene *vijfpuntige* ster, zooals de nieuwsbladen ons verkondigden, doch door eene *achtpuntige* ster. Dit is trouwens ook heel begrijpelijk, want uit het artikel in de „Rijkseenheid" blijkt, dat het oude huis *Schwalenberg* zich in 3 takken had gesplitst, nl. ***Sternberg,*** *Schwalenberg* en ***Waldeck,*** dat deze 3 takken allen de oorspronkelijke ***achtpuntige*** ster bleven behouden als hun wapen, nl. ***Sternberg*** rood op goud, ***Waldeck*** zwart op goud en *Schwalenberg* goud op rood, met als toevoeging de zwaluw, Re ster in het wapen van den Prins is derhalve dezelfde ster ale in het wapen ***Waldeck,*** door wijlen de Koningin-Moeder als hartschild gevoerd, zijnde een ***achtpuntige*** ster.

Het is te betreuren, dat men niettemin allerwegen de vijfpuntige ster in het wapen van Prins Bernhard ziet afgebeeld (zie bijv. de kleeding der herauten, die te 's-Gravenhage den ondertrouw van het Prinselijk Bruidspaar aankondigden en den omslag van den reisgids voor 7 Januari a.s. van de Nederlandsche Spoorwegen !).

Schrijver dezes kan niet nalaten de verzuchting te slaken: Waarom moeten wij Nederlanders toch zoo dikwijls „half werk" doen ? Toen hij nog als zeeofficier in dienst was, was er geen enkel Nederlandsch wapen op onze oorlogschepen geheel juist en thans nog vertoont de Nederlandsche vlag op vrij wel geen enkel Rijksgebouw het goede heraldische blauw !

Genealogie van het geslacht der graven van Nassau (la Lecq) [1],

door W. A. VAN RIJN.

1. *Lodewijk (Louys) van Nassau* (natuurlijke zoon van Prins ***Maurits van Oranje*** en *Margaretha van Mechelen),* heer van Beverweerd en Odijk, en na den dood van zijn ouderen broeder *Willem van Nassau* ook heer van de Lek, etc., geb. ± 1600, beschreven in de Ridderschap van Holland 7 Jan. 1643, gecommitteerde in den Raad van State, generaal der infanterie, gouverneur van 's Hertogenbosch 1658, ordinaris ambassadeur aan het hof van Engeland, overl. 's Gravenhage 28 Febr., begr. (Gr. K.) 6 Mrt. 1665, ondertr. 's Gravenhage 7 Apr. 1630 ***Isabella*** gravin van *Horne,* begr. Ouderkerk a. d. IJssel 7 Mei 1664, dr. van ***Willem Adriaan*** graaf ***van Horne-Kessel*** en ***Isabella van der Meeren,*** vrouwe van Woestwezel.

   Uit dit huweliik:

   1. **Maurits,** volgt 11.
   2. ***Willem Hadriaan, volgt*** IIbis.
   3. ***Elysabeth van Nassau,*** ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 28 Dec. 1633, overl. Londen 29 Jan. 1718, tr. ***Henry Bennet,*** graaf van ***Arlington,*** burggraaf ***Thetford,*** eerste-secretaris van den staat van den Koning van Groot Brittannië, overl. 9 Aug. 1685.
   4. *Amelia* ***van Nassau,*** ged. 's Gravenhage (Kl. K.) 4 Mrt. 1635, ondertr. 's Gravenhage 26 Oct. 1659 ***Thomas Butler,*** graaf *von* Ossory, lord-deputy van 'het koninkrijk Ierland en kapitein-generaal van des Konings Ruiterij,
   5. *Maurice* ***Margarethe*** van Nassau, tr. *Colin* ***Lindsay,*** graaf van ***Balcarres*** in Schotland, „privy councillor" onder Koning Jacobus 11 en Koningin Anna, overl. in 1722, zn. van ***Alexander,*** graaf van ***Balcarres*** en Lady ***Anne*** *Mackenzie.* Hij hertr. 1° Lady ***Jane*** *Carnegy,* 2° Lady ***Jean Ker,*** 3° Lady ***Margaret Campbell.***
   6. ***Hendrik,*** volgt IIter.
   7. ***Charlotte van Nassau,*** ged. 's Gravenhage (Kl. K.) 23
   8. ***Willemina Anna van Nassau,*** begr. 's Gravenhage 12 Sept. 1642.
      Sept. 1688, ondertr. 's Gravenhage 19 Juli 1671 *Aelbrecht* ***van Ruytenburgh,*** ged. Amsterdam (N. K.) 16 Mei 1630, gouverneur van Sas van Gent, overl. Delft 6, begr. Vlaardingen 14 Jan. 1688, zn. van Mr. ***Willem Pietersz.,*** heer van Vlaardingen en Vlaaardingerambacht, en ***Alida Jonckhcyn.***
   9. ***Charlotte Philibert van Nassau,*** ged. 's Gravenhage (Walenk.) 2 Oct. 1649, dame d'honneur van Koningin Anna, overl. 1702.

11. ***Maurits*** graaf van ***Nassau,*** heer van Beverweerd, de Lek en Odijk, geb. omstreeks 1630, beschreven in de Ridderschap van Holland en West Friesland, luitenant-generaal der ruiterij, gouverneur van Sluis (1672), 24 April 1679 door Keizer Leopold I met zijne broeders ***Willem*** *Hadriaan* en ***Hendrik*** in den Rijksgravenstand verheven, overl. 23 Apr. 1683, tr. Terheyde 26 Mrt. 1669 ***Anna Isabella van*** *Beyeren van Schagen,* ged. 's Gravenhage 23 Juli 1636, overl. 6 Apr. 1716, begr. Ouderkerk a. d. IJssel, dr. van *Diederick,* graaf ***van Warfusé,*** heer van Schagen en Goudriaan, en ***Maria dc Thiennes.***

    Uit dit huwelijk:

    1. ***Maurits*** *Lodewijk,* volgt 111.

TII. ***Maurifs Lodewijk*** graaf ***van Nassau la Lecq,*** heer van Beverweerd 1685, de Lek, Odijk 1708, ged. 's Gravenhage (N. K.) 2 Dec. 1670, beschreven in de Ridderschap van Holland, luitenant-generaal der ruiterij, commandeur van Iperen (1719), gouverneur van Meenen, overl. 26 Dec. 1740 („Van een wandeling terugkeerende, op de straat, op een afstand van 4 passen van zijn woning, dood nedergevallen"), tr, op het Huys te Zeist 26 Mei 1692 ***Elisabeth Wilhelmina*** gravin van ***Nassau,*** vrouwe van Odijk, ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 21 Juni 1671, overl. 11 Juli 1729, dr. van graaf ***Willem*** *Hadriaan,* heer van Odijk, etc., en ***Elisabeth van der*** *Nisse.*

    Uit dit huweliik:

    1. *Wilhelm* ***Hendrik,*** volgt IV.
    2. ***Maurits*** *Lodewijk* graaf **van Nassau** ***la Lecq,*** ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 4 Aug. 1694, kolonel.
    3. ***Anna Isabella*** gravin *van* ***Nassau la Lecq,*** ged. 's Gravenhage (Kl. K.) 1 Oct. 1695, overl. Voorschoten 22, begr. 's Gravenhage (Gr. K.) ***25*** Jan. 1765, tr. ***Mattheus*** *Hoeufft* ***van*** *Oyen,* geb. 's Gravenhage 10, ged. (N. K.) 12 Sept. 1690, luitenant-generaal der ruiterij, woonde op de hofstede „Bijdorp" onder Voorscohten, overl. Voorschoten 5, begr. 's Gravenhage 9 Febr. 1765, zn. van ***Mattheus,*** heer van Oyen, Onsenoort en Nieuwkuyk, en ***Constantia Theodora Doublet,*** vrouwe van St. Annaland.
    4. ***Hendrik*** *Carel,* volgt IVbis.
    5. *Elizabeth* ***Henriette*** gravin van Nassau la ***Lecq,*** ged. 's Gravenhage (Walenk.) 9 Febr. 1698, begr. Ouderkerk a. d. IJssel Mrt. 1702.
    6. ***Anna Charlotte*** gravin ***van Nassau*** *la* ***Lecq,*** geb. 's Gravenhage 5, ged. (Kl. K.) 8 Mrt. 1699, overl. Meenen 16 Juli 1725.
    7. ***Maurits*** *Kornelis* graaf ***van Nassau la Lecq,*** ged.

[1] Deze bijdrage, **die op volledigheid geen aanspraak wil maken, is ontstaan uit losse aanteekeningen, bij onderzoek naar andere geslachten** gemaakt, **aangevuld met hetgeen in gedrukte bronnen over deze familie vermeld wordt.**

's Gravenhage (Gr. K.) 25 Aug. 1700, overl. 's Gravenhage Mrt. 1702, begr. Ouderkerk a. d. IJssel.

8. *Lodewijk* **Theodoor,** volgt IVter.
9. *Amelie Frederic* gravin van Nassau la **Lecq,** ged. 's Gravenhage (Walenk.) 19 Aug. 1703.
10. ***Jan Willem Maurits*** graaf ***van Nassau*** la ***Lecq,*** geb. omstreeks 1706, luitenant-generaal der infanterie, overl. Cleve 5 Aug. 1783.
11. *Elisabeth Amelia* gravin van ***Nassau la Lccq, geb. 1707,*** overl. Utrecht 26 Juni 1766, begr. Ouderkerk a. d. I Jssel.
12. ***Jan Nicolaas Floris,*** volgt IVquater.

IV. *Wilhelm* **Hendrik** graaf *van* Nassau la ***Lccq,*** heer van Ouderkerk a. d. IJssel, geb. 's Gravenhage 3, ged. (Kl. K.) 5 Juni 1693, luitenant-generaal der ruiterij, gouverneur van Heusden, overl. 's Gravenhage 13 Dec. 1762, begr. Ouderkerk a. d. IJssel, ondertr. Utrecht 30 Rpr. 1724 ***Adriana Jacoba Noirct,*** ged. Utrecht (Cath. K.) 10 Dec. 1699, overl. Namen 23 Oct. 1724, begr. Utrecht (Buurk.), dr. van ***Jacob*** en *Agnes* ***Schade van*** *Westrum.*

Uit dit huwelijk:

1. *Elizabeth* ***Agnes Jaqucline*** gravin ***van Nassau la*** *Lecq,* ***geb.*** Namen 29, ged. (Walenk.) 30 Aug. 1724, overl. Hoorn 22 Juni 1798, tr. 's Gravenhage (Walenk.) 18 Mrt. 1749 *Alexander Sweeder* vrijheer van *Spaen,* heer van Ringenberg, Haminckelen en Hardenstein, geb. 15 Nov. 1703, generaal-majoor der cavallerie, overl. Cleve 2 Nov. 1768, zn. van ***Alexander*** Bernhard en ***Johanna*** *van Laer,* en wedt-. van ***Adriana de la Court.***

IVbis. *Hendrik* **Carel** graaf van ***Nassau la*** *Lecq,* heer van Beverweerd 1734 en Odijk, geb. 's Gravenhage 6, ged. (Walenk.) 13 Dec. 1696, beschreven in de Ridderschap van Utrecht, opperhoutvester der Provincie Utrecht, overl. Utrecht 25, begr. Ouderkerk a. d. IJssel 31 Jan. 1781, tr. 1°. 's Gravenhage (Walenk.) 15 Sept. 1739 ***Adriana*** *Margaretha* ***H'uguetan,*** geb. Amsterdam 11, ged. (W. K.) 13 Jan. 1701, overl. 's Gravenhage 15 Mei 1752, begr. Ouderkerk a. cl. IJssel, dr. van ***Pierre,*** heer van Vrijhoeven, en ***Maria*** *de Vicq,* tr. 2°. Dordrecht 14 Aug. 1753 *Johanna Gevaerts,* ged. Dordrecht 2 Dec. 1733, overl. Utrecht 18 Febr. 1779, begr. Ouderkerk a. d. IJssel, dr. van Mr. *Paulus,* heer van Gansoyen, en *Alida Vivien.*

Uit het le huweliik:

1. *Maurits Lodewijk* graaf ***van Nassau*** la ***Lccq,*** overl. Utrecht 6 Oct. 1768, begr. Ouderkerk a. d. IJssel.

Uit het 2e huwelijk:

2. ***Paulus*** graaf ***van Nassau la Lecq,*** geb. Utrecht 2, ged. (Walenk.) 9 Apr. 1758, overl. Utrecht 11 Mei 1758, begr. Ouderkerk a. d. IJssel.
3. *Henriette Jeanne Marie* gravin *van Nassau* ***la Lecq,*** vrouwe van Beverweerd en Odijk, geb. Utrecht 21, ged. (Walenk.) 28 Oct. 1764, overl. kasteel Enghuizen bij Hummelo 24 Juni 1810, tr. Odijk 2 Juli 1784 ***Evert Frederik*** baron *van Heeckeren,* heer van Enghuizen en Beurse, geb. Arnhem 23 Dec. 1755, majoor der cavallerie, lid van het 'departementale bestuur van Gelderland, staatsraad, lid der le Kamer, commandeur D. O., overl. kasteel Enghuizen bij Hummelo 13 Jan. 1831, zn. van *Jacob Adolph* en *Charlotte Alexandrine van Westerholt.*

IVter. *Lodewijk Theodoor* graaf *van Nassau* ***la Lccq,*** ged. 's-Gravenhage (Walenk.) 21 Aug. 1701, majoor der ruiterij, overl. 1748, tr. 1°. 1729 ***Christoffelina Maria*** *Casimira* gravin ***von Schlippenbach,*** overl. 1732, dr. van *Casimir* ***Abraham*** graaf ***von*** *Schlippenbach,* tr. 2°. Odijk 27 Sept. 1733 ***Geertruydt*** *Crommelin,* ged. Haarlem 31 Mrt. 1715, overl. Batenburg 18 Febr. 1756, begr. Ouderkerk a. d. IJssel, dr. van ***Benjamin*** en ***Catharina Elisabeth Slicher.***

Uit het le huwelijk:

1. ***Louis*** *Theodore* graaf ***van Nassau la Lccq,*** ged. Maastricht (Walenk.) 4 Dec. 1729.
2. *Henriette* ***Carolinc*** gravin ***van*** *Nassau* ***la Lccq,*** geb. Maastricht 15, ged. (Walenk.) 18 Febr. 1731, overl. 1764, tr. *Ulrich Gotthard* baron von *Nolde,* overl. Neu-Ottenhof (Lijfland) 24 Juli 1830.
3. ***Mauricc Ludewica*** gravin ***van*** *Nassau* ***la Lccq,*** tr. *Werner* ***Ernst*** baron ***von Mirbach*** te Haasenpoth in Koerland.

Uit het 2e huwelijk:

4. *Catharina* ***Elisabeth*** *Wilhelmina* gravin ***van Nassau*** *la* ***Lecq,*** geb. Meenen 28, ged. (Walenk.) 29 Febr. 1736, overl. 's Gravenhage Mei 1777, begr. Ouderkerk a. d. IJssel, tr. Bodegraven 24 Mei 1762 *Coenraad Schuur,* geb. Amsterdam 4 Jan. 1734, overl. 's Gravenhage 4 Oct. 1781, zn. van ***Willem en*** *Anthonia Wilhelmina Groothuysen.*
5. *Lodewijk* **Thcodoor,** volgt V.
6. *Josina Geertruy* gravin *van* ***Nassau la*** *Lecq,* geb. Oosterhout 26 Mei, ged,. 2 Juni 1743, overl. 1816, tr. Oirschot 21 Nov. 1766 *Jean Testas,* geb. Amsterdam 9, ged. (Kl. Kransche K.) 12 Aug. 1736, kapitein ter zee, overl. Amsterdam 27, begr. Utrecht (Cath. K.) 31 Aug. 1776, zn. van ***Jean en Elisabeth de*** *Famars,* tr. 2". (ondertr. Wageningen 21 Mrt. 1783) ***Gerrit Maurits*** *van* ***Dieren, geb. 1731,*** luitenant, overl. Wychen, 11 Mrt. 1809, wedr. van *Francina* ***van de Vliedt.***
7. ***Louise*** gravin ***van*** *Nassau* ***la Lecq,*** overl. 's Gravenhage 14 Dec. 1757, begr. Ouderkerk a. d. IJssel.

V. *Lodewijk Theodoor* graaf van ***Nassau la Lccq,*** heer van Ouderkerk a. d. IJssel, geb. 20 Nov. 1741, extra-ord. raad van Culemborg, raad in het Hof van Vianen, ging tot den R. C. godsdienst over, overl. Ravenstein Apr. 1795, tr. 1°. Utrecht (Domk.) 13 Juli 1767 *Jeanne* ***Françoise*** *Elizabeth Crousaz,* geb. omstreeks 1745, overl. Lausanne 3, begr. 6 Febr. 1768, dr. van ***Pierre*** *François,* generaal in Hollandschen dienst, en ***Etienne*** *Elizabeth* ***Des*** *Combes,* tr. 2°. Lausanne 4 Apr. 1768 *Anne Pauline* ***Marie de*** *Chandieu,* dr. van ***Benjamin,*** kolonel der infanterie, en ***Marie de Montrond.***

Uit het 2e huwelijk:

1. *Lodewijk Philips* **Karel** graaf *van Nassau* ***la*** *Lecq,* geb. 21 Aug. 1769, luitenant met den rang van kapitein, over1 Lausanne 1794.
2. *Geertruid Françoise* ***Elisabeth*** gravin *van Nassau* ***la Lccq,*** geb. 10 Nov. 1771, overl. 15 Maart 1838, tr. 25 April 1786 *Karl* ***Friedrich*** graaf ***von Rhebindcr,*** heer van Sack enz., geb. 10 Nov. 1764, overl. 25 Juli 1841, zn. van graaf ***Otto*** *Magnus,* heer van Uddrich, Löwenwolde, Körrendack, Sack, Kurisaar en Mönnikorb in Esthland en ***Sophie*** barones von ***der Pahlcn.***

1Vquater. ***Jan Nicolaas Floris*** graaf ***van*** *Nassau* ***la Lecq,*** heer van Ouderkerk a. d. IJssel, geb. Luik 4 Aug. 1709, majoor der infanterie, raad en hoofdofficier van Utrecht, geëligeerde raad, overl. Utrecht 10 Apr. 1782, tr. 1°. Vucht 19 Sept. 1736 *Cornelia* ***Ivoy,*** vrouwe van Nieuwland, ged. 's Herto-

genbosch 18 Sept. 1714, overl. Doorn 7 Nov. 1744, dr. van ***Frederik Thomas*** en *Johanna* ***Alida van der Horst.*** tr. 2°. Sloten 17 Juni 1749 Maria ***Anna*** *Testas,* geb. Amsterdam 17 Febr., ged. (W. K.) 15 Mrt. 1715, overl. Utrecht 18 Sept. 1795, begr. Ouderkerk a. d. IJssel, dr. van ***Pieter*** en *Maria* ***Delbosc.***

Uit het le huwelijk:

1. ***Maurits*** graaf ***van Nassau*** la ***Lecq, geb.*** 16 Sept. 1742, overl. 1768.

Uit het 2e huwelijk:

2. Maria ***Wilhelmina*** gravin ***van Nassau la Lecq,*** geb. ***16*** Apr. 1750, overl. Utrecht 25 Aug. 1809, begr. Ouderkerk a. d. IJssel.
3. ***Jan Floris, volgt*** V.
4. ***Isabella Charlotte Emilie*** gravin van Nassau la ***Lecq,*** geb. Utrecht 25, ged. (Walenk.) 31 Juli 1755, overl. Utrecht 7 Febr. 1842, tr. Utrecht 2 Juli 1782 Jhr. ***Willem Carel Emile de Geer,*** heer van 't Gein en Oudegein, geb. Utrecht 20, ged. (Jansk.) 25 Mrt. 1759, overl. Jutphaas 28 Oct. 1831, zn. van Jan ***Jacob*** en ***Theodora Anna van Haeften*** van ***Wadenoyen.***
5. Carolina ***Wilhelmina*** *Ultrajectina* gravin van ***Nassau la Lccq,*** ged. Utrecht (Domk.) 14 Aug. 1757, overl. Utrecht 1 Mei 1840.

V. ***Jan Floris*** graaf ***van Nassau*** la ***Lecq,*** geb. Utrecht 5, ged. (Walenk.) 9 Apr. 1751, gecommitteerde ter Admiraliteit van Zeeland 1779, overl. Kortenhoef 14 Apr. 1814, tr. Utrecht 17 Juni 1780 *Barbara* Arnolda *Lemmers,* geb. Utrecht 18, ged. (Domk.) 21 Dec. 1757, overl. Loenen a. d. Vecht 20 Jan. 1846, dr. van ***Abraham*** en Johanna *Geertruyd* ***Juliaans.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Maria*** *Wilhelmina* ***Isabella*** Carolina gravin ***van Nassau*** la ***Lecq,*** ged. Engelen 17 Sept. 1780, overl. Loenen a. d. Vecht 4 Aug. 1856.
2. ***Jan Floris Hendrik Carel*** graaf van Nassau la ***Lecq,*** ged. Leerdam 15 Sept. 1782, bij K. B. d.d. 28 Aug. 1814 no. 14 benoemd tot lid van de Ridderschap van Holland met den titel van graaf op alle afstammelingen [2]), voormaals lid van de Vergadering der Staten van Holland, officier in Pruissischen dienst, kapitein der infanterie, ridder M. W. O., lid der provinciale Staten van Holland, overl. Amsterdam 29 Mrt. 1824, tr. Amsterdam 4 Mei 1822 ***Louise*** *Philippine* ***Houth,*** geb. Maastricht 14 Mei 1783, overl. Utrecht 13 Mei 1839, dr. van ***Frederik*** Maurits en ***Catharina Hendrina*** *Larcher,* en wed. van *Gerard Vrolijk.*
3. ***Johanna Geertruida*** *Abrahamina* gravin van Nassau ***la Lecq,*** ged. Leerdam 27 Juni 1784, overl. Loenen a. d. Vecht 7 Mei 1861.
4. ***Abraham Jacobus Nicolaas*** graaf van Nassau ***la Lecq,*** ged. Leerdam 18 Juni 1786.
5. ***Maurits Lodewijk*** graaf van *Nassau* la ***Lecq,*** ged. Zalt Bommel 23 Sept. 1787.
6. *Maurice* ***Louis*** graaf van Nassau la ***Lecq,*** ged. Leerdam 29 Apr. 1789, luitenant der cavallerie, overl. Emsjislof (Rusl.) 1814.
7. ***Abraham*** graaf van Nassau ***la Lecq,*** geb. Leerdam 4, ged. 17 Juli 1791, koloniaal, overl. Batavia 1 Apr. 1814.
8. ***Barbara Arnolda Flora*** gravin van Nassau ***la Lecq,*** geb.

[2]) Hij was de eenige van zijn geslacht, die tot den adel van het Koninkrijk der Nederlanden behoorde. Zijne broeders en zusters waren evenals hunne overige familieleden graven en gravinnen van het H. R. R.

Utrecht 1 Dec. 1793, ged. (Domk.) 3 Jan. 1794, overl. Loenen a. d. Vecht 24 Febr. 1855, tr. ***Govert*** *Bijl* ***de Vroe, ged.*** Woudrichem 7 Nov. 1762, kolonel der infanterie, bevelhebber van Coevorden, overl. Loenen a. d. Vecht 28 Nov. 1850, zn. van ***Johan*** en ***Anna Maria Ten*** *Hage, en* wedr. van *Susanna Elsabeth* ***Lemmers.***

IIbis. ***Willem*** *Hadriaan* graaf van ***Nassau,*** heer van Odijk, Cortgene 1670, Zeist, Driebergen 1677 en Blikkenburg 1687, geb. 1632, gedeputeerde in de Staten van Zeeland, representeerende den Eersten Edele, gedeputeerde ter Staten Generaal wegens Zeeland, extra-ordinaris ambassadeur aan de Hoven van Engeland en Frankrijk, overl. 's Gravenhage 21 Sept. 1705, begr. Ouderkerk a. d. IJssel, tr. Jaarsveld 4-14 Febr. 1664 ***Elisabeth van der Nisse,*** vrouwe van Heinkenszand, Overzande, Driewegen, Coudorpe, etc., geb.. 13 Febr. 1639, overl. 's Gravenhage 12 Dec. 1698, begr. Ouderkerk a. d. IJssel, dr. van *Cornelis Davidsz.,* heer van Heinkenszand, etc., burgemeester van Goes, en ***Elisabeth van*** *Alteren* ***van*** *Jaarsveld.*

Uit dit huweliik :

1. ***Lodewijk*** graaf ***van Nassau,*** ged. 's Gravenhage (Walenk.) 4 Dec. 1664.
2. *Cornelis* graaf van Nassau, heer van Cortgene, ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 8 Juni 1667, rentmeester van Beoosten- en Bewestenschelde, wegens Zeeland gedeputéerd naar de Staten Generaal, overl. 's Gravenhage 5 Mrt. 1708, begr. Ouderkerk a. d. IJssel.
3. ***Elisabeth*** gravin van ***Nassau,*** ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 27 Mei 1668.
4. ***Lodewijk Adriaan,*** volgt 111.
5. ***Elisabeth*** *Wilhelmina* gravin van ***Nassau,*** ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 21 Juni 1671, overl. 29 Juli 1729, tr. op het Huys te Zeist 26 Mei 1692 ***Maurits*** *Lodewijk* graaf ***van*** Nassau la ***Lccq,*** heer van Beverweerd, de Lek en Odijk, ged. 's Gravenhage (N. K.) 2 Dec. 1670, overl. Dec. 1740, zn. van graaf ***Maurits*** en *Anna* ***Isabella van Bcyeren van Schagen.***
6. *Marice* ***Margarctha*** gravin van Nassau, ged. 's Gravenhage (Kl. K.) ***30*** Juni 1673, overl. 1766, tr. 's Gravenhage 22 Apr. 1708 Jean *Henry* ***Huguetan,*** heer ***van Mercières,*** graaf van Gyldensteen in Denemarken, geb. Lion 1665, bankier, zn. van ***Jean*** en *Marguerithe Pérachon,* en wedr. van *Susanna Testas,*
7. ***Willem Hendrik*** graaf van Nassau, heer van Blikkenburg, ged. 's Gravenhage (N. K.) 12 Mrt. 1675, majoor der ruiterij, gesneuveld bij Luik 1702.
8. ***Emilia*** gravin van ***Nassau,*** ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 9 Febr. 1676, overl. 's Gravenhage, begr. (Gr. K.) 10 Juni 1730.
9. ***Charlotte*** gravin ***van Nassau,*** ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 27 Jan. 1677, overl. 1715, tr. 's Gravenhage (Walenk.) (ondertr. 26 Aug. 1708) ***Maurits*** graaf ***van Nassau,*** heer van Ouderkerk a. d. IJssel en Woudenberg, ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 10 Dec. 1679, veldmaarschalk, gouverneur-generaal van Staats Vlaanderen, overl. 's Gravenhage 25 Mei 1758, zn. van graaf ***Hendrik*** en ***Françoisc*** *van* ***Aerssen van*** *Sommelsdijk.*
10. ***Louise Catarine*** gravin ***van*** Nassau, ged. 's Gravenhage (Kl. K.) 31 Mrt. 1679, overl. 's Gravenhage 12, begr. Ouderkerk a. d. IJssel 22 Dec. 1757.
11. ***Maurits*** graaf *van* ***Nassau,*** heer van Driebergen, ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 22 Juli 1681, proost van St. Marie te Utrecht, overl. Middelburg 23 Mei 1745, begr. Ouderkerk a. d. IJssel.

(Vervolg in kolom 19.)

De wederzijdsche 32 kwartieren va

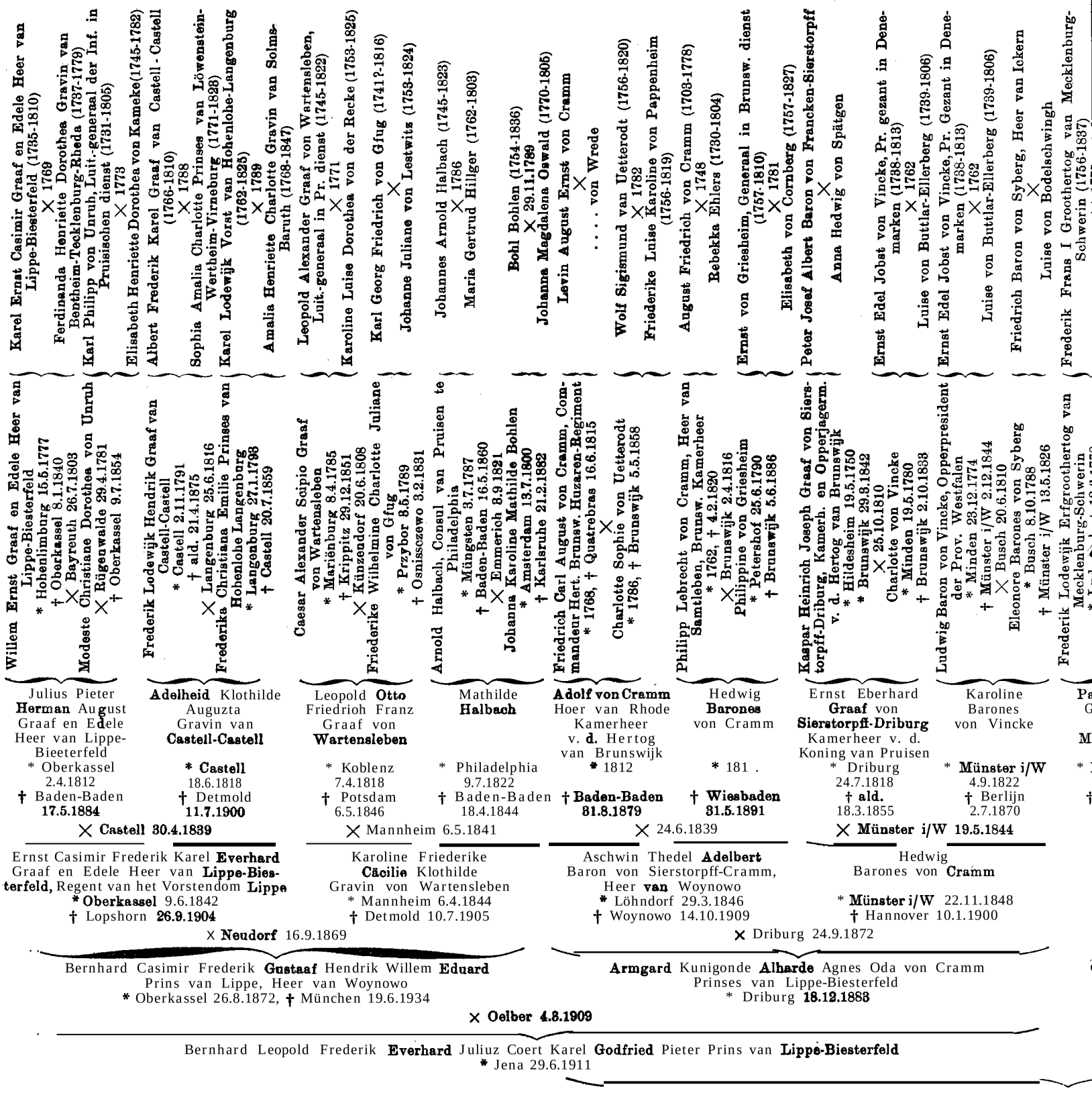

*) Zie o a. Kekule von Stradonitz, Ahnentafel-Atlas en Familiengeschichtliche Blätter, jrg. 1986, afl. 10/11.

het Prinselijk Bruidspaar. *)

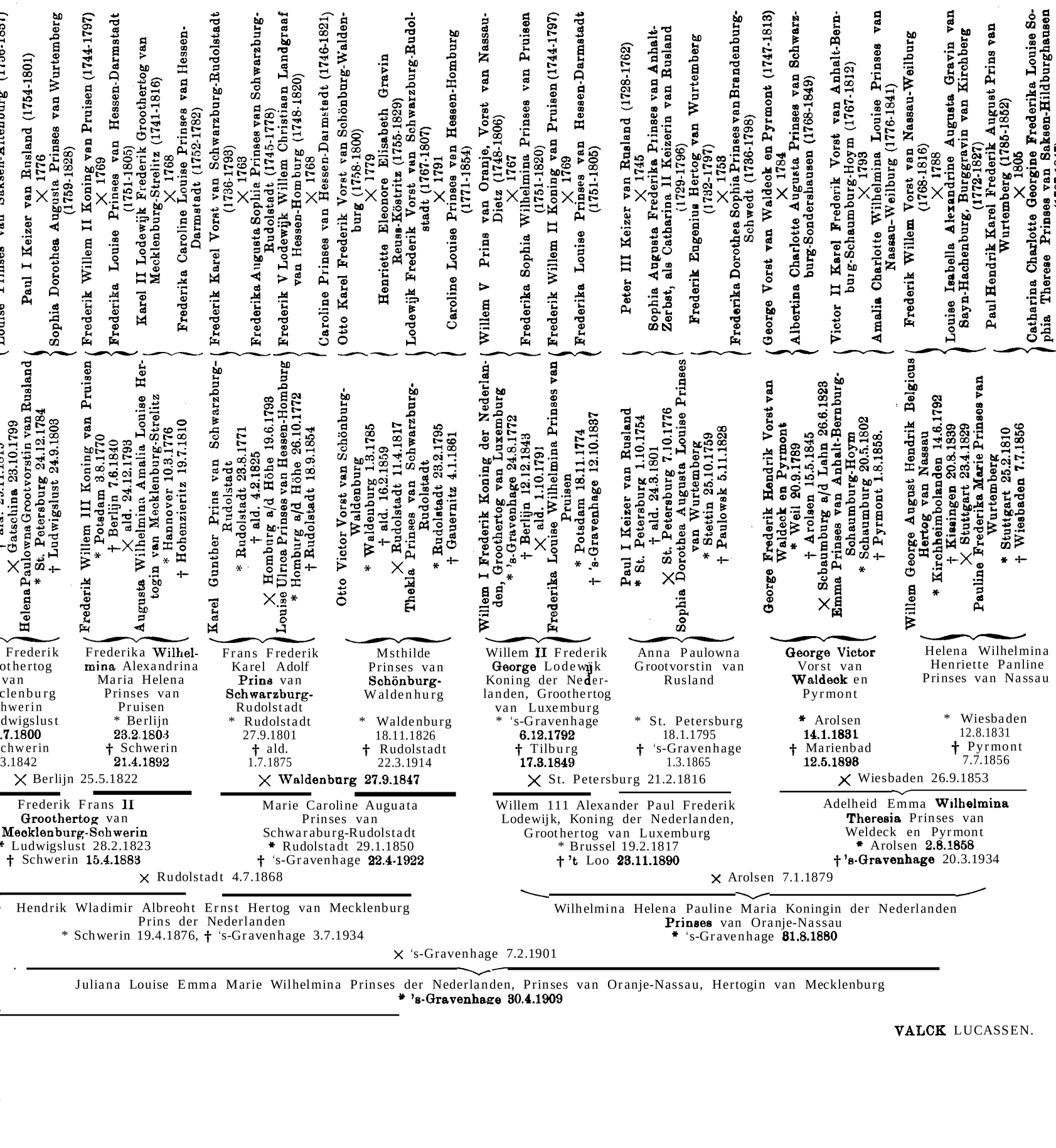

III. *Lodewijk* Adriaan graaf van *Nassau,* heer van Blikkenburg en Zeist, ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 8 Juni 1670. beschreven in de Ridderschap van Utrecht 1693, overl. 's Gravenhage 4 Mrt. 1752, begr. Zeist, tr. Bergen 23 Aug. 1701 *Susanna Cornelia Studler* van *Zurck,* vrouwe van Bergen, ged. Alkmaar 6 Juni 1685, overl. 1707, dr. van *Adriaan,* heer van Hoogenhuysen en Bergen in Kennemerland, en Adriana *Elconira van Tcylingen.*

Uit dit huwelijk:

1. *Willem Adriaan,* volgt IV.
2. *Alida Cornelia* gravin *van Nassau, ged.* 's Gravenhage (N. K.) 2 Aug. 1705.

IV *Willem Adriaan* graaf *van Nassau,* heer van Bergen, Zeist, Driebergen en Blikkenburg, geb. Utrecht 13, ged. (Domk. j *15* Febr. 1704, als student ingeschreven aan de Universiteit te Groningen 19 Nov. 1721, overl. Bergen 21 Oct. 1759, tr. Bergen 14 Jan. 1725 *Adriana Petronella van der Does,* ged. 's Gravenhage (Walenk.) 19 Apr. 1703, begr. Bergen 12 Dec. 1770, dr. van *Wigbold,* heer van Noordwijk, Offem, Langeveld, etc., en *Maria Henriette van Rccde.*

Uit dit huwelijk:

1. *Louiza Suzanna* gravin van Nassau, ged. Bergen 13 Oct. 1726, overl. Weenen 2 Rug. 1803, tr. 's Gravenhage (aan het Hof) 7 Jan. 1750 *Friedrich Christoph* graaf von *Degenfeld-Schonburg, geb.* 17 Dec. 1721, luitenant-generaal, gezant te Weenen, overl. Weenen 10 Mrt. 1781.
2. *Willem Lodewijk* graaf *van Nassau,* heer van Bergen, ged. Bergen 14 Dec. 1727, hoogheemraad van de Uitwaterende Sluizen, overl. Bergen 26 Juni, begr. 6 Juli 1792.
3. *Wigbold Adriaan,* volgt V.

V. *Wigbold Adriaen* graaf *van Nassau,* heer van Woudenberg en Bergen, ged. Bergen 26 Juni 1729, raad en burgemeester van Alkmaar, dijkgraaf van Geestmerambacht, Schager- en Niedorperkoggen, rentmeester-generaal van de Staten, Domeinen, cn Espargnes in West Friesland en het Noorderkwartier, bewindhebber der 0. I. Comp., overl. Bergen 24 Oct. 1797, ondertr. Alkmaar 2 Mei 1756 (gehuwd te Hoorn) *Hester van Foreest,* ged. Hoorn 21 Febr. 1736, overl. Alkmaar, begr. Bergen 10 Juni 1785, dr. van Mr. *Nanning* en *Jacoba de Vries.*

Uit dit huwelijk:

1. *Adriana Petronella* gravin *van Nassau,* vrouwe van Bergen, geb. Alkmaar 21, ged. 22 Febr. 1757, overl. Alkmaar 5, begr. Bergen 7 Apr. 1789, tr. Bergen 18 Mei 1777 Jhr. *Joachim Ernst Mulert tot de Leemcule,* heer van Bergen, geb. Dalfsen 8, ged. 17 Mei 1750, overl. Amsterdam 12 Jan. 1828, zn. van *Boldewijn Jacob* en *Fosca Catharina Johanna van Raesfelt.*

IIter. *Hendrik* graaf *van Nassau,* heer van Woudenberg en Ouderkerk a. d. IJssel, ged. 's Gravenhage (Walenk.) 16 Dec. 1740, beschreven in de Ridderschap van Utrecht, groot-stalmeester van Stadhouder-Koning Willem 111, kolonel van de garde du corps, pair van Engeland als graaf *van Grantham,* burggraaf van *Boston,* baron *van Alford* (1698), veldmaarschalk in Hollandschen dienst, overl. bij Rousselaer 18 Oct. 1708, begr. Ouderkerk a. cl. IJssel, ondertr. 's Gravenhage 2 Oct. 1667 *Françoisc van Aerssen van Sommelsdijk, geb.* 's Gravenhage 12, ged. (Gr. K.) 14 Jan. 1642, overl. in Engeland 11 Febr. 1720, dr. van

Cornelis, heer van Sommelsdijk, Spijk, den Bommel en de Plaat, en *Lucia van Waltha.*

Uit dit huwelijk:

1. *Isabelle* gravin van Nassau, ged. 's Gravenhage (Kl. K.) 20 Apr. 1668, overl. Londen Febr. 1692, tr. 20 Mrt. 1691 *Charles Granville,* graaf van *Bath,* burggraaf *Granville van Landsdown,* baron *Granville van Kilkhampton en Bideford.*
2. *Lodewijk* graaf van Nassau, geb. 1669, overl. 's Gravenhage 2 Aug. 1687.
3. *Lucia* gravin *van Nassau,* ged. 's Gravenhage (N. K.) 1 Dec. 1671.
4. *Hendrik,* volgt III.
5. *Cornelis* graaf van *Nassau,* heer van Woudenberg, ged. 's Gravenhage (Kl. K.) 6 Sept. 1675, beschreven in de Ridderschap van Utrecht, generaal-majoor der infanterie, gouverneur van Aisnes, sneuvelt bij Denain 24 Juli 1712, begr. Ouderkerk a. d. IJssel 4 Sept. 1718.
6. *Willem Maurits,* volgt IIIbis.
7. *François* graaf van Nassau, ged. 's Gravenhage (N. K.) 7 Apr. 1682, kolonel van een regiment dragonders in Engelschen dienst, gesneuveld in de Bataille van Almeria in Catalonië 27 Juli 1710.
8. *Lucia Anna* gravin van Nassau, ged. 's Gravenhage (Kl. K.) 26 Mrt. 1648, overl. 4 Sept. 1744, tr. 17 Jan. 1705 *Nanfant Cootc,* graaf *van Bellamont en* baron *Cootc van Coloony* in Ierland, overl. 1720.

III. *Hendrik* graaf *van Nassau,* graaf *van Grantham,* burggraaf *van Boston,* baron *van Alford,* ged. 's Gravenhage (N. K.) 30 Mei 1673, overl. 5 Dec. 1754, tr. 22 Jan. 1697 Lady *Henriette Butler,* overl. 22 Oct. 1723, dr. van *Thomas,* graaf *van Ossory* en *Amelia van Nassau.*

Uit dit huwelijk:

1. *Henry* graaf *van Nassau,* burggraaf *van Boston,* kolonel van de gardes van Z. M. den Koning van Groot Brittannië, begr. Ouderkerk a. d. IJssel Nov. 1735.
2. *Françoisc* gravin van Nassau, tr. *Eliot,* kolonel.
3. *Henriette* gravin *van Nassau,* overl. 13 Oct. 1747, tr. 27 Juni 1732 *William Clavering Cowper,* graaf *Cowper,* burggraaf *Fordwich,* baron *Cowper van Wingham* en baronet, geb. 1709, overl. 18 Sept. 1764, zn. van *William,* graaf *Cowper* enz. en van *Sarah Clavering.* Hij hertr. in Mei 1750 met Lady *Georgina Carolinc Cartemt.*

IIIbis. *Willem Maurits* graaf van Nassau, heer van Ouderkerk a. d. IJssel en Woudenberg, ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 10 Dec. 1679, veldmaarschalk, gouverneur van Staats Vlaanderen, overl. 's Gravenhage 26 Mei 1753, begr. Ouderkerk a. d. IJssel, tr. 's Gravenhage (Walenk.), ondertr. 26 Aug. 1708 *Charlotte* gravin van *Nassau,* ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 27 Jan. 1677, overl. 1715, dr. van graaf *Willem Hadriaan* en *Elisabeth van der Nisse.*

Uit dit huwelijk:

1. *Hendrik* graaf *van Nassau,* ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 12 Febr. 1710, doodgeschoten in 1734 als volontair in het geallieerde leger bij den Rijn.
2. *Elisabeth* gravin *van Nassau,* ged. 's Gravenhage (Gr. K.) 6 Nov. 1712, overl. in Engeland.
3. *Ft-ançoise Henriette* gravin van Nassau, overl. Leiden 1 Apr. 1732.

Nogmaals het Nijmeegsche geslacht van Suchtelen.

(LIV, 209; LIV, 251),

door H. J. VAN 'T LINDENHOUT.

Naar aanleiding van de genealogie van bovengenoemd geslacht, zooals deze voorkomt in het Juni-nummer van dit maandblad, ontving ik een aantal brieven met opmerkingen, aanvullingen en vragen waaruit o.m. blijkt, dat het aan belangstelling voor deze familie niet ontbreekt. Het is dan ook daarom dat ik meen, nu toch op het gepubliceerde moet worden teruggekomen wat uitvoeriger te mogen stilstaan bij de mogelijke afkomst van deze familie.

Vooraf het navolgende: In de Wapenheraut 1903 blz. 33 e.v. publiceerde de Heer van Epen een hem ter inzage verstrekte genealogie van het geslacht van Suchtelen te Nijmegen. Zelfs kinderen van de vrouwelijke leden van het geslacht worden daarin vermeld. Volgens den Heer van Epen werden géén dezer gegevens door hem gecontroleerd. De waarde dezer publicatie werd hierdoor reeds ongunstig beïnvloed. Des te meer is dit het geval door een mededeeling van den Heer van Epen op blz. 115 van den zelfden jaargang. n.l. dat de onjuistheid van enkele der gegevens hem reeds was gebleken !

Een betrouwbare stamreeks van deze familie ware dus alleszins op zijn plaats. Helaas maakt de ontijdige geboorte van de tweede bewerking dezer stamreeks een aantal verbeteringen en aanvullingen noodzakelijk.

In kol. 209. Onder I bij te voegen: *Laurens v. S.* wordt burger van Nijmegen 24 April 1639. De in 1 sub a) genoemde *Lijsken* is gedoopt 5 Febr. en niet 2 Febr. De sub d) genoemde *Lijsbeth* huwde niet met Jan van de Sancle, maar met *Hendrik Jansz van de Sande* [1]).

Toe te voegen onder 1: h) *Dirk*, ged. Nijmegen *22* Maart 1654 en jong overl.

In kol. 210. *Catharina van Harteveld*, de echtgenoote van *Peter van Suchtelen* had blijkens haar doopinschrijving te Nijmegen tot ouders *Bernt van Harteveld* en *Lijsken Verspijk* (niet Terspijk).

In kol. 211. Als de ouders van *Jan Jacob Christoffel Meyer* (sub III g) genoemd) worden mij opgegeven *Bernard Meyer* en *Anna Maria Köller* [2]). De vrouw van Jacob Hendrik van S. (IV) *Elisabeth Christina In de Betouw* is gedoopt te 's-Heerenberg 27 Sept. 1722.

De IV sub a) genoemde *Gerrit van Leeuwen* is gedoopt te Tiel 7 Juli 1735 als zoon van *Arnoldus* en *Cornelia Farret* (niet Faret).

In kol. 212. De vrouw van Jan van S. (III), *Eva Bömer* (*Beumer*) *is* geb. te Doesburg als dr. van Dr. *Arnold*, Burgemeester van Doesburg en *Eva Lutjes* [3]).

Verder in IIquater sub c1) te veranderen 3 Dec. in 4 Dec.

In kol. 213. Laurens van S. is ged. 1687. De aandachtige lezer zal deze fout wel reeds zelve hebben hersteld. Zijn echtgenoote *Maria Romburg* was een dr. van *Peter* en *Elisabeth Loefs*.

In kol. 214. He geboortejaar van Hendrik Willem van S. (IV) in overeenstemming te brengen met IIIbis sub a) n.m.l. 1721.

[1]) Geref. trouwboek Nijmegen. ***Hendrik Jans en Lijsabeth van Suchtelen***, cop. *26* Juli 1674. Het afschrift van het kol. 210 vermelde Magescheid dd. 11 Sept. 1723 in het protocol van opdracht, bezwaar enz. van Beuningen te vinden, geeft *Jan van de Sande*. Dit is dus een verschrijving, die ten overvloede ook nog uit andere bronnen blijkt.

[2]) Bevestiging hiervan kon ik nog niet verkrijgen.

[3]) In het bijzonder ben ik dit, tot op heden onbekende gegeven, verschuldigd aan het correspondeerend lid, den Heer W. Wijnaendts van Resandt, van wiens verdere mededeelingen ik tevens een dankbaar gebruik maakte.

Ten slotte zij nog vermeld dat zich in het Gemeente Museum te Nijmegen een portret bevindt van den Stadsbouwmeester Jacob Hendrik van Suchtelen (kol. 211 IV). Cat. 1890 fol. 467 n° 65.

Thans iets over de afkomst van het geslacht. De meening is reeds oud dat er samenhang zou bestaan tusschen het Zutphensch-Deventersch geslacht van dezen naam en het onderhavige. Hiertoe heeft misschien ook wel bijgedragen de gelijke plaatsing der wapenfiguren in hunne wapens. Het wapen van het Nijmeegsche geslacht is : in blauw 4 gouden sterren gepl. 2-1-1. Helmt. Ster tusschen een vlucht. Het wapen van het tot den Ned. Adel behoorende geslacht van Suchtelen vertoont in rood 4 ringen gepl. 2-1-1.

In deze nu niet zoo veelvuldig voorkomende plaatsing ligt misschien eerder een aanwijzing voor een afkomst uit de zelfde streek, dan dat het een bewijs voor een familieband zoucle inhouden.

Hoe dit zij, eenig bewijsbaar verband tusschen de beide gelijknamige geslachten is tot op heden niet gevonden. Waarschijnlijk bestaat dit dan ook niet.

Laurens Peters van Suchtelen werd 24 April 1639 burger van Nijmegen. Volgens het stadsrekenboek over dat zelfde jaar (fol. 12) werd hij toen tevens tegen betaling van 25 daalders als nieuwe brouwer aangenomen. Bij de vermelding van de verleening van het burgerrecht staat géén plaats van herkomst vermeld, of men zou deze inschrijving moeten lezen als: *Laurens Peters* „van Suchtelen".

Om twee redenen komt mij dit niet waarschijnlijk voor. Ten eerste staat in het stadsrekenboek de verantwoording van 18-10-24, het bedrag dat hij voor zijn burgerschap had betaald, op naam van „*Laurens van Suchtelen*, Brouwer". Was Suchtelen [4]) de plaats van herkomst geweest, dan ware er m.i. alle reden geweest in het rekenboek slechts *Laurens Peters* te vermelden.

Ten tweede wordt er onder de doopgetuigen bij den doop van twee van zijn kinderen een „van Suchtelen" als doopgetuige genoemd. Bij den doop van *Lijsken* op 25-2-1640 wordt vermeld *Aelijn van Suchtelen* en bij den doop van *Peter* op 21-9-1641 reedt een *Tilman van Suchtelen* op. In eerstgenoemde meen ik te mogen zien *Aelijn Jansz*, de vrouw van *Jan Jansen van Suchtelen*. Dit echtpaar laat te Nijmegen op 12 April 1640 een kind *Jan* dooper. In welke betrekking deze Jan Jansen van Suchtelen tot Laurens Peters staat blijkt nergens. Deze bestaat misschien ook wel in het geheel niet en de gelijkluidende naam heeft deze twee families tot elkaar gebracht. Vast staat in ieder geval dat deze Jan van Suchtelen nergens meer in verband met Laurens van Suchtelen of zijn nageslacht wordt aangetroffen. Na 1640 komt hij in de Nijmeegsche registers niet meer voor.

Met meer zekerheid kan men *Tilman van Suchtelen* als een familielid aanwijzen. Ook hier treft men den naam „van Suchtelen" aan en géén patronym zoodat m.i. deze naam als een toen reeds bestaande achternaam moet worden opgevat. Pogingen om door middel van dezen *Tilman* de stamreeks verder op te voeren, hebben tot geen resultaat geleid.

In de Wapenheraut wordt ook nog melding gemaakt van een *Peter Stigelen van Zuchtelen* die 19 Mei 1605 te Nijmegen ondertrouwde met *Catharina Ulenbroek* [5]). Deze mededeeling is niet geheel juist. De bruidegom heette *Peter Stuper en* was ongetwijfeld uit Suchtelen afkomstig. Aangezien dit echtpaar te Nijmegen niet verder voorkomt. de doopregisters geen inschrijvingen van kinderen van hen bevatten en noch beiden, noch één

[4]) Suchtelen een plaatsje in het Duitsche grensgebied c.a. 20 km ten Z.O. van Venlo gelegen.

[5]) Vgl. N. L. 1918 kol. 32.

van hen in verband met de van Suchtelens voorkomt, kunnen zij gevoegelijk voor de opvoering der stamreeks worden uitgeschakeld.

Nu blijft nog over de eveneens in de Wapenheraut vermelde *Pieter van Suchtelen,* wiens weduwe 22 Sept. 1594 hertrouwde met Andries van *Gestelen* [6]).

Van deze Pieter of Peter zou Laurens een zoon kunnen zijn geweest. Naar deze mogelijkheid is een onderzoek ingesteld. Helaas heeft het niet tot een resultaat geleid en dit blijft **dus** nog steeds een punt, dat de volle aandacht waard is.

Volledigheidshalve zij hier nog vermeld, dat reeds meerdere malen mijn aandacht werd gevestigd op de navolgende twee akten [7]):

„Schepenen te Nijmegen *Johan Touman* en *Willem Prick* oorkonden dat *Kiest van der Horst en Beele* E. L. *Tilman Laurentz en Agnes* E. L. *Cornelis Croenen* en *Guedell* E. L. verkocht hebben aan *Peter van Zuchtelen,* kuiper een huis, hofstand en ledige plaats en de gerechtigheid van den put, gelegen in de Papegas, tusschen *Michiel van der Horst* en het Weeshuis ter andere zijde, bij meerderjarigheid te erkennen door *Johan Matheus Derickzoon*; vrij erf en goed uitgezonderd een overtins van 1 pond kleine penningen aan het Kapittel binnen Nijmegen. Gegeven in het jaar ons Heeren duisent vijf honderd vijf en zestig op ten sonnedach Jubilate (13 Mei 1565).

„Schepenen te Nijmegen *Johan Touman* en *Willem Prick* oorkonden dat *Peter van Suchtelen,* kuiper en *Anna* E. L. verkocht hebben aan *Matheus Derricks* ten behoeve van zijn onmondige zoon *Johan,* een erfjaarrente van 1 gouden Geldersche rijder gld. ad 27 st. Brab. op Paaschavond uit eerstgenoemd huis en hofstad, leedige plaats en gerechtigheid van put, gelegen in de Papegas, zijnde vrij erf en goed, uitgezonderd een overtins van een pond kleine penningen jaarlijks aan Kapittel van St. Stevenskerk binnen Nijmegen; met consent van *Jacob Lossert,* priester Kanonick en provisor van het Kapittel. Gegeven 13 Mei 1565.

Men meende nu in den kuiper Peter van Suchtelen een oudere generatie te moeten zien. Ook de in de eerste akte voorkomende Tilman Laurensz. wekt door zijn naam vermoedens, die elk bewijs missen.

In ieder geval stamt Laurens Peters van Suchtelen niet in rechte lijn van dezen kuiper af. Deze laatste toch was als kuiper lid van het Gilde en als zoodanig moest hij burger der stad zijn. Eenmaal het burgerrecht verkregen zijnde, vererfde dit in de rechte lijn. Gerust mag men aannemen dat men toentertijd wel wist wie burger door geboorte was en zou Laurens van Suchtelen zich wel tweemaal hebben bedacht alvorens dit recht opnieuw te koopen.

Resumeerende kom ik tot de veronderstelling dat Laurens Peters van Suchtelen òf een zoon van den reeds eerder genoemden Pieter is, òf, in verband met de moeilijkheid verder teruggaande gegevens te Nijmegen te vinden, van elders is gekomen.

In verbancl met het feit dat een lid der familie *In* de *Betou* bij zijn huwelijk getuige is en gezien de ligging van Suchtelen, zou de plaats van herkomst zeer wel Venlo kunnen zijn.

In de andere te Nijmegen voorkomende „van Suchtelens" zullen wel in hoofdzaak afstammelingen van bovengemelden kuiper moeten worden gezien.

Hiermede is naar ik meen dit vraagstuk voldoende belicht. Tot een oplossing ben ik, niettegenstaande verschillende daartoe gedane pogingen niet gekomen. Dat het hier medegedeelde een aansporing moge zijn voor anderen om mede te werken deze puzzle tot een goede oplossing te brengen en eventueel hierin niet verwerkte gegevens te publiceeren.

[6]) Geref. Trouwboek Nijmegen: ondertr. 8 Sept. 1594 *Andries Pieters van Gestelen en Jennitge Jacobsz* Wed[e] sal. *Pieter van Suchtelen.*

[7]) Vgl. Inv. van de Arch. van het Burger-kinderen Weeshuis. Het Armekinderen Weeshuis en de beide Weeshuizen te Nijmegen. Opgemaakt door Louise Sormani. Gedrukt op last van HH. Regenten van de beide Weeshuizen. Gebr. Jansen 1915. blz. 163 de nos. 114 en 115.

KORTE MEDEDEELINGEN.

De symboliek van den wimpel.

Nederland is, voor zoover bekend, het eenige land, waar men naar verkiezing een wimpel aan de vlag bindt. Die wimpel is, evengoed als de vlag, een symbool. Juist in tegenstelling tot de vlag nu, wil de wimpel naar mijne meening vorm geven aan de *hulde aan de(n) vorst(in)* of ander personnage, voor wie men vlagt, *persoonlijk*. Wanneer wij in dagen van vreugde onze vlag hijschen en die in dagen van rouw halfstok uithangen, dan is het dus de wimpel, welke uitdrukt, voor wie wij juichen of treuren.

De oranje wimpel ontstond, toen het Koninkrijk der Nederlanden werd opgericht; men wimpelt met oranje voor een lid van het Huis van Oranje. Zoo was het mijns inziens juist — hoewel niet algemeen gebruikelijk! — op verjaardagen van wijlen H. M. Koningin Emma te wimpelen met de kleuren van Waldeck-Pyrmont en op verjaardagen van wijlen Z. K. H. Prins Hendrik met die van Mecklenburg. Toen Koningin Astrid zoo jammerlijk het leven liet en hier te lande ook vele vlaggen halfstok hingen, omknoopte schrijver dezes zijn vlaggestok met een strik in de Belgische kleuren. In Roomsche streken van ons vaderland wimpelt men voor den bisschop met een paarsen wimpel en voor den Paus met een half-geel, half-witten wimpel.

Zoo spreekt, naast de vlag, de wimpel een eigen taal. Beschikt men niet over den juisten wimpel, dan late men de vlag zonder wimpel, doch hange er geen verkeerde aan ; nooclig is het immers niet, aan de vlag een persoonlijk cachet te geven. Het schijnt mij onjuist, dat men bij het bekend worden van de verloving van H. K.H. Prinses Juliana den oranje wimpel aan de vlag bond. Het was toen juist, om zonder wimpel te vlaggen, doch lit punt kan hier buiten beschouwing blijven.

Wanneer straks het grootsche gebeuren in ons land, het huwelijk onzer Prinses met Prins Bernhard van Lippe-Biesterfelcl zal plaatsvinden, dan hange men naast den oranje wimpel ook lie in de kleuren van het stamhuis van onzen a.s. Prins-Gemaal, en viert daarna Prins Bernhard zijn verjaardag, dan wimpele men niet met den oranje wimpel, doch met de kleuren van Lippe. Aan ons Maandblad de aangename taak, ons volk voor te lichten, welke kleuren dit zijn.

KUYCK.

De kleuren van het voormalig vorstendom Lippe zijn geel en rood, de Huiskleuren van Prins Bernhard daarentegen wit en roocl. — Red.

Van Boymer.

In verband met de vragen van den heer Mr. A. Haga (NL LIV, 128) zijn de volgende gegevens van eenig belang, die ik ontleen aan het door genoemden heer geciteerde, maar niet geraadpleegde werk van H. Hanssen, *Die Rimburg,* Aachen 1912.

Arnold, vrijheer *van Boymer,* heer tot Stockum, op Cobbingh, Geistern en Aldenhoven, ridder der St. Jacobsorcle, keizerlijk hofraad en kamerheer, keizerlijk generaal-veld-commissaris en overste, wordt 26 October 1640 met zijn echtgenoote beleend met huis en heerlijkheid Rimburg, gekocht van Joost Maximiliaan van Bronckhorst. Hij overleed 17 October 1658. Uit zijn huwelijk met *Catharina van Splinter,* dochter van N. *van Splinter* en N. *van Voss,* overleden October 1658, sproten twee kinderen :

1. *Frans Willem,* volgt II;
2. *Petronella,* gehuwd met: 1° *Ferdinand d'Arias de Savedra,* kapitein in Spaanschen dienst, overleden 1658; 2° graaf *van Tuméjus en Ligniville*. Zij overleed na 1673.

II. *Frans Willem van Boeymer,* geboren 1626,overleden 1672.

Hij werd 22 December 1646 met Rimburg beleend en huwde 1663 *Agnes Catharina* **van Westerholt.** Uit dit huwelijk:

1. ***Anna Sophia Elisabeth,*** als minderjarige met haar zuster 24 Februari 1673 met Rimburg beleend en wederom als erfgename van haar zuster 4 Augustus 1725. Zij overleed ongehuwd 13 April 1727, Rimburg enz. nalatend aan o.a. Nicolaas *Emanuel,* graaf ***van*** *Ligniville,* kleinzoon van *Petronella* ***van*** *Boeymer,* voornoemd.
2. Catharina *Maria,* huwde ***Frans Albert,*** graaf van ***Thiennes,*** *Villerzy* ***en Montigny-St.*** *Christophe,* heer van Neuville. Zij overleed kinderloos in 1725.

Het wapen van van Boeymer wordt in het genoemde werk, op grond van: Max von Spiessen, *Wappenbuch des Westfälischen Adels,* als volgt beschreven :

tweemaal doorsneden, een maal gedeeld :

1,5: in rood twee van elkaar afgewende, opgerichte gouden visschen;

2,6: in zilver een zwarte adelaar met in plaats van den linker vleugel een rood kruis;

3,4: in goud drie zwarte kepers.

Drie helmen: 1 gekroond, met een open gouden vlucht; 2 gekroond, met een zwarten dubbelen adelaar; 3 wrong, met drie bruine rietschoven met groene stengels en bladeren.

Dezelfde schrijver, die meent, dat het geslacht *Boeymer* uit Overijse1 afkomstig is, vermeldt, in afwijking van de door den heer Dr. A. L. Heerma van Voss (NL XIV, 327) getrokken conclusies, als ouders van ***Pieter*** *Boymer,* 1568 olderman te Franeker enz. : ***Pieter*** *Boymer* en *N. Voorn,* en als grootouders : N. ***Boymer*** en N. *Colster.*

Tenslotte wijs ik er op, dat volgens denzelfden auteur de echtgenoote van ***Arnold van Boeymer,*** *Catharina* ***van*** *Splinter* [1]), wier moeder van ***Voss*** heette, een oudere zuster was van ***Johan van Splinter,*** overleden vóór 1648, gehuwd met :1° ***Anna*** *Lossen*; 2° ***Maria Margaretha van Pys*** (weduwe van ***Hendrik de la Tour),*** de stamvader van het tot den Nederlandschen adel behoorende geslacht van ***Splinter.*** Wellicht schuilt in deze gegevens een aanwijzing voor het nog steeds niet vastgestelde verband (cf. Nederland's Adelsboek 1917) tusschen het Overijselsche en het Kleefsche geslacht ***Splinter?***

H. DE LA FONTAINE VERWEY.

Van Twickelo.

A. Fahne vermeldt in de „Geschichte der Westphälischen Geschlcchter" (Cöln 1858), bl. 386 zonder eenige nadere tijdsaanduiding een *Rudolph* ***von*** *Twickel(o),* gehuwd met ***Catharina v. Leuwendael*** (lees: ***Van*** *Lievendael*), uit welk huwel. een dr. *Aleid* ***Maria*** *Therese* ***v. T.,*** echtgenoote van *Berndt Adolph* ***von*** *Bentinck,* over wien wordt bericht, dat hij kooper was van Wolda (bedoeld is de Rittersitz Wolda, Bentheim, die eerder aan het geslacht ***Von Besten*** toebehoorde).

Toevallig vond ik iets naders betreffende deze personen in het protocol van den Alkmaarschen notaris Cornelis van Heymenbergh. Voor dien notaris testeerden 2 Augustus 1661 „Mevrouw ***Catharina Maria. van Lieuendael*** [1]), huisvrouw van de WelEd. Jonker *Rudolph* ***van*** *Twickeloo* resideerende op den huise van Meerlevelt in de jurisdictie van Egmont op den Hoeve" en ook haar echtgenoot. Uit de beschikkingen blijkt, dat de testatrice geen kinderen bezit en dat haar vader is Jhr. ***Hendrick*** van ***Lievendael,*** alsmede, dat de moeder van den testateur nog in leven is, met name vrouwe *Henrica Morrhe,* weduwe van jhr. *Rudolph* ***van*** *Twickeloo.*

In dat protocol komt tevens nog een acte voor van 8 April 1660, waarbij juffr. *Aleijdis* ***van*** *Zeller,* wonende te Amsterdam, aan hare nicht, voormelde jkvr. C. ***M. van Lievendael,*** huisvrouw van jhr. ***R. van*** *Twickeloo* ***een*** huis en hof schenkt, genaamd „Meerlevelt", groot 19 à 20 morgen land, daaronder begrijpende het stuk land van ca. 1½ morgen, dat de comparante voor een jaar had aangekocht, staande en gelegen in de Egmonder Meer, belend jhr. Ramp ten O., de ringdijk van de Egmoncler Meer en het „cadijckje" ten Z., inclusief alle meubelen, huisraad, schuit, wagen, enz.

Zooals Rietstap aantoont, heeft het wapen-Van *Zeller* in zilver drie zwarte merels (helmteeken óok een merel !). De oorzaak voor den naam „Meerlevelt" is dus niet vèr te zoeken.

Het echtpaar ***Van*** *Twickeloo-van Lievendael* heeft waarschijnlijk niet lang zijn „residentie" op dit afgelegen plekje willen behouden, want reeds op 22 Dec. 1668 verhuurde jhr. *Rudolph* ***deze*** bezitting in den Egmonder Bovenpolder aan de Hoevervaart voor de drie toen komende jaren aan een zekeren Pieter Oloffs, voor f 385 :—:—: 's-jaars.

Als „buitenplaats" had „Meerlevelt" afgedaan. Nu ligt ter plaatse een eenvoudige boerenwoning. De eenige herinnering aan ouden luister is nog een eenvoudige 17e eeuwsche siervaas van zandsteen, die thans op een modernen gemetselden voet in het plantsoen ten Z. van de Ned. Herv. kerk te Egmond aan den Hoef te vinden is.

Mr. J. BELONJE.

Van Maneil.

Ter aanvulling en verbetering van hetgeen ik in jg. 1925 k. 110 en 111 schreef kan ik nog het volgende mededeelen : *Adriana* ***Sophia van*** *Maneil,* geb. Groningen 28 Aug. 1774, hertrouwde in 1812 met *Abraham* ***Frédéric von*** *Erlach.* Hij was geboren te Bern 10 Nov. 1761 als zoon van *Abraham* ***von*** *Erlach* Baron *von Riggisberg,* luitenant generaal, veldmaarschalk en ridder grootkruis der militaire Orde van St. Louis in franschen dienst en van *Susanne* ***Marie*** des marquis *de Bessé*; hij trad reeds 1 April 1779 in dienst bij de Zwitsersche garde in Frankrijk, werd 29 Nov. 1791 kol. comm. v. h. reg. von Wittgenstein, later generaal in franschen dienst en ook veldmaarschalk 11 Dec. 1816. Hij stierf in Dec. 1828. Eerst huwde hij 19 April 1786 *Julia* ***Sophia*** *Effringer,* doch dit huwelijk werd door echtscheiding ontbonden. Zijne tweede vrouw, ***A. S. van*** *Maneil,* ***overleed*** eerst 20 Oct. 1850 te Flavigny, Côte d'or, dus na hare oudste. vóór hare jongste zuster.

Deze gegevens zijn afkomstig van de familie ***Dard,*** uit haar eerste huwelijk. Ik wilde nu gaarne plaats en datum van haar tweede huwelijk weten, alsmede die van het sterven van ***von*** *Erlach.* Op raad van mijnen vriend Dr. Obreen wendde ik mij tot het: office de documentation de la société des amis de la bibliothèque nationale te Parijs; die instelling verwees mij naar de historische archieven afdeeling van het ministerie van oorlog aldaar. Onlangs kreeg ik vandaar bericht, dat het dossier van generaal von Erlach, noch het eene, noch het andere gevraagde bevatte. Als men naar een obscuur luitenantje informeerde, ware dit begrijpelijk, maar waar het hier een veldmaarschalk geldt, staat men verbaasd over zulk een testimonium paupertatis. Of ***A. F.*** *von Erlach* het recht had zich comte te noemen, weet ik niet; in elk geval is hem die titel tijdens het Keizerrijk niet verleend.

Ten slotte leerde mij een nader onderzoek in Zwitserland, dat ***Abraham Friedrich*** von *Erlach* N.B. te Parijs in de Geref. kerk gehuwd is 30 Mei 1812 met ***A. S. von*** *Maneil* en dat hij

[1]) Omtrent haar is nog vermeldenswaardig, dat zij als weduwe 14 October 1648 2/3 deel van de havezathe Olydam verkocht aan *Johan Ripperda* ***tot*** *Weldam.*

[1]) Zij teekent „v. Lievendal".

12 April 1845 te Londen stierf. Wijders, dat hij kamerheer des Keizers van Oostenrijk was.

BIJLEVELD.

Puchler,

(XXXIX, 95-97.)

In jg. 1921 van dit Maandblad publiceerde ik hetgeen door mij over dit geslacht hier te lande gevonden was. Er staat echter in dat artikel een hinderlijke fout, welke niet bestendigd mag worden en verbetering behoeft. Ik verhaal n.l. in k. 96, dat *François* ***Puchler*** in eerste huwelijk omstreeks 1667 huwde met *Margaretha Swaefken,* en daarna in 1669 of 1670 met **Jacoba *de Bye*** (van Wadensteyn).

Nadien heb ik gevonden, dat ***François*** *Puchler* te Rossum op 7 Maart 1666 huwde met ***Jacoba de Bye,*** wonende aldaar; dat hij weduwnaar zou zijn geweest, vermeldt de acte niet en is ook niet het geval.

Het huwelijk *Puchler-Swaefken* vond plaats tusschen zijn jongsten broeder *Lodewijk* en de genoemde ***Margaretha*** *Swaefken,* denkelijk te Doesburg, waar de trouwregisters niet zoover terug reiken. Mevrouw ***Puchler*** geb. ***Swaefken*** overleed echter reeds spoedig, slechts één dochtertje nalatende. Dit blijkt uit een acte van 29 Jan, 1676, voorkomende in het Protocol van Volontaire Acten der Stad Doesburg, en uit een leenacte van Gelderland, kwartier van Zutphen, van 17 Juni 1678. In beide atcen is sprake van den *capteyn Lodewijk* ***Puchler, w*** edu w - naar van *Marqaretha* ***Swaefken;*** het dochtertje heette *Barbara Adela Puchler.*

W. W. v. R.

De laatste van Soudenbalch?

(LIV, 182)

In het register van ondertrouw der Hervormde Kerk te Zwolle zijn op 19 December 1696 ingeschreven *François Zoudenbalch,* j.m. en ***Anna Maria de Ruiter,*** j.d. proclamatien ook te Koten (provincie Utrecht), waarheen 4 Januari 1697 attest is gegeven. In het trouwregister der Katholieke statie in de Koestraat te Zwolle staan zij als volgt vermeld : praenobilis dominus *Zoudenbalck* et praenobilis domicella ***Ruyters,*** juncti 5 Januari 1697. Waarschijnlijk zijn zij dus hier en niet te Cothen gehuwd : de bruid was afkomstig uit Zwolle en aldaar Katholiek gedoopt in de Koestraat 24 Januari 1673 : ***Anna Maria Ruyter,*** filia domini *Ruyter* et domine ***van Dongen.***

Na hun huwelijk zijn zij vermoedelijk te Cothen gaan wonen, kinderen werden te Zwolle althans niet gedoopt. Is *François* wellicht een zoon van ***Paulus Soudenbalch*** en kleinzoon van *Evert* ***v.*** *Soudenbalch* en *Rembolda van Isendoorn,* welke laatste te Cothen begraven is? (zie de Navorscher 1884, blz. 533).

A. **HAGA.**

Gemeentewapens.

Bij K. B. van 25 Augustus 1936, no. 48, is de nieuwe Gemeente *Enschede* bevestigd in het gebruik van het ***wapen*** der voormalige Gemeente Enschede, waarvan de beschrijving luidt als volgt :

In zilver een slaghek van keel, bestaande uit drie dwarsbalken, waaroverheen twee schuingekruiste balken.

Het schild gedekt met een gouden kroon van vijf bladeren.

Schildhouders : twee aanziende leeuwen van natuurlijke kleur.

Bij K. B. van 24 October 1936, no. 46, is de nieuwe Gemeente *Beverwijk* bevestigd in het gebruik van het wapen der voormalige Gemeente Beverwijk, waarvan de beschrijving luidt als volgt:

„In goud onder een losstaanden barensteel van azuur vier „leeuwen, de eerste en vierde van sabel, getongd en genageld „van keel, de tweede en derde van keel, getongd en genageld „van azuur; een schildhoofd van keel beladen met drie naast „elkander geplaatste leliën van zilver en een golvende schild-„voet, golvend geclwarsbalkt van vier stukken, beurtelings azuur „en zilver ;

„het schild gehouden door twee naakte jongetjes, die ter „weerszijden een witgevoerclen en met gouden franjes omzoom-„den mantel met baldakijn van azuur ophouden".

Van Gesseler.

Herman van ***Gcsseler,*** ontvanger-generaal der graaf schap Bentheim, overleed blijkens een bij de Staten van Overijssel ingekomen overlijdensbericht te Neuenhaus op 17 Februari 1713 in het 74ste jaar zijns levens (Vergel. Ned. Adelsboek 1933, generatie 111). A. H.

Van Valkenburg.

Gedoopt te Hasselt (Ov.) 14 October 1593 *Macchus* (= ***Marcus*** ?) zoon van *Reynert Scherff* ***en*** *Altien* ***van*** *Valckenburgh.* Te oordeelen naar den naam van het kind, is de vader van *Altien* vermoedelijk een Marcus *van Valckenburg.* Maar welke ? A. H.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Byland (van). Van Mr. ***Lambertus Hugo*** *Abraham van Byland* wordt medegedeeld in N. L. XXXIII, 1915, k. 120, dat hij een advocaat was, die te Utrecht geboren zou zijn en dat hij te Leiden poorter werd 19 Sept. 1771.

Ik vond verder over hem, dat hij later gewoond heeft te Edmond aan den Hoef en dat hij aldaar overleed in zijn huis, staande ten Z. van den Heerenweg, den 23 October 1794. Bij acte voor schepenen van Egmond Binnen d.d. 19 October 1794 stelde hij aan tot voogden over zijn minderjarige kinderen *Cornelia Jacomina* ***Johunna en Maria Adriena*** *Catharina van Bijland* de heeren Mrs. Z. van Foreest en P. Panneboeter te Alkmaar en Johs. Schouten te Haarlem.

Het protocol van den notaris Mr. P. Panneboeter voornoemd bevat een acte betreffende de afwikkeling van zijn boedel d.d. 29 April 1799. Ook een acte van notaris Mr. 1. Groen te Alkmaar van 26 Aug. 1795 heeft hierop betrekking.

In de aanteekeningen van den vroegeren archivaris C. W. Bruinvis (gem. archief, Alkmaar) wordt deze bewoner van het bovengenoemde perceel, genaamd „Middenhoef" met den titel van „graaf" aangeduid !

Voor notaris A. P. de Lange passeerden *Cornelia Jacomina* Maria ***van*** *Byland* en *Johanna Catharina van* ***Byland*** aldaar een tweetal acten, respectievelijk op 21 Juni en 10 Augustus 1808.

Uit de collecteregisters van de Gr. Kerk te Alkmaar vind ik bovendien, dat deze dames in de periode 1800—'08 te Alkmaar woonachtig waren achtereenvolgens in de huizen wijk A 68, 24 en 139, waarvan een geruimen tijd als „commensalen".

Is er iets meer van deze familie bekend ?

Alkmaar. Mr. J. **BELONJE.**

Coomans-Koomans. (LIV, ***234 e.v.).*** Kan een der schrijvers van de genealogie *Coomans* (Klundert en Fynaart) of wellich een ander mij nadere gegevens verstrekken omtrent de 2 volgende personen :

1o. *Cornelis Coomans* te Utrecht, die bij testament dd. 5 Maart 1647 een aantal neven en nichten en hun nakomelingen

ten eeuwigen dage een levenslange rente vermaakte ; *een* instelling, welke nog heden ten dage te Alkmaar wordt geadministreercl als de „Coomans Stichting".

20. „Generaal *Coomans*" [tevens *waarschijnlijk* de zwager van onzen 6 April 1667 te Ragusa (Dalmatische kust) door een aardbeving omgekomen, voor Constantinopel bestemden resident Mr. *Joris* Croock], die vermelde ramp gelukkig ontkwam cn in het gezelschap van onzen mede geredden, voor Smyrna bestemden nieuwen consul Mr. Jacob van Dam (1629 tot 1709) e.a. 16 April 1667 uit de nabijgelegen haven van Sta-Croce weder terugvoer naar Venetië (zie pamflet No. 9447: Relaes van Iacob van Dam en No. 9448: Brief dd. 29 April 1667 uit Venetië van Croock's geredden hofmeester Johan Rigo aan zijn ouders te Amsterdam).

Den Haag. W. E. VAN DAM VAN ISSELT.

Hueting. (LIV, 220, 253, 317, 348). Uit mijn vaderlijken kwartierstaat is de navolegnde stamreeks te construeeren :

I. *Hendrik Huetink,* tr. *Enneken Beuninks (Beurink).*

II. *Reinder Huetink,* ondertr. 25 Mei 1787, tr. 17 Juni d.a.v. *Willemina Weenink.* dr. v. *Steven* en *Fenneken Hendriksen.*

III. *Steven Huetink,* geb. *26* Mei 1793, ged. Terborg 1 Juni d.a.v., tr. *Dersken Kempink.*

IV. *Wilhelmina Hendrica Huetink,* geb. Terborg, overl. Winterswijk, begr. Terborg (data onbekend), tr. omstr. 1843 *Bernardus Johannes Wanrooy, geb.* Doetinchem omstr. 1820, overl. Terborg.

_ Zij zijn mijn over-grootouders.

haar broeder, *Willem Reinier Huetink,* tr. *Anna Maria van Kuyk,* geb. Delft 23 Mei 1818, overl. 's-Gravenhage 14 Jan. 1905, dr. v. *Gerardus* en *Nicolasina Anthonia Campbell.*

A. M. van Kuyk hertr. als weduwe Utrecht 20 Jan. 1876 met *J. Würtheim,* technisch adviseur der Nederl. Bank en overgrootvader van den vraagsteller.

Ik vermoed echter, dat niet deze alliantie tot het stellen van bedoelden vraag heeft geleid, doch dat de oorzaak daarvan gezocht moet worden in het huwelijk (1924) van *Johanna Adolphina Frederika Würtheim* (dr. v. wijlen Prof. Dr. *J. J. G. Würtheim* te Leiden) met *Evert Jan Hueting,* arts te Giessendam (en zn. v. Dr. *J. Hueting* te Katwijk a. d. R.).

De overeenkomst tusschen de namen *Huetink* en *Hueting* (wat beteekent deze ?) geeft alle aanleiding tot de veronderstelling, dat beide families oorspronkelijk tot één stam hebben behoord. Over de familie *Hueting* staan mij evenwel geen gegevens ten dienste.

Utrecht. DR. A. W. J. H. HOITINK.

Jehu-Schneider. (LIV, 368 e.v.). Het zal den schr. van vermeld artikel omtrent een officierenfamilie, wellicht ook anderen belang inboezemen te vernemen, dat:

1o. niemand „voor zijn verdiensten werd gedecoreerd met het Metalen Kruis." Dit kruis is ingesteld in 2 verschillende typen: aan de voorzijde werd op den bovensten arm het woord „vrijwillig" gesteld voor hen, die gedurende den oorlog Koning en Vaderland vrijwillig hadden gediend, „zich volgens 's Lands Wetten niet dienstplichtig zijnde, zonder handgeld in dienst hadden begeven." Het M. K. werd eenvoudig verleend aan een ieder, die in een of ander opzicht *rechtstreeks* betrokken was geweest in de krijgsverrichtingen tegen de Belgen, zooals later in Nederlandsch-Indië het Eereteeken voor belangrijke krijgsbedrijven (met verschillende gespen) werd verleend aan allen, die aan de betrokken expeditie hadden deelgenomen.

Op het dragen van het M. K. werd veel prijs gesteld ; anderzijds werd met veel zorg uitgezocht of men voor het dragen in aanmerking kwam. Daarbij is men, ook in collectieven zin, vrij streng geweest. Zo0 is er later een groote questie gerezen met de mobiele schutterij van Bergen op Zoom, die in de kritieke tijden deel had uitgemaakt der bezetting van dat, ons eerste krachtig steunpunt tegenover het Belgische Scheldeleger, eenige malen het M. K. heeft gereclameerd en aan wie dat niettemin niet is verleend. (Dagblad de Zoom, 1931) ;

20. het reservekader is opgericht onder M. v. 0. Seyffardt (1891/4), die vooruitstrevende denkbeelden koesterde op het gebied van legervorming, niet onder zijn opvolger Schneider, die de behoudende richting was toegedaan en kort na zijn optreden maatregelen trof inzake het reservekader, welke het ergste deden vreezen voor deze toen nog teere plant;

3o. voor „de beslissing omtrent de Stelling van Amsterdam", welker bestaan toen reeds vaststond, duidelijkheidshalve ware te stellen „de beslissing inzake het permanent maken van de forten der Stelling van Amsterdam" (1896/7);

40. Generaal Schneider als Inspecteur der Artillerie ook voorzitter is geweest van het destijds bestaande Permanent Technisch Comité voor. Artillerie- en Geniezaken ;

50. hij als Minister van Oorlog het daarheen heeft geleid, dat de luitenants, Ordonnans-officieren van H. M. de Koningin, jong in het Militaire Huis gekomen, daarin niet langer als Adjudanten opklommen tot in de hoogste legerrangen zonder ooit den troependienst te hervatten.

Den Haag. W. E. VAN DAM VAN ISSELT.

Koster (Cöster). Kan iemand mij iets mededeelen omtrent *Samuel Koster (Cöster),* geboren te Grebenstein of Niederlistingen, die van 1717-1720 te Utrecht moet hebben gewoond en in dienst was van een prins van Nassau-Siegen, die zich destijds ook te Utrecht bevond ?

O. H.

Lange (de)-Meulenbeek, Gevraagd ascendenten, descendenten, wapens en eventuele nadere gegevens van het echtpaar *Johannes Coenraad de Lange,* geb. te I Jsselstein ca. 1776 als zoon van *Arie de Lange* en van *Elza Margaretha Waijershuijsen,* altl. overl. 18.6.1852 en *Elizabeth Meutenbeek, geb.* te Rhenen ca. 1782 als dochter van *Bart Meulenbeek* en van *Agatha van de Water,* overl. IJsselstein 18.6.1842, uit welk huwelijk bekend zijn :

a. *Johannes Coenraad de Lange,* geb. I Jsselstein 10.9.1812, genees-, heel- en verloskundige te Uitgeest, aldaar overl. 2.2.1879. Geh. Beverwijk 6.3.1838 met *Johanna Jacomina Maria Wilhelmina Halder, Adrianusdr. ex Catharina Johanna. Schwencke,* geb. Zaandam 12.10.1810, overl. Beverwijk 5.9.1893.

b. *Agatha Margaretha de Lange,* geb. IJsselstein, overl. Beverwijk 12.4.1874, geh. Beverwijk 21.5.1840 met Dr. Jan *Franciscus Halder* (broeder van *J. J. M. W. Halder* roornd.), geb. ca. 1813, geneesheer te Beverwijk, ald. overl. 5.2.1888 als echtgenoot van P. *Jonker.*

c. *Gerard, geb.* IJsselstein, geh. N.N., kinderloos overl. *Bloemendaal.* H. LOURENS.

Meester (de)-Tiewielen. (LIV, 378). In de genealogie de Meester (de Harderwijksche regeeringsfamilie), opgesteld door den Generaal J. F. de Meester, komt voor: *Gerrit de Meester,* geb. te Amsterdam 1599, zoon van *Johannes* en *Fijckelandt Gerrits,* tr. *4* Aug. 1622 met *Idona von Setterich,* overl. 1669, dochter van *Wilhelm* (vluchtte in 1599 om de religie uit Aken met zijne huisvrouw en begaf zich naar Amsterdam, waar hij 21 Sept. 1610 overleed) en *Idona Teywelen* (overleden te Amsterdam 20 Sept. 1622). Waar hieruit blijkt dat de familie de

Meester uit de Tcywelen's stamt en niet anders om, is de mogelijkheid niet uitgesloten, dat de de Meester's het wapen Teywelen hebben aangenomen. In voornoemde genealogie worden alle kinderen uit het huwelijk von ***Setterich-Teywelen*** vermeld, o.a. ***Margarethe,*** die te L e i d e n huwde met *Martijn Deytelier,* zoodat het voorkomen van het wapen ***Teywelen*** (*Tiewie-Zen)* in een wapenboek van van Rijckhuijsen niet onwaarschijnlijk is.

Den ***Haag.*** J. J. G. DRIJFHOUT VAN HOOFF-DE MEESTER.

Panis. (LIV, 349). Het wapen, eertijds door Mgr. *W. Panis* als Apost. Vicaris (Missiebisschop) van Celebes gevoerd, laat zich als volgt omschrijven: doorsneden: a gedeeld: 1 in blauw de oud-christelijke visch (een dolfijnsoort) van goud, zwemmende op een (afzonderlijk aangegeven) golf, eveneens van blauw. De visch draagt op den rug een korfje met vijf gouden brooden en een glas rooden wijn; 11 in goud het vlammende Hart van Jezus van rood ; b in zilver een palmboom op een eiland, ter weerszijden van golven omspoeld, alles van groen.

Spreuk: Frangam esurienti panem tuum (den hongerende zal ik Uw brood breken).

Boven het schild zijn mijter, kruis en kromstaf zichtbaar. Het geheel wordt gedekt door den geestelijken hoed met aan weerszijden 6 afhangende kwasten (1-2-3).

Dit door Mgr. Panis q.q. aangenomen wapen, heeft een uitsluitend symbolische beteekenis. De groote Visch (Ichthus) verbeeldde oudtijds den Christus in de levende wateren, waarin de kleine visschen (Christenen) mèt Hem en doòr Hem leefden. De figuur van den visch op het wapenschild is nauwkeurig gevolgd naar fresco's in de Catacomben, welke sedert de Rossi en Mgr. Wilpert voldoende bekend zijn geworden. Het brood en de wijn zijn de symbolen der Eucharistie.

De Congregatie, waartoe Mgr. Panis behoort, wordt uitgedrukt door het tweede kwartier.

De benedenhelft van het schild verbeeldt het Oost-Indische Missieland Celebes.

De wapenspreuk heeft betrekking op de voorstelling in het eerste kwartier en houdt tevens een toespeling in op den familienaam (lat. panis = brood ; vgl. Panis Angelicus) van den drager van het wapen. Of hiermede evenwel de beteekenis van den familienaam verklaard is, waag ik te betwijfelen.

Het is mij niet bekend of het bovenomschreven wapen eenige wijziging heeft ondergaan (bijv. ten aanzien van de benedenhelft), toen Mgr. P. benoemd werd tot Bisschop van Suriname.

Een *familie*wapen *Panis* is onbekend; drie broers van den Bisschop, respect. hoofd van de school te Ginneken, architect te Tilburg en burgemeester van Berkel-Enschot, hebben er nimmer van gehoord.

Breda. VAN ROOSMALEN.

Poll te Driel (van de(r)), Gegevens en/of aanwijzingen (not. protocollen enz.) gevraagd van af ± 1625. R.K. Doop- en trouwboeken zijn bekend.

Oegstgeest. VAN DE POLL.

Schwencke-von Glockmann. (LIV, 149, 380, 413). *Jan Franciscus Schwencke* was volgens Loosjes, Naamlijst van Luthersche predikanten ('s-Gravenhage, 1925) van Sept. 1777— Paschen 1778 proponent bij de Luthersche kerk te Rotterdam, in 1779 predikant te Amersfoort en van 1782 tot aan zijn dood predikant te Deventer, alwaar hij 1 Mei 1794 in de Broerekerk werd begraven. Te Deventer werd 15 Sept. 1782 zijn dochter *Catharina* ***Johanna*** gedoopt in de Luthersche kerk.

Z. A. H.

Sloet (van). Wie waren de ouders, grootouders enz. van *Joan van Sloet,* gehuwd met *Margaretha Werners,* die in 1660 met attestatie uit Ootmarsum te Oldenzaal komt? *Joan van Sloet* ***was*** van 1676-1690 burgemeester van Oldenzaal.

's-Gr. D. v. A.

Soudaan. ***Leonardus Hendricus van Aalst,*** geb. ***23*** April 1698, in leven consul van H. H. M. te Cadix, † 5 Mei 1759 te Bodegraven, tr. 25 Sept. 1736 met *Elsabine Soudaan* (zie Ned. Leeuw 1901, No. 1).

Wie kan mij opgeven waar *Elsabina Soudaan* geboren is en wie haar ouders waren ?

Heemstede. W. H. KOOMANS.

Vermeulen-van der Laen. In het doopboek van Oyen (N.-Br.) vond ik de twee volgende inschrijvingen:

„Den 19 Juni 1804 is geboren en den 24"" dito gedoopt Eene dochter van den Heer ***Jan Pieter*** *Vermeulen* en Mevr. *Wilhelmina Carolina* Baronesse van ***der Laan,*** genaamd *Anna Christina* ***Geertruida.***

Den 18 Maart 1808 is geboren en den 27en dito gedoopt *Jan* ***Willem van der*** *Laen.* Zelfde ouders. Doopgetuige Freule *Lydia Charlotta van* ***der*** *Laen*".

Kan iemand mij mededeelen de namen der ouders van ***Wilhelmina*** *Carolina,* haar geboortedatum en -plaats en tot welke familie van ***der*** *Laen* zij behoort ?

Is er ook iets bekend over deze familie *Vermeulen*?

Groningen. Mr. H. L. HOMMES.

Visscher-Boot. Voorgeslacht en wapen gevraagd van ***Klaas*** *Joachimsz.* ***Visscher,*** goud- en zilversmid aan de Peperstraat te Purmerend, doopsgezind, echtgenoot van ***Jekke Gerrits Kok.*** Hij werd *3* Jan. 1800 te Purmerend begraven. Zijn wed". hertr. den koopman *Henric* Menger.

Zijn zuster ***Lampje*** *Visscher* was gehuwd met den predikant ***Pieter Mol*** te Hoorn. Zijn zoon ***Joachim V.*** was apotheker te Amsterdam; zijn zoon ***Klaas V.*** tr. ***J. M.*** *Penning,* was tabakshandelaar op de Heerengracht aldaar.

Waar huwde 28 Juli 1813 zijn derde zoon *Jan Visscher, geb.* Purmerend 13 Mei 1787, in 1814 grutter te Westzaan, 1820 winkelier op de Waal te Amsterdam, 1829 ambtenaar te Frederiksoord, overleden Norg 24 Oct. 1859, met ***Petronella Boot,*** geb. Alkmaar 2 Juni 1790, overleden Amsterdam 4 April 1822, dr. van ***Gerrit*** en *Muurtje Hoogcarspel*?

Genealogische en heraldische gegevens van de kwartieren van ***P. Boot*** zijn eveneens zeer welkom. Uit testament, d.d. 31 Jan. 1786 verleden voor notaris Panneboeter te Alkmaar, blijkt dat *Gerrit* ***Boot*** tot ouders had *Dirk Boot* (overleden) en *Bregje dc Waal,* en ***Maartje*** *Hoogcarspel* tot ouders *Cornelis H. en* ***Ariauntje Groen.*** Een broeder, *Dirk Boot,* was grutter te Westzaan, later te Alkmaar en gehuwd met S. *Kikkert.*

Overschie. **BERT** C. HELBERS.

INHOUD 1937, No. 1.

Het huwelijk van onze Kroonprinses (met eene wapcnteekening door Kol. J. C. P. W. A. Steenkamp). — Bestuursberichten. — De wederzijdsche 32 kwartieren van het Prinselijk Bruidspaar, door Dr. Th. R. Valck Lucassen. — De voorouders in de rechte mannelijke lijn van H. K. H. Prinses Juliana en Z. D. H. Prins Bernhard, door D. van Alff. — Het wapen van Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld, door R. T. Muschart. — Genealogie van het geslacht der graven van Nassau (la Lecq), door W., A. van Rijn. — Nogmaals het Nijmeegsche geslacht van Suchtelen, door H. L. van 't Lindenhout. — Korte mededeelingen: De symboliek van den wimpel ; Van Boymer ; Van Twickelo ; Van Maneil ; Puchler ; De laatste van Soudenbalch? ; Gemeentewapens ; Van Gesseler ; Van Valkenburg. — Vragen en antwoorden : Byland (van) ; Coomans-Koomans ; Hueting ; Jehu-Schneider ; Koster (Cöster) ; Lange (de)-Meulenbeek; Meester (de)-Tiewielen; Panis ; Poll te Drie1 (van de(r)) ; Schwencke-voa Glockmann ; Sloet (van) ; Soudaen ; Vermeulen-van der Laen ; Visscher-Boot.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. Th. R. Valck Lucassen, *huize* Eikenrode, *Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Best uur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 2. LVe Jaargang. Februari 1937.

BESTWRSBERICHTEN.

Het Prínselijk Huwelijk.

Ter gelegenheid van het Prinselijk Huwelijk werden door het Bestuur namens het Genootschap aan Hare Majesteit de Koningin en aan Hunne Koninklijke Hoogheden Prinses Juliana en Prins Bernhard telegrammen met gelukwenschen verzonden.

Tot lid zijn benoemd:

L. Bruin Grupstra ..... *Tzum (Friesland).*
Arts.
Mr. F. C. Koch ..... *Rotterdam.*
Westersingel 86.
W. J. D. Posthumus Jr. ..... *Amsterdam (Z.).*
Michel Angelostraat 101.

Adreswijzigingen.

W. J. J. C. Bijleveld ..... Leiden.
Boerhaavestraat 4.
Dr. W. P. Coolhaas ..... *Batavia* C.
Tosariweg 43.
H. Lourens ..... *Kota Radja.*
p/a. Atjchsche Handelmij.
R. T. Muschart ..... *Arnhem.*
Eusebius Binnensingel 16.
Jhr. H. van de Poll ..... *'s-Gravenhage.*
Valkenboschkade 583.
Jhr. Th. Röell ..... *Semarang.*
Woengkalweg 1.
Mr. E. R. van Eibergen Santhagens van Lunenburg ..... *Gorinchem.*
Westwagenstraat 8.
M. C. Sigal ..... *'s-Gravenhage.*
Breitnerlaan 122.
Jhr. J. van Reigersberg Versluys .... *Haarlem*
Florastraat 11.

Inbraak ín de lokalen van het Genootschap.

In den namiddag van 7 Januari j.l. toen het Bureau in verband met het Prinselijk huwelijk gesloten was, hebben onverlaten van de gelegenheid gebruik gemaakt, dat de politie elders hare handen vol had, *om* in ons Bureau in te breken.

Via een aangrenzend pand hebben zij zich door een der ramen toegang verschaft tot onze lokalen. Een onderzoek naar de aangebrachte schade wees uit, dat de boekerij ongeschonden was gebleven. Echter werd uit een der bureaux een bedrag van ± f 110 aan contanten en postzegels ontvreemd. Van de daders kon tot heden geen spoor worden ontdekt. Intusschen dient met bijzondere erkentelijkheid te worden vermeld, dat een belangstellend lid, na het vernemen van den gepleegden inbraak, spontaan aan het Bestuur een bedrag van f 60.— deed toekomen teneinde het gat te helpen dichten.

Groep van ín Noord-Holland wonende leden.

Met groote instemming deelt het Bestuur mede, dat op 13 Januari j.l. op initiatief van het lid J. J. Cock door een aantal te Amsterdam en omstreken wonende leden een samenkomst is gehouden, waarin besloten werd tot oprichting van bovengenoemde Groep. Bepaald werd dat op den tweeden Woensdag van elke maand (de zomermaanden uitgezonderd) des avonds te S uur eene bijeenkomst zal woren gehouden in eene der lokalen van het American Hotel, Leidsche Plein, te Amsterdam, alwaar gelegenheid zal worden gegeven tot het houden van voordrachten, het doen van mededeelingen en tot onderlinge gedachtenwisseling over genealogische en heraldische onderwerpen. Deze bijeenkomsten zijn toegankelijk voor al 1 e leden van het Genootschap. Secretaris der Groep is de Heer J. H. de Veer, Rubensstr. 93, Amsterdam (Z.).

Nieuwe ledenlijst.

Met ingang van 1 Februari zal op aanvrage aan ons Bureau, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage, en tegen betaling van f 0.25 een nieuwe ledenlijst in gestencilde exemplaren voor onze leden verkrijgbaar zijn.

Dit bedrag gelieve men te voldoen door rechtstreeksche toezending aan ons Bureau of door storting op Postrekening NO. 20910 van den Penningmeester van het Genootschap.

Het Genootschap is in ruil getreden met de Stichting Nederland's Patriciaat, Korte Vijverberg 7, 's-Gravenhage.

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, behoorende bij de artikelen „Gerhard, graaf van Nassau, 1259-1313. De oudst bekende Nassau in Nederland ?" en „Het Drenthsche Hiddinghwapen".

Gerhard, graaf van Nassau, 1259-1313.
De oudst bekende Nassau in Nederland?

door J. M. VAN DE VENNE en ALEXANDER A. M. STOLS.

Bij het samenstellen van het door ons uitgegeven „Geslachtsregister van het Vorstenhuis Nassau" [1]) is ons gebleken, dat door de onderzoekingen van Dr. Wijss [2]) en Dr. Paul Wagner [3]) is komen vast te staan, dat de afstamming in *mannelijke* lijn uit de graven van Zutfen [4]) onaanvaardbaar is. De eerste telg nu uit ons Vorstenhuis, die betrekkingen tot het huidige grondgebied van het koninkrijk heeft onderhouden, en er vrij zeker ook gewoond heeft, is geweest: Gerhard, graaf van Nassau.

Wijlen Jhr. Mr. W. G. Feith heeft in jaargang 1921 van dit tijdschrift reeds een goed gedocumenteerd artikel aan de eerste Nassaus in Nederland gewijd. Wij geven de volgende bijdrage als een aanvulling daarvan.

Deze Gerard van Nassau is een zoon van Hendrik 11, bijgenaamd „de Rijke", van 1198-1247 vermeld als graaf van Nassau, geboren in 1190 en overleden vóór 25 Januari 1251. Hendrik 11 was gehuwd met Mechteld, dochter van Otto 11, graaf van Gelre en Zutphen en van Richardis van Beieren (uit het huis Scheyren-Wittelsbach). Deze laatste werd door oudere auteurs vaak genoemd Richardis van Nassau. Zij baseerden zich mogelijk op het, later aangebrachte, foutieve grafschrift in de Munsterkerk te Roermond, waar zij als Richardis a Nassovia vermeld staat. Hierdoor is menigmaal verwarring gesticht in de samenstelling der genealogie van de oudste generaties van het huis Nassau.

Hendrik 11 en Mechteld hadden 10 kinderen, waarvan er twee jong stierven. De oudste zoon was Rupert van Nassau, beleend met Dietz en Ober-Lahnstein, Ridder der Duitsche Orde, overleden op 19 September vóór 1247 (dus vóór zijn vader).

De tweede zoon was Walram, stichter der z.g. Walramsche lijn van het huis Nassau ; de derde was Otto, stichter der z.g. Ottosche lijn.

Vier kinderen van Hendrik 11 behoorden tot den geestelijken stand, nl. Hendrik, in 1274 monnik te Arnstein; Gerhard, waarover in dit artikel ; Jan bisschop van Utrecht van 1267-1290

1) Maastricht, A. A. M. Stols' Uitseversmii, 1937.
2) Hessisches Urkundenbuch, Ie Abtelung, 11 Band, blz. 465 e.v.
3) Nassauische Annalen, Band 46, 1925.
4) Zie: De Nederlandsche Leeuw, 1923.

en Catharina, in 1297 abdis van het klooster Altenberg bij Wetzlar.

Een dochter, Elisabeth, geboren ± 1225, overleden na 6 Januari 1295, is gehuwd geweest met Gerard III van Eppstein, die voor Maart 1255 overleden is. Een andere dochter zou zijn: Jutte, door wijlen Jhr. Feith vermeld, die vóór 1285 gehuwd moet geweest zijn met den weduwnaar heer Jan, heer van Cuyck en die in 1312 op 25 Januari haar testament maakt, als weduwe. Deze laatste komt in ons Geslachtsregister niet voor, omdat wij de lezing volgden van Dr. W. K. prins von Isenburg (Stammtafeln zur Geschichte der Europaeischen Staaten, Bnd. I, Berlijn 1936).

Jhr. Feith vermeldt als eerste Nassaus in ons vaderland: de genoemde Gerhard, zijn broeder Jan, bisschop van Utrecht en de hiervoor genoemde Jutte, deze laatste vóór 1285. (De heer Feith vergist zich met Cuyck, dat niet in Limburg, doch in Noord-Brabant ligt).

Gerard is echter de allereerste *geweest.* Immers reeds in 1266 is hij als proost van 0. L. Vrouwe kapittel te Maastricht bekend, terwijl zijn broeder Jan eerst in 1267 bisschop van Utrecht wordt. Deze Jan van Nassau was tevoren aartsdiaken van Condroz, bisdom Luik, in welke waardigheid hij tweemaal is vermeld, nl. in 1262, als broeder van Gerard voornoemd, en in 1265 [5]). De heer Feith spreekt in zijn artikel dan ook met recht de veronderstelling tegen van Mr. Pijnacker Hordijk, dat bisschop Jan te voren proost van Tiel zou geweest zijn.

Dat graaf Gerhard ook te Maastricht verbleven, wellicht er gewoond heeft, blijkt duidelijk uit de oorkonde van December 1273 (Archief kap. 0. L. Vr. te Maastricht, Rijksarchief aldaar), die uitgevaardigd is door hemzelf als proost en gedateerd „in capitulo nostro anno Domini millesimo CCmo LXXmo tertio, mense Decembris" [6]).

Op 21 November 1259 is hij het eerst als „archidiaconus Leodiensis" in een oorkonde vermeld, welke te Isenburg uitgevaardigd is [7]). Hij is aartsdiaken van Luik gebleven tot 7 Augustus 1310, op welken datum wij de laatste oorkonde aantroffen, waarin hij als zoodanig voorkomt [8]). In 1262 en 1270 is hij aartsdiaken van de Ardennen, na 1274 aartsdiaken van de Kempen, twee der acht aartsdiakonaten van het bisdom Luik.

Er zijn ons drie zegels van hem als aartsdiaken bekend. Het oudste hangt aan een charter, dd. ....., December 1273 in het archief van het kapittel van 0. L. Vrouwe te Maastricht (Rijksarchief). Het ovaal zegel verbeeldt : De H. Maria ter linkerzijde, gegroet door een voor haar staanden engel, die een palmtak in de hand houdt. Tusschen de beide figuren een lelie op langen stengel Omschrift : S. Gerardi de Nass(ow), archid. Leodiensis.

Een tweede berust in het archief. der Abdij Postel. Een afdruk daarvan *is* aanwezig is de collectie zegels van het Algemeen Rijksarchief te Brussel. De Marneffe [5]) beschrijft het als volgt: Sceau rond: Un pélican nourrissant ses jeunes posés dans un nid placé sur une branche d'arbre. Légende: (+ S) Gerardi de Na(ssow Ar) chi (diaconi Leodiensis). Contre sceau : Une tete. Sans légende.

Het derde ons bekende zegel is uit het jaar 1310 Augustus 9

5) E. de Marneffe. Tableau chron. des dignitaires du chapitre S. Lambert à Liége (Extr des : Annalectes os. à l'hist. ecclésiastique de la Belgique t. XXV (1895) et XXVI (1896/97).
6) Mr. G. D. Franquinet, Beredeneerde inventaris der oorkonden en bescheiden v. h. kapittel van 0. L. Vrouwekerk te Maastricht, Maastricht 1870, Nrs. 17—19, 21.
7) Beyer, Urkundenbuch, Bnd. III, Nr. 1505. Het origineel dezer akte in het „Deutschordensarchiv" te Weenen. Zie ook: Hennes, Urkundenbuch des Deutschen Ordens 1 167. (1845).
8) Habets J., en A. Flament, de archieven v. h. kapittel der Hoogadellijke Rijksabdij Thorn, 1. Nr. 114.

en berust in het archief der adellijke Rijksabdij Thorn No. 114, Rijksarchief te Maastricht. Dit stelt voor: Een geestelijke of diaken in koorhemd, houdende in de rechterhand een palmtak, in de linkerhand een boek, boven deze figuur een hand met drie gestrekte vingers, komende uit den bovenrand van een gothische nis, in welke de geestelijke staat. Omschrift: (S) majus curia G. de Nassow. archid. Leod.

Wij deelen nu in chronologische volgorde de vele functie's mede waarin wij Gerard van Nassau aantroffen.

In 1266, 1273 en 1275 is hij proost van het 0. L. Vrouwe kapittel te Maastricht en komt als zoodanig voor in verschillende origineele oorkonden op het Rijksarchief aldaar bewaard. Hij zegelde deze charters met zijn zegel als aartsdiaken, een proostzegel van hem is ons onbekend. Dan is hij, blijkbaar slechts kort, want in 1276 en 1277 is hij alleen genoemd, proost van het kapittel St. Plechelmus te Oldenzaal, in het bisdom Utrecht, waar toen zijn broeder Jan bisschop was [9]). Slechts eenmaal is hij vermeld als proost van het kapittel van St. Pieter te Luik, nl. in 1278, ook deze functie heeft hii dus slechts kort bekleed [10]).

Wellicht ook door den invloed van zijn broeder bisschop Jan verkrijgt hij de proostdij van St. Walburg te Tiel. Het eerst komt hij voor in een vidimus van 13 Juli 1309, gegeven door den deken van St. Pieter en een kanunnik van St. Marie, beiden te Utrecht, van een oorkonde van 1284, waarin het heet, dat aan „Gerardus de Nassau, quondam canonici et archidiaconi Leodiensis, prepositus Tylensis" door het kapittel van St. Lambert te Luik een candidaat voor de pastorie van „Zulinken", Zuilichem, was voorgesteld. Hij was dus vroeger ook nog kanunnik van St. Lambert te Luik [11]). Nog slechts eenmaal treffen wij hem als proost van Tiel aan in 1303 28 April, wanneer hij een akte goedkeurt betreffende het patronaatsrecht van Babilionienbroek, welk recht de abdij van St. Truiden uitoefende [12]).

Op het laatst van zijn leven heeft hij blijkbaar te Aken gewoond. De eerste maal vinden wij hem als proost van het Akensche Munster op 27 Juni 1298 [13]). In een vrij groot aantal akten vinden wij hem met korte tusschenpoozen als proost genoemd, de laatste maal op 7 April 1312 (Archiv Marienstift, Nr. 162 Staatsarchiv, Düsseldorf, onuitgegeven).

Hij is begraven in het 0. L. Vrouwe Munster te Aken, bij het altaar van St. Nicolaas [14]). Wanneer hij overleed is niet met volkomen juistheid te zeggen, zijn dood moet liggen tusschen 7 April 1312 (zie boven) en 20 September 1314, op welken datum de Akensche preposituur voorkomt als „vacantem per mortem quondam domini G. de Nassoia" [15]).

Dom. Ursmer Berlière O.S.B. plaatst zijn dood in de maand Mei, omdat het anniversarium van Graaf Gerhard te Aken op 2 en te Luik op 6 Mei werd gecelebreerd, en noemt als jaar van zijn overlijden 1313, waarvoor hij verschillende gronden aanvoert, die, al mogen zij niet geheel overtuigend zijn, ook ons als zeer aannemelijk voorkomen [16]). Als overlijdensdatum komt

[9]) Zie: De Nederlandsche Leeuw 1921.

[10]) Poncelet E., Inventaire analytique des chartes d. 1. collégiale de St. Pierre à Liége, Bruxelles, 1906, p. XXIV.

[11]) Bormans S., et Schoolmeesters, Cartulaire de l'église de St. Lambert de Liége, Liége 1898, III p. 91. (Zie ook: de Theux, Hist du chapitre de St. Lambert).

[12]) Piot, Ch., Cartulaire de St. Trond, Bruxelles 1870, t. 1, Nr. 325.

[13]) Quix, Ch. Codex diplomaticus Aquensis, 11, Nr. 2.51.

[14]) Teichmann, Ed., Das älteste Aachener Totenbuch Nr. 121 (ZAGV. dl. 38, 1916).

[15]) Winkelmann E., Acta imperii inedita seculi XIII et XIV, Bnd. 11, Innsbruck, 1885.

[16]) D. Ursmer Berlière 0. S. B., Les archidiacres de Liége au XIV siècle (Bull. d. 1. comm. *roy.* d'hist. (LXXV, 1906).

ons 2 Mei de meest waarschijnlijke voor, omdat men te Aken, waar hij begraven is, beter op de hoogte zal geweest zijn, dan te Luik. Wel vermeldt Habets hem nog als uitvaardiger en bezegelaar van een oorkonde uit 1318 (Thom Nr. 127), doch deze akte kan, ook o.i., op de goede gronden door Jhr. Feith aangevoerd, hier buiten beschouwing blijven.

Met recht mocht deze laatste van graaf Gerhard zeggen : „Hij moet ontegenzeggelijk een man van invloed zijn geweest met een broeder op den bisschopszetel te Utrecht, een neef graaf van Gelre, diens broeder vele jaren bisschop van Luik, terwijl korten tijd later Adolf, de zoon van zijn oudsten broeder Walram, tot keizer [17]) werd verkozen, om van diens broeder, den aartsbisschop van Trier, en verdere aanverwante gezaghebbers in Duitschland te zwijgen". ... Wij wijzen er nog op, dat zijn komst in het Limburgsche mogelijk nog bevorderd kan zijn door invloeden voortkomende uit het huwelijk van zijn overgrootvader Rupert 1 met Beatrix, gravin van Limburg.

Moge deze korte bijdrage de belangstelling verlevendigen in de oudste geschiedenis van ons Vorstenhuis, waar door oorkondenonderzoek nog *zeer* veel bereikt kan worden. Nu door tallooze publicaties blijkt dat er voor de geschiedenis van ons Vorstenhuis veel belangstelling bestaat, hopen wij, dat de periode van 1100—1400 ook spoedig haren uitvoerigen geschiedschrijver zal vinden.

De vroege riddermatigheid van het geslacht van **Oldeneel,**

door J. DE GROOT.

Indien men een indruk wenscht te verkrijgen van de vruchtbare, methodische werkwijze van onzen betreurden kenner van de oude Nederlandsche geslachten Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland, dan sla men b.v. in ons maandblad in de jaargangen 1906, 1915 en 1917 [1]) zijne korte en duidelijke verhandelingen op, die op wetenschappelijken grondslag de stamreeks van de Oldeneel's met forsche slagen ruim eene eeuw opvoerden. Zijn arbeid veroorlooft met genoegzame zekerheid het opstellen van de volgende genealogie (zie ook N. A. 1921) :

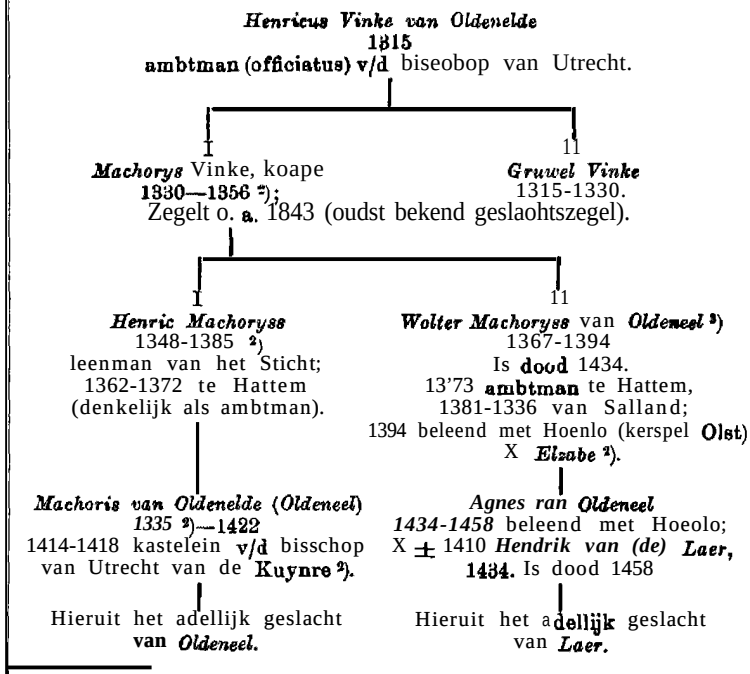

[17]) Wij vonden hem alleen als Roomsch-Koning vermeld. (v. d. V. en St.)

In deze opstelling trekt het herhaaldelijk voorkomen van den bijzonderen voornaam Macharys of Machorys, d.i. Macharius, de aandacht. Wanneer in eenige oorkonde deze voornaam in verband met den geslachtsnaam Vinke wordt aangetroffen, bestaat er dus groote kans, dat men voorouders der Oldeneel's of hunne naaste verwanten op het spoor is.

De Heer W. Wijnaendts van Resandt wees in 1929 in een zeer belangrijk artikel in ons maandschrift over het geslacht Rentinck, op welks oorsprong wij weldra hopen terug te komen, op een charter van 24 Nov. 1356, dat ons met den eersten Macharius in aanraking brengt [4]). Wij bevinden ons dan in een echt Veluwsch gezelschap. Johan van Buckhorst, Richter in den Kloeft (ambt) van Doernspich (Doornspijk) unde van Heerde, oorkondt daarbij, dat voor hem Heyne, de zoon van Gelpert, en diens zoons Johan en Jacob, zoomede Willem ***Vynck*** en diens zonen *Gisbert* en ***Hendrik*** het Pelstertesgoed in de mark van Vesen (Veessen), kerspel Heerde, aan Johan den Nyeman als vrij tinsgoed hebben afgestaan. Gerichtslieden waren Johan *Bentinck* en *Maghorius* ***Vyncke*** [5]).

Het zij ons vergund den lezer mede kennis te doen maken met de oorkonde van 7 Febr. 1303(2) [6]), waarbij wij evenzeer de voornamen Willem, Gis(el)bert en Hendrik bij een Vinke tegenkomen. Alsdan verklaren de Burgmannen van Nienborg (bij Burgsteinfurt), dat de *knape* ***Henricus Vinke*** de Epe aan den Proost en het Konvent te Varlar voor 52 Mark het erf ton Hage (kerspel Alstedde bij Vreden) met twee aangrenzende koten (casae) verkocht heeft. Van dit erf wordt daarom afstand gedaan door ***Henricus Vinke*** met zijne gade *Mechtildis* en hunne elf kinderen *Henricus, Eilardus, Rabodo, Rodulfus, Gerardus, Giselbertus, Joannes, Osterlandis, Mechtildis, Agnes* en *Lutgardis*. *Tot* de getuigen behoorde de *miles Wilhelmus Fincke*.

Dat Henricus Vinke niet in het Westfaalsch Epe bij Gronau, maar op de Veluwe verblijf hield, leert de zinsnede, dat kooper en verkooper aannamen zich eo, quod venerabilis Otto Monasteriensis episcopus *extra patriam* ageret, quidquid coram nobis (de Burgmannen) fieret, te houden. De Burgmannen regelden namelijk blijkens een volgenden zin de zaak, voor zoover hunne bevoegdheid reikte. Extra patriam [7]), d.i. buiten het bisdom Munster, zou de bisschop handelen. Mogelijk ontdeden de Vinke's zich toen van het wat ver van de Veluwe liggend bezit in Westfalen [8]).

1) N. L. XXIV, k. 118, XXXIII, k. 362-366 en XXXV, k. 178—180. Zie ook Vestische Zeitschrift, Deel 35 (1928), p. 304-309, waarin een artikel *van* nu wijlen C. J. Snuif, „Der Jude Godscalc *von* Recklinghausen zu Lochem", dat hetzelfde onderwerp behandelt als in laatstbedoeld stuk van den Heer Beelaerts.

2) Deze opgaaf vindt straks hare verklaring.

3) Vgl. voor hem en zijne dochter N. L. LI (1933), k. 343-344 en N. A., Historisch gedeelte, II^de^ uitgave (1930), alsook N. A. 1934 in voce van Laer.

4) N. L. XLVII, k. 265, noot 14, en Nichtstaatliche Archive Westfalens, Warendorf p. 209.

5) Aangezien Machorius blijkens ons staatje knape was, gold dit tevens voor den hem voorafgaanden Johan Bentinck.

6) W. U. B. VIII N". 117: Coesfeld, Beiheft p. 1281'9 en Darpe, Codex traditionum Westfalicorum, VI p. 88.

7) Volgens du Cange is patria = pagus, provincia, regio en provincia ook = bisdom; diocese.

8) In 1382 (Muller, Registers en Rek. v/h. bisdom Utrecht, p. 735) was Henric Machoryssoen beleend met „den tiende te Wessinghen in den kerspel van Dorensovk ende Langheveldslo mit al sinen toebehoren in Wyerkerspel, ende die tiende over de hofstede to Raelte". Later werd er bijgevoegd : „Item den Dalingcamp to Raelte".

De naam Wessinghen geeft ons aanleiding tot de opmerking, dat de abdij *van* Werden in de 12de cn de 13de eeuw inkomsten trok uit goederen in Wesinga of Vesinghen, tot haren hof in Putten behoorende (zie Sloet N". 393, blz. 390 en 393).

Bij bedoelden koop en verkoop zou als arbiter van beide partijen, dus ook van de Vinke's, optreden ***Ludolphus de Assbecke,*** miles, de judex constitutus, zooals hij in dit verband genoemd werd. Dat deze Asbeck ook de belangen van de Vinke's zou behartigen, vinden wij opmerkelijk, omdat wij wisten dat de betrekkelijk zeldzame voornaam Macharius van de Veluwsche Vinke's mede bij de Asbeck's voorkwam. En ziet ! onder de getuigen verschijnen naast den ridder Ludolphus ook (de knapen) Macarius en ***Lubertus de Asbecke.*** Wij zijn derhalve zeer waarschijnlijk in de goede richting en meenen zelfs de vraag te mogen opperen of wij wellicht in den vader der elf kinderen tevens dien van den eersten Oldenelde en dezen zelven in den oudsten zoon hebben te herkennen, die mogelijk eene Asbeck huwde en daardoor den voornaam Macarius bij de Vinke's van Oldeneel overplantte. Eventueel zou het geslacht reeds in 1303 riddermatig zijn geweest.

Wilhelmus Fincke, dien wij reeds vermeldden, kwam in de reeks der getuigende ridders als de laatste voor; hij zelf zegelde niet mede. De hem voorafgaande milites waren Ludolphus de Assbeck, van wien wij reeds gewaagden, Wilhelmus de Lon, Mattheus de Nienborg en Cesarius de Back ; daarna volgden nog tien famuli, die met deze vier laatste ridders blijkbaar de groep vormden van de Burgmannen van Nienborg, welker gemeenschappelijk Burgmanszegel de koopovereenkomst bekrachtigde.

Voor het oogenblik ontbreken ons tijd en gelegenheid om dieper op dit onderwerp in te gaan. Het nieuwe gegeven leek ons echter belangrijk genoeg om het reeds dadelijk vast te leggen. Blijkt ons vermoeden juist, dan zou Henricus Vinke van Oldenelde een jongsten broeder Johannes hebben, hetgeen in zoover uitkomt, dat op 9 Mei 1348 [9]) ***Reynoldus de*** *Koverdia* en ***Johannes Vyncke*** de Holt beloven Unco den jood, zoon van Ysac de Scutturpe (Schüttorf bij Bentheim), eene jaarlyksche rente van 5 Mark Brabantsch in 12 weken in gouden schilden te betalen. Beiden zegelen, doch Johannes' zegel is helaas verloren gegaan, terwijl dat van Reinold van Coeverden met de drie adelaars, behoudens een beschadigd randschrift, nog aanwezig is.

Een jongere zoon van evenbedoelden Henricus Vinke draagt den voornaam *Gruwel*. Dit geeft ons reden om te vermelden, dat het oudst Leenaktenboek van Gelre [10]) in 1326 onder de lerngoederen opgeeft : *Willem Gruwel* veren ***Aleyde*** gut van Yngen te Brummen te Sutphenschen rechte. Met „ver" aangeduid, was Aleyde dus de vrouw van den ***ridder*** Willem Gruwel. Voorts leert Dumbar [11]) ons, dat in 1368 ***Johannes Gruwel*** tot pastoor van de St. Lebuinuskerk te Deventer werd aangesteld, maar dat aan deze benoeming de Pauselijke goedkeuring werd onthouden.

Ook in Duitschland is een geslacht Gruwel niet onbekend. Zoo legt op 28 Sept. 1334 [12]) ***Johan Gruwel,*** ook voor zijne moeder *Greyte* ***Gruwels*** en zijne zusters Elseke en Greyte, voor den Richter te Unna (bij Dortmund) eene verklaring af betreffende de verpanding van eene inkomst uit eene hoeve te Opherdicke, terwijl Ilgen in zijn Westfälische Siegel (plaat 202 n°. 6) ons het zegel van 1349 verschaft van ***Gherhardus dictus Gruwel,*** blijkbaar mede in de Mark tehuis behoorend, en daarnevens eenige literatuur ten deze aangeeft [13]). Als nieuwe burgers werden onderscheidenlijk in 1348 en 1349 te Dortmund aangenomen *Thidericus filius* ***Gruel*** en ***Johannes Gruwel*** [14]).

9) Archief Rechteren.

10) Uitgave van P. N. van Doorninck, p. 20.

11) Kerkelijk en Wereldlijk Deventer, p. 323.

12) Warendorf, pag. 151.

13) Daaronder Fahne, Westphäl. Geschl., pag. 183.

14) Rübel, Dortmunder Urk. Buch, blz. 470 en 471.

Aan het bij Dumbar afgedrukt Necrologium der S. Lebuinuskerk te Deventer [15]) ontleenen wij nog, dat op 25 April stierf *Elzabe* uxor *Wolter Machorii* en op 24 Jan. Suena uxor *Henrici Oldennel,* voor wier memorie in beide gevallen eene jaarlijksche rente van 5 solidi (stuivers) Zal(landsch) aan die kerk geschonken werd. Welke Hendrik hier bedoeld wordt, is onzeker. Wij zien er in het staatje reeds twee, maar de tweede Machoris had ook nog een (oudsten) zoon *Henric* (1434-1457, + 1458).

Een schaarsche voornaam, dien wij hooger in 1303 ontmoetten, is die van Osterlandis. Een zekere ***Albertus de Tuschusen*** [16]), die in het randschrift van zijn zegel ***Albertus de Rokinchusen*** heet en op 7 Juni 1301 [17]) op den burg Wolbeck bij Munster verschijnt, blijkt eene dochter van dien naam te hebben gehad. Een voorloopig onderzoek omtrent dit geslacht en zijn wapen verschafte evenwel geen nadere aanwijzingen. Evenmin bleek voorshands van verwantschap van de Vinke's van Oldeneel met het Westfaalsch geslacht ***Vincke de Ostenfelde***.

Ten slotte nog een enkel woord over het wapen der Oldeneel's. Uit zijne aangehaalde artikelen bleek, dat de Heer W. Beelaerts voornemens was dit punt te bespreken bij een volgend opstel, waarbij een geheel gaaf zegel van ***Machorius Vinke, famulus,*** van 10 Jan. 1347 zou worden gereproduceerd. Over het sedert in N. A. 1921 nader beschreven wapen van het hierbedoeld geslacht valt inderdaad wel het een en ander te zeggen, ook bij vergelijking met wapens, die eene gelijkenis met dat der Oldeneel's vertoonen. De lijfspreuk van den noesten werker W. Beelaerts, het „Repos ailleurs", ging echter inmiddels in vervulling en zoo moesten wij de mededeeling van zijn inzicht derven.

Ons geacht medelid, de Heer W. J. J. C. Bijleveld, was echter zoo vriendelijk mij mondeling te kennen te geven, dat in de drie bladeren van het wapen die van de venkel (feniculum) zouden zijn te zien, welke gebezigd werden om aan het wijwater eenigen geur te schenken; dit zou met het oog op den oorspronkelijken naam Vinke tevens op een sprekend wapen wijzen. Deze zienswijze vindt naar onze meening versterking in het feit, dat Vinkele (Venkele) het verkleinwoord van Vinke is. Ook bij het uit de Mark stammend geslacht von Mallinckrodt vindt men een sprekend wapen in de drie bladeren van het malkruid, welke evenals bij Oldeneel in gaffelvorm geplaatst zijn.

Het bovenstaande vormt geen volkomen afgerond geheel ; het vinde hier slechts eene plaats in de hoop, dat de aangebrachte gegevens mogen bijdragen tot den verderen opbouw van het besproken geslacht, waaromtrent denkelijk nog wel ***meer*** te vinden zal zijn.

Zoo bevat b.v. het Tijdrekenkundig Register van Overijssel, de moeizame schepping uit de tweede helft der vorige eeuw van den toenmaligen Archivaris aldaar Mr J. 1. van Doorninck, eene zeer ruim vloeiende bron van gegevens over dit geslacht. Deze vindt men voornamelijk in het Aanhangsel van dat werk; zij vangen aan op 2 Sept. 1380 (Aanhangsel, blz. 12) en zijn zóó talrijk en belangwekkend, dat zij de samenstelling van eene afzonderlijke verhandeling zouden wettigen. Voor ons staatje ontleenen wij er aan, dat *Henric* ***Machoryss*** in 1385 nog blijkt te leven en zijn zoon ***Machorys 11*** dan reeds voorkomt. Eerstgenoemde, die op 28 Febr. 1385 nog een halven „brief" aan dien zoon geeft in tegenwoordigheid van (zijn broeder) *Wolter Machoryss,* moet echter vóór 30 Nov. 1385 overleden zijn, aangezien in een tweetal oorkonden van dezen dag van hem in

15) Kerk. en Wereldl. Deventer, pag. 388 en 377.
16) Kerspel Billerbeck, Kreis Coesfeld.
17) W. U. B. VIII N°. 20.

den verleden tijd wordt gesproken (Aanh. blz. 119, 134 en 135). Voorts was Machorys II, die in 1387 het in noot 8 omschreven Stichtsch leen zijns vaders hield, van 14161418 kastelein van den bisschop van Utrecht van de Kuynre (Aanh. blz. 154 en 225).

Twee takken van het geslacht **van der Merwede** in Groningen en omstreken,

door Mr. H. L. Hommes.

Bij de samenstelling van een genealogie-Piccardt heb ik gebruik gemaakt van een boekje met familieaanteekeningen van Dr. ***Johan Picardf,*** predikant te Coevorden van 1648—70 (bekend schrijver van een boek over Drente en Coevorden), dat door de echtgenoote van zijn kleinzoon ***Adriaan van der Merwede*** werd vervolgd tot 1693. De laatste aanteekening, met andere hand, is van 1699.

Het oorspronkelijke handschrift heb ik niet terug kunnen vinden, doch een „getrouwe copij, zoo zelfs dat alle fouten en doorhalingen zijn overgenomen", is tusschen 1860 en '70 gemaakt door wijlen den Heer J. E. H. Hooft van Iddekinge en geschonken aan Mevr. H. G. W. Clant Bindervoet-Piccardt, welke copij ik van den Heer Clant Bindervoet te Bergen-op-Zoom ter inzage heb gehad. Hiervan is op het Rijksarchief te Groningen weder een afschrift gemaakt en thans aldaar aanwezig.

Hieruit heb ik nu de gegevens over de familie van der Merwede verzameld, hun juistheid, zoo mogelijk, nagegaan en verder aangevuld. Over de oudere generaties van dezen tak kan men in De Navorscher van 1864 het noodige vinden, waarvan ik alleen overneem den eerstvolgende:

1. *Adriaan* ***van der*** *Merwede,* schepen te Heusden 1599-1601, burgemeester 1599-1618, kastelein-drossaart 1618-1625, begr. 22 Oct. 1625, tr. ***Elisabeth Doys,*** begr. 1 Oct. 1625, dochter van ***Johan Doys*** thoe Bruynerlew, schout van Dalfsen, en ***Sophia van Holthe.***

   Uit dit huwelijk o.a. :

   1. ***Dirk,*** volgt II.
   2. ***Johan van der Merwede,*** die te Zwolle 7 Dec. 1647 huwde met *Willemina* ***van der*** *Beeck* en wiens afstammelingen in Overijse1 en Gelderland tot het midden der vorige eeuw voorkwamen.

II. ***Dirk*** of ***Didcrick van der Merwede,*** ged. Heusden 6 Juni 1621 [1]), luitenant in een compagnie te Coevorden, overl. Coevorden 20 Juni 1653, tr. Coevorden 7 Nov. 1649 *Agnicta* ***Piccardf*** , geb. Egmond a/d Hoef 18 April 1627, overl. Veele bij Vlachtwedde 6 April 1719 [2]), dochter van Dr. ***Johan Picardt*** en *Roca* ***van Brederode.*** Zij hertr. Coevorden Sept. 1672 Jr. *Jacob* ***Eckebladt,*** kwartiermeester. Dit laatste huwelijk heeft waarschijnlijk niet lang geduurd. Zij kwam tenminste als Vr. *Agneta* van ***Merwe*** in Juni 1683 als lidmaat van de Ger. Kerk met att. van Nijenhuis. Zij verhuisde met haar schoondochter 16 April 1693 van Winschoten naar Veele, waar zij een huis hadden gekocht, dat genoemd werd Klein Picardije.

   Uit hun huwelijk:

   1. *Adriaen,* volgt III.
   2. *Rocha* ***Elisabeth van der Merwede,*** geb. Coevorden

1) Volgens een genealogie Van der Merwede in het bezit van den Heer 0. A. Verwey te 's-Gravenhage. Deze genealogie bevat verder niets van de hier behandelde takken.
2) Lidmatenboek Vlachtwedde (Rijksarch. Groningen).'

23 Aug. 1652, overl. aldaar 16 April 1653 (0. S.), begr. 21 April.

III. *Adriaen van* der *Merwede,* geb. Coevorden 2 Maart 1651, in 1666 door zijn moeder en zijn grootvader naar het Hof van Bentheim gebracht „om sijn Hoogh. Gr. Gn. Ernest Wilhelm te dienen als Edele pagie", later luitenant, komt in 1685 voor als ritmeester en was tenslotte colonel der garde en kamerheer van den Prins van Oranje, overl. 's-Gravenhage 11 Aug. 1688, begr. te Slochteren 18 Augustus, tr. Slochteren 20 Dec. 1679 (N. S.) ***Titia Rengers,*** geb. 1654 of 55, maakt testament 11 Mei 1693 [3]), overl. Veele 3 Juni 1693 [2]), begr. Vlachtwedde, dochter van ***Osebrand Jan Rengers*** en ***Willem Anna Lewe.***

Uit dit huwelijk :

1. ***Johanna Elisabeth van*** der ***Merwede,*** geb. Bergen-op-Zoom 20 April 1681, zij vertrok 29 Juni 1716 van Vlachtwedde naar Groningen, overl. Groningen en begraven aldaar c. 29 Juli 1758 [4]).
2. *Agnieta Willemina* van ***der Merwede,*** geb. Groningen 21 Juni 1682, ged. den zelfden dag als ***Agneta Wilhelma,*** overl. 18 April 1693, begraven Vlachtwedde in de Kerk op het koor [5]).
3. ***Adriana Titia van der Merwede,*** geb. Groningen 28 Sept. 1683, ged. aldaar als Gesyna ***Tytiu 30*** Sept., overl. Groningen, begr. c. 24 Juni 1758 [4]), tr. Vlachtwedde 7 Dec. 1712 (procl. Groningen 19 November 1712; huw. contr. 18 Nov. [6])) ***Regnerus de Drews,*** ged. Groningen 26 April 1668, richter van Westerwolde enz. enz., overl. 1729, zoon van ***Johan*** en *Alberdina Tjaarda,* weduwnaar van *Abelia* ***Busch*** [7]).
4. *Amelia* van der *Merwede,* geb. Leeuwarden 22 Juni 1685, ged. aldaar 28 Juni als *Aemilia,* overl. Leeuwarden 12 Sept. d.a.v.
5. *Amelia* Henrietta van der ***Merwede,*** geb. Leeuwarden 25 Juli 1687, ged. in de Groote kerk aldaar, overl. Groningen, begr. aldaar c. 28 April 1764 [4]), tr. Vlachtwedde 15 Mei 1718 Carel *Wilhelm Lammers,* i. u. Dr., geb. Kleef, ingeschreven als student te Groningen 20 Maart 1706, aldaar gepromoveerd 24 Jan. 1713, overl. Vlachtwedde 5 Maart 1722 [2]). Zij kwam in Maart 1757 met att. van Vlachtwedde in Groningen.

Behalve dezen tak vond ik ook in ouderen tijd verschillende malen personen van den naam van der ***Merwede*** met de variaties ***van*** Merwen, *Merwe, Marve* enz. Dezen heb ik zooveel mogelijk in verband met elkaar gebracht en noem ze ter onderscheiding van ***der Merwe.***

[3]) Inv. Rechterlijke archieven IIIij. Testament van Titia Rengers, wed. Merve. d.d. 11 Mei 1693.

[4]) In het 'breukenboek van Groningen (zie hierover jg. 1925 kol. 109, noot 2 van dit tiidschr.) komt op 29 Juli 1758 voor: Tohanna Elizabeth van der Merve (Freulin) Bredemerkt.
Op 24 Juni 1758: Ariana Titia Marve, wed. Staet Gen'. Regnier de Drews ; en op 28 April 1764: Amelia H. Marwede (wed. van de Dr. N. Lammerts) an 't diep bij Botteringestraat.

[5]) In het familieboekje staat: „Onse Dochter Agneta Willemina oudt sijnde 9 Jaeren is door een hastijge Doot van drie dachen: uijt dijt Jamerdal der tranen: Godtsaelichlich overleden. En in den Heere ontslaepen: Op Din den 10: Aperil. En tot Vlachwede in de Kerck op het cooer begrafen".
De familie verhuisde volgens het boekje 16 April. Het lijkt me dus waarschijnlijk, dat er in het origineel gestaan heeft Din(sdag) 18 April, wat met den kalender ook uitkomt.

[6]) Huw.contr. in Verzameling charters Fransema No. 70. (Bruikleen in het Rijksarchief Groningen).

[7]) Genealogie De Drews. *Ned.* Leeuw Jg. 1913.

Als uitgangspunt had ik enkele familieaanteekeningen, welke volgens De Navorscher 1864, blz. 187 in een bijbel in de kerk te Noordwolde voorkwamen en die op genoemde bladzijde staan afgedrukt. Zij moesten, naar mijn meening, door drie verschillende handen zijn geschreven. Toen ik ter plaatse deze opgave wilde controleeren, bleek het blad te zijn verdwenen, zoodat ik mij nu met het gedrukte in De Navorscher tevreden moet stellen. Daarin komt een onduidelijke plaats voor, die in een volgende aflevering zeer gewrongen werd opgelost. Er staat n.l.: „Den 25 April oudestil is mijn soon Jan Willem r.eck saller (? gestüven en den 5 maij nie stil hij is begraven binnen brussel in het jaar 1691". Dit is natuurlijk *Jan Willem Eeck* saliger en werd door zijn moeder *Sophia* ***Oginsky*** geschreven. Zie hierna IV.

In een kwartierstaat van de kinderen van het echtpaar Gruys-Ripperda, die op Menkemaborg bij Uithuizen hangt, komen onder de 32 kwartieren voor: van der ***Merwen, van Mekeren, Coenders, Sissinck***. Aangezien de voor het eerst in Groningen verschijnende van der Merwede met een dochter van de echtelieden Coenders-Sissinck huwde, kunnen we dus plaatsen in:

1. Een echtpaar van ***der Merwede*** en van *Mekeren* (of van Meeckeren ?). In een genealogie van Mekeren heb ik hen niet gevonden. Zou hij een zoon kunnen zijn van ***Hendrik v. d. M.,*** drost te Vianen, die in Navorscher 1864, blz. 189 vermeld wordt ?

   Uit hun huwelijk een zoon:

11. ***Hindrick van der Merwe,*** in 1603 hopman, later luitenant-colonel in het regiment van Graaf Reinaert van Solms, in 1621 colonel, opvolger van Van Starkenborgh [8]), overl. tusschen 1626 en 1634, tr. 1603 (procl. Groningen 26 Nov.) ***Swaentjen Coenders,*** overl. 1623, begraven Groningen „in de ommengank van St. Martenskerk koer", dochter van *Tammo* en ***Roelefjen Sissinga*** [9]).

    Hun kinderen komen verschillende malen voor in het protocol van sententien van de Hoofdmannenkamer (Inv. Recht. arch. IIb, in het Rijksarch. Gron.). Op 15 Jan. 1634 (IIb 33, fol. 1) worden *„Daniel van* der ***Merwen,*** vaendrich ende Carel van ***der Merwen,*** lieutenant verdaget" om uit te maken, wie van hen voormond zal worden over hun broeder en zuster. Zij werpen als exceptie op, dat eerst de nalatenschap van hun salige broeder *Rodolf* zal verdeeld worden.

    Op 19 Juni 1635 (IIb 34, fol. 213 verso) is er sprake van 3 onmondige jongste broederen en tenslotte is er op 27 April 1638 (IIb 37, fol. 132 v.) een request van cap. *Daniel van der Merwen,* als voorstander over ***Tamme*** en ***Derck van der Merwen*** om van den eed ontslagen te worden en veniam aetatis te verleenen aan de pupillen.

    Op grond van het bovenstaande en uit de inschrijvingen in het Album studiosorum van Groningen meen ik de volgorde van de kinderen als volgt te mogen opstellen:

    1. *Daniel,* volgt 111.
    2. *Carel van der Merwe,* als luitenant voorkomende in 1631, als kapitein in 1638, leeft nog op 7 Oct. 1671 (op welken datum hij aangifte doet van het voorgenomen huwelijk van zijn nicht Swana Alegonda v. d. M.), tr. Groningen 24 April 1631 (procl. 2 Apr.) *Aeltijen* ***Altinck,*** dochter van *Joachim* ***Alting,*** in 1594

[8]) *Raa,* F. J. G. ten, en F. ***de Bar,*** Het Staatsche leger. Blz. 229 van dl. 111.

[9]) ***Coenders van Helpen,*** W., Nobiliarium Groninganum, uitgeg. door H. 0. ***Feith,*** 's-Grav. 1886, blz. 14.

burgemeester van Groningen [10]). Of er uit dit huwelijk kinderen zijn, heb ik niet kunnen vinden.

3. ***Rudolph van der Merwe,*** ingeschreven als student in Groningen 3 Nov. 1623, overl. vóór 15 Jan. 1634. (Zie boven).
4. ***Albert, volgt*** IIIbis.
5. *Tamme* ***van der Merwe,*** ingeschr. als stud. in Groningen 17 Aug. 1633, krijgt veniam aetatis in 1638.
6. ***Derck van der Merwe,*** krijgt veniam aetatis in 1638.
7. *Margriete* ***van der Merwe*** wordt in Juni 1634 lidmaat van de kerk en woont Martinikerkhof.

111. *Daniel* van ***der Merwe,*** ingescreven als student te Groningen 3 Nov. 1623, vaandrig in 1627, komt in 1638 voor als kapitein, in 1647 als commandeur van Delfzijl, overl. in 1658, vóór 24 Juli [11]); tr. le ***Bouwe Coenders,*** overl. vóór 1627, dochter van ***Frans*** en ***Ave Coppen de Mepsche,*** wed. van ***Pieter Hillebrants*** tot Harsens [12]); tr. 2e Groningen 20 Mei 1627 (procl. 21 Apr.) ***Alyt*** of ***Alegonda Horenken,*** overl. vóór 1647; tr. 3e 1647 (procl. Groningen 3 April) ***Helena van Isselmuiden,*** geb. waarsch. te Bedum, overl. na Juni 1658 [11]), dochter van ***Ernst,*** jonker en hoveling te Schultinga, Bedum, ter Laen en ten Boer, en *Lucretia* ***Clant.***

Uit het tweede huwelijk:

1. *Hinderick* ***van der Merwe,*** geb. ***27*** Sept. ***1628,*** vaandrig in 1659, later kapitein, tr. April 1659 (procl. Gron. 12 Maart(att. 1 Apr.; huw. contr. 10 Maart [13])) *Christina* ***de Sighers,*** dochter van kap. ***Rudolph*** en ***Anna de Coninck.*** (Onbekend of er kinderen waren).
2. ***Albert Jan, volgt*** IV.
3. *Anna* ***Sybilla van der Merwe,*** geb. ***24*** Febr. 1635, lidmaat van de kerk Sept. 1655, overl. vóór 8 Oct. 1668 [14]).

Uit het derde huwelijk:

4. *Swana* ***Alegunda van der Merwe,*** geb. c. 1648, overl. 29 Oct. 1721 (oud 72 jaar) [15]), tr. (procl. Gron. 7 Oct.) ***Jacob Gruys*** van Lellens, geb. c. 1650, luit. colonel 17 Jan. 1695, commandeur van Delfzijl, overl. 24 Sept. 1705 [15]), zoon van *Hillebrant* en ***Geertruid Horenken.***
5. *Madalena* ***Alegonda van der Merwe,*** ged. Delfzijl 28 Oct. 1649.
6. *Anna* ***Catryna van der Merwe,*** ged. Delfzijl 8 Dec. 1650, overl. Groningen, begr. aldaar c. 8 Januari 1734 [16]).
7. ***Erenst Rodolph van der Merwe,*** ged. Delfzijl 27 Nov. 1652.

IV. ***Albert Jan van der Merwe,*** geb. 14 Nov. 1631, luitenant der Inf., in 1671 voorkomend als kapitein, overl. 19 Sept. 1686, tr. le 1666 (procl. Gron. 15 Sept.) ***Helena Catarina*** de ***Sighers,*** overl. vóór 1676, zuster van zijn schoonzuster; tr. 2e Bedum 17 December 1676 (procl. Groningen 2 Dec.; huw. contr. 1 Dec. [17])) ***Sophia Oginsky,*** overl. na 5 Mei 1691, wed. van ***Berent Eeck.***

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Aleyt*** van ***der Merwe,*** ged. Groningen 23 Januari 1667.
2. *Daniel* ***van der Merwe,*** ged. Groningen 30 Maart 1668.
3. ***Rudolph van der Merwe,*** ged. Groningen 28 Nov. 1669, overl. 17 Januari 1681, begr. Delfzijl in de kerk.
4. ***Sybilla van der Merwe,*** ged. Groningen 13 Sept. 1672.

De namen van deze kinderen heb ik nergens meer gevonden, zoodat zij waarschijnlijk jong overleden zijn.

IIIbis. ***Albert van der Merwe,*** geb. waarschijnlijk te Groningen, ingeschreven als student aldaar 8 April 1630, als kapitein voorkomende in 1641, overl. na 18 Jan. 1668 [18]), tr. vóór 4 Maart 1641 [19]) *Helena* ***Erentreiter,*** overl. na Dec. 1658 [20]), dochter van ***Ernhardt Ernreiter van Hofreit*** [21]) en ***Maria*** *Coenen.*

Uit dit huwelijk:

Swana Margreta van ***der Merwe,*** overl. 1686 [22]), tr. Opwierde (bij Appingedam) 28 Juni 1674 ***Anton*** *Mauritz* ***von dem Appell,*** geb. ***26*** Maart 1646, ritmeester in Ned. dienst, overl. Maastricht 1684, zoon van ***Heinrich Bernhard,*** Heer te Mazendorf en van ***Agnes*** von liane.

In het boek „De Ommelander borgen" van Feith komt op blz. 108 een mededeeling voor, dat het Huis te Garreweer ook genoemd werd de Appelburg, welke naam ontleend is aan een douairière ***van den Appel,*** geb. ***van der Merwede.*** Dit is geweest *Adriana van* ***der Merwede,*** overl. te Emden 29 Maart 1797, dochter van *Willem Daniel* en *Hieronyma* ***Adelgonda*** *Catharina Beninga.* ***Zij*** behoort tot den Overijsselschen tak; huwde le ***Georg*** *Ludwig* ***von Appell,*** geb. ***28*** Maart 1728, Drost te Stickhausen, Heer in Loppersum (0. Friesl.) 1750, zoon van *Heinrich Bernhard,* Heer in Midlum, en *Sophia* ***Eberhardina Dorotlaea von Bruin*** of ***Bruinser;*** tr. 2e haar zwager *Mauritz Wilhelm* ***von Appell,*** Heer in Midlum etc., geb. 24 Nov. 1729, Assessor bij de Oost Friesche regeering, gedeputeerde enz., overl. Mei 1792.

In het reeds vroeger vermelde Nobiliarium van Coenders komt nog een ***Elisabetla Agnes van der Memwede*** voor, die ged. is te Zwolle 16 Aug. 1653, begr. aldaar 11 Nov. 1727, dochter van ***Johan van der Merwede*** en *Willemina* ***van der*** *Beeck,* in den aanvang genoemd. Zij tr. Sept. 1674 (procl. Gron. 22 Aug.; Zwolle ook 22 Aug., att. 9 Sept.) ***Egbert Coenders,*** luitenant, overl. Zwolle, begr. ald. 8 Oct. 1728, zoon van *Jan* en *Margaretha* ***van Walta.***

Ten slotte heb ik niet kunnen thuisbrengen den in het lidmatenboek in Juni 1684 ingeschreven Jr. ***Jochum van der*** *Merwe* bij de Kraen.

---

10) Ned. Familieblad 1885, blz. 234. Het geslacht Alting.

11) In de Reekeningen van den ontfanger-generaal over 1658 (S 102 No. 66) fol. 47: Capt. Daniel van der Marve tot behouff van sijn comp. voetknechten betaalt 3 maanden enz. Op fol. 89: De wed. van Capt. Daniel van der Marve betaalt 125 car. gld. wegen een half jaar tractement, enz. Recht. arch. IIb 56 fol. 290 Aanzwering van capt. Arnout Huinga als voormond en Jr. Carel van der Marve als voogd „over Juffer Anna Sibilla ende Jr. Albert Jan van der Merve, minderjarige kinderen bij wijlen den Heer Commandeur Daniel van der Merve end vrou Alegonda Horenkens geprocreert". 24 Juli 1658.

12) Het eerste huwelijk vond ik alleen vermeld in het Nobiliarium van Coenders van Helpen.

13) Huw.contr. in Inventaris Gruys No. 129.

14) Inv. Recht. arch. IIb 66 fol. 280, 8 Oct. 1668. Bij een vordering van Lieut. Albert Jan van der Merve tegen Jr. Doede Manninga is ook sprake van zijn overledene suster Juffer Anna Sybilla van der Merve.

15) Deze overlijdensdata zijn ontleend aan een verzameling papieren betreffende de familie Gruys van wijlen den Heer J. E. H. Hooft van Iddekinge.

16) Breukenboek, 8 Jan. 1734. d'Freulijn Anna Catharina van de Marve in Bottringstraat.

17) Huw. contr. Inv. Gruys No. 135.

18) Bij een procl. d.d. 18 Jan. 1668 is bruidegom: Stoffel de Wilder, sold. onder capit. Albert van der Marve.

19) Register Feith. 1641 No. 6. Verzegeling, waarbij kapt. Albert van der Merwen en Helena Erentreiter, e. 1. verpachten enz. 4 Maart.

20) In het lidmatenboek der Herv. kerk komen in Dec. 1658 voor: Jr. Albert van der Marwen, met ziin vrouw en dochter, van Lieroort.

21) Op den goed bewaarden grafsteen van Ernhardt E. in de Groote kerk te Emden wordt hij genoemd als kapitein der Ver. Nederlanden en commandant van het Nederlandsche garnizoen in Emden, volgens mededeeling van Prof. Dr. F. Ritter te Emden.

22) Dit en het volgende ontleend aan Stammtafeln einiger Ostfriesischer, Hannöverscher und Westphälischer Familien [von D. Möhlman]. Leer 1832.

Na s c h r i f t. Toevallig vond ik nog een nader gegeven over de herkomst van *Hindrick van der Merwe* in een register op de resolutiën der Staten van Stad & Lande: Dit register is in de Universiteitsbibliotheek te Groningen en vermeldt bij 30 Juni 1609: „Accordeert aen *Hendr. Merwe,* om beneevens het *drostampt van Vianen* sijne Comp" te moogen behouden, mits dat hij deselve door de officieren in goede ordre en discipline sal doen houden en altijt gevordert sijnde sich hier laten vinden". Door deze tweede functie zal wellicht nog meer over hem te vinden zijn.

Het Drentsche Hiddingh-wapen,

door Mr. L. VAN DER POEL HIDDINGH.

Reeds eerder heeft het de aandacht getrokken, dat er twee Hiddingh-wapens schenen te bestaan.

In het A. G. van Rietstap (uitgave 1860) vindt men achter *Hiddingh,* Drenthe : in zilver een roode haan, òf : in zilver vijf roode schuinbalken en een zwarte schildzoom met acht gouden penningen.

In een volgende editie heet het wapen met de schuinbalken het tegenwoordige, terwijl dat met den haan het oorspronkelijke wapen wordt genoemd.

Deze wijziging houdt blijkbaar verband met een uiting van den heer J. S. Magnin — provinciaal archivarius van Drenthe in de vorige eeuw — die ongeveer als volgt schrijft over het wapen met de schuinbalken :

> „Opmerkelijk is het dat een wapen, in allen deele aan het bovenomschrevene gelijk, gevoerd wordt door de leden van het geslacht ***Hiddingh,*** eene der drie oude en vermogende Drentsche familiën, welke, volgens den „Tegenwoordigen Staat van Drenthe", het regt hebben gehad om belijingen in te nemen.
>
> Ons echter is het daarentegen gebleken, uit onderscheidene zegels van eenige leden van genoemd geslacht welke in de 15e en 16e eeuw in Drenthe hebben geleefd en verkeerd, dat derzelver wapen — hetwelk van allen hetzelfde behelst — destijds bestond uit eenen staanden haan van rood of keel, op een veld van zilver of wit."

Het valt zeer te betreuren dat de heer Magnin geen enkel stuk aanwijst, waarop zijne bevinding berust, en ons evenmin nader inlicht omtrent aantal of inhoud der door hem bedoelde documenten.

Thans dienen we zelf eens op verkenning uit te gaan, en, uit den aard der zaak, richten we onze schreden in de eerste plaats naar het Drenthsche Rijksarchief *).

Aldaar vind ik slechts drie stukken [1]) met een zegel, waarin het wapen met den haan voorkomt: en wel één uit het jaar 1446, en twee van 1466: alle afkomstig van een zekeren *Willem* ***Hiddinge*** [2]).

Daarnaast trof ik echter aan twee charters [3]), respectievelijk uit het jaar 1460 en 1466, beide gezegeld door ***Johan*** *Hiddinghe,* wiens zegel het wapen met de schuinbalken vertoont.

Uit bovengenoemde stukken van ***Willem Hiddinge*** blijkt niets omtrent zijn persoon.

Johan *Hiddinghe* wordt echter uitdrukkelijk schulte van Rolde genoemd : hem mogen we dus zonder twijfel als Drenthenaar beschouwen.

*) Met erkentelijkheid memoreer ik de hulpvaardigheid van den heer A. Voges, aldaar.

[1]) Rijksarchief van Drenthe: Abdij Assen Reg. n°s 55, 83 en 84.

[2]) Ook Ellrnts — nader te noemen — spreekt niet van andere stukken.

[3]) Rijksarchief van Drenthe: Abdij Assen 52 Reg. n° 71, en Inv. Ambtenaren en Particulieren 758 Reg. n° 25.

Nu bespeuren we, dat de heer Magnin wel wat lichtvaardig is geweest in zijn uitspraak. Uit **niets** toch kunnen we vaststellen, dat *Willem* ***Hiddinge*** „in Drenthe heeft geleefd en verkeerd", terwijl een stellige onjuistheid is de bewering „dat het wapen van allen hetzelfde behelst".

Immers: terzelfder tijd dat ***Willem Hiddinge*** het wapen met den haan gebruikte, zegelde ***Johan*** *Hiddinghe* met de schuinbalken.

En dat wordt ook volkomen bevestigd door Coenraad Wolter Ellents, Raad en Landschapssecretaris van Drenthe (1750—1784), die — ook blijkens het thans nog voorhanden materiaal — beter op de hoogte is dan Magnin.

Ook Ellents heeft de stukken van *Willem* ***Hiddinge*** in handen gehad, doch wist niet wat hij eigenlijk moest denken van het eraan hangende haanzegel. Daarover schrijft hij [4]):

> „Het segel is sigbaer, dog ik vinde niet dat het wapen is van die familie, 't geen deselve toen ter tijt al gevoerd hebben, en nog voeren in dese eeuwe, sijnde de 18e, so dat het schijnt dat dit wapen er uit eenvoudigheit is angehangen, of dat er twee differente Familiën van die naem, in dien tijt sijn geweest."

Deze woorden van Ellents lijken mij belangrijk [5]). Zij neutraliseeren niet slechts die van Magnin, maar wijzen ons tevens den weg, waarlangs misschien een oplossing zou zijn te vinden. En inderdaad geeft het Groningsch archief ons deze oplossing.

In dat archief bevinden zich vier stukken [6]) van ***Willem Hiddinge,*** namelijk twee van 1455, en twee respectievelijk uit 1460 en 1472.

In dat van 1460 wordt hij genoemd : „burger van Groningen", terwijl dat van 1472 zijn nog ongeschonden zegel heeft behouden.

Dat laatste nu vertoont het wapen met den haan, en is geheel identiek met de zegels, die aan de Drenthsche stukken van ***Willem Hiddinge*** hangen. We hebben hier dus te doen met één en denzelfden persoon, en wel met een Groninger !

De Drentsche Hiddingh's echter voerden het wapen met de schuinbalken [7]). Dat komt niet slechts voor op zerken en ruiten, maar ook in het zegel van:

Johan H. bovengenoemd (1460).

Johan H. 1550 (blijkens een koopacte van 10 Juli van dat jaar, aanwezig in het archief der havezathe Mensinge, van welke acte bedoeld zegel uithangt).

Lourens ***H.*** (1630—1705), wiens zilveren zegel zich in het museum te Assen bevindt.

Willem ***H.*** (1702—1769), van wien nog meerdere stukken, zijn zegel dragend, voorhanden zijn, o.a. in het Rijksarchief te Assen.

Cornelis ***H.*** (1809-1871) [8]).

[4]) Rijksarchief van Drenthe: 3 folio protocollen met aanteekeningen van den Raad en Landschapssecretaris C. W. Ellents n° 1 (catalogus der handschriften in het Rijksarchiefdepôt in Drenthe n° 2").

[5]) Ook daarom hecht ik waarde aan zijn citaat, omdat hij, als landschapssecretaris, op de hoogte diende te zijn van de wapens dergenen, die in het Lantschap een onstraffelijk zegel voerden. (Zie ook Magnin: Overzigt van het bestuur in Drenthe, uitgave 1850, 3" stuk, 2' gedeelte, bladz. 292: noot).

[6]) Rijksarchief van Groningen : Klooster Essen n° 9, Reg. 47, 50, 64 en n° 17 Rep. 53. (Vriendelijke mededeeling van wijlen den heer M. G. W i l d e m a n).

[7]) Wel treft men varianten aan. Zoo voerde b.v. Willem H. (18" ecu'w) tien penningen, inplaats van acht.

Op een wimpel in het museum te Assen heeft het wapen in den schildzoom : midden-boven geen penning, en midden-onder twee penningen. Bovendien is het middenveld goud, inplaats van zilver.

[8]) Een afdruk der drie laatstgenoemde zegels berust ook bij ons genootschap.

Gerhard, graaf van Nassau, 3259-1313.

De oudst bekende Nassau in Nederland?

Zegel van Gerard van Nassau,
aartsdiaken der Kempen, bisdom Luik,
dd. 1273, December .
Kap. v. O. L. Vrouw Maastricht nr. 19
(Rijksarchief in Limburg).

Zegel van Gerard van Nassau,
aartsdiaken der Kempen, bisdom Luik,
dd. 1310 Aug. 9.
Rijksarchief in Limburg : Thorn nr. 114.

Zegel van Gerhard van Nassau,
aartsdiaken der Kempen, bisdom Luik, dd. 1293
(archief abdij Postel)
naar zegelafg. nr. 15634 (Alg. Rijksarch. Brussel).

Contrazegel van nevenstaand zegel dd. 1293
naar zegelafg. nr. 15635 (Alg. Rijksarch. Brussel)

Het Drentsche Hiddingh-wapen,

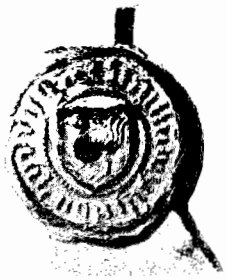

Zegel van Willem Hiddinge
Burger van Groningen 1466.
Abdij Assen, nr. 85, Reg. 81.
(Rijksarch. Drenthe)

Zegel van Johan Hiddinghe
Schulte van Rolde 1466.
Inv. Ambtenaren en Particulieren nr. 758, Reg 25.
(Rijksarch. Drenthe).

Behoort bij Maandblad „De Nederlandsche Leeuw", No. 2, Februari 1937.

Op grond van een en ander, kom ik nu tot de volgende slotsom.

In de ons thans bekende stukken is het wapen met den haan voor het eerst gebruikt in 1446, terwijl in 1460 ook reeds het wapen met de schuinbalken voorkomt. Alzo0 een verschil van veertien jaar.

Dat nu lijkt op zich zelf al niet voldoende grond, om het haanwapen als het oorspronkelijke aan te nemen. Maar stellig niet, waar niet is gebleken dat de Groningsche en Drenthsche H.'s een gemeenschappelijken stamvader hebben.

Zoolang dus geen nieuwe vondsten zijn gedaan, waardoor we tot een ander inzicht komen, geloof ik dat we moeten aannemen dat er hebben bestaan: twee „differente" familiën van soortgelijken naam [9]), doch met verschillend wapen, en wel : een Groningsch geslacht ***Hiddinge,*** welks wapen dat met den haan was — bedoeld door Rietstap en Magnin —, en een Drentsche familie *Hiddingh(e)*, die het wapen met de schuinbalken voerde.

Ter vergelijking geef ik hierbij een afbeelding van beider zegel (zie de plaat).

Nog eens : Delftsche Overschie's.

(jg. 1933, k. 369 e.v., 395 e.v., 437 C.V.),

door H. WIJNAENDTS.

In k. 486 van bovengenoemden jaargang laat de heer W. v. H. ons kennis maken met *Volckgen Clementsdr. van Overschie* en haar mannen, terwijl schr. tevens een acte geeft uit het weeskamerarchief van Amsterdam, waaruit blijkt dat ***Adriaen*** *Clementszn. van Overschie,* door mij genoemd onder D, kol. 439 van denzelfden jaargang, een broer van haar moet zijn geweest.

In jg. 1934 k. 150 deelt dezelfde schrijver dan nog mede, dat de stamouders van den tak, die met het wapen met den valk zegelde, volgens een kwartierstaat zouden zijn ***Pieter Pieterzn.*** *van* ***Overschie*** en ***Volckgen*** *van* der *Dussen.* Hij zou nu aangetoond willen zien, dat laatstgenoemd echtpaar een zoon *Clement Picterz.* heeft gehad, zoodat hij ***Volckgen*** aan den behandelden tak zou kunnen aansluiten.

Uit het volgende moge blijken, dat ik aan het verlangen van schr. kan voldoen.

De ondervolgende acten zijn alle getrokken uit het Delftsche weeskamerarchief. Dit heeft door brand sterk geleden. Waar ik .... plaats, is het papier verbrand.

XIXe reg. van comparitie f° 128:

Adriaen ***Pietersz van Delfshaven.*** Op huyden den VI febr. a° XV^c^LXV quam voor schepenen eñ weesm'" van Delft ***Volckgen*** *Clementsdr.* weduwe wijlen ***Adriaen Pietersz*** voors. mit ***Frans*** *Prsz* ***Ovcrschie*** hair voecht eñ registreerde haer eene weeskint genaemt *Clement Adrnsz* oudt drie jaeren, geproc. bij Adriaen voors. Bij anbrengen van de voechden als Ghijsbrecht Pieterss, Adriaen Ziere, *Willem* ***Clenaentss*** voor zijn vaderl. crfve etc.

Uit het feit, dat *Frans Pietersz van* ***Overschie*** (zie onder C, jg. 1933 k. 402) h'ier als voogd van *Volckgen* ***Clementsdr. op***treedt, mag al tot verwantschap besloten worden, terwijl tevens de waarschijnlijkheid groot is, dat ***Willem*** *Clementss* een broer is van Volckgen Clementsdr. Straks zullen wij zien, dat dit inderdaad het geval is.

Vervolgens lezen wij in het XVI" reg. van comparitie f° 66 e.v. :

[9]) Deze werd oudtiids op minstens zes verschillende wijzen gespeld, en heeft soms verschillende vormen voor den zelfden persoon, in hetzelfde stuk.

Heynrick Adriaensz van Delf. ... Op huyden den XX febr. A° XV^c^LXXIIIj stilo .... voor weesm'" van Delff *Volckge Clenz* .... ***dochter*** wed. wijlen *Heynrick* voors. mit Jacob Duyst Jacopss haer voecht, en registreerde haer twee weeskinderen als Annitgen .... VII jaeren eñ Frans oudt drie jaeren geproc .... bij Heynrick voors. Bij anbrenge van voechden als Bastiaen Cornelisz eñ Rochus Janss van Delff eñ *Jacob Clementsz.* voor heur vaderl. erfn. etc.

De hierop volgende acten zullen wij laten rusten, zij betreffen meer de familie Wittert. Voor ons is het voldoende, dat wij hier als één der voogden van de kinderen van Volckgen Clementsdr. zien optreden een ***Jacob*** *Clementsz,* die wel waarschijnlijk eveneens een broeder van haar was.

Ook dit vermoeden zal blijken juist te zijn.

In hetzelfde register lezen wij op f° 180:

Jacob *Clementsz Backer.* Op huyden den tweeden November a" XV^c^LXXIIIj cp voor weesm'" van Delff ***Jacob*** voors. en.. .. sijn één weeskint genaemt *Annitgen* oudt .... daer moeder af was ***Roeltge Lenertsdr*** sijn za. huysvrou etc.

en eveneens op f° 180:

Op huyden den XXIIIj^en^ Septembris anno XV^c^LXXXIIj comp. voir weesm^rn^ *Annitgen Symonsdr.* wed. wijlen ***Jacob Clements*** en registreerde haer één kint gent. *Symon* oudt omtrent twee jaeren, geprocreert bij Jacob Clementsz voors. bij aenbrengen van voochden als *Arien Clementsz,* ***Pieter Frāsz van Overschye,*** ***Ghysbrecht*** *Adriaensz,* m^r^ Borthelmeeus Cloot eñ Corstiaen Anthonisz metselaer voir sijn vaderl. erffve etc.

en ten slotte op f" 180^rso^ :

Den XXIIIj Septembris anno XV^c^LXXXIIj hebben *Arien Clemētsz* ***van*** *Ovedschye,* ***Pieter*** *Fransz* ***van Overschye,*** *Ghysbrecht Ariensz,* Cornelis Jansz laeckencoop, eñ Ghysbrecht Ghysbrechtsz als voechden van 't voirkint van ***Jacob*** *Clemētsz* ***Overschyc*** genaemt *Annitgen,* geprocreert bij *Roeltgen Leenaertsdr* sijn voirige huysf., mitsgaders *Annitgen* *Symonsdr* naergelaten wed. van ***Jacob*** *Clemētsz*[1]), mitsgaders m^r^ Bortelmey Cloot eñ Christiaen Anthoniss metselaer, *Arien Clemētsz,* ***Pieter*** *Fransz* ***van*** *Overschije* ***eñ Ghysbrecht*** *Ariēsz* vornt., voechden van 't naekindt van ***Jacob*** *Clemētsz* ten weeskamer overgelevert seeckere staet vañ boel eñ goederen bij za. Jacob Clemētsz achtergelaeten bij den welcke bevonden wert dat Annitgen — volcht f. 247 (f° 247 is in dit deel echter niet meer aanwezig).

Wat volgt nu uit bovenstaande acten?

Ten eerste blijkt, dat ***Jacob*** *Clementsz,* die als een der voogden van de kinderen van Volckgen Clementsdr. optreedt, in één der acten voluit genoemd wordt als ***Jacob*** *Clementsz Overschye,* zoodat hij dus inderdaad tot de familie Overschie blijkt te behooren en wij al wel zeker kunnen zijn, dat hij een broeder van Volckgen is.

Als Jacob overlijdt treden als voogden van zijn kinderen o.a. op Adriaen Clementsz Overschye, ons bekend uit tak D van jg. 1933 k. 439, Ghysbrecht Adriaensz, de derde man van Volckgen Clementsdr [2]) en — wat het belangrijkst is — ***Pieter*** *Fransz* ***van Overschye.*** Dit laatste wijst er op, dat de betrekkingen tusschen de beide takken der familie Overschie nog altijd onderhouden werden.

[1]) Annitgen Symonsdr. hertrouwt na den dood van Jacob Clementsz Overschie met Jan Dircxz Schrobbeling.

Zij verschijnt- 3 Jan. 1606 voor notaris Pieter Sebastiaens Ketting te Delft als: lest weduwe van wiilen Tan Dircxz Schrobbeling geassisteerd mit Symon Jacobsz Overschîe-haren zoone. (V^e^ reg. van comparitie, f° 132 ^vso^).

Zij was een dochter van Symon Jansz bouckprinter en van Geertge Cornelisdr. en was in 1550 geboren. (XX° reg. van comp. f° 137 e.v.).

[2]) Hun huwelijk werd 7 Maart 1574 te Rotterdam ingeschreven als: Gysbert Adriaens en Volckgen Clemens.

Voorts hebben wij gezien, dat Jacob Clementsz Overschie tweemaal getrouwd is geweest en dat uit zijn tweede huwelijk een zoon Symon *Jacobsz* ***Overschie*** sproot. Deze vindt men terug onder E, jg. 1933 k. 441, waar ik zijn huwelijk besprak en zijn nakomelingen noemde.

Hij blijkt dus mede te behooren tot de onder D besproken Clementstak.

Ons is dus al gebleken, dat de daar (jg. 1933, k. 439) genoemde 'kinderen van eèn nog niet nader vastgestelden Clement Overschie vermeerderd moeten worden met een dochter *Volckgen en* een zoon ***Jacob.*** Rest ons nog de in de eerste acte genoemde ***Willem Clementsz.***

Hem vinden wij vermeld in hetzelfde register van comparitie op f° 199:

Willem ***Clementsz*** van ***Delfshaven.*** Op huyden den V^en^ January a° XV^c^LXXV quam voir weesm^rn^ der stede van Delff *Trijntgen* ***Pietersdochter*** wed. wijlen Willem voors. eñ registreerde haer eene weeskint als ***Pieter*** oudt XIIIj jaeren geprocreert bij Willem voirnt. Bij anbrengen vañ voechden als ***Jacob*** *Clemētsz, Ghijsbrecht Ghysbrechtsz* (het woord *Ghysbrechtsz* is onderstreept en in margine staat: *maer* ***moet*** *wesen Ghijsbrecht* ***Adriaensz),*** en Pieter Pietersz Bom voir sijn vaderl. erfve etc.

De namen der voogden laten geen ruimte voor twijfel over of ***Willem*** *Clementsz* is ook een ***Overschie.*** Trouwens zijn zoon ***Pieter*** *Willemsz* ***Overschie*** komt later meermalen voor. Men vindt hem o.a. vermeld in het X^e^ register van comparitie f° 169 als hij op *23* Mei 1597 een schuldbekentenis afgeeft als *Pieter Willemsz* ***Overschye.*** Zijn borgen heeten dan: ***Arien*** *Clemēsz backer* ***Overschye*** en ***Jan*** *Reynbrantsz coopman* [3]).

Wie was nu de vader van al deze kinderen ? Hem vinden wij vermeld in hetzelfde register op f° 203. Daar lezen wij : Den VIj octrobris anno XV^c^LXXXI comp. voir weesm'" ***Jacob*** *Clemētsz* backer eñ ***Ghysbrecht*** *Ariensz* op Delfshaven als getroudt hebben ***Volckgen Clemëtsdr.*** als erffgen. van za. ***Annitgen Jacobsdr.*** wed. wijlen C *l* e m ë ***t Pi e t e r s z*** eñ hebben weesm'" verthoont eñ geexhibeert seecker testament in date den XXII ***j***^en^ Januari a° XV^c^LXXVIIj gemaect bij Wouter van Wijck nots en getuigen daer bij ***Pieter*** *Willēsz* zoon van ***Willem*** *Clemētz* gemaect wert die somme van twee hondert carolus gul. etc.

Er heeft dus inderdaad een Clement Pietersz van Overschie geleefd, dien wij nu wel mogen houden voor een broer van Frans Pietersz van Overschie en voor een zoon van Pieter Pietersz en Volckgen van der Dussen.

Ik vond Clement Pietersz nog vermeld op 15 April 1561, terwijl op 30 Januari 1562 optreedt Annitgen Jacops wed. van Clement Pietersz., zoodat Clement vermoedelijk in het laatst van 1561 is overleden. Hij heet in verschillende acten Clement Pietersz backer, in welk beroep hij gevolgd werd door zijn zoons Adriaen en Jacob, terwijl ook zijn dochter Aechtgen in het gilde trouwde, want bij haar huwelijk op 2 Sept. 1590 te Delft gesloten, heet haar man Jan Barentsz j.g. bakker van Haverbeke bij Munster.

Helaas zijn geen bescheiden van het bakkersgilde te Delft meer aanwezig, waaruit nog gegevens omtrent bovenstaande personen geput zouden kunnen worden.

3) Deze Jan Reynbrandtsz behoorde door zijn huwelijk ook tot de familie, zooals uit de volgende acte blijkt. Protocol Not. v. Ceel te Delft 2 Juni 1620 cp. *Gabriël van* ***Overschir,*** coopman ***won.*** tot Vrankendael en bekende ontvangen te hebben van ***Adriaen Clements Overschie*** coopman won. binnen Delft als de administratie gehad hebbende van de nagelaten goederen van *Ermptgen Jansdr.* ***van Overschie*** wed. van zal. *Jan Reynbrantss* gewoond hebbende binnen Delft ende dat in voldoeninge van een jaerl. lijfrente van 80 ear. gul. die den voors. Gabriël *van Overschie* van Sr *Blasius* eñ *Johan van Overschie* zijn broeders competeerde etc.

Pieter Pietersz Overschie en Volckgen van der Dussen vond ik in geen officiëele acten vermeld, vermoedelijk omdat de nog aanwezige bronnen niet ver genoeg terug gaan. Zij zijn ons dus niet anders bekend dan uit den door den heer W. v. H. genoemden stamboom.

Kunnen wij na het voorgaande wel als zeker aannemen, dat Frans Pieterss Overschie en Clement Pieterss Overschie broeders waren, dan treft ons te meer het verschil tusschen hun finantiëele en daardoor hun maatschappelijke positie.

Clement Pieterss was ambachtsman en ook zijn zonen waren ambachtslieden. Wat Frans Pieterss was, vond ik nergens vermeld, maar het feit, dat twee zijner zonen te Parijs studeerden, geeft toch grond aan het vermoeden, dat hij een geheel andere positie innam.

In het X^e^ register van comparitie f° 152'"" leest men: Op huyden den XXIIj febr. anno XV^c^LXXXIIj hebben weesm" ten versoucke van Pieter Fransz Overschye, Claes Adriaensz. van Adrichem eñ Jacob Adriaensz. van Adrichem voochden van Adriaen Fransz Overschye eñ Jan Fransz Overschye nu ter tijt studereñ tot Parijs in Vrankrijck geconsenteert ende denselven geauthoriseert omme seecker oirsaecken en redenen daartoe movereii, dat men den selffen tot Delf souden beschrieven metten.. . . eñ daer beneffens den stadtsbode Rogyer Wyckhuysen met missiven ter ordonnantie vañ weescamer eñ voochden metten daet afvaerdigen souden omme den selffden te haelen eñ tot Delft te brengen.

Zelfs de stadsbode stond dus ter beschikking om de zoons terug te halen. Echter, van de schoone toekomst, die men zich wellicht voor deze zoons gedroomd had, kwam niet veel terecht. ***Jan*** stierf jong en *Adriaen,* die baljuw van Vlaardingen werd, ging failliet. Zijn oudste zoon werd soldaat, zijn jongste verkocht te Rotterdam kragen en ander lijnwaat, zijn dochters trouwden met ambachtslieden. Ook de zusters van Adriaen met haar mannen ging het finantiëel niet beter, gelijk ik vroeger al beschreven heb. Slechts ***Pieter*** *Fransz* ***van Overschie*** wist het hoofd boven water te houden, dank zij zijn schoonmoeder ***Catharina,*** alias ***Maria, de Groot*** [4]).

Men zie hiervoor het testament, dat zij op 20 Maart 1603 maakt voor notaris Dassigny te Delft, waarin zij klaagt, dat zij notabele schade heeft geleden door borg te zijn voor Pieter Fransz van Overschie.

Daaraan danken hij en zijn nakomelingen wellicht, dat zij zich hebben kunnen handhaven op de sport van den maatschappelijken ladder, die zij bereikt hadden.

Ten slotte een overzichtsstaatje.

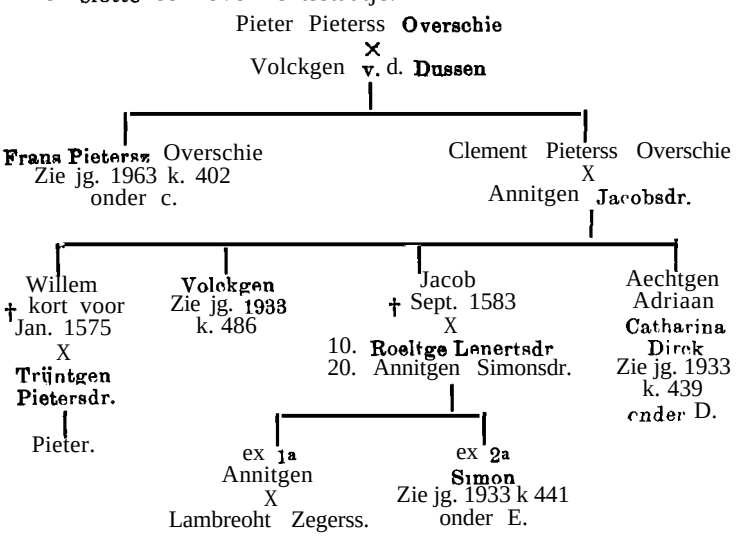

Geslacht Makkes te Wormerveer (Doopsgezind) [1], door G. J. HONIG.

(LIV, 285, 318).

1. *Jacob Klaaszoon* **Makkes,** overl. 24 Aug. 1712, gehuwd met ***Maartje Jacobs Sijpheer,*** overl. 22 Dec. 1724, lieten o.a. na

II. Cornelis *Jacobsz.* **Makkes,** gedoopt en toegetreden tot de Doopsg. Gem. te Wormerveer (Zuid) 26 Maart 1735, overl. 21 Aug[s] 1780, papierfabrikant, als opvolger van zijn schoonvader († 15 Mei 1751) met den papiermolen de Koekoek te Koog en met den molen de Hoop, staande te Zaandijk, gekocht 25 Aug. 1768, gehuwd 28 Juni 1733 met *Guurtje Willems Donker,* overl. 18 Maart 1751, dochter van *Willem Jansz.* ***Donker,*** papierfabrikant te Wormerveer met den molen de Koekoek of Koekuit, staande te Koog aan de Zaan, en van ***Maartje Klaas.*** Hij hertrouwt 10 Maart 1754 met een weduwe, genaamd ***Trijntje Jans*** *Bruineman,* overl. 3 Maart of 1 April 1780.

Kinderen :

1. ***Jacob Cornelisz. Makkes,*** die volgt 111.
2. *Maartje* ***Cornelis Makkes,*** geb. ***24*** Aug. 1736, overl. 31 Januari 1782, gehuwd 15 Nov. 1761 met Hendrik Sweepe, geb. 23 Maart 1740, overl. 21 Juni 1789. H. Sweepe hertr. 16 Oct. 1785 met ***Aafjc*** *Willems Vas,* wed. *Jan* ***Jacobsr. Stuurman.***
3. *Neeltje* ***Cornelis*** *Makkes,* geb. ***4*** Sept. 1738, overl. te Wormerveer 17 Feb. 1789, geh. 22 Mei 1763 met ***Willem*** *Jansz.* ***Prins,*** geb. in de Rijp, gedoopt in de Doopsg. Gem. aldaar 1 Feb. 1761, overl. in de Rijp 10 Dec. 1767, zoon van ***Jan*** *Willemsz.* ***Prins,*** scheepmaker in de Rijp en van ***Anna*** *Symons Sijpheer,* nalatende o.a. :
   A. ***Jan Willemsz Prins,*** geb. Wormerveer 25 Juli 1764, die bedrijfsleider werd in het kantoor van ***Willem Makkes,*** overl. 16 Juli 1799. Hij was geh. met *Wijntje,* dochter van *Klaas* ***de*** Jong en *Duifje Pieters* ***Hoofd.***
4. ***Trijntje*** *Cornelis* ***Makkes,*** geb. 21 Sept. 1740, overl. 4 Maart 1823, geh. 30 Januari 1763 met Simon *Jansz.* ***Prins,*** broeder van ***Willem,*** bovengenoemd, geb. in de Rijp 29 Octob. 1738, overl. te Worverveer 23 April 1814. Zie verder Ned. Patriciaat, XII[e] Jg., 1921-22, blz. 125.
5. ***Willem Cornelisz. Makkes,*** geb. 14 April 1743, † 12 Nov. 1806, koopman en papierfabrikant te Wormerveer in compagnie met zijn broeder ***Jacob*** en o.a. nog olieslager met den oliemolen de Veerschuyt, staande te Wormer (1783—1799), die hij van zijn schoonvader ***Pieter Vas*** heeft geërfd. Diaken Doopsg. Gemeente (1782). Geh. 10. 10 October 1782 met ***Aagje*** *Pieters Vas,* geb. ***4*** Sept. 1752, overl. 11 Sept. 1790, en Zo. 30 Octob. 1791 met ***Aafje*** *Willems Vas,* wed. van ***Jan*** *Stuurman* en van ***Hendrik Sweepe,*** geb. 12 Octob. 1750, overl. 19 Octob. 1798, en 30. 10 Aug. 1800 met ***Aagje Cornelis Kaars,*** wed. ***Cornelis*** *Verheul,* eerder wed. van ***Jacob Gorter*** en van ***Rens*** Pietersz. *Blauwboer,* geb. te Krommeniedijk 23 Dec. 1748, overl. 2 Aug. 1812.

   Kinderen :

   A. ***Pieter*** *Willemsz.* ***Makkes,*** geb. 7 Sept. 1783, overl. 6 Januari 1854, koopman te Wormerveer, wethouder aldaar en diaken bij de Doopsg. gemeente (Zuid), President van het Armbestuur, geh. 22 Nov. 1818 met *Neeltje Willems* ***de Lange,*** wed. ***Jan Mol,*** geb. te Jisp 27 Octob. 1778, overl. 13 Juli 1835.
   B. Cornelis *Willemsz.* ***Makkes,*** geb. 17 Feb. 1785, overl. 14 Aug. 1834, geh. 27 Juli 1829 met ***Maria van Striep,*** geb. op de Koog 12 Jan. 1777, overl. 29 Juni 1849.
   C. ***Jan Willemsz. Makkes,*** geb. 9 Jan. 1787, overl. 18 Feb. 1856, geh. 22 Juli 1832 met ***Grietje*** *Adriaans Vrijer,* dochter van Ds. ***Adriaan Vrijer,*** doopsgezind leeraar, geb. op Vlieland 12 Feb. 1787, overl. 26 Jan. 1867.
   D. ***Aagje*** (eerst genoemd ***Grietje) Willems Makkes,*** geb. 7 Sept. 1790, overl. 23 Octob. 1809.
   E. *Trijntje Willems* ***Makkes,*** geb. 11 Aug. 1792, overl. 16 Maart 1797.
6. ***Grietje Cornelis Makkes,*** geb. 17 Mei 1746, gehuwd 25 Juni 1775 met ***Pieter*** *Jansz.* ***Kray*** te Westzaan, geb. 14 Januari 1748.
7. ***Guurtje*** *Cornelis* ***Makkes,*** geb. ...., gehuwd 5 April 1767 met Cornelis *Garmentsz.* ***Bethlem*** te Wormerveer.

8—9. Een tweeling, dood geboren 2 Maart 1751.

10. Een dood kindje, geb. 13 Mei 1755.

III. ***Jacob*** *Cornelisz.* ***Makkes, geb. 28*** April 1734, overl. 10 Dec. 1809, papierfabrikant te Wormerveer met de papiermolen de Hoop, bijgenaamd Arme Jacob, staande te Zaandijk en de Koekoek te Koog, in compagnie met zijn jongeren broeder ***Willem,*** gehuwd 25 Mei 1760 met ***Grietje Willems Aten,*** dochter van ***Willem Cornelis Aten,*** mr. timmerman te Wormerveer, en van ***Aaltje Reyers,*** geb. 8 Aug. 1734, overl. 1 Sept. 1807.

Kinderen :

1. ***Willem*** *Jacobsz.* ***Makkes,*** geb. ***23*** Maart 1763, overl. te Koog a. d. Zaan 22 Aug. 1826. Hij was eerst papierfabrikant in de zaak van zijn vader, daarna op eigen naam met den molen de Koekoek, die hij 8 Sept. 1807 van de erven van zijn oom ***Willem Cornelis Makkes*** had gekocht voor f 2391 :5 :0, alsmede wijnhandelaar te Koog a. d. Zaan, werd 1795 met attestatie der gemeente Wormerveer Zuid, lid der Doopsgez. Gem. van Koog en Zaandijk, in 1813 benoemd tot Diaken. Gehuwd 13 Sept. 1801 met *Truitje* ***Jans*** Koene, geb. op de Koog 20 Aug. 1764, overl. 23 Nov. 1804.
2. ***Ans*** *Jacobsz.* ***Makkes,*** geb. ***22*** Sept. 1764, overl. 29 Nov. 1848, papierfabrikant te Wormerveer met den molen de Hoop, welke hij 27 Aug. 1807 van zijn vader heeft gekocht met annexe schuren en gereedschappen, huizen en polderland voor f 10900. Gehuwd 15 Nov. 1812 met ***Aagje Engels Vis,*** geb. te Westzaan 9 Maart 1768, overl. 14 Maart 1840. Hij testeert voor notaris v. Goor Hinlopen te Zaandam 29 Januari 1828 en benoemt tot zijn erfgenamen de kinderen van zijn zuster

4) In het XXII" reg. van comparitie vindt men op f° 108'"" de huwelijksvoorwaarden tusschen: Lucas Sasbout mit Pieter Sasbout zijn vader eñ ... van Opmeer zijn zwaeger ter eenre zijde eñ Cathrijn Huygendr. die men nu Marie noempt mit Huych de Groet hemen vaeder eñ Gerrit Steffensz heur groetevaeder eñ voecht ter andere.

Op 11 Oct. 1560 comp. voor weesmrn. te Delft Maritgen Huygendr. wed. wijlen Lucas Pieter Sasboutsz en registreert haar ééne weeskind genaamd Lucasge Lucas Sasboutsdr. oud omtrent anderhalf jaar. Dit kind, dat dus in 1559 geboren werd, was later de vrouw van Pieter Fransz. Overschie.

1) Als bron *is* o.a. gebruikt het Lidmatenboek der Friesche doopsgezinde gemeente te Wormerveer op het Zuid, alsmede de genealogische studiën van J. M. van Gelder te Wormerveer.

Maartje, geh. met Dirk ***Hens.*** Zijn vrouw ontvangt de helft in inboedel en onroerende goederen en het vruchtgebruik van de nalatenschap.

Maartje Jacobs Makkes, geb. 20 Octob. 1775, overl. 19 Feb. 1826, geh. 23 Mei 1802 met *Dirk Adriaansz.* Hens, geb. te West-Knollendam 16 Octob. 1776, overl. 3 Mei 1849. Hij is hertrouwd te Wormerveer 28 Juni 1827 met Helena ***Luyken.***

Kinderen :

A. Adriaan ***Hens,*** geb. te Westknollendam 17 Juni 1804, overl. 6 September 1843, papierfabrikant met den molen de Koekoek. Gehuwd met *Metje Gerrits* ***Hop,*** nalatende: ***Dirk, Trijntje, Maartje en Gerrit Hens.***

B. ***Grietje Ziens,*** geb. te Wormer 9 Novemb. 1807, overl. 13 Octob. 1848. Geh. 31 Mei 1835 met ***Dirk*** *Avis Dingenumsz.,* geb. te Westzaan, overl. te Koog aan de Zaan 22 Januari 1873, nalatende 3 dochters, van wie 2 jong zijn overleden, de derde *Maria* ***Helena Avis,*** geh. met ***Cornelis*** *Crok,* koopman en oliefabrikant te Koog aan de Zaan.

C. Cornelis ***Hens,*** geb. te Wormer 24 Sept. 1809, overl. 22 Mei 1820.

D. ***Aaltje Hens,*** geb. te Wormer 18 Maart 1811. Geh. met ***Pieter*** *Avis Dingenumsz.,* overl. te Westzaan 23 Sept. 1869. Uit welks huwelijk: ***Aafjc,*** *Maartje,* ***Cornelis*** *Dingnum* en *Dingnum Pieter Avis.* Hij is hertrouwd met ***Klaasje*** *Troostheide.*

E. *Trijntje* ***Hens,*** geb. te Wormer 21 October 1813, overl. te Abcoude-Baarnbrugge 20 Feb. 1873. Geh. te Wormerveer 12 Juni 1836 met *Jan Tromp Nicolaaszoon,* geb. te Hoorn 9 Nov. 1810, woonde eerst te Wormerveer, later te Heerde en overl. te Amsterdam 5 Aug. 1867. Uit welk huwelijk 7 kinderen, o.a. Nicolaas *Tromp,* geb. 25 April 1837.

De eerstgenoemde ***Jacob Klaasz. Makkes*** heeft behalve den behandelden Cornelis nog drie kinderen nagelaten, nl. een dochter ***Trijntje Jacobs Makkes,*** aangifte van overl. 2 Mei 1752, en in 1731 geh. met ***Dirk*** *IJsbrandsz. Smit,* schepen en vroedschap in de Rijp; een zoon ***Jan Jacobsz. Makkes,*** geb. 21 Sept. 1708, woonachtig in de Rijp, doch 1733 met attestatie naar de Doopsg. ***Gem. te*** Wormerveer, waarin hij diaken werd, overl. 14 Januari 1773 en 28 Juni 1733 getr. met ***Dieumertje Jans*** *Kock,* overl. 14 April 1762 en een zoon ***Pieter*** *Jacobsz. Makkes,* gedoopt in de Doopsgez. gem. te Wormerveer (Zuid) 2.5 Maart 1730, overgegaan met attestatie 5 Maart 1743 naar Edam, diaken aldaar, en te Edam gestorven 13 Nov. 1754. Geh. 19 Juni 1729 met *Trijntje* ***Pieters*** *Piets,* overl. . . . . Nov. 1751. Zij zijn de stamouders van een uitgebreide tak dezer familie, die later te Purmerend heeft gewoond.

In Noord-Holland, o.a. te Graft, worden vele personen van den naam ***Makkes*** genoemd; het is niet te zeggen of deze allen tot een zelfde familie behooren, evenmin of dit met de familie ***Makkes*** te Alkmaar, van wie Mr. Belonje melding maakt, het geval is.

De genoemde *Pieter* ***Makkes*** komt ook voor als officier der schutterij te Alkmaar in 1786 (Bruinvis, Patriotisme te A. blz. 97) en een ***Klaas Makkes*** was in 1801 Vendumeester in deze stad.

IJsbrand ***van Heek Makkes*** was meelmolenaar te Alkmaar en leefde nog in 1815. (Bruinvis, Molens te A. bl. 19 en 20).

Pieter Makkes van der Deyl is geb. te Alkmaar 22 Dec. 1831.

Vermeulen-van der Laen,

door W. J. J. C. BIJLEVELD.

(LV, 32).

Naar aanleiding van de in het vorige nummer geplaatste vraag mogen onderstaande f ragment-genealogieën van bovengenoemde geslachten hier eene plaats vinden.

A. Vermeulen.

1. *Adrianus Vermeulen,* begr. Moordrecht 20 Dec. 1741, tr. ***Gecrtruy van der*** *Mey.*

Hieruit o.a. :

1. ***Jan,*** volgt 11.
2. ***Hubert,*** volgt IIbis.
3. ***Gerrit,*** volgt IIter.

11. ***Jan Vernaeulen,*** ged. Moordrecht 14 Mrt 1735, boekhouder gen' en raad extraord. der O.I.C., tr. 10. ***Anna Petronella*** *Spiesser* en 20. Batavia 5 April 1777 ***Maria Cathnrìna Fabre;*** vgl. Mdbld XXIII 96, 97.

Uit het eerste huwelijk:

Mr. ***Jan Pieter Vernaeulen,*** geb. Batavia 1769, Leidsch student 27 Nov. 1790, drost van Tilburg en Goirle 25 Febr. 1793, wordt heer van Oyen, bij erfenis van zijn oom Hubert 1802, verkoopt het 1810 aan Willem van Welsenes, gehuwd met Adriana van Dongen, na haren dood te Dordrecht verkoopen de erven het Aug. 1836 aan Joseph Smits. Vermeulen vestigt zich April 1810 in Utrecht, later te Hillegom, waar hij sterft 26 Aug. 1823; hij wordt ook vermeld als kap, luit. t. z., zie ook Mdbld. XXIII, 175, tr. Waalwijk 11 April 1792 Jkvr. *Wilhelmina* ***Carolina van der*** *Laen,* vrouwe van Uiterbuurt (1769—1847), zie verder hieronder.

Uit dit huwelijk:

1. ***Anna Christìna Geertruida*** *Vermeulen,* geb. k. Oyen 19, ged. in de Slotkapel 24 Juni 1804, legde 10 April 1810 den eersten steen voor de Prot. Kerk te Oyen, † Delft 12 Nov. 1880, tr. 10. Hillegom 19 Mei 1830 ***Martinus*** *Koppeschaar,* geb. Leiden, ged. Hoogl. K. 23 Sept. 1803, † Leiden 11 Mei 1831, zn. van *Martinus Pietersz.* en Sara de ***Voìs;*** tr. ***20.*** Stompwijk 10 Juli 1844 ***Marìnus van Vliet,*** geb. Rotterdam, commies Alg. Rekenk., † 's-Gravenhage, zoon van ***Cornelìs*** en *Gerritje Hoegen.*

   Uit het eerste huwelijk:

   Sara ***Martìna*** *Koppeschaar,* geb. Leiden 9 Febr. 1831, tr. ***Pieter Frederik Willem*** *Mouton,* stamouders dier familie te 's-Gravenhage.

   Uit het tweede huwelijk:

   Maria Wilhelmina van Vliet, † Delft 30 Nov. 1895, tr. aldaar *Berend* ***Reinders,*** † Voorburg 27 Juli 1904, zn. van ***Berend*** en ***Dorothea*** *Pothof.*

   Hieruit :

   a. ***Dorothea*** *Reinders,* geb. Delft 12 Sept. 1882, chef-telephoniste te 's-Gravenhage, † aldaar 12 Mei 1915.

   b. *Berend* ***Reinders,*** geb. Delft 28 Jan. 1886.

2. ***Jan Willem van der*** *Laen Vermeulen,* geb. k. Oyen, ged. in de Slotkapel 27 Maart 1808, † vóór 6 Nov. 1829.

IIbis. ***Hubert Verrneulen,*** ged. Moordrecht 9 Mei 1738, beleend met Oyen (Geld. leen) 8 Maart 1763 door douair. von Münchausen, † 1783, tr. *Antonia* ***Dorothea Stein van Golonese.***

IIter. ***Gerrit Verrneulen,*** als erfgenaam zijns broeders beleend

met Oyen 20 Nov. 1784, waarna het 1802 vererft op zijn oomzegger Mr. J. P. voornoemd.

B. Van der Laen.

I. Mr. ***Gerrit van der*** *Laen,* heer van Uiterbuurt onder ter Aar, uit het bekende Haarlemsche en Alkmaarsche geslacht, vermeld 1523-1545, tr. vóór 1524 *Adriana* van *Alckemade,* vrouwe van Endepoel onder Warmond, dr. van *Henric* en *Clara* ***Buytenwech.***

11. Mr. *Claes* van der *Laen,* heer van U. en E., raadsheer in den Haag, is dood 1581, tr. *Catharina* ***Zegers*** van *Wassenhoven Geleinsdr.*

111. Jr. *Gelein van* ***der*** *Laen,* heer v. U. en E., pas meerderjarig in 1592, hoogheemraad van Riinland, † vóór 2 Aug. 1647, tr. *Françoise* ***van*** *Haemstede.*

IV. Jr. ***Gerard*** van der *Laen,* heer van U. en E., † 1676, tr. als luit. in garniz. te Oudewater (aanget. 's-Gravenhage 1 Apr.) 1674 *Françoise* Zegers van *Wassenhoven,* zich ook noemende van *Ydeghem,* † in het St. Janshof op de Haarl. straat te Leiden, door de familie van der Laen in 1504 gesticht, 12 Febr., uitgev. nr. Wassenaar 16 Febr. 1714, dr. van *Gelein,* baljuw en schout van Oudewater en ***Adriana van der*** *Laen.* Tot hiertoe was de familie R. C. ; vermoedelijk is zij 15 Dec. 1700 in de Groote Kerk te 's-Gravenhage hertrouwd met *Barent Lambertus Vermeulen* te Rouveen, welk huwelijk echter verm. eene mislukking, ook op geldelijk gebied is geweest; zij komt verder steeds als douair. v. ***d.*** *Laen* voor.

V. Jr. ***Adolf Johan van der*** *Laen,* heer van U. en E. (dat hem door hyp. schulden 1697 wordt afhandig gemaakt), geb. 's-Gravenhage 1675, luit. op Ternate 9 Jan. 1705, komt in Holland terug 1708, vaart voor kamer van Amsterdam uit 1712, testeert Kaapstad met zijne vrouw 1 Mei 1712, kap. eener exped. op Sumatra's Westkust 2 Aug. 1712, † kort vóór 7 Juni 1713, is zonder haar weten van zijnen dood eenig erfgenaam zijner moeder, tr. 's-Gravenhage (Groote kerk) 10 Maart 1709 ***Lydia van*** Balen, geb. aldaar, dr. van den advocaat Mr. ***Joachim*** uit Utrecht en *Cornelia Heyligenbergh* uit Dordt; zij hertr. verm. in Indië 1714 ***Jan Louis*** Munnickx, waarvan zij een 19 Maart 1715 te Utrecht gedoopten zoon ***Isaac*** *Lourens* heeft en aldaar overl., begr. 2 Mei 1716.

VI. Jr. ***Gerrit Willem van der*** *Laen,* heer van Uiterbuurt, geb. Batavia, ged. Holl. kerk 17 Juli 1712, was volgens attestatie bij doode zijner moeder de eenige Jonker van der Laen nog in leven, regent van St. Jans Hof te Leiden 1733-1794, 1734 klerk bij not" Corn" van Alphen, krijgt 25 Maart 1735 veniam aetatis van de Staten van Utrecht, 1738 poorter v. Leiden, 1740 cornet in het regiment van den Kol. F. L. von Heìlmann en later als luit. in Statendienst; in 1799 verklaarden zijne beide dochters, dat hij, innocent zijnde, al zijne papieren had vernietigd en op eene verzekerde plaats was gebracht, †'s Hertogenbosch en begr. op Janskerkhof 26 Nov. 1794, tr. Leiden, Hoogl. k. 18 Aug. 1748 ***Adriana Christiniana*** *Lehman,* geb. Leiden en ged. Luth. kerk 27 Sept. 1725, † k. Oyen 17, begr. aldaar 20 Dec. 1809, dr. van Georg ***Ernst L.,*** juwelier uit Dresden, 2 Jan. 1723 Raadhuis, Leiden gehuwd met ***Johanna*** *Charlotta Schlemuller,* geref. ged. Warmond 28 Juni 1693, dr. van *Johann Daniel* en *Adriana* ***Zegers van*** *Wassenhoven;* J. Ch. Schl. woonde 1714 bij hare tante, douair. van der Laen in het St. Janshof.

Uit dit huweliik:

1. Jr. ***Johan Adolf*** *van der Laen,* ged. Leiden Hoogl. kerk 18 Nov. 1749, krijgt 4 Sept. 1768 kerkelijke attestatie naar 0. Indië, waar hij verm. nooit aankwam; aldaar is geen spoor van hem te vinden.
2. Jkvr. ***Lydia*** *Christina* ***van der*** *Laen,* ged. Breda 28 Febr. 1751, † Leiden in het hof Meermansburg 9, begr. 12 Apr. 1831.
3. Jkvr. ***Françoise Maria van der*** *Laen,* ged. Breda 14 Mei 1758, verm. jong overleden.
4. Jkvr, *Wilhelmina Carolina* van ***der*** *Laen,* vrouwe van Uiterbuurt (dat door verveening reeds in de 17e eeuw vrijwel waardeloos was), geb. Leiden, ged. Marekerk 21 Mei 1769, † Hillegom 15 Juli 1847, als laatste van haar beroemd geslacht en begr. te 12 ure op 20 Juli op de begraafplaats No. 57, tr. Waalwijk 11 April 1792 Mr. ***Jan Pieter*** *Vermeulen* voornoemd (1769-1823).

Onjuistheden ín het Armorial Général van J. B. Rietstap,

door R. T. Muschart.

(Vervolg van LIV, 400).

Van Dier en. (Gelderland en provincie Utrecht).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „ìn zilver een roode dwarsbalk, vergezeld beneden van 3 roode ruiten".

Deze beschrijving deugt niet, de voorwerpen beneden den dwarsbalk zijn geen ruiten doch lelies, terwijl de naam moet zijn ***Dier*** en niet ***van Dieren.*** Het is waar, in het M. S. Wapenboek van M. L. d'Yvoy, getiteld „Liber epitaphìorum", vindt men op folio 22 ditzelfde wapen (doch met lelies) aangegeven evenals in het Armorial Général met den naam van ***Dieren,*** daarentegen in andere M. S. Wapenboeken en op de Utrechtsche Wapenkaart van W. Langerak en in origineele archiefbronnen steeds met den naam ***Dier,*** nimmer met den naam wan ***Dieren..*** Zoo in de eerste plaats in het M. S. Wapenboek in het Gemeente Archief te Utrecht, getiteld „Grafs. en Wapen", deel 3, folio 221, waar het aangegeven wordt voor eene adellijke familie ***Dier*** en in het M. S. Wapenboek getiteld „de Batavische Adelaar" deel 1, waar het aangegeven wordt als wapen eener oud-adellijke Utrechtsche familie.

En zoo vond ik dit wapen op het zegel van ***Johan Dier,*** 7/11 1627 te Tiel als leenman van Soelen. Hierop zijn de voorwerpen beneden den balk niet al te duidelijk, zij hebben iets van eikels.. doch zijn in ieder geval geen ruiten. Het zegel echter van *Aelbert Dier,* 6/2 ***1415*** landgenoot op Zeldrecht beneden weges, hangende aan charter 1751 van het kapittel van Oud Munster, doet de deur toe, want dit zegel vertoont ni fallor een dwarsbalk, vergezeld boven rechts van een dìerekop met hals, beneden van 3 lelies.

Zeldrecht, ook Seldert geschreven, is, zooals men weet, een gehucht aan de Eem ten Noord-Westen van Amersfoort, en in deze streek past een familiewapen met een dwarsbalk, waar beneden 3 lelies, volkomen, zooals dat van *Gherijt Jansz,* in 1439 landgenoot op Zeldrecht, ***Rutger*** *Jacop Gerijtsz,* in 1476 stichter van een altaar aan de Zuidzijde onder „dat bruin Cruus" in St. Joriskerk te Amersfoort.

Wij kunnen derhalve vaststellen, dat het wapen van ***Dieren*** in het Armorial Général moet vervallen en vervangen moet worden door een wapen ***Dier*** met een dwarsbalk, die beneden vergezeld is van 3 lelies. En zien wij nu eens in het zelfde werk 2 namen terug, dan lezen wij daar:

„*Dier* (Holland) : „in zilver een roode dwarsbalk, en in een gouden hartschild 3 zwarte lelies". In verband met het voorgaande houd ik dit wapen voor reine fantasie.

D i 11 o n (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven : „in rood een zilveren zwaard met gouden gevest".

Deze naam deugt niet en moet luiden *Dellon.* Het zwaard is met de punt naar boven geplaatst.

Aldus voert ***Johan** Dellon,* in 1660, 1670 en 1671 te 's-Gravenhage als agent van den graaf van Culemborg, volgens zijn lakafdrukken in het Archief Culemborg en daarbij als helmteeken de poot van een valk met een belletje er aan gebonden, en Mr. *Hugo Dellon,* in 1694 Canonik van Oud Munster, overleden in 1723, volgens zijn wapen op de wapenkaart van het Kapittel van Oud-Munster.

Dit wapen komt ook voor als linkerhelft van het gedeelde wapen op het testament van Mr. *Lodewijk* van Renesse, 16/11 1726 advocaat ***te*** 's-Gravenhage, en diens vrouw *Wilhelmina Dellon,* welke Wilhelmina volgens het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1883, aflevering 51 pag. 4 als weduwe van Mr. Lodewijk van Renesse in 1742 te 's-Gravenhage in de Ouwe Molstraat woont met een jaarlijksch inkomen van 5000 gulden. De Navorscher 1876, pag. 489 vermeldt *Jan Dellon,* die 22/10 1658 te Bergen op Zoom trouwt met ***Dina van der Mast.***

D i r k s. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven : „in zilver een zwarte dwarsbalk, vergezeld van 3 zwarte merletten".

Dit wapen heeft opvallend veel van het eveneens in het Armorial beschreven wapen der Haarlemsche familie *Dikx,* zijnde volgens het Armorial „in goud een blauwe dwarsbalk, vergezeld van 3 zwarte kraaien". Het komt mij zeer apocrief voor en ik voor mij twijfel er niet aan, of dit wapen ***Dirks*** is geheel pure fantasie. Ik ben het nimmer buiten het Armorial ergens tegengekomen.

Disterling. (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven : „in zilver 3 rood geopende gouden granaatappels, vergezeld boven van een blauwen barensteel". Helmteeken: een schildje volgens het groote schild tusschen een blauw-zilveren vlucht.

Ofschoon ik het niet uit origineele stukken kan bewijzen, meen ik toch wel te mogen constateeren, dat deze naam niet deugt en luiden moet van *Distelinck,* van *Disteling* of van *Distling.*

Ziehier waaruit dit blijkt. In een M. S. Wapenboek der edele en oude patritie families van Gorinchem in de Kon. Bibliotheek vindt men dit wapen met den naam ***van Distelinck,*** in een ander M. S. Wapenboek in diezelfde bibliotheek, getiteld „de Batavische Adelaar", vindt men met dit wapen vermeld Agnes van ***Disteling,*** omstreeks 1600 de vrouw van ***Henrik van** Paffenroden,* en in de Graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen, deel 1, pag. 198 ziet men dit wapen geteekend voor *Joannes* ***van Distling,*** officier in Spaanschen dienst, geboren te Zutphen, overleden 10/7 1594 en begraven in de Cathedrale kerk te Antwerpen, waarbij valt op te merken, dat hier het veld als zwart, de granaatappels en barensteel als goud zijn aangegeven, op dezen barensteel nog een zilveren vlucht rust en als helmteeken een getoomde zilveren paardekop met hals fungeert.

Mij dunkt, uit deze gegevens uit 3 geheel verschillende bronnen mogen wij wel besluiten, dat de naam *Disterling* niet deugt.

V a n der Donck (Limburg), V a n d e r Donk (Holland) en V e r d o n k (Amsterdam).

Het is gewenscht deze 3 wapens tezamen te behandelen.

Het Armorial Général beschrijft het wapen van ***der** Donck* als volgt: „doorsneden, A. effen hermelijn, B. effen goud". Helmteeken een vlucht volgens het schild, het wapen van der ***Donk*** aldus : „effen groen en in een zilveren schildhoofd 9 zwarte hermelijnstaartjes, 5-4 gerangschikt"; helmteeken een vlucht volgens het schild, en het wapen ***Verdonk*** aldus: „effen groen en een hermelijnen schildhoofd".

Van deze 3 wapens zijn de 2 laatstgenoemde, nl. van *der* ***Donk*** en ***Verdonk*** volkomen gelijk; wel spreekt Rietstap bij van der ***Donk*** van een schildhoofd beladen met 9 hermelijnstaartjes en bij ***Verdonk*** van een hermelijnen schildhoofd, doch dit is volmaakt hetzelfde, op bijna alle oude zegels worden hermelijnen schildhoofden niet aangegeven als bezaaid met hermelijnstaartjes, doch beladen met eenige hermelijnstaartjes in hun geheel en dan gewoonlijk 5-4 gerangschikt. Zoo zien wij dat op de zegels van leden der families van ***Broeckhuisen,*** *Feije,* ***van den Holaart, de Lichtervelde, van der Mast,*** *van Merwijck* etc. etc. Het eerstgenoemde wapen van ***der Donck*** is eveneens geheel hetzelfde wapen, wel wordt dit beschreven als doorsneden en de benedenhelft van goud, doch in de eerste plaats zal men mij nog aan de hand van waardevolle bronnen moeten bewijzen, dat die benedenhelft goud en niet groen moet zijn en in de tweede plaats komen tallooze wapens van een zelfde familie dan eens als doorsneden, dan weer met een schildhoofd voor ; de afscheidingslijn van een doorsneden veld behoeft slechts een beetje te hoog geplaatst te zijn en het geheel maakt den indruk van een wapen met een schildhoofd.

Wij hebben naar mijne meening hier met een en hetzelfde wapen te doen, door Rietstap met 3 verschillende namen en op 2 verschillende wijzen beschreven. Het is een bekend feit, dat de woorden „van der" voor een familienaam meermalen tot „Ver" worden samengetrokken, zoo van ***der Burg*** tot *Verburg,* ***van der Does*** tot *Verdoes* en ook wan der ***Donk*** tot ***Verdonk,*** doch een feit is, dat ik dit wapen in origineele bronnen nimmer met den naam ***Verdonk*** ben tegengekomen, doch steeds als ***van der Donck.*** Ik betwijfel trouwens heel erg, of er in de 19e eeuw, toen Rietstap zijn Armorial Général schreef, nog afstammelingen bestonden van deze zeer oude voorname Limburgsche familie, die reeds in de 14e eeuw grondheeren van Sevenum in het land van Kessel waren.

Ik vermeen daarom dan ook, dat wij dat Amsterdamsche wapen ***Verdonk*** gerust uit het Armorial Général kunnen doen verdwijnen en dat dit wapen met een schildhoofd moet vermeld worden onder de namen ***van der Donck*** en van der ***Donk*** met de opmerking, dat het wapen ook wel voorkomt als doorsneden.

D r o e m (provincie Utrecht) en D r o o m (provincie Utrecht).

Het Armorial Général beschrijft onder deze beide namen een wapen als volgt: „in rood een blauwe dwarsbalk beladen met 4 zilveren vlammen en vergezeld van 3 gouden zittende vossen."

Deze beide namen zijn natuurlijk precies het zelfde, *Droem* is eenvoudig de oudere schrijfwijze voor ***Droom.*** Op deze wijze had Rietstap consequent moeten zijn en deze beide schrijfwijzen ook in andere gevallen van namen met een dubbele „o" moeten geven als bijv. *van* ***Cooth*** en van ***Coeth,*** *Cool* en *Coel.* Daar echter doet hij het wijselijk niet, waarom dan hier bij ***Droom*** speciaal wel? Dit sticht eenvoudig verwarring. Hij heeft blijkbaar slaafsch de Utrechtsche Wapenkaart van W. Langerak nagevolgd, waar dit wapen eveneens met de namen *Droem* en *Droom* voorkomt. Langerak echter geeft de dieren aan als eekhoorns ***en*** dit zijn het ook, zooals blijkt uit het zegel van ***Johan***

Droem, 5/7 1419 burger van Utrecht, hangende aan charter n° 1800 van het kapittel van Oud Munster. Doch tevens blijkt uit dit zegel, dat de voorwerpen op de dwarsbalk geen vlammen, doch vairklokjes zijn, zoodat de beschrijving van dit wapen ***Droom*** behoort te luiden : „in rood een dwarsbalk van vair vergezeld van 3 gouden eekhoorns".

(Wordt vervolgd).

KORTE MEDEDEELINGEN.

Van Nassau la Lecq.

(LV, 10, 12).

Zooals de aandachtige lezer reeds zal hebben begrepen, is bij het afdrukken regel 7 van boven in kolom 10 twee regels te laag geplaatst.

De Heer J. J. Cock te Amsterdam deelde mij bovendien uit zijn archief volledige gegevens mede van het echtpaar van *Dieren-van **Nassau la Lecq*** (k. 12) en laat ze voor belangstellenden hier volgen.

Gerrit** Maurits van Dieren*, ged. 's Gravenhage (N. K.) 17 Juli 1731, luitenant, overl. Wychen 11 Mrt. 1809, begr. te Leur, zn. van ***Hendrik en ***Aletta** Stompho,* tr. Heteren 10 Apr. 1783 *Josina **Geertruy van Nassau la Lecq,*** geb. Oosterhout 26 Mei, ged. 2 Juni 1743, overl. Wychen 19 Febr. 1816.

Meerdere aanvullingen en opgave van portretten zijn zeer welkom.

W. A. VAN RIJN:

Ladenius.

Als wapen van het geslacht *Ladenius* geeft Ned. Patr. : een boer met schop en ploeg op een weiland en in den rechterbovenhoek een stralende zon.

Nu geeft generatie V een huwelijk van *W. **L.** Ladenius* en *J. Ackerman* (1791) en het komt mij voor dat de afstammelingen uit dit huwelijk het wapen *Ackerman* hebben aangenomen. Een lakafdruk van C. *Ladenius, **1783*** te Bergen o/Z, mij medegedeeld door ons correspondeerend lid R. T. Muschart, vertoont een geheel ander wapen: 2 gekruisde pijlen, punten omlaag, in het midden ombonden, de boveneinden verticaal neergebogen en eindigend als kwasten.

P. M. v. W:

van Twickelo,

(LV, 25).

Volledige gegevens omtrent ***Rudolph van Twickelo*** en zijn voorgeslacht, benevens omtrent zijne uit zijn huwelijk met Anna *Maria Catharina van Lievendal* gesproten acht kinderen, zijn te vinden in de Verslagen en Mededeelingen der Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch regt en Geschiedenis, 47" stuk (1930), in het bijzonder op blz. 231-233.

A. H.

Gemeentewapens,

Bij K.B. van 18 November 1936, N° 29 is aan de Gemeente *Spijkenisse* het volgende wapen verleend :

„Gedwarsbalkt van zes stukken van azuur en goud, de azuren balken beladen met onderscheidenlijk vier, drie en twee St. Andrieskruisjes van zilver".

Bij K.B. van 18 November 1936, N° 30 is aan de Gemeente *Hekelingen* het volgende wapen verleend :

„Gedeeld :

I. in goud een leeuw van keel, getongd en genageld van azuur en in den rechterbovenhoek een schildje van goud, beladen met drie St. Andrieskruisjes van keel;

II. in zilver een verkort St. Andrieskruis van sabel",

Bij K.B. van 24 November 1936, N° 73 is aan de Gemeente *Broeksittard* het volgende wapen verleend :

„Doorsneden :

1. golvend gedwarsbalkt van zes stukken van zilver en sinopel;
11. in goud een slangenkopkruis van sabel.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen".

De wederzijdsche *32* kwartieren van het Prinselijk Bruidspaar, E r rat a. In kol. 16 te lezen voor Hedwig Baronnes von Cramm (18481900) : Hedwig Barones von Sierstorpff.

In kol. 18 Helena Wilhelmina Henriette Paulina Prinses van Nassau : † Pyrmont 27.10.1888 en niet 7.7.1856 (sterfdatum van hare moeder).

v. L.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Hazendonck (van), (LIV, 317, 347, 348). In mijn fichescollectie vind ik „24 September 1601 — *Harper Cornelisz. **Hasendonck,*** burgemeester f. 2-0-0" (Rotterdam). Zonder verdere bronvermelding.

Medan. J. C. HOYNCK. VAN PAPENDRECHT.

Jehu-Schneider. (LIV, 368 e.v., LV, 29). De Heer van Dam van Isselt heeft in zooverre gelijk, dat niet de invoering van het reservekader het werk was van den minister C. D. H. Schneider, maar de regeling der rechtspositie daarvan bij de wet.

In het artikel „Een off icieren-f amilie : *Jehu-Schneider*" werd vergeten te vermelden, dat ***Anna Geertruida Carolina Schneider,*** echtgenoote van *Remi Felix Jehu,* den 4den December 1904 te 's-Gravenhage overleed.

Bloemendaal. ***C.* VAN WESSEM.**

Keyser, Hieronder volgen eenige fragmenten betrekking hebbende op het Rotterdamsche geslacht ***Keyser.*** Hoe zij samenhangen is echter onbekend. Is wellicht iemand in staat hierover licht te verschaffen ?

I. *Adriaen Cornelisz. Keyser.*

Zijn zoon is:

*Cornelis Adriaensz. **Keyser,*** geb. Rotterdam 1538, † aldaar 14 Juli 1626, tr. Cunyera ***Pietersdr.,*** † Rotterdam 23 Sept. 1611, oud 83 jaren.

Hieruit :

1. *Adriaen Cornelisz. **Keyser,*** geb. Rotterdam 1565, schepen van Rotterdam 1609, Burgemeester van Rotterdam 1617, tr. 1" 20 Sept. 1592 ***Neeltge Pietersdr.** Hallincq*; *2° 30* Sept. 1621 ***Maertgen van** Heemskerck* van ***Beest.***
2. ***Weyntge Cornelisdr.** Keyser,* † 10 Juli 1634, oud 60 jaren, tr. in 1601 *Cornelis **Bom*** van ***Cranenburg.***
3. ***Leendert** Cornelisz. **Keyser,*** † 10 Feb. 1626, tr. 10 Jan. 1599 Janncken Jansdr. van ***Ruven.***
4. Jan *Cornelisz. **Keyser.***
5. *Willemtge Cornelisdr. Keyser,* † *24* Maart 1641.
6. ***Adriaen** Cornelisz. **Keyser,*** tr. N.N. Hieruit: *Cornelis Adriaensz. Keyser,* geb. na 1606, † minderjarig 1629.
7. Cunera *Cornelisdr. **Keyser,*** tr. ***Jan van Houck.***

(Te Brielle komen in dezen tijd voor ***Cornelis** Leendertsz. **Keyser*** en ***Jan** Leendertsz. Keyser*).

II. *Cornelis Jansz. Keyser* heeft in 1591 groote bezittingen te Rotterdam die zich uitstrekken van het Marktveld tot aan den Visschersdijk. Hij woonde in de Nieuwstraat in „de blauwe Sterre". Hij verkocht 20 Juli 1591 een huis „de dubbele witte Sleutels" aan Olivier van Noort.

De weduwe van een *Cornelis Jansz. Keyser* had 12 Sept. 1592 land in huur van Jan van Oldenbarneveld.

III. ***Dirk Dirksz. Keyssr*** vertrok uit Rotterdam naar Emden en was daar in 1571—1573 kapitein van het schip de Fredeborch, groot 95 last; mede-reeder van dit schip was Jan van Beuningen, zoon van Jan van Beuningen, Burgemeester van Emden in 1564 en Cornelia Jan Evertsdr.

Hij huwde en kreeg:

1°. *Cornelia Dirksdr. Keyser,* geb. 1564, † Rotterdam 20 Juli 1646, tr. 1" ***Jan Cornelisz. de Clercq,*** zoon van Cornelis *Jansz.* ***de Clercq*** en *Pierinne* ***Vincentsdr.*** (bij hun testament was o.a. getuige „Jonckheer Jaspar van Varick, rentmeester van Zijne Excellentie van Nassouwen over 't Marquisaat van der Veere"); zij huwde 2" als afkomstig van Emden te Rotterdam 21 Dec. 1603 *Yeman Claesz.* Hierbij was o.a. getuige ***Adriaen Cornelisz. Keyser,*** genoemd onder 11".

Zij kreeg o.a.: *Belia* ***Jansdr. de Clercq.***

2°. ***Jan*** *Dirksz.* ***Kcyser,*** ***†*** ***8*** Juli 1602, tr. ***Agatha Maertensdr.***

Hieruit :

A. ***Dirk*** *Jansz.* ***Keyser,*** geb. 1598.

B. *Sophia* ***Jansdr. Keyser,*** geb. 1600.

Over deze kinderen zijn voogden Jan Leendertsz., scheepstimmerman, Jacob Claesz. Duyn, Baljuw en Dijkgraaf van Schieland en Yeman Claesz.

3°. ***Pieter Dirksz. Keyser, 25*** April 1575 Diaken van de Nederlandsche Vluchtelingen te Emden, kapitein op de Hollandia, in 1595 behoorende tot de vloot naar Indië, † Bantam 13 Sept. 1596.

4°. ***Dirk Dirksz. Keyser,*** in 1571 reeder te Emden.

5°. *Lidewy* ***Dirksdr. Keyser,*** tr. te Emclen 14 Dec. 1568 ***Govert*** *Hubrechtsz.* uit Delfshaven.

's-Gr. W.

Middelman, De Heer C. van Wessem deelt in den vorigen jaargang, LIV, 343 e.v., mede, dat ***Catharina*** *Middelman,* gehuwd met *Wilhelm Beck,* en ***Agncta Middelman,*** te Nijmegen gehuwd met ***Pieter*** *Hoeufft,* zusters waren en dochters van *Jan* ***Middelman te*** Erkelenz. Wat is van dezen ***Jan*** *Middelman* verder bekend ? Hoe heette zijne vrouw ? Wat waren zijne en hare data? Liet het echtpaar ***Hoeufft-Middelman*** te Nijmegen kinderen doopen en wie traden hierbij als doopgetuigen op ?

Frankfurt a/Main. H. MÜLLERS.

Nikkels, 'Den 13-9-1793 werd te Apeldoorn geboren en 15 d.a.v. in de Geref. Kerk gedoopt: *Robertus* ***Jacobus*** *Nikkels* als zoon van ***Joannes*** en ***Willemina Hagen.***

Gevraagd wordt: namen, plaats en datum van geboorte en huwelijksvoltrekking (met namen der echtgenooten) van den vader, grootvader en overgrootvader van b.g. ***Joannes Nikkels.***

Arnhem. VAN VLIERDEN.

Oyens. Wie kan de volgende gegevens aanvullen over *Isaac Oyens,* koopman te Amsterdam, die in Maart 1671 hoofdparticipant was van de West-Indische Compagnie, en in 1670 kapitein van de schutterij ? Hij dreef o.a. handel op Mauritius,

blijkens notarieele acten in het Gemeentearchief te 's-Gravenhage in 1651 en 1661. Hij staat afgebeeld op het schilderij van Van der Helst, „De schuttersmaaltijd", ter viering van den vrede van Munster. Hij was een zoon van ***Abraham*** *Oyens* en ***Maria Plante*** en broeder van den advocaat aan het Haagsche Gerechtshof Mr. ***Abraham*** *Oyens.* Hij leefde nog in 1683, blijkens testament van zijn zuster Anna *Oyens,* toen weduwe van den Goudschen schepen en raad *Albrecht* ***Sas.***

Bloemendaal. C. VAN WESSEM.

Wícherlink, Gevraagd inlichtingen en gegevens noodig ter aanvulling en eventueele verbetering der genealogie, zooals opgenomen in V. v. 0. deel 111, alsmede de aansluiting hieraan van:

a. ***Jacobus*** *Wicherlink,* geb. Zwolle 16.6.1863, geh. ten le te Amsterdam 5.5.1891 met ***Weltemoet de Veer, Louisdr. ex Johanna van de Koppel,*** geb. Amsterdam 23.6.1864, overl. Zwolle 27.1.1920 en geh. ten 2e te 's-Gravenhage 7.10.1922 met ***Margaretha van Praag,*** geb. Haarlem 5.11.1868, dochter van ***Frederik*** *Eduard* ***van Praag*** en van ***Ester Marie*** *Sluijterman* ***van Loo.***

b. ***Willem Hendrik*** *Wicherlink,* geb. Zwolle 8.9.1866, overl. Budapest 14.9.1932, geh. te Amsterdam 2.6.1892 Veronica ***Henrìette de Veer, Cornetisdr. ex Catharina Louise Nagel,*** geb. Amsterdam 8.11.1872.

Beiden zijn zoons van ***Evert Johannes Wicherlink*** en van ***Jennigje van*** *Assen* en vermoedelijk kleinzoons van het echtpaar ***Willem Hendrik*** *Wicherlink* en ***Johanna Lindeboom,*** hetwelk ook in de genealogie volgens V. v. 0. genoemd wordt.

Bloemendaal. H. LOURENS.

De plaatsing van het woord „miles". In zijn studie: Het Ridderlijk geslacht van Heemskerk in de Middeleeuwen (Wapenheraut, 1903, blz. 232) schreef mr. H. J. Koenen: „Het woord miles, tusschen den voornaam en den plaatsnaam, doelt op het bezit van het slot van dien naam en duidt dus gelijk wij zouden zeggen, den heer van het huis Heemskerk aan, terwijl miles achter den geslachtsnaam eenvoudig aanwijst, dat de bedoelde persoon ridder was."

Waar is het bewijs te vinden voor deze opvatting van mr. Koenen ?

Arnhem. VAN SCHILFGAARDE.

Zie over dit onderwerp het art. „Wat zijn ridderheeren?" van de hand van wijlen Jhr. Dr. W. A, Beelaerts van Blokland in Bijdr. Vad. Gesch. en Oudh.k. 1914, door ons besproken in N. L. 1915, kk. 89-91. — Red.

INHOUD *1937, No. 2.*

Bestuursberichten. — Gerhard, graaf van Nassau, 1259-1313. De oudst bekende Nassau in Nederland? door J. M. van de Venne en Alexander A. M. Stols. (Met zegelafbeeldingen). — De vroege riddermatigheid van het geslacht van Oldeneel, door J. de Groot. — Twee takken van het geslacht van der Merwede in Groningen en omstreken, door Mr. H. L. Hommes. — Het Drenthsche Hiddingh-wapen, door Mr. L. van der Poel Hiddingh. (Met zegelafbeeldingen). — Nog eens : Delftsche Overschie's, door H. Wijnaendts. — Geslacht Makkes te Wormerveer (Doopsgezind), door G. J. Honig. — Vermeulen-van der Laen, door W. J. J. C. Bijleveld. — Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, door R. T. Muschart. (Vervolg). — Korte mededeelingen: Van Nassau la Lecq ; Ladenius ; van Twickelo ; Gemeentewapens ; De wederzijdsche 32 kwartieren van het Prinselijk Bruidspaar. — Vragen en antwoorden: Hazendonck (van) ; Jehu-Schneider ; Keyser ; Middelman; Nikkels ; Oyens ; Wicherlink. — De plaatsing van het woord „miles".

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd *voor* het Bestuur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N". 3. LV• Jaargang. Maart **1937.**

Bij dit nummer wordt een plaat verzonden, behoorende bij het artikel „Waterschapswapens voor Friesland 1930-1935",

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van R. H. 0. Baron van der Capellen, gen. maj. der cav. b.d., lid van den Hoogen Raad van Adel, te 's-Gravenhage, sinds 1905 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid is benoemd:

Mej. J. M. COCHIUS . . . . . *'s-Gravenhage. Weisenbruchstraat 157.*

Adreswijzigingen.

Ir. A. F. H. BLAAUW . . . . . Bergen (*N.-H.*). *Buerweg 29.*
W. J. J. C. BIJLEVELD . . . . . *Leiden. Boerhave 1 aan 4.* (Rectificatie).
P. C. LABRIJN . . . . . *'s-Gravenhage. Pieter Bothstraat 18.*
Mr. P. R. TAK LABRIJN . . . . . *Bandoeng. Dacostaboulevard 2.*
PH. F. W. VAN ROMONDT . . . . . *St. Josse-Brussel. Rue Willems* 23.
Mr. J. H. WAGENER. . . . . *Batavia. Prinsenstraat 16.*

Het Bestuur kan met groote erkentelijkheid vermelden, dat naar aanleiding van den gepleegden inbraak, van een paar belangstellende leden nog f 27.50 werd ontvangen, zoodat het geleden verlies thans op f 22.50 na is aangezuiverd.

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Nederlandsche Overheidsuitgaven. Lijst van officieele uitgaven verschenen in Nederland en Nederlandsch Oost- en West-Indië. 's-Gravenhage 1936. VII (1935).
(Geschenk van den Bibliothecaris der Koninklijke Bibliotheek),

Rooij, H. J. M. van. Inventaris van het oud-archief van het „Zinnelooshuis" te 's-Hertogenbosch. Met een voorwoord van J. P. W. A. Smit. [Zundert 1932].
(Geschenk van den Schrijver).

Schmidt, G. Beiträge zu einer Geschichte der Familie Schmidt zu Grubyn. [Berlin-Buchholz 1936].
(Ruil „Baltische familiengesch. Mitteilungen")

[Pabon, N. J.]. Verzamelde inventarissen van de archieven der opgeheven waterschappen, waarvan de taak is overgegaan op het hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier. [Alkmaar 1935].
(Geschenk van het Bestuur van het hoogheemraadschap Noordhollands Noorderkwartier).

Panhuysen, G. W. A. Studiën over Maastricht in de dertiende eeuw. Maastricht 1933. Proefschrift Groningen.
(Geschenk van den Schrijver).

Fe 1 s, H. R. v [o n], Die Herkunft des Geschlechtes Fels zu Konstanz, Lindau, St. Gallen und Bern. [Basel 1935].
Overdr. uit „Schweizer Archiv f, Heraldik", 1935.
(Geschewk van den Schrijver).

Gavel le, E. Oisemont 1712-1812. Lille 1935.
Soc. des sciences de l'agriculture et des arts de Lille.
(Geschenk van den Heer W. J. J. C. Bijleveld).

Reimers, H. Aus Emder Bürgermeisterhäusern um 1495. [Emden 1936].
Overdr. uit „Jahrb. der Gesellschaft f. bildende Kunst u. vaterl. Altertümer zu Emden, 1936. ***(Geschenk a.b.).***

[Soltied, Th.]. Stamtavle over familien von Erpecom. Bergen 1932. ***(Geschenk van den Heer G. von Erpecom).***

La Haye diplomatique et mondain sous la réd. du Baron W. Snouckaert van Schauburg. La Haye [1926—1935]. *1927,* 1930-1936.

(Geschenk van W. Baron Snouckaert van Schauburg).

[Lange, P. A. de]. Beverwijk. Heiloo 1935. Noordhollandsche gemeentezegels, no. 3. ***(Geschenk van den Schrijver).***

Biographisch woordenboek van protestantsche Godgeleerden in Nederland onder hoofdred. van J. P. de Bie. 's-Gravenhage [1936]. Afl. 23.

(Geschenk van het Departement van O., K. en W.).

C ramp e, Th. Die Flandrische Familie Crampe. Naumburg 1936. dl. 11. Bis Anfang des 16. Jahrhunderts.

(Geschenk van den Schrijver).

Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven. 's-Gravenhage 1936. VIII (1935). (*Geschenk van het Dept. van O., K. en W.).*

[Lange, P. A. de]. Laren. Heiloo 1936. Noordhollandsche gemeentezegels, no. 10. *(Geschenk van den Schrijver).*

Roe 1 o f s z, M A. P. Inleiding tot raadpleging van het familie-archief de Clercq. ['s-Gravenhage] 1936.

(Geschenk van den Heer S. de Clercq).

C h al o n, R. Fabrice de la Bassecourt, pasteur de l'église wallone d'Amsterdam. Quelques recherches sur la familie Bassecourt et sur le poëte Claude de Bassecourt. Bruxelles 1857. ***(Geschenk van Dr. H. G. A. Obreen).***

D o n k e r s 1 o o t, H. Stamboom van het geslacht Donkersloot. [Rotterdam] 1936. (*Geschenk* van den *Schrijver*).

B ö hm e r, G. Das Geschlecht Boehmer-Behmer aus Pommern. Eine Stammfolge-Veröffentlichung auf Grund der „Beiträge zur Geschichte meines Geschlechts" von F. Boehmer. Coburg [1936]. ***(Geschenk van den Schrijver).***

Familie von Beckerath, herausgeg. von 0. von Beckerath. Krefeld 1936. 11. Bd.

(*Geschenk* ***van den*** Heer 0. von ***Beckerath).***

[Coenegracht, L. D. L. M.]. Het geslacht (de) (van) Coenegracht **(s)** . [Maastricht 1936].

Overdr. uit „Publ.. ... dans le Limbourg", tome LXXI.

(Geschenk van den Schrijver).

Prins, P. C. Bloys van Treslong. Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden betreffende Europeanen op Java. Batavia 1934, 1935. 2 dln.

(Geschenk van den Schrijver).

Staats- Wappen und Flaggen. Dresden [1936].

(Geschenk *van* ***Dr. 0.*** *Neubecker* ***en den Heer C.*** *Werner).*

Sasse van IJ s s e l t, A. F. 0. van. De voormalige ambachtsheerlijkheid IJsselt en de familie van dien naam. 's-Hertogenbosch 1936. ***(Geschenk van den Schrijver).***

Römer, L. S. A. M. von. Over de familie van koningin Elizabeth van Engeland. [Malang 1936].

Overdr. uit „de Malanger", 21 Dec. 1936.

(Geschenk van den *Schrijver).*

[Z w i c k y, J. P.]. Ahnentafeln Jakob Walter Zwicky-Probst, Ida Susanna Zwicky geb. Probst. [Herisau 1936]. Das Buch der Familien Zwicky. ***(Geschenk van den*** *Schrijver).*

B e r d r o w, W. Die Familie von Bohlen und Halbach. [Met : Ergänzungen zur Familiengeschichte von Bohlen und Halbach en Namenregister. ... door F. G. Kraft]. Essen 1921, 1930. 3 dln. ***(Geschenk van Dr. Krupp von Bohlen und Halbach).***

Nachrichten von dem Geschlechte Baden. Kopenhagen 1832.

(Geschenk van den Heer F. N. M. Burman Eyck tot Zuylichem).

B e c k e r, J. G. B u r m a n. Epistolae Burmannorum ad amicos; ou collection de lettres inédites de quelques membres de la famille Burman. Copenhague 1873. ***(Geschenk a.b.).***

Becker, J. G. B u r m a n. Nachrichten die Stammtafel der Familie Becker betreffend. Kopenhagen 1835. *(Geschenk a.b.).*

B e c k e r, J. G. B u r m a ***n. Hof- og*** Reise-Apotheker Johan Sottfried Becker's Levnet. Kjøbenhavn 1864. *(Geschenk a.b.).*

B e c k e r, J. G. B u r m a n. Geschlechts-Register der Familie Becker und dahin gehörige Nachrichten. Kopenhagen 1847.2 ex.

(Geschenk a.b.).

B e c k e r, J. G. B u r m a n. Notices historiques et généalogiques sur la famille Burman. Copenhague [z. j.].

(Geschenk a.b.).

B e c k e r, J. G. B u r m a n. Nachrichten von dem Geschlechte Becker. Kopenhagen 1831. 2 ex. ***(Geschenk a.b.).***

B e c k e r, J. G. B u r m a n. Nachrichten von dem Geschlechte Burman. Kopenhagen 1831. 2 ex. ***(Geschenk a.b.).***

[Genealogie van het geslacht Burman. z. pl. z. j.]. 2 ex.

(Geschenk a.b.).

[Genealogie van het geslacht Becker. z. pl. z. j.].

(Geschenk a.b.).

D e i n i n g e r, H. F. Das Stadtarchiv Augsburg als familiengeschichtliche Quelle. [z. pl. 1934].

Overdr. uit „Zeitschrift des Hist. Vereins f. Schwaben u. Neuburg", Bd. 51. ***(Geschenk van den*** *Schrijver).*

Les Archives de l'état en Belgique. Rapports publiés sous la clirection de.. . [1'] Archiviste général du royaume. [Renaix, Gand] 1914—1930.

(Ruil „Algemeen Rijksarchief" te Brussel).

V o c h t, H. de. Inventaire des archives de l'Université de Louvain 1426-1797 aux Archives générales du royaume à Bruxelles. [Louvain 1927].

Inventaires des archives de la Belgique. ***(Ruil a.b.).***

L a l o i r e, E. Inventaire des archives de la secrétairerie d'état Allemande. [Bruxelles 1929].

Inventaires des archives de la Belgique. ***(Ruil a.b.).***

Lef èvr e, P. et J. Inventaire des archives du Conseil du Gouvernement Général. [Bruges 1925].

Inventaires des archives de la Belgique. ***(Ruil a.b.).***

Travaux du cours pratique d'archivéconomie . .. 1920-1925, 1927, 1928-1931. Bruxelles 1926-1934. 4 dln.

Archives générales du Royaume. ***(Ruil a.b.).***

M e r c k e n s, 0. Die 32 Ahnen der Jutta von Grafschaft × Wilhelm von Nesselrode. Wuppertal-Elberfeld 1936.

Beihefte zu den Jülich-Bergischen Geschichtsblättern, Bd. 1.

S c h r o e d e r, F. v o n. Ahnentafeln, Stammtafeln und Nachfahrentafeln. Sinn und Aufgaben familiengeschichtlicher Forschungen. Leipzig 1936.

Mitt. der Zentralstelle f. Deutsche Personen- u. Familiengesch., Heft 57.

Deutscher Wappenkalender 1937. Görlitz [1936].

1 kon n i k o v, N. La noblesse de Russie. Copie des livres généalogiques de l'Union de la noblesse Russe, constitués d'après les actes et les documents existants, et complétés par le concours dévoué des nobles Russes. Paris 1933-1936. tome D. 1 en 2, F. 1 en 2, C. 1, E. 1.

B a n n i n g, J. P. D. van. De afstammelingen uit de overgrootouders van Prinses Juliana en Prins Bernhard. Voorafgegaan door een staat van afstamming der Europeesche vorsten uit Prins Willem van Oranje en eene inleiding over de positie van de Kroon en de troonopvolging in ons staatsbestel. Maastricht [1936].

God e f r o y, J. De hoofdzaken van de heraldiek voor teekenaars en decorateurs. Leeuwarden [1936].

L yn a, F. Catalogue des manuscrits de la Bibliothèque Royale de Belgique. Héraldique. Armoriaux. Renaix 1936. tome 12.

Lautenschläger, B. Ahnentafel des Stellvertreters des Führers Reichsministers Rudolf Hess. Leipzig 1936.
Ahnentafeln berühmter Deutscher, 4" Folge, Lief. 1.

Waterschapswapens voor Friesland 1930-1935,

door Mr. A. S. MIEDEMA.

Wapenkunde, dat wil zeggen : het beheerschen der regelen,, die dienen te zijn toegepast bij de samenstelling van een wapen, dat aan een persoon of gemeenschap is verleend, of door dezen werd aangenomen ;

wapenkenni s, d.w.z. het vermogen om een wapen op grond van samenstelling, herkomst en beteekenis te kunnen toeschrijven aan de persoon of gemeenschap, die dat wapen voert;

wapen kunst, d.w.z. de gave om op kunstzinnige wijze een wapen met zijn ornamenten te kunnen weergeven, overeenkomstig de ingevolge de wapenkunde geldende regelen, zoomede de resultaten dier gave ;

kunnen deze drie begrippen geacht worden te zijn begrippen, die ook in onzen tijd nog van beteekenis zijn, en toepassing vinden ?

Een bevestigend antwoord op deze vraag geeft het Provinciaal Blad van Friesland 1936, n°. 17. 'Gedeputeerde Staten van het gewest geven daarin een samenvattende bekendmaking van de beschrijvingen en verklaringen van 44 wapens, die van 1930 tot en met 1935 door de Kroon zijn verleend: A. aan 17 zeewerende waterschappen, B. 10 veenpolders en C. 17 boezemwaterschappen. Aan de omschrijvingen gaan vooraf „Algemeene opmerkingen", waarin verklaring omtrent wapenkundige terminologie wordt gegeven en waarin verder vaste kenmerken, aan bepaalde groepen dezer wapens eigen, omschreven worden. Een alphabetisch overzicht sluit het Provinciaal Blad af.

De kennisneming der hier gegeven beschrijvingen en verklaringen doet twee dingen naar voren komen. Eerstens, dat de begrippen aan het begin van dit artikel omschreven ten volle worden verstaan op het Provinciehuis te Leeuwarden en met juistheid worden toegepast. Ten tweede, dat er ook bij de tegenwoordige ordening en samenstelling onzer openbare lichamen plaats is voor de toepassing der omschreven begrippen. Immers, door deze wapens werd in sierlijken vorm een stuk geschiedenis en topographie van de provincie vastgelegd en gebracht onder de aandacht van ingelanden, gewestgenooten en verdere belangstellenden daar en elders.

Tot 1930 kende Friesland geen officieel wapen voor eenig waterschap. Bij de terhandneming dezer aanglegenheid stond men dus voor een schoone lei. Men had het in de hand om van ouds in het gewest gebruikelijke wapeneigenaardigheden toe te passen en nieuwe regels daaraan toe te voegen.

Eén der oude eigenaardigheden is, dat meermalen het wapenschild geographisch wordt behandeld, als ware het een landkaart; waarbij de bovenrand van het schild het noorden aanwijst, de opstaande zijden west en oost, en de schildvoet heit zuiden beduidt. Oude voorbeelden daarvan zijn de wapens van Oost- en Weststellingwerf, waarbij Ooststellingwerf, in tegenstelling met Weststellingwerf, den rooden griffioen omgewendt voert: deze naar het oosten doet zien, terwijl die van Weststellingwerf naar het westen staat. Een ander voorbeeld wordt gevonden in de wapens van Oost- en Westdongeradeel, waarin de schuinbalk het als gemeentescheiding dienende stroompje de Peasens (vroeger de Donger) verbeeldt. In het wapen van Oost. dongeradeel stroomt de Peasens, als linkerschuinbalk, oostwaarts naar de noordelijk gelegen Waddenzee ; bij West

Dongeradeel stroomt zij uit den linkerbenedenhoek westwaarts naar het noorden.

Bij de vaststelling der drie groepen waterstaatswapens heeft als nieuw beginsel gegolden om, ook in de gevallen waarin reeds in den naam van waterschap of veenpolder de naam der gemeente genoemd werd, zooveel mogelijk tot uiting te brengen, in welke gemeente(n) het gebied van het waterschap of van den veenpolder ligt. Hierbij is op ruime wijze gebruik gemaakt van de hierboven gemelde geographische beschouwing van 't wapenschild.

Wanneer men het ook laat gaan over de afbeeldingen dezer wapens [1]), trekt het de aandacht, dat men in geen enkel daarvan vindt het kenmerk, dat het overgroot aantal Friesche wapens dadelijk als Friesch kenbaar maakt; den zoogenaamden Frieschen halven adelaar van zwart in goud, uitgaande van de deelingslijn. Terecht. Reeds aan de sage, waarop zich het voeren van dien halven adelaar zou gronden, kan de stelling worden ontleend, dat het een embleem is voor „personen", dat tot rasembleem uitgegroeid is.

Op de een en veertig oude Friesche stedelijke en grietenijvapens (later bevestigd als gemeentewapens behoudens enkele kleine wijzigingen) kwamen er vier voor van deze gemeenschapswapens, waarin de Friesche halve adelaar voorkwam. Het waren de steden Sneek en Workum, de grietenijen Baarderadeel en tot de 19de eeuw ook wel Wijmbritseradeel. De verklaring hiervan is, dat het persoonlijke wapen van een plaatselijken regeerder was overgegaan in het wapen der gemeenschap. Voor Sneek was het Rienck Bockama, voor Workum een Inthiema. Het wapen van Baarderadeel is gelijk aan dat van 't oude adellijke geslacht Epema of Ipcnga, gevestigd te Bozum in de grietenij Baarderadeel. Blijkens mr. A. J. Andreae was in het archief Epema een charter aanwezig, regelende de zitdagen van het gerecht enz. van Baarderadeel; een aanwijzing voor mogelijk verband van dit geslacht met de grietenijzaken van Baarderadeel omstreeks 1450. Een wapen, bevattende 3 lelies van goud in blauw, (Wymbritseradeel, zeven in blauw), vergezeld van een halven adelaar, wordt in Rietstap vermeld, als gevoerd door het geslacht Bockema, dat in die omgeving thuis hoorde. (Het wapen van Rienck Bockema, dat Sneek thans voert, is volgens de sage, dat de 3 kronen een drievoudige ridderslag beteekenen, een persoonlijk van dat van 't geslacht afwijkend wapen).

Hoe dit alles zij, voor de 4 gevallen, dat in de Friesche plaatselijke wapens de halve adelaar voorkomt, is eene aanwijzing aanwezig, dat het oorspronkelijk een persoonswapen was.

Daarom is het juist geweest, dat men in Leeuwarden de verleiding heeft weerstaan, om in deze uitgebreide serie nieuwe wapens, ter afwisseling ook gebruik te maken van de sierlijke figuur van den halven adelaar.

Nieuw is de beslissing om voor twee der drie groepen, de kleinste twee, een groepskenmerk in het wapen vast te leggen. Dit is geschied a. voor de zeewerende waterschappen en *b.* voor de veenpolders. Daardoor hield men voor de zeer talrijke groep der boezemwaterschappen de handen vrij, om daarvoor de noodige onderscheiding en afwisseling te verkrijgen.

A. *De zeewerende waterschappen.*

Hiervoor is vastgesteld als groepskenmerk : een doorsneden schildhoofd, boven blauw, onder goud, beteekenende het dreigende zeewater, afgesloten en afgeweerd door den kostbaren zeedijk, in het Friesche spraakgebruik, mede naar den vorm

[1]) Op bijgaande plaat met welwillende medewerking van de betrokken autoriteiten overgenomen uit het Prov. Blad v. Friesl. 1936, No. 7.

van de gewestelijke kustlijn, „de gouden hoep(el)" genaamd. Zou men te Leeuwarden ter bevoegder plaatse de vraag stellen : „ware het niet juister geweest, ter aanduiding van het aanstormende zeewater de snijlijn tusschen blauw en goud „golvend" te maken ?" dan zal men als bescheid krijgen : „Neen, de grimmige zee vergt een rechte, gestrekte zeedijk, met weggewerkte bochten. Een golvende scheidingslijn zou te veel doen denken aan de zoo gevreesde uitspoeling van den dijk !"

De Provinciale Almanak van Friesland voor 1936 vermeldt 24 zeewerende waterschappen. Twee daarvan, de *Lemstersluis* en de Oude *Lindedijk* werden van te gering oppervlak en van te geringe beteekenis geacht, om voor wapenaanvrage in aanmerking te komen. Zoodanige aanvrage is evenmin geschied voor de zeewerende waterschappen : a. *Wonseradeel's Zuiderzeedijken,* b. ***het*** *Workumer Nieuwland,* c. *Wijmbritseradeel's* ***c.a. contributie zeedijken,*** d. *Hemelumer* ***Oldephaert's*** en ***aanhorige Zeedijken.*** Wegens de afsluiting der Zuiderzee zullen deze vier vereenigd worden tot één groot waterschap, met den naam „ ***Westergo's*** *IJsselmeerdijken*". Dit krijgt een eigen wapen. Het overleg omtrent deze aangelegenheid is nog niet beëindigd.

Ten slotte is in den Provincialen Almanak onder de zeewerende waterschappen medegeteld ***de Polder van Oost- en*** *Westdongeradeel,* omdat deze in onderhoud heeft de zeesluis te Ezumazijl. Doch deze polder heeft niet het onderhoud van een gedeelte van den zeedijk te zijnen laste, kwam daarom niet voor 't gemeenschappelijk schildhoofd in aanmerking, en is bij de rubriek boezemwaterschappen ondergebracht (C 12). Als resultaat van een en ander worden in het Provinciaal Blad 17 wapens van zeewerende waterschappen beschreven.

Het schild beneden het schildhoofd is, als „het beschermd land" beschouwd, van sinopel bij deze groep wapens. Dit is een afwijking van de aanduidingen in het zoogenaamde oude Friesche wapen; in b l a LI w drie zilveren schuinbalken, belegd opvolgend met 2, 3 en 2 roode meerbladen. Hierin zou blauw het vaste land weergeven, de zilveren schuinbalken de stroomen, die de zeven Friesche „vrije zeelanden" van elkander scheiden.

Deswege zou de vraag gesteld kunnen worden: had ook hier het land niet weergegeven moeten worden in azuur in plaats van sinopel? Drie argumenten pleiten voor het gevolgde afwijkende systeem: eerstens tot de menigte spreekt in dit geval het „groen" voor land meer direct. Vervolgens zou men verwarring en doubleering scheppen, omdat meermalen (b.v. A2, A3, A4 en A7) het gemeentelijk wapen in zijn geheel in het waterschapswapen is overgenomen. Ten slotte weert dit groen (in Friesche wapens tot nog toe een vrij groote zeldzaamheid) de eentonigheid van : alweer blauw! af, nu zoowel het gewestelijk als 20 der 43 gemeentelijke wapens in Friesland een blauw schild vertoonen. De keuze van groen als schildkleur in deze wapens verdient dus waardeering.

In dit groen zijn bij ieder wapen een of meer figuren geplaatst, die aan elk wapen zijn bijzonder kenmerk geven. Bij de bedoeling om de gemeente, waarin het gebied van een waterschap ligt, in het wapen tot uiting te brengen, zijn de stukken, in het schild geplaatst, als regel aan de gemeentelijke wapens ontleend. Bij consequente toepassing van dit beginsel zou dit tot overlading van het schild aanleiding kunnen geven, wanneer een vrij groot aantal gemeenten gebied in een waterschap hebben. In dergelijke gevallen werd een andere oplossing gevonden, b.v. bij het niet minder dan 67.500 H.A. groote waterschap ***De*** *Zeven Grietenijen* en ***Stad Sloten*** (Al). In het wapen heeft men de zeven grietenijen (landelijke gemeenten) aangeduid door zeven **vij** fbladerige kronen, zooals die vroeger op de

grietenijwapens werden gevoerd. Om in het systeem te blijven verschijnt de stad Sloten met een muurkroon. Bij het wapen ***Der*** *Vijf Deelen Zeedijken* ***Binnendijks*** (A12), waarbij 5 landelijke gemeenten zijn betrokken met de stad Franeker, handelde men weer anders. Men nam van Franeker zijn wapenfiguur, een klok van goud, over en deed deze vergezellen van 5 zilveren schildjes, een voor elke der landelijke gemeenten. Naar analogie hiervan stelde men het wapen ***Der*** *Vijf Deelen* ***Zeedijken*** *Buitendijks* (All) (waarvan het gebied ligt onder Harlingen en drie aangrenzende landelijke gemeenten) samen uit een lelie van goud, genomen uit het eerste kwartier van 't Harlinger stadswapen, en voegde daaraan toe 3 zilveren schildjes voor de 3 landelijke gemeenten.

In deze groep geven de waterschappen ***De Contributie*** *Zeedijken van* ***Oost-*** en die van *Westdongeradeel* (A2 en A3), ***De*** *Zeedijken van* ***Ferwerderadeel (A4)*** en van ***Het Oud Bildt (A7)*** het volle wapen weer van de gemeente, waarnaar zij zijn genoemd en waarin zij zijn gelegen, vermeerderd met 't vermelde schildhoof d.

De wapens der 3 Bildtsche waterschappen brengen tot uiting de volgorde van indijking. ***Het Oud Bildt (A7)*** kreeg als oudste alle drie de paalsgewijze geplaatste zilveren zee- of kinkhoorns, met uit de opening komende gouden korenaren. ***Het Nieuw*** *Bildt* (AS) kreeg er, als jongere, twee. De jongste polder ***De*** *Bildtpollen* ***(A9)*** moet zich met één tevreden stellen.

Samenhang bestaat ook tusschen de wapens van drie aangrenzende kleine polders : ***De Westerpolder Zeedijken (Al*** 3), ***De Oosterpolder*** *Zeedijken* (A14), beiden onder Holwerd, en De *Ternaarderpolder* (A15). De samenhang wordt uitgesproken, doordat alle drie vertoonen, drie van het schildhoofd uitgaande omgekeerde punten, die den beneden-schildrand raken. Twee der punten zijn zwart, de derde punt is groen en belegd met een gouden kroontje, symhool van 't waterschapgsgebied. Bij deze drie wapens treedt het reeds vermelde topographisch-heraldisch element naar voren. Bij de ***Westerpolder*** *Zeedijken* (A13), de meest westelijk gelegene der drie, is de meest rechtsche punt groen. De Ternaarder ***polder*** (A15) ligt het meest oostelijk en daarom is de meest linksche punt hier groen. De *Oosterpolder* ***Zeedijken (A14)*** ligt daartusschen in, vandaar is hier de middelste punt groen. Het kroontje is aangebracht ter verduidelijking, vooral bij gearceerde weergeving van het wapen, op stempels enz.

In de beide Amelander waterschapswapens zijn plaatselijke bijzonderheden tot uiting gebracht. In dat der ***Grieën*** (A5) wordt door de regelmatige' vakken aangeduid, dat aan de vroegere versnippering van het polderland een eind is gekomen, in 1916 en 1925 door nadere verdeeling en wettelijke ruilverkaveling. In het wapen van ***Nes-Buren (A6)*** uit zich het pars pro toto en vertegenwoordigt de dorpsklok het dorp. Het groote dorp Nes met een groote klok van de groote protestantsche kerk, het kleine dorp Buren met een kleinere klok van de kleinere katholieke kerk.

De roode ster, die voorkomt in het wapen van ***Zeedijken Contributie*** *Kollumerland* ***en Nieuw*** *Kruisland* ***(A16)*** is ontleend aan 't wapen der gelijknamige gemeente. Om niet in de heraldieke zonde van kleur op kleur te vervallen werd in dit geval de roode ster omboord van zilver.

In het wapen van de *Engwierumerpolder* ***(A12)*** is de figuur van het tot nu toe in gebruik zijnde stempel, een bijenkorf met bijen, in het wapen gehandhaafd. Bij dat van de *Anjumer en* ***Lioessenser Polder (A17)*** duiden korenschoof en klaverbladen aan, dat men in den polder zoowel een bouwstreek vindt als weilanden.

B. *De Veenpolders.*

De tweede serie wapens, waarvoor een groepskenmerk is vastgesteld, is die der Veenpolders. „In al deze wapens is op-„genomen een schakeering van zilver en sabel in liggende „blokjes, waardoor de afwisseling van veenplassen en veen-„gronden wordt aangeduid" heet het in de Algemeene opmerkingen, die aan de wapenomschrijvingen voorafgaan.

De schakeering komt als regel voor in den schildvoet, vier rijen van 7 blokjes. In drie gevallen: *De Haskerveenpolder* (B6), *De Groote Veenpolder van Opsterland en Smallingerland* (B9) en de veenpolder *Het zesde en zevende Veendistrict* (BIO) is de schakeering in 8 rijen blokjes uitgebreid tot de benedenhelft van 't schild.

Het schild boven de schakeering is òf rood met stukken daarin geplaatst van goud òf van goud met roode stukken. De eenige uitzondering hierop is 't wapen van *Het Vierde en Vijfde Veendistrict* (Bl), omdat hier, boven den geschakeerden schildvoet, is opgenomen en aldus bestendigd het wapen van de vroegere gemeente Aengwirden, voor kort opgelost in de nieuwe gemeente Heerenveen. Dit wapen is van zilver met drie geplante boomen van sinopel naast elkander, vergezeld van vier liggende turven van sabel, ter halverhoogte geplaatst ter weerzijden van elken boomstam.

De keuze van keel of goud als schildkleur voor de wapens der veenpolders is te aanvaarden. Het wapen der oude Friesche gouw Oostergo — in rood twee zilveren dwarsbalken — zou uitgelegd kunnen worden als weergevende het bruine veen- en heideland van Friesland, waar de Boorne en de Linde van Oost naar West doorheen stroomen. Voor den met heide en andere ruigte begroeiden bruinachtigen veengrond is het rood dus aanvaardbaar. Daar de veenderij welvaart en een kostbaar jong cultuurland bracht is ook de toepassing van goud juist.

In de gemeente West-Stellingwerf liggen twee veenpolders. Deze gemeente voert als wapen in zilver een rooden griffioen vergezeld van een schijf of koek van keel belegd met een vijfpuntige ster van zilver. De *Groote Veenpolder in Weststellingwerf (B3) 3500* H.A. kreeg den griffioen ; de kleinere van Ter *Ideardt en Oldeholtwolde (B2)* 1140 H.A. moest zich tevreden stellen met den koek met de ster.

De *Veenpolder van Echten (B5)* ontleent zijn rijksappel aan het gemeentelijk wapen van Lemsterland. De *Haskerveenpolder (B6)* ontleent zijn springenden haas aan 't gemeentewapen van Haskerland. Het wapen van den *Grooten Veenpolder in Opsterland en Smallingerland* (B9) ontleent het hert aan de gemeente Smallingerland; de achtervolgende hond is uit 't wapen van Opsterland, maar daar jaagt hij achter het haas. De *Veenpolder van Delfstrahuizen (B4)* is nog in bedrijf. Daarom voert deze in het wapen twee schuingekruiste veenderijschoppen, met lange steelen en platte, van onderen beslagen, bladen.

Het wapen van de *Groote Sint Johannesgaster Veenpolder* (B8) pronkt met de afbeelding van een der in den polder aanwezige zeer sierlijke bovenkruiers. De bescheiden van den polder vertoonden ook vroeger dezen watermolen. Bij het wapen van *Het Zesde en Zevende Veendistrict* (B10) heeft men tot aanduiding der betrokken gemeenten Opsterland en Aengwirden (nu Heerenveen) gebruik gemaakt van schildjes, evenals dit geschiedde bij de zeewerende waterschappen Der Vijf Deelen Binnendijks- en Buitendijks (Al0 en All). In het wapen van den veenpolder *de Deelen (B7)* is boven den schildvoet als 't ware een herschepping van 't hierboven beschreven wapen der gouw Oastergo te zien. Maar de twee zilveren dwarsbalken duiden hier aan twee gegraven watergangen: Het Oud Deel en Het Nieuw Deel.

C. *De Boezem-waterschappen.*

De derde groep wapens bestaat uit die van boezemwaterschappen. Kan men de beide reeds besproken groepen, behoudens het nog vast te stellen wapen voor Westergo's IJsselmeerdijken, voor afgesloten groepen houden, met de boezemwaterschappen is men met de 17 tot einde 1935 gepubliceerde wapens pas aan een begin. De Friesche Provinciale Almanak voor 1936 vermeldt niet minder dan 319 boezemwaterschappen.

Voor deze derde groep is niet een gezamenlijk kenmerk vastgesteld. Misschien daardoor spreekt in deze groep meer variatie en fantasie. Men vindt er de aanduiding van het begrip water in verschillenden vorm. De paal en de balk voor gegraven wateren ; golvend wanneer het rivieren en andere natuurlijke watergangen betreft. Dit vindt het aardigst zijn uiting in het wapen van het waterschap *De Linde (C4).* Deze zeer bochtige rivier, die veel schadelijke overstroomingen veroorzaakte, is weergegeven door een kronkelende slang van zilver in een veld van groen. Door kostbare kanalisatie *is* het euvel der overstroomingen bedwongen. Het nieuwe gegraven stroombed vindt weergave in een gouden speer, die op zeven plaatsen de slang doorboort. Bij het wapen van den polder *Tietjerk (C5)* heeft men het waterschapskarakter aangeduid door het boordsel, dat den hoorn van sabel omgeeft, geplaatst in goud, ontleend aan een der kwartieren van 't gemeentewapen van Tietjerksteradeel.

Ter vermijding van de heraldische zonde in het officieele wapen der gemeente (zwarte hoorn in rood; kleur op kleur), is de zwarte hoorn met rood snoer geplaatst in een gouden veld; met een blauwen zoom, als wateraanduiding. Heraldisch is dit een elegante oplossing van 't geval. Maar — is terecht hier voor Tietjerk de jachthoorn gekozen?

Tietjerksteradeel had (blijkens de kaart van Schotanus in zijn beschrijving van Friesland en ook blijkens het oude wapenboek van Adelen van Cronenburch op 't Leeuwarder Rijksarchief) omstreeks 1650 nog als wapen : een bemande visschersboot, met twee mannen, die een net met visch ophalen. Dit wapen was, (blijkens de atlas van Halma), omstreeks 1700 reeds vervangen door het tegenwoordige met 4 kwartieren: 1. in blauw een schepnet met steel, gekruist met een zeis ; 2. volgens de terminologie Kon. Besl. 1816 „een „korenplant" met „3 aren" van groen in zilver; 3. drie naast elkander geplante boomen van groen in zilver; 4. de zwarte jachthoorn in rood.

Mr. A. J. Andreae heeft, in zijn nalezing op de grietmannenlijst (blz. 138) er de aandacht op gevestigd, dat Tietjerksteradeel en Franekeradeel van ouds niet in drieën (in trimdeelen) maar in vieren (fiaern-deelen) waren verdeeld. Hij splitst dan de oude grietenij, naar de meeste waarschijnlijkheid, in: 1". Rijperkerk, Tietjerk en Suawoude „de Trije-gean", de drie streken, met lage landen en vischrijke poelen; 2°. Suameer, Noordermeer, Eestrum en Oostermeer, om het Bergumermeer ; 3". Oudkerk, Oenkerk en Giekerk „de Trije- of Trynwàlden, de 3 boschrijke dorpen; 4°. het Barra of Bergumervierendeel met Garijp, Bergum en Hardergarijp.

Dr. Tjessinga, Frieslands ook te dezer zake kundige griffier, heeft eens de suggestie geuit, dat dit latere grietenij-wapen zou correspondeeren met die oude vierendeelen. Dit is zeer aannemelijk, bij Mr. Andreae's indeeling. De drie hoornen zijn voor de Trije-wâlden (Oudkerk enz.) naar analogie van de zeven boomen in het kwartierwapen Zevenwolden. Wanneer wij het natuurwonder de „korenplant" ter zijde schuiven, en vervangen door een stuk riet-kraag, met 3 rietkolven, dan vinden wij de representatie voor de drie dorpen Suameer, Noordermeer en Oostermeer, die tegen een niet geïnden braspenning (Schotanus)

bijzondere aanspraken deden gelden op het Bergumermeer. De Trije-geaën Rijperkerk, Tietjerk, en Suawoude met hooilanden en vischpoelen vinden zeis en schepnet in het wapen ; terwijl men voor Garijp (waar men om 1700 bij het verschijnen van het wapen, nog 14 stinsen had), Bergum en Hardergarijp den jachthoorn overhoudt, die daar wel 't meest geschald zal hebben.

Het sluit te mooi, om niet waar te wezen. Maar — in dat geval pronkt Tietjerk, dat als hoofdplaats in 't eerste kwartier thuis hoort, bij zeis en schepnet, in 't waterschapswapen ten onrechte met den jachthoorn van het stinsenrijke Barraf iaerndeel.

In het wapen van *IJmedam (C7)* geeft het zilveren St. Andrieskruis weer de rechthoekige kruising van de twee voornaamste vaarwaters, die juist in 't midden van 't waterschap plaats vindt.

Voor de *Schoterlandsche Compagnonsvaart (C16)* geschiedt de aanduiding van de vaart door een verhoogden zilveren dwarsbalk. Deze verhooging maakt een sierlijke plaatsing mogelijk van de beide stukken, die uit het Schoterlandsche wapen zijn opgenomen. Het zijn een hier horizontaal gesteld zwaard en het gebroken rad, dat, na strijd, ook zijn plaats kreeg in het wapen der jongste Friesche gemeente: Heerenveen. Leeuwarden had hier een gelukkiger keuze kunnen doen. Tegen het zwaard, hier symbool van rechtsmacht en gezag, kan geen bezwaar worden gemaakt, wel tegen het rad. Dit moge in het wapen van Schoterland een „opvallende" figuur zijn, het is daarnevens een „omstreden" figuur, aangezien het zoowel *gebroken* (missende een fragment van den wielband), als *ongebroken* voorkomt; zoowel in rechten als in schuinen stand. Maar de kennisneming van de nog bestaande oudste zegels van Schoterland (begin 15de eeuw) leeren, dat het rad een verbasterde figuur is, verworden uit een schild (rondas). Doch diezelfde oude zegels leeren ook, dat de in het hart van 't schild geplaatste lelie, de centrale en hoofdfiguur in het wapen van Schoterland is. Al vele eeuwen. Daarom ware Schoterland — zoowel in het wapen van Heerenveen als in dit voor *De Schoterlandsche Compagnonsvaart* — juister vertegenwoordigd geweest door een lelie, in plaats van het gebruikte gebroken rad. Geen der beide wapens zou er aan sierlijkheid door hebben verloren, wèl aan beteekenis hebben gewonnen. Desgewenscht ook een schild, doch niet een rad.

De gegraven *Oosterwierumer Oudvaart* (C3), die voor het overgroote deel in Baarderadeel, voor een klein stuk in Hennaarderadeel ligt, is weergegeven door een ook in Hennaarderadeel's gemeentewapen voorkomenden zilveren schuinbalk. De kleur van 't schild van dit waterschapswapen, blauw, is overeenkomstig met die van de wapens der beide genoemde gemeenten. Het grooter belang van Baarderadeel bij dezen polder wordt uitgesproken door de overneming van de twee zespuntige sterren uit het wapen dier gemeente.

In het wapen voor *De Sneeker Oudvaart (C2)* is de gegraven Oudvaart weergegeven, door een, midden in het schild staande, zilveren paal. Heraldisch rechts vertegenwoordigen in zwart de drie gouden kronen boven elkander het in het waterschap gelegen stadsgebied van Sneek, in de eigen wapenkleuren. Heraldisch links van de paal vinden de betrokken plattelandsgemeenten gezamenlijk vertegenwoordiging in een groen veld. Idaarderadeel, Rauwerderhem en Wijmbritseradeel zijn paalsgewijze aangeduid door stukken uit de gemeentelijke wapens, waarbij de hemelstreken-theorie weer uiting vindt. De officieele verklaring zegt : „De gouden wassenaars van Idaarderadeel boven-„aan, omdat deze gemeente de meest noordelijk gelegene is." Dan volgt Rauwerderhem (ook in ligging) met gekruiste gouden sleutels. Voor Wijmbritseradeel — de zuidelijkste der drie — vindt men onderaan een der zeven gouden lelies van het gemeentelijke wapen.

De topographische aanduiding of de hemelstreken-theorie vindt men ook zeer duidelijk uitgesproken in 't wapen voor het waterschap *Scharnegoutum c.a.* (C9). In dit schuin gevierendeelde wapen is de ster van goud in azuur uit 't wapen van Baarderadeel bovenaan geplaatst, omdat in die gemeente 't meest noordelijke stuk van 't waterschapsgebied ligt. Daaronder, dus zuidelijk, een der drie kronen uit 't Sneeker wapen, in welke gemeente 't zuidelijkste deel ligt. Het westelijk deel ligt in Hennaarderadeel. Vandaar rechts een roos uit 't wapen dier gemeente, van keel in goud. Het meest oostelijk deel ligt in Wijmbritseradeel. Vandaar de lelie in het linksche kwartier, doch om een heraldisch-aesthetisch geheel te krijgen heeft men hier veld en stuk van kleur doen wisselen en vindt men een blauwe lelie in goud.

Een parallel voor het wapen van Scharnegoutum is het eveneens schuingevierendeelde voort 't waterschap *Ludinga* (Cl 1) niet ver van Harlingen. Behalve deze stad is het gebied van Barradeel, Franekeradeel en Wonseradeel bij dit waterschap betrokken. In het wapen is de tegenstelling tusschen de stad en de landelijke gemeenten tot uiting gebracht doordat de laatste drie allen door een klaverblad in een der kwartieren worden aangeduid. Voor de havenstad Harlingen vindt men in keel een anker van goud, niet ontleend aan 't stadswapen.

Het anker komt als pars pro toto voor in 't wapen voor *Hommerts-Sneek (C14)*. Dit geeft in zijn vier kwartieren: 1. in goud een blauwe lelie voor Wijmbritseradeel (met kleurwisseling op denzelfden grond als hiervoor in Scharnegoutum); 2. in zwart een der drie gouden kronen van Sneek ; 3. in blauw een anker van goud, voor het gouden schip zonder roer, dat IJlst in blauw voert; 4. in goud den omgekeerden wereldbol van blauw uit het wapen van Doniawerstal.

Het wapen voor *De Luts* (C17) stemt vrijwel overeen met dat zijner gemeente Gaasterland. De roode springende haas komt beter uit nu men den groenen schildvoet gewijzigd heeft in goud. Over dien schildvoet is een versmalde blauwe dwarsbalk gelegd, ter aanduiding van de trekvaart de Luts (van 't Friesche werkwoord lûke = trekken).

Evenals in de beschrijving van het gemeentewapen voor Gaasterland in het K.B. van 20 April 1816 is, ook bij het waterschapswapen voor *De Luts,* gesproken van: een „korenstruik>', opkomende uit den schildvoet. Korenstruik, zeker een plantkundig wonder in deze gemeente van zand, grind en bosch. Het is waarschijnlijker, dat de springende haas dekking gezocht heeft achter een stuk van den rietkraag, die het grasland in het noorden van Gaasterland beschermt tegen afslag door het Slotermeer, waarop het duchtig spoken kan. Wat nu voor korenaren wordt aangezien, zullen oorspronkelijk wel rietkolven zijn geweest.

Enkele der nieuwe wapens vertellen de geschiedenis van hun polder. Het *Buitenveld* (Cl) laat in zijn rechterhelft uitkomen den tijd der „wilde wateren"; in het tweede den bevochten cultuurgrond met de wasdom brengende zon. De *Ontginning* (C6) doet zien hoe de voortschrijdende ontginning als een kostbare gouden wig indringt in het nog niet ontgonnen gebied. Het wapen voor 't waterschap *Oldelamer* (C10) brengt in herinnering, dat de weg langs de Tjonger te drassig was voor het turfvervoer, zoodat de wielen ten halve in den bodem zakten. Men moest voor den afvoer van den turf de oost-west evenwijdig loopende kanalen (wijken) graven, weergegeven door de versmalde dwarsbalken, die ook op het wapenschild oost-west loopen.

Waterschapswapens voor Friesland 1930—1935.

BOVEN IEDER WAPEN STAAT EEN GOUDEN KROON VAN DRIE BLADEREN EN TWEE PAARLEN,

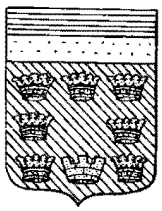

A.1.

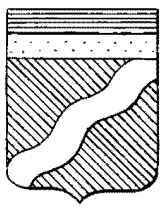

A.2

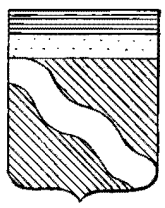

A 3.

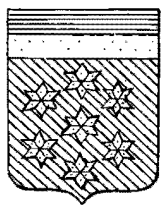

A 4

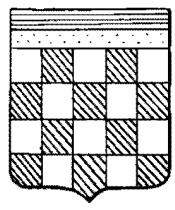

A.5.

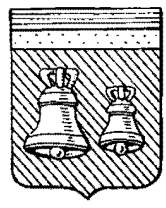

A.6.

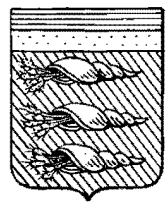

A.7.

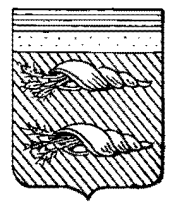

A.8.

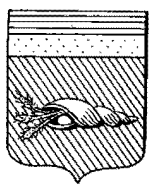

A 9

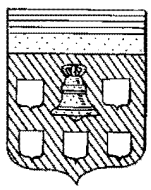

A.30.

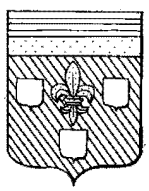

A.11.

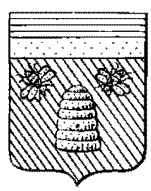

A 12

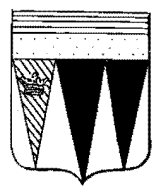

A 13

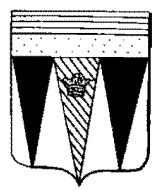

A 14

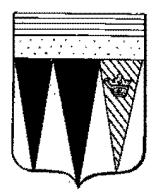

A.15

A 16

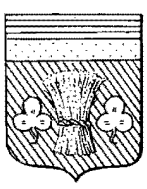

A 17.

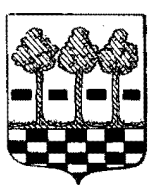

B 1

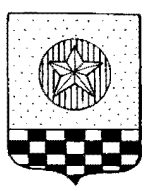

B 2

B 3.

B 4.

B 5

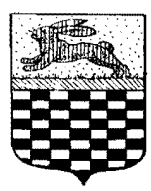

B 6.

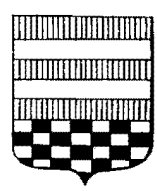

B. 7.

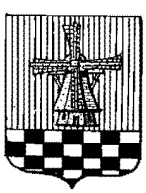

B 8

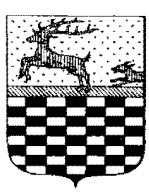

B 9

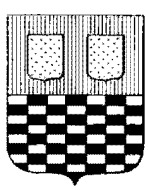

B 10

c 1.

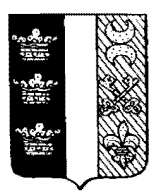

c.2

c.3.

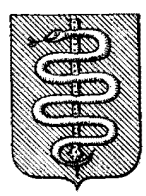

C.4.

C.5.

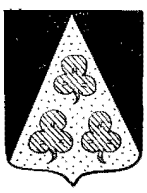

C.6

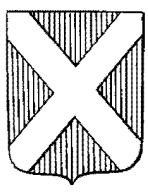

C.7

c 8.

c.9

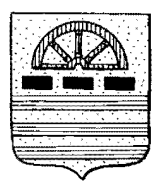

C 10.

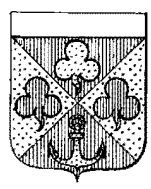

c.11

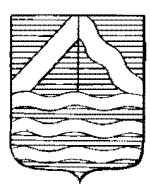

C.12

C.13

C.14

C.15.

C.16.

C 17

5.

Behoort bij Maandblad „De Nederlandsche Leeuw", No. 3, Maart 1937

Een sierlijk wapen is dat voor 't waterschap *Heeg* (C13) met vier zilveren lelies in rood, variant op het wapen der gemeente Wijmbritseradeel, in welke de polder is gelegen, waar in blauw zeven lelies 1, 2, 1, 2, 1 van goud gevoerd worden. Daarmede in analogie is de stand voor Heeg 1, 2, 1 ook juist gekozen. In rood hadden hier ook de gouden lelies kunnen worden gehandhaafd.

Een oogenblik rees de vraaag: is het wel juist, ook buiten het veenachtige Oostergo den Frieschen bodem in rood weer te geven? De twee gemeentelijke wapens met een rood schild, Rauwerderhem en Utingeradeel liggen in Oostergo (Harlingen en Stavoren moeten met hun voor een gedeelte rood schild, als wapens met geestelijken oorsprong, buiten beschouwing blijven).

In het oude Friesche wapen duiden de roode meerbladen de zeven Friesche „zeelanden" aan. Reeds dit zou het gebruik van rood ter aanduiding van Friesland's bodem wettigen. Doch men zou de vraag dan kunnen stellen: hoe kwam men er toe die meerbladen in rood aan te duiden? Ik kwam tot de oplossing: „de Friesche historici stoffen van ouds altijd op het „Frisia antiqua" het oeroude Friesland. In de herfst verkleurt het groene meerblad tot bruin, heraldisch dus rood. Dus: het roode meerblad bedoelt de oudheid van Friesland.

„Neen! zegt de Friesche plantkundige dr. Botke, die over plantensymboliek in Groningen een lezing hield. „Als de meer- of plompebladen nog heel jong zijn zijn deze rood. Daarom moet het in 't wapen opgevat worden als een symbool van wasdom. Toen het wapen ontstond, waren de „zeelanden" of kuststreken nog in hun ontwikkeling. De jonge, roode meerbladen duiden op een ontplooiïng van macht." Een parallel derhalve van den „wassenaar" die volle maan wil worden.

Op grond van ander inzicht omtrent het tijdperk van ontstaan van 't oude Friesche wapen met de meerbladen, acht ik voorloopig mijn uitleg iets waarschijnlijker.

Hoe dit zij, uit dit tweeërlei inzicht blijkt in elk geval, dat er voor gebruik van „rood" tot aanduiding van den Frieschen bodem, iets te zeggen valt.

Ten opzichte der wapens voor de waterschappen de *Riedpolder (CS)* en de *Zuiderpolder bij Franeker* (C15) kan worden volstaan met de aanwijzing! dat de schildkleur in overeenstemming is met die der gemeenten, waarin deze polders zijn gelegen en dat de verder als kenmerk dienende stukken in het schild zijn ontleend aan de wapens van de gemeenten. De Ried is als natuurlijk stroompje door een golvenden balk aangeduid.

Eén wapen in deze groep is, naar het voorkomt, slecht te verdedigen. Het is dat van *Den Polder van Oost- en Westdongeradeel* (C12), waaromtrent reeds is medegedeeld, dat deze uit de groep der zeewerende waterschappen was verwijderd. Men vindt in dit doorsneden wapen boven, naast elkander de wapens der gemeenten Oostdongeradeel (in blauw een zilveren linkerschuinbalk) en Westdongeradeel (in blauw een zilveren golvende schuinbalk). De beide schuinbalken ontmoeten elkander dus aan den bovenrand van het schild en vormen. samen een keper, waarvan elk der beide beenen de Peasens voorstelt, een noordwaarts naar de Waddenzee stroomend riviertje, dat de twee gemeenten scheidt. Maar in plaats van daar*boven* heeft men daaronder de noordelijk gelegen Waddenzee weergegeven, golvend gedwarsbalkt van zilver en azuur in zes stukken. Hierdoor komt men in strijd met het vroeger en thans gevolgde geographisch systeem van noord-zuid en oost-west in het wapenschild. Het water van de Peasens vindt nu bij de noordelijk gerichte afstrooming geen uitloop aan de noordzijde. Het moet

thans stroom-op terug om een uitweg te vinden naar een naar het Zuiden verdwaalde Waddenzee.

Bij het tot stand komen van dit wapen moet zich veel moeilijkheid hebben voorgedaan. Niet voldoend overleg tot het einde toe zal wel de verklaring zijn van de sterke mislukking van dit wapen. Aan het Provinciehuis te Leeuwarden acht men zich voor de totstandkoming er van niet verantwoordelijk.

Een bezwaar van historischen aard is aan te voeren tegen het wapen *Der Vijf Deelen Buitendijks* (All). De zetel Harlingen verschijnt daarin met een lelie, genomen uit 't eerste kwartier van het stedelijk wapen dier gemeente. Uit het *eerste* kwartier omdat dit als het meest representatieve geldt. Ik stel daar tegenover, dat in dit geval een der 4 breedarmige kruisjes van het 2de en 3de kwartier had moeten staan om Harlingen te representeeren. Tot staving het volgende.

Het Harlinger wapen is evenals dat van Stavoren met zijn geestelijke kromstaven een wapen met kerkelijken oorsprong. De lelies in kwartier 1 en 4 wijzen op de Maria-vereering, de vier kruisen in kwartier 2 en 3 vereeren den stadspatroon St. Michaël. In de middeleeuwen was de aanbidding van Maria in de Friesche gewesten zoo sterk, dat het oudste zegel van geheel Friesland, waarmede in 1324 een uitspraak van den Upstalboom wordt bevestigd, het beeld van Maria met het kindeke Jezus draagt. Het omschrift is „His signis vota sua reddit Frisia „tota, cui cum plebe pia sit clemens virgo Maria", d.w.z. „Aan „de hier afgbeelden wijdt heel Friesland zijn gebeden; moge „de maagd Maria het (land) met het godvruchtig volk genadig „zijn." Ter eere van haar de lelies op de eereplaats in het Harlinger wapen, de lelie die zoo overtalrijk voorkomt in de wapens der oude Friesche adels-geslachten.

Het oudst bekende stadzegel van Harlingen is op 1426 gesteld ; een volgend is van 1496. Op het oudste ziet men den patroon van de oude parochiekerk, den drakendooder St. Michaël. In de linkerhand heeft hij een schild, waarop een verkort, gelijkarmig kruis. Voorts is hij op het zegel door 4 van deze kruisen omgeven, het getal waarmee het kruis later en nu in het 2de en 3de kwartier van het stadswapen voorkomt. Op het zegel van 1496 heeft St. Michaël het verkorte kruis in zijn aureool.

De vroomheid dier tijden bracht mede, dat men aan de lelies van Maria den voorrang gaf en eerst daarna de kruisen voor den stadspatroon deed volgen. Na het algemeene pas het locale. Maar — wil men dit locale aanduiden, dan treedt het kruisje naar voren en zoo had in dit nieuwe wapen op de plaats van de lelie het breedarmig verkort kruis van St. Michaël moeten staan, zooals oorspronkelijk was voorgesteld.

Een bij uitzondering afwijkend inzicht omtrent enkele toepassingen, valt evenwel weg tegenover de groote waardeering, die zij, die aan deze dingen hechten, mogen gevoelen voor 't tot stand brengen van drie belangrijke serieën nieuwe Friesche gemeenschaps-wapens.

Waardeering die ook uit moet gaan naar de zaakkundige en kunstzinnige wijze, waarop de stof is behandeld.

Een dergelijke arbeid ondervindt steeds bij zeer velen een onverdiende kleinachting, maar eischt anderzijds weten en willen. Tegenover die onderschatting moge deze studie staan als blijk van verstaan en waardeeren en als een hulde aan het Prov. Bestuur van Friesland. In het bijzonder aan zijn griffier, dr. C. J. Tjessinga, die niet minder con amore dan ex officio, een zoo groot scheppend aandeel in het tot stand gekomene heeft gehad. Er is nog een ruim en dankbaar arbeidsveld overgebleven.

De oudste generaties van het geslacht **Hoynck.**

(Hoofdzakelijk naar aanteekeningen van wijlen A. Hoynck van Papendrecht),

door J. C. **Hoynck van Papendrecht.**

De bestaande genealogie, zooals bewerkt door R. L. Martens naar aanteekeningen van J. H. Scheffer, vangt aan met ***Johan Hoynck,*** die te Dordrecht woonde, doch van wien niets anders bekend is, dan dat hij een zoon ***Otto*** naliet, volgens overlevering in Engeland geboren en in 1555 te Dordrecht overleden. Balen geeft niets meer. Onderzoekingen te Dordrecht en in het familiearchief brachten de volgende bijzonderheden aan het licht. ***Otto Hoynck*** was poorter van Dordt en wordt in een acte [1]) van „Borgermeesteren, Scepenen ende Raidt der Stede van Dordrecht" met eenige andere kooplieden vermeld als „coepluyden van wijnen". In het Register van Haardstedengeld anno 1555 wordt hij genoemd als wonende in de Wijnstraat naast Jacob Oem ; ***hij*** is voor 5 haardsteden aangeslagen.

Zijn zoon is ***Hendrik Hoynck Ottenzoon,*** vermoedelijk geboren te Dordt, aldaar overleden „in de husinghe genaempt Het Voorburch staende jegens over die Nieubrugge". In datzelfde huis woonde hij in 1580, toen hij in het register van den 50sten penning aanslagen werd voor 24 gulden. Hij was koopman van Rijnsche wijnen. Zijn wijnvoorraad lag in de kelders van het huis genaamd Henegouwen, de voormalige grafelijke herberg op den hoek van het Gravenstraatje. Hij bezat ook en woonde in het huis „die Matte", staande in de Wijnstraat tegenover het Gravenstraatje en gelegen tusschen de huizen „Pallas" (van Jacob Oem, later van diens weduwe Machtelt Heermans) en „Hollandt" (van Anthony Repelaer, later van Coenraedt Helwickszoen). Dit is dus vermoedelijk hetzelfde huis, waar zijn vader ***Otto*** gewoond heeft; later is hij toen verhuisd naar „Het Voorburch". Zooals blijkt uit zijn huwel. voorwaarden [2]) dd. 29.4.1567 gepasseerd, had hij afnemers in Dordrecht, Ridderkerk, Delft, Leiden, Breda, Brussel, Brugge, Mechelen, het land van Cleve enz. Hij had 1214½ daalder in Keulen liggen.

In 1577 oorkonden Schepenen van Dordrecht, dat voor hen gekomen is *„Hendrick **Hoynck** Ottensz* oudraedt in wette ende bekende vercocht te hebbe Wouter van Offenborch, coopman van wynen, een geheel huys ende erffve met allen zynen toebehoren staende aende poertzyde jegens over 's-Gravenstraete genaempt „Die Matte". Het is niet onmogelijk dat hij toen kort te voren zijn zaken beëindigd had.

Hij werd 17 Augustus 1580 door Koning Philips 11 beleend met een leengoed van den Huize van Voorne, bestaande in land gelegen onder het Ambacht van Vlaardingen [3]). Dit leen ging na zijn dood over op zijn zoon ***Dirck*** in 1582 en daarna in 1606 op zijn anderen zoon ***Otto.***

Hendrik Hoynck was anno 1572 Schepen van Dordrecht [4]), in 1580 Heilige Geestmeester ter Groote Kerke en Deken van de Heelhaaksschutterij [5]).

In 1573 wordt hij met Jan Adriaense en Cornelis van Diemen Jacobsz benoemd tot Ontvangers van de 25000 lb van 40 grooten Vlaamsch het lb. tot kooping van lijf en losrenten op de kleine

[1]) Rechterl. Arch., Dordt No. 694 ondernr. 142 dd. 28.9.1544.
„ „ „ „ 695 „ 414 „ 16.2.1546.
„ „ „ „ 698 „ 97 „ 25.8.1551.

[2]) Huw. Voorw. tusschen Henrik Hoynck en Cornelia van Wesel 29.4.1567 gepass. voor Nots. Gerardus Michaelis ten huize van de moeder van de bruid, „Joncvrouwe Maria van Tholl, staende omtrent de nyewe brugge".

[3]) Repert. v/d Leenen van Noort-Holland Reg. A. (Cas. A) fol. 86 verso van het outste Repertorium.

[4]) Balen blz. 322 kol. 2.

[5]) Rechterl. Arch. Dordt **no.** 139 Ondernr. 310 dd. 6.11.1572.

en groote steden van Holland representeerende de Staten dier landen,

Zooals reeds bekend was, is ***Hendrik Hoynck*** 4maal getrouwd geweest: 10 met Cornelia *Moll,* dr. van *Dirck* en *Geertruyd Adriaensdr., 20* met Maria ***Molen, 30*** in Mei 1567 met *Cornelia* van *Wesel* ***Rochusdr., 40.*** met ***Reynsborch Jansdr.*** van ***Beaumont,*** waarover wij hier nier verder behoeven uit te weiden.

Alle nasporingen te Dordrecht mochten echter niet aan het licht brengen, vanwaar Johan ***Hoynck,*** de stamvader, afkomstig was.

Toevalligerwijze vonden wij in „Zutphen voor het Veemgeright", medegedeeld door Mr. L. A. J. W. Baron Sloet in de bijdragen voor Vaderlandsche geschiedenis en Oudheidkunde, verzameld door Is. A. Nijhoff IIe dl. 3e stukje pag. 33 onder de door de stad Zutphen anno 1450 (dus ongeveer een eeuw vroeger) afgevaardigden ***„Johan Hoynck,*** raetsman to Wezel". Inlichtingen in het Staatsarchief te Dusseldorf ingewonnen brachten aan het licht, dat omstreeks dien tijd de naam vele malen in officieele stukken te Wezel voorkomt. In 1423 „des Sondages nae Sunte Mertynsdaghe zijn Johan Hoynck" en. .. rentmeesters van Wesel „um der stad jairlix tyns te manen" [6]). In 1426 komt voor ***Johan Hoynck*** „Richter in Wesel" [7]). In 1430 *„Johan **Hoynck*** en. .. recepti sunt in opidanos" [8]). 27 Sept. 1435 ***Johan Hoynck*** en zijn zoon ***Henrick Hoynck*** worden beleend met een stadstoren, staande achter Johan's huis [7]).

Op 20.1.1443, 26.6.1447, 16.3.1450, 26.3.1451, 7.3.1452, 7.6.1455 komt een ***Johan Hoynck*** voor als „Schöffen" te Wezel [8]). Hij zegelt dan met een wapen als volgt : in zilver een verhoogde zwarte dwarsbalk, in de punt vergezeld van 3 klaverbladen. „Anno 1447 ad burmagistratus officium sunt electi..... sub magistro civium *Joanne Hoingh"* [6]).

Op 13 Januari 1449 worden ***Johan Hoynck*** en Johan Uppen Dyck door de stad Wezel als afgezanten gezonden „umb nu toe trecken toe Deventer ind vort an den bisschop van Utrecht". De stad Wezel blijft borg voor alle schaden, die zij zouden kunnen lijden, indien men hen gevangen nam [6]). Op 18 November 1460 na den dood van ***Johan Hoynck*** wordt de stadstoren, staande op de stadsmuur achter Johan Hoynx huis, waarmede hij en zijn zoon in 1435 beleend waren, op nieuw beleend op Sweder van Ryngenberg [6]). De zoon ***Henrick*** moet dus toen ook dood geweest zijn.

Ook hieruit blijkt geen aansluiting met den Dordtschen stamvader. De Directeur van het Staatsarchief te Munster wees ons echter op het bestaan van een hs. genealogie van de Duitsche familie ***Höynck,*** afgedrukt in het Sauerländisches Familienarchiv door Franz Honselmann te Paderborn. Dit hs. begint met *Henricus **Höynck,*** die trouwt met ***Mechtilde,*** weduwe van ***Dieterich von Mehr.*** Dit echtpaar heeft slechts eene dochter *Hillechina,* die te Wezel trouwt met ***Joannes Uffenufer.*** Uit dit huwelijk spruiten 6 kinderen, die „sämtlich a linea materna den Namen ***Höynck*** angenommen haben":

1. Otto *Uffenufer* (Uffgenufer nach gebräuchlicherer niederrheinischer Sprechweise) genannt ***Höynck*** ist binnen Dorcht (is Dordrecht) gestorben mit Hinterlassung eines Sohnes *Henrich.*
2. *Joannes,* der andere Sohn, ist der Nachfolger und Besitzer der von seinem Ohmen Otto von Mehr gestifteten Fundation und Vicarie gewesen und im Jahr 1556 den 10. Decembris gestorben.
3. *Henrich,* der dritte Sohn, ist im Jahr 1540 mit Verlassung zweier Kinder *Matthias* und *Hilleken* gestorben.

[6]) Liber plebiscitorum civitatis vesaliensis (Staatsarchief Dusseldorf).
[7]) Stadsarchiv Wesel (Staatsarchief Dusseldorf).
[8]) Burgerbuch der Stadt Wesel (Staatsarchief Dusseldorf).

4. *Theodorus,* der vierte Sohn, ist in coelibatu zu Mariengeist an der Wassersucht anno 1549 gestorben.
5. *Hillechina,* obengemeldter Hillechinae Tochter, ist auch in coelibatu anno 1540 gestorben.
6. *Anna,* der Hillechinae und Joannis Uffenufer andere Tochter, hat *Godfrieden Schmitz* zu Kammere nachgelassenen Sohn *Joannem Schmitz* zum Ehemann genommen.

De oudste zoon uit dit laatste huwelijk heeft eveneens de naam *Höynck* aangenomen en is de stamvader van het thans nog in Duitschland bloeiende geslacht *Höynck*.

Het is opmerkelijk, dat van *Otto Hoynck* te Dordrecht zoo weinig bekend is, terwijl hij toch in goeden doen geweest moet zijn. Slechts de naam van zijn vader *Johan* is bekend uit Balen. Dit wijst er m.i. op, dat Otto de eerste van zijn familie in Dordt geweest is. Het bovenvermelde Duitsche hs. vermeldt nu, dat *Otto Uffenufer gen. Höynck* in Dorcht gestorven is met nalating van een zoon *Hendrik*. Zijn vader heet *Johan*. Dit alles klopt volkomen met de gegevens in de Hollandsche genealogie. Als wij nu nog zien, dat *Hendrik Hoynck Ottenzn* bij zijn huw. voorw. van 29.4.1567 200 Car. guldens vermaakt aan zijn nicht *Hilleken Jansdr* (zie Nr. 3 boven) [9]) dan is er m.i. geen twijfel meer, dat hier de aansluiting tusschen de Hollandsche en de Duitsche familie *Hoynck* gevonden is.

Thans rest ons nog te bewijzen, dat *Henrick Hoynck,* beleend met zijn vader *Johan* met een stadstoren te Wezel, identiek is met *Henricus Hoynck* getrouwd met *Mechtilde.*

Wij zouden dan de volgende opstelling krijgen:

1. ***Joh Hoynck,*** overl. voor 18.11.1460, rentmeester Wezel 1423, Richter 1426, herhaaldelijk schepen tusschen de jaren 1443 en 1455, burgemeester 1447, raad 1450, in 1435 met zijn zoon *Henrick* beleend met een stadstoren te Wezel, tr. N. N.

11. *Henrick Hoynck,* overl. voor 18.11.1460, beleend tezamen met zijn vader met bovengenoemden stadstoren, tr. *Mechtilde,* weduwe van *Dieterich von Mehr.*

111. *Hillechina Hoynck,* trouwt *Joannes Uffenufer.*

IV. *Otto Uffenufer* gen. *Hoynck,* overl. te Dordt 15555, koopman in Rijnsche wijnen, tr. N. N.

V. *Hendrik Hoynck,* ons verder bekend.

Aanvullingen en correcties op het bovenstaande zullen mij zeer welkom zijn.

BOEKBESPREKING.

Nederland% Adelsboek 1937 (35e jaargang).

Prompt op tijd, zooals wij dat gewend zijn, verscheen met Kerstmis 1936 bij de N.V. Boekhandel en Uitgevers Mij. v/h. W. P. van Stockum & Zoon het nieuwe Adelsboek, dat de geslachtslijsten brengt der tot den Nederlandschen Adel behoorende families, wier namen beginnen met de letters G t/m. K. De états présents der opgenomen geslachten zijn met buitengewone nauwkeurigheid tot op enkele weken vóór de verschijning van het boekje bijgewerkt en bevestigen weder de uitnemende reputatie, die deze uitgave geniet en die door geen der zuster-uitgaven in binnen- en buitenland wordt geëvenaard. Wie, als schrijver dezes, uit ervaring weet hoeveel moeite en tijd het kost de noodige aanvullingen, speciaal uit Indië en

[9]) Voor *Hilleken Jansdr. zou* hier dan echter *Hilleken Henricksdr.* gelezen moeten worden. — Red.

llet buitenland, bijeen te brengen, kan slechts diepe bewondering koesteren voor de bereikte resultaten.

Herplaatsing van stamreeksen vond in den onderhavigen bundel slechts 4 maal plaats. Zoo werd een nieuwe bewerking gegeven van de stamreeks van het riddermatige geslacht van *Haeften.* Niet duidelijk is, waarom niet tevens de stamreeks van het uit denzelfden stam gesproten geslacht van Isendoorn à Blois werd herplaatst. Van de familie van *Thije Hannes* worden de eerste 3 generaties gepubliceerd, daar de stamreeks 1 generatie hooger kon worden opgevoerd, terwijl de 2" en 3" generatie konden worden aangevuld en verbeterd. De beide generaties van het geslacht van *Kinsbergen* werden belangrijk aangevuld. Het is echter nog niet mogen gelukken de afkomst van den in 1707 in Nassau Dillenburg geboren Johan Hendrick Kinsbergen te bewijzen, al wordt vermoed, dat hij een zoon is van Johannes Kinsberge, die, als soldaat in de compagnie van Till, 16 Juli 1703 te Maastricht trouwt met Henrica de Jong, geboren te Tiel. De stamreeks de *Kock* kon worden opgevoerd tot Aert Cornelisz. Cock, geb. ± 1570, terwijl de reeds bekende generaties werden aangevuld.

De illustratie bestaat dit jaar uit de fraaie portretten van Jhr. A. F. K. Graswinckel, Jhr. Mr. A. M. Snouck Hurgronje, H. W. G. M. Ridder Huyssen van Kattendijke en Jhr. J. B. van Andringa de Kempenaer.

Behalve het gebruikelijke „voorwerk" is ditmaal ook een lijst opgenomen van leden van den Nederlandschen Adel, die begiftigd zijn met de Militaire Willemsorde, de Orde van den Nederlandschen Leeuw en de Orde van Oranje Nassau. Het boekje wordt besloten met een alphabetische lijst van de portretten, voorkomende in de jaargangen 1903—1937.

Hoewel reeds in jaargang 1936 daarmede een aanvang werd gemaakt, willen wij met waardeering gewag maken van het feit, dat het genealogisch verband tusschen de verschillende takken van elk geslacht, dat sinds 1919 niet meer werd vermeld, weder in het kort wordt aangegeven. Toch spreken wij de hoop uit, dat te beginnen met jaargang 1940 weer eens alle stamreeksen, zoowel die der levende als die der uitgestorven adellijke geslachten worden opgenomen. Zij, die daarin belangstellen, en dat zijn ongetwijfeld velen, zijn thans aangewezen op de jaargangen 1912 t/m. 1918, die compleet antiquarisch zeer moeilijk te krijgen zijn. De Redactie zal wellicht hiertegen aanvoeren, dat het dan heel wat meer dan 4 jaargangen zal vorderen om de états présents van den geheelen Nederlandschen Adel de revue te doen passeeren. Mogen wij ons een suggestie veroorloven, dan ware dit bezwaar te ondervangen door de stamreeksen te verzamelen in 1 of 2 deeltjes, die tusschentijds zouden kunnen worden uitgegeven op dezelfde wijze als destijds geschiedde met het „Historisch gedeelte" 1 en 11 en het Lexicographisch Naamregister. Dat deze „Stamreeksen" een gereeden afzet zullen vinden, achten wij boven twijfel verheven.

DEL CAMPO HARTMAN.

Nederland's Patriciaat 1937 (23e jaargang).

Dat het der Redactie van Ned. Patriciaat ernst is geweest met de in het Voorwoord tot den 22'" jaargang gedane toezegging, dat het jaarboek voortaan op tijd zal verschijnen, blijkt wel uit het feit, dat reeds circa 9 maanden later het volgende deel het licht kon zien. Omstreeks Kerstmis 1936 verscheen de 23' jaargang en verwacht mag worden, dat in het vervolg geregeld tegen het jaareinde een deel van de pers zal komen en dus in de uitgave gelijke tred zal worden gehouden met de zusteruitgave, Nederland's Adelsboek.

Hoewel het jaarboek over het geheel genomen een uitstekenden indruk maakt en een waardige plaats inneemt in de lange rij, onder den naam Nederland's Patriciaat verschenen publicaties, valt helaas hier en daar eenige slordigheid niet te miskennen. De korte tijd van voorbereiding, waarover de Redactie ditmaal beschikte, zal hieraan niet vreemd zijn en aan deze omstandigheid zal het ook te wijten zijn, dat de omvang (404 pagina's) zoo belangrijk ten achter blij ft bij die van den 20en, 21"" en 22'" jaargang, die resp. 432, 561 en 495 pagina's druk omvatten. Voorts zijn ditmaal grootere spaties in den druk gebruikt, waardoor een vergelijking met het aantal pagina's van vorige jaargangen feitelijk nog geflatteerd is.

Ter verkrijging van een bezuiniging op de drukkosten is ditmaal één lettertype gekozen. Wij kunnen dit besluit niet toejuichen, daar het gemis van gecursiveerde namen aan de overzichtelijkheid zeer veel afbreuk doet.

Belangrijker dan deze technische afwijkingen achten wij de in het Voorwoord gereleveerde wijziging in den opzet van het jaarboek, waarvan reeds thans de sporen zijn waar te nemen en die zich in volgende jaargangen nog wel duidelijker zal manifesteeren. Lag het, blijkens het Voorwoord van den 19'" jaargang (1930), destijds in de bedoeling „meer dan tot dusver het geval was in plaats van stamreeksen met état présent, volledige genealogieën op te nemen", thans is de Redactie tot de conclusie gekomen, dat in de eerste plaats niet de genealogen maar het publiek gediend moet worden en heet het „(Wij) zullen in de toekomst vooral onze aandacht schenken aan den état présent van nog bloeiende geslachten. Het opvoeren van stamreeksen en bewerken van volledige genealogieën ligt meer op den weg van een genealogisch tijdschrift".

Wij zullen dus in de toekomst meer een afbakening van het terrein krijgen, feitelijk een terugkeer tot het systeem van Epen-Wildeman, zij het dan ook in verbeterden vorm. Ongetwijfeld is het groote publiek met deze koersverandering gediend, hetgeen zich zeker ook zal manifesteeren in een grootere afzetmogelijkheid voor het jaarboek, wat weder van direct „economisch belang" is voor de Stichting „Nederland's Patriciaat". Het is echter duidelijk, dat de genealogen onder ons voor deze koerswijziging minder enthousiast zullen zijn, daar nog za'l moeten worden afgewacht of de genealogische vakliteratuur (lees : het maandblad „De Nederlandsche Leeuw") voldoende compensatie zal kunnen brengen voor hetgeen zij in het vervolg in Ned. Patriciaat zullen moeten ontberen.

Dat het „economisch belang" der Stichting Nederland's Patriciaat in het vervolg sterker op den voorgrond wordt gesteld dan tot dusverre blijkt ook uit de conclusie der Redactie „dat het weinig zin heeft allerlei takken van een geslacht op te nemen, die tot de kleine burgerij zijn gaan behooren". Men kent ons standpunt terzake uit de recensie over den 21"" jaargang (Maandblad LIII, kolom 53-58). Wij zijn het met de Redactie eens, dat deze takken vaak vrij onbelangrijk zijn voor den leek, doch uit genealogisch oogpunt bekeken blijft een dergelijke verminking eener genealogie te betreuren. Niet alleen mist men het overzicht over het betreffende geslacht in al zijn ups en downs, doch hoe licht kan een tot minderen welstand geraakte tak zich niet weer opwerken. Men zou dan later ten onrechte gaan meenen, dat dergelijke lieden niet tot het betreffende geslacht behooren. Wij laten hier verder de „valsche schaamte" der beter gesitueerden ten opzichte van hunne minder met aardsche goederen bedeelde familieleden (zeer zeker een niet onbelangrijke factor !) buiten beschouwing.

Wij zijn er ons zeer wel van bewust, dat de hier aangehaalde delicate quaestie altijd een strijdpunt zal blijven en het is verre van ons der Redactie het recht te betwisten zich op het thans

ingenomen standpunt te stellen. Evenwel komt het ons zeer wenschelijk voor, dat de Redactie in het vervolg, den thans gestipuleerden koers consequent volgend, een grootere eenvormigheid betracht. Immers, juist in dezen bundel komt heel wat „kleine burgerij" voor (zie o.a. de genealogieën Brongersma, de Carpentier, van Heteren, Piccardt, Sleurs, Thurkow, Verhagen), die, volgens den nieuwen koers, gevoegelijk gesupprimeerd had kunnen worden. In dit verband rijst tevens weer de vraag of de Redactie zich überhaupt niet meer beperking dient op te leggen bij de keuze der families, wier genealogieën in het jaarboek worden opgenomen. Wij geven onmiddellijk toe, dat de vraag „wie wel en wie niet ?" zeer moeilijk te beantwoorden is, waar een beperking tot het patriciaat in den striksten zin van het woord niet door te voeren is. Doch het feit, dat er elk jaar weer talrijke families zijn, „bien étonnées de se trouver ensemble" wijst er wel op, dat een strengere selectie gewenscht is. Tenzij men het begrip „patriciaat", ook in ruimeren zin genomen, overboord gooit en zich plaatst op den breeden grondslag van de Duitsche uitgave „Deutsches Geschlechterbuch".

In den 23'" jaargang zijn 26 genealogieën opgenomen, waaronder 18 van geslachten, die in deze uitgave voor het eerst behandeld zijn. Het artikel *van den Bosch* (niet adellijke tak van het tot den Nederlandschen Adel behoorende geslacht) geeft belangrijke aanvullingen op de stamreeks in Ned. Adelsboek 1912 [1]). De stamreeks *Brandt* is blijkbaar bewerkt naar het boek van Chr. E. Kiaer, Familien Brandt (Kjøbenhavn 1858). Op de genealogie van het Friesche landbouwersgeslacht *Brongersma* volgt die van de oude Vlaamsche familie de *Carpentier,* waartoe behoort de bekende gouverneur-generaal Pieter de Carpentier, wiens nazaten in de regeering van Alkmaar kwamen en zich later over geheel Noord-Holland verspreidden, waar zij tot de „kleine burgerij" gingen behooren. Een zeer goed bewerkte genealogie *Dijckmeester* doet zien welk een belangrijke rol dit geslacht sinds het laatst der 17" eeuw in Tiel en omgeving heeft gespeeld [2]). De genealogie *Egter* geeft de zeer aannemelijke afleiding van den familienaam uit ern verbastering van het patronymicum Hectorsz., waarmede Pierre, zoon van den stamvader Hector Fournier zal zijn aangeduid. Dat bij de opstelling van de geslachtslijst van *Heteren* gedacht is aan een afstamming uit het riddermatige geslacht van dien naam, blijkt zonder eenigen grond te zijn. Dat de thans behandelde familie het wapen van het riddermatige geslacht voert, zegt natuurlijk niets. De stamreeks van *Leeuwen* (geslacht uit Nederhemert, oorspronkelijk genaamd Cuyper, waarvan de oudste tak thans den naam *de Kock van Leeuwen* voert) kon worden opgevoerd tot Peter Everts Cuyper, geboren omstreeks 1565. Als rectificatie van het op pag. 125 medegedeelde moge dienen, dat mevrouw de Girard de Mielet van Coehoorn geb.

[1]) De vermelding, dat dit artikel zou zijn samengesteld door wijlen Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland, moet op eenevergissingberusten. Het werd, behoudens eenige aanvullingen van ondergeschikt belang, vervaardigd en ingezonden door ons medebestuurslid Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius. — Red.

[2]) Volgens oudere genealogieën zou de stamvader *Herman Dijckmeester* tot 1658, toen hij op grond van het feit, dat in zijne familie het beroep van dijkmeester zou zijn uitgeoefend, den geslachtsnaam aannam. het patronymicum *Herman Her m a n s z* hebben gevoerd, hetgeen een niet te versmaden aanduiding van den naam van zijn vader zou inhouden. Indien dit gegeven onjuist is, zou vermelding van den reden hier aanbeveling hebben verdiend. Voorts valt het op dat aan de uit het geslacht *van Omphal* gesproten echtgenooten van Mr. *Herman Jacob Dijcknreesicr* (V) en Mr. *Johannes Dijckmeester* (Vbis) de titel van des *H. R. R. B a r o n e s* wordt toegekend, terwijl een Rijksvrijheerendiploma dezer familie aan de Redactie van Nederland's Adelsboek (zie de stamreeks in jaarg. 1915) niet bekend is. — Red.

van Leeuwen niet te Soerabaia woonachtig is, doch 19 Dec. 1932 te Soerakarta overleed. De genealogie De Mist ***(Uitenhage de Mist)*** vermeldt, dat het niet is mogen gelukken vast te stellen, dat deze familie stamt uit het adellijke geslacht Utenhage, zooals dikwijls wordt vermoed. De overlevering, dat het geslacht *Nachenius* ***(de Bijll Nachenius)*** stamverwant zou zijn met het oude Elburgsche geslacht Nagge, wordt afdoende weerlegd. Een zeer uitvoerig artikel is gewijd aan het uit Neuenhaus stammende geslacht ***Piccardf (Soctbrood Piccardt),*** dat zich wijd vertakt heeft, vooral in de provincie Groningen. De familie *du Rieu,* waarvan een volledige genealogie gegeven wordt, heeft blijkbaar niets gemeen met het gelijknamige geslacht, dat in Wapenheraut 1914 behandeld wordt. Na de behandeling van het Venlo'sche geslacht *Sleurs,* dat blijkbaar geen wapen voert, wordt een artikel gewijd aan de familie ***Thurkow,*** waarvan de stamreeks teruggaat tot ± 1550. Behalve de Oost-Indische, West-Indische en Drentsche takken, worden ook 2 illegitieme takken in de West vermeld. Een complete genealogie van het geslacht *Verhagen* (*de* ***Jong*** *Verhagen*[3]), ***van*** *Bleyswijk Tierens* ***Verhagen, van As Vcrhagen)*** wordt gevolgd door een artikel, gewijd aan het Alkmaarsche regeeringsgeslacht ***van Vladeracken,*** dat nog niet aan het gelijknamige Zuid-Nederlandsche kon worden aangesloten. Na een geslachtslijst van *Walree* wordt de bundel besloten door een genealogie van het uit Heerewaarden stammende geslacht ***wan*** *Wessem,* dat behalve wapenovereenkomst blijkbaar niets uitstaande heeft met het Roermondsche regeeringsgeslacht van dien naam, waarvan de geschiedenis destijds gepubliceerd werd door wijlen A. F. van Beurden.

De 8 herplaatste genealogieën brengen alle belangrijke aanvullingen op hetgeen in vorige jaargangen geboden werd. Zoo werd in de stamreeks ***van*** *Berlekom* (*Berdenis* ***van*** *Berlekom*) o.a. de 3" generatie geheel gewijzigd. Van ***Eyck van*** *Zuylichem* wordt, te beginnen bij de 2" generatie, een complete genealogie gegeven. Opvoering van de stamreeks bleek, ondanks een hernieuwd onderzoek in het Delftsche gemeente-archief, niet mogelijk. De genealogie ***van*** *Heloma* werd zeer belangrijk aangevuld en van fouten gezuiverd, terwijl van de geslachtslijst ***Mccsfers*** de oudste ***2*** generaties geschrapt moesten worden. Opmerkelijk is, dat de oudste generaties ***van de Mortel*** nog meer summier worden gegeven dan in jaargang 1910. Ook het jongste takje is thans uitgewerkt. Van de familie ***van der Niepoort*** wordt thans ook de Portugeesche tak gegeven, terwijl eenige aanteekeningen omtrent gelijknamige eveneens te Utrecht in denzelf den maatschappelij ken stand geleefd hebbende doch niet aan te sluiten geslachten worden vermeld. Drie nieuwe generaties konden worden toegevoegd aan de stamreeks ***van*** *Scherpenberg,* waaruit blijkt, dat deze familie uit Grave via Antwerpen te Hamburg kwam. Van het geslacht *Waller* zijn de oudste 4 generaties geschrapt, als zijnde niet voldoende bewezen. De genealogie der latere generaties brengt belangrijke aanvullingen op ***de*** f amilie-uitgave van 1888.

De illustratie van den 23"" jaargang is niet rijkelijk te noemen. Bij de artikels Dijckmeester, Meesters, van de Mortel, du Rieu, van Scherpenberg en Waller zijn enkele reproducties van familieportretten gevoegd, terwijl de heraldische verluchting, ditmaal verzorgd door den teekenaar Lintvelt, behalve de gebruikelijke kleine wapentjes boven iedere geslachtslijst, de volledige wapenteekeningen brengt van de families Brongersma

[3]) Deze tak zou het wapen *Verhagen* vierendeelen met dat van ***d c*** *Jong,* hetwelk vrijwel identiek zou zijn aan dat van de bekende familie ***van*** dien naam, waaruit het adellijk geslacht ***de*** *Jong van* ***Beek en*** *Donk* en de familie *de Josselin de Jong* gesproten is. Wij meenen te mogen betwijfelen, dat er van eenige verwantschap tusschen de familie ***dc*** *Jong Verhagen* en voornoemde geslachten sprake is. — Red.

(proporties zijn niet mooi), Dijckmeester (in kleuren), van Heloma (zegelafbeelding en schoorsteenstuk) en du Rieu. Dat deze jaargang met eenige overhaasting van de pers gekomen is, blijkt ook uit het feit, dat de wapenbeschrijvingen van den Bosch, Egter, Meesters, Thurkow, van Bleyswijk Tierens Verhagen en van Vladeracken niet in alle opzichten kloppen met de gegeven afbeeldingen.

Het boekje bevat voorts een „In Memoriam", gewijd aan den overleden medewerker M. G. Wildeman, een lexicografisch naamregister op dezen jaargang, alsmede een uitvoerig naamregister op de verschenen 23 jaargangen. Een lijst van portretten besluit het interessante werk.

DEL CAMPO HARTMAN.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Bloís-Bloos.

1. *Henricus Jacobs Blois,* tr. ***Ploenfje Claessens,*** compareert Willemstad 1585 (dingrol Willemstad), † vóór Oct. 1611 (vestboek Fijnaart); uit welk huwelijk:
   1. ***Jacobus*** *Henricus,* (volgt 11).
   2. *Cornelis Henricus,* (volgt IIbis).
   3. *Nicolaes* ***Henricus Bloos,*** woont te Rosendaal 1621 (schepenacte Heiningen 15-4-1621).
   4. ***Maryke*** *Blose,* ged. Fijnaart 2-7-1589.

11. ***Jacobus*** *Henricus* ***Bloos,*** tr. ***Lysbet*** *Adriaens,* compareert voor schepenen van Heiningen 1627, en 15-4-1621, woont alsdan te Nieuw Gastel [1]; uit dit huwelijk:
    1. *Tanneke* ***Bloos,*** tr. Fijnaart 24-4-1639 ***Jan Adriaens*** *Coomans,* armmr. van Heiningen 1652, geb. Fijnaart 1617, zn. v. *Adriaen* ***Janse*** *Coomans,* burgemr. van Fijnaart, en *Thoentje* ***Huibertse Goers*** [2]).
    2. *Adriaen Jacobs* ***Bloos,*** ged. Fijnaart 7-10-1622, tr. ***Josyntje Jans;*** uit dit huwelijk: a. Cornelis, tr. als j.m. van Strijen, ondertr. Fijnaart 18-5-1669, ***Mayke*** *Ewouts* ***van Garendregt;*** b. ***Jacob,*** ged. Fijnaart 10-4-1651, tr. Willemstad 25-3-1695 ***Mayke*** *Janse Clootwijk,* wed. *Willem Danen.*

IIbis. ***Cornelis*** *Henricus* Bloos, ged. Fijnaart 30-3-1592, †1649 (zie vestboek Fijnaart), schepen en burgemr. te Fijnaart, tr. als wnr. van ***Lyntje Gerrits 2"*** Fijnaart 16-10-1621 ***Ploentje*** *Gijsberts.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Janneke* ***Bloos,*** ged. Fijnaart 18-12-1617.
2. *Fransyntje* ***Bloos,*** ged. Fijnaart 19-5-1619.
3. *Henricus* ***Cornelis,*** (volgt III).

Uit het tweede huwelijk:

4. Nicolaas, (volgt IIIbis).
5. Jacob ***Bloos,*** woont in Prinseland 1660 (vestboek Fijnaart), schepen Fijnaart 1682, tr. Fijnaart 13-3-1660 ***Mayke*** *Cameraet,* dr. v. ***Willem Pieferse*** *Cameraet,* schepen en burgemr. te Fijnaart, en ***Mayke Mertens.***
6. *Willemyntje* ***Bloos,*** tr. Fijnaart 7-4-1649 *Arien Bastiaens Coninck,* j.m. v. Almkerk.
7. *Piternella Bloos,* ged. Fijnaart 1-1-1627, tr. Fijnaart 7-5-1656 *Cornelis Meertens,* j.m. v. Blommendaal bij Clundert.

[1]) Blijkens Nederland's Adelsboek 1912, wordt *Cornelia Blois,* zuster van den stamvader van de tegenwoordige familie *Bloys van Treslong,* in dezelfde jaren vermeld als jonge dochter van Nieuw Gastel.

[2]) Zie „Het geslacht Koomans uit Klundert en Fijnaart" in Nederlandsche Leeuw 1936 nos 7 en 9.

8. *Ploentje Bloos,* ged. Fijnaart 9-10-1622.
9. Maria *Bloos,* tr. Fijnaart 30-4-1662 *Floris Fransen de Rooy,* j.m. v. Clundert.

III. *Henricus Cornelis Bloos,* schepen te Standaardbuiten, woont ald. „omtrent den Noorthoek" (nts. Losecaat, Klundert 19-7-1657), tr. 1" Fijnaart 17-4-1633 *Aeltje Gysberts,* wed. *Arien Fransen, 2"* Willemstad 20-10-1650 *Lauwrenske Adriaens*; uit het eerste huwelijk :
1. *Gijsbregt Bloos,* ged. Willemstad 17-12-1634, tr. *Christine Franse de Rooy* (laten in Prinseland een dochter, Maria, doopen, 13-8-1661).
2. *Jacob Bloos,* ged. Willemstad 15-6-1636, tr. *Maria Beversluis.*
3. *Petronclla Bloos,* ged. Willemstad 26-4-1643.
4. *Maria Bloos,* tr. Prinseland 29-4-1671 *Floris Franse de Rooy,* j.m. v. Clundert.

IIIbis. *Nicolaas Cornelisse Bloos,* ged. Fijnaart 19-8-1629, † 1688 (boedelscheiding voor schepenen van Fijnaart 23-12-1688), armmr., schepen, burgemr., stadhouder, tresorier van Fijnaart, vendumr., armmr., tresorier van Heiningen, stadhouder *van* Standaardbuiten; tr. 1" Fijnaart 3-12-1651 *Adriaentje Adriaens Cleyn,* j.d. v. Clundert, 2" Fijnaart 6-8-1679 *Janneke Franse de Alvée* wed. *Dionys Cornelis Huyberman, 3"* Fijnaart 3-3-1683 *Susanna* de *Jonge* [3]), j.d. v. Parijs, wed. Ds. *Daniel Meyerus*; uit het eerste huwelijk:
1. *Cornelis Bloos,* tr. Fijnaart 3-3-1683 *Maria Meyerus,* j.d. v. Dreyschor [3]); zij tr. 2" Fijnaart 14-10-1690 *François de Smeth,* schout en penningmr. te Fijnaart c.a.
2. *Jacobus Bloos,* ged. Fijnaart 4-1-1672, tr., ondertr. Willemstad 26-2-1700 *Elisabeth Rolaff,* ged. Willemstad 5-10-1670, dr. v. *Adriaen Pieferse Rolaff,* armmr., schepen, tresorier, burgemr., stadhouder van Heiningen, graankooper te Clundert, en *Maria Fransen van den Hill.*
3. *Cornelia Bloos,* ged. Fijnaart 21-5-1656.
4. *Apollonia Bloos,* ged. Fijnaart 5-2-1662, tr. Fijnaart 18-8-1688 *Johannes Lucasse Vermans,* wednr. *Lena Pieterse Cleyn,* geb. Nieuwerkerke, chirurgijn te Fijnaart (als dorpschirurgijn op een jaarwedde van f 25.— aangesteld 1669), armmr., kerkmr., schepen te Fijnaart, gezworen van Oude Appelaar, testeert voor schepenen te Fijnaart 22-4-1694 en 13-10-1698 [4]).
5. *Willemyntje Bloos,* ged. Fijnaart 20-7-1664 (getuigen : Diderick van der Zevender, schout te Roozendaal, en Christina Franse de Rooy), tr. Fijnaart 23-3-1686 *Jan Jacobs Bom,* burgemr. en schepen van Heiningen, zn. v. *Jacob Janse Bom,* procureur voor de vierschaar, burgemr. v. Fijnaart, en *Adriaentje Cornelisse Mijs.*
6. *Adriaen Bloos,* tr. Fijnaart 9-1-1695 *Nalida de Vrée,* j.d. *v.* Dordrecht, wonende te den Bosch.

[3]) Volgens de huwelijksacte te Fijnaart :
„ondertr. Dreyschor 31-1-1683. getrout Fiinaart 3-3-1683, vader en „moeder, zoon en dogter alhier getrout; De Heer *Niclaes* **Bloos,** stadt-„houder en oudt-burgemeester alhier, laatst weduwnaar van *Jenneke „Franse de Albé,* met juffr. *Susanna 'de Jonge,* geboortig van Paris en „wed. d'Heer *Daniel Meyerus,* in leven Bedienaar des Goddeliiken „Woords in Dreyschor ; en *Cornelis* Bloos, j. m. van Fijnaart, met *Marya „Meyerus,* j. d. v. Dreyschor."

[4]) Uit dit huwelijk *Lucas Janse Vermans,* geb. 1683, chirurgijn, schepen en gezworenen te Fijnaart, tr. Nieuw Gaste1 11-6-1702 ***Emmeke** Pieterse Provisie,* ouders van *Johanna Vermans,* tr. Fijnaart 26-12-1724 *Leendert Meeus van* **Dis,** burgem[r], majoor c[t]. schutterij te Fijnaart (zie „64-kwartierstaat" van Mr. C. W. Maris, Bibliotheek v. h. Genootschap).

Genealogische en heraldische gegevens gevraagd, ter aanvulling van bovenstaande f ragment-genealogie.

Dr. Mr. J. C. MARIS.

Graaf (Graeff).

Een tijd geleden kreeg ik ter inzage een folioblad papier, waarop met 17e eeuwsche hand aanteekeningen betreffende een familie *Graaf* of *Graeff* waren geschreven. Het geeft wel aardige bijzonderheden, doch helaas ontbreekt de plaatsaanduiding; m.i. moet het een kleine stad of dorp zijn, daar er van „de Kerck" gesproken wordt. De herkomst van het stuk was aan de eigenares onbekend. Het eenige verband, dat ik heb kunnen vinden is, dat zij afstamt van een *Margaretha de Graaf,* die op 86-jarigen leeftijd als weduwe van *Pieter Mouton* in den Haag overleed en die een dochter was van *Johannes de Graaf* en *Johanna Witte.* Deze Margaretha is niet in den Haag geboren, en haar ouders zijn evenmin aldaar getrouwd.

Hieronder laat ik het stuk volgen.

A° 1659 den 6 July ben ik *Claes Albertsz. Graeff* getrouwt met mijn Huysvrouw *Grietje Jacobsd.*

A° *1662* den 4 Novemb: sijnde Dondersdagh namiddag ten 4 ure is *Hiltjc Claes* geboren, en Sondaeghs namiddagh sijnde den 7 dito heeft sij haar doopsel ontfangen.

A° 1664 den 3 Novemb. sijnde dondersdaeghs namiddagh Is *Trijntje Claes* geboren ende Sondaegh voormiddagh, sijnde den 6 dito heeft sij haer doopsel ontfangen.

A° 1665 den 13 Juny Is mijn Vader Capiteyn *Albert Claes Graaf* des morgens in den Heer gerust sijnde in sijn Arm gequest voor sijn vyandt den Engelsman en datelijck gestorven, oudt sijnde 58 Jare en is den 17 dito doodt thuys gekomen ende den 19 dito alhier in de Kerck eerlijck begraven.

A° 1667 den 12 Januarij heeft mijn Vrouw twee kinderen gehaelt zijnde beyde dochters. Het een was doodt ter werelt gekomen en het ander heeft haer doopsel ontfangen op den 16 dito en is genaemt *Grietje Claesdr.*

A° *1670* den 21en October is geboren *Albert Claesz* ende den 26 dito heeft hij sijn doopsel ontfangen.

A° 1672 den 24 October Is geboren *Aeghje Claes* ende den 28 dito heeft sij haer doopsel ontfangen.

A° 1676 den 13 Augustij Is *Claes Albertsz Graaf* in den Heer gerust, in de Oostzee op 't Schip Carolius quint daarop commandeerde den Heer Admirael Tromp dienend voor luytenant.

A° 1677 is gestorven Capiteijn *Jacob Albertsz Graaf* tot Coppenhaven begraven commanderende op het Schip .....

Het verdere ontbreekt.

Mijn vraag is nu: weet iemand in welke plaats deze familiegebeurtenissen zich hebben afgespeeld ?

Mr. H. L. HOMMES.

Koninklijke Bibliotheek te Brussel. Belanghebbenden wordt erop gewezen, dat toegang tot voornoemde Bibliotheek sedert 15 December j.l. uitsluitend verleend wordt op vertoon van een toegangskaart *voorzien* van een *portret.* Aan buitenlanders wordt — zooals voorheen — alleen een kaart afgegeven op verzoek van het betrokken consulaat, à vijf francs. Bij aanmelding aan de K. B. dus een pasportretje meebrengen.

S. D. G.

VRAGEN EN ANTWOORDEN,

Beck. (LIV, 183, 252, 282-284, 316-317, 342-344, 375-376). ***Johannes Beck,*** die in 1651 te Leiden studeerde, moet in verband met het jaar zijner inschrijving aan de Hooge School ± in 1630/31 geboren zijn. Indien wij in hem met den Heer van Wessem (k. 344) den zoon van gouverneur *Wilhelm Beck* mogen zien, dan moet hij bij zijn overlijden te Parijs in 1658 25 à 27 jaren oud zijn geweest. In dat geval zal zijn vader *Wilhelm* op zijn laatst in 1605/10 zijn geboren en bij de geboorte van zijn zoon tusschen 21 en 28 jaren oud zijn geweest. Na, 1610 kan *Wilhelm Beck* ***wel*** niet het levenslicht hebben gezien,

Indien de beide gouverneurs Mr. *Jacob Beck* († 1709) ***en Abraham*** *Beck* († ***1710)*** inderdaad broeders zijn geweest ***en*** zoons van gouverneur ***Matthias*** *Beck* — met den Heer Maduro (k. 375) neem ik aan dat er slechts één gouverneur *Beck* met dien voornaam heeft bestaan — dan zouden beiden, aangenomen dat zij ± 1638 en 1640 geboren waren, ongeveer 70 jaren oud zijn geworden. Dat zij geen zoons van *Wilhelm Beck* waren, staat op grond van den brief van 31 Dec. 1659 (k. 342) onomstootelijk vast. Kunnen hunne juiste geboortedata niet uit ouderdomsopgaven in overlijdensacten, bij getuigeverklaringen e.d. bij benadering worden vastgesteld? In ieder geval zullen zij wel jonger geweest zijn dan hun neef ***Johannes,*** de zoon van *Wilhelm,* waaruit zou zijn af te leiden dat gouverneur ***Matthius ook*** jonger was dan *Wilhelm,* hoewel deze hem in zijn ambt opvolgde. Want indien ***Matthius*** bij de geboorte van zijn oudsten zoon (1638?) ook 21 à 28 jaren oud geweest is, dan zal hij vermoedelijk circa 1610/17 geboren zijn en bij zijn overlijden in 1668 51 à 58 jaren oud zijn geweest.

Wilhelm Beck noemde zijn eenige zoon: *Johannes.* Deze voornaam zal deze aan zijn grootvader van moederszijde *Jan (Johannes) Middelman* hebben ontleend. Nu *Wilhelm* geen tweeden zoon had, wiens voornaam een aanduiding zou hebben kunnen bevatten van dien van zijn grootvader van vaderszijde, dienen wij na te gaan of een dergelijke gevolgtrekking bij *Matthius wèl* mogelijk is.

Indien het juist is dat de gouverneurs Mr. *Jacob* en *Abraham Beck* zoons van *Matthias* zijn geweest en laatstgenoemde inderdaad een broeder van *Wilhelm* was, dan zou een persoon met name ***Jacob*** of *Abraham Beck,* die een ouderen zoon *Wilhelm* (geb. ± 1605/10) en een jongeren zoon *Mafthias* (geb. ± 1610/17) had of kon hebben gehad, ongetwijfeld als vader van de gouverneurs *Wilhelm* en *Matthius Beck* in aanmerking komen en dit te eerder, wanneer deze persoon bovendien bewijsbaar hetzelfde wapen voerde als *Jacob Beck* op Curaçao in 1705 (k. 283).

Wilhelm Beck heet uit „Staelbergh" herkomstig, eene plaats, die volgens den samensteller der genealogie Hoeufft (k. 343) in Beieren zou liggen. In werkelijkheid is hier echter S t o l b e r g bij Aken bedoeld, vroeger zeer vaak Staelberg, Stalbergh enz. geschreven. Deze plaats van herkomst verwijst met stelligheid naar de reeds door den Heer R. T. Muschart (k. 283) terloops vermelde Akensche familie *Beck.* Het door deze geciteerde werk „*Aachener Wappen*" door ons Eerelid Macco bevat echter niet alleen op pl. 5 en 6 afbeeldingen der wapens van *Gerlach Beck,* ***1605*** (geheel overeenkomstig aan dat van *Jacob Beck* op Curaçao van 1705) en van *Peter Beck,* 1489 (met dezelfde wapenfiguren, doch anders geplaatst), maar verwijst in den tekst (p. 25) ook naar eene uitvoerige genealogie *Beck,* door Macco gepubliceerd in zijne „*Beiträge zur Genealogie rheinischer Adels- und Patrizierfamilien,* dl. III, Ge*schichte und* ***Genealogie der Familien*** *Peltzer* (Aken, 1901), pp. 697, 185 e.v.,

Deze genealogie moge hier — voor ons doel bekort — volgen.

1. *Peter Beck* („deze familie behoorde tot de eerste, die te Aken het nieuwe geloof beleden"), † vóór 29 April 1551, burger van Aken, tr. *Catharina ...,* † na 29 April 1551.
   Hieruit 7 kinderen w.o.:

11. *Jakob Beck,* geb. Aken 1513, † ald. 1556, verklaart in 1553 als getuige 40 jaren oud en lid van den Raad der stad Aken te zijn en van den koophandel en de opbrengst zijner goederen te bestaan. Tr. *Gertrud ...,* † na 29 April 1551.
    Hieruit 6 kinderen w.o.:

III. *Wilhelm Beck,* waarsch. geb. Aken (± 1550?), † (Stolberg ?) 1619, mr. kopergieter [1]) in de „Henckerei" te Stolberg, eigenaar met zijn broeder ***Gerlach*** van de Junker Henrich- of Binsfeldgieterij aldaar, door hem sinds 1607 bewoond. Tr. (± 1579/80?) Maria (von *Lintzenich?*).
    Kinderen :
    1. *Jacob* (geb. ± 1580? Ms.), zegelde in 1620 met een wapen, dat met het in 1605 en 1705 gevoerde overeenstemt (de vogel is hier echter beslist geen zwaan). Zijne dochter was gehuwd met *Nicolas Bittals.*
    2. *Maria* (geb. ± 1583? Ms.), tr. N. N. *Moers.*
    3. *Balfasar,* volgt IV.
    4. *Wilhelm,* volgt IVbis.

IV. *Batasar Beck* (geb. ± 1586 ? Ms.), † tusschen 1626 en 1638, mr. kopergieter te Stolberg, tr. vóór 1614 ***Maria*** *Peltzer* (geb. ± 1592? Ms.), dr. van *Matfheis* en *Margaretha. ...*
    Kinderen (waarsch. te Stolberg geboren) :
    1. *Matheis,* ged. Weiden (Geref.) 2 Maart 1614.
    2. *Balthasar,* ged. Stolberg (Geref.) 27 Dec. 1615.
    3. *Jacob,* geb. Stolberg (Geref.) 29 Dec. 1620.

IVbis. *Wilhelm Beck,* geb. 1589, † in de Dollartsgieterij bij Stolberg 11 Jan. 1648, mr. kopergieter, tr. vóór 1628 *Elisabeth Becks.*
    Kinderen (met uitzondering van het 3e te Stolberg gedoopt) :
    1. *Wilhelm,* ged. 28 Aug. 1628.
    2. *Peter,* ged. 31 Jan. 1630, † 22 Jan. 1661.
    3. *Jakob,* ged. Aken 25 Febr. 1631.
    4. *Lambert,* ged. 8 Oct. 1633.
    5. ***Johannes,*** ged. 19 Nov. 1635.
    6. Maria *Elisabeth,* ged. 7 Febr. 1638.

Het lijdt wel geen twijfel, dat de gouverneurs *Beck* in bovenstaande genealogie zullen moeten worden ingeschakeld. Aldaar vinden wij alle bekende voornamen terug : *Wilhelm, Mattheis, Jacob, Balfasar.* In de eerste plaats trekt de onder 111, 1 vermelde *Jakob Beck* onze aandacht. Deze was gehuwd en liet ook eene dochter na. Indien hij ook zonen had, dan zou onder hen volgens de „Leitnamensitte" zeker een *Wilhelm* verwacht mogen worden. Helaas kennen wij den naam van zijn schoonvader niet, zoodat niet valt uit te maken of hij ook een naar dezen genoemden zoon *Mattheis (Matthias)* gehad kon hebben. Indien gouverneur Mr. *Jacob Beck* inderdaad een zoon van gouverneur *Matthias* was, dan valt er veel voor te zeggen in bovengenoemden *Jakob Beck* den vader van ***Matthias*** te zien; immers, deze *Jakob* kon, daar hij ± 1580 schijnt te zijn geboren, zeer wel een ± 1605/10 geboren zoon *Wilhelm* en een 4 1610/17 geboren zoon *Mattheis* gehad hebben. Intusschen heeft

[1]) Aldus meenden wij het woord „Kupfermeister" te moeten vertalen. Volgens mededeeling van het lid J. P. B. te U. zou het messingfabrikant beteekenen (messing werd gefabriceerd uit de nabij Aken gevonden „Galmei" en koperers). Aangezien dit koperers o.a. door Neurenbergsche kooplieden werd aangevoerd, is het volgens den Heer B. mogelijk, dat de familie ***Berk*** uit Beieren herkomstig was. — Red.

men hier nog met teveel onzekerheidsfactoren te doen. Voor alles staat het voor mij nog geenszins vast, dat de beide gouverneurs uit den aanvang der 18e eeuw zoons van Matthias zijn geweest.

Herinnert men zich n.l. dat een ***Balthazar*** *Beck* in 1668 agent van het assiento en later vaandrig en kapitein der schutterij op Curaçao (k. 375) was, dan is de veronderstelling wellicht niet te gewaagd, dat deze hun beider vader is geweest. Deze ***Balthazar*** kan zeer wel een zoon van gouverneur ***Matthias*** zijn geweest, in welk geval er een sterk vermoeden zou bestaan, dat ook de vader van laatstgenoemde *Balthazar* heette. ***Matthias zou*** dan identiek kunnen zijn met *Matheis* (zie hierboven IV, 1), den in 1614 gedoopten zoon van ***Baltasar*** *Beck* te Stolberg. De juiste huwelijksdatum van laatstgenoemde is onbekend. Indien deze echter werkelijk ± 1586 het levenslicht zag, kan hij zeer goed een ± 1610 geboren ouderen zoon *Wilhelm* hebben gehad, in welk jaar hij ongeveer 24 jaren oud was. Volgens de „Leitnamensitte" moet men hier immers een oudsten zoon *Wilhelm* verwachten, die naar zijn grootvader van vaderszijde (zie hierboven III) vernoemd werd. Op deze wijze zou gouverneur *Wilhelm Beck* in de genealogie van den Heer Macco zijn ingeschakeld, welk feit dan niet alleen door zijn herkomst uit „Staelbergh" en de wapenovereenkomst, maar ook door de regelen der „Leitnamensitte" zou zijn bevestigd. Ik geloof derhalve, dat gouverneur ***Matthias*** en zijn veronderstelde broeder *Wilhelm* zoons geweest zijn van het echtpaar Baltasar *Beck* × ***Maria Peltzer*** te Stolberg, hetgeen ongetwijfeld nader zou kunnen worden vastgesteld, wanneer men ter plaatse, d.w.z. in Aken en omgeving, ter zake een grondig onderzoek instelde.

Frankfurt a/Main. HEINRICH MÜLLERS.

Brasseler-Baumbrock, ***Pancratius*** *Brasseler,* verm. geb. te Valkenburg ± 1610, huwt te Maastricht, als weduwnaar van *Elisabeth* ***Dorren, 17*** Januari 1638 ***Anna*** *Baumbrock* (*Paumbrock*), verm. geb. te Hulsberg (bij Valkenburg).

Te Maastricht en te Valkenburg werden kinderen uit dit huwelijk gedoopt.

Wapen en voorouders van dit echtpaar gevraagd.

Breda. VAN ROOSMALEN.

Brouwer, Gezocht wordt het wapen van ***Egbert*** *Andries* ***Brouwer,*** geb. Elburg ± 1724, geh. Elburg 28 Dec. 1760 met *Catharina McLeod*; kapitein in het Regiment Nassau-Weilburg.

Naar men zegt, is deze *Brouwer* ***een*** afstammeling van ***Jacob Dirksz. Brouwer,*** genoemd in 1572 te Enkhuizen met *Semeyns,* ***Buyskes e.a.***

W. U.

Egbert (of *Eibert*) ***Andries Brouwer,*** ged. Elburg 14 Sept. 1724, was een zoon van ***Arend Brouwer,*** schepen, raad en burgemeester van Elburg, en van *Gijsbertha* ***Johanna Lutteken.*** Hij voerde evenals zijne broeders en zusters het gevierendeelde wapen, in het Armorial Général van Rietstap beschreven onder Brouwer-Doornspijk (zie echter de rectificatie van den Heer R. T. Muschart in N. L. 1933, kk. 415/416).

Volgens mijne aanteekeningen was ***Egbert Andries Brouwer 2*** × gehuwd: 1" (procl. Elburg 28 Juni 1754) met ***Johanna*** *Charlotta* ***Schrassert,*** en 2" als sous-Ltn[t] in het Regiment Nassau-Weilburg (procl. Elburg 28 Sept. 1760, attest. om elders te trouwen) met ***Catharina Macleod.*** Uit het tweede huwelijk werd ***25*** Sept. 1763 te Elburg gedoopt *Hermina Geertruida* ***Brouwer,*** die 5 Oct. 1787 te Kampen huwde met Mr. ***Gerrit Buyskes,*** geb. Enkhuizen 2 Nov. 1765, laatstelijk vicepresident van het Hoog Gerechtshof te Batavia, overl. ald. 6 April 1832, zoon van Mr. ***Pieter*** en *Arnoldina Adriana Jordens*

en broeder van den Commissaris-Generaal van Nederl.-Indië *Arnold Adriaan Buyskes.*

Van eene afstamming van het Elburg-Hattemsche geslacht ***Brouwer*** uit ***Jacob Dirksz. Brouwer,*** in 1572 te Enkhuizen vermeld, is mij niets bekend.

VALCK LUCASSEN.

Bruening. Gegevens gevraagd over de voorouders van ***Margaretha*** *Bruening* (Breuning, Bruining ?), die in 1666 te Terborg geboren zou zijn en 1" in 1691 huwde met *Wilhelm* ***Friedrich*** *Bögel,* Oberförster te Hilchenbach en 2" 8 Jan. 1695 te Siegen met *Johann Kaspar* ***Trainer,*** Raad en Amtmann aldaar en Kammerdirektor van den Vorst van Nassau-Siegen.

D. ***v.*** L.

Cramer, Gezocht wordt het wapen van ***Anna*** *Cramer,* geb. Amsterdam 29 Jan. 1748, dochter van ***Jan Hendrik*** *Cramer* en *Clara* ***Maria Christoffers,*** geh. Amsterdam in 1769 met Prof. ***Andreas Bonn.*** Anna *Cramer* was in 1802 regentes van het Luthersche Diaconie Weeshuis.

J. H. Cramer, suiker-raffinadeur te Amsterdam, geb. 1715, was zoon van ***Jan Cramer,*** koopman te Amsterdam, geb. Sweringen (Duitschland) in 1663, geh. Amsterdam 8 Aug. 1703 in de Luthersche kerk met ***Hedwigh van Riedt.***

W. U.

Fischer de Monrepos, (LIV, 186). ***Maria Arnolda Fischer de*** *Monrepos,* geb. 1198 en gehuwd met. *Carel* ***Frederik, Jan Pieter*** (baron) van *Wijnbergen,* ***was*** de dochter van *Charles* ***Louis Fischer*** (1761-1823), uit den tak van Oberried (Zwitserland) en (× 1797) ***Marie Gertrude*** *Savelkoels,* van 's-Gravenhage.

Over het voorgeslacht van Charles ***Louis Fischer*** kan ik het volgende mededeelen.

Zijne ouders:

Gottlieb ***Fischer,*** de Oberried (1736-1797) × Suzanne Catherine Margaretha ***Fischer (1737-1761).***

Zijne grootouders:

Victor ***Fischer (1709-1750)*** × ***1732*** Marie Elisabeth Zeerleder (1707-1771).

Jean Emmanuel ***Fischer (1711-1764)*** × ***1732*** Elisabeth *Daxelhofer.*

Zijne overgrootouders:

Beat Rodolphe ***Fischer (1668-1714)*** × ***1697*** Anna Cath. ***Steiger (1680-1729).***

Jean Jacques ***Zeerteder*** (1675-....) × ***1698*** Margaretha *Lutz.*

Henri Fred. ***Fischer (1676-1725)*** × Anne Margr. *Müller.*

Jean Rodolphe *Daxelhofer* ***(1691-1756)*** × ***1708*** Anne Marie Rosina ***Steiger.***

Zijne bet-overgrootouders:

Beat ***Fischer (1641-1698)*** (zn. v. Beat en Esther *Tribolet*) × ***1667*** Euphrosyne *Wurstemberger* (1650-1727) (dr. v. Jean Rod. en Euphrosyne ***Fischer).***

Christ. ***Steiger*** (1651-1735) (zn. v. Emmanuel en Catherine *Daxelhofer*) × ***1678*** Anne Cath. ***Berseth*** (1664-....) (dr. v. Jean en Catherine ***Hunziker).***

Niclaus ***Zeerleder*** (zn. v. Niclaus en Catherine *Düholzer*) × 1661 Barbara *Düring* (dr. v. Christian en Margreth *Keller*).

Emmanuel ***Lutz*** (....-1713) (zn. v. Jean en Maria *Tillier*) × ***1663*** Joh. Rosina *Wurstemberger* (1631-....) (dr. v. Jean Rod. en Madlen de *Wattenwil*).

Beat ***Fischer (1641-1698)*** (zn. v. Beat en Esther *Tribolet*) × ***1667*** Euphrosyne *Wurstemberger* ***(1650-1727)*** (dr. v. Jean Rod. en Euphrosyne *Fischer*).

Jean *Müller* (1657-1725) (zn. v. Johannes en Anna ***Bickard)***

× 1680 Joh. Saloné de *Wattenwil* (dr. v. Alexander en ...).
Karl *Daxelhofer* (1659-1700) (zn. v. Niclaus en Barbara ***de Büren***) × ***1684*** hlargrete ***de Diesbach*** (dr. v. Rodolphe en Maria *May*).

Christophe Steiger (1651-1735) (zn. v. Emmanuel en Catherine *Daxelhofer*) × ***1678*** Anne Cath. ***Berseth*** (1664-....) (dr. v. Jean en Catherine *Hunziker*).

Desgewenscht ben ik bereid nog andere inlichtingen over deze familie te verstrekken.

Brussel. FORTUNÉ KOLLER.

Goudoever (van)-Wildeman, Wie waren de ouders van *Gerritje Wildeman,* overl. te Utrecht 23 Sept. 1776, aldaar 6 Februari 1754 gehuwd met *Izaak van Goudoever,* en waar en wanneer is zij geboren en gedoopt?

Breda. VAN ROOSMALEN.

Huyser-vau Brakel. Op 31 December 1741 werd te Leiden gedoopt ***Hendrik,*** zoon van den catechiseermeester *Johannes Huizer* en van ***Aafje Hendriks*** en kleinzoon van ***Steven Huyser,*** afkomstig uit Recklinghausen „int Ceulsland" en van *Riemke* ***van Zeyst*** uit Harlingen. De naam *Huyser* komt evenwel lang voor 1700 in 't Album Studiosorum van Utrecht voor, als komend van Amsterdam.

Hendrik Huyser werd als 14-jarige te Leiden student in de theologie en was eerst predikant te Colmschate-Diepenveen, daarna een menschenleeftijd te ter Aar.

Hij trouwde in 1755 te Diepenveen *Johanna Adriana van Brakel,* op 24 Augustus 1749 te Deventer geboren als dochter van ***Jacob van Brake1*** en ***Maria van Byland.*** (Aandere kinderen uit dat huwelijk ***Cornelia Catharina, 8*** Juni 1755 en ***Jan, 15*** April 1753). In 1747 kreeg te Deventer burgerrecht ***Jacob*** *van Brakel* van Moercapelle, aldaar 6 Mei 1714 gedoopt als zoon van ***Jan*** van *Brakel* en *Ariaantje Ariens Oosthoek* en aldaar 22 Jan. 1736 gehuwd met Cornelia *van Pompen. Hermanus* ***van*** *Brakel* was te Deventer Duitsche schoolmeester en ook een zoon van ***Jan van*** *Brakel,* doch elders geboren.

Ds. ***Huyser*** schreef, toen hem in 1786 te ter Aar een zoon werd geboren deze eigenhandig in als *Hermanus* ***Hendrik Huyser van*** *Brakel.*

Is er iets omtrent deze van ***Brakel's*** gepubliceerd en wie kan ***Maria van Byland*** zijn ?

H. Mr. A. S. M.

Keyser. (LV, ***62).*** In verband met den sub 1, 3 genoemden ***Lcendert Cornelisz. Keyser zou*** ik het volgende willen opmerken: als zijn echtgenoote wordt hier genoemd *Janneken Jansdr.* ***van Ruven. Nu*** komen in het Maandblad 1924, kol. 24 en 57 en 1933, kol. 23 gegevens voor over het geslacht *Nisbeth* te Gorinchem, waarbij genoemd wordt: *Janneke Nisbeth,* dr. van *Jan* en *Emmeke* ***van*** *Rueven,* tr. vóór ***8*** Juni 1602 *Lenardt* ***Keyser.*** Zeer vermoedelijk zijn deze beide echtparen identiek, welk vermoeden nog versterkt wordt door het feit, dat Janneke's eenige zuster, *Stijntgen Nisbeth,* als wees, ten tijde van haar huwelijk met *Philips* ***de*** *Flines* in 1605, te Rotterdam woonde. ***Janneken Jansdr. zou*** dan genoemd worden met den naam van haar moeder, wat begrijpelijk wordt, wanneer men ziet, dat haar vader, reeds overleden vóór 20 Jan. 1587, als eenige van zijn geslacht uit Schotland hier te lande gevestigd was, terwijl haar moeder uit een bekende Gorinchemsche familie stamde (haar vader, ***Job Pietersz. van Rueven,*** overl. 2 Juli 1602, was burgemeester ald.).

Leendert Cornelisz. Keyser, die koopman en landeigenaar te Rotterdam was (blijkens not. archief ald. No. 323, Ao. 1635, fol. 82), had een dochter *Adriaentgen Keyser(s),* geb. Rotterdam, begr. Haarlem Gr. Kerk 18 Jan. 1662, tr. le. *Cornelis Snaets,* koopman te Rotterdam of Haarlem, zoon van *Jan Snaets,* schepen van Rotterdam ; tr. Ze. omstr. 1640 ***Lucas de*** *Clercq,* geb. omstr. 1593, aschkooper te Haarlem, overl. ald. 20 Aug. 1652, zn. van *Jacques* en *Passchijntje Grijspeert,* wedr. van *Feyna* ***van Steenkiste;*** tr. 3e. Haarlem voor schepenen 7 Sept. 1654 ***Jacob*** *Elias,* ged. Amsterdam Nieuwe Kerk 9 Juni 1620, koopman ald., vanaf 1654 aschkooper te Haarlem, begr. ald. Gr. Kerk 29 Juli 1671, zn. van *Elias* ***Jacobsz.*** en ***Necltgen*** *Thonisdr.* — Adriaentgen testeerde voor not. van Loosdrecht te Amsterdam (datum niet ingevuld) en voor not. F. Swam te Haarlem 14 Sept. 1652 (deze gegevens zijn voor het grootste gedeelte afkomstig van den Heer Johan E. Elias).

Adriaentgen ***Keyser*** staat afgebeeld met haar zoon uit het eerste huwelijk, *Johan* ***Snaets,*** met haar tweeden echtgenoot ***Lucas de*** *Clercq* ***en*** diens voorkinderen ***Pieter, Janneke*** en *Passchijntje* op een portretgroep in het Stedelijk Museum te Amsterdam.

Over het geslacht de *Clercq* zie verder Ned. Patr. dl. XI. Opmerking verdient, dat ook dit uit Vlaanderen via Emden naar Holland uitgeweken is, terwijl een broeder van Lucas, ***Pieter de*** *Clercq* ***(geb.*** Haarlem 1601/02, ondertr. Amsterdam 15 Mei 1625 *Saartgen Davids,* geb. Leiden 1605/6), eveneens te Rotterdam gevestigd was. Of dit geslacht, dat de Doopsgezinde leer was toegedaan, verwant was aan de in kol. 63 vermelde ***de*** *Clercq*'en, is echter, ook in verband met het veelvuldig voorkomen van dezen naam in Vlaanderen, niet te zeggen.

Amsterdam. P. VAN EEGHEN.

Middelman, (LV, 63). *Jan* ***Middelman*** was, volgens de aanteekeningen in Archief Hoeufft, de eenige zoon van *Matthijs Middelman* en *Maria Spiegel(s),* uit Erkelentz bij Aken. Zijn geboortedatum is niet bekend, als jaar van overlijden wordt opgegeven 1608; hij verdronk bij het baden. Hij was te Keulen gehuwd met *Catharina Hoeufft,* dochter van *Johan* ***Hoeufft*** en *Catharina van Wessem,* beiden uit Roermond, geboren te Aken 1567 en overleden na 23 Dec. 1647 (zie Genealogie Hoeufft, pag. 61). Het wapen van Middelman was „d'or à une branche d'arbre f euillée de sinople".

Drie dochters zijn er bekend van het echtpaar *Middelman-* ***Hoeufft,*** n.l. Cathavina, gehuwd met *Wilhelm Beck,* ***Sophia,*** gehuwd met ***Hendrik (vun)*** *Hillensbert,* en ***Agnes*** of *Agneta,* gehuwd met *Pieter Hoeufft*. De eenige zoon uit het huwelijk *Beck-Middelman* was *Jean Beck* (zie LIV, 342); van het echtpaar *Hillensbert-Middelman* wordt een zoon ***Godefridus van*** *Hillensbert* opgegeven ; van het echtpaar *Hoeufft-Middelman,* dat te Nijmegen woonde, een zoon *Johan* ***Hoeufft.*** Een andere aanteekening vermeldt nog een zoon, Mr. ***Mattheus*** *Hoeufft,* geb. (of ged.) te Nijmegen 19 Aug. 1647. Doopgetuigen, enz. worden nergens genoemd.

De Nijmeegsche Hoeufften en de Roermondsche Hoeufften waren niet aanwijsbaar geparenteerd. De Roermondsche noemden de Nijmeegsche „Monsieur" en niet „Mon cousin", gelijk men zelfs zeer verwijderde verwanten nog placht te betitelen. Zij voerden ook een verschillend wapen, de Roermondsche op zwart een zilveren St. Andrieskruis (met een enkele maal bovenin een klein aanziend hoofdje; Hoeufft of Heufft beteekent hoofd, zie b.v. „bloitz heufftz", blootshoofds), de Nijmeegsche op goud een zwart, naar rechts gewend Moorenhoofd, soms ook met witten voorhoofdband. Dit laatste wapen voert ook de familie Hoeufft, die gelijktijdig met de Roermondsche te Venlo wordt aangetroffen; behalve uit hetzelfde wapen blijkt ook uit sommige acten, dat de Hoeufften te Nijmegen en te Venlo aan elkaar verwant moeten zijn geweest. In de genealogie Hoeufft worden de Nijmeegsche ***Heutz*** of ***Hoeuts***

genoemd (zie pag. 61, 64 en 69), dit is blijkbaar niet juist, de schrijfwijze „Heuts" voor „Hoeufft" komt trouwens ook voor in acten van de Roermondsche familie *Hoeufft*.

Wat de familie ***Middelman*** betreft, een ***Matthijs Middelman*** was in 1607 gehuwd met *Odilia Oidtman,* dochter van ***Peter*** *Oidtman,* schout te Erkelentz.

Bloemendaal. C. VAN WESSEM.

Pavort (van de), Wie kan aanvullen:

Jordaan van de *Pavort* (ook wel: *Jordanus* ***à*** *Pavort* of ***Puvortius),*** rector scholae te Leerdam, Rotterdam en Brielle, geboren te. ..... den. ..... 16. ., † Brielle 29 Aug. 1688; tr. Rotterdam 23 Juli 1655 *Cornelia van* ***Nes,*** geb. Rooterdam den.. .... 16. ., †....., dr. van.. .... en.. ....

Wie waren de voorouders van dezen ***Jordaan?*** Hij is ***niet*** identiek met zijn IJzendoornschen naamgenoot, die midden 17" eeuw te Utrecht studeerde.

Velp (G.). Mr. W. DE VRIES.

Robbé, Gevraagd de voorouders van *Fredrik* ***Frans Robbé,*** ***4*** Dec. 1682 in Amsterdam aangeteekend (van Delft, scheepstimmerman, oud 27 jaar, wonend op Kattenburg, ouders dood, geassisteerd door Pieter Pietersse Oloff) met *Saartje Maas van* ***Dalen*** (van Amsterdam, oud 24 jaar, geassisteerd door haar moeder, vader op reis, wonend als boven), welk huwelijk op 20 Dec. 1682 d.a.v. in de Nieuwe Kerk is gesloten.

Bergen (*N.H.*). Ir. A. F. H. BLAAUW.

Stappers, (LIV, 38). 1. ***Jacobus Josephus de*** Stappers, licenciaat in de Rechten, huwt ***Marie*** *van Ophoven,* hieruit:

11. ***Hendrik*** *Armand Willem* ***de Stappers,*** geb. Luik 27 April 1790, overl. Verviers 2 Aug. 1836, huwt 14 Sept. 1820 *Jeanne* ***Marie Charlotte de Trooz,*** geb. Verviers 26 Sept. 1797, overl. ald. 13 Maart 1869, dochter van Henri *Joseph* ***de*** *Trooz,* Notaris, en van ***Marie Françoise*** *Angenot.*

Tot dezelfde familie behoorde :

Christian ***Adolf Stappers,*** geb. Luik 1 Maart 1823, overl. Elsene (Brussel) 27 April 1866, huwde *Marguerite* ***Spirlet.*** Zij lieten twee zoons na:

a. *Carolus* ***Stappers,*** geb. in 1828.

b. ***Hendrik Stappers,*** geb. Verviers 5 April 1830, overl. 14 Dec. 1891, huwde in Aug. 1873 ***Agnès Brunninghausen,*** uit Keulen. Zij lieten vier dochters na, waarvan mij slechts bekend is:

Jeanne ***Stappers,*** nog in leven te Verviers.

In het Rijksarchief te Brussel, in „Greffes Scabinaux, Arr[t] de Bruxelles", nr. 4144, folio 289, Gemeente Humbeke, vind ik nog:

27 maij 1747: „Constitutie van Rente van 1400 guldens wiss. voor Jouff' *Joanna* Stappers Wed[e] ***Leonardus Gerobo*** tot Mechelen, ten laste van dese prochie van Humbeke volgens octroij."

Brussel. FORTUNÉ KOLLER.

Tymaeus of Tímaeus, In oude familie-aanteekeningen vond ik het volgende : *„Tymaeus* oder *Timaeus,* ***Jacob,*** von Amersford gebürtig, war Doctor der Philosophie und Theologie zu Cölln, und florirte zu Ende des 15. Jahrhunderts. Man hat von ihm Commentaria u.s.w.".

Wie kan mij gegevens omtrent genoemden ***Jacob T.*** verschaffen of wel bronnen vermelden, waarin ik nadere gegevens vinden kan ?

Amsterdam J. H. DE VEER.

Vermeulen-van der Laen. (LV, 32 en 56). De doopakte van Mr. ***Jan Pieter*** *Vermeulen* is gedagteekend Batavia 22

Maart 1769; getuigen worden daarin niet genoemd. Zijne latere tweede moeder *Maria Catharina Fabre,* van Batavia, huwde aanvankelijk aldaar op 6 Jan. 1759 den ondercoopman *Pierre* ***Jan Louis de*** *Fillietaz,* van Zwitserland, die als geëligeert Gouverneur van Malakka overleed (Mbl. XXII k. 246). Na het verscheiden van haren tweeden echtgenoot ***Jan*** *Vermeulen* trad zij blijkens Mbl. XXIII k. 189 in het huwelijk met ***Paul*** *Clair Massiah* en vervolgens trouwde zij na 16 Febr. 1790 ten vierden male met den weduwnaar Mr. ***Anthony*** *Wilhelmus* ***Senn van Basel,*** in 1791 en 1794 Burgemeester van Rotterdam. Ook dezen echtgenoot, die 22 April 1804 overleed, overleefde zij, want zij zelve stierf 30 April 1815 te Leiden, waar wellicht nog meer over haar te vinden zal zijn.

Volledigheidshalve zij vermeld dat Jan *Vermeulen,* in 1768 koopman der 0. 1. Compagnie, bij de naderende geboorte van voormeld kind, zijn geadopteerd zoontje ***Jan*** *Jansz. Vermeulen,* oud 6 jaar, op 4 Nov. 1768 per „Blijdorp" naar Nederland zond. Van dit zoontje is ons verder niets bekend.

's-Gravenhage. J. DE GROOT.

Heerlijkheid en Ambachtsheerlíjkheíd. Wat is het cardinale verschil ?

's-Gravenhage. J. J. VÜRTHEIM GZ N.

Het cardinale verschil was destijds gelegen in de hooge jurisdictie bij de heerlijkheden en de lage of dagelijksche jurisdictie bij de ambachtsheerlijkheden.

RED.

Heerlijkheid Hoogenhuysen, N. L. LV, 19 maakt melding van een Adriaan Studler van Zurck, ***heer van Hoogenhuysen*** en Bergen in Kennemerland.

Waar ligt deze Heerlijkheid Hoogenhuysen? Eveneens in Kennemerland ? Wie is de tegenwoordige bezitter, waar bevindt zich het archief en waar is event. litteratuur te vinden ? (v. d. Aa, i.v., vermeldt slechts een landgoed Hoogenhuizen, Z.Z.W. van Nijmegen bij Neerbosch).

's-Gravenlzage. J. J. VÜRTHEIM GZ N.

Onbekende wapens, Bij eenen Haagschen antiquair vond ik tafelmessen met het volgende alliantie-wapen (kleuren niet aangegeven) :

A. Gedeeld : 1. een halve adelaar, uitgaande van de deelingslijn.
2. twee schuingekruiste ganzenveerpennen, vergezeld van drie klaverbladen (2 en 1).

B. Een aanziende stierenkop, één klaverblad tusschen de hoorns en twee in den schildvoet.

De zilverkeuren zijn geheel weggesleten, zoodat het niet mogelijk is plaats van herkomst of jaartal aan te duiden. Zoowel de wapenteekening als het model der messen dateeren van omstreeks 1800.

's-Gravenhage. F. F. DE SMETH.

INHOUD 1037, No. 3.

Bestuursberichten. — Waterschapswapens voor Friesland 1930—1935, door Mr. A. S. Miedema. (Met een plaat). — De oudste generaties van het geslacht Hoynck, door J. C. Hoynck van Papendrecht. — Boekbespreking : Nederland's Adelsboek 1937 (35" jaarg.) ; Nederland's Patriciaat 1937 (23' jaarg.), door W. F. del Campo Hartman. — Korte mededeelingen : Blois-Bloos ; Graaf (Graeff) ; Koninklijke Bibliotheek te Brussel. — Vragen en antwoorden : Beck ; Brasseler-Baumbrock ; Brouwer ; Bruening; Cramer ; Fischer de Monrepos ; Goudoever (van)-Wildeman ; Huyser-van Brake1 ; Keyser ; Middelman ; Pavort (van de) ; Robbé ; Stappers ; Tymaeus of Timaeus ; Vermeulen-van der Laen. — Heerlijkheid en Ambachtsheerlijkheid ; Heerlijkheid Hoogenhuysen ; Onbekende wapens.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize* Eikenrode, ***Driebergen.***

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 4. **LVe Jaargang.** April 1937.

BESTUURSBERICHTEN.

Jhr. C. H. C. A. van Sypesteyn †.

Op 27 Febr. j.l. overleed in den ouderdom van 79 jaren op het kasteel Sypesteyn te Nieuw-Loosdrecht als laatste mannelijke afstammeling van zijn oud geslacht Jhr. C. H. C. A. van Sypesteyn, oud-rentmeester van het Kroondomein en oud-voorzitter en eerelid van ons Genootschap.

Met Jhr. van Sypesteyn is een zeer kunstzinnig man heengegaan, die zich van jongs af aan tot oudheidkundige studiën aangetrokken had gevoeld en zich op dat gebied eene veelzijdige kennis had verworven. Man van verfijnde smaak en oordeelkundig verzamelaar, wist hij eene belangrijke collectie antiquiteiten, zoo meubelen, porcelein als andere voorwerpen van kunstnijverheid, uit vroegere eeuwen bijeen te brengen, die, omringd met erfstukken uit zijn familiebezit, in zijn tot museum ingericht kasteel te Nieuw Loosdrecht eene passende omgeving vond. Bekend is vooral zijne fraaie verzameling oud Loosdrechtsch en Weespsch porcelein.

De herbouw van het oude slot Sypesteyn was zijn levenswerk. Met onuitputtelijk geduld en groote persoonlijke offers heeft hij zijn lang leven besteed om dit kasteel, dat vóór meerdere eeuwen reeds met den grond gelijk gemaakt was, uit zijne fundamenten te doen herrijzen. Door van zijne bezittingen een stichting te maken, waardoor zijne kostbare verzamelingen in eene haar waardige omlijsting in stand gehouden zullen kunnen worden, heeft hij het nageslacht ten zeerste aan zich verplicht.

Ook in verschillende publicatiën heeft de overledene van zijne eruditie blijk gegeven. Wij herinneren hier slechts aan zijne bekende werken over de oud-Hollandsche tuinarchitectuur, het oud-Hollandsch porcelein, de penningen, medaillons enz. van de Prinsen van Oranje-Nassau in 's-Gravenhage, enz.

Tot ons Genootschap in 1907 als lid toegetreden, werd hij reeds in 1909 als opvolger van Kolonel Wagner tot voorzitter verkozen. Tijdens zijn bewind kwamen verschillende belangrijke maatregelen tot stand, als de instelling der maandelijksche bijeenkomsten en der jaarlijksche excursies, de vestiging van onze bibliotheek in een eigen localiteit, de oprichting van de Groep van in Gelderland wonende leden enz. en zij, die in dat tijdperk reeds lid waren, zullen de aangenaamste herinneringen hebben bewaard aan zijne aristocratische, immer vriendelijke en hulpvaardige persoonlijkheid. Bij zijn aftreden in 1917 viel Jhr. van Sypesteyn dan ook terecht het eerelidmaatschap ten deel.

Zijne nagedachtenis zal door ons steeds in hooge eere worden gehouden.

Bij de teraardebestelling op Oud-Eikenduinen te 's-Gravenhage op Woensdag 3 Maart heeft bij verhindering van den Voorzitter de vice-Voorzitter Jhr. van Rheineck Leyssius namens het Genootschap den overledene de laatste eer bewezen.

R. I. P. v. L.

Tot lid zijn benoemd:

R. W. C. Baron VAN BOETZELAER ..... *Hilversum*
Utrechtscheweg 36.

B. J. VAN ECK ..... *'s-Gravenhage.*
Van Alkemadelaan 27.

Mr. Dr. P. J. H. W. C. VAN DEN HELM ... *Pijnacker.*
Burgemeester

K. L. M. TER HORST ..... *Lho Soekoen (Atjeh),*
Pirah Estate.

Jhr. W. J. P. VAN RHEINECK LEIJSSIUS .. *'s-Gravenhage.*
Dir. Cultuur Mij. Pondok Gedeh. *Delàstraat 63.*

Comte T. DE LIMBURG STIRUM ... *Huldenberg (België).*

A. K. PERK ..... Laren *(N.-H.).*
Lantentijnen 14.

P. WEFERS BETTINK ..... *Rotterdam.*
Dir. bijk. Amsterd. Mij. v. Levensverz. *Coolsingel 89.*

Adreswijzigingen.

Jhr. T H . RÖELL . . . . . *Semarang.*
Gang Schmalz.

Mr. H. N. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE . . . . . Wassenaar.
Nassaulaan 4.

Bijdrage tot de oudste generaties van het geslacht Bentinck,

door J. DE GROOT.

I.

Nadat nu wijlen Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland in ons maandschrift van 1918, k. 303-306, met deskundige hand de toenmalige stamreeks van dit geslacht in N. A. van 1912 van de eerste zes generaties ontdaan had, was het terrein vrij voor een nieuwen bovenbouw van den stamboom, die nu aanving met *Hendrik Bentinck* (1400—1431). Op keurige en overtuigende wijze heeft vervolgens de Heer W. Wijnaendts van Resandt (verder als W. v. R. aan te halen) in ons maandblad van 1929, k. 259-269, aangetoond, dat deze Hendrik reeds in 1385 [1]) voorkwam in het testament van zijn vader *Johan Bentinck* (± 1347—1385), die o.m. gegoed was te Dommeren (bij Epse, tusschen Gorssel en Deventer), en dat de vader van dezen Johan naar de Leitnamensitte waarschijnlijk *Stephanus Bentinck was,* die in 1333/4 werd aangetroffen (k. 268). Er kwamen dus één zekere en één vrij zekere generatie bij.

Zonder hooger te kunnen reiken zouden wij gaarne tot het verdienstelijk werk van den Heer W. v. R., zooals dit in de IIde uitgave (1930) van het Historisch gedeelte van N. A. juncto N. A. van 1936 tot uiting is gekomen, een steentje bijdragen. Toevallig toch is het ons mogelijk aan de hand van deel 1 van het Tijdrekenkundig Register van Overijssel (T. R. Ov.) den door W. v. R. zóó hecht opgetrokken nieuwen bovenbouw met een stevigen zijwand te versterken.

Wanneer in 1333/4 voormelde Stephanus Bentinck verschijnt, heeft hij evenzeer als een naamgenoot, *Henricus Bentinck,* allerlei ontginningen in het ambt van Voorst. Eene oorkonde van 25 Jan. 1332 [2]) leert ons woordelijk, dat de getuige Steven de *broeder* van Henricus Bentynck was. De schout te Zutphen, rechtsdag houdende te Dummere, doet daarbij kond, dat ten overstaan van hem deze Henricus Bentynck met zijn zoon *Johannes* en zijne echtgenoote *Lutgardis op* de abdis en het convent van Ter Hunnepe heeft overgedragen een land van 5 malder rogge bij Dummere op den Enk (Oppen Encke) als edel eigen goed, met twee stukken hooiland, het een Strowyck geheeten en het ander onder Dummere bij Grevinchorst gelegen, alsmede een waartal aldaar te houte en te velde met allerslagter nut. Insgelijks hadden *Helmich, Lutgard* en *Mechteld,* kinderen van wijlen *Helmich Bentynck,* een anderen zoon van Henrik en Lutgard bovengemeld, van die bezittingen afstand gedaan.

Eene serie van goed aansluitende gegevens en daardoor een schat van het zuiverst genealogisch goud ! Met de duidelijke gegevens van W. v. R. konden zij vlot in den bij deze verhandeling behoorenden overzichtelijken staat worden verwerkt.

Bij de samenstelling van dezen staat is tevens een drietal andere oorkonden benut, dat ons nog verder omtrent de persoonlijkheid van Henrik Bentinck inlicht.

De eerste is van 25 Jan. 1321 en daarbij beleent Seyno van *Hekeren,* die ook als Seyne van *Dorth* (1313-1359) bekend staat [3]), Werner Haderslef met de tienden over Nyenhuis in Oxe ten overstaan van drie leenmannen, te weten *Herman* van *Hunlo, Henrik Benting* en *Gelmar,* den kleinzoon van Hencekin. Henrik was dus leenman van Dorth. Voorts is Gelmar's grootvader Hencekin denkelijk te vereenzelvigen met *Hasceken van Dummeren,* die op 14 Aug. 1266 tezamen met den meyer van Oxe als getuige optreedt.

De tweede oorkonde is niet minder belangrijk. Op 30 Nov. 1327 betuigt de Richter van den graaf van Gelre in Voorst, dat het kapittel der kerk van Deventer ten behoeve van de abdis en voormeld convent van Ter Hunnepe, alsmede van *Everardus de Wilpe* afstand heeft gedaan van een aan hen verkochten hof in het kerspel Voorst. Hierover stonden de ridder Gerard van *Damme,* welk geslacht luidens de verhandeling van W. v. R. later aan dat van Bentinck verwant blijkt te zijn, alsook de drie knapen *Henric Benting, Steven van Almelo* en *Henric Scuring.* Laatstgenoemde was reeds op 25 Sept. 1323 [4]) Richter in de Veluwe, terwijl Steven van Almelo (1297-1337) een zoon van *Egbert heer* van *Almelo* en *Agnes van Sulen* (Zuylen-Anholt) en zelf heer van der Empen was [5]).

Niet alleen staat nu vast, dat het geslacht Bentinck reeds in 1327 riddermatig was [6]), maar ook dat een lid daarvan vóórging aan een telg van een zóó oud en aanzienlijk geslacht als Almelo. Dit verschaft reeds dadelijk een stellig gegeven omtrent de toenmalige „standing" van de Bentinck's en zulks is te meer van belang, naardien het vorengenoemd geslacht van Damme (van den Damme), nevens gelijke voornamen als Hendrik en Helmich ook een zelfde wapen, te weten het ankerkruis, voerde [7]). Zou Bentinck wellicht eene afsplitsing van dat zeer oude geslacht vormen? Op dit punt komen wij onder III terug.

Voor het laatst wordt Hendrik op 25 Febr. 1340 ten tooneele gebracht. Alsdan blijkt *Elizabeth,* weleer vrouwe van *Brunchorst* en destijds abdis van meergenoemd klooster Ter Hunnepe, een pond (talentum) gekocht te hebben uit de landerijen van *Henricus Bentinc* in Dummere.

Dat Henrik Bentinck inderdaad een persoon van eenige beteekenis was, leeren ons ook de bij den Hoogen Raad van Adel aanwezige aanteekeningen van den grooten van Spaen, waaruit wij onder dankbetuiging ervaren, dat Henrik in 1312 borg was voor de stad Zutphen. Hij komt dus van 1312 tot 1340 voor.

Zijn wij evenmin als de Heer W. v. R. in staat de stamreeks hooger op te voeren, toch mogen wij wellicht veronderstellen dat de in het Historisch gedeelte van 1930 van N. A. vermelde *Wenemarus Bentinck,* die op 5 Jan. 1304 [8]) verschijnt, tot eene oudere generatie van dit geslacht behoort. Hij is dan namelijk

---

1) Nichtstaatliche Archive Westfalens, Warendorf, blz. 185.

2) Daar de oorkonden gemakkelijk te vinden zijn, zoowel in het T. R. Ov. als in Wubbe's regesten van het archief van het klooster Ter Hunnepe, waaruit zij afkomstig zijn, moge de aanduiding van de desbetreffende blz. of nos. grootendeels achterwege blijven.

3) Blijkens het Aanhangsel van vorenaangehaald T. R. Ov. (blz. 132) was deze Seyne een zoon van *Elygher van Dorrete,* die elders op 6 Jan. 1312 scult van Salland wordt genoemd, en een oudere broeder van *Johan* en *Henrick van Dorth* (vgl. ook Mr. S. Muller Fz, Regesten van het Archief der Bisschoppen van Utrecht, n⁰ 1080, dat echter de verwantschap minder juist weergeeft). Die vondst lost eene oude strijdvraag op, behandeld in N. L. XXXIII (1915), k. 302—306 en 381, en Gelre, XIX (1916), pag. 29-33. Zooals bekend, waren deze Dorth's van huis uit *Hekeren's.*

4) R. A. Arnhem, Arch. St. Jan, n⁰ 2.

5) Zie Mr. Hattink in Versl. en Med. Overijss. Recht en Gesch., Stuk XXI (1900), blz. 7.

6) Ook de in den aanhef genoemde *Johan Bentinck* bleek in 1356 knape te zijn. Zie mijne verhandeling-Oldeneel in N. L. LV. k. 39. noot 5.

7) Vgl. Ilgen, Westf. Siegel, Heft 4, Tafel 157,' 19, behelzende het zegel van *Helm (ici) van dm Damme* van 1386 (R. A. Arnhem, Arch. Borculo, Inv. Mscr. IV: 58), alsook de Raadt, Sceaux armoriés, 1, pag. 367.

8) R. A. Arnhem, Archief Comm. St. Jan, n⁰ 5".

getuige van Arnoldus (de Vrensdorpe), Commandeur van St. Jan, als die Commandeur aan het huis van St. Jan te Arnhem het goed Sybbinck, gelegen in Voorstonden (aan den overkant van Zutphen), opdraagt. Deze opdracht wordt bezegeld door den ridder ***Everardus*** van *Wilpe,* wiens gelijknamigen verwant wij hiervoren in 1327 tezamen met Henric Bentinck ontmoetten. Wilpe ligt niet ver van Dommeren, waar de Bentinck's gezeteld waren.

11.

Thans eerst nog eenige bijzonderheden omtrent verscheidene leden van de oudste generaties van het onderwerpelijk geslacht. Wij moeten ons daarbij beperken, omdat anders ons opstel nog geruimen tijd in de pen zou blijven.

Henric's kleinzoon ***Helmich Bentinck*** van 1332 is blijkbaar dezelfde als zijn naamgenoot van 1340—1353 [9]). Nu wij in dat tijdvak niet met zekerheid een anderen Helmich aantreffen, mogen wij wel aannemen dat hij ook de Helmich van 1355 is. Hij zou dan tweemaal gehuwd zijn, eerst met ***Lutgarde,*** met wie hij op 14 Jan. 1343 voorkomt, en vervolgens met ***Mechtildis,*** die op 29 Jan. 1355 overlijdt.

Aangezien de naam ***Johan Bentinc*** thans in het tijdvak 1332 -1385 tweemaal blijkt voor te komen, wordt het moeilijk uit te maken met welken Johan Bentinck men in het tijdvak 1343 -1357 te doen heeft. Is dit de in 1332 genoemde zoon van Henrik of de zoon van Steven ? Zoolang een Johan in de buurt van meerbedoelden Helmich wordt aangetroffen, zou er meer voor te zeggen zijn in hem Helmich's oom dan Helmich's verren achterneef te zien. Derhalve zou het wel aannemelijk zijn Johan Bentinck, die Helmich in 1343 bijstaat bij het uitzetten van den lijftocht van diens vrouw, voor diens oom te houden. Toch stemt het samentreffen in de hierbedoelde oorkonde van 1343 van Johan Bentinck met ***Robert Bentinck*** [10]), die niet te boek staat als afstammeling van Hendrik, tot voorzichtigheid. Voorshands hebben wij dan ook geen genoegzame reden om niet met den Heer W. v. R. den Johan Bentinck van 1343-1385 als één en dezelfde persoon te beschouwen, die dan de zoon van Steven zou zijn.

Johan Bentinc, die blijkens noot 6 reeds in 1356 als knape kon worden aangemerkt, komt nog in een viertal oorkonden ter sprake, namelijk eenmaal in 1362 en voorts in 1386.

Het bestaan van eerstbedoelde oorkonde was reeds bekend uit N. A. van 1912; laatstelijk haalde Dr. A. J. van de Ven haar in 1932 weder te voorschijn in zijn regesten van de Elburgsche archieven [11]). Wij zien daaruit, dat op 14 Juli 1362 Ecbert bi Oesten c.s. verklaarden dat in een geschil over de nalatenschap van Mathias en Zeyne Volemans als scheidsrechter eene uitspraak was gedaan door ***Johan Bentinc, Ghered van Eme, Helmich van den*** *Damme* en nog twee anderen.

Behoort Helmich van den Damme in 1385 tot de verwanten van Johan Bentinc, zoo worden dan onder die verwanten in de eerste plaats *Helmich* en *Herman* ***van der Mersch*** genoemd. Het trekt de aandacht, dat laatstvermelde op 25 Oct. 1395 [12]) en tegelijkertijd ook zijn oudste zoon ***Bertold*** evenals de Bentinck's en de Damme's met een geankerd kruis zegelen, hetgeen — door een bastaardstok gebroken — eveneens geschiedt door ***Hendrik van der Mersche.*** Van dezen Hendrik vindt men een zegel van 1386 bij Ilgen in zijne Westfälische Siegel, Heft 4, Tafel 157 n°. 20, welke tafel tevens onder n". 18 het bekende kleine zegel van *Johan Bentinc* weergeeft met het randschrift

[9]) Dit en de volgende twee jaartallen zijn van W. v. R.
[10]) Op dezen Robert Bentinck komen wij straks terug.
[11]) N⁰ 23. Vgl. ook Alg. Ned. Familieblad 111 (1886), blz. 245.
[12]) Warendorf blz. 211.

S. *Johannis Bentinck. N".* 19 van diezelfde tafel behelst het zegel van ***Helmich van den*** *Damme,* dat met dat van Johan Bentinc aan de oorkonde van 1386 uit het archief-Borculo hing, hiervoren in noot 7 aangeduid.

Door de goede zorgen van het R.A. te Arnhem werd dit archief-Borculo in het vorig jaar van Munster daarheen overgebracht en aan de welwillendheid van Mr. van Schilfgaarde danken wij thans het volgend regest van deze oorkonde dd. 4 April 1386: *Henric* ***van Essen*** dye Oelde erkent aan heer ***Willem,*** heer van ***Bronchorst*** en diens zoons Ghisebert en Frederic van Bronckhorst, ten behoeve van de heerschap van Bronchorst, te hebben overgedragen den hof te Lusgraven in het kerspel Vorachten (Vorchten), door hem gekocht van ***Helmich van den Rine,*** en verklaart den hof daarna in leen te hebben ontvangen. Evenals de oorkonder zegelden de borgen ***Johan Beentynx*** (sic !), ***Helmich van den*** *Damme* en ***Ghosen wan Deese.***

Voor het laatst ontmoeten wij *Johan* ***Bentinck*** op 11 Nov. 1386 in een tweetal charters van het archief van het Groote of Heilige Geestgasthuis enz. te Deventer (n°⁸. 80 en 81), waarin als grensscheiding gerept wordt van het land, dat hij en zijne vrouw Nyese blijkens de mededeelingen van W. v. R. in 1384 aan de armen van dat gasthuis hadden geschonken.

Johan Bentinck ging in 1343 vóór aan ***Robert Bentinck.*** Wij zouden dezen laatste voorloopig kunnen aanmerken als Johan's jongeren broeder. Eventueel zou Johan nog twee jongere broeders hebben, want in de Cameraarsrekeningen van Deventer [13]) wordt op 4 Juni 1359 gewag gemaakt van de drie gebroeders ***Robertus,*** *Gerardus* en ***Henricus Benting.*** Gerardus verschijnt in die rekeningen reeds op 14 Juni 1356 [14]) en later bezegelt hij als *Gerit* met ***Jan*** en *Goesen* ***Bentinc*** den landvredebrief van 6 Jan. 1377 [15]). Voor het laatst wordt Gerardus waargenomen op 16 Mei 1380; Robertus daarentegen verdwijnt reeds op 11 Maart 1360 uit de Cameraarsrekeningen [16]).

Johan's oudsten zoon ***Steven Bentinck,*** die in 1385 [17]) in het testament zijns vaders wordt genoemd, treffen wij in de Cameraarsrekeningen van Deventer reeds in 1373 [18]) aan, daarna in het Aanhangsel van vaakaangehaald T. R. Ov. in 1380, 81, 83 en 84-86 en ten slotte in deel 11 van hetzelfde register in 1402 met zijne vrouw ***Yda.*** Inmiddels verschijnt in dit laatste deel in 1399 en 1400 ***Willem Bentinc,*** tegen wien *Hendrik* ***van*** *Damme* op 12 Aug. 1400 zijn eerste wasteeken neemt wegens eene schuld van 300 oude schilden.

Ook bij Steven speelt het wasteeken eene rol; dit laten wij echter ter zijde om de aandacht te vestigen op het feit, dat hij en zijn broeder *Aernt* krachtens voormeld testament begiftigd werden met het goed .... ket in Raelter kerspel in Sallant. Dit goed schijnt Birket te hebben geheeten, want op 4 Febr. 1402 doet de Richter te Raalte kond, dat ***Steven Bentinck*** en ***Yda,*** zijne vrouw, ten overstaan van hem op Johan Clevesadel overgedragen hebben hun ***edel*** eigen erf te Birkt bij Roden (Rhaan) onder Raalter kerspel, met eene volle waar in Raalter marke met toebehooren. Steven zegelde met het kruis der Bentinck's en dit zegel hangt, hoewel wat beschadigd, nog aan de oorkonde, die in het R.A. te Zwolle (archief Sipculo) wordt bewaard. In 1385 was in zijn zegel het ankerkruis vergezeld van een ster in den rechter bovenhoek, gelijk bij den oudsten zoon tijdens het leven zijns vaders wel meer voorkomt.

[13]) Deel II, blz. 676.
[14]) Deel 11. blz. 423.
[15]) Nijhoff,' Gedenkwaardigheden van Geld., III, n⁰ 31.
[16]) Vgl. onderscheidenlijk deel V, bl. 280 en deel 11, blz. 740.
[17]) Warendorf, blz. 185. Het oorspronkelijke ligt in Haus Vornholz.
[18]) Deel IV, blz. 34.

Goossen **Bentinck,** bij W. v. R. reeds in 1377 en 1385 genoemd, vinden wij op 29 Juni 1378 met ***Johan ter Horst*** en ***Johan van der Ze(e)*** onder de gerichtslieden van den Richter in Deventer in eene aangelegenheid van de boerenplaats ten Grale in het kerspel Willippe (Wilpe) op de Veluwe. De namen ter Horst (of van der Horst) en van der Zee werden door den Heer W. v. R. reeds in het familieverband van de Bentinck's te pas gebracht.

Aan Goossen kunnen wij echter evenmin als aan den ook door W. v. R. vermelden ***Bernurdus*** *Bentinc* ***(1370)*** eene te motiveeren plaats in ons overzicht aanwijzen ; over beiden is weliswaar meer gevonden, maar hieromtrent niets.

Voorts zij aangeteekend, dat vóór 1400 in hetzelfde T. R. Ov. 1 nog ***Mechtilt Benting*** als gade van ***Henrik*** *Toeneken* werd aangetroffen. De abdis van Ter Hunnepe verklaarde op 21 Juli 1390 aan Henrik, „ten lijve" van zijne vrouw, voor een quart wijns per morgen te Zantwyne (Zennewijnen) verpacht te hebben drie morgen, gelegen in de Zeventien hoeven, in de Tuilre-marke, kerspel ter Wolde (Woelde). In de Tuylermark had ***Stephanus Bentinc*** in 1333/34 eene ontginning.

Wat Henrik Toeniken betreft, bepalen wij ons tot de vermelding dat o.a. op 12 Sept. 1385 en 1 Nov. 1394 [19]) voorkomt ***Gerrit*** van *Ansen* of ***Ampsen*** geheeten ***Tunniken*** of ***Tonniken,*** dat ***Hendrik van Ampsen*** in 1375 bij den landvrede te Zutphen met een ankerkruis zegelde, zooals ook het wapen van de Bentinck's dat vertoont, en dat bij de Ampsen's de voornaam Helmich evenmin ontbreekt [20]).

Omtrent de zegels van het geslacht Bentinck kunnen wij slechts in herinnering brengen, dat naar de verhandeling van den Heer W. v. R. het oudst bekende dat van ***Johan Bentinck*** van 20 Mei 1361 blijft, liggende in het R.A. te Arnhem (Kloostercharters Veluwe).

Van harte hopen wij, dat in dat archief of elders nog menige ontdekking aangaande dit belangrijk geslacht moge volgen. Met onze mededeelingen toch is — gelijk mede onder 111 zal blijken — het onderwerp nog geenszins uitgeput, maar evenzeer als den Heer W. v. R. ontbreekt ons de tijd voor een nauwkeurig onderzoek in tal van domein- en cameraarsrekeningen en tijnsrollen. Ook eene raadpleging van het bij ons genootschap berustend dossier-Wagner zij hierbij aanbevolen.

111.

Gaarne komen wij thans terug op het geslacht van Damme. In 1190 debuteert het in onxe gewesten met ***Wilhelmus*** en ***Henricus de Dammo,*** waarna in 1212 ***Helmvicus de*** *Damme* volgt [21]). Op 11 Dec. 1231 treffen wij dominus ***Theodoricus de*** *Damme* en dominus ***Johunnes de Mersche*** tezamen aan. Het geslacht van (der) Merssche blijkt immers later evenzeer als de Damme's aan de Bentinck's verwant te zijn en een zelfde wapen te voeren. Voorts worden o.a. in 1273(2) vermeld *Helmicus miles* ***de*** *Damme* en zijn oudste zoon ***Henricus*** alsook *Theodericus* ***de Damtne*** en diens vrouw ***Berta*** [22]).

Ook dit geslacht nam deel aan de kolonisatie van de Veluwe. In de Schatting van den lande van Gelre voor de Veluwe van ± 1326, in druk uitgegeven door P. N. van Doorninck, lezen wij namelijk op blz. 29:

[19]) Tijdr. Reg. Ov., Aanhangsel p. 131 en II, p. 17.

[20]) Vgl. N. L. XLII (1924), k. 104—110. In het Necrologium van de S. Plechelmikerk te Oldenzaal, door Pastoor Geerdink uitgegeven, is op blz. 116 sprake van *Stephanus* de *Amsem* dictus *Tunnyken* en diens vrouw *Bertha.*

[21]) Sloet, n°s 376 en 431.

[22]) Sloet n° 944, T. R. Ov. 1, Wubbe, alsook Brom, Reg. Sticht Utrecht n°. 1777.

Dit sin dinstelude in Coep Drechtins ambte: Item ***Arnt van den*** *Damme, Henric* ***van Verachten. Jan,*** sin broder. *Rener van* ***Verachten. Willem,*** sin broder. *Gelis* van ***Soelenbergh.*** Herman Jutten sone. ***Gerrit van der Helle. Arnt van Vesen.*** *Henric ten* ***Berchhusen.***

Wij ontmoeten hier vier leden van het geslacht Verachten (Vorchten), dat luidens de mededeelingen van W. v. R. evenals de Damme's, de Mersche's enz. aan de Bentinck's verwant was. Met Arnt van den Damme aan het hoofd zien wij hier een geheele clan van Geldersche dienstmannen bijeen en, waar daaronder geen Bentinck voorkomt, doch wel een Henric ten Berchhusen, terwijl Berchuysen (te voren Arnsberg geheeten) een bezit was van de familie Bentinck [23]), hebben wij wel eenige reden om Henric ten Berchhusen van ± 1326 te vereenzelvigen met onzen Henric Bentinc van 1312-1340, van wien wij eveneens weten dat hij verschillende ontginningen op de Veluwe had. Mede gedachtig aan het bezit van een edel eigen erf van de Bentinck's bij Raalte, Birkt of Birket geheeten, waarop wij onder 11 wezen, vinden wij in genoemde „Schatting" ten deze nog een paar belangrijke gegevens. Aldaar staat namelijk:

pag. 33. Dit sin des graven lude in den ambacht Voerst, Reden, Brummen,

In Knorren cluft (= ambacht) :

pag. 35. Henric van Berchusen 2 ℔.

pag. 36. Henric ter Berket 1 ℔ cum filiis.

Het verband tusschen Berchusen en Bentinck is mede eenigszins te onderkennen uit de omstandigheid, dat blijkens het oudste leenaktenboek van Gelre van 1326 (blz. 13) ***Lumme van Berchusen*** van den graaf „dat verscep te Zenewin" te leen hield, terwijl ***Mechtilt Benting*** blijkens 11 in 1390 gronden in pacht had in de Tuylermark, waarvoor zij jaarlijks een quart wyns per morgen te Zantwyne (Zennewynen) had af te dragen. Dit Zennewijnen, niet te ver van de Veluwe in de gemeente Ophemert in den Tielerwaard gelegen, voorzag blijkens het Aardr. Woordenboek van van der Aa (deel X111, p. 140) door een schuitenveer over de Waal, in de verbinding met Dreumel.

IV.

Ons reeds rijkelijk op gevaarlijk hypothetisch gebied gewaagd hebbende, zouden wij thans onze verhandeling gevoegelijk kunnen afsluiten. Toch zouden wij den geduldigen lezer willen voorstellen den gezichtseinder nog wat verder te trekken. Wij noodigen hem uit in gedachte de Eems over te steken naar Zuid-Oldenburg, van waar uit in de Middeleeuwen een trek naar onze gewesten is waar te nemen geweest. Men bracht dan tevens uit de oude streek de namen over, waarvoor men veel gevoelde.

En werkelijk, daar in die buurt vinden wij alras de namen Dummere, Damme en Barghuisen en de voornamen Hendrik en Helmich in 1182-1188 bij elkander, juist even vóórdat het geslacht van (den) Damme zich in een Zutphensche oorkonde openbaart. Wél zeer opmerkelijk !

Aan de Z.O. punt van het voormalig groothertogdom Oldenburg bevindt zich de Dümmer-see, waardoorheen de Hunte,

[23]) W. v. R. vermeldt (N. L. 1929 k. 268) de beleening van een volgenden *Henrick Bentinck* in 1400 met Arensberg in den kerspel van Heerde bij Hulsbergen. In het gedrukt Geldersch Leenregister, Kwartier van Arnhem (blz. 223) leest men, dat in 1543 *Adolph Bentinck* „ontfengt eenen hoff, geheiten den Arnsberg, nu den hoff to Berichuysen genoomt, bij Hulsbergen, in den gericht van Heerde". Luidens hetzelfde G. L. R. (blz. 20 onder n° 7") had *Henrix wyff van Berchusen* in 1425 land te Oosterbeek: zii zal derhalve de gade van den evengenoemden Henrick Bentinck zijn geweest.

de voornaamste rivier van dat gebied, stroomt. Reeds in 804 wordt gewag gemaakt van het woud Dumeri, sedert vaak ook als Diumeri aangeduid [24]) en niet ver daarvandaan ligt Damme in den kreis Vechta, ten Z. van Lohne (het oude Lön). In 1187 [25]) verschijnt de Osnabriicksche kanunnik *Henricus de Damme,* welke waardigheid van het aanzien van dit geslacht getuigt. *Albertus de Damme* is in 1188 [26]) getuige bij de overdracht van een tiend in den nabij gelegen kreis Bersenbriick. Uit dezen kreis is o.a. in 1182 [27]) *Helmwich de Barghusen* (thans Barghausen) onder de liberi, die den bisschop van Osna-

briick bijstaan bij het vastleggen van den koop door het klooster te Ösede van een erf in dien kreis.

Of in een en ander inderdaad eenig perspectief ten aanzien van het geslacht Bentinck gelegen is, zal de toekomst moeten aantoonen. Wèl verheugt het ons echter dit belangrijk geslacht onder 1 recht te hebben kunnen doen wedervaren door het naar zijne afkomst op een hooger plan te brengen dan waarop het tot dusver gesteld was. Eene overzichtelijke genealogie van de eerste bekende Bentinck's volgt thans onder V. Uiteraard draagt zij na onze opmerkingen onder 11 een voorloopig karakter.

V.

Overzichtelijke staat.

Bentinck.

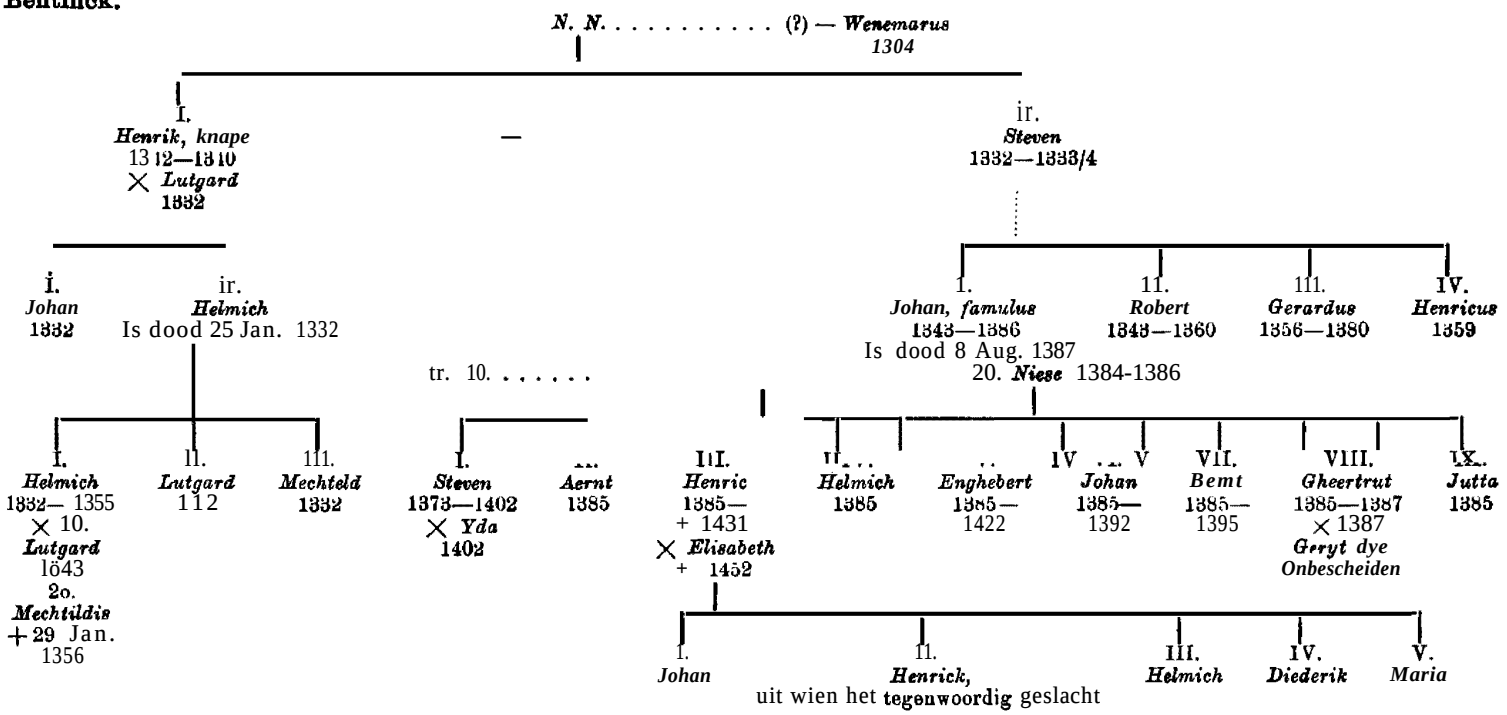

Het thans Nederlandsche — uit Beieren stammende — geslacht Krafft

(van de Laar Krafft—Spencer Krafft),

door W. WIJNAENDTS VAN RESANDT en Dr. A. J. C. KRAFFT.

Ten aanzien van de afstamming van het bovenvermelde geslacht was tot dusver als eerste stamvader slechts bekend *Johan* George *Krafft,* die in 1780 luitenant was in het regiment van den generaal d'Envie en op 8 Juli 1795 aangesteld werd tot luitenant-kolonel van het Bataafsche Leger bij de 2e halve Brigade. Hij was gehuwd met ***Jacoba Josina Buschman,*** bij wie hij 5 zoons en 2 dochters had.

Het onderzoek naar de verdere afstamming moest dus aanvangen bij ***Johan George*** voornoemd en waar de plaats van zijn geboorte, van zijn huwelijk en zijn overlijden onbekend waren, moest in andere bronnen dan de oude doop- en trouwregisters naar zijn herkomst worden gezocht.

In het gedrukte officiersboekje van 1779 vindt men, dat het 2e bataljon van het regiment d'Envie in Groningen in garnizoen lag en dat daarbij toen diende als vaandrig ***J. G. Krafft,*** die 8 Jan. 1776 in dien rang was benoemd.

Van verschillende regimenten uit den tijd onzer Republiek berusten nog de conduite-staten hunner officieren in het archief van den voormaligen Raad van State in den Haag. Daaronder vindt men ook de conduite van het regiment d'Envie over de jaren 1781, 1784, 1785, 1787 en 1788. (Zie No. 1935 van het archief van den Raad van State).

Die conduites zijn steeds opgemaakt op den len Januari der genoemde jaren en al dadelijk vindt men in die over 1781 ***Johan George Krafft*** met de volgende bijzonderheden:

„oud 23 jaar, gereformeerd, geboren te V e n l o, ongehuwd, „spreekt Nederlandsch en Fransch, had toen 75 maanden als „cadet, 57 maanden als vaandrig en 3 maanden als luitenant „gediend en lag op 1 Jan. 1781 te Coevorden in garnizoen".

De conduite van 1 Jan. 1784 vermeldt uiteraard ongeveer dezelfde bijzonderheden, hij heet dan 26 jaar oud en ligt te Kampen in garnizoen.

Blijkens den staat van 1 Jan. 1785 ligt hij aldaar nog in garnizoen en heet hij dan gehuwd; blijkens dien van 1787 lag hij te Doesburg in garnizoen, maar op den staat, ingediend 1 Jan. 1788, komt hij niet meer voor,

Na den intocht van een Pruisisch leger in 1787 in ons land en de omzetting der stadsregeeringen met Oranje-gezinde personen, was ook het leger gezuiverd en was hij ontslagen, want dat hij Patriot was, blijkt uit zijn aanstelling in 1795 als luitenant-kolonel bij het toen opgerichte Bataafsche leger.

Daar hij omstreeks 1784 gehuwd moest zijn en zijn bataljon

[24]) Vgl. het Naamregister in O.U. B. 1.

([25] t/m [27]) Zie onderscheidenlijk O. U. B. 1 nos 390, 393 en 365.

toen, zooals de Conduites vermelden, te Kampen in garnizoen lag, is daar naar de trouwacte gezocht en vonden wij : „onder- „trouwd te Kampen den 17 September 1784 ***Jan George Krafft*** „met Jacoba Josina ***Buschman".*** In margine staat : „attestatie van „Egmond op d' Hoef", doch deze bijschrijving is later weer doorgehaald. Denkelijk lag hij toen tijdelijk met een deel van het bataljon op kustwacht te Egmond.

Zijn vrouw was een dochter van Mr. *Meinard* ***Joachim Buschman*** en ***Johanna Christina Sels.*** Hierdoor komt dit echtpaar voor in het gedrukte werk: „Geschiedenis en Genealogie van het geslacht van Löben Sels-Sels", door W. Wijnaendts van Resandt, 1923.

Op blz. 65 lezen wij daar, dat Mr. Meinard ***Joachim*** *Buschman* een lastig man was en wegens excessen en verkwisting in het Verbeterhuis te Arnhem werd opgesloten ; zijn vrouw woonde toen op den Soppenhof onder Doornspijk en 's winters te Kampen. Doordat haar man uit de vaderlijke macht was ontzet, vindt men in het Boek der Apostillen van Kampen (dl. 1780—1786), op 6 Sept. 1784 — even vóór het huwelijk *Krafft-* ***Buschman*** — de volgende acte:

„Op de requeste van ***J. C. Buschman*** geboren *Sels,* Mr. *M.* „*Sels* en Mr. ***H. Hendrik Vitringa,*** respectieve ehevrouw, „swager en aangehuwde neef van Mr. *M.* ***J. Buschman,*** ver- „soekende suppletie van het vaderlijk consent in het voorge- „nomen huwelijk van haar dogter en pupille ***Jacoba*** Josina „*Buschman* met ***J. G.*** *Krafft,* lieutenant en adjudant in het „Twede Bataillon van den generaal Grave d'Envie, wegens de „kennelijke onbevoegdheid tot het verlenen van consent van „derselver vader,

„was geappointeert: Op het Rapport van de Heeren Hoofd- „lieden van het Broederquartier, daarvoor gehoord hebbende de „consideratie van de respectieve voogden van ***Jacoba Josina*** „*Buschman,* werd het versoek, ten requeste gedaan, mids desen „geaccordeert."

J. G. *Krafft,* die in het Officiersboekje van 1797 vermeld staat als commandant van het le bataljon van de 2e halve Brigade en die toen in garnizoen lag te Haarlem, is begin 1798 overleden. Op 18 Maart 1798 was althans de luitenant-kolonel A. Montanus commandant van het voornoemde bataillon.

Uit zijn huwelijk sproten de kinderen, welke aan het slot van dit artikel met de genealogie van dit geslacht volgen.

Jacoba Josina Buschman, wed" ***J. G. Krafft,*** overleed 53 jaar oud te Nijmegen 12 Juni 1821.

Daar alle conduitestaten vermeldden, dat ***Johan George Krafft*** te Venlo was geboren en hij op 1 Jan. 1781 23 jaar oud heet, was in het doopboek van Venlo zijn doopacte spoedig te vinden. Dit boek leerde ons n.l., dat in 1754, 1756 en 1757 daar 3 kinderen gedoopt werden van George ***Christian*** *Krafft,* wiens vrouw in 2 der acten ***Eva Maria*** *Krafft* heet, doch wier eigennaam blijkens eene dier acten ***Heuser*** luidde. De gezochte ***Johan George*** was als 3" kind te Venlo 19 Juni 1757 gedoopt.

Het huwelijk van dezen ***George Christian Krafft*** vonden wij te Venlo niet, maar uit de doop- en trouwboeken der Luthersche kerk te M aas t r i c h t bleken ons tal van bijzonderheden, vooral omdat de acten in die boeken zeer uitvoerig zijn ingeschreven.

Georg Christian *Krafft* liet n.l. te Maastricht in 1759 en 1760 nog 2 kinderen doopen ; hoewel zijn 5 kinderen in de genealogie straks vermeld zullen worden, geven wij de doopacten uit het Luthersche doopboek hier in extenso weer, met het oog op de bijzonderheden, welke zij bevatten.

Johan Gotfried, Söhnlein von Georg ***Christian*** *Krafft,* adjudant des Bataill. von Deutz, gebiirtig aus Hohen Altheim bei

Nörtlingen, und ***Eva*** *Maria Häusserinn,* gebürtig von Pfifslingen bei Nörtlingen, Eheleute, ist alhier getauft den 5 Januar 1759. Testis ist gewesen ***Johan Gottfried Datum.***

Johanna Maria, Töchterlein von **Georg** ***Christian*** *Krafft,* geb. von Hohen Altheim in Schwaben, und ***Eva Maria Heuserin,*** geb. aus Pfifslingen in Schwaben, Eheleute, ist getauft den 5 Febr. 1760. Testes sind gewesen Godfried ***Datum*** & Johanna ***Datum.***

Zijn vrouw overleed spoedig daarna ; in het begraaf-register van de Mathijskerk te Maastricht vindt men op 5 Juli 1762: „is begraven in de kerk mejuffrouw ***Eva Maria Heuserin,*** „Huysvrouw van de Heer G. C. ***Kraft,*** adjudant in het 2" batt. „van de Heer Generaal Majoor Deutz" ; in margine staat : „in „de mansgang, is vol, met 3 coetsen, met 2 lijken, samen 55 gl. „22 st.".

Reeds 3 maanden later hertrouwde hij met de dochter van den Lutherschen predikant ***Gerhard Frankenhof*** te Maastricht : „ondertr. 22 Oct. 1762 George ***Christyaen Krafft,*** wed' van „*Maria Eva Hüsser,* adjudant in het Bataillon van den Heer „Generaal Majoor Duyts, met ***Isabella Charlotta Frankenhof,*** „geboren en beyde woonende alhier. Getrouwd d. 7 Nov. 1762 „door Ds. de Jongh."

Deze tweede echtgenoote, die 7 Sept. 1736 in de Luth. kerk te Maastricht gedoopt was, overleed reeds spoedig te Hulst, het nieuwe garnizoen sedert 1763 van G. C. Krafft.

26 Oct. 1763 werd te Hulst begraven „*Isabella* ***Charlotta Frankenhof,*** vrouw van George ***Christian Krafft."***

Binnen de 4 maanden hertrouwde hij : „ondertr. te Hulst „8 Febr. 1764 ***George Christiaan Kraft,*** adjudant in het tweede „Battaillon van den Generaal-Luitenant d'Envie, in garnizoen „te Hulst, wed' van *Isabella* ***Charlotta Frankenhof,*** en *Susanna* „*Elizabeth Joly,* jonge dochter, alhier geboren en wonende, „beide Protestant. Getrouwd den 26 Febr. 1764. De Bruidegom „zal vóór 't tweede gebot bewijs van verweering zijns kinds „brengen; de bruit heeft permissie van hare moeder.

„De Bruidegom heeft een declaratoir van zijn nalatenschap „ten reguarde zijns kinds gebragt."

Hieruit blijkt duidelijk, dat George ***Christian*** *Krafft* in 1764 nog slechts één kind uit vorig huwelijk in leven had en dit is uiteraard de in 1757 te Venlo geboren ***Johan George,*** die het geslacht zou voortzetten.

De 3' echtgenoote, die tot een familie van notarissen te Hulst behoorde, overleed ook spoedig en 24 Dec. 1768 huwde George ***Christian*** *Krafft* te Hulst met zijn 4" vrouw ***Adriana*** *Jacoba* ***Braam,*** een dochter van den Hervormden predikant te Hulst ***Everhardus*** Braam.

Uit dit 4" huwelijk sproten 2 dochters, n.l.:

1. ***Everharda Maria,*** ged. te Zutphen in de Luthersche kerk 8 Oct. 1769, en
2. ***Carolina,*** ged. te Hulst 13 Febr. 1771.

Het jongste kind overleed te Nijmegen in 1773, de oudste dochter, dus een half-zuster van ***Johan*** George *Krafft,* woonde omstreeks 1785 evenals deze te Kampen en staat daar nog in 1788 in het lidmatenregister ingeschreven.

Blijkens de officiersboekjes van dien tijd is G. C. *Krafft* ***13*** Dec. 1758 benoemd tot adjudant en 22 Jan. 1778 tot kapitein, steeds bij het regiment van den graaf d'Envie.

Daar George ***Christian Krafft*** in het regiment d'Envie diende, is hij terug te vinden in de hiervoor bedoelde conduitestaten van dit regiment.

De oudst bewaarde staat van 1 Jan. 1773 zegt over hem: „oud 50 jaar, Luthersch, geboren te Hoogen Altheim bij Nört-

„lingen, heeft vrouw en 3 kinderen, spreekt Nederlandsch en „Duitsch, heeft een diensttijd van (dus op 1 Jan. 1773)

164 maanden als onder-off icier,
168 maanden als adjudant,
27 maanden als sous-lieut',
21 maanden als luitenant,

hij is dan in garnizoen te Nijmegen.

De volgende conduitestaat is van 1 Jan. 1775, hij is dan in garnizoen te Doesburg en heeft dan vrouw en 2 kinderen.

Op den conduitestaat van 1 Jan. 1781 komt hij nog voor, oud 58 jaar, vrouw en 2 kinderen, in garnizoen te Coevorden ; hij is dan kapitein sinds 30 maanden en had toen 87 maanden als luitenant gediend.

De sterkte-staat van zijn bataljon d.d. Coevorden 1 Juni 1781 is nog door hem onderteekend, daarna komt hij niet meer voor. Hij is te Coevorden in 1781 gestorven, het begraafregister aldaar ontbreekt van dien tijd.

Uit het vorenstaande bleek dus, dat het geslacht *Krafft* in de persoon van George *Christian,* geboren ± 1722 te Hohen Altheim in Zwaben, omstreeks 1753 hier te lande kwam.

Dr. A. J. C. Krafft is daarop naar Hohen Altheim bij Nördlingen (dichtbij de grens tusschen Beieren en Wurtemberg) gegaan en vond in de kerkboeken bij den Luth. predikant ter plaatse tal van gegevens over zijn voorouders.

Vermeerderd met de door hem verstrekte gegevens over het geslacht in de 19e eeuw en tot heden, kan nu de volgende genealogie gegeven worden.

Wapen: in goud een moorenkop met zilveren haarband en gouden oorring ; helmteeken : 2 trompen of buffelhorens, gedeeld van boven goud en van onder zwart. Wapenspreuk: Ne crede labori [1]).

1. *Georg Krafft,* geb. omstreeks 1610, woont te Nördlingen in Beieren (ten zuidwesten van Neurenberg), tr. *Magdalena N.,* van Trochtelfingen in Württemberg.

11. *Johannes Krafft,* ged. Luth. te Nördlingen 12 Juni 1640, linnenwever, † 5 Sept. 1719, tr. Hohen Altheim (ten zuiden van Nördlingen) 16 Febr. 1664 *Elisabeth Schneider,* † Nieder Altheim 19 Sept. 1716.

Uit dit huwelijk:

1. *Anna Margarete Krafft,* ged. Niederaltheim 14 Nov. 1664.
2. *Anna Sabina Krafft,* ged. Niederaltheim 12 Mei 1666, † aldaar 26 Febr. 1667.
3. *Anna Sabina Krafft,* ged. Niederaltheim 2 Oct. 1667.
4. *Anna Margarete Krafft,* ged. Niederaltheim 10 Nov. 1669.
5. *Dorofhea Krafft,* ged. Niederaltheim 10 Juli 1671.
6. *Matthias,* volgt III.
7. *Johan* Georgius *Krafft,* ged. Niederaltheim 12 Juli 1680, † aldaar 7 Nov. 1703.
8. *Anna Magdalena Krafft,* ged. Niederaltheim 21 Aug. 1683.
9. *Anna Barbara Krafft,* ged. Niederaltheim 23 April 1692.

[1]) Het oude familie-cachet werd door George *Christian Krafft mee* naar Nederland gebracht; afdrukken ervan zijn in het bezit van verschillende zijner nakomelingen. Zie ook Rietstap. Armorial général, dl. 1, p. 1128 en Siebmacher. dl. 11, p. 18 en Tafel 30. T. M. Trechsel. Verneuertes Gedächtnis des Nürnbergischen Johannis Kirchhofs, 1735, blz. 384, waar een grafzerk van *Friederich Krafft.* vrouw en nazaten, met het wapen met den Moorenkop en het jaartal 1707.

111. *Matthias Krafft,* ged. Niederaltheim 13 Oct. 1674, linnenwever, † 19 April 1722, tr. 1" Hohenaltheim 26 Jan. 1697 *Apollonia Hafner,* † Niederaltheim 9 Juni 1716, dr. van *Melchior Hafner;* tr. 2" Hohenaltheim 17 Nov. 1716 Anna *Barbara Weinberger,* † 7 Sept. 1717, dochter van den onderwijzer *Jorg Weinberger* van Aufhausen am Kessel; tr. 3" Hohenaltheim 23 Juni 1719 *Eva Castner,* dr. van *J.* C. *Castner* van Balgheim.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Anna Magdalene Krafft,* ged. Hohenaltheim 12 Mei 1698, † 22 Mei 1698.
2. Anna *Magdalena Krafft,* ged. Hohenaltheim 5 Mei 1703, † 14 Mei 1703.
3. *Anna Elisabeth Krafft,* ged. Hohenaltheim 5 Aug. 1705.
4. *Johan Christian Krafft,* ged. Hohenaltheim 24 Sept. 1708, † 4 Oct. 170s.

Uit het tweede huwelijk:

5. Anna *Barbara Krafft,* ged. Hohenaltheim 7 Oct. 1717.

Uit het derde huwelijk:

6. Georg *Christian,* volgt IV.

IV. Georg *Christian Krafft,* ged. Hohenaltheim 11 Apr. 1721, treedt in 1741 in militairen dienst als onderofficier, komt omstreeks 1753 met zijn 1" vrouw hier te lande, adjudant 1758, sous-luitenant 1769, luitenant 1771, kapitein 1778, alles in het regiment inf. van den Graaf d'Envie, † Coevorden in 1781, tr. 1" omstreeks 1753 Eva *Maria Heuser,* geb. Pfifslingen bij Nördlingen, begr. Maastricht 5 Juli 1762; tr. 2" Maastricht 7 Nov. 1762 *Isabella Charlotta Frankenhof,* ged. Maastricht 7 Sept. 1736, begr. Hulst 26 Oct. 1763, dr. van Ds. *Gerhard* en Sara *Schellingen;* tr. 3" Hulst Febr. 1764 *Susanna Elisabeth Joly,* geb. aldaar ; tr. 4" Hulst 24 Dec. 1768 *Adriana Jacoba Braam,* geb. Leiden 18 Febr. 1730, † na 1781, dr. van Ds. *Everhardus* en *Maria Elisabeth van Nooy.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Gotfried Christiaan Krafft,* ged. Venlo 16 Mei 1754, † jong, voor 1764.
2. *Johan Christiaan Krafft,* ged. Venlo 22 Febr. 1756, † jong, voor 1764.
3. *Johan George,* volgt V.
4. *Johan Gotfried Krafft,* ged. Maastricht 5 Jan. 1759, begr. aldaar 12 Jan. 1761.
5. *Johanna Maria Krafft,* ged. Maastricht 5 Febr. 1760, begr. aldaar 9 Jan. 1761.

Uit het vierde huwelijk:

6. *Everharda Maria Krafft,* ged. Zutphen 8 Oct. 1769, † na 1788.
7. *Carolina Krafft,* ged. Hulst 13 Febr. 1771, † Nijmegen in 1773.

V. *Johan George Krafft,* ged. Venlo 19 Juni 1757, vaandrig 8 Jan. 1776, luitenant 23 Sept. 1780, beide in het regiment inf. van den Graaf d'Envie, tot 1787, luitenant-kolonel in het Bataafsche leger 8 Juli 1795, † 1798, tr. (ondertr. Kampen 17 Sept. 1784) *Jacoba Josina Buschman,* geb. Kampen 9, ged. aldaar 14 Jan. 1767, † Nijmegen 12 Juni 1821, dr. van Mr. *Meinard Joachim* en *Johanna Christina Sels.*

Uit dit huwelijk:

1. *Arnoldus Johannes, volgt* VI.
2. *Joachim Christiaan Krafft,* ged. Kampen, Broederkerk 30 Dec. 1787.
3. *Jacobus Herman Joost Krafft,* ged. Elburg 8 Sept. 1791.
4. *Wobbina Henritte Gerharda Anna Krafft,* tr.

Apeldoorn 1814 Dr. ***Johan Frederik Reiche,*** geb. Zutphen 1 April 1786, med. doctor van 's Konings hofhouding op het Loo en chirurgijn-majoor bij de 13" afd. inf., † Zutphen 12 Maart 1877, zn. van Ds. George *Hendrik,* Luthersch predikant te Zutphen, en ***Margaretha Johanna Feidler.***

5. ***Catharina*** Hendrina Maria *Krafft,* geb. Zwolle 12 Juli 1796, ged. aldaar 22 Aug. 1796, tr. 1820 ***Dirk van den*** *Oosterkamp,* kapitein bij de 14" afd. inf.
6. ***Johan George*** *Krafft,* geb. Doornspijk 8 Nov. 1797, ged. aldaar 17 Dec. 1797, 2" luit. der inf. 1824, naar Oost-Indië 22 Jan. 1825, 1" luit. 1826, kapitein 8e batj. inf. 1831, ridder Mil. Will. Orde 1828, † Koempoelang in het Padangsche in de expeditie tegen Bontjol 21 Oct. 1835.

VI. ***Arnoldus Johannes Krafft,*** geb. Kampen 4 Nov. 1786, ged. aldaar in de Broederkerk 5 Nov. d.a.v., 2" luit. inf. 1804, 1" luit. 1809, kapitein 1813, majoor 1829, gepens. als luit.-kolonel 1839, †'s Hertogenbosch 18 Aug. 1863, tr. 's Gravenhage 12 Aug. 1818 ***Alida Kok,*** geb. aldaar 24 Aug. 1791, † Nijmegen 1 Febr. 1875, dr. van ***Pieter*** en ***Dorothea Kropff.***

Uit dit huwelijk :

1. ***Johan George,*** volgt VII.
2. ***Pieter Theodorus,*** volgt VIIbis.

3-7. Twee zoons en drie dochters, alle ongehuwd gestorven.

VII. ***Johan George Krafft,*** geb. Kampen 20 Aug. 1819, kapitein der infanterie, † Vlissingen 18 Maart 1899, tr. Middelburg 18 Jan. 1865 ***Elena Dockheer,*** geb. Aardenburg 30 Juni 1839, † Vlissingen 26 Febr. 1900, dr. van ***Dirk*** en ***Johanna Katharina*** *Seyppel.*

Uit dit huwelijk:

Alida Johanna *Krafft,* geb. Maastricht 16 October 1866, oud-leerares aan de R. H. B. S. te Vlissingen, wonende te Arnhem.

VIIbis. ***Pieter Theodorus*** *Krafft,* geb. Deventer 16 Maart 1821, luitenant der infanterie, ging in verband met de cochenilleteelt met een regeeringsopdracht naar Curaçao, waar hij 2 Apr. 1844 aankwam, administrateur van de Curaçaosche Hypotheekbank, † Curaçao 24 Mei 1886, tr. Curaçao 7 Juni 1848 *Jannetje* ***Ewzerentia Spencer,*** geb. aldaar 3 Juni 1821, † Curaçao 13 Maart 1882, dr. van ***Cornetis*** en ***Catharina Frederika*** *Weeber.*

Uit dit huwelijk:

1. ***Arnoldus Johannes Cornelius,*** volgt VIII.
2. ***Fredcrik George August*** *Krafft,* geb. Curaçao 10 Augustus 1851, koopman, † aldaar 16 October 1883.
3. ***Theodoor*** Ferdinand *Wilhelm,* ***volgt*** VIIIbis.

VIII. ***Arnoldus Johannes Cornelius*** *Krafft,* geb. Curaçao 18 Juni 1849, ontvanger aan de Secretarie van Curaçao, secretaris van de Curaçaosche Bank, kapt. der schutterij, † Curaçao 18 Nov. 1927, tr. aldaar 22 Jan. 1876 Anna ***Elisabeth*** *Evertsz,* geb. 13 Aug. 1853, † Curaçao 24 Febr. 1931, dr. van ***Hendrik*** en ***Rudolphina*** *Lorencia* ***de Haseth.***

Uit dit huwelijk:

Pieter Theodorus Krafft, geb. Curaçao 26 Maart 1877, ongehuwd, aldaar wonende.

VIIIbis. ***Theodoor Ferdinand*** *Wilhelm Krafft,* geb. Curaçao 22 October 1856, koopman, eerst te Panama, daarna te Curaçao, † aldaar 20 Maart 1903, tr. Curaçao 15 Dec. 1886

Rudolphine Henriëtte *Wilhelmine* ***Josina van de Laar*** [2]), geboren te den Helder 1 Jan. 1859, overl. Curaçao 12 Jan. 1901, dr. van ***Andries*** *Martinus* en ***Claire Jeannette Rudolphine*** *Stüten.*

Uit dit huwelijk:

1. ***Pieter Theodorus Spencer,*** volgt IX.
2. Ds. ***Andries Martinus van' de Laar*** *Krafft,* geb. Curaçao 2 Juni 1891, predikant te Heenvliet, tevens jeugdpredikant te Rotterdam, tr. 1" Bussum 5 Juli 1924 *Wilhelmina* ***Constantia Nepveu,*** geb. Delft 12 Mei 1897, dr. van ***Paulus Theodorus*** en ***Eelbartha Johanna Jacoba Augusta*** **Meyer ;** dit huwelijk werd door echtscheiding ontbonden ; tr. 2" de Steeg 7 Nov. 1928 ***Louisa Maria*** Anna *Wijnaendts* van ***Resandt,*** geb. Batavia 16 Apr. 1904, dr. van ***Willem*** en ***Wilhelmina Jacobina*** *Theodora* ***Baud.***
3. ***Arnoldus*** *Johannes* ***Cornelius,*** volgt IXbis.
4. ***André Martin Paul Chrétien van de Laar Krafft,*** geb. Curaçao 29 Oct. 1893, onderwijzer, eerst h. t. l., laatstelijk te Bandoeng. Ongehuwd.
5. ***Frederik George August*** *Krafft,* ***volgt*** IXter.
6. ***Adolf Johan van de Laar*** *Krafft,* geb. Curaçao 11 Dec. 1897, ambtenaar bij de Bat. Petr. Mij. te Tampico, overl. te 's-Gravenhage 17 Sept. 1934, tr. ***Henriettc Elisabeth*** Gorsira, geb. Curaçao 18 Apr. 1897, overl. te Newstone 8 Sept. 1931.
7. ***Jannetje Ewzerentia Spencer*** *Krafft,* geb. Curaçao 25 Dec. 1900, tr. Curaçao 25 Juli 1923 Jan ***Haayen,*** geb. St. Martin (Ned. gedeelte) 7 Dec. 1897, hoofdambtenaar bij de Bat. Petr. Mij. op Curaçao, zoon van ***Jan Frederik*** en ***Johanna*** Maria ***Hendrika Elisabeth*** *Nuboer.*

1x. ***Pieter Theodorus Spencer*** *Krafft,* geb. Curaçao 29 Sept. 1887, directeur der Posterijen aldaar, secretaris van de Curaçaosche Bank, ridder in de Orde van Oranje Nassau, tr. Curaçao 27 Juni 1917 *Maria* ***Elisabeth de Haseth,*** geb. aldaar 7 Maart 1889, dr. van ***Pieter Lourens*** en *Jannetje Magdalena* Neumun.

Uit dit huwelijk:

1. Erna ***Madeline Spencer Krafft,*** geb. Curaçao 10 Mei 1918.
2. ***Viola Spencer Krafft,*** geb. Curaçao 21 Febr. 1929.

IXbis. Dr. ***Arnoldus Johannes Cornelius*** *Krafft,* geb. Curaçao 22 Sept. 1892, zendeling-leeraar bij het Ned. Zendelinggenootschap op Celebes, directeur eener Zendingsschool op Java, daarna leeraar aan de H. B. S., Kweekschool en hoofdactecursus te Bandoeng en aan de Opleidingsschool voor Inlandsche Ambtenaren te Bandoeng en Magelang, tr. Hilversum 5 Juni 1929 *Albertha* Marianna ***Beekhuizen,*** geb. Bloemendaal 17 Maart 1904, overl. te Hilversum 14 Juli 1933, dr. van ***Leendert*** en *Suzanna* Maria van ***Keulen.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Theodoor André Arnoldus Carel*** *Krafft,* geb. Bandoeng 15 April 1930.
2. ***Suzanna Maria*** *Rudolphine* ***Krafft,*** geb. Bandoeng 3 Juni 1932.

IXter. ***Frederik George August Krafft,*** geb. Curaçao 27 Apr. 1896, hoofdambtenaar bij de Bat. Petr. Mij. te Tampico, thans koopman te Mexico-City, tr. Tampico 22 Nov. 1922 *Nora* ***Vorhauer Villabolos,*** geb. Ciudad Victoria (Mexico)

---

2) Zie dit geslacht in Maandbl. De Nederlandsche Leeuw, jg. 1911.

14 Juni 1906, dr. van ***Philip Vorhauer*** en *Antonia Villabolos.*

Uit dit huwelijk:

1. ***Frederik George Arnold Krafft,*** geb. Tampico 24 Sept. 1923.
2. ***Nora Edna Krafft,*** geb. Tampico 14 Maart 1925.
3. ***Adolf Roland Krafft,*** geb. Mexico-City 16 November 1931.

Tenslotte merken wij op, dat er meerdere geslachten *Krafft* en ***Kraft*** bestaan, die geen verband met elkaar hebben. Hier te lande leeft een geslacht *Krafft* (met ***2 f***), dat uit Hessen-Cassel stamt.

Te Ulm leefde reeds sedert de 13" eeuw een aanzienlijk regentengeslacht *Krafft.* In de Munsterkerk te Ulm hangen een aantal rouwborden van laatstbedoeld geslacht, over het welk men o.a. zie: R. Pfleiclener. Münsterbuch, 1923, p. 157.

Voor- en nageslacht van den schilder en uitvinder Jan van der Heyden,

door Mr. A. C. VAN ECK.

Op ***5*** Maart 1937 werd in het Amsterdamsch Historisch museum de Sint Anthonieswaag een tentoonstelling geopend, gewijd aan den schilder en uitvinder ***Jan van der Hcyden.*** Ernstige onderzoekers, onder welke Dr. Breen, hebben in 1912, driehonderd jaren na van der Heyden's overlijden, gegevens omtrent zijn familie verzameld en getracht de vraag te beantwoorden of hij tot de familie van de Vlaamsche van der Heydens behoorde, welke in de 16de eeuw, o.a. in Antwerpen, een belangrijke rol hebben gespeeld. De herdenking van schilders geboorte, op 5 Maart 1637, moge een aanleiding zijn om te resumeeren wat we op het oogenblik van zijn voorouders en nakomelingen weten.

I. Klam *Aardze,* geb. 1.10.1545, † 87.1599, huwt 1569, 5 weken voor Bamis (St. Baafsmis, 1 Oct.) ***Marijke Klaas,*** geb. 1530/32, † 2.11.1623.

Uit dit huwelijk:

II. Goris Klaasze (van ***der Heyden?),*** geb. 11.11.1571, † Bommel ?8.9.1610. Vermeld in het Loofsignaat Zaltbommel fol. 5v. 11.1.1605, bij een belofte aan Joest Ghiisberts. Goris Claesz en Marcelis Gielisz. Id. fol. 15v., 16.7.1605 : Neelken Jan Sanders maakt de twee eerstgenoemden universeele erfgenamen. Id. fol. 43, 26.9.1606. hij koopt land aan den Boemelschen weg. Id. fol. 40, 16.8.1606, hij koopt van Anthonis Melisz een huis te Bommel aan de Waterstraat, volgens fol. 66 met het achterhuis staande aan het Merckvelt. Id. fol. 37v., 7.9.1610, hij lijft. zijn vrouw Ghijsberthers Joosten, de kinderen zijn nog onmondig. Hij huwt 26.12.1592 *Gijsbertje Joosten van Beerendoncq,* geb. 1568, † 18.10.1643, dr. van ***Joost*** *Gijsberts van B(a)erendoncq.* Deze werd in 1616 en 1618 beleend met 2 × ¼ van de tienden te Brakel, in 1619 met een huys ende hofstat en in 1627 met de hofstat Rodenborch, te Tuyl [1]). Hij stierf in 1632 [2]). Zijn dochter Hillegont huwde met Adriaan de Cock van Kerkwijck en had een dochter, gehuwd met Elbert van Meurs, secretaris van Bommel. Een tweede dochter van Joost Gijsberts huwde met Huybert Roosboom [1]).

Goris Claessoon, burger te Bommel, werd 14.12.1609 te Oppemert beleend met een bouwinge van 58 mergen, genaamd de Mastmeulen; zijn zoon Claes Goriss, erve sijnes vaders, draagt dit leen 24.9.1613 over [3]).

Uit het huwelijk van Goris Claess en Gijsbertje Joosten van Beerendoncq zijn geboren :

1. ***Aard*** *Gorisz,* geb. 3.5.1594, † 24.8.1594. 2. ***Janneke*** *Goris,* geb. 9.7.1595, † 30.12.1646. Zij huwt Bommel? 7.10.1621 (aant. Utrecht 29.9.1621) ***Jan Cornelisz Munster,*** geb. 1580 te Emmenes, † Amsterdam Mei 1652. Hij was weduwnaar van Magdalena Cornelis Rijckendr., met wie hij 1.10.1603 te Utrecht voor schepenen gehuwd was. Uit dit huwelijk had hij een dochter Neeltje, die in Maart 1626 bij haar grootvader Cornelis Rijcxz, van Eede, schoenmaker in de Springwech te Utrecht inwoonde. Zij volgt later. Jan Cornelisz van Munster woonde in 1636 te Amsterdam en stelde tot onderpand een huis aan de Westzijde van de Oudegracht tusschen Geerte- en Smeebruggen te Utrecht. Hij had uit zijn tweede huwelijk een dr. ***Geertruyt,*** geb. Utrecht 1624, gehuwd 1656 met *Cornelis Albertsz Corver,* van Loenen, lakenkooper, wed. van Aeltgen Wijbrants, en een zoon *Cornelis Jansse* ***Munster,*** geb. A'dam 1631, huwt 1656 Maria *Claes* ***van der Heyden,*** zijn nicht van moederszijde; was spijkerverkooper in de Warmoesstraat te Amsterdam.

3. *Claes Gorisz,* geb. 29.7.1597, † 19.8.1672, hierboven vermeld als beleend met de 58 morgen „de Mastmeulen", in het Loofsignaat Zuylichem 2.3.1670 als verkoopende 2½ morgen te Garneren, huwt 10.5.1626 *Janneke* ***de*** *Smet,* geb. 1602, † 30.7.1661. Hun dochter ***Maria*** *Claes* werd reeds vermeld als echtgenoote van ***Cornelis Jansse*** Munster.

4. *Maricke Goris,* geb. 24.9.1599, † 30.3.1639, huwt als wed. van N.N., 21.6.1626 ***Balthus*** *Jacobs* ***van der Veen,*** † 8.12.1649. Uit dit huwelijk ***Maria,*** die in 1649 ***Jan Gerrits*** *Reessen,* van Wesel, huwt, *Agneta* en *Goris.* Een kleinzoon ***Balfhus*** *Reessen* wordt in 1674 te Wesel onder curateele van een *Goris* van der *Heyden* gesteld [4]).

5. Joost *Gorisz,* geb. 2.11.1601, † 23.12.1646. 6. *Heyltje* ***Gom, geb.*** 9.2.1604, † 18.7.1662, huwt 14.3.1630 ***Jan*** *Hamer,* geb. 1594, † 1.4.1653. 7. ***Jan*** *Gorisze,* ***volgt*** onder 111. 8. ***Aart*** *Gorisze,* jong †. 9. *Eelke Goris,* jong †.

III. Johan Goris Claess, geb. Bommel 29.5.1607, † Amsterdam 13.11.1651, huwt te Utrecht 3.9.1631 *Neeltje* ***Jan*** *Corneliss van Munstersdr.,* de dochter van zijn zwager. Zij was in 1612 geboren en stierf Febr. 1667 te Amersfoort, waar zij bij haar zoon Gijsbert inwoonde. Zij werd hierboven al vermeld, haar vader huwde in tweede huwelijk een zuster van haar man. Johan Goris Claess woonde in 1631 te Utrecht, hij deed 8.2.1637 poortereed te Gorcum, terwijl hij in een akte van 5 Mei 1636 (Reg. v. Transporten enz. Utrecht) nog burger van Utrecht was. Hij kwam toen overeen met de executeurs van den boedel van den grootvader van zijn vrouw, met den superintendent van de Armennoodhulp en met den gemachtigde van de „Gemeente der Mennonisten" dat hij het saldo van de nalatenschap, f 2050.—, onder berusting van den superintendent zou laten. In 1643 droeg hij een huis aan de Z. z. v. d. Hooge Jacobijnestraat te Utrecht over, hij was toen houtkooper te Gorcum, waar hij in 1641 een huis en oliemolen gekocht had [5]). Toen hij op 29.8. 1649 te Utrecht ¼ deel van een plecht van f 2000.— aan Ds. H. de Goy overdroeg, woonde hij te Amsterdam, waar hij twee jaren later, als makelaar stierf, zijn vrouw met zeven onmondige kinderen en één op komst achterlatende. Die kinderen waren: 1. *Goris* ***Jansen,*** geb. Utr. 8.10.1632, zich noemende

[1]) Reg. Leenakten Gelre, Kw. Nijmegen, uitg. Gelre p. 618, 616, 489, 490.
[2]) Id. p. 513.
[3]) Navorscher XXVTI, p. 513.
[4]) Jaarboek XI Amstelodamum, 1913, p. 31.
[5]) Jaarboek XI Amstelodamum 1913, p. 30.

volgens een bijbel-aanteekening *van der Heyden,* „sijnde bevonden dat dien van al van outs onder 't geslagt is benoemt geweest".

2. *Kornelis van der Heyden,* geb. Utr. 19.9.1634, huwt Utr. 1660, o.t. 11.2., *Heyltgen ter Hiel,* geb. Utr. 1630. 3. Jan van *der Heyden,* volgt onder IV. 4. *Magdalena v. d. H.,* geb. Gorcum 1.12.1638. 5. *Nicolaas v. d. H.,* geb. Gorcum 18.6.1640, huwt 14.12.1664 A'dam *Hendrickie ter Hiel,* geb. Utr. 1639. 6. *Gijsbert v. d. H.,* geb. Gorcum 23.6.1642, † voor 1678, woont 1667 te Amersfoort, o. t. A'dam 30.4.1667 *Neeltje Jans van Giethoorn. 7. Joost v. d. H.,* geb. Gorcum 26.1.1646. 8. *Janneke v. d. H.,* geb. A'dam 29.3.1652.

IV. Jan van der Heyden, geb. Gorcum 5.3.1637, † Amsterdam 28.3.1712, huwt A'dam 26.6.1661 Sara *ter Hiel,* geb. Utrecht? 1631 als dr. van *Henrick de Hill,* van Emmerick en *Baetgen Mullerts,* † A'dam 16.4.1712. Henrick de Hill was 11.9.1619 voor schepenen te Utrecht aangeteekend met Heyltgen, dr. van Adam van Berch; het huwelijk schijnt pas drie jaren later (attestatie 11.5.1622) elders voltrokken te zijn. Zijn eerste vrouw stierf voor Sept. 1623, hij huwde Baetgen Mullerts voor 1630. Zijn overlijden werd op 16.4.1638 te Utrecht ingeschreven. Hij was verwer bij de Plompentoorn, zijn weduwe huwde Utr. 13.2.1641 met een collega laeckenverwer, Gelis Andriess van Aecken, woonende tot Rijvescheyt, zij overleed in Dec. 1642. Uit het eerste huwelijk was in 1622/23 een zoon, Rutger ter Hiel, geboren, die 2.6.1638 testeerde, zijn petemoeder Catharina Visschers, wed. van Adam van den Berch, haar legitieme portie vermaakte, en tot eenige erfgenamen stelde „sijne halve susters ende broeders". Volgens een akte 22.11.1650 voor not. Lostadt is Harmen Segerss van Essen, oom ende momboir van die kinderen, f 1200.— schuldig aan Samuel, Heyltgen, Sara, Sibilla en Henrickgen, alle kinderen van Henrick ter Hiell en Baetgen Mullerts. De oudste, Lijntgen, was 10.11.1648 voor schepenen te Utrecht gehuwd met Abraham Poocks, weduwnaar van Catharina Andries, te Middelburg, zij huwde later H. van Waghtbeke.

Van twee van de gezusters ter Hiel werd hierboven reeds vermeld dat zij met broers van Jan van der Heyden trouwden, de zuster Sibilla had bij N.N. Dingmans de zoons Antonij en Hendrik en een dochter Cathalijntje, gehuwd met Jacob? Coornhart. De eenige zoon uit het gezin ter Hiel, Samuel huwde A'dam 1657 Jacomina van der Plas en stierf kinderloos [6]).

Een jaar na zijn huwelijk vervaardigde Jan van der Heyden een alliantie wapenschildje, dat op de tentoonstelling in de Waag te zien is, en in de catalogus, tegenover den titel, is afgebeeld. Hij geeft als wapen van zijn vrouw Sara ter Hiel: Gedeeld, rechts van zilver met een zwaan van zwart, links doorsneden, boven 3 St. Jacobsschelpen van zilver, 2 en 1, op een veld van zwart, onder van goud met een dwarsbalk van rood.

De ter Hiels waren, evenals de van der Heydens, Vlaamsch doopsgezind. Jan van der Heyden was eerst spiegel- en lijstenmaker op den Dam te Amsterdam, daarna schilder, werd in 1669 opzichter van de stadslantarens, vond in 1672 de slangbrandspuiten uit, werd daarna Generale Brandmeester en bleef overigens tot zijn dood toe schilderen [7]).

Op ettelijke stillevens, welke hij op hoogen leeftijd schilderde, beeldt hij zijn eigen werkkamer af en het Stedenboek van Blaeuw, bij de kaart van Antwerpen opengeslagen'). Wil hij hiermede op Antwerpsche origine wijzen? In 1662 voert hij als wapen: van goud, drie dwarsbalken van zwart, met lelies, 3, 2, 3, van zilver [9]). Lelies (van Artois ?) komen in enkele wapens van Vlaamsche van der Heydens, onder welke zich trouwens ook Aart Claessen en Claes Aertssen bevinden, voor. De relaties met Wesel en andere plaatsen in West Duitschland sluiten een Vlaamsche afkomst niet uit, integendeel. De van Beerendoncqs schijnen ook uit het Oosten of Zuidoosten van ons land te komen ; zij waren in ieder geval vermogende lieden, van eenig aanzien, hetgeen 't aannemelijker maakt dat de van der Heydens van de aanzienlijke Vlaamsche familie afkomstig zijn, maar in het begin van de 17de eeuw achteruit zijn gegaan, totdat het geniale koopmanschap van den uitvinder enkele takken weer tot welstand bracht. Lezers van het Maandblad, die deze gegevens, welke ik voor een groot deel dank aan de welwillendheid van den Utrechtschen archivaris Mr. Schuylenburg en Mr. van Schilfgaarde van het Rijksarchief te Arnhem, zouden kunnen aanvullen, zouden mij daarmede ten zeerste verplichten.

Uit het huwelijk van Jan van der Heyden werden twee zoons geboren, Jan en *Samuel.* Verdere bijzonderheden zijn genoegzaam bekend. *Jan* van *der Heyden* de Jonge huwde met *Christina Leeuw,* dr. van *Jacob* en *Christina de Flines,* welke, door haar moeder *Rebecca de Wolff* een achterkleindochter was van *Joost van den Vondel,* den vader van den dichter.

De schilder en uitvinder heeft slechts nakomelingen uit zijn kleindochter Sara van der *Heyden,* die met Mr. *Jan Brants* huwde. Drie eeuwen na zijn geboorte, op 5 Maart 1937, waren er slechts 77 nakomelingen van hem in leven, van welke 64 Nederlanders zijn en 13 tot adellijke Duitsche en Oostenrijksche families behooren. In de 7de generatie treffen wij nog 13 descendenten aan, 10 die den naam Brants, 3 die den naam van Dijk van 't Velde dragen. De 8ste generatie levert 32 nakomelingen op, alphabetisch gerangschikt, met het aantal in iedere familie : 6 van Asch van Wijck, 4 Brants, 2 ten Brink, 3 Cordes, 2 van Dijk van 't Velde, 2 van Eck, 4 von Esebeck, 4 Nierstrasz, 2 zu Spaur und Flavon, 1 von Stürgkh, 2 Temminck. In de 9de generatie treffen wij er 28 aan: 4 van Asch van Wijck, 1 Bredius, 5 Cordes, 3 van Eck, 1 von Esebeck, 2 Bierens de Haan, 2 von Händel, 2 van Heeckeren van Molecaten, 1 Rietberg, 2 von Stürgkh, 1 Temminck, 1 von Tippelskirch, 3 Wesseling.

De 10de generatie tenslotte, die theoretisch in 1937 geboren moest worden, kondigt zich nog slechts schuchter, met 4 vertegenwoordigers, aan : 1 Jüngeling, 2 Temminck, 1 van de Walle.

De van der Heyden-tentoonstelling te Amsterdam zal wellicht velen van deze nakomelingen, en zeker dengenen die nog nauw in relatie staan met de familie Brants, de oude garde, in herinnering brengen dat de beroemde Amsterdammer uit de 17de eeuw, *Jan van der Heyden,* een voorvader van hen was.

Van der Meyden.

De moord op een Rotterdamsche burgemeestersvrouw in 1649,

door W. J. L. POELMANS.

Tijdens de zestiende en zeventiende eeuw was de familie van *der Meyden* te Rotterdam een aanzienlijk geslacht, waarvan verschillende leden zitting hadden in de vroedschap. *Fop Pietersz van der Meyden* opende in het jaar 1579 de reeks, na hem maakte deel van dit college uit zijn zoon *Pieter Foppen van der* Meyden, 1631-1638. In 1639 kwam de derde generatie

[6]) Jaarboek XI Amstelodamum 1913, p. 36.
[7]) Id. p. 40 e.v.
[8]) Hofstede de Groot, Verzeichnis etc. Dl. VIII, Nrs. 333, 339, Smith Nr. 390.
[9]) Zie het alliantie-wapen van 1662, hierboven vermeld.

aan de beurt door de verkiezing van Mr Johan van ***der Meyden,*** die zijn vader kwam vervangen.

1. ***Fop*** *Pietersz* ***van der Meyden*** behoorde tot de Rotterdammers uit het begintijdperk der Republiek, die gefortuneerd waren ; zijn bedrijf omvatte den haringhandel met reederij-taanderij, den handel in zout, wijn, kaas en allerlei andere inheemsche, Westersche en Oostersche koopmanschappen. Hij was bewindhebber-mede-oprichter van de Oost-Indische Compagnie op 20 Maart 1602. In het jaar 1605 vertoefde een zoon van hem op Cyprus tot het drijven van handel in de Middellandsche Zee.

   Hij werd geboren in 1549, huwde 1" ***Grietje*** *Willemsdr* ***Winter, 2"*** *Maritje* ***Leendertsd' Schilperoort,*** overleden 4 Sept. 1595 (op 13 April 1576 compareeren zij ter burgemeesterskamer en verklaren „dat zij over zekeren tijd geleden in den echten staat zijn getreden"), woonde in den Rijstuin en overleed aldaar op 5 September 1616, was van 1586 tot zijn dood elf maal burgemeester en bekleedde verder tal van bestuursfuncties, o.a. gedeputeerde ter dagvaart.

   Uit het eerste huwelijk:

   1. *Willem.*

   Uit het tweede huwelijk:

   2. ***Pieter,*** volgt II.
   3. ***Leendert,*** testament 18 Oct. 1606 voor notaris Jacob Duyfhuysen.
   4. ***Jacob,*** overleden 1612/13 te Parijs, als student te Leiden ingeschreven in 1602.
   5. ***Erckgen*** (= *Dirkje*), koopvrouw in haring en wijn, ongehuwd overleden 22 Sept. 1640.
   6. ***Wyveken,*** later Genoveva genaamd, geboren 1590, overleden 9 Nov. 1624, huwde 22 Aug. 1620 *Philibert Vernatti,* ridder der Orde van St. Marco van de Serenissime Seignorie van Venetië, geboren te Delft [1]).

11. ***Pieter van der Meyden,*** geboren in 1579, overleden 19 September 1638, was wijnkooper van beroep, wonende Nieuwehaven n.z., was in 1634, 1635 en 1638 burgemeester, huwde 6 April 1608 (huwel. voorw. 14 Febr. 1608 voor notaris J. Duyfhuysen) ***Helena,*** dochter van ***Jan van der Hooghe,*** burgemeester en raad van Middelburg, zij werd vermoord (keel afgesneden) bij inbraak Aug. 1649.

    Uit dit huwelijk:

    1. ***Maria,*** huwde ***Johan van Yck,*** vroedschap 1632-1642, burgemeester 1641—42, zij hertrouwde 2 Oct. 1646 *Iman Imans,* overleden 10 Mei 1653, eerst burgemeester van Vlissingen, later raad ter Admiraliteit te Rotterdam.
    2. ***Johan,*** volgt III.

III. Mr. ***Johan van der*** *Meyden,* heer van Sleeuwijk, meermalen burgemeester van 1644-1672, huwde 1" 31 Mei 1644 ***Constantia Bartolotti,*** wonend te Amsterdam, stiefdochter van ***Pieter*** *Cornelisz.* ***Hooft,*** drost van Muyden [2]); Hooft is overleden te 's Gravenhage ten huize van Johan van der Meyden; 2" 17 Mei 1648 ***Machteld Cornelia Hooft,*** geb. Amsterdam, zij woonde toen te Delft.

    Uit het eerste huwelijk :

    1. ***Leonora*** *Constantia,* geschaakt door Van Vlooswyck-Papekop, zij hertrouwde als weduwe van ***Nicolaes van Vlooswyck*** met ***Godert van Tuyl van*** *Serooskerke,* hij hertrouwde ***Dorothea Pesser.***

    Uit het tweede huwelijk:

    2. ***Ida Catharina,*** overl. 25 Febr. 1729, huwde 26 Mei 1675 Josua ***van Belle,*** geb. ***2*** Dec. 1637, overl. 2 Sept. 1710.

Over ***Leonora van der Meyden,*** dochter van burgemeester ***Johan van der Meyden*** en geschaakt door ***Van Vlooswyck-Papekop*** is heel wat, ook in roman-vorm, geschreven [3]), maar over den moord op ***Helena van der Hooghe,*** vrouw van burgemeester ***Pieter*** — die dit ongelukkige uiteinde niet heeft beleefd — en moeder van burgemeester Mr. ***Johan van der*** *Meyden,* is niets gepubliceerd, waarom ik het rapport en de correspondentie daarover hier in zijn geheel laat volgen.

Of deze zaak nog gerechtelijk is behandeld, is niet gebleken.

Memorie belangende de moort geperpetreert aen de persoon van Joff' Helena van der *Hoogen* wed" wijlen de heer *Pieter van der Meyden* in sijn leven burgermeester deser stede Rotterdam.

Tusschen den 7en ende 8en Augusti 1649 des nagts ontrent de clocke twaelff uyeren sijn de heeren mr *François Verboom,* bailliu, *Jacob de Brauw,* ridder, heere van Ketel etc., ende *Reynier van der Wolff,* scheDenen der voorss. stede Rotterdam ten versoucke van de heer ende mr *Johan van der Meyden,* out-burgemeester deser stede, gegaen ten huyse van de heer *Yeman Yemantsn.,* gecommitteerde raede ter Admiraliteyt alhier, staende ende gelegen aen de noortsijde van de Nieuwehaven binnen deser stede, alwaer den gemelten bailliu en schepenen heeft versocht omme te gaen visiteren de huijsinge van sijne moeder Jof' ***Helena van der Hoogen*** wed" wijlen d'heer ***Pieter van der Meijden,*** in sijn leven burgermeester deser stede aldernaest het voorss. huijs van de heer *Yemantse* staende, welcke voorss. huijsinge den geheelen dach te voren toe hadde gestaen sonder dat in het selve huijs eenige beweegenisse van menschen was gehoort ofte de straet gereynicht, sulcx men op Saterdach gewoon is te doen. Waerover den gemelten heere van ***der Meijden*** seer scrupulyck en becommert was hebbende een impressie of wel eenich ongeval aldaer ten huyse soude mogen geschiet sijn, te meerder alsoo den gemelten heere van ***der Meijden*** daer te voorens s'avonts ontrent de clocke halff tien uyeren Joris *Pieterse,* timmerman, door de venster van Sr Jan *van de Luffelen,* coopman alhier, in de keucken van de voorss. sijne moeders huijsinge hadde doen klimmen, dewelcke op de bedtstede aldaer sijne gemelte moeder vonde leggen met haer rechterhant bloot, die kout was, sonder dat hij door dit visioen seer verbaest sijnde, de gemelte sijne moeder breeder hadde aenschout insonderheyt vermits haer aengesicht en verdere lichaem bedeckt was, weshalven de voorn. heeren bailliu en schepenen voir de huijsinge van de gemelte Jof' *Helena van der Hoogen* sijn gegaen ende de deure van de selve huijsinge geopent sijnde door seeckeren smit (dewelcke den gemelten heere van der *Meijden* achter over de muyr van den voorss. Sr *Jan van de Luffelen,* neffens den voorss. ***Joris*** *Pieterse* wederomme hadde doen overklimmen) sijnde gemelte heeren bailliu ende schepenen in het voorss. huijs gegaen en eerstelyck in het voorhuijs ende daernaer in het sydekamertge aen de straet, alwaer haer E. alles wel ende in ordre hebben gevonden ende daernaer in de gange comende loopende naer achteren sijn in de kamer (die sijn inganck heeft in deselve gange) gegaen alwaer sij bevonden hebben een casse openstaende met de sleutel daerin in welcke casse het lijwaet over hoop was leggende, voir de casse leij een bos sleutelen, een tas ende drije doosen met brieven. Ende hebben mede het kasge onder de trappen gevonden openstaende, de gemelte heeren gaende uijt de voorss. kamer doir de gange naer achteren hebben aldaer alles over hoop gevonden, ende in de keucken comende gesyen leggen een strop gemaect van touw op de vloer ende op de bedtstede aldaer het doode lichaem van de gemelte Joff' van der *Hoogen* leggende in haer onderkleederen met een toegevouwt deecken ende een hooftpeuluwe op het selve haer lichaem met de rechterarm bloot, welck voorss. deecken ende peuluwe bij den heere bailliu opgelicht sijnde, soo hebben de gemelte heeren het aensicht ende bovenste van het voorss. lichaem bebloet gevonden ende aen den hals van het selve een neusdoucq van lijwaet mede seer bebloet, ende een roode kouse op haer keel geleijt,

[1]) Zie over Vernatt: Wapenheraut 1914, blz. 262.

[2]) Zie Bylsma, Roterdams welvaren, blz. 185 (noot), 186, 193/5, en Elias, Vroedschap Amsterdam.

[3]) Johan E. Elias, De Vroedschap van Amsterdam, bl. 484. — Rotterdamsche Historiebladen, bl. 217. — F. A. Buis, De Rotterdamsche Juffer, in Out Hollandsche Menschen, Amsterdam, P. N. van Kampen & Zoon z.j. en in Eigen Haard Nov./Dec. 1902. — Dr. P. Leenderts Jr., Twee Leonora's, in Haagsch Maandblad 1929.

ende vorder gesien dat de gemelte Joff' *Helena van der Hoogen* seer deerlyck vermoort ende de keel affgecneden was. Actum ut supra.

Dit aldus, als hiervoiren is verhaelt gepasseert, ende aen de andere heeren burgermeesteren ende schepenen gerefereert sijnde, soo sijn de heeren bailliu, burgemeesteren ende schepenen deser stede Rotterdam collegialiter neadsisteert met *Jacobus de Back* der voorss. stede doctor ende m^r *Gerard van Duynen,* chirurgyn der selver stede op huyden de clocke ontrent 10 uyeren gegaen ten huyse van Jof' *Helena van do Hoogen* in de voorstaende acte geroert ende haere doode lichaem gevisiteert, geschouwen ende daerop genomen hebbende het advis van den voorss. doctor en chirurgin, hebben geoordeelt dat de voorss. Joff' *Helena* van der *Hooge* seer deerlic was vermoort, als sijnde met een steecke de vervaerlycke snede in haer strot gantschelijc de keel afgesneden.

Actum den 8^en^ Augustus 1649 present m^r^ *F. Verboom,* bailliu, *H. du Bois, A. Hartman, P. Verschueren,* burgemeesteren, ende alle de schepenen, sonder *E. Prins.*

Aen Burgermeesteren ende Gerechte der Stadt Utrecht.

Edele, erntfeste, wijse, voorsienighe seer discrete Heercn.

Wij hebben verstaen, dat onder de hant van UEd^en^ in hechtenisse is seeckere vrouwspersoon, die alhier ter stede weijnighe dagen geleden heeft gedaen eene notable dieverije ten huyse van doctor *Rycquaert,* wonende alhier ende gelyck wij van de gestaltenisse van de selve vrouwspersoon hebben connen vernemen, soo oordelen wij deselve soedanich te sijn, dat sij haer tenemael heeft gedeguiseert, omme onder schijn van een dienstmaecht haere enorme raetslagen tot dieverijen ende moorderyen te bedecken. Ende alsoe nae alle apparentien de vrouwspersoon die het enorme feijt heeft geperpreteert aen de persoon van de Joffre *Helena van der Hooch* weduwe was wylen de heer *Pieter van der Meydert* raet ende vroetschap ende mede geweest burgemeester deser stede mede soude sijn van gelycke slach van menschen als die andere, nae dat de selve van oorspronck souden connen wesen van een lantschap ofte quartier ende mogelyck compliceren in soodanighe grouwelycke feijt insonderheyt alsoo wij van goederhant bericht werden dat t voorss. vrouspersoon in dien corten tijt die sij ten huyse van den voorn. Dr. *Ryckwaert* heeft gewoont tot vier verschyde malen des nachts is gecomen op hare coussen in de camer daer hij *Ryckzwart* sieck lach doch telcken male de voorn. *Ryckzuaert* wacker sijnde ende bij hem gevraecht sijnde wie daer was sij geantwoort heeft dat sij naer hem *Ryckwaert* quam sien ende sonder verdere antwoort is afgegaen ende sulx voorsoeckende is dat de voorss. persoon UEd^en^ gevangene, alhier soude connen werden geconfronteert ende vertoont tegens luyden die de voorss. andere die de voorss. moort aen de voorgemelde Joffrouwe van *der Meyden* heeft begaen hebben gesyen ende gekent ende van gelycken mede de voorss. UEd^en^ gevangene alhier ter stede best op de circumstantien van haere pernicieuse intentien soude connen werden geexamineert gemerckt sij in dese stadt comende haer eerst by seeckeren onsen borger heeft vervoecht, die oock hem heeft beweecht gevonden omme voor haer de huyre ofte dienst bij den voorn. doctor *Rycquart* te versorgen ende sulx dat merckelyck voordeel aen de justitie soude geschieden, dat de selve persoon die de voorss. dieverie heeft gepleecht hier werde gebracht omme de oprechte waerheyt ende gelegentheyt van soedanighe schandelycke raetslagen ende notable feyten te connen naespeuren ende exemplairlijck tot affschrick van andere te straffen, soe en hebben wij nijet connen ledich staen uit alle de wichtighe consideratien vooren verhaelt UEd^en^ gansch vrundelyck ende serieuselyck te versoecken, dat de selve gelieven in faveur van justitie de voorss. vrouwspersoon die in dese stadt de voorn. dieverije heeft gedaen, alhier in goede verseeckeringhe aen den heer m^r^ *Françoys Verboom,* officier onser stede, over te senden omme de selve op alles behoorlyck tot volcomen openinghe van de oprechte waerheyt geexamineert te werden ende tot meerder exemple van andere in de plaetse daer sij de voorss. schandelycke dieverije heeft gepleecht is te connen straffen. Hiermede Edele, erntfeste, wijse, voorsienighe, seer discrete heeren wij deselve in de protectie van de Almogenden bevelen

uut Rotterdam den 24"' Januarij 1650.

UEd^en^ goede vrinden Burgermeesteren en Gerechte der Stadt Rotterdam.

Edele, Erntfeste, Wijse, Voorsienighe, seer discrete Heeren.

Wij hebben op den 24"" January nieuwe stijl versocht dat UEd. soude geliefven seecker vrouwspersoon onder Uwe Ed. hant in hechtenisse sijnde, aen ons over te senden omme in faveur van de justitie bij ons geexamineert ende ten exemple van andere naer merite van soo grouwelycken feijt gestraft te werden, daer op wij UEd. missive van date den 16 Januarij oude stijl ontfangen hebbende, niet hebben konnen ledich staen andermael ende ernstelyck te versoecken omme redenen in onse voorgaende missive verhaelt dat UEd. gelieve in faveur van de justitie het voornoemde vrouwspersoon aen ons ten fine voorss. over te senden, waermede de justitie dienst ende ons groote vruntschap geschieden sal, wii sullen niet naelaten in sulcke ende ande(re) voorvallende gelegentheden t selve van gelycken te doen, ende danckbaerlyck te erkennen. Op alle t welcke wij UEd. schrijvens met den eersten sullen verwachten, ende ingevalle UEd. gelieve ons versoeck toe te staen, versorgen dat de selve in goede verseeckeringe ons werde overgebracht.

Eyndigende hiermede

Edele, Erntfeste, wijse, voorsienige, seer discrete Heeren.

Aen de Burgermeesteren ende Gerechte van Utrecht.

Het geslacht of de geslachten Perk,

door Jhr. Mr. Dr. J. R. CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL.

Naar aanleiding van de in kolom 255 van jaargang 1935 gestelde vraag en het daarop in k. 286 gegeven antwoord kan ik mededeelen, dat ik mij met genealogische nasporingen omtrent het geslacht *Perk* heb beziggehouden. Het zij mij vergund het resultaat dezer onderzoekingen, hoewel nog verre van volledig, hier mede te deelen in de hoop, dat uit den zoo bij uitstek deskundigen lezerskring aanvullingen en verbeteringen mij mogen bereiken.

Totnutoe werden door mij onderzocht:

a. de collecties van het Genootschap en van de Stichting Nederland's Patriciaat ;
b. de Wapenheraut ;
c. het Nieuw Biografisch Woordenboek ;
d. de jaarboekjes van Nederland's Patriciaat ;
e. Nederland's Adelsboek ;
f. een welwillend door Mejuffrouw J. J. C. Perk te Krommenie mij ter inzage verstrekt stamboek der familie Perk (Klundert-Delft), samengesteld door haren vader Johannes Jacobus, oud administrateur aan het Departement van Koloniën ;
g. doop-, trouw- en begraafboeken van Moordrecht ;
h. mijn eigen collectie f amiliepapieren,

terwijl door den Heer C. L. Heek te Hilversum en vele leden van het geslacht mij zeer waardevolle gegevens werden verstrekt, waarvoor ik hun hier openlijk dank zeg. Het resultaat van een en ander is nog in geenen deele volledig, ik ben nog werkzaam aan de completeering doch meende in verband met de gestelde vraag en het geheel ontbreken eener gepubliceerde genealogie van dit geslacht het van voldoende gewicht om het hiervolgende reeds thans mede te deelen, daar het als uitgangspunt voor verdere onderzoekingen kan dienen.

Van dit geslacht heb ik vier takken gevonden, die tot nog toe niet tot een gemeenschappelijken stamvader konden worden teruggevoerd. Het is dus mogelijk, dat wij hier te doen hebben met vier verschillende families, die toevallig denzelfden naam hebben. Die naam is echter vrij bijzonder, zoodat er wel aanleiding tot het vermoeden bestaat, dat deze vier families tot een geslacht behooren. De eerste tak of familie is terug te voeren tot de Klundert, zich later verspreidende over Zuid-Holland, de tweede tak komt uit Hilversum, de derde uit Naarden en de vierde uit Amsterdam. De bovenvermelde vraag betrof een lid van den tak uit de Klundert, over welken tak ik ook het beste ben geïnformeerd, daar uit dien tak eveneens stamde mijn oom Ds. *Marie Adrien Perk.* Deze tak voert volgens een mij verstrekte opgave der familie het volgende wapen :

schild: gevierendeeld: in het eerste en vierde van zilver met drie ringen van keel; in het tweede en derde van sinopel met een kruisboog van goud, paalsgewijs ;

over alles een hartschild van goud met een palmtak van sinopel, half cirkelvormig ;

helmteeken : drie struisveeren van zilver ;

dekkleeden: rechts van zilver en keel, links van goud en sinopel.

De oudste met zekerheid bekende stamvader van dezen tak is ***Johannes Perk,*** geboren te de Klundert, die in 1665 een zoon krijgt ; hij kan dus ongeveer 1643 geboren zijn en dan kan zijn vader zijn geweest ***Jacob Perck,*** die 5-2-1621 gedoopt werd als zoon van Mr. ***Gherardt en Lydia van Diemen.*** Voor die afstamming zou pleiten, dat hij den in 1665 geboren zoon den voornaam ***Jacobus*** gaf, dus dat deze naar zijn grootvader werd genoemd.

De ringen in dit wapen schijnen schijven te moeten voorstellen en de naam ***Perk*** schijnt in het oudhollandsch schietschijf te beteekenen. Men zie hier o.a. over Ned. Leeuw jrg. 1915 k. 80, waar echter bij de afbeelding in het middelpunt van den ring een zwarte stip is geteekend, die in het wapen ***Perk*** ontbreekt.

Ook zou de meestertitel kunnen duiden op een „heelmeester" en het chirurgijnsambt dus reeds in oudere generaties beoefend zijn dan door Johannes voornoemd, die chirurgijn was.

Ditzelfde wapen wordt in den Naardenschen tak gevoerd, doch leden uit dien tak vermoeden, dat men het later van den Klundert-Delftschen tak heeft overgenomen.

De Hilversumsche tak schijnt gevoerd te hebben een schip (eene allusie op het beurtschippersbedrijf van dezen tak). In de eerste helft der achttiende eeuw deed Jan ***Perk*** het kerkhof te Hilversum rondom omringen door een muur met een eenigszins monumentaal toegangshek. Op de pilasters hiervan stond aan de eene zijde zijn naam: Jan Jansse ***Perk*** onder een wapenschild, waarop een vrachtschuit was gebeeldhouwd. Aan de andere zijde stond de naam van zijn vrouw ***Jaepje Rykse Nagel,*** op het wapenschild boven dezen naam stond een wereldkloot. Dit zijn de eenige gegevens hieromtrent, zoodat de kleuren en metalen uiteraard onbekend zijn.

Curiositeitshalve zij nog vermeld, dat, volgens Taxandria 1906 p. 195, Hendrik van Wesemael, zoon van Arnoud zich in 1268 Henricus dictus de Perk noemt en dat t.a.p. 196 staat vermeld dat Margaretha van Wesemael, dr. van Godfried en Isentrudis van Alphen en echtgenoote van Hendrik van Boutersem, vrouwe van Perck en Oplinter was.

Perk (de Klundert-Delft).

1. Mr. ***Gherardt Perck,*** tr. ***Lydia*** van ***Diemen.***

II. ***Jacob Perck, ged. 5-2-1621.*** tr. N.N.

III. *Johannes* ***Perk,*** geb. de Klundert, chirurgijn, tr. 10 Maria *van* ***Camp,*** tr. 20 Papendrecht 28-7-1670 ***Catharina Schaaf.***
Uit het eerste huwelijk:
Jacobus, volgt IV.

IV. ***Jacobus Perk,*** geb. 14-10-1665, garentwijnder, tr. Dordrecht 4-10-1691 ***Lysbeth van Blyenburg.***

V. Johannes ***Perk,*** geb. Dordrecht 3-4-1693, st. na 1743, toen hij en zijn vrouw doopgetuigen waren bij VII, tr. Dordrecht 30-11-1721 *Willemine* ***van der*** *Mey.*
Uit dit huwelijk :
1. *Jacobus,* volgt VI.
2. ***Pieter Perk,*** geb. Dordrecht 2-3-1727, ondertr. Rotterdam 27-4-1758 ***Maria*** *Vromen,* geb. Dordrecht.
3. ***Nicolaas,*** volgt VIbis.

4. ***Johannes Perk,*** geb. Dordrecht 1-12-1734, begr. ald. 30-8-1735.

VI. ***Jacobus Perk,*** geb. Dordrecht 4-3-1722, begr. Moordrecht 30-4-1770, tr. Rotterdam 21-10-1742 Gouwetje van *Lith,* geb. Rotterdam, st. ald. 5-12-1808. Hij was chirurgijn te Moordrecht.
Uit dit huwelijk:
1. ***Jan,*** volgt VII.
2. ***Maria Perk,*** ged. Moordrecht 17-10-1745, begr. ald. 4-1-1746.
3. ***Maria Perk,*** ged. Moordrecht 30-11-1746, begr. ald. 28-5-1750.
4. ***Willemina Perk,*** ged. Moordrecht 27-4-1749, st. Rotterdam 12-5-1815, tr. ald. 20-11-1774 *Christoffel Hanegreef,* ged. Rotterdam 19-7-1730, st. ald. 17-1-1814, zn. van ***Willem*** en Maria ***Witte.***
5. ***Sebastiaan,*** volgt VIIbis.
6. ***Marie Perk, geb. 14,*** ged. Moordrecht 21-12-1755, st. Rotterdam 30-12-1831, tr. ***Jacobus*** *Muys.*
7. ***Anthonie, volgt*** VIIter.

VII. ***Jan Perk,*** ged. Moordrecht 25-8-1743 (getuigen ***Jan Perk*** en ***Willemina van der*** *Mey*), st. 27-2-1825, tr. ***Maria*** *Kol*hoven.
Uit dit huwelijk: ***Willem,*** die volgt.

VIII. ***Willem Perk,*** tr. ***Antje van*** *Tigchelen.*
Uit dit huwelijk :
1. ***Johannes Perk.***
2. *Gerritje* ***Perk,*** tr. *Aric* ***van der*** *Vooren.*
3. ***Jacobus,*** volgt IV.
4. ***Willemina*** *Perk,* geb. 12-10-1819, tr. ***Jacob van der*** *Vooren.*
5. ***Willem Perk,*** geb. 20-7-1821.
6. ***Maria Perk,*** geb. 4-9-1824, st. Deersum 24-6-1906, tr. ***Karel Eduard van Bochove.***
7. ***Jacoba Perk,*** geb. eveneens 4-9-1824.
8. *Jurgen* ***Hendrik,*** volgt IXbis.
9. ***Teunis Perk,*** geb. evenals No. 8 op 18-2-1826.
10. ***Antje*** *Perk,* ***geb.*** 31-7-1829, tr. ***Arie*** *Verburg.*

IX. ***Jacobus Perk,*** geb. 17-8-1817, tr. ***Johanna van der Velden.***
Uit dit huwelijk:
1. ***Willem Perk,*** geb. 9-8-1856.
2. ***Antje*** *Perk,* geb. 23-5-1863.

IXbis. *Jurgen* ***Hendrik Perk,*** geb. 18-2-1826, tr. ***Aagje*** *Kort*leven.
Uit dit huwelijk:

X. ***Willem Perk,*** geb. 2-3-1852, tr. ***Elisabeth Bloot.***
Uit dit huwelijk:
Jurgen ***Hendrik Perk,*** geb. 26-7-1875.

VIIbis. *Sebastiaan Perk,* zich noemende ***Perk*** *van Lith,* ged. Moordrecht 24-9-1752 (getuigen : ***Anthony Hoffner*** en Maria ***Roman,*** ook wel geschreven ***Romaar*** en *Ramaat*), slotvoogd van Loevestein, tr. ***Catharina Geertruida Lehman,*** geb. Geldern ?
Uit dit huwelijk:
Gerard, volgt VIII.

VIII. ***Gerard Perk van Lith,*** geb. Brussel 9-7-1794, st. Dordrecht 21-5-1870, kapitein en Ridder Mil. Will. Orde, tr. 14-11-1838 ***Anna Maria van Alphen,*** geb. Rotterdam 17-

10-1809, st. Gouda 13-9-1866, dr. van Jan en Johanna ***Wilhelmina Roest.***

Uit dit huwelijk :

1. ***Jan Gerard,*** volgt IX.
2. ***Johanna Ferdinanda Perk van Lith, geb.*** Leeuwarden 19-8-1843, st. Boxmeer, huize het Leuker 8-7-1850.
3. *Jeannette Marie* ***Thcodora Perk*** *van Lith,* ***geb.*** Maastricht 28-2-1845, st. ald. 2-9-1902, tr. Runde in Westf. 14-3-1870 Jhr. *Adrien Anne* ***Just de la*** *Paisières,* ***geb.*** 's-Gravenhage 7-8-1844, st. Voorburg 1-1-1931, inspecteur der exploitatie bij de Staatsspoorwegen, zn. van *Vallery Alexandre* en Jkvr. *Henriette Susanna Caan,* waarna hij hertr. Rotterdam 16-2-1905 *Jeanne Catherine* ***van.*** *Kaathoven.*
4. ***Gerard Marius Perk van*** *Lith,* geb. 6-11-1847, tr. ***Jcssy N.N.;*** hij ging naar Amerika, waar hij tot 1925 in New York woonde, laatste adres: 124 West 102nd. street New York City. Twee mannel. en twee vrouwel. afstammelingen van hem moeten nog in Amerika wonen. Kinderen : Gerard, gest., ***Edward,*** *Howard, Marguerite, Adeline.*

IX. ***Jan Gerard Perk*** van ***Lith,*** geb. Gouda 17-10-1841, controleur der directe belastingen en het kadaster, st. Clarens 30-3-1890, tr. Prinsenhage 3-6-1867 *Johanna Amalia* ***Mam,*** geb. 's Hertogenbosch 31-1-1841, st. Stoupky (Gouvernement Jekaterinoslaw) 25-4-1902, dr. van *Christiaan Theodoor en* van *Johanna Amalia* ***Lucas.***

Uit dit huwelijk:

1. *Johanna Maria Christina Perk van* ***Lith,*** geb. Maastricht 13-4-1868, st. Nijmegen 19-12-1927, tr. Maastricht 3-9-1891 *Johan* ***Louis*** *Emile Franssen,* geb. Djocja 3-2-1869, Officier der inf. N.I.L., st. Nijmegen 10-1-1927, zn. van N.N. *Franssen* en N.N. ***Hcrderschee.***
2. ***Eleonore*** *Tonny Amalia* ***Perk*** *van Lith,* geb. Maastricht 20-3-1869, st. Maastricht 5-5-1873.
3. ***Anne*** *Marius Perk* ***van Lith,*** geb. 16-10-1870.
4. *Jan* ***Perk van Lith,*** geb. 1872, st. 1872.
5. ***Jan Perk*** *van* ***Lith,*** geb. Maastricht 29-5-1873, st. ald. 1874.
6. ***Lconore*** *Amelie* ***Perk*** van ***Lith,*** geb. Maastricht 3-1-1876, tr. den Haag 20-4-1899 *Barend* ***Johannes*** *Paardekooper,* geb. Dordrecht 27-4-1859, civiel ingenieur, directeur der Hollandsche Zoutmijn in Rusland, st. den Haag 26-7-1917, zn. van *Willem* en van ***Johanna Margaretha van der Kloet.***
7. .... ***Perk*** *van* ***Lith,*** geb. 1879, gest. 1880.

VIIter. ***Anthonie Perk,*** ged. Moordrecht 7-1-1759 (getuigen : *Anthony Hoffner* en ***Maria*** *Ramaat*), apotheker en poorter te Rotterdam, st. ald. 18-11-1813 (door schrik bij het vernemen der revolutie tegen de Fransche overheersching), tr. Leiden 21-9-1783 ***Elisabeth*** *Delfos,* ged. ald. 2-10-1757, st. Rotterdam 20 begr. ald. 24-5-1823, dr. van *Carel.*

Uit dit huwelijk :

1. *Jacobus Carel Perk,* ged. Rotterdam 26-8-1784 (get. *Carel Delfos* en ***Gouwetje van Lith),*** overl. aan stuipen en begr. Rotterdam 26-4-1786.
2. *Carolina Jacoba* ***Perk,*** geb. Rotterdam 20, ged. ald. 24-5-1791 (get. *Gouwetje* ***van Lith),*** st. Rotterdam 30-7-1803 aan zinkingskoorts, begr. ald. 2-8-1803.
3. ***Elisabeth Marie Perk,*** geb. Rotterdam 26-1-1794, ged. ald. 16-2-1794, st. ald. 23-8-1870, tr. Rotterdam 12-7-1815 *Robert Fruin,* geb. ald. 22-9-1776, st. ald. ***23-1-1845.***

4. *Jacoba* ***Anthonia Perk,*** geb. Rotterdam 9-12-1795, ged. ald. 5-1-1796, st. ald. 27-11-1865.

VIbis. *Nicolaes* ***Perk,*** geb. Dordrecht 27-4-1731, dokter en burgemeester van Ameyde, st. na 1797, tr. Ameide 22-5-1757 ***Maria van*** *Hattum,* geb. ald.

Uit dit huwelijk:

1. *Nicolaas,* volgt VII.
2. *Cornelis* ***Perk.***
3. ***Jacobus,*** volgt VIIbis.
4. ***Wilhelmina Perk,*** tr. *Boeding* of *Bolding.*
5. ***Johannes Perk.***

VII. ***Nicolaas Perk,*** tr. Anna van Petten..

Uit dit huwelijk:

Cornelis Perk, geb. Juni 1806, tr. ***J. van*** *Asperen,* st. 5-1-1884.

VIIbis. ***Jacobus Perk,*** geb. Ameide? 24-11-1764, st. Delft 28-10-1843, koopman, tr. 1793 *Clementia* ***Ruychaver,*** geb. 's Gravenhage 5-9-1762, st. Delft 1-1-1854, dr. van *Adrianus* ***Maartense*** en van *Cornelia Lorié.*

Uit dit huwelijk:

1. ***Nicolaas Perk.***
2. ***Adrianus,*** volgt VIII.
3. ***Maria*** *Clasina* ***Perk,*** geb. Delft 5-10-1798 of 1799, st. den Haag 4-2-1888, tr. Delft 7-7-1825 *Adrianus Leonardus Allot,* geb. den Haag 9-11-1797, st. ald. 17-1-1862, zn. van ***Lconardus*** *Egidius* ***en Johanna*** *Ruychaver* (eene zuster van *Clementia* voornoemd).

VIII. *Adrianus* ***Perk,*** geb. Delft 1-8-1796, eigenaar eener stoomgrutterij en meelmolen, lid der firma A. Perk Jzn. in granen, st. Delft 15-5-1867, tr. 10. Delft? 10-7-1817 *Maria* ***Drayer,*** geb. ald.? 24-4-1796, st. Delft 13-2-1830, dr. van ***Bernardus*** en *Clasina* ***van den Berg;*** tr. 20. Amsterdam 4-2-1831 ***Lessina*** *Elisabeth* ***Visser,*** geb. 4-2-1811, st. Delft 22-5-1835, dr. van *Christiaan* en ***Elisabeth*** *Altena;* tr. ***30.*** Huissen (Gelderl.) 27-5-1836 ***Theodora Coenradinc*** *Veeren,* geb. 13-4, ged. Lochem 10-5-1801, st. Delft 26-7-1876, dr. van ***Hendrik Arnold*** en *Willemina Engela* ***de*** *Wolff.* Van hem en zijne derde vrouw met zijn 12 destijds in leven zijnde kinderen bestaat een groot familie-schilderij, thans in het bezit van Mevr. de Wed. *Mioulet,* geb. ***Perk*** (zie X No. 1), waarop aan de wand de portretten hangen van zijn ouders.

Uit het eerste huwelijk :

1. ***Jacobus*** *Clemens,* volgt IX.
2. ***Bernardus*** *Marinus,* ***volgt*** IXbis.
3. ***Willem Marius Perk,*** geb. Delft 18-5-1821, mag. math. phil. nat. et med. doctor, arts te Wormerveer, st. ald. ongehuwd 15-2-1855.
4. ***François Tobie,*** volgt IXter.
5. ***Maria Clasina*** *Adriana* ***Perk,*** geb. Delft 25-9-1825, st. ald. 26-2-1908.
6. Clasina ***Adriana Perk,*** geb, Delft 1-2-1827, st. ald. 11-12-1882, tr. ald. 11-4-1855 Dr. *Hubertus Martinus* ***de Witt Hamer,*** geb. 4-12-1811, st. Delft 20-11-1895, gepromoveerd 1835, gemeentearts te Delft 1-6-1835 tot 19-8-1892, gemeenteraadslid ald. 1858 tot 1877, inwonend geneesheer van het gasthuis 1862 tot 1895, zn. van Mr. ***Jan Gerard*** en van ***Susanna Maria van der Bilt en*** weduwnaar van ***Catharina Geertruida van Moock.***
7. *Adriana* ***Maria Perk,*** geb. Delft 1828, st. 1830.

Uit het tweede huwelijk:

8. ***Petrus Elisa,*** volgt IXquater.
9. ***Elisabeth Christin Perk,*** geb. Delft 26-3-1833, st. Nijmegen 29-3-1906. Schrijfster onder den naam Betsy Perk, stichtster en presidente van Arbeid Adelt.
10. ***Marie Adrien,*** volgt IXquinquies.
11. Jan ***Gerard, volgt*** IXsexties.

Uit het derde huwelijk:

12. *Clementia Willemina Engela* ***Perk,*** geb. Delft 16-9-1837, st. Nijmegen 27-11-1906, tr. 's Gravenhage 15-8-1878 ***Jean Marie*** *Boombergen,* geb. 20-6-1838, gep. majoor tit. der inf ., Officier der Orde van den Eikenkroon, st. Nijmegen 8-4-1897, wedr. van ***Jacoba André de la*** *Porte.*
13. ***Hendrik Arnold, volgt*** IXsepties.

IX. ***Jacobus*** *Clemens* ***Perk,*** geb. Delft 4-11-1818, Directeur der Brandverz. Mij. Archimedes, st. 's Gravenhage 5-3-1868, tr. 10. Schiedam 29-4-1846 Johanna Groenewegen, geb. ald. 18-7-1822, st. Delft 2-2-1865, dr. van ***Johannes*** en ***Jannetje van der Pauwert*** ; tr. 20. 's Gravenhage 24-4-1867 *Maria Francina* ***de Vrij,*** wed. van ***Arnoldus Alexander*** *Brocx,* geb. Rotterdam 27-11-1827, st. 's Gravenhage 16-3-1889, dr. van ***Justus*** en van *Maria Francina* ***Kloppenburg.***

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Adriana Maria Theodora Perk,*** geb. Delft 24-2-1847, st. den Haag 13-6-1930, tr. den Haag 29-3-1876 ***Henri*** *Isaäc Patoir Jzn.,* geb. Amsterdam 29-1-1851, st. vermoedelijk 1890 in de Ver. Staten, zn. van Jean.
2. Johannes ***Jacobus, volgt X.***
3. ***Adrianus Perk,*** geb. Delft 7-6-1849, st. Djocjakarta 27-12-1896, ging als onderofficier naar Ned. Indië na van het Nederl. naar het Ned. Ind. Leger te zijn overgegaan, ging in Indië over in dienst der Staatsspoorwegen en werd op zijn verzoek in 1890 als stationschef 3de kl. ontslagen, tr. 10. Malang? 17-3-1884 *Emile* ***Cecile*** von ***Franquemont*** ; dit huwelijk door echtsch. ontb. op zijn verzoek Djocja 17-6-1891; tr. 20. Soerakarta 17-9-1891 ***Doortje Rosaline*** *Lijtsman.*
4. ***Martinus*** *Ferdinand* ***Anton Perk,*** geb. Delft 2-8-1850, st. Tjilatjap 18-2-1882 als Off. van Gezondheid 1ste kl. N.I.L., Atjehkruis.
5. ***Bernard*** *Willem François* ***Perk,*** geb. Delft 4-1-1852, st. nabij Banjoewangi 16-1-1880, employé op tabaksplantage.
6. ***Jacobus*** *Clemens Daniel* ***Perk,*** geb. Delft 1853, st. ald. 21-3-1854.
7. ***Theodoor Coenraad Perk,*** geb. Delft 15-3-1854, st. Hasselt 1-11-1876, ambtenaar der Mij. tot Expl. van Staatsspoorwegen.
8. ***Sophia Johanna Perk,*** geb. Delft 3-3-1859, st. Napels 1-4-1925, tr. Gouda 22-12-1892 ***Hendrikus Gerardus Hoefhamer,*** geb. ald. 6-6-1830, st. Apeldoorn 6-11-1918, zn. van ***Hendrik*** en ***Magdalena Maria*** *Polijn* en wedr. van ***Maria*** *Adriana* ***Theodora Perk*** (zie IXbis No. 1).
9. ***Jacoba Johanna Perk,*** geb. Delft 16-1-1865, st. den Haag 11-1-1867.
10. ***Johanna Jacoba Perk,*** geb. eveneens Delft 16-1-1865, st. Delft 14-11-1866 ten huize harer grootouders.

X. Johannes Jacobus Perk, geb. Delft 9-6-1848, gep. administrateur aan het Dept. van Koloniën, Commandeur met de Ster van de Orde van de Heilige Maagd van Portugal, 1908, Ridder Nederl. Leeuw, 1904, Commandeur Eikenkroon van Luxemburg, 1907, st. den Haag -1-1921, tr. Breda 14-6-1882 ***Maria Elisabeth*** *Buhlman,* geb. ald. 13-6-1850, st. den Haag 7-2-1920, dr. van *Antoon Lodewijk* en ***Geertruida*** *Abrahamine van Stipriaan Luiscius.*

Uit dit huwelijk:

1. *Henriette* ***Jacqueline Elise Perk,*** geb. den Haag 15-4-1883. tr. ald. bij volmacht 14-6-1917 ***Adriaan*** *Mioulet* te Titian Oerat (Sumatra's Oostkust), geb. Batavia 4-5-1879, rubberplanter, st. Nijmegen 26-12-1922, zn. van ***Charles en*** *Johanna* ***Geertruida Henriette Catharina Albrecht.*** (Nijmegen).
2. ***Jacobus*** *Clemens* ***Perk,*** geb. den Haag 16-11-1884, st. ald. 15-5-1885.
3. ***Gertrude Louise Perk,*** geb. den Haag 8-4-1887, tr. New York 9-6-1922 *John* ***Risse*** (verpleegde Oud-Rozenburg te Loosduinen).
4. ***Johanna Jacoba*** *Clementine* ***Perk,*** geb. den Haag 2-10-1889. (Krommenie).
5. Charles *Gérard* ***Marie,*** volgt XI.

(Wordt vervolgd).

Onjuistheden ín het Armoríal Général van J. B. Rietstap,

door R. T. MUSCHART.

(Vervolg van LV, 61.)

Van Duivendrecht (Amsterdam) en Hubert (Holland).

Het is gewenscht deze beide namen tezamen te behandelen.

Het Armorial Général beschrijft het wapen van eene Amsterdamsche familie van ***Duivendrecht*** aldus: „in zilver 3 zwarte roskammen" met een dito roskam tusschen zilveren vlucht als helmteeken met als variant hetzelfde wapen doch de roskammen zilver op blaauw en de vlucht blauw, terwijl het een wapen ***Hubert*** (Holland) beschrijft als volgt : „in groen 3 zilveren roskammen".

Wanneer wij nu in deze betrekkelijk kleine groep roskammenwapens eens verder zoeken, dan vinden wij daarin 1" het door Nicolaas Witsen in zijne „Geslacht registers" beschreven wapen van ***Pieter Pietersz.*** *Duyvendregt,* die omstreeks 15.50 trouwt met *Magtelt Bicher* „in de volle Maen". Dit wapen is : „in blauw 3 gouden roskammen", en 2" een wapen ***Huybregts,*** zijnde : „in groen 3 gouden roskammen, beschreven door Mr. W. van der Lely in zijn handschrift „Versameling van Tombes, Sepulturen" etc. deel 1, als kwartier op een grafbord in de kerk te Heemstede van den in 1633 overleden Raadpensionaris ***Adriaen Pauw.***

Slaan wij nu Elias' Standaardwerk op, deel 1, pag. 178, dan lezen wij daar, dat ***Machteld Pietersd'*** *Bicker* getrouwd is met ***Pieter Huybertsz.,*** lakenkooper te Amsterdam op den Nieuwendijk, welke Pieter Huybertsz. geboren is te Duivendrecht, terwijl wij op pag. 193 en 430 aangeteekend vinden, dat de Raadpensionaris ***Dr Adriaen*** *Pauw* ***7/2 1610*** voor de 2" maal trouwt met de te Heemstede begravene *Anna* ***(van)*** *Ruijtenburgh,* wier moeder ***Aeltge Pietersd'*** de dochter is van ***Pieter Huybertsz.*** en ***Machteld Pietersd'*** *Bicker.*

Pieter Huybertsz., door Elias vermeld als geboren te Duivendrecht, is dus dezelfde als de door Witsen genoemde ***Pieter Pietersz. Duyvendregt,*** hetgeen dus niet geheel klopt, wat voor ons doel van weinig of geen belang is, daar het hier om het wapen te doen is.

Vergelijken wij nu deze mededeelingen van Elias, van der

Lely en Witsen met de wapens van *Duivendrecht* en ***Hubert*** in het Armorial Général, dan lijkt het mij wel vanzelfsprekend, dat wij hier niet van een wapen eener familie ***Hubert*** kunnen spreken. Hoogstens zoude er van eenen *Hubertszoon,* doch nog eerder van eenen *Huybertszoon* of ***Huybrechtszoon*** sprake kunnen zijn, terwijl mij de naam van ***Duivendrecht*** eveneens zeer verdacht voorkomt. In ieder geval blijkt hieruit wel zeer duidelijk, dat wij hier met hetzelfde wapen te doen hebben.

Van Dij c k (Geldorp).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „in blauw een gouden spheer".

Dit wapen deugt niet, het voorwerp is geen spheer doch een wereldbol. In Taxandria 1908, pag. 259 en volgende vindt men eenige gegevens omtrent deze familie, alwaar het wapen beschreven wordt als te zijn „in blauw een gouden aardbol". Aardbol is echter geen heraldische uitdrukking en moet wereldbol luiden.

Dat het wapen een heel gewone wereldbol, dus getopt met een kruisje moet zijn, blijkt uit het wapen op het portret van *Christina* ***van Dijk,*** in 1593 oud 47 jaar, de 2" vrouw van ***Arend Maertens van Barendrecht,*** den stichter van het Arend Maertenshofje te Dordrecht, welk portret in de Regentenkamer van dat Hofje hangt.

Het komt eveneens als gewone wereldbol voor op een wapenbord in het Gemeente-Archief te Haarlem onder de kwartieren van *Lidia* van Beveren, vrouwe van Oost-Barendrecht en Souteveen, en evenzoo in de kwartierstaten de *Witt* in het familiearchief van der Dussen, dat zich in het Gemeente-Archief te Dordrecht bevindt, als moederlijk grootmoederskwartier van ***Jacob van*** *Beveren,* heer van Swijndregt, die 30/1 1676 overlijdt en getrouwd is met ***Johanna de Witt.***

Van Els of van der Elst. (Gelderland en het land van Cleve).

Aldus worden in één adem genoemd de namen voor een wapen als volgt beschreven: „in rood 3 zilveren ruiten naast elkaar". Helmteeken : een zwarte vlucht.

Dit wapen nu heb ik in verschillende archiefbronnen op een zeer groot aantal zegels gevonden, te veel om allemaal te vermelden, beginnende met het jaar 1422 en in 1740 voor het laatst, doch steeds met de namen ***van Els, van*** *Else,* ***van*** *Elze* en van ***Els tot*** *Boelenham.* Slechts één op die velen maakt eene uitzondering en dat is ***Derck van Elst,*** 25/2 1596 te Kampen, zooals hij in een volmacht van de Geldersche Leenkamer voorkomt.

Nimmer echter vond ik bij dit wapen den naam van ***der Elst.*** Alle voeren de 3 ruiten naast elkaar, soms aanéengesloten, soms los, soms de zijschildranden rakende, soms los daarvan. Ook hierop maakt weer één eene uitzondering, n.l. ***Garridt wan Els,*** 12/12 1559 gerichtsman tot Didam ; op diens zegel, dat zich bevindt in het archief van het Huis Bergh in het kasteel te 's Heerenberg, zijn de 3 ruiten schuinrechts gerangschikt, m.a.w. zij staan niet naast elkaar, doch schuin boven elkaar.

In het werk van Smits over de Grafzerken in St. Janskerk te 's Hertogenbosch echter vinden wij in deel 1 op pag. 185 afgebeeld de wapens op de grafzerk van ***Govaert*** van ***der Elst,*** overleden 21/3 1612, en van *Aleijda* ***van der Elst,*** overleden 24/12 1632, de vrouw van ***Henrick van*** Casteren, raadsheer van 's Hertogenbosch. Ook deze beide wapens vertoonen 3 ruiten, doch deze ruiten zijn niet naast elkaar, doch op de gewone wijze 2-1 gerangschikt.

Hieruit blijkt dus, dat wij verschil moeten maken tusschen een wapen van ***Els*** met 3 ruiten naast elkaar en een wapen van ***der Elst*** met 3 ruiten, die 2-1 zijn gerangschikt.

Ferrand.

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen als volgt beschreven : „gedeeld, 1: in rood een zilveren burcht, 11: in goud een groene boom, vergezeld boven van een roode ster."

Deze naam deugt niet en moet luiden: ***Dusauzet.*** De zegsman van Rietstap heeft het wapen van de aan ***Ferrand*** aangetrouwde familie ***Dusauzet*** opgegeven als wapen der familie ***Ferrand,*** want slaan wij maar eens de kwartierstaten op van van Rhede van der Kloot en Bär en nemen wij daarvan den staat n° 31 van ***Henri Jean de Dompierre de Chaufepié*** voor ons, dan zien wij daar aangegeven de wapens van het echtpaar *James* ***Ferrand,*** chartermeester ter Secretarie van den Raad van State, 24/4 1791 getrouwd met Marie Anne *Ciprienne* ***Dusauzet.***

Het wapen ***Forrand*** is hier „in blauw een gouden keper, vergezeld van 3 zilveren zwaarden met gouden gevest en de punten naar boven" en het wapen ***Dusauzet:*** „gedeeld, 1 in rood een zilveren burcht, 11 in zilver een groene boom op lossen groenen grond, getopt met een gouden ster". Het laatste wapen ***Dusauzet*** is dus, behoudens de kleuren in de linkerhelft, volkomen hetzelfde als het in het Armorial Général onder den naam Ferrand beschrevene.

En dat de kwartierstaten juist zijn, blijkt uit de origineele zegels van Mr. Johannes *Pascal* Ferrand, 15/7 1788 te 's-Gravenhage, geauthoriseerd tot het expliceeren der administratiën van wijlen den thesaurier en rentmeester-generaal *Reigersman,* voorkomende in het archief der Nassausche Domeinen, van denzelfde (hier Mr. ***John Pascal*** *Ferrand* genoemd), 2/4 1783 advocaat voor het Hof van Justitie van Holland, getrouwd met Maria ***Anne*** *Philippine* ***van*** *Swinden,* voorkomende in protocol n° 3818 van notaris A. van Wijck te 's-Gravenhage, en van ... ***Ferrand,*** 13/7 ***1846*** te Arnhem, voorkomende in het familie-archief ***Brantsen,*** die alle 3 het wapen met den vergezelden keper vertoonen, waarbij als schildhouders 2 griffioenen en de helm zonder helmteeken.

Dit wapen ***Ferrand*** in het Armorial Général moet dus geschrapt worden en vervangen door het hier beschrevene met den vergezelden keper.

Fremaux (Holland) en Fremeaux (Amsterdam).

Het Armorial Général beschrijft onder den naam ***Fremaux*** een wapen aldus: „in blauw 3 zilveren sikkels" en onder den naam *Fremeaux* een wapen aldus: „gedeeld, 1 in blauw 3 gouden korenaren, waarvan 1 verticaal geplaatst en de 2 andere schuingekruist daar overheen, 11 in zilver 3 groene kastanjes zonder den bolster boven elkaar".

Wij krijgen hier dus den indruk, met 2 geheel verschillende families te doen te hebben, want zoowel de namen als de wapens zijn verschillend. Origineele bronnen evenwel bewijzen ons, dat van dit alles niets deugt. Ten eerste is de naam van het wapen met de 3 sikkels precies dezelfde als die van het gedeelde wapen, dus eveneens *Fremeaux,* en ten tweede is de linkerhelft van het gedeelde wapen *Fremeaux* precies hetzelfde als het wapen *Fremeaux* met de ***3*** sikkels. Waar Rietstap die linkerhelft met de 3 kastanjes vandaan haalt, is mij ten eenen malen een raadsel.

Talloos zijn de zegels van het gedeelde wapen met 3 sikkels in de linkerhelft door mij gevonden. Zoo voerde o.a. ***Nicolaas*** *Fremeaux,* 24/3 1743 directeur van den Levantschen handel te Leiden, die 31/10 1744 bericht geeft, dat zijn schoonvader ***Jacob Fris*** den avond tevoren door een zwaar accident en versterf in den voet is overleden in den oudérdom van 78 jaar, 8/11 1748 te Leiden annonceert, dat zijne vrouw ***Maria*** *Catharina* ***Fris*** dien voormiddag ten 10 uur na eene ziekte van 3 weken „in

het kraambedde" in den ouderdom van 41 jaar is overleden, 22/ 1753 aldaar bericht, dat zijn zoon ***Nicolaas*** dien voormiddag ten half één in den ouderdom van 15 jaar is overleden en 23/8 1754 te Leiden zijne eerste huwelijksproclamatie met *Catharina* van ***Poot*** op den Zondag d.a.v. annonceert, verder *N. Fremeaux,* 24/9 1783 te 's-Gravenhage, neef van *Daniel* ***Jan*** graaf van ***Hochepicd,*** consul te Smirna, en *Daniel Fremeaux,* in 1797 assessor van het consulaat te Smyrna, kort voor 14 Maart van dat jaar overleden.

Volgens een M. S. Wapenboek in de Kon. Bibliotheek is het helrnteeken 3 gouden korenaren naast elkaar. De bovengenoemden voeren echter de 3 aren in de rechterhelft niet als in het Armorial beschreven, doch heel gewoon 2-1 gerangschikt.

Met het wapen met de 3 sikkels zonder meer vond ik eveneens zeer vele voorbeelden, o.a. ***Adriana Cornelia*** *Fremeaux,* eigenaresse van een brouwerij te Gouda en aldaar 28/5 1800 ongehuwd overleden, wier zuster *Geertruijda* ***Johanna*** de vrouw is van *Willem* ***van Citters,*** 26/5 ***1800*** te Middelburg. Uit De Wapenheraut 1901, pag. 260 en 261, blijkt, dat de zooeven genoemde *Geertruijda* 20/10 ***1748*** is geboren als dochter van Nicolaas *Fremeaux,* koopman en directeur van den Levantschen Handel te Leiden, en diens le vrouw *Catharina* ***Fris Jacobsdr.*** en daaruit blijkt dus, dat de dochter ***Adriana*** met weglating van de rechterhelft alleen de linkerhelft uit het wapen van haren vader als wapen heeft aangenomen.

(Wordt vervolgd).

KORTE MEDEDEELINGEN.

Het wapen van het Amsterdamsche regeeringsgeslacht van Beuningen.

Het wapen dezer familie is doorsneden met 3 vlammen in de boven- en eenen haan in de benedenhelft. Men zoude hieruit de gevolgtrekking kunnen maken, dat de vlammen het eigenlijke wapen en de haan dat eener aangetrouwde familie zoude zijn. Er is echter iets, dat hiermede in strijd is. ***Jan van Beuningen,*** in 1712 te Amsterdam, nl. voerde als helmteeken den haan, dus het wapenfiguur niet uit de boven-, doch uit de benedenhelft.

Hieruit zoude men kunnen concludeeren, dat het wapen niet doorsneden moet zijn, doch dat de 3 vlammen in een schildhoofd behooren geplaatst te zijn en dus, dat de haan het voornaamste deel en derhalve het eigenlijke familiewapen zal geweest zijn.

Dit nu zoude in overeenstemming zijn met hetgeen ik reeds eenige jaren geleden in ons Maandblad mededeelde omtrent het veelvuldig voorkomen van hanen in wapens van families en personen in het oude Rijk van Nijmegen, waarin ook het dorp Beuningen gelegen is.

Elias in zijn prachtwerk betreffende de Amsterdamsche Vroedschap vermeldt dan ook Nijmegen als de vermoedelijke bakermat dezer familie van Beuningen.

In de heerlijkheidsarchieven van Waardenburg/Neerrijnen en van Enspik nu vond ik de zegels van *Willem* ***Boeninge*** (ook *Boeunige*), in 1503 en 1509 Schepen van Deijl, welke beide zegels eenen haan als wapen vertoonen, hetgeen ook het geval is met de zegels van ***Jan Willemsz., 1522-1555*** eveneens Schepen van Deijl. Dit lijkt mij nog al opmerkelijk.

Opmerkelijk is eveneens, dat mij behalve van *Beuningen* slechts één wapen bekend is, waarin eveneens 3 vlammen naast elkaar in de bovenhelft voorkomen en wel dat der Burensche familie van *Borrevelt,* dus van eene in diezelfde streek gevestigde familie,

R. T. MUSCHART.

Beeldemaker,

(LI, 478).

De onder II, 3 genoemde ***Sara*** *Beeldemaker* ondertrouwde te Kampen 13 Maart 1722 met ***Johannes Hallegraaf, j.*** m. van Deventer, waarna de respectieve momberen over de onder 11, 3-7 genoemde kinderen „inventaris" van ontvangst en uitgaven overleggen en dezelve met solemneelen eede sterken. (Recognitiehoek Zwolle 20 Mei 1723).

A. H.

Van Boymer,

(LV, 24).

De mededeelingen van den geachten inzender in het Januarinummer, dat ***Arnold*** *van Boymer* op ***17*** October 1658 is overleden, kan niet juist zijn, aangezien uit de in dit Maandblad (LI\', 130, sub 111) medegedeelde beleening duidelijk blijkt, dat hij reeds vóór 7 Maart 1647 overleden was. De datum 17 October 1658 zal vermoedelijk die van het overlijden van zijn vrouw *Catharina van* ***Splinter*** zijn. In een artikel „Grafschriften in Friesland" in de Nederl. Heraut V, 102 wordt melding gemaakt van een *Arent Boelmer,* op ***21*** September 1615 in den ouderdom van 56 jaar begraven te Hijlaard. Zeer waarschijnlijk is dit een lees- of drukfout voor *Arent Boeimer,* en is hij identiek met den in 1580 als student te Leiden ingeschreven *Arent Boeymer* (***N.*** L. LIV, 329).

A. H.

Van Citters,

De stamreeks van het geslacht van ***Citters*** werd het laatst opgenomen in Nederland's Adelsboek 1913. De oudste generaties luiden er als volgt:

1. *Cornelis Jacobs van Ceters,* geb. Etten circa 1450, leefde nog in Juli 1504, tr. *Kathelijn* ***Laurensdr. van der Velde.***

II. ***Jacob*** *van* ***Cetcrs,*** 2de burgem. van Breda, 2de rentmeester van het klooster der Katherijnerdale, procureur, † Breda 3 Juni 1522, tr. ***Anthoniu*** *Ghijben,* † 1559, dr. van ***Adriaan*** *Jan* en ***Cornelia*** *Anthonia Gilmans* ***Jansdr., zij*** hertr. na 11 Mei 1524 ***Cornelis van der*** *Corput.*

III. *Cornelis van Ceters,* geb. Etten circa 1503, enz.

Nu blijkt:

1. Uit Thomas Ernst van Goor „Beschrijvinge der Stadt en Landen van Breda", 1744, blz. 219 uit de lijst van Burgemeesters, dat in 1522 als zoodanig overleed C o ***r n e l*** is ***J a c o b s van*** *Ceters.*
2. Uit „Mededeelingen omtrent het geslacht van den Corput in de 16e eeuw" in Taxandria 1915, blz. 207 en 209, dat *Aleyda van den Corput* huwde *Jan Cornelisz* ***v a n*** *Ceters,* ***een*** zoon van C o ***r n e l i s Ja c o b s z van*** *Ceters* en *Anthonia* ***Adriaan*** *Ghijbendr.,* en dat *Anthonia* ***Adriaan*** *Ghijbensdr.,* weduwe van C o ***r n e l is*** ***J a c o b s z. van Ccters,*** in leven heiligegeestmeester en burgemeester van Breda, overleden 3 Juni 1522, acht kinderen had, t.w. ***Mathijs,*** *J a n,* ***C o r n e l is,*** *Kerstijne, Kathelijn* ***en*** *Beatrijs, Jacop* en *Jenneken.*
3. Uit het „Cartularium van het Begijnhof te Breda" door G. C. A. Juten, 1910, blz. 152, 170 en 171, dat 1 Maart 1514, 18 Sept. 1521 en 20 Febr. 1522 genoemd wordt *C o r n e l i s J a c o b s z o o n* ***van*** *Ceters.*

Hieruit volgt dat Ned. Adelsboek 1913 abusievelijk de voornamen ***Jacob*** en *Cornelis* ***(Jacobsz.)*** der eerste twee generaties met elkaar verwisseld heeft. De stamreeks, zooals deze in jaarg. 1909 van dit jaarboek werd opgenomen, is in dit opzicht derhalve juister.

W. VAN MAANEN.

Graaf (Graeff).

(LV, 38).

Kapitein ***Albert Claesz (de) Graeff*** commandeerde in 1652 onder Tromp een der Admiraliteitsschepen van Amsterdam, de „Hollandia 111", van 32 stukken. Hij maakte het gevecht voor Dover (Folkestone) mee tusschen Tromp en Blake. In den zeeslag bij Kentish-Knock, onder de With, was hij met zijn schip bij den linkervleugel (achterhoede) ingedeeld. Na den slag bij Dungeness had hij eenige koopvaarders door het Kanaal naar het zuiden van de Fransche Westkust te begeleiden. In 1659, in de Oostzee, diende hij onder De Ruyter en commandeerde toen het schip „Maarseveen", van 40 stukken. (Zie Ballhausen, Holl. Engl. Seekriege). In 1665 was hij ***Schout bij nacht*** (niet Kapitein, zooals hij in het door Mr. Hommes gepubliceerde stuk wordt genoemd) en werd op het schip „Tytverdryf", van 60 stukken, ingedeeld bij het eskader, dat onder onmiddellijk commando van Van Wassenaer van Obdam stond (Zie Aitzema, Saken van Staet en Oorlogh, en De Hollandsche Mercurius van Mei 1665, die beiden de vlootlijsten geven).

Er diende in 1652 als kapitein op de vloot, bij de directieschepen van Amsterdam, nog een Maarten (*de*) Graeff. Het vermoeden is m.i. niet zonder grond, dat men *Claes Albertsz* ***(de) Graeff*** in een der kleinere plaatsen rondom of in de buurt van Amsterdam zal hebben te zoeken. In ieder geval is het, met de door mij hierboven vermelde gegevens, wel doenlijk, door een onderzoek in het Rijksarchief en in het archief van het Departement van Marine in den Haag, de betreffende personen op het spoor te komen.

CONSTANT VAN WESSEM.

Gemeentewapens.

Bij K. B. van 8 December 1936, No. 39 is de gemeente Heerhugowaard, prov. N. Holland, bevestigd in het gebruik van het navolgende wapen :

In azuur een gouden korenschoof van vijf aren tusschen twee toegewende reigers van natuurlijke kleur, gebekt en gepoot van goud, alles op een grasgrond geplaatst.

Bij K. B. van 14 December 1936, No. 79 is de gemeente ***Zoetermeer,*** prov. Zuid-Holland, bevestigd in het gebruik van het wapen der voormalige gemeente Zoetermeer:

In azuur drie gesteelde meerbloemen van goud op een grond van hetzelfde.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

Schildhouders : twee leeuwen van goud, getongd en genageld van keel.

Belgische Archivalia.

Ten Algemeenen Rijksarchieve te 's-Gravenhage zijn op mijn verzoek voor enkele weken gedeponeerd eenige rekeningen uit de Brusselsche Rekenkamer (Alg. Rijksarchief, Brussel, Inventaire des Archives des Chambres des Comptes, 11, NOS. 13830—13834, baljuwrekeningen over de jaren 1580-1602, en III, NOS. 18845 en 18846, rekeningen van confiscatiën over de jaren 1583—1591), welke betrekking hebben op de Stad en Kasselrije van ***Kortrijk.*** Laatstgenoemde rekeningen betreffen veelal geconfiskeerde goederen van uitgewekenen, zoodat daarin voor Nederlanders, die van deze vluchtelingen af stammen, veel wetenswaardigs vóórkomt. Ook de baljuwrekeningen, vooral de nog oudere, zijn een belangrijke bron.

Wellicht zijn er medeleden, die van deze gelegenheid willen gebruikmaken, om de bedoelde registers in te zien. Bij eventueele volgende zendingen zouden dan de verzekerings- en verzendkosten kunnen worden omgeslagen.

G. VAN MESDAG.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Brinkman-van der Aa. *Hermanus Brinkman,* ged. Duisburg 17 October 1755, † Rotterdam 16 Mei 1801, koopman te Rotterdam, gehuwd 2" Rotterdam 6 April 1791 met Theodora Johanna *Criellaert.*

Als ouders vond ik vermeld Johan ***Brinkman*** en ***Margaretha*** van ***der*** *Aa.* Wapens en gegevens betreffende deze ouders gevraagd.

Wassenaar. MR. W. C. MEES.

Cramer. (LV, 92). Op een geteekenden kwartierstaat van *„Jacob Willem* ***Maurits van de Poll*** Dijkgraaf van den Haarlemmermeer Polder", komt voor: Anna *Cramer,* met haar 4 kwartieren : *Cramer-van Riedt-Christoffers-Volkerts* (geen voornamen vermeld). Het wapen *Cramer* is daar: een zilveren lelie op blauw.

De teekenaar van den kwartierstaat is onbekend.

Zie een zelfde wapen in het Arm. Génér.

Nijkerk o/d Vel. F. KRAGT. Hz.

Eyll (van)-Corstanje, Anna van *Eyll,* ged. Dordrecht 2 Augustus 1754, † Rotterdam 11 Augustus 1797, gehuwd Rotterdam 14 September 1777 met *Bartholomeus Moll.* Hare ouders waren ***Willem van Eyll*** en *Catharina Magdalena Corstanje.* Bijzonderheden en wapens van hare ouders gevraagd.

Wassenaar. MR. W. C. MEES.

Koogh (van der)-van Strïj ***Willem van der Koogh,*** koopman, geb. Dordrecht 18 Februari 1753, † Dordrecht 23 Mei 1824, gehuwd Dordrecht 10 Februari 1778 met ***Elisabeth van*** *Strijen,* ged. Dordrecht 6 Mei 1751, † Dordrecht 28 Juni 1818. Wapen en voorouders van dit echtpaar gevraagd.

Wassenaar. MR. W. C. MEES.

Kríjtsnagh (van), (XXXVIII, 194). Onder verwijzing naar het aldaar gevraagde ((waarop ik helaas nimmer eenig antwoord mocht ontvangen), zoek ik thans nadere bijzonderheden betreffende ***Anna*** *Geertruid* ***Loncias van*** Cruycenach, die in acten dd. 19 Juni en 10 Juli 1651 te Maurik voorkomt.

Zij is ongetwijfeld identiek met Joffr. ***Anna Geertruyt*** *Linsias,* die met haar echtgenoot Jor. Henrick van *Manderik* in ***een*** acte (dd. Maurik 17 Aug. 1651) wordt vermeld als zijnde de eigenaren va n„het heerlick goet te Maurick". Wie was deze Jor. ***Henrick ?***

's-Gravcnhagc. J. J. VÜRTHEIM GZ N.

Lewe, Volgens Alg. Ned. Fam. Blad 111, 1886, pagina 35 & 36, is de afstamming van ***Anna Lewe*** en haar echtgenoot ***Johan Lewe*** als volgt:

Geert Lewe × *Alijt* ***Schaffers***
Wigbolt ***Lewe*** × ***Wobbe ten Grave***
Joost Lewe × ***Elisabeth Addinga***
Johan Lewe × ***Anna Lewe***

Harmen ***Le-we*** × ***Anna Jarges***
Geert Lewe × *Hille* ***de Mepsche***
Evert Lewe × ***Wilhelmina Mulert***
Anna Lewe × ***Johan Lewe***

(waarbij voor beiden *Wigbolt* ***Lewe*** als oer-vader gerekend wordt).

Volgens Gen. Her, Bladen, 1909, vind ik op de bladzijden 1-13 deze afstamming als volgt opgegeven: (op pagina 3)

111. ***Geert Lewe*** × *Alijt* ***Schaffer***
IV. *Wigbolt* ***Lewe*** × ***Wobbe ten Grave***
V. *Harmen* ***Lewe*** × Anna ***Jarges***
VI. ***Geert Lewe*** × *Hille* ***de Mepsche***

VI. (1) ***Evert Lewe*** × ***Wilhelmina Mulert***
Anna Lewe × ***Johan Lewe***

111. ***Geert Lewe*** × *Alijt Schaffer*
IV. *Wigbolt* ***Lewe*** × ***Wobbe ten Grave***
V-bis. ***Joost Lewe*** × ***Elisabeth Addinga***
VI-ter. ***Johan Lewe*** × Anna ***Lewe***

waarbij de opmerking (blz. 6) „dit huwelijk bleef kinderloos", geheel in strijd met bladz. 13, waar blijkt, dat 4 kinderen geboren werden !

Mijn vraag is thans: Hoe is het mogelijk, dat plotseling 2 generaties overgeslagen worden en men tot hetzelfde resultaat komt? Chronologisch lijkt mij dit ook niet juist, vergelijk de bladz. 3 tot en met 13.

Is verder bij de verschillende opvattingen daarover, reeds opgelost, *wie* de ouders waren van ***Geert Lewe,*** die gehuwd was met *Alijt Schaffer* ?

Zoo is het mij ook een raadsel wie ***Margaretha Lewe van Sandeweer*** geweest is, die ik nergens kan thuis-brengen. Zij was gehuwd met ***Allardus Clant*** en komt als zoodanig wèl voor in de genealogie *„Clant"* (zie Gen. Her. Bladen 1909, 103 onder V-bis, doch niet in de genealogie *„Lewe"* in hetzelfde boekwerk ! Vorsterman v. Oyen noemt haar bij *„Clant"* met den naam van Gecse ***Lceuwens!*** Wie waren hare ouders en grootouders ?

Indien over het bovenstaande nadere gegevens bestaan, zou men mij ten zeerste verplichten te willen aangeven waar ik hierover meerdere inlichtingen kan vinden.

In de Gr. Volksalmanak 1929 pagina 204 heet het, dat *Allardus Clant* gehuwd was met ***Anna ter Hansouw,*** hetgeen weer in strijd zou zijn met het beweerde bij *„Clant"* Gen. Her. Blad. 1909.

Naarden-Bussum, P. W. MODDERMAN.

Robbé. (LV, 95). Indien ***Robbé*** identiek is met ***Robbe,*** wat niet onwaarschijnlijk is, dan kan omtrent dit geslacht het navolgende meegedeeld worden :

Eet h en: omstreeks 1670 is *„Hendrick van Elderen* man ende voocht van ***Wouter Jan Robbe".***

Emmichoven: ook hier komt het geslacht voor, wat blijkt uit het trouwboek van 0 o 1 t g e n s p l a a t : op 13 April 1755 trouwt ***Jan Robbe,*** geb. tot Emmichoven en ***Arjaantje Leenderts van Balen*** van Ooltgensplaat Later woonde daar o.a. ook een ***Gerrit Robbe,*** gehuwd met ***Maria Dekker.***

Rotterdam. H. DONKERSLOOT .

Stappers. (LIV, 38, 70, 108, 150, 254; LV, 95). Jhr. Mr. ***Jacob Willem Half Wassenaer (1775-1837)*** (zie Nederland's Adelsboek 1929 pag. 143) huwde 15 November 1803 ***Barbara Jacoba van Willigen (1775-1857).***

Zij was de dochter van ***Franciscus Antonius van Willigen,*** geboren te Ravestein, overleden te Düsseldorf 6 Juli 1805, regeeringsraad en oud Resident van Zijne Keurvorstelijke Doorluchtigheid van Paltz-Beieren etc. te 's-Gravenhage, en van *Maria* ***Anna van den*** *Broeck,* geboren te Venlo 13 Juni 1747, overleden te 's-Gravenhage 8 Juli 17% en op 12 Juli d.a.v. begraven in de Groote Kerk aldaar.

Uit hun huwelijk werden geboren o.m.:

1. ***Barbara,*** voornoemd ;
2. ***Alida,*** overleden 24 April 1797 ;
3. ***Caroline,*** overleden in 1845;
4. ***Clara*** *Francisca,* gedoopt te Ravestein 29 Augustus 1778 en gestorven te Cortessem (Belgisch Limburg) 6 Maart 1850.

Zij huwde met ***Winand Frederic Gisbert de Stappers,*** „échevin de la Justice Souveraine de Liége ; conseiller aulique

de ***S.*** A. le Prince Evèque de Liége", geboren te St. Truiden (Belgisch Limburg) op 3 Maart 1766 en overleden te Hasselt 26 September 1836. Hij was de tweede van 15 kinderen gesproten uit het huwelijk van ***Guillaume de Stappers*** met ***Catherina*** *Gerardina* ***van der Straeten.*** Tusschen die 15 kinderen vermeld ik ***Isabelle,*** gehuwd met Baron ***Theodore de 't Serclaes*** en *Marie,* gehuwd met Ridder ***de*** *Menten* ***de Horne.***

Uit het huwelijk ***de Stappers-van Willigen*** sproten de volgende kinderen :

1. *Clara* ***Gerardina Frederika,*** geboren te Düsseldorf 14 Juli 1806, gestorven te Hasselt 4 Juli 1832, ongehuwd;
2. ***Charles*** *Jacques* ***Antoine,*** geboren te Düsseldorf 23 October 1807, gestorven te Diest 7 April 1866, Eere-Kanunnik der Kathedraal van Luik ;
3. *Guillaume* ***Pierre Joseph,*** die volgt ;
4. ***Maria*** *Gerardina* ***Cornelia,*** geboren te Hasselt 21 September 1811, gestorven te Cortessem 23 Mei 1859, echtgenoote van Baron *Eugène* ***Adrien Guillaume de Heusch*** ;
5. ***Joseph*** *Guillaume* ***Corneille,*** geboren te Hasselt 13 Juli 1813, aldaar overleden 2 Juni 1837 ;
5. *Cathérine Jeanne* ***Marie,*** geboren te Hasselt 2 October 1816, overleden te Etterbeek bij Brussel 22 Maart 1897, echtgenoote van Kolonel *Emmanuel* ***de*** *Vicq* ***de Cumptich.***

Voormelde *Guillaume* ***Pierre Joseph de Stappers,*** geboren te Hasselt 23 October 1809, overleden te Leuven 17 April 1873, huwde te Hasselt den 7 Juli 1841. zijn nicht ***Marie Thérèse Flora de*** *Menten* ***de Horne,*** geboren te St. Truiden 26 Maart 1814, aldaar overleden op 15 Maart 1851.

Uit dit huweljik werden geboren :

1. ***Marie*** *Louise Wilhelmine* ***Berthe,*** geboren te Framet (provincie Luik) 21 April 1842, overleden te Brusthem (prov. Belgisch Limburg) 27 Februari 1847.
2. ***Claire Marie Léopoldine Wilhelmine Hermine,*** geboren te Foret (prov. Luik) 3 Januari 1844, overleden te Cortessem den 5 September 1874, echtgenoote van haar neef ***Arthur Adrien Albert Marie*** Baron ***de Heusch,*** Luitenant der Ruiterij, Burgemeester van Cortessem, geboren te Luik 15 Maart 1841, overleden te Cortessem 13 April 1893, hertrouwd met ***Agnes Reine Julie Marie du Monceau de Bergendael*** ;
3. ***Marie*** *Alix* ***Leontine Wilhelmine,*** geboren te Luik 12 Januari 1845, ongehuwd gestorven ;
4. ***Marie*** *Guillaume* *Eugène* ***Robert Louis,*** geboren te Brusthem 16 Maart 1846, overleden te Lummen (prov. Belgisch Limburg) 20 Augustus 1867, ongehuwd ;
5. ***Marie Josephine Wilhelmine,*** geboren te Brusthem 18 Mei 1847, jong gestorven.

De familie ***de Stappers*** is dus uitgestorven door het overlijden op 5 September 1874 van *Claire* ***de Stappers,*** echtgenoote van Baron ***de Heusch.***

Ik wil dit artikel niet eindigen, zonder mijn groote erkentelijkheid te betuigen aan den heer Roelants, griffier der Staten in de Provincie Limburg (België), wonende te Hasselt en geparenteerd aan de familie de Stappers, voor zijn waardevolle gegevens, die mij in staat stelden de vele lacunes in mijn archief aan te vullen.

N. v. D. M.

Stockelaar, (LIV, 38). *Fytjen Stokkelaer* huwt *27* April 1682 voor schepenen van Zwolle met *Herman Jurriaens,* later *van Ootmarsum* geheeten. Hunne dochter *Lummina van Ootmarsum,* ged. (doopsgezind) te Zwolle 17 Maart 1709, huwt 13 November 1710 voor schepenen van Zwolle *Cornelis van* ***Eeghen,*** doopsgezind, kleinburger van Zwolle geworden 10 De-

cember 1711 en zoon van ***Jacob van Eeghen*** en ***Geertruid Hartjes*** (of ***Hartgers***). Het echtpaar ***van Eeghen-van Ootmarsum*** testeert te Zwolle 9 Juni 1712; de wederzijdsche vaders zijn dan overleden, de moeders nog in leven. ***Lummina van Ootmarsum*** vertrekt 1721 met attestatie naar Haarlem.

Z. A. H.

Suchtelen (van). (LV, 22). De Heer van 't Lindenhout maakt t.a.p. melding van het echtpaar ***Peter Stuper van Zuchtelen*** en Catharina ***Ulenbroek,*** die 19 Mei 1605 te Nijmegen ondertrouwden. Zijn de ouders van ***Catharina Ulenbroek*** bekend ?

Frankfurt a/M. HEINRICH MÜLLERS.

Tymaeus. (LV, 95). De aangehaalde familie-aanteekeningen zijn blijkbaar een vertaling uit het in het Latijn geschreven werk van J. F. Foppens: Bibliotheca Belgica, sive virorum in Belgio vita scriptisque illustrium catalogus (Brussel, 1739), alwaar in deel I, blz. 540 enkele gegevens omtrent Jacobus ***Tymaeus*** zijn te vinden.

Z. A. H.

Wícherlínk, (LV, 64). ***Willem Hendrik Wicherlink,*** geb. 21 Febr. 1813, overleed te Wijhe 9 Dec. 1843. Hij huwde te Heino 18 April 1832 met ***Johanna Lindeboom,*** geb. in 1806, overl. te Wijhe op den huize „Vrijhof" 6 Juni 1839. Uit hun huwelijk werden 3 zonen geboren: ***Gijsbert Timon Joan, Evert Johannes*** en Willem Hendrik.

Evert Johannes Wicherlink, voornoemd, geboren te Wijhe op den huize „Vrijhof" 21 Maart 1836 en overl. te Zwolle 25 Juli 1897, huwde te Zwolle met Jennigje van ***Assen,*** geb. te Zwolle 10 Juli 1841. Zij overleed aldaar 21 Maart 1921. Uit hun huwelijk werden geboren :

1". ***Johanna Geziena Femma Wicherlink,*** geb. te Zwolle 15 Mei 1861, overl. te Dedemsvaart 29 Nov. 1894, gehuwd te Zwolle 4 Mei 1881 met ***Bonne Berends Bzoon*** (overleden te Apeldoorn).

2". ***Jacobus Wicherlink,*** geb. te Zwolle 15 Juli 1863, gehuwd 1" te Amsterdam 5 Mei 1891 met ***Wellemoet de Veer,*** geb. te Amsterdam 23 Juni 1864, overl. te Zwolle 27 Januari 1920. Uit hun huwelijk werden geboren: ***Johanna Louise,*** geb. te Zwolle 1 Maart 1892 en Mr. ***Everhard Johannes,*** geb. te Zwolle 16 Febr. 1896, gehuwd te 's Gravenhage 25 Nov. 1922 met Anna ***Rosalia Maria Adriana van Haasbergen,*** geb. te Bandjermassin 11 Juli 1897. Voornoemde Jacobus Wichelink huwde 2" 7 October 1922 te 's Gravenhage met Margaretha ***van Praag,*** geb. te Haarlem 5 Nov. 1868, dochter van ***Frederik Eduard van Praag*** en ***Esther Marie Sluyterman van Loo.***

3". Willem Hendrik Wicherlink, geb. te Zwolle 8 Sept. 1866, gehuwd te Amsterdam 2 Juni 1892 met ***Veronica Henriette de Veer,*** geb. 8 Nov. 1872, dochter van Cornelis en ***Catharina Louise Nagel.*** Hij overleed 14 Sept. 1932 te Budapest. Uit hun huwelijk werden geboren ***Everhard Johannes,*** geb. te Amsterdam 7 Mei 1896, overl. te 's Gravenhage 23 Maart 1916 en ***Willem Henri,*** geb. te Bloemendaal 15 Oct. 1904, thans woonachtig te Brussel.

Haarlem. J. WICHERLINK.

Wícherlínk, (LV, 64). Als aanvulling van de genealogie ***Wicherlink*** moge het volgende dienen.

1. ***Gysbert Timen Joan Wicherlink,*** geb. te Zwolle, z. v. Willem ***Hendrik W.*** en ***Judith Muntz,*** huwt voor het schoutengericht van Heino 2 Januari 1809 met ***Fennegien Wolters,*** ged. Dalfsen 31 Mei 1772 (tweelingzuster van ***Aaltje Wolters***), d. v. Wolter Jansen en Marregien Meinders. Zij komt later ook als ***Femmetje Wolters*** voor.

II. ***Willem Hendrik Wicherlink,*** geb. te Wijhe 25 Febr. 1813, huwt te Heino 18 April 1832 ***Johanna Lindeboom,*** geb. te Heino 18 Febr. en ged. 2 Maart 1806, overleden te Wegterholt [gem. Wijhe) 6 Juni 1839, d. v. ***Evert Lindeboom,*** koopman, en Gesina ***Harfgers.***

Uit dit huwelijk :

1. ***Gysbert Timen*** Johan, geb. te Wijhe 25 April 1833.
2. **Gesina** ***Femma, geb.*** te Wijhe 22 October 1834.
3. ***Evert Johannes,*** geb. te Wijhe 21 Maart 1836,
4. ***Willem Hendrik,*** geb. te Wijhe 13 November 1837.

Z. A. H.

Heerlijkheid Hoogenhuysen. (LV, 19, 96). In Kennemerland ligt deze heerlijkheid ***niet.*** Als heer van Hoogenhuysen komt later nog ***voor Mr. Gerardus Bernardus van Heymenbergh,*** geb. Alkmaar, 17 .. en † ald. 25 Febr. 1782, advocaat, heemraad van de Bergermeer, de Schermer, de Wieringerwaard, enz., lid van de 0. L. V. Broederschap te 's-Hertogenbosch, vgl. „Bijdragen v. d. Geschiedenis v. h. Bisdom Haarlem", L., 1933, bl. 225, 226. Volgens de sucessie-aangifte (Gem. archief Alkmaar) behoorde tot diens nalatenschap o.m.: „de heerlijke leenboeken van Hoogenhuijsen met een geheel leen in land en de erv rogge gelegen tot oud Turenhout, bestaende in 8½ bunderen en 9 roeden, aldaar gelegen in veele perceelen, die diverse persoonen van den Heer ter leen zijn houdende".

Blijkbaar hebben wij bovenbedoelde heerlijkheid dus onder Oud-Turnhout in Brabant te zoeken.

Kan de aanvrager mij wederkeerig helpen aan een opgave van de grootouders van vaderszijde van den door hem genoemden ***Adriaan Studler van Surck,*** heer van Hoogenhuysen en Bergen? Deze ***Adriaan*** had Hoogenhuysen blijkbaar verkregen door zijn zuster *Susanna,* die te Alkmaar 13 Febr. 1656 ondertrouwde met *jhr.* George de ***Hertog,*** heer v. Valkenburg en Hoogenhuysen, kapit. v. e. comp. voetknechten (eed als zoodanig 1 Oct. 1648); 1664 majoor; 1671 luit. kolonel, die dienst deed tot 1681?

Alkmaar. MR. J. BELONJE.

Wapens Schepmoes en van Eps. (LIV, 416). Beide wapens komen voor in de collectie van het Landsarchief (ruim 1000 stuks).

Van Eps is : de fortuin ; boven den helm de letters A. V. E. (betreft *Isaac* van *Eps, 2"* opperkoopman des Kasteels van Batavia 21 Jan. 1745).

Schepmoes is : 9 schuinkruisjes, 4, 3, 2 ; helmt. een vlucht naar rechts (betreft ***Abraham Schepmoes,*** schepen van Batavia 1709).

Bat.-C. B. v. T. P.

INHOUD 1937, No. 4.

Jhr. C. H. C. A. van Sypesteyn †. — Bestuursberichten. — Bijdrage tot de oudste generaties van het geslacht Bentinck, door J. de Groot. — Het thans Nederlandsche — uit Beieren stammende — geslacht Krafft (van de Laar Krafft-Spencer Krafft), door W. Wijnaendts van Resandt en Dr. A. J. C. Krafft. — Voor- en nageslacht van den schilder en uitvinder Jan van der Heyden, door Mr. A. C. van Eck. — Van der Meyden. De moord op een Rotterdamsche burgemeestersvrouw in 1649, door W. J. L. Poelmans. — Het geslacht of de geslachten Perk, door Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel. — Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, door R. T. Muschart. (Vervolg). — Korte mededeelingen : Het wapen van het Amsterdamsche regeeringsgeslacht van Beuningen; Beeldemaker ; Van Boymer ; Van Citters ; Graaf (Graeff) ; Gemeentewapens ; Belgische archivalia. — Vragen en antwoorden : Brinkman-van der Aa ; Cramer ; Eyll (van)-Corstanje ; Koogh (van der)-van Strijen ; Krijtsnach (van) ; Lewe; Robbé ; Stappers ; Stockelaar ; Suchtelen (van) ; Tymaeus ; Wicherlink. — Heerlijkheid Hoogenhuysen ; Wapens Schepmoes en van Eps.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Best uur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg 5,* 's-Gravenhage.
Alle overige correspondentie(niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 5. LVe Jaargang. Mei 1937.

BESTUURSBERKHTEN.

Belangrijke aanwinst voor de Bibliotheek.

Het Bestuur heeft het genoegen den Leden bekend te maken, dat het, dank zij de zeer gewaardeerde medewerking van een lid van het Genootschap, erin geslaagd is de bekende fraaie Bibliotheek van wijlen den Heer H. H. van Dam voor het Genootschap te verwerven.

Tot lid zijn benoemd:

W. A. H. C. BOELLAARD. . . . . *Utrecht.*
Dir. bijkant. v. d. „Nederlanden van 1845". *Wittevrouwensingel 3.*
Dr. PH. B. LIBOUREL . . . . . ***Delft.***
Notaris en Advocaat. *Oude Delft 233.*
C. A. N. POLS A.E.KZN. . . . . ***Coevorden.***
Linthorst Homanlaan 3.
J. WICHERLINK . . . . . ***Haarlem***
Dreef 40.

Adreswijziging.

J. H. DE VEER . . . . . *Amsterdam. Z.*
Stationsweg 53 III.

De afstamming van het geslacht de Kempenaer,

door Dr. HENRI OBREEN.

De stamreeks van dit geslacht, waarvan een jongere tak tot den Nederlandschen adel behoort, is o.m. te vinden in Ned. Patriciaat (1935/36) en in Ned. Adelsboek (1914). Hieruit blijkt, dat zij op dit oogenblik opklimt tot het echtpaar *Jan de Kempenaer* (te Brussel) × Maria ***van den Hove,*** waaruit een zoon *Guilliam,* geboren te Brussel, naar Noord-Nederland verhuisde, zich te Amsterdam als poorter liet inschrijven (1581) en de stamvader werd van de in Nederland gevestigde familie. Evenwel geeft een genealogie in handschrift, waarvan verschillende afschriften bestaan moeten hebben en van welke er een tot grondslag heeft gediend aan de uitgave bij Ferwerda, vele bijzonderheden omtrent de oudere, in de Zuidelijke Nederlanden gevestigde generaties; zij begint met zekeren ***Gerard,*** dood 1364, om vandaar onafgebroken door te loopen.

Het zal den deskundigen lezer niet verwonderen, dat mijne aandacht voor dit geslacht reeds herhaaldelijk is ingeroepen, mede omdat ik een omvangrijke verzameling bezit betreffende voornamelijk (Zuid-)Brabantsche geslachten. Het was mij dan ook spoedig gebleken, dat in de 16e eeuw deze familie te Brussel zeer uitgebreid moet zijn geweest en er daar ter stede b.v. tusschen 1544 en 1600 minstens vijf en dertig huwelijken van mannelijke de Kempenaer's zijn gesloten. Uit de mij ter beschikking staande gegevens bleek echter niets stelligs over de hierboven met name genoemde leden dier familie, en zoo bleef een nader onderzoek rusten, totdat ik daartoe voor korten tijd een verzoek ontving van het tegenwoordige hoofd van het geslacht, ons medelid den heer J. U. de Kempenaer te 's-Gravenhage.

In den beginne lijkt elke studie over speciaal Brusselsche geslachten een werk, dat bij voorbaat weinig resultaat belooft, omdat, zooals men weet, de archieven dier stad, op het stadhuis bewaard, bij het bombardement door den Franschen maarschalk de Villeroi (13-15 Aug. 1695) te eenenmale zijn teloor gegaan. Alleen papieren, welke elders een onderkomen hadden gevonden (in kerken, godshuizen, bij notarissen en particulieren), ontsnapten aan deze vernietiging, doch zij konden het gemis der verloren brieven en registers van den schepenbank niet vergoeden. Wel waren er van deze laatste archieven heel enkele brokken en ook uittreksels bewaard, maar de moeite aan het van her- en derwaarts bijeenzoeken van zulke fragmenten besteed, werd slechts hoogst zelden en dan nog in zeer geringe mate beloond. Gelukte het dan ook niet om voornamelijk uit de parochiale boeken (die in Brussel voor ***een*** enkele kerk reeds op het einde der 15e eeuw beginnen) een genealogie op te bou-

wen, dan was men wel verplicht het bijltje er bij neer te leggen.

Dat ik in den voorafgaanden zin den verleden tijd kon gebruiken, is te danken aan een gelukkige omstandigheid, zooals er zich op genealogisch en archivarisch gebied slechts een heel enkele keer voordoet, maar die gemaakt heeft, dat men sedert kort met veel meer vrucht naar de geschiedenis der oude Brusselsche families kan gaan zoeken. Wat toch is het geval ?

Het was in de kringen der Belgische genealogen bekend, dat een stadssecretaris van Brussel, Houwaert, in de jaren *voor* het bombardement uitgebreide aanteekeningen had genomen uit de aan zijne zorgen toevertrouwde registers. Deze verzameling zou ver over de honderd deelen in folio beslaan, zoodat zij van het allergrootste belang moest worden geacht. Wat meer is, men wist, dat zij nog bestond, hoewel de eigenaar zich afkeerig toonde van elk onderzoek in deze onontgonnen rijkdommen [1]). Weliswaar hadden in 1871 Rijk en stadsoverheden pogingen aangewend om in het bezit dezer nalatenschap te geraken, doch vergeefs. Eerst enkele jaren geleden is het gelukt het geheel in veilige haven te brengen: de Belgische Staat heeft de collectie-Houwaert, omvattende 194 deden, aangekocht en ondergebracht in de handschriftenafdeeling der Koninklijke Bibliotheek te Brussel, waar zij nu voor een ieder toegankelijk is.

Johannes Baptista Houwaert, uit een aanzienlijke Brusselsche familie gesproten, was eerst schepen, daarna vele jaren secretaris van zijne geboortestad; zijn leven, dat — dit is van overwegend belang — geheel *voor* het bombardement viel (geb. 1626, † 1688), besteedde hij grootendeels aan genealogisch onderzoek, waartoe hij, met een ongeloofelijke werkkracht bezield, uit de schepenregisters uittreksels maakte, die hem voor het opstellen van Brusselsche genealogieën van dienst konden zijn. Deze uittreksels vindt men in de deelen, die getiteld zijn: *Preuves* (hss. nos. 11, 6487 en vlgg.), met nauwkeurige verwijzing naar titel en folio van het geraadpleegde register. In andere deelen ging Houwaert dan, aan de hand van de aldus verzamelde documentatie, genealogieën opbouwen, waarin hij wederom telkens verwijst naar de bewijsstukken, in de *Preuves* bijeengebracht.

Aangezien, uit den aard der zaak, de bewijzen, waarop Houwaert zich baseert, niet meer door ons gecontroleerd kunnen worden, omdat — zooals boven gezegd — het door hem gebruikte archiefmateriaal korte jaren na zijn dood aan de vlammen ten prooi viel, wordt de voorafgaande vraag naar zijne betrouwbaarheid als genealogische bron van bijzonder gewicht. Wij staan hier (om een vergelijking te maken) tegenover het werk van een Zuid-Nederlandschen Buchelius.

Tracht men nu zich een overtuiging te vormen omtrent de waarde, welke aan Houwaert's nagelaten werk mag worden gehecht, dan moeten de volgende punten worden naar voren gebracht.

A. In de eerste plaats treft het, dat Houwaert geen voorkeur blijkt te hebben gehad voor een bepaalde categorie der door hem behandelde geslachten, doch alle in zijn tijd te Brussel en omgeving gevestigde gezinshoofden met even groote belangstelling te hebben bestudeerd. Hij heeft dan ook alle door hem geraadpleegde registers, die in zijn tijd op het stadhuis bewaard werden (voorn. de schepenregisters), blad voor blad geëxcerpeerd en noteerde alle namen ; doch zoo uitsluitend was de genealogische kant zijner belangstelling, dat hij in die uittreksels alleen data en namen geeft en er slechts bij zeer hooge uitzondering aan toevoegt, waaromtrent het in de acte gaat. Een eenzijdigheid, die vanzelfsprekend te betreuren valt. Terloops zij hier

1) Zie nader: P. Chibert en E. Colin, *L'Indicateur Généalogique, héraldique et biographique* 1 (jaarg. 1911-1912; Brux. 1912), bl. 26 vlg.

aangeteekend, dat klappers vrijwel geheel ontbreken, hetgeen het zoeken in die honderden deelen, waarvan sommigen bij de duizend bladzijden tellen, niet vergemakkelijkt !

B. Naast het feit, dat Houwaert dus blijkbaar zonder eenige nevenbedoeling, uit pure liefhebberij, Brusselsche genealogieën „verzamelde", moet men er echter op bedacht zijn, dat dit bij zijne erfgenamen niet a priori te veronderstellen valt. Immers na zijn dood zijn zijne geschriften door erfenis in handen gekomen van verschillende generaties der in Zuid-Nederland zoo weinig betrouwbare wapenherauten, wier aanvullingen op het werk derhalve met groote omzichtigheid moeten gebruikt worden. Evenwel wordt men hier voor mistasten gevrijwaard door het zeer karakteristieke handschrift van den eersten samensteller. Het microscopische kriebelschrift van Houwaert, dikwijls. moeilijk leesbaar, is overal terstond herkenbaar. In de genealogie, die ons thans bezig houdt, is trouwens alleen hijzelf werkzaam geweest.

C. Van groot gewicht is ook de omstandigheid, dat men in zijne geschriften Houwaert als het ware aan het werk ziet. Zoo begint hij aan de hand van het hem op dat oogenblik ten dienste staande archiefmateriaal de genealogie de Kempenaer op te bouwen, doch al voortzoekende in de schepenregisters vindt hij nieuwe gegevens, die hem aanleiding geven tot wijzigingen en doorhalingen in zijn eersten opzet (hs. 11, 6510, fol. 261), waarop hij dan alles weer eens opnieuw in het net brengt (hs. 11, 6598, fol. 72).

D. Ten slotte mogen wij er op wijzen, dat wij dikwijls in staat zijn Houwaert's mededeelingen aan andere bronnen te toetsen ; ook dan blijkt telkens, dat zijne genealogieën betrouwbaar zijn. Die andere bronnen zijn hoofdzakelijk de kerkelijke registers en de notarieële protocollen, die in zijn tijd nog in particuliere handen, en dus voor hem ontoegankelijk, waren. Men treft bij hem dan ook nooit doop-, huwelijks- of sterfdata aan, tenzij deze uit de acten in de schepenregisters of van elders (b.v. van grafsteenen) bekend waren. Van dit alles zal men in het hier volgende nog menigmaal bewijs vinden.

* * *

Omtrent de familieverhoudingen van *Guilliam de Kempenaer*, den stamvader, die zich in ons land kwam vestigen, zijn wij op de hoogte door gegevens, ontleend aan protocollen van Amsterdamsche notarissen [2]). Hieruit blijkt o.m. :

1) dat hij drie zoons had: ***Adriaen, Danckert*** en *Guilliam*, allen vermeld in 1612, 1619 en 1621, in welk laatste jaar de zoon Guilliam als in Antwerpen woonachtig wordt genoemd;

2) dat hij een broeder *Jacques* had, wiens vrouw Jenneken *Samberlinck*, als weduwe, wonende te Amsterdam, aldaar 30 Dec. 1599 testeerde ;

3) dat hij tot ouders had : Jan (IV) de Kempenaer en Maria ***van den Hove***, zuster van Joos, (dochter van Andries?) ;

4) dat zijn vader een zuster had : Lynken (Catherina), in 1612 en 1619 weduwe van ***Jan van Oudenaken.***

Door het verwerken van deze gedocumenteerde gegevens is dan ook de eerste generatie in Ned. ***Patr.*** en Ned. *Adelsb.* ontstaan. Zij is trouwens reeds te vinden bij Ferwerda, die stelt: Jan de K. × 20. Maria van den Hove, waaruit Guilliam (nl. ***de*** oude).

Hoe staat nu Houwaert tegenover deze filiatie? Dat zij door hem wordt bevestigd, blijkt uit de volgende stukken, welke hij uit de schepenregisters extraheerde :

1567. Jan ***de*** *Kempenere* en Maria ***van den Hove***, zijne Ze huisvrouw ; kinderen :

2) Oud arch. Amst. not. prot. no. 24, p. 597; no. 62, fol. 349 ; no. 283, fol. 162; no. 286, fol. 119.

1. *Joos.*
2. ***Marie.***
3. ***Barbele, vrouw*** van ***Dierick de Dobbeleer.***
4. ***N. N. (lees:*** Catherina), vrouw van ***Jan van Oudenhagen, meyer*** (d.i. schout) van Overijssche (bij Brussel).
5. ***Andries.***
6. *Franchoise.*
7. ***Jacop*** (bovenvermeld als gehuwd met *Samberlinck*).
8. ***Willem*** (n. 1. Guilliam de oude).
9. ***Magdalena.***

(Preuves VI, fol. 174, no. 8).

1570. 16 Dec. *Françoise* en ***Jacob de K.,*** kinderen van ***Jan*** bij diens 2e huisvrouw *Maria* van ***den Hove.***

(Pr. IX, fol. 100, no. 7).

Volgens Ferwerda was de le vrouw van Jan (IV) Catherina ***Bouwens,*** hetgeen zal blijken op een verwarring met de le vrouw van Jan (111) te berusten. Houwaert geeft aan Jan (IV) tot le vrouw ***Loyse Goederthoys.*** Hieromtrent zal hieronder nog nader te spreken zijn. Houwaert noemt als ouders van Jan (IV) : Jan (111) × Cathelyne *Bouwens,* dochter van Jan bij Cathelyne van ***Overbeke,*** en haalt daarvoor de volgende bewijsplaatsen aan :

1562. 5 Nov. De kinderen van het overleden echtpaar Jan (111) en Cath. ***Bouwens*** deelen de gereede goederen ; het zijn :

1. ***Jan*** (n.l. IV).
2. ***Pieter.***
3. ***Jacop.***
4. ***Willem.***
5. ***Françoise,*** vrouw van ***Gerard de Moor.***

(Pr. V, fol. 188, no. 5).

1551. Acte (blijkbaar deeling van goederen) tusschen de afstammelingen der ***overleden*** zusters :

1. ***Catherina Bouwens,*** dochter van wijlen Jan B. senior, vrouw van Jan (111) de K., en
2. ***Barbele Bouwens,*** vrouw van wijlen ***Willem Blocschoen.***

Als kinderen der sub 1 genoemde Catherina noemt het stuk:

1. ***Jan*** (n. 1. IV).
2. ***Jacob.***
3. ***Willem.***
4. † ***Barbele.***
5. *Peeter,* buytenslants.
6. ***Françoise,*** vrouw van ***Gerard de Moor.***

(Pr. IX, fol. 364, no. 7, vgl. fol. 254, no. 14, en fol. 264, no. 3).

1550. Jan (IV) de K., sone Jans (111) bij Cathelyne *Bouwens,* dochter Jans, voor hemselven ende'vervangende hierinne sijne (niet met name genoemde) broeders ende susters, in een acte ***Blocschoen*** × ***Bouwens*** (vgl. hiervoor).

(Pr. IX, fol. 259, no. 8).

Omtrent het echtpaar Jan (111) en Catherina Bouwens geeft Houwaert de volgende acta:

1570, 17 Oct. Acte, waarin ***Pieter*** en ***Jacop,*** zoons van het overleden echtpaar Jan (111) de K. × Cath. ***Bouwens.***

(Pr. V, fol. 235, no. 1).

1550. Jan (111) de K., weduwnaar van Cath. ***Bouwens,*** in een acte voor zijne nicht Paschyne *Blockschoen,* dochter van de overleden echtgenooten Barbele ***Bouwens*** × ***Willem*** *Blockschoen.*

(Pr. IX, fol. 259, no. 8).

1534. 14 April. Acte, waarin Catherina ***van Overbeke, we***duwe Jan ***Bouwens,*** en hare kinderen:

1. ***Jan*** Bouwens.
2. † ***Cath.*** Bouwens × Jan (111) ***de Kempenere.***

3. † ***'Barbele*** Bouwens × Willem ***Blocschoen.***

(Pr. IX, fol. 57, no. 5 j.

Dat verder Jan (111) een zoon was van Jan (11) de Kempenere bij Elisabeth ***Abraens gezegd Drabbe,*** zooals ook Ferwerda ons zegt, wordt door Houwaert bewezen met de volgende uittreksels :

1546. 7 Juni. Bij de deeling der erfenis van *Maria* ***Drabbe gezegd Abraens,*** worden deze erfgenamen genoemd:

Jan ***Drabbe gezegd Abraens*** huwt ***Lysbet Lacchaerts,*** waaruit:

1. ***Kathelyne.***
2. ***Lysbet*** × ***Jan (11) de Kempenere,*** waaruit :

1) *Jan* (n. 1. 111).
2) *Jacb.* .
3) ***Pieter*** × ***Cath. van Leefaúele,*** waaruit acht met name genoemde kinderen.

(Pr. V, fol. 43, no. 12).

1504, 5 Juni. Waarschijnlijk deeling van goederen van het overleden echtpaar ***Jan (1) de Kempenere*** × Catherina ***Hals gezegd van Os,*** door hun zoon Jacop en door de kinderen van vijlen hun zoon Jan (11), namelijk: ***Jan*** (111), *Peeter* ***en Jacob.***

(Pr. XI, fol. 11 vo., no. 11).

Omtrent evengenoemd huwelijk van Jan (1), dat ook door Ferwerda gemeld wordt, blijken uit Houwaert nog deze bewijzen :

1511. Jouff. ***Lysebeth van der Heyden geheten s Kempeneren,*** dochter van wijlen ***Hans,*** die hij hadde bij wijlen *Catharina* van Os, zijne huysvrouwe was, ende ***Jan van Assche,*** haren man.

(Pr. XIV, fol. 124, no. 4).

1485. Acte, waarbij compareert ***Jacop*** de K., oud 30 jaar, sone Jans bij *Cath.* ***van Os,*** en ***Margriete s*** Kempeneers, oud 9 jaar, dochter Jacops voornoemt, daer moeder af es ***Margareta Perneelen,*** oud 29 jaar, dochter *Dierix Pauwels* bij Gertruyt *Moermans.*

(Pr. XI, fol. 155 vo., no. 9).

1442. Acte, waaruit blijkt:

Willem ***Hals gezegd*** van Os huwt 10. Goedele ***Demezons, 20.*** Gertrudis ***Bolaert.*** Uit de eerste vrouw:

1. *Peeter;* uit de tweede vrouw:
2. ***Jan.***
3. ***Willem.***
4. ***Catherina*** huwt ***Jan (1) de Kempener.***
5. enz., nog andere kinderen.

(Pr. X, fol. 572, no. 8).

* * *

Naar aanleiding van het voorgaande moge hier nu ten slotte volgen een geregelde genealogie der eerste generatiën van het geslacht de Kempenaer, waarbij tevens gebruik zal worden gemaakt van gegevens ontleend aan andere bronnen, welke Houwaert onbekend bleven. Deze gegevens zullen ten overvloede de betrouwbaarheid van zijne mededeelingen staven.

Vooraf ga evenwel een enkel woord over den oorsprong van dit geslacht, waaromtrent Houwaert ons in het onzekere laat, hoogstwaarschijnlijk, omdat de in zijn tijd nog bewaarde schepenregisters niet veel hooger opliepen, dan tot de eerste helft der 15e eeuw.

De naam ***de Kempenere*** komt reeds in het midden der 14e eeuw voor in een Brabantsch leenregister, het ***Stootboek ge***noemd, waar een ***Willem de Kempenere*** vermeld wordt als leenhouder van goed te Koninxloo (onder Vilvoorden, bij Brussel) ; van iets ouder tijd (1340) dagteekent een acte in een cartularium, bewaard in het Archief van den Openbaren onderstand te Brussel (H 1436, fol. 21 vo., no. 102), waarbij ***Willem*** *Kem-*

penere, zoon van wijlen ***Willem,*** een erf te Brussel verkoopt. Men vindt een ***Jan*** de K. als hoofdmeier van Campenhout (bij Brussel) in de jaren 1389 tot 1392 (Rijksarch. Brussel, rekenkamer, no. 12753) en verder komt de familienaam herhaaldelijk voor in de Brabantsche hertogelijke rekeningen sedert het jaar 1410. Een bewerking van de evengenoemde archivalia, alsmede die der leen- en cijnsregisters en der verschillende archieven van de daarvoor in aanmerking komende kerkelijke instellingen zal zeker nog meer materiaal te voorschijn kunnen brengen. Het buitengewoon omvangrijke van dit onderzoek is echter reden om zich voorshands te beperken tot het niet onbelangrijke resultaat, dat reeds bereikt werd.

Anderzijds zijn uit de 15e en 16e eeuwen nog talrijke gegevens in ons bezit, welke niet aan de door ons opgestelde stamreeks zijn aan te sluiten. Ook dit spruit wel voort uit de omstandigheid, waarop boven reeds werd gewezen, dat de familie al van oudsher zeer vertakt moet zijn geweest. Zoo geeft, om een voorbeeld te noemen, Houwaert een tak, beginnende met ***Jan de Kempenere Claeszoon,*** genoemd in 1492 en 1503, dien hij tot in het midden der 17e eeuw voortzet. Dezen tak, die gesteund kan worden door vele bewijzen, aan de Brusselsche trouwregisters te ontleenen, kunnen wij geen plaats in de genealogie aanwijzen. Volgens Houwaert voerde deze tak echter een egge als wapenfiguur, wat volkomen klopt met een grafsteen, vroeger in de St. Gudulakerk te Brussel aanwezig, waaronder begraven lag Margareta de *Kempenere,* echtgenoote van Jan ***Mertens*** (1575) [3]). Evenwel geeft Houwaert aan de vrouw van *Willem* ***de*** *Kempenere,* zoon van bovengenoemden Jan Claeszoon, geheeten ***Geertruid van Cutsem,*** een de Kempenaerwapen, n.l. twee sikkels, vergezeld van 3 sterren. Dit laatste vindt men, met eenige varianten, nog bij *Gilles* ***de Vriese*** (Brussel, 1414; de twee sikkels, met in het hoofd een leeuw) en bij *Renier* van *Volxhem* (Brabant, 1450 ; de twee sikkels, vergezeld van 2 lelies, waaronder een ring). Dit doet denken, dat de sikkels hoofdfiguren waren, de overige meubels teeken van brisure.

Het is te betreuren, dat aan de studie der Brabantsche (en, in het algemeen, der Nederlandsche) middeleeuwsche zegels nog maar zeer weinig aandacht is besteed. De vele vragen, die dit alles stelt, met name die, in hoeverre in 14e en 15e eeuwen familiewapens van de moeder op de kinderen konden overgaan, moeten dan ook voorshands open blijven.

Zooals later zal blijken, werd het wapen met de sikkels in ieder geval reeds in 1545 gevoerd door Jacob, broeder van Jan (111), terwijl aan een zoon van dezen laatste, Jacob genaamd, in een 18e-eeuwsch manuscript (Goethals, no. 123), dat namen en wapens der hoofdlieden van het Brusselsche lakengilde geeft, doch waarvan wij de historische waarde nog niet kunnen vaststellen, als wapen wordt toegekend: de twee sikkels, vergezeld van 4 sterren, 2 boven de sikkels en naast elkander, 2 tusschen de sikkels en onder elkander; alleen het veld is gekleurd en wel in groen. Ditzelfde handschrift geeft aan de van Cutsem's (zie boven) de sikkels in rood veld, met in het hart een menschenhoofd in nat. kleur.

* * *

1. ***Jan*** (*I*) ***de*** *Kempenere* moet geboren zijn omstr. 1420, want hij wordt in 1442 als gehuwd vermeld met *Catherina,* dochter van ***Willem Hals gezegd van Os*** bij diens 2e vrouw ***Geertruid*** *Bolaert* ***(Boelaerts). Zij*** waren beiden dood in (1504?) 1511. Hunne kinderen volgen sub 11.

   Blijkens Houwaert (no. 6534, fol. 344) was Willem Hals in 1428 kleermaker en in eerste huwelijk getrouwd met *Goedele Demezons.* Verder hebben wij over dit geslacht tot nu toe geen gegevens ontdekt.

[3]) Kon. Bibl. Brussel, ms. Goethals, no. 1559, fol. 13.

11. 1. ***Jacob de Kempenere,*** oud 30 jaar in 1485, schilder, huwde ***Margareta Perneelen, oud 29*** jaar in 1485, dochter van ***Dieric*** *Pauwels* bij ***Geertruid*** *Moermans.*
   (Pr. XI, fol. 155 vo., no. 9).

   Ferwerda zegt, dat hieruit nakomelingschap sproot, gehuwd met de geslachten v. ***Middelborch,, de Greve, v. d. Broeke, e. a.,*** hetgeen volkomen strookt met gegevens uit kerkelijke registers en met die van Houwaert, die dezen tak tot op zijn tijd vervolgt, doch welken wij hier, als niet ter zake dienende, niet vermelden. Alleen verdient het opmerking, dat een van de kinderen uit bovengenoemd echtpaar, ***Jacob*** (deurwaarder bij den Raad van Brabant, gehuwd 1528 met *Jacomyne van* ***Middelborch,*** dochter van Peeter, secretaris van den Raad van Brabant) in 1545, als leenman van Brabant, zegelde met een wapen, vertoonende: de twee sikkels, vergezeld van 3 sterren, en in het schildhart een schelp [4]).

   2. ***Jan*** (*II*) ***de Kempenere,*** geboren omstr. 1450-1460, was dood 1504. Hij huwde *Lijsbet,* dochter van Jan ***Drabbe gezegd Abraens*** en van *Lijsbet* ***Lacchaerts.*** Hieruit kinderen vermeld onder 111 (zonder dat de volgorde vaststaat).

      Er bestond in de 14e eeuw een schepenfamilie te Leuven, *Abraen(s),* voerende in haar wapen een uitgeschulpt St. Andrieskruis. Het ontbreken van een genealogie van dit geslacht maakt elk verder onderzoek moeilijk.

   3. ***Lysbet van der Heyden gcheeten*** *s Kempeneers* huwde ***Jan van Assche,*** die waarschijnlijk behoorde tot de bekende Brusselsche familie van dien naam, waaruit schepenen voortkwamen in de 15e eeuw.

111. 1. Jan (*III*) de *Kempenere,* die omstr. 1480 moet zijn geboren, leefde nog 1551, was 1562 dood. Hij huwde 10 in de St. Gudulakerk te Brussel, 16 Juli 1505, *Catherina* Bouwens, dochter van ***Jan*** en van ***Catherina van Overbeke.*** Blijkens een door Houwaert (no. 6598, fol. 232) geciteerde acte, was Jan Bouwens vleeshouwer en zijne echtgenoote in 1534 weduwe. De Van Overbeke's komen in de 2e helft der 16e eeuw in het lakengilde te Brussel voor en voeren als wapen: in zilver, een keper, vergezeld van 3 meerltjes, alles van zwart.

      Jan (111) hertrouwde in evengenoemde kerk, 4 Maart 1548, *Maria* ***de*** *Bloyere.* ***Zij*** behoorde tot een geslacht, dat eveneens in de lakennijverheid werkzaam was [5]); het had als wapen: in rood drie gouden ossekoppen, 2 en 1 (of: in goud/rood). De kinderen allen uit het le huwelijk, volgen hier onder IV.

   2. *Peeter* ***de*** *Kempenere,* genoemd 1504, wäs *cremer* (d.i. winkelier) en huwde *Catherina* van *Leefdale,* dochter van ***Cornelis*** bij ***Elisabeth van. der Breggen. Zij*** hield 1536, als weduwe, een papiermolen te Zaventem, bij Brussel. Hieruit minstens acht kinderen, waaronder :

      Pauwel ***de*** *Kempenere,* was in 1544, bij het opstellen eener acte te Brussel, „buytenslants", *specier* (d.i. dro-

4) Alg. Rijksarch. Brussel, Leenhof v, Brabant, proces no. 2618.

[5]) Henrick de Bloyere, een der hoofdmannen van het lakengilde te Brussel, was in Jan. 1577 gevolmachtigde van den Prins van Oranje bij de Staten-Generaal te Brussel.

gist, apotheker). Hij was gehuwd met ***Clara Bruynseels,*** dochter van ***Pieter*** bij ***Elisabeth Wouters.*** Hieruit o.a.:

Pauwel ***de Kempenere,*** in 1582 benoemd tot secretaris van den Raad van Brabant, teekenaar en dichter [6]), echtgenoot van ***Jacqueline d'Arbant,*** dochter van ***Jacques*** bji ***Elisabeth*** *Caillet.* Hieruit o.a. :

1) *Daniel,* woonde 1651 in de Nieuwe Molstraat in Den Haag en was toen kwartiermeester van het regiment van Lodewijk van Nassau, heer van de Leck en Beverweerd.

2) ***Jacqueline*** huwt N. N. ***van*** *Dulmen,* waaruit afstammelingen gehuwd met v. ***Assendelft*** en *d'Aumale* (fam. arch. J. U. de K.).

3. Jacob de *Kempenere,* was „coopman in sijdelakens", huwde in de St. Gudulakerk te Brussel, 18 Juli 1522, ***Magdalena van den Bos (Bossche).*** Afstamming niet nagegaan.

IV. (Volgorde onzeker) :

1. ***Jan (IV) de*** *Kempenere,* die kort na het huwelijk zijner ouders (1505) zal zijn geboren, leefde nog in 1562. Houwaert noemt hem in 1547 „coopman van lakenen". Hij huwde 10 in de St. Gudulakerk te Brussel, 23 Aug. 1534, ***Loyse Goederthoys,*** dochter van ***Andries bii*** *Ursula* ***van der*** *Meeren.* Andries was procureur bij den Rade van Brabant en † 21 Nov. 1563, oud 82 jaar; zijne vrouw † 30 Oct. 1566. Beiden begraven in de St. Gudulakerk te Brussel onder een zerk met hunne wapens. Goederthoys: gedeeld van zwart en zilver met een adelaar van het eene op het andere ; v. de Meeren : doorsneden, boven: in zilver drie roode palen, onder: effen blauw, met een zilveren rechterschuinbalk over alles heen (hs. Goethals, no. 1554, bl. 68).

Jan (IV) huwde 20 (de huwelijksdatum werd niet gevonden, doch voor dezen tijd zijn de trouwregisters van alle Brusselsche kerken niet bewaard) met ***Maria van*** *den* ***Hove.***

Uit het le huwelijk een zoon, uit het 2e negen kinkinderen ; zij volgen sub V.

2. Jacob, lakensnijder, in 1574 deken van het lakengilde, huwde met ***Geertruid*** van *Nijverseele,* weduwe 1586, dochter van ***Jan*** en van ***Anna*** *Pauwels.* Hieruit nakomelingen.

3. Willem, leeft 1562 (en 1586 ?), huwde ***Margareta van den*** Bergen.

4. *Françoise,* huwt 10 in de St. Gudulakerk te Brussel, 20 Jan. 1539, ***Dionys van Zeverdonck*** (lakenhandelaars-familie ; wapen : in zwart een naar rechts springend gouden hert) ; 20 in evengenoemde kerk, 4 Febr. 1542, ***Gerard de Moor,*** „gesworen clerck van de overmomboiren der stadt Brussel". Zij leefden beiden nog 1586.

5. Barbara, dood 1551.

6. *Peeter,* in 1551 buitenlands, vermeld 1562, 1570 (en 1586?).

V. Uit het le huwelijk:

1. ***Jan de Kempenare,*** *specier,* huwde 10 St. Gudula, Brussel, 14 April 1558, ***Paulina Voorspoel, 20*** *Petronella Gaetmans,* weduwe 1609. Hieruit een zeer uitgebreide

[6]) Ons medelid, J. U. de Kempenaer, bezit merkwaardige stalen van zijn kunst.

tak, die nog tot in de 18e eeuw (en wellicht nog later) te Brussel voortbestond. Daartoe behoorde waarschijnlijk ***Charles de*** *Kempener,* die door den Koning van Spanje, bij brieve dd. Madrid 9 Juli 1679, in den erfelijken adelstand werd verheven. Het diploma (Alg. Riiksarch. Brussel, arch. Rekenk. Brab. 148, fol. 19) geeft zijne ouders niet, noemt hem „commissaire-extraordinaire des monstres de noz gens de guerre aux Pays Bas" sedert 1650 en bevestigt hem in zijn wapen: „de sinople au lion rampant d'or, armé, lampassé et couronné de gueules, surmonté d'un timbre d'argent, grillé et liséré d'or, icelluy timbre sommé d'un sauvaige de carnation naissant, tenant de chasque main une faucille d'argent, émanchée d'or ; bourlet et hachemens d'or et de sinople". Merkwaardigerwijze zijn hier dus de sikkels uit het wapen naar het helmteeken verhuisd!

Uit het 2e huwelijk (deze kinderen allen vermeld in een acte van 1567 ; volgorde onzeker) :

2. *Joos.*

3. Marie.

4. Barbara huwt voor 1567 met *Dierick* ***de Dobbeleer.***

5. *Catherina,* huwt voor 1567 met ***Jan van Oedenhagen (Oudenuken), meyer*** (d. i. schout) van Overijssche, bij Brussel. Zij weduwe in een Amsterdamsche acte van 1612; zij testeert 21 Aug. 1619 (acte voor not. Pieter t' Serstevens te Brussel: Alg. Rijksarch. Bruss. notar. Brab. no. 2497).

6. Andries huwt (waarsch. St. Gudula, Brussel, 8 Jan. 1570) ***Elisabeth de Meester*** en woonde 1582 te Antwerpen.

7. Magdalena.

8. Willem (*Guilliam*), stamvader van de Noord-Nederlandsche familie.

9. Françoise, waarsch. echtgenoote van *Gilis* ***Coignet*** (Amst. acte van 1612).

10. ***Jacob*** huwt ***Jenneke Samberlinck*** ; zij testeert, als weduwe, te Amsterdam in 1599.

* * *

Ons bestuurslid, de heer Bijleveld, stelde jaren geleden de vraag, wat de herkomst zou kunnen zijn van den in het geslacht de Kempenaer voorkomenden, overigens zeldzamen voornaam ***Dancker.*** Het volgende antwoord kan nu worden gegeven, aan de hand van de manuscripten-Houwaert en andere bronnen.

Danckaert van Overstraeten (hij of een naamgenoot was 1550 burgemeester van Brussel) huwde ***Barbara van Bruele;*** waaruit: *Maria* ***van Overstraeten*** huwt *Joos* ***(van, de) Conflans*** (hunne kinderen deelen 1589), waaruit o.a.:

1. ***Barbara*** huwt ***Willem de*** *Kempenaer,* stamvader van het Nederlandsche geslacht, waaruit o.a. een zoon ***Dancker.***

2. Danckaert huwt ***Elisabeth Pinocx*** ; zij laten een dochter na.

3. *Adriaen,* schilder te Amsterdam (zie: ***Oud-Holland, jaargang*** XXIX).

4. ***Janneke*** huwt *Joos* ***de Smet.***

Ook in het geslacht van Overstraeten zette deze voornaam zich voort: de echtgenooten Jacop van 0. en Barbele ***van der Gracht,*** die in 1573 te Brussel testeerden, hadden o.m. een zoon van dien naam.

Nakomelingen van Pieter Adriaansz. Karre.

(Van Blocklant; PESSER (van Velsen); du Bois; Brouckhuijsen; (Van) Hoogeveen; Bosman; Kievit; Crijnen (de Visser); Van Dongen; Van den Bergh; Pyck; Harmens(z) (Arijens, Joosten); Schouten; Wagensvelt; Vlack; Van Goeree; Rosa; De Vet; Van Kouwenhoven; Steffelsz (Melisz); Blanckert; Van Wijck (Cuijper); Beys; Van Wijngaerden; Jonasz; Hasselaer; Verdoes; Rijsbergen; Splinter; Den Heijngst; Elsevier; Nachtegael; De Custer; Bontius; De Bree; Swijnas; enz.),

medegedeeld door Mr. W. DE VRIES.

Bij naspeuringen naar gegevens betreffende het oorspronkelijk Schiedamsche geslacht *Doorn* kwam mij in handen een in perkament gebonden boekje, zijnde (volgens het opschrift op den rug) het „*Geslacht* Register van S. *Pesser van Velsen*". Bij onderzoek bleek mij, dat dit werkje talrijke, tot nog toe niet gepubliceerde gegevens bevatte, die ongetwijfeld ook vele anderen belang zullen inboezemen. Het verlof, tot publicatie van een en ander in ons Maandblad te mogen overgaan, werd mij door de tegenwoordige eigenares (Mevrouw H. M. Schreuder-Doorn te Utrecht) onmiddellijk met de grootste bereidwilligheid gegeven. Haar moge ik hiervoor nogmaals van deze plaats oprechten dank voor haar tegemoetkomendheid brengen.

Geslacht Register van S. Pesser van Velsen[1]).

Boom ende Stamme *van* (de [2])) Geslachte van ***Pieter Arentsz.*** *Carre* Burgem' tot Rotterdam. (Sijn) dochter *Anna Pieters Carre* m(ijn) Grootvaders Grootmoeder (was) getrout met *Pieter* ***Sijmontsz*** *Pesser* mijn overgrootvader [3]).

Pieter Arentse Carre Burgem' van Rotterdam [4]) — die vader was van *Anna Pieters Carre* getrout met *Pieter Sijmontsz Pesser* mijn over grootvader [3]) —

is gestorven den 20 julij 1555 en getrout geweest met *Martge Dircks* die een dochter was van ***Dirck*** *Sijmon Zoon* [5]) en is gestorve den 4 meij 1550 —

(1 [6])) Kinderen van *Pr Arentsz Carre.*

Kerstiaen Pietersz Carre [7]). *(2)*

Maertge Pieters Carre [8]) getrout met ***Heijndrick*** *van Blocklant* [9]). *(3)*

Anna *Pieters Carre* getrout met *Pieter Sijmontsz Pesser* [10]).(4)

Arij Pietersz Carre alias *de Vet* [11]). ***(5)***

---

[1]) Het Register,. dat de sporen van hoogen ouderdom draagt, bestaat (afgezien van eenige losse aanvullingsbladen uit de vorige eeuw met aanteekeningen betreffende de familie D oom) uit 112 bladzijden. Hiervan vermelden de eerste 52 pagina's de hierboven gepubliceerde gegevens over de oudste generaties (filiaties) van nakomelingen van Pieter *Adriaensz. Karre,* burgemeester van Rotterdam (overl. 1555) en zijn vrouw, *Maertje van Groenewegen* (deel 1). Daarop volgen in chronologische volgorde op blz. 53-70 notities betreffende den schrijver van het Register en zijn naaste familie, ook van Moederszijde (dus ook van personen, niet afstammend van voormelden Rotterdamschen magistraat) (deel 11), een „Boom ende Stamme vande geslachte van Pieter *Symontsz Pesser* getrout met *Anna Pieters Carre* enz." (deel 111; blz. 70—94), goeddeels identiek met de gegevens over het geslacht P e s s e r, vermeld op de eerste 54 pagina's passim, en tenslotte (deel IV) aanteekeningen, betreffende de nakomelingen van „Kinderen van *Margaretha Pesser van Velsen* getrout met *Dominicus Doom* wiens ouders waaren *Ary Doorn,* Capiteyn ter Zee en *Maartje Muts*" (blz. 94—112), alzoo over leden van het geslacht D o o m, een vrouwelijke lijn van het geslacht P e s s e r.

De hiervoor door mij deel 1 en 11 genoemde gedeelten worden hierboven volledig afgedrukt. Overbodig scheen mij de algeheele weergave van deel 111: voor zoover de desbetreffende aanteekeningen verschilden van de gegevens, vervat in deel 1, is dit bij laatstgenoemde aanteekeningen in nootvorm vermeld. Slechts zullen de jongere generaties P e s s e r (v a n V e l s e n), die in deel 1 in het geheel niet voorkomen, na deel 11 afzonderlijk worden afgedrukt. Ten slotte scheen ons ook publicatie van de (overigens verre van volledige) aanteekeningen over de leden van het geslacht D o o m ongewenscht. Zij bevestigen hoofdzakelijk gegevens, die schrijver dezes reeds in de afgeloopen maanden bijeenbracht, of wel vullen deze notities aan; in een latere publicatie van een genealogie D o o m zal een en ander worden verwerkt. Voorts deelde de Heer W. A. van Rijn te Rotterdam schrijver dezes mede de publicatie voor te bereiden van een volledige *genealogie* Pesser met de daaraan verwante Rotterdamsche en Schiedamsche regeeringsgeslachten. In het hierboven gepubliceerde moge hij daartoe nog nieuwe gegevens vinden.

Merkwaardig is, dat op het Archief der Gemeente Rotterdam een „Genealogie van *Pieter Ariens Karre,* burgemeester der stad Rotterdam en Maria *Dirx* van *Groenewege,* Echtelieden" berust, waarvan de inhoud in vele opzichten overeenstemt met de aanteekeningcn, voorkomend op de eerste 52 pagina's (passim) van *Sebastiaen Pesser van Velsen*'s Geslacht-Register. De betreffende genealogie (een z.g. parenteel) is een afschrift naar een onbekend origineel; vervaardigd door een onbekenden samensteller. Dateerend uit de eerste helft der 19e eeuw, is het werkje dus meer dan honderd jaar jonger dan het hierboven gepubliceerde register. Enkele filiaties zijn dan ook in de „Genealogie Karre" meer uitgewerkt, andere daarentegen ontbreken bijna volkomen.

Teneinde plaatsruimte te winnen zijn de volgende afkortingen gebruikt : B. S. P. : „Boom ende Stamme vande geslachte van *Pieter Symontsz Pesser* enz.", dus deel 111 van het Register; C. P. P.: Collectie Polvliet genealogie Pesser (ms. bibliotheek van ons Genootschap) ; Dpb. : Doopboek der Herv. Kerk; Dpg. : Doopgetuige(n) ; G. A.S. : Gemeente Archief Schiedam ; Gedenkw. : Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Zuid-Holland door Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins; Gen. Karre : „Genealogie van *Pieter* Ariens *Karre* enz.", berustend op het Rotterdamsche Gemeentearchief (zie boven) ; Get. : Getuige(n) ; G. H. Bl. : Genealogische Heraldische Bladen; H. K. : Herv. Kerk; Nav. : Navorscher ; N. L. : Nederlandsche Leeuw; R. JB. : Rotterdamsch Jaarboekje; Rot. Welv. : Rotterdams Welvaren door Mr. R. Bijlsma; Verz. Doss. Bijlsma : Verzameling dossiers over Rotterdamsche families uit den tijd 1550—1650, aangelegd door Mr. R. Bijlsma en berustend op het Gemeente Archief te Rotterdam; Wap. : Wapenheraut; Wap. 1-IV : Wapenheraut, jaargang 1-IV (1897 en vlg.), artikelenreeks „De Vroegere Regeerders van Schiedam" medegedeeld door J. van der Minne; Witt. Gesch.: Geschiedenis van het Geslacht *Wittert* met de daaruit in vrouwelijke lijn gesproten familiën, door E. B. F. F. Wittert van Hoogland.

[2]) Het Register is op enkele plaatsen door brand geschonden. De hier tusschen ( ) geplaatste woorden zijn daardoor weggevallen.

[3]) Lees : Bet-overgrootvader (4e Parentatie).

[4]) Zie R. JB. 1911, 186; Wap. 1911, 92; Witt. Gesch. 95 en 1641: zoon van *Adriaen Jansz de Vet* en *Katrijn Pieters Karre.* Hij liet in 1.555 een erfenis na, die jaarlijks een inkomen van ongeveer 1120 caroliguldens opleverde (Rot. Welv. 14). In het museum Boymans te Rotterdam bevinden zich, als bruikleen van het museum van Oudheden aldaar, twee luiken van een altaarstuk voor St. Jeroen Martelaar in de St. Laurenskerk. Op deze luiken komen voor de portretten van *Pieter Adriaensz Karre,* zijn vrouw en hun nageslacht.

[5]) Sc. *van* Groenewegen (bijgenaamd Van *Naaldwijk*), veertigraad van Delft, *zn,* van *Simon Dircksz Koevoet en .... van Groenewegen.* Hij was gehuwd met *Alijt van Bleijswijk,* dr. van *Dirck Dircksz* en *Arijaena Jansdr van Diemen.* Zie ook G. H. Bl. 1906, 341 noot, en N. L. 1894, 30.

[6]) De tusschen ( ) geplaatste cijfers zijn, evenals de cursiveering der eigennamen, van mij. Geplaatst aan het einde van een zinssnede verwijzen de cijfers naar het betreffende genealogische gedeelte.

[7]) Wap. 1911, 92; Witt. Gesch. 1641; R. JB. 1911, 187. Burgemeester en vroedschap van Rotterdam (1555-1572) ; streng-Katholiek, verliet hij ter wille van *zijn* geloof met de Spanjaarden zijn geboortestad. Hij was gehuwd met *Pietertje Hendrick Florisdr.,* geb. Schiedam, wed. van *Pieter Willemsz Biscop.*

[8]) Overl. 29 Maart 1554 (Witt. Gesch. t.a.p.).

[9]) Zoo ook Witt. Gesch. 1642. Zie echter Wap. 1911, 92 en R. JB. 1911, 187, waaruit blijkt, dat hij *Henrick Zweersz* heette. Eerst zijn twee zoons namen den naam *Van Blocklant* aan; de derde noemde zich *De Vet* (naar den grootvader zijner Moeder). *Henrick Zweersz.* was eigenaar eener brouwerij aan de Hoogstraat te Rotterdam.

[10]) Burgemeester en vroedschap van Rotterdam (1521—1568), reederdrappenier aldaar'(R. JB. 1911, 187). *Zie* over hem en zijn geslacht Witt. Gesch. 95 en 1641.

[11]) De naam van zijn grootvader van vaderszijde. Volgens R. JB. 1911, 187 vestigde hij zich te Dordrecht; volgens anderen was hij (later?) abt te Leuven. Opgemerkt worde, dat de naam *De Vet* eveneens werd aangenomen door zijn neef *Arijen,* zoon van zijn zuster *Maertge* (of

Aefge** Pieters **Carre getrout met *Pr Govertsz Duboos*[12]). ***(6)***

*Arijaentge Pieters **Carre*** getrout met *Francois Brouckhuijsen*[13]). ***(7)***

Trijntge** Pieters **Carre getrout met *Arijen Melijsen* van ***Hoogeveen***[14]), gestorven den ***25*** novemb 1532. (8)

(2) Kinderen van *Kerstiaen* ***Pietersz*** Carre. (1)

Erckge Kerstiaem Carrc[15]) getrout met ***Jan Hallingh. (9)***

(3) Kinderen van ***Maertge** Pieters **Carre*** getrout met *Heijnd: van* ***Blocklant.*** (1)

Arijen Heijndricxsz ***van Blocklant***[16]). (10)

(4) Kinderen van ***Anna** Pieters* Carre getrout met ***Pieter** Sijmontsz **Pesser*** mijn overgrootvader[17]). (1)

***Dirck** Pietersz* Pesser[18]). (11)

Claes ***Pietersz Pesscr***[19]). (12)

Ocker ***Pietersz Pesser***[20]). ***(13)***

Jan Pietersz Pesser[21]). ***(14)***

Maritge) ***en Hmrick Zweersz.*** De dochter van dezen ***Arijen de Vet*** noemde zich Carre, ook wel ***Van** Blocklant*, en huwde een *Andries Crijnen* ***(de Visser),*** wiens zoon ***Arijen op*** zijn beurt opnieuw den naam ***De Vet*** aannam, zulks in tegenstelling met zijn beide broers, van wie de oudste zich (evenals zijn kinderen) of wel alleen met een patroniem, of wel ***De Visser*** (als zijn Vader) noemde en de jongste ***(Hendrik)*** den naam *Van Blocklant* aannam, dus den naam, die zijn grootvader van Moederszijde alleen op zijn sterfbed gevoerd blijkt te hebben (Wap. 1911, 92). Een dochter van laatstgenoemde ***Hendrik*** gezegd ***van Blocklant*** nam opnieuw den naam Carre aan.

Een dergelijk gegoochel met achternamen komt ook voor in de vrouwelijke lijn, ***Pesser.*** Eenige leden van dit geslacht wisselen zelfs van vadersnaam. ***Pieter** Arijensz Karre*'s achterkleinzoon *Pieter Dirksz* ***Pesser*** nam den naam ***Carre*** aan, welken naam zijn dochter handhaafde. Evenzoo deden P. A. K.'s achterkleinzoon ***Pieter** Claesz,* en diens kinderen ***Claes*** en *Rusge.* Echter namen Claes' zoons weder op hun beurt oorspronkelijk den naam ***Pesser*** aan, waaraan zij later ***Van Velsen*** toevoegden. Hun neef *Sebastiaen Teunisz Pesser* volgde dit voorbeeld, diens zoons echter blijken later het surtout weer te hebben laten varen. In dit register is echter de naam *Pesser* ***van Velsen*** gehandhaafd, in tegenstelling met de officieele bescheiden uit dien zelfden tijd.

Nog anders handelde een zoon van ***Dirck** Pietersz **Pesser*** (gehuwd met ***Aeltje** Dammisdr.), **Jan Dircxs Pesser*** geheeten. Hij meende op lateren leeftijd zijn vadersnaam (Dircx) tegen het patroniem van zijn Moeder (*Dammis*') te moeten verwisselen; zijn dochter *Maertge* ***Jans Pesser*** volgde dit voorbeeld op haar manier, en noemde zich ook wel *Maritge Pieters* (het oatroniem ontleende zii dus bliikbaar aan haar grootvader van vaderszijde).

12) N. L. 1932, 344 en 378 (*Du Bois*); 1933, 94 en 125; 1934, 125 cn 153.

13) Ook wel genoemd Frans *Egbertsz van Broeckhuijsen* (Verz. Doss. Bijlsma).

14) Zoon van *Melis Adriaensz van Hoogeveen* (burgemeester en vroedschap van Rotterdam 1522-1555, brouwer) en *Maritje Willemsdr Biscop.* Na zijn dood hert. ***Trijntje Carre*** met *Servaes Willemsz,* korenkooper (R. JB. 1911, 187).

15) Zie Nav. 1874, 366, waar zij ten onrechte ***Erckenraad Carré*** wordt genoemd. Behalve deze dochter noemt Witt. Gesch. 1642 nog een ***Elisabeth*** *Karre,* gehuwd met *Willem Oem,* raad van Dordrecht, kinderloos overleden.

16) Ook wel genoemd *Adriaen Hendricksz* ***de Vet,*** tinnegieter, kapitein en poorter van R'dam, overl. 5 Mei 1619; tr. 17 Febr. 1577 ***Elisabeth** Cornelisdr.* ***(van Gouda),*** overl. 4 Mei 1601 (zie ook Witt. Gesch. 1642). *Adriaen* ging over tot den Herv. Godsdienst. i.t.m. zijn broeder Jan, genaamd ***Carre,*** die het land verliet en kanunnik te Ieperen werd. Een andere broeder van ***Adriaen, Pieter** Hendricksz van Blockland,* tr. *Machteld Pietersdr.* en overleed R'dam (begr. Groote Kerk 11 Dec. 1616; zie Gedenkw. 394).

17) Zie voor hem en zijn geslacht Witt. Gesch. 95 en 1641.

18) Tr. *Aeltje Dammasdr.*

19) Tr. *Maritje Jansdr. Pyck.*

20) Tr. *Neeltje* ***van der Stock,*** dr. van ***Jan Eeuwoutsz*** en ***Anno Groenhout. Jan Eeuwouts van der Stock*** behoorde tot de 9 vroedschappen, die R'dam aan de zijde van den Prins van Oranje brachten.

21) Tr. ***Lysbeth** Verhaven,* dr. van *Quirijn Jansz.* en *Aeltje Florisdr.* Ook *Quirijn Verhaven* behoorde tot de 9 voornoemde vroedschappen, Zie ook Wap. 1918, 466.

Trijntge** Pieters **Pesser getrout met *P^r^* ***Vrancken** Wagensvelt*[22]). ***(15)***

*Neeltje Pieters **Pesser*** getrout [23]) met *Heijndrick Jemantsz. Bosman*[24]). (16)

(5)

Arij Pietersz Carre alias ***de Vet***

sterft sonder kinderen ofte naesaeten alhier Memorie.

(6) Kinderen van ***Aefge** Pieters* Carre getrout met ***Pr.** Govertsz **Duboos***[25]). (1)

Govert** Pietersz **Duboos getrout met ***Ingetgen** Eeuwits* obijt ille 1567. (17)

(7) Kinderen van *Arijaentge Pieters* ***Carre*** getrout met *Francois Brouckhuijsen.* (1)

***Trijntge Fransen** Brouckhuijsen* getrout met ***Aert** Cornelisz Kiwit*[26]). (18)

(8) Kinderen van Trijntge *Pieters* Carre getrout met *Arijen* ***Melisse van Hoogeveen***[27]). (1)

***Jan** Arijensz **van** Hogeveen*[28]). (19)

Hier is ten eijnden de eerste hant ofte staecke van de kinderen ende kintsae(t ?) van ***P. Arentsz Carre*** Rurgem' van Rotterdam.

(9) Kinderen van ***Erckge Kerstiaens Carre*** getrout met ***Jan Hallingh. (2)***

Pieternella Jans van Hallingh getrout met ***Jan Grijp***[29]).

(10) Kinderen van *Arijen Heijndricxsz* ***van Blocklant.***(3)

Maertgen ***Arms Carrc*** geseijt *Blocklant*[30]) getrout met ***Andries Crijnen. (20)***

(11) Kinderen van ***Dirck Pietersz Pesser. (4)***

Pieter** Dircxss **Pesser geseijt *Carre*[31]). (21)

Jan Dircxss Pesscr geseijt *Jan Dammisz Pesser*[32]). ***(22)***

Acltge** Dircxss Pesser*[33]) getrout met ***Claes Thonisz van Dongen. (23)

Pietcrtge Dircxs Pesser getrout met *Johan vanden Bergh*[34]). ***(24)***

22) Geb. 1533 (Verz. Doss. Bijlsma); gasthuismeester van R'dam (1646) regent van het Pesthuis (1619). Zie ook Wittert Gesch. 97 (en 1644, waar hij ten onrechte ***Pieter** Ingensvelt* wordt genoemd).

23) In 1576 (Verz. Doss. Bijlsma).

24) Lijndraaier (N. L. 1925, 375), hertr. *Aeltje Claesdr.* (Verz. Doss. Bijlsma).

25) Zie N. L. 1932, 344 en Witt. Gesch. 1642 (waar ***Zngetje*** ten onrechte wordt genoemd *Eeuwoutsdr* ***Thoen van** Ouderkerck*).

26) Overl. 20 Sept. 1623 (Witt. Gesch. 1642).

27) De Verz. Doss. Bijlsma noemt als kinderen: 1o. *Adriaen,* geb. 1542, tr. *Machteld Cornelisdr.* ***Kievit*** (uit welk huwelijk: a. *Maritje van Hoogeveen* en b. ***Meinsge van** Hoogeveen*); ***20.** Trijntje*; ***30. Joris;*** ***40.*** ***Jan*** (zie boven).

28) Grondbezitter (Rott. Welv. 192), advocaat voor den Hove van Holland, kerkmeester (gedenkw. 401), tr. *Margaretha* ***Jan-Dirksdr. de Witte,*** begr. 's-Gravenhage (Groote Kerk) 1 Febr. 1633 (Witt. Gesch. 1642 en Verz. Doss. Bijlsma).

29) *Rochusz,* heer tot Malsen, overl. 22 Aug. 1615. Zie Nav. 1874, 366.

30) Geb. 25 Maart 1580, overl. 3 Maart 1649, tr. 10. 12 Juni 1603 *Andries Crijnensz* ***(de Visser),*** koperslager, overl. 14 Dec. 1617; 20. 18 Juni 1632 ***Adriaen Hendriksz van Oosterom,*** koperslager, overl. 4 Febr. 1637.

31) Tr. 10. ***Trijntje Leendertsdr. van der Zaey,*** dr. van ***Leendert Hendriksz*** Say ; 20. -Leiden Maart 1602 ***Godelo van den Bergh.*** (Witt. Gesch. 97).

32) Geb. R'dam, koopman en zeilmaker, later (als eerste van zijn geslacht) brouwer (in „De Witte Leeuw (met de Kroon)", Leuvehaven Wz., eigenaar eener mouterij a. d. Haringvliet Zz.) schepen van Rotterdam, tr. ***Aegje Cornelisdr. van der Horst.*** (Zie ook Witt. Gesch. t.a.p.).

33) Geb. 1562, overl. 23 October 1645. (Witt. Gesch. 1644).

34) Haar tweede man, met wien zij na den dood van haar eersten echt-

(12) Kinderen van Claes ***Pietersz Pesser.*** (4)

Sijmon Claesz ***Pcsser*** getrout met Maria *Sebastiaens Verwel* [35]). (25; 104; 109)

Pieter Claesz Pesser raet tot Schiedam [36]) en Hoogingelander van Delfflant getrout met ***Neeltqe Cornelis van der Dussen*** [37]). (26)

Hilgont Claes ***Pesser*** getrout met ***Dirck Arentsz van Wijck*** [38]), Schepen tot Schiedam. (27)

Pieter Claess Pesscr geseijt Carre getrout met .... (28)

Den 15 feb 1624 is gestorven mijn Grootvader ***Sijmon Claesz Pesser.***

Den 5 Decemb is gestorven mijn Grootmoeder Maria ***Sebastiaens*** *Verwel* out ***78*** jaren [35]).

(13) Kinderen van *Ocker* ***Pietersz Pesser*** [39]). ***(4)***

Grietqe Ockers Pesser getrout met Claes ***Heijndricxss*** *Pijck* [40]). ***(29)***

Pieter Ockersz *Pesser* [41]) getrout met ***Anna*** *Kels* [42]). (30)

Eewout Ockersz *Pesser* [43]). (31)

Aeffgen ***Ockers Pesser*** getrout met *Daniel Kiwidt* [44]). ***(32)***

(14) Kinderen van ***Jan Pietersz Pesser. (4)***

Grietqe Jans Pesser. (33)

Aeltqe Jans Pesser getrout met ***Adriaen*** *Harmentsz.* ***(34)***

Lijsbet ***Jans Pesser*** getrout met ***Aert*** *Schoute.* ***(35)***

(15) Kinderen van *Neeltge* [45]) *Pieters* ***Pesser*** getrout met *P^r* ***Vrancken Wagensvelt. (4)***

Aechqe *Pieters* ***Wagensvelt*** getrout met ***Adriaen*** *Arijensz* [46]). ***(36)***

Vranck Pieterse Wagensvelt [47]). ***(37)***

Pieter Pieterse Wagensvelt [48]). ***(38)***

Lijsbet Pieters ***Wagensvelt*** getrout met *Bartholomeus Jansz Vlack* Scherm M^r. (39)

genoot, Pieter *Berends,* op 14 Juli 1581 hertrouwd was. (Witt. Gesch. 1645).

35) Zie N. L. 1934, 159.

36) Als zoodanig wegens zijn Remonstrantsche gezindheid door den Prins van Oranje van den eed ontslagen 1618. (Wap. 1-IV).

37) (Pieter *Claesz Pcsser)* „is overleden Martij 1619" (B.S. P.). Zijn vrouw was een dochter van *Cornelis* en Maria *Dankerts.*

38) Genaamd ***Dirck*** *Arijens Cuyper,* vroedschap van Schiedam (1596-1625); schepen (1599, 1602, '03); gecommitteerde op de opzichte en administratie van erven, huizen en edificiën van geestelijke goederen (1599) ; armbezorger (1602,. '06, '07) ; gasthuismeester (1606) (Wap. I-IV). Hij hertr. Mei/Juni 1611 als weduwnaar ***Maritje Pietersdr.***

39) Behalve de hier vermelde kinderen noemt C. P. P. nog een Simon Ockers ***Pesser,*** overl. R'dam 2 Juli 1628, tr. ***Emmetje*** (of *Emerentia*) ***Jansdr.,*** overl. R'dam 23 Dec. 1625, uit welk huwelijk: a. ***Johan Pesser*** (brouwer in „De Hollantse Tuyn", overl. 29 Aug. 1632, Gedenkw. 338), b. ***Grietje Pesser,*** tr. *Jan Verhaven.*

40) Zie Witt. Gesch. t.a.p.

41) Overl. R'dam 9 Febr. 16.. (Gedenkw. 371).

42) Volgens Witt. Gesch. 96 heette zij ***Anna van Neck,*** dr. van *Simon* en ***Elisabeth Pietersdr. Guiot du Doignon. C.P.*** P. noemt haar echter eveneens ***Anna Kels.*** Men zie echter de genealogie Kels, Witt. Gesch. 40, waaruit blijkt, dat haar grootmoeder tot het geslacht *Van Kels* behoorde.

43) Overl. R'dam 11 Mei 1640, oud 47 jaar (Gedenkw. 371).

44) Het huwelijk werd voltrokken 21 Nov. 1610 (C.P. P.). *Daniel Kievit* was weduwnaar van ***Maria van Zoenen,*** en zoon van ***Johan Pietersz*** en ***Theodora*** van *Zoelen* (Witt. Gesch. 96 en 132). ***Johan Pietersz.*** *Kievit,* drapenier en lakenverver, behoorde tot de 9 vroedschappen, die Rotterdam aan de zijde van den Prins van Oranje brachten.

45) Lees: ***Trijntje.***

46) Verz. Doss. Bijlsma: *Gerritsz.* Zij hertr. *Jan Jansz* van Nuys.

47) Tr. ***Haesge van Alphen*** (dr. van ***Dirck*** *Aertsz).* Hij was drapenier en lakenkooper. (Verz. Doss. Bijlsma).

48) Brouwer, oprichter en eigenaar van de brouwerij „De Vergulde Star" (1614), aan de Hoogstraat Zz.-Oosteinde te R'dam (R. JB. 1911, 128), houtkooper; ging in 1620 als timmerman naar Indië, vanwaar hij repatrieerde als commandeur, tr. 10. *Jannetje Schagen* (overl. 1604); 2o. *Maertgen Aeryens (van Katwijck).* (Verz. Doss. Bijlsma).

(16) Kinderen van ***Neeltqe Pieters Pesser*** getrout met *Heijnd: Jemantsz Bosman. (4)*

Jeman ***Heijndricxss*** *Bosman* [49]) Burgem' tot Rotterdam. (40)

Maertqen Heijndricxs Bosman getrout met ***Abraham Dultaert*** Baillju tot Rotterdam [50]). (41)

Arijaentgen Heijndricxs Bosman getrout met ***Roelant Aertsz*** [51]). ***(42)***

(17) Kinderen van ***Govert Pietersz Duboos. (6)***

Grietqe *Govers* ***Duboos*** getrout met M^r ***Willem*** *Goere* [52]) Advocaet voor den Hove van Hollandt, na Burgem' [53]) en vroetschap tot Rotterdam en Gecommitteerde raet van State [54]) van Haer Ed: Moo: obijt 1593 den 3 Januarij. (43)

(18) Kinderen van *Trijngen* ***Fransen*** *Brouckhuijsen* getrout met ***Aert Cornelisz Kiwit. (7)***

Cornelis ***Aerentsz*** *Kiwit* [55]). (44)

(19) Kinderen van ***Jan Arijensz Hoogeveen*** [56]). **(8)**

Cornelia ***van Hoogeveen*** getrout met *Cornelis* ***Pieterse Rosa*** [57]). ***(45)***

Hier is ten eijnden de tweede hant ofte staecke van de kintskinderen van ***Kerstiaen Pieterse*** Carre met de navolgende Suster ende Broeders kintskinderen sijnde d'selve staecke hier van op het eerste bladt gestelt kinderen van ***Pr Arijensz Carre*** Burgem'.

(20) Kinderen van ***Maertqen Arens Carre*** geseijt *Blocklant* getrout met ***Andries Crijnen.*** (10)

Crijn Andriesz getrout met *Arijaentge Rocus* [58]). ***(46)***

Arije ***de Vet*** geseijt *Arijen Andriesz* [59]). ***(47)***

Heijndrick ***Andriese Blocklant,*** getrout met ***Charitas*** *Rogiers. (48)*

(21) Kinderen van ***Pieter Dircxsz Pesser*** geseijt *Carre.* (11)

Annitqe *Pieters* ***Pesse*** geseijt *Carre* [60]). (49)

(22) Kinderen van ***Jan Dircxss Pesser*** geseijt ***Jan.*** *Dammisz* ***Pesser*** [61]). (11)

Dirck *Jansz* ***Pesser*** [62]). ***(50; 132)***

49) „Cruydenier": brouwer; tr. *Wijnanda* (of *Weyntge*) van *der Aa.*

50) Zie N. L. 1925, 375.

51) *Gerritsz.* (Verz. Doss. Biilsma).

52) Willem *Adriaensz* van ***Goedereede*** (N. L. 1932, 378), geneesheer, brouwer en taander-haringreeder. (Rott. Welv. 192).

53) Oorspronkelijk stond hier „raet". Seb. Pesser van Velsen heeft dit later veranderd in „Burgem'".

54) „van State" is later ingevoegd door Seb. Pesser van Velsen.

55) Zie Witt. Gesch. 1643. Hij tr. Juni/Juli 1612 als wedr. (ondertr. Schiedam 12 Juni) *Cathalijna Michielsdr.*

56) Behalve de hier genoemde dochter had hij nog een zoon Jan, brouwer in „De Drie Ringen", vroedschap van Rotterdam (1623). (Rott. Welv. 192).

57) Zie ook Witt. Gesch. t.a.p.

58) *Ariaantje Rochus van Steenhuizen.* (Gen. Karre).

59) Overl. R'dam 5 October 1666, oud 57 jaren, (Gedenkw. 341); tr. *Annetje Jansdr. (Slyp),* (Gen. Karre), overl. 8 Juli 1667, oud 53 jaren. (Gedenkw. 341).

60) Zij was '4 Oct. 1631 te Schiedam getuige bij den doop van haar vierde araads neef ***Pieter*** Claesz van *Wyck.* (Dpb. G.A. S.).

61) Behalve de hier genoemde kinderen-noemt Witt. Gesch. t.a.p. nog een Claes en een ***Aefge Jans Pesser,*** als zoon en dochter van ***Jan*** *Dammisz* ***Pesser,***

62) „Is overleden Septemb 1651" (B. S. P.). Zie ook Gedenkw. 359. Hij was brouwer in „De Zwarte Leeuw", aan de Blaak Zz. (Geldersche Kade) en overleed, 64 jaren oud, 1 Sept. 1651; tr. ***Haesge*** *Jacobs (van)* ***Kleyburg,*** die, oud 58 jaren, op Paaschdag 1641 overleed (Gedenkw. 359, en Witt. Gesch. t.a.p.). Ten onrechte blijkbaar noemt Mr. R. Bijlsma (R. JB. 1911, 129) *Haesge* als een dochter van ***Jacob van Couwenhoven.*** Met zijn broeder *Dammas* ***en*** zijn zwager ***Jacob van Couwenhoven*** behoorde ***Dirck*** tot de voormannen der Remonstrantsche partij.

Meijnge Jans Pesser[63]) getrout met D[o] *Petrus Cupus*[64]). (5 1)
Dammis Jansz Pesser[65]). *(52)*

Maertge Jans Pesser geseijt *Maritge Pieters* getrout[66]) met M[r] ***Sijmon Episcopius*** Professor inde Godtheijt tot Leijden.

Maeritge Jans Pesser getrout met ***Jacob van Couwenhoven***[67]), heer vañ Hoge en Lage Streuyt. (53)

(34) Kinderen van ***Aeltge Dircxsz Pesser*** getrout met Claes *Thonisz van Dongen.* (11)
Thonis Claesz van Dongen[68]). *(54)*
Dircx Claess van *Dongen* Cap' van haer Hoo : Moo :[69]). (55)
Claes Claess van ***Dongen***[70]). *(56)*
Annitge Claes van ***Dongen*** getrout[71]) met Melis *Steffelsz.* *(57)*
Dammis Claesz van ***Dongen.***
Peter Claesz van ***Dongen***[72]). *(58)*

(24) Kinderen van ***Pietertge Dircrss Pesser*** getrout met ***Johan vanden Bergh.*** (11)
Jan ***Janse vandcn*** *Bergh*[73]). *(59)*
Isabella Jans vanden Bergh[74]) getrout met ***Pieter Janse Blanckert***[75]), Schepen tot Rotterdam. (60)

(25) Kinderen van *Sijmon* Claesz ***Pesser.*** (12)
Anthonij Sijmontsz ***Pesser*** Schepen tot Schiedam nader hant raet en vroetschap[76]) getrout met ***Hestru Corewinders*** (61; 101; 138; 150)

[63]) In 1649 nam zij als weduwe het aandeel over, dat haar broeder *Dammas* bezat in de brouwerij „De Witte Leeuw", en oefende aldaar met haar zoon *Tielman* het bedrijf uit. (R. JB. 1911, 130).

[64]) Het huwelijk werd 11 Sept. 1605 voltrokken (C. P. P.). *Petrus Cupus,* predikant te Kralingen,. later te Woerden (afgezet 1618 wegens zijn Remonstrantsche gezindheid), nog later Remonstrantsch predikant te Rotterdam, was een zoon van *Tielman Cupus* (predikant te Nieuwpoort). Zie over de gevangenneming van ***Petrus Cupus***: Brieven van Uyten Bogaerd 11, 2 pag. 118 (22 Jan. 16.24). (Verz. Doss. Bijlsma).

[65]) Geb. ± 1591, overl. Rotterdam 17 Mei 1670, brouwer in „De Witte Leeuw", later korten tijd eigenaar van „Het Zwarte Paard", daarna van de brouwerij „De Roode Leeuw" aan de Haringvliet Nz.-Nieuwe Haven Zz te Rotterdam; tr. 10. Maria *Jacobs van Couwenhoven,* geb. 1600, dr. van Jacob *Allardtz van Couwenhoven*; ***20. 28*** Juni 1626 *Dorotheo Keyser,* geb. 1599, overl. R'dam 2 Sept. 1675 (Gedenkw. 348), dr. van *Adriaan* en ***Neeltje Hallincq.***

[66]) Zie Witt. Gesch. t.a.p., waaruit blijkt, dat' zij 10. in Oct. 1615 tr. met ***Hendrik Niel, 20. 8*** Dec. 1630 met Simon *Episcopius,* den bekenden leider der Arminianen na Arminius' dood, geb. 1588—† 1643, zn. van ***Egbert Remmertsz Bisschop*** en ***Geertruid Jansdr.*** (Zie Nav. 1851, 189).

[67]) Geb. 1592, zn. van ***Jacob Allardtz van Couwenhoven.***

[68]) Marktschipper op Sluis, tr. ***Fytje Arentsdr*** (*Stierman*), geb. 1600, overl. 25 Januari 1659, begr. Rotterdam in de Oude Schotsche Kerk. (Gedenkw. 413).

[69]) Moutmaker, eigenaar eener mouterij aan de Leuvehaven Oz., kapitein van de groote visscherij, admiraal van de „buys-convoyers" op de Maas. Op 22 Juli 1652 in gevecht gekomen met 64 Engelsche oorlogsschepen spreekt hij zijn volk toe: ‚Tsa mannen hout couragie; laat ons vechten totdat wy comen te sincken, dan ist noch tyts genoeg om op te geven; laat-se schieten dat haar de duivel haal, ik en wil noch en sal niet strijken, ik ben groot genoeg om geraakt te worden eer ik het opgeven sal had ik liever dat de eerste cogel my wegnam'. Hij tr. *Lysbeth Pietersdr* ***Dorreboom.*** (Verz. Doss. Bijlsma).

[70]) Tr. *Jannetje Jochems.* (Verz. Doss. Bijlsma).

[71]) Witt. Gesch. 1644: 10. *Leendert Adriaansz*; 20. 20 Maart 1633 *Melis Steffelsz* van ***Gelkens.***

[72]) Hij tr. ***Aeltje Stuyrkers.*** (Witt. Gesch. 1644).

[73]) Tr. ***Anna de Riemer.*** (Verz. Doss. Bijlsma).

[74]) Overl. 10 Sept. 1640, 46 jaar oud. (Gedenkw. 332).

[75]) Brouwer en „Cruydenier", zn. van ***Jan Jorisz Blanckert,*** „jonge janmaet", schipper op de Nieuwe Haven Nz.; tr. 26 April 1615. (Verz. Doss. Bijlsma).

[76]) Aalmoezenier van Schiedam (1625, '26, '34, '35); hoofdman van de Doelen (1630, '31, '42); schepen (1636, '37, '40, '46, '47, '51, '52, '54, '55, '56); broodweger (1641, '42); leproosmeester (1643—'48); regent van het Proveniershuis ('48—'51); vroedschap (1649—'62); weesvader (1652). (Wap. 1-IV).

Bastiaen Sijmontsz Pesser Schepe tot Schiedam[77]) *Geertruijt Bollemans*[78]) sijn huijsvrouw. (62; 159)
Neeltge Sijmons ***Pesser*** getrout met *Corñ* ***Claesz*** *vander* ***Vecht*** Schepe tot Schiedam[79]). (63 ; 114)
Rusge Sijmons ***Pesser*** getrout met ***Jan Bruijnsz Nieulant.*** *(64)*
Claes Sijmontse Pesser getrout met ***Anna Salemonts.*** *(65)*

(26)
Pieter Claesz Pesser sterft sonder kinderen ofte staecke. Memorie. (12)

(27) Kinderen van ***Hilgont Claes Pesser*** getrout met ***Dircx Arentsz*** van *Wijck*[80]). *(12)*
Claes Dircxsz van Wijck[81]) Schepen tot Schiedam[82]) getrout[83]) met *Anna Heijnd:* ***Juyst.*** *(66; 135)*
Annitge Dircxs van Wijck[84]). *(67)*
Angeniesge Dircxs van Wijck getrout[85]) met ***Adriaen Jorisz Beijs*** Schepen tot Schiedam[86]). (68)
Aeltge ***Dircxs van Wijck***[87]) getrout met Burgem' *P[r] Claes Jonasz*[88]) raet ter Admiraleteijt tot Rotterdam. (69)
Rusge ***Dircxss van Wijck*** getrout[89]) met ***Dircx Jansz Hasselaer***[90]).
Pieter Dircxss van Wijck[91]). *(70)*
M' ***Isbrunt Dircxsz*** van *Wijck.* Advocaet[92]). (71)

(28) Kinderen van *P[r]* ***Claesz Pesser*** geseijt ***Carre.*** *(12)*
Claes Pietersz ***Pesser*** geseijt ***Carre*** Baillju in Roon[93]). (72; 130)

[77]) Aalmoezenier (1625, '32, '37, '41); kapitein der Schutterij (1629); broodweger (1629-1631) ; hoofdman van de Doelen (1632—'33); schepen (1633, '38, '49) (Wap. 1-IV); tr. Schiedam (voor magistraten) 16 Juli 1617.

[79]) T.w. 1628, '30; aalmoezenier (1639, '40) (Wap. 1-IV).

[80]) Witt. Gesch. 1643 noemt na ***Claes nog*** een zoon *Adriaen van der* ***Wyck,*** overl. Stettin 1678. Blijkens deze bron en het doopboek der Herv. kerk te Schiedam had *Dirck Arentsz van Wijck* (*Cuyper*) nog een zoon *Frans,* ged. Schiedam (17 Maart 1596 ? Het doopboek is zeer geschonden en de niet chronologisch gerangschikte aanteekeningen zijn in verkeerde volgorde geplaatst bij het inbinden van het boek).

[81]) Ook wel genoemd *Cuyper.*

[82]) T.w. 1634; armbezorger (1631) (Wap. 1-IV). „1652 29 Dec. *Claes Dircxz van Wyck* out cap[t], out schepen en gewesen diaecken". (Grafboek Herv. Kerk Schiedam).

[83]) Ondertr. Schiedam 7 Nov. 1625; hij werd geass. met zijn zwager ***Pieter Claes*** *Jonasz,* zij met haar moeder *Annetje Mees.*

[84]) Dng. 25 Mei 1652 te Schiedam bij dooo van *Dirck,* zn. van ***Hugo van Bleyswyck*** en Maria ***Beys.*** (Dpb. G. A.S.).

[85]) Witt. Gesch. 1643: 28 Nov. 1609.

[86]) T.w. 1627, '30, '31, '33, '34, '39, overl. Schiedem 24 Maart 1639. (Wap. 1-IV).

[87]) „1662 18 Mei *Aeltje Dircx van Wijck".* (Grafboek Herv. Kerk Schiedam).

[88]) Schepen van Schiedam (1616); aalmoezenier (1620, '21, '25, '26, '28); weesmeester (1621, '22, '23); luitenant der Schutterij (1624), vroedschap (1625-1635); burgemeester (1626, '28, '29, '32, '33); kerkmeester (1632—'35); overl. Schiedam 28 Sept. 1635 (Wap. 1-IV); begr. Schiedam ; „1635 30 Sept. ***Pieter Claes Jonasz*** oud Burm' en raet int collegie ter admt tot rotterdam". (Grafboek Herv. Kerk Schiedam).

Hij voerde als wapen: gedeeld: 1 doorsneden ; boven in blauw drie zwarte mereltjes; onder: in goud drie roode schijven 2 en 1; 11 in zilver een zwarte klimmende leeuw tegen een groenen boom op grondje half uit de deellijn voortkomende. (Wap. IV).

[89]) Ondertr. Schiedam 3 Aug. 1618.

[90]) Schepen van Schiedam (1619, '20, '22). (Wap. 1-IV).

[91]) „1693 3 Nov. ***Pr. van Wyck*** in de Hoogstraat int wapen van Jerusalem". (Grafboek Herv. Kerk Schiedam).

[92]) Ged. Schiedam (Herv. Kerk) 19 April 1600; ondertr. Schiedam 25 Oct. 1625, tr. 's-Gravenhage 9 Nov. 1625 ***Margaretha Hoffland,*** j.d., wonende te 's-Gravenhage.

[93]) „Getrout met juffr. *Susanna van Room,* die sterft sonder kinderen en hertroude met *Weijnge Anthonisdr."* (B. S. P.). Hij was 20 Mei 1619 dpgt. bij den doop van zijn achterneef ***Pieter, zn.*** van Claes ***Simonsz Pesser.*** (Dpb. G.A. S.). Zie aant. 158.

Rusge Pieters Crre getrout met [94]). (73)

(29) Kinderen van *Grietgen* ***Ockers Pesser*** getrout met Claes ***Heijndricxsz Pijck. (13)***
Heijndrick Claesz ***Pijck. (74)***
Maertge Claes *Pijck* getrout met ***Jan*** *Arijensz vna* ***Wijn gaerden*** [95]). ***(75)***

(30) Kinderen van *P^r* ***Ockersz Pesser.*** (13)
Ocker ***Pietersz Pesser*** [96]). ***(76)***

(31)
Eeuwout Ockersz Pesser sterft sonder kinderen ofte staecken. Memorie. (13)

(32)
Aeffgen Ockers Pesser getrout met *Daniel* ***Kivit*** sterft sonder kinderen ofte Staecke [97]). Memorie. (13)

(33)
Grietge ***Jans Pesser*** sterft sonder kinderen. (14)

(34) Kinderen van ***Aeltge Jans Pesser*** getrout met ***Adriaen Harmentsz. (14)***
Lijsbet *Arijens* getrout met *Cornelis* ***Heijndricxsz*** *Verdoes.* ***(77)***
Arijaentgen Arijens getrout met ***Tomis Heijndricxsz Rijsbergen. (78)***
Harmen *Arijensz.* ***(79)***

(35) Kinderen van ***Lijsbet Jans Pesser*** getrout met ***Aert Schoute.*** (14)
Cornelis ***Aertsz Schoute. (80)***
Lijsbet ***Aertsz Schoute*** getrout met ***Joost Harmentsz.*** (81)
Crijn Arijensz Schoute. ***(82)***

(36)
Aechge *Pieters Wagensvelt* getrout met ***Adriaen*** *Arijense* sterft sonder kinderen ofte staecke. Memorie. (15)

(37) Kinderen van *Vranck* ***Pietersz*** *Wagensvelt.* (15)
Aernout ***Vrancken*** *Wagensvelt* [98]). ***(83)***

(38) Kinderen van *P^r* ***Pietersz Wagensvelt. (15)***
Pieter Pietersz Wagensvelt. (84)
Dirck ***Pietersz Wagensvelt. (85)***
Anna *Pieters* ***Wagensvelt.***
Claes Pietersz Wagensvelt.
Arij ***Pieterse Wagensvelt.***
Adriaen Pietersz Wagcnsvelt.
Thonis Pieterse Wagensvelt.
Abraham Pieterse *Wagensvelt.*
Trijntge Pieters Wagensvelt getrout met ***Splinter Pietersz*** [99]). (86)

[94]) *„Aelbert Sijmontsz* tot Munnickendam". (B. S. P.).
[95]) Overl. R'dam 26 Mei 1671. oud 88 jaren en elf maanden (Gedenkw. 371).
[96]) Geb. 1605, overl. 18 Sept. 1635; tr. 7 Maart 1634 ***Elisabeth Jansdr. van Schipluiden.*** Hij had nog een zuster *Cornelia,* gehuwd met *Cornelis Beyweg.* (C. P. P. en Witt. Gesch. t.a.p.).
[97]) In tegenstelling hiermede noemt Witt. Gesch. 132 twee kinderen, uit dit huwelijk geboren t.w. *Daniel* en *Clara.* Volgens N. L. 1900, 206 tr. Clara met *Arent* ***Kievit.*** Terzelfder plaatse wordt een *Cornelia* ***Kievit*** vermeld, dr. van ***Eva Pesser en Daniel Kievit, en*** gehuwd met ***Covert Hesenbroek*** gen. *van* Goeree; niet wordt vermeld de door Witt. Gesch. t.a.p. genoemde *Daniel.* Zooals echter blijken zal (gen. fragment 43) was *Cornelia* ***Kievit.*** echtgenoote van *Govert Willemsz van Goeree,* een dochter van *Laurens* ***Kievit.***
[98]) Notaris en wijnkooper. (Verz. Doss. Bijlsma).
[99]) *Oudewater.* (Verz. Doss. Bijlsma).

(39) Kinderen van ***Lijsbet*** *Pieters* ***Wagensvelt*** getrout met *Bartholomeus Vlack.* (15)
Pieter Bartholomeusz *Vlack.*
Aeltge *Bartholomeus Vlack* getrout met *Corn̄* Moor *den Heijngst.* ***(87)***

(40) Kinderen van *Ieman Heijndricxss Bosman* Burgem' tot Rotterdam. (16)
Adriaen Iemantsz *Bosman* [100]) Capt getrout met ***Maria de Jongh. (88)***
Arijaentge ***Iemans*** *Bosman* [101]) getrout met Cap' *Louwijs Elsevier* [102]) en hertrout [103]) met *Nicolaes Nachtegael.* ***(89)***
Sara ***Iemans*** *Bosman* getrout met ***....*** *Hartman* ***de Custer. (91)***
Abraham ***Iemantsz*** *Bosman* getrout met *Lijsbet* ***Blom. (90)***

(41)
Maertgen *Heijndricxs Bosman* getrout met ***Abraham*** *Dullaert* Baillju tot Rotterdam sterft sonder kinderen ofte Staecke [104]). Memorie. (16)

(42) Kinderen van *Arijaentgen Heijnd: Bosman* getrout met *Roelant* ***Aertsz. (16)***
Maertge Roelants getrout met ***Evert Dullaert*** [105]).

(43) Kinderen van *Grietge Pieters* ***Duboos*** getrout met M^r ***Willem*** *Goere.* (17)
Liedewij Willems ***van*** *Goere* getrout met Dr *Bontius* [106]) vroetschap tot Rotterdam, (92)
Govert *Willemse* ***van*** *Goere* Burgem' van Rotterdam getrout met *Neeltge Louris* ***Kivit*** [107]) *Limborg* [108]) nader hant Staten Generael. (93)
Ingetge *Willems* ***van*** *Goere* getrout met ***Thonis de Bree*** [109]). (94)
Pr Willemsz ***van*** *Goere* Burgem' van Rotterdam"[110]) getrout met *Maria* ***Musch. (95)***
Willem *Willemsz* ***van Goeree*** getrout met ***Maertge*** *Heijndricxs* [111]). ***(96)***

[100]) Brouwer te Schiedam; liet 9 Jan. 1643 te Schiedam een kind ***Hendrik*** doopen.
[101]) Ged. R'dam 29 Jan. 1617, overl. 22 Juli 1662.
[102]) Geb. Leiden 1617, kapitein ter zee, overl. Rotterdam 9 Nov. 1639.
[103]) 21 October 1642.
[104]) Zie echter N. L. 1925, 375, waar een dochter *Neeltje* (ged. 2 Jan. 1622) wordt vermeld.
[105]) Zn. van ***Michiel*** en ***Geertje Willemsdr Sypenhof,*** wijnkooper. ***Maertje Roelants*** was bij dit huwelijk weduwe van ***Hermanus Bergem,*** hij weduwnaar van ***Machteltje Heymansdr van Melisdyck.*** Zie N. L. 1925, 373
[106]) *Johannes Bontius,* med. doctor; overl. R'dam, begr. aldaar 18—25 April 1632, zn. van Prof. *Geraert Bontius (de Bondt),* tr. R'dam 20 Juni 1599 als jongman van Leiden *Lidewij van Goedereede. (N.* L. 1923, 365).
[107]) Dr. van *Laurens* ***Kievit*** en ***Elisabeth Danielsdr. van Neck.*** (Witt. Gesch. 55 en 131). Zij was in 1632 44 jaren oud. (Verz. Doss. Biilsma).
[108]) Oorspronkelijk stond hier *„Neeltje Louris"*; later werd *„Louris"* gewijzigd in *„Seraes van Limborg",* waarna *„Seraes"* opnieuw werd doorgehaald en vervangen door de woorden *„Louris Kivit".* De naam *„Limborg"* bleef bij vergissing staan. Zie ook Witt. Gesch. t.a.p.
[109]) Zn. van *Sebastiaen* ***de Bree,*** wonende te Willemstad. (Verz. Doss. Bijlsma).
[110]) Geneesheer, raad en vroedschap van Rotterdam (1625); overl. 12 Dec. 1631 (Gedenkw. 402); tr. 10. Maria ***van Hesenbroek*** van *Hoffdijck,* zijn volle nicht, overl. 8 Oct. 1626, begr. R'dam (Groote kerk) (Gedenkw. 402): dr. van *Zacharias Corvijnsz* ***(van Hesenbroek)*** van ***Hoffdyck*** en *Agatha Breman.* (Witt. Gesch. 56); 20. Maria *Musch,* overl. 2 Dec. 1660 (Gedenkw. 402), dr. van *Jan Jacobsz* en *Maria Matelief.*
[111]) Witt. Gesch. 57 vermeldt als echtgenoote een *Maritje Willemsdr van Noorden.*

Aeva [112]) *Willems van* **Gocre** getrout met Dr *JanSwijnas* [113]) raet ter Rdmiraliteijt van de Stadt vanden Briel. (97)

(44) Kinderen van *Corñ* **Arcntse Kivit.** (18)
***Aert** Cornelisz* **Kivit** [114]).

(45) Kinderen van *Cornelia van Hogeveen* getrout met *Corñ Pietersz* ***Rosa. (19)***
***Pieter** Cornelisz* **Rosa.**
Adriaen **Cornelisz Rosa.**
***Jan** Cornelisz* **Rosa.**
Margriete Cornelis Rosa.
Hier is ten eijnden de derde hant ofte staecke van achter kintskinderen van *P^r^* ***Arentse*** Carre Burgem'.

(46) Kinderen van *Crijn Andriesz.* ***(ZO)***
***Andries'** Crijnen* [115]).
***Heijndrick** Crijnen* [115]).
***Willem** Crijnen* [115]).
***Jannitge** Crijnen* [115]).
***Roons** Crijnen* [116]).
***Adriaen** Crijnen* [115]).

(47) Kinderen van *Arijen* ***de Vet. (20)***
***Andries** Adriaense* **de Vet.**
Adriaen *Adriaense* ***de Vet.***

(48) Kinderen van *Heijndrick Andriesz* geseijt *Blocklant* [117]). (20)
Maria** Heijndricxs Carre* anders ***Blocklant.

(49)
Annifge** Pieters Pesser* geseijt ***Cnrrc sterft sonder kinderen ofte staecke. Memorie. (21)

(50) Kinderen van *Dirck Jansz* ***Pesser. (22)***
***Maria** Dircxs* **Pesser** getrout met M^r^ ***van der** Wolff* [118]) advocaet.
M^r^ ***Johan*** [119]) *Dircxsz* **Pesscr** advocaet sterft sonder te trouwen of kinderen na te laten.

(51) Kinderen van *Meijnge Jans* **Pesser** getrout met D^e^ ***Petrus Cupus. (22)***
Geertruijt Pieters Cupus [120]).
Claes Pietersz Cupus [121]).

[112]) Oorspronkelijk stond hier *„Aeffge".* Deze naam is gehandhaafd in genealogisch fragment 97. Zie ook Witt. Gesch. 57, die haar eveneens bij dezen naam vermeldt.

[113]) Zie voor hem en zijn nakomelingen Alg. Ned. Familieblad 1891, 127 en 1900, 125.

[114]) In tegenstelling hiermede noemt Witt. Gesch. 1642, vijf kinderen, t.w. 10. *Adriana* (tr. Schiedam 28 Oct. 1629 *Willem Stevensz* ***de la Tombe)*** ; 20. *Cornelis* (ondertr. Schiedam 10. 15 Nov. 1635 *Maria Swaenwijck,* 20. 29 Nov. 1662 *Engeltje Paets,* wed. van Leiden); 30. *Catharina* (tr. Mr. ***Wouter Cuel***); 4o. ***Lysbeth*** (tr. Schiedam 25 Juli 1639 Mr. Johan ***Bol,*** chirurgijn, geb. en wonende te Dordrecht, zn. van *Baltes* ***Bol); 50. Aeltje*** (overl. 1678).

[115]) Be Visser (Gen. Karre).

[116]) *Rochus* ***de Visser (Gen.*** Karre).

[117]) Gen. Karre noemt nog, behalve de hieronder vermelde *Maria* Carre, 20. ***Joost** Carre*; ***30. Johannes*** **Carrr ; *40. Andries Carre; 50.*** *Crijn* Carre.

[118]) *Reinier Dircxz van der Wolff,* schepen van Rotterdam. Zie ook Witt. Gesch. 1649, waar ook zijn kinderen vermeld worden.

[119]) C. P. P. en Witt. Gesch. t.a.p.: ***Jacob,*** geb. 1617, overl. 31 Mei 1648. (Gedenkw. 359).

[120]) Tr. *Antony Nijs,* brouwer in ,,De Twee Springende Paarden" aan het Westnieuwland te- R'dam (R. JB. 1911, 130). Zie voor hun nakomelingen Gen. Karre.

[121]) Nicolaas *Cupus,* eigenaar van de brouwerij „De (Witte) Leeuw met den Staf", aan de Blaak Zz.-Brouwerijsteeg Wz. te R'dam, welke

Tielman Pieterse Cupus [122]).
***Aechge** Pieters Cupus* getrout met ....*Denijs* [123]).
Trijngtge Pieters Cupus [124]).

(52) Kinderen van *Dammis* ***Janse Pesser. (22)***
Maria *Dammis* **Pesser** [125]).
***Jacobus** Dammise* **Pesser** [126]).
Lijsbet ***Dammis Pesser*** [127]).
***Aechge** Dammis* **Pesser** [128]).
Jan Dammisz ***Pesser*** raet en vroetschap tot Rotterdam nae Burgem' en Gecommitteerde Raedt [129]) overleden den 1 Martij 1678 [130]).
***Neeltge** Dammis* **Pesser** [131]).

(53) Kinderen van ***Maertge Jans*** Pesser getrout met ***Jacob van Kouwenhoven. (22)***
Lijsbet Jacobs ***van Kou-wenhoven.***
Jan Jacobsz van Kouwenhoven.
Jacob Jacobsz van Kouwenhoven.
Aechge** Jacobs* van ***Kouwenhoven.
Claes Jacobse van Kouwenhoven.
***Maria** Jacobs van Kouwenhoven.*

(54) Kinderen van ***Tonis Claesz van Dongen*** [132]). (23)
Aechge Thonis van Dongen [133]).
Meijngtge Thonis ***van Dongen*** [134]).
Leentge ***Thonis van Dongen*** [135]).

brouwerij hij in 1646 voor 74.000 gulden van ***Willem Allardz van Couwenhoven*** had overgenomen. Hij tr. Juli 1645 ***Willemina Nobel.*** (Rott. Welv. en Verz. Doss. Bijlsma).

[122]) Tr. 1659 (zomer) te Woerden *Maria* van Nes. (Verz. Doss. Bijlsma). Zie ook aant. 63.

[123]) Volgens Verz. Doss. Bijlsma: Mr. ***Bernard*** Zwacrdecroon, rentmeester-secretaris van Schieland. Vermoedelijk verwart Seb. Pesser van Velsen de echtgenooten van *Geertruyt* en *Aechje.*

[124]) Tr. Dr. *Adriaen* de ***Back.*** (Verz. Doss. Bijlsma).

[125]) „Getrout met". (B. S. P.).

[126]) De B. S. P. noemt hem niet. Zie Gen. fragment 50 en aant. 119.

[127]) Overl. 2 Dec. 1664, tr.12 Jan. 1653 *Johan* van *Gerwen* (C. P. P. en Witt. Gesch. t.a.p.). Van haar Vader erfde zij de brouwerij „De Roode Leeuw". (R. JB. 1911, 130).

[128]) „Getrout met" (B. S. P.), overl. 3 Maart 1703; tr. 20 Sept. 1665 Mr. Gerrit ***Visch,*** zn. van ***Willem Visch*** en ***Eva Kievit*** gez. *Biscop.* (Witt. Gesch. t.a.p.).

[129]) „Getrout met Juffr. ***van*** der ***A,*** nae getrout met Juffr." (B. S. P.). Hij werd geb. R'dam 1627/28, overl. R'dam 1 Maart 1678, tr. R'dam 5 October 1665 *Adriana* van ***der Aa,*** geb. R'dam 15 Jan. 1631, dr. van mr. *Antony Willemsz* ***en Adriana van Walenburg*** ; ***20.*** (ondertr. 's-Gravenhage 12 Jan. 1670) R'dam 26 Jan. 1670 ***Geertruyd van Nieuwenhoven,*** begr. ***26*** April 1678, dr. van ***Gerrit,*** en *Geertruid* ***van Gerwen.***

[130]) Aldus („1678") C. P. P. en Witt. Gesch. t.a.p. Het jaartal is in het handschrift zelf zeer verbleekt. In het bezit van den Heer K. J. Meinesz te Velp (G.) bevindt zich een ,,Geslachtregister van *Lukas Wateringe* ***en Johanna Timmers*** anno 1698", waarin men leest: ***„Gerard*** *Nieuwenhoven* heeft nagelaten een dochter, genaamd *Geertruid* ***Nieuwenhovm,*** welke getrouwd was aan de heer Pesser, Burgemeester tot Rotterdam, en heeft nagelaten twee kinderen". Volgens dit Register was *Gerard Nieuwenhoven* een zoon van ***Hendrik,*** die op zijn beurt een zoon was van ***Gerrit*** *Jacobsz Nieuwenhoven,* overl. anno 1606.

Jan Pesser liet drie kinderen na, t.w. (uit het eerste huwelijk) 10. *Dorothea* ***Pesser*** (tr. ***28*** Dec. 1683 *Godert* ***Willem van Tuyl van Serooskerken;*** (uit het tweede huwelijk) 20. ***Dammas Pesser*** (7 Mei 1692 te R'dam kinderloos overleden), 30. ***Jan Pesser*** (vòòr 1683 eveneens kinderloos overleden).

[131]) Geb. R'dam 1631, overl. R'dam 21 Maart 1662 (C. P. P. en Witt. Gesch. t.a.p.).

[132]) Zie ook Witt. Gesch. 1644, waar echter een dochter *Aeltje* niet vermeld wordt.

[133]) Tr. ***Wouter Leendertse Verburg.*** (Zie voor hun nakomelingen Gen. Karre).

[134]) Tr. *Mozes van* ***der Nagel.*** kamerbewaarder van burgemr. Kamer. (Gen: Karre).

[135]) Tr. ..... *Noldus.* (Gen. Karre).

Aeltge Thonis van ***Dongen.***
Claes *Thonisz* ***van Dongen*** [136]).
Arent ***Thonise*** van *Dongen* [137]).

(55) Kinderen van Cap' ***Dirck*** *Claesz* ***van Dongen. (23)***
Claes *Dircxsz* ***van*** *Dongen* D[r] inde Medecine.
Trijnge ***Dircxs van*** Dongen getrout met ***Jan*** *Hollaert* [138]).
Aeltge Dircxs van Dongen getrout met ***Set*** *Gillisz* [139]).

(56) Kinderen van ***Claes Claesz van Dongen. (23)***
Jan *Claesz* ***van Dongen.***
Maritge Claes van Dongen.
Aechge Claes van *Dongen.*

(57) Kinderen van ***Annitge*** *Claes van* ***Dongen*** getrout met ***Melis*** *Steffelsz.* ***(23)***
Arij Melisz.
Claes *Melisz.*
Itge Melis.
Aeltge Melis.
Dammis Melisz.

(58) Kinderen van *P[r]* ***Claesz van Dongen. (23)***
Maritge *Pieters* ***van Dongen.***
Claes *Pietersz* ***van*** Dongen.

(59) Kinderen van ***Jan*** *Jansz vanden* ***Bergh. (24)***
Annetge Jans *vanden* ***Bergh.***
Jan *Jansz vanden* ***Bergh.***
Catharina ***Jans*** *vanden* ***Bergh.***
Acchge Jans *vanden* ***Bergh.***

(60) Kinderen van *Isabella vanden Bergh* getrout met *P[r] Jansz* ***Blanckert. (24)***
Joris *Pietersz* ***Blanckert*** [140]).
M[r] *Dirck Pietersz Blanckert* vroetschap tot Rotterdam [141]) getrout met *Aechge vander Veen* [142]) na raet der admiraliteeijt in Zeelant.
Maria Pieters Blanckert, getrout met M[r] de *Roij* [143]).

(61) Kinderen van *Anthonij Sijmontsz Pesser.* ***(25)***
Catharina Anthonis ***Pesser*** sterft sonder kinderen. (102 ;175)
Bastiaen [144]) *Anthonisz* ***Pesser*** getrout met ***Maria*** *Sempels* [145]) Schepen alhier meij 1661 [146]) nader hant [147]) getrout den *3* meij 1665 met *Clasina* van *Leeuwen* [148]) en martij 1664 vroeschap deser Stede [149]) nae **Burgem[r] meij 1670** [150]) en 1672 en 1673 inde Gecommitteerde Raden meij 1674 en 1675 **Burgem[r] meij** 1679 als voren en meij 1680 buijten nominatie bij sijn Hoogheijt den Heere prince van Orangie gecontinueert als Burgem'. (104; 139; 149; 151; 170)

(62) Kinderen van *Bastiaen Sijmantsz* ***Pesser*** [151]). (25)
Cornelis *Bastiaense* ***Pesser*** getrout met *Adriana Dumarcij* [152]). (126; 146)
Jacob *Bastiaensz* Pesscr [153]). (157)
Heijndrick Bastiaense ***Pesser*** [154]).
Dese drie sijn overleden sonder kinderen.

(63) Kinderen van ***Neeltge Sijmons Pesser*** getrout met *Corñ.* Claesz *vander* ***Vecht*** [155]). ***(25)***
Sijmon Cornelisz vander ***Vecht*** getrout met ***Maria*** *Scharp,* raet en Schepe en ontfanger vande lijcente alhier en meij 1666 Burgem' [156]). (125)
Arijaentge ***Cornelis*** *vander* ***Vecht*** getrout [157]) met M[r] ***Joost*** *Huijbertsz Cnapper.* Sijn deser werelt overleden. (119)

(64)
Rusge Sijmons ***Pesser*** getrout met ***Jan*** *Bruijnsz* ***Nieulant*** sterft sonder kinderen. Memorie. (25)

---

136) Tr. Grietje *Arens.* Uit dit huwelijk:
10. ***Adriana,*** tr. Jan *van Wijngaarden.*
20. Fytje, tr. *Antony Delvos.*
30. Aletta, tr. a. Charles ***Michel,*** b. ..... *van Waasbergen.*
(Zie voor hun nakomelingen Gen. Karre).
40. ***Adriaan,*** tr. *Caatje van* ***der Heyden.*** (Uit welk huwelijk een dochter ***Grietje van Dongen).*** (Gen. Karre).

137) Tr. *Annetie* van *Houten.* Uit dit huwelijk:
10.' *Jannetje.*
20. ***Jacob.***
30. Lena, tr. Adam *Huis.*
40. *Arent,* tr. ***Aaltje van Tongeren*** (uit welk huwelijk een dochter, ***Anna van*** *Dongen,* gehuwd met ***Petrus van de Velde,*** domheer van 't Capittel te Utrecht). (Gen. Karre).

138) Zie voor hun nakomelingen Gen. Karre.

139) Gen. Karre noemt hem Cendt *Gillisse Carbouw.*

140) Zeepzieder; woonde in 1659 te Emmerik (hij verleende toen volmacht aan zijn Vader (dan oud-schepen), om de zeepziederij „De Olifant" over te dragen aan zijn zwager ***Roosterman.*** (Verz. Doss. Bijlsma).

141) 1652-1664 (Verz. Doss. Bijlsma), overl. R'dam 21 April 1665. (Gedenkw. 332).

142) Wed. van *Johan Knaeu. Dirck Blanckert* was bij dit huwelijk reeds' weduwnaar van *Cornelia* de ***Reus,*** dr. van ***Johan de Reus*** te Middelburg. (Verz. Doss. Bijlsma).

143) ***Hugo*** *de Roij,* advocaat te Utrecht. (Verz. Doss. Bijlsma).

144) *„Sebastiaen"* (B. S. P.), later zich noemende ***Pesser*** van. *Velsen.*

145) „Tot Rotterdam" (B. S. P.), „weduwe van Rotterdam" (ondertr. reg. G. A. S.).

146) Eveneens 1664, '65, '69; kapitein der schutterij (1657 '58, '59, '60) ; weesvader (1665—'72); armbezorger (1661, '66, '80); hoofdman van de Doelen (1662, '63 '69); brandmeester (16 Juli 1663, '64, '69); gecommitteerde raad op d'inschrijving van trouwen (1675, '80). (Wap. 1-IV).

147) „Tot Schiedam". (B. S. P.).

148) „De Leyden" (B. S. P.); weesmoeder (1690). (Wap. 1-IV).

149) Tot 1680. (Wap. 1-IV).

150) Eveneens 1671, '74, '75, '79, '80. (Wap. 1-IV).

151) Ontleend aan het Dpb. G. A. S. :
2 Febr. 1625: *„Bastiaen* ***Pesser*** kint genaemt *Jacop* getuygen *Jacop Bolleman, Ariaentgen Cornelys, Marya Jacobs."*
16 Mei 1628: *„Bastyaen* ***Pesser*** kint gena *Hendrick* getuygen ***Jacob Bolleman, Bastyaen Bolleman, Adriaentge*** *Corñ, Marya Bolleman."*
28 Nov. 1631: *„Bastiaen* ***Pesser*** sijn kindt gedoopt de naem is Mary getuigen ***Jacob*** *Heyndrick Bolleman, Cornelys Clasz van der Vecht, Hester Fedix* en *Aryaentge Cornelys."*
20 Nov. 1633: *„Bastejaen* ***Pesser*** kint gedoopt de naem is *Allewijn* getuygen *Jacop Bolleman,* Capteyn *Tohrthan* de gryse heere van *Korbees; Hester Fedas, Maria van Wallendal."*

152) *„Dumarchij,* dr. van den Secrets *Dumarcij* tot Spijckenis, is overleden den 27 April 1659" (B. S. P.). Bedoeld is *Jacques du Marchie,* gehuwd met *Maertje* Ariens (cf. G. A. S. Inv. no. 235, fol. 65[vso]). *Cornelis Pesser* ondertr. (met attestatie) Schiedam 16 Maart 1649.

153) „Getrout met" (B. S. P.). Zijn ondertrouw vond ik te Schiedam niet vermeld.

154) „Getrout met ..... is overleden den 4 augustij 1666" (B. S. P.). Hij trouwde Schiedam (ondertr. 16 Jan. 1665) *Maria Jans* (bij haar ondertrouw vertegenwoordigd door haar zuster 'en zwager, wijl zij zelf in de kraam lag), uit welk huwelijk:
1. *Adriana,* ged. Schiedam (Herv. Kerk) 18 Tanuari 1665., blijkbaar voor Aug. 1666 overleden.

155) Ontleend aan het Dpb. G. A. S. :
2 Mei 1627: *„Cornelis Claesz* ***van der Vechts*** kint genaemt ***Claes*** getuygen Geertruyt *Jacobs Bolleman* en *Lysbet Pieters van Suylen."*

156) Eveneens 1667, '73, '76, '77, '81, '86, '87; armbezorger (1640) ; kerkmeester (1644, '65, '81, '83, '84) ; hoofdman van de Doelen ('55, '56, '60, '61); schepen (1657, '59, '60, '62, '65); vroedschap (sedert 1660); weesmeester (1664, '68, '72, '82—'85) ; regent van 't Hofje van Belois (1686—'89) ; overl. Schiedam 19 Oct. 1689 (Wap. 1-IV); tr. Schiedam (ondertr. 1 Jan.) 17 Jan. 1649 *Maria* ***Jacobsdr Scherp.***
In de Herv. Kerk te Schiedam ligt een zerk met opschrift: ‚Dees sark het lichaam overlegt / van Heere Simon van der Vegt / die meermaals burgemeester, regt / van dese stad is opgelegt / sterff den 19 October 1689, oud zijnde 71 jaren.' (Gedenkw. 455).

157) Ondertr. Schiedam 16 Juli 1644, beide wonende te Rotterdam.

(65) Kinderen van Claes *Sijmontsz Pesser* [158]). (25)

Maria Claes Pesser getrout met D[e] *Jacobus Stermont* [159]) bedienaer des Goddelijcken woors tot Rotterdam nader hant in Sgravenhage obit den 26 Octob 1665. (116 ; 154)

Sijmon Claes Pesser getrout met *Dieuwertge van Driel* (123) is deser werelt overleden den [160]). (127)

(Wordt vervolgd).

De Haarlemsche Thesauriersrekeningen als genealogische bron,

door Jhr. Mr. Dr. E. A. VAN BERESTEYN.

Bij de bewerking van de genealogieën van enkele Haarlemsche geslachten, die in de 15e en 16e eeuw aldaar bloeiden, heb ik de thesauriersrekeningen aldaar van 1490—1550 doorgelezen.

Aangezien de genealogische bronnen voor dien tijd schaarsch zijn, meen ik goed te doen het belang dezer bronnen voor onze wetenschap nader uiteen te zetten.

De rekeningen werden door de beide thesauriers jaarlijks opgemaakt en daaraan werden gewoonlijk toegevoegd de rekeningen van andere comptabele ambtenaren. Als zoodanig noem ik de Exue-ontvangers, twee in getal — die bij het overlijden van een burger de successiebelasting moesten innen over de vermogens, die de stad verlieten, indien althans met de andere stad geen accoord van vrijdom was gemaakt. Voorts de ontvangers van den wijnaccijns en van de overdrachtsrechten van vast goed.

Voor de genealogie zijn de volgende posten der thesauriersrekeningen van belang :

10. *Overlijdensberichten.* De stad loofde 6 schellingen uit aan hem, die de eerste tijding aanbracht van het overlijden van een lijfrentetrekker. Met den dood eindigde immers de plicht van de stad tot betalen en de stad had er iets voor over om te vernemen, wie van de rentetrekkers en op welken datum, waren overleden. Het spreekt vanzelf, dat juist het overlijden van vreemdelingen, die niet te Haarlem woonden, aan de administratie niet gemakkelijk bekend werd ; men vindt in de thesauriersrekeningen den aanbreng van het overlijden van vele personen in binnen- en buitenland, soms met vermelding van vader of moeder: bv. 1528 fol. 126 „Juffr Machtelt van der Does Symon Vrericx jongste dochter sterft 10 Nov. 1529". Idem fol. 91[0] en 123: „Beatrys van Rymmerswaele abdisse van Rynsburch sterft 1 febr 1528 Stilo curiae (= 1529)". enz. Ook in de thesauriersrekeningen van andere steden komen dergelijke posten voor. In Delft zijn deze doodsberichten op fiches gebracht en alfabetisch gerangschikt.

20. ***Uitbetaling van de losrenten.*** Deze renten vererfden of konden worden overgedragen. Na den dood van dengene die de losrente had genomen, werd deze uitbetaald aan zijn erfgenamen, doch de rente bleef staan ten name van den oorspronkelijken geldleener. Het genealogisch verband blijkt meermalen tusschen den leener en den lateren inner der rente b.v. 1520 fol. 72 Losrente ten name van „Pieter Jansz Raidt bij quitantie van Femme Dirks zijn wed[e]"; 1539 fol 113 Losrente ten name van „Femme Dirks bij quitantie van Jan Raidt haer soon". Uit beide posten blijkt dus van wie Jan Raidt de zoon was.

30. ***Loterijen.*** De steden zaten in de 16e eeuw evenals nu krap in 't geld, zóó zelfs dat de renten soms jaren niet werden betaald. Om schoon schip te maken organiseerde men dan een loterij, die de deelnemers betaalden met inwisseling hunner achterstallige vorderingen, „coupons" zou men thans zeggen. Men kreeg dan een aantal loten, die vaak op den naam van diverse familieleden werden gesteld, b.v. 1501 fol. 149: Losrente van Aelbrecht van Hogendorp werd bij quitantie van Jan Meester Joosten natuurlijken zoon omgezet in 4 loten, ieder een: Aelbrecht van Hogendorp, Zoelken [Storm] syn wyf en [zijne zonen] Willem Storm en Thomas v. Hogendorp". Uit le rek. 1505 fol. 50[0] vernemen wij, dat hij goudsmid was : „Albrecht van Hogendorp goutsmit voir syn arbeidsloon dat hy de wapene van Hairlem gesteken heeft in drye tangen voir den wairdyens dairmede die hairlemsche lakenen bezegelt worden 3 *f*". Soms moesten de loten uitgeroepen worden op een of ander rijmpje. Pieter Jansz Raidt liet 78 loten uitroepen: „wat gae ick maken, ande zes kannen te geraken" [1]).

40. ***Exue.*** Onder „exue" werd de successiebelasting verstaan voor vermogens die vererfden op erfgenamen, die buiten de stad woonden. Men verneemt in de rekening der Exuemeesters liet alleen de familieverhouding tusschen overledene en belastingplichtige, doch de exuemeesters noteeren soms het overlijden van verschillende burgers, met de mededeeling dat geen exue betaald behoefde te worden, omdat 't vermogen in de stad vererfde. Uit de rek. 1532 fol. 93[0] en 119 vernemen wij den dood op 13 Juni 1533 van Gerrit van Berckenrode d'oude. Volgend jaar, rek. 1533 wordt de exue geregeld : Gerrit van Berckenrode d'oude obiit, overeengekomen met Willem van Berckenrode, voogd van zijn broeders kind, dat de stad haar actie zal terughouden over de erfenis van Margriet van Berckenrode bagyn op 't hof 's voors kinds moei en betaald voor Gerrits erfenis 30 pd".

50. ***Wijnaccijns.*** De ontvangers van dezen accijns gaven eerst verantwoording van den accijns, die door de tappers werd betaald, daarna van de burgers, die wijn lieten komen. De ontvanger schreef er vaak bij voor welk feest de wijn was ingevoerd. Willem van Paenderen b.v. liet 3 maal wijn komen voor de bruiloft zijner kinderen: 1516 „in zijn dochters bruiloft", 1521 „een ton rijnwijn by zijn zoons bruiloft gedroncken, 1525 „by syn dochters bruiloft gedroncken". Van Pouwel Gerritsz [van Outschooten] kinderen en voorkinderen komen 4 huwelijken voor: 1522 „van een ton wijns van azoen en vischwijns met syns wyfs dochter bruiloft gedroncken" (scil.: Guerte Hasselaer getrouwd met Simon Brouwer, ouders van de beroemde Kenau Hasselaer), 1524 „voor een ton rijnwijn in Dirc Hasselaers syn wyffs zoons bruiloft gedroncken, 1531 „een ton bij de bruiloft zijner dochter (Guerte met Willem Ruychaver gehuwd) en 1535: Erm Pouwel Gerritsz wed" „van 8 ton peton en 5 ton pailjette in hare dochters bruiloft ingeleit en gecoft" (Margriet gehuwd met Luyt Gysbertsz Binder?).

60. De belasting bij ***overdracht van vast goed of vestiging van hypotheek.*** In de Rekening zelf zijn zelden familieverhoudingen vermeld, doch de vermelding eener betaling doet vanzelf een onderzoek instellen in hypotheekregisters.

Het spreekt vanzelf dat voor het overige deze rekeningen menig voor de genealogie belangrijk feit vermelden. Soms komt men de afleiding van den familienaam te weten b.v. Rek. 1490

158) Behalve de hier genoemde kinderen werd uit dit huwelijk nog een zoon ***Pieter*** geboren. Zie Dpb. G.A. S.:

20 Mei 1619: „*Claes Symonsz Pessers* kint gedoopt genaemt *Pyeter* getuyghen *Dirck Aryensz cuijper, Claes Pyetersz Carre, Neeltge Corñ, Martghe Aryens.*" (Zie Gen. fragment 28).

159) Witt. Gesch. 1643 ten onrechte: „Stonneus".

Reg. van Begraven, 's-Gravenhage: 30 Oct. 1665. Dominé *Stermont* in de Prinsestraat met 2 poozen beluid. Betaald 30 gl. 10 st.

160) „Den 13 Mey 1649". (B. S. P.).

1) Verg. N. Rott. Cour. 10 Feb. 1935 Feuilleton over de Bossche loterij van 1506.

fol. 40: „Michiel Bartsz Tromp ontvangt per nacht één Stuiver dat hij, Michiel Bartsz, „als tromp" gewaakt heeft". Een ander maal leert men de beroepen kennen der burgers b.v. „Pieter Gerrits, schilder, heeft voor de stad gemaakt een kaart van de Sluis van Spaarndam met de landen en wateringen". Dan weer verneemt men dat bepaalde burgers beboet;' „gecorrigeerd" zijn, zoodat zij steenen moeten leveren voor de stadsmuren.

Bovenstaande mededeelingen geven mij aanleiding er op te wijzen dat, wie genealogische nasporingen heeft te doen over personen, die geleefd hebben voordat de kerkelijke registers waren ingevoerd, verstandig zal doen de Rekeningen niet over te slaan.

Tenslotte wil ik mededeelen dat sommige Rekeningen een geheel belastingcohier bevatten. De Rekening van 15 11 fol. 114 bevat een omslag van de 100e penning „in maniere van leeninge om te verwalten de lasten van der oorloge van Geldre etc", welke leening in 1513 is verhoogd. De stad is dan verdeeld in 25 districten „homanschappen" en vermeldt den aanslag van 529 burgers, waarvan 13 werden aangeslagen voor 50 pond of hooger, 32 van 25-50 pond en 42 van 15-25 pond. De 3 hoogsten waren: Gerrit van Berckenrode voor 160 pd., Dirk v. Bekensteyn voor 144 pd. en Cathryn Meester Clais de Vryesen dr. voor 120 pd. Dan volgt Willem v. Loo met 85 pd.

Niet alle burgers hebben aanstonds betaald. Dientengevolge vindt men in de rekeningen van 15 12 en 15 13 nog ontvangsten of kwijtscheldingen wegens overlijden, armoede of andere redenen. Enkele aanslagen zijn in die jaren nog toegevoegd van personen, die blijkbaar waren overgeslagen.

Dit kohier vormt a.h.w. een adresboek van de in 1511 te Haarlem wonende beter-gesitueerden. Ik meende daarom, dat het niet ondienstig was op het belang van deze bron voor de genealogische wetenschap de aandacht te vestigen.

Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap,

door R. T. MUSCHART.

(Vervolg van LV, 129).

De Geep.

In het Supplément worden 2 wapens *de Geep* beschreven en wel de navolgende:

10. *de Grep* (Holland) „2 golvende alen, horizontaal geplaatst boven elkaar en boven een water, dat van den benedenrand uitgaat". Helmteeken: een uitkomende aal, en

20. de Geep (Bergen op Zoom) „doorsneden, A gedeeld, 1 in goud een groene geplante boom, 11 in goud 3 roode dwarsbalken, B in goud een roode gaande vos op groenen grond".

Reeds in jaargang 1924, kolom 85 heb ik deze beide wapens behandeld, doch ik wil dit volledigheidshalve in deze rubriek nog eens herhalen.

Welnu, het eerstgenoemde wapen is foutief beschreven cn het woord „Holland", daarbij aangegeven, moet veranderd worden in Bergen op Zoom, het tweede genoemde wapen moet geheel verdwijnen, want dat wapen is niet van de familie de Geep, maar van de daaraan geparenteerde Bergen op Zoomsche familie van *der Hagen,* doch niet geheel juist weergegeven.

Dat dit laatste wapen van de familie van *der Hagen* is, blijkt uit de zegels van Jan *van der Hagen,* in 1780 te Bergen op Zoom en van *B. van der Hagen,* in 1784 en 1792 notaris aldaar, te vinden respectievelijk in de Brieven aan de Weeskamer te Rotterdam en in het Archief van de Commissie van Breda, hetgeen nog bevestigd wordt door een lakafdruk van A° 1791, in

mijn bezit. Op deze 4 zegels is het veld in de benedenhelft groen en het dier geen gaande vos doch een springende haas, terwijl als helmteeken een boom fungeert.

Zooals reeds gezegd, is het eerstgenoemde wapen de Geep foutief beschreven, dit blijkt nl. uit het zegel van Pieter de Geep, 22/1 1781 Schepen van Bergen op Zoom, voorkomende in het Archief van den Oeconomischen tak van de Hollandsche Maatschappij van Wetenschappen. Dit zegel vertoont als wapen : „3 zwemmende dunne visschen (geepen) boven elkaar" en als helmteeken een halve dito geep verticaal geplaatst. De 2 alen van Rietstap moeten dus veranderd worden in visschen en vermeerderd met een derde collega en hun element, het water, moet verdwijnen.

Van dezen naam de Geep zijn mij nog bekend *Louwerens de Geep,* in 1763, en zijn zoon *Boudewijn de Geep* bij opvolging beurtschipper van Bergen op Loom op 's-Gravenhage, P. a'e Geep, 27/11 1764 Substituut-griffier van Bergen op Zoom en Mr. *Laurentius de Geep,* 3/12 1801 Advocaat te Bergen op Zoom.

Geraerds (Haarlem) en Gerard (Holland).

Het Armorial Général beschrijft het eerstgenoemde wapen als volgt : „doorsneden ; A : in zilver een zwarte kraai, B : in zwart 3 zilveren rozen". Helmteeken: een zwarte kraai en het laatstgenoemde wapen aldus : „doorsneden, A: in zilver een zwarte vogel, B : in zwart 3 zilveren penningen". Leest men dus voor rozen penningen of omgekeerd, dan heeft men precies dezelf de wapens [1]).

In verband met de overeenkomst der namen geeft dit zeer te denken en rijst onwillekeurig de vraag: is één der namen en één der wapens wel juist?

De eenige maal, dat ik ook elders het wapen met de penningen in de benedenhelft ben tegengekomen, is in de M. S. Wapenboeken van den Heer C. A. Rethaan Macaré, doch daarin staat dit aangegeven voor *Laurens Gerards,* getrouwd met Oda *de la Fosse,* den moederlijken overgrootvader van de 12/10 1732 te Middelburg overledene *Louisa van Crommon.* Alle overige mij bekende bronnen beschrijven of teekenen het wapen met 3 zilveren rozen in de benedenhelft en den naam als *Gerards, Ceerards* of Geraerds. Zoo vindt men het in deel 1, folio 130 v° van de Wapenboeken van G. van Rijckhuijsen voor *Isaac Gerards,* in 1672 te Leiden, voor *Stephanus Geraerds,* in 1666 raad van Haarlem, overleden in Januari 1671, in een M. S. Wapenboek van Mr. W. van deer Lely, voor Mr. *Steven Geraerds,* in 1712 Schepen van Haarlem, overleden 30/1 1714, in een M. S. Wapenboek betreffende de Vroedschap van Haarlem, voor Mr. *Matthijs Geerards* en *Adriana Geerards,* A°.... in de Wapenboeken Schulerus, deel 2, folio 175 en op den lakafdruk van *Aletta Sellhart, 22/1 1739* te Haarlem, als weduwe van *Mattheus Geraerds* in protocol 873 van den Haarlemschen notaris Willem Baart.

Gerard (Leiden) en Gerards (Holland).

Het is gewenscht deze beide wapens tezamen te beschouwen. Het Armorial Général beschrijft het eerstgenoemde wapen als volgt : „in blauw 3 gouden pijnappels met den steel naar boven" en het laatstgenoemde aldus: „in blauw 3 oranjeappels van natuurlijke kleur met de groen gebladerde stelen naar boven".

De overeenkomst dezer beide wapenbeschrijvingen is naar mijne meening zóó opvallend, dat ik niet huiver om aan te nemen, dat wij hier met het wapen eener zelfde familie te doen hebben en als wij nu zien, dat de Leidsche Wapenkaart het

[1]) Laatstgenoemde wapenbeschrijving is in het eigen exemplaar van het A. G. van wijlen Rietstap, thans in ons bezit, doorgehaald. — Red.

wapen van *Isaac Michielsz.* Gerard, Schepen van Leiden, aangeeft met 3 gouden pijnappels op blauw veld, dan heb ik de overtuiging, dat naam en wapenbeschrijving in voce Gcrards niet deugen en deze moeten vervallen.

G r a t a m a (Friesland en Drenthe).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt : „gedeeld: 1 de Friesche adelaar, 11 doorsneden, A: in zilver een rood kasteel, bestaande uit hoofdgebouw geflankeerd met 2 torens met blauwe puntdaken, op groenen grond, B: in ziver een zwart monogram, gevormd door de hoofddrukletters I en K naast elkaar en verbonden door een horizontaal geplaatst stokje". Helmteeken: een zwarte adelaarskop met hals.

Dit zoogenaamde monogram en het helmteeken deugen niet. Het voorwerp in de linker benedenhelft is een merk, dat aldus te bschrijven is: „een hoofddrukletter H, waarvan het horizontale tusschenstuk naar rechts en naar links buiten de verticale pooten uitsteekt en naar links verder dan naar rechts, terwijl van uit het snijpunt van dezen horizontalen arm met den linkerpoot van de H in schuine richting naar beneden een staaf is aangebracht". Het helmteeken is een omgewende uil met den kop aanziend gesteld. Aldus komt dit wapen voor op den lakafdruk van S. *Gratama,* 14/5 1799 professor aan de Hoogeschool te Harderwijk, die zich bevindt in het archief van deze Hoogeschool en op dien van S. *Gratama,* die 8/6 17.. te Harlingen zijne le huwelijksproclamatie met Mejuffrouw ***A.** Talma* aankondigt, voorkomende in f amiliepapieren van ons mede-lid Mr. Haga te Zwolle.

D e G r e v e v a n d e r W i l t (Overijssel).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt : „in zilver een roode uitgeschulpte dwarsbalk binnen een met 8 gouden penningen beladen zwarten schildzoom". Het helmteeken kunnen wij weglaten, want dat doet niet ter zake. De eenige maal, dat ik dezen gecombineerden naam ben tegengekomen, is in de Heraldieke Bibliotheek 1876 pag. 72, waar beschreven wordt de tak der familie *van Voorst* als heeren van Enghuizen, dus in den Gelderschen Achterhoek, en waar vermeld wordt ***Anna** de **Greve*** van der *Wilt,* de 2e vrouw van *Seijger van **Voorst,*** heer van Enghuizen, zoon van ***Otto,*** eveneens heer van Enghuizen. Eene zeer bekende familie in het graafschap Bergh nu was eene familie ***de Grevc,*** ook als ***die Greve*** en Greve voorkomende, waaromtrent men in het Archief van het Huis Bergh zeer vele gegevens vinden kan. Ik vermoed derhalve, dat deze omstreeks 1550 levende ***Anna de Greve*** tot deze familie behoort en zich naar een goed de Wilt ***van der Wilt*** zal genoemd hebben[2]).

Deze familie ***de Grevc*** nu voert als wapen: „in zilver een roode uitgeschulpte schuinbalk binnen een met 11 gouden penningen beladen zwarten schildzoom", of, zooals het in een oude beschrijving in het heerlijkheidsarchief ter Horst luidt: „een geaspereerden roden schuinbalck in een sylver velt of schilt, om dit schilt een swarte rant beset met 11 golde ronde schiven". Dat dit wapen aldus, dus met een schuinbalk — geen dwarsbalk — en 11 penningen inplaats van 8, juist is, blijkt uit zeer vele zegels in het Archief van het Huis Bergh, waarbij valt op te merken, dat de schuinbalk zoowel uitgetand als uitgeschulpt en als rechter- en linkerschhuinbalk in die zegels voorkomt.

Zonder twijfel is dus het wapen in het Armorial foutief beschreven, hetgeen ook het geval is met het helmteeken, waarin eveneens niet van 8 doch van 11 penningen moet gesproken

2) Deze veronderstelling is juist. Men zie over deze familie en hare beleening met het goed de Wilt het Bergsch Leenregister (uitg. van „Gelre"), bewerkt door Mr. A. P. van Schilfgaarde. — Red.

gorden. De in dit wapen voorkomende schildzoom met 11 penningen beladen, geheel overeenkomende met den schildzoom van het wapen der graven van ***den Bcrgh,*** doet veronderstellen, dat om de een of andere reden de schildzoom van *van **den Bergh*** door de familie ***de** Greve* in het hare opgenomen is.

Van Griethuysen (Arnhem).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „gevierendeeld, 1: een omgewende vogel met fladderend lint om den hals en de kop getopt met een ster, 11: een gaande leeuw, 111: de Friesche adelaar,' IV : een sprinkhaan".

Het eerste kwartier is niet juist. Reeds dat fladderende lint om den hals doet al dadelijk denken aan het koord, waarmede de kappen over de koppen der jachtvalken werden vastgemaakt. Het blijkt dan ook uit origineele zegels, dat de vogel niet anders is dan een valk met een gepluimde kap over het hoofd, dat sterretje boven den kop van den vogel moet vervallen, blijkbaar heeft de zegsman van Rietstap de pluim van de kap voor een sterretje aangezien. Aldus gewijzigd kan men dit wapen vinden op de zegels van ***Sibrant** Griethuijsen,* 7/12 ***1688*** ontvanger van de convooien en licenten te Harderwijk, in het Archief van den Levantschen Handel en van *M. W. **van** Griethuijsen,* 16/6 ***1704*** adjunct waardijn van de Geldersche Munt te Harderwijk, in het Archief van het Hof van Gelderland.

Hierbij valt op te merken, dat de leden dezer familie volstrekt niet alleen en niet altijd dit gevierendeelde wapen gevoerd hebben. Zoo om te beginnen al dadelijk niet de laatstgenoemde, want deze zelfde Mr. *M(elchior) W(ilhem) **van** Griethuijsen* voert op zijn zegels van 17/9 1704, 27/2 1738, 12/2 1753 en vele andere data meer eerst als adjunct waradijn (sic) later als waardijn van de Geldersche Munt te Harderwijk in dezelfde bron als boven aangehaald een wapen als volgt : „gedeeld, I: in blauw een gekapte valk, 11: de (omgewende) Friesche adelaar", met den dito gekapten valk tusschen een vlucht als helmteeken of wel zonder dat helmteeken en met 2 griffioenen als schildhouders. En evenzoo voeren dit gedeelde wapen Mr. ***Jan** Hendrik van Griethuijsen,* 23/5 1753 advocaat in 25/1 1757 tevens cverrentmeester te Zutphen, volgens zijn lakafdruk in de volmachten der Geldersche Leenkamer en ***Joost** Bartel **van** Griethuijsen,* 23/10 1789 Secretaris van Suriname, volgens zijn lakafdruk in de testamenten van Suriname. Ook deze beiden voeren den valk op een blauw veld, en als schildhouders 2 griffioenen.

Dit zelfde gedeelde wapen met rechts een griffioen en links een leeuw als schildhouder komt voor op een lossen 18 eeuwschen lakafdruk in de Collectie van het Kon. Oudheidkundig Genootschap (thans berustende ***in*** onze bibliotheek) met vermelding van den naam *Griethuizen Blom.*

In de Heraldieke Bibliotheek 1880 pag. 356 vindt men het gevierendeelde wapen aangegeven door mijnen overleden oom Backer van Leuven met den naam *Gruthuijsen,* welke naam niet deugt.

Uit bovenstaande blijkt dus, dat het eigenlijke wapen dezer familie is een gedeeld schild met den Frieschen adelaar in één der helften en een valk in de andere helft, waaruit men mag besluiten, dat deze familie van huis uit Friesch is. De 2 andere kwartieren in het gevierendeelde wapen vormen tezamen een doorsneden schild met gaanden leeuw in de bovenhelft en sprinkhaan in de benedenhelft. Mij zijn 2 wapens bekend, die daarmede overeenkomen, nl. dat van *Carel **van** Cracou,* in 1628 vertegenwoordiger van de Admiraliteit te Helseneur en van *Catharina **Sas,*** overleden in 1666 en begraven in de voormalige Prinsenkerk te Rotterdam.

Wellicht bestaat er een huwelijksverbindtenis tusschen de

familie van *Griethuijsen* en één dezer 2 laatstgenoemde families. Mocht iemand dit kunnen bevestigen, zoo houd ik mij voor eene mededeeling in ons Maandblad ten zeerste aanbevolen.

Van Groenevelt (Holland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt : „in zilver een keper, gedwarsbalkt van groen en zilver, vergezeld van 3 groene klaverblaren". Helmteeken: een groene boom op groenen heuvel.

Deze beschrijving is niet geheel juist, de keper is beladen met 2 dwarsbalken en beneden vergezeld niet van een klaverblad doch van een boom, waarmede dan ook het helmteeken geheel klopt. Dit blijkt uit het zegel van ***Pieter van Groenevelt,*** van 1638 tot 1670 notaris te 's-Gravenhage. Ook Mr. W. van der Lelij teekent het wapen van ***Pieter van Groenevelt,*** in 1661 Schepen van 's-Gravenhage, met eenen boom beneden den keper, terwijl ook van Rhede van der Kloot in zijne Aanteekeningen betreffende regeeringsfamilies te 's-Gravenhage en Scheveningen op pag. 24 het wapen van dezen Pieter beschrijft met eenen boom beneden den keper en zegt, dat hij in 1670, 71 en 72 burgemeester van 's-Gravenhage was en aldaar 17/2 1664 ondertrouwt met Cunera van *Soutelande.*

(Wordt vervolgd).

Het geslacht of de geslachten Perk,

door Jhr. Mr. Dr. J. R. CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL.

(Vervolg van LV, 126).

XI. ***Charles*** Gérard Marie ***Perk,*** geb. den Haag 9-2-1891, employé sf. Rewoeloe, Chem. adviseur der Ned. Ind. Landbouwmij. te Soerabaja, tr. 10. Djocja 24-5-1916 *Alida* Catharine ***Elisabeth*** Maria *Willems,* geb. Tjokro Toeloeng (afd. Klaten) 10-1-1898, dr. van ***Frans*** *Frederik* en van ***Hermine Johanna van der Linde*** ; dit huwelijk door echtsch. ontb. Soerabaja 1926, tr. 20. Soerabaja 24-9-1927 ***Henriëtte*** Anna Maria *Meeuwesen,* geb. Breda 19-2-1898, dr. van ***Andreas Adrianus Antonius*** en van ***Maria Johanna*** *Catharina* ***Meeuwesen.***

Uit het eerste huwelijk:

1. Marie Francoise ***Hermine Louise Perk,*** geb. Soerabaja 14-4-1917.
2. ***Johan Jacob*** *Clemens* ***Perk,*** geb. Soerakarta 24-3-1920.
3. ***Conradine Marie*** *Cécile* ***Perk,*** geb. Soerabaja 31-1-1924.

Uit het tweede huwelijk:

4. ***Andrée Marie Henriëtte Perk,*** geb. Soerabaja 16-5-1928.
5. ***Johanna Jacqueline*** *Clémentine* ***Perk,*** geb. Soerabaja 7-2-1930.

XIbis. *Bernardus* ***Marinus Perk,*** geb. Delft 18-12-1819, st. Gouda 22-8-1871, tr. Delft 8-11-1843 *Neeltje Catharina* ***Hartogh*** *Heys,* geb. Delft 15-11-1819, st. Gouda 17-3-1901, dr. van ***Hermanus*** en diens derde vrouw *Elisabeth* ***van Graauwenhaan.*** Hunne portretten in aquarel alsmede een geschilderd portret hunner dochter ***Hermine Elisabeth*** zijn in het bezit van Dr, W. A. Boekelman te Utrecht.

Uit dit huwelijk:

1. ***Maria Adriana Theodora Perk,*** geb. den Haag 20-8-1844, st. Gouda 12-3-1891, tr. Gouda 30-4-1869 *Hendrikus* Gerardus Hoefhamer, geb. Gouda 6-6-1830, st. Apeldoorn 6-11-1918, zn. van ***Hendrik*** en van *Magdalena* Maria *Polijn* ; hij hertr. Sophia ***Johanna Perk*** (zie IX No. 8).
2. Hermine ***Elisabeth Perk,*** geb. den Haag 7-11-1845, st. Gouda 17-9-1870, tr. Gouda 17-10-1867 ***Anthonius Johannes*** *Boekelman,* geb. Utrecht 18-1-1841, st. Ned. Indië 24-11-1874, zn. van ***Antonius Joannes*** en van N.N. *Meulman.*

XIter. *François* ***Tobie Perk,*** geb. Delft 15-12-1822, leeraar H.B.S. tot 1877, gemeente-ontvanger te Vrijenban, daarna te Delft, secretaris Kamer van Koophandel te Delft en van het Weeshuis ald., oprichter en directeur Delftsche Broodfabriek met zijn broer ***Jan Gerard*** (zie IXsexties), st. Delft 20-9-1885, tr. den Haag 13-4-1859 ***Jacoba*** *Clementia* ***Allot,*** geb. ald. 23-3-1827, st. ald. 29-12-1902, dr. van ***Adrianus Leonardus*** en van *Clasina* ***Perk.***

Uit dit huweliik :

1. ***Adriaan*** *Leonard* ***Perk,*** geb. Delft 23-1-1861, st. den Haag 24-1-1917.
2. *Maria Clasina* ***Perk,*** geb. Delft 21-1-1862.
3. ***Frans Jacob Perk,*** geb. Delft 14-3-1863, st. ald. 28-5-1863.
4. ***Theodora*** Conradina *Adriana* ***Perk,*** geb. Delft 20-7-1864. ('s Gravenhage).
5. ***Frans Jacob Perk,*** geb. Delft 19-11-1865, electrotechnicus, tr. den Haag 27-8-1909 ***Johanna Margaretha Stein,*** geb. Scheveningen 17-2-1876, dr. van Jan ***Hendrik*** en ***Geertruida Catharina Elisabeth Marpurg*** ; dit huwelijk door echtsch. ontb. den Haag 21-12-1922, waarna zij hertr. N.N. ***Jung;*** tr. 20. Amsterdam 23-4-1924 Lena *Ingen,* geb. 27-2-1873, dr. van ***Pieter Johannes*** en *Wouterina* ***Rensen.***
6. ***Nicolaas Jan Theodoor Perk,*** geb. Delft 21-9-1867, st. ald. 10-1-1868.
7. *Clasina Huberta* ***Maria Perk,*** geb. Delft 4-9-1869, st. den Haag 7-12-1922.
8. Nicolaas ***Constant Perk,*** geb. Delft 20-9-1870, oud-procuratiehouder bij de firma Scheurleer & Zonen, bankiers te 's Gravenhage, tr. Utrecht 8-9-1908 *Catharina* ***Saakje*** *Laméris,* geb. ald. 4-12-1876, dr. van ***Dirk*** en van *Christina* ***van Smirren.*** (Driebergen-Rijsenburg).

IXquater. ***Petrus*** *Elisa* ***Perk,*** geb. Delft 14-3-1832, kap. der inf., st. Delft 26-1-1867, tr. Brummen 11-10-1866 *Abrahamine* ***Wilhelmina de Vree,*** geb. Doesburg? 14-6-18. ., st. Doesburg ?, dr. van ***Willem Adriaan Constantijn en*** *Margaretha Cornelia* ***de Joncheere.***

Uit dit huwelijk na zijn dood:

Petronella Elisa ***Abrahamine Wilhelmina Perk,*** geb. den Haag 4-8-1867, st. Doesburg 2-4-1875.

IXquinquies. Ds. ***Marie Adrien Perk,*** geb. Delft 23-4-1834, stud. theol. te Utrecht 1850, proponent 1855, Waalsch predikant te Dordrecht 1855, te Breda 1868 en te Amsterdam 1872-1900, Voorzitter van de Nederl. Herv. Synode, Commandeur van den Nederl. Leeuw en van de Eikenkroon van Luxemburg, Groot-officier van de Orde van Adolf van Nassau, Officier van de Leopoldsorde en Ridder der eerste afd. van de Orde van de Witte Valk en de Waakzaamheid van Saksen Weimar, Herinneringsmedaille aan den oorlog van 1870 van Frankrijk, schrijver (zijne publicaties zijn opgesomd in zijne autobiografie, verschenen na zijn dood, bij Eduard Ydo te Leiden in 1913 gedrukt), st. Amsterdam 16-12-1916, tr. 10. Amsterdam 11-6-1857 Jkvr. ***Justine Georgette Caroline*** *Clifford* ***Kocq van Breugel,*** geb. Doornspijk 15-9-1835, st. Montreux 9-4-1900, dr. van Jhr. ***Jacques Fabrice Herman*** en van *Wilhelmina* ***Francoise Amélie Louise de*** *Flavard* ***de*** *Wolff ;* tr.

2o. den Haag 9-7-1901 ***Christine Henriette Ziegelaar,*** geb. Amsterdam 22-3-1843, st. Zürich 1925, wed. van ***Jan Herman Frederik Middendorp.***

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Adrien Elise Theodore Perk,*** geb. Dordrecht 10-6-1858, st. ald. 4-4-1859.
2. ***Jacques Fabrice Herman Perk,*** geb. Dordrecht 10-7-1859, st. Amsterdam 1-11-1881, dichter.
3. ***Theodora Conradina Adrienne Perk,*** geb. Dordrecht 3-10-1860, tr. Amsterdam 27-5-1881 ***Jan Blancke,*** geb. Arnhem 27-1-1858, st. Arcachon 28-7-1920. (Arcachon).
4. ***Catherine Henriette Perk,*** geb. Dordrecht 19-6-1863, tr. 10. Amsterdam 2-12-1886 ***Meinhard Voûte,*** geb. ald. 22-12-1851, koopman, zn. van ***Guillaume*** en diens tweede vrouw ***Mary Retemeyer;*** dit huwelijk door echtsch. ontb. den Haag in Augustus 1911; tr. 20. den Haag 26-4-1912 Dr. litt. class en Dr. chem. ***Charles Marius van Deventer,*** geb. Dordrecht 1-7-1860, Platovertaler, st. Amsterdam 27-8-1931, zn. van ***Julius Christiaan*** en Anna ***Maria Busken Huet.*** (Bergen N.H.).
5. ***Amélie Françoise Wilhelmina Louise Perk,*** geb. Dordrecht 16-12-1866, st. ald. 24-3-1867.
6. ***Amélie Françoisc Wilhelmina Louise Perk,*** geb. Dordrecht 6-11-1868, tr. Amsterdam 22-1-1891 Louis ***François Joseph Crimotel,*** geb. Parijs Vième 7-2-1864, advocaat bij het Cour d'Appel ald., zn. van ***Jean Baptiste Valentin,*** Dr. med. en van ***Hélène Vincent.***

IXsexties. ***Jan Gerard Perk,*** geb. Delft 8-5-1835, st. Vrijenban 29-12-1899, tr. Ginneken 18-8-1869 ***Henriette Cleophea Anna Margaretha Hackstroh,*** geb. Breda 9-2-1838, st. Nijmegen 9-6-1923, dr. van ***Theodorus Conradus Casparus*** en van ***Anna Margarctha Louisa Jacoba Meyen.*** Oprichter en Directeur der Delftsche Broodfabriek met zijn broeder ***Francois Tobie Perk*** (zie IXter).

Uit dit huwelijk:

1. ***Jacobus Jan Lodewijk Perk,*** geb. Delft 30-8-1870, tr. 26-7-1920 ***M. A. Jansen.*** (Amsterdam).
2. ***Theodoor Adriaan Coenraud,*** volgt X.
3. ***Wilhelmina Christinu Henriette Perk,*** geb. Delft 11-9-1878, ongeh. (Arnhem).

X. ***Theodoor Adriaan Coenraud Perk,*** geb. Delft 18-1-1873, tr. 10. Groningen 3-7-1909 ***Algonda Anna Posthumus,*** geb. Zuidhorn 23-6-1878, st. Nijmegen 1-3-1920, dr. van ***Sybrandus*** en van ***Anna Schippers;*** tr. ***20.*** Opheusden 11-5-1921 ***Johanna Adriana*** van ***Zetten,*** geb. Kesteren 23-6-1891, dr. van ***Arien*** en van ***Aanderina Adriana de Haas.*** (Haarlem).

Uit het tweede huwelijk:

1. ***Henriette Cleophea Sanderina Wilhelmina Perk,*** geb. Nijmegen 2-7-1923.
2. ***Adriana Theodora Gerardina Perk,*** geb. Nijmegen 17-10-1924.

IXsepties. ***Hendrik Arnold Perk,*** geb. Delft 25-1-1839, st. den Haag 29-9-1903, gep. majoor van de artillerie, Directeur der Amsterdamsche Rij tuigmaatschappij, Officier der Orde van Oranje Nassau 1898, Ridder Legioen van Eer 1890, tr. 10. Amsterdam 18-10-1866 ***Ida Jacoba Strumphler,*** geb. ald. 6-10-1841, st. ald. 15-1-1890, dr. van ***Anthonie Coenraad*** en van Cornelia ***Foon;*** tr. ***20.*** den Haag 22-2-1893 ***Maria Clasina Allot,*** geb. ald. 2-6-1861, st. ald. 2-5-1913, dr. van ***Nicolaas Adrianus*** en van ***Amalia Louise Constance Roos.***

Uit het eerste huweliik:

1. ***Cornelia Theodora 'Conradine Perk,*** geb. Delft 19-7-1867, onderwijzeres, st. Soerabaja 29-11-1896, ongehuwd.
2. ***Corneliu Perk,*** geb. Nijmegen 13-12-1868, hoofdonderwijzeres in Ned. Indië, st. den Haag 17-10-1932.
3. ***Hendrik Arnold Perk,*** geb. Nijmegen 31-7-1870, st. ald. 16-12-1870.
4. ***Antoine Conrad Adrien Perk,*** geb. Nijmegen 25-2-1872, oud 1ste luitenant der artillerie, Directeur der Amsterdamsche Rijtuigmaatschappij, st. Lausanne 24-9-1934, tr. 10. Zutfen 15-8-1904 ***Maria Margaretha Christiane Merens,*** geb. Weesp 24-11-1880, dr. van ***Allard*** en ***Christina Johanna Jacoba Hammiwck Schepel*** ; dit huwelijk door echtsch. ontb. 1-3-1919; tr. 20. West Newton (Massachusetts) 24-10-1925 ***Edna Sanderson Porter,*** geb. Halifax (Nieuw Schotland) 8-10-1889, dr. van N.N. ***Porter*** en van ***Jessie Sophie Wiles,*** en gesch. echtgen. van ***Ch.*** (of ***A.) D.*** ***Duby.***
5. ***Marie Cécile Perk,*** geb. Delft 20-4-1876, oud-administrateur der Assam-theeonderneming Gedeh te Tjandioer, tr. Bandoeng 2-1-1914 ***Elisabeth Maria Engelbart,*** geb. Assen 8-10-1876, dr. van ***Herman Friedrich*** en ***Susanna Margaretha van Ende.*** ('s Gravenhage).
6. ***Henriette Arnolde Ide Jacobée Perk,*** geb. den Haag 28-10-1878, st. Apeldoorn 25-5-1906, ongehuwd.

(Wordt vervolgd).

Een Roomsch-Katholieke tak van de familie Leyssius,

door Jhr. Dr. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

30 Nov. 1695 werd ***Jacobus Leyssius*** (gespeld Leytsius) afkomstig uit Huissen (Gelderland) poorter te Goes (Navorscher 1903 p. 69). 9 Mei 1687 was hij te Goes (Ned. Herv.) geh. met ***Clara Jans, j.*** d. v. Cortryck, welk huwelijk 11 Mei daarop voor een Kath. priester werd herhaald, met als getuige o.a. ***Hendrick Leyssius.*** 19 Jan. 1695 ondertrouwde hij te Goes voor den magistraat, als weduwnaar van ***Clara Jans,*** van Cortryck met ***Hcndrica van Cleef,*** wed." van ***Paulus van Schagen.*** Hij wordt bij die gelegenheid vermeld als geboortig van Huissen, zij als geboortig van Bergen op Zoom. 7 Februari 1695 werd dit huwelijk Roomsch Kathol. ingezegend, met als getuige o.a. ***Maria Franc. Eversdyk.***

26 Sept. 1689 tr. ***Hendrina Leyssius*** te Goes (R.-K.) met ***Pieter Geyle of Gyl'). Zij*** heet afkomstig uit Cleve en kwam dus vermoedelijk eveneens uit Huissen, dat destijds tot het hertogdom Cleef behoorde. Uit dit huwelijk werden te Goes 8 kinderen gedoopt. Getuigen bij den doop dezer kinderen en van die van ***Jacobus Leyssius*** waren nog ***Hendrick, Arnoldus*** en ***Anna Maria Leyssius.*** Er is dus kans dat zij broeders en zusters waren van ***Jacob en Henrica.*** Hunne verdere lotgevallen zijn mij onbekend.

Uit het 1" huwelijk van ***Jacobus Leyssius*** werden te Goes gedoopt (R. K.) :

1. ***Joa(nne)s Gregorius 20*** Febr. 1688,
2. Sara ***3*** Aug. 1690,
3. ***Henrica 9 Nov.*** 1694,

en uit het 2' :

4. ***Arnoldus 2*** Mei 1699.

1) Een ***Adriaen Gijl*** was in 1683 notaris te Middelburg.

Joannes Gregorius Leyssius zal de zelfde zijn, als *Joannes Leyssius,* die 16 Apr. 1715 te Rozendaal huwde met *Cornelia Schyven,* geb. te Rozendaal uit eene zeer goede Brabantsche familie.

Zij werd begraven te Goes 21 Sept. 1722.

Hij tr. 2" te Goes (R. K.) 25 Oct. 1728 *Catharina van Loenhout,* geb. Noordgeest bij Bergen op Zoom, welke van eenvoudiger stand was,

Uit het 1" huwelijk werden te Goes (R. K.) ged.:

1. *Clara* Maria 5 Febr. 1716; gest. (R. K.) 22 Maart 1731 Maria ***Leyssius.***
2. ***Jacoba*** *7* Sept. 1717.
3. ***Joannes*** *12* Oct. 1719.
4. *Arnoldus* ***10*** Apr. 1722.

Uit het 2":

Hendràca *21* Dec. 1728, tr. te Goes (Ned. Herv. 10 Mei, R. K. *23* Juli) 1762 ***Joannes*** *Cambri* of *Cammere,* j. m. van Bergen op Zoom.

Notulen Weesboek Goes 15 Jan. 1723 vermelden de 4 kinderen uit het 1" huwelijk en den grootvader ***Jacobus Leyssius.***

Van wien stamden al deze personen nu af ?

Wanneer wij Heussen's Historia Episcopatuum opslaan, vinden wij blz. 54 e.v. van het hoofdstuk Middelburg in het kort het volgende. Na den dood, in een niet opgegeven jaar, van den in 1616 als pastoor van Goes opgetreden licentiaat in de Godgeleerdheid ***Joannes*** *Truitus* trad in diens plaats ***Joannes Griffinus,*** Graece et Latine doctus en afkomstig uit den Briel. Na veel arbeid te Goes werd hij wegens de tegen de Katholieke priesters heerschende woede verbannen, waarop hij zich te Huissen bij Arnhem, dat toen zoo als gezegd tot Kleef behoorde, vestigde ten einde over de grenzen en toch zoo nabij mogelijk te zijn. Blijkbaar waren in verband met de krijgsverrichtingen de Zuidelijke grenzen of niet gemakkelijk te overschrijden of was het reizen aldaar te gevaarlijk. Vanuit dergelijke grensplaatsen werden dan onverwachte reizen naar de eigenlijke standplaats ondernomen, ten einde de sacramenteele plichten te vervullen. De pastoor Griffinus nu werd te Huissen door erfenis en handel rijker dan God en menschen welgevallig was, lezen wij en liet, zooals trouwens ook voordien vaak de gewoonte was, zijne plichten geheel over aan een plaatsvervanger of vicaris. Als zijn vicaris nu vinden wij vermeld Rev. Dominus ***Joannes Mels,*** met de noot „alii vocant *J. Leyssium*". Zouden wij nu niet in dezen vicaris, die zich allicht met zijn pastoor te Huissen zal hebben gevestigd, de aanleiding hebben te zoeken tot het verblijf van dezen tak Leyssius te Huissen? Wie was nu ***Joannes*** *Mels* ***alias Leyssius?*** Ik heb indertijd uiteengezet, dat de kinderen van den ***Melchior*** *Adriaansz* (Leyssius) (gener. 11 van het Ned. Adelsb.), die van c. 1555-1611 leefde, veelal Mels = Melchiors werden genoemd en dat zijn kleinzoon de majoor ***Pieter*** *Mels* of ***Pieter*** *Adriaen* ***Mels*** één persoon was met den majoor ***Pieter Leyssius.*** Het is dus duidelijk, dat inderdaad ***Joannes*** *Mels* gelijk was aan ***Joannes*** *Leyssius,* maar ook dat deze vrij zeker een nazaat was van bovengenoemden ***Melchior*** en waar wij diens 7 zoons nauwkeurig kennen en daar geen ***Johannes*** bij is, moet hij een kleinzoon zijn geweest. Gezien den naam ***Jacob,*** welke in dezen tak in de volgende generatie voorkomt, zal ***Johannes*** een zoon van ***Jacob*** zijn geweest, den jongsten zoon van ***Melchior*** uit diens tweede huwelijk met *Machtelina* Bollaert. Kan een onzer lezers soms de jaren van het bovenstaande vicarisschap preciseeren of het jaar van verbanning opgeven?

Het bovenstaande bevestigt mijne meening, dat ***Melchior*** tot het eind van zijn leven Katholiek is gebleven en dat eerst verschillende van zijn zoons van Godsdienst zijn veranderd. Hierdoor is dan verklaard dat *Melchiors* tweede en derde huwelijk te Goes niet te vinden zijn, immers de R. K. registers beginnen later dan de Protestantsche.

Het merkwaardige van bovenstaande vondst is, dat er twee, van geloof verschillende, van ***Melchior*** afstammende takken van de familie *Leyssius* blijken te hebben bestaan, welke beide den verlatijnschten naam voerden, zoodat men aan moet nemen, dat reeds ***Melchior,*** die tot nogtoe uitsluitend met zijn patronymicon werd aangetroffen, Leyssius heette. Ik heb wel eens gevreesd, dat eerst ***Anthony*** *Leyssius* (generatie 4), die gezien zijne relaties een wetenschappelijk beroep schijnt te hebben uitgeoefend, den verlatijnschten naam had aangenomen. Dit wordt, dunkt mij, door het bovenstaande vrijwel uitgesloten.

De verleening van een wapen aan Wieringerwaard en Beemster door het Hof van Holland in 1611 en 1612,

door J. SMIT.

Was het voeren van een familiewapen onder de Republiek der Vereenigde Nederlanden — evenals nu — geheel vrij, ook steden, dorpen en waterschappen werden in de keuze er van niet belemmerd. Dat een familiewapen door de Hollandsche Rekenkamer werd geregistreerd, daarvan bestaan een paar spaarzame voorbeelden. Minder bekend is, meen ik, het geval, dat het Hof van Holland aan waterschappen een blazoen verleende. Een tweetal voorbeelden kwamen mij daarvan onder het oog [1]). In Juli 1611 gaven hoofdingelanden, dijkgraaf en heemraden van den Wieringerwaard aan het Hof te kennen, „hoe dat zij supplianten bevonden, dat zij van noode hadden een wapen, omme 't zelve te gebruycken in 't zegelen van de brieven ende alle depeschen, 't voorseyde lant concernerende, waertoe zij gevonden hadden voor bequaemste te gebruycken twee gecroonde Swanen met twee slickerhaecken, met een leeuwshooft, doordyen op de zelve waert veel swanen hadden gehouden, die vuyt Vrieslandt ende andere quartiere plagen te commen." Eigenaardig genoeg bleken adressanten van meening, dat ze „daertoe van doen hadden authorisatie van dezen Hove", waarom zij dit college, dat dien waan accepteerde, verzochten „henluyden te authoriseeren omme 't voorschreven wapen te mogen aannemen", wat bij beschikking van den 26en Juli 1611 werd toegestaan. (Hof van Holland, 3e memoriaal Anth. Duyck, 1611-1614, fol. 27, Alg. Rijksarchief).

Het volgend jaar kwamen hoofdingelanden, dijkgraaf en heemraden van de juist drooggelegde Beemster met een soortgelijk verzoek. Bij request gaven zij te kennen, „hoe dat zij supplianten mette gemeene ingelanden de groote meer van de Bymster bedijckt, drooch gemaect ende tot weye ende zaetlanden geapproprieert hadden; ende gemerct nu dagelicx gebeuren zall met versterven, veranderen van domicilium ende andere, dat de voorseyde landen verhandelt ende vercocht ende overzulcx wettelick zullen moeten opgedragen werden, waertoe ende tot andere zaken de supplianten van noode hadden een gemeenelants zegel", verzochten zij, „dat t zelve Hoff gelieven wilde hen supplianten te authoriseeren dit ingestelde zegel te mogen ge-

1) Een soortgelijke vergunning van het Hof van Holland tot het gebruiken van een zegel verwierven hoofdingelanden van den polder De Schermeer bij beschikking. van 13 November 1635 (Hof van Holland, 6de memoriaal Franchois Criep, fol. 251verso). Zie Mr. J. Belonje, De Schermeer 1633-1933, blz. 29, alwaar bij vergissing als jaar der beschikking wordt opgegeven 1636.

Zie voor de verleening van een *dorpszegel* door de *Staten* van Holland : Navorscher 74 (1925), blz. 165 „Verzoek der Zuid-Schermers om een dorpszegel Ao. 1608".

bruycken ..." Ook dit verzoek werd ingewilligd en wel den 8sten November 1612.

Bij beide beschikkingen zijn de gewenschte zegels in afbeelding bijgevoegd, d.w.z. opgeplakt in het memoriaal van den Hove: wellicht geknipt uit de betreffende requesten.

Opmerking verdient, dat deze afbeeldingen met die in het Wapenboek d'Ablaing in hoofdzaak overeenstemmen, althans wat betreft het wapen van Wieringerwaard (de zwanen echter van goud), doch dat het wapen van de Beemster er spiegelbeeldig is ingesteld, wellicht als gevolg van een fout van den oorspronkelijken stempelsnijder, die verzuimd zal hebben bij zijn arbeid het ontwerp „om te keeren". (3e mem. Duyck als boven, folio 132).

Het album „Koffie Hag" is in dat opzicht consequenter: dáár zijn beide de voorstellingen foutief (= omgekeerd).

In het memoriaal zijn de wapens als volgt afgebeeld [2]):

Wieringerwaard: In blauw twee stappende roodgebekte zilveren zwanen naast elkander, elk met twee gouden kronen om den hals, op groenen grasgrond. Schildhouder: een zittende en aanziende leeuw, houdende met elken voorpoot een slikhaak, alles van natuurlijke kleur.

Beemstcr: In zilver een omgewende roode koe, de kop aanziend gesteld, op groenen grasgrond, vergezeld van een stralende gouden zon, voortkomende uit den linkerbovenhoek, en in een blauwen schildvoet zes golvende zilveren dwarsbalken. Schildhouder: een aanziende roode leeuw. Rechts en links van het schild takken met appels. Randschrift: Landssegel Beemster. 1612.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Adelsgunst.

Bij K. B. van 16 Maart 1937, No. 51 zijn:
Mr. ***J. K. H. de Beaufort*** te Leusden,
W. H. de Beaufort te Maarn,
M. ***H. de Beaufort*** te Doorn,
Mr. ***J. C. de Beaufort*** te Bloemendaal,
met al hunne wettige nakomelingen verheven in den Nederlandschen Adel met de praedicaten van Jonkheer en Jonkvrouw.

van der Merwede.

De in kol. 44 vermelde ***Hindrick van der Merwe,*** hopman en drossaard van Vianen, was een volle neef van den Heusdenschen burgemeester en kastelein-drossaard ***Adriaan van der Merwede,*** die na eerst in de Meijerij van 's-Hertogenbosch te hebben gewoond zich te Vianen had gevestigd. Wie Hendrik's moeder was is mij niet bekend.

B. v. B.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Banning. In „Gelre", 1929, register op de leenen v. h. huis Bergh, bew. door mr. A. P. van Schilfgaarde, vond ik:

Teuv, Teuw of Toev (Teun, Toon - Anthony ?) ***Banninck,*** beleend met het goed *Imminck,* te Oer gem. Gendringen, tr. *Beell Vyschers;* en ***Evert Banninck,*** beleend 10 Nov. 1698 met zeker stuk land „Hoppenbruickhuys" genaamd.

[2]) Beide teekeningen blijken door een minder dan middelmatig heraldicus te zijn vervaardigd. Zoo kan men het „veld" van het wapen van Wieringerwaard eigenlijk ternauwernood blauw noemen : het gedeelte 'onmiddellijk boven den grasgrond is wit gelaten (hetgeen in de heraldiek zilver aanduidt, doch in een *zilveren* veld zouden *zilveren* zwanen alleen door hun omtrekken kunnen worden waargenomen); slechts het allerbovenste deel is blauw, zonder dat men nochtans van een schildhoofd zou kunnen spreken.

Wie kan mij iets aangaande het voorgeslacht dezer personen mededeelen ?

Groenlo. F. J. H. BANNING.

Brinkman. (LV, 132). ***Hermunus*** *Brinkman,* die 6/4 1791 te Rotterdam trouwde met ***Theodora Johanna*** *Criellaert* en wiens dochter *Cornelia Sibylla* 20/6 1818 aldaar trouwde met den officier der Artillerie Goswin ***Voet*** Johunnszoon, voerde volgens de Wapenheraut 1897, pag. 164 „in zilver een zwart arendsbeen met den klauw omhoog".

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Donkersloot. Voor het schrijven eener Levensschets van Nicolaas ***Petrus Donkersloot*** (1751—1794), gesworen le clercq op het Landshuis van Hulsterambacht en Stokhouder aldaar, verzoekt ondergeteekende beleefd aan ieder, die omtrent genoemden N. P. Donkersloot of zijne familie iets afweten, hiervan mededeeling te willen doen. Zijne dochters waren gehuwd met ***Johan Picter*** *Faes* (1778—1847), *Cornelis* ***Verberkmoes*** (1775—1841), beiden notaris te Hulst, en ***Abraham Adriaan Haak*** (geb. 1791), secretaris der gem. Ossenisse en eerste commies der indirecte belastingen.

Rotterdam. H. DONKERSLOOT.

Elburch (van der), Gegevens verzocht betreffende deze familie die te Utrecht moet voorkomen waar o.a. ***Hendrik*** *Adriaensz.* ***van der Elburch 15*** Maart 1616 overluid werd. Ook kwamen voor ***Lubbert Arentsz van der Elburch*** geh. met ***Marie Marque (Maque)*** die omstr. 1625 leefden.

WILLIAM J. HOFFMAN.

Koogh (van der), (LV, 132). Het Armorial Général evenals de kwartierstaten van van Rhede van der Kloot en Bär (die het A. G. wel nageschreven zullen hebben) beschrijven het wapen eener Dordrechtsche familie van ***der Koog*** als te zijn: „gevierendeeld, 1 en IV: 2 schuingekruiste pijlen met langwerpige koppen, 11 en 111: een leeuw".

Behalve dat deze beschrijving niet deugt, daar de voorwerpen in de kwartieren 1 en 4 geen pijlen, doch waterscheppen (hoosvaten) zijn, is dit wapen volgens mijne meening niet van de familie van ***der Koog,*** doch van de aangetrouwde Dordrechtsche familie ***Biertjes,*** zooals o.a. blijkt uit de lakafdrukken van de ongetrouwde ***Maria Biertics,*** die 1768 te Dordrecht testeert en wier zuster *Anna* getrouwd was met ***Maarten*** van ***der Koog.***

Mij is het wapen van deze familie van der ***Koog*** niet bekend.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Koster (Cöster), (LV, 29). Hoewel ik mijne familiepapieren thans niet tot mijne beschikking heb, kan ik mededeelen, dat in het begin der 18e eeuw een ***Gerh. Samuel Köster,*** zoon van *Daniel* ***Dietrich*** en kleinzoon van ***Dietrich Köster,*** tot mijne familie behoorde.

Dat de familie in relatie stond tot het Huis Nassau, blijkt uit het feit, dat bij verschillende leden vorsten en vorstinnen uit dit Huis als doopgetuigen optraden. Zoo was de latere Stadhouder Willem IV in 1738 peet bij den doop van een kleinzoon van voornoemden ***Dietrich Köster.***

Laatstgenoemde, wiens echtgenoote eene von *Weiler* was, geallieerd aan de geslachten ***Haesbaert,*** van *Rappard* enz., was Consul voor Denemaken van den Westphäl. Kreis en behoorde tot de 6 bekende Protestantsche refugiés-families, die van Palzgraaf Joh. Wilhelm in 1714 te Mülheim a/Rh. handelsprivileges en bescherming verkregen.

De familie stamt uit Westphalen, waar ze burgemeesters en raadsheeren naren.

's-Gravenhage. WANDA KÖSTER.

Krijtsnagh (van), (LV, 132). Zooals de lezer wel begrepen zal hebben, moet voor Jor. ***Henrick*** van Manrick gelezen worden *„van Maurick".*

RED.

Malsum (van), *Cornelis Leendertsz. van Hogendorp,* regent van het weeshuis te Rotterdam in 1607 en 1610, was gehuwd met *Hillegont Danielsdr. van Malsum,* uit Schiedam. In Nov. 1613 was zij reeds overleden.

Wordt gevraagd: haar trouwdatum, haar doopdatum, de naam van haar moeder en de wapens van haar ouders.

Rotterdam. Dr. E. WIERSUM.

Noordhoek Hegt. Is van deze familie eene genealogie bekend en welk wapen voert zij ?

Maastricht. DE RONDE.

Perk, (LV, 120). Het hier ter plaatse beschreven wapen is blijkbaar overgenomen uit het Armorial Général. Het is naar mijne overtuiging niet geheel juist; die ringen acht ik ongetwijfeld foutief en te moeten zijn schietschijven, daar het oude woord voor zulk een schijf — als reeds is medegedeeld — „perk" was. Volkomen hiermede in verband is dan ook de aanwezigheid van den boog in de beide andere kwartieren. De bekende Leidsche bode met de busse G. van Rijckhuijsen zegt dan ook „een perck, daer men in het wit mee schoot".

Deze van Rijckhuijsen beschrijft het wapen van den in kolom 122 genoemden ***Jacobus Perck,*** chirurgijn te Moordrecht, geboren te Dordrecht 3/3 1724 als zoon van Jan en *Willemijntje* ***van den Berg*** **(sic)** echter anders en wel als volgt: „gevierendeeld, 1 en IV: een voetboog, 11 en 111: een schietschijf (perck)", welke schijf hij teekent als een cirkelronde schijf met een ronde stip (de roos) in het midden en voorzien naar beneden van een stok.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Smits-van Asperen. Tusschen 1683 en 1693 lieten *Henrick* ***Smits*** en Helena van *Asperen* eenige kinderen doopen te Emmerik in de gereformeerde kerk. Daar het huwelijk ***Smits*** × ***van Asperen*** niet aldaar geproclameerd werd, is aan te nemen, dat genoemd echtpaar zich eerst na het huwelijk te Emmerik vestigde. Vermoedelijk kwamen man en vrouw uit de Nederlanden. Wie kan nadere inlichtingen over de herkomst geven ?

Velp (G.). Mr. W. DE VRIES.

Studler van Surck. (LV, 136). Ik vermoed, dat de voorouders van Adriaan ***Studler van Surck*** in Antwerpen zullen moeten gezocht worden. Ik vond nl. met het zelfde wapen (de klimmende bok) ***Katharina*** van ***Surck,*** in 1598 te Antwerpen en ***Melchior*** van ***Surck,*** 1591 en 1596 commissaris-generaal van de convooien en licenten te Middelburg, terwijl in de Graf- en gedenkschriften van de provincie Antwerpen, deel 1, folio's 60 en 265, met hetzelfde wapen vermeld worden *Margriete* van *Sorck,* overleden 25/9 1.564 als de vrouw van den Antwerpschen koopman ***Jan Anthonis*** en *Joes* van ***Suerck,*** Kerkmeester van de Cathedrale kerk aldaar, overleden in 1622, getrouwd met de in 1612 overledene ***Anna v. Honsem.***

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Suys. Gegevens gevraagd betreffende kapitein (ter zee?) ***Michiel Suys*** en vooral ook betreffende diens weduwe ***Cornelia Harperts,*** die in 1677 te Delft woonde, wanneer zij hertrouwde met ***Gerrit*** van ***Halen.***

WILLIAM J. HOFFMAN.

Tulleners. (LIV, 1.51, 287).

1. ***Petrus Tulleneers*** tr. ***Maria*** *Ra(e)maeckers.*

11. ***Aldegundis Tulleneers,*** geb. 1690, overl. Hasselt 20 Mei 1763, tr. 24 Jan. 1714 **Joannes *Arnoldus de la Court,*** geb. Hasselt (Belg. Limburg) 12 Maart 1688, advocaat ald., schepen van het land van Lummen, schepen en secretaris van het Edel Leenhof Diepenbeek, secretaris der Justitie Veldwezel en Kessel, bouwmeester der stad Hasselt en eindelijk burgemeester lier stad, overl. ald. 17 Febr. 1762.

Hun beider portretten zijn in mijn bezit.

Wapen Tulleners: in blauw een opkomende wassenaar van goud. Wapenspreuk : In Secundis Respice.

N. v. D. M.

Veer (de), In aansluiting aan vroeger gestelde vragen kan de navolgende stamreeks worden medegedeeld :

1. *Johann* ***de Veer,*** geb. omstr. 1520.

11. *Gijsbert* ***de*** **Veer,** doopsgez., geb. Amsterdam 14 Mei 1537, overl. 17 Mei 1615, **tr. 1580 Debora** *Claassen,* doopsgez.

111. *Gijsbert* ***de Veer,*** doopsgez., geb. **7 Jan. 1600, overl. 16 Febr. 1646, tr. 10. 2 Febr. 1625 Anna** *van Ruygen,* tr. **20. 7 Mei 1628** Maria ***van*** *Dyck,* doopsgez., geb. 31 Juli 1606, dr. v. *Philipp* ***van*** *Dyck,* doopsgez.

IV. ***Debora de Veer,*** doopsgez., ged. Amsterdam 7 Aug. 1642. overl. Danzig 10 Jan. 1683, tr. Danzig 8 Mei 1672 *Cornelius Kauwenhowen,* doopsgez., ged. Danzig 7Juni 1641, overl. ald. 28 Maart 1687, „ansässig im Vorstädt. Graben in Danzig", zn. v. ***Abraham*** *Jansz.* ***Kauwenhowen,*** doopsgez. en ***Mechelina Wiebe,*** doopsgez.

(Bron : „Ahnenliste des Dr. phil. Dipl. - Ing. Walter Kauenhowen, geb. 1900" in „Mitteilungen des Sippenverbandes der Danziger Mennoniten-Familien Epp—Kauenhowen—Zimmermann", 1936, blz. 69-71).

's-Gravenhage. J. J. VÜRTHEIM GZ N.

Wely (van), Voorgeslacht verzocht van ***Johan van*** *Wely,* geh. omstr. 1565 met *Geertrui* ***van Bylaer.*** Was hij mogelijk een zoon van ***Johan Johansz. van*** *Wely,* geh. met ***Elisabeth van Leeuwen*** die in 1531 voorkomen (Herald. Bibl. 1879, p. 183) ?

Is dit dezelfde familie als die beschreven in de Ridderschap van Nijmegen en was dan het wapen ook in blauw een goud kruis ?

U. S. A. WILLIAM J. HOFFMAN.

INHOUD 1937, No. **5.**

Bestuursberichten. — De afstamming van het geslacht de Kempenaer, door Dr. Henri Obreen. — Nakomelingen van Pieter Adriaansz. Karre, medegedeeld door Mr. W. de Vries. — De Haarlemsche Thesauriersrekeningen als genealogische bron, door Jhr. Mr. Dr. E. A. van Beresteyn. — Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, door R. T. Muschart. (Vervolg). — Het geslacht of de geslachten Perk, door Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel. (Vervolg). — Een Roomsch-Katholieke tak van de familie Leyssius, door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius. — De verleening van een wapen aan Wieringerwaard en Beemster door het Hof van Holland in 1611 en 1612, door J. Smit. — Korte mededeelingen : Adelsgunst : van der Merwede. — Vragen en antwoorden : Banning ; Brinkman; Donkersloot ; Elburch (van der) ; Koogh (van der); Koster (Cöster); Krijtsnagh (van); Malsum (van); Noordhoek Hegt ; Perk; Smits-van Asperen ; Studler van Surck; Suys ; Tulleners; Veer (de); Wely (van).

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen 'en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie(niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie 'van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 6. LV° Jaargang. Juni 1937.

BESTUURSBERICHTEN.

In de op 8 Mei j.l. gehouden Buitengewone Algemeene Vergadering, welke door 74 leden werd bijgewoond, hebben de leden Mr. N. G. van Taack Tra Kranen C.S. na uitvoerige besprekingen hunne -voorstellen tot statutenwijziging formeel ingetrokken teneinde uitstel der behandeling mogelijk te maken. Besloten werd eene commissie van 5 leden te benoemen, aan wie zou worden verzocht om, aan de hand van deze en eventueel nader in te dienen voorstellen, de statuten te herzien alsmede ter zake van de door genoemde leden in hunne „Toelichting" geuite desiderata van advies te dienen. Het door de commissie te ontwerpen concept-statutenwijziging en het advies, hierboven bedoeld, zullen in eene vóór '1 Januari 1938 bijeen te roepen Buitengewone Algemeene Vergadering in behandeling worden genomen. Als leden van bedoelde commissie zouden worden aangezocht de leden Mr. R. Bylsma, Algemeen Rijksachivaris, Mr. Dr. L. H. N. Bosch Ridder van Rosenthal, Commissaris der Koningin in Utrecht en Mr. F. W. R. Wttewaall, Burgemeester van Deventer, die zich reeds bereid verklaard hadden het Bestuur ten deze van advies te dienen, voorts Dr. Th. R. Valck Lucassen, Voorzitter van het Genootschap, als vertegenwoordigende het Bestuur, terwijl door de Heeren van Taack Tra Kranen C.S. een 5' lid der commissie zou worden aangewezen. Geleid door den wensch, dat de beraadslagingen in de commissie zouden worden gevoerd in een geest van onderlinge waardeering en van samenwerking in het belang van het Genootschap, hebben dezen hunne keuze doen vallen op Z. Exc. Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland, Minister van Staat, Vice-President van den Raad van State, Eerelid en Oud-Voorzitter van het Genootschap.

Met genoegen kan worden medegedeeld, dat alle genoemde Heeren hunne benoeming gaarne hebben aanvaard.

Correspondeerend Lid.

Hét Bestuur heeft 'het afgetreden Bestuurslid den Heer A. P. M. A. Storm de Grave te Brussel, als blijk van bijzondere waardeering voor zijne belangrijke diensten, het Genootschap bewezen, benoemd tot Correspondeerend Lid.

Tot lid zijn benoemd:

H. W. BOSMAN . . . . . *Amsterdam.*
Dir. N. V. Alkmaar Packet *Herculesstraat 21.*
E. K. Baron VAN DEDEM . . . . . *Laag Zuthem (0.).*
huize de Calckhof.
J. A. MERENS A. D. zn. . . . . *Parijs* (15e arr.)
Rue des Fworites 32.
Mr. IJ. H. M. NIJGH . . . . . *'s-Gravenhage.*
Adv. en Proc. *Mauritskade 43.*
H. F. ONDERWATER VAN BRANDWIJK . . . *Arnhem.*
Luit. d. Inf. *Parkstraat 21.*
J. C. S CHOUTEN . . . . . *Hillegom*
Hoofdcommies Gem. Secretarie *Kerkplein.*
Dr. C. L. TORLEY DUWEL . . . . . 's-Gravenhage.
Dir. Int. Jur. Inst. *Celebesstraat 94.*

Adreswijzigingen.

J. Te. BOELEN . . . . . *Maarn (Utr.).*
Huize Groot-Plattenberg
Mr. Dr. P. H. W. G. VAN DEN HELM
(Rectificatie) . . . . . *Pijnacker.*
Ir. G. L. MEESTERS . . . . . Nunspeet.
p/a Mr. J. H. E. Meesters, Laan.
Mr. H. C. OBREEN . . . . . *Zaltbommel*
Gamerenschestraat.
PH. F. W. VAN ROMONDT . . . . . *Voorburg.*
Zwartelaan 5.
N. MESSCHAERT SNELLEN . . . . . *Pontianak (N. O.I.).*
L. H. STOLK . . . . . *Amsterdam (C.).*
Weesperzijde 6.
Mr. H. DE LA FONTAINE VERWEY . . . . *Groningen.*
Zwanestraat 33.

Genealogie van het geslacht Farret [1]),

door J. D. UHLENBECK.

Wapen: In rood een roodgenagelde en roodgetongde gouden leeuw en een zwart schildhoofd, beladen met drie zilveren schelpen. Helmteeken: de leeuw, uitkomend. Helmdekken: goud en rood [2]).

1. ***Thomas Fwret,*** van „Hereford" in Engeland (zou [3]) een zoon of kleinzoon geweest zijn van Josua ***Farret,*** parlementslid te Londen, die Aº. 1558 naar Emden vluchtte), borduurwerker, woonde te Amsterdam op de „Heysingel"; tr. 1° ***Janneken Jansdr.,*** die voor 1609 overleed [4]); tr. 2° Amsterdam (Eng. Presbyter. kerk) 23 .... 1609 [5]) (ondertr. Amsterdam 19 Sept. 1609) *Abigael* ***Weens,*** geb. omstreeks 1574, van „Dieven" (misschien Devonshire) in Engeland, woonde te Amsterdam in de „Breedestraat" [4]).
   Kinderen:
   Uit het 1' huwelijk o.a.:
   1. Anna *Farret,* geb. omstreeks 1604, van Amsterdam; tr. (ondertr. Amsterdam 2 Dec. 1630) ***Isauck*** *Janss* van Amsterdam wedr. van ***Janne tie*** *Barens* [4 en 6]).
      (Uit dit huwelijk 2 kinderen n.l. ***Elisabeth*** en Jan')).
   2. *Thomas* ***Farret,*** gedt. Amsterdam (Eng. Presbyter. kerkj 2 Sept. 1607 [8]), overl. voor 1609.
   3. *Thomas* ***Farret,*** ged' Amsterdam (Eng. Presbyter. kerk) 12 April 1609 [8]).
      Uit het 2' huwelijk:
   4. ***John,*** volgt 11.
   5. Josua, volgt II bis.
   6. *Abigael Farret,* gedt Amsterdam (Eng. Presbyter. kerk) 30 Maart 1615 [8]); tr. omstreeks 1634 Claes ***Mulder,*** zn. van ***Jan,*** (uit dit huwelijk 2 kinderen n.l. *Joannis* en *Aechjen Mulder,* resp. ged' Woerden 21 Sept. 1635 en 28 Mei 1640 [9])), hij hertr. omstreeks 1641 *Jannitgen Jans Vermy* (uit dit huwelijk een dochter *Abigail Mulder,* gedt Woerden 17 Dec. 1641 [9])).

II. ***John Farret,*** gedt Amsterdam (Eng. Presbyter. kerk) 18 Dec. 1611 [8]), 1. U. D., fiscaal te Curaçao van 1635 tot 1639 [7]), lid der regeering te Woerden 27 Jan. 1650 [3]), overl. Woerden 27 Jan. 1650 [7]); tr. Woerden 7 April 1641 ***Cornelia*** *Scheij,* geb. Woerden 2 Febr. 1615, overl. Woerden 20 Jan. 1682 [10]), dr. van *Dirk* en *Nella Harwarde* [12]); zij hertr. *Lucas Danielsz. de Hoy,* „geswooren lantmeter", wedr. van *Aechien Gerrits* [11]).
   Kinderen:
   1. *Françoise* ***Farret,*** geb. Woerden 1 Febr. 1642, overl. Woerden 10 April 1642 [7]).

1) De naam *Fwret* wordt volgens de Engelsche doopboeken te Amsterdam geschreven *Forrede en Larrede;* volgens het Eng. trouwboek (Eng. Presbyter. kerk, D. T. & B. No. 1006) *Larred* en volg. het huweliiksinteekening register van de kerk (D. T. & B. No. 414 fol. 74v) *Farret*; *volg.* de trouw- en doopboeken te Woerden *Farreth, Fareth, Ferret* en *Ferreth;* volg. het Waalsche doopboek te Amsterdam *Fewet;* te Leiden *Farieth*; *Louys Vewet* (zie kol. 185) zal ook wel tot dit geslacht behooren; in de achttiende eeuw wordt algemeen *Farret* geschreven.

2) Volgens Johan E. Elias, De Vroedschap van Amsterdam 1578—1795, Rietstap, Arm. Gen. enz.

3) Volgens familiepapieren, berustende bij Mej. C. J. Farret. (Zie VIII. 4.)

4) Volgens huwelijks-inteekening v. d. kerk te Amsterdam (Gemeentearchief te Amsterdam).

5) Volgens huwelijks-voltrekking van de kerk te Amsterdam (Gemeente-archief te Amsterdam).

6) In deze ondertrouwakte wordt *Abigail* Farret vermeld als de moeder; daar *Anna* bij haar huwelijk met *Isaack Janss.* den leeftijd had bereikt van 26 jaar, moet zij omstreeks 1604 geboren zijn, dus uit het huwelijk van *Thomas* en *Janneken Jansdr., Abigail* was bijgevolg haar stiefmoeder.

7) Volgens gegevens mij verstrekt door wijlen J. H. van Lexau Friswijk, gemeente-secretaris van Doesburg.

8) Volgens doopboeken van Amsterdam. (Gemeente-archief).

9) Volgens doopboeken van Woerden. (Rijksarchief te 's-Gravenhage).

10) Volgens kwartierstaat *Dirk Farret* in Gen. Kwartierst. van Van der Dussen en Smissaert, le serie.

11) Volgens Notarieel archief. van Woerden (Rijksarchief te 's-Gravenhage), notarissen Albertus Costerus en Johannes Groenevelt.

12) Volgens het Nieuw Biogr. Woordenboek en Biogr. Woordenboek van van der Aa, maakte *Dirk Scheij* zich in 1626, als eenvoudig schipper, beroemd door de verovering bij Keulen op de Spanjaarden van een aanzienlijke som gelds en kostbaarheden, hij wist deze buit onder veelvuldige gevaren en verregaande stoutmoedigheid met zijn vier metgezellen langs de vijandelijke steden aan den Rijn behouden bij den Stadhouder Frederik Hendrik af te leveren, die hun de veroverde buit schonk en hem verhief tot scheepskapitein bij de Admiraliteit te Amsterdam.

Van dezen tocht bevindt zich in het Rijksmuseum te Amsterdam een zilveren kroes, waarop de geheele tocht spiraalsgewijze is afgebeeld. (Supplement Catalogus Rijksmuseum te Amsterdam).

Om den rand het opschrift:

„Deze jacht door Gods macht en zijn genadige hant
Hebben wij gebracht bij den Prins in 't Lant.
Dit wilt gejaecht heeft God behaecht en gehaelt al met het sweert,
den Prins en heeft er niet van begeert."

Verder het verhaal bij de gravuren:

„Doen de konick zijn stroomen sloot
praktiseerden wij dit exploot
met voorbedachten raet beleyt
Tot 's Lands welvaert zynde bereyt.
1626 den 29 december de klock 12 van Colln gevaren
De clock 3 zijn wij gevaren Soens verbij.
Comende te dusseldorp met eer
Arent Smit seij, Dirck Scheij wat 's U begeer
Spreeck op vrint legget roer aen een sij
Hierop sprack Dirck Scheij so furieus
Viva Oranje was daar de leus."

„Te 8 uren quamen wij 't Keysersweert
Sy volgden ons te voet en te peert
Maer wij roijden met herten blij
Het moest er even wel verbij,
Te Angeroort seer kleijn geacht
Daer hielden sij de beste wacht
Te 11 uren sijn wij Orsoij gevaren verbij
De clock 1 lieten het wij
Rijnberck drijven verbij."

„Te 2 uren sijn wij Wesel gevaren verbij
Wij hebbent door 5 soldaten vaillant
De clock 6 gebracht tot Rees aen 't lant."

Met namen: „Dirck Scheij, Jan Reijersen, Arent Smit, Gerrit Vier, Bomengel van Ceulen, 1626 den 30 december." Verder een wapenschild met een huismerk en de letters 1. R. D. V.

Onder den voet:

„Wij seggen danck ons leven lanck
Godt hooch gepresen:
Vroech ende laet voor dees weldaet
Aan ons bewesen
Want al was 't feijt seer wel beleijt
Nochtans de heer:
Ons godt alleen en anders geen:
Comt toe de eer."

Gemerkt: W(?)JS]_ en Amsterdam. Hoog: 0.25 M.. middelliin aan de boord 0.135 M., aan den voet 0.103 M.

Deze moedige krijgsman hielp later nog Schenkenschans veroveren en stierf in hoogen ouderdom. Hij was geboren te Arnhem 1581 en gehuwd met *Nella* Harwarde uit welk huwelijk 12 kinderen (volg. v. d. Aa 22), een zoon *Dirck* was kapitein bij de Admiraliteit, eeen tweede zoon *Jan* commandeur in zeedienst! een zoon van *Dirck,* dus de kleinzoon van *Dirck* den oude, was buitengewoon kapitein ter zee, een tweede zoon *Gillis vice* admiraal, maakte in de Middellandsche zee den zeeslag mede, waarbij de Ruyter sneuvelde, zijn laatste reis was die met de vloot welke Prins Willem III overbracht naar Engeland.

2. *Dirk Farret,* ged' Woerden 19 April 1643 [9]), overl. Woerden 10 Mei 1643 [7]).
3. *Dirk,* volgt III.
4. *Thomas Farret,* ged[t] Woerden 5 Aug. 1645 [9]), overl. Woerden 21 Jan. 1652 [7]).
5. *Heynrick Farret,* ged' Woerden 29 Sept. 1648 [9]), overl. Woerden jong.

III. *Dirk Farret,* ged[t] Woerden 9 Rug. 1644 [9]), 1 Juni 1663 als Med. Stud. te Leiden en 4 Juli 1679 als Med. Cand. te Harderwijk ingeschreven, apotheker, later vermeld als dokter [9]), schepen 1675 en '80 [13]), woonde Kruisstraat, overl. Woerden 24 Juni 1681 [3]); tr. Waarder '22 April 1668 (ondertr. Woerden 8 April [14]), Leiden 29 Maart [15]) *Elysabeth (van) Rijsoort,* woonde te Woerden Rietvelderstraat [14]), overl. Amsterdam Nov. 1727, begr. Woerden (familiegraf) 11 Nov. [7]), dr. van *Elbert* en *Lucretia Dibbits* [10]); zij hertr. Sloterdijk 17 Sept. 1686 (ondertr. Amsterdam 31 Aug.) *Nicolaas Verhaag* (of *Verhagen*) van Amsterdam, luitenant bij de Admiraliteit te Amsterdam [4]).

Kinderen :

1. *Geertruydt Farret,* ged' Woerden 14 April 1669 [9]), overl. Woerden 11 Juli 1669 [7]).
2. *Johannes,* volgt IV.
3. *Elbert Farret,* geb. Woerden 1 Nov. 1672, overl. jong[7]).
4. *Cornelia Farret,* ged' Woerden 12 Oct. 1673 [9]), overl. Amsterdam 8 Aug. 1719[7]), ondertr. Amsterdam 14 Maart 1699 *Albertus Ockers,* geb. Amsterdam [16]) 9 Febr. 1655, koopman aldaar, overl. Amsterdam 21 Aug. 1735 [7]).
5. *Cornelis Farret,* ged[t] Woerden 6 Febr. 1675 [9]), overl. oud 42 weken [7]).
6. *Lukretia Farret,* ged' Woerden 1 Jan. 1677 [9]), begr. Woerden 11 Sept. 1681').
7. *Geertruit Farvet,* ged' Woerden 1 Sept. 1680 [9]), overl. Woerden 20 Sept. 1681').

IV *Johannes Farvet,* geb. Woerden 9 Sept. 1670, predikant te Tiel 1694, overl. Tiel 24 Febr. 1714[17]); tr. Abcoude (ondertr. Amsterdam 23 April 1700 [4]), aldaar akte verleend 9 Mei, volgens trouwboek Abcoude getr. 30 April, volgens ,Borger" getr. 11 Mei [17])) *Anna Margrita van Beeck,* geb. Amsterdam omstreeks 1675 [4]) (volg. „Borger" 22 Febr. 1674 [17])), overl. Tiel 22 Mei 1738[17]), dr. van *Matthijs (Joostzn. ex Agneta van Collen)* en *Anna Margaretha van Wachtendonck (Françoisdr. ex Anna Bessels)* [4]).

Kinderen :

1. *Elisabeth Catharina Farret,* geb. Tiel 31 Dec. 1700, overl. Amsterdam 23 Dec. 1745, ongehuwd [7]).
2. een meisje, tweelingzuster van 1, stierf bij geboorte [7]).
3. *Cornelia Farret,* geb. Tiel 22 Aug. 1702, overl. Tiel 8 Dec. 1762; tr. Tiel 22 Dec. 1733 *Arnoldus van Leeuwen,* geb. Tiel 12 Sov. 1697, raad en schepen aldaar

[13]) Volgens trouwboeken voor schepenen te Woerden. (Rijksarchief te 's-Gravenhage).

[14]) Volgens trouwboeken van Woerden. (Rijksarchief te 's-Gravenhage).

[15]) Volgens huwelijks-proclamatie register te Leiden. (Gemeente-archief te Leiden).

[16]) Volgens huwelijks-inteekening van de kerk te Amsterdam; volg. deze aktewoonde *Cornelia Farret* te Tiel, waarschijnlijk is het huwelijk aldaar voltrokken, te Amsterdam werd 29 Maart 1699 akte verleend.

[17]) Volgens handschrift „Borger". (Universiteits Bibliotheek te Amsterdam),

1737 en *1749,* burgemeester 1742-1768, 1747 gecomm. ter Staten-Generaal, 1762 idem ter Admiraliteit te Amsterdam, 1768 bewindhebber der W. 1. Comp. ter kamer te Amsterdam, 1772 ordinaris gedep. des kwartiers van Nijmegen en 1774 bewindhebber der 0. I. comp., overl. Tiel 22 Aug. 1775, zn. van Jan en *Swana Hack* [7]).

4. *Dirk, volgt* V.
5. *Catharina Maria Furret,* geb. Tiel 15 Aug. 1706, overl. Tiel 26 Febr. 1709 [7]).

V. *Dirk Farret,* geb. Tiel 29 Juni 1704, was koopman in tabak op de Singel westzijde van Amsterdam, comm. aldaar 1748 en schepen 1757, overl. Amsterdam 18 Nov. 1772; tr. Amsterdam 10 Oct. 1741 *Dina Maria Canzius,* geb. Amsterdam 20 Dec. 1719 [2]), ged' (Amstelkerk) 21 Dec.*), overl. Amsterdam 13 Jan. 1755, dr. van Ds. *Johan Pieter,* pred' te Alkmaar en Amsterdam en *Maria Catharina van* Olphen [2]).

Kinderen :

1. *Johan Pieter, volgt* VI.
2. *Anna Maria Farret,* geb. Amsterdam 7 Nov. 1745 [7]), ged[t] (Nieuwe Zijdskapel) 12 Nov. [8]); tr. Amsterdam 4 Dec. 1771 [3]) (ondertr. 15 Nov. [4])) Petrus *Rietveld,* geb. Amsterdam 31 Juli 1739 [17]), ged' (Nieuwe kerk) 2 Aug. [8]), predikant te Zuiderwolde 1763, te Zwolle 1765, te Delft 1767 en A° 1781 benoemd tot theol. hoogleeraar te Leiden, overl. 22 Juni 1784, zn. van *Hermanus* [17]) en *Regista Muil* [7]), (*Muylman* [8])).
3. *Katharina Elisabeth Farret,* geb. Amsterdam 26 Febr. 1747 [7]), ged' (Nieuwe Zijdskapel) 3 Maart [8]); tr. Amsterdam 13 April 1779 [7]) (ondertr. 25 Maart [4])) *Matthijs Snoeck,* geb. Gorinchem 1 Juli 1743, I. U. D. en schepen van Gorinchem, zn. van *Gijsbert* en *Maria Steur* [4 en 7]).
4. *Cornelia Arnolda Farret,* geb. Amsterdam 9 Febr. 1749 [7]), ged' (Nieuwe Zijdskapel) 14 Febr. [8]); tr. Amsterdam 19 April 1774 [7]) (ondertr. 31 Maart [4])) Nicolaas *Rietveld,* geb. Amsterdam 4 April 1744[7]), ged' (Westerkerk) 6 April [8]), koopman te Amsterdam, overl. Amsterdam 7 Dec. 1809, zn. van *Hermanus* en *Registra Muil,* (*Muylman*) [4 en 7]).

VI. Mr. *Johan Pieter Farret,* geb. Amsterdam 26 Juli 1744, ged' (Nieuwe kerk) 29 Juli [8]), 28 April 1767 als Jur. Cand. te Utrecht ingeschreven, advocaat, raad te Amsterdam 7 Mei-7 Oct. 1787, comm. kl. zaken 1787, kerkmeester Oude Zijdskapel 1787, lid van de Nat. vergadering 1795, lid v. d. commissie van Constitutie 1796, wethouder van Amsterdam 1803, woonde Keizersgracht bij de Spiegelstraat, overl. Amsterdam 28 April 1822 ; tr. Amsterdam 24 Maart 1776 *Susanna Cornelia Graafland,* geb. Leiden 19 April 1749, overl. Amsterdam 3 Mei 1803, dr. van *Isack en Rencé Susanna Vitriarius* [2]).

Kinderen :

1. *Dirk Pieter,* volgt VIT.
2. *Isaack Cornelis,* volgt VII bis.
3. *Dina Catharina Elisabeth Farref,* geb. Amsterdam 15 Nov. 1779, ged' (Westerkerk) 19 Nov. [8]), overl. Alkmaar 28 Juli 1853; tr. Watergraafsmeer 21 Oct. 1806 (ondertr. Amsterdam 25 Sept.) Ds. *Alexander van Harencarspel,* geb. Eenigenburg (gem. St. Maarten) 26 Juni 17.58, ged' 2 Juli, achtereenvolgens predikant te Bunschoten 1782, Tiel 1785, Amsterdam 1797, overl. Amsterdam 4 April 1817, zn. van Dr. theol. *Abraham*

en Johanna Bakker, wedr. van *Johanna Aartsen* [18 en 19]).

4. ***Maria Cornelia Farret,*** geb. Amsterdam 5 Maart 1781 [7]) ged' (Westerkerk) 9 Maart [8]), overl. Amsterdam 13 Febr. 1784').
5. ***Renke*** Suzanna ***Farret,*** geb. Amsterdam 9 Maart 1782 [7]), ged[t] (Westerkerk) 12 April [8]).
6. *Johanna* ***Cornelia*** *Farret,* geb. Amsterdam 8 Febr. 1785 [7]), ged" (Westerkerk) 11 Maart [8]).
7. ***Suzanna Petrina Fauret,*** geb. Amsterdam 13 Maart 1788 [7]), ged[t] (Zuiderkerk) 9 April [8]), overl. 1872 ; tr. 1" *Glasbergen* ***en*** tr. 2" *Scholten* ***van*** Gansoyen [7]).

VII. Ds. ***Dirk Pieter Farret, geb.*** Amsterdam 30 Maart 1777 [7]), ged' (Westerkerk) 4 April [8]), 18 Sept. 1798 als Theol. Stud. te Utrecht ingeschreven, predikant te Westwoud en Binnenwijzend 1802, Rennebroek 1805, Harlingen 1815, emeritus 1850, overl. 4 Febr. 1856 [17]); tr. Enkhuizen 5 Mei 1805 ***Catharina*** *Cornelia Zoutmaat,* ged[t] Enkhuizen 27 Sept. 1778, dr. van Ds. *Clemens,* pred[t] aldaar en ***Amarentia Stochius*** [20]).

Kinderen :

1. *Susanna Johanna* ***Farrct,*** geb. Bennebroek 8 Mei 1806 [3]), overl. 28 Dec. 1855 [17]).
2. *Clemens Zoutmaat* ***Farret,*** geb. Bennebroek 25 Mei 1807 [3]), 26 Mei 1827 als Jur. Stud. te Leiden ingeschreven als Cornelis *Zoutmaat* ***Farret.***
3. ***Cornelia Johanna Farret,*** geb. Rennebroek 5 Jan. 1809, overl. 30 Aug. 1809 [3]) (volg. Frieswijk 3 Mei).
4. ***Johan Pieter*** *Farret,* geb. Bennebroek 22 Juli 1810 [3]).
5. ***Amarentia Theodora Farret,*** geb. Bennebroek 31 Jan. 1.813 [3]); tr. Ds. *Rudolph* ***Jcntink,*** predikant te Sexbierum (Harlingen) 1841, emeritus 1860, zn. van ***A. .. Jentink,*** pred' te Steenwijkerwold [17]); uit dit huwelijk het geslacht ***Farret Jentink.***
6. ***Pieter Cornelis Farret*** (tweeling-broeder met de voorgaande), overl. 5 Febr. 1813 [3]).
7. ***Pieter*** *Cornelis* ***Farret,*** geb. 29 Mei 1815, 27 Juni 1832 als Theol. Stud. te Utrecht ingeschreven, overl. 3 Maart 1873 [3]).

VII bis. ***Isaack Cornelis Farret,*** geb. Amsterdam 1 Nov. 1778 [3]), ged' (Nieuwe Zijdskapel) 6 Nov. [8]), secretaris van schepenen te Amsterdam, commiesgriffier bij de rechtbank van eersten aanleg te Amsterdam [21]), overl. Amsterdam 14 Maart 1820 [3]); tr. Velp 4 Juni 1805 [21]) (ondertr. Amsterdam 10 Mei en Arnhem [4])) ***Johanna*** *Adriana* barones ***van Alderwerelt,*** geb. Wageningen 22 April 1781, overl. Amsterdam 22 Mei 1814, dr. van ***Jean Constantijn*** baron van ***Alderwcrelt*** en *Petronella* ***van Leyden*** [21]).

Kinderen :

1. *Petronella* ***Fauret,*** kort na geboorte overleden [3]).
2. Mr. ***Johan Pieter Farret,*** geb. Amsterdam 23 April 1809 [3]), ged[t] (Westerkerk) 5 Mei [8]), 20 Juni 1827 als Jur. Stud. te Leiden ingeschreven, advocaat te Amsterdam, overl. Amsterdam 1874 [3]).
3. **Jean** *Constantijn Pierre* ***Farrct,*** ged[t] Amsterdam

[18]) Volgens Nederland's Patriciaat.

[19]) Volgens Maandblad „de Ned. Leeuw", 39e jaargang 1921, fol. 289.

[20]) Volgens trouwboek voor schepenen en commissarissen en doopboek gereformeerde gemeente te Enkhuizen. (Rijksarchief Noord-Holland te Haarlem).

[21]) Volgens kwartierstaat *Isaac Cornelis Farret* in Gen. Kwartierst. van Van Rhede van der Kloot en Bär.

(Nieuwe of Noorderkerk) 10 Oct. 1810 [8]), overl. Amsterdam 1819 [3]).

4. *Cornelis,* volgt VIII.

VII 1. ***Cornelis Farret,*** geb. Amsterdam 3 Jan. 1813, achtereenvolgens burgemeester te Vinkeveen, Amerongen en Almelo, overl. Almelo 6 Maart 1873; tr. 1" Zaandam 1835 ***Maartje*** *Smit* van Zaandam, overl. Zaandam 9 Nov. 1836 [3]); tr. 2° Wageningen 4 Mei 1854 *Susanna Wilhelmina* ***van Heemskerck*** [3]), geb. Buren 24 Mei 1822 [22]), overl. Haarlem 9 Dec. 1904 [3]), dr. van ***Willem Frederik*** en ***Chtistina Jacoba van Walsum*** [22 en 23]).

Kinderen.:

Uit het 1" huwelijk.

1. *Isaak* ***Cornelis*** *Farret,* geb. 6 Oct. 1836, overl. Hasselt 24 Sept. 1856 [3]).

Uit het 2[e] huwelijk.

2. ***Willem Frederik,*** volgt IX.
3. *Susanna Petrina* ***Farret,*** geb. Amerongen 23 Nov. 1856 (Amsterdam) [3]).
4. ***Christina Johanna Farret,*** geb. Amerongen 3 Jan. 1858, oud directrice meisjes school voor middelbaar onderwijs te Haarlem (Haarlem) [3]).
5. ***Cornelia Susanna Farret,*** geb. Amerongen 27 Oct. 1860; tr. Gorinchem 2 Jan. 1896 *Alexander* ***Walker, geb.*** Lindley 10 Jan. 1837, fabrikant te Mirfield, Yorkshire, overl. Mirfield 20 April 1904, zn. van *Henry* en Nancy ***Dyson.*** (Grevetye, Homefarm bij Earl Grinstead, Engeland) [3]).

IX. *Willem* ***Frederik Farret,*** geb. Vinkeveen 8 Juni 1855, vertrok A° 1871 naar St. Petersburg, was koopman te Tiflis, overl. Moskou 8 Juni 1907; tr. St. Petersburg, 27 Juli/8 Aug. 1878 *Olga Maria Dankmann,* geb. St. Petersburg 2/14 Dec. 1858, overl. Wladikawkaz 4/17 Aug. 1917, dr. van *Theodor* en ***Maria*** *Weiss* [3]).

Kind :

Victor ***Arnold,*** volgt X.

X. *Victor* ***Arnold Farret,*** geb. St. Petersburg 18 Aug. 1879, geoloog, werd door de Gepeoe van Juli 1925-22 Oct. 1927 in Rusland gevangen gehouden (zie over zijn wederwaardigheden feuilletons, Nieuwe Rotterdamsche Courant 16 en 17 Dec. 1927, avondbladen) ; tr. Wladikawkaz 31 Aug. 1917 ***Lydia Davidow,*** geb. Grosny 3/15 Maart 1892, dr. van ***Alexander*** en *Anastasija* ***Jakowlew*** [3]).

11 bis. *Josua* ***Farret,*** ged' Amsterdam (Eng. Presbyter. kerk) 4 Sept. 1613 [8]), schepen van Woerden 1670, 1671 en 1683, woonde Boomsloot, overl. Woerden 4 Mei 1697 [7]); ondertr.

[22]) Volgens doopinschrijving burgerlijke stand te Buren.

[23]) Volgens mij welwillend verstrekte gegevens door den directeur van het Krijgsgeschiedkundig archief van den Generalen Staf te 's-Gravenhage

Willem Frederik van Heemsker(c)k, geb. Emmerick 29 April 1795 (volg. Ir. A. F. H. Blaauw, te Oss, d.d. 10 Sept. 1928), was bij den doop aanwezig een zekere Zuiderus (Suijderas) als vertegenwoordiger van den neef (den Erfprins, lateren Koning Willem I), hij was van 11 sept. 1806 tot 20 Nov. 1811 a.b. van „de Braband", de brik „d'Irène" en het fregat „de IJssel?', achtereenvolgens kadet elève bij de Marine en aspirant Ze kl., in 1812 aspirant le kl. der Marine, gedeserteerd 17 Nov. 1013,, 22 Jan. 1814 aangesteld, door Z. K. H. den Souvereinen Vorst tot te luitenant bij het 1ste, daarna 16de bataljon jagers, 22 Juli 1822 kapitein der Infanterie, 5 Juni 1832 als kapitein van de 13de afdeeling Infanterie op- non activiteit gesteld bij besluit van Z. M. No. 21, was in 1814 bij het beleg van Bergen op Zoom en maakte in 1815 den veldtocht in Frankrijk mede, zn. van ***Willem*** *Sijbrand* (als gepensionneerd kolonel wonende te Helmond) en *Johanna Catharina Vitriarius.*

Amsterdam 15 Maart 1635 ***Beertje Scheij*** [4]), overl. Woerden 12 Juni 1690 [7]), woonde te Woerden, dr. van ***Dirk*** en *Nella* ***Harwardc.***

Kinderen :

1. *Jan,* volgt III.
2. *Abigail* ***Farret,*** ged[t] Woerden 20 Dec. (volg. Frieswijk 30 Dec.) 1637 [9]); tr. 1" 4 Juli 1656 ***Jacob Dissius, zn.*** van ***Johannes,*** pred[t] in 't Woud [7]); tr. 2" Woerden 20 Sept. 1673 ***Heyndrick Valck,*** woonde in de Kruisstraat, zn. van ***Mathijs*** [14]), (uit het 1" huwelijk ***Jacobus*** *Dissius,* ged' Woerden 22 April 1657 en *Maria Dissius,* ged[t] Woerden 12 Mei 1658; uit het 2" huwelijk Josua *Valck,* ged[t] Woerden 8 April 1674 [9])).
3. *Thomas* ***Farret,*** ged[t] Woerden 7 Juli 1641 [9]); tr. Woerden 30 Dec. 1663 *Helligje* ***Hendriks*** van Camerik [7]).
4. ***Dirck,*** volgt III bis.

111. ***Jan Farret,*** geb. Woerden 1636; tr. Woerden 4 Juli 1656 *Petronella Dissius,* dr. van ***Johannes,*** pred[t] in 't Woud [7]).

Kind :

Josua, volgt IV.

IV. ***Josua Farret,*** ged[t] Woerden 1 April 1657 [9]); tr. voor 1682 *Annigh je Graes* [9]).

Kinderen :

1. ***Maria*** *Petronella* ***Farret,*** ged[t] Woerden 8 Febr. 1682[9]), overl. Woerden 26 Juli 1682 [7]).
2. Josua ***Farret,*** ged[t] Woerden 20 Juni 1683 [9]) (bij zijn doop waren de overgrootouders, zie II bis, getuigen).

III bis. ***Dirck*** *Farret,* ged[t] Woerden 17 Jan. 1644 [9]); tr. Woerden 10 Mei 1665 (ondertr. 26 April) *Ghijsjen* ***van Oosten,*** woonde te Woerden Nieuwe Gansoort, dr. van *Claes* [14]).

Kinderen :

1. Josua ***Farret,*** ged[t] Woerden 9 April 1666 [9]), overl. Woerden 2 Mei 1684').
2. ***Dirckjen Farret,*** ged[t] Woerden 13 Jan. 1668 [9]).

Verder niet te plaatsen:

Nicolaas ***Farret,*** lid der Fransche Academie te Bourg en Bresse, kwam jong te Parijs en droeg zijne Fransche vertaling van Eutopia aan Coeffeteau op, werd secretaris bij den graaf van Harcourt, vervolgens koninklijk secretaris en een voornaam lid der Academie, stierf in 1646, oud 46 jaar te Parijs, had ook uit het Spaansch vertaald „l'honnête homme" [3]).

Door een brevet van Lodewijk XIV van 20 Nov. 1696, zou een zekere *Joseph François* ***Farret*** in den adelstand verheven zijn [3]).

Ester Ferret, ged[t] Amsterdam (Walenkerk) 2 Jan. 1633, dr. van *Jean* en ***Magdaleyne Vaillant*** [8]).

Louys Verret ; tr. Amsterdam (Walenkerk) 2 Juli 1628 ***Martine de*** *Parmentier* [5 en 25]).

Jan ***Fareth*** ; tr. Woerden (met attestatie van Voorburg) 22 Mei 1668 *Teuntjen* ***van der*** *Meulen* [14]).

Kinderen :

Bastiaan Farret, ged' Voorburg 17 Maart 1669 [24]).
Dirk Farret, ged[t] Voorburg 13 Juli 1670 [24]).
Johannes Farret, ged[t] Voorburg Oct. 1671 [24]).

[24]) Volgens doop-, trouw- en lidmatenboek van Voorburg. (Rijksarchief te 's-Gravenhage).

[25]) Misschien behoorde tot deze familie ook *Margrita Veret,* die 18 Maart 1660 te Vlaardingen huwde met *Eduardt van der Gon,* van Haarlem, schepen, thesaurier en Heilige geestmeester te Vlaardingen, † 1681. — Red.

Aaltje Farret, ged' Voorburg 1 Maart 1673 [24]).

Salomon ***Farret,*** ged[t] Voorburg 15 April 1674 [24]).

Coenraad ***Farret,*** geb. Amsterdam omstreeks 1692, woonde Leidsche gracht; tr. Amsterdam (Eng. Presbyter. kerk) 14 Mei 1724 [5]) (ondertr. 27 April [4])) ***Alida der Kinderen,*** ged' Amsterdam (Eng. Presbyter. kerk) 16 Mei 1694 [8]), woonde Handboogstraat, dr. van ***Adam*** en ***Aeltje*** *Ivey* [8]).

Kinderen :

Adam *Farret,* ged[t] Amsterdam (Eng. Presbyter. kerk) 22 Aug. 1725 [8]).

Anna ***Maria Farret,*** ged[t] Amsterdam (Eng. Presbyter. kerk) 15 Juni 1731").

Bastiaan ***Farret,*** van 's Gravenhage, wedr. van ***Anna Ida Sebilla Hertzogenrath,*** op Kattenburg; tr. Amsterdam (ondertr. 13 Nov. 1778) ***Biatrix*** *Westerman,* van Amsterdam, geb. omstreeks 1745, woonde Roosenstraat, dr. van ***Arend*** [4]).

Kinderen :

Jan Bastiaan Farret, ged[t] Amsterdam (Zuiderkerk) 15 Mei 1782 [8]).

Arend Hendrik *Coenraad* ***Farret,*** ged[t] Amsterdam Zuiderkerk) 24 Jan. 1784 [8]).

Johanna *Catharina Farret,* ged[t] Amsterdam (Oudekerk) 9 Dec. 1785 [8]).

Dirk *Farret,* ged[t] Amsterdam (Zuiderkerk) 7 Juli 1790[8]).

Jan Bastiaan Farret, van Amsterdam, oud 24 jaar, woonde Leidschestraat No. 71 bij de Prinsengracht; tr. Amsterdam (Eng. Episcop. kerk) 25 Aug. 1805 (ondertr. 2 Aug.) ***Elleberta Kuglyn, van*** Amsterdam, oud 24 jaar, woonde Bloemgracht No. 111 bij de 2e Dwarsstraat, dr. van *N.* N. Kuglyn en ***Johanna Hoevelaken*** [4 en 5]).

Kinderen :

Johanna Farret, ged[t] Amsterdam (Westerkerk) 11 Juli 1806 [8]).

Johannes C. Farret, ged[t] Amsterdam (Westerkerk) 17 Jan. 1808 [8]).

Bastiaan Farret, ged[t] Amsterdam (Nieuwe Zijdskapel) 4 Juni 1809 [8]).

Gegevens betreffende dit geslacht en aanverwante familiën zijn mij zeer welkom, speciaal *Scheij,* ***van Rijsoort*** en ***Dibbits.***

Eenige mededeelingen omtrent Delftsche de Bye'e en **hun magen,**

door Dr. P. G. F. VERMAST.

Vrij regelmatig ziet men in ons Maandblad vragen en antwoorden verschijnen betreffende het in ons land eertijds zoo verbreide geslacht (of geslachten) ***de Bye*** en ten deze werd mijn aandacht getrokken door de vermelding van een filiatie, voorkomend in „Histoire de Cambray" van J. le Carpentier, die, naar ik meen, onmogelijk juist kan zijn (N.L. LI, 60).

Wellicht heeft het zijn nut om naar aanleiding daarvan mededeeling te doen van gegevens in mijn bezit, die wel niet onze kennis verdiepen in zake de twistpunten, den brabantschen adellijken tak van deze familie betreffende, daar ook niet op aansluiten en zelfs onderling geen geheel vormen, maar die toch dáárom niet geheel van belang ontbloot zijn, omdat ook zij een paar korte fragment-genealogieën brengen van gelijknamige families ***de Bye,*** wier leden met hun magen allen tot de aanzienlijke inwoners hunner woonplaats Delft behoorden in een tijdvak, dat samenvalt met dat, waarin de stamvaders van den uit de Zuidelijke Nederlanden stammenden tak leefden.

De hieronder volgende gegevens werden slechts terloops verzameld en met een geheel ander doel voor oogen dan het samenstellen of aanvullen van de bestaande genealogie de Bye, zoodat mijn mededeelingen allerminst aànspraak maken op eenige volledigheid, integendeel uitdrukkelijk voeg ik er aan toe, dat zonder al te groote moeite hetgeen hier volgen gaat door verder archiefonderzoek o.m. ook in de Schiedamsche „Gift-boeken", nog belangrijk aangevuld zal kunnen worden. De gegevens zijn in hoofdzaak rechtstreeks aan de archieven ontleend, hier en daar zijn zij echter uit de literatuur aangevuld, doch om herhalingen te vermijden niet verder dan dit voor de duidelijkheid wenschelijk scheen.

De in N.L. LI, 60 genoemde Heere *George de Bye,* Thesaurier-generael der Vereenichde Nederlanden cn Meester van de Reeckeninge in Hollant (Zie ook N.L. XLIII, 167) liet voor schepenen te Delft op 10 December 1594 met Joffrou *Maria van Almonde* huwelijksche voorwaarden opmaken. Zijn Vader ***Dirck Joris de Bye,*** in leven le Meester van de Reeckeningen in Hollant, was reeds overleden en zijn Moeder Joffrou *Theodora* ***Cornelisdr.,*** ons van alders (zie beneden) bekend als ***Dirricgen Cornelisdr. Sorrighen (= Sorg),*** was met zijn neven van vaders- en moederszijde, resp. *Joris Gryp* en *Willem* ***Vroueling*** zijn huwelijksgetuige. Ook haar Vader Jo'. ***Abraham van*** *Almonde* was toen niet meer in leven (hij † 2 Jan. 1593), terwijl haar Moeder Maria ***de Groot*** met haar broeder Jo'. ***Jacob van*** *Almonde* en de „naeste vrunden" van haar vaderswege Mr. ***Pieter de Hiniossa,*** destijds „Raedt ordinaris in den Hove van Hollant" en Joncheer ***Pieter*** *Suys* benevens de vrienden van haar moederszijde ***Pieter*** *Overschie* en de Mrs. ***Cornelis*** en ***Jan de Groot,*** als haar huwelijksgetuigen compareerden. (Huw. Voorw. v. Schepenen v. Delft fol. 134. Alg. Rijks arch. 's Hage, aanwinsten 1890 no. 26').

Van een vroeger huwelijk van George ***de Bye*** vond ik geen gewag. gemaakt, doch- afgezien van de mogelijkheid, dat een dergelijk huwelijk reeds ergens in de literatuur, mij onbekend, zou zijn.vastgelegd, lijkt mij een eerder huwelijk niet onwaarschijnlijk, omdat hij ten tijde van zijn bovenvermeld huwelijk reeds ongeveer 44 jaar oud geweest zal zijn.

De Vader van George was ***Dirric*** *Jorys die* ***Bie,*** die eveneens bij huw. voorwaarden voor schepenen te Delft van 28 April 1549 (H. V. Delft uts. fol. 45) trouwde met ***Dirricgen Cornelisdr. Sorrighen*** (en dus ***niet N.*** van Haeften).

Bij het passeeren der acte was zijn Vader *Jorys Dircz.* ***die Bie*** (en ***niet*** Thiery de Bye) overleden, zijn Moeder, *Aeltgen* ***Danielsdr.*** (en ***niet*** Bailiane de Flory), was aanwezig. Ook haar Vader Cornelis *Willemss.* ***Sorrighen*** was niet meer onder de levenden ; haar Moeder, ***Jannitgen*** *Jacobs,* die eerder weduwe was van ***Claes N.*** (H. V. uts. fol. ***88)*** schonk bij dit huwelijk haar huis „den gulden vuet" in het Zuytend te Delft benevens het noordelijk daaraan grenzende huis aan haar dochter, alles ingevolge haar testament, gemaakt voor schepenen van Delft den 13 November 1545 (Testamenten v. Schep. v. Delft. fol. LXII^{vo}. Alg. Rijks arch. 's Hage, aanw. 1890 No: 26").

Op 12 October 1560 wordt ***Dirck*** *Jorisz.* ***de Bye*** als borg vermeld voor ***Claes Jacobsz.,*** die op dezen datum te Delft als brouwer wordt toegelaten (Camerbouck Delft 4e deel. Alg. Rijks arch. ; aanw. 1890 no : 26"). Ten behoeve van genoemden *Claes* ***Jacobsz.*** en *Machtelt Jacobsdr.* ***van der Buyn*** (of ***Duyn)*** werden voor schepenen van Delft op 4 Juli 1560 huwelijksche voorwaarden opgemaakt (H. V. uts. fol. 88). Zijn Vader ***Jacob*** *Claesz.* was toen overleden en zijn Moeder ***Anneke*** *Adriaens* verkocht hem bij dit huwelijk voor f 5000.— haar brouwerij

„staende in de steech". De Grootvader nu van den bruidegom, eveneens ***Claes*** genaamd, was de le echtgenoot van de reeds vermelde *Jannetje Jacobs,* die later hertrouwd, met haar 2en xhtgenoot ***Cornelis*** *Willemsz.* ***Sorrighen,*** de schoonouders werden van ***Dirck*** *Jorisz.* ***de Bye.*** Deze laatste was dus een halfoom van Claes Jacobsz. ; in de acte van 4 Juli 1560 wordt nij „Oom" genoemd van den brouwer Claes Jacobsz. (Zie ook: Test. v. Schep. v. Delft uts. fol. LXII^{vo}, d.d. 13 Nov. 1545). Bij zijn huwelijk in 1560 was deze laatste nog minderjarig, Robbrecht Heymansz. (van der Mast) was zijn voogd.

Op Manendach den VI Mey 1560 was ***Dirck*** *Iorisz.* ***de Bye*** met Steven Iansz. borg voor Huych Claesz., Adriaen Iacobsz. in de Druyff, Jacob Pietersz. int swarte Paert en Adrian Pietersz. glaesmaker (Camerbouck, Delft 4e deel. uts.). In het Se deel van dit Camerbouck treft men onder dagteekening 15 Januari 1566 stilo opp. (= 1567) een „erffscheydingh aan tusschen Jan Cornelisz. goutsmit „wt die naeme van zijnder „huysfrouwe, Jan Joessoon brouwer ende ***Dirck*** *Jorysz.* ***de „Bye*** als voochdens van de onmondighe kinderen wijlen Jan „Nachtegael eysschers ter eenre ende Pieter Pieterss. Zasboudt „verweerder ter andere zijde". Het huis van Jan Nachtegael genoemd „Nachtegaels poorte" stond op de Gheer. In 1566 en '67 was ***Dirck*** *Joriss* schepen te Delft.

Een overzicht laat de volgende familie-verhoudingen van Dirck Jorisz. de Bye zien:

Jannetge Jacobsdr.
tr. 1°. *Claes* N.
tr. 2°. *Cornelis Willemsz. Sorrighen,*
overleden vóór *13* November 1546.

Uit 1e huwelijk:	***uit* 2e huwelijk:**
Jacob Claesz., **overleden vóór *4* Juli 1560,** **tr. *Anneken Adriaensdr.***	***Dirricgen Cornelisdr. Sorrighen,*** **tr. 1549 *Dirric Jorys de Bye.***

***Claes Jacobsz.*, brouwer te Delft,**
tr. 1560 *Machtelt Jacobsdr. von der Buyn* (of *Duyn*)
afkomstig uit Rotterdam.

De Vader van *Machtelt Jacobsdr.* komt voor als: ***„van der Buyn"*** **(H. V. Delft, uts. fol. 88)** en als: ***„Duyn"*** (Camerbouck, Delft Se deel 24-IV-1566) ; ik meen niet, dat hij tot het bekende geslacht „van der Duyn, Heeren van Sprang," behoorde, misschien behoorde hij tot het geslacht *Tromper.* (Geneal. en Herald. Bladen 1910 p. 445: ***Jacob Jacobsz. Tromper*** gezegd van ***Duyn,*** te Rotterdam).

Doe Dircxs.
tr. (N. *Michielsdr.*?)

Haesgen Doe Dircxdr. **tr. *Adriaen Fijck van Houff*** **(of van *Hove*)** ***Dircxs.*** **(H.V. Delft, 4-VII-1560)** **(Cemerbouck. Delft, 5e deel, d.d. 12-III-1566 en 24-IV-1566).** **Brouwer in de „halffmane mette croone in Delff" (Gift-bouok n°. 30. R. arch. Sahiedam n°. 329 fol. 97vo d.d. 7 Aug. *1586,* zie ook fol. 296 (1692))**	***Dieuwertgen Doeyendr.*** **tr. *Jacob Jacobsz.* van *der Buyn (of Duyn).*** **Hij † te R'dam 1560/66.** **(Haar moeye was Jonakfrouw Russe Michieledr ,in 1566 wed. van Mr. Jan van Zeyst).** **(Csmerb. Delft 5e deel d.d. 24-IV-1566).**	**Mr. *Michiel Doenss.*, Priester, Pater van Sinte Barbaren te Delft. † ± 1566.** **Vermeld:** **H.V. Delft, 4 Juli 1560 en Camerb. Delft 5e deel 24-IV-1566.**

***Machtelt Jacobsdr.* van des *Byyn* (*Duyn*),**
tr. 1560 *Claes Jacobsz.*, brouwer te Delft.

De Vader van *Maria* van *Almonde,* hierboven reeds vermeld als bruid van George ***de Bye,*** was Joncheer ***Abraham van*** *Almonde* (geb. 1533), zoon van Mr. *Jan* en van *Petronella*

van *de Werve*. (Zie NL. LV, 245/46). Volgens huwelijksche voorwaarden voor schepenen van Delft van 17 Februari 1565 was hij als weduwnaar (van ***Catharina Dirksdr. van Leuven)*** hertrouwd met Jouffr. ***Marie de Groot,*** weduwe (van ***Lucas Pietersz.*** *Sasbout*); zij werd geboren in 1540 en overl. 1610 en was dochter van ***Huych Corneliss de Groot*** en van ***Maria van Wisse*** (H. V. Delft, uts. fol. 108 en verder N. L. XLIII. kol. 167). Bij haar bovenvermeld huwelijk krijgt Maria de Groot als duwarie: „de huysinghe ende slot tot Altenae metten geheelen hof ende boemgaert" en 2½ morgen land gelegen bij het „sluysken naest den huyse" geschat op 200 ponden en als zij dit niet verkiest dan moet de leenheer of leenvrouw van den huize van Altena haar jaarlijks uit de leengoederen 150 ponden uitkeeren. Deze huwelijksche voorwaarden werden gepasseerd zoowel ten huize van de bruid als ten huize van haar Grootmoeder *Ermken* ***Dirck Huygesoon de Groten docht er*** (er staat: „weduwe", maar dit moet men, naar alle waarschijnlijkheid, als een vergissing beschouwen).

Wat de maagschap betreft van de huwelijksgetuigen met bruid en bruidegom, moge vermeld worden, dat neef ***Joris Gryp*** de zoon was van *Jan Florisz.* ***Gryp,*** den len echtgenoot van ***Marritgen Jorysdochter de Bye*** (hun H. V. Delft, uts. 14 December 1538 fol. 11vo), de tante van den bruidegom George de ***Bye.*** Zijn neef van moederszijde Willem *Vroueling* was misschien de kuiper *Willem Corneliss Vrouweling,* die op 21 Mei 1572 vermeld wordt in het Deltfsche Borghen-boeck (Alg. Rijks arch. aanw. 1890 No: 26") en op 1 December 1582 aldaar voorkomt als *Willem* ***Cornelis*** *Vrouwelinck,* die met Anneke Rdriaensdr. in den gulden boem en met Arent Hendricxz van Stockum, brouwer in den Veyenaer, borg bleef voor Willem Henricxz., kuyper. Deze Willem Cornelisz. Vrouwelinck trouwde als weduwnaar op 28 Februari 1587 met ***Marytje*** *Willems,* weduwe van *Claes Cornelisz. Poist* of ***Pont*** (Alg. Ned. fam. bl. 1883/84). Zijn juiste familieverband met *Dirriegen* Cornelisdr. *Sorrighen,* de Moeder van George de ***Bye,*** is mij niet bekend.

Joncheer ***Jacob van*** *Almonde,* in de huwelijksacte vermeld, wordt broeder genoemd van de bruid.

Mr. ***Pieter de*** *Hiniossa,* vermoedelijk door zijn vrouw : Heer van Wena geworden, was sedert 1581 Raad ordinaris in den Hove van Holland, Zeeland en West Friesland en werd in Mei 1597 Raad in den Hoogen Raad (10 Sept. d.a.v. beëedigd) en ten slotte op 28 Mei 1607 President in den Hove provinciaal (Bat. 111. S. van Leeuwen). Hij was getrouwd met *Elisabeth van Almonde,* een dochter van ***Abraham van*** *Almonde,* vermoedelijk uit diens eerste huwelijk met ***Catharine Dircksdr. van Leuven.*** Elisabeth overleed in 1615, haar man op 4 Mei 1616. Mr. ***Pieter de*** *Hiniossa* ***was*** dus zwager-echtgenoot van de halfzuster van de bruid ***Maria van*** *Almonde.*

Jo'. ***Pieter Suys,*** geb. 1543 en overleden in 1603, was vermoedelijk de zoon van ***Anthony Danielsr. Suys*** en van ***Barta van*** *Almonde,* zuster van ***Abraham van*** *Almonde.* Hij was dus een neef van de bruid.

Pieter *Franchen Overschie,* zoon van *Frans* ***Pietersz.*** *Overschie* (overleden vóór 12 Maart 1576) en van *Adriana Adri*aensdr. ***van*** *Adrichem* (H. V. Delft, uts. 16 Dec. 1581 fol. 126 en losse folio-vellen; H. V. Delft, uts. 16 Juli 1583, fol. 129; Borghen-Boeck, Delft uts. 12 Maart 1576) was getrouwd met *Lucasje Sasbout,* een dochter uit het le huwelijk van haar Moeder ***Maria de Groot*** met ***Lucas*** *Pietersz. Sasbout.* Pieter Overschie was dus getrouwd met de halfzuster van de bruid ***Maria van*** *Almonde.*

De Mrs. *Cornelis* en *Jan* ***de Groot*** waren ooms van de bruid (N. L. XLIII. kol. 167, 168).

In het 4e deel van het Delftsche Camerbouck vindt men als broeder van ***Dirck*** *Jorisz.* ***de Bye*** vermeld: *Daniel Jorisz.* ***de*** *Bye,* die volgens het 5e deel van gemeld boek op 14 April 1570 log in leven was, aangezien hij dan met Jan Dou Claess. en Thielman Corneliss. in commissie gesteld wordt „om de stincksloot te reyningen".

Zooals wij reeds zagen was ***Marritgen Jorysdr. de Bye,*** die 14 December 1538 voor schepenen van Delft huwelijksche voorwaarden sloot (H. V. Delft uts. fol. 11vo) met ***Jan*** *Florisz.* ***Gryp, een*** zuster van ***Dirck de Bye.*** Haar man was zoon van wijlen ***Floris Gryp*** en van *Maritgen* ***Jansdr.,*** welke laatste op 23 Maerte 1548 stilo opp. (= 1549) voor schepenen van Delft naar testament maakt, waarbij zij tot executeurs benoemt Heer Ian Boll, capellaen van doude Kercke en Willem Gryp. Behalve eenige legaten aan geestelijke instellingen en aan de 0. en N. Kerken te Delft maakt zij ook een legaat aan de erfgenamen van Ioris Reyersz. van Rotterdam. (Test. Delft uts. fol. LXXX).

Bij het maken van haar testament voor schepenen te Delft op 14 December 1550 blijkt ***Marritgen Jorysdr. de Bye*** inmiddels hertrouwd te zijn met *Ian Iansz. Blanck,* met wien zij toen ter tijd het huis „den gulden Berch" te Delft bewoonde. Uit haar le huwelijk met Ian Florisz. waren verschillende voorkinderen gesproten, die evenwel geen van allen met name genoemd worden, een van hen moet echter de vroeger vermelde ***Joris*** *Gryp* geweest zijn. (Test. Delft uts. fol. LXXXIII'").

Een andere zuster van Dirck de Bye was ***Aechgen Joris de*** *Byeen-dochter,* die in 1562 (H. V. Delft, uts. 28 Sept. 1562, fol. 100"") huwde met Mr. ***Eeuwout Robbrcchtssoon,*** weduwnaar vermoedelijk van *Belytgen* ***Jansdr.,*** die te Delft op 20 Augustus 1561 overleed en in den zuidtrans van de 0. Kerk aldaar begraven werd als echtgenoote van ***Ewout Robbertsz.*** Het 5e deel van het Camerbouck zegt ons ook, dat Mr. Euwout Robbrechtszoon in Januari 1566 te Delft brouwer was. Voor hem blijven op 6 November 1581 borg Pieter Robbrechtsz., vermoedelijk zijn broeder en Robert Euwoutsz., waarschijnlijk zijn zoon uit zijn le huwelijk. (Borghen-boeck, Delft. Alg. Rijks arch. Aanw. 1890 no: 26"). Hij woont te Delft „int Marcktvelt" en blijft zelf op 26 October 1583 borg voor Jan van Lare te Antwerpen (Borghen-boeck. Delft uts.). Naar alle waarschijnlijkheid luidt de familienaam van Eewout Robbrechtsz. : ***„van Schilperoort".***

De laatste mij bekende zuster van ***Dirck*** *Jorisz.* ***de Bye*** was ***Dirckje.*** Zij huwde te Delft den weduwnaar ***Jacob Duyst van Santen,*** zoon van ***Cornelis Jan Boeckelsz.*** en van ***Soetgen Duyst van*** *Voorhout* (Genealogie van Santen, Alg. Ned. Fam. blad 1883/84; zie voor hem ook: H. V. Delft, 15 Mei 1564 fol. 106).

De Vader van de bovengenoemde 5 kinderen was ***Joris*** *Dircxs.* ***de Bye,*** die 40-raad te Delft was en overleden moet zijn vóór 28 April 1549 (H. V. Delft, uts. fol. 45). Hij was getrouwd met *Aeltgen* ***Daniels*** (H. V. Delft, uts. fol. 11vo). Zusters van Joris waren ***Neltgen Dircxdr. de Bye*** en ***Katrina Dircxdr. de Bye,*** beiden vóór 10 November 1561 overleden; ook hun broeder ***Gerrit*** *Dircxz.* ***de Bye*** was toen niet meer onder de levenden en diens gezamentlijke erfgenamen passeeren op dien dag voor schepenen van Delft een acte, waarbij zij te kennen geven, dat zij de door hun broeder Gerrit achter-

gelaten goederen slechts onder boedelbeschrijving wenschen te aanvaarden. Daar in de betreffende acte nog andere familieleden worden genoemd, laat ik haar hier ten deele volgen: „*Dirck Jorisz. de Bye* ende *Daniel Jorisz. de Bye* vuyt die „naem va(n) die gemeen erffgen. van *Joris Dircxs. de Bye,* „Jan Willem Bom ende Evert va(n) Lodensteyn vuyt die naem „va(n) d'erffgen. van *Neltgen Dircxdr. de Bye* ende Jan Fran„cen coman vuyt die naem va(n) d'erffgen. va (n) *Katrina „Dircxdr. de Bye. ...*" hebben te kennen gegeven: „de achter„gelaten goeden va(n) *Gerret Dircxz. de Bye* bij beneficie van „inventaris mede te anvaerden". Een zelfde verklaring was nl. enkele dagen te voren afgelegd door een anderen broeder en erfgenaam van Gerrit en wel *Willem Dircxz. de Bye* (Camerbouck, Delft, 4e deel d.d. 4 November 1561.) Tusschen

dezen Willem de Bye en de erfgenamen van zijn overleden broeder Joris, benevens de erfgenamen van zijn zusters Neltgen en Kateryna Dircxdr. de Bye scheen reeds lang een geschil gaande te zijn, waarin door den Hove van Holland al op 26 Juni 1546 vonnis gewezen was, doch dat eerst „onlanx" door den Hove van Holland was geapprobeerd, zoo meldt ons het 4e deel van het Camerbouck op 8 Juni 1560.

Gerrit Dircxz. *de Bie was* als voogd van *Maritgen Joestendv.* getuige bij de huwelijksche voorwaarden, gemaakt op 4 Mei 1556, tusschen haar en *Anthonis Cornelisz.* (H. V. Delft. uts. fol. 66).

Ter verduidelijking een overzicht van de hierboven vermelde *de Bye's:*

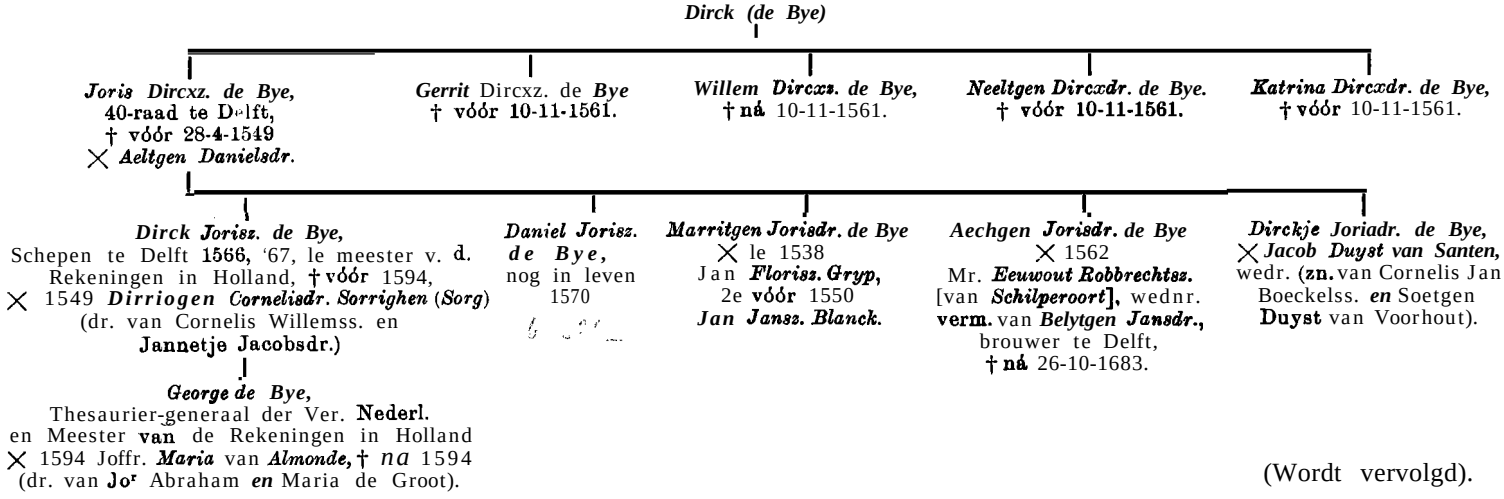

(Wordt vervolgd).

De afstamming van het geslacht **Labrijn,**

door Dr. H. W. VAN TRICHT.

In den 2den jaargang der Genealogische en Heraldische Bladen (1907) vindt men de oudste generaties van dit geslacht aldus beschreven :

1. *Pieter Pieterse Labare(n)* van Antwerpen, denkelijk om den geloove uitgeweken naar Rotterdam, waar hij den 1"" November 1639 *Aelbertje Gerrits* (van Rotterdam) huwt. Van hen zijn drie zoons bekend:

II. 1. *Jacob Labare* (ook *Lebrin* genoemd), ged. te Rotterdam 28 Aug. 1640, den 12'" Aug. 1668 ald. gehuwd met *Annetje Pietersd. Casbon* ;
2. *Gerrit Labare,* ged. te Rotterdam 21 Feb. 1644, geh. ald. 29 April 1668 met *Marietje Huijberts* ;
3. *Pieter Labare,* ged. te R. 4 April 1646.

Van laatstgenoemden Pieter wordt in de geslachtslijst-Bastiaan Labrijn vermeld : „wegens het vervolgen der gereformeerden uit Frankrijk naar Holland gevlucht, heeft als kapitein van een koopvaardijschip gevaren en is in een strijd met een Algerijnsch kaper in de Middellandsche Zee tusschen 1690 en 1700 in de lucht gevlogen". In de onvolledige, doch te goeder trouw opgemaakte geslachtslijst moge zijn tragische dood naar waarheid zijn vermeld, met de „vlucht uit Frankrijk" (?) is de steller (na ruim een eeuw) oogenschijnlijk een geslacht in de war.

Van *Pieter Pietersz. Labare(n)* en eene ons onbekende vrouw is slechts één zoon bekend:

III. *Pieter Pietersz. La Brijn,* volgens voorm. geslachtslijst geb. in 1687 of 1688 (het gemeente-archief noemt alleen zijn huwelijk en noemt hem daarbij „jonge man van Rotterdam"). Hij huwde er den 15den Jan. 1714 *Claesje Schadee* enz.

Als bronnen worden genoemd, behalve de door Bastiaan Labrijn in het begin der 19de eeuw vervaardigde geslachtslijst, onderzoekingen, door den genealoog Fred. Caland in het Rotterdamsche Gemeente-archief gedaan.

In den 2den jaargang van Ned. Patriciaat (1911) komt de stamreeks-Labrijn voor met weglating van de overlevering aangaande het zeemanschap van *Pieter (gen.* 11), aan wien op niet bekende gronden als vrouw wordt gegeven : (vermoedelijk) *Maertje Vermeulen.*

Bij aandachtige lezing van bovenstaand artikel trof mij de omstandigheid dat het onderzoek omtrent dezen *Pieter* niets heeft doen blijken dan zijn doop als zoon van.. ... *Pieter Pietersz. Labare* ; noch zijn huwelijk, noch de doop van zijn zoon *Pieter* (gen. 111) werden gevonden, terwijl de geslachtslijst deze afstamming niet alleen niet steunt, maar er zelfs mee in strijd is. Men vraagt zich af, wat dan de identiteit bewijst van het in 1646 gedoopte kind *Pieter Labare* met den alleen bij overlevering en uit een patronymicum bekenden vader van den in 1714 gehuwden *Pieter Pietersz. La Brij,!*

Dat deze identiteit problematisch was bleek mij bij inzage van de indertijd door den heer Caland gezonden verslagen zijner bevindingen; dat zij niet bestaat bleek uit een nieuw onderzoek, dat tevens weer een aardig voorbeeld gaf van de vele mogelijkheden, waarmede zelfs een eenvoudig genealogisch onderzoek rekening heeft te houden.

Voor de boven aangehaalde constructie had de heer Caland

inderdaad geen andere motieven dan dat *Pieter Pietersz. Labare(n)* van Antwerpen een uitgewekene kon zijn en dat hij, behalve dezen *Pieter*, nog een zoon *Jacob* had, terwijl de eenige door hem gevonden acte, die duidelijk met *Labrijn* in verband stond, het volgende huwelijk was:

Ondertr. 29 Juli, getr. 12 Aug. 1668 *Jacob Pieters Lebrin*, j.m.v. Rotterdam, op Scheepmakershaven, en *Annetje Pieterse Casbon*, j.d.v. Rotterdam, op Bierhaven.

Hij identificeerde dus ook deze beide *Jacob*'s, maar op even zwakke gronden als de *Pieter*'s en kwam tot de slotsom: dat er omtrent de afstamming van *Pieter* (111) niets zekerders te vinden is. Ook de archivaris, dr. E. Wiersum, die zoo welwillend was, de juistheid dezer conclusie te toetsen (1910), achtte verder onderzoek niet mogelijk, daar de talrijke klappers den naam *Labrijn* of *Labarcn* verder niet vermelden en men dus moest aannemen, dat alle inschrijvingen met patronymicum hadden plaats gehad.

Als nieuw gegeven was aan hem te danken, dat *Ary Vermeulen* en *Maertje Labrijn*, doopgetuigen bij *Pieter* (111) en *Claesje Schadee*, gelijktijdig kinderen lieten doopen, en dat laatstgenoemd echtpaar daarbij getuigde, dat *Pieter La Brijn* en *Ary Vermeulen* blijkbaar zwagers waren — maar dat *Vermeulen*'s vrouw bij den doop harer kinderen *Maertje Pieters Garnazee* heette ; een verklaring hiervoor was niet te geven en een conclusie was er niet uit te trekken, want de eenige *Maertje Garnazee* die in den klapper op het doopregister voorkwam, was te oud en een *Jacobsdochter*:

Ged. *30* April 1669 *Maertje* k. v. *Jacob Pieters Garnasee* en *Aaltje Pieters*.

Deze gedurfde maar volkomen *juiste* onderstelling, dat *Maertjc Labrijn* dezelfde is als *Maertje Pieters Garnazce*, is het uitgangspunt van nieuwe onderzoekingen geworden. Immers wanneer de zuster van den bewezen stamvader een anderen familienaam blijkt te dragen dan deze, dient men het doodgeloopen onderzoek bij dat belangrijke gegeven opnieuw aan te pakken.

De eerste gegevens die dan te combineercn vallen, zijn de beide reeds aangehaalde inschrijvingen : het huwelijk van *Jacob Pietcrs Lebrin* in *1668* en de doop van *Maertje Jucobs Garnasee* in *1669*. De bruid in 1668 heet *Annetje Pieters Casbon*, de moeder in 1669 *Aaltje Pieters:* kan daar geen leesfout in 't spel zijn ? De eerste taak van den onderzoeker is dus, deze acten te vergelijken. Daarbij blijkt de naam *Aaltje* onjuist: zij heet *Annetje*! Getuigen bij dezen doop: *Pieter Jacobs Garnasce* en *Clara Pietcrs*.

In het doopboek moet nu worden nagegaan, of er twee gelijknamige echtparen voorkomen, en daar de klapper geen inschrijvingen met patronymicum bevat, moet het doopboek zelf worden doorgelezen ; het eenige wat aan den dag komt is :

Ged. 12 Feb. 1673 *Pieter*, k. v. *Jacob Pieterse* en *Anetie Picters*. Get. *Pieter Jacobse, Lisbet Picters, Maertie Clacs*.

Blijkens deze getuigen is dit hetzelfde echtpaar; ook in het trouwboek komt geen gelijknamig echtpaar voor.

Het *is* nu zaak om de aldus versterkte hypothese te bewijzen door nog meer gevallen van identieke *Labrijn (Lebrin)*'s en *Garnasee*'s aan 't licht te brengen. De klappers op de gereformeerde doop- en trouwboeken zijn de aangewezen weg ; daar echter de huwelijken na 16.50 op de voornamen geklapperd zijn, kan alleen het doopboek dienen. Maar dit stelt teleur: niet alleen is *Pieter* (111), óók niet als Garnusee gedoopt, maar de eenige van dien naam die voorkomt is:

28 Nov. 1683 *Joris*, k. v. *Claes Pieterse Garnasee* en *Pieterine Joris*. Get. *Dirck Joris* en *Stintje Gcrrits*.

Deze namen zijn ons vreemd, maar nu kan het huwelijk van dit echtpaar gezocht worden. De acte luidt:

Ond. 8 Jan., getr. 22 Jan. 1679 Claes *Pietersen Lebryn*, van Rotterdam, op Schepemakershaven, en *Pietertje Joris*, j. d. van Rd.

Hier is dus het derde onafhankelijke geval van de identiteit *Labrijn-Garnassee* ; *Claes* is blijkbaar een broeder van *Jacob* en noemt zich evenals deze bij huwelijk *Lebrin (Lebryn)*, bij kinderdoop *Garnasee*.

Om nu van de hypothese-*Labare* afscheid te kunnen nemen, moeten de doopen der kinderen van *Gerrit Picters Labarc*, die wat leeftijd en patronymicum betreft een broer van *Jacob* en Clacs kan zijn, worden nagegaan; uit de getuigen blijkt, dat hij inderdaad een zoon is van *Pieter Pictcrse Labare* en *Aelbertje Gerrits*, maar met het hier behandelde geslacht niets te maken heeft. De vader van *Jacob* en Claes evenwel is hierboven al genoemd: het is de doopgetuige *Pieter Jacobs Garnasee, 30* April 1669. En intusschen was er uit den klapper op het doopen toch nog iets te voorschijn gekomen dat op *Labrijn* leek:

Ged. 7 Sept. *1660 Pieter*, k. v. *Pieter Jacobs Labris* en *Maertje Claes*. Get. *Sijtje Jans*.

Daar ook *Maertje Claes* bij den doop op 12 Feb. 1673 getuigt, is deze *Pieter* ongetwijfeld een jongere broer van *Jacob* en *Claes* en ligt hier een vierde geval der te bewijzen identiteit voor ons.

De doopen van *Jacob* en *Claes* moeten nu in het doopboek zelf worden opgezocht, maar er is een sneller middel om de inmiddels gegroeide nieuwsgierigheid naar verder resultaat te bevredigen. *Jacob* moet vóór 1650 geboren zijn, en de nieuwe klapper op de huwelijken voor 1650 bevat ook de patronymica. Daar moet het huwelijk van *Pieter* en *Maertje* in te vinden zijn. Het is er, en het is verrassend:

Ond. 17 Mei, getr. 7 Juni 1643 *Pieter Jacobsz.. j.* g. van Ga r n e s ay en *Maritje Claes, j.* d. van Roterdam, beide woonende alhier in de Peperstraat.

Pieter Jacobsz. is dus uit G u e r n s e y gekomen met den geslachtsnaam *Labryn* — aldus bij een doop in 1658, *Labris* in 1660 — en kreeg zijn geboorteplaats in verbasterden vorm tot bijnaam. In de boeken komt die bijnaam voor sinds 1669, dus een kwarteeuw na de vestiging te Rotterdam. Zijn zoons noemen zich bij huwelijk bij den ouden geslachtsnaam, bij doop voeren ze den bijnaam. In het derde geslacht heet de broeder nóóit Garnusee maar steeds *Labrijn*, de zuster stéeds *Garnazce* en alleen als zij bij den broeder getuigt *Labrijn*. Met haar schijnt in 1719 de bijnaam uit te sterven.

Heeft de overlevering dus, zooals meestal, een ware kern? Het Engelsche Kanaaleiland Guernsey kan tot toevlucht gestrekt hebben aan een voorvader, die, een volle eeuw eerder dan de geslachtslijst meent, is uitgeweken. Zeemanschap is met de Scheepmakershaven niet onvereenigbaar ; dat *Pieter Jacobsz.* of zijn zoon kapitein was is onwaarschijnlijk daar hij onvermogend stierf ; ook de overige bizonderheden zijn te wantrouwen, maar het in de lucht vliegen op zichzelf houd ik voor niet onwaarschijnlijk: zulk een concreet feit verzint de overlevering niet licht.

Intusschen is de doop van *Pieter* (111) nog niet gevonden. Als zijn vader *Pieter* heette, kan dit alleen de in 1660 uit de stamouders geboren *Pieter* zijn. Nader bewijs: diens huwelijk en de doop van *Pieter* (111), zal niet gemakkelijk te leveren zijn — de klappers op de transporten van huizen en het Cleijn Familiegeld leveren niets op — als de heer Caland nauwlettend te werk gegaan is. Maar dat kan men in dit geval niet zeggen ; het trouwboek toch vermeldt regulier :

Oncl. 29 Maart, getr. 14 April 1682 *Pieter Pieters*

Leberin, j. m. van Rotterdam, en *Grietie Floris, j.* d. mede van Rotterdam, beijde wonende Agter 't Clooster.

Ook de gezochte doop komt nu aan 't licht :

Ged. 24 Aug. 1688 *Pyter,* k. v. *Pyter Pyterse* en *Gryetie Floris.* Get. *Aryaentye Kornelis* en *Klara Pytcrs.*

Het onderzoek had dus toch den rechten weg kunnen volgen. Maar het is de vraag, of dan de Garnasee's herkend zouden zijn.

Résumé :

I. *Pieter Jacobs Labryn gezegd Garnasee,* geb. Guernsey (?)[1]) ± 1610-1620, begr. (pro deo) Rotterdam 13 April 1681, woonde ald. op de Scheepmakershaven, tr. ald. 7 Juni (ond. 17 Mei) 1643 *Maertje Claes, j.* d. van Rotterdam. Hieruit :

1. *Jacob,* die volgt 11.
2. *Claertje,* ged. R. 4 Jan. 1650; getuige o.a. in 1688.
3. *Niclaes,* die volgt 11 bis.
4. *Pieter,* die volgt .II ter.

Daar Pieter Jacobs bij overlijden 4 mondige en 2 onmondige kinderen had, zijn er ons nog 2 onbekend gebleven.

11. *Jacob Pieters Lebrin gezegd* Garnascc, ged. R. 1 Juni 1645, tr. ald. 12 Aug. (ond. 29 Juli) 1668 *Annetje Pieters Casbon,* j. d. v. R., getuige 23 Nov. 1704. Hieruit:
1. *Maertje,* ged. R. 30 April 1669.
2. *Pieter,* ged. R. 12 Feb. 1673.
3. *Ariaentje Jacobs Labrijn,* overl. R. 26 Aug.-2 Sept. 1713, tr. R. 28 Rug. 1701 *Geleyn de Haes,* stuurman ter zee.

11 bis. *Claes Lebryn gezegd Garnasee,* ged. R. 31 Maart 1658, tr. R. 22 Jan. (ond. 8 Jan.) 1679 *Pietertje Joris, j.* d. v. R. Hieruit :
Joris, ged. R. 28 Nov. 1683.

11 ter. *Pieter Pieters Leberin, ged.* R. 7 Sept. 1660, volgens overlevering als koopvaardijkapitein in een gevecht met een Algerijnschen kaper in de lucht gevlogen tusschen 1690 en 1700, tr. R. 14 April (ond. 29 Maart) 1682 *Grietie Floris, j.* d. v. R. Hieruit :
1. *Maertje Pieters Garnazee,* ged. R. 21 April 1684, begr. R. 12-19 Feb. 1719, tr. R. 1 Sept. (ond. 16 Aug.) 1711 *Ary Cornelissen Vermeulen.* Hij hertr. 20 Mei 1721 met *Johanna Koenen.*
2. *Pieter,* die volgt 111.

111. *Pieter Pieters Labrijn* of *La Brijn,* ged. R. 24 Aug. 1688, overl. volgens geslachtslijst in 1741 of 1742 (niet te R. gevonden), lid kuipersgilde 21 Maart 1718, tr. R. 15 Jan. 1714 (ond. 31 Dec. 1713) *Claesje Schadee,* ged. R. 18 Nov. 1691, begr. R. 24—30 Sept. 1752, dr. v. *Valerius* en *Aeltjc Gillis (Sluiters?)*
Zij zetten het geslacht voort.

Grafzerken in de Groote Kerk van Breda,

medegedeeld door J. C. P. W. A. STEENKAMP.

Bij de restauratie van het schip van de *Groote Kerk* te Breda, thans in vollen gang, zijn onder de planken waar de z.g. cadettenbanken op stonden, een 40-tal grafzerken te voorschijn gekomen.

[1]) Met mededeelingen over bewaarplaats en toestand der hervormde kerkregisters en overige bronnen van Guernsey zou men schr. dezes zeer verplichten.

Vele jaren hebben zij daaronder gelegen en men vermoedde alleen, dat zij er waren. Een groot aantal dateert uit de 15e en 16e eeuw en was vóór de bedekking al gedeeltelijk afgeloopen. Niet alle. zijn meer gaaf en zelfs maar gedeeltelijk te ontcijferen. Die welke en relief zijn bewerkt, hebben zich goed gehouden, maar die met ingegrifte opschriften, aanzienlijk minder, Op een enkele na, zijn zij alle van hardsteen.

Er is een groot aantal *Gothische* zerken onder, enkele eenvoudig, andere met de toen gebruikelijke randen en hoeken met de zinnebeelden der 4 Evangelisten *Johannes, Lucas, Marcus* en *Matheus* alsook een zeer fraaie van geheel afwijkend model van *Loefridus Cornely.* Meerdere zijn van geestelijken, kenbaar aan de miskelken, al of niet en relief in den steen gebijteld of gegraveerd, dan wel op een niet aanwezige koperplaat, waarvan men alleen nog den vorm kan zien in de verdiepte inlating in den steen.

Er zijn er met wapens zonder eenig opschrift of met gaten waarin eertijds koperen schilden hebben gezeten, zelfs enkele voor platen, die bijna de geheele zerk innamen en slechts een steenen rand overlieten. Van enkele zijn nog alléén enkele letters of cijfers te herkennen maar een groot gedeelte is toch nog te ontcijferen. De *jaartallen* vooral, geven nog al moeilijkheden en zijn niet steeds correct aan te geven. De oudste zerk moet uit de 15e eeuw dateeren.

In den *Renaissance* stijl zijn er verschillende, die blijkbaar door den zelfden beeldhouwer vervaardigd zijn. Zij dateeren bijna alle uit de 17e eeuw. Dezelfde ornamenten, doodskoppen, lampen e.d. treft men met kleine variaties aan en stemmen overeen met die, uit dienzelfden tijd, welke in het werkje uitgegeven door het *Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant* zijn afgebeeld.

Ik noem van deze de zerken van: *v. Mattenburgh* (1607), *Dirven* (1609), *Schorrenborgh* (1610), *v. Carlewijck* (1616), *v. Lemens* (1620), *v.d. Broeck v. d. Locht (1631)* en *Dyrven* (1634) en van de pas gevondene *Beelyaert* (1615), *Neyt* of *Neyten* (1616) en v. d. *Corput (1618).*

Hier volgen nu de beschrijvingen met die der wapens c.q. en de opschriften ongeveer in volgorde van den ouderdom.

Eerst dus de

Gothische zerken.

1457. Rand met Evangelisten op de hoeken. Uitholling voor een miskelk op een koperen plaat in een cirkel. Omschrift in cirkelvorm.
Hier leet joffrou Willē v. Zeelbach
Wills wiff vä Wissel was, secret ?
Op den rand staat:
Hier leet begrauen Aert vā Wissel die sterf int jaer ons *Heere CVLVII* (m.i.) op ten lesten *dach van April. God heb de ziel. Amen.*

1504. Rand met Evangelisten a.b. In het midden een wapen en relief en in het midden der lange zijden elk een gotisch wapenschild. Links : gevierenddeeld (1-4) waarschijnlijk een *uitgerukte boom. (2-3)* een kruis en 4 kruisjes (2-2). Rechts = L doch versleten.
Randschrift. *Hier leet begr. Henrick vä Hasselt die* sterf *int jaer VCIII* den *XZV dach April.* en *Joffrou de.... Leuwa. . . . ne docht. zijn huysfr. sterf a°.XVCII.* De rest onleesbaar of versleten.

1508. Uitgehakte miskelk in een cirkel waaromheen *Jan Hoze* priester en *capellaan dezer kerck sterf A". XVC.. .*
Er boven: *Laus Deo.* Er onder *„. rerū. vicissituda est"* en dan een doodskop met been, in den voet.
In den rand staat: *Hier leet begraue peter iman ?*

Hoze ende Wettrine **Mn Hels? Hier leecht de vader en de moeder.** *Gedenckt* **de Sielen.**

1508. Geen randversiering. Randschrift :
Hier leyt begrauen *Arse huijsvrou* .... a .. *XV^cVIII,* **1111** *dach Septemb.* **Mattheus di Raet** *reverend ?*

1512. Gothische zerk met evangelisten vrij gaaf met dubbel randschrift. Op den buitenrand: **Hier leet** *beraven Ariaen van Cyntmer* **sterf** *A°* **XV XII den** *11den Mey Cornely Steemer Ariaen vā Cyntmer* **wyf was sterf** *A°* **XVC.** Op den binnen rand: en *joffr* **Grietaert** *haer* **beydcr dochter** *Ariaens .. wyf* **was sy sterf** *A°* **XVC XII.**

1534. Fraaie rand met de Evangelisten. Uitgehakte miskelk en relief tusschen de gothische hoofdletters **L** en C in een medaillon van, men zou zeggen, *arabisch* type. Er onder schuin, een lint (niet en relief) met: *„naciter* **per** *rētia caritus".* Daaronder een hartvormige figuur versierd met bloemrankcn en bladen, evenals het medaillon gestileerd.
Randschrift. *Hic . est . sepultus. dns.* **Loefridus** *Cornely. ptr. qui.* **obyt.** *ano* **XV' XXX III.** *tercia.* **Septebr.**
Een sierlijk geheel.

1554. Rand, als 't ware een lint met omgekrulde hoeken. In het midden een schild, opgehangen met een koord aan een ring en beladen met een huismerk.
Randschrift : **Hier** *leet* **begraue** *magist.* **Jan de** *Beuters* **dochter was de** *huisvrou* **vä Michiel Boot si sterf** *A°* **XV" LIII de XI Octob.**

15 E. Schild opgehangen met een lint aan een haak en beladen met een huismerk, zijnde een omgekeerde letter V met een schuine streep door het linker been. Randschrift:
Hier *leet* **begrauc Ahrt** *Ilst ?* **Huisvrou was sterf int** *jam-... .? de* **VIII** *dach* **in September. biit voer,** en dan boven het schild nog: *haer* **siele.**

15 E. Cirkelvormig medaillon met 2 wapenschilden, opgehangen aan een boomstronk beide ledig. De rand versierd met bloemornament. Er onder een ledig vierkant in lijst. Geen opschrift (gebroken).

15 E. Zerk met vierkante uitholling aan den linkerkant, ongeveer in het midden ±1/8 van de geheele oppervlakte innemend. Hierin een mans en een ovaal schild opgehangen met een koord, waarover weder een horizontaal lint gaat.
R. versleten. L 3 verkorte palen en een opvliegende vogel in het hoofd. Geen opschrift.

15 E. Zerk met 4 kruisjes in de hoeken. Bovenaan nog leesbaar: **Rrv.** *duc* **M CCCC ?** ... rest onleesbaar (gebroken).

15. E. Een uitgehakte ruit voor een koperen plaat in het midden. Geen opschrift.

15 E. idem iets kleiner.

15 E. Zerk met een uitgehakte ruit en 2 kleine Gothische schildvormen naast elkaar er onder voor koperen platen- geen opschrift.

15 E. Rand met de Evangelisten. Randschrift: **Hier** *leet begrauen* **dns et** *magister* Johannes **Miert?**
Rest onleesbaar (gebroken).
En dan nog eenige fragmtenten van zerken.

1522-1563. Fraaie zerk in den overgang van de Gothischen in den Renaissance stijl. Mans en vrouwen wapen opgehangen aan koorden. Het mans wapen met helm (naar Links) met het Ht., 2 paardenpooten (naar Rechts). Uitgeschulpte zoom 3 lelies en hartschild beladen met 3 palen (Berchem ?). Het vrouwenschild een ruit, opgehangen aan een ring. Gedeeld. R. het manswapen,

L. een leeuw. 4 kwartier-wapens van Gothisch model. R. boven de uitgeschulpte zoom en 3 lelies. Er onder op een plaatje **Liere.** L. boven een leeuw, plaatje zonder naam. R onder 3 palen (Berchem ?). L onder 2 boomen naast elkaar de stammen verbonden door een ketting van schakels, beide met plaatjes zonder naam.
In een renaissance vierkant, boven:
Hier leght begraven **Edele en weerde Here** *jonckheer Ādries van* **Liere** *die sterf* **A".** *XV^c* **XXII** *den* **XVI in Mei.**
En edele en weerde *jonckvr.* **Anna van** *Eijntimer (of Eijntmer) sij huijsvr.* **dìe sterf An"** *XV^c* **en LXIII den XXIII in** *Meij.*
Zeker de best geconserveerde cn fraaiste zerk.

15 E. Rand met evangelisten. Randschrift **hier leet** *begraue* ... **Pieter,** rest versleten.
In het midden een wapen aan lint in Renaissance stijl binnen een cirkel. Een gevleugelde zandlooper boven een doodskop (= vä *Vechelen).*
Boven den rand staat: **Jacob** *Dielis vā* **Vechelë.**
Onder den cirkel echter :
Dezen serck hoort toe aan *Gerades Baillet* **obiìt den..** . *An . 17..* .. (niet ingevuld).
Jacob v. Vechelen was o.a. schepen van Breda in 1746.
De Gothische zerk werd dus later versierd met een renaissance wapen en door 3 verschillende eigenaars gebruikt !

15 E. Gebroken zerk zonder opschrift en versierd met verdiepte kruisjes schuin onder elkaar geplaatst 2 × 2, 2 × 2 boven 2 × 2, 2 × 2 onder aan,

Renaissance zerken.

1612. In een ovaal, een schild met helm, dekkleeden en Ht. **een** doodskop. Het schild beladen met 3 dwarsbalken resp.: met (4—4—3) penningen of koeken. Het schildhoofd bevat een roos tusschen 2 sterren (6), de 3e balk van boven en de 5e, elk 3 schuinkruisjes, de 7e is ledig.
Boven het medaillon op een plaatje staat: **in lijden verduld ich.** Er onder op een versierd vierkant :
Hier *leijt* **begraue** *Jan Simons* **v.** *Bavel,* **hij sterf den leste September** *A°* **1603.** *Ende Maijke Lijntken* **en Boudewijn** *drije* van **hare** *kinderen.*

1612. Vierkante zerk zonder versiering.
Opschrift :
Hier *leijt* **bcgraue** *Jañcke* **Hubrechts de Dr.** *vā Huijbrecht* **Bartholomeus. z. Greelmaker sterf** *den* **20 Octob. Anno 1612.**

1613 of 15. Groote zerk. Op den rand :
Hier leet begraven **de huijsvrau van** *Picter Hoevenaer* **sij sterf 6** *Dece* **1615.** .. ne **Sone** *Nicolas* **Hoevenaer die sterft de 1 Mei 1628.**
In het midden bovenaan nog:
Dit *grafplaats* **hoort toe aan** Corne. **Wiercx** Notaris en **Procureur tot Breda** *Cum* **sius (sic)** *obit Anno 17* ....

1615. Fraaie zerk. In een ovaal 2 schilden R. Engelsch model (schuine bovenkanten) gevierendeeld (1-4) een beurtelings gekanteelden dwarsbalk. (2-3) drie klaverbladen. L ovaal schild met 2 rookende potten op een grond waartusschen een doodshoofd? en een vrouw? (versleten).
Helm, Wr., Dekkl., Ht. een klaverblad. R. *memento* en L. *mori* op een plaat. Er boven een doodskop met been, en er onder een zandlooper. In het hoofd een versierde cartouche waarop :

Hier leijt begraue Adriaen Beelijaert Secretarius bij zijn leven *te Heijen-Ende sterf int jaer als me schref 1615 de 1 Novemb.*

In den voet een dito cartouche, ledig.

Het vrouwen wapen is niet bekend.

1618. Idem met 2 wapens R. v. d. *Corput* (de blokjes en de haan) L. gevierendeeld I. een kasteel met 3 torens. II. een liggende ruit? boven een lelie ; III. een leeuw ; IV. 2 potten met ooren en een vrij canton (Slingeland ?)

Helm naar *L.* Dekkl. Ht. de haan naar *R.* gewend. Er boven een doodskop met been, er onder een zandlooper. R. *memento* en L. *mori.*

Op de bovenste versierde cartouche staat:

Hier leijt begraven Johan van de Corput Rentmeester en Dijckgraaf was over de Domijnē van de Hooch en Leege (sic) *Swalue sterf de 21 April A° 1618.*

De onderste cartouche was ledig. Het vrouwenwapen is onbekend NB.

1620. Zerk met renaissance schild in ovaal beladen met een huismerk en opgehangen aan een lint. R en L brandende Romeinsche lampen. Er boven een zandlooper.

Er onder het niet erg begrijpelijke opschrift:

Hier leijt begraven Clara Loziers huijsvrouwe van Jaques Neijt wonende *tot* Breda *sterf den* 22 *Junij A° 1616. Ende haer dochter Kathrijne van Hecke huijsvrouwe van Jan de Meij Coopman* wonende *tot Rowaan sterf de 24 Junij A° 1616. Ende haeren man Jakus Neijten coepman van Breda was sterf den 7 Meij Anno 1620.*

1631. In een ovaal een wapen met 3 bergen waarop een liggend hert. Helm, Wr., Dekkl., Ht., een ster (6).

Op den rand:

Hier leijt begraven Augustijn Wils in zijn leven burgemeester ende schepen deser stadt Breda sterf den 5 April Anno 1631.

Boven het wapen:

Ende Marie Zips sijn huijsvrou sterf den 29 September 1625 met haere kind. Bidt voor de Siele.

1638. Gewone zerk met een schuinkruisje in het hoofd uitgebijteld.

Daaronder: *Hier is begraue Cornelis* Jansen *sin huijsvr. Macine? Wilm. . . .* en Cornelis *Gruijs 1638? Ende Anton Jansen* Doornen *out . . .* jaren *sterft dë 6 September 1677 met Barbere Jansen Gerams sijn huijsvrou out 77 iaren sterf dë 6 November 1681.*

1675. Zerk met rijk geornamenteerde dekkleeden in een vierkant met afgeronde hoeken. Wapen een dubbele keper, vergezeld van 3 vagers (of plumeaux). Ht. een idem. Geen helm maar een doodskop!

Motto onder het schild op lint: „*Omnia Mator*".

Er onder: *Hier light begraven:*

Antonie Schuermans in sijn leven *Fabrijck en Timmerman van sijn Hooch.. ..*

Sterft den 27 Augustus 1680. ...

Ende Dichne Peeter . . . . man sijne huijsvrou sterft 1675 de 20 Januwarij. Ende Helena van de.. . . sijne huijsvrou sterft.. ..Januwarij 1681.

17 E. Gewone Zerk.

Ostium
Monumenti
Dñs ionanes van
Riethoven
et Domicella
Catharinae

van de Leur
coniugem
Trium proleum
Quarum nuricum
Unius generi
Eorumque
Descendentium

Kolossale zerk met gedeeltelijk versleten opschrift, nog leesbaar is : *Grafplats*
(D)ielis van Rucphen (rentmees)
.... ter van de geestelijck(e)
. . . . (g) *oederen ....*
.... van *zijn H* (oogheid) *. . . .*
. . . . griffier van. *...*
.... den 2.. ..
.... En zijne. . . .
. . . . es en sijn . . . . van Am. . . . sterf de. ...rica 166.

Familieaanteekeningen van den Hove,

medegedeeld door Jhr. P. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Het manuscript van de hier volgende familieaanteekeningen — bezit van den Heer W. Croockewit W.H.zn. te Amersfoort — is gebonden in een perkamenten bandje (8 × 9½ cm.), op de voorzijde waarvan het wapen van Holland in den Hollandschen tuin, omgeven door een renaissance versiering, staat gedrukt, terwijl de achterzijde het wapen van Prins Maurits vertoont. Dit laatste is merkwaardig in verband met het ambt van lijfarts van Prins Maurits, uitgeoefend door den eersten bezitter en schrijver der oudste aanteekeningen.

Genealogia.

Memoriael vor mijne kinderen bij mij *Willem* van *den Hove* van Tongeren gescreven, waar in sij vinden sullen haer geboorte etc. Dit heb ick beginnen te scrijven anno 1615 den 29 Aprilis.

In den ersten is geboren *Henderick van den Hove* mijn vader binnen de stat Luyck int lant van Luyck int jaer ons Heren ende Salichmaecker Jesu Christi 1550 den 5 Januarii na den ouden stijl ende worden een chirurgijn. Out wesende 20 jaer ende...[1]) maenden anno 15.. den.. .stilo... traude hij mijn moder, genaemt *Elisabeth* van *Horen,* wonende binnen Tongeren int lant van Luyck, welck *Elisabet van Horn* is geboren anno 1549 den. .. stilo vet. ende woenden tsamen tot Tongeren tot int jaer 15.. ende sijn doen van daer vertrocken om Godes worts wille met de woninge ende sijn gaen wonen tot Aken, een Keysers vrijstat, alwaer Godts wort was, hetwelc den Keyser anno. ..[2]) daer ock uutroijden, warom daer veel duysent mensen vertrocken ende mijn vader vertrock ock vandaer in Hollant ende woenden te Rotterdam.

Anno 1. .. den 15 Martii stil(o) novo wort mijn vader chirurgijn van de —[3]) geunierde provincien ende van sijne Excellentie graeff Mauris ende worden aengenomen van de Heren Staten Generael ende deeden den eyt van getrauwicheit aen den Raet van Staten [4]).

Hier volgen de kinderen die *Henderick van den Hove,* mijn

[1]) In het handschrift opengelaten.
[2]) Bedoeld is waarschijnlijk 1598. (Vgl. Wagenaar IX, blz. 23).
[3]) Hier is een woord onzettelijk uitgewischt.
[4]) Bedoeld is het jaar 1600, hetgeen blijkt uit de Resolutiën van den Raad van State d.d. 4. 10. 11. 15 en 21 Maart van dat jaar waarbij *Hendrik van den Hove* met twee anderen tot chirurgijn werd benoemd. Dit geschiedde als voorbereiding van den veldtocht, die door den slag bij Nieuwpoort bekendheid verwierf. (Alg. Rijksarchief R. v. St. 18).

vader, met ***Elisabet van Horen,*** mijn moder, heft verkoverert [5]) ende sijn binnen Tongeren altemael geboren.

Anno 1569 den 27 Januarii stilo vet, is geboren Jan *Wolffs* ende worden een apotecaris ende is geboren in.. . Als hij aut was *22* jaer ende 10 maenden te weten anno 1591 den 15 November trauden hij ***Swaentgen Adriaens van Craijensteen*** in den Hage in Sinte Jacops kercke, dewelck aut was 26 jaer ende 6 maenden. Sii is geboren 1565 den 13 Maii ende hebben deze kinderen tsamen vercoverert die hier volgen.

Anno ... wert *Jan Wolffs* apotecaris van sijne Excellentie graeff Mauris van Nassau.

Anno 1620 den 11 Julii is *Jan Wolff* mijn huysvrau vader, in sijn leven geweest kerckmester en schepen van Schraven Hage, overleden ende in den Heere gerust in den Hage in den Engel tsavons een quaertier over negen uuren ende is den 15 Julii begraven in sijn graft in de Groote kerck.

Hier volgen de kinderen die ***Jan Wolffs*** met ***Swaentgen Aries*** vercoverert heft.

Anno 1592 den 21 Octobris op Woensdach is geboren ***Aeltgen Wolffs*** ende te Hooff [6]) gedoopt, welcke gerust is 1592 den 25 Octobris.

Anno 1593 den 14 September smiddachs vor twelff uuren is geboren *Adriaen* ***Wolffs*** ende was op eenen Deensdach ende is te Hooff gedopt in de Hage ende is wesende gerust in den Here den 25 Junii op Sondach smorgens te halff neegen ende is den 28 begraven in sijn vaders graft.

Anno 1595 den 4 Septembris op Maendach is geboren *Aeltgen Wolffs* encle gedopt, is gestorven [7]) ende gerust in den Here 1595 den 8 September.

Anno 1597 den 5 Januarii op Sonnendach ende drijkoningen avont smiddachs na twelff uuren is geboren *Deliana Wolffs* cnde is den 12 Januarii gedoopt van Bernard') predicant in Sint Jacopskercke.

Anno 1598 den 7 Augusti op Vrijdach na een uur smiddachs is geboren ***Aeltgen*** *Wolffs* ende is gedopt ende gerust den 26 Augusti 1598.

Anno 1599 den 30 December op Donderdach na negen uuren vormiddach is geboren ***Jan*** *Wolffs* [9]) ende is den 4 Januarii 1600 te Hooff gedopt van Joannes Uut den bogart, ende is den 16 Julii 1623 op Maendach savons te elff uuren in sijn slincker borst gesteken, waervan hij den 29 Julii savons vor twelff uuren in den Heere gerust, 1623, en den 2 Augusti begraven in sijn vaders kelder in de Groote kerck.

Anno 1601 den 24 Septembris op Maendach namiddach is geboren *Henricus Wolffs* ende is gedopt te Hooff ende is gerust den 14 ... 1611.

Anno 1603 den 23 Martii op Saterdach namiddach is geboren ***Abraham*** *Wolffs* ende is gedopt ende is gerust den 8 Aprilis 1603.

Anno 1614 den 16 Februarii op Sondach troude ick *Willem van den* ***Hove,*** Med. Doctor, *Deliana* ***Wolffs,*** dochter van *Jan Wolffs* apotecaris, in de Grote kerck in den Hage, Sint Jacop gena'emt, ende besliepen malcanderen ende hielden de feest ten huyse van ***Jan Wolffs*** apotecaris, haer vader, wesende in den Engel tegenover de Plaets ende Henricus Roseus [10]) heeft ons getraut.

[5]) Lees : geprocreëerd.
[6]) Dit ***is*** de z.g. Hofkapel: St. Maria op het Hof te 's-Gravenhage.
[7]) Dit woord is in het handschrift doorgestreept.
[8]) Bernard la Faille, gekomen uit Vlaanderen, predikant te 's-Graven. hage 1583-1619.
[9]) Johannes Wtenbogaardt. gekomen van Utrecht, predikant te 's-Gravenhage 1592-1618.
[10]) Henricus Rosaeus, predikant te 's-Gravenhage 1601, † 1637.

Anno 1615 den 26 Januarii op Maendach vormiddach een halff quartier uurs vor tien uuren, verloste mijn huysvrau *Deliana Wolffs* ten huyse van ***Jan*** *Wolffs,* haer vader, in den Engel int Nordeinde, van eenen jongen soon, genaempt ***Henricus*** van ***den Hove,*** ende is gedopt den 28 Januarii 1615 in de Grote kerck van Bernardo, predicant. De gevaders waren Mest(er) Henderick van den Hove, chirurgijn van sijne Excellentie ende Heren Staten, mijn vader — [11]) Swaentgen Ariaens van Crayestijn mijn huysvrou moder ende is gerust in den Here den 22 Maii 1615 smorgens vor twe uuren ende is den 23 begraven in de Grote kerck van Sint Jacop int graff van sijn beste vader ***Jan Wolff.***

Anno 1616 den 2 Augusti op Dinsdach naermiddach voor de klockeslag van halff ses verloste mijn huysvrau ***Deliana*** *Wolffs* ten huyse van ***Jan*** *Wolff,* haer vader, in den Engel, int Noorteynde van een jonge dochter genaemt ***Christina van den*** *Hove,* ende is gedoopt den 7 Augusti 1616 in de Grote kerck van Joannes Uut den boogaert, predicant. De gevaders waren Pieter van Treslong, rentmeester van sijne Excellentie, onsen neeff, Swaentgen Ariaens van Krayesteijn, mijn huysvrau moder, Teuntgen Henderix van Neerkassel, huysvrau van Ghijsbert Matheusen, schepen tot Schoonhoven, wesende mijn huysvrau oom. Treslong heeft haer gegeven eenen vergulden cop, wegende ... Swaentgen Ariaens heft gegeven een silver schael, wegende ... ende een dobbel ducaet van vieren, doende 16 gulden 4 vier stu(ver). Teuntgen Henderix heeft gegeven — [12]) twyntich gulden aen gelt.

Anno 1617 den 17 October op Dijnsdach naermiddach met de vorslach van ses uuren verloste mijn huysvrau *Deliana* ten huyse van ***Jan*** *Wolff,* haer vader, in den Engel int Norteynde, van eenen jongen soon, genaemt ***Joannes*** van ***den Hove*** ende is gedoopt den 20 October 1617 in de Grote kerck van Bernardo la Falie, predicant. De getuijgen waren Bernardus van Cromvliet, rekenmeester van de graeffelijkheijt van Hollant ende Mr. Govert Francen van Blockhuysen, onsen neve, ende Katarina Jans Wolff Overschi, onse meu oft mijn heusvrau meu.

Cromvliet gaf een vergulden cop wegende ... Katarina gaf twee silvere lepelen met vergul(d)e leokens [13]) aent einde van de steel. Blockhuysen gaff een vergulde cop dreuffswijs, wegende ...

Anno 1619 den 5 October op Saterdach op de middach een halff quartier vor een uur verloste mijn huysvrau *Deliana* ten huijse van haer vader, ***Jan Wolff,*** in de Papestraet int wapen van Noorthollant van, eencn jongen soon, genaemt ***Henricus van den Hove*** ende is gedoopt den 6 October 1619 in de Groote kerck van Johannes Lemot [14]), predicant. De getuijgen waren Elisabet van den Hove mijn moder, Mathiu de Corps, kamerling van sijne Excellentie de Prince van Orangien, mijn swager, Adriaen Wolff, apoteeckaris van sijne Excellentie den Prince van Orangien, mijn huysvrau broeder.

Mathiu gaff tot pillegift een silvere copken wegende ... Adriaen gaff twee silvere schaeltgens wegende ...

Anno 1620 den 15 December op Dijnsdach savons een halff quartier over halff neegen uuren verloste mijn huysvrau *Deliana* ten huyse van haer moder, ***Swaentgen*** *Wolffs,* in de Papestraet int wapen van Noorthollant van eenen jongen soon, genaemt *Adriaen* ***van den Hove*** ende is gedoopt den 20 December 1620

[11]) Hier volgen twee regels die in het handschrift opzettelijk zijn uitgewischt.
[12]) Hier volgen twee regels die in het handschrift zijn doorgestreept.
[13]) Waarschijnlijk : leeuwtjes.
[14]) Johannes Lamotius, gekomen van Kampen, predikant te 's-Gravenhage 1604—† 1627.

in de Groote kerck van Otto Beierus [15]), predicant. De getuygen waren Swaentgen Adriaens van Craeiesteyn, mijn huysvrau möder, ende Baudewijn de Man, ontfanger van Delfft ende Delfflant, ende Daniel de Breun, mijn huysvrau neff, ende is gerust in den Here den 9 Martii anno 1621 op Dinsdach naer de middach te halff drie uuren aut wesende twaelff weken min ses uuren, ende is den 11 Martii begraven in de Groote kerck, Sinte Jacop genaemt, int graff van sijn beste vader Jan Wolff.

Anno 1623 den lesten Januarii op Dinsdach te halff twee naer de middach verloste mijne huysvrau, ***Deliana*** *Wolffs,* in ons huys, genaemt den Engel int Norteynde tegenover de Plaets, welck huys gewest is haer vaders, van een jonge dochter, genaemt Swaèntgen ***van den Hove,*** ende is gedoopt den 12 Februarii 1623 in de Groote kerck van Otto Beierus, predicant. De getuygen waren Swaentgen van Craiesteyn, mijn huysvrau moder, ende jouffer Maria van Adrichem, huysvrau van den ontfanger de Man van Delff, mijn huijsvrau nichte ende Adriaen Wolff mijn huysvrau broeder.

Het hier volgende is geschreven door Deliana Wolf fs.

Den 21 Maey sterft 162.5 Willem van den ***Hove*** en leyt begraven int Sint Jacop kerck in mijn vaders gracht in den Hage [16]).

ben 9 September 1625 sterft ***Swaentgen Adriaens*** mijn moeder en leyt begraven in Sint Jacop ke(r)ck in mijn vaders graf in den Hage.

Den 27 Maey 1639 troude mijn dochter ***Christina van den Hove*** out sinde 22 jaer 8 maende 5 dage met ***Cornelis*** *Wouter*sen van ***Nechs*** van Schoonhoven, out sinde 23 jaer 7 maenden.

Den 10 December 1639 verloste mijn dochter *Christina* ***van den Hove*** van een jonge dochter, leefde 17 uren en leyt begraven int Sint Jacop kerck in mijn graf in den Hage.

Den 30 December 1640 verloste mijn dochter *Christina* van een soon, genaemt *Walterus* ende gestorven den 3 Januewary 1641.

Den 14 Januewar 1642 verloste mijn dochter *Christina* van een soon, leefde een quartier ure.

Den 7 Maey 1643 verloste mijn dochter *Christina* van een dochter, genaemt ***Agata,*** gestorven den 14 Augusty 1643.

Den 24 September 1644 verloste mijn dochter *Christina* van een soon genaemt *Wilhelmus,* gestorven den 16 December 1644.

Den 20 October 1645 verloste mijn dochter ***Christina*** van een soon, genaemt ***Walterus*** gestorven den 7 Augusty 1646.

Den 30 Jannewary 1647 verloste mijn dochter *Christina* van een soon, genaemt *Wilhelmus,* gestorven den 3 April 1647.

Den 31 Januewary 1649 verloste mijn dochter *Christina* van een soon, genaemt *Walterus* ende gestorven den 16 July 1669 [17]).

Den 4 Januewary 1652 verloste mijn dochter *Christina* ***van den Hoven*** van een soon, quam doot ter werelt.

Den 28 December 1642 troude mijn soon, M[r] ***Heyndric van den Hove,*** met *Caterina van* ***der Mast*** enden is gestorven den 11 Maey 1650.

Den 22 November 1643 verloste mijn soons vrau *Caterina van* ***der Mast*** van een dochter, genaemt ***Franssoeyskcn van*** den ***Hove.***

Den 17 November 1644 verloste *Caterina van* der Mast van een soon, genaemt ***Wilhelmus van Hove.***

ben 17 Maey 1648 verloste ***Caterina van der Mast*** van een soon genaemt ***Johannes wan den Hove.***

Den 23 November is mijn soon Docter Johannes ***van den Hove*** getrout met ***Eva Craey*** 1649.

Den 17 October 1650 verloste ***Eva Craey*** van een soon, genaemt *Wilhelmus van den Hove* en is gestorven den ... December 1650.

Den 31 October 1652 verloste Eva *Craey* van een soon, genaemt ***Johannes van den Hove.***

Het volgende is geschreven door Johan Botter.

Johan Botter is getrouwt met *Swanida van den Hove* binnen Schoonhoven op den 7 Junii int jaer Onses Heeren 1654 op Sondach naemiddach van Ds. Vergeer [18]).

Johan Botter is geboren int jaer 1627 den 29 July tsmorgans tusschen vijf en half ses uren.

Swanida van den ***Hove*** is geboren int jaer 1623 op den 31 Januwary tusschen twee en een uyren na de middach.

Ons eerste kint *Dilleana,* is geboren int jaer 1655 op den 24 Februarii tsmorgens tusschen acht en negen uyren, gedoopt Ds. Vergeer.

Gijsbert ***Botter*** is geboren int jaer 1657 op den 26 Junii tsmorgens tusschen ses en seven uyren, is gedoopt bij Domine Holbeeck [19]).

Cornelia ***Botter*** de eerst(e) is gebooren op den 17 September 1659 quartier voor ses uyren tsmorgens, genaempt naer mijn suster; d(e)selfde *Cornelia* is gestorven op den 29 April ts(a)vonts ontrent ses uyren ende begraven op den 3 Mey 1660.

Cornelia ***Botter*** de twede is geboren op den 7 November 1661 tsnachts tusschen elf ende twaelf uyren.

De twede Cornelia is gestorven op den 8 December 1661 tsavonts tusschen vijf ende ses uyren.

Gijsbert ***Botter*** mijn soon is gestorven den 22 September 1664 tsavorgens tusschen seven en acht uyren.

Swanida van ***den Hove*** is gestorven den 9 November 1678 ende tot Schoonhoven begraeven.

Het hier volgende is geschreven door Willem van den Hove I op de laatste bladzijde van het boekje.

Anno 1619 den 16 Januarii heeft sijne Excellentie Prince van Oraengien mij gesconcken zijne medalie wegende een once ende cijfthien engelse aen gout.

Nakomelingen van Pieter Adriaansz. Karre,

medegedeeld door Mr. W. DE VRIES.

(Vervolg van LV, 161).

(66) Kinderen van *Claes Dircxsz van Wijck.* **(27)**

Dirck Claesz van Wijck [161]).
Heijndrick Claesz van *Wijck.*
Pieter *Claesz* van *Wijck* [162]).
Bartholomeus Claesz van Wijck.

---

15) In M. W. L. van Alphen's Nieuw Kerkelijk Handboek, 1907 Bijlagen blz. 118, komt hij voor als *H.* Beierus, gekomen van Schiedam, predikant te 's-Gravenhage 1619—† 1631.

16) Uit het Haagsche cohier van den 500[sten] penning over 1627 blijkt, dat zijn weduwe, wonende op de Kneuterdijk aan de Oostzijde, toen werd aangeslagen voor een vermogen van f 60.000. (Vgl. Die Haghe 1913, blz. 43).

17) De laatste 6 woorden zijn door Johan Botter bijgeschreven.

18) C. Vergeer, predikant te Schoonhoven 1648—† 1690.

19) P. G. Hollebeek, predikant te Schoonhoven 1654-1661.

161) Ondertr. Schiedam 6 October 1651 *Heyltje Pieters* ***van*** *der* ***Brander, j.*** d. van Pijnakker.

162) Ontleend aan het Dpb. G. A. S.:
4 Oct. 1631: „*Claes Dirricxs van Wijck* sijn kindt gedoopt de naem is ***Pieter*** de getuygen *Maertge Pieters en Annetge Karre.*" (Zie Gen. fragmenten 22 en 21).

Adriaen Claesz van Wijck.
Sijn overleden.

(67)
Annitge Dircxs van Wijck sterft sonder kinderen ofte staecke. Memorie. (27)

(68) Kinderen vau ***Angeniesge Dircxs van Wijck*** getrout met *Adriaen Jorisz* ***Beijs.*** (27)

Hilgont *Adriaens Beijs*[163]) getrout met D[r] ***Lucas*** *Meijsterus* predicant tot Schiedam.

Maertgen Arens Beijs getrout met ***Hugo van*** *Bleijswijck*[164]) Schepen tot Schiedam na Burgem'.

P[r][165]) *Arijense Beijs* raet en vroetschap 1665[166]) Burgem' en meij 1666 int Collegie vande Heeren Gecommitteerde Raden vande Staten van Hollant na Secrets van Reeckenkamer.

Joris *Arentsz Beijs* getrout met ***Johanna*** *Brassers*[167]).

(69) Kinderen van ***Acltge*** Dircxs van ***Wijck*** getrout met Burgem' *P[r]* ***Claes*** *Jonasz. (27)*

Hilgont *Pieters Jonasz* getrout met N. *Benckeveen*[168]).

Claes *Pieter Jonasz*[169]).

Jonas ***Pieter*** *Jonasz* raedt en vroetschap meij 1663[170]) naderhant Bailjuw ende Schout[171]) obit den 7 Julij 1667 sonder kinderen, (156)

Dirck *Pieter Jonasz*[172]).

P[r] ***Pieter*** *Jonasz*[173]).

[163]) Geb. Schiedam 9 Dec. 1617, ged. aldaar , overl. Schiedam 5 Jan. 1675; tr. Schiedam (ondertr. 23 April) 30 April 1645 Ds. *Lucas Meysterus,* predikant te Schiedam sedert 1643 (beroepen van Poortugael), scholarch (1665), overl. Schiedam 1671 (Wap. 1-IV); volgens Witt. Gesch. overleed hij 10 Jan. 1672.

Uit dit huwelijk werden volgens mijn aanteekeningen geboren (zie Dpb. G. A. S.) :

1. *Aeltien,* ged. Schiedam 4 Maart 1646.
2. Maria, ged. Schiedam 1 Januari 1650.
3. *Arnoldus,* ged. Schiedam 7 Januari 1652.
4. *Hillegonda,* ged. Schiedam 20 Augustus 1655.

[164]) Zn. van ***Dirck*** *Adriaensz* en ***Lysbeth van*** der ***Graft***; schepen van Schiedam (1641, '42, '45, '46, '48, '49, '51, '54) ; vroedschap (1650-1663) ; gasthuismeester (1655—1663) ; tresorier (1658) ; kerkmeester (1662) ; burgemeester (1655, '61, '62, '63); overl. Schiedam 31 Dec. 1663. (Wap. 1-IV). Zie voor zijn geslacht Wap. 1918, 256 en 261.

Hugo's vierde kind (een eerste zoon, *Dirck* (ged. Schiedam 1 Oct. 1641), overleed jong, evenals eenige later geboren naamgenooten (ged. resp. 3 April 1650, 25 Mei 1652, 28 Sept. 1653) ***Maria,*** ged. Schiedam 8 Juli 1646, tr. *Elaut Govertz du* ***Bois*** (zie N. L. 1933, 94; 1932, ***345;*** 1934. 125 en 153: zie ook Gen. fragment no. 1 en 6).

[165]) Witt. Gesch. 1643: ***Adriaen.***

[166]) T.w. van Schiedam (1654—1668 en 1672-1680); schepen (1672); hoofdman van de Doelen (1654); armbezorger (1658); tresorier van oorlog (1661). (Wap. 1-IV).

[167]) Witt. Gesch. 1644: ***Brasser.*** Het huwelijk had 10 Dec. 1636 te Schiedam plaats (ondertr. 21 Nov. 1636; zij werd geass. met haar moeder *Aeffgen Jans).* Tien jaren later (8 Juni 1646) ondertr. Johanna ***Brassers,*** als weduwe, met ***Jeronimus de Leuteringe,*** j.m. van Rotterdam.

[168]) Ondertr. Schiedam 28 Maart 1642: ***„Arent Mathijs Beeckeveen*** j. m. van Beverwijck, geadt. met ***Jacob Mathijs Beeckeveen*** sijn broeder wonende tot Leyden en ***Hilgondt Pieters Jonas*** j. d. van Schiedam geadt. met ***Aeltje Dircx van Wyck*** wede. van wijlen ***Pr. Claes Jonasz*** Za. haer moeder."

[169]) Schepen van Schiedam ; weesmeester (1658—'65) ; burgemeester (1666) (Wap. 1-IV), overl. Nov. 1676, begr. Schiedam. (Ontleend aan het grafboek der Herv. Kerk: „1676. 26 Nov. de Heer *Nicolaes Jonasz* in sijn leven geweest Burgemr. deser stede").

[170]) En 1664. (Wap. 1-IV).

[171]) T.w. 1667. (Wap. 1-IV).

[172]) Ontleend aan het Dpb. G. A. S. :

18 'Febr. 1629: „*Pieter Claes Jonas* kint genaemt ***Dirck*** getuygen *Corñ Arckebout, Slaes van Wyck, Jannetje van Wijck, Gertruyd Jacobs".*

[173]) 7 Juli 1631: „*Pieter Claesz Jonasz* sijn kmdt gedoopt de naem is ***Pieter*** getuygen de vader selfs ende de moeder *Aeltje Dirricxs* eñ *Maertge* ***Pietcrs."*** (Dpb. G. A. S.).

11 Sept. 1668 „*Pieter Jonasz* j. m. van Schiedam en ***Pouwelina Gillis*** j. d. van Delffshaven beyde woon. alhier geadt. met ***Machteld lans*** haer moeder." (Ondertr. reg. G.A. S.).

27 Sept. 1679 „Sr. ***Pieter Jonasz*** op de marct". (Grafboek Herv. Kerk Schiedam).

21 Dec. 1679 „de vrouw van Dr. ***Pieter Jonasz".*** (Bron als voren).

(70) Kinderen van ***Rusge Dircxs van Wijck*** getrout met ***Dirck*** *Jansz Hasselaer*[174]). (27)

Hilgont Dircxs Hasselaer getrout 'met *Nicolaes Laeckeman.*
Dirck *Hassclaer.*
Jan *Dircxsz Hasselaer.*

(71)
M[r] ***Isbrant*** *Dircxsz van Wijck* Advocaet[175]) sterft sonder kinderen ofte staecken. Memorie. (27)

(72) Kinderen van *P[r]* ***Claesz***[94]) *Pesser* geseijt ***Carre.*** (28)

P[r] ***Claesz*** *Pesser*[176]) D[r] inde medecine getrout met ***Anna*** *Moor*[177]). (124; 147)

Anthonis ***Claesz*** *Pesser*[178]).

Annitge *Claes* ***Pesser*** getrout met ***Petrus van Alen. (136)***

Heijndrick ***Claesz Pesser***[178]) is overleden.

Jan *Claesz* ***Pesser***[178]) is overleden[179]). (133)

[De twee laatstgenoemden] sonder kinderen.

(73)
Rusge Pieters Pesser geseijt Carre getrout met ***Aelbert*** *Sijmontsz.* Sterft sonder kinderen. Memorie. (28; 121)

(74)
Heijndrick ***Claesz*** *Pijck* sterft sonder kinderen ofte staecke. Memorie. (29)

(75) Kinderen van ***Maertge Claes*** *Pijck* getrout met ***Jan*** *Arijensz* ***van Wijngaerden. (29)***

Arijen Jansz ***van Wijngaerden***[180]).

Cornelia ***Jans van*** *Wijngaerden* getrout met M[r] *Ieman Slatius.*

Pieternelle ***Jans van*** *Wijngaerden* getrout met M[r] *P[r]* ***van Eijck.***

Claes *Jansz* ***van*** *Wijngaerden.*
Aefge Jans van Wijngaerden.
Annitge Jans van Wijngaerden.

(76) Kinderen van *Ocker* ***Pieterse*** *Pesser. (30)*
Ocker Ockersz Pesser[181]).

[174]) 21 Dec. 1679 „de vrouw van Dr. ***Pieter Jonasz".*** (Bron als voren).

Ontleend aan het Dpb. G. A. S.:

26 Juni 1619: ***„Dirck Jansz Hasselaers*** kint genaemt ***Hillegont*** getuyghen ***Dirck Adriaensz Cuijper, Dyewertgen Hasselaer,*** en ***Angenysge Dirxdr".***

6 Dec. 1620: ***„Dirck Jansz Hasselaers*** kint gedoopt genaemt ***Jan*** getuygen Claes *Jonasz,* ***Pr. Jansz*** van (*Haerlem*?) en ***Aefghe*** *Jansdr".*

24 Sept. 1625: ***„Dirck Jansz Asselaers*** kint genaemt ***Russgen,*** getuygen Jan ***Willems*** van ***Haerlem*** en ***advocaet Issbrant*** van ***Wyck, Aeltgen Dircks, Aeffgen Jans Brasser".***

3 Dec. 1626: „Het kynt van ***Hasseler*** de moeder ***Rusgen*** de getuygen ***Lambrecht*** het kynt nam Is ***Cornelys".***

Een zoon ***Dirck*** werd door mij in het doopboek niet gevonden.

[175]) Zie aant. 174 sub 24 Sept. 1625.

[176]) Of *Pesser van Velsen.*

[177]) „Is overleden den 17 Novemb 1660". (B. S. P.). Hij trouwde te Utrecht (voor Schepenen) 10 Juni 1648 ***Anna Bartholomeus Moorsdr.*** Aldaar werd ook 24 ***Sept.*** 1660 aangifte gedaan van zijn overlijden. Hij liet vrouw en kinderen na en werd begraven in de Buurkerk. Zijn kinderen werden niet in de Herv. Kerk te Utrecht gedoopt. (Mededeeling van den Heer Gemeentearchivaris te Utrecht).

[178]) „Getrout met ....." (B. S. P.).

[179]) „Decemb 1651". (B. S. P.).

[180]) Overl. 22 Sept. 1666 (oud 57 jaren), begr. R'dam (Gr. Kerk). (Gedenkw. 338).

[181]) Geb. 1635. (C.P. P.).

(77) Kinderen van *Lijsbet Arijens* getrout met *Corñ: Heijndricxsz Verdoes. (34)*
Ingetge Cornelis Verdoes.
Aeltge Cornelis Verdoes.
Arijen Cornelisz Verdoes.
Annitge Cornelis *Verdocs.*
Claes Cornelisz Verdoes.
Heijndrick Cornelisz Verdocs.

(78) Kinderen van *Arijaentgen Arens* getrout met *Tomis Heijndricxsz Rijsbergen. (34)*
Aeltge Tomis Rijsbergen.
Heijndrick Tomisz Rijsbergen.
Arijen Tomisz Rijsbergen.
Lijnge Tomis Rijsbergen.
Cornelis Tomisz Rijsbergen.
Willem Tomisz Rijsbergen.

(79) Kinderen van *Harmen Arijensz. (34)*
Aeltgen Harmens.
Trijngen Harmens.
Maritgen Harmens.
Adriaen Harmentsz.

(80) Kinderen van *Corñ Aertsz Schoute. (35)*
Lijsbet Cornelis Schouten.

(81) Kinderen van *Lijsbet Aertsz Schoute* getrout met *Joost Harmentsz. (35)*
Maritge Jootsen.
Adriaen *Joosten.*
Willem Joosten.

(82) Kinderen van *Crijn Aertsz Schoute. (35)*
Lijsbet Crijnen Schouten.

(83) Kinderen van *Aernout Vrancken Wagensvelt. (37)*
Vranck Aernoutsz Wagensvelt.
Cornelia Aernouts Wagensvelt.
Anna *Aernouts Wagensvelt.*

(84) Kinderen van *Pr Pietersc Wagensvelt. (38)*
Jannitge Pieters Wagensvelt.

(85) Kinderen van *Dirck Pietersz Wagensvelt. (39)*
Jan Dircxsz Wagensvelt.
Annetge Dircxs Wagensvelt.

(86) Kinderen van *Trijnge Pieters Wagensvelt* getrout met *Splinter Picterse. (38)*
Jan Splinter.
Pieter Splinter.
Ieman Splinter.

(87) Kinderen van *Aeltge Bartholomeus Vlack* getrout met *Cornclis Moor den Heijnghst. (39)*
Cornelis Moor den *Heijngst.*
Gerrit Moor den Heijngst.

(88) Kinderen van *Adriaen Imantsz Bosman* Capt der Burgerije tot Schiedam. (40)
Ieman Adriaense Bosman.
Adriaen Adriaensz Bosman.
Lijsbet Adriaens Bosman.

(89) Kinderen van *Arijaentgen Iemans Bosman* getrout met Cap" *Lowijs Elsevier* en hertrout met *Nicolaes Nachtegael. (40)*

Barber Lowijs Elsevier [182]) getrout met den Procu^r *Meijsters* [183]).
Lowijs Lowijse Elsevier [184]).
Weijngtge Nicolaes Nachtegael.
Cornelia Nicolaes Nachtegael.
Maria Nicolaes Nachtcgael.

(90) Kinderen van *Abraham Imansz Bosman.* (40)
Adriana Bosman.
Cornelia Bosman.
Adriana Bosman.

(91) Kinderen van Sara *Iemants Bosman* getrout met *Hartman de Custer. (40)*
Weijna de Custer.
Phillippus de Custer [185]).

(92) Kinderen van *Liedewij Willems* van Goeree getrout met Dr *Bontius* [186]). *(43)*
Anna Bontius getrout met *Johannis Slecht* [187]).

(93) Kinderen van Govert *Willemsz* van *Goere* Burgem' van Rotterdam. (43)
Willem Govertsz van Goere vroetschap tot Rotterdam en Gecommitteerde raed van haer Ed: Moo: getrout met *Maria Seraes* van *Limborgh* [188]) en naderhant Gecommitteert inde Staten Generael 1661 en meij 1666 Burgem' tot Rotterdam en meij 1670 weder inde State Generael.

(94) Kinderen van *Ingetge, Willems van Goere* getrout met .... *de Bree. (43)*
Willem de Bree.
Antonetta de Bree getrout met *Corñ vanden Bergh* Schepen tot Rotterdam en Bewinthebber vande Oostindische Comp'.

(95) Kinderen van *Pr Willemsz van Goere* Burgen? van Rotterdam getrout met *Maeycke Hofdijcks. (43)*
Agata [189]) *Pietersz van Goere* getrout met m^r *Jacob Vaen* [190]) vroetschap tot Delft en raedt ter admiraliteijt
en vande twede vrou *Maria Musch. (43)*
Mr *Willem van Goere* advocaet en Schepe van Schielant getrout met ....
M^r *P^r van Goeree* advocaet en Schepe van Schielant.

(96) Kinderen van *Willem Willemse van Goere. (43)*

---

[182]) Geb. R'dam 11 Mei, ged. aldaar 18 Mei 1640, overl. 12 April 1689.
[183]) T.w. op 14 Maart 1661 met ***Dirk Jansz Meesters.***
[184]) Ged. R'dam 27 Aug. 1641, commissaris van convoyen en licenten, overl. Gouda 29 December 1711, tr. Charlois 22 Juni 1664 Maria ***van den Abeele,*** geb. R'dam 12 Febr. 1641, overl. Delft 13 Febr. 1720, dr. van Cornelis en Eva *Rommelman.*
[185]) Tr. ***Maria Meesters.*** (Zie voor hun nakomelingen Gen. Karre).
[186]) Behalve de hier genoemde dochter Anna hadden zij nog drie oudere zoons, ***Willem, Gerrit*** en ***Jacob*** en een dochter ***Margriet,*** in 1627 gehuwd met ***Jan Besemer,*** med. doctor. (Witt. Gesch. 1639 en Verz. Doss. Bijlsma).
[187]) Oorspronkelijk stond hier i.p.v. ***Johannes Slecht*** : *Adriaen Hol-**Inert.*** Deze laatste naam is echter de iuiste. Zie de huweliiksche voorwaarden, genoemd in N. L. 1923, 365. Anna ***Bontius'*** derde dochter, ***Lidewy Hollaert,*** trouwde ***Johannes Slegt.*** Men zie N. L. 1932, 178: Het Wapen van het Rotterdamsche Geslacht Sleght. (Een Voorbeeld van Wapenverwarring) door ons medelid, den Heer R. T. Muschart.
[188]) Witt. Gesch. 55 noemt haar ***Geertruyd van Berckel,*** geb. Rotterdam 1 Juni 1632, dr. van ***Jan van Berckel*** en ***Geertruyd Ramp.*** Daarentegen noemt N. L. 1900, 206 als echtgenoote van ***Willem Govertsz van Goedereede*** een ***Maria Servaas.***
[189]) Oorspronkelijk stond hier ***Willem.*** Dit verklaart de z achter *Pie-**fem.*** Zij had een zuster ***Margaretha,*** ongehuwd voor 1632 overl. (Witte Gesch. 56).
[190]) Witt. Gesch. 57 noemt als echtgenoot een ***Jacob Pauw,*** zn. van ***Adriaen*** en ***Elisabeth van der Chijs.***

Heijndrick Willemsz van Goere predicant tot Hilgersbergh getrout met ***Anna de Loo.***

(97) Kinderen van ***Aefge*** [191]) ***Willems van Goere*** getrout met D[r] Jan ***Swijnas*** raet ter Admiraliteijt. (43)

D[r] ***Willem Jansz Swijnas*** Schepen vanden Brie1 getrout met *Adriana Commersteijn* na vroetschap [192]).

Jan Janse Swijnas [193]) getrout met *Maertijna Verhave* en naderhant met Clara van ***Belle*** [194]).

D[r] ***Govert Janse Swijnas.***

(Wordt vervolgd).

Het geslacht of de geslachten **Perk,**

door Jhr. Mr. Dr. J. R. CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL.

(Vervolg van LV, 170.)

Perk (Hilversum).

1. ***Jacob Perck of*** *Parck* tr. N. N.[1])

11. Jan ***Perck,*** Buurmeester van Hilversum 1579-1600, tr. N. N.

III. Cornelis ***Perck,*** Buurmeester van Hilversum 1610, tr. N. N.

IV. *Gerbert* ***Perck,*** Buurmeester van Hilversum, 1625, tr. N. N.

V. ***Cornelis Perck*** bijgenaamd *Cruyff,* legt het veer van Hilversum op Amsterdam aan, tr. N. N.
Uit dit huwelijk:
1. Jan, volgt VI.
2. ***Lysbeth Perck,*** tr. *Lambert* ***Haan.*** Zij en haar broer namen 1662 het veer over. Uit dit huwelijk een zoon Jan *Haan,* die 1700 met zijn neef Jan *Jansz.* ***Perk*** het veer overneemt en 1738 sterft.

VI. Jan ***Perck,*** neemt in 1662 het veer over, tr. N. N.

VII. Jan *Jansse* ***Perck,*** neemt in 1700 het veer over, sterft Hilversum 1743, oud 77 jaar, tr. 1" ***Jaepje Rijkse Nagel, 2"*** (ondertr. Amsterdam 3-11-1741) *Marie Angenis Damans,* van Amsterdam, wed. van *Bartholomeus* ***Maas.*** Hij doet het veer over aan zijn zoon ***Jan*** in 1742.
Uit dit huwelijk:
1. ***Jan,*** volgt VIII.
2. Cornelis ***Perck,*** schipper in dienst van de Oostindische Compie, sterft Ternate.
3. ***Aeltje Perck,*** geb. Hilversum, ondertr. Ankeveen 29-3-1722, tr. Hilversum 12-4-1722 ***Jacob*** *Cornelisse* ***Kol,*** geb. Ankeveen 2-4-1699, zn. van ***Cornelis*** en *Hendrikje* ***Splinters van*** *Veeren;* tr. 2" Ankeveen 17-8-1730 *Willem Jacobsz.* ***van Vliet,*** j.m. van Kortenhoef, die als haar weduwnaar hertr. Ankeveen 16-6-1742 ***Barber*** van ***Akooy,*** weduwe van Cornelis ***Jacobsz. Kol,*** die wedr. was van ***Maria*** *Pieterse* ***Diepgront.***

---

[191]) **Lees:** *Aeva.*

[192]) Het **huwelijk werd 31 Juli 1646 voltrokken. Zie Alg. Ned. Familieblad 1891, 46.**

[193]) **Kruidenier, tr. Rotterdam 22 Maart 1650** *Martina Verhaven,* **dr. van** *Cornelis Jansz* **en** *Catharina Pietersdr.* **(Wap. 1918, 147).**

[194]) *Jacobsdr* **(bron als voren), dr. van** *Jacob van Belle en Aeltje Joostensdr van Zuyderwyck.*

[1]) **De oudere generaties zijn ontleend aan mij welwillend door den Heer C. L. Heek te Hilversum verstrekte mededeelingen.**

VIII. ***Jan Perk,*** geb. 1703, derde schipper bij het veer 1722, tweede schipper 1738 na den dood van ***Jan Haan*** cn eerste schipper cn eigenaar van het veer 1742. Was evenals zijn vader opziener van de Domeinen in Gooiland. Sterft in 1772, tr. *Jannetje* ***ter*** *Welberg* van Ankeveen.
Uit dit huwelijk:
1. ***Jan,*** volgt IX.
2. Clara ***Perk,*** tr. *Pieter Bondam* of *Bosdam.*

1x. ***Jan Perk,*** geb. 1733, neemt in 1772 het veer over, opziener der Domeinen in Gooiland, sterft 2-10-1779, tr. 1" *Emmetje* ***Zoetbrood,*** geb. Oud Loosdrecht 1735, st. 22-3-1775; tr. 2" ***Gerretje van Doorn,*** geb. Hilversum, st. 21-6-1780. Uit het eerste huwelijk elf kinderen, waarvan 5 zoons en 3 dochters sterven op den leeftijd van 1-3 jaren. De overlevenden waren:
1. ***Jan,*** volgt X.
2. *Krijn* ***Perk,*** geb. 14-11-176., st. Eenmes Buiten 8-4-1831, ongeh.
3. *Cornelis,* volgt X bis.

X. ***Jan Perk,*** geb. Hilversum 19-11-1758, neemt in 1779 het veer over, opziener der Domeinen in Gooiland, wordt 28-6-1803 secretaris van Hilversum en in 1804 Notaris aldaar, st. ald. 12-9-1823. Tr. 1" 6-5-1780 ***Mietje de Blinde,*** st. Hilversum 9-1-1793; tr. 2" 2-4-1794 *Maria* Johanna van ***der Velde,*** st. Hilversum 3-7-1825.
Uit het eerste huwelijk:
1. *Geertje* ***Perk,*** tr. ***L. Vlaanderen,*** waaruit de familie ***Perk Vlaanderen.***
2. ***Emmetjc Perk,*** st. ongehuwd.
3. ***Neeltje Perk,*** st. ongehuwd.
Uit het tweede huwelijk:
4. Jan ***Perk,*** tr. ***H. Das,*** sterft kinderloos.
5. *Albertus,* ***volgt*** XI.

x1. *Albertus* ***Perk,*** geb. Hilversum 15-4-1805, gemeentesecretaris 1816, gemeenteontvanger en daarna wethouder ald., Notaris ald. 1820-1871, st. ald. 7-12-1880, tr. 1" Beek bij Nijmegen 24-5-1823 ***Antonetta Carolina van Putten,*** geb. 1805, st. Hilversum 5-1-1833, dr. van ***Nicolaas*** en *Sibilla Schuller;* tr. 2° ***Maria Antoinette van Putten,*** geb. 9-5-1808, st. Hilversum 6-3-1886, zuster van de voorgaande.
Uit het eerste huwelijk:
1. *Maria* ***Johanna*** *Perk,* geb. 1824, st. Bladel 4-12-1855, tr. H'sum 3-3-1853 Ds. ***Johannes*** *François* ***van Dissel,*** pred. te Bladel.
2. *Alberta Carolina* ***Perk,*** geb. 1825, st. Hilversum 12-12-1850.
3. Jan, volgt XII.
4. *Sophia Hermina* ***Perk,*** geb. ***1827,*** st. Oldeboorn 21-5-1856, tr. 1852 Ds. de ***Lanoy,*** pred. ald.
5. *Albertus* ***Perk,*** geb. 26-10-1829, candidaat-notaris, gemeente-secretaris van Hilversum en bankier, st. 27-7-1913.
6. ***Johanna, Philippina Perk,*** geb. 14-8-1831, st. Hilversum 4-1-1861, ongehuwd.
Uit het tweede huwelijk:
7. *Maria* ***Louise Perk,*** geb. Hilversum 8-1-1835, st. 11-6-1917.
8. ***Emma*** Geertruida ***Perk,*** geb. 1836, st. 28-2-1837.
9. Emma *Geertruida Perk,* geb. ***2-7-1837,*** st. 18-12-1917.
10. ***Karel*** Jan, volgt XII bis.

11. *Alberta aMria Perk,* geb. Hilversum 13-5-1841, tr. 14-8-1862 *Coenraad Jacob Temminck,* geb. Leiden 4-5-1838, gest. H'sum, zn. van Dr. *Coenraad Jacob* en *Anna Agneta Smissaert.*
12. *Cornelis Egbert,* volgt XII ter.
13. George *Diederik,* volgt XII quater.
14. Maria Carolina Sophia *Perk.*

x11. *Jan Perk,* geb. Hilversum 24-10-1826, gemeenteontvanger ald., st. ald. 31-1-1911, tr. Hilversum 25-1-1860 *Antonetta Carolina Schregardus,* geb. Schiedam 25-1-1830, st. H'sum 12-4-1918, dr. van *Adrianus Johannes* en N .N. van *Putten.*

Uit dit huwelijk:

1. *Albertus Perk,* geb. Hilversum 7-4-1861 (Maartsendijk).
2. *Adrianus Johannes Perk,* geb. Hilversum 29-12-1863, st. Utrecht 12-1-1937.

XII bis. *Karel* Jan *Perk.,* geb. 11-7-1839. st. 19-3-1912, tr. Zaandam 13-5-1869 *Agatha Dekker,* geb. Koog aan den Zaan 20-7-1845, st. H'sum 19-2-1911.

Uit dit huwelijk:

1. *Albertus Perk,* geb. Hilversum 11-3-1870, notaris ald., st. ald. 24-5-1936, tr. ald. 6-3-1935 *Wilhelmina Romelia Schultz van Haegen,* geb. Breda 16-4-1874, dr. van *Gijsbert Nicolaes Henricus* en van Sara *Suzanna Hora Adama* en weduwe van Mr. *Dirk van Houweninge* (Hilversum).
2. *Geertruida Agatha Perk,* geb. 12-2-1871, st. 30-4-1927.
3. *Maria Antoinetta Debora Perk,* geb. Hilversum 20-6-1872.
4. *Carolina Johanna Perk, geb.* Hilversum 16-11-1873, tr. ald., 7-4-1898 *Gerrit Abraham Cramer,* geb. Amsterdam 12-3-1874, st. Santpoort 26-7-1905, commissionair in effecten, zn. van *Arend* en van *Lucie Helene Schutte* (Hilversum).
5. dochter, geb. Hilversum 2-6-1876, eenige uren na de geboorte overleden.
6. *Pieter* Karel *Jan,* volgt X111.
7. Maria *Carolina Sophia Perk,* geb. Hilversum 21-2-1879, tr. ald. 5-2-1903 *Johan Lambertus Hendrikus* Luymes, geb. den Haag 19-7-1869, kapitein ter zee, chef afd. Hydrografie aan het Ministerie van Defensie, gep. 1-1-1935, zn. van *Gerardus* en van *Joanna Petronella Royen* ('s Gravenhage).
8. *Karel Jan,* volgt XIII bis.

x111. *Pieter Karel* Jan *Perk,* geb. Hilversum 31-7-1877, commissionair, tr. 1" Hilversum 17-8-1905 *Jeanne Marie Huizenga,* geb. ald. *27-1-1885,* dr. van *Tico Andries* en *Hendrika van Wijk;* dit huwelijk door echtsch. ontb.; tr. 2" Naarden 9-3-1920 *Nicola Frederika Perk* (van den Naardenschen tak), geb. Rotterdam 30-6-1897, dr. van *Nicolaas Frederik* en *Maria de Jongh* (Hilversum).

Uit het eerste huwelijk:

1. Karel Jan *Perk,* geb. Hilversum 12-11-1907.

Uit het tweede huwelijk:

2. Tonny *Perk,* geb. Hilversum 10-6-1921.
3. *Albertus Perk,* geb. Baarn 12-7-1924.

XIII bis. *Karel Jan Perk,* geb. Hilversum 6-7-1884, tuinarchitect, tr. Bussum 25-9-1917 *Annie Maria Catharina Verbeek,* geb. Maastricht 8-7-1890, dr. van *Johannes* Gerardus *Hendrikus* en van *Agatha Christine de* Roeper.

Uit dit huwelijk:

1. *Karel Jan Perk,* geb. Hilversum 26-11-1925.
2. *Anita Agatha Perk,* geb. Hilversum 30-8-1927.

XII ter. ***Cornelis*** *Egbert Perk,* geb. Hilversum 26-12-1843, Burgemeester van Anna Paulowna, st. Arnhem 7-6-1893, tr. Haarlem 16-9-1886 Jkvr. *Detje Cecilia Agatha Strick van Linschoten,* geb. Utrecht 19-1-1861, st. Arnhem 7-6-1893, dr. van Jhr. *Willem* en *Dido Cecilia Agatha Delbeek.*

Uit dit huwelijk:

Albertus Cornelis, volgt X111.

X111. *Albertus Cornelis Perk,* geb. Anna Paulowna 16-9-1887, eerste luitenant veldartillerie, chef van den Fototechnischen dienst der Luchtvaartafdeeling, verongelukt bij Rameloh in Oldenburg 14-5-1919, tr. Deventer 20-7-1911 *Dodonea Jacoba Elisabeth Unia Steyn Parvé,* geb. den Haag 28-4-1891, dr. van Dr. med. *Willem Frederik en* van Marie van *Maanen.* Zij hertr. 22-1-1921 (door echtsch. ontb. 1924) *Herman Frederik Willem Becking,* zn. van *Herman Frederik Willem* en van *Willemina Frederika Perk* (van den Naardenschen tak), gesch. echtgen. van *Helena Maria Severijn* (Laren N. H.).

Uit dit huwelijk:

Albert Karel Perk, geb. Ede 12-8-1915 ('s Gravenhage).

XII quater. George *Diederik Perk,* geb. Hilversum 8-9-1845, wijnhandelaar, st. Oisterwijk 24-7-1925, tr. Hamburg 22-10-1872 *Anna Catharina Adolphina Mohrmann,* geb. Makassar 14-5-1852, st. Oisterwijk 19-12-1930.

Uit dit huwelijk:

1. *Johan Albertus,* volgt X111.
2. George *Diederik,* volgt XIII bis.
3. *Jane Anne Catherine Perk,* geb. Oisterwijk 12-11-1878, tr. ald. 19-5-1909 *Adriaan Alhardt Kruseman Aretz,* geb. Made-Drimmelen (N.-B.) 25-9-1875, zn. van *Johan Hendrik* en *Lucie Gelpke* (O'wijk).
4. *Ferdinand Hermann, volgt* XIII ter.
5. *William Charly, volgt* XIII quater.
6. *Antoinette Louise Perk,* geb. Ooisterwijk 8-12-1883, tr. 1" 1908 *John Stecher,* Hoofdadministrateur der Delimaatschappij, overl. op reis van Indië naar Nederland, tr. 2° *F. Bernard van den Bergh.*

XIII. *Johan Albertus Perk,* geb. Oisterwijk 2-7-1876, gep. Hoofdambtenaar der Spoorwegen in Ned. Indië, tr. 1" Java *Juliette Karten Schüller,* tr. 2" N. N. *Mellema.* (Gondo Koesoemo 5, Djocjakarta).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Julia Perk.*
2. *Georgine Perk.*
3. *Anton Perk.*

Uit het tweede huwelijk: 3 kinderen.

XIII bis. George *Diederik Perk* jr., geb. Oisterwijk 9-7-1877, oud-administrateur der Deli-Bataviamaatschappij, st. Eindhoven 7-6-1935, tr. Oegstgeest 10-11-1913 *Anna Sophie Wolterbeek,* geb. Leiden 31-7-1891, dr. van *Johan Frederik* en van *Vibeke Frederique Leth.* Liet na een voorzoon:

1. *Freddy Perk,* geb. Kwala Begoemit (Deli) 23-12-1905.

Uit het huwelijk:

2. George Diederik *Perk,* geb. Medan 4-10-1914.

XIII ter. *Ferdinand Hermann Perk,* geb. Oisterwijk 26-3-1880, Directeur van Naaml. Venn., tr. Deli-Toewa/Oisterwijk 6-10-1911 *Bernarda Johanna Riedel,* geb. Oudorp 3-4-

1887, dr. van Dr. ***P. A. Riedel*** en ***Heudrika Post*** (Oosterbeek).

Uit dit huwelijk:

1. George *Diederik* ***Perk,*** geb. Medan 16-8-1912.
2. ***Pieter Adrianus Ferdinand Perk,*** geb. Oosterbeek 11-2-1920.

XIII quater. *William Charly* ***Perk,*** geb. Oisterwijk 12-10-1882, tr. ald. 1908 ***A. M. L. Riedel,*** dr. van Dr. ***P. A.*** en ***Heudrika Post,*** waarvan gesch.; hertr. Londen 18-4-1935 *Sabina* ***Mathijsen,*** geb. Helmond 28-7-1891, dr. van ***Cornelis*** en Cornelia ***Maria Roland Holst*** (Amersfoort).

Uit het eerste huwelijk:

1. *Hendrika Petronella* ***Perk,*** geb. Oisterwijk 4-1-1912.
2. ***Anna*** *Catharina Adolphina Perk,* geb. Oisterwijk 6-7-1916.

X bis. *Cornelis* ***Perk,*** geb. Hilversum 21-6-1770, onderwijzer aan de leerschool voor jongelingen des 2en Departements van de Mij. tot Nut van het Algemeen te Amsterdam 1796-1813, wordt in 1812 als kostschoolhouder op de Heerengracht bij de Huydenstr. vermeld, st. Amsterdam 1-4-1813, tr. Amsterdam 24-5-1801 (ondertr. 1-5-1801) *Elsie* ***Frerichs,*** ged. A'dam (Luth. in huis) 13-1-1782, dr. van ***Gerhard*** en ***Alida Haring.***

Uit dit huwelijk :

1. *Alida Cornelia* ***Perk,*** geb. Amsterdam 1-5-1802, ged. (Luth. in huis) 27-5-1802.
2. *Johannes,* volgt XI.
3. ***Hendrik Gustaaf Perk,*** geb. Amsterdam 23-2-1805, ged. a.v. 24-3-1805, begr. Amsterdam (Westerkerk) 28-3-1807.
4. ***Coenraad Johannes Perk,*** geb. Amsterdam 24-2-1806, ged. a.v. 15-3-1806, begr. Amsterdam (Westerkerk) 3-9-1807.
5. ***Jeanette Philippine Perk,*** geb. Amsterdam 11-2-1808, ged. a.v. 6-3-1808.
6. Mr. Cornelis ***Hendrik Perk,*** geb. Amsterdam 19-3-1810, ged. a.v. 15-4-1810, adv. en proc.
7. ***Marie Elisabeth*** *Perk,* geb. Amsterdam 27-2-1812.

XI. ***Johannes Perk,*** geb. Amsterdam 1-8-1803, ged. (Luth. in huis) 21-8-1803, makelaar ald. 1825, st. ald. 3-4-1868, tr. ald. 29-10-1835 ***Maria Henriette Praetorius, geb.*** Amsterdam 17-9-1804, ged. ald. (Luth. Kerk) 30-9-1804, st. Amsterdam 6-3-1878, dr. van ***Philip Coenraad*** en ***Anna*** *Beuker.*

Uit dit huwelijk:

1. ***Cornelis Perk,*** geb. Amsterdam 24-11-1836, st. Amsterdam 4-4-1888., tr. C. *M. Joosten.*
2. ***Anna Maria*** *Perk,* geb. Amsterdam 25-12-1837, tr. ***Gustavus*** *Praetorius,* geb. Haarlem 30-9-1826, commissionair in effecten, lid der firma Praetorius & Zn. te Amsterdam, gest. Velp (Rheden) 16-8-1899, zn. van ***Pieter Ernst Hendrik*** en ***Sara*** *Engelina* ***van Vianen*** en wedr. van ***Johanna Elisabeth Nachenius.***
3. ***Jeannette Philippine Perk,*** geb. Amsterdam 31-7-1839, tr. ald. 27-4-1865 ***Jozua*** *Bruyn,* geb. ald. 28-3-1832, chef der fa. Leuvenigh Willink & Co., st. Amsterdam 21-3-1872, zn. van ***Jozua*** en *Elizabeth* ***de Clercq.***
4. *Alida* ***Cornelia Perk,*** geb. Amsterdam 13-12-1841, tr. *Lambert* ***Ketjen,*** geb. 15-7-1835, zn. van ***Gerhardt*** Tileman en ***Elisabeth Judith Coster.***

(Wordt vervolgd).

Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap,

door R. T. MUSCHART.

(Vervolg van LV, 167.)

De Haas. (Tiel een IJzendoorn) en de Haaze of de Haze (provincie Utrecht).

Het Armorial Général beschrijft deze wapens geheel afzonderlijk zonder eenige verwijzing naar elkaar, zooals het dat meermalen doet, wanneer een zelfde wapen met meerdere gelijkluidende namen voorkomt. Dit moet noodwendig den indruk maken, dat wij hier met verschillende families te doen hebben en wel eene familie ***de Haas,*** gevestigd in de Neder-Betuwe en eene familie ***de Haaze,*** ook wel als *de Haze* voorkomende, gevestigd in de provincie Utrecht.

Uit de beschrijving blijkt, dat beide wapens precies hetzelfde zijn, nl. een schuinkruis, vergezeld van 4 droogscheerdersscharen met de punten naar beneden en daarbij als helmteeken 2 trompen of bazuinen.

Bij den naam de ***Haas*** worden geen kleuren aangegeven, bij le namen ***de*** *Haaze* of de *Haze* daarentegen wel, hetgeen den indruk, dat wij met 2 afzonderlijke families te doen zouden hebben, nog versterkt. Bovendien beschrijft Rietstap het helmteeken bij den naam ***de Haas*** als „deux trompes", bij den naam *de Haaze* als „deux tuyaux".

Die volmaakte overeenkomst is natuurlijk te opvallend, om hier aan afzonderlijke families te denken en zulks is dan ook geenszins het geval, wij hebben hier met één en de zelfde familie ***de Haas*** te doen, wier naam in de vroegere eeuwen als ***die*** *Haes,* ***die*** *Hase* of ***die*** *Haze* voorkomt. Reeds ons geacht correspondeerend lid de Heer Wijnaendts van Resandt heeft hierop gewezen in zijn Geschiedenis en genealogie van het geslacht Wijnants, doch bovendien zijn ons tallooze zegels ter beschikking om zulks te bevestigen.

Deze familie is reeds zeer vroeg in de Neder-Betuwe en in het ampt van tusschen Maas en Waal met name te Tiel, IJzendoorn en Wamel gevestigd. Met vrij groote zekerheid echter vermoed ik, dat wij haar oorsprong in het land van Batenburg hebben te zoeken, want het wapen is echt Batenburgsch.

Hajenius (Friesland).

Het Amorial Général beschrijft dit wapen als volgt :„gevierendeeld, 1 een vliegende vogel, 11 en 111 5 vakken grenzende aan 4 andere (ook te beschrijven als geschakeerd in 3 horizontale en 3 verticale rijen), IV een geënte dwarsbalk".

Helmteeken : een vlucht.

Reeds Nederland's Patriciaat, jaargang 1915, beschrijft het 4' kwartier anders en zegt, dat dit een zwarte zeer sterk kronkelende slang op zilveren veld vertoont, dus geen geënte dwarsbalk. Een oorspronkelijke afdruk van G. ***A.*** *Hajenius,* in 1850 wonende te 's-Gravenhage in wijk B: No. 54, voorkomende op zijn stembiljet in het Gemeente Archief te 's Gravenhage, bevestigt dit; ook hierop ziet men in het 4' kwartier geen geënte dwarsbalk doch een in 2 dicht naast elkaar gelegen zeer sterke bochten gekronkelde schuinlinks geplaatste slang.

Ik vond leden dezer familie te Pannerden in het eind der 18e eeuw.

Van Hasselt (Gelderland, Westphalen) .

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt :„in goud een groene uitgerukte laurier- of note- of lindeboom". Helmteeken: een boomtak of een groen bekleed moorenborstbeeld met gouden haarband.

Ik wil in het midden laten, wat voor soort van boom het is, alleen opmerken, dat deze op de tallooze door mij gevonden zegels van leden dezer familie op mij steeds den indruk gemaakt heeft van een hazelaar of laurierboom te zijn.

Het helmteeken, door het Armorial Général beschreven, is echter positief fout. Op al die vele zegels heb ik nimmer een boomtak boven den helm ontdekt, en evenmin een moorenborstbeeld, dat is dus het bovenlijf van eenen moor zonder armen, doch in plaats daarvan een manshoofd met een lauwerkrans op het hoofd [1]).

Slechts één maal heeft een stempelsnijder zich daarin vergist en dat is de snijder, die het stempel voor den heer G. van *Hasselt,* in 1778 Stadhouder van het landdrostenampt van Zutphen, sneed. Diens zegel nl. van 8-9-1778, voorkomende in het huisarchief Bronkhorst, vertoont als helmteeken in fallor een moorenkop (kop doch geen borstbeeld).

V a n H a t e r t (Gelderland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven: „in rood een zilveren geënte dwarsbalk". Helmteeken: een uitkomende zilveren griffioen met gouden bek en pooten.

Ofschoon deze familie haar naam ontleent aan het dorp Hatert in het Rijk van Nijmegen is toch de naam van ***Hatert*** niet juist en moet deze van ***der*** *Hautert* luiden en wel om de eenvoudige reden, dat dit dorp oudtijds Hautert heette.

De naam van Watert voor dit wapen ben ik behalve in het A. G. nimmer tegengekomen, daarentegen zeer vele malen den naam van ***der Hautert.*** Zoo voeren dit wapen ***Roloff Henricsz. van der Hautert,*** in 1419 en 1423 burggraaf van Nijmegen en richter in het Rijk van Nijmegen, diens broeder ***Deric van der Hautert,*** 19/6 1436, aan wien Deric van Groesbeke Rutgersoen ieder jaar 45 Overlentsche rijnsche gulden op het hooge altaar van St. Johans kerk te Nijmegen moet betalen en ***Henrick van der Hautert,*** 1/8 ***1453*** te Nijmegen. Als helmteeken voeren dezen geen uitkomenden griffioen, doch een uitkomenden leeuw, die dan eens gekroond, dans eens niet gekroond is.

Haverkamp (Holland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „in blauw een zilveren stappende eenhoorn op groenen grond, waarop achter den eenhoorn 6 gouden haveraren geplant, 3 rechts en 3 links".

Dit wapen is niet juist, het dier nl. is geen eenhoorn, doch een paard. Aldus gewijzigd, dus met het paard, voeren het ***Abraham Haverkamp,*** 5/4 ***1748*** te 's Gravenhage, op zijn zegel in het Archief van baljuw en leenmannen van Voorne, *Catharina Maria Haverkamp* weduwe ***Terwesten, 7/4 1745 te Delft, wier neef Mr. Johan van Renesse*** Secretaris van 's Gravenhage is, op haar lakafdruk in de Boedelpapieren van de Haagsche Weeskamer, Mr. Abraham *Haverkamp,* 26/2 1741 advocaat te Middelburg, op zijn lakafdruk in dezelfde Boedelpapieren, ***Everhard Haverkamp,*** 2/8 ***1774*** predikant te Nijmegen, op zijn lakafdruk in de Volmachten van de Geldersche Leenkamer en Mr. ***Sigeb. Abrah. Haverkamp,*** in 1775, 78, 80, 93 en 94 advocaat te Nijmegen en richter der heerlijkheid Groesbeek, op zijn lakafdrukken in meerdere verschillende bronnen. Deze laatste cacheteert 5/11 1778 met een wapen, waarop niet 6, doch slechts 3 aren midden achter het paard.

[1]) Dit wordt bevestigd door W. Wijnaendts van Resandt in zijn uitstekend werk „Geschiedenis en Genealogie van het Cleefsch-Zutphensche geslacht van Hasselt" (1934), p. 13, alwaar sprake is van een Romeinenkop. — Red.

Everard ***Haverkamp,*** van 1739 tot 1777 notaris te Amsterdam, voert meermalen ditzelfde wapen, doch een enkele maal ook niet anders dan een springend paard zonder meer.

De navolgende eigenaardigheid trok mijn aandacht. In de boven aangehaalde Boedelpapieren van de Haagsche Weeskamer ligt een brief, waarin de zoo even genoemde *Catharina* ***Maria Haverkamp*** weduwe *Terwesten* aan haren neef ***Johan van Renesse*** als postscriptum het navolgende meedeelt „mijn is geraade, dat ik de naam van ***Terwesten*** in Amsterdam niet joude gebruijke maar dat ik soude tijkenen C. *M. Haverkamp* weduwe Geraud. Soude UwE. D. het goed keure?"

2/5 1746 schrijft zij dan ook uit Amsterdam aan haren neef Mr. ***Constantijn Jacob*** van ***Renesse als C. M.*** *Geraud* en sluit dien brief met een lakafdruk, waarop het wapen ***Haverkamp,*** boven beschreven.

Mocht men dus ooit een wapen ***Geraud*** tegenkomen als hier boven op den naam ***Haverkamp*** beschreven, dan weet men, hoe de vork in de steel zit.

Van Hedikhuysen (Brabant).

Het Amorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „in blauw een gouden wiel". Evenzoo luidt de beschrijving in het werk van Rietstap, getiteld „de Wapens van den tegenwoordigen en vroegeren Nederlandschen Adel" op pag. 341 en in het onder redactie van Rietstap uitgegeven tijdschrift de Heraldieke Bibliotheek, jaargang 1876, pag. 269, alwaar gezegd wordt, dat dit een oud adellijke Meyerijsche familie is, gesproten uit de heeren van Heusden.

Dit wapen deugt niet, het wiel is vergezeld van eenige kleine blokjes, evenals dit het geval is met bijna alle Heusdensche families, die het wiel als hoofdfiguur in hun wapen voeren (voerden).

Reeds *Heijnman* ***van Hedichusen,*** in 1382, 1383 en 1410 Schepen van Heusden, voert het wiel vergezeld van 4 kleine blokjes en 1 klein omgekeerd 5-puntig sterretje en wel het sterretje boven rechts, 1 blokje boven links en 3 blokjes langs den benedenrand, op zijn 3 zegels aan charters in de archieven der kloosters Mariencroon en Mariendonck bij Heusden.

J. van Hedichuijsen, 3/6 ***1610*** wonende te St. Michiels Gestel als oudste zoon van den overleden kastelein en drossaard van Eeten en Meduwen, voert het wiel vergezeld van 5 kleine blokjes, waarvan 3 langs den bovenschildrand en 2 langs den benedenrand, zooals blijkt uit zijn lakafdruk in het Archief van het Huis Bergh.

V a n H e u m e n ('s Hertogenbosch).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „in blauw een gouden ster, vergezeld van 3 zilveren visschen, verticaal geplaatst en naar links gebogen".

Evenzoo vindt men dit wapen beschreven in de onder redactie van Rietstap gestaan hebbende Heraldieke Bibliotheek 1876, pag. 268, als wapen van eene voorname familie in de Meyerij van 's Hertogenbosch.

Slaan wij Taxandria 1902 op de pagina's 90, 91 en 93 na, dan zien wij daar op pag. 91 de zegels afgebeeld van Mr. *Herman van Heumen,* die 15/10 1583 benoemd werd tot Schepen van 's Hertogenbosch en van diens zoon Mr. ***Hendrik van Heumen,*** in 1608 benoemd tot Schepen en getrouwd met ***Wilhelmina Oem Danielsdr.***

Beide zegels vertoonen 3 verticaal geplaatste visschen, sterk naar links gebogen, die geheel aan dolphijnen doen denken. De zoon ***Hendrik*** voert deze 3 visschen zonder meer, doch de vader heeft daar aan toegevoegd een kleine ster, in het schildhart geplaatst. Duidelijk blijkt hieruit, dat wij in die ster niet

anders te zien hebben dan een persoonlijke bijfiguur, door den vader *Herman aan* het wapen zijner familie toegevoegd en dat deze ster dus, evenals dat zoo dikwijls met dergelijke in het schildhart geplaatste sterren het geval is., niets met het familiewapen te maken heeft.

Het wapen dezer familie ***van Heumen*** is dus niet anders dan de 3 verticaal geplaatste visschen en derhalve deugt de beschrijving ervan in het Armorial Général niet.

(Wordt vervolgd).

KORTE MEDEDEELINGEN.

Jan van Riebeeck.

Ons medelid, de Heer A. Merens, Consul der Nederlanden te Kaapstad, heeft ons bericht, dat er ernstige plannen bestaan tot oprichting van een Genealogisch Genootschap in Zuid Afrika, waartoe vooraanstaande personen uit dat land hun medewerking hebben toegezegd.

Voor een uit te geven Jaarboek wordt onze bemiddeling ingeroepen voor het verkrijgen van bijdragen. Zoo wordt ondermeer gewenscht in het eerste Jaarboek een degelijk opstel, uit nieuw bronnen-onderzoek, over de afstamming van ***Jan*** van ***Riebeeck,*** den Stichter van de Kaapkolonie.

In verband hiermede worden leden, die hiertoe bouwstoffen zouden willen leveren, verzocht den Hoofdredacteur van het Maandblad daarvan in kennis te stellen, opdat samenwerking worde bevorderd en dubbel werk worde voorkomen.

Het huis Poelenburg onder Heemskerk.

In het protocol van den Alkmaarschen notaris C. J. Baert (Inventaris no. 94) bevindt zich een acte d.d. 22 September 1626 ter uitvoering van ***een*** sententie van den Hoogen Raad van 21 December 1619 met betrekking tot den verkoop van allodiale goederen behoorende tot de hofstede Poelenburg onder Heemskerk (vgl; Tegenw. Staat, XVIII, Holland, bl. 237), waarin o.m. voorkomen als belanghebbenden de E. Erentf. ***Hendrik van der Hoeve*** toe der Hoeve, dijkgraaf in de Limesz, vader van zijn onmondige kinderen, als erven van Vrouwe *Christina Similings,* in leven weduwe van den Manhaften jhr. ***Pieter Sedlnitski,*** heer van Choltitz en Füllstein en gouverneur van Grave (zijn gevolmachtigde is ***Pieter Gielis,*** griffier van den Raad van Brabant, te 's-Gravenhage) en ***Boudewijn van*** *Rietwijk,* stadhouder van de Leenen van de Grafelijkheid van Egmond, te Alkmaar, pro se en qq (als voogd over de kinderen van zijn overleden broeder *Cornelis van Rietwijk*).

Blijkens een acte v. denzelfden notaris v. 14 Sept. 1626 transporteerde toen voornoemde ***Boudewijn (Willemsz.) van*** *Rietwijk* voor zich en uit naam v. *Willem v. Rietwijk,* den zoon v. wijlen zijn broeder *Cornelis,* aan ***Jacob (Florisz.) Barthoutsz.*** *(Speyart alias) van Teijlingen*[1]) huis en hofstad Poelenburg, welke goederen nogmaals in een acte v. dien notaris ter sprake komen d.d. 1.3 Juli 1627.

De relatie van de gebroeders *Van Rietwijk* tot het. h. Poelenburg is klaarblijkelijk ontstaan door hunne moeder *Catharina* ***van Poelenburg Boudezvijnsdr.*** (Bij S. van Leeuwen, Batavia Illustrata, bl. 1049 en 1071 heet zij ten onrechte *Willemina van Poelenburg,* vgl. acte v. 21 Dec. 1588 v. notaris H. v. Zeevanck te Alkmaar).

Kan iemand misschien nog nadere genealogische bijzonderheden over den gouverneur van Grave [2]), zijn weduwe en speciaal over den dijkgraaf Van ***der Hoeve*** mededeelen?

MR. J. BELONJE.

[1]) Aanvulling. Ned. Adelsboek 1917, XV, bl. 319 sub V.

[2]) Hij † 13 Augustus 1610, was sergeant-majoor-generaal bij den tocht naar Vlaanderen in 1600, vgl. J. Bosscha: Neerlands Heldendaden te Land, I, Leeuwarden 1870, bl. 252 en vooral [Mr. C. L. Schuller tot Peursum] Verz. Berigten o.d. Krijgsbevelhebbers bij Nieuwpoort, Utrecht 1836, bl. 13, 14.

Van Duivendrecht-Hubert.

(LV, 126).

Naar aanleiding van de mededeelingen van ons hooggeacht medelid, den Heer Muschart, nopens de wapens *Hubert* en van *Duivendrecht, zou* ik het volgende willen opmerken.

Een aanwijzing, dat men in dit geval te doen heeft met eenzelfde familie onder twee benamingen, levert- misschien het feit, dat het wapen met de drie roskammen toegekend wordt aan *Levina* ***Huybrechts van Duivendrecht,*** in Ned. Adelsboek jg. 10 op blz. 193 vermeld als de echtgenoote van ***Jan Teding van*** *Berkhout (1547-1632).* Een hs. geslachtsregister T. V. B., vroeger in het bezit van wijlen ons medelid Jhr. Mr. E. H. E. Teding van Berkhout, vermeldt omtrent haar: „.... *Levina Hubert,* anders genaamt ***Huybrechts van Duyvendrecht,*** welke voerde tot wapen een wit veld, beladen met 3 zwarte Roskammen, 2 en 1 gesteld, dog sommige van dat geslagt voerden een Blauw veld met 3 witte Roskammen. ...". In haar grafschrift in de N. H. Kerk te Monnikendam (Gen. & Her. Tedenkw. in de kerken der Prov. N.-H., 1930, IV, blz. 133) heet zij ***Luyduwijn Ariaen Dochter*** en wordt haar sterfdatum als 20 Oct. 1601 gegeven.

Sommigen hebben gemeend, in haar een lid van het Zeeuwsche geslacht ***de Huybert*** te herkennen ; zoo wordt haar wapen op een 18e eeuwschen kwartierstaat in het bezit van de vereeniging Familie Merens aangegeven als dat met de drie gekroonde haringen.

A. MERENS.

Geraerds-Gerard.

(LV, 164).

Het wapen, met de drie penningen (of bollen) in de benedenhelft, komt ook voor in de alliantie-wapens ***de Geer*** en ***Gérard,*** in marmer gebeiteld op een schouw uit het Huis met de Hoofden te Amsterdam, thans in de Sophia Augusta-stichting in het Stedelijk Museum aldaar.

Een 64-kwartierenstaat van ***Laurens de Geer van Österby,*** van het jaar 1655, opgesteld door de wapenkoningen de Launay en Brenost de le Valz, thans in mijn bezit, vertoont ook dit wapen ***Gemrd*** met de penningen (of bollen). Hierop komt het echtpaar ***Laurent Gerard*** en ***Oda de la Fosse*** eveneens voor, n.l. als grootouders van genoemden Laurens de Geer. Deze Luiksche familie ***Gérard*** week met de Hervorming naar Holland uit en vestigde zich aanvankelijk te Dordrecht evenals de de Geers.

B. H. BOISSEVAIN.

Nieuwenkamp.

Ondertrouwd te Zwolle 7 Nov. 1716 (attestatie naar Heino 28 Nov.) ***Hendrik*** Jansen *Nieukamp,* wedr. in Heyno, en *Jannigjen* ***Jansen, j.*** d. aan de Bercum brugge alhier. De 21 Mei 1716 te Heino gedoopte dochter ***Aeltien*** zal dus nog uit het eerste huwelijk zijn — waarbij dient opgemerkt, dat het Herv. doopboek van Heino tot ongeveer 1734 toe alléén de namen der vaders en niet die der moeders vermeldt — en is vermoedelijk kort na de geboorte met haar moeder gestorven. Een momberstelling bij gelegenheid van ***Hendrik Nieuwenkamp***'s tweede huwelijk had te Heino althans niet plaats. (Vergel. Ned. Patriciaat 1927, generatie 11).

A. H.

Melaatschenhuwelijk. Gehuwd te Oudewater 19 Oct. 1625 Jan ***Pietersen van Gent*** Lep r o o s ende ***Erm Harmenssen van Padeborn,*** mede melaatsch.

W. A. VAN RIJN.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Blds-Bloos, (LV, 87, 111). Ons medelid de heer Ph. F. W. van Romondt deelde mij in 1918 het volgende mede:

Poorterboeck Sluis. Den 12e July 1725, prst de Hr. Hooghb van Hierschot.

Compareerde *Cornelis* ***Blois,*** oud ontrent 26 jaren, geboortigh van Willemstad, getrouwt met ***Adriana van de*** *Neste* fa. ***Joost van de*** *Neste,* overleden borger binnen dezer stede, en zijnde alhier geboren poorteresse, den welken declareerde te aanvaarden het poorterschap door zijn vrouw vnt. hem compet°. en heeft gedaan den Eed daartoe staende.

Batavia ***C.*** B. v. T. P.

Blois-Bloos. (LV, 86/87). Hoewel de voornaam niet klopt, is het volgende mogelijk van belang.

De fragment-genealogie de Vree in Heraldieke Bibliotheek 1881, pag. 234 vermeldt *Susanna* ***de Vree,*** huwt ***Adriaan*** *Blois,* raad van justitie en politie van Suriname, bij wien drie dochters, van welke in 1732 nog twee in leven waren. Zij was eene dochter van ***Dirk de Vree,*** commandeur van Arnhem, aldaar 28 Febr. 1666 gehuwd met ***Ermgard Helena, Tulleken,*** en een kleindochter van Mr. *Willem de* ***Vree*** en *Nalida* ***van Duns.***

Bajabang. W. PH. VEEREN.

Bouwens-van Nutt, Voorouders gevraagd van *Pieter Bouwens,* geb. Aken 2 Maart 1621, † Amsterdam 25 Oct. 1680, alsmede grootouders van zijne vrouw *Anna* Maria van *Nutt,* geb. Aken in Maart 1622, † Amsterdam 2 Jan. 1686, getr. ald. 11 Juli 1651, dr. van *Isaac* van ***Nutt,*** van Aken, en ***Anna de la Court.***

Huldenberg. Cte T. DE LIMBURG STIRUM.

Volgens Elias 11, p. 811 was *Pieter* ***Bouwens*** een zoon van ***Johannes Bouwens*** en ***Agnes*** *Simons.*

Red.

Fenema (van), ***Richard Brakenburgh*** (1650—1702), bekend schilder, huwde Leeuwarden 22-1-1671 *Alida* van ***Fenema Hendriksdr.*** Kan iemand mij het een en ander over haar en hare voorouders mededeelen ?

Heemstede. BRAAKENBURG VAN BACKUM.

Geep (de), (LV, 163). Zouden wij hier niet te doen hebben met een. sprekend wapen ? De geep is een vischsoort, die bij Bergen op Zoom gevangen wordt en daar ter stede een geliefd volksvoedsel vormt.

Den Haag. DEL CAMPO HARTMAN.

Hasevelt (van)-Sas. Voorouders in mannelijke en vrouwelijke lijn gevraagd van *Daniel* ***van*** *Hasevelt,* geb. te Ronsse, en van zijne echtgenoote (getr. Haarlem 7 Juli 1615) **Catharina** *Sas,* van Delft.

Huldenberg. Cte T. DE LIMBURG STIRUM.

Hasselman. ***Peternelta de Leeuw*** werd 1 Mei 1796 gedoopt (Herv.) te IJzendoorn als dochter van ***Willem de Leeuw*** en ***Hendrina Hasselman;*** getuige *Elisabet* ***Hassctman,*** huisvrouw van ***Hendrik Mekker.*** Gegevens gevraagd over het echtpaar ***de Leeuw × Hassetman*** en voorouders van Hendrina ***Hasselman.***

's Gravenhage. M. C. SIGAL.

Hemsinck. Kan iemand mij ook mededeelen: herkomst en voorouders van Ds. ***Wilhelmus*** *Hemsinck* ***of Hemsingh?*** Hij werd omstreeks 1635 geboren, studeerde te Groningen, trouwt *Johanna* ***Bottichius,*** was predikant: eerst te Vries, daarna te Zuid Laren. Emeritus in 1693, sterft hij op 1 Aug. 1694.

H. v. d. P. H.

Huygens. Ouders en grootouders gevraagd van *Hester Huygens,* † Arnhem 18 Febr. 1636, geh. met ***Willem van Raesfeld tot Cortenberg,*** die 20 Nov. 1638 in de ridderschap van Veluwe werd opgenomen. (Zie d'Ablaing, Riddersch v. Vel., p. 276).

Huldenberg. Cte T. DE LIMBURG STIRUM.

Keijser. ***Gerard Antoon*** *Keijser* kwam gedurende de regeering van Keizer Peter 11 (1727-'30) uit Nederland naar St. Petersburg, alwaar hij 1728 als graveur aan de academie der wetenschappen werd toegevoegd, maar reeds het volgende jaar naar den marinedienst overging. Na drie jaren verkreeg hij reeds den majoorsrang en was sindsdien onafgebroken bij de vloot in de Oost- en Witte Zee. Sedert 1740 was hij als kapitein ter zee bevelhebber van verschillende slagschepen, in 1757 werd hij benoemd tot vice-admiraal, en op 2 October van dat jaar tot opperbevelhebber van Kronstadt. Hij stierf aldaar op 1 Mei 1762. Hij trouwde in St. Petersburg ***Anna Gsell,*** geb. ***4*** Januari en gedoopt 16 Januari 1704 te Amsterdam, dochter van den kunstschilder Georg ***Gsett*** (geb. ***24*** Januari 1673 te St. Gallen, † 1740 in St. Petersburg) en ***Maria Gertrud von*** Loen (geb. 1671 te Frankfort en † 13 Mei 1713 te Amsterdam).

Uit het huwelijk *Keijser-Gsell* werden 1 zoon en 5 dochters geboren.

Waar en wanneer is *Keijser* geboren ?

Düsseldorf. J. HERDTMAN.

Krukland-Royer-Sperna Weiland. Wie waren de ouders van *Hermina* **Royer, geh. met** ***Albert Krukland,*** waaruit ***Jan Krukland, geb.*** Deventer 27-5-1792. Leden van de familie Royer, behandeld in N. P., waren toentertijd n.f. in Deventer woonachtig.

Marinus Antonie Sperna ***Weiland*** huwde Leiden 16-5-1870 Catharina Magdalena *Krukland* (1843-1880).

Wie kan mij aangaande de families *Krukland* **en** *Sperna* Weiland iets naders mededeelen.

Heemstede. BRAAKENBURG VAN BACKUM.

Lidth de Jeude (van)-Blancken. Te 's Gravenhage trof ik in een pension een paar geschilderde portretten aan, voorstellende een heer *Blancken* en diens echtgenoote, wier naam niet kon worden opgegeven, maar welk echtpaar de schoonouders (zouden) zijn van Mr. ***Johan Richard van L. de J.,*** secretaris van Tiel.

Reeds was op deze portretten een snoode aanslag gepleegd. Een firma te 's Gravenhage, die niet alleen een volledige woninrichting levert, maar ook voor een ahnengalerie schijnt te kunnen zorgen, had er een bod op gedaan, dat gelukkig (nog) was afgeslagen. Er zal nu òf een behoorlijke foto, òf een goede beschrijving van worden gegeven, zoodat de op-naam-stelling van een of anderen hapschaar althans gedeeltelijk zal worden verijdeld.

Gaarne zou ik daarna het volgende zien ingevuld:

Mr. ***Joh.*** *Rich.* ***van L. de J.*** huwt voor de tweede maal te ? den ? ***Cornelia Margaretha Johanna Btancken, geb. te*** ? den ?, overleden te ? den ?, dochter van ? Benevens allerlei gegevens over deze laatste ouders, wier beeltenis hierboven bedoeld wordt.

A. a. d. R. W. M. C. REGT.

Mepsche Hiddinge. Waaraan kan deze combinatie zijn ontstaan te danken hebben ? Ik vond :

1503 Mepsche ***Hiddinge,*** doet aan de Kerk te Norg een schenking, opdat men voor zijn overleden echtgenoote, *Alsken,* ten eeuwigen dage zal bidden.

1529 *Roleff* ***Hiddinck*** of Mepsche, procedeert tegen Crabbe A uckema.

Is ***Mepsche*** ook een vóórnaam ?

H. ***v.*** d. P. H.

Middelman. (LV, 63, 94). Aan wat ik, op de vraag van den Heer Müllers, over deze familie mededeelde, kan ik nog het volgende toevoegen :

Blijkens mededeelingen van Genera1 a.d. E. von Oidtman te Wiesbaden, die zich veel met de Erkelenzer schepenfamilies heeft beziggehouden, waren de Middelmans een Erkelenzer geslacht, dat reeds sinds 1463 in de magistratuur van dat plaatsje voorkomt. De voorouders van *Jan Middelman* × ***Catharina Hoeufft*** waren :

1. ***Heinrich*** *Middelman,* voogd van Erkelenz en Kruchten, 1463.

11. *Wilhelm* ***Middelman,*** gest. vóór 1518 × *Odilia.*

IJI. ***Gerard*** *Middelman,* in 1529 schepen van Erkelenz, gest. 30 April 1560 × ***Bela Venendey, zij*** dood vóór 1545.

IV. ***Mathys*** *Middelman,* in 1581 schepen van Erkelenz, gest. 19 Juni 1614 aldaar × ***Sophia Spiegel (zij*** ook uit een Erkelenzer geslacht), gest. 7 Nov. 1580.

V. ***Jan Middelman,*** gest. ***22*** Juli 1608, × te Heinsberg *Catharina* ***Hoeufft.***

Het verdere is gelijkluidend aan wat ik reeds publiceerde.

Opmerking verdient, dat ook Gen. von Oidtman *Wilhelm Beck* × ***Catharina Middelman*** als uit S t o 1 b e r g afkomstig noemt, er aan toevoegend, dat aldaar reeds in het begin van de 14e eeuw een *Wilhelm Beck* en diens gelijknamige zoon „Kupfermeister" waren. Ongetwijfeld zal het de moeite loonen een nader onderzoek te doen in de registers van Stolberg, daar dit de oplossing zal brengen van de nu nog onzekere onderlinge verwantschap der Becks, gouverneurs van Curaçao. Misschien heeft de Heer Müllers daartoe de gelegenheid?

Bloemendaal. ***C.*** VAN **WESSEM.**

Studler van Zurck, (LV 136, 175). 1. ***Anthony Studler van Zurck,*** tr. ***Maria Thibaut.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Anthony,*** volgt 11.
2. *Gaspar* ***Studler van Zurck,*** domheer te Utrecht, tr. N. van ***Lockhorst.***

II. ***Anthony Studier van Zurck,*** heer van Sweyburg en Bergen, ridder, meesterknaap van Holland, hoogheemraad van de Uitwaterende Sluizen, raad van Alkmaar, overl. Alkmaar 1, begr. Bergen 11 Jan. 1666, tr. *Susanna* ***Thibaut,*** overl. Apr. 1687, dr. van ***Adriaen Thibaut.***

Uit dit huweljik:

1. *Susanna Studler van* ***Zurck,*** ged. Leiden (Hoogl. K.) 14 Oct. 1636, tr. 1" 's Gravenhage (Gr.k.) 27 Febr. 1656 George ***de Hertoghe,*** heer van Valkenburg, etc., luit. kol., zn. van ***Jan*** en *Josina* ***de Bye,*** tr. ***2° Daniel van Hulsenbecck,*** woont 1691 te Emmerick.
2. ***Maria Lconora Studler van Zurck,*** ged. Leiden (Pietersk.) 2 Nov. 1639.
3. ***Anthonis Studler van Zurck,*** ged. Leiden (Hoogl.k.) 26 Oct. 1642, overl. Dec. 1691.
4. ***Maria Studler van Zurck,*** ged. Leiden (Hoogl.k.) 2 Febr. 1644.
5. *Maria* ***Elisabeth Studler van Zurck,*** ged. 's Gravenhage (Kloosterk.) 17 Jan. 1648.

6. ***Adriaen,*** volgt 111.

III. ***Adriaen Studler van Zurck,*** heer van Bergen en Hoogenhuysen, ged. 's Gravenhage (Kloosterk.) 12 Oct. 1649, ondertr. Alkmaar 9 Juli 1684 ***Adriana Eleonora*** van ***Teylingen,*** dr. van Cornelis en *Hester* ***de Bye.***

Uit dit huwelijk:

1. *Susanna* ***Cornelia Studler van Zurck,*** vrouwe van Bergen, geb. Alkmaar 4, ged. 6 Juni 1685, overl. 3 Mei 1707, tr. Bergen 23 Aug. 1701 *Lodewijk* ***Adriaen*** des H. R. Rijksgraaf van *Nassau,* heer van Blikkenburg en Zeist, ged. 's Gravenhage (Gr.k.) 8 Juni 1670, beschreven in de Ridderschap van Utrecht 1693, overl. 's Gravenhage 4 Mrt. 1752, zn van des H. R. Rijksgraaf ***Willem*** *Hadriaan* en *Elisabeth van der Nisse.*

Rotterdam. W. A. VAN **RIJN.**

Tromp. (L IV, 108). Aangaande de voorouders van den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden ***Charles Christiaan*** *Tromp,* wiens geslacht uit Zeeland afkomstig is, kan ik het volgende mededeelen :

1. *Willem Tromp,* woont te IJzendijke, × *Cornelia* ***de Jonge.***

II. *Jannis* ***Tromp,*** ged. IJzendijke 21-1-1725, † 1-8-1788, × als wednr. van Sara *Aartsen* ***(Haartsen) 2°*** St. Krius 25-4-1761 ***Janneke*** van ***Moerbeke,*** geb. St. Kruis 21-1-1741, dr. van ***Cornelis*** en ***Pieternella Brand.*** Zij hertr. IJzendijke 19-2-1792 ***Willem Leenhouts,*** wednr. van *Adriana* van ***de Veere.***

111. ***Willem*** *Tromp,* geb. IJzendijke 20-11-1777, † Hoofdplaat 18-4-1811, × IJzendijke 15-11-1797 ***Elizabeth Leenhouts,*** geb. ald. 29-8-1776 en ged. 1-9 d.a.v. dr. van ***Jannis (Pieterszn. ex Elizabeth*** *Kulderij*) en *Janna* ***van der Slikke*** (*Slijke*) (*Jansdr. ex Janna* ***de Meester).***

IV. *Jannis Tromp,* geb. IJzendijke 8-4-1798, Hoofing. bij den Waterstaat in N.-I., Ridder N. L., † Batavia 1860(?), × ***Maria Christina Keuchcnius,*** ged, Schiedam (Walekerk) 21-10-1792, † Batavia 27-4-1857, dr. van Dr. *Willem Mattheus* en *Adriana van Warmond.* (Zie geneal. Keuchenius in N. P. 1923).

V. ***Charles Christiaun Tromp,*** geb. Batavia 29-6-1830, Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, Ridder N. L., † Makassar 30-12-1884, × ald. (in extremis) 10-12-1884 de Jav. vrouw *Malatie,* met wettiging van zijn 21-11 t.v. erkenden zoon ***Barthus Jan Trontp,*** van wien afstammelingen in N.-1.

Volgens mondelinge overlevering zou het 'wapen dezer familie *Tromp* zijn: in blauw 3 trompetten van goud.

's-Gravenhage. Dr. A. **COSTER VAN VOORHOUT.**

Veer (de), (LV, 176). De t.a.p. verschenen stamreeks bevat verschillende onjuistheden, waaromtrent het volgende :

ad 1. ***Johann de Veer.*** Opgegeven wordt, dat hij omstreeks 1520 geboren zou zijn, hetgeen echter niet vaststaat en blijkbaar alleen op vermoedens gebaseerd is.

ad 11. *Gijsbert Jansz.* ***de Veer.*** Blijkens poorteracte Amsterdam dd. 5 Oct. 1601 is hij geboren te Schiedam; geboortedatum is volgens opgave van het archief der Doopsgezinde Gemeente te Danzig 14 Mei 1556. Dit geboortejaar wordt ook opgegeven in een stamreeks, samengesteld door een Abraham de Veer in het jaar 1843 te Danzig.

ad III. *Gijsbert* ***de Veer.*** Trouwt 1" ***Anna van Buygen*** (niet ***van Ruygen*** [1])).

ad IV. ***Debora (Ghisberts) de Veer.*** Is wel te Amsterdam gedoopt, doch niet op 7 Aug. 1642; dit is haar geboortedatum te Danzig. Hierbij dient nog opgemerkt te worden, dat er bij de doopsgezinden tusschen geboorte en doop een

tijdsbestek van 20 à 30 jaren ligt. Verwisseling dezer data kan dus tot geheel verkeerde conclusies leiden.

De doopdatum van haren echtgenoot ***Cornelius*** *Kauwenhowen* moet zijn 7 Juni 1671 (en niet 1641 [1])). Dus ook hier blijkbaar een verwisseling met geboortedatum. Dat 1642 onmogelijk het doopjaar van Debora kan zijn blijkt ook daaruit dat zij dan omstreeks 1612 of nog vroeger geboren zou zijn, hetgeen weer niet in overeenstemming is met het geboortejaar van haar vader Gijsbert,. nl. 7 Jan. 1600.

Het zoeken naar gegevens omtrent den onder 1 genoemden ***Jan*** (*Johannes*) de ***Veer*** 'in het archief te Schiedam heeft nog niet tot resultaat geleid.

Amsterdam W. H. VAN MAANEN.
J. H. DE VEER.

Vermeulen. (LV, 32, 56 en 95). De fichescollectie van het Landsarchief te Weltevreden geeft nog de volgende aanvullingen :

1. *Jan V.* ***(56*** sub 11) onderkoopman, werd 10 Mei 1757 overdrager van het equipagekantoor; 30 Juni 1766 koopman en 2e confrontist der Batav. Administratie-boeken ; schepen 21 Feb. 1769; ouderling geref. gemeente 7 Jan. 1774 ; boekhouder gen. en praeses college van boedelmeesteren 16 April 1776 ; als zoodanig bevestigd bij patriaschen brief van 12 Nov. 1776 ; ouderling a. v. 3 Dec. 1778 ; werd geassumeerd lid Raad van Justitie tot 5 Juli 1780; kap. stadspennisten 17 Jan. 1783; als zoodanig ontslagen 31 Maart 1786; hij ondertr. le. Batavia 9 Jan. 1768 *A.* ***P. Spiesser,*** geb. Batavia, jd.

Zij werd begr. Holl. Kerkhof ald. 7 Jan. 1777 uit woonhuis Tijgersgracht; hij ondertr. Batavia 2e 5 en huwde ald. (Holl. kerk) 20 April 1777 *M. C.* ***Fabre,*** wede. ***Pierre Jean Louis de Filliettaz***; met zijn 2e vrouw test. hij te Batavia 5 Juni 1777 voor nots. Mr. Anthony Cornelis Verspyck en hij † Batavia Tijgersgracht 25 Dec. 1787, begr. ald. Binnen Portug. Kerkhof 26 Dec. d.a.v. in graf 2 Lr. Zijn erfgenamen waren zijn zoon ***Jan Pieter*** *Vermeulen,* te Rotterdam, en hare erfgen. de kinderen van haren'eersten man ***de Filliettaz*** vd. nl. ***Jeannette Wilhelmina Maria*** en *Reynier* ***Jean Louis de Filliettaz.*** Op ***20*** Jan. 1786 voegde zijn vrouw aan dit test. een codicil toe.

Uit het eerste huwelijk van Jan. V. en A. P. Spiesser werd nog geb. ***Adriaan*** *Herbert Vermeulen,* ged. Batavia 30 Nov. 1771 en begr. Holl. Kerkh. alcl. 18 Feb. 1773 in eigen kelder van zijn vader N. 0. Zijde no. 50.

Jan V. en Anna Petronella Sp. adopteeren Batavia 17 April 1776 (Notaris Mr. H. Scheltus no. 12003) ***Jan*** *Willemsz. V.,* oud ruim 11 m., zn. van de vrije vrouw (onchristen) *Saphira van* ***Batavia.***

Jan ***Pieter V. (a.v. 56*** sub II), drossaard van Tilburg, deed afstand van zijn kapitaal bij de Weeskamer te Batavia op 28 Dec. 1793 ten voordeele van Mr. Jacobus Blaauw.

Kol. 56 a.v. 11 bis. Hij heet ten rechte *Herbert Vermeulen,* was ass. 0. 1. Comp. toen hij 29 Aug. 1740 onderkoopman en boekh. 'van de Wapenkamer werd ; dispencier en pakhuismr. van Japan 26 Mei 1750; als zoodanig bevestigd 14 Mei 1751; koopman op die diensten 23 Juni 1752; krijgt de survivance van de opperhoofdij 6 Maart 1753; opperkoopman en opperhoofd van Japan 11 April 1755; van dien handel ontslagen 8 April 1760 en naar Nederland verlost 16 Sept. 1760.

Als opperkoopman en opperhoofd over den Handel op Japan ondertr. hij Batavia 24 Feb. 1759 en huwde hij ald. 14 Maart 1759 ***Anthonia D. Stein van Gollenesse,*** wed. koopman en le suppoost Comt. gen. schepenen van Batavia ***Gerard van der Does.***

Batavia C. B. v. T. P.

[1]) Dit was een drukfout. De copie van den Heer V. is t.d.a. juist. Red.

Wael (de)-van Baersdorp, Ouders en grootouders gevraagd van ***Michiel de Wael,*** uit Haarlem, en zijne echtgenoote *Cunilia van* ***Baersdorp,*** uit Leiden, die 22 April 1625 te Haarlem in het huwelijk traden.

Huldenberg. Cte T. DE LIMBURG STIRUM.

Michiel de Wael was een zoon van ***Jan de*** *Wael* ***Michielsz.,*** raad, schepen en burgemeester van Haarlem, Gedeputeerde ter Generaliteitskamer, † Haarlem 2 Sept. 1618, 'en van *Cornelia Anthonisdr. Juyst,* en kleinzoon van *Michiel de* ***Wael,*** uit het bekend patricisch Amsterdamsch geslacht, geb. 1527, die zich te Haarlem vestigde, kapitein der burgerij ald. in 1573, en van ***Anna Coenendr.*** *Hasselaer,* geb. 1537, † 1558. (Zie Elias 1, pp. 127 e.v.).

C *u* n era van ***Baersdorp*** was eene dochter van ***Jan*** *Jansz.* ***van Baersdorp,*** geb. Leiden 1565, schepen en burgemeester ald. (zoon van Jan *Jansz.* van ***Baersdorp,*** burgemeester van Leiden) × 20 Juli 1591 ***Dirckgen Claesdr. van Heentskerck,*** geb. 1568, begr. 0. K. Amsterdam 17 Oct. 1624, dochter van *Claes Simonsz van Heemskerck,* raad en schepen van Amsterdam, Gedeputeerde ter Rekenkamer van Holland, geb. Leiden 15 Sept. 1536, † Amsterdam 21 Aug. 1616 en in 1558 gehuwd met *Hillegond* ***Pieter Fopsdr.,*** begr. N. K. Amsterdam 2 Juni 1575. (Zie Elias 1 pp. 76 e.v.).

Red.

Walré (van). ***David Braakenburg (1733-1781)*** huwde Haarlem 6-5-1759 *Cornelia* van *Walré* (wapen met de 'keper), ged. 5-6-1735, begr. 7-4-1794 in de St. Bavokerk te Haarlem, dr. v. ***Jan*** en ***Dina van Dijk.*** Wie waren háre voorouders?

Heemstede. BRAAKENBURG VAN BACKUM.

Woestenraedt (Weustenraad). Hoe is het wapen van deze Maastrichtsche familie ?

Groenlo. F. J. H. BANNINC.

Onbekend wapen. Bij afbraak van woningen te Goor in dit voorjaar kwam eene haardplaat voor den dag met wapen, daarboven het jaartal 1629, daaronder de letters A. B. Het wapen vertoont in kwartier 1 en 4 eene hand, 2 en 3 een leeuw; helmt. de hand. In Goor stelt men veel belang in de oplossing ; welke familie voerde dit wapen?

Leiden. BIJLEVELD.

INHOUD 1937, No. 6.

Bestuursberichten. — Genealogie van het geslacht Farret, door J. D. Uhlenbeck. — Eenige mededeelingen omtrent Delftsche de Bye's en hun magen, door Dr. P. G. F. Vermast. — De afstamming van het geslacht Labrijn, door Dr. H. W. van Tricht. — Grafzerken in de Groote Kerk te Breda, door J. C. P. W. A. Steenkamp. — Familie-aanteekeningen van den Hove, medegedeeld door Jhr. P. Beelaerts van Blokland. — Nakomelingen van Pieter Adriaansz. Karre, medegedeeld door Mr. W. de Vries. (Vervolg). — Het geslacht of de geslachten Perk, door Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel. (Vervolg). — Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, door R. T. Muschart. (Vervolg). — Korte mededeelingen : Jan van Riebeeck; Het huis Poelenburg onder Heemskerk ; Van Duivendrecht-Hubert ; Geraerds-Gerard ; Nieuwenkamp; Melaatschenhuwelijk. — Vragen en antwoorden : Blois-Bloos ; Bouwens-van Nutt ; Fenema (van) ; ; Geep (de); Hasevelt (van)-Sas; Hasselman ; Hemsinck; Huygens ; Keijser ; Krukland-Royer-Sperna Weiland; Lidth de Jeude (van)-Blancken ; Mepsche Hiddinge ; Middelman; Studler van Zurck; Tromp; Veer (de) ; Vermeulen . Wael (de)-van Baersdorp ; Walré (van) ; Woestenraedt (Weustenraad). — Onbekend wapen.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, ***Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.***

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

NO. **7.** **LVe Jaargang.** Juli **1937.**

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

Ir. H. M. ANDRÉE WILTENS ..... *Voorburg. Heerenstraat 55.*

Jhr. P. P. DE BEAUFORT ..... *Driebergen-Rijsenburg.* **Burgemeester.** *Huize Sparrenoord.*

A. B. G. Baron VAN DEDEM ..... *Aerdenhout. Huize Nyenberg, Boekenrodeweg.*

Mr. A. W. L. TALMA STHEEMAN ..... *Amsterdam. de Lairessestraat 47.*

Jhr. Mr. C. J. A. DEN TEX ..... *Bloemendaal.* **Burgemeester.** *Potgieterweg 3.*

Adreswijzigingen.

J. VAN ARKEL ..... *'s-Gravenhage. Sijzenlaan* 45.

Mr. J. P. J. GEWIN ..... *'s-Gravenhage. Javastraat 90 A.*

F. K. Baron VAN DEDEM (rectificatie) . *Laag Zuthem (0.). Huize de Colckhof.*

W. F. DEL CAMPO HARTMAN ..... *Batavia C. p/a. Ned. Ind. Escompto Mij.*

J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT ..... *Rotterdam. Heemraadssingel 208.*

TH. H. L. C. KUNTZE ..... *Wassenaar. Klein Perseynlaan 6.*

Ir. M. A. VAN NOORDEN ..... *'s-Gravenhage. Kwartellaan 20.*

Mr. IJ. H. M. NIJGH ..... *'s-Gravenhage. Roelofsstraat 127.*

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Vir kus, F. Adams. The handbook of American genealogy. Chicago [1937]. dl. 111.
(Ruil „The Institute of American genealogy").

Röme r, L. S. A. M. von. Feestrede uitgesproken ter gelegenheid van het huwelijk van H.K.H. Prinses Juliana en Z.D.H. Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld op 7 Jan. 1937. [Malang 1937]. *(Geschenk* van *den Schrijver).*

Röme r, L. S. A. M. von. Eenige kwartierstaten van Z.D.H. Prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld. [Malang 1937]. *(Geschenk van den Schrijver).*

Lauwer y s, J. Het testament van Joost de Lalaing († 1483). Met inl. door A. Cassiman. [z. pl.] 1935.
Overdr. uit „Bijdr. tot de geschiedenis der stad Deinze", jrg. 11. *(Geschenk van den Schrijver).*

Wynaendts van Resandt, W. Verdere onderzoekingen naar de afstamming van het geslacht Kolff. [Tiel] 1937. Familie-Vereeniging „Kolff", VIII.
(Geschenk van de fam.-vereeniging „Kolff").

[Sasse van IJsselt, A. van, M. R. Idema Greidanus]. Genealogie der familie Bacx van Herenthals. [z. pl. 1936, 1937].
Overdr. uit „Taxandria", 1936, 1937.
(Geschenk van Zr. *M. R. Idema Greidanus).*

Mededeelingen der familie-vereeniging Kalff. Hillegersberg 1937. No. 15. *(Geschenk* van *de fam.-vereeniging Kalff).*

Meyjes Jr., J. Vervolg der genealogie van het geslacht Meyjes (Posthumus Meyjes, van Oostrom Meyjes) en van daaruit in de vrouwelijke lijn ontsproten takken ; met aanteekeningen daarop over de jaren 1909-1935. Apeldoorn 1936. Dl. 111. Waarin zijn opgenomen de reproducties van 7 portretten in olieverf en 14 genealogische staten.
(Geschenk van den Schrijver).

Krige, J. D. A. Die Franse familiename in Suid-Afrika (van vóór 1800) etimologies verklaar. Pretoria 1936.
(Geschenk van den Schrijver).

Jan Pieterszoon Coen 8 Jan. 1587-21 Sept. 1629. [Rotterdam 1937].
Overdr. uit „de Nieuwe Rotterdamsche Courant", 8 Jan. 1937. *(Geschenk van den Heer J. J. Vürtheim Gzn.).*

C oever den, F. D. W. H. van. Hutten-Klaos. Hengelo [z. j.]. *(Geschenk van den Heer W. J. J. C. Bijleveld).*

H o f f m a nn, G. E. Die Quellen zur Kieler Familiengeschichte. Kiel 1936.
Overdr. uit „Mitt. der Gesellsch. f. Kieler Stadtgeschichte", 1936. *(Geschenk van den Schrijver).*

C o c q d'A r m a n d v i 11 e, J. H. I. le. Etude héraldique sur les familles nobles de l'ancienne généralité de Caen. Bruxelles 1934. ***(Geschenk van den Schrijver).***

Cocqd'Armandville, J. H. 1. le. Etude historique et généalogique sur les de Co(c)q et les seigneurs d'Armanville ... de Normandie. Essai de reconstruction de l'histoire de la famille le Cocq d'Armandville. [Bruxelles 1937]. 2e uitg.
(Geschenk van den Schrijver),

Co c q d' A r m a n d v i 11 e, J. H. I. 1 e. Notes généalogiques concernant des le Co(c)q et les d'Hermanville de la Basse-Normandie d'avant la grande révolution. [Bruxelles 1936].
(Geschenk van den Schrijver).

S c h r a s s e r t, J. Hardevicum antiquum ofte beschryvinge der stadt Harderwyck. Harderwyck 1732. 2e dr. 2 dln. 1 bd.
Dl. 1. Begrypende de oude ende uytterlijcke gedaante der stadt en schependom enz.
Dl. II. Begrypende de gedenckwaerdigste saecken van tyd tot tyd tot desen huydigen dag toe.
(Geschenk van Jhr. Mr. Dv. N. C. de Gijselaar).

H eur n, J. H. van. Historie der stad en meyerye van 's Hertogenbosch, alsmede van de voornaamste daaden der Hertogen van Brabant. Utrecht 1776-1778. 4 dln.
Dl. I. Beginnende van de vroegste tyden af tot het jaar 1555.
Dl. II. Beginnende in het jaar 1555 tot het jaar 1648.
Dl. III. Beginnende met het jaar 1648 tot het jaar 1729.
Dl. IV. Beginnende met het jaar 1749 tot het jaar 1766.
(Geschenk a.b.).

H o o f, E. v a n d e n. Historie der vermaerde zee- en koopstadt Enkhuisen, vervaetende haere herkomste, en voortgangh mitsgaders verscheide gedenkwaerdige geschiedenissen, aldaer voorgevallen. Enkhuisen 1666. 2 dln. 1 bd.
(Geschenk a.b.).

B ee km an, M. Beschreiving van de stad en baronnie Asperen. Vertoonende haare oudheid, gebouwen, hooge, en verdere regeering, ens. Utrecht 1745. *(Geschenk* ***a.b.).***

R e v i u s, J. Daventriae illustratae sive historiae urbis Daventriensis. Lugduni Batavorum 1651. ***(Geschenk a.b.).***

Jurisprudentia heroica sive de jure Belgarum circa nobilitatem et insignia. Bruxellis 1668. 2 dln. *(Geschenk* ***a.b.).***

G y s e 1 aar, N. d e. Specimen juridicum inaugurale, de fore mercatorio (vulgo bursa). Lugduni Batavorum 1832. Proefschrift Leiden. ***(Geschenk*** a.b.).

L o o s j es, A. Gevaarts en Gyzelaar. Tooneelspel. Haerlem 1786. ***(Geschenk a.b.).***

Gy s el a a r, C. de. Specimen juridicum inaugurale de indole quorundam tacitorum pignorum celebriorum. Lugduni Batavorum 1774. Proefschrift Leiden. *(Geschenk* ***a.b.).***

N i s p e n tot Sevenaer, E. van. Maastrichtsche grafsteenen. [z. pl. 1936].
Overdr. uit „Publ.... dans le Limbourg", LXXII.
(Geschenk van den Schrijver).

Catalogus van werken over Noord-Brabant aanwezig in de boekerij van het Prov. Genootschap van K. en W. in Noord-Brabant. ['s-Hertogenbosch] 1937.
(Ruil Prov. Gen. van K. en W. in Noord-Brabant).

Lab rij n, P. C. De oudste generatiën van het geslacht Labrijn (Tak Labrijn) in Nederland. [den Haag 1937].
(Geschenk van den Schrijver).

B e m m e l e n, J. F. v a n. Hoornsche families. [z. pl. 1937].
Overdr. uit „Mensch en maatschappij", 1937.
(Geschenk van den Schrijver).

H o u t te, H. van. Tafels van de resolutieboeken der Staten van Vlaanderen. Brussel 1936. dl. 1.
Kon. Belgische Academie, Kon. Commissie voor gesch. dl. I, 1580—1583 en 1614-1631.
(Ruil „Kon. Belgische Academie").

Linden, H. van der. Itinéraires de Charles, Duc de Bourgogne, Marguérite d' York et Marie de Bourgogne (1467 -1477). Bruxelles 1936.
Académie royale de Belgique, Commission royale d'hist.
(Ruil a.b.).

V ü r t h e i m G z n., J. J. Latenstein [z. p. 1937].
Overdr. uit „Bijdr. en Meded. Gelre", XL.
(Geschenk van den Schrijver).

Kr e c ke, H. Der Hollander Zweig der Familie Krecke. [Frankfurt a.M. 1935].
Overdr. uit „Krecke'sche Familien-Nachrichten", 1935.
(Geschenk van den Schrijver).

[Voss, A. L. H e e r m a van]. In memoriam Dr. S. A. Waller Zeper. [z. pl. 1937].
Overclr. uit „Ned. Archievenblad", 1937.
(Geschenk van den Schrijver).

Vos s, A. L. H eer ma van. In memoriam Dr. S. A. Waller Zeper. [z. pl. 1937].
Overdr. uit „de Vrije Fries", XXXIV.
(Geschenk van den Schrijver).

Vos s, A. L. H e e r m a van. De inpoldering van de Wargaster Meer en Paulus Jansz. Kley. [z. pl. 1937].
Overdr. uit „de Vrije Fries", XXXIV.
(Geschenk van den Schrijver).

Sasse van IJsselt, A. F. 0. van. Gedenkschrift van het Prov. Genootschap van K. en W. in Noord-Brabant.. . ter gelegenheid van zijn honderdjarig bestaan. Bergen op Zoom [1937].
Overdr. uit „Taxandria", XLIV.
(Geschenk van den Schrijver):

Jaarverslag over 1936 van de afd. voor bio-genealogie [van het] Ned. Inst. voor erfelijkheidsonderzoek bij den mensch en voor rassenbiologie. ['s-Gravenhage 1937].
(***Geschenk van Prof. Dr. J. F. van*** *Bemmelen).*

Mi ede m a, A. S. Het wapen van Heerenveen. Waarom geen gebroken rad ? [z. pl. 1937].
Overdr. uit „Nieuwsblad van Friesland", 29 Jan. 1937.
(Geschenk van den Schrijver).

Am b u r g e r, E. Johann Böcker von Delden und Seine Nachkommen in Russland. [Kopenhagen 1935].
Overdr. uit „Personalhistorisk Tidsskrift", 1935.
(Geschenk van Prof. Dr. J. F. van Bemmelen).

A l p h e n, M. W. L. v a n. Nieuw kerkelijk handboek, omvat. tende al de door den Staat gesubsidieerde prot. kerkgenootschappen. 's-Gravenhage 1878.
(Geschenk van Mr. J. Brunt).

V ü r t h e i m G z n., J. J. Herkomst en wapen van het Bossche geslacht van Bruggen. [z. pl.] 1936.
Overdr. uit „Taxandria", 1936.
(Geschenk van den Schrijver).

Provinciale Zuid-Hollandsche Archeologische Commissie. Verslag over 1936. [Den Haag 1937].
(Geschenk van de Prov. Zuid-Hollandsche Arch. Comm.).

[Jeelof, W., Y. de Vries Bzn., A. Tigler Wy-b r a n di]. Gedenkboek uitgeg. ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van het Klaas Tiglerleen te Leeuwarden 1832—1932. [Leeuwarden 1934].
(Geschenk van de Beheerders van het Klaas Tiglerleen).
Sc h r amm, P. E. A history of the English coronation, translated by L. G. Wickham Legg. Oxford 1937.
(Geschenk van Mr. N. van Hasselt).

Deutsche Ahnentafeln. Unter Schriftleitung von J. Hohlfeld, K. Steinmüller u. F. Wecken. Leipzig 1937. dl. 11, afl. 2.
Stamm- u. Ahnentafelwerk der Zentralstelle f. Deutsche Personen- u. Familiengeschichte, VIII.

Kop pens t einer, R. Die Ahnentafel des Führers. Leipzig 1937. Stamm- und Ahnentafelwerk der Zentralstelle f. Deutsche Personen- und Familiengeschichte, Bd. X111.

K e n f e n h e u e r, J. J. Alphabetisches Namenregister bürgerlicher deutscher Wappenvorkommen. Hoffnungsthal-Köln 1937.

Gebhardt, P. von u. C. Pfingsthorn. Ahnentafel Heinrich Wolfgang Seidel und Ina Seidel. Leipzig 1937.
Ahnentafeln berühmter Deutscher, IV. Folge, 3.

B l o k, P. J. Geschiedenis van het Nederlandsche Volk. Leiden [1912]. Ze dr. 4 dln.

Hop f, H. Die Freie Stadt Danzig, Stadt- und Landgebiet. Leipzig 1937.
Familiengesch. Wegweiser durch Stadt und Land, VI.

D r äge r, W. Das Mindener Domkapitel und seine Domherren im Mittelalter. [Minden 1936].
In : Minderer Jahrbuch, VIII.

Jaarlijksche Algemeene Vergadering,
gehouden te 's-Gravenhage op 29 Mei 1937.

Aanwezig de leden: Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland (Eerelid), Mevrouw A. C. Boogaard geb. Bosch, D. J. M. A. Braakenburg van Backum, Jhr. Mr. P. A. J. van den Brandeler, W. J. J. C. Bijleveld, Ir. D. W. van Dam van Hekendorp., Mdr. F. Daniëls, H. Donkersloot, Prof. Jhr. Dr. G. J. Elias, Jhr. 1. F. Burmania van Humalda van Eysinga, H. A. C. Fabius, G. F. E. Gonggryp, Ir. M. R. Idema Greidanus, J. de Groot, Mr. A. Haga, R. A. Baron van Hardenbroek van Hardenbroek, W. F. del Campo Hartman, F. Hers, Jhr. J. A. Hoeufft, J. W. P. van Hoogstraten, Mr. E. J. Th. à Th. van der Hoop van Slochteren, J. Kalff J.Azn., E. J. Koppeschaar, Mr. N. G. van Taack Tra Kranen, P. C. Labrijn, Dr. L. W. A. M. Lasonder, Jhr. W. J. P. van Rheineck Leyssius, Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius, H. J. van 't Lindenhout, Dr. Th. R. Valck Lucassen (Voorzitter), Jhr. Mr. Dr. A. J. C. Rethaan Macaré, Jhr. P. H. A. Martini Buys, G. Haitsma Mulier, Jhr. G. A. van Nispen, Jhr. J. J. Ploos van Amstel, Mej. Mr. E. C. M. Prins, A. F. J. Romswinckel, W. A. van Rijn, M. C. Sigal, H. J. A. van Son, J. C. P. W. A. Steenkamp, A. P. M. 4. Storm de Grave, Jhr. H. Trip, Dr. C. L. Torley Duwel, J. J. Vürtheim Gzn. en H. Wesselius.

De Voorzitter opent de vergadering en doet alvorens tot het behandelen van de agenda over te gaan eenige mededeelingen.

In de eerste plaats herinnert spreker er aan dat in de bijzondere algemeene vergadering van 8 Mei besloten werd tot de instelling van eene commissie van 5 leden, welke zal onderzoeken of en in hoeverre er wijzigingen dienen te worden gebracht in den inhoud van het Maandblad en in de statuten van het Genootschap. Spreker stelt met voldoening vast, dat alle hiertoe aangezochte leden hunne benoeming hebben aanwaard. (Zie over de samenstelling dezer commissie het Bestuursbericht in het vorig nummer).

De tweede mededeeling van den Voorzitter betreft de bekende bibliotheek van Dam.

Deze belangrijke bibliotheek, destijds met zooveel liefde door wijlen ons lid van Dam samengesteld en velen onzer bekend door de hulpvaardigheid waarmede deze steeds ter beschikking van onze leden werd gesteld, dreigde te worden geveild en naar alle hoeken te worden verspreid. Gelukkig echter is het het Bestuur mogelijk geweest zulks te beletten en de bibliotheek voor het Genootschap te verkrijgen. De bibliotheek van het Genootschap is daardoor met eenige duizenden, deels zeldzame boeken verrijkt. Dat zulks het Bestuur mogelijk is geweest, hebben wij te danken aan de buitengewoon royale hulp van een onzer leden, die echter, hetgeen ons spijt, niet wenscht, dat zijn naam genoemd wordt.

De Voorzitter is overtuigd dat de leden met het Bestuur deze zeer belangrijke gift op hoogen prijs stellen.

Het spreekt van zelf dat eene zoo groote vermeerdering van onze bibliotheek extra kosten met zich medebrengt, niet slechts wat betreft opstelling en vertimmering van kasten, maar vooral door de continuatie van verschillende abonnementen welke zij medebrengt. Het is daarom dat spreker een beroep doet op de leden om het zoogenaamde Feithfonds, d.w.z. het boekenfonds dat destijds is opgericht na den dood van onzen bibliothecaris Feith, met geldelijke bijdragen te steunen.

Thans wordt overgegaan tot behandeling van de punten van de agenda.

De notulen van de vorige vergadering, welke reeds in het Maandblad zijn gepubliceerd, worden gearresteerd.

De secretaris leest het jaarverslag voor, dat wordt goedgekeurd. Het is hieronder afgedrukt.

De commissie voor het nazien van de rekening, bestaande uit Jhr. Mr. P. A. J. van den Brandeler en Jhr. G. A. van Nispen, brengt bij monde van eerstgenoemde verslag uit. Spreker deelt mede dat de commissie geen enkel bezwaar heeft tegen de rekening en voorstelt den penningmeester te déchargeeren. Spreker wil het hier echter niet bij laten en de bij-

zondere waardeering uitspreken voor de wijze waarop de heer Trip zijn taak heeft vervuld. Het was een genoegen de rekening **na te zien,** niet slechts wegens de goede zorg en de accuratesse waarmede alles is bijgehouden, maar ook wegens de helderheid en overzichtelijkheid. De geheele gestie van den penningmeester draagt den stempel van correctheid en keurige uitvoering.

Tot leden van de commissie welke met het nazien van de rekening van het volgend jaar wordt belast, werden op voorstel van den Vorrzitter aangewezen de Heeren Jhr. Mr. P. A. J. van den Brandeler en Mr. N. G. van Taack Tra Kranen.

Het vierde punt is de verkiezing van een drietal bestuursleden.

Alvorens hiertoe over te gaan wenscht de Voorzitter afscheid te nemen van den heer Storm de Grave als bestuurslid. 13 jaar is deze lid van het bestuur geweest en toen hij nog in den Haag woonde was hij belast met de functie van bibliothecaris, een functie welke hij op zeer verdienstelijke wijze heeft vervuld. Het Bestuur scheidt dan ook met moeite van den Heer Storm de 'Grave, nu deze zich definitief in Brussel heeft gevestigd, maar heeft de gelegenheid te baat genomen hem tot correspondeerend lid te benoemen in de overtuiging, dat hij als zoodanig te Brussel nuttig werk zal kunnen verrichten.

De heer Storm, voor wien deze benoeming eene volkomen verrassing is, aanvaardt haar met veel genoegen.

Thans wordt overgegaan tot de verkiezing van een bestuurslid wegens het periodiek aftreden van den heer van Son. Deze wordt zonder schriftelijke stemming bij applaus herkozen.

Vervolgens wordt met 38 van de 45 uitgebrachte stemmen de heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt gekozen in de vacature Storm de Grave en met 37 van de 45 stemmen Mr. A. F. van Lakerveld in de vacature de Monté verloren.

Thans stelt de Voorzitter het 5e punt van de agenda, de algemeene rondvraag, aan de orde.

De heer Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland vestigt de aandacht van het Bestuur op de afgrijselijke heraldieke voorstellingen welke men tegenwoordig allerwegen te zien pleegt te krijgen. Men krijgt den indruk, dat er geen goede heraldieke teekenaars hier te lande zijn, hetgeen een groot gemis is. Toch zijn er zooveel jonge artisten die door „Kunst in nood" worden ondersteund. Kan een hunner niet in deze richting worden opgevoed, althans van de zijde van het Bestuur, b.v. door het doen tentoonstellen van goede modellen, worden aangemoedigd zijne talenten in die richting te ontwikkelen?

De Voorzitter zegt toe dat het Bestuur in overweging zal nemen wat terzake zou kunnen worden gedaan. Het Rijk, wiens organen zoo vaak op grove wijze tegen de regelen der heraldiek zondigen, zou hier het goede voorbeeld moeten geven.

De Heer Vürtheim meent dat het kwaad schuilt in het feit dat zoogenaamde artisten den Rijksambtenaren iets aanpraten. Men dient verbetering te zoeken door eenige leiding te verkrijgen over hetgeen er aan de Academie voor beeldende kunsten wordt gedoceerd. In een klein boekje waren aan de hand van goede afbeeldingen de beginselen der wapenkunde neer te leggen. Misschien zou er op die wijze langzamerhand verbetering intreden.

De Voorzitter sluit thans het officieele gedeelte der vergadering en geeft het woord aan den Heer Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop van Slochteren, die eene buitengewoon belangwekkende lezing met lichtbeelden houdt over : *Het Huis Nassau en zijn voornaamste Kasteelen.*

Nadat de Voorzitter den dank der aanwezigen aan den Heer van der Hoop heeft overgebracht voor diens boeiende voordracht en de verwachting heeft uitgesproken dat allen de door hem besproken in Nassau gelegen voormalige bezittingen van

ons Vorstenhuis persoonlijk zullen willen bezoeken, ontvouwt de Heer van Lakerveld (inmiddels ter vergadering verschenen) de door hem ontworpen plannen voor eene in de eerste helft van September te houden excursie van het Genootschap naar het Nassausche land, terwijl de Heer Donkersloot naar aanleiding van het gehoorde zich nog voor de wenschelijkheid uitspreekt om in de leerboeken tot eene betere voorlichting over de geschiedenis van ons Vorstenhuis te geraken.

Het Bestuur heeft zich thans als volgt gereconstitueerd :

Dr. TH. R. **VALCK LUCASSEN,** *Voorzitter-Hoofdredacteur wan het Maandblad.*
Jhr. Dr. H. J. L. **TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS,** *Vice-Voorzitter.*
H. J. A. **VAN SON,** *le Secreta&.*
Jhr. H. **TRIP,** *Penningmeester.*
Mr. A. F. **VAN LAKERVELD, Ze** *Secretaris.*
W. J. J. C. **BIJLEVELD.**
J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT.

Jaarverslag *1936.*

Evenals in vorige jaren moge dit Jaarverslag beginnen met eenige mededeelingen over de leden. In 1936 had het Genootschap door den dood het verlies te betreuren van een 11-tal leden, W.O. de nestor onzer Eere-leden P. A. Graaf du Chastel de la Howarderie en eenige verdienstelijke leden der oude garde, de HH. J. J. van Oordt van Bunschoten, J. S. F. van Hoogstraten en M. G. Wildeman. Aan de hier genoemden werden in het Maandblad woorden van herdenking gewijd.

Niettemin bleef het ledenaantal op peil. Het aantal gewone leden bedroeg op 1 Januari 1937 540 (vorig jaar 539), welk aantal in de afgeloopen maanden nog tot 559 steeg, zoodat het totaal aantal leden, met inbegrip der eere- en correspondeerende leden, thans 574 bedraagt. Ook het getal abonnés nam toe en bedroeg op 1 Januari jl. 36 (vorig jaar 31).

Hoewel het tot dankbaarheid stemt dat het Genootschap zich in het afgeloopen jaar, ondanks den crisistijd, in eene toenemende belangstelling mocht verheugen, mag niet worden verheeld dat 1936 uit anderen hoofde een moeilijk jaar is geweest. De strijd om de verzameling van Epen met Bestuurderen van de Stichting Nederland's Patriciaat, tevens leden van het Genootschap, welke aanleiding gaf tot een scherpe polemiek, ligt nog versch in het geheugen. De wederzijdsche standpunten zijn den leden voldoende bekend. Op deze zaak zal in dit verslag derhalve niet worden terug gekomen. Met voldoening zij hier slechts vastgesteld, dat beide partijen, geleid door het belang van het Genootschap, nog vóór het einde van het verslagjaar, hunne persoonlijke grieven uit den weg ruimden en zich ten volle bereid verklaarden om, met eerbiediging van elkaars standpunt, als in het verleden samen te werken. Zulks geschiedde in het rechtmatig vertrouwen dat hierdoor de voor het Genootschap onmisbare eendracht zou worden bevorderd.

In de Buitengewone Algemeene Vergadering van 9 Mei trad de Secretaris Dr. J. Ph. de Monté verloren als Bestuurslid af, terwijl in de Algemeene Vergadering van 27 Juni het periodiek aftredend Bestuurslid W. J. J. C. Bijleveld werd herkozen. Aan het slot' van laatst genoemde Vergadering hield de Heer J. de Groot een belangwekkende voordracht over „Het aloude vraagstuk der Graven van Zutphen". Eene excursie had in 1936 niet plaats. De maandelijksche bijeenkomsten werden geregeld gehouden. Aangezien de sinds vele jaren gebruikte localiteit in „de Kroon" niet meer voldeed, werden de bijeenkomsten met ingang van October verplaatst naar een zaal in

Café-Restaurant „den Hout", Bezuidenhout 11, welke zaal kosteloos ter beschikking van het Genootschap werd gesteld.

Op 4 April had te Arnhem de feestelijke herdenking plaats van het 20-jarig bestaan van de Groep van in Gelderland wonende leden, waarvan een verslag in het Maandblad werd opgenomen. Het Bestuur was daarbij vertegenwoordigd door zijn Voorzitter en zijn Secretaris. Eerstgenoemde heeft, onder aanbieding van een geschenk, de jubileerende groep namens het Genootschap hulde gebracht voor de uitstekende wijze, waarop zij de belangen van hetzelve in haar gewest behartigt.

Op 1 Mei herdacht de Bibliothecaresse Mej. D. J. van Alff het feit, dat zij 12½ jaar geleden aan het Genootschap verbonden en met de zorg voor de bibliotheek en den inlichtingendienst belast werd. Het Bestuur heeft haar bij die gelegenheid, bij monde van zijn Voorzitter, gehuldigd voor de ijver, toewijding en trouw, waarmede zij al die jaren haar taak vervulde en heeft haar het lidmaatschap van het Genootschap aangeboden.

De Redactie van het Maandblad „de Neder land sc he Leeuw" mocht ook in 1936 vele belangrijke bijdragen ontvangen. Het waren vooral onze oude middeleeuwsche geslachten, wier lotgevallen zoo nauw samenhangen met 's lands Historie, die in den afgeloopen jaargang bijzonderlijk de aandacht vroegen. Het mag een verheugend feit worden genoemd, dat de geschiedenis dezer geslachten, welke eene uitgebreide bronnenkennis en eene grondige juridische, geographische, topographische en sphragistische vóórstudie vereischt, na het overlijden van Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland door de Heeren de Groot, Obreen e.a. in diens geest beoefend blijft. Ook aan de heraldiek kon dank zij de gewaardeerde vaste medewerking van het correspondeerend lid R. T. Muschart een ruimere plaats worden ingeruimd.

In het vorig jaarverslag werd bereids medegedeeld, dat maatregelen werden overwogen, die uitbreiding van het Maandblad mogelijk zouden kunnen maken. Dit is, gezien de beperkte geldmiddelen, uiteraard slechts mogelijk door verlaging van de drukkosten. Door met ingang van den nieuwen jaargang tot het gebruik van machinale letter te besluiten, kon reeds eene verlaging worden bereikt, die eene beperkte uitbreiding van het orgaan mogelijk maakte. Niettemin wordt naar verdere uitbreiding gestreefd. Hieraan' bestaat inderdaad groote behoefte, aangezien vele artikelen vaak lang op plaatsing moeten wachten en het geduld der inzenders hierdoor op een zware proef wordt gesteld. De Redactie is er zich van bewust dat aan de rechtmatige wcnschen dezer laatsten zooveel mogelijk dient te worden tegemoet gekomen. Zoo zal voortaan o.m. terstond per gedrukte kaart de goede ontvangst der toegezonden bijdragen worden bericht.

Als zijne medewerkers aan den 54en jaargang mag de Hoofdredacteur Dr. Th. R. Valck Lucassen met erkentelijkheid vermelden: de correspondeerende leden R. T. Muschart, Dr. Henri Ohreen en W. Wijnaendts van Resandt, de gewone leden Jhr. Mr. M. A. Beelaerts van Blokland, Mr. J. Belonje, B. H. Boissevain, W. J. J. C. Bijleveld, J. de Groot, Mr. A. Haga, H. J. van 't Lindenhout, Jhr. Mr. A. H. Martens van Sevenhoven, Mr. Dr. J. C. Maris, Adolf Pathuis, W. A. van Rijn, Mr. A. P. van Schilfgaarde, H. J. A. van Son, Dr. A. L. Heerma van Voss, C. van Wessem, Mr. H. Waller en H. Wijnaendts en den Heer H. L. Driessen.

Aan dezen en aan de vele medewerkers aan de rubrieken ,,Korte Mededeelingen" en „Vragen en Antwoorden" zij hier dank betuigd voor hun aandeel in den bloei van het orgaan.

Ook aan het Bestuurslid A. P. M. A. Storm de Grave en

aan Jhr. P. Beelaerts van Blokland, die zich wederom belastten, respectievelijk met de samenstelling van het Register en met de verzorging van de rubriek ,,Officieele naamsveranderingen en naamstoevoegingen", is een woord van bijzonderen dank hier op zijn plaats.

In het afgeloopen vereenigingsjaar werd onze B i b l i o thee k door schenking en aankoop vermeerderd met 159 werken, welke alle in het Maandblad vermeld zijn. Tevens is ons Genootschap in ruil getreden met vier buitenlandsche vereenigingen en instellingen.

Het repertorium op de gedrukte werken en tijdschriften werd geregeld bijgehouden. In verband hiermede mogen wij met erkentelijkheid herinneren aan de belangelooze hulp, welke wijlen de Heer J. Viruly ons daarbij verleend heeft. 288 personen hebben de leeszaal bezocht, terwijl aan 139 personen en bibliotheken werken uit onze boekerij werden uitgeleend.

Bij den Inlichtingendienst kwamen 161 brieven om genealogische en heraldische inlichtingen in, waarvan vele uit de ons ter beschikking staande gegevens konden worden beantwoord.

Verder moge hier nog vermeld worden, dat door ons Genootschap een collectie geboorte-, huwelijks- en overlijdensadvertenties is aangelegd. Behalve een zeer groot aantal ongeordende annonces uit de jaren 1910-1917, hetwelk reeds deel uitmaakte van onze verzamelingen, vermochten wij van de Departementen van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en Binnenlandsche Zaken ten geschenke ontvangen een collectie couranten over de jaren ± 1920 tot heden. Dat deze advertenties over 25 à 30 jaar voor diegenen, die genealogie beoefenen, een belangrijke bron zullen vormen, zal wel onnoodig zijn te zeggen. Dank zij de welwillende medewerking van Mevrouw A. C. Boogaard-Bosch en de Heeren G. H. J. Gijsberti Hodenpijl, Jhr. J. A. Hoeufft, H. W. G. Ras, H. J. A. van Son, Jhr. H. Trip alsmede van den Heer Z. G. Ph. Marcella, die geen lid is van ons Genootschap, zijn uit evengenoemde couranten reeds alle familieberichten geknipt. Met het alphabetiseeren en het opbergen in enveloppen dezer advertenties is eveneens reeds een aanvang gemaakt. In het bijzonder komt aan Douairière L. Chr. Barones van Heerdt-Leemans en aan ons medelid Mevrouw A. C. Boogaard-Bosch, een woord van dank toe voor haar hierbij verleende hulp.

De Afdeeling Familie-Archieven verheugt zich bij voortduring in de belangstelling onzer leden; zoo werd naast verscheidene kleine aanwinsten, welke men in het Maandblad vermeld vindt, het archief Vethacke ten geschenke ontvangen. Ook buiten onzen kring blijkt deze nog jonge tak van dienst van ons Genootschap reeds groot vertrouwen te genieten, getuige het feit, dat van niet-leden de archieven van Dompseler en van Tengnagell de Raad in bruikleen en tal van losse archivalia ten geschenke werden verworven. De inventarisatie van het Familie-archief de Marez door Mejuffrouw Wittenaar vordert goed.

Ook de afdeeling H a n d s c h r i f t en verwierf in het afgeloopen jaar weder verscheidene belangwekkende aanwinsten, waarvan hier afzonderlijk moge worden vermeld eene verzameling genealogische aanteekeningen, geschonken door den Heer G. H. J. Gijsberti Hodenpijl.

Van onze verzamelingen fiches werd die, welke voornamelijk gegevens uit archieven bevat, uitgebreid door schenkingen van de Heeren Ir. P. Binkhorst van Oudcarspel, Ir. D. W. van Dam van Hekendorp, A. Merens te Amsterdam en J. Ruys te Brussel. Van de trouwe hulp, aan het Bureau verleend door Jhr. J. A. Hoeufft, die wederom tal van fiches in alphabetische

volgorde rangschikte, zij hier met dankbaarheid gewag gemaakt.

De afdeeling Zegels en Wapenafbeeldingen werd verrijkt met eene groote verzameling wapenteekeningen, voor het meerendeel vervaardigd door wijlen ons betreurd medelid Jhr. Mr. C. H. C. Flugi van Aspermont, ons geschonken door Douairière Flugi van Aspermont, benevens een aantal ingelijste afbeeldingen van Zwitsersche wapens, in bruikleen afgestaan door Jhr. C. H. C. Flugi van Aspermont jr. en voorts met eene verzameling lakafdrukken, ten geschenke ontvangen van Mevrouw van Reenen van Lexmond-Erdbrink te Velp.

Ten aanzien van de Financiën kan het volgende worden medegedeeld. Aan contributiën werd ontvangen f 5938.42. Het Feith-fonds bedroeg op 31 Dec. 1936 f 169.91. De drukkosten bedroegen f 3198.10, de uitgaven van de bibliotheek f 245.68, bureaukosten f 345.17, terwijl aan salarissen en schrijfloon f 1402.52, aan huur f 800.—, aan onderhoud lokalen f 240.— werd uitgegeven. Aangezien de belangrijkste vaste lasten reeds een bedrag van ± f 6000.— vorderen, is het slechts mogelijk de begrooting in evenwicht te houden dank zij de Rijkssubsidie, welke echter in den loop der jaren tot f 500.— werd verlaagd. In deze omstandigheden blijft een uiterst voorzichtige f inancieele politiek geboden.

Met een opwekking tot de leden om het Genootschap hun materieelen en moreelen steun te blijven verleenen en eendrachtig tot zijn meerderen bloei samen te werken, moge dit verslag besluiten.

HET BESTUUR.

De oudste heeren van Breda (12e eeuw),

door Dr. HENRI OBREEN.

Het zal in den zoo deskundigen kring onzer leden wel geen tegenspraak uitlokken, wanneer ik beweer, dat wat in ons vak de meeste voldoening geeft, zeer zeker is het opstellen eener genealogie, waarvoor men de gegevens moeizaam van links en rechts bijeen heeft verzameld. Deze bezigheid en het prettige resultaat bereiden den bewerker wel de grootste vreugde, die zijn werk hem kan geven.

Daartegenover staat het verschijnsel, dat er niets verdrietiger is, dan zich geplaatst te zien voor een familiegeschiedenis, waaraan door onkunde of met opzet geknoeid is, omdat men in zulk een geval beginnen moet met zijn tijd te verbeuzelen aan het opruimen van allerlei onkruid.

Aan dit laatste euvel lijdt in hooge mate de geschiedenis van een onzer voornaamste en oudste middeleeuwsche geslachten, dat der heeren van Breda. Wat daarover al gefabeld is gaat de wildste fantasie te boven, en juist daardoor valt het te voorzien, dat het nog langen tijd. zal duren vooraleer iemand het triestige werk zal ondernemen om ook hier eens schoon schip te maken.

Mij ontbreekt voorshands ook de moed nog om dit nochtans nuttige en noodzakelijke werk ter hand te nemen, maar toch vind ik nu aanleiding om ten minste' over de alleroudste Breda's iets in het midden te brengen. Deze aanleiding wordt gevormd door het dezer dagen (einde Mei 1937) verschenen werk van F. Rousseau, *Actes des comtes de Namur de* la *première race* (*946—1196*), dat het eerste deel uitmaakt van de reeks *Verzameling van de akten der Belgische Vorsten,* welke door de (Belgische) Kon. Commissie voor Geschiedenis op touw is gezet; de schrijver, hoofdambtenaar aan het Rijksarchief te Brussel, is een der grootste kenners van alles, wat de geschiedenis van Namen aangaat.

Op het eerste gezicht zou men niet verwachten in dit werk

iets te vinden over de heeren van Breda, die immers geographisch tot een geheel ander gebied der Nederlanden behooren. Toch komen er in dit boek daaromtrent twee belangrijke gegevens voor, waarop ik hier de aandacht wil vestigen, omdat zij, in verband met van elders bekende punten, licht kunnen brengen.

Rousseau geeft (als no. 33, op. bl. 70 en vlg.) een oorkonde van het jaar 1152, waarbij Hendrik 11, graaf van Laroche, aan de beroemde abdij van St. Huibert in de Ardennen een schenking doet. Onder de getuigen worden daar genoemd *Beatrix, soror mea, et Godefridus, filius eius, de Brida.*

Deze graaf van Laroche (Belgisch Luxemburg), Hendrik 11, was een zoon van Hendrik 1, die zelf weer een jongere zoon was van Albert 111, graaf van Namen. Hij had dus blijkbaar een zuster Beatrix, gehuwd met een heer van Breda, waaruit in 1152 een zoon Godfried leefde. Deze laatste is van elders bekend, omdat hij, behalve in deze oorkonde van 1152, nog in de volgende stukken voorkomt.

1156. *Godefridus de Breda* aan het hoofd der wereldlijke getuigen in een acte van den graaf van Holland [1]).

Tusschen 1157 en 1164. *Godefridus de Breda,,* na den graaf van Holland en de gebroeders van Kuik, onder de getuigen van den bisschop van Utrecht [2]).

1161. *Godefridus de Breda et Henricus, frater eius,* aan het hoofd der getuigen in een stuk van *Engelbertus de Scotes* [3]).

1161. Godefridus de Breda aan het hoofd der getuigen in een oorkonde van Godfried III, hertog van Brabant [4]).

Van dezen Godfried van Breda, wiens bestaan van 1152 tot 1161 (1164?) blijkt, weten wij dus, door de eerstaangehaalde oorkonde van het jaar 1161, dat hij een broeder Hendrik had. Deze laatste komt men later in vele stukken tegen, waaruit blijkt dat hij heer van Breda was en omstr. 1191 moet zijn overleden ; hij liet als erfgenaam van Breda een zoon Godfried (11) na.

Een tweede nuttig gegeven, uit Rousseau's boek op te diepen, is het volgende. Bij oorkonde, eveneens van 1152 (gedrukt als no. 8, op bl. 20 en vlg.), gegeven door Hendrik de Blinde, graaf van Namen, vindt men onder de vrije mannen (*liberi*), welke mede getuigen, *Engelbertus de Scotes* [5]). Hoewel hij het laatste in de rij staat, is de meening niet te gewaagd, dat wij hem mogen vereenzelvigen met zijn naamgenoot, welken wij boven op het jaar 1161 terloops noemden ; te meer omdat, voorzoover ons bekend is, deze naam in geen enkel ander 12e-eeuwsch stuk wordt gevonden. Uit die oorkonde van 1161, aangehaald in noot 3, blijkt, dat Engelbert van Schooten al zijn eigen goed te Schooten bij Antwerpen in dat jaar of zeer kort van te voren aan de abdij Villers (bij Brussel) had afgestaan. Dit hoogst belangrijk bezit gaf herhaaldelijk aanleiding tot betwisting, o.m. in het jaar 1209, wanneer hertog Hendrik 1 van Brabant te dier zake een uitspraak deed [6]). Het was bovenvermelde Godfried (11) van Schooten, zoon van Hendrik, die de abdij lastig viel en bij uitspraak van den hertog en zijne

---

[1]) v. d. Bergh, Oork. Holland I, no. 133; afschrift.

[2]) S. Muller Fz., Oork. Sticht, no. 422; afschrift.

[3]) Ed. de Moreau, Chartes du X11"" siècle de l'abbaye de Villers- en -Brabant (Louvain, 1905) no. X; naar oorspr.

[4]) P. J. Goetschalckx, Oorkondenboek der Witheerenabdij van S.-Michiels te Antwerpen (Eekeren-Donk, 1909) no. 18; naar oorspr.

[5]) Men weet, dat de namen Schooten en Breda voor deze heeren door elkaar gebruikt worden; bewijsmateriaal o.a. in het artikel van C. Ph. L. van Kinschot in Ned. Leeuw XXXIV (1916) kol. 174 en vlg.

[6]) P. J. Goetschalckx, Bijdragen Gesch. Brabant, 1, bl. 13, no. 1; naar oorspr.

mannen zich alle rechten op het door Engelbert destijds geschonkene zag ontzeggen.

Het optreden van Godfried in deze zaak kan niet anders verklaard worden, dan uit het feit, dat hij een afstammeling was van den oorspronkelijken schenker Engelbert, en dan belet niets om aan te nemen, dat wij in dezen laatsten den echtgenoot van Beatrix de Laroche mogen zien. Een bezwaar zou men hiertegen kunnen vinden in de omstandigheid, dat in de zooeven aangehaalde oorkonde van 1161 de gebroeders Godfried en Hendrik, getuigen, daar dan niet uitdrukkelijk als zoons van Engelbert worden aangeduid.

Uit den tijd vóór het boven geciteerde stuk van 1152, hebben

wij nog slechts één authentiek gegeven over de Breda's. Het is uit het jaar 1125, en noemt *Ingelbertus de Breda* met (zijn broeder?) *Arnulfus* als getuigen [7]). Ik geloof niet, dat deze Ingelbertus gelijk moet worden gesteld met den naamgenoot van 1152 en 1161; volgens het hier bijgevoegde staatje, dat bovendien het voorgaande nog verduidelijkt, zal de oudste Engelbert tot een vorige generatie hebben behoord.

Ten slotte herinner ik in dit verband aan de interessante hypothese, die ons medelid Jhr. van Rheineck Leyssius in de Maandbladen van Nov. 1931 en Maart en April 1932 over den oorsprong der alleroudste Breda's gaf.

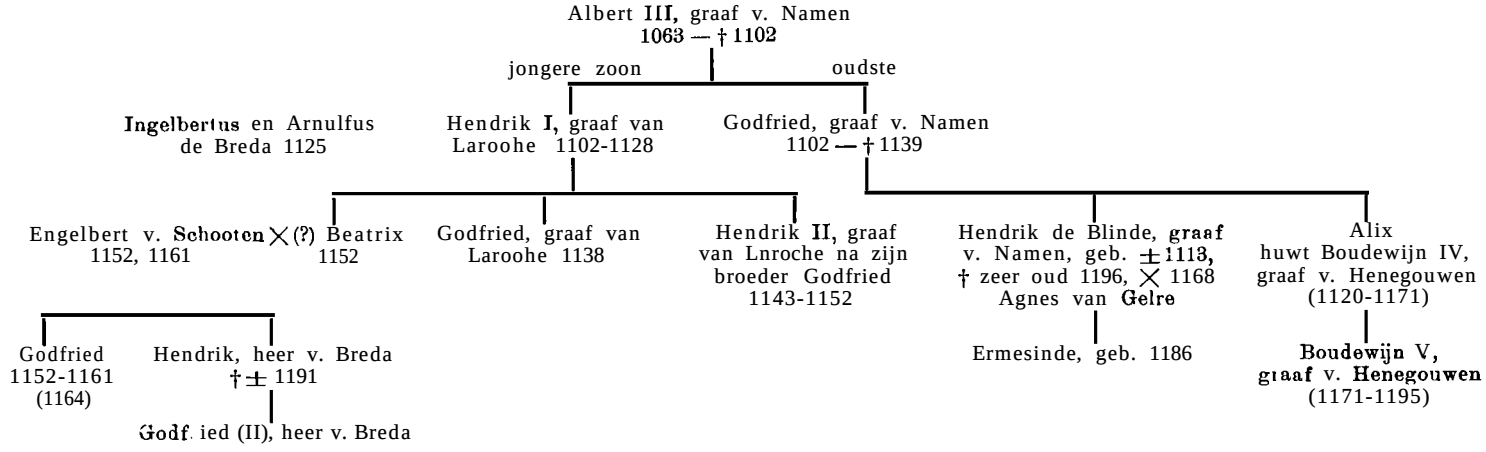

De stamreeks van het adellijk geslacht **Lewe,**

door Mr. A. HAGA.

Met prijzenswaardigen ijver streeft de redactie van Nederland's Adelsboek steeds naar een uiterst verzorgde uitgave, niet alleen van de états-présents van onze adellijke geslachten maar ook naar de verbetering en opbouw — waarbij somtijds ook afbraak plaats moet vinden — van de stamreeksen. Vele stamreeksen zijn, voor zooverre de bewijzen daarvan zijn gepubliceerd, thans langs wetenschappelijken weg vastgesteld, en ik sluit mij dan ook gaarne aan bij den wensch van ons medelid, den heer del Campo Hartman (zie Ned. Leeuw LV, 82), dat de redactie van Nederl. Adelsboek weer eens een compleete serie dezer stamreeksen, gelijk in de jaren 1912-1918 verschenen is, het licht zal doen zien òf wel de oudste gedeelten der stamreeksen in één of twee deeltjes wil samenvatten, waaraan de états-présents der volgende jaargangen dan kunnen aansluiten. Het onderstaande wil tot de verbetering dier stamreeksen een steentje bijdragen.

Mijne ambtsbezigheden brachten mij onlangs in contact met het geslacht *Lewe,* waarvan de stamreeks werd gepubliceerd in Nederl. Adelsboek 1905, 1915 en 1921. Begon de stamreeks in jaargang 1905 nog met *Geert Lewe,* burgemeester van Groningen in 1387, in jaargang 1915 werden er niet minder dan 5 generaties bovenop gezet, blijkbaar aan de hand van de inmiddels gepubliceerde „Bijdrage tot de genealogie van het geslacht Lewe" [1]), terwijl jaargang 1921 alleen aanvullingen op de generatie VII tot X bracht.

Slechts een oppervlakkige blik op deze stamreeks doet ons reeds zien, dat zij niet kan deugen. Tusschen generatie 1 en IX liggen i.p.v. omstreeks 240 jaren niet minder dan 450 jaren! *Meinold Lewe* (generatie V), die in 1299 burgemeester van Groningen was, moet toch zeker vóór 1270 zijn geboren en zijn kleinzoon *Wigbold Lewe,* in 1465 burgemeester en omstreeks 1481 overleden, zal wel niet voor 1400 zijn geboren. Tusschen generatie V en VII liggen dus minstens 130, waarschijnlijk zelfs veel méér, jaren en al is het niet geheel onmogelijk, het vereischt m.i. toch wel nader bewijs. Bewijzen zijn echter in de genealogie Lewe verre te zoeken. Maar de aansluiting van generatie VIII *(Joost Lewe)* aan den bovengenoemden *Wigbold Lewe* (generatie VII) moet geheel onmogelijk worden geacht. Laatstgenoemde toch overleed omstreeks 1481, terwijl (zijn zoon?) *Joost Lewe* (VIII) in 1580 naar Oost-Friesland vluchtte, op een leeftijd dus van .... minstens 100 jaar! Men moet inderdaad respect hebben voor dezen krassen edelman.

Is het bovenstaande m.i. alleen reeds voldoende om de eerste zeven generaties van de stamreeks te doen vervallen, zoo voerde het onderzoek mij tevens naar de juiste afstamming van *Joost Lewe,* waardoor de stamreeks wederom met twee generaties kon worden opgevoerd. *Joost Lewe* (VIII) werd n.l. op 4 October 1537 na dode van zijn vader *Wigbold* beleend met de tienden van Noordsleen, gelegen in Drente, doch een leen van Overijssel. Wanneer wij mogen aannemen — hetgeen overigens met de noodige reserve dient te geschieden — dat de oudste(?) dochter van *Joost Lewe,* zooals in de genealogie Lewe, blz. 9 wordt medegedeeld, *Wobbe* heette, dan is het waarschijnlijk, dat de moeder van *Joost Lewe* inderdaad is geweest *Wobbe ten* Grave, d. v. *Just* of *Joost* en *Eltcke Schluchting. Joost Lewe* is dan naar zijn grootvader van moeders kant genoemd. Aldus ook het Hs. Doys.

Wigbold Lewe, de vader van *Joost,* werd 6 Juli 1484 beleend met de tienden van Noordsleen na dood e van zijn v a d er *Gerrit Lewe,* die zelve daarmee reeds beleend was 9

[1]) Genealogische en Heraldische bladen 4e jaarg. (1909), blz. 143, hier verder aan te halen als „genealogie Lewe".

[7]) E. de Marneffe, Cartulaire de l'abbaye d'Affligliem (z. pl. en j.) no. XL.

Maart 1478 na doode van zijn oom *Otto ter Hansouwe.* De weduwe van *Gerrit Lewe, Aleyt.. ..* wordt 1487 vermeld als eigenares van het landgoed ter Hansouwe[2]) onder Peize. Dat zij *Aleyt Schaffer zou* hebben geheeten, is mij niet gebleken. De genealogie Lewe, blz. 4 noemt haar *Aleyd Jurges.*

De tienden van Noordsleen vererfden na den dood van *Joost Lewe* op zijn zoon *Wigbold Lewe* en kwamen daarna in het geslacht *Ripperda* (vergel. genealogie Lewe, blz. 10), zoodat zij voor de stamreeks Lewe geen verderen dienst kunnen doen. Het is niet onmogelijk, dat *Wigbold Lewe* (Ned. Adelsboek 1921, gener. VII) vrijheer van Ulrum, burgemeester van Groningen 1465, etc. en overleden omstreeks 1481, de vader van den hierboven omstreeks 1484 overleden *Gerrit Lewe* is geweest ; maar niet déze *Wigbold,* doch zijn gelijknamigen kleinzoon zal dan met *Wobbe ten Grave* gehuwd zijn geweest. Tusschen generatie VII en VIII van Nederl. Adelsboek zijn dus twee nieuwe generaties geplaatst en het lijkt alleszins waarschijnlijk, dat ook tusschen generatie VI en VII twee nieuwe generaties geplaatst dienen te worden, waarvoor men op blz. 3 van de genealogie Lewe een aanwijzing kan vinden.

Ter vergelijking plaatsen wij hier de oude en de nieuwe stamreeks naast elkaar.

Stamreeks volgens Ned. Adelsboek 1921.	Verbeterde Stamreeks.
VI. *Geert Lewe,* vrijheer van Ulrum, burgemeester van Groningen tot 1387, trouwt *Aleyt Schaffer,* d. *v. Wiert* en *Bieuwe Jarges.*	1. *Gerrit Lewe,* ambtman van Selwerd in 1478, wordt 9 Maart 1478 beleend met de tienden van Noordsleen (Ov. een) na doode van zijn oom *Otto ter Hansouwe* en overleed omstreeks 1484. Hij was gehuwd met *Aleyt,* als zijn weduwe vermeld in 1487.
VII. *Wigbold Lewe,* vrijheer van Ulrum, burgemeester van Groningen 1465, hoofdman aldaar 1461-1465, † omstreeks 1481, trouwt *Wobbe ten Grave,* d. v. *Just* en *Elteke Schluchting.*	11. *Wigbold Lewe,* zal omstreeks 1460 zijn geboren, beleend met de tienden van Noordsleen 6 Juli 1484, overleden omstreeks 1537, was waarschijnlijk gehuwd met *Wobbe ten Grave,* d. v. *Just* en *Elteke Schluchting.*
VIII. *Joost Lewe thoe Peyze,* lid der ridderschap van Drente, woont op ter Hansouw te Peyze, vlucht 18 Juni 1580 naar Oost-Friesland, † voor 1597, trouwt 1° (huw. voorw. 31 Mei 1538) *Elisabeth Addinga,* † Maart 1572, d. v. *Jurrien* en *Anna Tedema.*	111. *Joost Lewe,* zal omsreeks 1510 zijn geboren, lid der ridderschap van Drente, overleden tusschen 1588 en 1597, gehuwd (huw. voorw. 31 Mei 1538) met *Elisabeth Addinga,* d. v. *Jurrien* en *Anna Tedema.* Zij leeft nog in 1587.

De laatste(?) van het geslacht *Addinga* is volgens de genealogie Lewe, blz. 9 — en óók volgens zijn grafsteen — *Hayo Addinga* tot Westerwolde, overleden 20 Febr. 1571"). *Elisabeth Addinga* wordt echter nog vermeld in 1576 en 1587[4]). In verband hiermede kunnen de mededeelingen in de genealogie Lewe, blz. 9, omtrent een tweede huwlijk, door *Joost Lewe* gesloten met *Josina* Mannìnga en de daaruit gesproten kinderen onmogelijk juist zijn.

[2]) Nieuwe Drentsche Volksalmanak voor 1899, blz. 26 en 27.
[3]) Thr. Mr. J. A. Feith. e.a. Grafschriften in Stad en Lande. blz: 442.
[4]) Mr. H. 0. Feith. Register van het archief van Groningen, eerste vervolg, blz. 102 en 122.

Bij het bovenstaande zijn uitsluitend gedrukte bronnen gebruikt. Een onderzoek in de archieven zelve zal zeker oudere generaties aan het licht kunnen brengen. Voorloopig moet echter de in 1484 overleden *Gerrit Lewe als* stamvader worden beschouwd.

Een en ander moge tevens eenig licht werpen op de vraag van den heer Modderman in het April nummer (kol. 132, 133) van dit blad, waarbij ik nog opmerk, dat ook de kwartieren van *Anna Lewe,* schoondochter van meergenoemden *Joost Lewe,* een nader onderzoek vereischen. Als haar grootvader geldt in de genealogie Lewe (blz. 5 en 6) *Geert Lewe,* geb. 1498, gehuwd met *Hille de Mepsche,* en als haar vader *Evert Lewe,* die reeds in 1514(!) burgemeester van Groningen zou zijn geweest. Voorts worden als broeders van dezen *Geert Lewe* genoemd *Hoyko Lewe* die reeds in 1500 gehuwd zou zijn en *Egbert Lewe,* die eerst in 1621 stierf! Een genealogie, waarin dergelijke enormiteiten als de hier gesignaleerde worden verkondigd, mag gerust als waardeloos worden beschouwd.

Nakomelingen van **Pieter Adriaansz. Karre,**

medegedeeld door Mr. W. DE VRIES.

(Vervolg en slot van LV, 209.)

(98) Den .... is in den Here gerust *Sijmon Heijndricxsz Verwel* mijn Cosijn Priester. (106; 108; 111; 113; 129; 137 [195]))

(99) Den .... is inden Here gerust heer *Jacob van Poelenburgh.*

(100) Den 19 Januarij 1621 is geboren *Francina Dwinglo* mijn Ooms dochter. (107; 120; 128; 134; 143; 152)

(101) Den .... Octob 1622 troude[196]) mijn Vader *Anthonij Pesser* met *Hester Corenwinders* weduwe van *Aelbrecht Volckertsz* daer bij geprocreert *Maria*[197]) ende *Jannctgc vander Brugge* mijn halve Susters. (25 ; 110; 138; 141; 152; 112; 115; 118; 122; 160; 164; 169)

(102) Den 26 Feb 1623 is geboren *Catharina Pessers* mijn Suster. (61)

(103) Den 20 Martij 1623 is inden Here gerust *Davìt Corenwinder* mijn Oom Secrets: tot Berckel. (101; 110; 141; 152)

(104) Den 15 feb 1624 is inden Here gerust mijn Grootvader *Sijmon Claesz Pesser.* (12)

(105) Den 25 Novemb 1624 ben ick *Sebastiaen Teunìsz Pesscr* binnen Schiedam geboren. (61)

(106) Den .... is inden Here gerust mijn Out Meuij *Anna Verwel* en sterft sonder kinderen. (98; 108; 111; 113; 129; 137)

(107) Den 4 Julij 1628 is geboren *Vedastus Dwinglo* mijn Oems Soon. (100; 120; 128; 134; 143; 152)

(108) Den .... verdronck *Cornelis Heijndricxsz Verwel* mijn Cosijn. (98; 106; 111; 113; 129; 137)

[195]) N. L. 1934, 159.
[196]) Ondertr. reg. Schiedam (G. A. S.), 23 Sept. 1622: *„Anthonis Pesser, j.* m. met *Symon Claesz Pesser,* syn Vader en *Hester Feudas. Corewinders* weduwe beyde van Schiedam.
[197]) Ged. Schiedam (Herv. Kerk) 3 Januari 1610 (Dpb. G.A. S.).

(109) Den 5 Decemb 1630 is inden Here gerust mijn Grootmoeder *Maria* ***Sebatiaens*** *Verwel* out ***78*** jaren. (12)

(110) Den .... troude [198]) mijn Cosijn *Adriaen* ***Corenwinder*** Secretaris tot Berckel met *Neeltgen* .... (101; 103; 141; 152)

(111) Den .... troude mijn Cosijn Sebastiaen *Heijndricxzs Verwel* met mijn Nichte ***Willemtgen Abraham*** *vander Pot* [195]). ***(98;*** 106; 108; 113; 129; 137)

(112) Den 4 Novemb 1635 troude mijn halve Suster [199]) met *Reijnier Adriaensz Hellouw.* (101; 118; 122)

(113) Den 5 Martij 1636 is inden Here gerust mijn Out Oom *Heijndrick Sebastiaensz Verwel.* ***(98 ; 106 ; 108;*** 111 ; 129; 137)

(114) Den .... is inden Here gerust mijn Oom *Cornelis Claesz* ***vandcr Vecht*** Schepen alhier. (63)

(115) Den 6 Octob 1641 troude ***Jannetge*** *vander Brugge* mijn halve suster met *Willem Swinderswijck* [200]). (101; 169)

(116) Den .... troude ***Maria Claess Pessers*** mijn Ooms dochter met D[e] ***Jacobus*** *Stermont* predikant tot Leijderdorp. (65)

(117) Den 24 Decemb 1642 is inden Heer gerust mijn waerde vrient ***Johan*** *Fannius.*

(118) Den 14 Juni 1644 is inden Here gerust mijn Swager *Reijnier Hellouw* Cap' der Burgerije. (112)

(119) Den .... 1644 troude mijn Nichte ***Adriana*** *vander* ***Vecht*** met M[r] ***Joost Cnapper*** [157]). (63)

(120) Den 17 Januarij 1645 troude mijn nichte *Francina Dwinglo* met *Johan Lagoor* tot Haerlem [201]). (100 ; 107 ; 128; 134; 143; 152)

(121) Den .... troude mijn nichte *Rusge Pieters Pessers* tot Munnickendam [202]) met ***Albert*** *Sijmontsz.* ***(28 ; 73)***

(122) Den 11 Octob 1645 hertroude mijn halve suster met M[r] ***Johan Walbeeck*** Advocaet voor den Hove van Hollandt [203]). (112; 118; 160)

(123) Den .... 1647 [204]) troude mijn Cosijn *Sijmon Claesz Pesser* met *Dieuwertge* ***van*** *Driel* binnen Utrecht. (65; 127)

(124) Den 11 Julij 1648 troude mijn Cosijn D[r] *P[r] Claesz Pesser* binnen Utrecht met ***Anna Moor. (72)***

(125) Den 17 Januarij 1649 troude mijn Cosijn *Sijmon vander* ***Vecht*** met Maria *Scharps.* ***(63)***

(126) Den 11 April 1649 troude mijn Cosijn *Cornelis Bastiaensz Pesser* met *Adriana Dumarchie* [152]) binnen Spijckenis. Godt wil haer echt zegenen. (62)

[198]) Niet te Berkel.

[199]) T.w. Maria *van* der *Brugge.* Trouwboek Herv. Kerk, Schiedam: conform.

[200]) Ondertr. reg. Schiedam noemt hem j. m. van Haarlem. Hij werd geadt. met *Annitje Gabriels,* zijn moeder.

[201]) Te Haarlem niet vermeld gevonden.

[202]) Huwelijk niet vermeld gevonden in de registers der Herv. Kerk te Monnikendam.

[203]) Conform trouwboek Schiedam (G. A. S.). Bij zijn ondertr. (Schiedam 13 Sept. 1645) werd hij geadt. met zijn Vader, *Barent Wolbeeck.*

[204]) Witt. Gesch. 1643: 9 Dec. 1646.

(127) Den 13 Meij 1649 is inden Here gerust *Sijmon Claesz Pesser* mijn Ooms Soon Godt ontfangt de Ziel in genaden. (65; 123)

(128) In Meij 1649 verhuijsde wt dese werelt mijn Ooms Soon ***Vedastus*** *Dwinglo* buyten bordeuws in Vranckrijck sijnde bij een wtval gequets ende daer naer om te ontcomen gesprongen is inde revier Lijborne [205]) en aldaer verdroncken de Heer ontfangt de Ziel en geeft hem ruste na dit al te drouvich nootlot. (100; 107; 120; 134; 143; 152)

(129) Den 18 Januarij 1650 is inden Here gerust ***Maertgen Huijbrechts*** huijsvrouwe van *Heijnd: Bastiaensz Verwel* mijn Outoom Godt geeft haer t' eeuwigh leven. ***(98 ;*** 106 ; 108; 111; 113; 137)

(130) Den 6 Feb 1651 is in Roon inden Heer gerust mijn Cosijn *Nicolaes Pesser* ***van Velsen*** God geeft hem t' eeuwigh leven. (28)

(131) Den 26 augustij is inden Here gerust mijn gunstige vriendinne Juff' *Cornelia* ***Nieupoorts*** den Hemel moet haer rustplaets wesen.

(132) Int begin van Septemb is inden Here gerust mijn Cosijn *Dirck Jansz Pesser* op sijn hofstee buyten Out beijerlant God sij de Ziel genadigh. (22)

(133) In Decemb is inden Here ontslapen mijn Cosijn *Johan* ***Pesscr*** *van Velsen* eeuwigh moet Zijon sijn rust plaets wesen. (72)

(134) Den .... Octob 1652 is binnen Haerlem ontslapen mijn Oom D[e] *Bernardus* ***Dwinglo*** bij Godt heeft hij vrede na sijn meer als al te groote onrust deser werelt. (100; 107; 120; 128; 143; 152)

(135) Den 24 Decemb is inden Here gerust mijn Neeff *Nicolaes Dircxsz* ***van*** *Wijck.* ***(27)***

(136) Den.... 1653 troude Anna *Claes Pesser* in Roon met ***Petrus*** *van Alen.* ***(72)***

(137) Den .... Januarij 1656 verhuijsden uijt dese werelt mijn Cosijn *Heijndrick Verwel* Gode gebenedijde hem. (98; 106; 108; 111; 113; 129)

(138) Den 28 Octob tsmorgens ontrent vijff vuyren is mijn lieve Moeder *Hester Corewinders* out 71 jaren Godtsaligh inden Here gerust de Here brengt ons na dit ongeval inde Hemel bij haer. (25; 110; 141; 152)

(139) Den 11 Januarij 1657 op Donderdach ben ick binnen Rotterdam inden H : echten staet bevesticht met ***Maria*** *Sempels* weduwe, de Here wil ons begenadigen ende vrede en voorspoet opder aerden geven. (61; 140 ; 144 ; 148; 149)

(140) Den 3 Septemb op manendag tsmorgens tussen seven en halff acht vuijren heeft mijn lieve huijsvrou mij gebaert haer eerste jonge dochter en heeft opden 9 dyto den Christelijcken doop ontfangen tot Rotterdam inde grote kerck en is genaemt na mijn Moeder Za *Hester* de ge-

[205]) Wie kan de naam van deze plaats in hedendaagsche spelling mededeelen? (Hier zal bedoeld zijn de stad Libourne, 27 K.M. ten N.O. van Bordeaux — het „bordeuws" uit bovenstaande aanteekening — aan de samenvloeiing van de Isle en de Dordogne gelegen. — Red.)

tuijgen waren mijn Vader *Anthonij Pesser, Maria Walbeeck* mijn Suster en *Alida Croesert* mijn huijsvrouws Suster de Heer wilt op laten wassen tot Zaligheijt of vroug in sijn Coninckrijck ontfangen. (176; 142; 144; 148; 149)

(141) Den 25 dijto is inden Here gerust mijn neeff *Adriaen Corewinder* Secretaris tot Berckel. (101; 103; 110; 152)

(142) Den 1 Novemb is mijn lieve dochter *Hester Pessers,* ontslapen tot Schiedam, sijnde donderdagh, den dagh der begraeffenis van mijn Moeder Za, sijnde out acht weecken en drie dagen, en is aldaer begraven, inde grote Kerck bij mijn moeder Za:. (176)

(143) Den 24 Novemb 1658 is tot Amsterdam inden Here gerust mijn nichte *Francina Dwinglo* ende aldaer begraven [206]) de Here geeft haer rust en vrede. (100; 107 ; 120; 128; 134; 152)

(144) Den 29 Decemb heeft mijn Huijsvrou sijnde manendagh s'morgens tussen ses en seven vuijren mij gebaert haer eerste ionge soon en heeft opden 5 Januarij 1659 den Christelijcken doop ontfangen tot Rotterdam inde grote Kerck en is genaemt *Johannis* na mijn Huijsvrouwen vader en mon frere *Joh: Walbeeck,* de getuijgen waren *Voickert van Schaer* mijn Swager mon frere *Walbeeck Willemtge Sempels* mijn Huijsvrouwen Suster en *Heijndrickge Sgravenhage* mijn goede bekende de Heer wil hem laten opwassen tot Zaligheijt of in sijn Coninckrijck ontfangen. (176; 140; 142; 148; 149)

(145) Den 24 Januarij 1659 troude mijn Huijsvrouwen dochter [207]) Maria *Kellenaer* tot Ouderschie met *Nicolaes Mason* vanden Brie1 Godt wil haer Zegenen en haer ondanckbaerheijt en rebellie vergeven.

(146) Den 27 April is tot Spijckenis overleden *Corñ Pesser* mijn Cosijn de Here geeft hem Zijon tot een rustplaets. (62; 126)

(147) Den 17 Novemb 1660 [208]) is tot Wtrecht over leden Dr *Petrus Pesser van Velsen* mijn cosijn de heer geeft hem rust. (72; 124)

(148) Opden 26 Julij 1661 sijnde dijngsdag smorgens tussen ses en seven vuijren heeft mijn alderlieste door Godts gratie mij gebaert haer twede Jonge Soon en heeft den 27 deser den H : Christelijcken doop ontfangen en is genaemt *Heijndricus* de getuijgen waren de Heer *Heijndrick vander Heijm, Geertruijt Pessers* en *Wilhelmina Sempels* [209]) de Heer Zegene de vrucht. (176; 140; 142; 144; 148; 149)

(149) Den 28 Novemb 1661 sijnde manendagh tsavonts tussen ses en seven vuijren heeft den almogenden Godt gelieft wt dese werelt te verlossen, na 15 weecke sieckte, mijn waerde en lieve Huijsvrou *Maria Sempels,* tot mijn grootste ongeluck, de Heer heeft de Ziel, en troost mij in dit ongeval, en brengt mij cort tot de selve rust, en eeuwig duijrende glorij, dewijl mij op aerde niet meer lust te leven, als missende tgeen mijn Ziel begeerden ;

[206]) Begraafboek Oude Kerk, Amsterdam: 2 Dec. 1658. *Francina Duymgloo,* huysvrouw van Jan. *de* la Goor.
[207]) Uit haar eerste huwelijk.
[208]) Zie echter aant. 177.
[209]) Dpb. Schiedam (G. A. S.): conform.

gelijck wij eens waren, wens ick / en begeer, / in de selve aerde te rusten, wanneer ick de weg der werelt sal getreden sijn die ick beoog, en wens Zijon te aenschouwen, met die geen, wiens hert dat mijn en tmijne haer is / o *Maritge.*

Hadt mij de doot, oock met U weg genomen
Soo waer ick vrij van rou en was veel ramp ontcomen.

(150) Den 7 Juni 1662 sijnde woonsdag smorgens tussen acht en halff negen vuijren, heeft den almogenden Godt, gelieft wt dese werelt te verlossen mijn vader *Anthonij Pesser* Za: out den 4 april lestlede 78 iaren, de Heer geeft hem rust, en vougt mij mede tot de weg der vaderen, na al dit ongeval. (25)

(151) Den 3 meij 1665 [210]) sijnde sonnendag getrout met *Clasina* van *Leeuwen* weduwe van *Wijnant Sgravenhage* [211]) Za : en dochter van D[e] *Theodorus Leewius* predicant alhier en *Margrieta Everts,* de goede Godt wil ons begenadigen en Zegenen. (61)

(152) Den .... Juni 1665 is tot Haerlem overleden mijn moeij *Catharina Corewinders* die wed. was van Za: D[e] *Barnardus Dwinglo,* de Here geeft rust aende Ziel en een Zalige opstandinge. (101; 103; 110; 141; 100; 107; 120; 128; 134; 143)

(153) Den 28 augustij is tot Lillo overleden *Alida Sempels* mijn eerste Huijsvrouwen Suster die Huijsvrou was van *Gerardo Croese* de Heer wil haer begenadigen. (139)

(154) Den 26 Octob is in Sgravenhage Godtsalig ontslapen onse waerde Neeff D[e] *Jacobus Stermont* predicant aldaer den Hemel moet hem omvatten. (65)

(155) Den 16 April 1666 heeft mijn Alderlieste door Godes Zegen mij gebaert haer eerste Jonge Soon sijnde vrijdag t'smorgens ten half sevenen en heeft op Sonnendag den 18 dijto alhier den H : Christelijcken doop ontfangen en genoemt na mijn vader Za: *Anthony* de getuijgen waren mijn Schoon vader D[e] *Theodorus Leewius,* predicant alhier, me vrouw *Maria Gool* [212]), vrouwe van Rijswijck onse Nichte en me vrouw *Maria van Leeuwen,* weduwe vande Heer *Willem Fieri* [209]) Cap' in sijn leven heer van Huirefouws [209a]) onsen Moeije, de Heer wil Hem tot Zaligheijt doen opwassen. (176)

(156) Den 7 Junij 1667 donderdagh tsavonts ontrent seven vuijren is inden Here ontslapen mijn Neeff *Jonas Jonasz* Bailljuw deser Stede de Heer geeft hem rust. (69)

(157) Den 17 Martij 1668 saterdagh ten drie vuijren is na een swaer leger inden Here gerust mijn neeff *Jacobus Pesser* Gode sij danck. (62)

(158) Den 26 Augustij 1668 sijnde Sonnendag smorgens

[209a]) Bedoeld is *Willem de Viry,* heer van St. Rapheau. (Zie gen. *de Virieu* in Ned. Patr. 1933/'34, pp. 374/'75.) — Red.
[210]) Conform trouwboek Schiedam. (G. A. S.).
[211]) Kapitein der Schutterij te Schiedam (1655, '56), met wien zij 11 Maart 1654 gehuwd was (Trouwboek Schiedam). Volgens de ondertr. acte d.d. 19 Febr. 1654 was zij geboortig uit Rotterdam.
[212]) Zie N. L. 1900, 173, sub 24.
[213]) Zn. van *Lambrecht Bylo* ; hij werd geb. Delfshaven, vroedschap van Schiedam (1663—1678), schepen (1667), weesmeester (1668-1672) ; tr. Schiedam 11 Juni 1659 *Maria de Wijs,* dr. van Johan *Hendrik,* en *Trijntje Doanen.* (Zie hun ondertr. acte Schiedam '23 Mei 1669, en voor hun nakomelingen *Nav.* 1903, 416).

ontrent halff vier vuijren heeft mijn alderlieste door Godts gratie mij gebaert haer eerste Jonge dochter ende heeft den H: Christelijcken doop ontfangen op woonsdagh den 29 dijto daeraenvolgende de getuijgen waren de Heer ***Jacob van Houten*** raet ende Out Schepen [213]), midtsgaders Juff[ren] *Anna van* ***Leeuwen*** onse moeije en *Barbera Kouwenhoven* [209]) Huijsvrouw vande Heer Secretaris *Maerten* ***Kouwenhoven,*** en is genaemt *Margrieta* na mijn Huijsvrouwen Moeder Za : Godt de Heere geeft dat sij haren doop wel mach beleven. (176; 151; 155; 166)

(159) Den 7 Septemb 1670 is inden Here gerust sijnde smanendaegs smorgens ten negen uijren mijn Oom *Sebastiaensz Sijmontsz* ***Pcsscr*** out 76 Jaren de Heer geeft hem rust. (25)

(160) Den .... novemb is seer onverwacht overleden mijn Swager M[r] ***Johan Walbeeck*** [214]), en tot Schiedam begraven de Heer sij hem en ons genadigh. (122)

(161) Den 2 April 1671 donderdag smorgens ten twee vuijren heeft mijn alderliste door Godts gratie gebaert haer tweede Jonge Soon, en heeft den H : Cristelijcken doop ontfangen vrijdag den 3 April en is gedoopt van mijn Schoonvader, en genoemt nae de selve, de getuijgen waren D[e] *Theodorus Lewius* mijn Schoonvader, en neeff *Willebort* ***van*** *Nederveen,* Here van Rijswijck [212]), midtsgaders me vrou ***Maria van*** *Leeuwe,* onse Moeij, en nicht Juff[r] *Anna Kinnemont* [213]) huijsvrou vande Heer *Corn Maerlant,* Godt maeckt hem een Cristen tot Zaligheijt. (176; 155; 156; 158; enz.)

(162) Den 15 Augustij 1673 sijnde dijngsdagh smorgens heeft alderlieste door Godes genadigen Zegen mij gebaert haer derde Soon en is genaemt ***Sebastiaen*** de getuijgen waren mijn Schoonvader D[e] ***Teodorus Lewius*** en de Heer Burgem' M[r] *Nicolaes* ***van.*** *Driel* midtsgaders des selffs Huijsvrouw [217]) en mijn Moeij me vrouw ***Maria*** *Fierij* en heeft den Christelijcken doop ontfangen opden augustij [216]) den alwijsen Godt wil hem Zegenen en bewaren tot sijn Hemels Coninckrijck en bevrijden voor de boosheijt deser ellendige tijden. (176; 151; 155; 158; 161; enz.)

(163) Den .... is binnen Goringhem seer Godtsalig inden Here gerust mijn huijsvrouwen moeij ***Anna van Leeuwen*** geluckige Ziel, die de onrust van dese bedroufde werelt is ontvloden en tvaste landt vande Zaligheijt besidt. (158)

(164) Den 12 Julij is binnen Haerlem [218]) inden Here gerust mijn Suster ***Maria Walbeeck*** wed[e] van za: M[r] ***Johan*** *Walbeeck* ***en*** tot Schiedam begraven bij haer mans. Godt geeft haer ruste in Zijon. (101 ; 122; 160)

(165) 1677 Den 12 April is mijn Soon *Johannis* ***Pesser*** gevaren en tseijl gegaen met neeff Schipper ***de Gilden*** naer Oostindien en verbonden voor drie Jaren met goede recommandatie aenden Heer Directeur Generael *Goens* en

[214]) Zijn weduwe wordt herhaalde malen vermeld in de notarieele archieven van 's-tiravenhage; zie bijv. no. 211, fol. 102 (24 Jan. 1671); dito, fol. 113 (7 April 1671); dito, fol. 117 (30 April 1671).

[215]) Dpb. Schiedam (G. A. S.): *Kinnemonts*; overigens conform.

[216]) Lees : *20* Augustij.

[217]) *Agatha van Driel.* (Dpb. G. A. S.).

[218]) Doodboek Haarlem: 16 Juli 1675 (vervoert na Schiedam) Juffrouw *Walbeeck.*

vande Burgem' *Valckenier* van Amsterdam aen sijn neeff *Rants* [219]) Ordinaris Raedt van Indien Godt Almachtig wil hem Zegenen en bewaren en dat ick hem met genougen en blijtschap / als sijncle mijn een lieve Soon mach weder aenschouwen. (144; 176; 167; 168; enz.)

(166) Den 2e Meij 1677 op Sonnendag tot Delft mijn laetste afscheijt genomen aen neeff ***Jacob van*** *Houten* [213]) sijn liefte en vijff kinderen gaende met sijn huijsgesin naer Zelon in Indien, hem alle heijl en Zegen gewenst, en dat onse oogen den anderen weder mogen sien dat hem de Heer geleijde, en met een volle schat van Zegen hem tot ons weder wil brengen en schoon afwesende sijnde wij door vrientschap echter aen een blijven verbonden, dat de wille Godts in alles geschiede en tsij wij leven off sterven, dat ons hoogste genougen sal wesen onse vrientschap te vervolgen tot inde eeuwige talbernakelen Amen !(158)

(167) Den 17 April 1680 op woonsdagh heeft mijn Soon *Johannis Pesser* door een bysondere gunst van onse waerde neeff, de Heer D[r] ***Adriaen*** *vander Dussen* Out Burgem' deser Stede en tegenwoordig Raed ter Admiraliteijt, becomen het Commissarischap inden Briele, Godt wil hem Zegenen, en lengte van dage geven,

Mijons

de Heer D[r] *Adriaen vander Dusse,* premier bon amij
den Heer president *Buijseroij* Zeelant Bon amij
de Heer ***van Starrenburg*** wegen de Edele uts
de Heer ***Martens*** wegen Utreg uts
de Heer *Tromp* wegen Delft alsvoren
de Heer *Cuijper* Overijssel uts
de Heer ***de Jong wegen*** Goringhem uts
de Heer ***vander Graeft*** Dordregt traeg
Vader ***vander Pot*** wegen Briele partij
De Heer van *Assenburg* absent.

Op de resumptie donderdag is hem het Ordinaris tractement ten somme van 450 gul siaers als andere toegevougt Godt almachtig sij voor dese meraeckelieke verlossinge danckbaer en Zegent haer Ed: Moo: met alle heijl. (176; 165 ; 168)

(168) Op dtn 2 Juni 1680 [220]) Sonnendagh is met mijn genougen getout mijn Soon *Johannis* ***Pesser*** met Juffvrouw ***Jacoba*** *Vromans* dochter vanden heer advocaet *Vromans* Za: en Juffvrouw ***Maria*** *Elsevier.* Godt al machtig wil haer echten staet Zegenen tot een lengte van dagen. (176)

(169) Den .... September is tot Haerlem inden Heere gestorven mijn Suster *Johanna vander Bruggen* [221]) ***we***duwe van ***Willem*** *Swinderswijck* Gode geeft haer rust

[219]) Zie Elias, De Vroedschap van Amsterdam 1, 54.2.

„*Constantijn Rants,* onderkoopman in plaatse van den koopman *Hogenhoek* naar Japan te zenden, Juli 12 1662; wordt 2e van Japan en zal bij overlijden van 't opperhoofd Jacob *Gruijs,* optreden Mei 9 1664; opperhoofd in Tonquin en krijgt permissie om zijn huisvrouw mede te nemen Mei 15 1665; opperhoofd naar Japan April 19 1667; bij de heeren Zeventienen, wordt extra ordin. raad gesteld, neemt zijn eerste sessie Nov. 27 1668; wordt directeur van Bengalen April 8 1669; herwaarts te laten komen Juli 28 1673, wordt ordin. raad sessie te geven Juli 28 1675; was gehuwd met *H. Hartsinck*; naar 't vaderland gelicentieerd 13 Oct. 1667." (Mededeeling te danken aan de vriendelijkheid van den Heer Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins te Batavia).

[220]) Ondertr. Schiedam 16 Mei 1680.

[221]) Doodboek Haarlem : „10 September 1680 (vervoert na Schiedam) Anna *Verbrugge*".

en de Zalige eeuwigheijt. (101; 115)

(170 [222])) Den 24 decemb ao. 1680 sijnde dinghsdaechs smorgens de Clocke vijff uijren is in den Heere gerust mijn waerde vaeder *Sebastiaen Pesser van Velsen — en* is begraeven op saterdagh sijnde den 28" daer aen volgende. (61)

(171) Den 10 feb 1635 sijnde saterdagh des namiddaghs ontrent de Clocke Vijff uijren is onse jonghste broeder *Sebastiaen Pesscr soo* hij op het ijs liep speelen in het ijs gevallen en verdroncken en begraven den 19 dito. (176; 162)

(172 [223])) op den 12 Maert 1685 is mijn Soon *Antoni* inden hage gaen wonen en schrift op het cantoor van de prockereur *Ravestien* Godt wil hem segenen in sijn beroep [224]).
1690 den 13 meij is mijn soon *Anton Pcsscr* schepen geworden de heere geeft hem genade. (176; 155)

(173) den 8 Septemb is mijn soon *Dirck Pcsser* inden hage gaen wonen op de winckel van mijn heer *Middelbeeck* Godt de Heere segene hem in sijn beroep. (176; 161)

(174) 1692 den 27 Maert is mijn soon *Antoni Pesser* auditeur geworden van breda en op den 15 meij sijnde hemelvaert Cristi getrout met Sara *van Leeuwe* [225]) en op den 10 juli vertrocken na breda met ter wone. de heere onse Godt wil hem met beijde segenen. (176 ;155; 172)

(175) 1691 den 4 februari is meuij *Catarina Pessers* inden gerust en op donderdag den 8 begrave. (61)

(*76)* Kinderen van *Sebastiaen Anthonisz Pcsscr van Velsen* [226]) getrout met *Maria Sempels. (61)*
doot *Hester Pcsscr.* (140; 142)
Johannis Pesser van Velsen [227]) Raad burgem: en gec. raad van haar Edgn : mog [228]). (144; 165; 167; 168; 177)
Heijndricus Pesser van Velsen. (148 ; 178)
Kinderen geprocreert met mijn tweede Huijsvrou Clasina van *Leeuwen de Leyden.*
Anthonij Pesscr van Velsen [229]). (155; 172; 174; 179)

[222]) De hier volgende aanteekeningen zijn geschreven door een der kinderen van *Sebastiaen Pesscr van Velsen.*

[223]) De hier volgende aanteekeningen zijn geschreven door *Clasina van Leeuwen.*

[224]) *2* Februari 1686 werd *Anthony Pesser* notaris en procureur te Brielle. (Gem. Archief Brielle).

[225]) Ondertr. (met attestatie van Voorburg) Schiedam 26 April 1692. Te Voorburg woonde de bruid.

[226]) Zoowel hier, als in de volgende aanteekeningen zijn de woorden *„van Velsen"* later door *Scb. Pesser v. V.* toegevoegd.

[227]) De hier vermelde gegevens kunnen nog als volgt worden aangevuld : *Jo (h)an (nes) Pesser,* ,commissaris ter rechergc op ter Mase' te Brielle, poorter dier stad (8 Febr. 1681), lidmaat der Herv. Kerk aldaar (op belijdenis, 1682), schepen dier stad (25 Juni 1657); vestigde zich wederom te Schiedam (1691), vroedschap aldaar (1691—1719), schepen (1693, '95, '96, 1700); armbezorger (1693, '94) ; kapitein der schutterij (1694) ; tresorier van oorlog (1700) ; weesmeester (1701) ; burgemeester (1702, '10); overl. Schiedam 4 Mei 1719; tr. 1o. *Jacoba Vroomans,* overl. Oct. 1689, begr. Brielle 18 Oct. 1689, 20. (ondertr. Brielle met aant. ,,elders getrout", 30 Juli) Aug. 1690 *Magdalena (van) Couwenhoven* (weduwe).
Zie ook Not. acte Schiedam, nots. J. van Lyken, 20 Mei 1718, volgens welke *Johannes Pesser* toen hoofdman van het koornwijnbrandersgilde was.

[228]) De woorden ,,Raad" enz. zijn later toegevoegd door Mr. *Dom. Doorn* Jz.

[229]) Zie testament van *Dominicus Doom* en *Margaretha Pesser van Velsen* (nots. J. van Lyken; 10 Dec. 1716), waarin hij genoemd wordt.

Margrieta Pesscr van Velsen [230]) geb: *26* august 1668 [231]) (158)
Dirck Pcsscr van Velsen. (161; 173)
Sebastiaen Pcsser van Velsen. (162; 171)

(177 [232])) Kinderen van *Jan Sebastiaanse Pesser v: Velsen* [233]) getrout met *Jacoba Vroomans.*
Sebastiaan Pesser van Velsen [234]).
Kinderen geprocureert met zijn tweede huijsvrouw *Magdalena Couwenhoven* [235]).
Jan Pesser van *Velsen* [236]). (180)
Anthonij Pesser van Velsen [237]). (181)
Maria Pesser van Velsen [238]). (182)
Madelena Pesser van Velsen [239]).
Eva Pesser van Velsen [240]).

(178) Kinderen van *Hendrik Pesser* getrout met .... *Planis* [241]). (176)
Maria Pesser.
Anna *Pesser* [242]).

(179) Kinderen van *Anthonij Pesser van Velsen* [233]) getrout met Sara *van Leeuwe.* (176)

Sebastiaan Pesser van Velsen [243]) Capiteijn van een Compagnie voetknegten int defendeeren van Douay int jaar 1712 geschooten van welke wonde hij is komen te overlijden in den ouderdom van 19 jaren.

[230]) Ged. Schiedam (Herv. Kerk) 29 Augustus 1668, begr. aldaar 14 Aug. 1753; tr. (ondertr. Schiedam 30 Oct. 1692) Nov. 1692 *Dominicus* Doorn, ged. Schiedam (Herv. Kerk) 13 December 1658, vroedschap van Schiedam (tot 1724), schepen (1698, '99, 1701, '0.2, '04, '05, '07, '26); weesmeester (1710—'12, '22—'23) ; burgemeester (1714, '17) ; hoofdman van het koornwijnbrandersgilde (1718), begr. Schiedam 21 Mei 1739, zn. van *Arien* Doomc (of *Adriaen Dominicusz* Doorn) en *Maartje Ariens Muts.*

[231]) De woorden „geb:" enz. zijn toegevoegd door Mr. *Dom. Doom* Jz.

[232]) Hier eindigt in het register het 17e eeuwsche handschrift. De volgende aanteekeningen zijn gemaakt door Mr. *Dominicus Doorn Jacz.,* een kleinzoon van *Margaretha Pesser van Velsen.*

[233]) Met het toevoegsel „*van Velsen*" worden noch hij, noch zijn nakomelingen in de officieele registers vermeld.

[234]) Met aanteekening in margine: „doot", welke aanteekening echter later weer is doorgehaald. Hij werd gedoopt te Brielle (Herv. Kerk) 8 Sept. *1662.*

[235]) Behalve de hier genoemde kinderen werd te Schiedam nog gedoopt (1 Aug. 1691) een dochter *Magdalena* (Dpg. *Anthony Pesser* en *Margaretha Pesser),* blijkbaar jong overleden.

[236]) Ged. Schiedam (Herv. Kerk) 1 Januari 1693 (Dpg. *Dominicus Doorn* en *Margaretha Pesser).*

[237]) Ged. Schiedam (Herv. Kerk) 29 Mei 1695 (Dpg. *Anthony Pesscr* en *Clasina van Leeuwen*).

[238]) *Maria Magdalena Pesser, ged.* Schiedam (Herv. Kerk) 7 Aug. 1697 (Dpg. *Dominicus Doom en Eva van Couwenhoven*), tr. (ondertr. 's-Gravenhage 6 Juni 1717) Mr. *Johan Hendrik van Bulderen,* poorter van Schiedam 19 April 1717, vroedschap (1721—'45); schepen (1722—'30); tresorier van oorlog (1723) ; armbezorger (1723, '24); gasthuismeester (met zijn vrouw 1725—'28) 1725—'47) ; burgemeester (1729—30 Jan. '30, 1743); overl. Schiedam 29 Maart 1746.

[239]) Ged. Schiedam (Herv. Kerk) 26 Juni 1699 (Dpg. *Dominicus Doom* en *Margaretha Pesser).*

[240]) Ged. Schiedam (Herv. Kerk) 13 Juni 1703 (Dpg. *Dominicus Doom* en Eva van *Couwenhoven*).

[241]) Uit welk huwelijk, volgens het Dpb. G. A. S.:
1. Maria *Catharina Pesser,* ged. Schiedam (Herv. Kerk) 14 Juni 1684 (Dpg. Mr. *Johan Kievit* en *Clasina* van *Leeuwen),* tr. Februari 1710 *Jacob Daniels,* geb. Rotterdam.
2. *Hester Pesser,* ged. Schiedam (Herv. Kerk) 5 Nov. 1690 (Dpg. *Clasina* van *Leeuwen).*
3. *Hendrick Sebastiaan Pesser,* ged. Schiedam (Herv. Kerk) 1 Jan. 1693 (Dpg. *Agatha Fockendijck*).
Een dochter *Anna* werd niet te Schiedam gedoopt.

[242]) Ondertr. Schiedam 9 October 1706 *Jan Faury, j.* m. uit Frankrijk.

[243]) Ged. Breda (Groote Kerk) 15 Febr. 1693 (Dpg. *Jacob Pesser* en *Clasina van Leeuwen).*

Jacob Pesser van Velsen [244]) Scheepen en Contrakolleur tot Breda.

(1SO) Kinderen van *Jan Jansz Pesser van Velsen* [245]).

(181 j Kinderen van *Anthonij Jansz Pesser van Velsen* getrout met *Elysabeth van den Nolle* [245]).

(182) Kinderen van *Maria Pesser van Velsen* getrouwt met M[r] *Jan Hendrik van Bulderen. (177)*
Hendrik van Bulderen [246]).
Johanna Jacoba van Bulderen.
Magdelena van Bulderen.
Jan van Bulderen overleeden.
Anthonij van Bulderen overleeden.

Het geslacht of de geslachten Perk,

door Jhr. Mr. Dr. J. R. CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL.

(Vervolg van LV, 213).

Perk (Naarden).

1. *Klaas Perk,* tr. *Johanna Henderina Brcytor.*

11. *Fredrik Perk, geb.* Naarden 31-12-1780, gest. aldaar 29-3-1830, wagenmaker, tr. Hilversum Maria *Bouman,* geb. aldaar 30-5-1785, st. Naarden 10-7-1865, dr. van *Willem* en *Helena Kemper.*
Uit dit huwelijk:
1. I. C. Perk, die in 1865 uit aller naam bedankt.
2. *C(ornelis?) Perk,* die trouwt *Grietje van der Linde,* waaruit o.a. *K(laas?),* st. Alkmaar 25-8-1558, oud 10 maanden en nog een zoon, geboren Alkmaar 21-1-1845
3. *Willem,* volgt 111.
4. *Klaas,* volgt IIIbis.
5. *Helena Maria Perk,* geb. 1822, st. Naarden 13-8-1875.

III. *Willem Perk,* geb. Naarden, trok in 1835 naar Zaandam, gest. na 1890, tr. 21-6-1840 *Anna Muller,* st. na 1890.
Uit dit huwelijk:
1. *Fredrik Hcdrik,* volgt IV.
2 en 3 zoon en dochter, geb. Zaandam 18-1-1844.

IV. *Fredrik Hedrik Perk,* geb. Zaandam 19-4-1841, † Zaandam 28-1-1937, tr. Zaandam 21-6-1873 *Grietje Hofman,* geb. Broek in Waterland 13-11-1845.
Uit dit huwelijk:
1. *Willem,* volgt V.
2. *Frederik Hendrik Perk* Jr., ijzerhandelaar, lid der firma Gebr. Perk, tr. Zaandam 21-10-1903 *Gesina A. Schweers.*

---

244) Ged. Breda (Groote Kerk) 20 April 1695 (Dpg. als voren), schepen dier stad, tr. Breda (Groote Kerk) 10. Februari 1734 *Sara* van *der Bruin,* overl. Breda 20 Jan. 1754, 20. 18 Jan. 1757 *Margaretha de Bons.*
Uit welk tweede huwelijk :
a. *Jacoba Margaretha Pesser,* geb. Breda 1'2 Jan. 1758, tr. Breda 22 Juli 1777 *Caspar Frederik Schultz,* later zich noemende *Schultz Pesser*), geb. Punto Gale (Ceylon).

245) Geen kinderen vermeld.

246) Geb. 1718, schepen van Schiedam (1746, '50); vroedschap (sedert 1747); tresorier 1750; regent der stadsarmenkamer 1754; baljuw (1759, (tevens schout) 1764); burgemeeester (1763, '70, '71, '76, '80, '81); lid der admiraliteit van de Maas (1773), overl. Schiedam 16 Oct. 1782; tr. Schiedam 31 Maart 1761 *Carolina Jacoba de Lille,* geb. 's-Gravenhage 16 Aug. 1722, overl. Schiedam 1 Maart 1795, dr. van Willem en *Elisabeth Vaillant,* en wed. van Mr. *Diederik Christiaan Pielat.* Een zoon uit laatstgenoemd huwelijk voegde den naam van zijn stiefvader bij den zijnen en noemde zich *Pielat van Bulderen.*

3. *Catharina Perk,* geb. Zaandam 11-4-1881, gest. Wassenaar 27-10-1928, tr. Zaandam 25-7-1907 Dr. *Hendricus Jacobus* van *Wijk,* geb. Zaandam 30-1-1880, leeraar in de chemie aan de 3e Gem. H.B.S. 5 j. te 's Gravenhage, zn. van *Hendricus Jacobus en* van *Johanna Catharina Visser.* (Wassenaar).

V. *Willem Perk,* geb. Zaandam 27-12-1875, ijzerhandelaar, lid der firma Gebr. Perk, tr. Zaandam 19-12-1912 *Cornelia van der Worp,* geb. Purmerend 28-9-1883, verpleegster, dr. van *Herman* en *Johanna Ezerman.*
Uit dit huwelijk:
1. *Frederik Hendrik Perk,* geb. Zaandam 1913, gest. eenige weken oud.
2. *Frederik Hendrik Perk,* geb. Zaandam 27-11-1914.
3. *Margaretha Perk,* geb. Zaandam 3-8-1917.

IIIbis. *Klaas Perk, geb.* Naarden 14-12-1807, st. ald. 1-1-1887, tr. Alkmaar 22-5-1834 *Willemina van Breda,* geb. Alkmaar 30-8-1814, gest. Naarden 12-4-1882, dr. van *Leonardus Johannes* en *Catharina Hofdijk* (het echtpaar onderteekent als „kinderen" de doodsannonce van *Matthijs Tiedeman Bruinier,* gest. Alkmaar 27-1-1864, zonder dat steller dezes de familierelatie duidelijk werd).
Uit dit huwelijk:
1. *Frederik Perk,* geb. Naarden 2-5-1835, dirigeerend off. van gez. le kl. N. 1. L., Ridder Nederl. Leeuw, st. Amsterdam 18-5-1891, ongehuwd. Liet een natuurl. erkende dochter na *Henrictte C. L. Perk,* gehuwd met *Steven van Dijk.*
2. *Leonardus Perk,* st. ongeveer 1856, ongehuwd.
3. *Willem,* volgt IV.
4. *Matthijs Katharinus Perk,* geb. Naarden 1842, st. den Haag 8-6-1924, tr. 1877 *Cornclia Frijlink,* st. den Haag na 1924.
5. *Nicolaas Frederik Perk,* volgt IVbis.
6. *Catharina Perk,* geb. Naarden 1844, st. den Haag 1925, tr. 1875 *Frederik Britt,* gep. luitenant der inf., st. Oudewater 23-10-1882.
7. *Maria Willemina Perk,* geb. Naarden 21-2-1850, st. Breda 1902, tr. Naarden 2-9-1869 *Karel Hendrik Bode,* officier Nederl. Leger, plaatselijk adjudant te Breda (een zoon *Johan Bode* woont te Haarlem).
8. *Jan Hendrik,* volgt IVter.
9. *Marius Johannes Perk,* geb. Naarden, gep. kapitein der artillerie, st. San Francisco, tr. 1" Amsterdam 2-7-1876 *Cornelia Jacoba Schalekantp,* geb. ald., st. Paramaribo 2-2-1887, tr. 2" N. N.
10. *Willemina Frederika Perk,* geb. Naarden 1857, st. Utrecht -11-1908, tr. Naarden 24-8-1876 *Herman Frederik Willem Bccking,* Inspecteur van het wapen der Genie, ridder enz., st. 1934.

IV. *Willem Perk,* geb. Naarden 1839, hoofdonderwijzer, st. Weesp 13-10-1905, tr. Naarden 30-8-1866 *M. C. A. Schouten,* geb. Alphen a. d. Rijn.
Uit dit huwelijk:
1. *Wilhelmina Perk,* geb. Alphen a. d. Rijn 1-9-1867, tr. *Adolf H. Tepe,* apotheker te Gouda. (Gouda).
2. Cornelia *Maria Perk,* geb. Alphen a. d. Rijn 11-12-1868, tr. *E. E. B. Lacomblée,* Leeraar te Arnhem. (Arnhem).
3. *Catharina Perk,* ongehuwd.

1Vbis. *Nicolaas Frederik Perk,* geb. Naarden 3-9-1843, Landmeter bij het Kadaster, st. Bussum -12-1925, tr. 1" Hille-

gom 18-6-1869 *Zwaantje van Waveren,* geb. ald. 4-8-1845, st. Zutphen 26 of 28-12-1890, tr. 2" Rotterdam 1895 Maria de *Jongh,* geb. Rotterdam.

Uit het eerste huweliik:

1. *Wilhelmina Perk,* geb. Leiden 5-5-1870, st. Dordrecht 1901.
2. *Klaas Perk,* geb. Leiden 7-8-1871, st. Utrecht 1597.
3. *Pieter* Jan *Hendrik,* volgt V.
4. *Johannes Hendrik, volgt* Vbis.
5. *Frederik,* volgt Vter.
6. *Geertruida Cathorina Perk,* geb. Haarlem 29-4-1877, tr. Ds. J. G. *J. H. Bolsius.*
7. *Willem, volgt* Vquater.
8. *Leonardus Johannes Perk,* geb. Haarlem 20-1-1880.
9. Mathijs *Catharinus,* volgt Vquinquies.
10. *Catharina Perk,* geb. Zutphen 30-11-1885, ongehuwd.

Uit het tweede huweliik:

11. *Maria Perk,* geb. Dordrecht 17-11-1896, st. aldaar 1898 (99).
12. *Nicola Frederica Perk,* geb. Rotterdam 30-6-1897, tr. Naarden 9-3-1920 *Pieter Karel Jan Perk* (van den Hilversumschen tak), geb. Hilversum 3 1-7-1877, commissionair, zn. van *Karel Jan* en *Agatha Dekker* en gesch. echtgenoot van *Jeanne Marie Huizenga.* (Hilversum).
13. Anna *Maria* G. *Perk,* geb. Dordrecht 31-5-1901, ongehuwd.

V *Pieter Jan Hendrik Perk,* geb. Leiden 12-1-1873, st. Batavia 1933, tr. *Christina N. N.*

Heeft 3 natuurlijke kinderen. Uit het huwelijk:

1. *Nicolaas Perk.*
2. *Leo Perk.*

Vbis. *Johan Hendrik Perk,* geb. Haarlem 22-4-1874, 'Technisch ambtenaar bij het Staatsboschbeheer, tr. 's-Gravenhage 21-3-1900 *Catharina Cornelia* Maria van *den Heuvel,* geb. 's-Gravenhage 11-2-1870, dr. van *Ferdinand* en *Hcnrietta de Rijk.*

Uit dit huwelijk:

Agnes Perk, geb. Arnhem 15-6-1901.

Vter. *Frederik Perk,* geb. Haarlem 31-12-1875, tr. *H. van Gelder.*

Uit dit huwelijk:

Bctsy Perk.

Vquater. *Willem Perk,* geb. Haarlem 17-7-1878. st. Keulen 1918, tr. *Kätchen N. N.*

Uit dit huwelijk:

Claus *Perk.*

Vquinquies. *Mathijs Catharinus Perk,* geb. Haarlem 14-9-1884, tr. *L. Prinsen.*

Uit dit huwelijk:

Jan G. Perk.

IVter. *Johannes Hendrik Perk,* geb. Naarden 2-1-1848, arts te Loosduinen, st. Loosduinen 12-6-1908, tr. 's Gravenhage 8-9-1880 *Henriette Christinc Maria Bijvanck,* geb. 's Gravenhage 4-1-1856, dr. van *Hendrik Cato* en *Cornelia Catharina de Bruyn.*

Uit dit huwelijk:

1. *Nico Perk,* geb. Werkendam, st. 's Gravenhage.
2. *Cornelia* C. *H. Perk,* geb. Werkendam 7-3-1883, tr. *K. Wddeck.* ('s Gravenhage).
3. *Wilhelmina Adriana Petronella Perk,* geb. Werkendam 25-7-1884, tr. 2-5-1907 *Anton Carrière,* geb. 's Gravenhage 1-3-1879, arts, zn. van *Johan Daniel,* deurwaarder b. d. Hoogen Raad, ridder Oranje Nassau, en van *Sophia Louise Leschot.* ('s Gravenhage).
4. *Henriette Johanna Perk,* geb. Loosduinen 19-11-1889, tr. Mr. *Th. Rijnenberg,* Secretaris der gemeente Rheden. (Velp).

Perk (Amsterdam).

Deze tak is waarschijnlijk een zijtak van de Perken uit Hilversum. Hiervoor pleiten o.a. het voorkomen van de verbinding *Perk-Cruyff* in beide takken en het veelvuldig voorkomen der zelfde voornamen. Doch in A'dam komt ook een Perk voor, die uit Dordrecht komt. De totnutoe door den Heer A. K. Perk te Laren en mij verzamelde gegevens over Amsterdamsche niet bij de vorige takken ondergebrachte Perken zijn nog hoogst onvolledig. Ik geef ze hieronder in eene volgorde, die gesuggereerd werd door het waarschijnlijke verband der verschillende gezinnen onderling. Het onderzoek is nog hangende, zoodat onderlinge familieverhoudingen nog kunnen gevonden worden en ik mij derhalve thans meen te moeten onthouden van het uitspreken van vermoedens dienaangaande.

1. *Joris Jansse Perk,* tr. Sloterdijk 3-10-1649 *Lowysgen Pieters* van Amsterdam (Wapenheraut 1903, p. 491).
2. *Tymen Gerberts Perk* en *Gerritje Picters de Goot* laten op 7-4-1733 doopen hun dochter *Lysbeth,* waarbij getuige was *Grietje Gerberts Perk.*
3. *Gerbert Perk,* tr. Hilversum na 29-5-1763 (datum van het derde huwelijksgebod) *Marritje van Campen,* wonende te Hilversum. De eerste huwel.procl. geschiedt te Amsterdam 15-5-1763.
4. *Klaas Perk,* j.m. *48* jaar, zn. van *Elbert Teunisse Perk* en *Grietje de Roos,* melkverkooper uit de Nieuwe Leliestraat, tr. Sloterdijk (ondertr. 12-5-1811) *Marretje* (Marritje) *Keyzer,* j.d., *20* jaar, dr. van *Klaas* en *Bappie Brouwer* (Wap. Her. 1904 p. 116 en burg stand A'dam).

   Uit dit huwelijk:

   Barbara Perk, geb. Amsterdam 23-8-1818.
5. *Elbert Perk,* wedr. van *Jannetje de Haan,* st. Amsterdam 4-9-1887, oud 72 jaar, ten huize van zijn broer *K. Perk* (advertentie).
6. *Jan Perk Kruyff* van Amsterdam, geref. 25 jaar, won. Rozenstr. b. d. Prinsengracht, ouders dood, consent van de Regenten van het Diaconieweeshuis, tr. Amsterdam (stadhuis) 26-7-1795 *Anna Christina de Boer,* van Amsterdam geref., oud 22 jaar, woont als boven, ouders dood, consent als boven.

   Uit dit huwelijk:

   a. *Jan Perk,* geb. Amsterdam 12-8-1801, ged. ald. Oude Kerk 23-8-1801.
   b. *Gerbert Perk,* geb. Amsterdam 17-12-1803, ged. ald. Nieuwe Kerk 1-1-1804.
   c. *Anna Christinu Perk,* geb. Amsterdam 15-7-1810, ged. ald. Oude Kerk 22-7-1810.
7. *Adrianus Perk,* van Amsterdam, Luth., 23 jaar, won. Laurierstr., zn. van N. N. *Perk en Catharina Helena van Dijk,* tr. Amsterdam (stadhuis) 11-8-1782 *Anna Meyer,* van Amsterdam, Luth., gedoopt 21-4-1762, dr. van *Barend* en *Cafharina Snel(l).* Hij wordt begr. op het Wcsterkerkhof in Amsterdam 11-1-1807, nalatende vijf kinderen. Een dezer kinderen, nl. *Anna Perk,* werd gedoopt te Amsterdam in de Westerkerk op 1-3-1805, zij werd aldaar geb. 25-2-1805.

8. ***Barend Perk,*** behangersknecht, Pijlsteeg, te Amsterdam, tr. *Johanna* ***Sara Stadelaar.***
   Uit dit huwelijk:
   Johanna Sara Perk, geb. Amsterdam 4-7-1821.
9. ***Johannes*** *Hermanus* ***Perk,*** broeder van Barend voornoemd, kuipersknecht, Lauriersgr. Aansprekersgang, tr. ***Johanna*** *Henriette* ***Arens.***
   Uit dit huwelijk :
   a. Johanna ***Catharina Perk,*** geb. Amsterdam 9-10-1821.
   b. *Clara Magdalena* ***Perk,*** geb. Amsterdam 28-12-1823.
10. ***Dirk Perk,*** geb. circa 1800, kruier, Baangr. bij de Lindengr., tr. *Willemina Wensel.*
   Uit dit huwelijk :
   a. *Catharina* ***Perk,*** geb. Amsterdam 11-7-1823.
   b. ***Dirk Perk,*** geb. Amsterdam 15-8-1826.
   c. ***Pieter Perk,*** geb. Amsterdam 4-12-1829, st. jong.
   d. ***Pieter Perk,*** geb. Amsterdam 24-12-1831.
   e. Anna ***Perk,*** geb. Amsterdam 7-12-1833.
   f. ***Johannes Perk,*** geb. Amsterdam 28-9-1838.
11. *Wilhelmus* ***Perk,*** geb. circa 1516, cartonmaker, Eerste Laurierstr., tr. ***Elisabeth*** *Susanna Huntelaar.*
   Uit dit huwelijk:
   Johannes Wilhelmus ***Perk,*** geb. Amsterdam 7-10-1842.
12. ***Jacobus Perk,*** van Dordt, weduwnaar van ***Cornelia Smits,*** wonende Looyersstraat over het Luthersche Weeshuis, tr. Amsterdam (Oude Kerk) 28-7-1793 *Susanna Schonevel(t),* van Haarlem, geref., 28 jaar, wonende Keizersgr. bij de Wolvenstraat, ouders dood, geaasst. door hare tante ***Anna Dekker.***
   Uit dit huwelijk :
   a. ***Jacobus*** *Perk,* geb. Amsterdam 29-6-1801, ged. ald. Westerkerk 5-7-1801, begr. Westerkerkhof 3-9-1801 Lauriersgracht.
   b. ***Maria Perk,*** geb. 8-12-1805, ged. Amsterdam Westerkerk 5-12-1805.
   Misschien waren kinderen van hem:
   c. het kind van ***Jacobus Perk,*** begr. Moordrecht 26-7-1785.
   d. Maria ***Perk,*** oud 2 jaar, die begr. wordt op het Westerkerkhof te Amsterdam op 9-2-1809.
13. ***Neetje Perk,*** echtgenoote van ***Jan van*** Doorn, begr. Amsterdam 19-12-1812, woonde Hoedenmakerspad en liet 2 kinderen na. Dit zou een zuster kunnen geweest zijn van den onder Hilversumsche tak IX vermelden ***Jan*** *Perk,* die immers in tweede huwelijk trouwt ***Gerrctje van Doorn.***

Verdere onaangesloten Perken.

Jacques (Jakys) ***Perk,*** j.m. en soldaat, wonende tot Wyck (bij Duurstede), ondertr. Beusichem 29-3-1656 ***Aeltje*** *Jacobs,* j.d. van Beusichem; zij zijn getr. 1.5-4-1656 (Ned. Leeuw 1917 k. 220).

Uit dit huwelijk :

Elysabeth ***Perk,*** ged. Wijk bij Duurstede, geref. Kerk 25-12-1656.

Theodoor Perk, st. Schildwolde 16-8-1883 oud 16 jaar, zn. van ***W. Perk en E.*** *Perk-Kreutzman* (advertentie).

Perk Bros. te Los Angelos, insurance brokers, zeggen, dat hun vader uit Europa emigreerde en in Stolpe geboren was (naar zij meenden aan de Hollandsche grens in Duitschland) ; hun vader huwde te Osnabriick.

Jacobus ***Perk,*** begr. Moordrecht 23-7-1794.

Willem ***Perk,*** begr. Moordrecht 27-3-1790.

S. van der ***Perk*** en ***M.*** *Bouman* zijn op 19-6-1888 25 jaar gehuwd te Rotterdam.

Pieter Perk en *Willemina Pels* huwen in Zuilen in de week van 29 Mei tot 5 Juni 1937.

Het geslacht *Baronaige* of *Bernaige,* niet te verwarren met het Breda'sche geslacht *van* ***Bernagie*** of *van* ***Bernagirn,*** bezat te heerlijkheid Perck, die blijkbaar in Vlaanderen lag. Sommigen noemden zich Heer van Perck, anderen zelfs Baronaige genaamd Perck. In een in mijn bezit zijnd manuscript wapenboek komt een heraldieke kwartierstaat voor (zonder genealogische gegevens), waaruit blijkt, dat eene dame uit het geslacht *Bernaige* ***gent.*** *Perck* huwt met *Tserrats,* en dat eene dochter uit dit huwelijk huwt met N. N. ***Stradio.*** Het aldaar gegeven wapen is iets afwijkend van het door de l'Espinoy vermelde, inzoover als de roode dwarsbalken beladen zijn met resp. 3, 2 en 1 gouden St. Andrieskruisjes en niet elk met vijf zilveren St. Andrieskruisjes. Het vertoont echter niet de minste overeenkomst met een der door de Nederlandsche Perken gevoerde wapens. Zeer merkwaardig is daarentegen de overeenkomst van de schietschijven uit het wapen van Jacobus Perk, waarop de Heer Muschart de aandacht vestigde (LV, k. 175) met die in het wapen van de familie van *Berck* ***(Gerardus,*** *Sophia* en *Rogier,* zie hunne graftomben afgebeeld bij Smits: De Grafzerken, wapenen en rouwborden van St. Janskerk te 's Hertogenbosch pp. 33 en 207), ook de punten van overeenstemming in den naam zijn frappant. [1])

Aanvullingen op eenige ín Nederland's Patriciaat gepubliceerde stamreeksen,

door W. A. VAN RIJN.

(LIV, 278—279, 313.)

B e e 1 d e m a k e r. (LI, 478. Ned. Patr. 1926).

Bencemingen van Oude Mannen 1582-1892. Rotterdam.

Verthoont met ootmoedige eerbiedigheyt ***Cornclis Lcendertse*** *Beeldemaecker,* hoe dat hij suppt. in den fleur van sijn tijt geseten hebbende in een goed doen (vleeshouder zijnde binnen dese stadt Rotterdam) door schadelijcke borgtochten ende quade comportementen van sijne kinderen in soodanige decadentie is vervallen, dat hij alle sijne goederen hebhende geconsumeert, nu een man zijnde boven de 'tseventigh jaren, niet en heefft om aff te leven, dewelcke daerom nu ontrent een jaer geleden van sijn soon, tot Dordrecht wonende, heeft moeten gehouden werden, die oock een man sijnde van solere conditie ende met kinderen beswaert, geen raet weet noch macht heeft, om sijn vader langer te onderhouden, weshalven den suppnt. zijnde in een seer ellendigen staet vervallen, vindt sich genootsacckt om sich te werpen in den schoot van Uwe EE.Achtb. mededoogsaemheyt, ootmoedelijck versouckende Uwe EE.Achtb. gelieve desen soo ouden ellendigen man ende borger deser stadt (die tusschen de veertig ende vijftig jaren alhier in dese stadt sijn beroep eerlijcken heeft waergeno(men) te gratificeren met vacante plaetse in Uwe EE.Achtb. Oude Mannen Huys, 't welck doende. (1657).

De stamreeks in Ned. Patr. 1926 kan als volgt worden aangevuld.

---

[1]) Van verscheidene zijden mocht ik van mijne Medeleden zeer waardevolle wenken en -aanvullingen naar aanleiding dezer artikelenreeks ontvangen. Ik stel mij voor deze in een slotartikel te verwerken met eenige nadere door mijzelf gevonden bijzonderheden. Ik houd mij dus ten zeerste aanbevolen voor elke mededeeling met betrekking tot het geslacht Perk. In overleg met den Hoofdredacteur zal ik met de publicatie van het slotartikel eenigen tijd wachten, teneinde er zooveel mogelijk gegevens in te kunnen verwerken.

1. *Cornelis* ***Leendertsz. Beeldemaker,*** geb. Brouwershavcn omstreeks 1585, becnhakker, woonde Visschersdijk, daarna in de Zandstraat en van 1657-1669 in het Oude Manhuis, overl. Rotterdam 29 Aug. 1669, tr. Rotterdam 12 Juli 1615 *Martgen Ariensdr.,* geb. Rotterdam, overl. Rotterdam (aangegeven 19-25 Dec. 1655).

11. *Adriaen* ***Cornelisz.*** *Beeldemaker,* tr. 1" *Maria* van der *Marck,* tr. 2" ***Sara Tcgelbcrgh.*** Behalve de in Ned. Patr. vermelde kinderen vond ik nog :

Uit het eerste huwelijk:

Clara Beeldemaker, ged. Zwijndrecht 27 Febr. 1658.

Uit het tweede huwelijk:

Sara ***Beeldmaker,*** ged. 's Gravenhage (Kloosterk.) 8 Mrt. 1680.

Abraham *Beeldemaker,* ged. 's Gravenhage (Kloosterk.) 25 Aug. 1684.

Mogelijk, dat in den Haag nog meerdere kinderen werden geboren,

B e y e r m a n . (XLVIII, 188. Ned. Patr. 1926).

1. ***Jacob Jacobsz. Beyerman,*** geb. Rotterdam omstreeks 1565, woonde bij huwelijk in den Oppert, overl. vóór 17 Apr. 1641, ondertr. Rotterdam 17 Mei 1592 ***Ariuentgen*** *Pietersdr.,* geb. Gouda, test. als weduwe 17 Apr. 1641 voor nots. Arent van der Graeff te Rotterdam.

In de opgave der kinderen van ***Pieter*** *Beyerman* en *Catharina* ***van Paenderen,*** komen storende fouten voor.

Adriana ***Beyerman*** wordt tweemaal vermeld, n.l. als 4e en 10e kind.

Willem Beyerman ***zou*** gehuwd zijn met een vrouw, die drie jaar voor haar geboorte reeds huwde.

Geertruy Beyerman, die vermeld wordt als elfde kind, was geen dochter, maar een zuster van ***Pieter Beyerman.*** Zij huwde te Rotterdam 8 Dec. 1654 ***Joris*** *Claesz. van* ***der Hout.***

B o s c h. (v a n d e n) (Ned. Patr. 1937).

1. *Maerten Jansz.* ***van den Bosch,*** geb. Rotterdam omstreeks 1565, stoofmaker, bezat een huis in de Weste Wagenstraat, overl. vóór 23 Mei 1607, tr. Rotterdam 25 Apr. 1593 ***Mctgen Hendricksdr.,*** geb. Rossem, test. als wed. 2 Mei 1645 en 20 Mrt. 1649 voor nots. Arent van der Graeff, overl. vóór S Sept. 1657 .

11. *Frans Maertensz.* van den ***Bosch,*** geb. Rotterdam omstreeks 1606, brandewijnbrander, werd 1678 opgenomen in het Oude Manhuis, overl. Rotterdam (aangegev. 10-16 Jan. 1683), tr. Rotterdam 1 Sept. 1627 ***Beatrix van der Klouck,*** geb. Rotterdam, overl. vóór 23 Jan. 1648, dr. van *Gilles van* der *Klouck.* (= I van Ned. Patr.).

KORTE MEDEDEELINGEN.

Van der Merwede.

Aan de in Februari opgenomen genealogie kan ik nog eenige uitbreiding geven door een paar vondsten in het schuldprotocol der stad Groningen uit het Rechterlijk archief (Inventarisnummer IIIx).

Voorop echter nog een vraag. In Navorscher VI, 1856, blz. 373 is een mededeeling over een wapen Van Wijck, voorkomende op een, in de kerk te Vianen liggenden, grafsteen van *Daniel* ***van der Merwede,*** overleden 1615, als een van diens 8 kwartieren. Deze zerk was toen blijkbaar nog aanwezig, doch ik vond haar niet vermeld in de Genealogische en heraldische

merkwaardigheden van Zuid-Holland, uitgeg. door Bl. v. Tr. Prins, noch in de daar aangehaalde werken.

Weet iemand iets meer af van het vroegere opschrift van deze zerk, of waar de aanteekeningen van den onderteekenaar Q. v. U. van het stukje van 1856 zijn?

Dezen *Daniel* kunnen we veilig aannemen als eerste generatie van den tweeden tak.

Zijn zoon ***Hindrick*** blijkt nog een zoon meer te hebben gehad, dan ik reeds opgaf. Op 26 Juni 1633 [1]) neemt Coppen ***Jarghes toe*** Saaxum, rentmr. van Westerwolde, als „voormundt over wijlen Hendrick v. d. Merwede *vijff* jongste kinderen", geld op voor de reis van ***Albert van der*** *Merwen* naar Frankrijk. Een Capitain ***Jan van der*** *Merwen* sluit op 28 Maart 1640[2]) een geldleening, daarbij zijn aandeel in een huis te Groningen als onderpand stellende, en uit een volgende akte van 14 Mei d.a.v. [3]) blijkt dan de verwantschap. *Tammo van* ***der*** *Merwen,* van wege zijn broer capt. ***Jan v. d.*** *Merwen,* en lieut. ***Derck van der*** *Merwen* nemen dan nog eens geld op rente.

Voor het laatst trof ik Jan aan op 2 Juli 1642[4]), waarbij zijn zuster ***Margareta*** als borg voor een nieuwe leening optreedt.

Tammo en ***Dcrck*** vond ik nog in een verkoopsakte van 28 Oct. 1646 [5]), ***Margareta*** in een van 30 April 1651[6]), en ***Tamme*** als borg bij een geldleening op 11 Juli 1648 [7]).

We krijgen dus:

11, 5. Jan *van* ***de Merwe*** capt., leeft nog 2 Juli 1642.

6. *Tamme* van ***der*** *Merwe,* enz. leeft nog 11 Juli 1648.

7. ***Derck van der Merwe,*** enz., lieutenant, leeft nog 28 Oct. 1646.

8. *Margriete* ***van der Merwe,*** leeft nog 30 April 1651.

Ook de aan het slot genoemde Jr. ***Jochum van der*** *Merwe* kan nog ingevoegd worden. Op 21 Januari 1681[8]) sluit hij „voor hem selven en in qlt. wegen sijn broeder Jr. *Hindrick* ***van der*** *Merwen"* een accoord met zijn nicht Juffer ***Cornelia Eyben*** over een huis „ten N.O. van Akerk aan de rijp". Cornelia was een dochter van burgemeester ***Hieronymus*** *Eyben,* die met een juffer Alting gehuwd was, een zuster van ***Aeltien Alting,*** de ega van ***Carel van der Merwe.*** Bijgevolg zijn *Hindrick* en ***Jochum*** of *Joachim* dus hun kinderen.

Ook vond ik den naam van hun grootmoeder, die in de genealogie Alting niet wordt genoemd. Op 25 April 1626') ruilt nl. Cornelia *Dousa,* wed. van burgemr. ***Joachim Alting,*** als voogdes over haar kinderen, een paar erven.

Bij 111, 4, *Swana Alegunda* heeft de zetter het huwelijk in 1671, met Jacob Gruys laten uitvallen.

De overlijdensdatum van haar zuster Anna ***Catryna*** is 1 Januari 1734, blijkens de Rekeningen van den ontvanger-generaal, onder de post : lijf renten [10]).

De verschrijving Ernreiter i. pl. van *Erentreiter* bij IIIbis zal de lezer zelf al verbeterd hebben.

In de Verslagen over 's Rijks oude archiven 1920, blz. 314 komt een ***Johan*** of ***Jan van der Merruwe*** of ***Merwede*** voor, bij de stukken afkomstig van Ulphert Writsers op Onnema te

---

[1]) III x 13, fol. 323.
[2]) 111 x 20, fol. 181.
[3]) 111 x 20, fol. 249.
[4]) 111 x 25, fol. 112.
[5]) III x 26, fol. 300.
[6]) III x 32, fol. 297.
[7]) 111 x 36, fol. 233.
[8]) 111 x 58, fol. 249.
[9]) 111 x 7, fol. 397.
[10]) Statenarchief No. 102. jaar 1734. fol. 340.

Zandeweer. Deze Jan, die zelf als *Jan van Merwen op* 25 Juni 1648 onderteekent, blijkt „portier aen die Craenpoort" te Nijmegen te zijn (volgens het stuk van 16 Juli 1658) en zoon van *Elisabeth van den Have.* Zijn vader wordt niet genoemd; het stuk handelt ook alleen over familie Van den Have. Of hij tot het bovenbehandelde geslacht behoort lijkt mij twijfelachtig.

Mr. H. L. HOMMES.

Jan van Riebeeck.

(LV, 217).

Indien de gegevens in de Navorscher 1855, Bijblad XXXIX en in de Wapenheraut 1897, pag. 35 juist zijn, dan zoude Jan van *Riebeeck,* de eerste Commandeur van de Kaap de Goede Hoop, in 1618 te Culemborg geboren zijn. Zulks als juist aannemende, acht ik het niet onmogelijk, dat de door mij gevonden personen van dien naam te Wijk bij Duurstede tot deze zelfde familie zullen behoord hebben en het derhalve voor den Heer Merens van nut kan zijn, dat ik die vermeld.

Welnu in de Collectie Booth in het Rijksarchief te Utrecht in de doos A° 1564 tot 1572 vond ik het zegel van *Wijer van Riebeeck,* 23/6 1569 schepen van Wijk bij Duurstede, vertoonende als wapen „3 ringen", dus hetzelfde dat aan den stichter der Kaapkolonie wordt toegekend. En verder zonder wapen *Henrijck Ricbeck,* die 6/4 1546 te Wijk bij Duurstede compareerde ook namens zijne broers en zijne zuster en eveneens namens *Willem* van *Riebeck* en zijnde de zoon van wijlen *Thonis Kiebeck,* vermeld in het (nog ongeordende) archief der Heeren en Graven van Culemborg; *Anthony van Ricbeeck,* die 20/6 1618 aan den graaf van Culemborg „stucken porseleijncn" leverde, vermeld in hetzelfde archief in de Bijlagen tot de rekeningen v/d. rentmeester generaal over het jaar 1618; cn verder elders *Wijer* van *Riebeeck Anthoniszoon, 27/1 1565* te Utrecht, vermeld in charter 1933 van de Geldersche Rekenkamer; *Frans van Riebecck Hendricksz.,* die namens zijnen zieken broeder *Anthonius* 5/4 1570 verklaart 6 morgen land tot Soclmond te bezitten, vermeld in het archief van de Geldersche Leenkamer Inv. n° 183 portefeuille C 713-721; *Jan van Riebeeck, 8/2 1582* procureur te Utrecht, vermeld in de processen, behandeld voor de Hooge Bank te Arnhem over de jaren 1580 t/m. 1585 in het rechterlijk archief Arnhem en *Damas van Riebeeck,* getrouwd met *Cornelia* van *Beaumont* omstreeks 1625, vermeld in de M. S. genealogie van Beaumont, waar dezen Damas van R. als wapen de 3 ringen worden toegekend.

Ik merk hierbij nog op, dat ringen oudtijds zeer veelvuldig voorkwamen in wapens van families in den Zuidelijken Gelderschen Achterhoek (Doesburg, Doetinchem, 's Heerenberg) en even over de grens aldaar in het Emmeriksche en Cleefsche, in verband waarmede het mij geenszins verwonderen zoude, wanneer eventueel blijken mocht, dat deze familie *van Riebeeck* uit die streken afkomstig was.

R. T. **MUSCHART.**

Garnizoenskerken ín de Zuidelijke Nederlanden.

In het doop- en trouwboek van Oudenhoorn (Z.-H.) over 1662-1733, waarin ook de kerkeraadshandelingen dier gemeente over deze jaren zijn ingeschreven (Alg. Rijksarchief te 's-Gravenhage, collectie doopboeken enz. in Zuid-Holland, Oudenhoorn Inv. No. 1) staan een aantal doopen, huwelijken en de aanneming van nieuwe lidmaten ingeschreven, welke men daarin niet zou verwachten. Ds. Gerard Bronchorst nl., die 25 Juli 1700 als predikant van Oudenhoorn werd bevestigd en die te voren legerpredikant was geweest, liet aan zijn berichten omtrent den doop van kinderen te Oudenhoorn in 1700 voorafgaan: „Aanteekeninge der kinderen, door mij, door den „Christelicken doop de gemeynte ingelijft in mijne bedieninge „in t guarnisoen, cn dit voege hier in, op dat, daer eenighe „vermist sijn, de overige in geheugenisse houden. In mijn „guarnisoen in de stad Bruggen, en bij 't selve in t veld. ..."

Volgt eene lijst van hen, die werden :

gedoopt te B r u g g e van 3 December 1695-17 October 1697,

gedoopt te At h (Henegouwen) van 15 Maart-8 November 1699,

getrouwd te Brugge van 31 December 1695-5 Mei 1697,

aangenomen te Brugge van 7 Januari 1696—6 April 1697,

aangenomen te Ath van 15 April-24 December 1699.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Elburch (van der), (LV, 174). Van dezen naam zijn **mij** bekend : *Johannes van der Elburg, 1748* onderofficier v/d. Burgerwacht te Rotterdam, *J. van der E.,* in 1614 te Utrecht en Jan *van der Elburgh,* in 1727 Schepen van Gorinchem.

De laatste voerde volgens het M. S. Wapenboek van Jan van Kuijl als wapen : „gevierendeeld, 1 en IV in zilver een roode hertekop met hals; 11 en 111 in goud een zwart ankerkruis, vergezeld van een zilveren blokje tusschen elk paar kruisarmen geplaatst." Dit zelfde wapen doch onduidelijk komt voor op den lakafdruk van den hierboven als tweeden genoemden *J. van der E.* in de Brieven a/d. Secretarissen der Staten van Utrecht met als helmteeken eene vlucht. Bovendien komt dit wapen — doch met gouden veld in 1 en 4 en de 4 blokjes in 2 en 3 zwart — voor op een door Paulus Moreelse geschilderd vrouwenportret, dat zich bevindt in het Wallraff Richartz Museum te Keulen, waarop vernield staan de naam van *der Elburch,* het jaartal 1649 en de woorden „aetatis 32", welk jaartal 1649 echter niet juist kan zijn, daar Moreelse in 1638 overleed.

Ik merk hierbij op, dat een van meerdere blokjes vergezeld ankerkruis een familiewapen is, dat *in* oude tijden meermalen te Elburg en Omstreken voorkomt, zoo bijv. *van Boecop, Nagge, ten Oesterhave.*

Arnhem. R. T. **MUSCHART.**

Farret, (LV, 183). VI, 6 *Johanna Cornelia Farret,* geb. 1785, overl. na 1857, tr. Amsterdam 20 November 1818 *Jan van Rucrlo Holst,* ged. Ouderkerk a. d. Amstel 16 Juni 1782, koopman, later commissaris van politie te Zaandam, ridder in de Orde van de Eikenkroon, overl. Zaandam 11 October 1857, zoon van *Gilles van Holst* en *Antonia van Ruerlo,* en weduwnaar van *Theodora Johanna van der Willige.*

Groningen. Mr. H. L. HOMMES.

Maak. (XLIII, 219; XLIV, 156, 248; XLVII, 44,101). Mr. *Reynier Jacobss,* secretaris van Kampen, en *Aleyda ter Linden* e.l. 10 Mrt 1601 (Reg. Ch. en Besch. van Kampen DCCXLIX), met haar broeder *Tymen ter Linden 17* Sept. 1604 (id. 3405). Mogelijk is hij dezelfde als *Reinier Jacobs Bogerman,* secretaris van Kampen 16 Juli 1599 (id. 3317). Zijn zoon *Jacob Maler,* toen nog in Frankrijk studeerende, volgde hem in 1614 op (id. 4326). Zie ook Bijdr. Gesch. Overijss. VIII blz. 239.

Jan Haeck, verwalter van het schultambt Meppel, Kolder- en Nijeveen tijdens de minderjarigheid van *Syger Ketel Matthijszoon,* vermeld tusschen 16 Nov. 1619 (Inv. Arch. Meppel nr. 190 en nr. 357 vermeldt zijn zegel) en 4 Nov. 1623.

Mogelijk is hij identiek met: *Jan Haecke* wenaer van Meppel, tr. 1626 *Beerte Dirx,* j.dr. van Meppel (Trouwboek). Blijkens de lidmatenlijsten in de kerkeraadsnotulen zijn *Jan Haecke* en *Barette* zijn vrouw overleden na 1637; beiden dood 18 Jan. 1643 (Lottingsprotocol 1640/44, fol. 304).

Reiner Haecke, advocaat, tr. le als j.g. op 20 Dec. 1640 (Meppel) *Elsbet Ravensperg,* j.dr. van Groningen, tr. 2e Beilen 30 Nov. 1645 *Maria Mewes,* tr. 3e Groningen 28 Mei 1651 *Catharina Solbach (Selbach),* dochter van *Philip,* destijds

secretaris van de Hooge Gerichtskamer van Stad Groningen en Ommelanden. (Trouwboek Meppel). Blijkens kerkeraadsnotulen is hij voor 1662 met zijn derde vrouw uit Meppel vertrokken, na op 18 Juli 1652 nog een dochter *Geertruijt Elsbet* aldaar te hebben laten doopen. Het Recht. Arch. van Staphorst vermeldt op 19 Juni 1659 *Catrina Solbachs* weduwe van zal. Doctoor *Reiner Haecke,* met des selves kinder. Zij wordt nog vermeld in 1690. (Inv. Arch. Meppel nr. 210).

De *Haeck*'s worden te Meppel vermeld vanaf 1565, wanneer *Bartholt Hake* te Meppel en *Johan Hake,* als vulmachtich van de zworen van Meppel voorkomen. (Goorspraken).

N. G. L. M.

Haak-Oosting. Blijkens Quytscheldingen Amsterdam NN NN fol 219 vs verkochten op 16 Mei 1720 Mr. *Rudolph Oosting,* advocaat te Meppel (voor wien zijn zoon *Wiggert Oosting,* wijnkooper te Amsterdam, borg is) en de kinderen van wijlen Anna *Haeck* wed. Cornelis *van Veen* te Meppel een huis van wijlen hun broeder en oom *Hendrik Claaszn Haeck,* wijnkooper te Amsterdam.

Cornelis Floriszn van Veen „wijnverlater" tr. (procl. 26 Mrt 1677 Amsterdam) *Annetie Haeck van* Meppel, oud 22 jaar. Hij vestigde zich in 1689 als brandewijnbrander te Meppel. Als peet over hun kinderen komt te Meppel telkens voor *Anna Oosting.* Zij zal de vrouw zijn van Mr. *Roelof Oosting* bovengenoemd. De in Ned. Patr. als ouders van Mr. Roelof vermelde *Nicolaas Oosting* en Gesina *Haak* schijnen niet te Meppel gewoond te hebben ; nadere gegevens hun betreffende gevraagd.

N. G. L. M.

Hemsinck. (LV, 220). 0ver den door den Heer v. d. P. H. genoemden Ds. *W. Hemsing,* is mij 't volgende bekend: Ds. *Willem Hemsing,* geb. te Zuidlaren, trad voor 't eerst, na veel oppositie te Vries in dienst, tusschen 18 Aug. en 6 Oct. 1670. Hij vertrok Dec. 1681 naar Zuidlaren, waar hij tot 1693 bleef. Hij deed daar 1 Jan. 1682 intree, en als sterfdatum geeft mijn bron op : 1 Aug. 1683.

Uit zijn huwelijk zijn mij de volgende zoons bekend:

1. Ds. *Arnoldus Hemsing,* geb. te Vries, voor 't eerst te Gieten 19 Mei 1695. Hij wordt 1718 emeritus verklaard wegens krankzinnigheid. † Aug. 1732. Hij trouwde met *Anna Elisabeth Hoorn,* † *13* Maart 1737.
2. Ds. *Johannes Hemsing,* geb. ± 1682 te Vries, beroepen en geëxamineerd 10 Oct. 1709 te Peize, door Drost en Gedep. geapprobeerd 17 Oct. 1709, † 3 Mei 1750, tr. *Rosina Willinge,* † *13* Mei 1779.

Een avondmaalsbekcr te Zuidlaren vermeldt 't volgende : „den kerckenbeecker tot Zuidlaren gemaeckt in der tijt als Ludolfus Huisinghe predicant, Geert ten Rodengate, *Jan Hemsinghe,* **Harm** *Hemsinghe* ende Albert Coops kerckvoogden waren".

Ds. L. Huisinghe was van 1652—'66 predikant te Zuidlaren, zoodat, waar Ds. *W. Hemsingh* ook te Zuidlaren geboren is, één van de hier genoemde kerkvoogden misschien de vader van genoemden predikant was.

Koevorden. *C.* A. N. POLS AEKzn.

Hemsinck. (LV, kol. 220). *Wilhelmus Hemsinck,* of *Hem*sing, werd te Zuidlaren geboren. Als candt in dienst getreden als predikant te Vries (Dr.) Sept. 1670, te Zuidlaren 1 Januari 1682 en daar overleden 1 Augustus 1693. Was gehuwd met *Johanna Böttichius,* bij wie o.a. twee zoons.

Johanna zal een dochter zijn geweest van Ds. *Arnoldus Böttichius,* die in 1608 te Schuttrop was geboren. Eerst was deze conrector te Meppel sinds 1630, daarna predikant te Zuidlaren April 1632 en is daar overleden 17 Mei 1649.

Eén der zoons van *Wilhelmus,* de oudste, zal dan naar diens schoonvader zijn genoemd. Deze Arnoldus *Hemsing* was te Vries geboren, kwam als candt te Gieten 19 Mei 1695, werd. als krankzinnig geworden, emeritus in 1718 en is in Aug. 1732 overleden. Hij was gehuwd met *Anna Elisabeth Hoorn,* die 13 Maart 1737 stierf.

De jongste zoon van *Wilhelmus* was *Johannes Hemsing,* die in 1681 te Vries werd geboren. Hij kwam als candt te Peize in October 1709 en overleed aldaar 3 Mei 1750, bijna 69 jaar oud. Zijn vrouw was *Rosina Willinge,* geboren te Peize en is 13 Mei 1779 overleden, kinderen nalatende.

A. a. d. R. W. M. C. R.

Hemsínck. (LV, 220). *W. Hemsinck* werd in 1662 als student te Groningen ingeschreven en was volgens Romein, de Herv. predikanten in Drente, blz. 130, geboren te Zuidlaren, alwaar in 1681 *Jan* en *Harm Hemsinghe* als kerkvoogden voorkomen (ibidem, blz. 134).

Z. A. H.

Hoeve *(van* **der),** (LV, 217). d'Ablaing van Giessenburg in zijn Wapenboek van de Ridders van de Duitsche Orde vermeldt op folio 57 *Hendrik,* heer van *Hoeve,* getrouwd met *Lucrctia Smulling,* vrouwe van Poelwijk, wier dochter *Anna Elisabeth van der Hoeve* 18/7 *1624* te Zwolle trouwde met *Reinier Schaep van den Dam.* In de Ingekomen brieven in het Gemeente-archief Doesburg vond ik hem als *Henrich von* und *toe der Hoeve,* 27/6 *1610* te Zevenaar. Hij voerde als wapen „een leeuw over 4 dwarsbalken heengaande". Eene *Lucretia* baronesse *van en toe der Hoeve* toe den Bransenborgh testeerde 15/6 1697 te Doetinchem met haren man den Kolonel *Melchior* baron *van Laer,* heer tot den Hardensteijn ; ik vermoed, dat dit eene dochter van Hendrik is.

Hieruit blijkt dus, dat de naam *Similings,* in kolom 217 vermeld, zeer waarschijnlijk *Smullinck* moet zijn, eene voorname familie te 's Heerenberg en Omstreken.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Hueting. (LIV, 220, 253, 317, 348; LV, 29). Volgens welwillende mededeeling van Ds. Linschoten te Varsseveld zou mijn voorgeslacht gedurende een paar eeuwen gewoond hebben op de boerderij „Huetink" in het Westendorp, gemeente Wisch, kerkelijk behoorend tot Varsseveld.

Uit de doop- en trouwregisters is de navolgende stamreeks samen te stellen:

1. *Arent Huctink,* geb. omstr. 1725.

11. *Derk Jan Huetink,* geb. omstr. 1750, tr. 26 Juni 1774 *Elsken Maatjes.*

111. *Jan Huetink, geb. 1778,* overl. 1861, tr. *Megchelina* Kuiper.

IV. *Evert* **Jan** *Huetink,* geb. 1814, overl. 1886, tr. *Gerritje Rozegaard.*

Waar laatstgenoemde — mijn grootvader — dezelfde voornamen draagt als de in kol. 29 genoemde *Evert Jan Hueting,* arts te Giessendam, zal mogelijk bij de generatie van mijn grootvader de splitsing in *Huetink* en *Hueting* te vinden zijn.

Harderwijk. *G.* J. HUETINK.

Hulter (de). Op *9* Mei 1636 kocht *Paul de Hulter een* huis te Rotterdam van *Paul Imansz.,* zoon van *Iman Claesz.*

Is er iets bekend over dezen *Paul de Hulter en* wellicht ook over *Paul Imansz.*?

's-Gr. W.

Keyser. (LV, 62 en 93). Uit de Brielsche Vroedschap van de Jager blijkt dat er verwantschap moet bestaan hebben tusschen de *Keyser's* te Rotterdam en die te Brielle.

Immers treft men aan te Brielle:

Leendert Cornelisz Keyser, die in 1592 Raad van Brielle was en vermoedelijk een zoon van *Cornelis Jansz Keyser,* vermeld in 1552.

Hij had 2 zonen:

1. *Cornelis Leendertsz Keyser,* werd schepen van Brielle 1 Oct. 1598, huwde 1" *Maritgen,* dochter van *Daniel Cornelisz Tael en 2" 2* Jan. 1600 *Lysbeth Willemsdr.* Hij stierf tusschen 20 Dec. 1600 en Juni 1601.
   Hij had o.a. een zoon:
   Cornelis Cornelisz Keyser, geboren in 1595, † 1652, tr. Sara *Pietersdr.*
2. *Jan Leendertsz. Keyser,* schepen van Brielle 1 Oct. 1609, huwde in 1594 *Leentgen Jordens.* Zij hertr. 19 Dec. 1622 *Adriaan Cornelisz. Quack,* burgemeester van Brielle.

Cornelia Keyscr trouwt 28 Juli 1654 *Paulus Pietersz. van Houck.* (Zie kol. 62 onder 7).

In een akte van 6 Nov. 1634 komt voor *Weyntge Cornelis Keyser,* overleden huisvrouw van *Cornelis Bom van Cranenburch,* wonende op de hoochstraet tot Rotterdam, die 300 car. guldens vermaakte bij testamentaire dispositie aan het Weeshuis te Brielle. (Zie kol. 62, onder 2).

's-Gr. W.

Lídth de Jeude (van)-Blancken. (LV, 220). In het Leenarchief Zoelen, lias 13 vond ik *Cornelia Margareta Johanna Blancken,* die als minderjarige dochter van *Matthias Theodoor Blanken* en *Theodora Schull,* 12/11 1779 de Strijmen tiend in de heerlijkheid Zoelen erfde van de overledene zeer bejaarde ongetrouwde juffrouw *Cornelia Margaretha Blanckcn* en dat deze tiend 28/6 1787 verheven wordt door C. *M. J. Blanken,* de vrouw van *L. J.* baron *de Crassier* te Bergen op Zoom. In de testamenten over de jaren 1750 tot 1769 in het rechterlijk archief Tiel vond ik verder *Matthias Theodorus Blancken,* 28/3 1759 gepensioneerd sous-lieutenant van de Infanterie, die bij zijne overledene eerste vrouw *Anna Maria van Lidt de Jcudc 2* dochters had met name *Cornelia Margrita* en *Lucretia Elisabeth,* en dat zijn vader *Matthias Blancken,* luitenant Collonel, getrouwd met *Theodora Angenis van Viceler,* 28/3 1759 te Tiel testeerde.

Indien de Heer Kegt omtrent deze Tielsche familie *Blancken,* die als wapen een van *2* leeuwen vergezelden boom voerde, nog meer gegevens verlangt, ben ik gaarne bereid, die in ons Maandblad te vermelden.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Scheij. (LV, 186). Omtrent deze schippersfamilie maakte ik uit diverse Arnhemsche archiefbronnen de navolgende aanteekeningen:

Dirrick Scheij Geritsz., 30/5 *1567* borger van Tiel, draagt vrijwillig bij in de kosten tot verdieping van den haven aldaar; *Dirrick Scheij,* in 1612 houtkooper te Tiel; *Cornelis Scheij,* in *1613* schipper van Tiel, tevens borger dier stad; *Dirck Scheij,* 14/8 1589 musketier in de compagnie van den graaf van Culemborg, afkomstig van Tiel; *Derrik Scheij,* 26/2 1620 en *Cornelis Scheij,* in *1626.* beiden Nederlandsche schippers op den Rijn; *Cornelis Scheij,* schipper op Waal en Rijn, verkoopt 12/5 1626 zijn vaartuig; *Peter Scheij,* getrouwd met *Janneken* Janssen, 14/11 1631 eigenaar van 2 stukjes land in de heerlijkheid Balgoijen; *Dirck Scheij Jansz.,* wonende te Arnhem, 'getrouwd met *Nelleken Dircxd*r, eigenaar van een bijtelaak (een vaartuig), waarmede hij op den Rijn vaart, verklaart 15/7 1632 te Amsterdam, dat hem van den vijant tot Ceulen met toestaen van die van Ceulen met gewelt is affhandich gemaeckt ende ontvoert een aeck en tevens, dat hij ook als soldaet in dienste van desen lande wesende (is) en verder, dat zijn schoonzoon Jan *Reijerssen* heet (zie kolom '180) ; *Derck Scheij,* die in 1650 aan de Stad Arnhem jaarlijks 9 gulden betaalt voor huur van een kelderken en in 1644 van deze stad 63 gulden ontvangt voor door hem geleverde 40 tonnen kalk; *Dirck Scheij Jansz.,* die 1/12 1630 te Arnhem „in de Fonteine" Thomas Maessen 2 gaten in den kop slaat: *Cornelis en Dierck Scheij,* in 1620 schippers te Tiel; *Cornclis Scheij Jansz.,* die 12/8 1645 te Wesel compareert; *Derck Scheij* den Olden, gewezen capitein te water, en zijne vrouw *Nelliken van Herevaerden* verkoopen 22/1 1656 te Arnhem aan hunnen zoon *Derk Scheij* den Jongen, capitain te water, hun huis en hofstede staande op den Olden merckt naest die Sabelspoort; de kapitein *Derck Scheij,* wiens weduwe *Maria van Rijsselenburgh* (eene Arnhemsche familie) 25/7 1684 te Amsterdam procedeert contra de erfgenamen van wijlen *Bartjen Scheij* weduwe *Schaffhuijser.*

Verder komen mededeelingen voor in dit maandblad, jaarg. 1887, pag. 46 en volgende, waar vrijwel hetzelfde wordt medegedeeld als door den Heer Uhlenbeck in kolom 180 vermeld en zie verder de Navorscher 1895, pag. 518 en vooral de Navorscher 1896, pag. 134, in welke laatste bron reeds zeer oude *Scheij*'s te Tiel vermeld zijn.

Toen de leden dezer familie in standing waren vooruitgegaan door hunne aanstellingen tot zee-officier, hebben zij zich, zooals dat gebruikelijk was, een familiewapen gecreëerd en wel, zooals zulks zoo veelvuldig voorkwam, een sprekend wapen, n.l. „gevierendeeld, 1 en IV een schuinlinks geplaatste Turksche sabel met het gevest naar beneden, gaande over een schuinrechts geplaatste schede (schei) met het open einde naar boven ; 11 en 111 een zwaard met de punt naar boven, vergezeld boven van eene kleine ster, rechts van een gewenden en links van een omgewenden wassenaar", met als helmteeken een geharnasten arm met eene horizontaal naar links gerichte Turksche sabel in de hand.

Aldus kwam dit wapen voor op de grafzerk in de Oude kerk te Amsterdam van *Gillis Scheij,* vice-admiraal van Holland en West-Friesland, overleden 15/6 1703, volgens de M. S. Wapenboeken van Engelen en van Kinschot.

De lakafdruk van *D. Scheij, 28/7 1664 op* 's lands schip „het Huijs te Greuningen" tusschen Katwijk en Scheveningen, voorkomende op zijn' brief in de Missiven van de Admiraiiteit aan de Staten-Generaal echter vertoont dit wapen omgewend, dus met het zwaard etc. (hier zonder de ster) in 1 en 4 en met een recht mes schuinrechts geplaatst over een schuinlinks geplaatste schede met de punt naar boven in 2 en 3 en de helm vermoedelijk zonder helmteeken.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Sedlnitski. (LV, 217). In de liassen „loopende" 4752 en 4754 van de Staten-Generaal vond ik vrijheer *P. Sedlnitsky,* commandeerend officier te Grave, wiens vrouw *Chrijstina Snuslijnck* (sic) 11/9 1607 uit Grave bericht, dat haar man „onlancx omtrent Batenborch op de Maesstroom van den vijandt met gewelt ende groote menichte van cruijchsvolck is overvallen ende gevanckelijck na 's Hertogenbosch gebrocht is".

Volgens de Navorscher 1893 pag. 459 en Taxandria 1907 pag. 291 waren zijne dochters *Hester* en *Maria,* waarvan Hester getrouwd was met den Sergeant Majoor *Hamilton* en Maria met jr *Arndt van Campen.*

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Schouten, Den 10 Augustus 1723 is te Amsterdam overleden *Arrt Cornelisz. Schouten,* gehuwd met *Stijntje Hendriks Bcnsdorf.* Hij werd den 13 Augustus d.a.v. te Aalsmeer begraven, van welke plaats (of Leimuiden) hij waarschijnlijk afkomstig was.

Wie kan mij inlichten omtrent de voorouders van genoemden persoon ?

Is hij soms verwant aan *Corñ. Aerts Schoute,* vermeld in kol. 207 van Jaargang LV?

H. SCH.

Wael (de)-van Baersdorp, (LV, 224). Ter aanvulling van het reeds door de Red. gegeven antwoord moge het volgende dienen :

I. Jan van ***Baersdorp.***

II. ***Jan van Baersdorp,*** veertig van Leiden 1572-1608, burgemeester 1573-99 (was een van de burgemeesters tijdens het beleg), schepen, thesaurier-ordinaris, royeermeester, weesmeester, kerkmeester, gasthuisvader en korenkooper, eigenaar van acht huizen te Leiden, hij had de bijnaam van *„Half-Leyen",* overl. Leiden 3 Aug. 1608; tr. 1o ***Cunera*** *Jorysdr.*; tr. ***20*** (ondertr. Leiden 28 Maart 1597) *Catherijna Willemsdr.* ***van*** *Warmondt,* wed° van *Huygh van Alkemade.*

III. *Jan van* ***Baersdorp,*** geb. Leiden 1565, veertig van Leiden 1608—14, burgemeester 1602-12, schepen, thesaurier-ordinaris, hoofdman v/d. schutterij, gasthuisvader, scholarch v/d. Latijnsche school, overl. Leiden 19 Juni 1614; tr. Amsterdam 20 Juli 1591 (ondertr. Leiden en Amsterdam 4 Juli) *Dirckgen* ***van*** *Heemskerck,* geb. Amsterdam 1568, overl. en begr. Amsterdam (0. K.) 17 Oct. 1624, toen wonende op de Lastage, dr. van *Claes Simonsz.* en *Hillegond* ***Pieter Fopsdr.***

Hunne dochter :

Cunera ***van Baersdorp,*** geb. Leiden 1600, overl. Haarlem Jan. 1640; tr. Haarlem 22 April 1625 (ondertr. 6 April) Michiel ***de Wael.***

Van het geslacht ***de*** *Wael* berust te Haarlem in het Gemeente-Archief een kwartierstaat.

Hilversum. J. D. **UHLENBECK.**

Wely (van). (LV, 176). Daar de geachte vrager inlichtingen verzoekt omtrent eene familie *van Wely,* geparenteerd aan eene familie van ***Bijlaer*** en het mij bekend is, dat hij zich bezighoudt met een onderzoek naar de eerste Nederlanders, die zich in oord-Amerika hebben gevestigd, van welke Nederlanders velen uit de omstreken van Barneveld afkomstig waren, geloof ik, dat ik hem op weg kan helpen. Ik vond n.l. een wapen van eene familie ***van*** *Wely* in alliantie met van *Renselaar* en de Renselaars waren oudtijds op de Westelijke Veluwe met name te Nijkerk gevestigd en daartoe behoorde volgens een M. S. genealogie van Beaumont *Kiliaan* van ***Rensselaer,*** bewindhebber v/d. W. I. Compagnie, in 1627 getrouwd met ***Anna van*** *Wely.* En evenals de van Renselaar's ziet men ook de familie ***van*** *Bijler* later afzakken naar het Zuiden. Zoo was de zoon van genoemd echtpaar van Renselaar n.l. ***Richard*** van ***R.*** rentmeester te Vianen en evenzoo *Kiliaan* ***van R.*** in 1719 schepen aldaar. Onder Barneveld was in 1610 de hofstede „den Bijler" gelegen en daar de familie van *Bijler* in de 16e eeuw te Barneveld gevestigd was, lijkt het mij voor de hand liggend, dat zij haren naam aan deze hofstede zal ontleend hebben. En nu zien wij deze familie eveneens in Zuidelijke richting afzakken ; zoo was *Wijnandt* ***van*** *Bijler* in 1639 te Wijk bij Duurstede gevestigd als oud schepen dier stad en zoo was *Cornelia* ***Jansdochter*** als weduwe van *Wijnalt* ***van*** *Bijler* in 1559 te Everdingen gevestigd. Deze familie verplaatste zich zelfs nog Zuidelijker en Westelijker, want wij vinden eenen *Wilhelm van Bijler* in 1620 als „ijzersnijder" te Dordrecht.

Al deze van *Bijler*'s behooren tot dezelfde familie, blijkende uit hun wapen, zijnde 6 lelies, een typisch Westelijk-Veluwsch familie-wapen in vroeger eeuwen, in welke streek 3 of meer lelies veelvuldig als wapenfiguur voorkomen, naar ik vermoed overgenomen uit het wapen der Kelnary van Putten, zijnde 3 lelies, van welke Kelnary zeer vele families op de Westelijke Veluwe leenmannen waren (vandaar ook naar mijn gedachte de 3 lelies in het wapen der familie van *Westervelt,* daar ik

oudtijds het goed Westervelt in Callenbroek onder Barneveld vond en meerdere families zich omstreeks 1672, toen de Franschen tot Utrecht doordrongen, uit de streken van Barneveld en Nijkerk en Putten naar Harderwijk en Elburg verplaatsten).

Naar aanleiding nu van de door vrager aangegeven relatie ***van*** *Wely-van Bijlaer* (van Bijlaer en van Bijler is volmaakt hetzelfde, dergelijke wijzigingen van aer en er komen tallooze malen voor) vermoed ik, dat de door hem gezochte familie van *Wely* dezelfde zal zijn als die, welke, zooals wij zagen, geallieerd was met van *Renselaar* en indien dit vermoeden juist is, dan voerde deze familie van Wely niet het kruis in haar wapen, doch was haar wapen „een keper, beladen met 3 schelpen" met als helmteeken een leeuw (geheel) tusschen 2 vagers, als omgekeerde keper gerangschikt, zooals blijkt uit den lakafdruk van ***Johan van*** *Wely,* ***1663*** te Amsterdam, en uit het wapen van ***Johan*** *Wilhelm* ***van Weli,*** in 1661 lid van St. Joosten Schuttersgilde te Arnhem in het M. S. Wapenboek van dat gilde en uit het M. S. Wapenboek van Job Martin de Lange, waarin het wapen aangegeven is als kwartier van ***van Renselaar.*** En nu is het wel zeer opmerkelijk, dat precies hetzelfde wapen (ook het helmteeken) gevoerd werd door de Betuwsche familie van ***Leeuwen*** en behoudens het helmteeken, dat hier een pelikaan is, door de eveneens Betuwsche familie van *Wijck.*

De volmaakte overeenkomst der wapens ***van Leeuwen*** en van *Wely* is daarom zoo merkwaardig, omdat de geachte vrager van een huwelijk melding maakt van ***Johan van*** *Wely* en *Elisabeth van Leeuwen* omstreeks 1531, terwijl de overeenkomst der wapens ***van Leeuwen*** met van *Wijck* opmerkelijk is door de omstandigheid, dat ik de gebroeders *Jaspar* en ***Jan van*** *Wijck* (met dit wapen van Wijck) vond, die in 1556 eenen rentebrief verkochten aan *Harman* van *Leuwen* en een *Herman* ***van Lewen*** (met dit wapen van Leeuwen) in 1494 borg was voor ***Jacob*** van *Wijck,* die land in Mouderick verkocht.

Leden van deze oude Betuwsche familie ***van Leeuwen*** hebben zich reeds in de 16e eeuw te Utrecht gevestigd, waar volgens een M. S. Wapenboekje van van Buchel ***Albert*** van ***Leuwen*** (met dit wapen) ridder en burgemeester van Utrecht was en in 1538 overleed, terwijl ik eenen Jan van ***Leeuwen*** in 1555 als burger van Utrecht vond.

In verband met het bovenstaande acht ik het zeer waarschijnlijk, dat de door vrager gezochte familie van *Wely* niet dezelfde zal zijn als de familie ***van*** *Wely,* die een kruis als wapen voerde, welke laatste ik in de 15e en 16e ***eeuw*** steeds in de Over-Betuwe vond.

Indien de geachte vrager meer gegevens omtrent personen van den naam van *Wely* in de Neder-Betuwe wenscht, ben ik gaarne bereid, die in ons Maandblad te vermelden.

Arnhem. R. T. **MUSCHART.**

INHOUD 1937, No. 7.

Bestuursberichten. — Jaarlijksche Algemeene Vergadering, gehouden te 's-Gravenhage op 29 Mei 1937. — Jaarverslag 1936. — De oudste heeren van Breda (12e eeuw), door Dr. Henri Obreen. — De stamreeks van het adellijk geslacht Lewe, door Mr. A. Haga. — Nakomelingen van Pieter Adriaansz. Karre, medegedeeld door Mr. W. de Vries. (Slot). — Het geslacht of de geslachten Perk, door Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel. (Vervolg). — Aanvullingen op eenige in Nederland's Patriciaat gepubliceerde stamreeksen (Beeldemaker ; Beyerman ; van den Bosch), door W. A. van Rijn. — Korte mededeelingen: Van der Merwede ; Jan van Riebeeck ; Garnizoenskerken in de Zuidelijke Nederlanden. — Vragen en antwoorden : Elburch (van der); Farret; Haak; Haak-Oosting ; Hemsinck; Hoeve (van der) ; Hueting ; Hulter (de) ; Keyser ; Lidth de Jeude (van)-Blancken ; Scheij ; Sedlnitski; Schouten ; Tromp ; Wael (de)-van Baersdorp; Wely (van).

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 8. LVe Jaargang. Augustus 1937.

BESTUURSBERICHTEN.

De Excursie naar Nassau.

De leden hebben allen de circulaire ontvangen met het programma van de excursie, die het Genootschap van 11-16 September zal houden naar het stamland van ons Vorstenhuis.

Bij het organiseeren van deze excursie, waarvan de kosten zoo laag mogelijk werden gehouden en die onder leiding zal plaats hebben van den besten kenner in ons land van het Nassausch gebied en zijne geschiedenis, ging het Bestuur van de gerechtvaardigde veronderstelling uit, dat juist in onzen kring van bijkans 600 leden de belangstelling voor dit mooie land en zijne vele historische kasteelen bijzonder groot zou zijn en een uitgebreide schare in dit voor ons geliefd Vorstenhuis zoo belangrijk jaar van deze niet weder keerende gelegenheid zou gebruik maken om hunne kennis van de geschiedenis van het Huis Nassau te verrijken. Is het in deze verwachting teleurgesteld? Men oordeele : nog geen 20 leden gaven zich op !

Laten derhalve zij, die tot heden uitstelden zich op te geven, zich alsnog tenspoedigste schriftelijk aanmelden bij Mr. A. F. van Lakerveld, Nieuwe Schoolstraat 37, 's-Gravenhage en wel **vóór Maandag 9 Augustus a.s.,** op welken datum de lijst der deelnemers definitief zal worden gesloten. Dan zal het welslagen van deze met veel zorg voorbereide excursie verzekerd zijn.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer H. C. de Jongh, Notaris te Ammerzoden, sedert 1919 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

Dr. J. R. BUISMAN . . . . . *Tiel.*
Gymn. Rector. *Ophemertschedijk 2a.*

L. H. N. F. M. BOSCH ridder VAN ROSENTHAL . *Leiden.*
Jur. cand. Oude *Singel* 66.
Jhr. F. W. W. H. VAN COEVERDEN . . . . Goor.
Iependijk 20.
J. G. VAN HEYST . . . . . *Nijmegen.*
Oud-Resident. *Berg en Dalscheweg 89.*
Mr. F. H. Baron DE VOS VAN STEENWIJK
GENAAMD VAN ESSEN . . . . . *Zwollerkarspel.*
Huize Windesheim.
W. H. TH. PERIZONIUS . . . . . *Huizen (N.-H.).*
Huize Paradiso.

Adreswijzigingen.

N. M. H. VAN DER BURG . . . . . *Almelo.*
Tijhofslaan 85.
J. E. M. KRAMERS . . . . . *Scheveningen.*
Van Dorpstraat 30,
J. A. MERENS ADZN. . . . . La *Houssaye (Eure, Fr.).*
par La Ferrière sur Risle.
HEINRICH MÜLLERS . . . . . *Köln-Sülz.*
Nikolausplatz 1.
J. PH. N. DU QUESNE VAN BRUCHEM . . . . *Singapore.*
clo K. P. M.

Het Genootschap is in ruil getreden met:
1" Kunst- en oudheidkundige Kring, Tolpoortstraat 41, Deinze (België). Tijdschrift: Bijdragen tot de geschiedenis der stad Deinze.
2" Société Française d'Héraldique et de Sigillographie, 113, rue de Courcelles, XVII", Paris.

Wegens vertrek naar het buitenland van den Hoofdredacteur zal eerst na diens terugkeer de ontvangst van ingezonden bijdragen kunnen worden bericht.

De oudste heeren van den Doornenburg,

door Mr. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

Het kasteel Doornenburg, een Geldersch leen, gelegen onder de gemeente Bemmel in de Overbetuwe, komt in de door de Vereeniging Gelre uitgegeven Registers op de leenactenboeken van Gelre en Zutphen voor als No. 74 van het kwartier van Nijmegen. Wij lezen daar, dat „de Hoff te Darenborch" in 1326 te leen werd gehouden door Johan Pleys, en dat als volgende leenman voorkomt Dirck van Bilant, die, als erve zijns vaders Johan, in 1402 beleend werd met het huis te Doirenborch met de voorburcht, met 8 morgen land en den halven tiend aldaar, alsmede met den tyns en de „lantzschoiff" te Angeren en Angeroyen.

Reeds voor verscheidene jaren uitte ons correspondeerend lid, de heer W. Wynaendts van Resandt, in het „Kasteelenboek" zijn twijfel, of de hof te Darenborch wel hetzelfde leengoed was als het huis Doirenborch; ook de bewerker van de Geldersche Markenkaart, Jhr. Mr. A. H. Martens van Sevenhoven, achtte de identiciteit onbewezen. Uit het onderstaande zal men zien, dat deze twijfelaars gelijk hadden.

De gegevens voor het opbouwen van de oudste geschiedenis van den Doornenburg vonden we in het archief van het kasteel zelf, dat thans berust op het Rijksarchief te Arnhem, daar in bewaring gegeven door de op 8 September 1936 opgerichte „Stichting tot behoud van den Doornenburg".

Een aantal gegevens kwamen ook te voorschijn uit het Oorkondenboek van het geslacht Doornick of Doorninck, door P. N. van Doorninck (1894), uit het bekende werk van Dr. R. Scholten, Das Cistercienserinnen-Kloster Grafenthal (1899), alsmede uit het dossier Doornick van kolonel Wagner in de Bibliotheek van ons Genootschap. Ons medelid, de heer J. de Groot, verschafte mij ook eenige waardevolle aanwijzingen.

De oudste acte in het archief van den Doornenburg levert al aanstonds een verrassing op. In 1295 verklaart G. de Lynden, dat de tyns in de parochie Doornenburg, vroeger bezeten door deken en kapittel van de kerk van St. Albertus te Aken, na koop toebehoort aan dominus Wilhelmus, miles de Darenborch. De koopacte is niet bewaard gebleven,, terwijl, volgens inlichtingen van den archivaris van Aken, over grondbezit van het St. Adalbertusstift in Doornenburg niets bekend is.

Een geslacht Van Doornenburg nu was mij geheel onbekend, en ik kon aanvankelijk geen enkel aanknoopingspunt vinden. Wel bleek, zooals de Rijksarchivaris in Gelderland mij deed opmerken, deze Wilhelmus of een naamgenoot voor te komen in eenige posten in de rekening van Johannes Bolleveger over 1346/1347 in het Hertogelijk archief, nl. dominus Wilhelmus de Dorenborch en dominus Wilhelmus de Dorenborgh senior.

Ten slotte bleek de oplossing te komen uit een acte in het archief Doornenburg, in verband gebracht met een acte, daarmede correspondeerende, in het archief van het Huis Bergh.

Eerstbedoelde acte, van 1353, vermeldt, dat de- hertog van Gelre, na opdracht door Sophia, vrouwe van Bylandt, met den halven tiend te Doornenburg beleent: „Sophie, vrouw van wijlen heer Wylhem van Doerenborch, ridder". Nu was Sophia, vrouwe van Bylandt, de echtgenoote van Willem, sedert 1354 heer van den Bergh. Het renversaal bleek in het archief Bergh te berusten (regest No. 11 1), maar daar luidde de naam van de beleende : „Sophia van Bueren, vrouwe van Dorenborch, weduwe van heer Willem van Dornick, ridder".

Hiermede was dus vastgesteld, dat de toenaam Doornenburg gedragen werd door leden van het geslacht Van Doornick, en was de mogelijkheid voor verder onderzoek geschapen.

Een acte van 1305 in het archief Doornenburg vermeldt, dat Theodericus dictus Doys de Haelt — zoon van wijlen Otto dictus Boule, ridder — en zijn vrouw Hadewich, met zijn broeders Otto de Haelt en Borgardus, aan heer' Wilhelmus de Dornike, ridder, al hun goederen in de parochie Doornenburg verkoopen [1]). Deze zelfde heer Willem van Doornick komt voor in een acte van 3 September 1318 (Oork.bk. Doornick, No. 14) als leenman van den graaf van Gelre. De hier behandelde heer Willem van Doornick zou de zoon kunnen zijn van Willem van Dornic, die in een acte van 1313 (Oork.bk. Doornick No. 12) genoemd wordt als gedood bij een vredebreuk.

In een moeilijk te begrijpen oorkonde van 24 April 1319 in het Salm-Salmsche archief te Anholt (Nichtst. Arch. Schloss Anholt, 11, No. 4), die in een vidimus van 1362 bewaard is gebieven, doen Willem van Dornike en zijn vrouw Elisabeth afstand van hun goederen tusschen „Dorenberghermeer" en den Rijn ten behoeve van Willem van Apelteren, waarna laatstgenoemde deze goederen weder aan de echtelieden Doornick tegen een jaarlijksche recognitie overgeeft. Er schijnt uit te volgen, dat een acte van huwelijksvoorwaarden aan deze transactie was voorafgegaan of daarvan de reden was, maar in welke richting (Doornick-Apeltern of Apeltern-Doornick) deze verbintenis te zoeken zou zijn, is niet uit de acte op te maken [2]). Als getuige bij de acte treedt op Godescalcus, „sororius" van Willem van Doornick, hetgeen beteekenen kan „man van de zuster" of wel „broeder van de vrouw". Een afschrift van de acte volgt hier als bijlage 1.

Deze sedert 1319 in Doornenburg voorkomende Willem van Doornick (dus nog geen ridder), in 1320 met zijn broeder Dirk gerichtsman in Doornenburg (Grafenthal, S. 244), in 1327 kooper van 4 malder gerst te Angeren (archief Doornenburg), in 1331 knape (Oork.bk. Doornick Nos. 34 en 35), zal de zoon zijn van heer Willem vnd. Hij wordt in 1337 „Dominus Wilhelmus de Doernick, morans in Dorenborch, burger te Nijmegen [3]) (Oork.bk. Doornick, blz. 35)" genoemd, koopt in 1345 van Sophia, vrouwe van Bylandt, die hem haar „neve" noemt, de Koewaard., waarvan hem reeds de helft toebehoorde (Archief Doornenburgj, komt in 1346 voor als belending te Doornenburg (Alste register, blz. 167), als dominus Wilhelmus de Dooi-nenburg in de bovengenoemde rekening van Johan Bolleveger van 1346 [4]), bezit goederen te Doornenburg op 12 October 1346 (Grafenthal, No. 184), en is in 1353 dood, nalatende een weduwe Sophia van Bueren.

Aangezien deze Sophia als vrouwe van den Doornenburg voorkomt, zijn er uit dit huwelijk geen kinderen geboren, althans nagelaten, evenmin als uit het eerste huwelijk met Elisabeth (van Apeltern ?).

---

[1]) Als getuigen komen in deze acte voor: heer Wilhelmus, plebanus in Dorenborg, en Bruno de Dorenborg. Dominus Otto dictus Boule. miles, komt voor in 1294 (Alste Register, uitg. Van Doorninck, blz. 383). Zijn zoon Borgard de Halt is in 1326 richter van Overbetuwe, en zegelt met een kruis als Bylandt (Archief Commanderij van St. Jan te Arnhem, mscr. Inv. No. 8f).

[2]) Het waarschijnlijkst is wel, dat Willem van Doornick omstreeks 1319 met Elisabeth, dochter van Willem van Apeltern, is gehuwd.

[3]) De tekst bij vin Doorninck vermeldt 2 lezingen uit verschillende butgerboeken. In de eerste luidt het „Cives recepti anno Domini MCCCXXXVII: Dns Wilhelmus de Doernic. Anno D^m MCCCLVII Wilhelmus de Daernic", in de tweede: „Cives recepti anno D^m MCCCXXXVII: D^ns Wil^hs de Doernick, morans in Dorenborch, anno D^m MCCCLVII: Wilh^ms de Daernic". Wellicht betreft de eerste aanteekening van 1337 nog den ouderen Willem. Maar in 1357 was de jonge Willem al dood.

[4]) De aldaar voorkomende Wilhelmus senior kan ook weer den vader betreffen.

Een zeer interessante acte uit het archief Doornenburg doet ons de vercleeling van de nalatenschap van de beide heeren Willem van Doornick alias van Doornenburg kennen. In 1385 gaan Henric van Hacvoorde en zijn vrouw Guede een magescheid aan met Johan van Bylandt heer Diddericsz. over de nalatenschappen van Guede's vader heer Willaem van Doirninck, ridder, haar moeder (niet genoemd) en haar broeder heer Willam van Doornick, ridder, waarbij Johan het huis Doornenburg met alle pachten etc. verkrijgt.

Nu is het bekend, dat Johan van Bylandt heer Dircksz., die in deze acte genoemd wordt, en die den Doornenburg naliet aan zijn zoon, den aan het hoofd dezes genoemden eersten leenman Dirck van Bylandt, gehuwd was met Geertruid van Doornick. Mijn eerste gedachte was dus, dat Geertruid een tweede dochter was van den ouden heer Willem van Doornick. Hiertegen bleken echter allerlei bezwaren te bestaan. In de eerste plaats treedt Johan van Bylandt in de acte van 1385 uit *eigen hoofde op,* en niet als man van zijn nog in 1403 [5]) levende vrouw; verder staat in de leenacte van 1393 (archief Doornenburg, vgl. register op de leenactenboeken, Kw. van Nijmegen, blz. 183 noot 1), dat heer Johan van Bylandt met tynsgoed enz. te Angeren en Angeroyen, dat heer Willem van Doornick bezat, en dat heer Dirck van Bylandt, heer Johan's vader, na dezen had bezeten, beleend wordt. Ten slotte is het doorslaggevende argument, dat Geertruid van Doornick een dochter was van heer *Wolter van* Doornick, over wien hieronder nader gesproken zal worden.

Wij moeten het verband met de Doornick's dus niet in Johan's vrouw, maar in zijn moeder zoeken. Nu is deze moeder merkwaardigerwijze onbekend. Van Spaen noch Wagner kenden haar. Gezien het erfrecht van heer Johan van Bylandt in 1385 acht ik het voor zeker, dat zijn moeder, de onbekende vrouw van heer Dirck van Bylandt, de oudste dochter van den ouden heer Willem van Doornick zal geweest zijn, en dat zij betrekkelijk jong overleden is [6]), zoodat zij niet als erfgename van haar c. 1353 gestorven broeder Willem den Doornenburg heeft kunnen bezitten, maar dit kasteel na het overlijden van diens weduwe Sophia van Buren (c. 1385) direct op haar zoon fohan van Bylandt is overgegaan. Wel had zij haar man, heer Dirck van Bylandt, de van haar vader geërfde goederen en leenen onder Angercn en Angeroyen aangebracht.

Heer Johan van Bylandt moet c. 1370 met Geertruid van Doornick zijn getrouwd; hij overleed in 1399, opgevolgd door zijn zoon Dirck, in 1401 ridder, c. 1400 gehuwd met Margriet van Langerak. Deze Dirck droeg bij zijn leven in 1427 den Doornenburg over aan zijn zoon Johan, waarschijnlijk bij gelegenheid van diens huwelijk met Sophia van Kossem. Hun dochter Sophia bracht bij haar huwelijk met Keinalt van Homoet (1449) den Doornenburg in diens geslacht over.

Wij moeten thans terugkeeren tot Geertruid van Doornick, de vrouw van heer Johan van Bylandt.

Volgens de aanteekeningen van Van Spaen en Wagner had Wolter van Doornick, borgman van Cleve 1352, ridder 1368, dood 1401, uit zijn eerste huwelijk met een vóór 1352 overleden vrouw een zoon Johan den olden, knape in 1368. Hij hertrouwde c. 1352 met Geertruid van der Borg, die nog in 1401 voorkomt, bij wie hij 3 kinderen had: Mechteld, gehuwd met Hendrik van Apeltern, ridder, Johan den jongen, knape

[5]) Register op de leenen, Kw. v. Nijmegen No. 71.

[6]) In een acte van 1350 (Archief Commanderij van St. Jan te Arnhem, No. 65a) komen voor heer Diderik van Bylant, ridder, en zijn vrouw. Haar naam wordt helaas niet vermeld.

heer Willem van Doorniok alias Doornenburg 1295-1346
tr. N. N.

Willem † c. 1353, r. 1337	Dirk	N. 1350	Guede 1385, d. 1394
tr. 1° o. 1319 Elisabeth 1320 (van Apeltern ?)		tr. heer Dirck van Bylandt	tr. Henrick van Hackfort d. 1387
2° Sophia van Buoron 1353, d. 1385			

Johan van Bylandt 1372, † 1399
tr. c. 1370 Geertruid van Doorniok heer Woltersdr., 1403

Dirck van Bylandt
tr. c. 1400 Margriet van Langerak, 1427

Johan van Bylandt
tr. c. 1427 Sophia van Rossem

1368, ridder 1397, dood 1401 en Geertruid, de vrouw van heer Johan van Bylandt.

Deze opstelling wordt bewezen door een acte van 23 April 1368 in het Staatsarchief te Düsseldorf, waarin Wouter van Daernic, ridder, aan zijn zoon uit lste huwelijk Jan van D. den ouden eenige goederen te Lent en Doornick overgeeft, alsmede de helft van het goed te Doornenburg, dat behoord had aan wijlen Dederic van Doernick (den boven in 1320 vermelden broeder van den jongen Willem van D.), en dat door vnd. Jan van D. den ouden en diens broeder Jan van D. den jongen gezamenlijk gekocht was. Daarmede zou dan Jan sr. voldaan zijn van zijn vaderlijk versterf en van de nalatenschap van zijn moeder, en geen aanspraak maken op het erfdeel van de levende of nog te verwachten kinderen van zijn vader bij vrouwe Geertruyd. Als getuigen traden hierbij op: heer Diederick van Apeltern de oude hun oom, heer Willem van Gent hun zwager en hun neven heer Diederic van Apeltern de jonge, heer Rutger van den Boetzelaer, heer Diederik van Monumenten en Wolter van Woesic, knape [7]). De acte is hierachter als bijlage 11 afgedrukt.

Een verder bewijs is de verkrijging van Aerdt door heer Dirck van Bylandt, ridder, met zijn oom heer Johan van Doornick (1392), welke acte Van Spacn ontleende aan het Cleefsche archief, doch die te Düsseldorf niet teruggevonden is, alsmede een leenacte van 1401 (Kw. van Nijmegen, No. 85), waarin Certrud, weduwe van heer Wolter van Doornick, haar leengoed te Haalderen, geërfd van haar zoon Johan, aan haar dochter Mechteld, vrouw van Henrick van Apeltern, overgeeft. Ten slotte berust nog in het archief Doornenburg een acte van 1395, waarin de hertog van Gelre aan heer Johan van Bylandt en diens vrouw Geertruid van Doernick den halven tiend te Angeren verpandt in ruil voor 2 erfbrieven, afkomstig van heer Wouter van Doernick.

Wij meenen te mogen aannemen, dat Wolter van Doornick, de vader van Geertruid, identiek is met Wolter van Doornick, die het eerst in 1322 voorkomt (Oork.bk. Doornick No. 22) als zoon van Johan, ridder, en Jutte N., in 1329 zijn vader opvolgt als burggraaf van Nijmegen (ib. No. 32 en Grafenthal No. 157), ridder in 1355 (Oork.bk. Doornick No. 55, wellicht al in 1335, ib. No. 38), gest. na 1368 (zie boven).

Zijn vader is clan Johan van Doornick, in 1294 richter tusschen Maas en Waal (Grafenthal No. US), knape in 1317 (Archief Huis Bergh, reg. No. 56), ridder in 1318 (Oork.bk.

[7]) Heer Willem van Gent en zijn vrouw Agnese zijn in 1370 erfgenamen van heer Didderic van Apeltern den ouden (Nichtst. Arch., Kr. Warendorf, Arch. Vornholz, S. 194). Wolter van Woesic was in 1387 gehuwd met Bertha (van Gent?) (Grafenthal No. 246).

Doornick, No. 14), burggraaf van Nijmegen 1322-1328 (Ib. No. 32), dood in 1330 (Archief Huis Bergh, reg. 71), nalatende een weduwe Jutte.

Hoe het in een acte van 1321 (Grafenthal No. 139) voorkomende nagelaten gezin van heer Wolter van Doornick (zijn weduwe Mechteld en twee zoons Wouter, onderscheidenlijk gehuwd met eene Belia en eene Aleid) hiermede in verband staat, is ons niet duidelijk geworden. Evenmin is te bepalen, hoe de oude Willem van Doornick alias Doornenburg verwant is aan Heer Johan vnd. Gezien hun leeftijd zijn zij zoo ongeveer tijdgenooten, en kunnen hun vaders (resp. Willem en Wouter ?) broeders geweest zijn. Wellicht zou een onderzoek te Düsseldorf hier nog iets kunnen opleveren.

Resumeerende kunnen wij nu wel met zekerheid zeggen, dat de Doornenburg een oud Doornick-bezit is, en dat er voor Johan Pleys van 1326 geen plaats is onder de heeren van den Doornenburg. Zijn naamsoveretnkomst met heer Steven van Pleze (Plees), die bij de stichting van Grafenthal — dat aanzienlijke goederen om en bij Doornenburg bezat ingevolge een gift van den graaf van Gelre in 1255 (Grafenthal No. 11) — zijn burcht Rott aan dien Graaf afstond, zal wel op een toevalligheid berusten. Waar de hof te Darenborch gelegen heeft, is ons niet bekend.

Er is nog één gegeven omtrent de oudste geschiedenis van den Doornenburg, dat hier besproken moet worden. In de verschillende beschrijvingen van het kasteel wordt steeds vermeld, dat Doornenburg voorkomt in 1190 als een onderheerlijkheid van de heerlijkheid Voorst, samen met Rechteren en Dorth. Deze mededeelingen gaan alle terug op een noot van wijlen A. baron Schimmelpennick van der Oye van Nyenbeek in den Gelderschen Volksalmanak van 1874 (blz. 3, noot 1). Nu wordt wèl vermeld in de „Cronica de Trajecto et ejus episcopatu" (Analecta van Matthaeus, V, p. 333), in een overigens zeer verdachte lijst van Utrechtsche leenmannen van 1180: „Dominus de Voorst habuit castrum de Voorst cum aliis in commissis". Maar, welke die „alii" zijn, is nergens te vinden dan in de mscr. aanteekeningen van genoemden baron Schimmelpenninck [8]), die thans berusten in de bibliotheek van het gemeentearchief van Zutphen! Ik raadpleegde de daarvoor in aanmerking komende instanties over het bestaan van een andere versie van deze kroniek, maar ontving overal negatief antwoord. Vooralsnog lijkt het dus aangewezen de geschiedenis van den Doornenburg met het jaar 1295 te laten beginnen, hetgeen zeer wel overeenstemt met het gevoelen der deskundigen, die het oudste gedeelte van het thans nog bestaande kasteel tot c. 1300 terugbrengen, al mag het wel zeker heeten, dat er voor dien tijd ook wel „iets" geweest zal zijn.

BIJLAGE 1.

Overeenkomst tusschen Willem van Doornick en Willem van Apeltern.
1319 April 24.

Nos Gerardus de Barsdonch judex Betue notum facimus presentibus publice protestando, quod coram nobis et judicialibus subscriptis constituti tanquam in judicio Wilhelmus de Dornike et Elisabeth eius uxor legitima, cum mondiburdo suo electo et sibi sententialiter dicto, voluntate sua libera omnia bona sua sita inter Dorenborghermeer et inter Renum ad hereditarios usus Wilhelmi de Apelteren et eius heredum effestucando tamquam bona propria resignarunt. Ita quod dictante(!) sententia judicialium circumstantium dicti conjuges nichil juris retinuerunt in eisdem

8) Blijkens vriendelijke inlichting van den Secretaris van den Hoogen Raad van Adel ontleende baron Schimmelpenninck zijn gegeven aan Van Spaen's genealogie Dordt (genealogiën, deel VI, f. 7), waar ook al geen bewijsplaats vermeld staat.

promittentes etiam dictorum bonorum ipsi Wilhelmo et suis heredibus anno et die firmam prestare warandiam contra quoscumque iuri stare volentes. Deinde ipse Wilhelmus de Apelteren omnia bona predicta reddendo contulit dictis conjugibus eorumque heredibus pro hereditario pactu sexaginta librarum parvorum denariorum grosso turonensi regali pro sedecim denariorum computato aut pagamenti ipsis equivalentis ipsi Wilhelmo de Apelteren et suis heredibus a prefatis conjugibus et eorum heredibus annis singulis die beati Martini hiemalis jure dotalicii quod teutonice hilichrecht dicitur persolvendo. Ita quod singulis annis prefali conjuges die beati Martini hiemalis omnia bona predicta redimere poterunt cum sexcentis et sexaginta libris dicti pagamenti et eorum heredes a Wilhelmo de Apelteren et eorum heredibus antedictis. Si vero in solutione dicti pactus iidem conjuges et eorum heredes aliquo annorum ipso die beati Martini hiemalis negligentes fuerint extunc eodem die beati Martini dicto Wilhelmo de Apelteren et suis heredibus constituent bonos fidejussores ad ipsius seu suorum heredum voluntatem exclusis fraude et dolo pro pactu supradicto die Epiphaniae domini continue subsequente integraliter solvendo ipsi Wilhelmo et suis heredibus memoratis. Alioquin in crastino beati Martini predicti pro quolibet anno neglecto ipse Wilhelmus de Apelteren et sui heredes se de'dictis bonis intromittere poterunt et in eisdem residere in quibus etiam Judex Betue pro tempore existens ipsos tenebit et tuebitur donec prefatum pactum ad eorum dictum levaverint et habuerint integraliter ex eisdem. Adiectum est tamen, quod ipse Wilhelmus de Dornike evidenti necessitate urgente triginta tria iugera terre ex dictis bonis vendere poterit exclusis fraude et dolo in quolibet premissorum. Acta sunt hec in parochia de Dorenberg presentibus judicialibus Heynrico dicto Boningh, Godescalco sororio Wilhelmi de Dornike predicti, Godefrido dicti Richter et aliis compluribus fidedignis et in premissorum testificationem.

Nos judex predictus nostrum sigillum ad preces partium predictarum duximus presentibus apponendum. Datum in crastino beati Georgii martiris anno domini millesimo tricentesimo decimo nono.

Geïnsereerd in een oorkonde van 2 April 1362 (Fiirstlich Salm-Salmsches Archiv, Bestand Seeland (in der Duffel) No. 1).

BIJLAGE 11.

„Copia van der scheidinge heeren Wouters van Dornick ende Johans siins soens".
1368 Maart 12.

Allen luden die desen brief soelen sien of horen lesen, doe ic Wouter van Daernic, ridder, ende Jan van Daernic aude soon heren Wouters voerscr, den hi had bi sinen iersten wive, kenlic ende apenbaer mit desen apenen brieve, dat wi om alrehande arricheit, tvist ende onrost, die hier namaels vallen mocht, mede te verhueden, so heb wi bi raed ons lieven heren heren Jans greven van Cleve ende voert onser gemeynre maghe, hierna bescreven; als heren Dederix van Apelteren, des alden, ons lieven oemen, heren Willems van Gent, ons lieven swagers, heren Dederix van Apelteren des jongen, heren Rutghers van den Boetzelar, heren Dederix van Moenmenten, ridderen, ende Wouters van Wosick, onsen lieven neve, overdraghen eenre arfsceidingen, erfdeilingen ende eenre ganser stediger afguedingen, in manieren als hier nae bescreven steit:

Dats te verstaen, dat ic Wouter van Doernic, ridder, voerscr. bewiest hebbe, bewise ende geve Jan van Doernic, minen soen voerscr., die tienden tot Lent ende tot Doernic, also als die gelegen siin mit al oren rechten ende tobehoren. daer Dederic van Lent dat vierde1 af hevet, ende voert die smaeltienden tot Lent ende tot Doernick mit oren tobehoren, also als die gelegen siin mit oren tobehoren. voert die helft van den guede tot Darenborg, dat wilneer te wesen plach Dederix van Doernick, den Got genedich sy, willic guet Jan van Doernick voerscr. ende Jan van Doernic die iong miin soen tezamen gekocht hadden. mit allen sinen tobehoren ende rechten, also als si dat gekocht hadden. Voert of ic Wouter van Doernic. ridder, voerscr. aflievich word, so solde Jan miin alde soen voerscr. behauden beleende man die van mi'beleent weren ende perde ende harnas.

Ende mit deser arfsceidingen, arfdeilingen ende afguedingen, also als die voerscr. is, beken ic Jan Doernic voerg., dat ic daermede afgeguet ende afgesceiden sal wesen van allen,, dat mi aengevallen ende verstorven is van miinre moeder wegen, der Got genedich sy, ende voert van allen guede dat mi aenvallen of versterven mocht van heren Wouter minen vader voerscr., et weer leenguet, tynsguet, eygen guet of wat guet dat were, rurende ende onruerende, in engerhand wiis.

Also dat ic Jan voerscr. engeenre hand, recht, toseggen, nocht aenspreken en behaude noch hebben mach tot engerhande guede, dat mi aengestorven is als voerscr. is, of dat heer Wouter miin vader voerscr. achter liet of hi aflievich word, dat Got verbieden moet, ende bun daermede alencke ende altemael mede afgeguet ende afgesceiden, ende beken mede dat ic daerup vertegen heb ende verty mit desen brieven. Ende of her

Wouter miin vader voerscr. aflievich word, dat Got verbieden moet, so solden siin kinder, die hi nu heft bi vrou Geertruden of noch krigen mocht. alle dat guet hebben ende breven. dat her Wouter miin vader voerscr. achterliet, so woe dat guet gelegen were, als voerscr. is, sonder engerhande tvist oft aensprake of toeseggen van miinre wegen, ende ic sal em daerin behulpelic ende vorderlic wesen, also verre al sye te doen hebben.

Wilke arfsceydingen ende arfdeilinge ende afguedinge geliic ende in allen manieren als vorss. is, wi Wouter van Dornick. ridder. ende Tohan van Dornick aldste soen heren Wouters vorss., vor ons, onse nacomeling ende erfgenamen geloeft hebben in guede truwen ende gesekert, geloeven ende sekeren in desen bryeve, in allen manieren, punten ende vorwerden, geliic dat steet, steede ende omverbrekelic te hauden tot ewigen dagen, ende des nyet weder te comen noch daer weder te doen in enigher wiss, ende daeromme mit onsen vryen willen avergegeven, samelike ende sonderlike, alle recht, geystelic ende werentlich, dat onss off enighen van ons daeraen namaels te stade commen mochte, in wilker dat dat were, alle arghelist, vonde en beheyndicheit of ferpel, die men denken of vynden mochte, ute gescheyden in allen end in yegelike punte vorss.

In orkonde ende kennisse des, soe hebben wi desen brief apen besegelt mit onsen segelen, end omme dat dit geschiet is by raede end goetduncken onss lieven heren, heren Johans, greven van Cleve, ende vort onser ghemeynre maghe vorss., soe hebben wy gebeden ende bidden onsen lieven heiren, heren Johan, greve van Cleve vorss., dat hi om die meere sekerheit wille, vestenis ende stedicheit alre vorwerden ende punten vorss., siin segel mit den onsen aen desen bryef doen hanghen. Ende voert soe hebben wy gebeden ende bidden dese selve vorsz. onse maghe ende svaghere, dat sy om die meere sekerheit ende vestenis alre punten ende vorwerden vorss. oer segele mit den onsen aen desen willen hangen.

Ende wi Johan, greve van Cleve vorg., om beden wil heren Wouters van Dornick onss lieven mans., ende Tohans siins soens., ons lieven knaepen, soe hebbe wi onse segel aen desen brief doen hangen. Ende wi Dideric van Apelteren die alde, Willem van Ghent, Dideric van Apelteren die jonge, Rutgher van den Boetslaer, Dideric van Moenmenten, ridderen, ende Wouter van Woesick, knaepe, om beden wille heren Wouters end Johans, onss liever maghe ende svagere vorg., want dese erfscheydinge, erfdeylinge ende afguedinge bi ons geschiet is. soe hebben wi onse seeele mit horen segelen aen dese brief gehangen. Oec sint vorwerden, weert sake dat deser segel een of mer gebreke of tebreke of dat dese brief nae gaeterich of verwanhoet wurde, nochtan sal dese brief in siinre gantze aelinghe macht blyven, ghelike wye of hi gheen gebreck en hedde.

Gegeven int jaer onss Heren dusent drihondert acht end tzestich des Sonnendaghs op sente Georgius' dach.

Afschrift. Staatsarchiv Düsseldorf (Handschriften A 1117, fol. 52).

Van der Meer,

door W. J. J. C. **Bijleveld.**

Als men bij een archiefonderzoek toevallig een huwelijk van eenen Leidschen burgemeesterszoon met Juffr. ***Jeanne de Mérode*** ontdekt, dan is men allicht geneigd op te slaan het bekende werk in twee deelen over laatstgenoemd geslacht door von Vorst Gudenau (schuilnaam E. Richardson), doch het is te vergeefs en ook als men hare vier kwartieren kent, zooals die vóór 1795 in de Hooglandsche kerk hingen, helpt dat werk ons niet verder.

Al is het nageslacht van dit echtpaar zoo goed als zeker geheel uitgestorven, lijken de gegevens, die ik daarover verzamelde, mij geenszins van belang ontbloot, wanneer eens iemand zal opstaan, om het leven van Mr. ***Albert van der Meer*** en dat van zijnen nog beroemderen zoon ***Frans,*** naar waarde te behandelen ; het zou zich uitstekend leenen als onderwerp voor een academisch proefschrift.

Tenslotte doe ik een en ander volgen over naam en afkomst der genoemde vrouw, hetgeen ik dank aan mijnen Geneefschen correspondent, den Heer A. Choisy. Over het geslacht van der Meer zie men verder het artikel in den Ned. Heraut van 1892.

1. Mr. ***Albert van der Meer,*** zoon van Mr. *Herman* en ***Eva van Hoogeveen*** [1], vrouwe van Hoogeveen in Rijnland is 20 Juli 1659 in de Hoogl. kerk gedoopt. In 1676 werd hij eershalve ter Academie ingeschreven, zooals toen met burgemeesterszoons vaak het geval was, doch pas voor studie in de rechten in 1684. Tusschen die jaren ligt zijn verblijf in Genève, ofschoon hij daar niet als stduent werd ingeschreven. Getrouwd kwam hij vandaar terug en met eenen zoon Frans, vermoedelijk begin 1684, zijn vader was reeds 14 Jan. 1679 overleden en zijne moeder had blijkbaar weinig met dat huwelijk op, waarschijnlijk omdat hij geen consent daartoe had gevraagd, ofschoon minderjarig. In elk geval werd hij genoodzaakt zijn huwelijk nogmaals alhier te doen voltrekken, hetgeen al zeer vreemd genoemd mag worden, daar Genève toch de kweekplaats van het calvinisme was en de Waalsch-gereformeerden steeds gelijke rechten in de geheele Republiek hadden genoten. Deze hertrouw greep 3 Febr. 1685 in het wintersch-stille Valkenburg plaats en de predikant teekende hierbij aan, dat zij hun zoontje Frans bij zich hadden en reeds te Genève waren getrouwd; inderdaad had dit echter plaats gegrepen te Rolle 19 Maart 1680. Desondanks spreekt zijne moeder in haar testament van 31 Aug. d.n.v. voor notaris P. Scharpenbrant van haren zoon Albert, die „zig eenighe tyt heeft begeven tot een quaedt en ongereguleert leven".

De familiepapieren moeten de mededeeling bevatten, dat de moeder tevens bepaalde, dat hare heerlijkheid van Hoogeveen nimmer op haren zoon Albert mocht vererven. Door seclusie van de weeskamer zijn de testamenten van Mr. Herman en Eva van der Meer van Hoogeveen niet in dat archief te vinden, evenmin, wat betreft den inhoud in de notarieele protocollen, daar deze beschikkingen besloten waren, behalve dan haar eerste testament als weduwe, voorn. van 1680 en een codicil in extremis 5 Nov. 1690 verleden, waarbij zij hare zes kinderen tot erfgenamen stelt met uitsluiting van Mr. Albert. Als deze genoegen neemt met de f 14.000 van zijns vaders versterf en niet opponeert, krijgt hij f 4000 van zijne moeder, doch na zijn overlijden vervalt dat geld aan hare erven. De wrok tegen hem bleef dus tot het laatste bij haar bestaan.

Geen wonder, dat de jonge echtelieden met weinig genoegen hier te lande vertoefden; ambt of bediening had hij niet kunnen verwerven [2]; slechts had hij zich laten inschrijven als advocaat voor den hove van Holland. Ik ontleen aan het Leidsche proefschrift van Ds. M. Bokhorst (1930) „Nederlands Zwitserse betrekkingen voor en na 1700, deel 1", dat de conferentie van Lindau tot het besluit kwam den Waldenzen ter hulp te komen en dat de geallieerden dan tevens Z. 0. Frankrijk zouden binnenrukken. Den Staten Generaal werd verzocht Mr. A. van der Meer tot commissaris te benoemen, om troepen te verzamelen en voor de Waldenzen te zorgen, waarvoor de Koning Stadhouder twee ton en de Staten de helft van dat bedrag offerden. In Maart 1690 werd daartoe besloten, 5 April 1690 gaf van der Meer alg. proc. aan den postmeester Nic. Clignet en maakte den volgenden dag met zijne vrouw testament, beide acten voor den Leidschen notaris J. Blocquau en in Mei was hij in Zwitserland, om spoedig daarop Turijn te bereiken, want vandaar moest

[1] Hunne portretten zijn bij ons medelid F. C. van der Meer van Kuffeler.

[2] Hunne portretten in familiegroep, meesterwerk van den Leidschen meester J. Palinck, vóór 1920 aanwezig in particulier bezit te Kiew, thans niet aan te wijzen.

de hoofdactie uitgaan. Prof. Fabricius was de gemachtigde der Staten in Zwitserland, doch wegens zijne wankele gezondheid moest van der Meer hem vervangen tot de aanstelling van Petrus Valckenier in Augustus 1690. Van der Meer kon zich toen aan zijn werk in Savoye wijden en smaakte het genoegen, den Hertog bij het verdrag van 20 Oct. 1690 in de alliantie te brengen. Vrouw en kinderen hadden met hem de terugreis aanvaard en zijn jongste zoon is in Turijn geboren. Wel klaagde hij over veel tegenwerking aldaar ondervonden en over de vermenging van politieke en geloofszaken, waarbij de Waldenzen het loodje legden. Toch behaalde hij het succes, om 23 Mei 1694 de besluiten tegen de Waldenzen opgeheven te krijgen en voor hen trad toen een tijdperk van rust in, dat helaas slechts een paar jaar duurde. Doch nog immer werd hij zelf tegengewerkt. Uit het onderzoek, hieronder vermeld, blijkt dat hij 7 Juli 1695 eenen ongenoemde bedankt voor diens moeite bij den Hertog gedaan, in zake het verwerven van eene woning, die men hem blijkbaar slecht gunde. De vrede van Rijswijk maakte van zelf een einde aan het werk in Savoye, doch de Staten bedienden zich blijkbaar gaarne van zijne eraring en telkens werd hij als Envoyé gebruikt, zoo in 1700 naar Hannover en Brunswijk, vervolgens in 1701 naar de Paltz en Württemberg, 1704 weer naar Savoye, 1706 naar Toscane en Genua. Intusschen was hij te Leiden in de plaats van zijnen broeder Mr. Claes eind 1701 tot veertigraad verkozen, doch verder heeft hij het in de stedelijke magistratuur vanzelf niet kunnen brengen. Ten slotte werd hij in 1712 gekozen tot scheidsrechter in de geschillen tusschen den Keizer en den Hertog van Savoye ; te midden zijner werkzaamheden verrastte hem de dood 26 Juni 1713. De Ned. Heraut weet mede te deelen, dat hij te Thun stierf en te la Tour bij Luzern is begraven. Bij navraag bleek die laatste plaats niet te bestaan, vervolgens dacht ik, dat wellicht la Tour (de Peilz) niet ver van Lausanne bedoeld zou zijn; ook daar was echter geen spoor te vinden. Inmiddels had ik de hulp ingeroepen van den Nederlandschen consul te Turijn, Dr. H. C. Holtz, die op de meest welwillende wijze voor mij naging, of aldaar iets te vinden was omtrent den dood van den arbiter en den doop van diens jongsten zoon. Ook dit was alles te vergeefs, doch Dr. H. vestigde mijne aandacht op het feit, dat 60 K.M. van daar Torre Pellice (= la Tour de Peilz) ligt in het dal der Lucerne en m.i. staat nu wel vast, dat Mr. A. v. d. Meer stierf niet *te* Thun, maar in Turijn en begraven is te Torre Pellice, een centrum der Waldenzen. Onnoodig te zeggen, dat een mogelijk monument aldaar, bij de aanhoudende vervolgingen en verwoesting der Valeien vernietigd is. Wat er verder van zijne vrouw geworden is, vermocht ik niet te ontdekken; zij was 17 Mei 1659 te Genève geboren en dus vrijwel even oud als haar man. Ondanks al mijne nasporingen, ook in de notarieele archieven h.t.S., vond ik niets meer omtrent haar en zeker is zij niet naar Leiden teruggekeerd; eerder acht ik haar vóór haren man overleden.

Hunne kinderen waren :

1. Anna ***Eva,*** geb. Genève 12, ged. 14 Dec., † 18 Dec. 1680.
2. Frans, volgt 11.
3. *Eva,* geb. Genève 16, ged. 27 Sept. 1683, † vermoed. op reis naar Holland 1683.
4. ***Eva,*** volgt IIbis.
5. Maria *Cornelia,* volgt IIter.

6. *Herman,* ged. Leiden, Hoogl. kerk 11 Maart 1688, † aldaar, begr. Pieterskerk 1-8 Mei 1688.
7. *Edmond* ***van der Meer,*** geb. Turijn 1690, ingeschreven ter Academie 1705, nogmaals 1713. Hij werd als Mr. E. v. d. M. 5 Maart 1718 poorter ten Briel, kapitein der burgerij, 1 Oct. 1722 aldaar tot schepen gekozen, maakte ééne zitting mede en vertrok naar Leiden en later naar Oegstgeest, waar hij 3 Febr. 1734 op zijne buitenplaats Overgeest overleed.

11. Mr. Frans van ***der Meer,*** geb. Genève 29, ged. St. Pierre 30 Dec. 1681, (in de doopacte wordt zijne moeder N.B. genoemd *d'Emeraude*), werd in 1700 eershalve met zijnen vader ter academie ingeschreven en nogmaals in 1707, werd 11 Jan. 1716 veertigraad van Leiden en bleef dat tot zijnen dood, ondanks zijne bijkans voortdurende afwezigheid als gezant; vóór dien was hij eenige jaren gedeputeerde van Holland ter Generaliteit. In 1723 (alg. proc. op zijnen broeder Mr. Edmond voor not[a] J. van Swanenburgh 23 Dec. 1723 en testament voor notaris Jac. Camper beiden te Leiden 21 Dec. 1723) werd hij benoemd tot gezant der Republiek in Spanje, waar hij in Mei 1724 aankwam in een veelbewogen tijd, die in 1726 leidde tot den val van zijnen landgenoot, den befaamden Ripperda. In 1729 teekende hij mede het verdrag van Sevilla en wordt door tijdgenoot en nageslacht om het zeerst geprezen wegens zijne verdiensten jegens ons land, die mede erkenning vonden door eene extra toelage van f 5000 's jaars in 1741. Op 7 Januari 1735 kocht hij de havezathe Boxbergen bij Olst van Willem van Ittersum, van den Oosterhof, Rijssen, zoon van Ernst Hendrik, die gehuwd was met zijne schoonzuster M. C. C. du Faget van Assendelft. Ofschoon Boxbergen geene heerlijkheid was, kon hij zich in zijn ambt voortaan tooien met eenen tweeden naam. Hij stierf, gelijk zijn vader, in den vreemde en wel te Grenoble 1 Mei 1743 en werd 25 Aug. d.a.v. in de Hooglandsche kerk begraven. Op 26 Nov. 1713 was hij te Rijswijk getrouwd met *Sara* ***Johanna*** *du Faget* ***van Assendelft,*** geb. 's-Gravenhage en ged. Hoogduitsche kerk 21 Dec. 1673, † Leiden 10 Febr. 1741, dr. van ***Johan Willem,*** heer van Cralingen en Heinenoord en *Sara Silvercroon.*

Uit dit huwelijk:

1. Sara *Wilhelmina* van ***der Meer,*** ged[t] in het Gasthuis, doch ingeschreven in het register der Hoogl. kerk 17 April 1718, † 's Gravenhage 11 en begr. Hoogl. kerk 18 Dec. 1745 zonder kinderen na te laten; aanget. 's Gravenhage 22 Sept., tr. verm. Rijswijk (waar de trouwboeken 1690-1747 ontbreken) 1743 met *Anthony* ***Mann,*** Ridder, gezant van den Koning van Zweden als Landgraaf van Hessen Cassel bij de Republiek, geb. 22 Nov. 1698, † 's Gravenhage, aangeg. 3 Dec. 1761, zn. van ***Jacob*** (Georgezn. ex ***Anne Hesket)*** en ***Leonora*** *Nichols.*
2. ***Pieter Albert*** van ***der Meer*** (hij verkocht Boxbergen weer in 1750), geb. Leiden, ged. Pietersk. 30 Aug. 1719, ritm. in Statendienst, gouverneur van Suriname bij bewindsaanvaarding van 22 Oct. 1754, † ongehuwd Paramaribo 24 Aug. 1756.

IIbis. ***Eva van der Meer,*** geb. Leiden, ged. Hoogl. kerk 16 Sept. 1685, †aldaar 15 Nov. 1714, begr. Hoogl. k., tr. aldaar 6 Mei 1706 ***Adriaan Jan Bartholotti van den Heuvel tot Beichlingen,*** heer van Rijnenburg, Jutphaas 1703, van Cromwijk, Linschoterhaar en Wulverhorst 1724, geb. Am-

sterdam 12, ged. 15 Maart 1682, ingeschr. als philos. stud. ter Leidsche acad. 1702, † h. Rijnenburg 11, begr. Jutphaas 20 Sept. 1735, zn. van ***Johan Baptista,*** heer van Rijnenburg, baljuw en dijkgraaf van Bylmermeer en ***Geertruid Dorothea van Goltstein*** van Blywerve, Ingen.

Uit dit huwelijk:

1. ***Albert** Diederik **B. v. d. Heuvel,*** geb. Leiden ged. Pietersk. 17 Aug. 1708, † 23 Juni 1731, vermoedelijk in den vreemde, daar voor hem geen rouwbord in Jutphaas werd geplaatst en hij er evenmin begraven werd.
2. *Geertruid Cornelia **B. v. d.** Heuvel,* erfde de heerlijkheden haars vaders, verkocht die 24 April 1736, doch Rijnenburg eerst 12 Nov. 1774, geb. Leiden, ged. Hoogl. kerk 15 Oct. 1709, † h. Ulenpas, Hoogkeppel 20 Aug. 1775, tr. 1" Jutphaas 22 Juli 1736 *Willem **van** Weede,* heer van Lutteke Weede, geb. Maartensdijk, ged. 10 Nov. 1709, ritm. in reg' van Reede 1737-1742, † Brussel 13, begr. Jutphaas 22 Oct. 1744, zn. van ***Hendrik Maurits*** en *Catharina **Hendrica van** Weede;* tr. 2° Jutphaas 24 Mei 1762 ***Willem Hendrik van** Rouwenoort,* heer van Ulcnpas, Holthuysen en Hunderen, geb. h. Hunderen, Twello 3 Nov. 1705, in de ridderschap van Zutphen, voorz. v. gedeputeerden van Gelderland, burgemeester van Doetinchem, schout binnen en buiten Zutphen, coadjutor D.O., † h. Ulenpas 27 Nov. 1782, zn. van ***Hendrik,*** heer van Ulenpas en Holthuysen en *Gijsberta **Wendelina** Schimmelpenninck **van der Oyc,*** vrouwe van Hunderen en wed' van Maria *Antoinetta Walburga **van der** Capellen.*
3. ***Johan** Baptista **B. v. d.** Heuvel,* geb. Leiden, ged. Hoogl. k. 31 Mei, aang. begr. 1" kl. 17 Aug. 1711.
4. Kraamkind begr. Hoogl. kerk 3 Juni 1713.

IIter. ***Maria** Cornelia van der Meer,* geb. Leiden, ged. Hoogl. k. 9 Febr. 1687, † Leiden 11, begr. Hoogl. k. 16 Maart 1756, tr. Hoogl. k. 22 Oct. 1719 haren neef *Herman **Johan van der Meer.,*** geb. Leiden 23, ged. Hoogl. k. 25 April 1694, † Leiden, begr. Hoogl. k. 28 Juni 1740, zn. van ***Jacob*** en ***Clara van** Panhuys.*

Uit dit huwelijk:

1. ***Jacob Albert van** der **Meer,*** geb. Leiden, ged. Pietersk. 11 Febr. 1722, † aldaar, begr. Hoogl. k. 16 Febr. 1722.
2. *Helena **Eva** Johanna van **der** Meer,* ged. Oegstgeest ***30*** Maart 1727, † Leiden, begr. Hoogl. k. 28 Mei-4 Juni 1755, tr. Schiedam 11 Juni 1771 ***Pieter Wagen,*** geb. Leiden, ged. Hoogl. k. 1 Febr. 1714, droogscheerder, later brander te Schiedam, rentenier te Leiden, † aldaar, begr. Hoogl. k. 11—18 Apr. 1789, zn. van ***Pieter** Jacobsz. **de Wagen*** en ***Sara Jansdr. de Hondt*** en wedr. met twee zoons van *Geertruyt **Korst*** en daarvoor van *Maria* **van** *Velthuysen* alias ***van Velsen.*** Geene kinderen.

Wie was nu *Jeanne **de** Meraude?* In het Receuil généalogique suisse deel 11 heeft de Heer A. Choisy een en ander over die familie medegedeeld. Zij was geboren te Genève 17 Mei 1659, als oudste dochter van Noble *Sébastien **de M.,*** schermmeester en hopman der burgerwacht, burger van Genève 9 Febr. 1655 en † 25 Sept. 1681, uit zijn 17 Dec. 1652 gesloten huwelijk met ***Marie Butini,*** † oud 62 jaar 1 Aug. 1688, dr. van Noble ***Gabriël*** en *Hermonde **Rigaud,*** alias ***Rigotti.***

Sébastien was 17 Juni 1620 geboren, als zoon van Noble *Antoine **de M.,** † **28*** Dec. 1653, oud 81 jaar, die zich sinds 1629 verbonden had met Renaud Faguillon, dit Larenaudière, om eene schermschool te houden, waarin tevens allerlei onderwijs werd gegeven in gymnastiek, springen, vendelzwaaien en wapenhandel. Ten stelligste was hun door de regeering van het canton Genève verboden dansles te geven aan anderen, dan vreemde edellieden; **wel een bewijs** hoezeer de geest van Calvijn daar na eene eeuw nog doorwerkte.

Antoine de M. tr. 1" te Genthod 26 Mei 1619 ***Elisabeth dc** Sales,* † oud 32 j. 23 Nov. 1623, dr. van Noble *Samuel* en *Marie **Pcllissicr.*** Haar oudste kind Sébastien was peetekind van den Silesischen edelman Sebastian von Schönaich. Verder is slechts bekend, dat Antoine's vader *Jean Philippe* heette en gezegd werd uit Stiermarken afkomstig te zijn, hetgeen de familie evenwel niet verhinderde het wapen van het vermaarde Keulsche geslacht te voeren, zonder eenige afwijking. Dit blijkt o.a. uit de kwartieren van Mevr. van der Meer, geb. van der Meer op haar grafbord, eertijds in de Hooglandsche kerk alhier aanwezig.

Volgens het Armorial général bestond er echter eene familie *Meraud* uit de buurt van Lyon, die in rood 4 gouden palen voerde en een rchildzoom getand in plaats van geknopt, zooals bij het Keulsche geslacht. Het gebied van Lyon lijkt mij als bakermat van eene familie, die te Genève opduikt, waarschijnlijker, dan het afgelegen Stiermarken.

Eenige mededeelingen omtrent Delftsche de Bye's en hun magen,

door Dr. P. G. F. VERMAST.[1])

(Vervolg van LV, 192).

Ter zelfder tijd nu bloeit te Delft nog een andere tak van *„de Bye*'s" dien ik niet aan den voorgaanden kan doen aansluiten, hoewel ik toch een vrij nauwe verwantschap der beide takken waarschijnlijk acht.

Grietgen Jan Roendr. (**Storm** van *Wena* genoemd: N. L. 1916 kol. 115) trouwt te Delft voor den 2en keer bij huwelijksche voorwaarden van 31 December 1531 (H. V. Delft, uts. fol. 2ᵛᵒ) met Mr. *Galen* (of ***Galeyn)*** *Dircxz.,* wiens familienaam ***„van der** Hoech" **(v. d. Hooch)*** **was,** zooals ons blijkt uit hun testament op S November 1553 voor schepenen van Delft gemaakt (Test. Delft, uts. fol. XCVI). Wie haar le echtgenoot was leert ons gedeeltelijk de acte van huwelijksche voorwaarden voor haar zoon, die wel is waar geen datum draagt en slechts inhoudt, dat hij „onlangs" door zijn Moeder werd uitgehuwelijkt, maar die naar haar plaats in het schepenboek ± 1547 moet gepasseerd zijn (H. V. Delft, uts. fol. 38'"). Deze zoon heet ***Jan Roe** Huyghenz.,* waardoor dus komt vast te staan, dat zijn vader heette: ***Huych N.;*** diens familienaam wordt ons verder gegeven door het 5e deel van het Delftsche Camerbouck, waaruit op dato 23 April 1566 wordt geëxtraheerd: ***Cornelis** Pietersz. van Beaumondt* ende ***Neeltgen Huygendr.,*** die genoempt wordt ***Neeltgen Joostendr.,*** sijn huysvrouwe ende ***Joost** Huygez. **d e B y e, Jan Roo Huyges., Margriete Huygendr., Leenart Cornelisz.,*** **als** man ende voecht van *Neeltgen Huygcndr.* **sijn** huysvrouwe . . . . **al** kynderen ende erffgenamen van wijlen *Margrieta **Jan Rooendr.*** haerl. moeder.. . . . Sijn eyntelick pertyen bij tusschen spreecken van Jan Joostenz. brouwer, Dirck de Bye Jorisz., Lambert Michielsz., Adriaen Jansz. van der Meer ende Adriaen Jacobsz. van der Dussen schepenen, mitsgaders Mr. Willem van Criep pensionaris ende Mr. Arent

1) In kolom 189 regel 1 van boven dient een drukfout te worden hersteld. Aldaar wordt verwezen naar N.L. LV ; dit moet zijn: LI, **245/46.** — Red.

van der Meer secretaris der voorss. stede. ... overeengekomen om vrede te stichten onder de broeders en zwagers. Den XXIIIen Aprilis XV^{c} zes ende tsestich.

De le echtgenoot van *Grietgen* **Jan Roendr. Storm van** *Wena* was dus : **Huych** *de* **Bye.** Hun kinderen waren :

1. ***Neeltgcn Huygendr. de Bye, genoemd Neeltgen*** *Joosten.*

Zij was dus getrouwd met *Cornelis* **Pietersz. Beaumondt.** Uit hoogergenoemde acte teekende ik nog aan: „de voorss. Neeltgen Joosten doen ter tijt wedue", daar echter Cornelis Pietersz. van Beaumont op 11 Aug. 1583 nog als borg optreedt en volgens de N. L. (1911) zelfs op 4 Maart 1596 nog testeert, is het bovenstaande wel zóó te begrijpen, dat ook Neeltgen Joosten evenals haar man eerder reeds getrouwd was geweest. Wie zijn le vrouw is geweest zeggen ons de voor schepenen te Delft opgemaakte huwelijksche voorwaarden van 23 Februari 1549 (H. V. Delft, uts. fol. 43). Zij heette *Aechte Dirc* **Pietersdr. van Buyten,** haar Moeder was ***Annitgen Franssendr.,*** haar ooms tevens voogden waren *Willem* **Pietersz. van Buyten** en **Michiel** *Iansz.* De bruidegom en zijn familie worden hier slechts met patronymica aangeduid. Hij heet ***Cornelis*** *Pietersz.,* zijn Vader **Pieter Pietersz.,** zijn Moeder ***Necltgen Claesdr.*** en zijn broeder **Pieter Pietersz.** Dat hier niettemin inderdaad sprake is van de bovengenoemde familie **Beaumondt** volgt uit de genealogie van dezen tak van de hand van den Heer G. Eschauzier (N. L. 1911 kol. 296 en 346). Aan deze genealogie en de daarop gegeven addenda ontleen ik, dat onze tak hier slechts in de vrouwelijke lijn afstamde van het bekende Dordtsche geslacht van dien naam, dat zij oorspronkelijk uit Henegouwen afkomstig waren en als wapen voerden: in blauw drie zilveren St. Andries-kruisjes, door latere descendenten gequartilleerd met het wapen der aangehuwde familie van **Beaumont.**

Op 1 Augustus 1551 was Cornelis **Pietersz.** met zijn Vader **Pieter Pietersz.** en zijn Moeder **Neeltgen** Claesdr. (*„Bakelare"*, volgs. N. L. 1911) benevens zijn broeder **Pieter Pietersz.,** allen nog alleen met patronymica aangeduid, getuige bij het sluiten van huwelijksche voorwaarden tusschen zijn zuster **Anna** *Pietersdr.* en **Heyndric Pietersz.** sceepmaker (H. V. Delft, uts. fol. 49"). Het 5e deel van het Camerbouck maakt van het echtpaar Beaumont-de Bye in Aug. 1567 gewag als *Cornelis* **Pietersz.** en **Neltgen Huygen** alias **Joesten.** Hem vond ik voor het eerst met zijn familienaam genoemd in een post in het Borghen-boeck, waar op 7 April 1582 vermeld wordt, dat Cornelis **Pietersz. Beaumont** borg bleef voor zijn broeder **Jan** *Pietersz.* **Beaumont** (Borghen-boeck. Alg. Rijks arch. Aanw. 1890 no: 26'). In dat zelfde boek vindt men in dato 11 Aug. 1583 den volgenden post : *„Corn(elis)* **Prs. Beaumont** borg voor Mr. **Johan van** *Ouden* **Barnevelt** Raet ende Pensionaris der stede van Rotterdam als actie ende transport hebben(de) van Jan **Roo** *van* **Vuytrecht** die Heere van (der) Tempel zij(n) huysvrouwe oom".

Zijn broeder **Pieter Pietersz.** sluit op 6 October 1543 met ***Marritgen Jorysdr. (van der*** *Burch*) huwelijksche voorwaarden ten overstaan van zijn Vader **Pieter Pietersz.** en zijn Moeder ***Neeltgen Claesdr.,*** benevens haar Vader ***Joris*** *Jansz.* ***(van der*** *Burch*) en haar Grootmoeder, òòk ***Neeltgen Claesdr.*** in de acte genoemd (H. V. Delft. uts. fol. 27). Haar in de acte niet genoemde Moeder was volgens Ferwerda : *Maria* van **Tetroede.** Deze broeder **Pieter Pietersz. Beaumont,** die te Delft gasthuismeester was, wordt op 26 October 1562 uit dit ambt ontslagen (Camerbouck. 4e deel).

Een andere broeder van Cornelis Pietersz. nl. ***Govert*** *Pietersz.* ***van Beaumont*** sluit op 26 Mei 1559 huwelijksche voor-

waarden met ***Pietertgen Willem den*** *Brasser-dochter.* Uit de acte blijkt, dat de bruidegom behalve een broeder ***Ansellmus Pietersz.*** en een zuster *Trijn* nog een nièt in de meer aangehaalde genealogie „van Beaumont" voorkomende zuster : ***Ariaentge Pietersdr.*** bezat. Of de eveneens in de acte genoemde ***Adriaen Pietersz.*** óók een broeder was durf ik niet te beslissen, wel bezat deze, met ***Govert Pietersz.*** gemeen, de helft van een land op den „buytenwech van Delff an de koepoort". Govert bezat bovendien nog land in Brabant bij Spijkenisse genaamd „'t hoege meentgen". (H. V. Delft. uts. fol. 81, en los vel op fol. 81).

2. ***Joest*** *Huygez.* ***de Bye.***

Behalve hetgeen reeds van hem werd medegedeeld, wordt hij nog tusschen 15 Maart en 18 April 1567 in het 5e deel van het Camerbouck vermeld met ***Jan Ro Huygess.*** en met *Grietgen* ***Huygendr.*** en voorts tusschen 9 Juni en 6 Aug. van dat zelfde jaar met ***Jan Roe Huyges.*** en Cornelis ***Doelman Michielsz.,*** zijn zwager. ***Joost Huygesoon de Bye*** wordt voogd genoemd van *Cornelis* Cornelissoon, die met ***Immitge,*** dochter van ***Jan Jacobssoon*** int Ossenhooft ***(Hoogenhouck)*** en van ***Annitgen Jans*** (van ***der Mye)*** op 18 November 1565 huwelijksche voorwaarden sloot ten huize van ***Maritgen Pietersdr.,*** weduwe, laatst van ***Frans Evertssoon*** van *Bleyswijck* en eerder 'van ***Jan Joostensz.*** (H. V. Delft uts. fol. 109vo en 38").

3. ***Jan Roe Huygez. de Bye.***

Ook van hem gewaagden wij reeds, hij werd blijkbaar genoemd naar zijn Grootvader van moederszijde: ***Jan Roe Storm van*** *Wena,* den echtgenoot van *Aechta* ***Tou van der*** *Burch.* Zooals wij zagen was hij ongeveer in 1547 door zijn Moeder *Grietgen* ***Jan Roendr. Storm van*** *Wena* uitgehuwelijkt, zijn vrouw heette *Cornelia* ***Jansdr.*** en kwam uit Middelburg. In het 5e deel van het Camerbouck is sprake van een dochter 'van hen: *Grietgen* ***Jan Roe Huygensz.,*** die overleden was en wier erfgenamen nu op Dinsdag 17 Dec. 1566 vermeld worden.

4. *Grietgen* ***Huygen de Bye.***

Zij was getrouwd met Cornelis *Michielsz.* ***Doelman*** (5e deel Camerbouck). Haar echtgenoot was zoon van den brouwer ***Michiel Jacobsz. Doelman*** en van ***Ermtgen*** *Cornelisdr.,* die als weduwe en zeer ziek zijnde op ***26*** Mei 1537 voor schepenen van Delft haar testament maakte. Cornelis Michielsz. voormeld, haar oudste zoon, krijgt haar „halfve huysinghe met die halfve brouwerie daer sij nu woenen(de) is staende ande Corenmarckt", verder bepaalt zij, dat *„Dirric* **Duyst Heyndrz.,** *Cornel(is) Aelbrechtsz., Isack M(er)ty(n)sz.* ende *Cornel(is) Michielss.* **Doelman** voorseyt nae haer overlijden haeren kinderen sciften ende sceyden sal" (Test. Delft. uts. fol. XIII^{vo}). Cornelis Michielsz. Doelman was op 22 Juni 1555 als voogd van Alytgen Isacksdr. aanwezig bij het sluiten van haar huwelijksche voorwaarden met Cornelis Jansz. (H. V. Delft. uts. fol. 58). Vermoedelijk is zijn zoon ***Michiel*** *Cornelisz.* ***Doelman,*** die te Schiedam woonde, en aldaar op 17 Sept. 1582 aan *Jan*nctgen ***Dircxdr.,*** weduwe van ***Pieter Vranckenz.*** in zijn leven „Bailliuw van Vlaeringe" met haar „gecooren voocht in desen Mees *Gerritsz.* ***Visch*** zecker huys ende erve staende achter 't marctvelt" (te Schiedam) verkoopt. (Gift-bouck no: 2. 0. R. arch. Schiedam no: 328. Alg. Rijks arch. Aanw. 1890 no: 28 deel 4). Daar Mees *Gerritz.* ***Visch*** getrouwd was met *Grietgen* ***Vranckendr. van*** *Muijlwijck* (zie o.a. Gift-boek no: 3 fol. 153 d.d. 20 Mei 1587) acht ik het niet onmogelijk, dat de bovengenoemde baljuw ***Pieter Vranckenz.*** eveneens ***„van*** *Muylwijck"* heette.

5. ***Neeltgen (of*** *Nctgen*) Huygendr. de ***Bye.***

Haar echtgenoot was ***Leenart*** *Cornelisz.* In het 5e Camer-

bouck, waar zij in Aug. 1567 met haar man wordt vermeld, heet zij „*Netgen*". ***Zij*** hadden een dochter *Marijtje* ***Lenerts,*** die op 11 October 1586 overleden bleek te zijn (N. L. 1911 kol. 296).

(Wordt vervolgd).

Onjuistheden ín het Armorial Général van J. B. Ríetstap,

door R. T. MUSCHART.

(Vervolg van LV, 217).

Van H o e c k e (Zeeland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt: „3 zilveren schoppen met het blad naar boven op een van rood en blauw gedeeld veld".

Dit wapen deugt niet, de voorwerpen zijn geen schoppen doch quarelen of wel bouten, dat zijn vogelpijlen, t.w. pijlen met vierkante, ronde, kegelvormige of wel cylindervormige koppen.

Men vindt deze quarelen met vierkanten kop aangegeven op de Wapenkaart in de Nieuwe Cronijk van Zeeland door M. Smallegange voor eene familie van *Hoecke,* in de 15" eeuw op Zuid Beveland en op pag. 22 in het werk van Mr. P. van den Brandeler met de wapens der Magistraten van Amsterdam vindt men het wapen van *Hendrick Dircksz.* ***Hoek,*** in 1394 schepen van Amsterdam, eveneens beschreven als 3 zilveren quarelen op een van rood en groen gedeeld veld. Doch behalve uit deze geschreven bronnen blijkt dit ook uit het origineele zegel van een lid der familie, die dit wapen voerde als le en 4e kwartier van een gevierendeeld wapen, met dat der familie *Brechtel* als ***2"*** en ***3'*** kwartier, nl. van Mr. ***Alexander Willem van Hocckc*** *Michielsz,* 1/5 ***1780*** Schepen van Delft, hangende aan een schepenacte van Delfshaven. Diens wapen vindt men eveneens aldus aangegeven op de Delftsche Wapenkaart van Hendrick de Leth van A° 1738 en evenzoo staat het geteekend in het M.S. Wapenboek van Mr. W. van der Lely, getiteld ,,Naamen, wapenen en stamdeelen der veertigh raden van Delft" voor *Christoffel* ***Fabius van Hoecke,*** Solliciteur Militair te 's-Gravenhage, geboren in 1665 als zoon van *Adrianus* ***van Hoecke,*** koopman aldaar, geboren in 1635 en diens vrouw ***Johanna*** *Brechtel,* overleden in 1659.

Deze quarelen, bouten of vogelpijlen zijn voor vele wapenbeschrijvers een struikelblok, velen begrijpen niet wat het zijn en maken er allerlei voorwerpen van. Indien zij rechthoekige cylindervormige koppen hebben, doen zij inderdaad eenigszins aaan schoppen denken, doch de vleugels, de zoogenaamde „wieken" aan het andere einde verraden hen als pijlen. Een dergenen, die ze ook niet begrepen heeft, is de snijder van het wapenstempel van C. van ***Hoeckc,*** in 1697 en vele data in 1707 door mij gevonden in het Archief van het Huis Bergh als wonende te 's-Gravenhage en zendende aan graaf Oswald van den Bergh stalen van stoffen voor diens winterkleeding, zijnde dus wellicht koopman in manufacturen of mogelijk kleermaker. De zeer vele lakafdrukken op zijne brieven vertoonen eveneens het met *Brechtel* in de 2" en 3' kwartieren gevierendeelde wapen, doch hier zijn de kwartieren 1 en 4 beladen met .... 3 zuilen of eigenlijk huisankers. De man heeft dus blijkbaar met die quarelen geen raad geweten.

H o e de m a k e r (Holland) en H o e m ak e r 8 (Holland).

Het Armorial Général beschrijft het eerstgenoemde wapen als volgt: „in zilver 2 blauwe zwaarden met gouden gevesten kepersgewijs gerangschikt met de punten naar boven en het linker een weinig verlaagd, vergezeld van 3 zwarte hoeden",

en in het Supplément het laatstgenoemde wapen als volgt: „in zilver 2 zwarte zwaarden schuingekruist met de punten naar boven, vergezeld van 3 zwarte hoeden".

Twee niet gelijkluidende beschrijvingen voor klaarblijkelijk een en hetzelfde wapen dus, die zouden doen veronderstellen, dat wij met 2 verschillende families te doen hadden.

In de eerste plaats had ik het handiger van Rietstap gevonden, indien hij in het Supplément bij den naam *Hoemakers* verwezen had naar den naam *Hoedemaker,* maar bovendien zijn 2 verschillende beschrijvingen voor hetzelfde wapen natuurlijk niet mogelijk. Bij *Hoedemaker* spreekt Rietstap van 2 zwaarden kepersgewijs gerangschikt, bij *Hoemakers* van 2 zwaarden schuingekruist.

Laten wij nu eens nagaan, wat de origineele bronnen ons vertellen, dan zien wij in de eerste plaats, dat de bij dit wapen behoorende naam steeds luidt: *Hoemaker* of *Hoemaecker* of *Homacker,* maar nimmer *Hoedemaker* en evenmin *Hoemakers,* en in de tweede plaats, dat de beide zwaarden altijd schuingekruist zijn en de 3 hoeden niet, zooals in het Supplément bij *Hoemakers* speciaal vermeld is, gerangschikt zijn 2 boven en 1 beneden, doch één tusschen de zwaarden rechts, één dito links en één dito beneden.

Aldus gewijzigd vindt men dit wapen op 5 zegels op verschillende data in de jaren 1629, 1635, 1638 en 1640 van *Severin Hoemacker,* zich ook *Homacker* schrijvende, kapitein en commandant van Liefkenshoek in de archieven van den Raad van State en van de Staten Generaal, waarbij als helmteeken een dito hoed, en in de genealogie der familie van Ingen voor ***Maria*** *Geertruida Hoemaker,* de vrouw van ***Jan*** *Willem* ***van der*** *Merwede,* wier zoon *Johan* in 1717 te Oldebroek trouwt met *Catharina Arnolda van Ingen* ***Hendriksdr.*** en als 1" en ***4"*** kwartier van het gevierendeeld wapen op den lakafdruk van *Alcijda* ***van Ingcn Jurricndr.,*** 8/8 ***1717*** te Campen als weduwe van *Severijn Hoemaker* en moeder van ***Maria Gecrtruida*** bovengenoemd.

Scvrrcin *Hoemaccker,* in 1659 wonende te Kampen en studeerende te Leiden, vond dit wapen blijkbaar niet geheel naar zijn zin, tenminste hij liet het in het Wapenboek van den Gelclersch Overijsselschen Studentenbond teekenen met schuinrechts geplaatste sabel schuingekruist met een zeer verkort schuinlinks geplaatst zwaard, waarvan de punt nog juist even boven de sabel uitsteekt.

Wij kunnen hierbij nog opmerken, dat de boven aangehaalde commandeerende officier *Severijn Homacker* ook meermalen zegelt met een wapen, waarin alleen 3 hoeden voorkomen dus zonder de beide zwaarden.

Van Hoesen (Amsterdam) en Kuysten van Hoesen (Amsterdam).

Het Armorial Général beschrijft het wapen van *Hoesen* als volgt: „in zilver een roode schuinbalk, vergezeld van 2 roode 8 puntige sterren" en herhaalt dit nog eens bij zijne beschrijving van de kwartieren 1 en 4 ***van*** *Hoesen* in het gevierendeelde wapen *Kuysten* ***van*** *Hoesen.*

Deze beschrijving is niet geheel juist, de sterren nl.: zijn niet 8 puntig, doch moeten 6 puntig zijn. Dit blijkt uit 2 zegels van *Leonard* ***van Hocscn*** van de jaren 1717 en 1732, respectievelijk te Nederhorst aan den Bergh en te Amsterdam, in het eerstvermelde jaar met zijne vrouw ***Maria*** *Kuysten Gerardsdr.* vermeld, uit het zegel van ***Isaac van*** *Hoesen,* in 1739 predikant te Heer Symonshaven, op zijnen brief aan het stadsbestuur van Middelharnis en uit het wapen van *Wilhelm* ***van*** *Hoesen,* in 1755 regent van het Spin- en Werkhuis te Amsterdam, aangegeven in het M. S. Wapenboek dier regenten.

Geheel in overeenstemming hiermede vinden wij clan ook in Elias „de vroedschap van Amsterdam" in deel 2 op pag. 1085 het wapen van *Hoesen* als 1" en 4" van het gevierendeelde wapen *Kuysten van Hoesen* beschreven met 6 puntige sterren.

Als helmteeken fungeert een roode ster tusschen een beurtelings van rood en zilver doorsneden vlucht.

Wij kunnen hierbij nog opmerken, dat *Christoph von Hausen,* 17/9 1714 Pruisisch richter van stad en ambt Udem, geheel — ook wat het helmteeken betreft — hetzelfde wapen (dus ook met 6 puntige sterren) voert, zooals blijkt uit zijn zegel met naam als randschrift in de collectie diverse charters in het Rijksarchief te Arnhem. Hieruit zou men kunnen concludeeren, dat de naam eigenlijk van *Huisen* moet zijn, en dat de schrijfwijze van *Hoesen* zal ontstaan zijn door de uitspraak van het woord „huis" in dc Oostelijke provincies (met name Gelderland) van ons land, waar men thans nog ten platten lande zeer dikwijls „hoes" voor huis hoort, en dus dat de familie van *Hoesen* uit de plaats Huissen bij Arnhem herkomstig is.

V a n H o g e v e e n (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen als volgt beschreven : „gedeeld, 1 in goud een blauwe keper, vergezeld van 3 roode ruiten, 11 in rood een gouden burcht van 2 verdiepingen, getopt met een zilveren vogel".

7 wapens terug vinden wij de beschrijving van een Schiedamsche familie *Hogerwaard,* luidende als volgt : „gedeeld, 1 in rood een gouden keper, vergezeld van 3 gouden ruiten, 11 doorsneden, A: in blauw een zilveren zwaan zonder pooten, B : in zilver een roode burcht".

Vergelijken wij deze beide wapens, dan springt de groote overeenkomst dadelijk in het oog. Behalve de kleuren, die voor mij in wapenbeschrijvingen al heel weinig zeggen, daar het mij uit origineele gegevens al zoovele malen gebleken is, dat die niet kloppen, is hier het eenige verschil, dat men in dit wapen *van Hogcveen* de vogel direct op de burcht geplaatst heeft, in het wapen *Hogerwaard* echter los van de burcht in een afzonderlijke helft. Ik aarzel dan ook niet het eene als een verprutst exemplaar van het andere te beschouwen. De vraag is nu : welk wapen en welke naam zijn de juiste ? Het antwoord hierop luidt: het wapen *Hogerwaard* is juist, het wapen *van Hogeveen* als hier beschreven bestaat niet en moet uit het Armorial geschrapt worclen.

Dat het wapen dat van de familie *Hogerwaard* is, bewijzen o.a. de zegels van *Carel Willem Hoogerwaard,* 9/1 1769 te Brielle, wiens vrouw volgens het door hem gebruikte alliantiewapen, het wapen van de familie van *Staveren* voert, hetgeen volkomen klopt met de mededeeling in het Algemeen Nederlandsch Familieblad 1888 pag. 177, waar vermeld wordt, dat hij met zijne vrouw Maria van *Staveren* in 1765 te Brielle getuige is bij een doop, en evenzoo van *Johannes Hogerwaard,* geboren te '.s-Gravenhage in 1755, eerst raad van Schiedam, daarna in 1784 onderkoopman, winkelier en lid van den raad van justitie te Amboina, getrouwd met *Cornelia Juliana de* Lille en evenzoo van *H. F. Hogerwaard,* 4/11 179. te Briele, vermoedelijk de vrouw van *J. H. Hoog.*

Nr. *Arnoldus Frediricus Hogerzwaard,* in 1754 raad van Schiedam, die heer van Waverveen was, heeft dit wapen vermeerderd met een hartschild, vertoonende een zwarte dwarsbalk beladen met 2 gouden schuinkruisjes op rood veld, zijnde het wapen dezer heerlijkheid Waverveen. Ook hierin is het Armorial Général weer niet juist, want in voce *Hogerwaard* vermeldt het, dat deze familie ook als hartschild voert „in rood 2 gouden schuinkruisjes naast elkaar".

Hogerwaard (Schiedam).

Het hartschild deugt niet, zie voorgaand artikel *van Hogcveen.*

H o l s t (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen als volgt beschreven: „een zwarte leeuw op een van goud en zilver gegeerd veld".

Deze naam deugt niet en moet luiden *Hol,* tenminste aldus vindt men dit wapen aangegeven voor *Floris Hol,* in 1397 Schepen van Gorinchem in het M. S. Wapenboek betreffende de regeering van Gorinchem door Mr. W. van der Lely en voor *Clementia Alarts Hol,* overleden 29/8 1623 en 29/5 1603 getrouwd met *Jan van Ewijck,* rentmeester van de Ed. Heeren en ridderschappen van Utrecht op een ouden Stamboom van Ewijck, die zich in het Museum van Oudheden te Rotterdam bevindt. (Wordt vervolgd).

Het wapen van Mr. Daniël van Hogendorp,

door Dr. E. WIERSUM.

Daniël van *Hogendorp* was in de 17e eeuw te Rotterdam een man van beteekenis.

Reeds in 1634, op jongen leeftijd, fungeerde hij als schepen; een jaar daarna werd hij benoemd tot vroedschap, welk ambt hij tot 1672 bekleedde. Ook was hij meermalen boonheer, gedeputeerde ter dagvaart en weesmeester. In 1639 oefende hij het burgemeestersambt uit, terwijl hij van 1643-1646 en van 1672 tot zijn dood in 1673 zitting had in de Staten-Generaal. Bovendien was hij van 16461672 baljuw en dijkgraaf van Schieland.

Als schepen van Rotterdam zegelde hij in 1634 met het navolgend wapen :

Gevierendeeld. I. een molenrad, 11. een beurtelings gekanteelde dwarsbalk, vergezeld boven van 4 bijen naast elkaar, beneden van 3 sterren naast elkaar, 111. een ring, waaraan beneden een kwartgedeelte ontbreekt, IV. een vogel.

Hoe kwam Van Hogendorp ertoe, dit zegel aan te nemen? Laat ons, om dat na te gaan, zien, wie zijn voorouders waren, aan wie hij zijn kwartieren ontleend zal hebben.

Zijn ouders waren *Cornelis Lenaertsz* van *Hogendorp,* weeshuismeester te Rotterdam in *1607* en 1610, en *Hillegond Daniëlsdr. van Malsum,* uit Schiedam. De vader was gesproten uit het huwelijk van *Lenaert Lenaertsz.* en *Maritje van Hogendorp,* de moeder uit het huwelijk van *Daniël van Malsum,* regent van het Vrouwengasthuis te Amsterdam en *Stijn IJsbrantsdr. Kieft* [1]).

Daniël van Hogendorp's kwartieren zouden dus zijn: 1. onbekend; 11. *Van Malsum*; 111. *Van Hogendorp* en IV. *Kieft.*

In plaats daarvan zien wij in zijn schepenzegel als eerste kwartier het molenrad, het wapen *Van Hogendorp,* dat zijn vader dus met den naam van deszelfs moeder *Maritje van Hogendorp* zal hebben overgenomen. Het tweede kwartier is met eenige variatie — drie sterren in plaats van bijen beneden den balk — het wapen *Van Malsum* [2]). Het vierde kwartier, de vogel met de kuif, moet dat van zijn grootmoeder van moederszijde zijn. Rietstap beschrijft het wapen *Kieft* (Amsterdam) als volgt: „D' azur à la fasce d'argent, accompagnée en pointe d'un vanneau du même". Het meest sprekende deel, den kievit, heeft Van Hogendorp hieruit genomen voor zijn vierde kwartier.

[1]) Elias. De vroedschap van Amsterdam 1, 187.

[2]) Zoo was b.v. het wapen van Alaert Lucasz. van Malsen, in 1555 schepen van Gorinchem. Vriendelijke mededeeling van den heer R. T. Muschart.

Rest dus nog het derde kwartier, het wapen van zijn grootmoeder van vaderszijde. Dit zou dus eveneens Van Hogendorp, het rad, moeten zijn, doch in plaats daarvan zien wij den open ring. Misschien was dit het wapen van Daniëls grootvader van vaderszijde ***Lenaert*** *Lenaertsz,* dat dan van het eerste kwartier naar het derde zou zijn verhuisd. Dit heb ik evenwel niet kunnen vaststellen.

Daniël *van Hogendorp* heeft dit kwartierwapen niet lang gevoerd. Op de groote kaart van Schieland door Stampioen, begonnen 1650, uitgegeven 1660, prijkt als des dijkgraafs wapen vooraan het wapen Van Hogendorp: een rad van sabel op een zilveren veld. Om het schild hangt de schelpenketen van de orde van St. Michiel met den penning er onderaan, doch de schildhouders : twee omziende gouden griffioenen, ontbreken. Dat hij echter dit enkele wapen Van Hogendorp reeds bij zijn vroedschapsbenoeming in 1635 zou hebben aangenomen, lijkt mij zeer onwaarschijnlijk. Wel komt het als zoodanig voor op de wapenkaarten van den tweeden druk van De Vou, doch dit bewijst niets, daar de wapens op die kaarten pas in de 18e eeuw zijn opgegeven. „Deze Wapenkaart", zoo luidt de legenda op het eerste blad, „is gevolgt naar een eigenhandige opgaaf van Hartman de Custer, in leven Notaris en Kamerbewaarder van Burgemeesters kamer te Rotterdam, en in orde gebragt en geschildert door Jan Notemans, in den Jaare 1776". Toen was alle herinnering aan het gevierendeelde wapen van Van Hogendorp reeds lang vervaagd [3]).

Maar toen *Daniël* ***van Hogendorp*** reeds op jongen leeftijd tot eer en rijkdom kwam, zal hij toch wel spoedig zijn kwartierwapen voor het enkele radwapen hebben verwisseld, om te doen vergeten dat hij niet in de mannelijke lijn uit het geslacht Van Hogendorp was voortgekomen. Zie over de afkomst van dit geslacht het opstel van Jhr. dr. W. A. Beelaerts van Blokland in De Neclerlanclsche Leeuw van 1915 kol. 206.

Een oudoom van Daniël, ***Eland Cornelisz.*** van ***Hogendorp,*** was reeds in 1573 schepen van Rotterdam. Het zou interessant zijn, om te weten welk zegel hij in die kwaliteit gebruikt heeft, doch dit schijnt verloren te zijn gegaan. In Deel 1 van de Bronnen voor de geschiedenis van Rotterdam is het althans niet afgebeeld.

Maar in een Rotterdamsche boedelrekening van 20 Sept. 1580 (Weesboek fol. 169 en 173), waarin genoemd wordt „*Eelandt Eelantsz.,* achtergelaeten weeskint van ***Eelandt Cornelisz van Hoogendorp (een*** broeder van *Maritje*) ende *Inge Herman Borrendr.*", komen twee zegelstempels voor, namelijk „een signet of wapenring met het molenrad van Hogendorp" en „Elands grove signet met sijn merk + Faldus in silver gesteecken" [4]).

Hieruit blijkt dus, dat deze mannelijke tak zich toen bediende òf van het enkele wapen Van Hogendorp Of van een handmerk, doch geen kwartierwapen gebruikte. Het ligt dus voor de hand, dat ook ***Daniël van Hogcndorp*** uit de vrouwelijke lijn zijn gevierendeeld wapen maar spoedig weer heeft laten glippen.

Zie over deze Van Hogendorps ook het artikel van Mr. R. Bijlsma in De Wapenheraut van 1913 : „De Rotterdamsche Rijkheid in het midden der zeventiende eeuw".

[3]) Roterodamum Illustratum 1, 97.

[4]) Vriendelijke mededeeling van den heer W. J. L. Poelmans. De hier genoemde schepen van 1573, Eland Cornelisz. van Hogendorp, was toen reeds overleden en kon dus niet identiek zijn met den gasthuismeester en vroedschap, 1600, 1602, die in November 1602 is gestorven (Unger. Bronnen voor de geschiedenis van Rotterdam 1, 566).

KORTE MEDEDEELINGEN.

van Griethuysen.
(LV, 166, 167).

Inderdaad bestaat er, zooals de heer Muschart reeds veronderstelde, een verbintenis tusschen de door hem besproken familie ***van Griethuysen*** en die van ***van Cracou,*** waardoor het gevierendeelde wapen, oudtijds door ***Sybcrt*** (of ***Sibrant) van*** *Gricthuysen* gevoerd, verklaarbaar wordt. Zijn wapen heeft hij n.l. met dat van zijn moeder *Helleken* ***van Cracouw*** gecombineerd. Maar reeds in 1703 is ***Sybert van Gricthuysen*** — evenals zijn zoon *Melchior* ***Willem van Griethuysen 1704*** — weer tot het oorspronkelijk wapen (rechts de gekapte valk, links de Friesche adelaar) teruggekeerd blijkens een vijftal brieven, in Januari en Februari 1703 door hem als gecommitteerde naar land- en kwartierdagen vanuit Arnhem naar Harderwijk gezonden. (Oud-Archief Harderwijk, invent. n° 1170). Het helmteeken is hier echter gelijk het wapen; rechts de gekapte valk, links de Friesche adelaar.

Alle door den heer Muschart in het Mei-nummer van dit blad vermelde van ***Griethuysen's*** behooren tot een en hetzelfde geslacht en stammen in rechte lijn van elkander af, zooals uit het onderstaande blijkt. Als plaats van herkomst moet voorloopig dan ook niet Arnhem maar Rotterdam worden vermeld, alwaar Sybert's vader heeft gewoond. Diens herkomst zal vermoedelijk kunnen blijken uit het poorterboek van Rotterdam.

Het Rhenensch-Wageningsch geslacht ***van Griethuysen*** [1]), voorkomend in Vorsterman van Oyen's Stam- en Wapenboek en in Nederl. Patriciaat 1912, voerde zooals bekend een geheel ander wapen : doorsneden 1 in goud 3 groene klaverbladen. 11 in groen drie gouden lelies. Helmteeken drie zwarte arendspoten, de klauwen omhoog.

Hier volge een kort overzicht van het door den heer Muschart t.a.p. behandelde geslacht.

1: *Hendrick van* ***Griethuysen*** huwt (doch piet te Rotterdam) *Helleken* ***van Cracouw.***

Uit dit huwelijk :

11. Dr. ***Sybert van Griethuysen,*** ged. Rotterdam (Geref. kerk) 10 Juni 1644, overleden te Harderwijk in 1716, werd 15 April 1663 als philolog. student en 17 Oct. 1666 als jur. stud. afkomstig uit Rotterdam, aan de Hoogeschool te Harderwijk ingeschreven, advocaat te Arnhem, later schepen te Harderwijk, gecommitteerde ter land- en kwartierdagen en ontvanger der convooien en licenten te Harderwijk, huwt te Arnhem 11 April 1675 met *Magdalena* ***ten Hove,*** dochter van *Melchior* ***ten Hove,*** bewindhebber der 0. 1. Compagnie en diens eerste vrouw *Henrica Ingenhagen.* Haar broeder ***David ten Hove,*** momber van Gelderland, was getuige (vergel. Elias, De vroedschap van Amsterdam, 11, 927).

Uit dit huwelijk:

111. Mr. *Melchior Willem* ***van Griethuysen,*** ged. Arnhem 28 Augustus 1678, studeerde te Harderwijk in de rechten, chemie en medicijnen, waardijn van de provinciale munt aldaar, leeft nog in 1753, huwt 1" 22 April 1716 ***Helena Sophia Focanus,*** geb. ***24*** Maart 1682, overl. 18 Juni 1718 (kinderloos), d. v. ***Rutger*** Focanus, schepen van 's-Hertogenbosch, later burgemeester van Harderwijk en ***Antonetta Schrassert.*** Hij huwt 2° *Hendrica* ***Agnes van*** *Dompselaer.* (Vgl. Heraldieke Bibliotheek 1881, blz. 298).

[1]) Niet te verwarren met een derde (Utrechtsch) geslacht van dien naam, waarover ik in een volgend nummer gegevens hoop te publiceeren.

Uit het tweede huwelijk (zie Ned. Leeuw XLII, 6 en 7) :

1. *Syberta Magdalena van Griethuysen,* ged. Harderwijk 4 Augustus 1726, overl. Zwolle 21 Januari 1784, uitgevoerd naar Barneveld 28 Januari, huwt 1" *Stephanus Bogaaart, 2"* te Zutphen 9 Augustus 1745 Mr. Jan *Willem Schomakcr,* laatstelijk colonel, ged. Zutphen 20 Augustus 1727, vestigt zich 1781 op de Arendshorst en wordt in hetzelfde jaar met zijn vrouw lidmaat te Ommen, overl. nà zijn vrouw. Hij was een zoon van Dr. *Joost Schomakcr* en diens tweede vrouw *Margaretha van Bayen.*
2. *Jan Hendrik,* volgt IV.

IV. Mr. *Jan Hendrik van Griethuyscn,* ged. Harderwijk 27 Dec. 1729, burger van Zutphen 1751, etc., etc. (zie Ned. Leeuw XLII, 7), huwt te Zutphen 11 Juni 1751 *Johanna Gesina Schomaker,* ged. Zutphen 18 Maart 1729, zuster van zijn zwager Mr. *Jan Willem Schomaker.*

Uit dit huwelijk waarschijnlijk :

1. *Joost Barteld van Griethuysen,* secretaris van Suriname in 1789 (vermeld door den heer Muschart t.a.p.), *die* naar zijn grootvader *Joost Schomaker* zal genoemd zijn, in welke familie ook de voornaam *Bartcld veel*-vuldig voorkomt.

A. **HAGA.**

Jan van Ríebeeck. (LV, *257).* De Heer Muschart schrijft, dat wellicht J. v. R. zou blijken afkomstig te zijn uit den Gelderschen Achterhoek.

In dit verband kan het misschien van belang zijn, dat het Nederlandsche geslacht *Hagcnbeek* hetzelfde wapen voert als dat van J. v. R.

Dit geslacht stamt inderdaad uit den Zuidelijken Gelclerschen Achterhoek (ik meen Winterswijk, leden er van wonen o.a. te Arnhem Ro,tterdam, Zwolle enz.).

Van overeenkomst tusschen beide geslachten is mij niets bekend.

J. A. REELING.

Hoynck. (LV, 79-81). Naar aanleiding van de noot der Redactie in kol. 81 zij medegedeeld, dat ik de d.d. 29.4.1567 vermelde *Hilleken Jansdr.* ten onrechte identificeerde met de onder Nr. 3 genoemde *Hilleken.* De onder No. 6 genoemde Anna *Uffenufer* gen. *Höynck,* gehuwd met *Joannes Schmitz,* had eveneens eene dochter *Hillcchina,* die wel de hierboven bedoelde *Hillckcn Jansdr.* zal zijn.

J. C. HOYNCK VAN PAPENDRECHT.

Van der Merwede. (LV, 42, 255). Ten aanzien van de schrijfwijze van den naam *Erentreiter* (zie k. *256,* r. 5 v.o.) kan ik mededeelen, dat *Ernhardt E.,* die overste commandeur te Emden was, nu eens *Erentreijter,* dan weer *Ernreitter* teekende.

R. T. MUSCHART.

Wesselman van Helmond, Bij onderzoek te Goch vond ik den lang gezochten doopdatum van *Peter Wesselman* (Ned. Adelsb. 1931, p. 456 sub 11).

Ged. Goch 5 Dec. 1708: *Peter,* zn. van *Hendrik Wesselman en Gerdrut,* geb. Kronen.

W. A. VAN RIJN.

Verkoopen van familiewapens. In een M. S. Wapenboekje, berustende in het Rijksarchief te Utrecht (Catalogus N° H. S. 472), vermoedelijk van de hand van Van Buchel, vond ik vermeld, dat *Nicolacs van Leuwen Stevensz.,* afstammeling van den in 1538 overleden rijken burgemeester van Utrecht *Albert van Leuwen,* eigenaar van het Huis Denemarken aldaar, uit armoede zijn wapen verkoopen moest.

R. T. MUSCHART.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Arkel (van), In het tijdschrift voor Noord-Brabantsche Geschiedenis en Volkskunde „Taxandria" komt in den 2den jaargang 1895 bladz. 149 onder No. 7 een afdruk voor van het zegel van schepen *Johannes van Arkel Petruszoon,* hangende aan een charter van 18 October 1499.

Beeschrijving : Een schild met hartschild overtopt door een lambel (barensteel).

In meergenoemde af levering van „Taxandria" komt tevens het een en ander voor over dezen magistraatspersoon.

Voorts is mij bekend dat in den jare 1442 (27 November) in 's-Hertogenbosch leefde de Notaris *Rutgerus van Arkcl,* wiens signatuur voorkomt op de stichtingsacte van het gesticht *„Reinier* van *Arkel"* te 's-Hertogenbosch.

Acte van 27 November 1442.

Gaarne vernam ik òf en zoo ja op welke wijze deze 's-Hertogenbossche familie *Van Arkel* samenhangt met de *oude Arkel's* en of er gegevens bestaan betreffende bovengenoemde oude schepenfamilie.

's-Gravenhage. J. VAN ARKEL.

Bax. Gevraagd het familiewapen van *Jan Bax,* Raad en Rentmeester-Generaal der Domeinen van Brabant in het kwartier v. d. Bosch, † 's-Hertogenbosch 22 Juli 1552 en/of van zijn zoon *Jacob Bax,* Rentmeester-Generaal van de Staten van Brabant in het kwartier v. d. Bosch, † 's-Hertogenbosch 31 Maart 1591, uit een andere bron dan de grafzerk in de St. Janskerk van 's-Hertogenbosch.

's-Gravenhage. IDEMA GREIDANUS.

Beck. Wie was *Matthias Beck,* die gehuwd was (ondertr. Nijmegen 13 Oct. 1678) met *Josina Goris,* ged. Nijmegen 12 Sept. *1648,* dr. van den Nijmeegschen burgemeester *Jacob Goris* en *Susanna de Blanrhe* (vgl. N. L. XXXII k. 99)? Kinderen uit dit huwelijk werden te Nijmegen gedoopt, o.a. *Matthias 13* Juli 1684.

H. W. F. L.

Bock. Inlichtingen worden op prijs gesteld omtrent geboorteplaats, data, voorouders van *Hendrik Bock,* getrouwd met Johanna *Box,* Commies der Convoyen en Licentien te Budel (N. B.) in de jaren 1750-60. Zijn zoon *Hendrik Bock,* rentmeester der Heerlijkheid Heeze, is getrouwd met eene *Tissot van Patot.*

A. W. H. v. T.

Bourícius-van Pabst. (LIII, 91). In een manuscript genealogie-van Pabst vond ik het volgende:

Susanna Maria *van Pabst,* geb. te Cleve 14-6-1715, † te Arnhem 4-8-1796, tr. te Mooyland 15-12-1743 *Adriaan (Bouwer) Bouricius,* postdirecteur te Arnhem, geb. aldaar 25-4-1714, † 12-11-1787, zoon van *Gerrit* [1]) en van zijn tweede vrouw *Clara Maria van Riedt.*

Kinderen :

1. *Gerard Jan* Bouricius, geb. 28-7-1745, † 1-12-1784, Secretaris der stad Arnhem, trouwt met *Geertruyd Tulleken.*

[1]) Volgens mededeeling van den Heer Bouricius te Hilversum in dato 2 Mei 1903, heette hij : *Gerard Bouwer,* genaamd *Bouricius.* Hij trouwt 1" in de Nieuwe Kerk te Amsterdam 14-12-1688 met *Anna Stolsak,* die 12-3-1706 sterft; 2" in de Westerkerk te Amsterdam 16-6-1707 met *Clara Maria van Riedt;* zij sterft 19-5-1760, hij 8-10-1734. Hun zoon Adriaan vindt men niet meer met den naam *Bouwer* vermeld.

2. Mr. *Jacob* ***Anthony*** *Bouricius,* lid der Arrondissementsrechtbank te Arnhem, geb. 30-10-1746, trouwt :
   A. Maart 1780 met *Margaretha* ***Jacoba*** *Fremeaux,* † ***20-9-1784,*** kinderloos.
   B. met ***Geertruida Visscher.***
3. *Clara* ***Louisa Bouricius,*** geb. 21-6-1748, † 27-10-1821, trouwt 23-8-1767 met Gerard *Umbgrove,* burgemeester van Arnhem, geb. 28-8-1733, † 14-11-1797.
4. *Maria Anthonia* ***Bouricius,*** geb. 12-2-1750, † 2-3-1790, trouwt :
   A. 1-11-1769 met Dr. ***Hendrik*** *Amelius* ***Bachiene,*** geb. 1744, † 15-5-1773.
   B. Mei 1774 met ***Otto de Ruuk,*** Med. Doct. Hij hertrouwt met ..... ***Visscher.***
5. Mr. *Roeland* ***Jan Bouricius,*** advocaat, burgemeester der stad Arnhem, geb. 16-11-1751, † te Arnhem 25-6-1824, trouwt 16-3-1794 met *Eleonora Christina* ***Frederica Eytelwein,*** † ***4-6-1838*** te Arnhem, dochter van *Johan* ***Frans*** en *Christina* ***Louisa Martens.***
6. Maria *Magdalena* ***Bouricius,*** geb. 18-3-1753, † 17-11-1781.
7. ***Geertruida*** *Albertina Bouricius,* geb. 7-1-1757.

's-Gravenhage. J. W. P. VAN HOOGSTRATEN.

Gordon-Ghíjben. ***Alexander*** *Gordon,* geb. in Schotland (waar?) in 1729, overl. Rossum 28-6-1806, Luit.-kolonel, Commandant van het Regiment Houston (1786—1795), trouwt (waar en wanneer?) circa 1759 ***Maria*** *Petronella Ghijben,* geb. Bruchem 1739, overl. 's-Hertogenbosch 23-8-1830, dochter van ***Dirk*** *Ghijben,* geb. ..., overl. Bommel (?) vóór 26-8-1790, en *Elisabeth* ***van*** *Hausselt,* geb. Bruchem ..., overl. na 13-10-1791. Nadere gegevens speciaal plaats en datum van het huwelijk *Gordon-Ghijben* gevraagd.

M. W.

Haas (de), (LIV, 102, 141). In het kinderboek der Doopsgezinden te Haarlem vond ik het volgende:

Ouders : *Kornelis* ***de Haas*** en *Johanna* ***van*** *Walree.*

Kinderen : ***Abraham,*** geb. 19 Feb. 1699 ; Maria, geb. ***30*** Juli 1702.

Ouders: ***Abraham de Haas*** en *Maria* van ***Stellingwerf.***

Kinderen: ***Jan,*** geb. ***22*** Sept. 1733; ***Janneke*** of ***Johanna,*** geb. 12 Sept. 1734.

Abraham de Haas, gehuwd in 1730 met *Margaretha Willink,* was dus blijkbaar geen zoon van ***Abraham*** en Maria van *Stellingwerf.*

A. P. v. E.

Heemskerck (van). (LV, 184). Ter rechtzetting en aanvulling van het in noot 23 medegedeelde:

Taufregister reformierte Gemeinde Emmerich Jahrgang 1796 : ***Willem. Frederik,*** Zoon van ***Willem Sybrand van Heemskerck*** Lieutn. Colon in dienst van Har H.H.M.M., de Staaten generaal der verenigde Nederlanden en ***Johanna Catharina Vitriärius*** E. L. het Kind is gebooren d. 24. april, morgens 3 Uur, gedoopt 30. april.

Doopgetuigen. Den Hoogwelgebooren Heer Baron van *Heeckeren* ***tot*** *Suideras* naamens Zijne Doorl. Hoogheid den Heern Willem Frederik, Erf Prins van Orange & Nassau. &&&. —

Een beschrijving van de doopplechtigheid, gedateerd Wesel 4 Mei 1796 is opgenomen in de Haagsche Courant van 4 Juni 1796, waarvan in Sept. 1928 door mij een afschrift is gegeven aan het Krijgsgesch.k. Archief.

Willem *Frederik van Heemskerck* overleed te Arnhem 18 Aug. 1832.

Nijmegen. Ir. A. F. H. BLAAUW.

Heerman-van Swieten. Den 5 Feb. 1634 overleed op 87-arigen leeftijd *Simontje Simonsdr.* ***van*** *Swieten* die gehuwd was geweest met ***Jacob Anthonisz.,*** Kerkmeester van de St. Zieterskerk te Leiden en die 3 Sept. 1569 beleend werd met 10 morgen land onder Alphen bij dood van zijn vader. (Rep. Holland fol. 983).

Simontje Simonsdr. van Swieten was een dochter van ***Simon*** *Lambertsz.* ***van*** *Swieten* uit Delfshaven (van zijn broeder *Thomas Lambertsz.* ***van*** *Swieten* stamt de lijfarts van Keizerin Maria. Theresia, ***Gerard*** Baron ***van*** *Swieten* af) en ***Maria*** *Heerman* (dochter van ***Simon*** *Heerman* te Delfshaven en *Adriana Evertsdr.*). Tot de abintestaat erfgenamen in 1634 van Simontje Simonsdr. van Swieten — die kinderloos overleed — behoorde *Simon Adriaensz Heerman* te Delfshaven die gehuwd was geweest met *Jannichgen* ***Huygendr. Koornhart.***

Op ***25*** Juni 1654 had een scheiding plaats tusschen de erfgenamen van *Jannichgen Huygendr. Koornhart* en *Simon Adriaensz. Heerman* o.a. betreffende hun huis staande te Delfslaven op de Sluis tegenover de Waegh. Laatste koopacte was van 8 Mei 1652 voor schepenen van Delft.

Op 26 Juli 1657 transporteerde ***Maria van*** *Gerwen,* geassisteerd door haar broeder ***Johan*** *van Gerwen,* brouwer in de Roode Leeuw, als erfgenaam van haar moeder ***Anna Huygendr.*** *Koornhart* die erfgenaam was van hare zuster ***Jannichgen Huygendr. Koornhart,*** in leven huisvrouw van Simon *Adriaensz. Heerman,* gewoond hebbende in Delfshaven en aldaar overleden, voor schepenen van Delft met haar oom ***Jan*** *Huygensz.* ***Koornhart,*** mede-erfgenaam van de voornoemde Jannichgen Huygendr. Koornhart, een huis en erve gekomen uit den boedel van *Simon Adriaensz. Heerman* ***en*** zijn voornoemde huisvrouw, gelegen te Delfshaven over de Waegh.

Gevraagd wordt :

Welke was de familiebetrekking van dezen *Simon Adraensz. Heerman* en *Simontje Simonsdr.* ***van Swieten*** (wier moeder ***Maria*** *Simonsdr. Heerman* ***was)*** en van wie hij erfgenaam was?

En welke was de verwantschap tusschen dit geslacht *Heerman* te Delfshaven en het geslacht *Heerman* te Brielle van welke familie leden in Haarlem woonden?

Tot het Brielsche geslacht, of misschien juister tot den Brielschen tak, want tusschen Brielle en Delfshaven was in de 16e eeuw veel verkeer in verband met de Groote Visscherij (Brielle en Delft waren vertegenwoordigd in het College van Gedeputeerden van het Zuiclerkwartier van Holland) behoorden o.a. blijkens de Jager:

Op Sinte Michielsavont 1457 werd ***Jacob*** *Heerman Heynricxz.* gekozen tot Burgemeester van Brielle.

Op 29 Juli en 20 November 1497 maakte ***Jacob*** *Heerman Ghysbrechtsz.* een accoord over het bezit van een leen gelegen op Maesdam int land van Stryen hetwelk hem verstorven was van *Mariken* dochter van *Thielman Dircxz. Oem.*

Blijkens de Kerkrekening van St. Catharinakerk te Brielle over 1534-1535 is ***Jacob*** *Heerman* ***Ghysbrechtsz.*** toen overleden.

In de rekening der St. Catharinakerk over 1528-1529 komt voor een *Dirc Jacopszn.* ***Jacob*** *Heermans,* Knape wonende in de Coomanstrate en in de rekening van 1529-1530 „van Dirc Jacop Heermans Knapes huys, staende in de Coomanstrate".

In 1555 werd *Willem Heerman Jacopszn.* als schout of stadhouder van den Baljuw vervangen door Nicolaes van Zandyck.

Op 11 Juni 1558 werd hij wederom aangesteld tot schout,

en in 1561 stierf hij als Stadsthesaurier; hij was getrouwd met „Joncvrouwe Maria ***van*** *Kerckwerve",* die als zijn weduwe in de Cappoenstrate woonde.

Blijkens de rekening van den Heiligen Geest te Brielle over 1560-1561 was toen *Adriaen Heerman* rentmeester „van 't Capittel ten Bryele".

Volgens de Rekening van St. Pieterskerk te Briele over 1552-1553 werd in die kerk begraven de huisvrouw van ***Adriaen*** *Heermansz.,* terwijl op 1 Feb. 1563 begraven werd *Adriaen Heerman.* In de rekening van het Ziekenhuis over 1576-1577 staat: „van *Aechte* ***Keyyser,*** nu de weeze van *Adriaen Heerman*" ***en*** in een aanteekening in het Bodtboek over 1583 wordt ook gesproken van de „erve van de huysing van de weeze van *Adriaen Heerman*".

Aechgen *Heermans* huwde met ***Karel Gans*** die 1 Oct. 1565 gekozen werd tot lid van de stedelijke regeering van Brielle en 1 Oct. 1577 tot burgemeester.

Jacobmyna *Heermans* huwde 13 Nov. 1591 te Brielle als weduwe van *Claes* ***van der Bye*** met *Hendrick* ***van der Veecke*** „Generael over de convoyen van Zuyt-Hollant, Maze ende Wael". Hij was oud burgemeester. Jacobmyna was 7 Juli 1592 toegelaten tot het avondmaal „met attestatie van Haarlem".

Over bovengenoemden *Thielman Dirkz. Oem* deelt de Jager in zijn Genealogie Tromp mede dat hij voorkomt in de Rekening over 1457-1458-1459-1460. In de Rekening van 1453 komt voor ***Jacob*** *Tyelman Oem.* In de Rekening van de St. Catharinakerk 1502-1503 *Mariken Thielman Ooms.* In de Thesaurie Rekening 1505-1506 zijn erfgenamen van ***Evert*** *Jansz.* t.w. ***Jan Evertsz.*** en ***Frans Duyst*** als gemachtigden van de kinderen van ***Jacob*** *Oem,* van ***H. Thielman Oem Jacobsz. en Jacob*** *Oem* ***en Jan*** *Oem Thielmansz.*

's-Gr. W.

Hueting. (LIV, 220, 253, 317, 348 ; LV, 29, 260). In kol. 260 spreekt de Heer Huetink van een herkomst van zijn geslacht van de boerderij „Huetink" bij Varsseveld.

Het Register v. d. Leenaktenboeken v. h. Vorstendom Gelre en het Graafschap Zutphen (het kwartier Zutphen), vermeldt i. v. dat ***Gerrit Ombescheiden*** dit goed in 1378 in leen heeft ontvangen en noemt voorts de opeenvolgende leenhouders tot het einde der 19e eeuw.

Kan èen der in die omgeving wonende leden mij misschien (tegen vergoeding der kosten) aan een foto van dit goed helpen? Zijn er oude afbeeldingen van bekend? Bezit het een wapen (huismerk) ? Wat is de beteekenis van den naam? Waar vind ik nadere bijzonderheden betr. vroegere leenhouders, pachters, bewoners en hunne aanverwanten?

's-Gravenhage. J. J. VÜRTHEIM **GZN.**

Hulter (de), (LV, 260). ***Pouwel de*** *Hulter,* koopman in meekrap en brandewijnen te Rotterdam, tr. (niet aldaar) ***Maria van*** *Dueren.*

Uit dit huwelijk te Rotterdam gedoopt:

17 Febr. 1636 *Elisabeth.* Getuigen bij den doop: Machiel de Hulter, Geertruit Gelboen.

14 Maart 1638 ***Roelof.*** Getuigen bij den doop: Matheus van Lievendael, Daniel Selbo, Geertruit van Deuren, Geertruit van Wissel.

19 Jan. 1640 *Beatris.* Getuigen bij den doop: Jan en Helena de Hulter.

14 Febr. 1642 ***Elisabeth.*** Getuigen bij den doop: Dirck van Wisselt, Geertruit Eelbo, Maria van Deuren.

21 Febr. 1644 *Matheus.* Getuigen bij den doop: Ds. Berkeris, Michiel de Hulter, Bliswidt van Deure.

3 April 1646 *Johanna.* Getuigen bij den doop: Gisbert Hardenberch, Geertruit van Deuren.

2 Mei 1648 *Pouwels.* Getuigen bij den doop: Michiel de Hulter met Geertruyt Eelbo.

Op 9 Mei 1636 kocht ***Pouwel*** *de Hulter* van ***Neeltje*** *Dircx* wed. van *Ieman Claesz* en ***Pouwel*** *Iemansz* een huis aan de Wijnstraat z.z. prot. no. 4141, verkoop 5 Nov. 1639. Op 11 Mei 1640 een huis en nieuw pakhuis aan het Westnieuwland „de 3 Gekroonde Meemalen" prot. no. 4508/9, belend achter de gang van de Remonstr. predikplaats, verkoop door crediteuren 8 Aug. 1661. In 1661 is hij „fugitief" = voortvluchtig. In het protocol van den notaris Adriaen van Aller te Rotterdam komt op 28 Febr. 1661 voor de inventaris van zijn boedel, berustende in het huis Westnieuwland, waarin genoemd worden : Nantische brandewijnen, Bordeaux brandewijnen, Bordeaux wijnen, Kourt wijnen, meebalen en meubilair.

In akten d.d. 31 Oct. 1639 en 7 Maart 1641 resp. voor Gerrit van der Hout en Nic. Vogel, beiden notaris te Rotterdam, worden genoemd als ouders: *Matheus Pouwels* ***de*** *Hulter* ***en*** *Beiatris* ***de*** *Hulter* en als broeders: ***Gautier,*** koopman te Rotterdam, *Johan,* koopman te 's-Hertogenbosch, en ***Michiel.***

Gautier, koopman in meekrap, in 1649 failliet, tr. (niet te Rotterdam) Helena *Warmond.* Uit dit huwelijk te Rotterdam gedoopt :

28 Jan. 1642 *Beatris.* Getuigen bij den doop: Pouwel de Hulter, Beateris Warmont, Dirck van Santen.

17 Jan. 1644 *Matheus.* Getuigen bij den doop : Jan de Hulter, Margryte Warmont.

25 Jan. 1646 Gautier. Getuigen bij den doop: Caterina Warmont, Elisabet de Hulter.

Ieman Claesz, blokmaker, begr. Rotterdam 3 Maart 1635, tr. *Neeltje Dircx,* begr. Rotterdam 22 Juli 1646. Hij kocht op 18 Juli 1609 van de stad een erf en liet daarop bovengenoemd huis aan de Wijnstraat bouwen.

Pouwel *Iemansz.,* geb. Rotterdam, marktschipper op Leiden, begr. Rotterdam in de kerk 10 Dec. 1656, tr. Rotterdam 24 Oct. 1621 ***Brechje*** *Huygen,* geb. Den Briel, begr. Rotterdam in de kerk 7 Mei 1670. ***Pouwel*** *Iemansz.* kocht 22 Mei 1630 een huis aan de Lombardstraat w.z. prot. no. 2120, verkoop 6 Mei 1665 door zijn weduwe, die alstoen in het Vrouwenhuis is opgenomen en aldaar overleden.

Rotterdam. W. J. L. **POELMANS.**

Hulter (de), (LV, 260). In protocol 81 van den Rotterdamschen notaris Jan van Aller vond ik vermeld, dat *Pauwels* ***de*** *Hulter,* koopman te Rotterdam, met zijne vrouw ***Maria van Dueren*** 20/12 ***1641*** aldaar testeerde, en in protocol 99 van den zelfden notaris Sr. *Pauls* ***de*** *Hulter,* koopman te Rotterdam, zwager van *Gijsbrecht Heringx,* die 26/1 1633 te Dordrecht woonde.

Arnhem. R. T. **MUSCHART.**

Koch-van Meurs. Tusschen 1740 en 1750 werd in een der steden van Noord Brabant of in de omgeving daarvan het huwelijk gesloten tusschen *Johann Hendrick Koch* ***(Jan Hendrik Kok)*** en ***Johanna*** *van Meurs.* Kan iemand onzer leden mij misschien inlichten waar dit huwelijk werd gesloten?

Amsterdam. J J. COCK.

Koller (Kohler). Gezocht worden de nakomelingen van *Adam Koller* of *Kohler* die zich omstreeks het einde der 18e eeuw in de Nederlanden vestigden. Welk wapen voerde dit oud Tyrolsch geslacht ?

Groenlo. F. J. H. **BANNING.**

Pesser van Velsen, In het bezit van den Heer D. Huyser van Reenen, arts te Dwingelo, bevindt zich een penning van geel metaal, waarop aan de eene zijde gegraveerd staat: *Sebastiani Antonio / Pesser van Velse / gecommitteerde Rade / van de Edele Groot Möö / Heere de Staten van Hollandt en Westvrieslandt / wegen de Stadt Schiedam / 1672.*

Aan de andere zijde is gegraveerd het wapen *Pesser* (van *Velsen),* zijnde een klimmende leeuw met in de manen een kruisvormige strik (molen-wieken-vorm) met daaromheen als randschrift : *„Ick was getrou de Staet en oock Orangiens vriendt maer eŭenwel gesmact als* een *verrader dimt.*

Wie kan mededeelen naar aanleiding van welke gebeurtenis die penning vervaardigd werd, en waarop het randschrift doelt?

Velp (G.). Mr. W. DE VRIES.

Rosa-Vergith. *Johann Vergith* (Ferragud, Veragut, Vergit, Veraguth, waarschijnlijk afgeleid van „Ferrum acutum") ged. te Thusis (Zwitserland) 1 Mei 1667, huwde? *Elsbeth (von) Bavier* (Pawier, Pauwier, Pewir, Pavier, Bawier en Bawir) geb. ? Uit dit huwelijk: *Melchior Vergith,* ged. te Thusis 25 Nov. 1693, huwde ? *Ursina Menga Schmid,* geb ? (Een tak *Schmid von Grüneck*). Uit dit huwelijk: *Victoria Vergith,* ged. te Thusis 3 Juli 1726, huwde? *Daniël Christoffel Rosa, geb?* Uit dit huwelijk: *August Johann Rosa,* ged. te Thusis 21 Oct. 1757 (wordt 1791 burger v. Nijmegen en lid v/d Luthersche Kerkeraad), doopgetuigen waren Jhr. Johannes Rosenroll, kapitein Christoffel Weber uit Zürich, Frl. Ursula Passet, geb. Rosenroll, Maria Magdalena Vergith, geb. Wegmann, frl. Ursula Ammann geb. Pituhi uit Zürich.

Wie onzer leden kan de hiaten aanvullen of, zijnde Zwitsersch genealogisch georiënteerd, mij op weg helpen ? Speciaal wilde ik de herkomst en het huwelijk weten van genoemden *Daniël Christoffel Rosa,* die huwde met *Victoria Vergith.*

Amsterdam. J J. COCK.

Schey, van Rijsoort. (LV, 186). Voor *Schey* zie Gen. Her. Gedenkw. i. e. u. de Kerken van Noordholland, Deel 11 in voce, voor *Van Rijsoort* a.v. Zuidholland 1, bl. 197 sub 143.

Batavia C. B. v. T. P.

Sperna Weyland. (LV, 220). De Heer Braakenburg van Backum schrijft *Sperna Weiland,* toch geloof ik dat *Sperna Weyland* juister zal zijn, daar deze familie wel een zijtak van de predikantenfamilie *Weyland* zal zijn. 't Kerkelijk Handboek van Van Alphen vermeldt in zijn naamlijst van Zd. Hollandsche predikanten : Ds. *A. Sperna Weyland* (ook met ey geschreven), in 1800 als propt te Wilsveen gekomen, vertrekt in 1806 naar Krommenie waar hij in 1826 overlijdt.

Wat den tijd betreft zou genoemde Ds. *A. Sperna Weyland* de grootvader van *M. A. Sperna Weyland* kunnen zijn. Misschien dat een onderzoek in die richting succes oplevert.

Coevorden. C. A. N. POLS AEKZN.

Tromp. (LIV, 108 en LV, 222). [1]) Volgens de Navorscher 1911, pag. 476 en 477, zoude het wapen met 3 gouden trompetten in blauw gevoerd zijn door de aldaar behandelde familie *Tromp* te Zierikzee, waarbij ik geen enkele aansluiting vind met de in kolom 222 vermelde personen.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Veen (van), Genealogie en wapen gevraagd van het geslacht

[1]) Dit antwoord vond in het Juli-nummer geen plaats, doch werd abusievelijk in den inhoud vermeld. — Red.

van Veen te *Meppel,* waartoe behoort *Anna Jantiena van Veen,* geb. Meppel *25* Dec. 1849, dr. van *Cornelis* en *Maria Willemina Kniphorst,* tr. Groningen *25* Oct. 1876 Jhr. *Pieter du Peyrou van Breugel.*

V. *v.* R. L.

Vinck (de), Voor het verzamelen van gegevens betreffende het geslacht *de Ronde,* welks leden vóór ca. 1700 de *Vinck* heetten, is alles wat op laatstgenoemden naam betrekking heeft mij wel zeer welkom. Bedoelde naam, ook wel *van de(r) Vinck* geschreven, komt o.a. voor in Schiedam, Rotterdam en omgering, Leiden, Amsterdam, Gouda, Zeeland en België.

Maastricht. DE RONDE.

Waele (Walen), Pool, Losecaat, de Vileers, v. Lit(h) en Chièse. *Steven Waele (Walen), † 1682,* schoolmr te Roosendaal (N. Br.), verzoekt (Nassau Domein No. 3589 zonder datum) de Prinses Douairière van Oranje, voor het ampt van koster in die heerlijkheid in aanmerking te mogen komen.

In zijn request voert hij aan: „dat hij de Prince van Oranje voordien als Boode heeft gedient, 't welck hij suppl.t vermits de vreede heeft moeten verlaten, oock dat hij suppl.t is belast met een vrouw en een huijs vol kinderen, soodat hii op 't voorsz. schoolmr ampt bij nae niet can leven".

Uit het huwelijk van *Steven* met *Anna de Vileers* wordt geb. te Roosendaal 22 Feb. 1660 *Johannes Walen.*

In diezelfde plaats huwt 3. April 1678: *Lambertus Walen* (later schout te Middelharnis) met *Maria Pool,* ged. te Prinsenhage 10 Juni 1657 als kind van Ds *Johannis Pool,* predikant in laatstgenoemde plaats en *Machlina Losecatius.*

Twee jaren te voren wordt uit laatstgenoemde echtvereeniging een kind gedoopt waarbij Ds *Christianus Losecatius,* uit Breda, die handeling verricht heeft.

Ds *Johannes Pool* huwt ten 2den male, op het huis te Wittem bij Gulpen, 6 Dec. 1667 *Susanna Chièse.* Uit dezen echt wordt 29 Mei 1670 te Prinsenhage een dochter gedoopt waarbij o.a. als getuigen staan juff. *Anna Chièze* wed" van d'Heer *Rochus Pool,* ridder, overste luijtenant en drossaert van Wittem, benevens Sr *Herman van Lit,* oud burgemr van Driel, gehuwd met *Françoise Pool* (ook wel geschreven *Pael*).

Gevraagd: ouders en grootouders van *Lambertus Walen,* hun doop-, sterf -, huwelijksdata en plaatsen, benevens wanneer en waar Lambertus gedoopt is.

Namen der ouders van Ds *Johannes Pool en Machelina Losecaat, en* van de beide laatstgenoemden, de doop-, overlijden:-, huwelijksdata en plaatsen.

Bijzonderheden nopens *Rochus Pool* en *Herman van Lit,* hoe deze verwant zijn.

Mededeelingen omtrent de familie *Chièse.*

Den Haag. G. H. J. GIJSBERTI HODENPIJL.

Wely (van). (LV, *176).* Het is mij niet bekend wie de ouders waren van *Jan van Wely,* die omstreeks 1565 huwde met *Geertruyd van Bylaer.*

Er bestaat echter een kopergravure door Michiel le Blon van de wapens van hun zoon *Willem van Wely* en diens echtgenoote *Maria van Valkenburg,* welke een nieuwe aanwijzing geeft in de door den Heer Hoffman geopperde richting. Deze gravure, waarop ons medelid Jhr. 1. F. B. van Humalda van Eysinga zoo vriendelijk was mij indertijd attent te maken, heeft vermoedelijk gediend als titelblad voor een album met huwelijkszangen voor dit echtpaar. Men vindt haar gereproduceerd in va nder Kellen's boek over le Blon.

Het wapen van *Wely* is als volgt afgebeeld. Gevierendeeld;

1. en 4. een keper beladen met 3 schelpen, 2. zes leliën (3, 2 en 1), 3. een schaapherdersschaar. Gekroonde helm. Helmteeken : gekroonde klimmende leeuw tusschen 2 waaiers. De kleuren zijn niet aangegeven. Onder de beide wapens staat de volgende woordspeling welke iederen twijfel opheft of wij hier wel het wapen van *Willem* van *Wely* voor ons hebben:

Wil hem Van Weelicheit imand tot deugd begeven
Die sterv' sijn eygenheit en boet' om 't eeuwich leven.

De kwartieren 1. en 4. stellen het wapen ***van Leeuwen*** voor, 2. het wapen ***van Bylaer,*** 3. het wapen ***van Maurick.***

Het lijkt dus wel waarschijnlijk dat ***Jan van*** *Wely* (× *Geertruyd van Bylaer*) tot ouders heeft gehad ***Johan Johanszn. van*** *Wely,* die gehuwd was met ***Elisabeth van Leeuwen.*** Elisabeth van Leeuwen was immers volgens Nav. 1890 blz. 244 een dochter van *Herman van* Leeuwen ***thoe Maurick*** en ***Petronella*** *Achoven.*

Geertruyd van Bylaer was de dochter van ***Wynand van Bylaer.*** Mogelijk is deze Wynand identiek met de *Wijnand van* ***Bylaer*** die gehuwd was met *Cornelia Jansdr. Sweers* (vgl. Nav. 1920, 83 en 281).

Over de van Wely's, van Bylaer's en nauw aan hen verwante van Vliet's en van Rensselaer's bezit ik vele aanteekeningen. Met publicatie wil ik echter wachten tot meerdere volledigheid is verkregen. Met gegevens zal men mij zeer verplichten, speciaal over de nakomelingen van ***Willem van*** *Wely,* van wie een dochter met een lid van het Amsterdamsch geslacht ***Broen*** gehuwd zou zijn.

Bloemendaal. ***C. C.*** VAN VALKENBURG.

Weyer (Weier). Van ***Leonhurd Weyer*** (1667-1741), krijgs-, domein-, hof- en handelsraad en Director van het Pruisische Licentcollege te Koningsbergen, wordt in de gedrukte lijkrede (Staatsarchief Koningsb. in Pruisen Sign. 307, VIII Fol., nr. 23) betreffende zijn afstamming vermeld, dat hij een zoon was van *Johann* ***Friedrich W.,*** koopman te Koningsb., die 8 broeders had en stamde uit „einer alten deutschen ansehnlichen Familie aus dem Stammhause zum Weyer in den Bergischen Landen" en dat zijn grootmoeder van vaderszijde was *Cäcilia* ***Flach,*** een afstammelinge van ***Adam Flach,*** die in 1500 door Keizer Maximiliaan in den adelstand werd verheven. Voorts blijkt o.a. uit deze lijkrede, dat hij in 1688 naar ons land reisde, waar hij op 20 Juni te Amsterdam ontvangen werd door zijn neven *Wilhelm,* ***Hermann, Leonhard*** en *Johann Engelbrecht* ***Weyer.*** Behoudens een korte reis naar Engeland in 1689 verbleef hij in ons land (28 Aug. 1688 werd hij als jur. stud. te Leiden ingeschreven) tot 1691, in welk jaar hij naar Koningsbergen terugkeerde.

Gevraagd worden gegevens over deze familie, die blijkbaar vele relaties met ons land heeft gehad. De in de Vroedschap van Amsterdam voorkomende ***Willem Weyer*** is waarschijnlijk identiek met bovengenoemden *Wilhelm.*

's-Gravenhage. Mr. F. DANIËLS.

Woestenraadt. (LV, 224). Het geslacht Wuestenraet voert : in rood een zilveren zwaan tusschen een hertengewei. Zoo wordt het wapen omschreven, dat zich bevond op den grafsteen van ***Johan van Meer,*** kap. in keizerl. dienst, † Valkenborch den 12 May 1663, wiens moeder ***Elisabeth Wuestenraedt*** was. Van dezen steen heeft pastoor Edm. van Wintershoven een beschrijving in de Maasgouw 1903 blz. 25 gegeven, waarvan men den indruk krijgt dat zij gemaakt is na eigen aanschouwing ; de steen zou in de St. Servaaskerk te Maaastricht gelegen hebben, maar ik heb hem niet teruggevonden.

Over het ontstaan van dit wapen kan ik slechts een ongecontroleerde mededeeling doen, die misschien waarheid bevat. In een h.s. de Launay, No., 31817 in de Bibliothèque nationale komt een genealogie ***Woestenraedt*** voor, waarin gezegd wordt, dat de stamreeks aanvangt met Jan de Couckeme, die een gouden gewei voerde op rood en getrouwd was met *Helene* ***de Wuestenraedt,*** die een zilveren zwaan voerde op rood, l'an 1395 aux Quaresmeaux. Hun zoon ***Jan*** voert het hierboven omschreven wapen, dat samengesteld is uit dat zijner ouders. Hij zou in 1428 gehuwd zijn met ***Gertr. v. Beusenraede (Imstenraede).***

Den Haag. ***v. N.*** T. S.

Woestenraedt. (LV, 224). Wapen: ro. m. e. go. hertengewei en een zi. zwaan, staande op het schedelstuk. Helmt: het gewei met de zwaan. Dekkl. go. ro.

Dit wapen werd o.m. gevoerd door:

Cornelius ***von Wuestenrath,*** Vogt zur Heiden 1638. Macco, Aachener Wappenbuch (Afb.).

Anna Agnes von Wuestenraedt, dr. van den scholtis van Hoensbroek en ***A. E. Maes,*** tr. ***J. G.*** *Limpens* ***12-6-1713.*** R. Arch. Maastricht en Macco 11, 244.

's-Gravenhage. STEENKAMP.

Woestenraedt. (LV, 224). Het wapen van deze Maastrichtsche familie, geparenteerd o.a. met Limpens, van Meer en Maes is „in rood een zilveren hertegewei, vergezeld van een zilveren zwaan met opgeheven vlucht zonder pooten, geplaatst tusschen de beide horens en rustende op het stuk schedel, dat de horens verbindt", volgens het Armorial Général en meerdere andere bronnen.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Onbekende wapens. Ondergeteekende zou gaarne, zoo mogelijk, inlichting ontvangen omtrent de navolgende hem onbekende wapens :

10. Een zilveren cachet vertoont drie (zilveren?) ringen (2-1) op blauw veld. Helmteeken: uitkomende vogel met uitgespreide vlucht. Spreuk: Virtute et Labore.
Vermoedelijk verwant met het geslacht ***Van*** *Effen.*
Cachet van omstreeks 1800.
20. Een koperen cachet vertoont drie gedekte hoofden (2-1) in rood. (Morenkoppen met tulbanden ?). Helmteeken : Hoofd als voren. Waarschijnlijk 18de eeuwsch.

's-Gravenhage. J. H. DE MOL VAN OTTERLOO.

INHOUD 1937, No. 8.

Bestuursberichten. — De oudste heeren van den Doornenburg, door Mr. A. P. van Schilfgaarde. — Van der Meer, door W. J. J. C. Bijleveld. — Eenige mededeelingen omtrent Delftsche de Bye's en hun magen, door Dr. P. G. F. Vermast. (Vervolg). — Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, door R. T. Muschart. (Vervolg). — Het wapen van Mr. Daniël van Hogendorp, door Dr. E. Wiersum. — Korte mededeelingen: van Griethuysen; Jan van Riebeeck; Hoynck; van der Merwede ; Wesselman van Helmond; Verkoopen van familiewapens. — Vragen en antwoorden: Arkel (van); Bax; Beck; Bock; Bouricius-van Pabst ; Gordon-Ghijben ; Haas (de) ; Heemskerck (van) ; Heerman-van Swieten ; Hueting ; Hulter (de) ; Koch-van Meurs; Koller (Kohler) ; Pesser van Velsen ; Rosa-Vergith ; Schey, van Rijsoort ; Sperna Weyland; Tromp; Veen (van) ; Vinck (de) ; Waele (Walen), Pool, Losecaat, de Vileers, van Lit(h) en Chièse; Wely (van); Weyer (Weier); Woestenraedt. — Onbekende wapens.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Best uur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg 5,* **'s-Gravenhage.**
Alle overige correspondentie(niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5,* **'s-Gravenhage.**

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 9. **LV° Jaargang.** **September 1937.**

† HENRI OBREEN

Voor de derde maal bracht de Augustusmaand een zwaar verlies voor ons Genootschap mede. Op denzelfden dag, twee jaar geleden, viel de slag, die ons onzen onvergetelijken voorzitter ontrukte ; even onverwacht en snel ging thans diens trouwe vriend en medewerker, ons verdienstelijk corresponderend lid heen, wiens naam hier boven staat. Juist eene week geleden trof mij reeds de droeve tijding; elken dag betrap ik mijne gedachten telkens weer daarginds bij die leegte, die voor goed zal blijven en die toch nog steeds zoo onwezenlijk blijft. Weer een, die zooveel meenam, dat wij nergens anders kunnen vinden. De maaier geveld, te midden van zijnen oogst, dien hij tevens zoo uitstekend vermocht te binden.

Henri Guillaume Arnaud Obreen is 12 Juli 1878 in Leiden geboren, als tweede zoon van Mr. Herman Louis Adriaan, die van 1880 af (toen hij zijnen vader, Mr. Herman als notaris opvolgde) tot zijnen dood in 1891 deze waardigheid bekleedde en van Cornelie Marie de Heus, die haren echtgenoot slechts kort overleefde. Ofschoon zijn grootvader, uit bekend Rotterdamsch geslacht, eerst in 1837 voorgoed Leidenaar was geworden en de drie andere grootouders niets met Leiden uitstaande hadden, waren de banden, die hem aan de Sleutelstad bonden zeer hecht. Alles wat hare geschiedenis betrof, boeide hem; steeds was het hem een genoegen wederom in Leiden terug te zijn, hoe groot ook de veranderingen en voorwaar niet ten goede, die hij dan moest aantreffen, waren. Slechts enkele jaren bezocht hij h.t.s. de H. B. School; door de verhuizing van zijne moeder naar Baarn, kwam die te Amersfoort in de plaats. Toen zij aan hare drie zoons ontviel, keerde hare trouwe hulp in de opvoeding der twee jongsten (de oudste was sinds 1892 alhier student) traar Leiden terug. Henri Obreen had zijne voorkeur voor de classieken aan zijnen peetoom en voogd de Heus geopenbaard, iemand van 16 jaar kon onmogelijk tot de eerste klasse van een gymnasium terugkeeren en zoo kwamen wij beiden 4 Sept. 1894 op Noorthey, dat wij samen 1 Aug. 1897 verlieten, als eersten, die vanaf dat Instituut het Staatsexamen aflegden. Noorthey heeft voor ons veel beteekend, een stempel op ons leven gedrukt, zooals op dat van velen, die voor en na ons kwamen. Voor het degelijke classieke onderwijs spreekt het feit, dat Obreen in de helft der jaren, die een gymnasium in het gunstigste geval vereischt, zooveel kennis der classieken kon vergaren, dat hij als litt. class. stud. kon worden ingeschreven, al had dit vak op den duur zijne belangstelling niet. Reeds van 1896 af stelden wij, ondanks onzen druk bezetten tijd (40 en meer lesuren per week voor Latijn, Grieksch en antiquiteiten waren regel), veel belangstelling in de plaatselijke geschiedenis en ook in de genealogie Door zijne grootmoeder, Mevr. Obreen-Nobel, beschikte hij over gegevens betreffende deze familie en de aanverwante Testart's en met onzen tijdgenoot F. R. Crommelin stelden wij eenen grooten meterlangen stamboom op van diens familie, wederom aan bovengenoemde verwant, aangevuld en bijgewerkt naar de uitgave van J. H. Scheffer. Het eerste studiejaar was te druk bezet door club- en vereenigingsleven, om op dit pad door te gaan, doch toen ik door familieomstandigheden sinds 1898 vaak ook den Zondag in Leiden moest doorbrengen, waren die middagen en avonden steeds gewijd aan gezamenlijke studie en vergelijking der gedrukte bronnen (Van Leeuwen, Ferwerda, Kok, enz.) betreffende onze oud-vaderlandsche geslachten, waaraan ik de beste herinneringen bewaar. In dienzelfden tijd kwam Obreen in kennis met wijlen den Heer van Epen en diens „Wapenheraut", toen nog in Brussel gevestigd. Spoedig werd hij geregeld medewerker en in dat tijdschrift verschenen de eerste hoofdstukken van zijn baanbrekend, monografisch werk over de Van Wassenaer's, dat echter eerst in 1903 verschijnen kon. Voeg daarbij nog al zijn werk op heral-

disch en historisch gebied in de commissie tot voorbereiding der Leidsche maskerade van 1900, dan is het geen wonder, dat de klassieke letteren, hoewel geenszins verwaarloosd, toch in het gedrang kwamen. Onze genealogische belangstelling groeide nog meer aan, toen in 1899 wijlen de Heer Vorsterman van Oyen ons het lidmaatschap van ons (toenmaals in zekere mate zijn) Genootschap aanbood.

Obreen's ouders waren niet sterk en stierven beiden slechts 45 j. oud; ook zijn gestel was niet bestand tegen het wel gezellige, doch vermoeiende studentenleven van onze dagen, waarin hij zich geenszins onbetuigd liet, gevierd als hij in gezelschap was door zijne geestigheid en gevatheid, die, ondanks zijn meer dan 35-jarig verblijf buitenslands, nog niet vergeten is bij zijne tijdgenooten. Op medisch advies vertrok hij in het najaar van 1901 naar beter klimaat, bezocht Turkije en de Levant, vooral Griekenland, Italië en Noord-Afrika, de opleving zijner klassieke belangstelling, om zich ter plaatse op de hoogte te stellen van zooveel, hem uit boeken bekend. Bij zijne terugkeer riep de pas op zijne kamer gestichte vereeniging Oud-Leiden wederom zijne aandacht en daar werd zijne betrekking tot Prof. Dr. P. J. Blok verstevigd. Blok moest hem wel overgang tot de nieuwe letteren afraden, als hij door wilde gaan met zijne geschiedkundige studie. De overbodige ballast was te groot en daarom besloot hij in 1903 naar Gent te gaan, waar men in de geschiedenis kon promoveeren. Hoe anders het daar ook was dan in Leiden, hij voelde zich er goed thuis, waarvan ik mij bij mijne bezoeken kon overtuigen en nauwelijks drie jaar later promoveerde hij aldaar tot doctor in de geschiedkundige wetenschappen met lof, bij den beroemden Prof. Henri Pirenne, die sinds dien steeds zijn vriend bleef.

Kort na zijne promotie op dat mooie boek over onzen graaf Floris V verloor mijn vriend vrijwel zijn geheel aanzienlijk vermogen door het schandelijk misbruik, dat eenige personen, waaronder er waren die zooveel aan hem dankten, van zijne onbekrompen goedheid hadden gemaakt. Dertig jaar lang heeft hij zijn bestaan moeten verdienen door bijdragen in wetenschappelijke bladen, door directeur te zijn van het fraaie sportblad „Chasse et pèche", tot ten slotte met behulp van vrienden eene zeer rijke verzameling fiches voor hem werd aangekocht, die, door de ontluikende belangstelling in België voor dergelijke zaken, eene basis vormden voor winstgevende inlichtingen. Ontelbaar zijn de bijdragen, die hij ook aan Belgische tijdschriften afstond. In Brussel was hij zoo goed bekend, waar hij sinds zijn huwelijk (6 Maart 1908) met met Mej. A. M. Vennix, eene Belgische, woonde ; gezien bestuurslid v. d. Hollandsche Club en de Ver. van Liefdadigheid sedert vele jaren, heeft hij veel leed gelenigd in de duistere tijden van 1914-1919, meer dan in zijn vermogen was. Sinds een tiental jaren in het rustige, mooie dorp Westerloo gevestigd, waar hij vroeger des zomers eenige weken placht te vertoeven, zette hij zich op verzoek v. d. Kon. Academie van Wetenschappen tot eene uitgave van de Hollandsche oorkonden vanaf de oudste tijden. Echt werk voor hem, den nauwkeurigen vorscher, den scherpen criticus, den latinist van opleiding, bovenal den genealoog-historicus,

Hij had in het begin dezer eeuw mede den grond gelegd voor onze maandelijksche bijeenkomsten, die nuttige instelling, waar wij nog heden ten dage zoo vaak de vruchten van plukken, al worden zij ook veel te weinig bezocht, als men werkelijk belang stelt in het doel van ons Genootschap. Men kan wel gemakkelijk tegen alles opponeeren, maar wat wordt er niet bereikt door persoonlijk contact, als men wil en geene andere doeleinden najaagt. Een groote troost is mij, hoezeer mijn oude vriend nog op 5 Juli j.l. genoten heeft van deze instelling. Meer

dan eens heeft hij mij zulks herhaald. Hoe velen hebben toen zijne hulp niet ingeroepen en allen heeft hij nog kunnen helpen met het toen beloofde. Niets verried toen het naderend einde, einde ook van de reeks zijner zoo merkwaardige bijdragen op middeneeuwsch gebied, allen onzer sedert 1926 bekend, toen hij corresp. lid werd van het Genootschap, waarvan hij reeds van 1903-1907, hoewel in het buitenland wonend, bestuurslid was geweest.

Nog op 15 Aug. j.l. had hij bezoek gekregen van een drietal geleerde vrienden uit Brussel en vermaakte hij hen, ondanks het wetenschappelijk doel van hunne komst, met allerlei geestige uitvallen. Daags daarop werd hij ziek, zoodat overbrenging naar de naastbije kliniek, te Diest, op 18 dezer noodig werd. Een bevriend dokter onderzocht hem en zeide, dat eene organische kwaal, waaraan noch voorzorg, noch leefregel iets had kunnen doen, eene ernstige operatie noodig maakte. Reeds twee malen in de laatste 7 jaren had hij den dood in de oogen gezien en hij wist, dat zijn gestel dit niet meer zou kunnen verdragen. Bleef de operatie uit, dan voorspelde men hem' ondragelijk lijden. Toen is hij met volkomene overgave aan Gods H. Wil te voet de operatiezaal binnen gegaan. De prognose was juist; de operatie gelukte, het verzwakte lichaam verdroeg die echter niet meer en op den Zondagmorgen van 22 Aug. ging mijn trouwe vriend de eeuwige rust in.

29 Augustus 1937. BIJLEVELD.

BESTUURSBERICHTEN.

Tot lid zijn benoemd:

G. C. ANSOUL . . . . . *'s-Gravenhage.*
Dir. N.V. Westerouen van Meeteren & Co. *Stadhouderslaan* 104.

F. Graaf VAN HOGENDORP . . . . . *Driebergen.*
Res. luit.-kol. d. Art. *Huize Beukenhorst.*

Prof. Dr. Ir. D. F. SLOTAOUWER . . . . . *'s-Gravenhage.*
Hoogleeraar Techn. Hoogeschool. *Lange Voorhout 30.*

Adreswijzigingen.

ROBERT ANGERHAUSEN . . . . . *Jülich.*
Römerstrasse 4a.

Mr. Dr. L. CARSTEN . . . . . *Praag.*
Gezantschap der Nederlanden, Delostrelecká ll.

Jhr. A. P. A. ELIAS VAN STABROUCK . . . . *Milaan.*
Via Valtorta 6

D. Q. C. F. DE JONGE VAN DER HALEN . . . *'s-Gravenhage.*
Frankenslag 300.

Dr. J. G. HOLSTEIJN . . . . . *Alkmaar.*
Kennemerpark 27.

Mr. H. L. HOMMES . . . . . Groningen.
Noorderhaven 23a.

Jhr. Mr. K. J. M. HUYDECOPER . . . . . *Dordrecht.*
Groenmarkt 58.

Mr. L. H. J. J. MAZEL . . . . . *Gorssel.*
Veldhofweg 171.

Mr. H. WALLER . . . . . (tijd.) *Utrecht.*
Oudkerkhof 11.

Mr. E. B. F. F. Baron WITTERT VAN HOOGLAND *Scheveningen.*
Mechelschestraat 16.

Het Schotsche geslacht Orrock hier te lande,

door W. E. VAN DAM VAN ISSELT.

Sedert 1765 heeft een der leden van de familie van Dam, (Heer) van Isselt door overdracht van Andries Orrock zitting als een der „4 Heeren Executeuren van den testamente van Heer Evert van de Poll dd. 10 Aug. 1602". Voor dezen Mr.

Evert Hermansz. van de Poll, 3 Juli 1601 advocaat van de Staten 's Lands van Utrecht, sterft in die stad 7/8 Sept. 1602, en zijn stichting zie men de studie omtrent het geslacht van de Poll in jaargang 1933 van dit Maandblad, van de hand van Jhr. H. van de Poll. De Fundatie bestond oorspronkelijk uit een werkhuis, in 1604 ingericht in het voormalige Karmelieten-klooster aan de Noordzijde van het St. Nicolaaskerkhof, in 1615 overgebracht naar een gedeelte van het St. Nicolaasklooster aan de Westzijde van hetzelfde kerkhof [1]; tusschen 1720 en 1730 schijnt het werkhuis geheel te zijn geliquideerd ; sindsdien worden uit de inkomsten van de Fundatie jaarlijks bescheiden preuves toegekend aan behoef tige inwoners, oorspronkelijk uit de stad Utrecht, tegenwoordig uit die provincie. Het archief der Stichting, ten deele eigendom der gemeente, ten deele in 1918 in bewaring overgedragen aan het oud-archief der stad Utrecht, is in het jaarverslag-1918 van dat archief beschreven door Dr. Mr. S. Muller F.zn. Op de inleiding van dien archivaris zijn sedert dien aldaar enkele verbeteringen aangebracht.

Daar het mij belang inboezemde wat meer te weten omtrent het verder nergens in mijne familie voorkomende, ook in den lande weinig bekende, oorspronkelijk Schotsche geslacht Orrock, stelde ik daarnaar een onderzoek in, hetwelk door tijdgebrek niet diepgaand kon zijn, doch waarbij niettemin het volgende aan het licht kwam. Ik volg hier de m.i. juiste spelling van den naam, ook gebezigd door Rietstap; hierna zal blijken welk een groot aantal varianten voorkwam, alweer een bewijs hoe slordig en willekeurig oudtijds werd omgesprongen met de spelling van familienamen.

De eerste mijner familie, benoemd tot executeur van vermelde stichting, was Jacob van Dam, raad en oud-schepen der stad Utrecht, ontvanger van de XXe en de XLe penning 's Lands van Utrecht, later Heer van Isselt (1775) en van Pijlsweerd (1778) [2]. Bij acte dd. 9 Aug. 1762 vóór notaris H. van Dam te Utrecht herriep de heer Andries Orroick [hij teekende: A. Orrock], „wonende alhier, als mede-executeur van het testament van wijlen heer E. van de Poll de substitutie, gedaan op Corn. Meyden (vermoedelijk familie of bloedvrienden, verg. kol. 307), niet willende, dat deze van eenig effect zal zijn", en wees bij overlijden in zijn plaats aan „Jacob van Dam, raad in de vroedschap en thesaurier der stad Utrecht" [3]. Die aanwijzing geschiedde waarschijnlijk, omdat van Dam door aanhuwelijking een *te Utrecht* wonende neef van A. Orrock was. Jacob van Dam tr. 12 Maart 1757 te Schiedam Aletta Francina Buyk, wier moeder Maria van Heurn was; hij was voor dien tijd vermogend, te Utrecht ook zeer gezien, daar hij er naast vermelde functiën ook een bijzonder groot aantal commissiën en eere-ambten vervulde. Prinsgezind, reeds in 1778 „praesident-schepen der stad Utrecht", maakte hij groote kans daar bij de jaarlijksche vernieuwing van de vroedschap op 12 Oct. 1783 burgemeester te worden. Volgens 's Prinsen secretaris baron de Larrey bezat hij den steun van den Stadhouder, die hem den Hoofdofficier van Utrecht Athlone aanbeval. Van Hardenbroek noteerde 4 Maart 1783: „hij, Lynden, seyde my ook, dat van Dam van Isselt burgemeester in October stonde te worden" [4]. De dood kwam tusschenbeide. van Dam overleed 4 September 1783 op zijn „Plaizir-Hof" [buitenplaats] in de Maliebaan, dat hij bezat behalve zijn woonhuis aan de Oostzijde van den Springweg [2]).

[1]) Rekening van Kerkmeesters der St. Nicolaaskerk 1605/6. van de Water, Placcaatboek. 111, 549. Transport dd. 21 Nov. 1615.
[2]) Geneal. aanteekn. familie van Dam-11 in Navorscher. 1906.
[3]) Archief not. H. van Dam (geen familie) te Utrecht, 1762. No. 227.
[4]) Gedenkschriften G. J. van Hardenbroek. IV, 351, 366, 372, 374/5.

Andries Orrock, een zoon van Mr. Jeremias en van Johanna Margrieta van Heurn (zie kol. 306 en 308) en de echtgenoote van Jacob van Dam bestonden elkaar in den 8en graad, beiden zoowel gesproten zijnde uit Thomas van Heurn (1583 tot 1633), tr. 1" 3 Sept. 160.5 Deliana Hessels (1583 tot 1621) [5]) als uit Pieter Uytenbogaert (1582 tot 1660), tr. 26 Dec. 1604 Maria le Petit (st. 1657) [6]).

Andries Orrock deed bij verzoek dd. 1 Mei 1765 uit Amsterdam aan H.H. gecommitteerden ter momboirkamer in Utrecht afstand als executeur vorenbedoeld ten behoeve van Jacob van Dam [7]). Dit verzoek is ingewilligd, want Jacob van Dam werd in 1765 een der 4 H.H. executeuren. Hij bleef dit tot zijn dood op 4 Sept. 1783 en werd toen opgevolgd door zijn zoon Mr. Willem van Dam, Heer van Isselt, die eveneens executeur bleef tot zijn overlijden (1832) [8]). Hij was te Utrecht achtereenvolgens raad in de vroedschap en schepen, lid van het departementaal bestuur 's Lands van Utrecht, tot slot directeur van de stedelijke belastingen te Utrecht 1816 tot 1832 [9]). Enz.

De eerste „Naemwyser der stad Utrecht" (heerenboekje of almanak), waarin de namen van de 4 H.H. executeuren van den testamente van Mr. Evert van de Poll, dd. 10 Aug. 1602, voorkomen met hun „rentmeester" (thans secretaris-penningmeester) is die van 1708. Onder hen komt voor Johan Orroyck, Generaal-Provoost; hij wordt vermeld t/m. 1717. Het valt niet na te gaan in welk jaar hij executeur werd noch als wiens opvolger. Dan volgt 1718 Jeremias Orryck, Generaal Provoost, 1719 Mr. Jeremias Orrock, waarna van 1720 t/m. 1743 Mr. Jeremias Orroyk, steeds dezelfde persoon, daar hij vanaf 1740 wordt vermeld met zijn jaar van optreden 1717.

In de Naamwijzers 1744 t/m. 1746 ontbreekt het 4" lid van executeuren, blijkbaar omdat hij niet is opgegeven, want van 1747 af wordt vermeld Andries Orrock met ancienniteit van 1743; hij bleef zulks t/m. 1765, waarna vanaf 1766 als laatst opgetreden executeur wordt vermeld: 1765 Jacob van Dam, mijn vermelde voorvader.

De aanname lag voor de hand, dat 3 achtereenvolgende generatiën Orrock executeur der Fundatie van Heer Evert van de Poll waren geweest, te eer, daar de eerste twee hunner tevens vermeld staan als generaal-provoost. Daar mij bekend was, dat die naam in het begin der 18" eeuw voorkwam in de Engelsche kerk te 's-Gravenhage, begon ik mijn onderzoek aldaar. Er kwamen inderdaad de 3 volgende generatiën voor den dag van het geslacht Orrock, waarvan het wapen bij Rietstap: „Ecosse; Hollande". Intusschen bracht nader onderzoek toch aan het licht, dat er in vermelde gegevens van de Utrechtsche heerenboekjes een fout moet schuilen *(zie* kol. 310).

I. Johan Orrock, in een res. St. G. dd. 25 Mei 1688 onder den naam Johan Orroeick (in margine: Orroick) vermeld als „Grandt Provoost generaal over al de Volckeren van Oorloge, soo te Water als te Lande". Hij had nog niets ontvangen tot „aenritsgelt" (werfgeld) enz. „voor de vereyschte luyden tot waerneminge der justitie ende uytvoeringe van alle executiën op 's Lants Vloot", hoewel deze gereed en meerendeels in zee was ; hij verzocht daarin te doen voorzien en hem tevens door de betrokken Collegiën ter Admiraliteit te doen uitbetalen zijn

[5]) Genealogie-van Heurn in de Heraldische Bibliotheek. 1873, blz. 49 e.v. Gedrukte geslachtsboom-van Heurn door Jhr. Dr. F. C. van Heurn.
[6]) Het hierna te vermelden Geslagt-Registër Uytenbogaert.
[7]) Acte in het archief van Pollio.
[8]) Stichtsche almanakken, enz. De provinciale Utrechtsche almanakken van 1833 en 1834 vermelden hem ten onrechte nog als executeur.
[9]) Geneal. aanteekn. van Dam-VII in De Navorscher. 1903.

achterstand betreffende ,,gedane zeediensten" over 1677 cn 1683. In zijn functie als provoost-generaal voor onze zeemacht vond ik hem verder nergens vermeld, ook niet in Het Nederlandsche Zeewezen door Jhr. mr. de Jonge. Op de Staten van Oorlog (St. v. 0.) t/m. 1697 komt hij met geslachtsnaam Orrok, Orrock of Orroick voor als geweldige generael van 't leger dan wel als groot provoost.

Hij is geb. in 1634 [10]) en huwde blijkens den doop van zijn zoon II. B. Sibilla N. Johan Orroick hertrouwde (ondertr. 's Hage 12 Juni 1689) als weduwnaar, wonende aldaar (eerste vrouw niet vermeld) met Catharina Uytenbogaerd, won. tot Borgersbergh, wed" Mr. Jacob Servaes, raedt ord. in den Hove Prov. tot Utrecht. Attest. van Blauwcapel.

Volgens een grooten stamboom van de hand van mijn genoemden overgrootvader Jacob van Dam, Hr. v. 1. en v. P. ,,Geslagt-Register van de familie van Uytenbogaert" was zij dochter van Mr. Jan (1614 tot 1695), kanunnik van St. Jan te Utrecht 1639, tr. 1643 Susanna van Eindhoven (1626 tot 1666). Zij was geboren 30 Nov. 1644, tr. 1664 Mr. Jacob Servaes, die ook kanunnik van St. Marie was en 1683 stierf. Catharina U. overleed 20 Nov. 1694, hij einde Jan. 1697 (verg. hol. 304), ,,nalatende één voorzoon Jeremias".

Omtrent dit tweede huwelijk is op het oud-archief der stad Utrecht niets te vinden, omtrent ,,Borgersbergh" daar niets bekend ; het komt ook niet voor bij van der Ra. Van het trouwboek van Blauwkapel bestaat op het R. A. te Utrecht alleen een copie, vermoedelijk naar het meerendeels in 't ongereede geraakte origineel, want het geheele jaar 1697 vermeldt slechts 3 inschrijvingen, waaronder Orrock × Uytenbogaert niet voorkomt.

Aangezien 3 achtereenvolgende generatiën Orrock provoostgeneraal voor het krijgsvolk te land [en te water ?] zijn geweest (verg. nl. ook kol. 308), past hier een kort woord over die functie. Oorspronkelijk was er een geweldige generaal, onder wien een provoost-generaal; ,,generaal" hier op te vatten in den zin van ,,algemeen", want de titularissen bekleedden geenszins dien hoogcn rang. Later zijn beide functiën vereenigd in één persoon, de provoost-generaal, die in den overgangstijd, omstreeks 1690, wel ,,generaal geweldige provoost" of ,,groot provoost generaal" (van het leger) werd geheeten. Hij bezat den rang van sergeant majoor (= majoor) [11]), hield een dienstpaard, had in zijn staf een luitenant, stokkeknechts, een scherprechter en 12 paarden. Onder hem ressorteerden de legerprovoosten, d.w. geweldige provoosten van legerafdeelingen te velde, die in de grootere versterkte plaatsen, voorts de geweldige provoosten voor de cavalerie, de infanterie en de admiraliteiten, later ook voor de artillerie ; onder hen stonden de provoosten der korpsen.

Volgens hun instructiën moesten de geweldige generaal en de provoost generaal ,,sich naarstelijk informeeren op alle delicten en excessen, gecommitteerd by de officieren, soldaten enz., appraehendeeren en executeeren, de doodstraf incluis" [12]). Hun taak was in hoofdzaak van militair-rechterlijken aard, zoodat men er een elemcntairen voorlooper in kan zien van de latere krijgsraden, c.q. te velde, en het nog latere Hoog Militair Gerechtshof; toch doet hun taak ook denken aan die van ,,legerpolitie", de latere Koninklijke Marechaussee, tegenwoordig ook

[10]) Gedrukte geslachtsboom-van Heurn door Jhr. Dr. F. C. van Heurn.

[11]) Zie omtrent eerstvermelden rang korte artikelen van mijne hand in De Navorscher, 1908, 1915 en 1916.

[12]) J. Dibbetz, Groot militair woordenboek. ten Raa en de Bas. Het Staatsche leger geven de namen der geweldige of provoost-generaals onder de lijsten van de ,,Hoogere bevelhebbers en hoofden van justitie".

de Militaire Politie. Zoo hadden de provoost generaal en de geweldige provoosten het toezicht op de ,,soetelplaetsen" voor het leger, waaruit voor hen beteekenende emolumenten voortvloeiden ! Laatstbedoelden waren belast met het doen stellen en afbreken van het schavot, het insluiten en toezicht houden op de gevangenen, het toedienen van spitsroeden en het zetten van schuldigen ,,op het houte paard of aan de paal."

Deze elementaire militair-rechterlijke organisatie was in de ruwe legers dier dagen uitteraard weinig gezien; daarom bepaalden de St. G. 18 April 1668, dat ,,niemand zich tegen den provoost-generael of zijn dienders mocht verzetten of deselven naroepen of met woorden of werken misdoen, op poene van sonder genaade gehangen te worden !" [13]).

De eerste benoeming tot ,,Generael geweldige provoost" in het Staatsche leger dagteekent van 14 Aug. 1582; op 6 Mei 1606 werd de functie gesplitst, doordien toen meerendeels onder den provoost generaal van het leger een provoost generaal der cavalerie werd benoemd [14]). Later kwam er ook een geweldige provoost voor de artillerie [14]).

Johan Orrock ontving 21 April 1674 van den R. v. St. commissie als groot provoost of geweldige generaal van het leger op de instructie van 19 Feb. 1673 en op een tractement van f 304 per maand van 32 dagen [15]). Hij volgde als zoodanig Arent van Dalen, aangesteld in 1665, op [16]). Te voren was hij commissaris van de vivres ende munitie van oorloge in Zeelant geweest op f 300 's jaars [17]).

Omtrent hem nog deze actes:

31 Maart 1676. De R. v. St. besluit op verzoek van Johan Orroeick hem uit te reiken de vereischte ,,letteren requisitoriael" aan alle officieren en magistraten, opdat hem en zijn gesubstitueerden op vertoon van die acte en de sententie de sterke hand mocht worden geboden bij het ten spoedigste ten uitvoer leggen van vonnissen op personen en goederen [18]).

16 Maart 1677. De R. v. St. doet op een memorie ,,Johan Orroick, groot provoost-generael vant legher" hem f 1500 ter hand stellen [19]).

13 Juli 1683. Johannes Orrock, ,,grand provot genera1 ten dienst dezer landen", huurt een huis te Naaldwijk van Otto Vollenhove, gewezen kapitein ten dienste dezer landen [20]). Waarschijnlijk diende het tot zomer- of buitenverblijf, daar de functie niet zal hebben veroorloofd in dien ouden tijd te wonen buiten 's-Gravenhage.

16 Oct. 1688. Johan Orroick, provoost-generaal, krijgt bevel zich met zijn volk te begeven naar het leger onder bevel van den Vorst van Waldeck [21]).

Bij resn. van den R. v. St. dd. 8 en 19 Feb. 1697 werd het verzoek van Arent van Dalen, gewezen provoost generaal [zijn voorganger] afgewezen om den overleden Johan Orrock op te volgen [22]). Dit klopt, want 30 Jan. 1697 werd te 's Gravenhage f 30 betaald voor het begraven van Johan Orroyck, grootprovoost.

Vervangen als geweldige provoost of groot provoost van al het volk van oorlog te paard en te voet in dienst der Vereenigde

[13]) Zie meer uitvoerig: Dibbetz. T.a.p.

[14]) ten Raa en de Bas. 1, 241; 11, 268/9.

[15]) Idem VI (ms.), 244; VII (m.s.), 7 en 239.

[16]) Idem. V, 404.

[17]) St. v. 0. sedert 1671.

[18]) R. v. St., 96.

[19]) Idem, 97/8.

[20]) Notaris Turnhout te Naaldwijk en Wateringen.

[21]) R. v. St., 109.

[22]) ten Raa en de Bas. VII (ms.), 239.

Nederlanden zooals vermeld wordt bij zijn aanstonds volgenden zoon.

Johan Orrock, generael provoost, kan nimmer langer executeur van Pollio zijn geweest dan t/m. Jan. 1697 (verg. kol. 302 en 310).

Zeker twee kinderen (11. A. en B.).

II. A. Mr. Jeremias Owock.

Dat hij een zoon was van 1 bleek op kol. 303. Daar hij 1 is opgevolgd èn als provoost generaal èn als executeur van Pollio, waarschijnlijk de oudste zoon.

Ingeschreven als student te Leiden: 1685. Jeremias Orrock. Medioburgensis. Hier was zijn vader in functie van 1671 t/m. 74, zoodat hij daar waarschijnlijk in dat tijdvak is geboren. Oudtijds gingen de studeerenden wegens de elementaire Latijnsche scholen reeds jong naar de universiteit.

Zijn doop is te Middelburg niet gevonden in de Engelsche kerk; wèl hebben daar destijds ook andere Orrock's gewoond (kol. 309).

Daar hij trouwde begin 1698, zijn broeder 11. B. medio 1678 gedoopt werd, wijst alles er op, dat de gekozen volgorde de juiste is.

2 Feb. 1698 deden te 's Gravenhage ondertrouw Jeremias Orrock, won. alh. en Johanna Margareta van Hurn [sic], wonende tot Utrecht. In margine: „by att^te van Utrecht". 'Het huwelijk vond plaats enkele maanden nadat hij een functie te 's Hage had gekregen. Men ontmoet hen bij kinderdoop herhaaldelijk onder 111, waarbij zij in de acten der Engelsche kerk geregeld van Heuren wordt genoemd. Zij heette in werkelijkheid van Heurn, behoorde tot het bekende, thans adellijke geslacht van Heurn cn was een dochter van mr. Johan (1639 tot 1702), med. doctor, raad en schèpen te Utrecht, tr. aldaar 1665 Debora Jacoba Meyen, st. 1683.

Omtrent eerstbedoeld huwelijk vindt men te Utrecht (gereformeerden): „den 23 Jan. 1698 (ondertrouw) Jeremias Orrock j.m. Joanna Margarita van Hurn. Get" Bruidg. : major-domus. [Voor de bruid] : Jan van Heurn. Pater". In margine : ,,Procl. Hage vertoont. Den 8 Feb. 1698 Anth[oni] g[ast] h[uys] getrouwt"; d.w.z. in de kapel, annex aan het gasthuis. De uit de leden van de broederschap gekozen regenten vervulden om beurten de functiën van 2" en van 1" huismeester, uiteraard niet inwonend. Laatstbedoelde is blijkbaar opgetreden als getuige voor den bruidegom.

Nadat de voorganger A. van Dalen vergeefs had gesolliciteerd naar het vacante ambt van provoost-generaal, ontving Jeremias Orrock 23 Nov. 1697 van den R. v. St. commissie als zoodanig, te rekenen van 1 Mei 1697 [23]). Op de St. v. 0. van 1702 t/m. '43 komt hij voor als „geweldige-generael van 't leger". Hij is hoogstwaarschijnlijk in 1697 kort na het overlijden van zijn vader executeur van Pollio geworden (kol. 310) en bleef dit tot zijn dood in 1743. Te 's Gravenhage is 11 Oct. 1743 betaald aan impost voor het lijk van Mr. Jeremias Orrock, vervoert na Naadlwijk 1" kl., f 30.

Hier blijkt tevens, dat hij was gepromoveerd. Ook een zijner kinderen is te Naaldwijk begraven (111. A. 12). Bij 1 bleek, dat de familie Orrock daar waarschijnlijk een buitenhuis of zomerverblijf in huur had, in verband daarmede er waarschijnlijk een familiegraf heeft bezeten.

Volgens het reeds genoemde Geslagt-Register-Uytenbogaert, waar hij „generaal provoost van de armee van desen Staet" wordt geheeten. „wonnen Orrock × van Heurn 13 kinderen, waarvan 7 jong en ongetrouwd gestorven zijn". Vermeld worden: Johan, Jacobus, Johanna Margareta, Johanna Bartha, Pieter en Andries; copie conform is genoemde genealogie van Heurn; alleen vermeldt deze hem als Orroc. Onder 111 zal blijken, dat de kinderen A. 7 en A. 11 mede hadden kunnen zijn gerekend tot degene, die den volwassen leeftijd bereikten.

[23]) ten Raa en de Bas. VII (m.s.), 239. R. v. St. No. 1533.

II. B. George Johan Owock.

Gedoopt 1 Mei 1678 N. St. in de Engelsche kerk te 's Gravenhage: „George John, son of John Orrock, Provost Genera1 of the Army, and Sibilla his wife". Hij heette o.m. naar zijn vader.

Indien het vermelde Geslagt-Register terzake juist is, dan was G. J. Orrock 30 Jan. 1697 reeds overleden (kol. 303 en 304). Dan is het ook uitgesloten, dat hij als jongere zoon vóór 11. A. executeur van Pollio is geweest; doch zelfs indien bedoeld gegeven niet juist is, blijft die aanname verre van waarschijnlijk; verg. kol. 310.

IZI. A. 1. N. N. Owock. 27 April 1699 betaald te 's Hage f 30 voor een kindt van groot-provoost Orroick. Daar de ouders 8 Feb. 1698 waren gehuwd, moet dit het oudste kind zijn geweest.

A. 2. Johan Owock. Moet als oudste zoon (kol. ***306)*** — geinterpoleerd tusschen de kinderen 1 en 3, tusschen wie zeer weinig ruimte is (evenals tusschen de eerstvolgende) -eind 1699 zijn geboren. Dit klopt, want te Utrecht is ingeschreven als student:

16 Sept. 1721. Johannes Orrok. Haga Batavus. 22. J. (= Rechten) ; 30 Aug. 1728. Johan Orrok Hagiensis. 28. J., klaarblijkelijk dezelfde persoon. Mocht men de leeftijden à la lettre nemen, wat met die oude inschrijvingen geenszins het geval is, dan zou hij zijn geboren tusschcn 31 Aug. en 15 Sept. 1699. Als oudste (in leven gebleven) kleinzoon heette hij naar zijn grootvader 1.

Volgens 2 vorenvermelde gegevens is hij volwassen geworden. Verder nergens aangetroffen. Volgens het in kol. 303 vermeld Geslagt-Register is hij ongetrouwd gestorven.

A. 3. ***Jacob Orrock,*** ged. in de Engelsche kerk te 's Gravenhage 16 Jan. 1701 als zoon van Jeremy Orrock. Provost Genera1 of the Army en Margaret van Heurcn (sic). Aan het slot volgen hier een vader en een zoon Jacobus (kol. 309/10), waarschijnlijk na verwant aan dezen. Hoewel volwassen geworden, trof ik hem verder nergens aan. Sterft ongetrouwd (als voren).

A. 4. *Margrieta Kristina* ***Owock,*** ged. in de Groote kerk te 's Hage 21 Dec. 1701 als dochter van Jeremias Orrock en Johanna Margrieta van Heurn. Get. Johan van Heurn en Mevrouw Deliana van Heurn, wed. van cap^t Willem van Ewyk. Zij heette mede naar hare moeder.

12 Jan. 1702 te 's Hage betaald f 30 voor het begraven van een kind van Groot provoost Orroick. Daar 2 en 3 volwassen werden, kan dit slechts slaan op No. 4.

A. 5. Johanna Margareta Orrock, ged. in de Engelsche kerk te 's Hage 12 Nov. 1702 als dochter van Jeremy Orrock en Johanna Margareta van Heuren. Heette naar hare moeder.

Ondertrouw te 's Hage 3 Juli 1740 met Mr. Willem van der Does, j.m., regeerend schepen van 's Hertogenbosch; 19 Juli 1740 getrouwd in de Kloosterkerk te 's Gravenhage. Hij was 13 Feb. 1705 geboren te Leiden, werd later heer van Vught en Cromvoirt ; st. te 's Hertogenbosch.

Volgens het vermelde Geslagt-Register van de hand van mijn voorvader was mr. W. v. d. D. te 's Hertogenbosch ook raad, stierf zij 4 Oct. 1760 en wonnen zij één zoon [24]).

[24]) Zie ook: Ned. Adelsboek. 1913, blz. 193.

A. 6. Andries Orrock. Gedoopt 9 Dec. 1703 in de Engelsche kerk te 's Hage: Andrew, zoon van Jeremy Orrock en Johanna Margareta van Heuren.

24 Nov. 1710 betaald te 's Hage f 31-7 voor het begraven van Andries Orroyck.

A. 7. ***Adolf Hendrik Orrock'.*** Gedoopt 7 Dec. 1704 in de Engelsche kerk te 's Hage: Adolph Henri, zoon van Jeremy Orrock en Johanna Margareta van Heuren.

7 Dec. 1724 betaald te 's Hage f 30 impost voor het begraven van Adolf Hendrik van Orck (sic).

A. 8. Johanna Barta Orrock. Gedoopt 9 Jan. 1707 in de Engelsche kerk te 's Hage als dochter van Jeremy Orrock en Johanna Margareta van Heuren.

Ondertr. 's Hage 29 Dec. 1737 Wigboldt Crommelin, j.m., vaandrig in het regiment van kolonel Crommelin, en Johanna Bartra (sic) Orrock, j.d. Getr. Kloosterkerk 21 Jan. 1738.

Na een militaire loopbaan h.t.l. ging hij in 1749 (benoemd 9 Oct. 1748) als „kommandeur" [d.w.z. militair commandant] der kolonie Suriname daarheen, vergezeld van vrouw en 3 dochters ; de eenige zoon Benjamin bleef voor zijn opvoeding achter in Nederland. Crommelin was er een trouw vriend en steun van Gouverneur J. J. Mauricius (1742/5 1) , die door tweedracht en partijzucht werd belaagd, doch volkomen gaaf uit den strijd is gekomen.

Na zulks t.v. reeds eens 2 jaar te hebben waargenomen, werd Crommelin in 1756 Gouverneur dier kolonie (conform vermeld Geslagt-Register) ; hij keerde in 1768 voor goed terug naar Nederland.

1 Feb. 1773 is te 's Hage f 30 impost betaald voor het begraven van Johanna Bartha Orrock, overl. oud 63 jaar aan tering. „Nae Haerlem gebragt". Zij was in werkelijkheid 66 jaar; een onjuiste aangifte ligt in dien ouden tijd meer voor de hand dan dat B. J. 0. zeer jong overleed en tusschen A. 1 en A. 11 nog werd vervangen door een jongere naamgenoot.

W. Crommelin hertrouwde in 1774, oud 62 jaar, Sybrandina Cornelia Johanna Storm van 's Gravesande, bij wie hij nog 9 kinderen kreeg. Hij overleed 5 Maart 1789, oud 76 jaar [25]). Een der dochters Crommelin × Orrock huwde J. C. M. E. A. [Baron] van Heeckeren, heer van Barlham. Een der kleindochters van dit echtpaar heette G. E. B. Orrock, Baronesse van Heeckeren ; geb. 1812, st. ongehuwd 1836 [26]).

A. 9. Kristina Jacoba Orrock. Gedoopt 9 Sept. 1708 te 's Hage in de Groote Kerk als dochter van Jeremias Orock (sic) en van Johanna Margareta van Heurn. Te 's Hage is 24 Sept. 1708 f 31 impost betaald voor het begraven van Cristina Jacoba Orrock.

A. 10. Frans Christiuan Orrock. Gedoopt 22 Oct. 1709 te 's Hage in de Nieuwe Kerk als zoon van Jeremias Orrok en van Johanna Margrita van Heurn. Getuigen Dirk van der Meyden, gecommitteerde in den Raad van State, en de huisvrouw van Kornelis Johannes van Heurn.

27 Oct. 1710 betaald f 30—7 impost voor het begraven van François Cristiaan Orroyck.

A. ll. Frans Christiuan Orrock. Gedoopt te 's Hage 15 Sept. 1711 in de Nieuwe Kerk als zoon van Jeremias Orrok en van Johanna Margrita van Heurn. Getuigen als voren'. Te 's Hage is 7 Sept. 1731 f 30 betaald voor het begraven van Jan Christiaen Orrock.

A. 12. Pieter Orrock. Gedoopt te 's Hage 23 Aug. 1713 in de Groote kerk als zoon van Jeremias Orrock en van Johanna Margaretha van Heurn; get. Johan Joachim Winthuysen en Johanna Pyll.

Voor Pieter Orrock, oud 35 jaar, vervoert na Naeldwijk 1" tl. werd 30 Nov. 1748 f 30 impost betaald voor het begraven. Voor dit begraven verg. kol. 304 juncto 305.

Volgens het vermelde Geslaght-Register van de hand van mijn voorvader was hij provoost-generaal en stierf hij ongetrouwd.

25 Maart 1743 gaf de R. v. St. commissie voor Pieter Orrok tot kapitein in het regiment Schotten van Generaal Coljear (op acte der Staten van Holland en West-Friesland dd. 22 t.v.) [27]). Hoewel hij minstens behoorde tot de 3" generatie in de Nederlanden, was de familie zich haar Schotsche afkomst nog bewust. Komt voor op de St. v. 0. 1744 t/m. '48.

22 Sept. 1747 gaf de R. v. St. op acte van Z. Hoogheid dd. 20 t.v. commissie voor Pieter Orrok tot generael-provoost van het leger, welke plaats hij bekleedde sedert den 20"" [28]). Hij is dat derhalve slechts 14 maanden geweest.

A. 13. Andries Orrock. Gedoopt te 's Hage 12 Sept. 1714 in de Groote Kerk als zoon van Jeremias Orrok en van Johanna Margaretha van Heurn. Get" als bij No. 12.

8 Oct. 1741 ondertrouwd te 's Hage Andries Orrick, j.m., en Johanna Haans, j.d., byde geb. en won. alhier. Getrouwd 22 Oct. 1741 in de Scheveningsche kerk. Minstens 2 kinderen IV.

Zij is gedoopt in de R.K. kerk in de Oude Molstraat te 's Hage 24 Oct. 1720: Joanna, filia Adriani Haens et Cornelia Bogaerts. Susc. (ten doop gehouden door) Maria Bogaerts.

Andries Orrock volgde zijn vader in 1743 op als executeur van Pollio ; waarschijnlijk waren zijn oudere broeders toen allen overleden. In 1747 bij den doop van zijn aanstonds te vermelden zoon was Andries 0. naar Ned.-Indië. In 1762 woonde hij waarschijnlijk te Utrecht, in 1765 te Amsterdam (kol. 301 en 302).

IV. ***1. Margrita Oerk*** (sic). Gedoopt 30 Dec. 1742 in de Groote Kerk te 's Gravenhage als dochter van Andries en van Johanna Haans. Getuige Margrita Oerk. Deze meter moet geweest zijn òf de echtgenoote van 11. A. Joanna Margarita van Heurn, wier sterfdatum mij niet bekend is, dan wel hare dochter III. A. 5 Johanna Margareta Orrock, sedert 1740 gehuwd met mr. W. van der Does.

IV. 2. Johannes Govert *Oerrik,* gedoopt te 's Hage 4 Juni 1747 als zoon van Andries Oerrik en van Johanna Haans. Get. Angenita Haans en Angenita Keyling, de vader absent synde na Oost-indiën.

Door mij gevonden, nog niet in verband tot vorenstaanden fragment-stamboom gebrachte leden van de familie Orrock zijn :

A. William Orrock. Nam bij res. R. v. St. 22 Nov. 1618 de compagnie te voet over van Sir William Balfour, die 14 Nov. t.v. vaan No. 24 van den R. v. St. had ontvangen [29]); die vaan was een waarschijnlijk oorspronkelijke Schotsche vaan dragonders, later harquebusiers, opgericht 10 Aug. 1606 [30]), hetgeen de waarschijnlijkheid verhoogt, dat Orrock vermelde compagnie nog als ***Schot*** kreeg. Deed eed 24 Nov. 1618 [31]); heeft zijn compagnie, volgens de St. v. 0. sterk 120 voetknechten, nog blijkens res. R. v. St. 26 Juni 1621 [32]). Overleden zijnde 19

[25]) Tijdschrift West-Indië. 11, 36, 108 enz. Ned. Adelsboek 1914, blz. 168. Nieuw Biogr.. Woordenb. VIII, 342/3. Daar wordt Cr.'s 2e huwelijk abusievelijk gesteld op 1744 (drukfout),

[26]) Ned. Adelsboek, 1914, blz. 168.

[27]) R. v. St. No. 1538, blz. 99.

[28]) Idem, 203".

[29]) ten Raa en de Bas. 111, 156.

[30]) Idem. 11, 132.

[31]) R. v. St., 1928.

[32]) Idem, 39.

Oct. 1631 door Z. Exc. als kapitein vervangen door John Kirkpatrick, al wederom een Schot (commissie R. v. St. 24, eed 25 Oct. 1631").

B. William Orrock. Lieutenant van capt Douglas [34]). Door de St. v. H. aangesteld tot kapitein, doet 16 Feb. 1672 den eed op zijn commissie [35]). 28 Maart 1672 zijn compagnie compleet te 's Hertogenbosch; W. 0. krijgt last aldaar te blijven [36]).

Wijlen William Orrok als kapitein vervangen door Hendrik Keppelfox. Diens commissie St. G. cn eed 28 Sept. 1673. De compagnie behoorde hoogstwaarschijnlijk tot het regiment van kolonel Ritchard Caspar Hundebeecq [37]).

Daar tusschen de aanstellingen van *A.* en *B.* in den kapiteinsrang 44 jaren liggen, is de laatste waarschijnlijk de kleinzoon, tevens het petekind van den eerste. En als Schotten èn als militairen in dienst van onzen Staat behooren zij ongetwijfeld tot de hier behandelde familie.

C. Gedoopt in de Engelsche kerk te Middelburg 10 Nov. 1658 *Patrick Orreck,* zoon van Patrick en van Jannet Sinclair.

D. Jacobus Orrock. Eed op commissie als kapitein van een nieuwe compagnie in het regiment van kolonel Willem van Zoutelande op repartitie van Holland April 1701 ; was 3 April aangesteld als zoodanig door Prins Willem III [38]).

Omtrent hem mede onder den naam Orroick nog deze actes:

Jacobus Orrock. 20 Dec. 1715 aangesteld tot majoor in het regiment van den overleden kolonel Jacot, redert Boudewyn Willem van Zoutelande. Beëedigd 9 Maart 1716 [39]).

Jacob Orrock, aangesteld tot luitenant-kolonel van het regiment van kolonel van Zoutelancle in de plaats van Willem van Enschede, overleden. Commissie St. v. H. 15 Maart 1720. Commissie St. G. 18 d.a.v., beide eeden 18 Maart 1720 [40]). Na zijn dood werd hij per 14 Nov. 1727 vervangen als luitenant-kolonel van het regiment van Brigadier van Zoutelande cn als commandant van zijn compagnie daarin [41]). Komt voor op de St. v. 0. 1715 t/m. 1727.

Volgens het meermalen genoemde Geslagt-Register huwde Jacobus Orrock, Lieut.-kol., Maria Steffens. Zij hertrouwde Simon Bernardus Tyssot van Patot, die als haar weduwnaar 10 April 1736 hertrouwde.

Ware het niet, dat vermeld Register, blijkbaar bekend met zijn bestaan, tevens vermeldde, dat na doode van Johan Orrock 1 slechts één zoon Jeremias in 1697 nog in leven was (kol. 303), dan zou ik geneigd zijn dezen Jacobus te rangschikken als zoon van Johan tusschen mr. Jeremias (geb. ± 1672) en George Johan (geb. 1678), waartusschen alle ruimte is. Mr. Jeremias noemde dan zijn oudste 2 in leven gebleven zoons naar zijn vader en naar zijn eerstvolgenden eigen broer (kol. 306). Was hij een zoon van *B.* (kol. 309), ook in militairen dienst?

E. Jacobus Orrock. Vaandrig Orrock in het regiment Zoutelande heeft zich niet bij zijn regiment gevoegd volgens res. 20 Oct. 1715; wordt bij res. R. v. St. dd. 19 Feb. 1716 voor den krijgsraad gebracht [42]).

Jacobus Orrock, vaandrig onder de Villegas, tr. Breda(?) 13 Dec. 1722 Maria Elisabeth Swaefken; zij sterft als zijn weduwe 12 Jan. 1775, begr. 16 Jan. d.a.v. [43]) (Breda?).

[33]) Idem, 48 en 1928.
[34]) st. v. o., 1661.
[35]) R. v. St., 93 en 1928.
[36]) Idem, 93.
[37]) R. v. St., 1283, 1530, 1928.
[38]) R. v. St., 1328, 1928 en 1932.
[39]) R. v. St., No. 193.
[40]) Idem, No. 1537.
[41]) Idem, No. 1537 en 1929.
[42]) R. v. St., 193.
[43]) Navorscher. XXXI, 170.

Hij is zeer waarschijnlijk een zoon van D., die den zelfden naam droeg, in 1715 majoor werd, toen de zoon vaandrig was of werd; bovendien dienden beiden in het regiment van Zoutelande.

Wellicht had hij een dochter Isabella, geb. Gorinchem, die 2 April 1759 te Terheijden trouwde met Johan van Sypesteyn, weduwnaar, schepen te Breda, geb. te Sassenheim [43]).

F. Jan Arnoldus Orok. Gedoopt 12 Feb. 1690 te 's Hage in de Groote Kerk als zoon van Johannes Orok [sic] en van Rlgonda Lievejes. Get. Arnoldus Kloens en Helena Lievejes. De voornaam van den vader wijst naar de hiervóór behandelde familie. Overigens ook omtrent de ouders niets gevonden.

G. *Willemina Orrok.* Haar voornaam wijst in de richting van *A.* en *B.* 1 *Nov.* 1733 deden te 's Hage ondertrouw : „Jacob du Coeur, j.m. alhier en Willemina Orrok, weduwe van George Abercrombie [waarschijnlijk ook uit een Schotsch regiment [44])], beiden wonende alhier. In margine: „de bruyt bewyst haer een kindt [uit haar eerste huwelijk] ses gld. Op ordre van H.H. schepenen door clercq Nesken voor het bed getrouwt den 15 Nov. 1733".

Haar overlijden werd reeds 23 Nov. 1733 pro Deo te 's Gravenhage aangegeven. Gelet op den voornaam waarschijnlijk een dochter van *B.* en eerst gehuwd geweest met een Schotsch officier.

Tot slot van dit artikel kom ik terug tot mijn uitgangspunt: de leden van het geslacht Orrock, die executeur van Pollio waren. Hun lijstje, gegeven in kol. 302 ontleend aan de Utrechtsche „heerenboekjes", kan onmogelijk in allen deele juist zijn : Johan Orrock, provoost-generaal, overleed in 1697 en werd vrijwel onmiddellijk als zoodanig opgevolgd door zijn oudsten zoon mr. Jeremias kol. 305 en 306). Een *generaal provoost* Johan Orrock heeft er stellig niet bestaan t/m. 1718. Daar Mr. Jeremias 0. bij het overlijden van zijn vader omstreeks 27 jaar oud was (kol. 305), zal hij als oudste zoon toen zijn opgevolgd als executeur. Wellicht werd destijds de Fundatie niet zóó ordelijk en regelmatig beheerd — Mr. Muller's voorwoord wijst daarop — als thans, zoodat de namen der executeuren te Utrecht ternauwernood bekend waren en is men bij de eerste opname van Pollio in het Heerenboekje 1708 blijven afgaan op een zeer verouderde opgave van vóór 1698?

Nagenoeg uitgesloten moet het worden geacht, dat Johan Orrock, provoost-generaal, tevens executeur van Pollio, in 1697 overleden zijnde, is opgevolgd door zijn *jongeren* zoon 11. B. George Johan, toen nog slechts 19 jaar (kol. 306). Hij moet dan zijn afgetreden of overleden in 1717 en opgevolgd door zijn ouderen broeder Mr. Jeremias. Dan zou dus in de oudste Heerenboekjes alleen de toevoeging „provoost-generaal" onjuist zijn. De kleinzoon III. A. 2, Johan, bij het overlijden van den grootvader een kind, kan in dit verband geheel buiten beschouwing blijven.

De oorsprong van **het** Brabantsche geslacht **Bac,**

door H. J. A. VAN SON.

Volgens de Heraldieke Bibliotheek 1876, blz. 217 e.v. waren er in de Meyerij van 's-Hertogenbosch drie geslachten van dezen naam die de volgende wapens voerden:

1e. *In zwart drie gouden flesschen.* In de genealogie Bacx

[44]) Niet op de Haagsche fiches van het begraven. Niet bij ten Raa en de Bas. Dln. VI en VII (m.s. op het Krijgsgesch. Arch.). Niet op de fiches Kist op dat Archief **noch** op **die van Wakker** op De Ned. Leeuw.

van Herenthals, in Taxandria 1936, worden inplaats van flesschen, klokken of bellen genoemd en zou dit geslacht volgens een niet nader aangeduid oud handschrift in 1312 uit Zwitserland zijn gevlucht. De juistheid van deze genealogie wordt aangetoond sinds het begin der 16e eeuw uit de Bossche protocollen. De generaties voor circa 1500 zijn dus niet bewezen. De herkomst uit Zwitserland zal vermoedelijk wel op fantasie berusten.

2e. ***In zilver een golvende blauwe dwarsbalk, van boven vergezeld van twee roode*** *molenijzers*. Welke familie Bac dit wapen voerde is mij niet bekend.

3e. In ***zilver een*** rood ***schildhoofd beladen*** *met* ***een gaanden zilveren leeuw.*** Over dit geslacht treft men een genealogie aan in Herckenrode's Hesbaye blz. 687 e.v., die echter onjuist blijkt op vele plaatsen waar controle mogelijk is. Een goed gedocumenteerde genealogie van de hand van ons medelid Jhr. Mr. A. F. 0. van Sasse van Ysselt vindt men in Taxandria 1923 blz. 171 e.v. Deze berust op de gegevens van het Brabantsche Leenregister van den griffier van de leenkamer Strick, aanwezig in het Rijks Archief te 's-Hertogenbosch. Een onderzoek in de leenregisters te Brussel bracht echter meer aan het licht, zooals hierna zal blijken.

Behalve deze wapens, vindt men in Brabant nog de volgende:

4e. *Une fleur de lis accompagnée* en *chef à dextre de six* (3, 2, 1) *petites* ***feuilles de tilleul, non tigées et renversées.*** Dit wapen komt voor op het zegel van ***Willem Baec,*** uithangend aan charters van 1357 en 1358, waarin deze verklaart gelden te hebben ontvangen wegens diensten aan den Hertog van Brabant bewezen in den oorlog tegen Vlaanderen. Deze charters, aanwezig in het A. R. Archief te Brussel, zijn beschreven in Sceaux Armoriés door de Raadt en in Inventaire des Chartes et Cartulaires de Brabant door A. Verkooren. Zie in dezen inventaris de Nos. 1167, 1204, 1302, 1303, 1320, 1576 en 1800, waarbij in het randschrift dezer zegels de naam Bake wordt vermeld. In charter No. 1303, dat ik ter plaatse onderzocht, was deze naam er niet uit te lezen. De naam Bake kwam in het stuk ook niet voor. Wel leest men daarin: Ghesegelt met Willē baecs seghel. Waarom de samensteller van dezen inventaris de namen Bac, Baec, Baix etc. samenvat onder den naam Bake is niet duidelijk en sticht m.i. verwarring.

5e. Une *hure de sanglier et au chef chargé de trois faucilles,* voert volgens voornoemden inventaris der Brabantsche charters ***Jacobus dictus Bake,*** chancelier du Duc in 1339 en chanoine de Bruxelles in 1342; zie de Nos. 569, 605, 649, 665, 670, 675. Ook de Raadt noemt eenige charters op hem betrekking hebbende en plaatst achter zijn naam: (Zwijveke). Hier zal bedoeld zijn Zwijneke, want bij Verwijs en Verdam vindt men de verklaring van het middelnederl. woord baec, afgeleid van bach = rug (Engelsch back), oorspronkelijk het rugstuk van het varken ; ook wel het levende zwijn zelf. Dit sprekende wapen toont dus de beteekenis van den naam Baec (Bake) en Bac(k). Dat de naam afkomstig zou zijn van den oud-Germaanschen naam Bacco (zie Taxandria 1923 blz. 171) is met het voorgaande niet in strijd. Integendeel: de oud-Germaansche namen zullen veelal identiek geweest zijn met diernamen.

In hoeverre de personen, die deze verschillende wapens voerden, tot één geslacht hebben behoord, is zeker niet meer na te gaan. Wanneer wij echter de oudste bronnen, nl. charters (voor zoover beschreven) en de oudste Brabantsche leenregisters

raadplegen, zien wij, dat de naam Bac hoofdzakelijk voorkomt om en bij de lijn die wij van Westerloo over Turnhout noordwaarts kunnen trekken naar Tilburg; dat er verwantschap bestaat tusschen personen uit die streken; dat de leenregisters enkele fragment-genealogieën opleveren en ten slotte, dat verschillende van die familie-groepen het wapen met den gaanden eeuw voerden.

Reeds in 1197 en 1200 wordt een ***Walterus Back*** genoemd als getuige van den Hertog van Brabant; in 1197 bij het vredesverdrag met den Graaf van Gelre [1]), in 1200 bij een verdrag met den Graaf van Holland [2]) en een met den Graaf van Gelre aangaande de tol te Drie1 [3]) en bij een overeenkomst betreffende de kerk van Tiel [4]).

Omstreeks 40 jaar later treedt weder een *Walterus Bac* op, thans in de omgeving van de Abdij van Tongerloo. In 1234 nl. is *Walterus Bac, miles,* getuige van Arnoldus Heer van Wesemale, wanneer deze aan de kerk van de H. Maria te Tongerloo het recht geeft om te visschen in het water van Westerlee [5]). Wij treffen hem nog eens aan met zijn kinderen in een acte van 27 Mei 1244, waarbij de deken van het kapittel van Sint Salvator te Utrecht aan de Abdij van Tongerloo de tienden van Olen overdraagt, welke *Walterus miles* ***dictus Bak*** in leen had gehad en waarvan hij met zijn zoon ***Walterus*** en zijn dochter ***Gertrudis*** afstand heeft gedaan [6]).

Ongeveer in dien zelfden tijd, 24 Juni 1243, is een ***Arnoldus*** *Bac* getuige van Dirk Heer van Herlaar bij een transactie met de Abdij van Berne, welke te 's-Hertogenbosch wordt afgesloten [7]).

Na 1244 vernemen wij, voor zoover ik kon nagaan, niets meer, totdat in het begin der 14e eeuw meerdere personen met den naam Bac naar voren komen te Tilburg en in de omgeving van Tongerloo, zonder dat echter uit de voorhanden gegevens nog eenig genealogisch verband is op te maken. Dat het geslacht dan reeds vrij uitgebreid moet zijn, blijkt uit de toevoeging van plaatsnamen, die sommige leden, blijkbaar ter onderscheiding van elkander, achter hun namen voegden.

In mijn artikel over de geslachten van Broechoven in jaargang 1936 van dit Maandblad, noemde ik reeds ***Walterus*** *Bac* de ***Baescot,*** die in 1309 de antiqua bona de Broechoven aan zijn zoon *Willelmus* had overgedragen, waarna deze aan *Henricus* ***Bac de*** *Westilborch,* ten behoeve van den Abt van Tongerloo, een jaarlijksche rente uit de helft dier goederen overdraagt. De toevoeging de Baescot wijst op bezittingen in de buurtschap van dien naam in de gemeente Diessen. In de cijnsregisters van de Abdij van Tongerloo vindt men tot in de 16e eeuw(!), onder de cijnsen te Tilburg, steeds een post ten laste van Walterus Bac de Baescot.

Voornoemden ***Henricus*** *Bac* vinden wij terug in een Oisterwijksche schepenacte van 16 October 1310, waarin Gerardus dictus de Esghe verklaart verkocht te hebben aan *Henricus* ***dictus*** *Bac* ***de Westilborch,*** ten behoeve van de Abdij van Tongerloo, een rente van 7 mud rogge uit goederen te Westilborch en Riele [8]).

---

1) Verkooren, Brabantsche charters, charter No. **6.**
2) Idem, charter No. **7.**
3) Sloet, Oorkondenboek van Gelre en Zutfen, charter No. 397.
4) Idem, charter No. 396.
5) A. R. Archief te 's-Gravenhage, verzameling charters van het Klooster van de H. Maria te Tongerloo, charter gemerkt No. 53.
6) Vannerus, Inventaire des Archives de l'Abbaye de Tongerloo, blz. 3.
7) De Fremery, Oorkondenboek van Holland en Zeeland, supplement, blz. 55.
8) Vannerus, Inventaire des Archives de l'Abbaye de Saint-Michel à Anvers, blz. 1.

Uit beide voorgaande acten blijkt, dat *Henricus Bac de Westilborch* in zekere relatie staat tot de Abdij van Tongerloo. Deze verhouding wordt ons duidelijk, wanneer wij weten, dat *Huibrecht Back* abt was van die Abdij van 1309 tot 14 Augustus 1333, de datum van zijn overlijden. Hij heet geboortig van Tilburg en gesproten uit het edel geslacht der Berthouts [9]). Voor deze laatste bewering worden geen bewijzen gegeven. Uit Tilburg zal hij zeker wel afkomstig zijn, want in een acte van 7 Januari 1321 voor schepenen van Tongerloo, wordt de overdracht genoemd van een huis met landen etc. aan *Waltcrus dictus Bac de Westerle,* ten behoeve van *Heilewig* cn *Inghelberg van Tilborch,* zusters van den abt van Tongerloo [10]). Deze zusters vindt men vermeld als begijnen te Diest [11]).

Een andere *Huibrccht Bac, van Tilburg,* is in 1334 getuige bij een overeenkomst tusschen den Heer van Wezemaal en de genoemde abdij [12]).

Opvolger van den abt *Huibrecht Back* is *Walter Rak,* abt van 1333 tot zijn overleden op 21 Februari 1366 [13]). Hij wordt vermeld in een zevental charters van 1357 tot 1364. (Zie den reeds genoemden Inventaris der Brabantsche charters).

Volgens een schepenacte van Oisterwijk van 21 December 1338, verkocht *Mathias dictus Bac de Corvel* aan *Arnoldus dictus Berthout* twee windmolens te Westilborch uit de goederen der kinderen van *Waltcrus quondam dictus Bac de Bomael,* welke molens door genoemden *Walterus* waren gekocht van de Abdij van Tongerloo [14]). *Arnoldus dictus Bcrthout* zal wel de zelfde zijn als de onder 1 vermelde *Arnoldus Bcrthout Bac* in de hierna volgende genealogie Bac te Tilburg en Baerle. Aannemelijk is dat *Mathias Bac* hier optreedt als voogd van Walterus' kinderen en dus *Mathias* cn *Waltcrus* broeders zijn. *Mathias Bac van Corvel* (Corvel is een buurtschap van Tilburg), ontvanger te 's-Hertogenbosch in 1349, zegelt volgens de Raadt: plain, au chef chargé d'un lion Iéopardé. Mogelijk is deze *Mathias* dezelfde als *Mathias filius Ghiselberti Bacs,* wiens leen in het leenregister van 1312 fol. 82" wordt omschreven: de bonis quibusdam sitis apud Berkel. Que quidem bona acquisivit erga Walterum filium quondam Jacobi de Ghisen.

Een onderzoek in de oudste 5 leenregisters uit het Leenhof van Brabant, waarvan het le in druk is verschenen en in de oudste 3 „Comptes des reliefs des Fiefs" uit de Brabantsche Rekenkamer (de Nos. 17144—17146), welke alle aanwezig zijn in het Algemeen Rijks Archief te Brussel, bracht een viertal genealogische fragmenten. Deze genealogieën zullen, wat de Tilburgsche takken betreft, zeker ruimschoots kunnen worden aangevuld uit het rijke materiaal van de Bossche schepenprotocollen, die in 1368 beginnen. (Wordt vervolgd.)

De oudste generatiën van het geslacht Tonckens,

door Mr. W. Lunsingh Tonckens.

1.

In het voorjaar van 1935 verscheen van de hand van den Leidschen Hoogleeraar in het Oud-Vaderlandsch Recht, Professor Mr. A. S. de Blécourt: „Oldambt en Ommelanden",

[9]) Fr. Waltman van Spilbeeck, Geschiedenis van de Abdij van Tongerloo, blz. 90.
[10]) A. R. Archief te 's-Gravenhage, verzameling als in noot 5, charter No. 41.
[11]) Geschiedenis Abdij van Tongerloo, blz. 90.
[12]) Idem, blz. 92.
[13]) Idem, blz. 93-95.
[14]) Vannerus, Inventaire des Archives de l'Abbaye de Saint-Michel à Anvers, blz. 2.

Rechtshistorische Opstellen met Bijlagen. Zij, die in het Oldambt en de Ommelanden belang stellen, moeten den bekwamen schrijver dankbaar zijn, dat hij zijn omvangrijk werk voor hen, wier aantal gering is, heeft geschreven. Al moge in dit boek genealogie slechts incidenteel aan de orde komen, er worden talrijke onderwerpen in behandeld, welke van gewicht zijn voor den genealoog, die bij zijn onderzoek in het Oldambt en de Ommelanden is beland. Ik verwijs daaromtrent naar het boek, hetwelk ik in het vervolg als 0. en 0. zal aanduiden.

Professor de Blécourt maakt ten aanzien van het eerst Oldambtster, later Drentsche, geslacht Tonckens enkele vergissingen, van welke er althans één mij van genoegzaam belang voorkomt voor rectificatie.

Dat de „vaste" geslachtsnaam *Tonckens* een halve eeuw vroeger werd aangenomen dan Blécourt schrijft (blz. 78), zal ik passeeren, omdat het niet veel terzake doet wanneer dit is geschied. Van genealogisch standpunt beschouwd is, naar ik hoop te kunnen aantoonen, wél van gewicht, dat Blécourt op blz. 78 ten onrechte beweert, dat de naam Tonko veel voorkomt in het eerst Oldambtster, later Drentsche, geslacht Tonckens, hetwelk ik verder het geslacht Tonckens zal noemen. Ik zal terwille der duidelijkheid van voornamen en geslachtsnamen spreken, hoezeer dit anachronistisch klinkt in de 16e eeuw, welk tijdperk in mijn betoog in hoofdzaak wordt bedoeld.

In het geslacht Tonckens komen de namen Tonko of Toncko of Toncke *nooit* voor. De geslachtsnaam Tonckens is patronymicum van den voornaam *Tonckert* en niet van de voornamen Tonko of Toncko of Toncke. Terwijl Tonko en Toncko en Toncke moeten worden beschouwd als één en dezelfde voornaam, is Tonckert een geheel andere voornaam, anders van klank en wellicht anders van oorsprong. In de 16e en 17e eeuwsche Oldambtster akten ontmoet men herhaaldelijk de voornamen Tonko, Toncko en Toncke, doch slechts zeer zelden den voornaam Tonckert.

In de 16e eeuw komt de geslachtsnaam Tonckens, in het algemeen genomen, dus niet beperkt tot het eerst Oldambtster, daarna Drentsche, geslacht Tonckens, veel voor (zie de Bijlagen van 0. en 0.). Die geslachtsnaam is nu eens patronymicum van Tonko, Toncko of Toncke, dan weer van Tonckert. Ik meen, dat daarbij aan volkomen verschillende geslachten moet worden gedacht. Voor zooverre de geslachtsnaam Tonckens patronymicum blijkt te zijn van den voornaam Tonckert, is er uit hoofde der zeldzaamheid van dien voornaam Tonckert aanleiding aan één en hetzelfde geslacht en wel aan het eerst Oldambtster, daarna Drentsche, geslacht Tonckens te denken. Ik zal de oudste generatiën van dat geslacht bespreken, men zal zien, dat de voornaam Tonckert daarbij telkens voor den dag komt. Ik zal mij zooveel mogelijk tot verwijzing naar 0. en 0. beperken. Waar ik mij op archiefstukken beroep, bevinden deze zich, tenzij anders is vermeld, op het Rijksarchief te Groningen.

11.

I. *Tonckert Frericks* of *Tonckhart Fredericks* was in 1509 kerkvoogd, waarschijnlijk president-kerkvoogd, te Beerta. Hij was gehuwd met *Nanna (0.* en 0. Bijlagen 28 en 103). Hij moet, blijkens het geboortejaar van zijn zoon Hayo, vóór 1470 zijn geboren.

II. *Hayo Tonckens* werd plm. 1487 geboren, hij werd in 1567 als getuige gehoord, hij was toen 80 jaren oud, woonde te Beerta en was „huismeester" op Ulsda. (Oud-Archief Groningen No. 712. V.v. St. d. 82 (28) — Stadsarchief Inv. 712 portef. 3). Zijn naam werd op verschillende wijzen ge-

schreven, doch duidelijk als „Hayo Tonckens" in een vonnis van den Ambtman der beide Oldambten dd. 25 Juni 1564 (folio 379) (Gemeentearchief van Groningen, voorloopige inventaris 1103 portef. 18). Terstond zal blijken, dat Hayo Tonckens de vader was van Tammo Hayo Tonckens, onder 111 genoemd. Daar Tammo Hayo Tonckens, naar evenzeer terstond zal blijken, een kleinzoon was van Tonckert Frericks, hierboven genoemd, moet Hayo Tonckens een zoon zijn geweest van Tonckert Frericks. De geslachtsnaam van Hayo Tonckens is dus een patronymicum van Tonckert.

111 *Tammo* (of *Tamme*) *Hayo* (of *Haye*) *Tonckens* werd pl.m. 1527 geboren, hij werd evenals Hayo Tonckens als getuige gehoord en was toen (in 1567) 40 jaren oud. Hij was 1 Mei 1572 gevolmachtigde van het kerspel Beerta. (Archieven van het Vierkarspelen en het Bellingwolder Zijlvest, later Vijfkarspelen Zijlvest. Inventaris No. 2). Hij leefde nog in 1573 (Register Feith, geschreven vervolg, 1573 No. 86). Hij woonde te Beerta (0. en 0. Bijlagen 100b en 131a, b en c). Hij werd gewoonlijk Tammo (Tamme) Hayo (Haye) Tonckens genoemd (0. en 0. Bijlagen 62, 97 en 98), doch ook Tammo (Tamme) Hayo (Haye) Tonckers (0. en 0. Bijlagen 66 en 104), Tamme Hay*ens* Tonckens (0. en 0. Bijlage 100B) en Tamme Hayens (0. en 0. Bijlage 100E). Uit die namen, in onderling verband beschouwd, blijkt, dat zijn vader moet hebben geheeten: Hayo Tonckens, wiens geslachtsnaam Tonckens een patronymicum moet zijn geweest van Tonckert, omdat anders de naamsvorming Tammo (Tamme) Hayo (Haye) Tonckers (0. en 0. Bijlagen 66 en 104) niet zoude kunnen worden verklaard. Daar een tweede Hayo Tonckens in het in aanmerking komende tijdperk niet wordt gevonden, mag worden aangenomen, dat Tammo Hayo Tonckens een zoon was van Hayo Tonckens, hierboven onder 11 vermeld.

Men noemde Tammo Hayo Tonckens derhalve niet alleen Tammo (Tamme) Hayens (dus Tammo zoon van Hayo, doch — blijkbaar ter onderscheiding van een anderen Tammo Hayens — ook Tammo Hay*ens* Tonckens, hetgeen beteekende: Tammo, zoon van 1-Iayo Tonckens. Naamsvorming als Tammo Hayo Tonckens kwam meer voor (0. en 0. Bijlage 131C: Tammo Hayo Bunncns). Blijkens 0. en 0. (Bijlage 103) was hij een kleinzoon van Tonckert Frericks. De mogelijkheid bestaat, dat hij door zijn moeder, wier naam niet blijkt, een kleinzoon was van Tonckert Frericks, doch met deze mogelijkheid behoeft geen rekening te worden gehouden, omdat de geslachtsnaam van zijn vader, Hayo Tonckens, blijkens hetgeen hierboven is opgemerkt, moet worden geacht patronymicum te zijn van den voornaam Tonckert, zoodnt Hayo Tonckens een zoon moet zijn geweest van iemand, wiens voornaam Tonckert was, waaruit volgt, dat Tammo Hayo Tonckens *door zijn vader* een kleinzoon was van Tonckert Frericks.

Tammo Hayo Tonckens was in eersten echt gehuwd met *Bylcke* (of *Bylcka*) *Wigbolts* (*0.* en 0. Bijlage 97 in verband met Bijlage 100B).

IV. *Tonckert Tammens* had een zoon genaamd Haijgo Tonckertz, wiens huwelijkscontract voorkomt in eene akte van 7 Januari 1613 in het Winschoter protocol (Rechterl. Arch. V d.d. 1). Aangenomen mag dus worden, dat Haijgo vóór 1593 en zijn vader Tonckert Tammens vóór 1573 is geboren. Tonckert Tammens leefde nog op 2 Februari 1629 (Rechterl. Arch. V d.d. 3) en was overleden op 17 September 1631 (Rechterl. Arch. V d.d. 3). Hij woonde te Winschoten en was op 20 December 1621 ouderling aldaar (Rechterl. Xrch. V d.d. 2). In December 1932 heb ik de Kerkboeken van Beerta op het Algemeen Rijksarchief te 's Gravenhage kunnen naslaan, waarbij mij bleek, dat Tonckert Tammens in 1596 te Beerta kan hebben gewoond. Beerta grenst aan Winschoten.

Eene akte, houdende, dat Tonckert Tammens een zoon was van Tammo Hayo Tonckens, is tot dusverre niet gevonden. Het stelselmatig zoeken er naar is een onbegonnen werk, omdat in het Oldambt en de Ommelanden akten voor eene andere dan de plaatselijke autoriteit konden worden opgemaakt, zooclat alle protocollen van alle rechtstoelen en van alle pastores en kerkvoogden, die recht van zegelen hadden, in de geheele provincie in aanmerking komen (0. en 0. blz. 316). Hierbij komt, dat in het onderhavige tijdperk volgens De Blécourt de *origineele* akten aan den belanghebbende werden ter hand gesteld (0. en 0. blz. 244), zooclat die akten, indien bewaard gebleven, in alle mogelijke hoeken en gaten kunnen zijn terecht gekomen. Vooralsnog kan dus alleen door „vermoedens" worden bewezen, dat Tonckert Tammens een zoon was van Tammo Hayo Tonckens. Hetgeen in het privaatrecht geoorloofd is (art. 1959 B.W.), moet dat ook in de genealogie zijn.

Welke zijn die „vermoedens"?

A. Daar in het Oldambt in de 16e eeuw de ovcrgrootc meerderheid der geslachtsnamen patronymica waren, mag worden aangenomen, dat Tonckert Tammens een zoon was van een vader, die den voornaam Tammo voerde. Voorts mag worden aangenomen, dat Tonckcrt Tammens zijn voornaam aan een zijner ascendenten ontleende, gelijk gebruikelijk was. Al moge nu de voornaam Tammo algemeen zijn geweest, hier staat tegenover, dat de voornaam Tonckert zeer zeldzaam was. Reeds op den enkelen grond van den naam Tonckert Tammens, in verband met hetgeen omtrent de namen Tammo Hayo Tonckens, Hayo Tonckens en Tonckert Frericks is opgemerkt, ligt het voor de hand, dat Tonckert Tammens een zoon was van Tammo Hayo Tonckens, een kleinzoon van Hayo Tonckens en een achterkleinzoon van Tonckert Frericks.

B. Luppo en Eggo, zonen van Tonckert Tammens, werden nu eens Tonckers, dan weer Tonckens genoemd (akten van 17 September 1631 en 23 Februari 1632 Rechterl. Arch. V d.d. 3). Hetzelfde verschijnsel hebben wij bij Tammo Hayo Tonckens gezien (Haijgo, de oudste zoon van Tonckert Tammens, werd Tonckertu genoemd, zie hierboven). Bij andere geslachten Tonckens dan het eerst Oldambtster, daarna Drentsche, geslacht Tonckens, dus bij die geslachten Tonckens, waarvan de geslachtsnaam patronymicum is van Tonko, Toncko of Toncke, komt die *r* in den geslachtsnaam nooit voor.

C. De voornaam Haijgo, welken voornaam Tonckert Tammens aan zijn oudsten zoon gaf (zie hierboven), is dezelfde als de voornaam Hayo van Hayo Tonckens, hierboven onder II genoemd, welke voornaam Hayo ook in den naam van Tammo Hayo Tonckens voorkomt. Deze voornaam kwam veel voor, dus de bewijskracht der identiteit van die voornamen is gering, doch hier staat tegenover, dat Tonckert Tammens den zeer zclzaam voorliomcnden voornaam Bijlecke gaf aan een zijner dochters (zie voormelde akten van 17 September

1631 en 23 Februari 1632), welke voornaam identiek is met den voornaam Bijlcke van de hierboven genoemde echtgenoote van Tammo Hayo Tonckens.

D. Blécourt zegt (0. en 0. blz. 78) van het geslacht Tonckens dat zijn „sedes fortunarum zeker van het eind der 15e .... tot het midden der 17e eeuw in Beerta en omgeving was". Het staat vast, dat zoowel Tammo Hayo Tonckens als Tonckert Tammens in die streek onroerende goederen bezaten. Dit blijkt uit de Bijlagen van 0. en 0. en uit de door mij geciteerde akten uit de Rechterlijke Archieven.

E. Zoowel omtrent Tammo Hayo Tonckens als omtrent Tonckert Tammens bestaan vele akten, doch noch in deze akten, noch in andere akten, is iets te vinden, dat er op zou kunnen wijzen, dat een ander dan Tammo Hayo Tonckens de vader van Tonckert Tammens zoude kunnen zijn geweest: Ik vernam dit van professor De Blécourt, die waarschijnlijk meer Oldambtster akten heeft gezien dan iemand anders en daarbij op de thans besproken filiatie heeft gelet. Ook anderen kwamen, zij het bij beperkter onderzoek, tot die conclusie.

Onder alle voormelde omstandigheden kan als bewezen worden beschouwd, dat Tonckert Tammens een zoon was van Tammo Hayo Tonckens [1]).

V. Ds. *Eggo Tonckens* leefde van 1601 of 1602 tot 1665. In de hierboven vermelde akte van 23 Februari 1632 staat, dat hij een zoon was van Tonckert Tammens. Zie verder Nederland's Patriciaat 1913.

III.

Blécourt noemt (0. en 0. blz. 78 en 79) een aantal geslachten, van welke hij „niet onwaarschijnlijk" acht, dat zij van Oldambtster hoofdelingen af stammen. Hij argumenteert dit voornamelijk ten aanzien van het geslacht Tonckens. Een onderzoek in de archieven der bisdommen Munster en Osnabrück zal omtrent deze afstamming wellicht uitsluitsel kunnen geven (0. en 0. blz. 82 en 83).

Fragment-genealogie van het Utrechtsche geslacht van Grjethuysen,

door Mr. A. HAGA.

Dit geslacht, afkomstig uit de stad Utrecht, moet wel onderscheiden worden van het gelijknamige geslacht. dat uit Rhenen en Wageningen afkomstig is [1]) en eveneens van het geslacht, dat korten tijd te Harderwijk en Zutphen bloeide [2]). Verwantschap tusschen deze geslachten *is* tot nu tenminste niet aangetoond. Beide laatstgenoemde geslachten hebben bovendien een verschillend wapen, terwijl dat van het hier behandelde niet bekend is.

Over dit Utrechtsche geslacht heb ik een tiental jaren geleden gegevens verzameld, maar de uitgebreidheid, die het in de 19de eeuw kreeg. maakte het voor mij niet doenlijk, een volledige genealogie samen te stellen. Toch kan het wellicht zijn

[1]) Met alle waardeering voor de scherpzinnigheid, waarmede de geachte inzender zijne argumenten bijeenbracht vóór de afstamming van *Tonckert Tammens* (IV) uit *Tammo Hayo Tonckens* (111), waarvan wij de mogelijkheid niet in twijfel wenschen te trekken, meenen wij toch dat deze filiatie op grond van bovenstaande „vermoedens" vooralsnog niet als „bewezen" mag worden aangemerkt. — Red.

[1]) Zie over dit geslacht Vorsterman van Oyen, Stam- en Wapenboek 1, 342 en Ned. Patriciaat 1912.

[2]) Zie over dit geslacht N. L. LV, kol. 166, 2% en dit nummer kol. 323.

nut hebben, de verkregen gegevens te publiceeren, opdat anderen daarop kunnen voortbouwen.

Evenals het Rhenensch-Wageningsch geslacht heeft ook de hier te behandelen familie in de 19de eeuw een groot aantal predikanten [3]) opgeleverd, die telkens van standplaats wisselden, waardoor de samenstelling eener volledige genealogie een moeizame taak wordt. Daarom zijn bij alle predikanten de standplaatsen vermeld en het jaar, waarin zij aldaar hun intrede hebben gedaan. De gegevens uit de 19de eeuw zijn dan ook meerendeels aan gedrukte bronnen ontleend, aangevuld met gegevens, die ik van een lid der familie ontving en met enkele gegevens, die ik elders, meerendeels in de gemeente Wymbritseradeel, toevallig tegenkwam. Door de toevoeging o.a. zij men ons gewaarschuwd, dat uit het betreffende huwelijk vermoedelijk meerdere kinderen zijn geboren.

De oudste vier generaties zijn, eveneens een tiental jaren geleden, voor mij geheel opgespoord door den heer H. W. M. J. Nieuwenkamp te Doorn, waarvoor hem bij dezen nogmaals dank worde gebracht. Een wapen van dit geslacht is mij, zooals gezegd, niet bekend en mogelijk heeft het, als zijnde blijkbaar van eenvoudige origine, oudtijds ook geen wapen gevoerd. Voor mededeelingen van het tegendeel houd ik mij echter ten zeerste aanbevolen.

I. *Steven van Grjethuysen,* geboren omstreeks 1630, vermoedelijk doopsgezind, liet zich met zijn zoon *Jacobus* 2 Juli 1670 in de Domkerk te Utrecht doopen en was gehuwd met een dochter van *Wouter van Groenendael.* Zij woonde 1670 in de Twijstraat.

Uit dit huwelijk o.a. :

II. *Jacobus van Grjethuysen, op* lateren leeftijd gedoopt in de Domkerk te Utrecht 2 Juli 1670, huwt te Utrecht in de Catharijnekerk 3 Mei 1681 *Geertruit Knoop,* d.v. *Daniel Willems Knoop* en *Lysbeth Jacobs.*

Uit dit huwelijk o.a:

III. *Adrianus van Grjethuysen,* ged. Utrecht [Domkerk) 17 November 1693, huwt te Utrecht (Catharijnekerk) 4 Juni 1720 *Maria van Cronenburg(h),* ged. (R.K.) te Utrecht (kerk Dorstigehert-steeg) 3 Nov. 1700, d. v. *Johannes van Cronenburg(h) en Barbara Piron.*

Uit dit huwelijk 0.3. :

1. *Jacobus van Grjethuysen,* ged. Utrecht (Buurkerk) 31 Augustus 1738.
2. *Hendrik,* volgt IV.

IV. *Hendrik van Grjethuysen,* ged. Utrecht (Domkerk) 2 September 1739, huwde aldaar 30 Augustus 1768 *Mechteld Schricder.* Vermoedelijk zijn de ouders van *Hendrik* jong gestorven en is hij identiek met „Hendrik van Griethuysen, gereformeerd, een koperslager, opgevoed in dezer stadskinderhuis", die blijkens het poorterboek 5 April 1763 het burgerrecht verkrijgt.

Uit dit huwelijk :

1. *Anthonie,* volgt V.
2. *Maria,* ged. Utrecht (Geertekerk) 1 Maart 1772.
3. *Jncobn,* ged. Utrecht (Domkerk) 25 Mei 1774.
4. *Jacobus,* ged. Utrecht (Domkerk) 25 Juni 1777.

3) De Bie en Loosjes, Biograph. Woordenb. der Protest. Godgeleerden in Nederland, noemen een zestal predikanten *van Grjethuysen op,* maar de mededeeling, dat dit zestal tot een en dezelfde familie behoort, heeft geen enkelen grond en is tot nu toe onbewezen. De twee eerstgenoemden behooren tot het hier behandelde geslacht, terwijl de vier anderen tot de Rhenensch-Wageningsche familie behooren.

5. *Hendrika,* ged. Utrecht (Domkerk) 18 November 1779.
6. *Ida,* ged. Utrecht (Domkerk) 16 November 1781.
7. *Jacobus,* ged. Utrecht (Domkerk) 10 Februari 1788.

V. *Anthonie* van *Griethuysen,* ged. Utrecht (Domkerk) 14 Mei 1769, overleden te Utrecht 9 Augustus 1811, huwt te Utrecht 7 Mei 1805 met *Johanna de Wit,* ged. Utrecht (Jacobi-kerk) 24 Januari 1773, overleden na 1825, d. v. *Bernardus de Wit* en *Hendrika vaan drr Vlis.* Zij hertrouwt met *Barend Mellink Post,* kleermaker, ged. Utrecht (Domkerk) 25 Januari 1782, z. v. *Gerardus Post en Geertruy Harmsen.*

Uit dit huwelijk o.a. :

VI. Ds. *Hendrik van Gricthuyscn,* geb. 17 en ged. Utrecht (Domkerk) 23 Juli 1806, overleden te Sneek 11 October 1892, huwt te Utrecht 7 Sept. 1825 *Jannctjc Albertjc Verkerk,* ged. Utrecht 10 Maart 1805, d. v. *Arie Verkerk* en *Pieternella Kwint.*

Hendrik van *Griethuysen* werd 17 Dec. 1823 als theol. stud. ingeschreven te Utrecht en was achtereenvolgens predikant te Kortenhoef (1829), Putten (1835), Nunspeet (1844), IJlst (1846), Huizen (1858), Poortvliet (1859), Losdorp (1863), Nieuwe Tonge (1864), Oudega en Sandfirclen (1868), Schoonrewoerd (1873) en Oudega en Sandfirden (1878), waar hij 1 Januari 1886 zijn emeritaat kreeg. Men zie over hem verder de Bie en Loosjes, Biogr. Woordenb. III, 346.

Uit zijn huwelijk sproten 9 zonen, waarvan 8 theologie studeerden en één landbouwer werd.

1. Ds. *Antoni* van *Grietlruysen,* geb. te Utrecht 17 Januari 1826, werd 21 Mei 1844 als theol. stud. te Utrecht ingeschreven en was achtereenvolgens predikant te St. Johannesga en Delfstrahuizen (1851), Gaast en Ferwoude (1853) en Hylaard (1854), alwaar hij 5 September 1855 overleed. Zie over hem verder de Bie en Loosjes, Biogr. Woordenb. 111, 345.

   Uit zijn huwelijk met.. ..:

   a. Ds. *Hendrik van Griethuysen,* geb. 1852 te St. Johannesga, overleden na 1906, huwde 1" vóór 1886 met *E. Honig, 2"* te Oosterwolde 9 Juni 1892 met C. van *Woerden,* wed" *P. H. C. Heitinga.*

      Hendrik van Griethuysen werd 24 Sept. 1870 als theol. stud. te Utrecht ingeschreven en was achtereenvolgens predikant te Schaarsbergen (1876), Burgwerd (1879), Oosterwolde (1891) en Delft (1900—1907).

2. Ds. *Barend Mellink Post van Griethuysen,* geb. te Kortenhoef 13 Febr. 1831, overleden te Fijnaart 5 Augustus 1895, huwde 1" 5 April 1858 *Hiske Tibcrius Buringa,* geb. te Bozum, d. v. *Tiberius Baukcs Buringa* en *Yke Folkerts de Groot* ; 2° *Hendrika ten Oever,* geb. Hoogeveen 17 Augustus 1845, overl. Fijnaart 16 Maart 1895, d. v. *Warner ten Oever* en *Jacoba Aleida Esselbruggc.* Hij was achtereenvolgens predikant te Paesens (1858), Hollandsche Veld (1864), Warns (1869), Streef kerk (1872), Lopik (1876) en Fijnaart (1879).

   Uit zijn huwelijk (o.a.) :

   a. Ds. Mr. *W. van Gricthuysen,* geb. 30 October 1868 te Hollandscheveld, predikant te Domburg (1894), vertrok het volgend jaar naar N. 0. Indië, predikant te Semarang (1895), Tandjong Pinang (1897), Makassar (1900), Fort de Kock (1903), werd na zijn terugkeer predikant te den Helder (1906), vertrok

   twee jaar later weer naar de Oost, predikant te Bandjermassin 1908, Soerabaja (1910) en Semarang (1912), keerde daarop naar Nederland terug, studeerde vervolgens in de rechten en is thans griffier van het gerechtshof te 's Gravenhage. Hij huwde te Hellevoetsluis 23 Augustus 1894 *Henriette Catharine Dey,* d. v. *Jean Louis Gedron Dey* en *Anna Leendertz.*

3. Ds. *Hendrik van Gricthuyscn,* geb. te Kortenhoef 5 Juli 1833. werd 15 Sept. 1851 als theol. stud. te Utrecht ingeschreven. Dat hij als Hervormd predikant is opgetreden, is mij niet gebleken. Gedurende vele jaren was hij landbouwer. Op 7 October 1891 werd hij echter als proponent bij het Hersteld Evangelisch Luthersch kerkgenootschap toegelaten en hij was van 1892-1902 Luthersch predikant te Enkhuizen, waar hij 17 Juni 1908 overleed. (Zie Loosjes, Naamlijst van Luthersche predikanten, den Haag, 1925). Hij was gehuwd met *Trijntje Kooiman.*

4. Ds. *Pieter Johannes van Gricthuysen,* **geh.** te Putten 11 Augustus 1835, overleden te Appingedam 30 Augustus 1898, werd 22 April 1855 als theol. stud. te Utrecht ingeschreven en was achtereenvolgens predikant te Paesens (1865), Gerkesklooster (Jan.-Oct. 1868), Gaastmeer en Nieuwenhuizen (1868), Noordeloos (1871), Losdorp (1873), legde 1892 zijn bediening neer, doch nam 1893 een beroep aan naar Weiwercl (Gr.), vervolgens naar Opwierda (1897) en overleed te Appingadam 30 Augustus 1898. Hij was gehuwd met *Trijntjc Wiersma.*

   Uit dit huwelijk o.a. :

   a. *Margarctha Jannetje, geb.* Gaastmeer 19 Maart 1869.
   b. *Hendrik,* geb. Gaastmeer 22 Juni 1871, werd 8 October. 1893 te Groningen als student in de letteren ingeschreven.

5. Ds. *Arnold van Griethuysen,* geb. te Putten 1838, werd 22 April 1855 als theol. stud. te Utrecht ingeschreven en' was achtereenvolgens predikant te Ierseke (1865), Oud-Alblas (1868), Overschie (1873) en Oppenhuizen (1881), alwaar hij 1 Juni 1894 overleed. Hij was gehuwd met *Isabella Margaretha Elisabeth van Rijssel.*

   Uit dit huwelijk o.a. :

   a. *Jannetje Albertje van Griethuysen,* geb. te Ierseke c. 1866, overleden te Oppenhuizen 6 Febr. 1894, huwt Wijmbritseradeel 25 April 1889 *Anthonie van Dijk,* onderwijzer, geb. te Overschie c. 1863, woont 1894 te Nieuwerkerk a/d. IJssel, z. v. *Pieter van Dijk* en *Hermina* Maria van *Spronsen.*
   b. *Johanna Corncliu van Griethuysen,* geb. te Ierseke c. 1868, huwt Wymbritseradeel 15 Nov. 1890 *Ekke Zijlstra,* geb. Oppenhuizen c. 1870, z. v. *Jentje Zijlstra,* landbouwer, en *Hotske de Jager.*
   c. *Everdina Cornelia van Griethuysen,* geb. Oud-Albias c. 1872, overleden te Poortvliet 22 Augustus 1894.
   d. *Isabella Margaretha Elisabeth van Griethuysen,* geb. Oppenhuizen 12 Sept. 1884.

6. *Johan van Griethuyscn,* landbouwer, geboren te Putten 10 Maart 1841, overleden te Nieuwe Tonge 24 Februari 1919, huwde *Nceltjc Grootenboer,* geb. te Nieuwe Tonge 27 December 1839, overleden aldaar 29 December 1911.

7. Ds. *Willem van Griethuysen,* **geh. te** Putten 2 September 1843, overleden te Moerkapelle 5 October 1883, huwde Wymbritseradeel 19 Mei 1870 *Lolkje Kramer,*

geb. te Oudega 19 Mei 1850, d. v. *Bauke Mellius Kramer,* broodbakker, en *Hylkje Sipkes Buma.* Hij werd 24 Juli 1861 als theol. stud. te Leiden ingeschreven en was achtereenvolgens predikant te Molenaarsgraaf (1871), Goudriaan (1876), Aalburg (1877) en Moerkapelle (1883).

Uit dit huwelijk o.a. :

a. *Hendrik,* geb. Oudega 26 April 1870, erkend bij het huwelijk zijner ouders en overleden te Oudega 5 September 1870.

b. *Hendrik,* geb. te Oudega 6 Juli 1871.

8. Ds. *Karel Eduard van Grielhuysen,* geb. te Nunspeet 22 Maart 1846, overleden te Apeldoorn 5 Mei 1923, werd 12 Juni 1865 als theol. stud. te Leiden ingeschreven en was achtereenvolgens predikant te Schraard (1871), Noordeloos (1873), Zijdeveld (1874), Haarlemmermeer (1877), Wageningen (1879), Sneek (1882), Monster (1890), Kethel (1893) en Giessendam (1899), waar hij 1 Juni 1911 zijn emeritaat kreeg. Hij huwde 1" *Doutje Dijkstra,* 2" *Maria Visser,* 3" *Sophia Maria Roosdorp,* geb. te Hoofddorp 13 November 1859, overleden te Apeldoorn 24 December 1921.

Uit dit huwelijk o.a. :

a. *Karel Eduard,* geb. te Sneek 29 Juli 1882.

9. *Albert van Grielhuysen, geh.* te IJlst 12 November 1851, werd 23 September 1871 te Leiden als theol. stud. ingeschreven, doch overleed reeds het volgend jaar te Schraard op 9 April 1872.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Nederland en Lippe.

Omstreeks den dag van de verschijning van dit maandblad zal het juist 700 jaren geleden zijn, dat *Bernhard van Lippe* eene belangrijke overeenkomst hielp tot stand brengen betreffende thans tot Nederlandsch gebied behoorende goederen. Van Spaen schonk ons deze oorkonde van 1 Sept. 1237 in zijne Oordeelkundige Inleiding tot de Historie van Gelderland (Deel 11, Codex Diplomaticus, n°. 32, blz. 66-68) en de hoofdzaak daarvan nam Sloet onder N". 597 in zijn Geldersch Oorkondenboek over.

Het oorspronkelijk charter raadpleegden wij in het Staatsarchief te Munster [1]; de tekst daarvan is door Seibertz [2] juist weergegeven en wordt hier door ons gevolgd.

Het betreft eene erfdeeling in den huize Cuyk tusschen Godfried graaf van Arnsberg en Coenraad graaf van Rietberg, welke te Arnsberg plaats vond. De laatste zou de goederen in Cuyk en Malsen verkrijgen met hetzelfde recht, dat zijn vader bezat. Deze overeenkomst werd bezegeld zoowel door die twee graven als door de vier nobiles Hendrik, proost van St. Severinus in Keulen [3], zijnde deze de gewezen graaf van Battenberg en als geestelijke frater Werner van Wisentvulde geheeten, Hendrik graaf van Sayn, Bernhard van Lippe en Bertoldus van Buren, die persoonlijk aanwezig waren. Ridder Bernhard van Lippe was vergezeld van twee zijner ministerialen, Achilles, rechter, en Alradus, drost van Lippe.

Van de zes zegels is alleen overgebleven het ietwat geschonden zegel van Godfried van Arnsberg met den adelaar met wijd uitgespreide vleugels.

J. DE GROOT.

[1]) Repertorium 361[1], Herzogthum Westfalen, Landes-Archiv, Orig. N". 3.

[2]) Urk.Buch Herzogthum Westfalen, 1 (1839), N". 209.

[3]) Vgl. over hem Knipping, Regesten Erzbist. Köln, 111, 1, N". 874 d.d. 8 Aug. 1236.

Baron de Ruyter.

De titel van Hertog was aan den admiraal *Michiel Adriaansz. de Ruyter* verleend door den Spaanschen koning Karel 11. In het wapen van De Ruyter, hem in 1660 door den Deenschen koning Frederik III geschonken, zijnde een in vieren gedeeld schild, 1 in rood een zilveren kruis ; 2 in blauw een geharnast ridder, de sabel zwaaiend en op een galoppeerend paard gezeten, alles van zilver; 3 in blauw een geheel opgetuigd linieschip, zeilend op eene zee, alles van zilver; 4 in rood een linksgericht kanon op zijn afuit, waaronder 3 kogels, 2 en 1, alles van goud; als helmteeken een uitkomende geharnaste ridder met een sabel in den gebogen opgeheven arm (niet: een geharnaste ruiter, zooals Prof. Blok in zijn De Ruyter-biographie vermeldt [1])), werd nu, op een rood hartschild, een goud-gekroonden zilveren leeuw geplaatst [2]) en het helmteeken vervangen door een hertogskroon.

De erfelijk gestelde hertogstitel had na den dood van den admiraal, 29 April 1676, over te gaan op diens eenig overlevenden zoon Jonker *Engel de Ruyter;* doch deze, den titel van Hertog voor ons land minder geschikt achtend, verzocht hem te mogen veranderen in dien van Baron, waartoe hij bij koninklijk schrijven van 4 Nov. 1678 (berustend in het Rijksarchief, den Haag) verlof kreeg. Ongehuwd gebleven stierf Engel de Ruyter 27 Febr. 1683 zonder nakomelingen.

Men leest in Vorsterman van Oyen's „Voor- en nageslacht van De Ruyter" (1907), dat de titel van Baron nu in *Maart* van dat jaar 1683 overging op De Ruyter's kleinzoon, den tweeden zoon uit het huwelijk van *Cornelia,* De Ruyter's oudste dochter, met den kapitein *Johan de Witte, Michiel ds Witte.* Andere schrijvers, o.a. De Balbian Verster in Verslag Scheepvaartmuseum, 1925, hebben dit zoo overgenomen. Maar uit papieren, in het bezit van een nazaat van De Ruyter, waarvan ik inzage had, blijkt mij, dat dit onjuist is.

Het ligt trouwens voor de hand, dat de titel-overdracht op Michiel de Witte, geen rechtstreekschen afstammeling van De Ruyter in mannelijke linie en bovendien jonger dan zijn broeder *Cornelis de Witte,* ook al was hij De Ruyter's naamgenoot, niet zonder formaliteiten kon geschieden, die eenigen tijd vereischten. Ten eerste moest worden bevestigd, dat Michiel de Witte inderdaad een wettige afstammeling van den admiraal was, wat bij notarieele acte van 25 Augustus 1683 werd vastgesteld, vervolgens moest deze verklaring, met het verzoek, naar Madrid worden opgezonden en ten slotte had men af te wachten of de Spaansche koning met de titel-overdracht, waaraan een jaargeld van 2000 ducaten verbonden was, accoord ging. In de genoemde papieren vond ik een brief van 28 October, waarin de Hollandsche gezant te Madrid, Franciscus van Schoonenbergh, de toestemming van den koning meldde, volgens een den 23sten van die maand door hem ontvangen schrijven van den „condestable van Castillie", waarna Michiel de Witte zich voortaan *Michiel de Witte* Baron *de Ruyter* mocht noemen.

Lang is dit echter niet geweest, waarschijnlijk heeft Michiel de Witte niet eens van deze toestemming kennis gehad, want de 21-jarige, als luitenant ter zee in 's lands dienst op de vloot, kwam reeds den 13den November, samen met zijn vader Johan de Witte, om het leven bij een storm ter hoogte van Kamperduin, waarbij zijn schip „Woerden" verging. De aangespoelde lijken van vader en zoon werden den 24sten November in den

[1]) Zie o.a. de afbeelding van het wapen op De Ruyter's portret door Karel Dujardin.

[2]) Volgens Rietstap A. G. — Brandt spreekt echter van een *rooden* leeuw in het hartschild.

grafkelder van De Ruyter in de Nieuwe Kerk te Amsterdam bijgezet.

De baronnen-titel, met het daaraan verbonden jaargeld, ging nu, bij schrijven van 21 April 1684 uit Madrid, over op Michiel's eenigen, ouderen broeder Mr. Cornelis de *Witte,* die, naar ik in genoemde papieren vond, in 1682 te Orléans had gestudeerd. Doch evenals Engel de Ruyter moest deze eenige malen te Madrid, blijkens bewaard gebleven brieven, de uitbetaling van het jaargeld, die op zich wachten liet, reclameeren.

Na den dood van Cornelis *de Witte* Baron de *Ruyter* — hij liet zich, blijkens aan hem gerichte brieven, die ik inzag, enkel Baron de Ruyter noemen —, 4 Mei 1689 ongehuwd overleden, werd de titel niet meer vergeven. **CONSTANT VAN WESSEM.**

Van Griethuysen.

(LV, 166, 167, 286).

Ter aanvulling van de door Mr. A. Haga in het vorige nummer gepubliceerde gegevens over bovengenoemd geslacht diene het volgende :

1. *Hendrik van Griethuysen* huwde *Helleken van Cracouw.*

11. Dr. *Sybert van Griethuysen,* ged. **te** Rotterdam 10 Juni 1644, ingeschr. als student te Harderwijk 15 April 1663, 17 Oct. 1666, ontvanger der convoyen en licenten en burgemeester te Harderwijk, overl. aldaar vóór 30 Sept. 1727, huwde te Arnhem 11 April 1675 (o. 20 Mrt.) : *Magdalena ten Hove,* dr. van Melchior *ten Hove,* burgemeester te Nijmegen, en *Henrica Ingenhagen,* geb. denkelijk te Nijmegen, maar er niet in de doopboeken voorkomende, overl. te Harderwijk nà Febr. 1717, maar vóór haar man.

Uit dit huweljik 8 kinderen:

1. *Melchior Willem,* die volgt 111.
2. *Helena Maria,* doop onbekend, overl. te Harderwijk vóór 24 Dec. 1727, ongehuwd. Zij maakt 20 Dec. 1727 haar testament (Rec. Harderwijk 1711-23, fol. 253) en is vier dagen later overleden (idem, fol. 253 v".).
3. *Hendrik David,* ged. te Harderwijk 24 Dec. 1682, jong overl.
4. *Hendrik David,* ged. te Harderwijk 2 Mrt. 1684, jong overl.
5. *Henrica Madelon,* ged. te Harderwijk 19 Sept. 1686, jong overl.
6. *Anna Syberfa,* ged. te Harderwijk 19 Sept. 1686, jong overl.
7. *Hendrik David,* ged. **te** Harderwijk 18 Dec. 1687, jong overl.
8. Henrica *Madelon,* ged. **te** Harderwijk 1 Jan. 1692, jong overl.

Het erfhuis van w. de Heer Oudburgemeester *Sybert van Griethuysen* en zijn huisvrouw Juff^r^. *Magdelon ten Hove;* erfgenamen de Heer *Melchior Willem van Griethuysen* en Juff^r^. *Helena Maria van Griethuysen, 30* Sept. 1727 (Rec. Harderwijk 1711-23, fol. 247 v").

111. Dr. *Melchior Willem van Griethuysen,* ged. te Arnhem 28 Aug. 1678, ingeschr. als student te Harderwijk 16 Mei 1695, 9 Juli 1703, 23 Oct. 1704, burger van Harderwijk 3 Febr. 1712, waardijn van de provinciale munt te Harderwijk, begr. aldaar 2 Mrt. 1757, huwde 1". te Harderwijk 22 April 1716 (o. 5 April) : *Helena Sophia Focanus,* dr. van *Rutger Focanus,* burgemeester te Harderwijk, en *Antonetta Schrassert,* geb. *24,* ged. te Harderwijk 26 Mrt. 1682, overleden aldaar 18 Juni 1718. Hij huwde 2". te Barneveld 14 Febr. 1725 (o. te Harderwijk 14, te Barneveld 25 Jan., van Harderwijk naar Barneveld geatt. 28 Jan., huw. v.w. 25 Jan.) : *Henrica Agnes van Dompseler,* dr. van *Johan van Dompseler* en *Egberta ten Holthe,* ged. te Barneveld 4 Sept. 1701, overl. na 26 Nov. 1768.

Dr. *Melchior Willem van Griethuysen* en *Henrica Agnes van Dompseler* tucht. elkaar 3 April 1753 (Rec. Harderwijk 1733-54, fo. 369 v".), geregistreerd 10 Mrt. 1757 (idem 1754-65, fol. 78). Het magescheid tusschen de weduwe en haar beide kinderen, d.d. Nijmegen 8 Mrt. 1765 geregistreerd 29 Mrt. 1768 (Rec. Harderwijk 1765-76, fol. 97); zij verblijft 26 Nov. 1768 te Arnhem (idem, fol. 123), maar is er niet overleden.

Uit het tweede huwelijk 2 kinderen:

1. *Syberta Magdalena,* ged. te Harderwijk 4 Aug. 1726, lidmaat te Ommen met haar tweeden echtgenoot 1781, overl. 21, uitgevoerd van Zwolle naar Barneveld 28, begr. aldaar 29 Jan. 1784, huwde 1" te Harderwijk 18 Dec. 1742 (o. 2 Dec., huw. v.w. 30 Nov.): *Stephanus Bogaard,* zn. van *Steven Bogaard* en *Catharina Immerseel, ged.* te Amsterdam in de Rem. Kerk 27 Mei 1717, ingeschr. als student te Harderwijk 14 Mei 1740, 11 April 1742, begr. aldaar 25 Juli 1744. Zij huwde 2" te Zutphen 9 Aug. 1746 (o. aldaar en te Harderwijk 24 Juli) : Mr. *Jan Willem Schomaker,* zn. van Mr. *Joost Schomaker en Margaretha* **van** *Bayen,* geb. 17, ged. te Zutphen 20 Aug. 1727, ingeschr. als student te Harderwijk 15 Sept. 1745, 19 Mei 1746, kolonel in Pruissischen dienst, overl. vóór 30 Mei 1789.

   Mr. *Jan Willem Schomaker* behoudt zijn grootburgerrecht van Zutphen, voornemens zich te Kampen te vestigen bij Res. van 23 Jan. 1755. Hij verblijft 28 Nov. 1767 te Cleve (Proth. Barneveld, 1762-88, fol. 50) en wordt lidmaat te Ommen 1781, komende van Muiden en wonende op de Arendshorst in de buurschap Varsen aldaar. Hij koopt 9 Mei 1749 de Zutphensche wahre No. 24, die na zijn dood 30 Mei 1789 wederom verkocht wordt.
2. *Jan Hendrik,* die volgt IV.

IV. Mr. *Jan Hendrik van Griethuysen,* ged. te Harderwijk 27 Dec. 1729, ingeschr. als student te Harderwijk 7 Juli 1745, 24 Juni 1748, grootburger van Zutphen 1 Mrt. 1751, overrentmeester 1 Mrt. 1755, kerkmeester der St. Walburgskerk en provisor van het 0. en N. Gasthuis aldaar 22 Jan. 1757, Pruissisch geheim- en commercieraad en erfelijk commissaris en directeur der loterij in de landen van Cleve, Meurs en de Mark, overl. in Suriname, huwde te Zutphen 11 Juni 1751 (o. aldaar en te Harderwijk 23 Mei, naar Zutphen geatt. 6 Juni) : *Johanna Gesina Schomaker,* dr. van Mr. *Joost Schomaker* en *Margaretha* **van** *Bayen,* geb. 15, ged. te Zutphen 18 Mrt. 1729, overl. onbekend.

Hij koopt 29 Oct. 1756 de Zutphensche wahre No. 22, die na zijn dood vererft op zijn oudsten zoon *Melchior Willem.* Hij behoudt zijn grootburgerrecht, voornemens zich te Cleve te vestigen, benoemd door den koning van Pruissen in bovenstaande ambten, bij Res. van 22 Juni 1764 en verblijft 28 Nov. 1767 in het Ambt van Maas- en Waal (Proth. Barneveld, 1762-88, fol. 50).

Uit dit huwelijk 7 kinderen:

1. *Melchior Willem,* ged. te Zutphen 9 Mrt. 1752, vaandrig in 't reg. van Oyen (= van Hardenbroek) 15 Mrt. 1768, luit.-adjudant 17 Juni 1773, kapitein 17 Juni 1778, overl. vóór 28 Febr. 1781.

   Hij erft de wahre No. 22, die na zijn dood 28 Febr. 1781 wederom verkocht wordt en o. te Ede 14 Febr.

1772 : *Wijnanda Agatha Cornelia Suermondt,* dr. van *Gerard Dirk Suermondt* en *Lamberta van Haestenburg, ged.* te Ede 10 Dec. 1752; de bruid wordt innocent en de proclamaties gestuit.

2. *Joost Bartlcold,* ged. te Zutphen 18 Mei 1753, begr. aldaar in de Nieuwstadskerk 25 Juli 1757.
3. *Johanna Egberta Everharda,* ged. te Zutphen 10 Mei 1754, lidmaat te Ommen 1780, met att. van Zutphen.
4. *Margaretha,* ged. te Zutphen 24 Sept. 1755, lidmaat te Ommen 1780, met att. van Zutphen.
5. *Wilhelma Henrica Agnes,* ged. te Zutphen 15 Juni 1757, lidmaat te Ommen 1780, met att. van Zutphen, overl. te Zutphen 10 Febr. 1830, ongehuwd.
6. *Joost Barthold,* ged. te Zutphen 11 Juni 1758, secretaris van Suriname.
7. *Syberta Johanna Magdalena,* ged. te Zutphen 20 Nov. 1759, van wie verder niets bekend is.

H. H. RÖELL.

Hendrik van Griethuysen, door Mr. Haga sub I vermelcl, huwde, als j.m. van Buren, aldaar 2 Aug. 1635 (of 1636) met *Hilleken van Cracau,* j.d. van Wageningen.

Het doopboek van Buren begint in 1619, zoodat zijn doop niet te vinden is. Ongetwijfeld was hij de zoon van *Dirck Hendricksz. van Gr.,* glazenmaker te Buren, die in 1608 een huis in de Peperstraat aldaar kocht, welk huis op 7 Juni 1699 door de erfgenamen van *Helena van Cracau,* weduwe van *Hendrik van Gr.,* verkocht werd. *Dirck* werd te Buren op 17 Juni 1655 in graf No. 18 begraven, zijn vrouw *Anna van Oscl op 16* November 1657.

Een dochter van Dirck, dus zuster van Hendrik, was *Sibylla van Gr., geb.* te Buren in 1621, die aldaar 1 Juli 1638 huwde met den apotheker *Upke Hermansz.* (*Wytzema*) uit Ferwerd. en later gehuwd was met *Reinier van Groenevelt,* als wiens weduwe zij in 1693 te Veenendaal woonde. Zij overleed in 1699.

Over haar, bekend als dichteres, verscheen in 1936 een biographie van de hand van Ds. E. Sypercla, getiteld: „Sibylle van Griethuysen en haar Damster jaren" (Appingedam, 1936), met portret. Uit dit geschrift blijkt ook, dat de ouders van *Sibylle en Hendrik* doopsgezind waren, en dat hun vader vermoedelijk uit Kollum afkomstig was.

VAN SCHILFGAARDE.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Arkel (van), (LV, 288). Van deze familie, die ik bijna altijd met den naam *van Erckel* (*Erkel*) vond en wier wapen is „in zilver een roode barensteel (soms met 4, soms met 5 hangers), boven in het schild geplaatst, en een effen blauw hartschild", zijn mij de volgende leden bekend: *Cornelis van Erkel,* advocaat, burgemeester en ontvanger van Hulst- en Hulster Ambacht, getrouwd met *Anna van Steenberch Johansdr., geboren* 28/8 1631 en overleden 11/12 1668, waarbij 1°. *Anna van E.,* getrouwd met *Pieter de Beaufort,* Ontvanger van Hulster ambacht, 2°. *Barbara van E.,* getrouwd met den Luitenant Kolonel *Cornelis* van *der Does,* en 3°. *Wilhelmina van E., getrouwd* met den Kapitein *Jacob Rhijnhart van Uijterwijk van Heemse.*

Aldus wordt dit vermeld in eene M. S. genealogie van Steenberch, doch in een M. S. Wapenboek van Job Martin de Lange wordt als de vrouw van den Luitenant Kolonel *Cornelis van der Dors* aangegeven *Anna van Erckcl* met hare kwartieren *van Erckel en van de Poll* aan vaders-, *Steenbergen* en van *Wouw* aan moederszijde.

De lakafdruk van C. *van Erckel,* 1699 te "s-Gravenhage, vertoont een gevierendeeld wapen met dit van Erckel-wapen in 1 en 4 en dat van van de Poll met den dwarsbalk en 3 ruiten in de kwartieren 2 en 3.

Van eenige relatie met de oude *Arkel's* zal hier wel geen sprake zijn.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Koller (Kolder). (LV, 292). Het eenige, mij bekende, wapen *Köhler* vond ik op de lakafdrukken van *Johannes Köhler,* 1/10 1791 toeziender van de Houtvesterij van Holland tusschen 's-Gravenhage en Zorgvliet en tusschen 's-Gravenhage en Loosduinen met een traktement van f 200, wonende bij de Scheveningse Brugge, en van *J. Köhler,* 25/6 1795 te 's-Gravenhage, wonende in de buurt Noordeinde-Veenestraat.

Beide lakafdrukken vertoonen volkomen hetzelfde wapen nl. „3 hertenkoppen met hals, vergezeld beneden rechts van de hoofdletter J., beneden links van de hoofdletter K." en bevinden zich in het archief van de Houtvesterij van Holland en in de Biljetten van inschrijving op de Haagsche geldnegotiatie van 1795.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Pcsser van Velsen, (LV, 293). Op 4 Juli 1672 werd te Bodegraven aan Prins Willem III het Stadhouderschap aangeboden, dat bij het Eeuwig Edict afgezworen was. Tot de leden, die met deze missie belast waren, behoorde ook een Heer *Pesser,* afgevaardigde voor de stad Rotterdam. Mijns inziens kan de bedoelde penning op deze gebeurtenis betrekking hebben. Behoorde de Heer Pesser ook tot die personen die op vrij willekeurige wijze uit de stadsregeeringen werden geremoveerd, dan is ook het randschrift begrijpelijk, indien men leest: .... *gelijk* een verrader verdient.

Heemstede. D.J. M. A. BRAAKENBURG VAN BACKUM.

Pesser van Velsen, (LV, 293). Ter voorkoming van misverstand acht ik het gewenscht mede te deelen, dat die kruisvormige strik in de manen van Pesser's leeuw niet bestaat en dat de leeuw in het wapen *Pcsser* en *Pesser van Velsen* op den schouder beladen is met een heel gewoon schuinkruisje.

Arnhem. R. T. MUSCIIART.

Veen (van). (LV, 293). *Maria Willemina Kniphorst, geb. 24* Juni 1817 Meppel, gest. aldaar 3 Nov. 1854, tr. Meppel 23 Aug. 1843 *Cornelis van Veen Nicolaasz.,* geb. aldaar 3 Oct. 1815, gest. Groningen 14 Jan. 1869.

Naar de voornamen *Cornelis* en *Nicolaas* te oordeelen zullen tot dezelfde familie behoord hebben:

Nicolaas van Veen, tr. *Johanna Hagen.* Hun zoon *Cornelis,* ged. Meppel 19 Sept. 1753, tr. Yhorst (procl. Meppel 2 April 1775) *Dina Alcida Oosting,* geb. op den Hof in de Wijk 13 Nov. en ged. Yhorst 21 Nov. 1751, dochter van Dr. *Rudolf Oosting* en *Hester Pastoor.* Het echtpaar van Veen-Oosting woonde van 1775 tot 1783 te Zwolle; te Meppel lieten zij o.a. twee zoons *Nicolaas* doopen, *een* op *28* April 1784 en een op 27 Dec. 1789. Vermoedelijk werd de eerste 17 Mei 1784 te Meppel verluid.

Cornelis Floriszn. van Veen uit Amsterdam, geb. 1652, verluid Meppel 25 Juni 1702, tr. *Annetie Haeck,* verluid Meppel 20 Juli 1718. (Zie verder LV, 259). Zijn moeder *Trijntje* (*Krijntje*) *Pieters* kwam in 1689 mede uit Amsterdam naar Meppel, waar zij 2 Juli 1691 verluid werd. Uit dit huwelijk behalve de jong overledenen, drie kinderen:

1. Dina *van Veen,* begraven Meppel 19 Mei 1762, tr. aldaar 28 Juli 1703 ***Jan ten** Wolde,* ged. Meppel 20 Juni 1683, brouwer, ette uit Dieverdingspil 1725'40, overluid Meppel 23 Dec. 1739, zn. van *Meeuwes Janszn. **ten** Wolde* en *Hilligje Claesdr.*
2. ***Nicolaas van Veen,*** tr. ***Anna Asschenberg,*** samen vermeld 3 Mrt. 1750 met hun kinderen *Cornelis,* ***Jan*** (te Amsterdam), ***Nicolaas*** (te Meppel) en Johanna (gehuwd met ***Evert** Hartgers).* Hiervan zijn ***Cornelis, Jan*** en ***Nicolaas*** gedoopt te Meppel respectievelijk op 17 April 1712, 23 April 1719 en 7 Februari 1723.
3. ***Hendrick Haack van Veen,*** ged. Meppel 14 Nov. 1694 (peet was zijn oom Hendrick Haack), burgemeester van Meppel, kwam in 1719 met zijn vrouw ***Eva Ververs*** uit Amsterdam te Meppel. Hij liet nadien vier dochters te Meppel doopen.

N. G. L. M.

Veen (van). (LV, 293). Ons medelid de Heer Hartman heeft mij destijds medegedeeld, dat hij in het Rijksarchief te Assen in eene Collectie lakafdrukken gevonden had den lakafdruk van C. van ***Veen,*** in 1796 hoofdcollecteur te Meppel, en dat deze afdruk als wapen vertoonde eenen voetboog en dito boog als helmteeken.

Volkomen hetzelfde wapen werd door mij gevonden op meerdere lakafdrukken van ***Nicolaas van Veen,*** van 1770 tot 1806 notaris te Amsterdam, in de Boedelpapieren van de Amsterdamsche Weeskamer laden 562, 630 en 748.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Vinck (de). (LV, 294). Omtrent dezen naam is mij alleen bekend, dat ***J. van der Vinck*** in 1727 lid van het St. Lucasgilde te Middelburg was en als wapen voerde 3 gouden vinken in rood veld.

Ik kan hieraan nog toevoegen, dat ik voor het jaar 1700 nog wel degelijk den naam de ***Ronde*** voor deze Betuwsche familie vond en wel ***Adriaan de Ronde,*** in 1668 Secretaris van Beusichem, en ***Dirk de Ronde,*** in 1685, 90, 91 en 99 Secretaris van Beusichem en Zoelmond. Beiden voerden het bekende wapen met den leeuw.

Arnhem. R. T. MUSCHART.

Wely (van). (LV, 176, 263). Dat de familie *van Wely,* door mij bedoeld, dezelfde is als die waartoe behoorde Anna van *Wely,* gehuwd met ***Kiliaen van Rensselaer,*** zooals door den heer Muschart wordt vermoed, moge uit het volgende blijken.

Johan van** Wely Johansz* tr. ***Elisabeth van Leeuwen, dr. van *Herman van **Leeuwen thoe** Maurick* en ***Petronelta** van Achoven (Navorscher **40**: **240**).*

*Adriana **van Ackervelde** Gerritsdr,* wed. van *Herman **van Leeuwen*** (diens tweede vrouw ?) koopt samen met haar schoonzoon Johan van Wely in 1531 een erfpacht. Op de achterzijde van dezen koopbrief leest men eene door Richard van Rensselaer onderteekende verklaring dat die erfpacht aan hem en andere erfgenamen van zijn zal. oom Jan van Wely 11 April 1696 was afgelost. Mede-onderteekenaar was Leonora van Rensselaer. (Heraldieke Biblioth. 1879 : 183). Deze beide van Rensselaers waren kinderen van Kiliaen van R. en Anna van Wely.

Van dit echtpaar ***van** Wely-van **Leeuwen*** stammen dus wel af :

1. ***Jan van** Wely* tr. *Geertruid **van Bylaer,*** dr. van *Wynandt **van B.*** uit Barneveld.

Hadden de volgende kinderen:

IIa. ***Jan van** Wely **de Jonge*** van Barneveld, aanget. Amsterdam 1597, 2 Jan., oud 28 j., geass. met ***Jan van Weely*** zijn vader, met ***Leonora** Haukins (Hawkins),* van Antwerpen, oud 28 j., geass. met Anna Wilkins, haar moeder.

Zij was een dochter van ***Thomas Hawkins*** en *Anna Willekens.*

Hun dochter ***Anna van** Wely* tr. 1627 ***Kiliaen van Rensselaer.***

Aanget. Amsterdam 1627, 18 Nov. Kiliaen van Rensselaer, van Hasselt, wedr. van Hillegont van Bylaer, met Anna van Weelen. van Amsterdam, oud 26 jaren, geass. met Leonora Haekens, haar moeder.

Een andere dochter was ***Leonora van** Wely,* welke ***Johannes** Gommaerts* huwde ***(Wapenheraut*** IX: 213).

b. ***Willem van** Wely,* ondertr. Amsterdam 8 Dec. 1608, geass. met Jan van Wely, zijn broeder en Wolphaert van Bijlaer, zijn oom, met ***Maria van** Valckenburgh,* van Antwerpen, 28 jaar, won. Warmoesstraat,, geass. met moeder Elisabeth Michiels en zwager Marcus de Vogelaer.

Hij was dus een zwager van ***Jacob Cats.***

c. ***Theodora van** Wely,* van Wijk-bij-Duurstede, oud 25 jaren, geass. met Geertruid van Bylaer, haar moeder en Jan van Wely, haar broeder, aanget. Amsterdam 1613, 2 Maart met *Jacques l'Hermite* de Jonge, van Antwerpen, geass. met Jacques l'Hermite, zijn vader (den beroemden admiraal).

d. ***Pieter znn** Wely,* was op de vloot van l'Hermite en stierf in 1623 op de tocht. (Valentijn).

Verdere aanvullingen gezocht, vooral aansluiting met het echtpaar van Wely-van Leeuwen, en voorouders van deze.

U.S.A. WILLIAM J. HOFFMAN.

Weyer (Weier). (LV, 295). De geachte vrager veronderstelt, dat de door Elias in zijn vroedschap van Amsterdam genoemde ***Willem Weyer,*** in 1685 voornaam zijdehandelaar en koopman op Italië te Amsterdam, dezelfde zal zijn als de door hem genoemde *Wilhelm Weyer,* in 1688 neef van ***Leonhard** Weyer.*

Nu vond ik in 1643 *Wilhelm Weier* als koopman te Amsterdam, die evenals ***Willem** Weier,* in 1688 te Amsterdam, als wapen voerde eenen zwaan, zwemmende op water met 2 verticaal geplaatste visschen met de koppen omslaag tusschen een vlucht als helmteeken. Precies ditzelfde wapen nu voerde ook ***Martin** Weyer,* in 1752 notaris te Amsterdam, volgens den lakafdruk op zijn' brief in het Gemeente-Archief Enkhuizen.

Indien dus mijn *Wilhelm **(Willem)** Weier* dezelfde is als de door Elias genoemde, dan behoorde de notaris ***Martin Weycr*** ook tot deze familie.

Arnhem R. T. MUSCHART.

Onbekend wapen. In het Rijks-Archief te Middelburg bevindt zich een stempel, waarop het volgende wapen: een gekroonde jachthoorn, helmteeken : de jachthoorn. Midden 18e eeuw. Rococostijl. Kan iemand dit wapen terecht brengen ?

's-Gravenhage. STEENKAMP.

INHOUD 1937, No. 9.

† Henri Obreen, door W. J. J. C. Bijleveld. — Bestuursberichten. — Het Schotsche geslacht Orrock hier te lande, door W. E. van Dam van Isselt. — De oorsprong van het Brabantsche geslacht Bac, door H. J. A. van Son. — De oudste generaties van het geslacht Tonckens, door Mr. W. Lunsingh Tonckens. — Fragment-genealogie van het Utrechtsche geslacht van Griethuysen, door Mr. A. Haga. — Korte mededeelingen : Nederland en Lippe ; Baron de Ruyter ; Van Griethuysen. — Vragen en antwoorden : Arkel (van); Koller (Kohler); Pesser van Velsen ; Veen (van); Vinck (de) ; Wely (van) ; Weyer (Weier). — Onbekend wapen.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 10. **LV° Jaargang.** **October 1937.**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Dr. C. Drossaart van Dusseldorp, te Hoorn, sedert 1926 gewoon lid van het Genootschap.

Tot lid zijn benoemd:

Prof. Dr. S. P. ENGELBRECHT . . . . ***Pretoria** (Transvaal).*
Hoogleeraar in de kerkgeschiedenis. *Lisdoganlaan 164.*

F. B. J. GIPS . . . . . Wassenaar.
Hertelaan 1.

H. 'S GRAEUWEN . . . . . ***Hoenderloo.***
Stichting Hoenderloo.

Mr. H. HARDENBERG . . . . . ***Maastricht.***
Chartermeester b/h Rijksarchief in Limburg. *Wilhelminasingel 32.*

J. H. A. HOELEN . . . . . *Bussum.*
Arts . *Brinklaan 124.*

Ir. J. G. VAN KUYK . . . . . ***Rijen (N. By.).***
Directeur v/d. Ericsson Telefoon Mij.

M. Gravin VAN LIMBURG STIRUM, geb. DE BLOCQ VAN SCHELTINGA . . . . . ***Oranjewoud (Fr.).***
Huize Oranjewoud.

S. J. GRAAT VAN LIMBURG STIRUM . . . . . *Olst.*
Huize Spijkerbosch.

Jhr. H. M. VAN LOON . . . . . ***Luren (N.-H.).***
Huize Zevenend.

W. THIERMANN . . . . . *Uelzen (Hannover).*
Rechtsauwalt und Notar.

G. F. Baron VAN TILL . . . . . ***Ede.***
Generaal-Majoor b. d. *Bennekomscheweg 3.*

Adreswijzigingen.

Ir. P. BINKHORST VAN OUDCARSPEL . . . . . ***Utrecht.***
Korte Nieuwstraat 16.

J. TH. BOELEN . . . . . ***Amsterdam Z.***
von Eeghenstraat 68.

M. R. H. CALMEYER . . . . . *Berlin-Wilmersdorf.*
Duisburgerstrasse 2 III.

W. HENKES . . . . . ***Wassenaar***
Groot Hoefijzerlaan 81.

Jhr. Mr. K. J. M. HUYDECOPER . . . . . ***Dordrecht.***
Wolwevershaven 18.

Mr. A. F. VAN LAKERVELD . . . . . ***'s-Gravenhage.***
Breitnerlaan 70.

Jhr. F. VAN KEIGERSBERG VERSLUYS . . . . *'s-Gravenhage.*
p/a. N.V. Slavenburgs Bank, Parkstraat 28.

Mr. H. WALLER . . . . . ***Bilthoven.***
Van Dijklaan 11.

Statutenwijziging.

Ter uitvoering van het besluit van de Buitengewone Algemeene Vergadering van 8 Mei j.l., wordt aan de leden, die met het oog op de Statutenwijziging, welke, aan de hand van de voorstellen van Mr. N. G. van Taack Tra Kranen e.a., door de hiertoe ingestelde Commissie zal worden voorbereid, eventueel eigen voorstellen zouden wenschen in te dienen, verzocht deze, nauwkeurig geformuleerd, vóór 1 November a.s. aan het Bestuur te doen toekomen, dat dan voor doorzending derzelve aan de Commissie zal zorgdragen.

Het Genootschap is in ruil getreden met:

Volksbund der Deutschen Sippenkundlichen Vereine, Schiffbauerdamm 26, Berlin N.W. 7. Tijdschrift: Familie, Sippe, Volk.

Verein für Heimatkunde und Heimatschutz im Siegerland samt Nachbargebieten. (Secretaris Dr. Hans Kruse, Martin Lutherstrasse 1, Siegen). Tijdschrift: *Siegerland.*

De Excursie naar Nassau,

Het verslag van de excursie van het Genootschap naar het Nassausche land zal eerst in het volgend nummer kunnen worden opgenomen.

Het geslacht (de) Pesters te Maastricht

door J. PHILIPPENS.

Het is eene verre van gemakkelijke taak, het samenstellen eener genealogische studie over eene oude Maastrichtsche familie. En onder „oude familie" verstaan wij hier, van een geslacht welk reeds vóór den aanvang der 17" eeuw binnen deze plaats gevestigd was. De moeielijkheden welke daarbij worden ondervonden zijn van verschillenden aard.

Eene der voornaamste hier te Maastricht, en welke we op de eerste plaats moeten noemen, is wel de méér dan gebrekkige toestand waarin de inventarisatie zich bevindt der oude Maastrichtsche archivalia, zoowel van civielen als van kerkelijken aard, welke we ten Rijksarchieve aldaar aantreffen en voor eene dergelijke studie benoodigd.

Eerst in den laatsten tijd, gebrek aan ter zake deskundig onderlegd personeel deed zich tot voor héél kort scherp voelen, worden door Dr. G. Panhuysen, waarnemend Rijksarchivaris, sympathieke pogingen gedaan om in dezen onhoudbaren toestand verbetering te brengen, daarin bijgestaan door den Heer J. M. van de Venne, hoofdcommies bij bedoeld archief. De achterstand van bijna eene halve eeuw op inventarisatiegebied kan evenwel niet in enkele maanden worden ingehaald!

Vervolgens: het oude Maastricht is dubbel moeielijk. De stad had twee Heeren: de Prins-bisschop van Luik en de Hertog van Brabant (wiens plaats sedert 1632 door de Staten-Generaal der Vereenigde Provinciën te 's-Gravenhage werd ingenomen). Gevolg van dit niet eenvoudig politiek statuut: van alles twee serieën, goederen (gicht-) registers van de Luiksche schepenen, dito's van de Brabantsche ; gerechtsregisters eveneens van de beide hoven, enz., enz.

Maar alsof dit alles nog niet voldoende was, hield men aldaar ook nog het graafschap van den Vroenhof er op na, welk aan de Westzijde van Maastricht zijn gebied uitstrekte en dit zelfs voor een niet gering deel intra muros dezer plaats bezat. Het is dan ook uitgesloten voor het samenstellen eener studie over een Maastrichtsch onderwerp, de gichtregisters van bedoelden Vroenhof niet te raadplegen !

Binnen de stad, waar de kinderen de moederlijke nationaliteit, hetzij Luiksch of Brabantsch, volgden, bestonden buiten de magistraat, die indivies uit evenveel leden van ieder der beide nationaliteiten samengesteld was, nog 23 ambachten of gilden voor welker bestuurderen hetzelfde gold. Alles dus dubbel. Inderdaad was ook het oude devies:

Een Heer geen Heer,
Twee Heeren één Heer.

De gichtregisters, d.z. transportboeken, vangen ± 1429 aan en vormen, tot 1795, drie fraaie serieën, met betrekkelijk weinig lacunes. Voor de kennis der alleroudste geslachten van Maastricht, die welke aldaar reeds vóór 1600 verbleven, bevatten zij een schat van gegevens. Tijdens de vele onderzoekingen welke we in die boeken instelden, kregen wij de absolute zekerheid dat, zonder eenige uitzondering, alle publicaties over uit Maastricht afkomstige families, tot nu toe in Nederland's Adelsboek verschenen, voor wat betreft de oudste generaties, òf hoogst onvolledig òf foutief, soms zelfs valsch zijn (Kerens, van der Maesen, de Pesters, Vrijthoff, enz.) [1]. Hetzelfde geldt omtrent geslachten van Maastrichtschen oorsprong over welke tot voor kort in het adelsboek onzer Zuidelijke buren, in den „Annuaire de la Noblesse Belge", genealogieën gepubliceerd werden (v. d. Maesen, d'Olislagers, de Rosen, de Sélys, enz.). Moge hierin spoedig verbetering komen !

Ernstige studie is er tot heden van de oude Maastrichtsche families nog maar zeer weinig gemaakt. Wel bevinden zich ten Rijksarchieve aldaar een aantal genealogieën van Maastrichtsche geslachten, doch aan de hand der ervaringen daarmede opgedaan schatten we deze niet bijster hoog. Integendeel!

Wij laten hieronder volgen de genealogie der familie Pesters te Maastricht. Alles wat omtrent deze in de oude, door ons geconsulteerde boeken voorkomt, hebben we opgeteekend en getracht tot een zoo goed mogelijk geheel te verwerken. Een te Luik ingesteld onderzoek leverde, wegens gebrek aan tijd, geen concrete resultaten op. Er is aldaar sedert aanvang 17e eeuw eene familie Pessers of Pesters, uit Maastricht afkomstig, gevestigd, welkè gedurende eenige generaties aldaar bloeit en, meer speciaal onder de parochie Ste. Véronique, goederen bezat.

Onze opmerking hiervoren omtrent de in Nederland's Adelsboek verschenen artikels, geldt zeker niet het minst voor hetgeen aldaar, jaargang 1916, p. 70-71, omtrent de oudste generaties der familie de Pesters verhaald wordt!

Dat ook wij vergissingen kunnen maken is zeker niet uitgesloten ; wij hebben evenwel getracht zoo volledig mogelijk te zijn, en ons geene enkele moeite, hoe groot ook, in verband daarmede, bespaard.

En last not least, wij vinden het eene verblijdende omstandigheid in het Maandblad van het Koninklijk Genootschap de Nederlandsche Leeuw, dank zij de zeer welwillende medewerking van den Heer Voorzitter, Dr. Th. R. Valck Lucassen, wien wij daarvoor onzen welgemeenden dank betuigen, te kunnen publiceeren de genealogie eener oude Maastrichtsche patricische familie, welker leden ook in de geschiedenis des Vaderlands eene niet geringe rol gespeeld hebben.

1. *Walterus Pesters,* de stamvader van het geslacht, treffen wij het eerst te Maastricht aan in 1437, den 15 Juni, wanneer hij het burgerschap (poorterschap) dier stad verkrijgt door zich in het lakenweversambacht te laten opnemen [2]. Hij wordt als dusdanig toegelaten, nadat de door hem overgelegde brief, uit de plaats zijner herkomst, was goedgekeurd, door de gouverneuren van opgemeld ambacht, Willem de Campana en Lambertus de Oytegroven. Jammer genoeg blijkt niet uit de inschrijving in het stads-burgerboek vanwaar Walterus kwam en de daarbij vermelde brief is ook verloren geraakt [3].

   Het lakenweversambacht was te Maastircht één der voornaamste en rijkste gilden ; de leden ervan behoorden niet zelden tot de aanzienlijkste families der plaats. Zoo

[1]) Wij meenen hier te moeten opmerken, dat het, gezien de door schrijver zelf gesignaleerde moeilijkheden welke aan een archiefonderzoek in Maastricht verbonden zijn, van de Redactie van Ned. Adelsboek bezwaarlijk te eischen is. dat zij een dergelijk tijdroovend werk zelf ter hand neemt. Zij is derhalve op de gepubliceerde bronnen aangewezen. Zoo blijkt ook de stamreeks de Pesters in Ned. Adelsboek aan de hand van de genealogie in Jaarboek van den Nederlandschen Adel, 2'" jaargang, in 1889 onder redactie van A. A. Vorsterman van Oyen, J. C. van der Muelen en G. J. Honig verschenen, te zijn bewerkt. Moge deze studie echter voor belanghebbenden aanleiding zijn om ook hunne genealogieën aan een nieuw onderzoek te Maastricht te onderwerpen. — Red.

[2]) Burgerboek Maastricht, 1436-1482, p. 16 ; stadsarchief.

[3]) In eene akte van 19—6—1460, Vroenhofsch Voogdgedingreg. 1453—1461, f°s 127 en 128 v°, is er sprake van *Hubertus Pesters* en diens zoon *Joannes,* van Herderen. Dit dorp is op 8 K.M. Westwaarts van Maastricht, in de tegenwoordige provincie Belgisch Limburg, gelegen. Ook uit goederenbezit der afstammelingen van onzen Walterus Pesters, reeds in de 15' eeuw, in die richting, blijkt dat de familie in die streek attaches had. Nog den 23-3-1736 trouwde er te Maastricht eene *Ida Pesters,* welke uit Veldwezent, 6 K.M. Westwaarts, afkomstig was, met Jacobus Slangen (huwel.reg. no. 113, p. 3, stadhuis, Mstr.). Wij meenen uit een en ander te mogen concludeeren dat er, betrekkelijk kort nabij Maastricht, aan de Westzijde dier stad, eene familie Pesters heeft bestaan.

zien we bij het aannemen van Walterus Pesters als één der gouverneuren der lakenwevers, Lambertus de Oytegroven fungeeren, lid van één der alleraanzienlijkste regeeringsfamilies aldaar en zelve, behalve diverse malen gouverneur van zijn ambacht, ontvanger der stad in 1430, gezworen raad in 1437 en 1441 [4]).

De lakenwevers oefenden hun beroep uit in den Noord-Oosthoek der stad, ten Noorden van de Kleine Gracht en ten Oosten (achter de St. hlathiaskerk) van de Houtmarkt, thans Boschstraat genaamd. Velen der voornaamsten hunner woonden aan de breede Houtmarkt (forum lignorum), één der hoofdverkeerswegen der stad, eindigende bij de Boschpoort en aansluitend op den weg naar 's Hertogenbosch en verder naar 't Noorden.

Reeds spoedig zien we ook Walterus Pesters als eigenaar van een pand aan de Houtmarkt gelegen, nl. tusschen 7 en 14 Mei 1444, vlak naast het huis van Arnoldus Nouwen, eveneens lakenwever [5]). En luttele maanden hierna, den 14 Augustus 1444, blijkt onze Walterus reeds te zijn overleden [6]). Op dien datum maken we kennis met *Katharina,* zijne weduwe, alsmede met zijne zonen Walterus (*Wolter*) *Jr.* en *Jounnes* en schoonzoon *Dionisius Smeetz,* man zijner dochter, eveneens *Katharina* genaamd, die op zooeven gemelden datum een ander goed, aan den Oever gelegen, verkoopen aan Elizabeth de Heere.

Uit de laatst vermelde akte blijkt dat alle drie daarin genoemde kinderen door wijlen *Walterus* samen met *Katharina* verwekt, reeds in 1444 meerderjarig waren (in Maastricht was dit 25 jaren), zoodat het huwelijk hunner ouders plm. 1414, eerder iets vroeger dan later, zal hebben plaatsgevonden en wij de geboorte van *Walterus 1,* in verband met een en ander, gerust omtrent het jaar 1385 kunnen situeeren. Uit het huwelijk van *Walterus Pesters* met *Kathurinu* kennen we dus:

1. *Walterus Pesfers,* geboren omstreeks 1415, was vóór 3 Maart 1448 getrouwd met *Agatha N.* [7]). Hij verkoopt op dien datum aan Joannes Cremers een aan de Houtmarkt gelegen eigendom. Voorloopig schijnt hij het beroep van wijlen zijn vader niet te hebben uitgeoefend, want eerst den 6 September 1455 laat Walterus junior zich als lakenwever in het betrokken ambacht opnemen [8]). Hij is de auteur van een tak der familie Pesters, welken we hier slechts even aanstippen, en die 5-8-1570 in de mannelijke linie te Maastricht reeds is uitgestorven [9]). Diverse leden van deze branche der familie maakten deel uit van den stedelijken magistraat en bekleedden ambten in het bestuur der ambachten. Zoo komt *Wolter Pestcrs* voor als keurmeester der wol (op „de Lelie", het gildehuis der lakenwevers), 1467—'68; opslager der wol, 1471—'72, 1473—'74; gouverneur der lakenwevers 1475—'76, 1478—'79, 1481—'84; ceduulmeester, 1475—'76; samenkooper der wol, 1479—'80; gezworen raad der stad, 1484—'85, 1487—'88, 1490—'91 [10]). Verder wederom een *Wolter Pesters* gouverneur der gewantmakers (lakenwevers) in 1493, 1497—'98; keurmeester der wol 1494—'95—'96, 1498, 1500 [11]); Gerard *Pestcrs,* keurmeester „op het getouw" (der fabricatie), 1501, 1505 ; samenkooper der wol, 1504 ; gouverneur der lakenwevers, 1506, 15 10 ; ceduulmeester, 1506 ; gezworen raad der stad, 1507, 1511; peymeester van Maastricht, 1515, 1516 [12]). Ook ontmoeten wij deze leden van het geslacht Pesters tallooze malen in de Maastrichtsche goederen („gicht"-)registers over de jaren 1448-1570, bij aan- en verkoop van onroerende goederen, het opnemen en aflossen van kapitalen en renten, enz.
2. *Joannes Pcstcrs,* die volgt 11;
3. *Katharinu Pesters,* die vóór 14 Augustus 1444 reeds getrouwd was met *Dionisius Smeetz.*

11. *Jounnes Pcstcrs* ; wij noemden hem reeds bij deeling van vaderlijken eigendom dd. 14-8-1444. Wat hij oorspronkelijk precies als ambacht uitoefende durven wij niet met beslistheid vermelden. Erfelijk was hij lid van het lakenwevers-ambacht. Den 2 Februari 1446 komt hij als eigenaar voor van een aan de Capucijnenstraat gelegen huis, naast dat van Margaretha de weduwe van Joannes Wierix [13]). Tien jaren later, den 19 Maart 1456, eveneens van een aan de Zaterdagsche markt, in de nabijheid van de Houtmarkt, gelegen pand [14]). Betrekkelijk laat, eerst den 1 October 1476, laat hij zich in het kortespoeldersambacht (linnenwevers) opnemen :„ Jan Pesters is int gans ambacht comen voer vij R(ijnsche) gulden en 1 pond was" [15]). Wij vermoeden dat dit „int *gans* ambacht comen" van Jan wel utiliteitsredenen zal gehad hebben. Immers, de familie nam eene vooraanstaande plaats in in den zeer internationaal georiënteerden Maastrichtschen lakenhandel. Door die „gansche" opneming van Jan nu,in het linnenweversambacht, stond aan hem niet alleen het vervaardigen van linnen open, doch ook het drijven van handel er in. En wat kon beter gecombineerd worden clan het verkoopen én van laken én van linnen? Het eene artikel vulde in dezen handel als het ware het andere aan!

Eerst den 13 Augustus 1482 maken wij kennis met zijne echtgenoote, en clan nog maar gedeeltelijk [16]). Wij zien dan bij gelegenheid van aankoop door *Jan* van een aan de Bouillonstraat gelegen huis dat hij getrouwd was met *Katharina,* zonder nadere aanduiding van familienaam. Verder komt hij in October 1456 nog voor als rentmeester der Heeren van het kapittel van St. Servaas [17]). Wanneer Jan overleden is weten we niet. wél dat zijne vrouw, Katharina, den 15 December 1505 nog leefde. In bedoeld jaar koopt zij van Kerstje Inde Cleve eene erfrente van een mark, staande op een aan de Raamstraat (midden in het lakenweverskwartier) gelegen huis [18]).

Ofschoon we niet de uitdrukkelijke vermelding ervan mochten vinden, meenen we toch met beslistheid te kunnen poneeren dat *Jan Pcstcrs II,* een zoon had die *Willem* heette. Wij laten hem hier volgen:

III. *Willem Pesters.* Van hem is niet veel bekend; alleen weten wij dat hij, evenals zijn vader, lid was van het kortespoel-

4) Huldeboek van Magistraat en Ambachten van Maastr., dl. 1, f°s 4 v°; 12 v°; 17.
5) Luiksch Gichtregister, 134.3-1448, f° 7 v°.
6) Idem, f° 13 v".
7) Luiksch Gichtregister. 1443-1448. f° 83.
8) Burgerboek Maastricht, 1436—1482, f° 219 ; stadsarchief.
9) Luiksch Gichtreg.. 1568—1572, f° 207 v°—208.
10) Huldeboek van Magistraat en ambachten van Maastr., dl. 1, f°s 43, 47, 48 v°, 50 v°, 52 v", 54, 55, 57, 57 v°, 60 v°, 64 v°.
11) Idem, f°s 68, 69 v°, 71, 72, 72 v°, 74, 74 v", 77.
12) Idem, f°s 78. 81, 82 v°, 83 v°. 84. 84°, 88 v", 90 v°, 95, 95 v°.
13) Brabantsch Gichtregister, 1444-1452, f" 20.
14) Idem, 1452-1457, f° 109.
15) Ambachtsboek Kortespoeldersgilde Maastr., f" 43 v°.
16) Vroenhofsch gedingregister, 1477-1490, f° 179.
17) Brabantsch Gichtreg., 1484-1508, f° 139 v°.
18) Idem, f° 515 v°.

ders- (linnenwevers-) ambacht, waarin bij 1 October 1493 [19]) werd opgenomen. We treffen nl. onder dezen datum de volgende inschrijving aan : „Item *Wyllem Pesters* die *Stroekens* suster heet (getrouwd). . . . „dee is int gans ambacht comen". Het feit dat *Willem* met eene juffrouw uit de voorname Maastrichtsche patricische familie *Stroeken* getrouwd was, wettigt het vermoeden dat hij, bezien in het licht van hetgeen we weten omtrent de sociale positie der andere leden van het geslacht Pesters in dezen tijd aldaar, een persoon van aanzien moet zijn geweest [20]). In den loop van dit opstel zullen wij zien dat klein- en achterkleinkinderen van Willem nog goederen bezitten in origine afkomstig van zijn vader, Joannes Pesters 11, en grootvader Walterus Pesters I. Die goederen waren o.a. gelegen deels aan de Houtmarkt te Maastricht, deels in het graafschap van den Vroenhof. Ook is het opvallend dat, evenals Joannes Pesters 11, zijn vader, de kinderen en kleinkinderen van Willem Pesters 111, lid van het kortespoeldersambacht waren. Reeds spoedig laat Willem zijne mannelijke nakomelingen in het vaderlijke ambacht opnemen. Den 1 October 1498 vinden wij in het gildeboek de navolgende inschrijving:

„It. Wyllem Pessers „synt int ambacht
„It. Heyn Pessers „comen om honnen wyn
„It. Jan Pessers „Item dit dri kainder
„sin Willem Pisster sonen" [21]).

Zoo zijn de jongens dan „safe" dat ze, mocht den vader iets overkomen, het ambacht bezitten, dit kunnen uitoefenen, al dan niet daarin geholpen door derden, en de bescherming genieten welke aan een en ander verbonden was.

De ons van deze echtgenooten bekende kinderen waren dus:

1. *Willem Pesters*; behalve dat hij in 1498 lid der kortespoelders werd, weten we van hem niets naders. Hij schijnt op jeugdigen leeftijd te zijn overleden. Uit eene akte van boedelscheiding van 1566 blijkt n.l. dat, ná het overlijden der ouders, *Hendrik Pesters, Jan Pesters en Agatha Pesters, broers* en *zuster,* zich de nagelaten goederen verdeeld hebben. Van Willem is daarbij geen sprake meer. Een huwelijk of nakomelingen van hem zijn ons clan ook onbekend.
2. *Hendrik (Heyn) Pesters,* die volgt IV;
3. *Jan Pesters,* sedert 1498 bij de kortespoelders aangenomen, weten we nog van hem dat hij tweemaal getrouwd was, nl. vóór 1518 met *Catharina N.*, en vóór 1525 met *Lyne N.* [22]). In laatstgenoemd jaar draagt hij over aan zijn broer Hendrik Pesters samen tnet Jan Inghen Passe één derde deel van een huis. Dit pand was te Wijck gelegen „achter dy Catte" en de prijs van dit derde deel in het huis bedroeg 10 marken. Later nog zien we dat hij eigenaar is van een aan de Steenenbrug gelegen huis, op den hoek der Heyenstraat [23]). Den 14 Mei 1566 waren hij en zijne vrouw beiden overleden [24]). Bij

[19]) Ambachtsregister kortespoeldersgilde, f° 62 v°.
[20]) Omstreeks dezen tijd, den 5 November 1494, vinden wij dat Servaas Stroeken(s) van Wouter Pesters landerijen terugkoopt, onder den Vroenhof gelegen (Vroenh. Vuogdged. reg. 1490—1509, f° 414). Of we hier met erne erreur de scribe te doen hebben en dat in plaats van „Wouter" P., „Wyllem" P. moet gelezen worden, mochten we niet achterhalen.
[21]) Amhachtsregister kortespoeldersgilde, f° 69.
[22]) Luiksch Gichtreg., 1519-1525, f° 208 v°.
[23]) Brahantsch Gichtreg., 1540—1547, f° 169 v°.
[24]) Luiksch Gichtreg., 1564-1568, f°s 231-233.

hem vinden we een duidelijk bewijs voor hetgeen wij bij zijn grootvader, Jan Pesters II, zeiden omtrent het uitoefenen van het laken- en linnenweversberoep (ook het drijven van handel in een en ander valt hieronder). Lid van het kortespoeldersgilde, was deze Pesters van 1525—'26 en 1526—'27 keurmeester en van 1536—'37 gouverneur van dat ambacht [25]). Den 28 Januari 1545 vinden we hem andermaai vermeld als eigenaar van het aan de Steenenbrug gelegen huis en wordt hij bij deze gelegenheid als Iakenwever aangeduid [26]). Hoewel we nooit eene afzonderlijke inschrijving van dezen Jan Pesters als lid van het lakenweversgilde vonden en we allen weten hoe bijzonder streng hier te Maastricht het uitoefenen van een bepaald beroep door de gilden geregeld was en streng verboden zulk uit te oefenen waarbij men *niet* ingeschreven was, d.w.z. *geen* deel van uitmaakte, mocht hij toch de beide beroepen van linnen- en lakenwevers de zijne noemen. Immers zijn groot-, Jan Pesters 11, en overgrootvader, Wolter Pesters 1, hadden resp. 70 en ruim 100 jaren geleden voor hunzelven en hunne afstammelingen, door zich in die gilden te laten opnemen, alle rechten daaraan verbonden verworven.

Ofschoon we eerst 14 Mei 1566 officieel bevestiging vinden, bij gelegenheid eener hiervoren reeds genoemde boedelscheiding in de familie Pesters, van Jan's overlijden en daarbij ook blijkt dat Lyne, zijne vrouw, op genoemden datum reeds is overleden, meenen we toch dat zijn afsterven in 1545, of niet lang daarna, moet hebben plaats gehad [27]). We weten verder nog van hem dat hij een zoon had:

a. *Willem Pesters.* Deze, reeds meerderjarig in 1544, werd omstreeks 1518 geboren [28]). Hij was nooit getrouwd, zooals uit herhaalde aanmerkingen omtrent hem ons ten overvloede is gebleken. Behalve dat hij 1567—'68 gouverneur van het kortespoeldersgilde was [29]) en in 1574 als „flockenwever" aangeduid wordt [30]), zien we hem nog diverse malen bij goederen-transacties verschijnen. Zoo den 8-2-1544 wanneer hij samen met zijnen oom ('s vaders broeder), *Hendrik Pesters IV,* een arrangement treft met Peter van Elderboern, nopens eenen waard (beemd), genaamd „Henricxwaard", tusschen Geulle en Elsloo gelegen [31]). In 1545, den 12 Februari, koopt hij van Erken van Neder Ytteren eene rente, op een te Wyck-Maastricht gelegen huis, groot 2½ marken [32]). Den 25 Augustus 1546 verkoopt hij aan zijn voormelden oom een half huis te Wyck gelegen aan het straatje „achter die Kath", welk belendde bedoelden oom Hein Pesters ter eenre, en de straat genaamd die Gracht, ter andere zijde. De prijs hiervoor bedroeg 8 marken. Dienzelfden dag nog verklaarde zijn oom door zijn neef Willem Pesters van een, niet nader gespecificeerd, bedrag te zijn voldaan, welk deze, met zijne moeder Catharina, indertijd van den vader van zijn oom's eerste vrouw, genaamd Karel Engels, hadden te

[25]) Huldeboek van Magistraat en ambachten van Maastr., dl. 1, ongefol.; stadsarchief.
[26]) Brabantsch Gichtreg., 1540-1547, f° 169 v°.
[27]) Luiksch Gichtreg., 1564-1568, f°s 231-233.
[28]) Idem, 1540-1547, f° 141.
[29]) Huldeboek Magistraat en Ambachten van Maastr., ongefol., dl. I; stadsarch.
[30]) Luiksch Gichtreg., 1572-1575, f° 275 v°.
[31]) Brabantsch Gichtreg.. 1540—1547, f° 141.
[32]) Luiksch Gichtreg., 1542-1549, f° 10.2 v°.

leen ontvangen [33]). Den 17 September d.n.v. koopt Willem van Thyes Meus alias Cupers, voor vier marken een klein gebouwtje, belendende zijn eigendom [34]). 17 Januari 1555 koopt hij van Jacob Teppens een „lospacht" van 12 vaten rogge jaarlijks, staande op een van hem, onder St. Pieter nabij Maastricht, aan „die Laeck" (in de nabijheid der Maas) gelegen huis [35]). Het volgend jaar, den 3 December 1556, zien we hem een proces voeren voor schout en schepenen van St. Pieter tegen Cornelia Mierjans. Waarover dit geding liep, weten we niet [36]). Den 31 Maart 1558 verklaart Thys Bauwens dat Willem Pesters hem een grondpacht van 4 vaten rogge, staande op huis en hof gelegen op de „Bleekerij" te St. Pieter had afbetaald [37]). Van Daen Saris koopt hij den 13 Februari 1563 een te Wyck aan het Heyenstraatje gelegen huis voor een bedrag van 425 gls. Den 24 Mei 1564 verklaart Aert Olislagers dat Willem Pesters voormeld bedrag heelemaal heeft voldaan [38]). In de reeds vermelde uitvoerige akte van boedelscheiding van 1566, welke wij bij Hendrik Pesters IV breeder zullen bespreken, komt Willem eenige malen voor, vermeld als zoon van Jan en blijkt helder en klaar zijne familieverhouding tot andere leden van het geslacht Pesters [39]). Den 20 Juni 1566 schenkt Willem aan de Armentafel van Sint Nicolaas binnen Maastricht eene jaarlijksche rente van 4 vaten rogge, staande op een huis aan de Oude Maas, onder sint Pieter, gelegen [40]). Verder leent hij 6 Februari 1570 van Frans Kannemans *een* bedrag van 400 gls. waarvoor hij jaarlijks toezegt 25 gls. rente te zullen betalen en stelt hij een aan hem toebehoorend huis, nabij de st. Pieterspoort gelegen, als onderpand [41]), terwijl hij den 4 Januari van het volgend jaar borg blijft met alle zijne goederen voor Mathijs Frericx, in een proces welk deze voert tegen Jan Hantschemeekers. Blijkbaar in aansluiting op dit laatste draagt den 22 Januari 1571 voornoemde Mathys Frericx, echtgenoot van Sibilla Hantschemeekers, alle zijne goederen alsmede die welke hij in de toekomst nog verkrijgen zou, aan Willem Pesters over [42]). Den 1 Februari van hetzelfde jaar koopt hij van Joeris van Heer en diens huisvrouw Maria, eene jaarlijksche erfrente van 6 vaten rogge, staande op een huis en hof te sint Pieter nabij de brug gelegen. De prijs door Willem Pesters voor deze rente betaald, bedroeg 300 gls [43]). In 1572 zien we hem optreden als „vercoeren momber" (in dit geval: gevolmachtigde) van Agnes Stroeken, bij eene overdracht van eene rente van rogge [44]) (wij herinneren ons dat zijne grootmoeder van vaderszijde, de vrouw van zijn grootvader Willem Pesters, eene juffrouw Stroeken was). Den 15 Juli 1574 draagt hij over aan Jaspar Meertz de rente van 6 vaten rogge of 30 gulden, reeds hiervoren vermeld, eveneens voor de somma van 300 gls [45]). De laatste maal treffen we

[33]) Luiksch Gichtreg., 1542-1549, f° 178 v°.
[34]) Luiksch Gichtreg., 1542-1549, f" 178 v°.
[35]) Gichtreg. van St. Pieter, 1552-1556, f° 209.
[36]) Idem, f° 179 v°.
[37]) Idem, 1556-1567, f° 67.
[38]) Luiksch Gichtreg., 1561-1564, f°s 153 en 153 v°.
[39]) Idem, 1564-1568, f°s 231-233.
[40]) Gichtreg. St. Pieter, 15561567, f° 235.
[41]) Luiksch Gichtreg., 1568-1572, f° 158 v°.
[42]) Brabantsch Gichtreg., 1570—1575, f°s 36 v° en 37 v°.
[43]) Gichtreg. St. Pieter, 1567-1572, f° 106 v°.
[44]) Idem, f° 130 v°.
[45]) Idem, 1572-1581, f° 59 v°.

hem aan den 18 October 1574 wanneer Willem Pesters, wonende aan de Steenenbrug, nabij de st. Pieterspoort, doch binnen Maastricht, verklaart in 1563 of '64 te hebben verkocht aan Peter Reesen het vierde deel van een te Wyck aan de Corverstraat gelegen huis. Ook verklaart Willem op dezen datum indertijd door Peter van de koopsom te zijn voldaan; een bedrag wordt evenwel niet genoemd [46]). Vermakelijk en tevens leerzaam voor de kennis der toenmalige administratieve toestanden, is de opmerking aan het einde dezer akte, dat van bedoelde transactie indertijd door eene onachtzaamheid geene inboeking op de schepenregisters had plaatsgevonden !

4. *Agatha Pesters;* wordt slechts genoemd 14 Mei 1566; gelukkig blijkt uit die ééne akte wel zeer duidelijk hare „genealogische verhouding" tot de andere leden van het geslacht [47]).

IV. Hendrik (Heyn) *Pesters,* overleden vóór 12 Mei 1580 [48]), werd, tezamen met zijne twee reeds gemelde broertjes, den 1 October 1498 in het kortespoeldersambacht opgenomen. Reeds vóór 15 Maart 1529 was hij getrouwd en wel met *Cathrijne,* dochter van *Karel Enaels. ook* genaamd *de Trompetter.* Deze Karel, schoonvader van Hendrik Pesters was vóór Maart 1529 bij een twist vermoord door Wolter Toelincx uit 's-Hertogenbosch. Volgens de in die tijden geldende usance had den 15 Maart voormeld eene verzoening, „doetsoen ende mynlyke vereeniginghe", plaats tusschen de familie van den vermoorden en den dader, bijgestaan door familie en vrienden [49]). Later ontmoeten we hem, *Hendrik Pesters,* samen met zijn neef (neveu) *Willem,* bij het reeds vermelde arrangement van 1544, omtrent eenen Maasbeemd tusschen Geulle en Elsloo gelegen"), zooals bij de eveneens reeds bekende transactie tusschen beiden van 25 Augustus 1546 [51]). Bij deze laatste gelegenheid blijkt evenwel *Hendrik's* eerste vrouw, *Cathrijn Engels,* reeds te zijn overleden en hij een nieuw huwelijk te hebben aangegaan met *Lysbeth (Elisabeth) N.* Van Herman Int Eynhoern koopt hij den 23 Augustus 1547, voor het voor dien tijd niet onaanzienlijke bedrag van 40 marken, de helft in een te Wyck gelegen huis, genaamd „dat Hert". Dit pand belendde Mr. Jan der Baertscherder ter eenre en Pouwels Bonten ter andere zijde [52]). Den 15 October 1549 ontvangt Herman Int Eynhoern bedoeld half huis echter weer terug [53]). Spoedig hierna maken we kennis met zijn zoon *Carel Pesters,* uit zijn eerste huwelijk, aan wien hij den 2 Januari 1549 het vruchtgebruik van een te Wyck aan het straatje achter „de Kat" gelegen huis, belendende Jan Philippens ter eenre en Hendrik Pesters zelve ter andere zijde overdraagt [54]). Reeds heel spoedig hierna, den 8 April 1549, draagt Carel het vruchtgebruik van voormeld huis wederom aan zijnen vader terug [55]). Een zevental jaren later, den 8 Februari 1556, schenkt Hendrik zijnen zoon Carel een ander, te Wyck aan het Kattenstraatje gelegen huis. Dit pand belendde Thomas Haex ter eenre en de

[46]) Luiksch Gichtreg., 1572-1575, f° 275 v°.
[47]) Luiksch Gichtreg., 1564-1568, f°s 231-233.
[48]) Idem, 1580-1586, f° 23 v°.
[49]) Brabantsch Rolregister, 1523-1539, f° 137.
[50]) Brabantsch Gichtreg., 1540-1547, f° 141.
[51]) Luiksch Gichtreg., 1542-1549, f° 177.
[52]) Idem, ibid., f° 209 v°.
[53]) Idem, ibid., f° 210.
[54]) Idem, ibid., f° 269 v°.
[55]) Idem, 1549—1555, f° 4 v°.

straat genaamd die Gracht aan den anderen kant. Evenwel was het belast met eene schuld van 200 gls., rentende een half mudde rogge jaarlijks ten gunste van Jacob van Vucht [56]).

Of Hendrik was erg veranderlijk òf hij handelde op aandrang zijner nieuwe, derde vrouw, *Cathrijne Molenpas,* waarmede hij vóór 2 Februari 1559 hertrouwd was, maar op dezen datum leggen man en vrouw samen voor schepenen van het Luiksche gerecht de verklaring af dat het hun wil is dat na hun overlijden hun beider kinderen, welke zij samen verwekt hebben, of nog zullen verwekken, in eigendom zullen hebben het drie jaren geleden gemelde, op den hoek der gracht te Wyck gelegen pand. Vreemd vinden wij het dat hierbij de vorige overdracht aan Carel, zoon uit Hendrik's eersten echt, niet wordt genoemd en we evenmin eene inschrijving mochten ontdekken, waaruit eenige nadere opheldering omtrent een en ander kan blijken"?). Jammer is het bovendien dat hunne kinderen niet met namen genoemd worden en we eenige jaren wachten moeten alvorens nader met ze te kunnen kennismaken.

Den 24 November 1562 treedt Hendrik op als momboor (gevolmachtigde) voor Jenna Mortels, opdat deze kan in het bezit worden gesteld van de onder sint Pieter gelegen eigendommen, nagelaten door wijlen hare beide ouders [58]).

Op 14 Mei 1566 heeft de reeds meermalen gemelde boedelscheiding plaats. Hieruit blijkt dat *Hendrik Pesters,* ná het overlijden zijner (niet met namen en ook zonder datum vermelde) ouders, samen met zijn broeder *Jan* en zijne zuster *Aecht Pesters,* thans (1566) beiden overleden, in het bezit gekomen was van twee huisjes met tuin te Wyck, aan het Kattenstraatje, gelegen. Toen gebeurde het dat staande het eerste huwelijk van *Hendrik* met zijne eerste huisvrouw *Cathrijne,* zijne zuster *Aecht* en hij samen van hunnen broeder *Jan Pesters,* diens derde gedeelte in voormelde twee huisjes hadden overgenomen. Door deze transactie waren *Aecht* en *Hendrick Pestcrs,* ieder voor de helft, eigenaren van voormelde bezitting. Hierna is *Aecht* overleden zonder nakomelingen en waren daarna alleen maar meer over *Hendrik Pesters,* haar broeder, alsmede de zoon van haren overleden broeder *Jan Pesters,* genaamd *Wullem. Hendrik* en *Willem Pesters,* oom en neef, erfden dus na het overlijden hunner zuster en tante, samen ééne helft in voornoemden eigendom, afkomstig van de bedoelde overleden *Aecht Pesters.* Dit gebeurde ná het (niet met jaar genoemde) overlijden van *Cathrijne, de* eerste huisvrouw van *Hendrik Pesters* en terwijl deze nog weduwnaar was. Hierna droeg *Willem Pesters* zijne helft in de successie zijner tante *Aecht* over aan zijn oom *Hendrik,* welke inmiddels met *Lysbeth,* zijne tweede huisvrouw in huwelijk was getreden. Deze laatste overleed zonder haren man, *Hendrik Pestcrs,* kinderen te schenken. Hierna hertrouwde *Hendrik* ten derde male en wel met *Cathrijne Molenpas,* welke thans (15-5-1566) ook overleden is, maar met wie hij verwekt heeft drie nog onmondige kinderen, genaamd *Willem, Lysbeth* en *Hendrik Pesters. Nu* regelt *Hendrik Pesters* verder de nalatenschappen zijner beide eerste huisvrouwen ten opzichte van zijnen meerderjarigen zoon Carel *Pesters,* door hem verwekt met zijne eerste huisvrouw *Cathrijne Engels.* Tevens maakt hij van deze gelegenheid gebruik den weesmeesters van Maastricht te verzoeken eene finantieele regeling met zijn zoon Carel te mogen treffen,

[56]) Idem, 1555-1558, f° 81 v°.
[57]) Luiksch Gichtreg., 1558-1561, f° 13 v°.
[58]) Gichtreg. van St. Pieter, 1556-1567, f° 145.

teneinde in de opvoeding zijner drie andere, nog onmondige kinderen te kunnen voorzien [59]).

Het zal veertien en twintig jaren later worden, *Hendrik Pesters* overleed vóór 12 Mei 1580, alvorens we eenig nader licht krijgen omtrent de bedoelde finantieele regeling met zijn zoon Carel getroffen [60]).

We kennen dus uit het eerste huwelijk (met *Cathrijne Engels)* :

1. *Carel,* die volgt V ;

uit het derde huwelijk (met *Cathriine Molenpas*) :

2. *Willem Pestcrs,* nog minderjarig den 14 Mei 1566. Den 12 Mei 1580 verklaart deze samen met zijn zwager *Leben (Lambert)* van *Wuestenraede* namens diens huisvrouw *Lysbeth Pesters* voldaan te wezen door Jan Philippens, zoon van den ouden Jan Philippens, en diens zuster Cathrijne Philippens, mede namens hunne andere zusters en broeders, van hunne twee aandeelen in een kapitaal van 100 Philipsdaalders. Dit was afkomstig van hun beiden, *Willem* en *Lambert,* gezwagers, alsmede van hunnen broeder en zwager *Heineken Pesters.* Hun halfbroeder, Carel *Pesters,* had den 14 Mei 1566 dit kapitaal opgedragen aan nu (1580) wijlen Jan Philippens den ouden [61]). Den 9 Januari 1586 komt hij in verband met hetzelfde nogmaals voor [62]). Den 8 October 1590 verkoopt *Willem* aan Hans van den Steenwech, bussenmaker, wonende te Weert, zijn derde gedeelte in eene ledige, aan het Kattenstraatje te Wyck gelegen huisplaats ; deze belendde Jan Philippens ter eenre en *Lieb Pesters* ter andere zijde. Blijkbaar is met deze laatste bedoeld *Lysbeth P.,* de zuster van *Willem,* die met *Lambert (Lieb) van Wuestenraede* was getrouwd. Eene zeer verklaarbare schrijfvergissing dus [63]). *Willem Pesters* doet bedoelde overdracht aan Hans van den Steenwech, omdat hij, gedurende ruim drie jaren, in een huis van dezen had gewoond. Verder vernemen wij niets meer omtrent hem.
3. *Lysbeth (Elizabeth) Pesters,* hiervoren reeds genoemd. Geboren omstreeks 1555, overleden vóór 22 Augustus 1620, trouwde zij vóór 12 Mei 1580 met *Lebe (Lambert) van Wuestenraede.* Zooals wij reeds zagen, legde zij op laatstgenoemden datum, samen met haren broer *Willem,* die verklaring af omtrent een haar in erfenis toegevallen kapitaal [64]). Het huwelijk van *Wuestenraede—Pesters* blijkt kinderloos te zijn gebleven want gemelden 22 Augustus 1620 wordt haars broeders zoon *Willem Pesters* (VI) in het bezit gesteld van de door haar naglaten, te Wyck aan het Kattenstraatje gelegen

[59]) Luiksch Gichtreg., 1564-1568, f°s 231-233.
Een door ons in het Rijksarchief te Luik ingesteld onderzoek in de registers van den „Conseil de Mambournie", naar de regeling der voogdij der kinderen Pesters-Molenpas, leverde geen resultaat op. Wel vonden we er vermeld benoemingen tot voogd van Frans Pesters in 1578 en Jan Pesters in 1591. Eenig bewijs van aansluiting dezer laatsten met de door ons hier behandelde personen mochten we echter niet ontdekken. Zooals bekend, was het verplichtend in het voormalige prinsdom Luik, waartoe ook het tweeheerige Maastricht behoorde, na het overlijden van een der beide ouders, wanneer er minderjarige kinderen achterbleven, hiervan via de weesmeesters-schepenen hunner woonplaats, opgave te doen bij den centralen voogdijraad van den Prins-bisschop te Luik. Aldaar moest dan de benoeming der voogden geschieden. Eene fraaie serie registers hieromtrent wordt op het Luiksche Rijksarchief bewaard.
[60]) Luiksch Gichtreg., 1580—1586, f° 23 v'.
[61]) Idem, ibid.
[62]) Luiksch Gichtreg., 1580—1586, f° 397 v°.
[63]) Brabantsch Gichtreg., 1590—1592, f° 118.
[64]) Luiksch Gichtreg., 1580-1586, f° 23 v°.

huisplaats, belendende Servaes van Convelt ter eenre en Marie Philippens ter andere zijde [65]). Wij vermoeden dat de beide echtgenooten v. *Wuestenraede-Pesters* vóór genoemden datum overleden waren. Van haren man weten we nog dat *Lambert van Wuestenraede* den 9 Januari 1586 in het gilde der Cremers (koopliedenambacht) werd opgenomen [66]). Waarin hij echter koophandel dreef is ons niet bekend geworden.

4. *Hendrik Pcsters,* volgt Vbis.

V. Carel *Pesters,* geboren omtrent 1523 [67]), was reeds meerderjarig vóór 2 Januari 1549, in welk jaar hij van zijn vader, zooals reeds bekend, het vruchtgebruik ontving van een te Wyck gelegen huis. Vóór 27 October 1559 was hij getrouwd met *Mechteld Copis* [68]), terwijl zijn overlijden vóór 19 April 1610 heeft plaats gevonden"'). Het schijnt hem finantieel niet kwaad te zijn gegaan, want den 27 October 1559 koopt hij van Mr. Hendrik Lenssen een huis aan de Veemarkt gelegen. Hij betaalt dit door overdracht aan den verkooper van eene jaarlijksche rente van 10 vaten rogge, staande op landerijen onder Montenaken (circa 4 K.M. Westwaarts van Maastricht) gelegen [70]). Den 9 Mei 1560 verkoopt Carel aan Goert Saellen en diens echtgenoote Gertrudis, 4½ roeden land „op den Bossche", eveneens onder Montenaken gelegen. Hij ontvangt hiervoor 34 gulden per roede [71]). Den 20 Maart 1561 verkoopen de echtelieden *Pesters-Copis* andermaal aan Goert Saellen, 14 groote roeden land, in één stuk gelegen aan „Gerart Box-kruis", nabij Montenaken [72]). Anthonis Prieme, van Aken, getrouwd met Cathrijne Copis, zwager van *Carel Pcsters,* verkoopt aan dezen en zijne vrouw *Mechtildis Copis,* den 18 Maart 1562 de goederen nagelaten door wijlen Cathrijne Copis getrouwd met Jan Belten, eene tante zijner vrouw. De prijs hiervoor bedroeg 26 daalders, mits dat *Carel* ook de gemaakte schulden van Heyn Copis en diens vrouw Helena Coecx, moest voldoen. Deze twee laatsten zijn waarschijnlijk zijn schoonbroer en schoonzuster [73]). Den 26 Februari 1563 verkoopt Lambrecht Coecx voor een bedrag van 850 gulden, aan zijn zwager *Pesters* alles wat eerstgenoemde heeft geërfd van wijlen hunne tante Cathrijne Copis [74]). Een jaar later, 4 Juli 1564, lost *Carel Pesters* een bedrag van 100 gls. af aan Lambrecht Coecx ; zulks was in mindering eener hypotheek, wier juist bedrag we niet kennen, ten gunste van voornoemden Coecx, Kerst en Heylken van der Laeck alsmede Thys Jekermans, op de goederen van Carel *Pesters* [75]). Anderhalf jaar later, den 12 December 1565 verklaart Kerst van der Laeck nog een bedrag van 116 gulden en 13 stuivers in vorenbedoelde hypotheek te vorderen te hebben [76]). In 1566, den 14 Mei, treffen we Carel wederom aan bij de vroeger gemelde boedelscheiding der goederen van zijn vader en weten we reeds het noodige hiervan. Zeer waarschijnlijk in verband met het vorenbedoelde lost Carel *Pesters* den 15 Mei 1566 aan Elizabeth, weduwe van Jacob van Vucht, een jaarlijksche lospacht

65) Brabantsch Gichtreg., 1619—1622, ongefol.
66) Register inschrijvingen v. h. Cremerambacht Mstr.
67) Luiksch Gichtreg., 154.2-1549, f° 269 v°.
68) Luiksch Gichtreg., 1558-1561, f° 104.
69) Brabantsch Gichtreg., 1608—1611, ongefol.
70) Vroenhofsch Gichtreg., 1559-1566, f° 14.
71) Idem, f° 14 v°.
72) Idem, f° 40 v°.
73) Vroenhofsch Gichtreg., 1559-1566, f° 70 v°.
74) Brabantsch Gichtreg., 1562-1569, f° 2.
75) Luiksch Gichtreg., 1561-1564, f° 349 v°.
76) Idem, 1564—1568, f° 166 v°.

van een half mudde rogge af. Deze had de weduwe van Vucht rentende op twee huisjes met tuin, naast elkander te Wyck aan het Kattenstraatje gelegen en op dat moment aan *Carel* toebehoorend [77]). Dienzelfden 15 Mei 1566 verklaren nog Thijs Jekermans, Heyl van der Laeck, Theus Teus en Lemme Nullens dat *Carel Pesters* hun een bedrag van 100 daalders, staande op zijn huis aan de Veemarkt gelegen, had afgelost [78]). Den 6 Maart 1568 verkoopt hij aan Jan Neven getrouwd met Ursula vijf groote roeden land, gelegen onder Montenaken, achter het „Cleyn Veldje". De prijs hiervoor bedroeg 10 gulden per groote roede. Bedoeld land was zijn part in eene deeling met Ruth Raetz [79]). In 1570, den *22* Augustus, verkoopt *Pesters* voor een bedrag van 400 gls., aan Peter Reesen en diens huisvrouw Anna, het vierde deel van het huis waarin deze woont. Reesen was reeds voor ¾ eigenaar van dat pand, welk te Wyck, aan de Corversstraat gelegen was [80]). Aan Goert Saelen verkoopt hij 28 Februari 1572 eene rente van 2 vaten en 1 kop rogge. Deze stond op eenen, onder Montenaken gelegen, tuin, groot ongeveer 5 groote roeden. De prijs hiervoor bedroeg 35 gulden per vat [81]). Verder is er nog sprake van *Carel* in de Maastrichtsche gichtboeken, nl. den 12 Mei 1580, wanneer zooals we reeds meldden er blijkt wat hij 14 jaren vroeger voor zijne halfbroers en -zuster had geregeld [82]).

Typisch vinden we dat we hem na laatstgenoemden datum niet meer tegenkomen. Slechts, zooals we reeds hiervoren zagen, zien we dd. 19 April 1610 dat zijn zoon, *Hendrik Pesters,* verzoekt aan schepenen van Maastricht, in het bezit te worden gesteld van een huis „hem aangestorven van wijlen sijnen vadere *Carle Pistcrs*". Dit huis was te Wyck aan de Korverstraat gelegen [83]). De zoon uit het huwelijk *Pesters-Copis,* zooals we reeds weten, was:

a. *Hendrik Pesters,* die 24 November 1607 van Andries Dries een kapitaal opneemt van 200 gulden ad 4 pCt. rente 's jaars. *Hendrik* stelt hierbij als onderpand het huis waarin hij woont en dat aan de Houtmarkt gelegen was [84]). Wij merken hierbij ten overvloede op dat het oudste onroerend bezit welk we van de familie *Pesters* binnen de stad Maastricht kennen, anno 1444, reeds aan de Houtmarkt gelegen was. Van aankoop door zijn vader, of grootvader, van onroerend goed aan dat plein, in latere jaren is ons nooit iets gebleken en durven we het vermoeden uitspreken dat het thans door *Hendrik Pesters* verpande huis, een restant kan wezen van de bij de deeling der in het jaar 1444 vermelde, door *Walterus Pesters Z* nagelaten, aan den „Forum Lignorum" gelegen goederen. Reeds vroeger zagen wij dat hij 19 April 1610 in het bezit van een te Wyck aan de Korversstraat gelegen huis gesteld werd [85]).

Den 22 Juli 1610 was *Hendrik Pesters* met *Elizabeth Offermans* getrouwd [86]), welke vóór 25 Juni 1641 overleden was [87]). De overlijdensdatum van *Hendrik Pesters* mochten we te Maastricht niet vinden. Uit het huwelijk

77) Idem, ibid., f°s 230 v° en 231.
78) Vroenhofsch Gichtreg., 1567-1573, f° 30.
79) Vroenhofsch Gichtreg., 1567-1573, f° 30.
80) Luiksch Gichtreg., 1568-1572, f° 213 v°.
81) Vroenhofsch Gichtree.., 1567-1573. f° 216.
82) Luiksch Gichtreg., 1580—1586, f° 23 v°.
83) Brabantsch Gichtreg., 1608-1611., ongefol.
84) Idem, 1604—1607, ongefol.
85) Zie noot 83.
86) Trouwboek Maastricht, no. 70, p. 59; stadhuis.
87) Brabantsch Gichtreg., 1641-1643, ongefol.

Pesters-Offermans kennen we slechts ééne dochter :

aa. *Gertrudis Pesters, ged.* te Maastricht den 18 Maart 1613 [88]).

Vbis. *Hendrik Pesters,* geboren omtrent 1561 [89]), overleden 8 Juli 1623, aan de pest [90]), trouwde *Heylwigis N.*, welke 18 November 1631 nog in leven is. Hij wordt vermeld, zooals wij reeds gezien hebben, bij gelegenheid der reeds meermalen genoemde boedelscheiding van 14-5-1566 en moet toen nog zéér jeugdig geweest zijn. Even is er ook nog sprake van hem in de eveneens reeds geciteerde akte nopens zijn broeder en zuster, dd. 12 Mei 1580, waarin hij toen nog „*Heineken Pisters*" genoemd werd, wèl een bewijs voor zijn jeugdigen leeftijd. Den 9 Januari 1586 evenwel is hij meerderjarig (25 jaren) want dien dag treedt hij zelfstandig op, duidelijk vermeld: „*Hendrick* zoon van wijlen *Henrick Pisters* en van *Cathrijnen Molenpas,* beiden overleden". Hij keurt dan goed de betaling, in de genoetnde akte van 12 Mei 1580 bedoeld, gedaan aan zijnen broeder *Willem Pesters* en zijnen zwager *Leben (Lambert) van Wuestenraede,* door Jan en Cathrijne Philippens, achtergelaten kinderen van wijlen Jan Philippens. Zooals bekend handelde dit over twee huisjes met tuin, naast elkander te Wyck aan het Kattenstraatje gelegen [91]). Den 24 December 1597 legt Jan Vreen eene verklaring af schuldig te wezen aan *Hendrik Pesters* een verloopen, achterstallige pacht van 9 jaren, zijnde 22 vaten rogge. Een arrangement omtrent de wijze van betaling wordt er dan getroffen [92]). Op den reeds vroeger genoemden 18 November 1631 dragen „*Heylken* achtergelaeten weduwe van wijlen *Henrijck* „*Pisters* den ouden met haeren schoensoen *Matthijs Hoets*" alsmede „*Henryck Pisters* den jonghen soene vanden voers. „*Henryck Pisters* ende haer comparante" over aan Guert Wijnen een huis en hof te Hees (eveneens in Belg. Limburg, op circa 6 à 7 K.M. westwaarts van Maastricht) gelegen [93]).

Ter voorkoming van misverstand willen wij hier zoo duidelijk mogelijk zijn. Immers de genealogie *de Pesters* in Nederland's Adelsboek, jaarg. 1916, blz. 70, vangt aan met *Jan Pesters,* geb. te Maastricht den 12 Maart 1561 en aldaar overleden in 1626. Deze zou, eveneens te Maastricht in 1588 getrouwd zijn met *Catharina* Haemecher. Van bedoelde personen is, ondanks alle nasporingen door ons verricht, nergens *te Maastricht eenig spoor te ontdekken.* Uit hun huwelijk wordt abusievelijk, p. 71 van gemeld Adelsboek, vermeld dat stamt 11. *Willem Pesters.* Zooals wij thans zien is deze *niet* zoon van *Jan* en *Cath. Haemecher,* doch van *Hendrik* en van *Heylwigis N.*, terwijl zijn genealogisch volgnummer bij ons VI wordt.

Uit het huwelijk van *Hendrik Pesters* met *Heylwigis N.* kennen wij de volgende kinderen:

1. *Wille6 Pesters,* die volgt VI.
2. *Hendrik Pesters,* trouwde 19 Mei 1622 met *Maria Librechs* [94]). Den 2 Mei van ditzelfde jaar draagt *Hendrik* voornoemd *samen met zijn broeder Willem en mede namens hunnen* broeder *Jan Pesters,* over aan Herman Partouns, getrouwd met Gertruide, voor een bedrag van 135 Brabantsche guldens, een te Wyck aan het Kattenstraatje gelegen huisje. Dit belendde Servaes van Convelt ter eenre en Joannes Philippens ter andere zijde [95]). Wij teekenen verder hierbij nog aan dat als getuigen bij het huwelijk *Pesters-Librechs* fungeeren *Mathias Hoets, Willem Pesters* en *Jan Pesters* (trouwboek no. 5, p. 6).
3. *Jan Pesters,* reeds hiervoren genoemd in de akte van 19 Mei 1622; hij trouwde 10 Januari 1638 met *Barbara van Lichtenborch* [96]).

[88]) Doopboek Maastr., no. 44, p. 143; stadhuis.
[89]) Luiksch Gichtreg., 1580—1586, f° 397 v°.
[90]) Overlijdensreg., Maastr., no. 64, p. 65; stadh.
[91]) Luiksch Gichtreg., 1580—1586, f° 397 v°.
[92]) Brabantsch Gichtreg., 1596-1598, f° 237 v°.
[93]) Luiksch Gichtreg., 1627-1632, f° 215 v°.
[94]) Trouwboek Maastr., no. 4, p. 6; stadh.
[95]) Luiksch Gichtreg., 1620—1623, f° 209.
[96]) Doopboek Maastr., no. 73, p. 68.

TABEL 1.

1. ***Wolter Pesters,***
geb. ± 1385; overl. tussohen 14-5 en 14-8-1444; werd 15-6-1437 burger van **Maastr.**
trouwde Catharina N., genoemd 14-8-1444.

1. *Wolter Pesters,* trouwde vóór 3-3-1448 *Agatha N.*; hunne nakomelingschap was reeds 5-8-1570 in mannelijke linie uilgestorven.

11. ***Joannes Pesters,*** wordt o.a genoemd 14-8-1444, trouwde vóór 13-8-1482 *Catharina N.;* zij leeft nog 15-2-1505.

3. ***Catharina Pesters.*** trouwde vóór 14.8-1444 *Dionisius Smeetz.*

111. ***Willem Pesters,*** trouwde vóór 1-10-1493 *N. Broeken.*

1. ***Willem Pesters,*** jong overleden.

IV. ***Hendrik Pesters,*** geb. omstr. 1492, overl. vóór 12-5-1580; tr. 1° vóór 15-3-1529 *Cathrijne Engels,* † vóór 25-8-1546; trouwde 2° *Lysbeth N.*, † voor 2-2-1559; trouwde 3° *Cathrijne* Molenpas, † vóór 14-5-1566.

3. Jan Pesters, overl. vóór 14-5-1566, trouwde 1° vóór 1518 *Catharina N.;* 2 " vóór 12-10-1525 *Lyne N.*

4. Agatha Pesters, overl. vóór 14-5-1566; ongetrouwd.

Uit het eerste huwel.:
1. Caerle Pesters, trouwde vóór 2-1-1549 *Mechteld* Copis.
Uit dit huwel. één zoon:
Hendrik Pesters, trouwde 22-7-1610 ***Elisabeth Offermans,*** waaruit :
Gertrudis ***Pesters,*** ged. 18-3-1613.

Uit het 3e huwel.:
2. Willem Pesters, geb. omstr. 1550; overl. vóór 1-10 1609.

3. Lysbeth Pesters, geb. omstr. 1555, trouwde vóór 12-5-1580 ***Lebe van Wuestenrade.***

V. ***Hendrik Pesters,*** geb. ometr. 1561, overl. vóór 8-7-1623, trouwde omstr. 1593 ***Heylwigis N.,*** overl. nà 18-11-1631. Zie zijne nakomelingen Tabel 11.

Willem Pesters, geb. omstr. 1518, overl. omstr. 1600, ongetrouwd.

4. *Mechtildis Pesters,* trouwde 14 Augustus 1618 *Mathias Hoets.* Bij dit huwelijk wordt o.m. als getuige genoemd *Willem Pesters,* broeder der bruid [97]). *Hoets* werd reeds genoemd hiervoren, d.d. 18 November 1631. Uit eene akte van 21 October 1638 blijkt dat op dezen datum de echtelieden *Hoets-Pesters* beiden reeds overleden zijn [98]).
5. *Catharina Pesters,* ged. *25* November 1602 [99]).
6. *Maria Pesters,* ged. 8 Februari 1605 ([100]), blijkbaar op zeer jeugdigen leeftijd overleden.
7. *Maria Pestcrs,* ged. *23* December 1607 [101]).

Ter verduidelijking der tot hiertoe besproken familieverhoudingen geven wij hierbij eene genealogische tabel .der generaties 1 tot en met V.

(Wordt vervolgd).

Hoe kwam Gorinchem aan het geslacht van Arkel?

door J. DE GROOT.

In 1928 bracht nu wijlen Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland in ons maandblad [1]) in herinnering, dat het gebied, waarop de stad Gorinchem gebouwd is, in 1224 behoorde aan *Boudewijn, graaf van Bentheimn,* den kleinzoon van den Hollandschen graaf Dirk VI, en in 1282, bijna 60 jaren later, aan den heer van Arkel [2]). „Wanneer en hoe die overgang heeft plaats gevonden, blijkt evenwel niet".

Met toepassing van de methode der karakteristieke voornamen (in dit geval Ricolt en Marina) mocht ik er onlangs in slagen eene legkaart samen te stellen, welke de oplossing van het vraagstuk zou kunnen behelzen.

Hiertoe werden twee omstandigheden met elkander in verband gebracht.

1". De kroniek van Arkel, zooals deze ten aanzien van het na te noemen aanvangsjaar door Abraham Kemp is gewijzigd [3]), vermeldt dat een *Jan van Arkel* (1234—1272) gehuwd zou zijn met *Bertha van Ochten.* Hoewel die kroniek zeer onbetrouwbaar is, verdient het bestaan hebben van een huwelijk Arkel-Ochten wel geloof, aangezien men onder de Arkelsche telgen in 1290 — en in 1292 tezamen met een volgenden Jan heer van Arkel — den knape *Rycoud van Nordelocs* (*Noordeloos)* ontmoet [4]), wiens voornaam overeenstemt met dien van de twee *Ricolt*'s *van Ochten* van het hierbedoeld Betuwsch geslacht [5]).

2". *Oda* van *Bentheim,* eene achterkleindochter van graaf Boudewijn van Bentheim, was omstreeks 1300 gehuwd met *Arnold 111 van Almelo,* een kleinzoon van Arnold 11 van Almelo (1254-1290) en *Marina van Ochten* [6]). Ook een

[97]) Trouwboek Maastr., no. 4, p. 25.
[98]) Luiksch Gichtreg. 1638.
[99]) Doopboek Maastr., no. 2, p. 131.
[100]) Idem, p. 163.
[101]) Idem, p. 211.
[1]) „De graftombe der Arkel's in de kerk te Gorinchem" in N. L. XLVI (1928), k. 101-102.
[2]) Charters van 6 Dec. 1224 en 23 Febr. 1252 (1) in 0. B. Holland 1 no. 287 en 11 no. 444. Het eerste is mede opgenomen in Jungius, Bentheim, C. D. no. 19.
[3]) Zie de in noot 1 aangehaalde verhandeling.
[4]) *Arnoud van Erkele (Arkel),* here van Noerdeloes, wordt o.a. in 1293 vermeld (0. B. Holland 11 no. 847).
[5]) Vgl. over dit geslacht v. Spaen, Inl. Historie Gelderland, 111, blz. 385 v.v., en Mr. A. P. van Schilfgaarde, Archief Huis Bergh, Inleiding, pag. 153.
[6]) Mr. R. E. Hattink. De heerlijkheid Almelo, blz. 1-38, verschenen in Versl. en Meded. Ver. Overijss. Regt en Gesch., deel 21 (1900).

huwelijk Bentheim-Ochten zou dus mogelijk kunnen zijn geweest, daar toen veel onder elkander werd getrouwd en de Ochten's ebenbürtige nobiles en dynasten waren.

Het kwam er nu op aan den schakel Ochten tusschen Bentheim en Arkel te vinden.

Dezen schakel levert een tweetal charters uit het 0. B. van Holland en Zeeland [7]), mits wij tevens de heraldiek te hulp roepen.

In 1241 bestaat een geschil tusschen de abdij van Middelburg en Henricus en Baldwinus, f i l i i M a r i n a e. Henricus heet ook een volgende nobilis van Ochten en Baldwinus zou genoemd kunnen zijn naar graaf Boudewijn van Bentheim, terwijl ook de naam van hunne moeder Marina op Ochten wijst.

Is het echter niet te fantastisch om bij eene dergelijke Zeeuwsche aangelegenheid aan de Ochten's van de Betuwe te denken? Bij eene nadere beschouwing kan het oordeel medevallen,

Het gaat namelijk bij bedoeld geschil om het tiend van Meiloskerke (Meinlofskerke. thans Meliskerke) [8]), dat door den dood van een broederszoon van Henricus en Baldwinus is opengevallen. De heerlijkheid Meliskerke voert als wapen een drietal kepers met eene brisure (een ster in den schildhoek aan weerszijden van den bovensten keper) [9]) en Ricolt 11 van Ochten heeft in 1263 [10]) in zijn ruiterzegel. ... eveneens drie kepers met eene brisure (een barensteel).

Er is echter meer. In dit geschil wordt op 10 Maart 1242(1) te Middelburg uitspraak gedaan door Willem 11 graaf van Holland, en.... B(alduinus) graaf van Bentheim. Men zal dus niet ver van de waarheid zijn door aan te nemen, dat de aan beide graven bekende en wellicht daarom niet nader aangeduide Marina de zuster van den Bentheimschen graaf was en dat zij gehuwd was geweest met den nobilis Ricolt 1 van Ochten. Nog op 13 Mei 1252, wanneer haar zoon Baldewinus zonder zoons overleden is en Henricus het bedoelde tiend voor 265 ℔ Tournooysch aan de abdij verkocht heeft, blijkt hij als filius Marine genoegzaam gekenmerkt te zijn [11]).

Kan deze Marina eene dochter Bertha hebben gehad? Dit kan zeer wel, indien in aanmerking wordt genomen, dat haar vermeende broeder Boudewijn eveneens eene dochter van dien naam had, te weten *Berfha van Bentheim,* de gade van *Hendrik II graaf van Dale* [12]). Beider grootmoeder, d.i. van Bertha van Ochten en Bertha van Bentheim, moet dan naar het voornamengebruik evenzeer Bertha hebben geheeten en zoo zouden wij tevens op het spoor zijn van den voornaam van de eerste vrouw van Otto IV graaf van Bentheim, wiens tweede gemalin Alveradis van Cappenberg was [13]), terwijl de eerste Hendrik graaf van Arnsberg tot vader had [14]).

Ten behoeve van een duidelijk overzicht volge straks als

[7]) 0. B. Holland, 1, nos. 378 en 557.
[8]) Van ..Ecclesie Meinlofi" newaagt eene oorkonde van 1250 (O. B. Holland, supplement no. 110) ; zij werd ook wel Hughenkerke genoemd (Ibid. 1 no. 437 en 11 no. 215).
[9]) Van der Aa, Ned. Aard;. Woordenb., VII p. 813/4 en d'Ablaing van Giessenburg, Nederl. Gemeente-wapens (Zeeland, plaat 3).
[10]) Sloet no. 864 en' het aan v. Spaen ontleende in v. d. Aa, Ned. Aardr. Woordenboek, VIII, blz. 341, zoomede De Navorscher, Jaargang 36 (1886), blz. 79—85.
[11]) Na 1263 wordt — wellicht wegens dezen verkoop? — het wapen van Ochten veranderd in een gekroonden leeuw, welken wij voor den eersten keer op 29 Sept. 1299 aantreffen bij Hendrik 11 van Ochten (v. Spaen, Inl. Hist. Gelderland, 111, pag. 389, en IV, C. D. no. XVI, blz. 31).
[12]) Over dit geslacht schreven laatstelijk Dr. F. Philippi en Dr. W. A. F. Bannier in Bijdr. en Med. Hist. Gen. te Utrecht, Deel 25 (19049, blz. 365 v.v. Vgl. inzonderheid de genealogische tabel op pag. 424 aldaar.
[13]) Nichtstaatliche Archive Westfalens, Steinfurt blz. 206—207.
[14]) Ibid. en N. L. LIV (1936), k. 52.

bijlage een fragment-genealogie van de vorenbesproken personen, gelijk de onderlinge verwantschap dezerzijds wordt verondersteld. Op volledigheid maakt dit fragment uiteraard geen aanspraak.

Het zal thans niet lastig zijn om ons een denkbeeld te vormen van den vermoedelijken gang van zaken ten aanzien van het allodiaal bezit van den borch Gorinchem, welke in 1290 [15]) door voormelden Jan heer van Arkel „te vryen eygene" aan Floris V, graaf van Holland, opgedragen en vervolgens van dezen in leen terugontvangen werd.

Graaf Boudewyn van Bentheim verschijnt voor de laatste maal op 28 Mei 1247 [16]), waarna hij reeds spoedig overleden moet zijn, wijl zijn zoon Otto hem op 9 Mei 1248 bereids is opgevolgd [17]). Er zal toen een magescheid omtrent het allodiaal bezit van den erflater zijn tot stand gebracht, waarbij de Bentheim's zich waarschijnlijk reeds eenigermate uit hun ver verwijderde Hollandsche bezittingen zullen hebben teruggetrokken [18]). Een deel dier goederen zal wegens de grootere nabijheid aan den tak van Marina van Ochten zijn toegevallen, wier dochter Bertha, gehuwd met een Jan van Arkel, toen of later de stad Gorinchem verkregen kan hebben. Deze Jan zal, naar wij gissen, wel identiek zijn aan den *Johannes dominus* ***de Leda,*** die in 1247 te Schoonhoven opduikt en onder dien naam nog op 23 April 1252 te Dordrecht voorkomt, maar — nadat zijne vermeende, reeds bejaarde schoonmoeder zich op 13 Mei 1252 voor het laatst vertoond heeft [19]) — op 17 Maart 1254(3) als Johannes dominus de Arkele zich ontpopt, als hoedanig hij na 23 Aug. 1264 uit de oorkonden verdwijnt [20]). De aanwinst van Gorinchem zal een ander centraal steunpunt voor het geslacht noodig hebben gemaakt, ten gevolge waarvan de hoofdzetel der familie naar Arkel werd verplaatst, waarnaar zij sedert heette.

Eenige decennia later treedt de verbondenheid van de geslachten Arkel en Ochten nogmaals naar den voorgrond. Op 29 Sept. 1299 [21]) was n.l. de miles ***Johannes de Leda*** de eerste der twaalf borgen van Hendrik 11 van Ochten bij een belangrijken verkoop van goederen.

Het trekt de aandacht dat Gorinc, aan wien de stad Gorinchem wel haren naam zal hebben ontleend, de voornaam is van een tweetal nobiles van Asperen, onderscheidenlijk in 1076/81 en 1134—1139 [22]) als getuige optredend, terwijl in 1204 [23]) de nobiles *Folpertus* en ***Florentius de Leda*** de versterking Asperen bezaten, welke in den krijg tusschen gravin Ada van Holland en haren oom Willem 1 door den laatstgenoemde veroverd en geslecht werd. Wel merkwaardig is het, dat omstreeks 1252 — naar wij meenen — Gorinchem in het bezit kwam van een jongeren loot van dit geslacht de Leda of van der Lede.

Ten slotte zij het ons vergund nog eene derde Marina bij den lezer in te leiden. Op 23 Juni 1311") verkoopen de nobilis *Johannes dominus* ***de Ahus*** (1277-1323) [25]), zijne gade Jutta en hunne kinderen Bernardus, Hermannus, Sophya, Jutta en Marina met andere verwanten een hof aan het klooster Marienborn in Coesfeld. Wie is nu de moeder Jutta van deze Marina van Ahaus ? Natuurlijk zoeken wij haar bij de Ochten's en vinden haar ook dadelijk, want zij kan geen andere zijn dan de in eene oorkonde van 13 Dec. 1281"") genoemde domicella *Jutta* van *Ochten,* wier moeder mede Jutta heet en die in deze oorkonde o.m. niet alleen met een tweeden ***Hendrik van*** *Ochten* (haren broeder), doch ook met voormelde Marina van Ochten, vrouwe van Almelo, voorkomt. De oorsprong van de voornamen der jongste twee dochters van Johannes van Ahaus is daarmede voldoende verklaard [27]).

Vermoedelijk is de Bertha, echtgenoote van den miles Johannes Wolft, die beiden in dezelfde oorkonde voorkomen, volgens v. Spaen [28]) eene zuster van evengenoemde Marina van Ochten. Eventueel treffen wij in haar eene tweede Bertha van Ochten aan [29]).

De weinig waarheidlievende Theodericus Pauli, de 15de eeuwsche schrijver van de Arkelsche kroniek, heeft zoowaar met zijn gegeven betreffende eene alliantie Arkel—Ochten toch nog een pluimpje verdiend !

Marina van Bentheim, welke hij met eene geringe variant Maria noemt, vermeldt hij evenzeer. Hij gewaagt van haar als de dochter van den graaf van Bentheim, wiens naam Otto daarna volgt. Zij was dus de zuster van graaf Boudewijn, hetgeen ook wij betoogden. Slechts laat de Arkelsche kroniekschrijver, blijkbaar ter meerdere eere van het huis van Arkel, haar niet huwen met een Ochten, doch met een Jan van Arkel en wordt zij zoodoende niet de moeder, maar de schoonmoeder van Bertha van Ochten. Wij zien niet over het hoofd, dat een Chronicon Universale, nota bene van denzelfden schrijver [30]), de hiervan afwijkende opgaaf behelst, dat de evenbedoelde Arkel gehuwd zou zijn met Maria van Verrenborgh, wier moeder eene dochter van den graaf van Bentheim zou wezen. Omtrent het huwelijk met eene Verrenborch — in casu Cunegonda ***van***

15) 0. B. Holland 11 no. 700.

16) Ibid. 1 no. 437. Hij verschijnt hier evenals in 1241 te Middelburg met *Wilhelmus de Teylinghe,* die derhalve toen nog in leven was (vgl. N. L. XLIV, 1926, k. 204—205). De getuigen zijn n.l. in 1247 in volgorde W. de T. en *Folpertus de* Lecka evenals op 17 Aug. 1243 (0. B. Holland 1 no. 397) dominus F. de L. en dominus W. de Thelinga.

17) Steinfurt blz. 257. De nieuwe graaf sticht dan bij het klooster Wietmarschen eene memorie voor zijn aldaar begraven ouders.

18) Otto V stond op 25 Juli 1267 (Sloet no. 902; 0. B. Holland 11 no. 163; Jungius, Bentheim, C. D. no. 36; Osn. U. B. 111 no. 361 en Nichtstaatliche Archive Westfalens, Steinfurt pag. 140, alsook N. L. LIV, 1936, k. 390-391) zijn goederen buiten het Bentheimsche af aan zijn jongeren broeder Egbert, die nog op 12 April 1285 leefde (Jungius, Bentheim, C. D. no. 42, en Osn. U. B. IV no. 153).

19) 0. B. Holland 1 no. 557. Een kleinzoon was, naar wij opgaven, in 1242 reeds niet meer onder de levenden.

20) Zie over hem 0. B. Holland 1 nos. 442, 555 en 591, zoomede 11, Nalezing no. 37.

21) Van Spaen. Inl. Hist. Gelderland. IV. C. D. no. XVI.

22) *Gerung de Aspera* in 1076/81 (Sloet no.' 184 en 0. B. Sticht no. 233 junctis de verbeteringen aan het slot van dit 0. B.) en vervolgens *Gerungus* de *Aspre* te Utrecht op 3 Aug. 1134 in twee oorkonden, de eerste vervat in 0. B. Holland, Supplement, no. 5, en Sloet no. 266, de andere in het Cartularium van Mariënweerd, no. 2. Zie voor het jaar 1139 de drie verdachte charters in 0. B. Sticht nos. 374, 375 en 378, enz.

23) Oppermann, Fontes Egmundenses (Werken Hist. Gen. Utrecht, Derde Serie, no. 61. 1933), blz. 205, jis. 0. B. Holland 1 no. 214 en Jungius, Bentheim, C. D. no. 14.

24) W. U. B. VIII no. 655 en Coesfeld, Beiheft, blz. 51, alsook Darpe, Coesfelder U. B. no. 143.

25) Een zoon van Bernhardus heer van Ahaus en Sophia van Loon, dochter van Herman 1 graaf van Loon.

26) Sloet no. 1040 en Warendorf pag. 216, op welke blz. aangaande Marina, vrouwe van Almelo, nog eene oorkonde van 25 Febr. 1282(1) is opgenomen. Een en ander betrof een verkoop van goederen, die in 1280 had plaats gevonden.

27) Ten aanzien van de oudste drie kinderen zij ten deze verwezen naar noot 25.

28) Inl. Historie Gelderland, III, blz. 387. Aan Marina zelve en de vroegere Bertha van Ochten gaven wij echter eene plaats in eene eerdere generatie dan v. Soaen in 1804 deed, omdat dit rationeeler voorkwam bij de kennis, welke wij *thans* bezitten. en bovendien alleen Jutta in de oorkonde van 1281 als de zuster van Hendrik II van Ochten wordt vermeld, doch niet de tevens daarin genoemde Marina.

29) Ds. Jac. Anspach is in zijn opstel over „De voormalige heerschap Ochten in de Neder-Betuwe" (De Navorscher, Jaanrgang 36, 1886, blz. 84) van gevoelen, dat de beide Bertha's dezelfde zouden zijn, maar daartegen pleit dat van Bertha van Ochten, de echtgenoote van een Arkel, nergens een tweede huwelijk met een overigens onbekenden ridder Wolft is overgeleverd.

30) Zie voor een en ander blz. 17/18, 20 en 111 van de in noot 31 omstandig omschreven kroniek (uitgave-Bruch).

Virneburch — werden reeds door den Heer W. Beelaerts in zijne hoogeraangehaalde verhandeling de noodige gegevens verstrekt en verduidelijkt; deze echt bleek een lateren Jan van Arkel te betreffen. Theodericus Pauli vaart nog verder in ons schuitje door te zelfder plaatse den in 1241 regeerenden graaf van Bentheim, d.i. Boudewijn, uitdrukkelijk den oom van den eersten eigenaar van „Gorkum" uit het Arkelsch geslacht te noemen, hetgeen volkomen in overeenstemming is met den bijgevoegden staat. Bevat dit alles niet als het ware de proef op de som van onze veronderstellingen ?

Met den overgang van Gorkum van de Bentheim's op de Arkels niet goed weg wetend, houdt deze kroniekschrijver zich aan den veiligen kant door zoowel van een uitdrukkelijken verkoop aan Arkel [31]) als van eene vermaagschapping te gewagen.

[31]) Vgl. H. Bruch, Dirck Franckensz. Pauw (Theodericus Pauli). Kronycke des Lants van Arckel ende der Stede van Gorcum, diss., 1931, blz. 17/18 en 111, *en* van denzelfden schrijver „Over eenige oorkonden, waarbij tolvrijheden worden verleend aan de inwoners van Gorcum" in Biidr. voor Vad. Gesch. en Oudheidk., VII" Reeks, Deel 1 (1931), pag. 127. De kroniekschrijver, die blijkens N. L., L (1932), k. 34-36, geen Pauw, doch slechts Pouwelss. heette, dateerde den verkoop op 1241; Dr. Bruch acht echter 1212 waarschijnlijk.

Eene vererving door vermaagschapping met Arkel achtte Dr. J. F. D. Blöte reeds vóór 30 jaren mogelijk [32]) en wij sluiten ons gaarne bij hem aan. Van een verkoop aan een Arkel op een tijdstip, dat geen enkele oorkonde het bestaan van een Arkel verraadt, bestaat evenwel geen spoor van bewijs. Op de verplaatsing naar Arkel mag ook volgens de zienswijze van Dr. Blöte het verwerven van Gorkum van invloed zijn geweest [33]).

[32]) „Over den oorsprong der Arkel's" in Biidr. Vad. Gesch. en Oudheidkunde, IVde Reeks, Deel 6 (1907), blz. 5/6.

[33]) Ibid. pag. 4, noot 1.

BIJLAGE

Fragment-genealogie *(a)*.

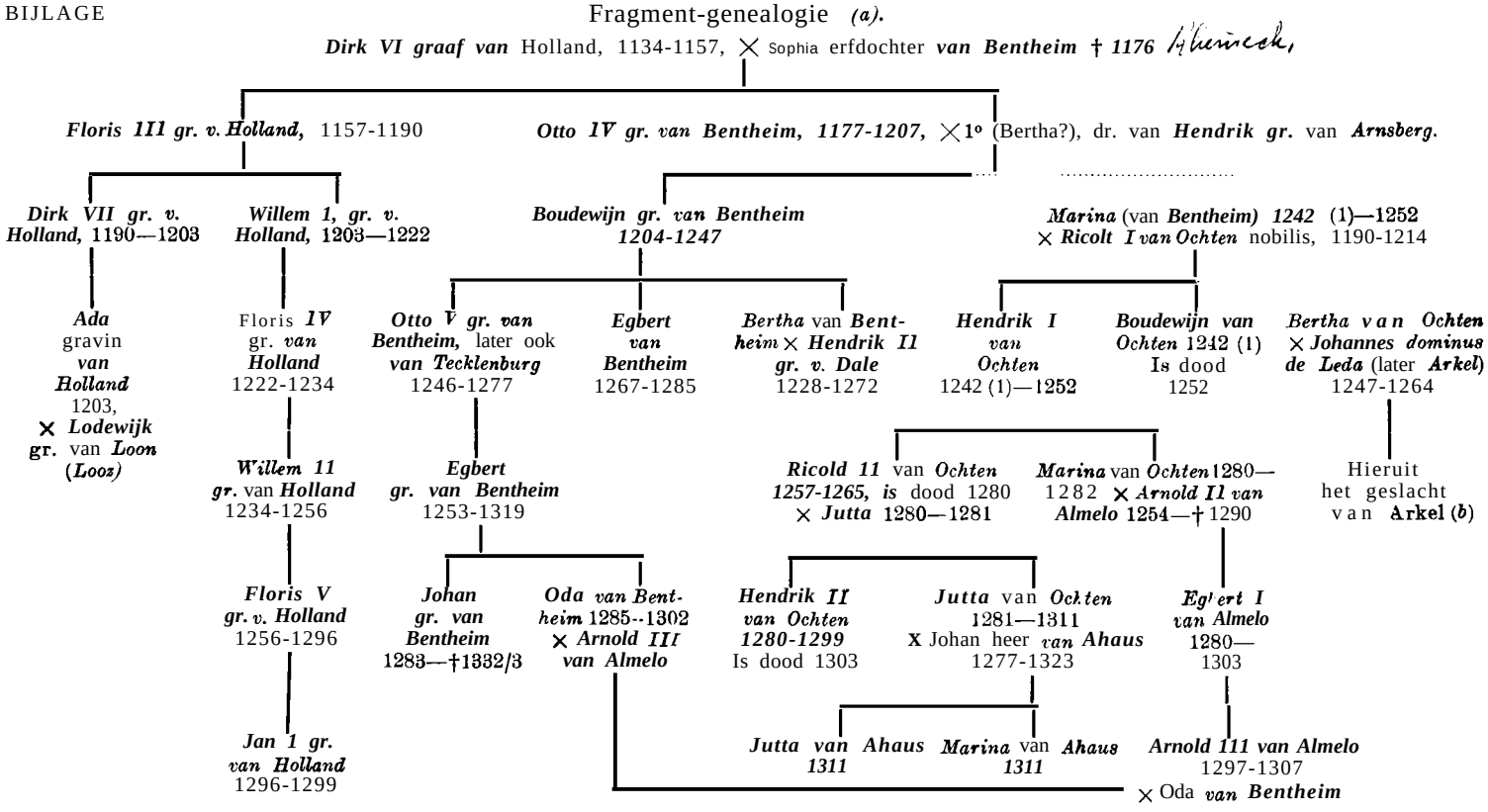

a) Bij de graven van Holland zijn uitsluitend de regeeringsjaren aangegeven, bij de andere personen de tijdstippen van verschijning.
b) Dit geslacht met zijne vele vertakkingen zou, naar wij overeenkomstig N. L. LIII (1985), k. 347/8 hoopten, door Dr. Henri Obreen worden beschreven, doch zijn betreurd verscheiden heeft deze hoop doen vervliegen.

Opschriften van grafzerken in de Groote of Onze-Lieve-Vrouwekerk te Breda,

door C. D. BAKKER,

met eene inleiding van Mr. ELISABETH C. M. PRINS.

In het Juninummer van dezen jaargang van ons Maandblad komt eene publicatie vóór van „Grafzerken in de Groote Kerk van Breda" van de hand van ons medelid den Heer J. C. P. W. A. Steenkamp. Kort na de verschijning daarvan ontving ik van den Heer C. D. Bakker, architect te Ginneken, wiens belangrijke oudheidkundige nasporingen mij ook uit anderen hoofde bekend zijn, een exemplaar van de lijst van opschriften van o.a. dezelfde grafzerken, door dezen samengesteld op verzoek van Dr. J. Kalf, Directeur van het Rijksbureau voor de Monumentenzorg.

De Heer Bakker vervaardigde deze lijst in hoofdzaak aan de hand van de teekeningen, welke hijzelf sedert 1923 en laatstelijk in de maanden Februari, Maart en April 1937 in de Groote Kerk te Breda maakte. Het opnemen en inmeten van de grafsteenen — een minutieuse arbeid, welken de Heer Bakker met de hem eigen nauwkeurigheid verrichtte — geschiedde met volle medewerking van Kerkvoogden der Groote Kerk, van den Leider der Restauratiewerken en van tal van andere autoriteiten.

Bij vergelijking van de lijst van den Heer Bakker met de

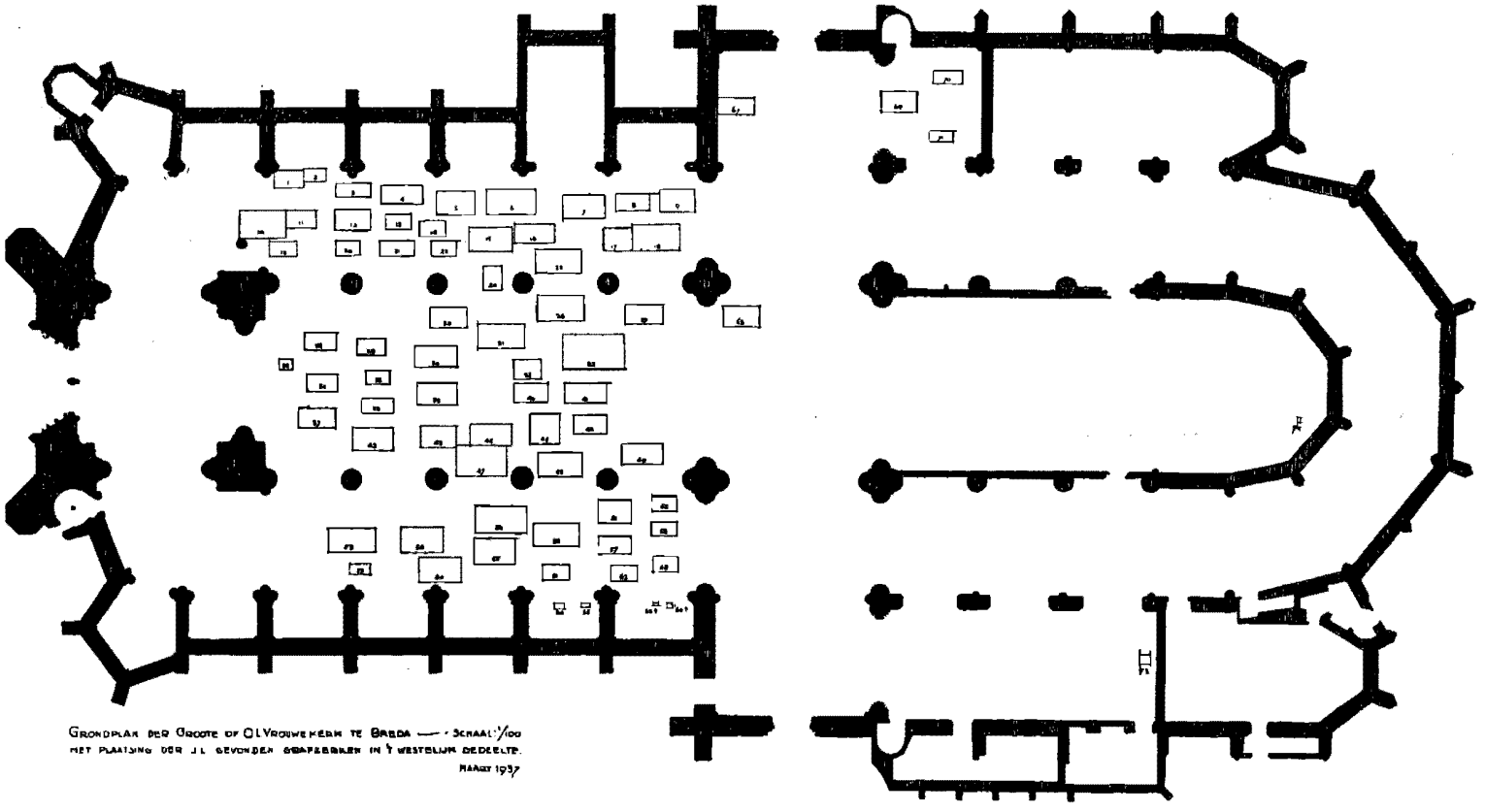

publicatie van den Heer Steenkamp kwamen zóóveel verschillen in de opschriften aan het licht en bleek met name — vooral bij de Latijnsche spreuken — zóó dikwijls alléén de lezing van den Heer Bakker een verstaanbaren zin te geven [1]), dat ik aanleiding vond, den Hoofdredacteur van „De Nederlandsche Leeuw" te verzoeken, de lijst [2]) van den Heer Bakker onverkort te willen afdrukken. Waar het er hier om gaat, het thans nog aanwezige zoo juist en volledig mogelijk over te leveren aan ons nageslacht, dat deze historische monumenten in alweder slechteren staat dan wij, of in het geheel niet meer, zal aantreffen, en om de wetenschap in de toekomst onnoodige problemen te besparen, scheen mij het verzoek, om nogmaals eenige kolommen van ons Maandblad aan dit onderwerp te wijden, alleszins verantwoord [3]).

Meer dan vijftien grafschriften worden hierna voor de eerste maal afgedrukt; dat de Heer Steenkamp niet alle nieuwgevonden grafsteenen heeft beschreven, is te wijten aan het feit, dat vóór zijne bezoeken aan de Groote Kerk een gedeelte der zerken alweder was ondergedekt.

De nummers van de lijst van den Heer Bakker komen overeen met die op het „Grondplan der Groote of 0. L. Vrouwekerk te Breda — schaal 1/100 — met plaatsing der j.l. gevonden grafzerken in 't Westelijk gedeelte. Maart 1937", vervaardigd vanwege het Rijksbureau voor de Monumentenzorg, hetwelk hierbij verkleind wordt afgedrukt.

Op storende vergissingen in spelling of afkorting van woor-

---

[1]) Eénmaal geeft de samenvoeging van beide lezingen (Steenkamp, N. L. LV, kolom 196, anno 1508; Bakker No. ZO) een regel van Terentius: *omnium rerum vicissitudo est*; voorts echter vergelijke men bijvoorbeeld:

Bakker No. 1: Hier leet begraven Ariaen van *Eyntmeer* sterf A° 1508 den *27en Iuly* enz., met Steenkamp, kol. 197, anno 1512: Hier leet beraven Ariaen van *Cyntmer* sterf A° 1512 den *11den Mey;*

B. No. 2: Ostium Monumenti Dne (sic) *Ioannis* van Riethoven et Domicell*ae* Catharinae van de Leur coniugum *trium prolium duarum nuruum* enz., met St., kol. 199/200: Ostium Monumenti Dns. *ionanes* van Riethoven et Domicella Catharinae van de Leur conjugem *Trŭm proleŭm Quarŭm nuricŭm* enz.;

B. No. 18 en 23 met St. kol. 198, anno 1613 of 15;

B. No. 34: *facit experientia cautius,* met St. kol. 197, anno 1534: *naciter per rētia caritus;*

B. No. 39: Hier leet begraven *Magriet* Ian de Buiters dochter was . . Si starf A° 1554 den 27 *Mert,* met St. kol. 197, anno 1554: Hier leet begrave *magist.* Jan de Beuters dochter was ... si sterf A° 1553 de *11 Octob.;*

B. No. 44: Omnia *Mature,* met St. kol. 199, anno 1675 : Omnia *Mator.*

Waar de Heer Bakker (No. 20) ziet: Hier leet begraven Peter . iaen Hoze ende Waltrine Ian Tiels Dochter *Hem Ian Hoze* vader *ende* moeder enz., leest de Heer Steenkamp gemoedelijk (kol. 196/7, anno 1508): Hier leet begrave peter iman? Hoze ende Wettrine ian Hels? *Hier leecht de vader en de moeder* enz.

[2]) De beschouwing van den grafsteen van Heinrick van Hasselt (No. 25) leert ons, dat ook bij het gebruik van de verdere gegevens omtrent de zerken — met name van de wapenbeschrijvingen — in het Juninummer voorzichtigheid is geboden. Het hoofdwapen op dezen grafsteen, hetwelk de Heer Steenkamp niet heeft beschreven, is: Gevierendeeld (misschien, doch minder waarschijnlijk: een streepkruis), 1 en IV drie bollen (of koeken of penningen), 11 en III drie vogels, derhalve *een geheel ander wapen dan de thans bloeiende* familie *van Hasselt voert* (een uitgerukte boom). De bollen vindt men terug in de rechterhelft van het wapen in de rechtsche lange zijde van den steen; de linkerhelft heeft te zeer geleden dan dat men het wapen zou kunnen beschrijven. In de linkerzijde bevindt zich een gevierendeeld wapen (van de moeder van Heinrick van Hasselt?): 1 en IV een (uitgerukte??) boom, 11 en III onduidelijk. Vgl. Rietstap, Arm. Gén., in voce Hasselt (van)- *Holl.*

3) Ook wij achten een herplaatsing eene gebiedende noodzakelijkheid. Redenen, die door onze medeleden ongetwijfeld zullen worden verstaan, deden ons in Mei j.l. besluiten de plaatsing van de bijdrage van Kolonel Steenkamp, welke ons als een „primeur" werd aangeboden en met wier publicatie de schrijver haast bleek te hebben, niet op te houden. Dit laatste zou het geval zijn geweest, wanneer wij haar, alvorens tot plaatsing te besluiten, als gebruikelijk aan eene nauwkeurige bestudeering hadden kunnen onderwerpen. Wij lieten derhalve de verantwoordelijkheid voor deze publicatie geheel aan den schrijver, die ook zelf de correctie voor zijn rekening nam. Dat uit het gebeurde een les getrokken kan worden, valt niet te betwijfelen. — Red.

den, welke in de grafschriften blijken vóór te komen, is in den tekst van den Heer Bakker gewezen door invoeging van: (sic).

E. C. M. P.

1. Hier leet begraven Ariaen van Eyntmeer sterf
A" XVe en VIII d̄ XXVIIen Iuly
Hier is Begrave Ioffr Corneli Steedincx
Ariaen vä Eyntmeer wijf was sterf Ao XV$_{e}$....
en Ioffr. Geertruye harer beyder dochter
Ariaen Schoyte wyf was sy sterf A° XVe eñ
1111. den XXVste dach in Iuluus (sic) God heb haer ziele.

2. Ostium/ Monumenti/ Dñe (sic) Ioannis van/
Riethoven/ et Domicellae/ Catharinae/
van de Leur/ coniugum/ trium prolium/
duarum nuruum/ unius generi/
eorumque/ (d)escendentium.

3.

4. ..... sterf x v XCVIII.

5. Hier leyt begraven Adriaen
Beelyaert Secretarius by sy̅
leven Teheyen (sic) ende sterf int
iaer alsme scref 1615 de 3 Novem.

6. .....

7. Gbaff Plats (sic)
Heer Dionis van Rucphen
(Rentmee)ster van de Gee(ste)lijcke
(G)oeder(en). ..... an .....
van syn .....
Griffier .....
Den 26 .....
En syne
is in sy ..... van ..... Ami ..... etnede.
St.rft den 2. ... (A)pril a 1616.

8. Hier leet begr̄ Mester Iacop Meeus
Cappellaë en Priester die sterf A° XVe
eñ XII XXX dage ī Iulii Bidt voer de ziele.

9. Memento Mori
Hier leyt begraven Clara
Loziers huysvrouwe van Iaqus
Neyt woonende tot Breda
Sterf den 22 Iuni A 1616
ende haer dochter Katheryna
van Hecke huysvrouwe van Ian
de Mey cooman woonende tot
Rowaen sterf dë 24 Iuny A° 1616
ende haeren man Iakus
Neyten coepman van Breda
was sterf den 7 Mey
Anno 1620

10. Hier leyt begraven Iohan van den Corput
Rentmeeste' eñ Dyckgraef was over de Domyne
van de Hooch eñ Leege Swalue sterf de 21 April
A° 1618. Memento Mori.

11. Hier l...t begravë an.. ..... Hendrick
Iacop Dielis van Vechele
Desen-Serck hoortoe-aen
Gerardues Baillet obiit
Den An"

12. Hier licht begravë edele eñ
weerde Here Ionckheer Ädries
van Liere die sterf A° XV" XXII
den XVI in Mey
eñ edele eñ weerde Ioncvr_
Anna van Eyntiner (sic) zy huysvr.
Die sterf An" XV" eñ LXIII den
XXIIII in Mey.

13. Hier leet begravë Aelyt Aert Isat (sic! moet zijn ISAC)
Housvrou vas sterf int Iaer MCCCC eñ
X^{C}II VIII dach in September biit voer
haer siele.

14. .....

15. Hier leghet begravë Evert van Wisschel
die sterf int Iaer ons Heerë MCCCC eñ LXXVI
den lesten dach van April God heb de zielē
Amen.
Hier leet Ioffrou Willë vä Zeelbach
Everts wyf vä Wisschel was sterf X1111'. LVII.
XVII ī Augus.

16. .....

17. .....

18. Hier leet begraven de huysvrau van
Peeter Hoevenaer zij sterf den 6 Dece....1595
ende zynen sone Niclaes Hoevenaer
Die sterf den 15 Mey 1598.

19. Hier leet begraven (Peter Lenaert?) van Bueten
Huysvrouwe was sy sterf int Iaer ons Heeren XV.

20. Hier leet begravë Peter ..iaen Hoze ende
Waltrine Ian Tiels Dochter
Heer Ian Hoze vader ende moeder.
Gedenck der zielen J. ...

Laus Deo

Heer Ian Hoze Priester eñ Capellaen deser
kerck sterf A XVe.... d.i. Mei
Om̄i rerū ..... situdo est.

21. .....

22. Hier is begrave Heer Peeter vä Couweler
Capellan(?) vä deser kerk.. ..... sterf A XV
eñ XVIII X1111 Dage ī Meert.

23. Hic est sepultus Honorabilis Dūs (sic) et
Magister Iohannes de Avoort De Ette
Cappellanus . .....
Dit graff plaets hoort toe aen Cornelis Wiercx
Notaris en Procureur tot Breda cum sius (sic) obit
Anno 17

24. .....
Sepultus Ariaentie Wijt.

25. Hier is begrave Heinrick vä Hasselt
Hy sterf int iaer M V^{e} en 1111 dë XIX dach April
ende Iouff rou Everarde Lauwereys Everarts
Docht zyn huysvrou sterf ä XV eñ .....

26. .....

27.

28. Hier leyt begraven Augustyn Wils in syn leven Borgemeester ende Schepen deser stadt Breda. sterf den 5 Aprilis Anno 1631.
Ende Maria Zips syn huysvrouwe
sterf den 29 September 1625 met haere kindere
Bidt voor de siele.

29. .....

30. .....
Hu.Den.M.CCCC.

31. Hier is begrve Ian Cornelis Igrams 1619 EM (sic)
sin huysv Magrie Wilms 1624 EM (sic)
Cornelis Cruyt 1638.
ende Antony Ianssen Doornen out 59 iaren
sterft den 6 Septem. 1683
met Barbera Ianssen Igerams syn huysvrou
out 77 iaren sterft den
16 November 1681.

32. .....

33. Hier leyt be
gravë Iánekë
Hubrechts de
Dr vä Huybre
cht Bartho
lomeusz Greel
maker sterf
den 20 Octob
Anno 1612.

34. Hic est sepultus Dñs Loefridus Cornelii
Pbr qui obiit Año XVc XXXIIII tercia Septēbr
Facit experiëtia cautius.

35. Hier leet begravë Anse Matheeuss
Die sterf Aº XVc X1111 Xden dach Septembri (sic)
eñ Adriaen syn huysvr Aº XV' XVIII
1111'"' dach Septembri.

36. .....

37. .....

38. In lyden verduldich
Hier leyt begravë
Ian Symons vä Bavel
hy sterf den lestē
September Aº 1603.
ende Mayke" Lyntke" eñ Boudewyn Drye
van hare kinderen.

39. Hier leet begravë Magriet Ian de Buiters
dochter was de huisvrou was vä Michiel Boot.
Si starf Aº XV'LIIII dë XXVII Mert

40. .....

4.1. .....

42. .....

43. .....

44. Hier lyt begraven Ian Antoni
Schuermans in syn leven fabryck
en timmerman van synne hooch[t]
sterft den 27 August Aº 1680

ende Dighna Peeters Mermans
synne huysvrouwe sterft
den 20 Ianuwary Aº 1675.
Ende Helena van de Leur synne huysvrouwe
sterft den 11 Ianuwary Aº 1681.
OMNIA MATURE

45. .....

46. .....

47. .....

48. .....

49. GENAF (sic) : De Bruyn.

50. .....

51. .....

52. .....

53. .....

54. .....

55.[4]) Hier legt begraven Dingman van der
Loght Borgemeester der stad Breda
Sterft den XXVII Aug. Anno XVIc XXXI
ende Iouffrou Dina van de Broeck
syne huysvrow sterft den XXV Iuni
XVIcXXII
bidt voor de sielen
I.B.v.D. Locht
hic
cippo clausus iacet
D. Christianus van der Locht
consul huius urbis
obiit
XXIII Iulii MDCCXII.

56. .....

57. .....

58. .....

59. .....

60. .....

61. .....

62. .....

63. .....

64. Heer Claesse van ..... W.. .. Priest st
XV" XVI Dë XII d. i. Augusto
Heer ..... Priest. sterft A XVc XII
Dë d i.

65.[5]) Hier leet begravë
Lambracht Ruyssenaer
eñ Hiellegont syn
Huysf....

66a.[6]) Hier leyt be

4) Gedeeltelijk reeds vermeld in: De Grafzerken in de Groote of 0. L. Vr. Kerk te Breda ['s-Hertogenbosch 1923], No. 139.
5) Gedeeltelijk reeds vermeld t.a.p. No. 151.
6) Reeds vermeld t.a.p. No. 133.

gravë Hendri
ck Ianse van
Dale. A° 1653 eñ
Arianti Geerts.

66b. .....
sterft de 2
Iuly A
1631.

67. Hier leet begrave Kateline Jan Bays wijf was
Adriaen Jacob Meeus dochter sy sterf A° XV" XI
111 dagë Ï Meert. Bidt voer de ziele.

68. Hier leyt begraven Peeter Gheeraerts
van den Broeck. Borgem' deser stadt
Breda hy sterf den 27'" Martii A 1613.
ende Maria Ian Cornelis Roovers dochter
syne huisvrouwe sy sterf den 9en Augusty
A" 1604
Met noch 7 haerder beider kinderen.

69. Hier leet begravë Michiel Cornelis Michiels
sterf Ä". 1529 dë 9' Octobr
eñ Agnees sy huysvr." Hëric Montës docht. sterf A
eñ Cornelis Michielsen sy broeder die sterf A° 1529
clë 6' Octobr.
eñ Josyna Ansems sy huysvr" sterf A° 1539 dë 23" in
December.

70. Hier leyt begraven Adriaentien Iansd'. huysfrov.
was van Adriaen Cornelis van den Broeck sy sterf
den 8 Novem(b)(i)nt Jaer 1604.

71. .....

72. 600
B P

73. [7]) Hier leit begraven
Heylwich Aerts dochter
van Leye welke eerlyke
gedient eñ gewoent heyt
bi. meester hereck (sic) Loeven
Canonick XXXIIII 1. ... ren
sterf A° XV° LI den derdë
dach in Februari bidt
voer die ziele.

74. [8]) D.O.M.
Hier lyt begraven den wel Ed.
Heer en M' Frederick Hendrick
Issac in syn Ed' leven President
en Borg' der stadt Breda
obidt den 21 February 1715
en desself s familie.
Sepulture vā M' Willem
Mötens greffier vä de leene
's lands vā Breda sterft año
XV° XLV de eersten Augusti.

75. [9]) Margareta. a. Rene. Castiss"' puellae

[7]) Gedeeltelijk reeds vermeld t.a.p. No. 31.
[8]) Gedeeltelijk ontleend aan gegevens van M. L. van Hangest Baron d'Yvoy (1753-1831); gedeeltelijk reeds vermeld t.a.p. No. 115.
[9]) Gedeeltelijk ontleend aan gegevens van M. L. van Hangest Baron d'Yvoy.

mater et frater maximo cum animi
dolore. P.P. mense Septembri A° 1569.

76.[10]) Hier legt begraven D" Heer
Anthoni Dirven secretaris van de
Weeskamer ende Rentmeester van
het Ryck Gasthuys binnen Breda
sterft den 17 September 1661
ende Iofferouw Anna van Gielse
desselfs Huysvrouwe overleden
den 2 December A° 1632
D'Heer Advocaat Gregoryus
Dirven synen Sone gestorven
den 26 November A° 1673
Iofferouw Anna Dirven syne Dochter
laeste weduwe van D'Heer Thomas
Fasse gestorven den 10 Ianuwary 1697.

77. [9]) D. 0. M.
A° Erf-Graf. MDCCX
voor de familie van den
Heer Ernst Wilhelm van
Salisch. Genr. over de
infant. van den staet
gouvern. tot Breda en
syn hoog welgebore
vrou : Vr : Anna Sophia
van Kostpoth.

78.[11]) Cy gist Messī. Jehan de Hocron en son vivá
chlr.. ... gräd bailly de Tournais et Tournesis et
Gräd Maist. dhostel du Prince
Doräge le. .....
.....de Kohrnbos s' epouse
La quell. trepas. .....

79.[11]) Hier leit begrave Cornelis Zebrecht soene sterf A° XV'
XXIIII en.. .....
sy huisf. die sterf A° XV°... de 1111 dach. Mert.

80.[11]) Hic est sepultus Dñs Johannes Ke(ls)donck
.....abas (tznyfkc9) ? capellan" h". eccle obiit A°....
sep(?)tem

81.[11]) Hic inhumatū est corpus
Magistri Engelberti de Hoilten in jure civili Licentiati
.....
Anno Millesimo. CCCCC". quadragesimo. nono aetatis
suae XXII.

82. Opschrift op een doodkist
in de Groote- of 0. L. Vr. Kerk
te Breda
Christina Johanna van de Pol Weduwe
Iohan Frederik Tromer overleden den 1730.

Ginneken, Juni 1937.

Genealogie van het Delftsche Geslacht Vlaerdingerwout,

door J. WARNER.

Deze genealogie is samengesteld uit diverse m.s. aanteekeningen, welke alle zeer onvolledig waren en uit gegevens, ont-

[10]) Gedeeltelijk reeds vermeld t.a.p. No. 62.
[11]) Ontleend aan gegevens van M. L. van Hangest Baron d'Yvoy.

leend aan gedrukte bronnen. Mevrouw A. C. Boogaard-Bosch heeft deze, op mijn verzoek, op zeer welwillende wijze, belangrijk aangevuld en geverifieerd uit doop-, trouw- en begraafboeken van Delft, terwijl, voor zoover doenlijk, ook het notarieel en ander archief van Delft werd geraadpleegd. Het kwam mij ongewenscht voor de bewijzen daarvoor in den tekst te vermelden, daar deze zonder meer gemakkelijk na te slaan zijn; slechts in enkele gevallen, waar dit niet zoo is, zijn zij aangehaald.

Het wapen Vlaerdingerwout, zooals dat o.a. werd gevoerd door Mr. Maerten Vl. heer van Dirxland enz. en zooals dat ook voorkomt in het Armorial Général, het Gulden Boek van Schiedam en de verzameling van Kwartierstaten van Delftsche Vroedschappen van v. d. Lely is:

in goud een springend hert op grasgrond, aan weerszijden vergezeld van twee groene denneboompjes, staande op den grasgrond en in de beide bovenhoeken elk van twee boven elkaar geplaatste roode zespuntige sterren.

Helmteeken : het hert uitkomende.

Dekkleeden : rood-goud.

In een m.s. Scheltus, in de verzamelingen van het Nederl. Patriciaat, komt een afwijkende wapenbeschrijving voor, n.l.:

gevierendeeld : 1 en IV van blauw met een hert van goud; II en 111 van rood met vier sterren (2-2) van goud; een hartschild van goud met drie (2-1) boompjes van groen.

Helmteeken: een goud en blauwe vlucht, waartusschen een uitkomend hert van goud.

Als zoodanig werd het waarschijnlijk gevoerd door en kwam het voor op een teekening en een schildpadden doos in het bezit van Hendrik Vlaerdingerwout (Vlaardingerwoud), vermoedelijk degene, met wien het geslacht in 1875 uitstierf.

1. ***Willem Jacobsz. Vlaerdingerzvout,*** geb. omstreeks 1558, begr. Delft 0. K. 14 Mei 1620, molenaar op de Hel- en Rosmolen in de Dircklangensteegh, tr. N. N. (Mogelijk was haar naam ***De Kraen).***

   Kinderen :

   1. ***Jacob, volgt*** 11.
   2. *Cornelis,* volgt IIbis.
   3. ***Abraham,*** volgt IIter.
   4. *Maritgen Willemdr.* ***(van)*** *Vlaerdingerwout,* tr. Delft (ondertr. 29 Oct.) 13 Nov. 1622 *Cornelis* ***Maertensz.*** *Veltman,* wednr.
   5. (waarschijnlijk) ***Machteld*** *Willemsdr.,* is doopgetuige 16 Apr. 1618.

11. ***Jacob*** *Willemsz.* ***Vlaerdingerwout,*** geb. Delft omstr. 1580, overl. 22, begr. Delft 0. K. 26 Sept. 1649, schrijnwerker, later olieslager, tr. voor April 1603 *Athalia* ***Oloffsdr. van Spanbrouck,*** overl. ***4,*** begr. Delft 0. K. 7 April 1639, dr. v. *Oloff* ***Dirckzn.*** en *Neeltje* ***Joppen.***

   Kinderen :

   1. ***Adotph Jacobsz. Vlaerdingerwout,*** geb. Delft, begr. ald. 0. K. 18 Oct. 1672, olieslager, test. met zijn vrouw te Delft voor not. W. de Langue 20 Sept. 1652, tr. 1) Delft 14 Nov. 1649 ***Lysbeth van Oosten,*** ged. Delft N. K. 3 Aug. 1625, begr. ald. N. K. 23 Oct. 1652, dr. v. *Gerrit Jansz.* en ***Elisabeth Evertsdr. van den Berg,; 2)*** Delft (ondertr. 17 Jan.) 1 Febr. 1654 *Annetgen* ***Bonefaesdr. van der Sande,*** geb. Delft, begr. ald., waarschijnlijk dr. v. ***Bonefaes*** *Jansz.* en *Trijntgen* ***Symons.***
   2. ***Neeltgen (Cornelia) Jacobsdr. Vlaerdingerwout,*** begr. Delft N. K. 8 Juli 1642.
   3. ***Grietje*** *Jacobs* ***Vlaerdingerwout,*** doopgetuige te Delft

26 Apr. 1654, tr. waarschijnlijk omstr. 1630 ***Willem*** *Thomasz.* ***Post.***

4. ***Willem, volgt*** 111.

111. ***Willem Jacobsz. Vlaerdingerwout*** gesegt ***Post,*** ged. Delft N. K. 15 Nov. 1620, begr. ald. N. K. 6 Oct. 1690, vleeschhouwer, daarna bierbrouwer te Delft, tr. 1) Delft 5 Sept. 1643 *Margaretha d'Acquet,* geb. 21, ged. Delft 27 April 1618, overl. 25, begr. ald. 0. K. 28 Mei 1664, dr. v. Salo*mon* en *Susanna Baelde; 2)* Delft 4 Febr. 1665 ***Sophia*** *'s Gravelaer* ***(Schravelaur),*** geb. ***30*** Maart, ged. Delft N. K. 12 April 1637, overl. ald. 7, begr. N. K. 11 Dec. 1686, dr. v. *Robbert Jansz.* en *Maria* ***Jacobsdr.*** (van) *Eversdijck,* en wed. van Dr. *Jeronimus* van *Kessel.*

Kinderen : ex. 1.

1. ***Salomon Vlaerdingerwout,*** geb. ***22,*** ged. Delft N. K. 24 Sept. 1645, begr. 0. K. 29 Sept. 1645.
2. ***Atlya Vlaerdingerwout,*** geb. ***7,*** ged. Delft 0. K. 9 Sept. 1646, begr. 0. K. 13 Sept. 1646.
3. *Atlya* ***Vlaerdingerwout,*** geb. 14, ged. Delft 0. K. 15 Nov. 1647, begr. 0. K. 2 Jan. 1648.
4. *Salomon Vlaerdingerwout,* geb. 13, ged. Delft N. K. 15 Jan. 1649, begr. 0. K. 18 Jan. 1649.
5. *Athalia (Alida)* ***Vlaerdingerwout,*** geb. ***23,*** ged. Delft 0. K. 25 Dec. 1650, begr. ald. N. K. 18 Mei 1691, tr. Delft 2 Juli 1670 *IJsbrant* ***van der Elst,*** ged. Delft N. K. 6 Maart 1642, overl. 14, begr. ald. N. K. 19 Sept. 1716, luit. der schutterij, ouderling, regent en meester der Kamer van Charitaten, zn. v. ***Adriaen*** *Teunisz.* en *Quirina (Krijntje)* *IJsbrantsdr.* ***van Noortwijck.***
6. ***Salomon,*** volgt IV.
7. ***Jacobus,*** volgt IV bis.
8. *Susanna Vlaerdingerwout,* geb. 9, ged. Delft 0. K. 11 Juli 1656, begr. 0. K. 21 Oct. 1656.
9. ***Joris Vlaerdingerwout,*** geb. ***7,*** ged. Delft 0. K. 7 Oct. 1657, begr. ald. 0. K. 17 Oct. 1657.
10. ***Michiel Vlaerdingerwout,*** geb. ***2,*** ged. Delft 0. K. 2 Febr. 1659, begr. 0. K. 29 April 1659.
11. ***Joris Vlaerdingerwout,*** geb. ***26,*** ged. Delft 0. K. 27 Nov. 1663, overl. 11, begr. ald. 0. K. 14 Nov. 1665.

Ex. 2.

12. ***Robartus Vlaerdingerwout,*** ged. Delft N. K. 15 Aug. 1666, begr. ald. 0. K. 24 Aug. 1666.
13. *Robbert,* volgt IVter.
14. *Margaretha* ***Vlaerdingerwout,*** ged. Delft N. K. 5 Febr. 1672, overl. na 1675.
15. ***Maria Vlaerdingerwout,*** ged. Delft 0. K. 28 Maart 1673, begr. ald. 0. K. 29 April 1673.
16. Maria ***Vlaerdingerwout,*** ged. Delft N. K. 10 Jan. 1675, overl. Voorburg, begr. Delft N. K. 19 April 1748, tr. 1) Delft 3 Jan. 1694 *Cornelis* van ***der*** *Burch,* ged. Delft 0. K. 7 Juli 1669, overl. Rotterdam in 1698, zn. v. *Christiaen Cornelisz.* en ***Margaretha Pietersdr.*** van ***Schoonhave; 2)*** Delft Fransche Kerk 7 Febr. 1700 ***Jan van Edenburgh,*** ged. Delft 0. K. 15 Maart 1672, begr. Delft 0. K. 1 Oct. 1711, zn. v. *Roeland* en ***Anthoniu van der Brugge; 3)*** Rijswijk (ondertr. Delft 24 Mei) 8 Juni 1732 Mr. ***Jacob de la*** *Faille,* geb. ***7,*** ged. Delft 0. K. 11 Dec. 1685, overl. Voorburg 5, begr. Delft N. K. 12 Juni 1744, schepen van Hoorn, wedr. v. ***Anna Maria de*** *Marez (Desmaretz),* zn. v. Mr. Johan en ***Margaretha*** *Delff.*

IV. *Salomon* ***Post*** gezegd ***Vlaerdingerwout,*** geb. 31 Jan., ged. Delft 0. K. 1 Febr. 1653, overl. ald. 28 Nov., begr. 0. K.

3 Dec. 1729, brouwer in „De Posthoorn" ald., tr. Schiedam (ondertr. Delft 10 Sept.) 25 Sept. 1678 *Cornelia* (van) Couwenhoven, ged. Schiedam 24 Juli 1649, begr. Delft 0. K. 26 Juni 1723, dr. v. Maerten en Barbara van ***Hendrecht.***

Kinderen :

1. Mr. ***Willem Vlaerdingerwout,*** heer van Noordscharwoude, geb. 12, ged. Delft N. K. 14 Juli 1679, overl. 8, begr. Delft N. K. 14 Maart 1760, notaris te Delft, tr. 1) Delft Fransche Kerk 7 Juli 1708 *Cornelia Christina van Kretschmar,* ged. Delft Luth. 6 Mei 1688, begr. ald. N. K. 26 April 1713, dr. v. ***Johan*** *Christiaan,* heer van Flämischdorff en Bothendorff en ***Anna*** *Susanna* (of the Baronets) ***de Vernatti,*** of Carlington; 2) 's Gravenhage (ondertr. Delft 2 Juni) Fransche Kerk 17 Juni 1731 ***Sophia Vlaerdingerwout,*** geb. 31 Mei, ged. Delft 0. K. 1 Juni 1698, begr. ald. N. K. 6 Aug. 1766, weduwe van le) *Theodorus* ***van Etteren*** en 2e) ***Jan Theodoor Philibert*** van *Kretschmar,* en dr. v. *Robbert* en ***Adriana van Edenburgh.***
2. ***Maerten Vlaerdingerwout,*** geb. ***25,*** ged. Delft 0. K. 29 Juli 1680, overl. 9, begr. ald. 0. K. 11 Aug. 1683.
3. ***Maerten,*** volgt V.
4. Cornelis ***Vlaerdingerwout,*** geb. ***20,*** ged. Delft 0. K. 23 Febr. 1683, overl. 18, begr. ald. 0. K. 21 Aug. 1683.
5. ***Jacob Vlaerdingerwout,*** geb. 25, ged. Delft 0. K. 27 Febr. 1684, overl. 12, begr. ald. 0. K. 14 Maart 1684.
6. ***Jacob Vlaerdingerwout,*** geb. 11, ged. Delft 0. K. 12 Maart 1686, overl. 23, begr. ald. 0. K. 26 Maart 1686.
7. Dr. ***Jacob Vlaerdingerwout,*** geb. 6, ged. Delft 0. K. 7 Jan. 1688, overl. Delft, begr. ald. 0. K. 22 Sept. 1730, ongehuwd.
8. *Salomon* ***Vlaerdingerwout,*** geb. 7, ged. Delft 0. K. 10 Juli 1689, begr. ald. Dec. 1754.

V. Mr. ***Maerten Vlaerdingerwout,*** heer van Dirxland, Wijk, Veen, Aalburg, Genderen, Doveren en Hille, geb. 21, ged. Delft N. K. 22 Aug. 1681, overl. 's Hage 5 Dec., begr. Delft 0. K. 11 Dec. 1762, poorter te Rotterdam 24 Jan. 1708, brouwer in de Drie Akers ald., schepen van Rotterdam 1722, 23, 34, 35, 38, 39, kapitein der burgerij ald. 1725-38, burgemeester van Wageningen, wegens Gelderland gecommitteerd in den Raad van State en de Staten Generaal; tr. 1) Delft 16 Sept. 1710 ***Elisabeth (van) Schagen,*** ged. Delft N. K. 8 Febr. 1688, begr. ald. 0. K. 26 Sept. 1718, dr. v. Ds. ***Jacobus*** en ***Cecilia Houwaerts ; 2)*** Rotterdam (aan huis) 20 Mei 1722 ***Aletta Jacoba van*** *Schinne,* geb. 12, ged. Rotterdam Herv. 16 Maart 1698, overl. ald. 22, begr. Waalsche Kerk 28 Nov. 1723, dr. v. *Isaac* en ***Magdalena Adriana van*** *Quaelbergen* ; ***3)*** 's Gravenhage (Kloosterkerk) 6 Febr. 1726 ***Anna van Baerle,*** overl. Rotterdam, begr. ald. Waalsche Kerk 1 Nov. 1730, dr. v. ***Charles Constantinsz.*** en ***Helena Viglius Ottodr.***

Kinderen: ex. 3.

1. ***Cornelia Martina Vlaerdingerwout,*** vrouwe van Dirxland, geb. 6, ged. Rotterdam Herv. 8 Dec. 1726, overl. 's Hage 11 Apr. 1762, tr. 's Hage Duitsche Kerk 29 Oct. 1748 Mr. ***Adriaen*** van ***der Goes,*** heer van Dirxland, burgemeester van 's Gravenhage, ged. ald. Gr. Kerk 17 Mei 1722, overl. ald. 8 Dec. 1797, zn. v. Mr. Franc en ***Alida Cornelia van*** Strijen.
2. ***Charlotte Alida Vlaerdingerwout,*** vrouwe van Wijk, Veen en Aalburg, geb. 11, ged. Rotterdam Herv. 15 Febr. 1728, overl. 's Hage 26 Maart 1807, begr. Delft

tr. 's Hage (Duitsche Kerk) 29 Dct. 1748 ***Jacob van*** *Kretschmar,* heer van Wijk, Veen en Aalburg, ged. Delft 0. K. 6 Juli 1721, overl. 's Hage 23, begr. ald. 26 Sept. 1792, luit. generaal en gouverneur van Heusden, zn. v. ***Louis*** *Adriaen* en Guurtje *Raamburg.*

3. ***Magdalena Adriana Vlaerdingerwout,*** ged. Rotterdam Herv. 23 Oct. 1729, begr. ald. Waalsche Kerk 11 Nov. 1729.

Vbis. Mr. ***Jacob Vlaerdingerwout,*** geb. 24, ged. Delft 0. K. 26 April 1654, begr. ald. N. K. 17 Nov. 1697, notaris te Delft, regent en meester der Kamer van Charitaten, regent Oude en Nieuwe Gasthuis, tr. Dordrecht (ondertr. Delft 30 Aug.) 16 Sept. 1681 ***Anna*** *Oudtlandt,* geb. Dordrecht 9, ged. ald. 16 Oct. 1662, overl. Delft 10, begr. ald. 0. K. 16 Febr. 1711, dr. v. *Cornelis Jaspers* en ***Geertruyd Govertsdr. van Buyl.***

Kinderen :

1. ***Margaretha*** *Vlaerdingerwout,* geb. 21, ged. Delft 0. K. 23 Febr. 1683, overl. Delft 27 Maart 1687.
2. Cornelis ***Vlaerdingerwout,*** geb. 7, ged. Delft 0. K. 10 Febr. 1686, overl. Delft 24 Juni 1686.
3. ***Cornelis,*** volgt V.
4. ***Willem Vlaerdingerwout,*** geb. ***23,*** ged. Delft 0. K. 25 Sept. 1689, begr. Delft 0. K. 7 Dec. 1689.
5. *Willem* ***Hendrik Vlaerdingerwout,*** geb. ***23,*** ged. Delft 0. K. 25 Jan. 1693, overl. 31 Mei, begr. Delft 0. K. 4 Juni 1693.
6. *Willem* ***Hendrik,*** volgt Vbis.
7. ***Jacob Vlaerdingerwout,*** geb. 17, ged. Delft 0. K. 19 Maart 1697, overl. 25 Maart, begr. Delft 0. K. 26 Maart 1697.

V Mr. ***Cornelis Vlaerdingerwout,*** geb. ***23,*** ged. Delft 0. K. 24 Juni 1687, begr. Oudewater 11 Oct. 1730, tr. 1) ondertr. Leiden 29 Nov. 1712 ***Catharina Hooft,*** dr. v. ***(Adriaen?) en Cornelia van Willigen; 2)*** Scheveningen 17 April 1724 ***Anna Catharina Verschouw,*** ged. Voorschoten 11 Mei 1692, overl. na 7 Oct. 1768, dr. v. Johannes en zijn 2e vrouw ***Annichje Barentsdr. Wareninckx*** ; zij hertr. Oudewater 2 Juni 1732 ***Jan*** *Houtman,* j.m. van Ameyde.

Kinderen : ***ex*** 1.

1. ***Jacob Vlaerdingerwout,*** ged. Leiden Pieterskerk 16 Nov. 1712, † jong.
2. ***Anna*** Maria ***Vlaerdingerwout,*** ged. Leiden Hoogl. kerk 15 Oct. 1713.
3. ***Anna Catharina Vlaerdingerwout,*** geb. 1 April 1717, sterft na 27 Febr. 1765 (haar doop niet gevonden; mogelijk kind van 2e vrouw).

Ex. 2.

4. ***Cornelia Vlaerdingerwout,*** ged. 's Hage Groote Kerk 27 Juli 1718, ald. 4 Aug. 1718 impost op begr. betaald.
5. *Anna* ***Jacoba*** *Vlaerdingerwout,* geb. 29 Jan. 1723, begr. Oudewater 26 Mei 1758, tr. Oudewater 4 Jan. 1750 *Dirck* van *Pamburgh,* ged. Oudewater 19 Aug. 1718, begr. ald. 13 Dec. 1790, burgemeester van Oudewater, zn. v. *Olivier* en ***Bregetta*** *Bruyser;* hertr. Oudewater 31 Aug. 1760 ***Johanna Christina Koen.***
6. ***Jacob, volgt*** VI.
7. ***Maria Cornelia Vlaerdingerwout,*** geb. 18, ged. Oudewater 19 Sept. 1725.

VI. ***Jacob Vlaerdingerwout,*** ged. Oudewater ***25*** Mei 1724. overl. na 1773, collecteur van 's lands middelen aldaar, tr. Oudewater (ondertr. Amersfoort 16) 25 April 1755 *Geer-*

truyda van Dijk, geb. Amersfoort, † na 1773, dr. v. Willem.
Kinderen :

1. *Cornelia Vlaerdingevwout,* ged. Oudewater 3 Maart 1756, overl. ?, tr. Oudewater (ondertr. Rotterdam 30 Jan.) 17 Febr. 1784 *Jacobus Johannes Schrijver,* ged. Molenaarsgraaf 23 Nov. 1755, overl. ?, baljuw van Rotterdam 1795-97, zn. v. *Lukas* en *Johanna Margaretha Engels.*
2. *Willem Vtaerdingerwout,* ged. Oudewater 5 Febr. 1758, begr. ald. 28 Febr. 1758.
3. *Willem,* volgt VII.
4. *Catharina Vtaerdingerwout,* ged. Oudewater 28 Sept. 1763.
5. *Cornelis Vtaerdingerwout,* ged. Oudewater 27 Febr. 1765, begr. ald. 12 Maart 1765 (doopget. Anna *Catharina Vlaerdingerwout).*
6. *Cornetis Vtaerdingerzwout,* ged. Oudewater 17 Sept. 1766.
7. *Robbert Vlaerdingerwout,* ged. Oudewater 30 Nov. 1768.

VII. *Willem Vlaerdingerwout,* ged. Oudewater 2 Juli 1760, overl. na 1830, verkrijgt veniam aetatis 3 Dec. 1783, koopman in manufacturen en carottenfabrikant te Rotterdam, tr. Rotterdam 6 Aug. 1786 *Clara Scholte(n),* ged. Rotterdam Luth. 2 Juni 1760, overl. ?, dr. v. *Jan Rutger* en *Clara Sybitta de Vries.*
Kinderen :

1. *Jacob Jan Vlaerdingerwout,* ged. Rotterdam Herv. 31 Jan. 1788, overl. Demerary 3 Sept. 1830.
2. *Hendrik Vlaerdingerwout,* ged. Rotterdam Herv. 18 Nov. 1794, overl. ongeh. Rotterdam 11 Febr. 1875.
3. *Johanna Vlaerdingerwout,* ged. Rotterdam Luth. 15 Juli 1800.
4. *Willem Vlaerdingerwout,* ged. Rotterdam Herv. 5 Jan. 1802.

Vbis. *Willem Hendrik Vlaerdingerwout,* ged. Delft 0. K. 13 Oct. 1694, overl. *24,* begr. ald. 0. K. 27 Juni 1718, tr. Delft N. K. 13 Aug. 1714 *Magdalena van der Hoef,* ged. 's Hage N. K. *2* Dec. 1692, overl. ?, dr. v. *François Jacob* en *Cornelia Meyer.*
Kind :
Jacob, volgt VI.

VI. Mr. *Jacob Vlaerdingerwout,* ged. ?, overl. kinderloos, controleur der convooien en licenten te Tilburg, tr. 1) (ondertr. Leiden 23 Juni 1736 *Susanna Goris,* geb. Amsterdam in 1711, overl. Tilburg 1 Aug. 1766, dr. v. *Arnold* en *Aemilia* Ida van de *Wall; 2)* Tilburg Maria de *Jong,* overl. als weduwe te Tilburg 15 Jan. 1800, dr. v. *Johan,* secr. van de heerlijkheid Tilburg.

IVter. *Robbert Vlaerdingerwout,* geb. *8,* ged. Delft 0. K. 12 Maart 1670, begr. ald. N. K. 20 Juni 1740, capitain van de burgerij van Delft, tr. ald. 27 Aug. 1691 *Adriana van Edenburgh,* geb. 10, ged. ald. 0. K. 12 Febr. 1669, overl. 20, begr. Delft N. K. 24 Juni 1724, dr. v. *Roelandus* en *Anthonia Barentsdr. van der Brugge.*
Kinderen :

1. *Willem Vtaerdingerwout,* ged. Delft N. K. *25* April 1692, overl. ?
2. *Antonia Vlaerdingerwout,* ged. Delft N. K. 2 Juli 1693, begr. 's Hage Kloosterkerk 28 Nov. 1763, tr. Delft Fransche kerk 1 Maart *1717 Testart Jan de Lille,* geb. *1682,* begr. 's Hage Kloosterkerk 8 Oct. 1759, kapitein in Statendienst, drossaard van Leerdam, weesmeester te 's Hage, zn. v. *Caret* en *Jacoba* van *Hasselt,* wedn. v. *Petronelta Henriette van Casteren.*
3. *Willem Vlaerdingerwout,* ged. Delft N. K. 19 Oct. 1694, overl. ?
4. *Roelant Vlaerdingerwout,* ged. Delft N. K. 9 Dec. 1696, begr. ald. N. K. 4 Febr. 1703.
5. *Willem Vlaerdingerwout,* geb. Delft 31 Mei, ged. ald. N. K. 1 Juni 1698, begr. ald. N. K. 30 Dec. 1698.
6. *Sophia Vtaerdingerwout,* geb. Delft 31 Mei, ged. ald. N. K. 1 Juni 1698, begr. ald. N. K. 11 Juli 1766, tr. 1) Delft Fransche Kerk 28 Maart 1718 *Theodorus* van *Etteren,* ged. Rotterdam Herv. 30 Juni 1690, begr. Delft N. K. 16 Sept. 1722, zn. v. *Leendert* en *Susanna Alberton; 2)* Delft 29 April 1725 *Jan Theodoor Philibert van Kretschmar,* geb. *24* Juli 1680, overl. 17 Febr. 1730, colonel van een reg. inf. ten dienste der Staten, zn. v. Johan *Christiaan,* heer van Flämischdorff en Bothendorff en *Anna Susanna* (of the Baronets) de *Vernatti,* of Carlington; 3) 's Hage Fransche kerk 17 Juni 1731 Mr. *Willem Vlaerdingerwout,* heer van Noordscharwoude, ged. Delft N. K. 12 Juli 1679, begr. ald. N. K. 14 Maart 1760, zn. v. Salomon en *Cornelia* (van) *Couwenhoven,* en wedn. van *Cornelia Christina* van *Kretschmar.*
7. *Atida Vlaerdingerwout,* ged. Delft 0. K. 6 Juni 1700, overl. 20, begr. Delft 0. K. 25 Mei 1771, tr. Delft 29 Maart 1729 *Michiel van Hoccke,* ged. 's Hage, Kloosterkerk 2 Juli 1688, begr. ald. Gr. Kerk 7 Nov. 1741, vroedschap van 's Gravenhage, solliciteur en commies op het Comptoir, wedr., zn. v. *Christoffel Fabius* en *Maria Bent.*
8. Mr. *Willem Vlaerdingerwout,* geb. Delft 4, ged. ald N. K. 5 Oct. 1702, overl. 20, begr. Delft N. K. 26 Juli 1782, schout van Ruyven, den Hoff van Delft, Vrijenban, Wout, Woutharnas en Groenevelt, veertigraad van Delft 1751, weesmeester 1752, schepen 1753-62, adjunct 1754, 1770, burgemeester 1772, gecommitteerde in de Rekenkamer van Holland 1772.
9. *Roetant Vlaerdingerwout,* ged. Delft 0. K. 7 Sept. 1704, overl. na 1710.
10. *Jacoba Cornelia Vlaerdingerwout,* ged. Delft 0. K. 24 Maart 1706, begr. ald. N. K. 28 Mei 1706.
11. *Jacob Vlaerdingerwout,* ged. Delft N. K. 26 Dec. 1707, begr. Delft N. K. 25 Aug. 1728.
12. *Alexander Vlaerdingerwout,* ged. Delft 0. K. 3 Dec. 1709, begr. ald. N. K. 2 Juni 1710.
13. *Geertruyt Vlaerdingerwout,* ged. Delft 0. K. 11 Maart, 1711, begr. Delft N. K. 28 Oct. 1728.

IIbis. *Cornetis Vlaerdingerwout,* geb. omstreeks 1590.
Kinderen :

1. *Frans Cornelisz. Vlaerdingerwout,* molenaar op de Buitenwatersloot te Delft, begr. ald. 0. K. 10 Juli 1679, tr. Delft 2 Juli/6 Aug. 1650 *Geertge Engelen,* wed. *Arien* de *Paep.*
Hij heeft bij zijn overlijden meerderjarige kinderen.
2. *Symon Cornelisz. Vlaerdingerwout,* buiten de Waterslootsche Poort, begr. Delft N. K. 16 Juli 1659.

IIter. *Abraham Vtaerdingemout, Willemszn.,* molenaar en olieslager, woonde Noordeinde te Delft, test. met vrouw voor Not. Couckebakker 25 Aug. 1624 en 26 Oct. 1635, begr.

Delft 0. K. 3 Sept. 1638, tr. Delft 21 Mei 1606 *Magdalena Oloffsdr. van Spanbrouck,* begr. Delft N. K. 14 Maart 1656, dr. v. Oloff *Dirkzn.* en *Neeltje Joppen.*

Kinderen :

1. kind, begr. 0. K. Delft 18 April 1609.
2. *Dirck,* volgt 111.
3. *Elisabeth Vlaerdingerwout,* tr. Delft 8 Aug. 1634 *Cornelis Corneliszn. van der Win(t) (van der Wey),* wedn., overl. voor 1646.
4. *Willem Vlaerdingerwout,* ged. Delft N. K. 16 April 1618, overl. vóór 1635.
5. *Magdalena Vlaerdingerwout,* ged. Delft 0. K. 16 Juni 1620, begr. ald. 0. K. 27 Juni 1636.
6. *Adolf, volgt* IIIbis.

111. *Dirck Abrahamszn. Vlaerdingerwout,* wordt poorter te Leyden 31 Juli 1632, gorter aldaar, overl. voor 25 Oct. 1635, tr. Leiden 12 Sept. 1630 *Evcrtgen Arentsdr. van Blommerswaert,* j.d. van Leiden, dr. v. *Aert Gerritzn.* en *Sytgen Adriaens.*

Kinderen :

1. Sytgen *Vtaerdingerwout,* geb. 1631, is in 1635 vier jaar oud, begr. Delft N. K. 12 Juni 1712, tr. Delft 16 Juli 1656 met att. n. Soetermeer *Jacob Jacobszn. van der Sloot,* ged. Delft N. K. 28 Febr. 1627, overl. voor 1712, zn. v. *Jacob Pieterszn.* en *Lijsbeth Jansdr.*
2. kind, begr. Leiden Pieterskerk 15 Oct. 1635.
3. *Aert Vlaerdingerwout,* geb. 1634, is in 1635 een jaar oud. (Archief Weeskamer Leiden Nov. 1635).

IIIbis. *Adolf Abrahamszn. Vlaerdingerwout,* begr. Delft 0. K. 8 Jan. 1670, tr. Delft 1 Maart 1656 Anna van *Oosten,* ged. Delft N. K. 11 Nov. 1635, begr. ald. 0. K. 17 Oct. 1678, dr. v. *Gerrit Janszn.* en *Elisabrth Evertsdr. van den Berg.*

Kinderen :

1. *Magdalena Vlaerdingerwout,* ged. Delft 0. K. 25 Febr. 1657, begr. ald. N. K. 5 Maart 1720, tr. Delft 30 Mei 1683 *Pieter van der Horst,* mr. kuiper.
2. *Lysbet Vlaerdingcrzwout,* ged. Delft 0. K. 20 Maart 1658, overl. ?

De oorsprong van het Brabantsche geslacht Bac,

door H. J. A. VAN SON.

(Vervolg van LV, 313).

Bac te Tilburg en Baerle.

1. *Arnoldus Berthout Bac* hield volgens het leenregister van 1312 fol. lv een leen apud Inthout ultra Venne in Westilborch. Uit het leenregister van 1355 fol. 49 blijkt, dat hij het goed Inthout bewoond had. Als zijn leenvolger noemen beide leenregisters zijn zoon *Jan.*

11. Jan *Arntz Berthout Bacxzoen* wordt vermeld in de leenregisters van 1355 fol. 49 en 1374 fol. 200 als houdende het goed tot Inthout te Westilborch en 4 mudsaet lants en een tiendeke tot Gorp, dat waard is 1 mud rogge sjaers. Als zijn leenvolgers zijn boven de inschrijving van 1374 achtereenvolgens genoemd : *Arnt Bertout Jan Bacxzoen was; Geyrit Back sijn* soen; *Jan Back van Tilborch bij doode Gheerits sijns brueders onderscr. anno XXXV, XVIII die febr.; Bertout Back bij doode Jans Back sijns vaders onderscr. anno 1442 1 december.*

Onder den naam *Bac B(er)touds* hield *Jan Bac* volgens leenregister 1374 fol. 165 e.v. nog een leen geheten heer Weenmersleen te Baerle, bestaande uit twee hoven met eenige cijnsen. Als zijn leenvolgers zijn boven deze inschrijving achtereenvolgens genoemd : *Arnt Berthout zoon van Jan Bacx; Jan Wifelet Arnts brueder; Jan van Wijflet sijn soen.*

Uit deze inschrijvingen blijkt, dat Jan Bac 2 zoons had, die hem in zijn leenen opvolgden. Een Bossche schepenacte van 4 Mei 1400, vermeldende, dat *Arnoldus filius Johannis Bac de Tilborch,* zijn broeder *Henricus,* alsmede Henricus en Reynerus van Broechoven zoons van Gerardus 80 gulden beloven aan de Lombarden van den Bosch [15]), leert ons 2 andere zoons kennen, waarvan hrnoldus moet zijn de natuurlijke zoon, die als zoodanig in 1392 wordt genoemd [16]).

Kinderen :

1. *Arnt Berthout, volgt* 111.
2. *Jan Wifelet, volgt* IIIbis.
3. *Henricus,* volgt IIIter.

111. *Arnt Berthout soen was Jan Bacx* ontving in 1406, volgens Rekenkamer No. 17145 fol. 102, bi doode sijns vaders 2 leenen, nl. het goed Inthoven en het leen geheten heer Weemmartsleen in den lande van Tuernout. Met zijn beide zoons bezat hij in 1402 het goed ten Broeck te Tilburg. Het charter, dat dit aantoont, wordt genoemd in Taxandria 1923 blz. 173, doch is onjuist beschreven in de Nieuwe Catalogus der Oorkonden van het Prov. Genootschap van K. en W. in N. Brabant, onder No. 71. Dit charter vermeldt : *Bertholdus dictus Bac filius Johannis dicti Bac de Tylborch, Gerardus et Johannes fratres, liberi dicti Bertholdi* verkoopen een erfcijns van 13 gulden uit hun mansus gezegd tgoet ten Broeck in de parochie van Tylborch.

Kinderen :

1. *Gherit,* volgt IV.
2. *Jan,* volgt IVbis.

IV. *Ghcrit Back soen was Berthout Bax* ontving 13 Juni 1414, volgens Rekenkamer No. 17145 fol. 180v, bi doode sijns vaders het goed Ynthout te Tilburg. Hij moet kinderloos zijn overleden in 1435.

IVbis. *Jan Back van Tilborch* ontving 18 Februari 1435, volgens Rekenkamer No. 17146 fol. 55v, bij doode Gheerit Backs sijns brueders het goed tot lnschot (!) te Westilborch en 4 mudsaet lants en een tiendeke tot Gorp. Daarbij waren als mannen van leene o.a. *Henrick Back.*

Zijn zoon:

Berthout Back werd volgens het onder 11 vermelde, 1 December 1442 beleend met Inthout. Zie over hem en zijn nakomelingen het artikel Bacx van Tilburg in Taxandria 1923 blz. 171-180. Berthout's zoon *Jan Back,* ridder, heer van Asten, zegelt volgens de Raadt als schepen van 's-Hertogenbosch in 1502 met het wapen met den gaanden leeuw.

IIIbis. *Jan Wifelet* verkreeg volgens het onder 11 genoemde, heer Weenmersleen te Baerle, als leenvolger van zijn broeder, die in 1414 overleed. Volgens leenregister No. 5 (oud leenboek van verloren leenen, uit de 2e helft 14e eeuw)

---

[15]) Prot. 's-Hertogenbosch No. 1182 fol. 36v.
[16]) Idem No. 1179 fol. 499.

hield Jan van *Vijflijt zoen* Jan *Bacx van* ***Tilborch*** een huis, hofstat metten hove ende beemde geheten t goit ten Kuchove gelegen tot Oesterwijc. Het leen te Baerle ging over op zijn zoon ***Jan van*** *Wijflet.*

IIIter. *Henricus Bac.* Vermoedelijk is hij dezelfde als *Heynric* Baix, die onder de banier van Cranendonc aan den slag van Baesweiler in 1371 deelnam en in 1374, 1375, 1376 en 1379 verklaringen zegelde voor ontvangen schadeloosstelling. Zijn wapen wordt beschreven: un lion léopardé, ayant l'épaule chargée d'une rose à cinq feuilles. Het randschrift luidt: S. HEINRICI D(TI) BACS [17]).

Bac te Weelde.

1 ***Ghiselbertus*** *Bac* tr. *Katharina filia Johannis* ***Bie.*** Volgens het leenregister van 1312 fol. 76v hield zij in 1351 te leen een watermolen, een windmolen en land bij Welde. In 1365 verkoopt zij met haar man en hun zoon ***Laureys*** de tienden van Weelde aan ***Wouter*** *Bac,* abt van Tongerloo [18]). In het leenregister van 1374 fol. 163v worden de leengoederen nader omschreven, nu ten name van ***Ghisebrecht*** *Bac,* nl. een tiende en land te Welde, een windmolen te Welde en een watermolen te Roelvirt. Hij is mogelijk dezelfde persoon als ***Gisbrecht die*** *men noemt* ***Back van*** *Tilborg,* die volgens een oorkonde van 1315 ten behoeve van Hubrecht, abt van Tongerloo het goed te Dimgeren in de parochie van Veele (Weelde?) had gekocht van Heer Aernout van de Cruse, persoen van Diest [19]).

Uit dit huwelijk:

1. ***Laurens,*** volgt 11.
2. ***Jan*** die ***Bie,,*** volgt IIbis.

11. ***Laurens*** *Bac Ghijsbrechtssoen* houdt volgens het leenregister van 1374 fol. 165 e.v. de molens te Weelde en te Rovoirt met het gemaal van Weelde, Poppel en Ravels, alsmede een huis en hof met 4 lopensaet land etc. Als zijn leenvolgers zijn boven deze inschrijving achtereenvolgens genoemd: ***Ghijsbrecht*** *Bax;* ***Laurens Back*** *bij doode Ghijsbr. sijns* ***vaders omderscr. onder*** *sijn jaeren met* ***Adriaan van*** *Emichoven sinen momber.* Aangaande dat gemaal was Laurens *Bac* in 1403 in een proces gewikkeld, zooals blijkt uit de rekeningen van *Gielis* ***Back,*** schout van Turnhout [20]).

111. ***Ghijsbrecht*** *Bax* beleend met voornoemde molens etc. Daar zijn zoon tot voogd heeft Adriaan van Emichoven, zal Ghijsbrecht wel met een zuster van dezen zijn getrouwd.

IV. ***Laurens Back*** ontving 13 October 1441, volgens Rekenkamer No. 17146 fol. 134v, bij doode Ghisbrecht Bacx sijns vaders die moelenen te Weelde en tot Rovoirt etc. Hij was toen nog minderjarig.

IIbis. *Jan* ***die Bye,*** die onder de banier van Brien de Crainhem in dienst van den Hertog van Brabant aan den slag van Baesweiler in 1371 had deelgenomen, zegelde in 1374 en 1375 een verklaring voor ontvangen schadeloosstelling. Zijn wapen wordt beschreven: coupé, au ler un Iéopard lionné ; au 2 une abeille posée en pal. Het randschrift luidt : S.JA(N) DIE BIE VA(N) WESTILB(ORCH) [21]). Op grond van dit

17) Brabantsche charters Nos. 3221, 4772, 4987 en 5533. Zie ook bij de Raadt, waar inplaats van een roos, een ringetje (annulet) wordt genoemd.
18) Geschiedenis Abdij van Tongerloo, blz. 94.
19) Handschrift Butkens, fol. 66.
20) Kempisch Museum 1891, blz. 87.
21) Brabantsche charters, No. 3305, 477.5.

wapen kunnen wij aannemen, dat hij een zoon was van het echtpaar Bac-Bie.

Thymmerman—Bac te Goerle en Tilburg.

1. *Willelmus* ***dictus*** *Tymmerman* houdt volgens het leenregister van 1312 fol. 122v de mansus Ten Loe te Goerle.
   Kinderen :
   1. *Henric,* volgt 11.
   2. ***Wouter*** *Bac,* volgt IIbis.

11. *Henric Willem Thymmermanszoen* houdt volgens leenregister van 1374 fol. 199 het goed ten Loe te Goerle. Als zijn leenvolgers worden boven de inschrijving achtereenvolgens vermeld :*Wouter* ***Back Willem*** *Thymmermanszoen; Gerit* ***Back Wouterssoen; Matheeus Back*** *bij doode* ***Ghecrits sijns vaders anno 1457.***
   Volgens hetzelfde leenregister fol. 200v hield *Henric Thymmerman* 6 bunders land te Westilborch. Achter deze inschrijving staat : ***„Dit goet houdt Wouter Back Willem*** *Tymmermanszoen* ***hier voir te Goerle gescreve. Dese*** *Henric was* ***brueder Wouters*** *Bax."* Daar zijn leenen op zijn broeder overgingen, zal hij kinderloos zijn overleden.

IIbis. ***Wouter Back Willem*** *Thymmermanszoen.* Volgens Rekenkamer No. 17144 fol. 118v verhief hij het goed ten Loo te Goerle ex success. fratris sui Henrici Carpentarii in 1380 of 1381.
Zijn zoon:

111. *Gerit* ***Back,*** beleend met ten Loo, overleed 1457, waarna dit goed overging op zijn zoon ***Matheeus Back.***

Houtappels—Bac te Berkel en Tilburg.

1. ***Arnt Houtappels*** hield een leen te Berkel, dat omschreven wordt bij zijn zoon:

11. ***Ghisebrecht*** *Bac* ***Arnt Houtappelszoen*** hield, volgens leenregister van 1355 fol. 53 een huijs, hof en hofstad houdende omtrent 1 buenre met 6 buenre wynnende lants gelegen tot beerbele (Berkel) in die parochie van Oesterwijc, die Arnt sijn vader voirss. houdende was; item 4 buenre lants te Tielbourch gelegen.

III. *Arnoldus filius quondam* ***Ghiselberti*** *Bac dicti* ***Arnt Houtappelszoen*** verkreeg voornoemde leenen in 1384 of 1385 volgens Rekenkamer No. 17144 fol. 176v. Hij overleed spoedig daarna.

IV. *Walterus Bac* ***filius*** *quondam* ***Arnoldi Houtappels*** ontving het leen te Berkel in 1385 of 1386 volgens Rekenkamer No. 17144 fol. 192.

Iets over de oudere generaties van de familie **du Bois,**

door H. WIJNAENDTS.

In L 344, 345 geeft de heer Hoffmaïi een fragment-genealogie Eu *Bois,* waarin nogal wat onjuistheden schuilen. Aangezien ik bij het werken in het archief van de Delftsche Weeskamer verschillende acten tegenkwam, betrekking hebbende op de te Delfshaven wonende leden van dat geslacht, kan ik het volgende mededeelen :

Opten IX february a° 1605 hebben mijnen heeren weesm'" geauctoriseert *Arent Gerritsz* ***Foey*** als vader, Foey Meess en

Adriaen Joosten als voochden vant weeskindt van za. *Commertgen Goversdr.* erfgenaem voor die helfte vañ goederen van za. *Govert Janss du Bois,* omme beneffens *Jan Goverss du Bois* erfgenaem voor die andere helfte int openbaer etc. te mogen vercopen des kindts helfte vant huys eñ erve bij de voors. zal. *Govert Janss* nagelaten, staende opte Delfhaven etc. (14" reg. van comparitie f° 198) en:

Otpen 25 Juny 1604 comp. voor weesm^rn *Jan Goversz du Bois eñ Foy* Meess beyde opte Delfhaven als voochden van *Commertgen Arentsdr.,* vervangende *Arent Gerritsz Foy des* kints vader encle Adriaen Joosten, mede opte haven, heur mede voochden ende leverden over inventaris van alle de goederen nagelaten bij *Govert Janss* des kindts bestevader (id. f°199^vso).

Ik kan dus nu vaststellen:

I. *Govert Janss du Bois* [1]) is overleden vóór 25 Juni 1604 en liet 2 kinderen na:

a. *Commertgen Goversdr.,* overleden voor haar vader, na gehuwd te zijn geweest met *Arent Gerritsz Focy,* uit welk huwelijk een dochter Commertgen.

b. *Jan Govertsz du Bois* (volgt onder 11).

II. *Jan Govertsz du Bois,* seylmaecker opte Haven, verschijnt 10 Juli 1601 voor weesmeesteren: ende registreerde sijn weeskint genaemt *Govert* out ontr. V vierendeel jaers gewonnen bij za. *Haesgen Hendrixdr.* sijn overleden huysvrouwe (1" reg. f° 8). Voogden zijn: *Hendrik Jansz Cops* ende Jan Hendrixssen des kints grotevader ende oom respective dus:

Hij huwt 1" *Haesgen Hendriksdr. Cops,* dr. van Hendrik Jansz Cops, overleden kort voor 10 Juli 1601.

Uit dit huwelijk sproot:

a. *Govert Janszdu Bois,* geboren in begin 1600. Den 26 Mei 1618 staan wcesmeesteren toe, dat de vader een bedrag van het moederlijk erfdeel geeft aan: zijn vs. zoon genaemt Govert Janss. die hem tot Danswijck zal begeven (2' reg. van 1618 f° 9).

Den 21'" Maart 1626 is hij echter weer te Delft terug, want op dien datum verklaart hij voor weesmeesteren door zijn vader ten volle voldaan en betaald te zijn (in marg. van de acte van 10 Juli 1601).

Blijkens een zeer geschonden acte, vermoedelijk van 1605 of 1606 compareert Jan Govertsz du Bois toen wederom voor weesmeesteren en geeft zijn kind *Jacobgen* aan, oud een half jaar, gewonnen bij *Jacobgen Clementsdr.* De overledene grootouders van het kind zijn Clement Arienss en Geertge Cornelisdr. (3e reg. f° 79).

Dus huwt hij 2" *Jacobgen Clementsdr.,* dochter van Clement Adriaansz (v. Stolk) en van Geertge Cornelisdr., overleden 3605 of 1606, uit welk huwelijk sproot:

b. *Jacobgen du Bois,* geboren ± 1605. Zij huwt *Abraham van Cleeff,* later burgemeester van Schiedam, met wien zij o.a. op 23 Juli 1633 en nog op 5 Febr 1664 voor weesmeesteren verschijnt. Zij heet dan Joff. Jacobmine du Bois.

Het derde huwelijk van Jan Govertsz du Bois met Catarina van der Heden komt in het weeskamerarchief niet voor, daar haar kinderen bij haar overlijden niet meer minderjarig waren. Echter zijn drie van haar

1) **Hij** is wel zeker dezelfde als de Govert Jansz, die door den heer Poelmans genoemd wordt onder *a* van II*b* jg. L, k. 379.

kinderen daarin later om andere redenen vermeld. Het zijn:

c. ***Cornelia du Bois.*** Zij wordt vermeld in de rekening betreffende den boedel van haar broeder Pieter, en woonde toen (± 1658) ongehuwd te Delfshaven.

d. *Wijvetge* ***du Bois*** was getrouwd met *Marinus Antheunisz Sluys,* haringkoopman te Delfshaven. Uit het lijvig dossier betreffende zijn boedel, dat zich in het Delftsche weeskamerarchief bevindt, blijkt dat hij 23 October 1662 te Delfshaven begraven werd en dat toen als zijn weduwe achterbleef *Appolonia Lambrechtsdr.* ***Coningh.*** Voorts dat uit 1' huwelijk alleen een dochter *Catarina* geboren was. Het 2" huwelijk bleef kinderloos.

e. *Picter du* ***Bois,*** penningmeester van de groote visscherij en de haringvaart op Delfshaven werd krankzinnig, zoodat de weeskatner in 1658 voogden over zijn boedel aanstelde. De rekeningen dier voogden bevinden zich in het weeskamerarchief. Voor de eerste maal werden als voogden benoemd Jan Willemsen de Wijs, raad en vroedschap, schepen ende penningmeester van de voorschreven visscherij tot Schiedam en Joannes van Weel, notaris en procureur te Rotterdam, beiden zwagers van Pieter du Bois.

Pieter du Bois overleed te Delft den 29 Augustus 1677, zooals blijkt uit de: Staet ende scheydinge van den boedel eñ goederen naergelaeten bij Pieter du Bois zal', welke staet in het weeskamerarchief nog aanwezig is. Daaruit blijkt ook dat hij drie zonen als zijn ergenamen naliet, n.l.

1" *D° Petrus du Bois,* bedienaer des goddel. woorts tot Gorinchem.

2" *Sr Johannes* ***du Bois,*** coopman tot Amsterdam.

3" *S^r* ***Govert du*** *Bois,* coopman tot Middelburg.

Tenslotte merk ik nog op, dat op 2 April 1688 voor notaris J. Steenis te Gorinchem huwelijksche voorwaarden worden gemaakt tusschen Sr Petrus Houweningen Crielaert en juffr. Maria van Nippelen weduwe wijlen Sr Johannes du Bois, wellicht de hierboven onder 2" genoemde.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Wapen en Vlag van Z. K. H. Prins Bernhard.

BESLUIT van den 3den Mei 1937, houdende verleening van een wapen aan Z.K.H. Prins BERNHARD DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE-BIESTERFELD.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Hebben goedgevonden en verstaan:

aan Zijne Koninklijke Hoogheid PRINS BERNHARD DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE-BIESTERFELD, te verleenen het navolgende wapen:

Gevierendeeld: 1 en IV in azuur, bezaaid met staande blokjes van goud, een klimmende rechts gewende leeuw van goud, gekroond met een kroon van drie bladen en twee parelpunten van hetzelfde, getongd en genageld van keel, in den rechtervoorklauw opgeheven houdende in schuinlinkschen stand een ont-

bloot Romeinsch zwaard van zilver, met gevest van goud, en in den linker- een 'bundel van zeven pijlen van zilver, met punten van goud, de punten omhoog, en de pijlen tezamen gebonden met een lint van goud ;

11. in zilver een roos van keel, geknopt en gepunt van goud ;

111. in keel een zwaluw in natuurlijke kleuren, geplaatst op een achtpuntige ster van goud.

Twee helmen :

de eerste getralied en gesierd van goud, gevoerd van keel, met dekkleeden van goud en azuur, en gekroond met een kroon van drie bladen en twee parelpunten van goud; helmteeken : een vlucht van sabel, beladen met een gewelfden schuinbalk van zilver, waarop drie lindenbladen van sinopel, met de stelen omhoog ;

de tweede getralied en gesierd van goud, gevoerd van keel, met dekkleeden van zilver en keel, en gekroond met een kroon van drie bladen en twee parelpunten van goud; helmteeken : een roos van keel, geknopt en gepunt van goud, tusschen een vlucht van zilver.

Schildhouders :

rechts een leeuw en profil van goud, ongekroond, getongd en genageld van keel ;

links een halfaanziende engel, de vleugelen nederwaarts gericht, in natuurlijke kleuren, gekleed in een lang wit gewaad, waaroverheen een met gouden tressen en franje versierde zilveren wapenmantel, waarop een roos van keel, geknopt en gepunt van goud ; in de omlaag gehouden linkerhand houdt de engel een opgeheven palmtak van sinopel.

De schildhouders staan op een hardsteenen voetstuk.

Alles geplaatst op een mantel van purper, geboord van goud, gevoerd met hermelijn, opgebonden met koorden, eindigende in kwasten, beide van goud, en gedekt door de Koninklijke kroon, gelijkvormig aan die bedoeld in artikel 3 sub *a* van Ons besluit van 10 Juli 1907 (Staatsblad No. 181), zooals dit is gewijzigd bij Ons besluit van 13 Juli 1909 (Staatsblad No. 271).

***BESLUIT van den 18den Juni 1937, houdende vaststelling van de onderscheidingsvlag voor Zijne Koninklijke Hoogheid Prins* BERNHARD DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE-BIESTERFELD.**

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van Onzen Minister van Staat, Minister van Defensie a.i. van 15 Juni 1937, Geheim Litt. L. 121;

Gezien artikel 25 der Grondwet;

Het wenschelijk achtende vast te stellen de onderscheidingsvlag voor Zijne Koninklijke Hoogheid Prins BERNHARD DER NEDERLANDEN, PRINS VAN LIPPE-BIESTERFELD ;

Hebben goedgevonden en verstaan te bepalen:

De door Zijne Koninklijke Hoogheid Prins BERNHARD DER NEDERLANDEN te voeren vlag is een langwerpige vlag, waarvan de hoogte 5/6 der lengte bedraagt; in vier vakken verdeeld door een over het midden geplaatst staand vierarmig kruis van oranje kleur, ter breedte van 1/5 van de hoogte der vlag; in het midden van het kruis Ons wapen, zooals dit is vastgesteld bij artikel 1 van Ons besluit van 10 Juli 1907, ***Staatsblad No.*** 181; het schild gedekt door de Koninklijke Kroon; de boven- en onderzijde van het wapenschild liggende in de lijnen der boven- en onderzijde van den horizontalen arm van het kruis ; het bovenste vak aan de broekzijde en het daartegenover liggende onderste vak van azuur, waarin een klimmende rechtsgewende

leeuw van goud, gekroond met een kroon van drie bladen en twee parelpunten van hetzelfde, getongd en genageld van keel, in den rechter voorklauw opgeheven houdende in schuinlinkschen stand een ontbloot Romeinsch zwaard van zilver, met gevest van goud en in den linker een bundel van zeven pijlen van zilver, met punten van goud, de punten omhoog, en de pijlen tezamen gebonden met een lint van goud (Nederland); het onderste vak aan de broekzijde en het daartegenover liggende bovenste vak van zilver, waarin een roos van keel, geknopt en gepunt van goud (Lippe).

Van Wijnbergen.

(XLI, 200-201 en 239).

Dank zij de geslaagde pogingen van nu wijlen Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland en anderen kwam de genealogie van dit geslacht in 1923 in het goede spoor. De stamreeks begint thans met ***Sweder van Wijnbergen*** (1392—1403), die in 1397 met de in het wapen behouden gebleven drie wielen of wagenraderen zegelde [1]) en door een zoon ***Siwart*** (1401-1430) gevolgd werd. Wij zouden dus als Sweder's vader mede een Siwart mogen verwachten, maar dit kan niet worden nagegaan, omdat eene leemte van 66 jaren een dergelijk onderzoek verhindert. In 1326 [2]) blijkt namelijk een oudere ***Sweder*** het geslacht te openen en van hem is alleen bekend, dat hij toen van den graaf van Gelre het goed te Winborch bij Doetinchem „te 5 marken" in leen had.

Door de verschijning van gedrukte regesten, der oorkonden van de archieven der Heeren van Wisch en van Bergh in 1931/2 kan bedoelde leemte, althans ten aanzien van dezen Sweder, belangrijk worden ingekrompen [3]). Op 29 Mei 1345 kocht Sweder van Wiinberch ten behoeve van Elizabeth, vrouwe van Wisch, van Willem van Helberge, knape, een maat land tusschen Broechezerveld en Hassenderbruc en op 5 Febr. 1348 oorkondt een tweetal schepenen van Doetinchem, dat de door Sweder van Winberch namens den heer van Bilant ten huize van Johan Talen aangeboden huurpenningen door dezen zijn geweigerd.

Ook **vóór** dezen Sweder (1326-1348) was het geslacht echter niet onbekend.

Reeds eene eeuw vroeger treffen wij in 1228 nog een eerderen Sweder en in 1251 een Werner aan, die blijkbaar beiden tot dit geslacht behooren.

In 1228 toch [4]) geven richter en schepenen van Doetinchem eene lijst der erven in de mark van dien naam, te hunnen overstaan aan het klooster Bethlehem opgedragen. Sweterus de ***Winburc*** heeft volgens die lijst één denarius te betalen van een pratum (hooiland). *Wernherus de Wimburg* maakt in 1251 [5]) deel uit van de getuigen van Henricus domicellus de Burglo (Hendrik 111 van Borculo), wanneer deze ten overstaan van zijn ministerialen en de burgers van Groenlo aan dat klooster zijn goederen Hertinc (kerspel Versevelde) verkoopt. In de opgave der getuigen komt hij onmiddellijk na den Gel-

---

[1]) Nog werd gevonden, dat hij op 29 Maart 1393 (Archief Huis Bergh, Reg. 226) van Johan van Aeswijn de maat Bulzebrueck bij Stapelhurst in de buurtschap Braemt kocht. Overigens raadplege men ook Ned. Adelsboek 1918 k. 435.

[2]) Het oudste leenboek van Gelre (uitgave van P. N. van Doorninck), pag. 22.

[3]) Arch. Heeren van Wisch no. 6 en Arch. Huis Bergh no. 104.

[4]) Sloet no. 511, pag. 515 (het register heeft Winburum).

[5]) Ibidem no. 729 en Arch. Zutphen no. 40, alsmede N. L. III (1935), k. 269.

derschen ministeriaal Johannes de Sutphania [6]) en Theodericus de Honeszecke en staat hij vóór Gerhardus de Hoverbroke en Suetherus Saxo. De aard van Werner's status valt hieruit niet met zekerheid op te maken.

Wij mogen niet nalaten er op te wijzen, dat de voornamen Werner en Sweder ook door het van ± 1180-1244 vermeld geslacht van Duttenchem werden gedragen. Onder de stichters van meergemeld klooster Bethlehem bevonden zich ± 1180 [7]) als de vóórlaatsten *Wernerus* et frater eins *Swederus de Duttinchem*. Van *Volcwinus de D.* kocht het klooster vóór 1200 [7]) eene halve hoeve in Gernere (Gaanderen). Nadere giften aan Bethlehem worden in 1231 [8]) opgesomd; de laatsten der schenkers zijn *Albertus* en *Wernerus de D.* Voorts treedt in 1244 [9]) *Ricvinus de Dutthinchem* als getuige op [10]) bij den afstand van een goed, waarbij de kloosters Bethlehem en Elten betrokken zijn.

Daar Wijnbergen een buurschap van het kerspel Doetinchem was, rijst de vraag of de geslachten Wynbergen en Duttenchem soms identiek zijn. Mocht dit inderdaad zoo zijn, hetgeen wij niet genoegzaam kunnen beoordeelen, dan zouden reeds ± 1180 twee gebroeders van Wynbergen zich in Doetinchem hebben bevonden. Het geslacht is waarschijnlijk nog veel ouder, want bij de wijding der na een brand door graaf Otto van Zutphen herbouwde St. Petri- en Walburgiskerk is aldaar in 1105 [11]) de laatste der getuigen *Gerboldus de Winburg*. Deze Gerbold wordt aangetroffen in het gevolg van den Zutphenschen graaf, wiens advocatus Constantinus mede de plechtigheid bijwoont. Die graaf heeft, ook als voogd van de abdij Corvey, tal van goederen in Zuid-Oldenburg en daaromheen [12]). De eerdere voogd van de Zutphensche kerk, *Constantinus de Melegarde* (Malgarten) van 1064, stamt, naar wij in onze verhandeling over de oudste generaties van het geslacht der heeren van Bergh deden uitkomen, uit het aan Zuid-Oldenburg palende Noordelijk deel van het bisdom Osnabrück [13]), terwijl zijn nazaat *Constantinus de Berghe* op 6 Aug. 1184 [14]) getuige is bij eene schenking door den bisschop van Osnabriick aan het stift Wildeshausen in Zuid-Oldenburg. Door een der heeren van Bergh wordt begin Oct. 1417 [15]) kort na zijn optreden *Sywart van Wiimborch* beleend „met den alden teende" (het *oude* tiend) „te Wiimborch cum attinentiis, die Tygelmate, die visscherye to Wiimborch, geheiten Wimborger Wyel, to enen onversterfliken 5 marks lene". Zou bij eene dergelijke verbondenheid met Zutphen en Bergh Zuid-Oldenburg of zijne omgeving wellicht ook het stamland zijn van den Gerbold van Winburg van 1105 met zijn zelden voorkomenden, uitheemsch aandoenden voornaam ?

Typeerend is althans, dat in 1185 [16]) deze naam wordt aangetroffen in verband met afstammelingen van den Saksischen hertog Wittekind, die zijn huisgoederen bij Wildeshausen had. Van de drie erven, welke de nobilis Widekindus de Rethe (Rheda), voogd van het bisdom Munster, en zijne moeder Lutthrudis bij eene ruil van goederen met het klooster Freckenhorst aan dit klooster afstaan, ligt er namelijk een in Ge r - b o 1 d i n c t h o r p en een ander in Bersen, dat aan Bersenbrück doet denken. In de eerste der betrekkelijke oorkonden ontmoeten wij tevens de nobiles Widekindus de Oseda (ösede bij Osnabrück) en Widekindus de Sualenberg (Schwalenberg) met diens drie broeders, waarvan een V o 1 q u i n u s heet.

J. DE GROOT.

[6]) Dit was Johannes in 1237 (Sloet no. 596).

[7]) Sloet no. 395. In de herhaling van den inhoud der stichtingsoorkonde in 1231 (Sloet no. 547) staan op bladz. 550 vermeld Wernerus et Fredericus Sueterus de Duttinchem. In stede van Fredericus zal uiteraard zijn te lezen „frater eius".

[8]) Sloet no. 547, pag. 551.

[9]) Ibid. no. 642 (er staat abusievelijk nogmaals 641).

[10]) Tegelijk met 1 n g r a mm u s, Richter te Emmerik. Op 22 Maart 1422 (S. A. Dusseldorp, Arch. Elten no. 94) zijn tezamen getuige *Ingeram van der Haep en Ingeram van Wimbarich* (Wijnbergen) en op 9 Aug. 1448 (ibid. no. 136) fungeert *Ingram van Wymberghen*, Zweders Soen, als zoodanig.

[11]) 0. B. Sticht no. 272; Arch. Zutphen no. 4 en Sloet no. 208 (deze heeft Wieburg en het register Wicburg).

[12]) Osn. U. B. 1 no. 226, Sloet no. 210 en N. L. LIV (1936), k. 262.

[13]) N. L. LIV (1936), k 5-8. Aan dezen C. de Melegarde herinnert een leen van Bergh. In het Register van de leenen van Huis Bergh, uitgegeven 'door Mr. A. P. van Schilfgaarde, leest men onder no. 318 op pag. 308 onder Emmerik: „Een tiende, geheeten die Malegert in den lande van Bergh tot Hassenrebrueck tot 1 ß". Op blz. 4 heet dit leen „die Malegart".

[14]) Osn. U. B. I, no. 377, en N. L. LIV (1936) k. 7 en 15.

[15]) N. L. XL (1922), k. 384, en voormeld Leenregister Bergh, no. 85.

Orrock.

(LV, 300 e.v.).

Onder de familiepapieren van het geslacht Van der Does bezit ik een copie Wapenbrief „Gegeven in Edenburg 14 April 1682 in het vier en dertichste jaer van de Regeringe van onsen Doorluchtichsten Coning Carel de Tweede, (het origineel) was gezegelt met een onderuythangent Zegel in Roode wasse met dubbelsteerten van Gout, silver en swart sijden Lint ende geteeckent Alex' Areskin Leo."

In dezen copiebrief op perkament — „Translaet uijt het Latijn" — getuigt Alexander Areskin, Baron van Cambo, Ridder ende Baronnet, Leeuw-Coning der Wapenen : „ende wil (ick) aen allen bekent maecken, door de autoriteijt van Onsen Doorluchtichsten Heer ende Koning, dat na den inhout vande voorgenoemde Wetten het Wapen van den Heer *Johan Orrock*, Groot Provoost Generael van alle Volckeren van Oorlooge, te Water ende te Lande, in de Vereenichde Nederlanden, dienende onder het Opper-Gebiet van den Doorluchtichsten Prince van Orange, wiens vader *George Orrock* een wettige soon was uijt het seer oude ende Adelijcke Huys van *Orrock* in het Coninckrijck van Schotlant, eijgen, van mij geapprobeert, ende hem geconfirmeert, ende in Onse openbare Archiven geinsereert, bestaande is uijt de volgende Linien ende coleuren ; Namentlijck dat den voornoemden Heer *Johan Orrock* voor sijn eeren-titel draegt in een swart velt tusschen drie silvere Sterren, een Gouden Keeper in de bovenste linie gegolft, maer in de benedenste getant, waer in drie Schaecktorens van Savelachtige coleur ingedruckt sijn: Boven den Helm van zijn ordre een swarte Wapenrock met Silver dubbelt doorwerckt sijnde waerop een gedraeide Sjerp blinckende van sabel en silver opde welcke in plaets van een Pluimagie een Valck op een Vogelaarsstock, met sijn eigen coleur gesien wort, met dit devijs : Christus alleen is mijn Rotssteen". (Solus Christus mea rupes).

De bijbehoorende kwartierstaat op perkament geeft deze 16 kwartieren :

Orrock.	Lermond.	Riddell.	Murray.
Stuart.	Murray.	Pringel.	Hamilton.
Meldrum.	G r a y .	Ramsay.	Home.
Lindsay.	Gleggorn.	Granston.	Beaton.

P. J. 0. v. D. D. DE WILLEBOIS.

Gemeentewapens,

Bij Koninklijk Besluit van 6 Juli 1937, No. 88, is aan de Gemeente *Zuidwolde*, provincie Drenthe, een eigen wapen ver-

[16]) W. U. B. 11 nos. 451 en 452.

leend, waarvan de beschrijving luidt als volgt: omgekeerd gemanteld en ingebogen, boven van keel bezaaid met eikebladen van zilver, beneden in goud drie adelaars van sabel, gebekt, getongd en gepoot van keel.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

Schildhouders : twee wildemannen, omkranst en omgord met loof, in de vrije hand een knods over den schouder houdende, alles van natuurlijke kleur.

Bij Koninklijk Besluit van 9 Juli 1937, No. 97, is aan de Gemeente de Wijk, provincie Drenthe, een eigen wapen verleend, waarvan de beschrijving luidt als volgt : in keel negentien penningen van goud, geplaatst vier, vijf, vier, drie, twee en één, en een schildhoofd van zilver met vijf linkerschuinbalken van keel.

Het schild gedekt met een gouden kroon van drie bladeren en twee paarlen.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Aelst *(van), Petrus Marinus Penning Nieuwland (1777-*1815), tr. Schiedam 26 Oct. 1794 Johanna *Willemina* van *Aelst,* van Nijmegen, † 's Gravenhage 6 April 1811. Wie waren haar ouders? Te Nijmegen werd geen Johanna Willemina gedoopt, wel verscheidene Johanna's.

H. W. F. L.

Bourícius-van Pabst, (LIII, 91). Volledigheidshalve moge ik er nog de aandacht op vestigen, dat het bedoelde geslacht *„Bouricius"* voorkomt in de jaargangen 4 (A⁰ 1913) en 10 (A⁰ 1919) van „Nederland's Patriciaat". Dit geslacht, afkomstig van Deventer, is een ander geslacht dan het aanzienlijke Friesche geslacht *„Bouricius",* opgenomen in het „Stamboek van den Frieschen Adel" van De Haan Hettema en Van Halmael.

's-Gravenhage. IDEMA GREIDANUS.

Buísman (Buysman), In Kits Nieuwenkamp's „Nederlandsche Familie-Wapens", dl. 1, wordt bij een korte bespreking van het geslacht (de geslachten) *Buysman* en de vermelding van het traditioneele wapen met de haringbuis, ook gewag gemaakt van een Buysman-wapen aldus omschreven :

Doorsneden: 1 in blauw een boerenmouwvest, 11 in zilver(?) de figuur van een boer ten halve, oprijzende uit den schildvoet, gekleed in mouwvest met lagen bolhoed, zooals in Zeeland door de landbouwende bevolking wordt gedragen.

Op den lakafdruk zijn wel de helm en de dekkleeden afgebeeld, doch het helmteeken ontbreekt. Volgens de stijl is het 19e eeuwsch.

Het stempel is in het bezit van den heer Steenkamp te den Haag. Een lakafdruk verkreeg deze van den heer M. Scholten van Aschat te Vught, die het had uit een verzameling van den heer Pahud de Mortanges, in leven ambtenaar Prov. Griffie N.-Holland. Vermoedelijk is het wapen van een N.-Holl. familie. Meer kon ik er niet over gewaar worden. Weet iemand aan welke nog levende (of wellicht uitgestorven) familie dit wapen behoort ?

En kan iemand mij iets meedeelen over de herkomst van het geslacht *Buysman* en zijn eventueele wapen? Oudtijds (17e eeuw) schreef men nu eens *Buisman* en dan weer *Buysman.* Het zou niet onmogelijk zijn, dat er een zelfde herkomst bestaat als van de Oostfriesche familie *B.* (ook *Van Borssum Buisman*) en de Overijsselsche familie *B.* (ook *Keverling Buisman*), die beide volgens traditie reeders waren en afkomstig uit Enkhuizen (16e en 17e eeuw). De haringbuis wijst op het reedersbedrijf.

De familie *Ebbinge* (in enkele generaties komt de alliantie *Buisman Ebbinge* voor) heeft volgens particuliere mededeeling een Buisman-wapen bezeten, dat evenwel bij een verhuizing zoek is geraakt. Nauwkeurige beschrijving van het wapen kon ik nog niet verkrijgen. De alliantie *Buisman Ebbinge* is ontstaan via de Meppeler familie *ten Wolde.* De mogelijkheid bestaat dus dat wij hier een alliantie hebben met het Overijsselsch geslacht *B.* Kan iemand mij nader inlichten?

Tiel. J. R. BUISMAN.

Bysterbos, Bestaat er een genealogie van het geslacht *Bysterbas,* in de 18de eeuw te Kampen gevestigd, uitgestorven met Mr. *Johann Christiaan Bysterbos,* † *Zwolle 13* Oct. 1898. Zijn familiepapieren zijn, hetzij naar Engeland gegaan, hetzij verkocht.

Volgens een door Mr. J. C. Bysterbos opgeteekende overlevering zou de stamvader van dit geslacht uit Polen gevlucht zijn, na een persoonlijken vijand doorstoken te hebben en zich in het laatste kwart der 15de eeuw gevestigd hebben op een stuk land onder Epe, van het klooster Bethlehem te Zwolle (oorspronkelijk geheeten „Kaisersguet", later „Bysterbos"). De stamreeks, aanvangende met *Jurriaan Bysterbos,* gehuwd met *Johanna Aerssen,* ouders van *Willem Bysterbos,* geb. 5 April 1743, † 20 Aug. 1808, en eindigend met *Maria Catharina Bysterbos,* gehuwd met *Jacob Pieter* Baron van *Heerdt* en Mr. *J. C. Bysterbos,* is mij bekend.

H. W. F. L.

Edens. Genealogische gegevens gevraagd betreffende *Abraham Edens,* sedert 1746 wonend te Warmond, † ald. 16, begr. ald. 21 Juni 1765. In N. P. 1935/6 pag. 235 komt voor *Egbert Edens,* zn. van *Abraham en Jozina Lampe.*

H. W. F. L.

Frederiks. Wie waren de ouders van *Wilem Frederiks,* sinds omstreeks 1490 „persona" van Groningen en omstreeks 1500 de machtigste man in die stad ?

's-Gravenhage. W. LUNSINGH TONCKENS.

Krimpen aan den IJssel. Waar bevinden zich afbeeldingen uit vroegere eeuwen van dit dorp (ambachtsheerlijkheid) ?

's-Gravenhage. J. J. VÜRTHEIM GZN.

Mepsche Hiddinge. (LV, 221). De klapper op personen, die te Groningen het giltrecht betaalden (R. A. Gron.), vermeldt *Mepsche Hiddinge* op het jaar 1479.

N. G. L. M.

Moseley. Gevraagd de trouwakte van *William Mosely* en *Susanna .....* ; waarschijnlijk tusschen 1625 en 1630. *William Mosely* was Engelsch koopman o.a. te Rotterdam en Delft.

Gevraagd de doopakte van *Arthur Mosely,* omstreeks 1628.

Rotterdam. *Dr.* E. WIERSMA.

INHOUD 1937, No. 10.

Bestuursberichten. — Het geslacht (de) Pesters te Maastricht, door J. Philippens. — Hoe kwam Gorinchem aan het geslacht van Arkel?, door J. de Groot. — Opschriften van grafzerken in de Groote of Onze-Lieve-Vrouwekerk te. Breda, door C. D. Bakker, met eene inleiding van 'Mr. Elisabeth C. M. Prins. — Genealogie van het Delftsche geslacht Vlaerdingerwout, door J. Warner. — De oorsprong van het Brabantsche geslacht Bac, door H. J. A. van San. (Vervolg). — Iets over de oudste generaties van de familie du Bois, door H. Wijnaendts. — Korte mededeelingen: Wapen en Vlag van Z.K.H. Prins Bernhard; Van Wijnbergen; Orrock; Gemeentewapens. — Vragen en antwoorden: Aelst (van) ; Bouricius-van Pabst ; Bnisman (Buysman) ; Bysterbos; Edens ; Frederiks; Krimpen aan den IJssel; Mepsche Hiddinge ; Moseley.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN, *huize* Eikenrode, Driebergen.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie(niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 11. LV° Jaargang. November 1937.

Bij dit nummer worden 2 platen verzonden, behoorende resp. bij de artikelen. „De Excursie naar Nassau" en „Nieuwe gezichtspunten aangaande den oorsprong van het geslacht de Vos van Steenwijk".

BESTUURSBERKHTEN.

Ernst v. Oidtman †

Den 18 September j.l. stierf te Wiesbaden, waar hij sedert 1912 woonde, in den ouderdom van 84 jaren de Kon. Pruiss. Luitenant-Generaal b.d. Ernst v. Oidtman, correspondeerend lid van ons Genootschap.

Ernst Artur Alwin Alfred v. Oidtman werd den 9 October 1854 te Bonn geboren als jongste kind van Joseph v. Oidtman, majoor b.d., gehuwd met Karoline Freiin v. Eberstein. Van de uit dezen echt geboren 8 zonen, stierf één als kadet, een sneuvelde in den oorlog 1870/71, van de 6 andere werden er 4 Lt Generaal.

Ernst trad den 18 October 1871 als vaandrig in dienst bij het 4 Garde Grenadier reg' Königin (later Königin Augusta Garde Grenadier regt n° 4), werd in 1873 officier, en verliet dat regiment, waarbij hij meer dan 31 jaren gediend had, in 1903. Na het doorloopen der andere rangen, vroeg hij in 1912 zijn ontslag en verliet als Lt Generaal het leger.

Bij het uitbreken van den oorlog in 1914 belast met het kommando over een reservebrigade, kreeg hij aan het hoofd van zijn troepen te Chalons, twee ernstige verwondingen. Daarna was hij commandant van een opleidingsbrigade te Keulen.

Sedert 1893 gehuwd met Louise Freiin v. Ritter zu Groenesteijn, verloor hij zijn gade in 1936. Hun huwelijk was kinderloos.

Op genealogisch gebied was hij een uitmuntend kenner der Rijnlandsche adellijke en burgerfamilies, doch ook op heraldisch gebied genoot hij groot aanzien ; ook uit het buitenland werd dikwijls een beroep gedaan op zijn kennis en steeds was hij tot hulp bereid. Wegens zijn verdiensten op dit gebied benoemde de Senaat van de universiteit te Keulen hem tot Dr. Phil. h.c.; het was ook uit dien hoofde dat hij in 1923 — naar aanleiding van het 40-jarig bestaan van ons Genootschap — tot correspondeerend lid werd benoemd.

Het Derde Rijk eerde hem op zijn 80sten verjaardag wegens zijn groote bemoeienis voor het onderhoud der ruïnes langs den Rijn, welke op zijn aandringen zooveel mogelijk tot jeugdherbergen zijn ingericht en zoodoende voor verval worden gespaard.

Bij het Augusta regt, waaraan hij hing, zeer gezien, welwillend tegenover zijn ondergeschikten, streng voor zichzelf, was hij een bescheiden persoon, bezield met groote studie- en onderzoekingszin en een vroom Christen.

Onder de onderscheidingsteekenen welke zijn borst sierden was het kommandeurskruis van de Oranje Nassau orde.

G. H. J. GIJSBERTI HODENPIJL.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Prof. Dr. jur. Franz Rensing, te Borken (Westfalen), sedert 1928 gewoon lid van het Genootschap.

Oude Maandbladen gevraagd.

Aangezien de voorraad maandbladen van den loopend en jaargang in verband met de sterke toeneming van het aantal leden en ruilvereenigingen zeer beperkt is, wordt aan hen, die hunne exemplaren niet plegen te bewaren, vriendelijk verzocht deze — en speciaal het Februari-nummer 1937 — ter beschikking te willen stellen van het Genootschap.

Mededeeling hiervan zal gaarne worden ontvangen aan het Bureau Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.

Adreswijzigingen.

Mr. J. HAVELAAR . . . . . *Rotterdam*
Esschenlaan 97.

G. M. LEDEBOER . . . . . *Pully-Lausanne* (*Zw.*).
„Les Nymphéas", Route de Lausanne.

Jhr. D. RADERMACHER SCHORER VAN NIEUWERKERKE . . . . . *Ouchy* (*Zw.*).
Hôtel Beau Rivage.

Mej. C. H. RAUE . . . . . *Geldrop.*
Eindhovensche weg 71.

J. H. DE VEER . . . . . *Amsterdam Z.*
Beethovenstraat 111.

J. P. F. VERSCHOOR VAN NISSE . . . . . *'s-Gravenhage.*
Duinweg 10.

Het Genootschap is in ruil getreden met:

Gesellschaft für Familienkunde in Kurhessen und Waldeck, Kölnische Strasse 84, Kassel.

Tijdschrift: Nachrichten der Ges. f. Fam. kunde in Kurhessen u. Waldeck.

Openstelling der Bibliotheek.

Nu ook de groote drukte, verbonden aan de ordening van de bibliotheek-van Dam, grootendeels achter den rug is, kan het Bestuur gevolg geven aan zijn reeds lang gekoesterd voornemen, het aantal uren, waarop de Bibliotheek voor de leden is opengesteld, eenigszins uit te breiden.

Behalve des Maandages zal deze voortaan ook iederen Donderdag van 9½ uur v.m.-2 uur n.m. voor de leden toegankelijk zijn. De openstelling van 12-2 uur geschiedt bij wijze van proef, teneinde het bezoek ook voor die leden mogelijk te maken, die door hunne werkzaamheden verhinderd zijn de Bibliotheek op de gewone uren te bezoeken.

Men gelieve zich strict aan deze bepalingen te houden. Slechts voor leden, buiten 's-Gravenhage woonachtig, kan hiervan worden afgeweken.

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Schulthess, H. Bedeutung der Familienwappen einst und heute, mit besonderer Berücksichtigung Zürchèrischer Verhältnisse, Zürich 1929. 2e dr.
Overdr. uit „Schweiz. Juristen-Zeitung", 1924.
***(Geschenk van den** Schrijver*).

Schulthess, H. Aszendenztafeln eines Zürcherischen Ehepaares zum sächsischen Kaiserhause und zu den Capetingern und Karolingern. Zürich 1930. 3e dr.
***(Geschenk van den** Schrijver*).

Schulthess, H. Eine stadtzürcherische Mutterlinie in zweiundzwanzig Ahnenreihen. Mit Einl. und Kommentar. Zürich 1936. ***(Geschenk van den** Schrijver*).

Schulthess, H. Aus der Geschichte der Gesellschaft der Schildner zum Schneggen in Zürich. Zürich 1937.
***(Geschenk van den** Schrijver*).

Diemont, M. C. G. **Het** archief van het huis te Jaarsveld 1455-1890. Met een inl. door D. P. M. Graswinckel. 's-Gravenhage 1937.
***(Geschenk van Jhr. Mr. D. P. M. Graswinckel*).

[Möller, W.]. Die genealogischen Zusätze in der Chronik Albericus. [Karlsruhe i.B. 1936].
Overdr. uit „Zeitschr. f. die Gesch. des Oberrheins", L.
***(Geschenk van den** Schrijver*).

[Kruys, C.]. Bijdrage tot de genealogie van het geslacht (van) Grevenstein. [z. pl. 1936].
Overdr. uit „de Nav.", 1936.
(Geschenk van den Schrijver).

[Godée Molsbergen, E. C.]. Maatschappij tot expl. van rijstlanden op Java „Michiels-Arnold" N.V. 's-Gravenhage 1887-23 Juli-1937. 's-Gravenhage [1937].
(Geschenk van Ir. A. E. R. Arnold).

Récueil généalogique. Gendbrugge 1937. Afl. 1 en 2.
Afl. 1-2, Généalogie de la familie de Biourge.
***(Ruil „Le** Parchemin"*).

Muschart, R. T. Grafzerken, grafmonumenten en memoriesteenen in de Groote of St. Walburgskerk te Zutphen. [z. pl. 1937].
Overdr. uit „Bijdr. Gelre", dl. XL.
(Geschenk van den Schrijver).

Catalani, G. A. Genealogie der familie Clarenbach in Ned. Oost-Indië. [Leiden 1937]. ***(Geschenk van den Schrijver).***

Weele, J. P. van der. Huize „de Pol" te Aalten. [Rotterdam z. j.]. ***(Geschenk van den** Schijver*).

Belonje, J. en J. Westra van Holthe. Genealogische en heraldische gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Drenthe. Assen 1937.
(Geschenk van den Heer J. de Groot).

Nederlandsche overheidsuitgaven. Lijst van off. uitgaven verschenen 'in Nederland en Nederlandsch Oost- en West-Indië. 's-Gravenhage 1937. VIII (1936).
(Geschenk van den Bibliothecaris der** Kon. **Bibliotheek).

Bemmel en, J. F. van. De namen „van Bemmel" en „van Bemmelen", en het woord Bemmel in de heraldiek. [Haarlem 1937].
Overdr. uit „de Libaert", 1937.
***(Geschenk van den** Schrijver*).

Hut, L. J. Genealogie Hut. [Zutphen 1937].
(*Geschenk* van den *Schrijver*).

Lange, P. A. de. Noordhollandsche gemeentezegels. Heiloo 1937. No. 4-5: Amsterdam.
(Geschenk van den Schrijver).

Prijs, J. Stamboom der familie Goldsmit-Cassel te Amsterdam (1650—1750). Bazel 1936.
(*Geschenk van den* ***Schrijver).***

André, F. Denkschrift, betreffend die Zugehörigkeit der gräflich Knyphausen'schen Familie zum deutschen hohen Adel. Norden 1887.
***(Geschenk van den Heer W. J. J. C.** Bijleveld*).

[Schoneveld, E. J.]. Het geslacht van Konijnenburg (Conijnenburch). [Loosduinen 1936].
(Geschenk van den Schrijver).

Boekeren, H. E. Koopmans van. Gegevens omtrent de nakomelingschap van Johan Philip Riedel, staatscantor te Groningen in 1759 (afkomstig uit Nassau Dillenburg). [Utrecht 1937]. ***(Geschenk van den** Schijver*).

Mauritz, A. [Ahnentafel der] Geschwister Mauritz, geb. 1894—1900. [Dortmund z. j.].
(Geschenk van den Schrijver).

Steur, J. Lippe-Nassau-Nederland. Afstamming en voorouders van het bruidspaar ; historische betrekkingen tusschen Lippe, Nassau en Nederland. [z. pl. z. j.].
(Geschenk van den Schrijver).

Si gal, M. C. De Drevon (de Montargues). [z. pl. 1937]. Overdr. uit „de Nav.", 1937.
(Geschenk van den Schrijver).

[Labrijn, P. C.]. Genealogisch archief -onderzoek op Guernsey. [den Haag 1937].
(Geschenk van den Schijver).

Insam, Th. Ahnentafel des Franz Christian Klaus Theodor Insam mit einem Anhange: die Nachfahren seiner acht Urgrosseltern-Paare. Nürnberg 1935.

Joosen, H. Inhoudstafel der Handelingen van den Kring voor oudheid, kunst en letterkunde van Mechelen; boekdln. 1 tot XL, 1889-1935. [Mechelen z. j.].

Janszen, G. u. E. A. Mitscherlich. Ahnentafel des Chemikers Eilhard Mitscherlich enz. [Leipzig 1937].
Ahnentafeln berühmter Deutscher, 4. Folge, 4.

Grigoleit, E. Ahnentafel des Begründers der Schichauwerke in Elbing Geheim. Kommerzienrats Ferdinand Schichau. [Leipzig 1937].
Ahnentafeln berühmter Deutscher, 4. Folge, 5.

Brandenburg, E. Ahnentafel der Kaiserin Maria Theresia. [Leipzig 1937].
Ahnentafeln beruhmter Deutscher, 4. Folge, 6.

De Excursie naar Nassau.

Van 11-16 September heeft ons Genootschap zijn eerste buitenlandsche excursie gehouden. Hiertoe was op de jaarlijksche algemeene vergadering van 29 Mei besloten, nadat ons medelid Mr. E. J. Th. à Th. van der Hoop van Slochteren in een boeiende voordracht met lichtbeelden de aandacht gevestigd had op het groot aantal kasteelen dat — hoewel thans gedeeltelijk in verval — de herinnering bewaart aan den luister, waarmede ons Vorstenhuis ook in vroegere eeuwen was omgeven, en nadat het nieuw verkozen bestuurslid Mr. A. F. van Lakerveld het door hem in overleg met Mr. van der Hoop ontworpen plan dezer excursie in algemeene trekken had ontwikkeld. Welnu, deze excursie is in alle opzichten een buitengewoon succes geworden.

In eene geriefelijke, daartoe in Wiesbaden gerequireerde autobus werden de deelnemers door het boschrijke bergland van Taunus en Westerwald gevoerd, langs talrijke schilderachtige oude stadjes, wier namen de herinnering wakker roepen aan de vele takken van het aloude Nassausche Vorstenhuis. Deze excursie vereenigde niet aleen op bijzonder gelukkige wijze het leerzame met het aangename, doch had bovendien eene ideëele en cultureele beteekenis. Immers hier betraden wij een ook voor ons Nederlanders historischen bodem. Van hieruit bereidde Prins Willem van Oranje zijn eerste expeditiën voor ter bevrijding van de Nederlanden. Hier stond de wieg van het Vorstenhuis, waaraan ons land zoo ontzaglijk veel te danken heeft en hierdoor droeg onze reis het karakter eener bedevaart. Als zoodanig is dit eerste bezoek eener Nederlandsche wetenschappelijke vereeniging aan het Nassausche gebied aldaar ook gewaardeerd. Een „Erlebnis grosser nationaler Vergangenheit" noemde de Dillenburger Zeitung van 14 Sept. 1937 ons bezoek. Het was voor velen onzer eene openbaring met welk eene piëteit in dat ver afgelegen land de herinnering bewaard wordt aan dezelfde vorsten, die in onze geschiedenis een belangrijke rol gespeeld hebben en die aldaar als goede landsvaders worden geëerd. Het bloed, door talrijke zonen van dit edele land voor onze onafhankelijkheid vergoten, legt ons Nederlanders de plicht op de liefde, die ons aan ons Vorstenhuis bindt, ook op zijn stamland, dat zoovele historische herinneringen met ons gemeen heeft, over te dragen. Wij hebben herhaaldelijk in toespraken, zoowel van officieele autoriteiten als van vertegenwoordigers van plaatselijke oudheidkundige en geschiedkundige vereenigingen, mogen ervaren hoezeer men een nauwer contact tusschen ons land en het voormalig Nassausch gebied aldaar op prijs stelt. De hartelijkheid, waarmede ons gezelschap overal is ontvangen en de hulpvaardigheid die wij allerwegen ondervonden, was hiervan eene welsprekende getuigenis en heeft recht op onze groote erkentelijkheid.

Hier past tevens een woord van oprechten dank aan Mr. E. J. Th. à Th. van der Hoop van Slochteren, den wetenschappelijken leider van onze excursie, wien geen moeite te veel was om haar welslagen te bevorderen. Niet alleen hebben zijne persoonlijke relaties tot de leidende kringen in Nassau alle poorten voor ons geopend en heeft hij hierdoor gedurende de geheele reis het contact met de verschillende autoriteiten vergemakkelijkt, maar ook heeft de beminnelijke en hulpvaardige wijze, waarop hij voortdurend zijn uitgebreide kennis van het Nassausche land en zijn geschiedenis in dienst stelde van allen, in ruime mate bijgedragen tot het succes der excursie. Deze danken wij ook aan de uitstekende wijze, waarop zij door Mr. van Lakerveld technisch was voorbereid, waardoor alles vlot van stapel liep. Zij beiden mogen met voldoening op hun werk terugzien!

Geen wonder dat de stemming onder de deelnemers aan deze excursie, die naast veel leerzaams ook tal van vroolijke momenten opleverde, tot het einde voortreffelijk was en dat allen ongetwijfeld de aangenaamste herinneringen zullen bewaren aan dezen tocht, die de traditie handhaafde van de excursies van ons Genootschap, welke zich immer door een aangenamen geest plegen te kenmerken.

Het is niet mogelijk hier een volledig verslag te geven van alles wat wij hebben gezien en beleefd. Wij zullen hier slechts in korte trekken de voornaamste punten memoreeren.

Deel nemers : Jhr. P. P. de Beaufort, Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Kocq van Breugel, G. F. E. Gonggryp, Z. Exc. R. A. Baron van Hardenbroek van Hardenbroek, F. Graaf van Hogendorp, Mr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop van Slochteren (Wetenschappelijke leiding), J. G. Kist, P. C. Labrijn, Mr. A. F. van Lakerveld (Technische leiding), H. Lamsvelt, Dr. Th. R. Valck Lucassen, F. A. Baron van Lynden, P. W. Modderman, G. Haitsma Mulier, R. T. Muschart, M. van Notten, Jhr. J. J. Ploos van Amstel, H. W. G. Ras B.Dzn., Prof. Dr. Ir. D. F. Slothouwer, H. J. A. van Son, A. P. M. A. Storm de Grave en Dr. E. Wiersum

Zaterdag 11 September.
In den n.m. vertrek uit Utrecht. Bij aankomst te Siegen hartelijke ontvangst door Dr. Hans Kruse, dir. Museum, archivaris en bibliothecaris aldaar en groot deskundige v. h. Siegerland, en door den Heer Dresler, Voorz. Heimatverein aldaar. Logies te Siegen.

Zondag 12 September.
Bezoek aan het ***Obere Schlosz*** (voor het eerst in 1224 in oork. vermeld, oorspr. half in Nassausch, half in bissch.-Keulsch bezit, in lateren tijd naast Dillenburg hoofdresidentie der Nassausche graven der Ottonische lijn, sedert 1623 zetel van den R.K. tak Nassau-Siegen (uitgest. 1743), thans Museum des Siegerlandes). In de groote zaal werd in 1531 het huwelijk ingezegend tusschen Willem den Rijke en Juliana van Stolberg.

Rondgang door het Museum onder leiding van zijn stichter Dr. Kruse. (Vele portretten o.a. van Juliana v. Stolberg, Prins Willem 1, graaf Jan de Oude, vorst Johan Maurits „den Braziliaan", aan wien Siegen

veel te danken heeft; zeer goede penningen o.a. van Albertina Agnes, dr. van Frederik Hendrik, merkwaardige spiegels met wapens (Nassau-Siegen met hartschild v. Limburg Stirum), herinneringen aan Rubens, die in Siegen geboren werd, toen zijn vader aldaar vestingstraf onderging, enz. enz.).

Daarna bezoek aan het *Untere Schlosz,* voormalige residentie van den Protest. tak der Nassau-Siegen's tot hun uitsterven in 1734. aedeelteliik gebouwd door Johan Maurits; aldaar vorst. grafkelder, waarin laatstgen. met vele andere leden van zijn tak is bijgezet (copie van zijn fraai grafmonument te Kleef), en ten slotte bezoek aan het *Raadhuis* en officieele ontvangst aldaar door den Oberbürgermeister van Siegen. In de raadzaal groot schilderij, voorstellende het vertrek van Johan Maurits naar den Rijksdag te Frankfort in 1658, ter verkiezing van den Duitschen Keizer.

Na afloop lunch, aangeboden namens den Heimatverein, waaraan door verschillende autoriteiten werd deelgenomen. Welsprekende tafelrede van Dr. Kruse, die op hartelijke wijze de oude banden tusschen Nederland en het Siegerland ter sprake bracht. Daarna vertrek naar Dillenburg. Logies aldaar.

Maandag *13 September.*

V.m. bezoek aan den Schloszberg met de ruïne van het door Hendrik den Rijke (1190-1251) ter bevestiging zijner grenzen gebouwde en door Willem den Rijke en zijn zoon Jan den Oude in den „Catzenellenbogischen Erbfolgestreit" van belangrijke kazematten voorziene *slot Dillenburg* (geboorteplaats van Prins Willem 1). Rondgang door de kazematten onder deskundige leiding v. h. bestuurslid v. d. Dillenburger Geschichtsverein Herr Schneider, aan wiens loffelijk initiatief het te danken is, dat deze kazematten thans grootendeels zijn blootgelegd.

Bezoek aan den *Willemstoren,* in 1875 gedeeltelijk met Hollandsch geld opgericht (ruime bijdrage van Prinses Marianne) op de plaats waar tot 1760 de machtige Dillenburg verrees, in welk jaar deze bij de inneming door de Franschen door brand geteisterd en op verzoek der kortzichtige burgerij geslecht werd. In den toren klein museum, waarin o.a. een aardig model van het oude slot; prachtig uitzicht op het dal van den Dill. — Dillenburg, tot 1739 residentie gebleven der uit Jan den Oude gesproten tak Nassau-Dillenburg, verviel na het overlijden van den laatsten vorst Christiaan aan Stadh. Prins Willem IV.

Daarna bezoek aan de beroemde *linde,* waaronder Willem 1 in 1568 de afgezanten der Nederlanden heet te hebben ontvangen en aan het oude *kerkje,* waar o.a. Willem de Rijke, Juliana v. Stolberg, Johan de Oude, diens gemalin Elisabeth v. Leuchtenberg en ook vorst Christiaan zijn bijgezet.

Na de lunch vertrek naar **Herborn** (schilderachtig marktplein met vele oude „beschieferte" huizen, w.o. het met tal van wapens versierde raadhuis). Bezoek aan de binnenplaats van het slot (thans Prot. Seminarium) en aan de aula van de door Jan den Oude gestichte Hoogeschool voor Geref. Predikanten, alwaar eenmaal bekende Reformatoren college gaven. Van daar naar **Hadamar.** Aldaar een blik geworpen op de binnenplaats van het slot (thans Gymnasium), van 1619-1625 gebouwd door Johan Lodewijk graaf: daarna vorst van Nassau-Hadamar (jongste zoon van Jan den Oude), die in 1629 tot het R.K. geloof overging, in Nederl. krijgsdienst was en als plenipotentiaris des Keizers den Vrede van Munster teekende. Zijn tak stierf in 1711 uit met zijn achterkleinzoon Frans Alexander. wiens bezittingen aan Nassau-Diez vervielen.

Van hier over **Diez** (de oude residentie der Friesche stadhouders) naar het kasteel Oranienstein (zie afb. 1) [1]), ± 1670 gebouwd (betrokken in 1678) door Daniel Marot naar het voorbeeld van Het Loo voor Albertina Agnes, dochter van Frederik Hendrik en weduwe van den Frieschen stadh. Willem Frederik en herbouwd en uitgebreid door hare schoondochter Henriette Amalia van Anhalt-Dessau, weduwe van Hendrik Casimir 11; strekte meermalen tot verbliif aan Willem IV en Willem V, welke laatste er na zijn vertrek uit Engeland zijn laatste levensjaren doorbracht. Later eene bezitting der Hertogen van Nassau, is het thans deels „Nassauische Heimatmuseum", deels „Nationalpolitische Erziehungsanstalt". Ontvangst aldaar door den Burgemeester van Dietz en den Directeur v. h. Museum, oud-burgem. R. A. K. Heck, vice-consul v. Nederland en bekend historicus, die het gezelschap in Oraniënstein rondleidde. Smaakvol gedecoreerde zalen met mooie plafonds en fraai stucwerk van den Italiaan Eugeuio Castelli; in het bijzonder trok de voormalige slaapzaal van vorstin Henriette Amalia (zie afb. 11) de aandacht; aldaar naast vele andere portretten boven den schoorsteen dat van Albertina Agnes door Willem v. Honthorst. In het Museum vele herinneringen aan ons Vorstenhuis. Logies te Diez.

Dinsdag 14 September.

Vertrek naar Usingen, een der residenties van de Walramische lijn van het Huis Nassau. Bezoek aan den slottuin aldaar met het monument

[1]) De beide afbeeldingen van Oranienstein werden ons welwillend ter beschikking gesteld door ons medelid Prof. Dr. Ir. D. F. Slothouwer

oor vorst Walraad (1635-1702), stichter van den tak Nassau-Usingen, ie evenals zijn zoon Willem Hendrik (1684-1718) en achterkleinzoon rederik August (1738-1806), eerste Hertog van Nassau en de laatste an zijn tak, in het Nederlandsche leger diende, en aan den Vorst. grafelder (gerest. door Czar Ferdinand v. Bulgarije).

Van hier naar het kasteel Braunfels, de geboorteplaats van Amalia . Solms, gemalin van Frederik Hendrik. Machtige op een bazaltrots ebouwde burcht, die een uitgestrekt gebied domineert, zeer gerestaueerd, tot heden residentie der vorsten van Solms-Braunfels. Fraaie ollectie wapenrustingen, schilderijen en oudheden. Bezoek aan de *slotapel* met het grafmonument voor Elisabeth van Nassau (zuster van Willem 1) en haar gemaal Koenraad graaf v. Solms-Braunfels; en laarna naar

Weilburg, sedert 1195 in het bezit der graven van Nassau, geboorteplaats van den Roomschen Koning Adolf en van 1355-1816 de hoofdesidrntie van den (Walramischen) tak Nassau-Weilburg, waarvan vele eden veldoversten waren in Nederl. dienst.

Na de lunch bezichtiging van de fraaie kerk (met grafkelder der Neilburgsche vorsten) en ontvangst aldaar door den plaatselijken deskundige Maj. Heymann, die eene interessante voordracht hield over de euwenoude betrekkingen tusschen de Walramische *en* Ottonische lijnen an het Huis Nassau. Daarna onder diens leiding bezoek aan het *slot Weilburg,* van 1703-1713 door den kunstzinnigen vorst Johan Ernst aanmerkelijk uitgebreid en verfraaid en tot voor kort eigendom van de Groothertogin van Luxemburg, thans van den Pruisischen staat, die aan le restauratie veel ten koste legt. Mooie binnenplaats en terras. Belangrijke collectie portretten o.a. van Vorstin Carolina, zuster van Willem V. Op den terugweg naar Diez bezoek aan den Dom van Limburg, en der fraaiste bouwwerken uit N. Duitschland, in laat Romaanschen stijl (gebouwd van 1213-'42), onder deskundige voorlichting van ons nedelid Prof. Slothouwer.

Woensdag 15 September.

V.m. vertrek naar de ruïne van den Laurenburg, stamburcht der graven van Nassau, dateerende van ±1000 en destijds gemeensch. bezit der beide lijnen, ging echter begin 17e eeuw over in het bezit van den Veldmaarschalk Peter Melander graaf v. Holzapfel. Was reeds in 1643 vervallen, verkeert thans in een staat, die dringend voorziening behoeft. Vandaar naar de ruïne van den burg Nassau, die aan ons Vorstenhuis zijn naam schonk, gebouwd in 1124 door de graven Rupert en Arnold v. Laurenburg en tot 1815 gemeensch. bezit der beide lijnen. Aldaar werd in 1280 begr. Walram 11, stichter der Walramische lijn, is reeds sinds einde 16e eeuw onbewoond en vervallen.

Lunch te Nassau, waarna vertrek naar Idstein, een der alleroudste bezittingen van het Huis Nassau en residentie der voorm. graven van Nassau-Idstein, uitgestorven met Georg August Samuel († 1723), den stichter van het slot Biebrich aan den Rijn. Schilderachtige marktplaats. Bezoek aan de in 1667 door graaf Johan onder invloed van zijn reis laar Italië herbouwde kerk, waarin schilderijen door leerlingen van Rubens, marmeren grafmonumenten van Idsteinsche graven (o.a. ald. in 1472 begr. Maria gravin v. Nassau-Dillenburg, dr. v. Engelbert 1 en Joh. v. Polanen en geh. met Jan gr. v. Nassau-Idstein-Wiesbaden. Van hare zonen was Adolf 111 van 1481-1504 stadh. van Gelderl. en Zutphen voor Keizer Maximiliaan en diende Philips in diens leger in de Nederlanden. Bezoek aan het verwaarloosde slot, eertijds grafel. residentie! in lateren tijd archief van de Walramische lijn, thans „Erhohlungsheim" voor meisjes.

Voorbij *„die Platte",* een voormalig jachthuis der Hertogen van Nassau, naar Wiesbaden, alwaar in Hotel IV Jahreszeiten een diner plaats had, waaraan door den Oberbürgermeister van Wiesbaden. den General-Kurdirektor, den Vice-Consul van Nederland en den heer L. D. J. Schas, den nestor onzer leden, thans te Wiesbaden verblijf houdende, werd aangezeten. Namens de deelnemers aan de excursie werd aan H. M. de Koningin een telegram van hulde gezonden. Logies aldaar.

Donderdag 16 September.

Eerst bezoek aan het voormalig paleis der Hertogen van Nassau, van 1837—1840 door de Hertogen Wilhelm en Adolf gebouwd. Interessant voorbeeld van de kunst van dien tijd. Mooie ontvangzalen *en* in eene historische afdeeling portretten en andere herinneringen aan de vroegere vorstelijke bewoners.

Daarna officieele ontvangst ten stadhuize door den Oberbürgermeister Dr. Mix. Door de deelnemers werd geteekend in het „Goldene Buch" der stad Wiesbaden. Na een bezoek aan het Kurhaus onder leiding van den General-Kurdirektor had aldaar een opgewekt dejeuner plaats, het gezelschap door het gemeentebestuur van Wiesbaden aangeboden, waarna de thuisreis werd aanvaard.

Uit het bovenstaande zal men hebben kunnen zien, dat het Nassausche land een schat aan historische gedenkwaardigheden

betreffende ons Vorstenhuis herbergt. Toch hebben wij nog veel interessants wegens gebrek aan tijd moeten overslaan ! Moge dit voor de deelnemers aan de excursie aanleiding zijn om de aangeknoopte banden nader aan te halen en het door ons Genootschap gegeven voorbeeld ook andere landgenooten tot een bezoek opwekken aan dit mooie land en zijne sympathieke bevolking. Zij zullen er geen spijt van hebben.

v. L.

Nieuwe gezichtspunten aangaande den oorsprong van het geslacht de Vos van Steenwijk,

door J. DE GROOT.

I.

Een op hoog peil staand onderzoek omtrent de afstamming van dit Zuid-Drenthsch geslacht leidde nu wijlen Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland in 1916 (N.L. XXXIV, k. 1-9) tot de slotsom, dat de oudst bekende stamvader waar schijnlijk ***Coenraad van den Ghore*** (ook geheeten in den of uten Ghore) zou zijn, die van 1324—1340 voorkomt. Deze had in 1324 een broeder Jan en verder zou Coenraad een drietal zoons hebben gehad, waaronder ***Roelof van Steenwyc*** (1375—1384), ambtman van Drenthe, en *Johannes van* ***Steenwyc*** dictus ***Vos*** (1354—1395), ook geheeten de Vos van Steenwijk en Vos van den Goer, uit wien het tegenwoordig geslacht is voortgesproten [1])

Voorzichtigheidshalve werd dit resultaat in het Historisch gedeelte van Nederland's Adelsboek, 11 (1930) slechts aldus tot uitdrukking gebracht :

„De stamreeks vangt aan met Johan, die vanaf zijn huwelijk „in 1354 [2]) voorkomt als Johan gezegd Vos van den Goer en „later (1360-1395) als Johan de Vos van Steenwijk. Zijne „afstamming uit de geslachten van Steenwyc, van den Goeren „en van Norg, alle nauw aan elkander verwant, is niet uitge„maakt."

Gemakshalve geven wij hieronder in staatvorm een overzicht van de oudste generaties van het geslacht. Bij de samenstelling daarvan is o.a. met vrucht gaarne gebruik gemaakt van de mededeelingen van den thans 83-jarigen uitnemenden kenner van de Drenthsche geslachten Jhr. Mr. R. 0. van Holthe tot Echten in den Nieuwen Drenthschen Volksalmanak van 1892 (Tiende Jaargang, blz. 207-209).

1) De derde van deze gebroeders is de geestelijke *Egbertus van den Ghore,* alias dictus *van Steenwijk* (1360—1386), pastoor te Westerhesselen, d.i. thans Havelte.

Johan de Vos van Steenwyck is dus met zekerheid de oudst bekende stamvader [3]). Uit welk geslacht stamt nu echter zijn vermeende vader Coenraad van den Ghore ? Bij gebrek aan andere gegevens zal daartoe met diens wapen moeten worden te rade gegaan. Coenraad voerde namelijk [4]) een gedeeld schild, waarvan de (heraldische) linkerhelft het huidig wapen der familie de Vos van Steenwijk vertoont, dat geheel overeenstemt met dat van het oude geslacht van Orch (Urk?), later Norch of Morich geschreven [5]). Dit z.g. vrouwelijk gedeelte van het wapen wijst derhalve op een huwelijk met eene dochter uit het huis van Norch (Norg), waardoor goederen van dit huis door vererving aan de Steenwyc's kwamen [6]), hetgeen de latere uit***sluitende*** aanneming van het Norchsche wapen na het uitsterven van dit geslacht tot gevolg had [7]). De verwantschap met Norch blijkt overtuigend uit eene oorkonde van 25 Maart 1334 [8]), waarin zoowel ***Otto*** van ***Norch,*** knape, als diens broeder Wycher, kanunnik te Steenwijk, Herman Polleman en Coenrade van den Goer hunne „maghen" noemen.

Het manswapen van Coenraad's schild gaf een schildhoofd en daaronder twee palen te aanschouwen. Van overwegend belang werd het nu vast te stellen, welk geslacht een wapen voerde, waarvan de helft uit twee palen bestond.

Bij de behandeling van dit onderwerp, waarbij de gewaardeerde medewerking van ons medelid Dr. J. Ph. de Monté ver Loren mij te stade kwam, richtte ik in de eerste plaats het oog op Coenraad's ouderen tijdgenoot, den ridder *Godefridus de* ***Gore*** (1301/8—1349). Van hem werden verscheidene zegels

2) N.A. van 1918 vermeldt op blz. 238 zijn huwelijk met *Hadewij van Ansen* Bertoldsdr. Zij was zijne nicht (N. L. XXXIV, 1916, k. 59).

3) Dat ook de bekende Reinald de Vos zijn zoon is, blijkt uit eene momberstelling van 14 Dec. 1396 (Tijdrek. Reg. Overijssel, 11, blz. 47).

4) Men zie de photo's van zegels, afgebeeld op de bij dit artikel als bijlage.1 behoorende plaat (n°s 1 en 2) en overgenomen van de door den Heer Beelaerts indertijd bijgevoegde plaat (aldaar n°s 3 en 4).

5) Evenals van Rode werd tot vamme Rode en vervolgens van Merode. De oudste Orch, die in 1143 verschijnt, heette ook Coenraad (0. B. Groningen-Drenthe n" 29).

6) Rolof van Steenwyc had in 1381/3 van den bisschop van Utrecht o.a. in leen „dat goet dat Evert van Wilre to holden plach van heren Heinen van Norch" (Muller, Registers en rek. bisdom Utrecht, 11, p. 771; 0. B. Gr.-Dr. n° 699).

7) Voor de gebroeders Rolof v. S. en Johan de Vos v. S. blijkt dit voor de eerste maal op 11 Nov. 1375 (0. B. Gr.-Dr. n° 638). Otto van Norch, de laatste van zijn geslacht, was op 19 Nov. 1362 (ibid. n° 519 en Brom, Bullarium Traiectense n° 1707) geestelijke in het bisdom Utrecht.

8) 0. B. Gr.-Dr. n° 336.

Genealogisch overzicht.

Coenraad ***van*** den ***Ghore,*** ook genaamd in den of **uten** Ghore, ***knape,*** verwant aan Otto van **Norch,** 1324-1340. — ***Jan*** 1324

I.
Roelof van Steenwijc
1375—1384
Is dood 1394.
1375 **ambtman** van Drenthe.

II.
Johan van Steenwijc,
meestal genaamd ***Johan de Vos van Steenwyck***
of soms ***Vos van den Boer*** 1354-1396
× 1354 zijne nicht ***Hadewigis*** van ***Ansen,*** 1354-1396,
dr. van Bertold van **Ansen. Zij** ia ter ziele **1406.**

III.
Egbertus van den Ghore alias van Steenwijck
1360—1386
Is dood 1391.
Pastoor **Westerhesselen** (thans Havelte).

I.
Coenraad van den ***Ghore***
1386—± 1391
oureyt tho Dale.

If.
Arend van Steenwyc
1382—± 1435.

III.
Johan van Steenwijc
1387-1408.

Uitgestorven takken.

1:
Coenraad de ***Vos*** van ***Steenwyk.***
1387—1420.
Uit hem het tegenwoordig geslaaht.

II.
Bertold
1395.

Iri.
Reinold
1395-1443
× 2° ***Aleydt van Putten.***

Uitgestorven takken.

aangetroffen, die evenzeer alle gedeeld zijn [9]). Uit het manswapen bleek evenwel, dat men hier met een lid van het geslacht A 1 m e 1 o te doen had ; als burgman van den bisschop te Goor had hij blijkbaar zich naar den burg aldaar genoemd, hetgeen in § 111 nader verklaard wordt. Aangaande hem werd een veertiental oorkonden verzameld, welker vermelding echter onder deze omstandigheden minder ter zake doet (vgl. nochtans de Raadt, Sceaux armoriés, 1, pag. 501).

Na deze vruchtelooze poging wijdde ik mijne aandacht aan het geslacht der graven van Goor, die advocaat en signifer (vaandeldrager) van den bisschop van Utrecht waren. Omtrent dit geslacht zijn de gegevens zeer schaarsch [10]). Toch bleek mij eene enkele oorkonde en nog wel een onecht charter op eenvoudige wijze tot de oplossing van het vraagstuk te kunnen leiden. Er is een falsum van 2 Jan. 1021 [11]), waarbij bisschop Adelbold eene lijst geeft van de goederen, welke ieder van de zeven groote dienstmannen der Utrechtsche kerk van haar bezat. Dit Memoriale Adelboldi zou omstreeks 1250 zijn opgemaakt. Hoewel reeds op het eerste gezicht de oorkonde als onbetrouwbaar moet worden gekenmerkt, is echter — naar Dr. Tenhaeff aangeeft [12]) — de inhoud op werkelijke verhoudingen gegrond. De graaf van Goor kwam daarbij als signifer achteraan en werd aldus vermeld:

„Item dominus de Gore est liber feodalis ecclesie Traiectensis, et tenet in feodum castrum Gore et terram dictam Ameyde".

Deze nobilis, tevens ministeriaal, had dus nevens het kasteel Goor ook het land Ameyde van den bisschop in leen. Aangezien een goed vaak het wapen van den bezitter verkreeg of omgekeerd de bezitter dat van het goed overnam, lag het in de rede om het gemeente-wapen van Ameide (Zuid-Holland) in de gedrukte verzameling van Mr. W. J. baron d'Ablaing van Giessenburg na te slaan. Hoe groot was mijne verrassing, toen dit bleek overeen te stemmen met het gezochte wapen van het geslacht van den Ghore [13]). Het bevatte namelijk een paal, vergezeld van twee staken, één aan elke zijde. Bij halveering leverde het derhalve een staak en een halven paal, d.i. — aangezien de paal eene dikte van twee staken had — gepaald van vier stukken. De wapens der geslachten Goor en van den Ghore waren dus vrij wel identiek !

Wat het schildhoofd betreft, dat zich boven de twee staken in het wapen van Coenraad van den Ghore bevindt, dit maakt den indruk van een kwartierhoofd en nadert dus het vrijkwartier, dat als breuk werd gebezigd [14]).

Naar norm alen maatstaf mogen wij dus tot de dubbele conclusie komen, dat Coenraad van den Ghore of de Gore [15]) van de gelijknamige graven van Goor afstamt, en verder dat thans ook het nog onbekend wapen van deze graven is gevonden.

II,

Wijden wij thans onze aandacht aan het geslacht der g r a v e n v a n G o o r , dan blijkt aan het weinige, dat daarvan bekend is, toch nog wel iets te kunnen worden toegevoegd. Tezamen werd dit in staatvorm in Bijlage 11 van deze verhandeling verwerkt met de groote voorzichtigheid, welke juist hier vereischt wordt.

Tijdens het bewind van bisschop Bernoldus (1027—1054) [16]) werd nabij Goor aan de Utrechtsche kerk een goed geschonken in het graafschap van graaf Godescalcus, Twenthe geheeten „id est Gore". Later is de advocaat van het Sticht in het bezit van het kasteel Goor en het land Ameyde, welke hem blijkbaar als voogd zijn toebedeeld. Zoo wordt omstreeks 1150 [17]) de advocatus Hugo met den toenaam de Gore vermeld en heeft derhalve deze nobilis aan het kasteel Goor zijn naam ontleend. Als advocaat schijnt hij echter niet de eerste van dien voornaam te zijn ; reeds op 26 Juni 1050 wordt dezelfde bisschop volgens eene oorkonde in Sloet n° 166 bij eene schenking aan het klooster te Hohorst (Hoogenhorst) bijgestaan door den advocatus H u g o. Waar in de veronderstelde stamreeks, die eene opvolging Willem-Hugo-Willem brengt, Hugo als eersteling naar het voornamengebruik uitnemend zou passen in eene stamreeks Hugo-Willem-Hugo-Willem, zou er wel wat voor te zeggen zijn om den Hugo van 1050 als den stamvader van het geslacht in aanmerking te doen komen.

Zóó eenvoudig staat de zaak echter niet. Dezelfde oorkonde, die sedert als onecht is geboekstaafd, was inmiddels ook verschenen in 0. B. Holland 1 n° 83 en later nog in 0. B. Utrecht n° 209, doch daarin heette de advocaat niet Hugo, maar Lu i z 0 [18]).

Nu is Luizo (of Luzo) als advocatus ook nog bekend uit een verdacht charter van 1026/44, dus vóór 1050, doch bovendien nog daarna uit eene echte oorkonde van 25 Juni 1058 [19]), terwijl vervolgens in twee onechte charters van 1059 en 1064 [20]) *Theod(e)ricus* als advocatus genoemd wordt. Hoe zit dit?

De eenige advocaat, dien wij met zekerheid kunnen vermelden, is uiteraard de Luizo van 1058, doch hem kunnen wij geen eenigszins stellige plaats in den ontworpen staat aanwijzen.

Beter is het in dit opzicht gesteld met den voogd *Wilhelmus*, die in 1094 verschijnt en daarna in 1108 driemaal voorkomt [21]).

De volgende advocatus, Hugo, laat zich eerst in 1118 constateeren [22]); in 1139 maken drie onechte oorkonden van hem gewag, terwijl op 18 Oct. 1145 in eene zeer groote en wellicht daardoor ietwat slordig samengestelden getuigenrij zijn zoon Giselbertus (filius Hugonis advocati) vele plaatsen staat vóór

9) De afbeelding van zijn zegel, hangende aan een charter van 24 Sept. 1349 (R. A. Zwolle, Arch. Klooster Almelo n° 1), is te vinden onder n° 3 van onze plaat.

10) Zie Dr. W. T. Formsma. De graaf van Goor en het landschap Twenthe, in Versl. en Med. Ov. R. en Gesch., stuk 51 (1935), blz. 40-48, alsook Mr. G. J. ter Kuile Jr. in dezelfde Versl., stuk 53 (1937), pag. 136/7, juncto stuk 48 (1931), pag. 92-97.

11) Oork.boelr Sticht n° 174; Muller, Oudste Cartularium, blz. 224-227, en Jungius, Hist. Bentheimiensis, n° 11, pag. 5.

12) Diplomatische Studiën over Utrechtsche oorkonden der X^e tot XIIe eeuw, diss. 1913, blz. 115 v.v. Voor zooveel noodig vgl. men hierbij Dr. R. R. Post, Geschiedenis der Utrechtsche bisschopsverkiezingen tot 1535 (1933), pag. 35 v.v. Beide werken zijn verschenen in de Bijdragen van het Instituut voor Middeleeuwsche geschiedenis der Rijks-Univ. te Utrecht, n°s 1 en XIX.

13) Vgl. zegel n° 4 van de bij dit artikel behoorende plaat. De omschrijving in de beschikking van den Hoogen Raad van Adel van 24 Juli 1816, houdende bevestiging van de gemeente Ameide in het bezit van dit wapen, luidt: van lazuur, beladen met een pal en vergezeld van twee smallere, alles van goud.

14) Rietstap, Handboek der Wapenkunde, 1857, pag. 99-101 en 131, alsook Jan H. Junius, Heraldiek, 1894, blz. 67.

15) De Gore heet hij in 1327 m 0. B. Gr.-Dr. n° 305.

16) Muller, 0. B. Utrecht n° 186 en W. U. B. 1, Additamenta n° 8.

17) 0. B. Utrecht n° 400 (dateert vóór 12 Nov. 1150); op 1152 gesteld in Osn. U. B. 1 n° 285, W. U. B. 11 n° 297 en Jungius, Bentheim n° VII, juncto Nichtstaatliche Archive Westfalens, Steinfurt, blz. 248.

18) Luizo staat in het H. S. Vidimus van schepenen van Santbomel zonder datum van een vidimus van den gardiaan der Minderbroeders te Utrecht van 1307 (in R. A. Utrecht). Sloet ontleende den voornaam Hugo aan Antonius Matthaeus, Rerum Amorfort. scriptores, 1693, pag. 190, die het overnam „ex adversariis viri Nobilissimi Adriani van Winsen, domini de Hoencoop, ubi ita in margine: Ex libro in pergameno sanctae Mariae, nunc apud D. Theodericum de Renesse a Wilp". Het oorspronkelijke stuk ontbreekt dus.

19) 0. B. Utrecht n°s 184 (21 Juli 1026-19 April 1044) en 220 (1058).

20) Ibid. n°s 223 en 227, alsook Sloet n°s 173 en 174.

21) O. B. Utrecht n°s 258 (1094), 278, 279 (onecht) en 280 (1108), e.a.

22) Ibid. n° 289. Deze oorkonde schijnt eerst in het begin der 13de eeuw ontstaan te zijn (zie Post, Eigen Kerken en bisschoppelijk gezag in het diocees Utrecht tot 1200, blz. 65, noot 2, en 102, noot 6). Niettemin kunnen de getuigen, gelijk bekend, volkomen echt zijn.

den -vermoedelijk ouderen zoon *Wilhelmus comes Gorensis*, wien ook overigens eene eigenaardige plaats in de betrekkelijke oorkonde verleend is. Wij komen den laatste voorts nog in 1157 als comes de Gore tegen [23]).

De nobilis *Rudolf I van Goor* kwam van 1157/64—1183 voor [24]) en graaf *Rudolf II* van 1221-1228. De laatste van deze nobiles was ***Godefridus de Gore,*** advocatus de Traiecto, die op 4 Juni 1246 de te Sundelbeck tusschen de graven van Tecklenburg en Ravensberg gesloten vrede als vertegenwoordiger van den Tecklenburgschen graaf hielp tot stand brengen [25]).

Het probleem wordt nu om den afstand van 1246 tot 1324, die ons van Coenraad van den Ghore of de Gore scheidt, te overbruggen.

Dat inmiddels de titel van nobilis voor dit geslacht verloren ging, is een specifiek verschijnsel van dezen tijd, gegrond deels op economischen achteruitgang en het verder voortschrijden van de ministerialiteit (dienstmanschap), deels op vermaagschapping met riddermatige geslachten zonder bedoelden titel. Geleidelijk vervaagde daardoor het verschil tusschen deze twee groepen van den adel en smolten zij — behoudens de hoogere adel — ten slotte ineen.

Het geslacht van Goor genoot blijkbaar in het nabij gelegen Westfalen een hoog aanzien. Rudolf 1 is althans in 1183 [26]) getuige van den bisschop van Munster, wanneer deze eene uitspraak doet in een zuiver plaatselijk geschil, en gaat dan zelfs vóór aan nobiles als Steinfurt, Saltesberge (Salzbergen) en Borculo. Ook Rudolf 11 is betrokken bij een Westfaalsch geschil en staat dan in 1221 [27]) zelfs vóór een Ahaus en een graaf van Loon. Van Godefridus de Gore zagen wij in 1246 eene verbondenheid met den graaf van Teckenburg ; hij volgt dan aanstonds op de graven van Bentheim en Ziegenhayn.

De dochters uit den huize Goor deden goede huwelijken. Wolbertus van Diepenheim, mogelijk dezelfde als *Volpertus van Diepenheim* (1169-1172) [28]), was gehuwd met Gysela, eene dochter van den Heer van Goor [29]), en ***Ludolf*** van ***Coevorden*** met eene zuster van Rudolf 1 van Goor, welke na Ludolf's dood hertrouwde met dominus *Florentius de Vorenborch,* die toen naar Coevorden trok en zich in 1188 Florencius van Coevorden noemde [30]).

111.

Wat is er van het hoofdbezit van de graven van Goor, het kasteel Goor en het land Ameyde, geworden ?

Vangen wij met Goor aan.

Het schijnt het geslacht van Goor reeds spoedig na 1246 niet fortuinlijk te zijn gegaan. De gewone strijd tusschen het hoofd en den voogd van het stift zal uiteraard ook hier zich hebben

23) Ibid. nos 374, 375 en 378 (1139), 388 (1145) en 420 (1157) e.a. Hugo ontmoetten wij hooger reeds circa 1150.

24) Mr. G. J. ter Kuile Jr. (Versl. Med. Ov. R. en Gesch., stuk 48, 1931, pag. 97) meent, dat deze Rudolf in het z.g. testament van Godfried, bischop van Utrecht, van 1178 graaf van Goor genoemd wordt, maar dit blijkt daaruit niet; vgl. 0. B. Utrecht n° 499 en Sloet n° 350.

25) W.U.B. 111 n° 451 en Osn. U.B. 11 n° 483. Men verwarre hem niet met den gelijknamigen ridder uit de volgende eeuw, dien wij reeds in § I ter sprake brachten.

26) W. U. B. 111 n" 432 en O.B. Sticht Utrecht n° 512.

27) W.U.B. 111 n° 154; Niesert, Münst. Urk. Samml., IV blz. 190.

28) Sloet n° 328 cn 0. B. Utrecht n° 465 (1169), zoomede W. U. B. 11 n° 357 en Niesert, a.w. IV, n° 25, p. 116 (1172).

29) Racer!, Overijsselsche Gedenkstukkeu 11 (1782), p. 248, alsmede (ietwat afwijkend) Mr. G. J. ter Kuile Jr. in Versl. en Med. Ver. Ov. Regt en Gesch., stuk 53 (1937), blz. 130.

30) „Quedam narracio de Groninghe, de Thrente, de Covordia" etc. in de werken van het Historisch Genootschap te Utrecht, Nieuwe Serie, n° 49 (1888), blz. 10, en de Ned. vertaling daarvan in den Nieuwen Drenthschen Volksalmanak van 1892 (blz. 48/9), alsmede 0. B. Gr.-Dr. n° 40.

doen gelden en naar de niet volkomen zekere verhalen daaromtrent heeft de advocatus de Gore bij dien strijd volledig het onderspit gedolven. Reeds in Maart 1253 (2) [31]) wordt van hem niet gerept, wanneer de bisschop, Hendrik van Vianden (1250—1267), te Goor verlof geeft om het convent van Marienkamp bij Coevorden naar Balderhaar en Sibkeloo over te brengen [32]). Het slot Goor heeft de advocatus destijds moeten prijs geven; toen in den krijg tusschen den bisschop van Utrecht en den graaf van Gelre dit slot door de Gelderschen was verbrand, werd namelijk in het vredesverdrag van 25 Juli 1261 [33]) ten deze slechts gesproken van eene verzoening met dien kerkvorst en andere benadeelden, terwijl van het bestaan van een afzonderlijken heer van Goor niets bleek. Op 4 Nov. 1263 verleent bisschop Hendrik te Goor stadsvrijheid aan die plaats [34]) in bijzijn van *Hendrick van Almeloe, Herman van Voorst, Arnoldt van Almeloe, Hendrik van Enschede, Jacob* en *Niclaes* gebroederen *van Thye* „und andere sempliche Borchmans van Gore, Ridder und knechten". De bisschop had dus nu te Goor een groot aantal burgmannen (castellani), waaronder in de eerste plaats de Almelo's vallen te noemen. Op 25 Juli 1272 [35]) oefende Henricus miles de Almelo nog steeds het ius castrense in Gore uit; alsdan ten overstaan van den bisschop testeerende, vermaakte hij — aangezien zijn evenvermelde oudste zoon Arnoldus het reeds bezat — daarvoor de noodige goederen aan zijn drie jongere zoons Henricus, Philippus en Arnoldus (dus nog een Arnoldus). Op dezen Philips van Almelo komen wij in § V terug.

Arnoldus van Almelo, de oudste der vier gebroeders, huwde *Marina van Ochten,* met wie hij op 22 Febr. 1282 (1) [36]) wordt vermeld; uit dit huwelijk sproot blijkens het testament van zijn zoon Egbert van 4 Juni 1297 [37]) ook een zoon Godfried, die zich als burgman reeds aanstonds Godfried van Goor noemde en daarmede een nieuw geslacht van Goor inleidde, dat echter slechts kort zou bestaan. Wij repten reeds van hem en zijn zegel in § 1. Het vrouwelijk gedeelte van dit zegel bevat den gekroonden leeuw van Ochten, het stamhuis van zijne moeder. Zijne vermoedelijke dochter ***Lysbeth van Goor*** huwde ***Godeke*** (Godfried) *van Hekeren* (1357-1388), hetgeen de aanwezigheid van het huis Heekeren bij Goor toelicht [38]).

Dit alles betreft Goor. Maar hoe ging het nu met Ameyde ? De verdienstelijke arbeid van baron van Spaen wijst alweder den weg. Luidens zijne bij den Hoogen Raad van Adel berustende aanteekeningen, welwillend door 's Raads Secretaris Dr. de Monté ver Loren geraadpleegd, zou ***Beatrix van der Ameyde*** gehuwd zijn met een lid van het geslacht der nobiles van Herlaer [39]). In 1269 noemt althans ***Theodericus, heer*** van ***Herlaer, ridder,*** die bij of ander Ameyde bezittingen had [40]), zich volgens v. Spaen dominus de Ameyde [41]). Zijne dochter, die in 1263 nog jong was, huwde in eersten echt den ridder

31) 0. B. Gr.-Dr. n° 119.

32) Deze verplaatsing is niet doorgegaan. Zie de bisschoppelijke oorkonde dd. 14 Dec. 1254 (Lindeborn. Hist. episc. Daventr., p. 445/6).

33) Sloet n° 844.

34) Racer, Orerijsselsche Gedenkst., V, blz. 287/8. De stad Goor kreeg echter een ander wapen dan dat der vroegere graven van Goor.

35) Hattink, De heerlijkheid Almelo, in Versl. en Med. Ver. Ov. Recht en Gesch., deel 21 (1900), Bijl. B., blz. 29-31; Ov. Oork. 11 n° 1022 en Vermeulen, Arch. Utrecht, 1, 303.

36) Warendorf, pag. 216.

37) Bijdr. tot de Gesch. van Overijssel, VI, pag. 122.

38) Lysbeth leefde nog op 2 Dec. 1399 (O. B. Gr.-Dr. n° 1049).

39) Aant. van Spaen, deel IX, blz. 165 verso.

40) 0. B. Holland 1 nos 138, 158, 183 en 184.

41) In 1350 zegelt Theodericus van Herlaer, heer van der Ameyde, met den Herlaer'schen beurtelings gekanteelden dwarsbalk (De Raadt, Sceaux armoriés, 11, blz. 70).

Hugo, heer van Cruiningen, die in 1304 stierf of gestorven was. Wèl merkwaardig is het dat deze nobilis, wiens geslacht op dezelfde wijze als Maelstede zegelde, te weten met een dwarsbalk en een St. Andrieskruis over alles heen, dit wapen voor den paal 'en de twee staken van Ameyde verwisselde [42]). Het is daarom alleszins begrijpelijk dat, wanneer in 1361 Jan van Cruiningen een gedeeld wapen voert, de her. rechterhelft daarvan gelijk blijkt aan die van dat van Coenraad de Gore, behoudens het gering verschil dat Coenraad bij wijze van breuk slechts een schildhoofd en Jan een volledig vrijkwartier voert [43]). Ongetwijfeld zijn wij dus in het goede spoor.

Het slot Ameyde ging, naar van der Aa ons in zijn Aardr. Woordenboek mededeelt, door aanhuwelijking van de Herlaer's op het geslacht Vianen over en vervolgens op de Brederode's. Deze laatste overgang verklaart tevens de toevoeging van twee geharnaste armen (zonder de paardepooten) als helmteeken aan het wapen van Ameide, dat reeds in 1608 daarmede voorkomt als „het poortsegel van der Ameyde" [44]).

IV.

Wij zagen reeds hoe de heraldiek ons bij dit onderzoek krachtig te hulp kwam. Op deze onmisbare hulpwetenschap zullen wij ook verder gaarne een beroep doen.

Waar het geslacht de Gore (in onzen gedachtengang later de Vos van Steenwijk) eene breuk in het wapen vertoont, dient het als een jongere tak van de graven van Goor te worden aangemerkt. Deze graven van Goor zelven voerden een drietal palen of staven, hetgeen wederom op een jongeren tak pleegt te wijzen. Van eene vermeerdering van het aantal palen bij een jongeren tak van een geslacht vindt men een treffend voorbeeld bij de Gemen's, die in den regel met een drietal palen op een dwarsbalk zegelden. Op 11 Nov. 1280 bevatte namelijk het zegel van *Vincentius* ***van Gemen,*** die tot eene jongere linie behoorde, niet drie, maar vier palen, vermoedelijk om andere redenen nog overtopt met drie merels [45]).

Wij hebben dus in de eerste plaats uit te zien naar een daarvoor in aanmerking komend geslacht, welks wapen twee palen dan wel één paal behelsde. Ook al is het resultaat van dit onderzoek in geen enkel opzicht afdoende, toch verschaft het wel eenig houvast.

Een soortgelijk wapen als dat, door Coenraad van den Ghore in het (heraldisch) rechterdeel van zijn wapen gevoerd, werd aangetroffen bij het reeds in 1139 [46]) voorkomend geslacht Hoen h o r s t, waarvan een tweetal leden in de 14de eeuw als Landcommandeur aan het hoofd van de Duitsche Orde hier te lande stond. Blijkens de portretten achter in deel 1 van het bekende werk van Jhr. de Geer van Oudegein over die orde voerden *Johan* van ***Hoenhorst (1328-1334)*** en ***Hendrik van Hoenhorst*** (1377-1379) in de her. rechterhelft van hun blazoen het volle kruis der orde en in de andere helft twee palen (volledig uitgedrukt: gepaald van vier stukken, beurtelings van 'zwart en zilver).

Het is onzeker, waar dit Hoenhorst ligt. Wij ontmoeten ook Honnorst, Hoonhorst, Hohenhorst, zelfs Hanhorst of kortweg Horst [47]). Bij Hanhorst, vermeld in eene oorkonde van 1133,

[42]) Aant. van Spaen, deel 111, pag. 71. Hugo zegelde in 1293 met drie palen (De Raedt, a.w., 11, pag. 290). Zie ook ibid., 111, plaat 124, fig. 2.

[43]) Aant. van Spaen, 111, p. 69 v°.

[44]) Zie blz. 4 van de in 1878 verschenen „Beschrijving der vroegere Nederl. gemeentezegels".

[45]) W. U. B. 111 n° 1727.

[46]) 0. B. Gr.-Dr. n° 27.

[47]) In 1129/32 en op 2 Febr. 1134 (Sloet n°s 246 en 268) wordt aangetroffen Drohtward de *Horst,* in 1197 de liber Rotwardus de *Honhorst* (W. U. B. 11, n° 564); bovendien in 1188 (W. U. B. 11, Reg. 2228) Am e l rad i s *de Hoenhorst* en in 1298/1304 A m e l r a di s (ook Amel r a d u s) de *Horst* (Versl. en Med. Vereenig. Rechtsbronnen, 11, pag. 55 en 56).

dachten de samenstellers van het desbetreffende oorkondenboek aan Horst aan de Schipbeek bij Deventer [48]). Wij stellen ons ten deze geen partij, doch wijzen op het voetspoor van Prof. Döhmann op Hoenhorst bij Dalfsen in Overijssel, dus niet ver van Goor. Op 31 Maart 1391 ontving namelijk *Herman van Hoenhorst* het goed Kinsberghe in de buurschap Oosterdalfsen, kerspel Dalfsen, in leen van den graaf van Bentheim [49]).

De kerk van Dalfsen is gewijd aan den H. Cyriacus [49a]), die in het bisdom Munster alleen de schutspatroon is van Salzbergen bij Bentheim [50]). Dicht bij Salzbergen bezat dit geslacht dan ook in het kerspel Rheine het huis te Hoenhorst, dat door een jongeren *Henric* ***van Hoenhorst*** (1379-1388) op 5 Oct. 1383 met medewerking van ***Johan*** en ***Roelf van Covorde*** aan Frederik van Bentlage werd verkocht [51]). Deze Henric werd daarop Landcommandeur van de St. Georgskommende te Munster, als hoedanig hij in 1387 en 1388 te boek staat [52]). De gelijknamige Utrechtsche Landcommandeur was zijn oom en zegelde op zijn verzoek op 21 Juli 1379 voor hem bij zijne beleening als ministeriaal door den graaf van Bentheim met het goed Gherdinc (buurschap Vasse, kerspel Ootmarsum). Dit goed was hem als Henric Arndes van Hoenhorst op denzelfden dag overgedragen door evengenoemden ***Johan van Coevorden,*** die hem voorts in voormeld jaar 1388 als getuige bijstond [53]).

Van deze twee Landcommandeurs treft men het zegel met de twee palen op de bijgevoegde plaat aan (n°s 5 en 6). De zegels werden ontleend aan de aangehaalde oorkonden van 1379 en 1383, welke onderscheidenlijk in het vorstelijk Bentheim-Steinfurtsch archief te Burgsteinfurt [54]) en het hertogelijk Looz-Corswaremsch archief te Bentlage bij Rheine [55]) berusten. Op welwillende wijze werden zij ter reproductie afgestaan en vervolgens door de gewaardeerde tusschenkomst van het Staatsarchief te Munster gephotograf eerd.

Omtrent dit belangrijk geslacht verzamelden wij veel wetenswaardigs. Zoo vonden wij b.v. in voormeld jaar 1139 [46]) H u go *de* ***Honnoust,*** ministeriaal van den bisschop van Utrecht, als tijdgenoot van H u go van Goor. ***Johan van Hoenhorst*** schonk in 1188 [56]) bij de opname van zijne dochter Amelradis in het bij Osnabrück gelegen klooster Ösede aan dat klooster de tienden uit de erven Vugoviri, Bergeshovet en Risenbeke (Riesenbeck) bij Ibbenbüren. Blijkbaar behoorde hij tot de belangrijke clan der Ibbenbüren's en Loon's [57]).

[48]) Sloet n° *264 en* Muller-Bouman, 0. B. Sticht n° 344.

[49]) Nichtstaatliche Archive Westfalens, Kreis Steinfurt (voor het grootste deel bewerkt door Prof. Dr. K. Döhmann te Burgsteinfurt), blz. 98.

[49a]) Vgl. de oorkonde van 7 Juni 1410 (Archief Rechteren).

[50]) Tibus, Gründungsgeschichte der Stifter, u.s.w. im Bereiche des alten Bisthums Münster (1879), blz. 914-916 en 1267. De reliquien van den H. Cyriacus behooren blijkens een bericht van 23 Nov. 1070 (Osn. U. B. 1, n° 161) tot die van de St. Clemenskerk te Yburg bij Osnabrück, welke rijkelijk van 0 1 den b u r g s c h e zijde werd begiftigd.

[51]) Steinfurt, blz. 373. De buurschap Hoenhorst in dat kerspel heet thans Hauenhorst (Steinfurt. pag. 99 n° 53 en blz. 373 n° 10); zie ook Steinfurt pag 112 n° 76.

[52]) Coesfeld, pag. 95, en S. A. Munster, Kommende St. Georg in Münster, Urk. 72, Reg. 77, alsook de dissertatie van Karl Holthaus over deze Georgskommende, blz. 31 en 37.

[53]) Zie voor de hierbedoelde twee oorkonden Steinfurt, pag. 95.

[54]) Schlosz Burgsteinfurt, 11 Rep. B., G. 13a.

[55]) Fürstl. Rheina-Wolbeckschc Verwaltung, Paket n° 18a betr. Vicaria nostra Rheinensis.

[56]) W. U. B. 11, Reg. 2228.

[57]) Zie mijne eerste verhandeling over het geslacht van Dedem, N. L. LI (1933), k. 189 en 192-193, waar ook de graven Willem en Rudolf 11 van Goor werden vermeld.

Met twee palen evenals Hoenhorst zegelde het geslacht van Meppen, eerst zetelende te Meppen en later op den Meppenburg in het kerspel Alfhausen [58]). Wanneer in 1241 [59]) Herman, abt van Corvey, aan het klooster Wietmarschen den eigendom schenkt van het goed Versnen (Versen) in de oude stad Meppen, dat door broeder *Gerardus de Gerinchusen* is aangekocht, zijn zijn eerste getuigen ***Vicboldus de Holte*** [60]), ***Conradus*** en *Hermanus* ***de Harstorpe*** (allen nobiles), ***Godescalcus*** en ***Otto*** fratres ***de Meppia*** en *Alvericus* ***de Loten,*** waarschijnlijk evenzeer nobiles. Het geslacht stierf in 1594 uit.

Een ander geslacht, waarop in dit verband de aandacht valt, is dat der nobiles van Elen, dat met één paal zegelde [61]). Het had zijn zetel in Haus Kückelin bij Appelhülsen in den Kreis Munster en stierf eerst na 1522 uit. Sinds 1169 voorkomende [62]), was het ebenbürtig met de graven van Goor en kwam het evenals deze tezamen met de graven van Loon voor [63]). In 1170 en 1184 zijn ***Godescalcus de Lon*** en ***Lefhardus de Helen,*** resp. ***Godescalcus de*** *Elen* gezamenlijk getuige van den bisschop van Munster en in 1230 en 1238 ontmoeten wij den nobilis Godefridus ***de Elen*** als getuige met of van *Herman I* ***graaf van Loon*** in ongeveer hetzelfde tijdsgewricht als waarin de advocatus Godefridus ***de Gore*** tezamen met laatstgenoemden graaf in Westfalen wordt aangetroffen (1246) [64]).

Al deze gegevens wijzen op eene saamhoorigheid met de graven van Loon, wier stamland Zuid-Oldenburg moet worden geacht. Niet ver van hun stamzetel Lohne bevond zich dan ook in de buurschap Höne de hoeve Hoenhorst [65]).

Hadden de Hoenhorsten het *huis* Hoenhorst in het kerspel Rheine, de ***hof*** Hoenhorst aldaar was als Steinfurtsch leen in het bezit van het geslacht Rheine, oorspronkelijk tot de nobiles behoorende. De omschrijving van het leen luidde bij eene beleening in 1319: *„Erpo* ***de Rene*** miles to borchlene decimam in Honlec et decimam to Rusle in parochia Goldenstede et domum" (hof) „to Honhorst in parochia Rene" [66]). Goldenstede, het tegenwoordige Goldenstedt, ligt ten N. 0. van Lohne. Alweder eene verwijzing naar Loon!

Forst Battaglia komt in zijn werk „Vom Herrenstande" (Deel 11, blz. 23) eveneens tot eene aansluiting bij graven van Loon, want hij voegt aan de vermelding van het hiervoren in § II bedoeld huwelijk Diepenheim-Goor toe :„E"(dle)„von Gohr aus dem Hause der Grafen von Loz". Hij zoekt het dus — echter zonder argumenteering — bij de graven van Loon bij Limburg.

Nog tal van geslachten voeren een wapen met één of meer

58) Von Spieszen. Wapenbuch. Taf. 212. *Conrad van Meppen.* knape, zegelde in 1383 eveneens met de twee palen (S. A. Münster, Wappenbuch van Dr. Philippi, n° 1417, en Fiirstentum Miinster n° 958).

59) Steinfurt, blz. 2.56-257.

60) Zijne kleindochter *Gertrrtdis de Holte* huwde *Herman II* graaf *van Loon.* Men blijft dus in hetzelfde milieu.

61) Wapenboek van v. Spieszen, Taf. 109 en (nog beter) Taf. 2 van den „Nachtrag".

62) W.U.B. 11, n° 342.

63) Ibid. n° 346 (1170); S. A. Dusseldorp (Werden) en Berg. Zeitschr. VII, 1871, pag. 32 (verhandeling Crecelius over de abdij Werden) (1184) ; Steinfurt blz. 179 (1230) ; zoomede W. U. B. 111, n° 352 en Sloet n° 599 (1238).

64) Zie noot 25. Herman van Loon was toen de eerste der twaalf vertegenwoordigers van den graaf van Ravensberg, die eveneens uit het dadelijk te noemen Lohne stamde. Vgl. Jahresbericht Hist. Verein Graffschaft Ravensberg, XLI (1927), pag. 91 v.v.

65) Thans Tölke geheeten. In 1545 en ook in 1618 woonde er een Hinrich Honhorst (Pagenstert, Die Bauernhöfe im Amt Vechta, 1908, blz. 479).

66) Dr. Döhmann, Das älteste Lehenbuch der Herrschaft Steinfurt (Bijl. Progr. Gymnasium Burgsteinfurt Ostern 1906), § 23 n° 3.

palen [67]), maar voorshands heeft het geen nut daarop in te gaan. Slechts verdient vermelding, dat bij het aanzienlijk geslacht Berthout van Mechelen het wapen met de drie palen vaak voorzien was van een vrijkwartier, beladen met de een of andere wapenfiguur (leeuw, rad, blokjes enz.) [68]). Iets dergelijks — een (effen) schildhoofd — zagen wij bij Coenraad de Gore.

Was een gelijksoortig wapen tot dusver het uitgangspunt van ons onderzoek, thans komen de geslachten van denzelfden naam aan de beurt voor een bespreking. Ook hier echter voorloopig geen bevredigend resultaat.

In Westfalen vertoonen zich in 1151 [69]) de gebroeders ***Bernhardus*** en *Hermannus* ***de Gore,*** beiden ministerialen van den bisschop van Munster.

Ongeveer eene eeuw later, te zelfder tijd als de vernietiging van het kasteel Goor in Overijssel, ziet men aan het hoofd der abdij Werden aan de Ruhr, welke o.m. ook in Overijssel vele goederen bezat, ***Albcrfus de Gore,*** die op 6 Juni 1247 reeds prepositus was, van 1251-1276 als abt. Deze abten werden uit de nobiles gekozen [70]).

Daarna verschijnt op 25 Juni 1291, 30 Sept. 1297 en 9 Juli 1305 [71]) de nobilis ***Johannes*** advocatus de Gore, voogd van het aartsbisdom Keulen, dus in eene zelfde functie als de graven van Goor bij het bisdom Utrecht vervulden. In de eerste twee gevallen is hij borg voor een verkoop in de nabijheid van de plaats Gore (thans Gohr) ten Z. van Neuss. In het laatste jaar is hij nog steeds knape en oorkondt hij zelf. Zijn zegel kennen wij echter niet, omdat hij wegens het gemis daarvan — hij was toen in de buurt van Hamm — den ridder Theodericus Vlecke voor zich liet zegelen. Getuigen zijn dan tevens twee Keulsche kanunniken, waaronder ***Johannes de Gore,*** denkelijk een verwant van hem.

Op 5 Juli 1311 [72]) beklagen zich verscheidene kapittels van Keulen, Xanten en elders zich bij Hendrik 11 (van Virneburg), aartsbisschop van Keulen, over diens handelingen en nalatigheden, weshalve zij op schadeloosstelling aandringen. Tot de reclameerende kapittels behooren de evengenoemde ***Johannes de Gore,*** kanunnik van het Domkapittel te Keulen, en *Hermannus* ***de Gore,*** kanunnik van St. Gereon aldaar, welke laatste op 28 Maart 1313 [73]) te Xanten wordt aangetroffen.

Kort daarop ontmoeten wij op 7 en 14 Aug. 1313 *Florekinus* [74]) ***de*** Gore als advocatus, doch ditmaal ontbreekt het zegel niet; het vertoont een dwarsbalk met eene ster in den rechterbovenhoek.

Matheus de Gore, armiger (knape), zoon van den „edlen" voogd van Gore, kreeg een geschil met het St. Andreas-stift te Keulen over eenige stukken grond in de parochiën Dormagen en Zons (bij Gohr), welke zijn overleden vader en hij van de graven van Gulik uit diens burg Kesselhrüch in leen hadden. Overeenkomstig eene scheidsrechterlijke uitspraak ontving hij

67) Zoo voerde het Westfaalsch geslacht van Linnebeke, dezerzijds beschreven in N. L. 1934, k. 173-174 en 178-179, één paal, vergezeld van twee halve palen.

68) De Raadt, Sceaux armoriés, 1, pag. 245-246, en IV, blz. 385, alsook de platen 8, 96 en 130 (onderscheidenlijk in deel 1, 11 en 111).

69) W. U. B. 11 n°s 279 en 280 (in de laatste oorkonde in omgekeerde volgorde).

70) Zie Kötzschke, Die Urbare der Abtei Werden a/d. Ruhr (passim).

71) Annalen Hist. Verein Niederrhein. Heft 76, 1903, pag. 8; Lacomblet II, n° 977 en W. U. B. VIII, n° 283.

72) Knipping, Regeste Erzbischöfe Köln, IV, n° 636.

73) Xant. U. B. n° 299.

74) W. U. B. VIII, n°s 828 en 831. Aan eerstgenoemde oorkonde (S. A. Münster, Kappenberg Dep. 200) hangt het hierbedoeld zegel, door Dr. Ilgen opgenomen in zijn Westf. Siegel, Tafel 146 n° 15, met het randschrift + S Florikini advocati de Gore.

eene schadeloosstelling van 50 M. Bij de desbetreffende oorkonde van 26 Oct. 1329 [75]) waren zijn consanguinei (verwanten) Lodewijk heer van Randenrat en Frederik heer van Wevelinchoven mede onder de getuigen.

Dit Keulsche advocatengeslacht was dus bijna even aanzienlijk als het voormalige Utrechtsehe. Het moet niet verward worden met dat der sculteti van meergenoemde plaats Gohr, die zich eveneens de Gore noemden [76]).

De kanunnik *Riquinus de Gore* vervult van 1335 tot 1372 verschillende waardigheden bij de abdij van Werden, eerst als custos (koster), doch reeds op 8 Dec. 1341 als prior, en is dan soms daarnevens ook Pförtner of thesaurarius [77]).

In dienzelfden tijd had de abdij een presbiter *Henricus de G(h)ore,* die nog andere waardigheden bezat. Te Deventer was hij op 27 Nov. 1351 [78]) presbiter chorisocius der Lebuinuskerk en op 3 Dec. 1355 [79]) verschijnt Hendrik van Goor als kanunnik van Russon in Bulgië (met eene praebende) [80]).

Wij komen thans aan de bewoners van den Rittersitz Gare [81]), Goer, Goir of Goor bij Gelsenkirchen, waarbij een enkele maal een verband met de abdij van Werden zich openbaart. De rij wordt op 22 Febr. 1318 [82]) geopend met den knape *Theodericus Gor.* Van 1342 [83])—1348 wordt gewag gemaakt van den famulus *Hughe* dictus *vamme* Goyre. Deze is op 9 Nov. 1348 [84]) getuige van den abt van Werden bij den aankoop van een hof en zegelt dan met een gearceerden schildvoet en het randschrift + S *Hugonis de* Gare. Daarna volgt van 1378-1393 *Diederich van dem Gore,* raad van den graaf van der Mark, die in 1393 tweemaal op dezelfde wijze zegelt [85]). Door aanhuwelijking kwam Haus Gohr aan het geslacht van Asbeck [86]), hetgeen aan *Dietrich van Asbeck,* den stamvader van het Nederlandsch geslacht, in 1390 den toenaam *toe den Gore* verschafte [87]).

Nog een enkel ander geslacht de Gore zij kortelijk ter sprake gebracht, namelijk het Limburgsche, dat met drie (2.1) jachthoorns zegelde en mogelijk een jongere tak is van het bekende dynastengeslacht der heeren van Hoorne. Gegevens hieromtrent vindt men o.a. bij de Raadt [88]) en Fahne [89]). Een lid van dit ge-

75) Annalen Hist. Verein Niederrhein, Heft 76, 1903, pag. 19.

76) *Henricus de Gore,* op 30 Juli 1355 voorkomende, blijkt op 23 Juni 1361 Schultheis in Gore te zijn. Zie Annalen Niederrhein a.w., pag. 33 en 37.

77) Kötzschke, Die Urbare der Abtei Werden a/d. Ruhr (passim).

78) R. A. Zwolle, Arch. Oud-Bisschoppelijke Clerezy.

79) Post, Supplieken (1937), n° 462; Berlière, id., 11 n° 769.

80) Een *Henricus de Gore* van 1272 (Sloet n° 937) kan n.h.v. buiten beschouwing blijven. Hij komt namelijk *na* de ministeriales als laatste getuige voor in een charter der abdij Elten. Om soortgelijke redenen maken wij geen gewag van sommige de Gore's in Westfalen.

81) Gare beteekent slijk, poel, moerassig. Zie Bau- und Kunstdenkmäler Westfalens, Kreis Gelsenkirchen, pag. 28. Kasteelen werden uit een defensief oogpunt vaak bij moerassen gebouwd, met een smallen toegangsweg over het moeras.

82) W. U. B. VIII, n° 1228.

83) Von Steinen, Westph. Geschichte, 111, pag. 258.

84) De Raadt, Sceaux armoriés, 1, pag. 501, en Kötzschke, Urbare Werdens, C. D. n° 33, alsook S.A. Dusseldorp, Stift Werden n° 124.

85) De Raadt, a. v., en S. A. Dusseldurp, Colon. n° 1165; alsmede Steinfurt, pag. 112 (oork. van 1 Aug. 1393 in Arch. Burgsteinfurt); *Dyderich van me Ghoer* is dan leenman van Steinfurt in het kerspel Gelsenkirchen.

86) Ned. Adelsboek 1924, blz. 33. Het zou aanbeveling verdienen de aansluiting van dezen Asbeck uit de Mark aan die van Ahaus grondig te onderzoeken; de inhoud van noot 2 ad N. L. XXXVII, 1919, k. 98, wekt gereeden twijfel aan die aansluiting. Te zijner tijd komen wij op de zaak terug.

87) Von Steinen, Westph. Gesch., 1, 3 Anh., pag. 1192.

88) Sceaux armoriés 1, pag. 501; zie ook N. L. XL (1922), k. 97, en Kroniek Hist. Gen. Utrecht, VII, 1851, pag. 50-54 en 146.

89) Köln, Jül. und Berg. Geschl., blz. 114-115. Fahne vergist zich echter, wanneer hij den Keu l s c h e n voogd Johannes de Gore advocaat van Utrecht noemt.

slacht, *Arnoldus van G(hoer),* was in 1450 overste-rentmeester in den lande van Gelre. Een gaaf zegel van dezen Arnoldus is gehecht aan eene oorkonde van 10 Oct. 1444 in het archief van Harderwijk [90]).

Bijlage 1. Zie de bijgevoegde plaat.

Bijlage 11.

Staat betreffende **de graven van Goor** [a]).

Wilhelmus
advocatus Stioht 1024-1108

Hugo *de Gore, nobilis*
advocatus Sticht, 1118—1145 — vóór 12 Nov. 1150,
verwant van Hugo de Buren (Betuwe).

Wilhelmus* comes de *Gore
1145-1157

Giselbertus
1145

***Rodolphus de Gore Gysela* de Gore**
nobilis **× *Volpertus***
1157/61—1183 ***de Depenhem***
advocatus Sticht **1169—1172**

. . . . . de Gore
× 1° *Ludolphus* de Coaordia;
2° dominus *Florentius de Vorenborch,*
ook geheeten *Florentius de Kovordia* 1188

Rodolphus* comes de Gore, *miles
1221-1228, signifer v/d bisschop van Utrecht

Godefridus de Gore
1246 advooatua Sticht.

(Slot volgt).

Het geslacht (de) Pesters te Maastricht,

door J. PHILIPPENS.

(Vervolg van LV, 345).

VI. Willem *Pesters.* Ofschoon in het Nederl. Adelsboek, 1916, p. 71, nauwkeurige geboorte- en sterfdata van hem alsmede de geboortedatum zijner echtgenoote, *Margaretha Hermans,* worden opgegeven, ook als hebbende deze alle drie plaats gevonden te Maastricht, mochten we er niet in slagen ze aldaar bij onze nasporingen te ontdekken. Wel echter den datum van het huwelijk *Pesters-Hermans,* welk te Maastricht den 9 December 1618 werd gesloten. Hierbij fungeeren o.m. als getuigen *Henricus Pesters* den ouden (vader) en *Henricus Pesters,* den broeder van den bruidegom [102]). Wij vermoeden dat *Margaretha Pesters* geboren *Hermans* overleden is vóór 1624. In dit jaar zien wij te Maastricht trouwen een *Willem Pesters* met Magdalena *Peters* en bij dit huwelijk, den 21 September 1624 gesloten, o.a. als getuige optreden zijn zwager, *Mathias Hoets* [103]). Een andere, in dat jaar in leven zijnde *Willem Pesters* is ons te Maastricht niet bekend. Ook worden er ná 1622 geene kinderen meer aldaar uit het huwelijk *Pesters-Hermans* geboren (evenmin trouwens uit het huwelijk *Pesters-Peters,* na 1624).

In 1618 heeft Willem *Pesters* zich in het Cremer-(koop-

90) Berends, Inv. Arch. Harderwijk, Reg. 242 (1444) en 273 (1450).

a) Omtrent de wijze van afstamming van de meeste personen bestaat eene dergelijke onzekerheid, dat voor dezen staat geen enkele verantwoordelijkheid kan worden aanvaard.

102) Trouwboek Maastr., no. 70, p. 42.

103) Trouwboek Maastr., no. 5, p. 46.

lieden) ambacht laten opnemen en wordt bij die gelegenheid „Zeilwender", d.i. touwslager, genoemd [104]). Den 22 Augustus 1620 wordt hij in het bezit gesteld van eene huisplaats, klein huis met alle toebehoor, te Wyckgelegen aan de Kattenstraat en belendende Servaes van Convelt ter eenre en Marie Philippens ter andere zijde. Bedoelde eigendom was hem nagelaten door *Lysbeth Pesters,* de zuster van zijnen vader, dus zijne tante (zie onder IV, no. 3) [105]). Den 2 Mei 1622 verkocht hij, samen met zijne broers *Hendrik* en *Jan Pesters,* aan Herman Partouns het aan de Kattenstraat te Wyck gelegen huis, belendende Philippens en van Convelt. Blijkbaar handelt het zich dus hier over het in 1620 genoemde pand [106]). Toen na de inname der stad door Prins Frederik-Hendrik, in 1632, den 22 Augustus, ook binnen Maastricht de vrije uitoefening van godsdienst werd toegestaan, zien we op de lijsten der burgers dier plaats, welke vóór de overgave reeds aldaar woonden en tot de Hervormde Religie behoorden, ook de naam van *Willem Pesters* prijken [107]). Blijkbaar behoorde dus *Pesters* vóór den overgang der stad tot de „geheime gemeente" der Hervormden binnen Maastricht, zooals deze ook in andere plaatsen in deze streek, Maeseyck, Tongeren, enz. bestonden.

Uit het huwelijk *Pesters-Hermans* kennen wij :

1. *Johan* Pesters, die volgt VII.
2. *Clara Pesters,* ged. 27 November 1622 [108]).

VII. *Mr. Johan Pcsters,* ged. te Maastricht den 15 Januari 1620 [109]), ondertrouwde aldaar den 7 November 1655 *Maria Ghijsen,* ged. Maastricht 13 September 1637, dochter van Jan *Ghijsen,* schepen der stad, en van *Maria Nunninckhoefs* [109]). (Nederland's Adelsboek vermeldt jaarg. 1916, p. 71: trouwde 24 November 1655. Hoewel wij den trouw *Pesters-Ghijsen* te Maastricht *niet* mochten vinden kan de, in bedoelde uitgave vermelde huwelijksdatum toch juist zijn). De bekende Ned. Herv. predikant Philippus Ludovicus, eerste der Protestantsche gemeente te Maastricht sedert de overgave dier stad in 1632, schrijft zelf den ondertrouw in het register. Den 27 April 1643 werd Mr. *Johan Pesters* door H.H. M.M. de Staten Generaal tot peymeester van Maastricht benoemd, als opvolger van Hendrik van den Broeck (die in genoemd jaar burgemeester werd). In den brief waarbij aan den Magistraat van Maastricht kennis werd gegeven van zijne aanstelling tot deze waardigheid, gedateerd 17 Mei 1643, blijkt dat de nieuwe titularis op dien datum niet te Maastricht woonachtig, doch te Haarlem verbleef :....„van *Johan Pesters* geboren bennen Maestricht voornoempt ende tegenwoirdich wonachtig binnen Haerlem" [110]). Hij bekleedde deze waardigheid voorloopig slechts één jaar, nl. tot 1644. In 1646 wordt hij andermaal met dit ambt bekleed en zien wij hem in 1648, '51, '52, '58, '60, '62, '64, '66, '67, '68 en '70 iederen keer daarin bevestigd [111]). Pensionaris der stad sedert 1646 ; Schepen van den Vroenhof, 1647-1673 [112]); Luitenant-Voogd en Stadhouder der leenen van Valkenburg, 1647-1673 [113]); Ontvanger van het Staatsche Land van Daelhem [114]); Curator der Gereformeerde Latijnsche school, 1652-1673; Regent van het Gereformeerd Weeshuis in 1666 [115]), was hij een der merkwaardigste regenten van Brabantsche (Staatsche) zijde te Maastricht in de 17e eeuw.

Eene woordspeling o.a. op hem uit dien tijd dateerend, als antwoord op eene vraag buiten Maastricht, aan een bewoner dier stad gesteld: „wie regeert er binnen Maastricht ?" luidde als volgt : „de quade, bittere pest" ! ! Zooals bekend heerschte te Maastricht in de 17e eeuw herhaalde malen de pest, doch dit antwoord sloeg niet daarop, maar op drie machtige regenten van Staatsche zijde binnen deze stad, nl. Mathias de Quade, Pieter de Bitter en Jan Pesters [116]).

Zijne nà 1673 bekleede hooge waardigheden in het Noorden des lands laten we hier onvermeld. Wij willen evenwel in verband met deze laatste toch een en ander zeggen. Sedert 1643 behartigde Mr. *Jan Pesters* als magistraat der stad van Staatsche zijde alle openbare zaken en uit alles wat wij omtrent hem aantroffen, blijkt dat hij een even trouw als ijverig aanhanger van de Republiek der Vereenigde Provinciën binnen Maastricht was. Toen dan ook Koning Lodewijk XIV in 1673 onze stad, in dien tijd een der sterkste en voornaamste vestingen van West-Europa, kwam belegeren en het zich na geruimen tijd liet aanzien dat Maastricht tegen de Franschen niet meer te houden was, was het alléén Mr. *Jan Pestcrs* die van overgave niets weten wilde. Alle andere heeren, zoowel de Brabantsche, in casu Hollandsche, als de Luiksche magistraten vreesden eene stormenderhandsche inneming zóózeer dat zij zich bereid verklaarden met den Koning over overgave te willen onderhandelen. De heeren verzochten eenige malen den gouverneur der vesting, de Fariaux, ëen zeer dapper en kundig bevelhebber, met de Franschen te willen onderhandelen hetgeen deze hardnekkig weigerde. Toen het mislukken dier besprekingen tusschen den magistraat en den gouverneur omtrent overgave der stad den burgers ter oore kwam, brak binnen de veste een storm tegen *Johan Pesters* los. Hij was de éénige magistraatspersoon die géén overgave wilde en, mét den gouveneur alleen, wilde hij het beleg voortzetten. De opwinding was zóó groot dat de bevolking te hoop liep vóór het huis van *Pesters,* aan de Groote Gracht, allerlei bedreigingen uitend. Het lijdt geen twijfel of we hadden te Maastricht eene herhaling gekregen van het ten vorige jare te 's-Gravenhage gebeurde met de gebroeders de Witt. Doch de Fariaux, die overigens binnen Maastricht zeer geacht was, snelde persoonlijk ter plaatse en wist door zijn prestige alsmede door het zetten van wachten voor het woonhuis van *Jan Pesters,* erger te voorkomen. Wanneer men nu bedenkt dat deze laatste daar in zijne woning verbleef met vrouw en groot aantal, meest nog jeugdige kinderen, waarvan het jongste op dat moment slechts luttele maanden oud *(Pieter Pesters),* dan moet men toch respect voor zijn durf hebben. En zoo is het ook onze overtuiging dat *Johan*'s, ná 1673 bekleede hooge charges in dienst van Prins Willem 111, wel als eene gedeeltelijke erkenning zijner verdiensten voor de zaak der Vereenigde Provinciën te Maastricht kunnen beschouwd worden. Hierbij komt dat Mr. Jan *Pesfers* Prins Willem

104) Ambachtsboek der Cremers, Maastr.
105) Brabantsch Gichtreg., *1619—1622,* ongefol.
106) Luiksch Gichtreg., 1620—1623, f° 209.
107) Reg. Nederd. Herv. Gem. Maastr., pastorie aldaar.
108) Doopboek Maastr., no. 5, p. 46.
109) Doopboek Maastr., no. 4, p. 93.
110) Huldeboek Magistr. en Amb. v. Maastr., dl. 1; stadsarch.
111) Idem.
112) Vroenhofsche Gichtreg., over die jaren.
113) Archief Landen v. Overmaas, R. A. Mstr.
114) Vroenhofsch Gichtreg. 1674.
115) „Maasgouw", 1919.
116) „Maasgouw", 1880, p. 316.

111 reeds van vroeger kende, immers deze laatste bracht nog 11 November 1672 een bezoek aan Maastricht.

Het hiervoren bedoelde huis aan de Groote Gracht werd in 1657 door Mr. ***Pesters*** gehuurd van de familie van Randenraede, voor een tijd van zes jaren, tegen een huurprijs van 325 gls. per jaar [117]). Later blijkt hij eigenaar van dat pand te zijn, maar we mochten tot heden niet den juisten datum van aankoop ervan vinden. Het was een der bekende, groote patricische woningen van het toenmalige Maastricht en stond sedert minstens 1538 bekend onder den naam van ,,de poort" of „het huis van Weset" (Visé) [118]). Nog zien we den Pensionaris Mr. Johan ***Pesters*** den 15 April 1662 bij de uiteindelijke regeling eener rente, tusschen hem en Elisabeth Cappoens, dochter van wijlen Arnold Cappoens en Mechtelt Philippens, bijgestaan door haren oom Johan Philippens. Deze rente dateerde van het jaar 1563 !! [119]). Wij herinneren ons dat omstreeks genoemd jaar finantieele transacties tusschen de families Pesters en Philippens hadden plaats gehad.

Toch schijnt men binnen Maastricht na de overgave dezer stad, den 2 Juli 1673, tegen ***Johan Pesters*** geageerd te hebben en, van bepaalde zijde, eene wraak te hebben willen nemen op zijne houding tijdens het beleg. Het is tevens zéér interessant voor de kennis der finantieele positie van Mr. ***Johan,*** wat we als een gevolg hiervan uit een en ander leeren. Den 10 Mei 1674 maakt hij, Mr. ***Johan Pesters,*** doctor in de beide rechten, getrouwd met Juffrouw Maria ***Ghijsen,*** met zijne zwagers, Mr. Pieter Noyen, doctor in de rechten, getrouwd met Juffrouw Barbara Catharina Ghijsen, alsmede Dr. Johan Ghijsen, medecinae doctor, samen erfgenamen van den Heer schepen Johan Ghysen en Juffrouw Maria Nunninckhoff, beiden overleden, hunne resp. ouders en schoonouders, voor notaris Henricus Schaepen te Maastricht eene overeenkomst (jammer is het, dat wij het origineel tusschen de protocollen van bedoelden notaris niet mochten terugvinden). Wij lezen daarin dat. .
„ons de tegenwoordighe coniuncture van tijden, den swe-
„venden oorlogh en uyt consideratie, dat wij onder het ge-
„bied van de hooge strijdende partijen respectivel. huysen,
„gronden van erven, renten ende andere active schulden
„hebbende leggen ende uytstaen (en) in tijden ende wijlen
„wel mochten geincommodeert worden met eenige eventuele
„placaten van confiscatie off andere becommeringen op de
„voors. onse goederen, om sulcx voor te comen" .... Mr. ***Johan Pesters*** overdraagt aan zijne genoemde zwagers Noyen en Ghijsen, in vollen vrijen eigendom, 1" het derde part van alle huizen, erven, renten en actieve schulden gelegen binnen Maastricht, het graafschap van den Vroenhof, de landen van Overmaas of elders binnen het gebied Zijner Aller Christelijkste Majesteit. Hiervan niets uitgezonderd.

2" Draagt hij nog aan vorengenoemden over zijn huis en hof, met toebehoor, gelegen aan de Groote Gracht (,,tot noch toe bij mij bewoond"), uitkomende aan de Capucijnenstraat, met vier kleine huisjes aan de Bogaardenstraat (beide laatstgenoemde straten belenden het complex van de Groote Gracht, waarin het huis *Pesters* gelegen was). Verder nog een erf aan de Brusselsche poort gelegen, alsmede alle kapitalen welke hij uitstaande had op onroerende goederen binnen Maastricht, of die hij op deze stad zelve te vorderen had alsmede hetgeen hem nog toekwam als ontvanger der Landen van Daelhem.

117) Protocol nots. Guill. Bruysterbos, R. A. Mstr.
118) Publications du Limbourg, t. 43, p. 135.
119) Brabantsch Gichtreg., 1661-1664; ongefol.

Verder 3" zijn huis en goederen, iooals beemden, weiden, landerijen, onder de hoofdbank Meerssen, gelegen te Weert (gehucht nabij Meerssen), Limmel, Itteren en Eysden alsmede 1/3 deel in de „dwangmolen" van Meerssen ; een kapitaal van 1600 gls. ten laste der „tienden" aldaar; de helft van het Leeroderbosch met de in de nabijheid daarvan gelegen landerijen. Tevens nog alle andere kapitalen die Mr. ***Jan Pesters*** heeft te Maastricht, graafschap Vroenhof, landen van Overmaas, land van Valkenburg en overal waar thans (1674) Zijne Aller Christelijkste Majesteit meester is, hetzij dat hij die kapitalen te vorderen heeft op de dorpen of op particuliere personen.

Ten laatste nog draagt hij zijnen zwagers over zijne landerijen en „cijnscaerte" genaamd Dobbelsteyn, gelegen onder Margraten, land van 's-Hertogenrade [120]). Zooals wij zien, bij lange na geen onbelangrijk bezit in het Zuiden !

Mr. Pieter Noyen en Dr. Johan Ghijsen stellen vervolgens hunnen zwager Mr. ***Pesters*** hiervoor in ruil:

1" Twee derde deelen in het vrij-adellijk goed te Merckelbach, gelegen in het gedeelte van het land van Valkenburg welk aan Zijne Katholieke Majesteit toebehoorde, genaamd den „Wyerhoffleen", onder de bank Brunssum, met beemden, weiden, land, bosch, vijvers, huis, hof, ,,landcaerte, ,,mitsgaeders alle sijne rechten, gerechtigheden, met de ,,app- en -dependentien van dyen, soo als het selve op den ,,23 Octob. 1653 bij onse wijlen vader en schoenvader ,,vande heer Hendrick van Brunnickhausen is ingecocht . ." met verder alle landerijen die daar later bij geworven zijn.

2" Twee derde deelen in de weiden, beemden en landerijen onder de heerlijkheid Oud-Valkenburg, gebied 'van Zijne Katholieke Majesteit, gelegen. Verder nog twee derde deelen in alle goederen, hoven, weiden en landerijen onder Maerland, Breust, Ryckholt, st. Geertruid, Briegden en overal ***buiten*** het gebied Zijner Aller Christelijkste Majesteit gelegen.

„Aldus gedaan ende bij ons wederzijds geteikend en ge-
,,cacheteerd desen 10 Mey 1674: binnen Maestricht en was
,,geteekent Joh. Pesters, P. Noyen, J. Ghysen ende onder
„*Ieders naeme syn cachett in roden lack*" [121]).

Inderdaar zéér jammer dat het origineel verdwenen is!

Het is ons niet bekend of ook andere Staatsche magistraten te Maastricht maatregelen ter beveiliging van hun vermogen hebben moeten nemen. Ook gelooven we niet dat de Franschen aan de influisteringen tegen ***Jan Pesters,*** zoo deze er geweest zijn, veel gevolg hebbén gegeven. Later zien we hem en zijne nakomelingen rustig in het bezit hunner oude goederen.

Van een tiental jaren later, uit 1684, dateert de herbouw van het goed Overst-Voerendaal, onder de gemeente Voerendaal gelegen, op last van den toenmaligen eigenaar ***Jan Pesters,*** uitgevoerd en nog heden ten dage prijken boven de ingangspoort daarvan de in steen gebijtelde familiewapens van ***Jan Pesters*** en zijne vrouw ***Maria Ghijsen.***

Ofschoon hij spoedig na 1674 met zijn gezin naar Utrecht zou vertrekken, alwaar hem in 1677 nog een zoon geboren werd, de latere burgemeester van Maastricht, verbrak hij toch zijne betrekkingen met het Zuiden niet.

Uit het huwelijk *Pesters-Ghijsen* kennen we de volgende kinderen :

1. *Margaretha* ***Pesters,*** ged. 20 Augustus 1655 [122]).

120) Gichtreg., Vroenhof, 1673-1675, ongefol.
121) Idem, ibid.
122) Doopboek Maastr., dl. 104, p. 40.

De Excursie naar Nassau+

I.

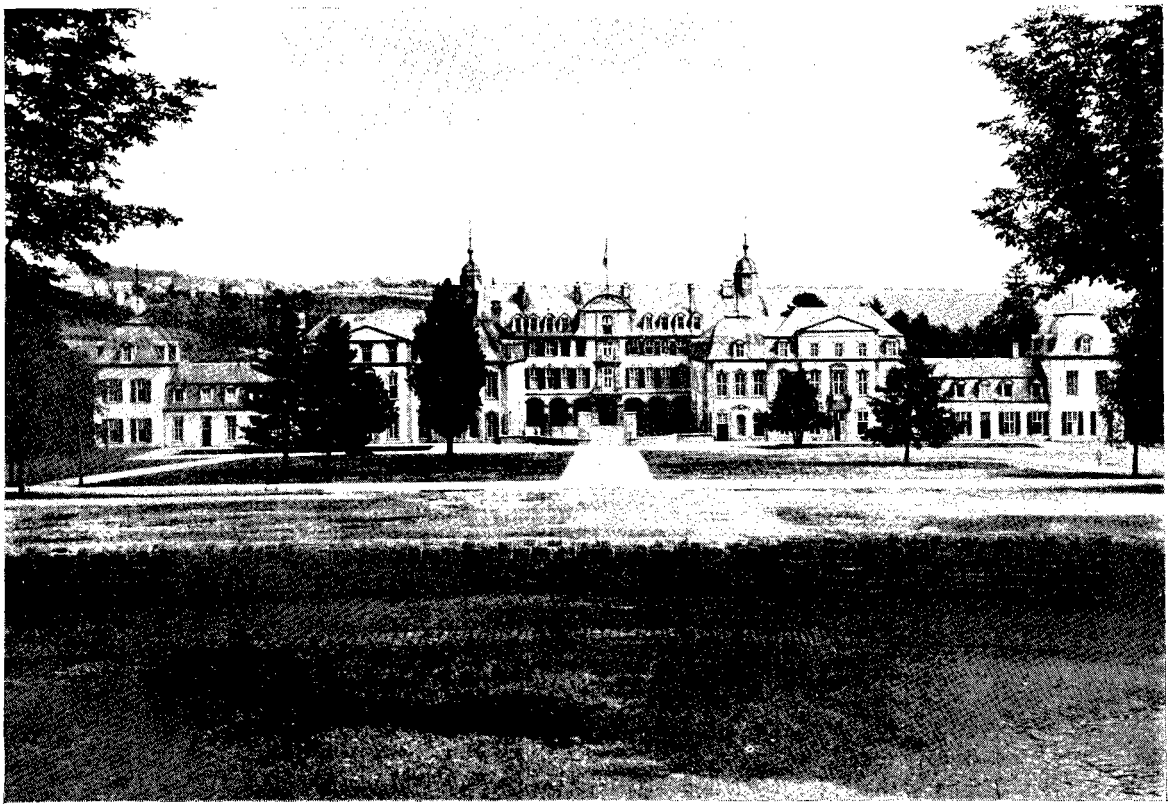

Oranienstein bij **Diez.**

II.

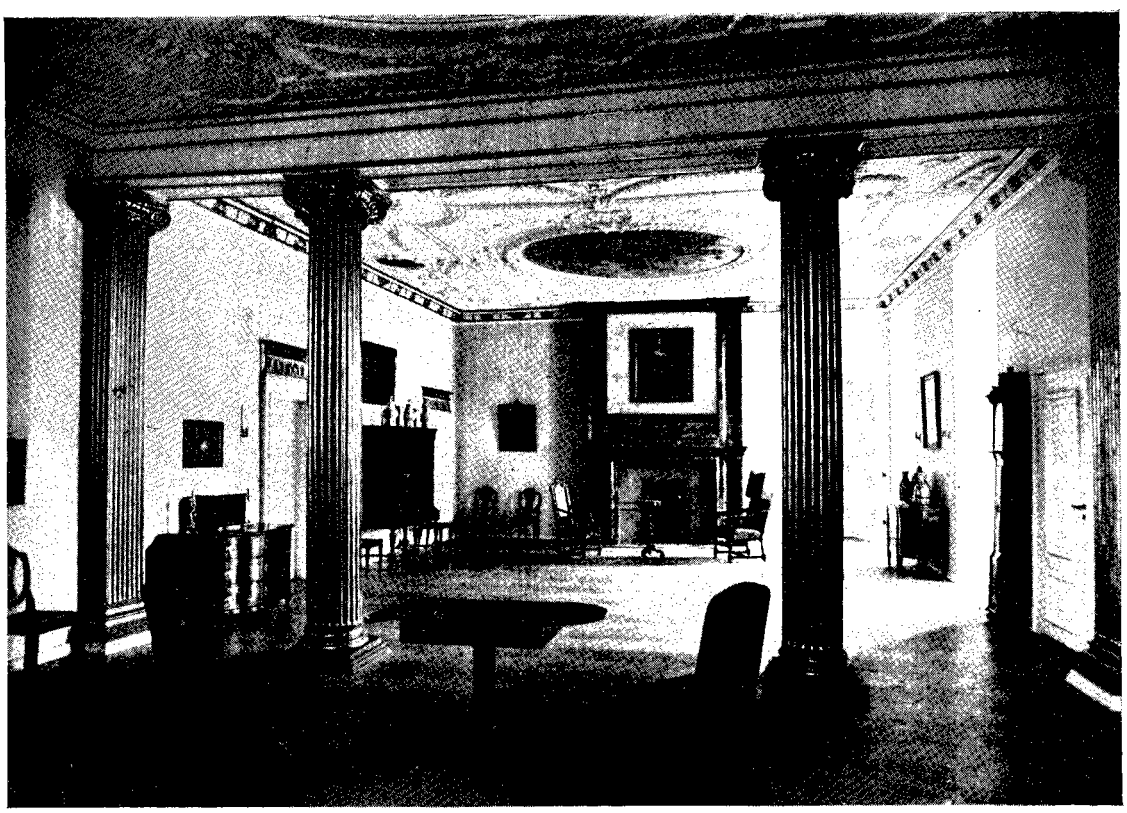

Oranienstein.

De voormalige slaapzaal van Vorstin Henriette Amalia van Nassau-Diez.

Nieuwe gezichtspunten aangaande den oorsprong van het geslacht de Vos van Steenwijk+

BIJLAGE I.

1.

Zegel van
Coenraad van den Ghore
(oork. 7 Sept. 1321).

2.

Zegel van denzelfde
(oork. 10 Oct. 1340).

3.

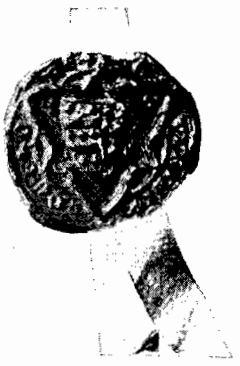

Zegel van
Godcfridus de Ghore, ridder
(24 Sept. 1349).

4.

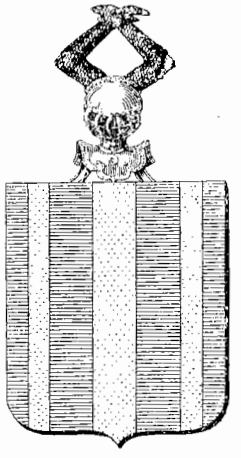

Zegel der gemeente Ameide
(Zuid-Holland).

5.

Zegel van
Henrik van Hoenhorst,
Landcommandeur der Duitsche Orde,
Balye van Utrecht (21 Juli 1379).

6

Zegel van
Henrik van Hoenhorst,
loter Landcommandeur der St. Georgs
Kommende van Munster (5 Oct. 1383).

2. Maria *Pesters,* ged. 2 November 1657 [123]).
3. Mr. *Willem Pesters,* ged. 6 Augustus 1659 [124]), griffier van den Hove van Utrecht, ondertrouwde te Maastricht den 12 Maart 1685 [125]) met *Hester Heldewier,* ged. aldaar 29 October 1660; dochter van Jacob *Heldewier* en van *Sara Buirette* [126]). Den 14 Mei 1699 verkoopen hij en zijne vrouw, samen, aan Joannes Vrijthoff getrouwd met Maria Catharina Gier een aan het Vrijthof gelegen huis. Dit belendde Gysbert van Gulpen ter eenre en de weduwe Wilhelm ter andere zijde. Het pand was afkomstig van den schepen Jacob Heldewier, vader van Mevrouw *Pesters.* De prijs bedroeg 9000 gulden alsmede „eene lieffenisse van een goude horlogie voor Me„vrouwe *Pesters*" [127]).
4. *Johannes Pesters, ged. 25* December 1660 [128]).
5. *Jacobus Pesters,* ged. 15 December 1662 [129]).
6. *Ernestus Pesters,* ged. 1 Februari 1665 [130]).
7. *Clara Cecilia Pesters,* ged. *6* Mei 1667 [131]).
8. *Barbara Gertruydt Pesters,* ged. 10 Juni 1668 [132]).
9. *Nicolaes Pesters,* ged. 12 April 1671 [133]).
10. *Pieter Pesters,* ged. *3* April 1673 [134]).
11. Mr. *Hendrick Pesters,* geboren te Utrecht in 1677. Den 12 Mei 1706 wordt de Heer *Hendrick Pesters,* doctor in de beide rechten, geboren te Utrecht, oud ongeveer 28 jaren, in het Cremerambacht van Maastricht opgenomen [135]). Hij is het eenig kind uit het talrijke gezin *Pesters* welk niet in Maastricht geboren is. Ook is hij, de niet te Maastricht geboren *Pesters,* de eenige van al die kinderen, die 'zich aldaar komt vestigen. Hij overlijdt te Maastricht den 29 November 1750 en wordt den 7 December d.n.v. in den familiegrafkelder in de st. Janskerk bijgezet. Wij vinden dan in het overlijdensregister der Ned. Herv. Gemeente opgeteekend:

„1750 de 7 December begraven in disselfs eyge kelder „de WelEdele Agtbaare Heer *Hendrik Pesters* Oud „Burgemeester en Pensionaris dezer stad -als mede Cu„rator der Gereformeerde Latijnse Schoolen „komt
„Voor de Kerk te openen ..... f 6—8—"
„Voor 't Geluy in 3 Kercken .... f 50—8—"
„Voor 't Regt van 't beste kleed ... f 6—8—"
„Voor de Steen te ligten ..... f 8—0—"
„Voor d'Aarde uyt en in te doen ... f 4—0—"
„Voor 't bekend maken door 3 Costers f 12—0—"
„Voor 't Costerregt en Lijkbidde door 3 „Costers . . . . . f 16—0—"
„Voor de draagbaar ..... f 1—0—"

„somme . . . . f 104—4—"

Verder staat in margine nog hiernaast vermeld: „nog „plaats voor eene lijk, zijnde dit het 3"". Mevrouw „*Pesters* had een nieuw kleed laten maken en gebruy„cken, dog het regt van ons beste kleed betaald" [136]).

[123]) Idem, p. 50.
[124]) Doopreg. Mstr., no. 104, p. 66.
[125]) Huwel.reg. Mstr., no. 110, p. 83.
[126]) Doopreg. Mstr., no. 104, p. 74.
[127]) Vroenh. Gichtreg., 1697-1699, ongefol.
[128]) Doopboek, no. 104, p. 75.
[129]) Idem, p. 90.
[130]) Idem, p. 108.
[131]) Idem, p. 126.
[132]) Idem, p. 138.
[133]) Idem, p. 164.
[134]) Idem, p. 186.
[135]) Burgerboeken van Mstr., dl. V, p. 243 en dl. VIII, p. 101.
[136]) Begraafboek, no. 117, p. 27; Mstr., stadhuis.

In het overlijdensregister der Waalsche gemeente van Maastricht vinden we aangeteekend: „Le 7 X^bre 1750 „L'on a sonné à l'inhumation de Mr. *Henri Pesters* „Bourguemaitre et Pensionnaire de cette ville. Décédé „le 29. Dito à st. Jean" [137]).

Uit de eerstvermelde overlijdensinschrijving zijn ons twee zaken gebleken, nl. 1" dat burgemeester *Pesters* getrouwd was en 2" dat de familie in st. Jan een grafkelder had waarin, behalve de in 1750 overledene, nog twee oudere leden der familie begraven lagen. Wie waren deze laatsten en wie was zijne vrouw? Omtrent de eerste vraag konden wij niet tot eene oplossing komen ; nergens, in geen enkel begraafboek, of ergens anders, konden we eenig licht ontsteken dienaangaande.

Omtrent huwelijk en naam der vrouw van burgemeester *Pesters* mochten we in de huwelijksregisters van Maastricht evenmin iets vinden. Blijkbaar is hij niet aldaar getrouwd. We zochten toen het bovenvermelde overlijdensregister door ; de aanteekening toch : „nog plaats voor eene lijk" deed ons vermoeden dat Mevrouw *Pesters* na haar overlijden wel naast haar man zoude willen begraven worden. Zij zal waarschijnlijk veel jonger dan deze geweest zijn, want bijna gaven wij de nazoekingen naar de identiteit van Mevr. *Pesters* op, toen we, op folio 85 van genoemd register, de volgende inschrijving aantroffen : „1773 den 14 May begraven „ Juff r. Geertruy Dycks, kamenier bij Mevrouw *Pesters,* „voor regten betaald, fls. 64—12—".

Dus Mevrouw *Pesters* had aiet Maastricht verlaten en leefde ook nog. Eindelijk dan, in 1785 vinden we opgeteekend dat den 11 Januari van dat jaar overleden is en den 17 d.n.v. begraven „in Haar eige Kelder de WelEd: Geb: Vrouwe **Johanna** *Elisabeth Fraikin,* „wed. wijlen den Heer Burgemeester *H. Pesters*". De rekening der begraafkosten is identiek met die van wijlen haren echtgenoot. Uit eene verdere aanteekening blijkt de ligging der begraafplaats in sint Jan: „in de kelder van *Pesters,* leggende den ingang voor het kerkmeestersbankje". Tevens vinden we hierbij opgeteekend dat de begrafenisplechtigheid plaats had „met 13 koetsen en de Lijkwagen en met 34 Flambauwen" [138]).

Omtrent de afstamming van Mevrouw *Pesters* geboren *Fraikin* vonden we te Maastricht niets. De familie *Fraikin* is in het Luiksche zeer bekend, doch een door ons te Luik ingesteld onderzoek naar hare origine leverde al evenmin eenig resultaat op'"").

Mr. *Hendrik Pesters* was schepen van Maastricht in 1708, '12, '20, '24, '32, '36, '40, '44, '49 ; burgemeester in 1710, '15, '18, '22, '26, '30, '34, '38, '42, '46; den 10 April 1713 had hij den eed als pensionaris der stad afgelegd, een ambt welk hij tot aan zijn overlijden, in 1750, zou bekleeden [139]). Met hem verdween uit het openbare leven te Maastricht de laatste vertegenwoordiger te dier plaatse van eene autochtone familie welker leden in den loop der voorafgaande eeuwen niet geschroomd hadden hunne stad ende hare borgeren te dienen.

Ter nadere oriëntatie geven wij hierna eene genealogische tabel vanaf generatie V tot en met de kinderen van geslacht VIT :

[137]) Begraafboek, no. 137, p. 65; Mstr., stadhuis.
[138]) Begraafboek, no. 117, p. 120 v°.
[139]) Volgens Jaarb. v. d. Ned. Adel, 11, p. 157 huwde *Hendrik de Pesters* te Aken 4 Juli 1712 met *Johanna Elisabeth Fraikin,* geboren aldaar 1 September 1691, overleden te Maastricht 11 Januari 1785, dochter van *Daniel* en van *Catharina Pelser.* — Red.

TABEL 11.

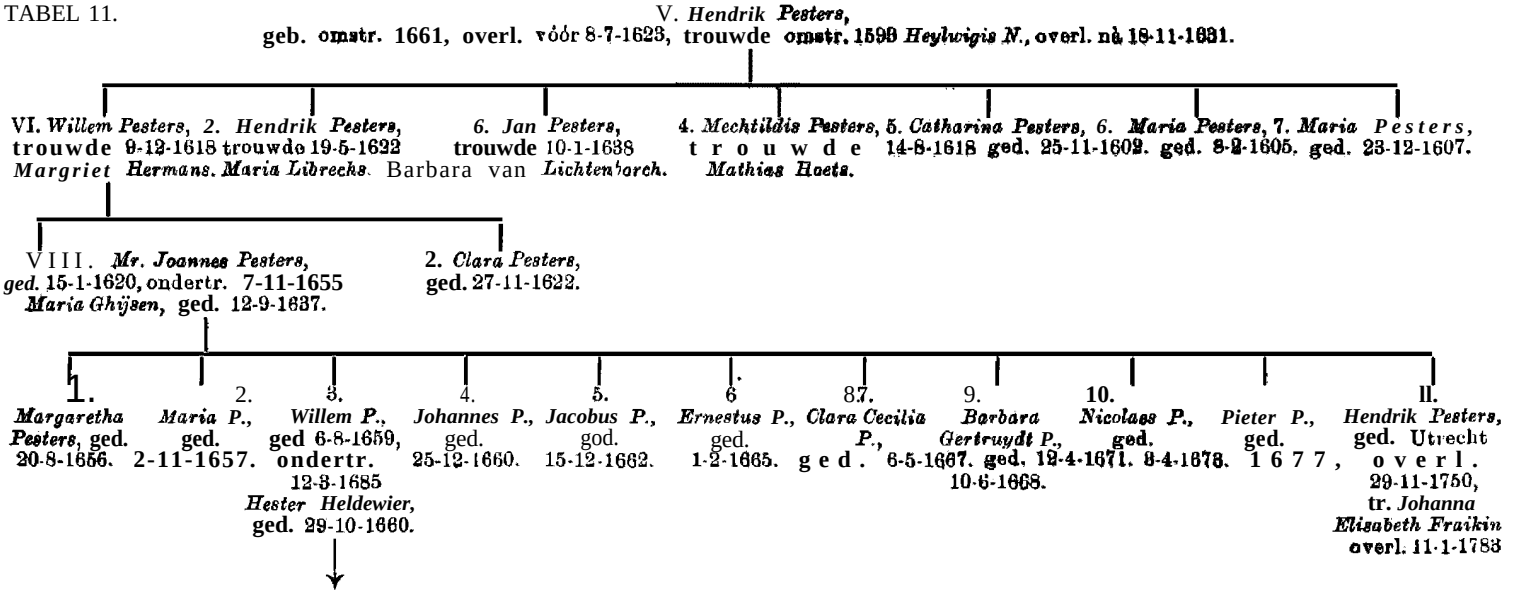

Genealogie (von) Deneken,

medegedeeld door Dr. TH. R. VALCK LUCASSEN.

In het bezit van ons medelid Prof. Jhr. Dr. G. J. Elias te Delft bevindt zich eene in 1788 door B. J. Baron von Deneken von Nienlande „ex Manuscriptis familiae et **Documentis authenticis**" in het Duitsch opgestelde genealogie van het Bremensch geslacht (von) *Deneken*. Aangezien leden van deze familie zich omstreeks het midden der 18" eeuw hier te lande vestigden en zich met bekende Nederlandsche geslachten vermaagschapten, waardoor zij in vele kwartierstaten voorkomen, meenden wij dat deze genealogie — echter vertaald [1]), eenigszins omgewerkt en van toelichtende noten voorzien — ook voor Nederlandsche lezers niet zonder belang zou zijn. Wij hebben derhalve van het welwillend aanbod van Prof. Elias om haar ter publicatie in het Maandblad af te staan, een dankbaar gebruik gemaakt.

Wapen.

Het wapen van dit geslacht is:

In goud een groen klaverblad en in een blauw schildhoofd een naar de beide benedenhoeken omgebogen van 3 bladeren voorziene gouden wijngaardtak. Helmteeken : een roos tusschen een adelaarsvlucht [2]).

Het oude wapen bestond slechts uit het klaverblad op een rood veld. De wijngaardtak werd eerst later daaraan toegevoegd door het huwelijk met *Gesina* **Hoyer v.** *Hassbergen*, zooals in de Rijksstad Bremen in de St. Stephanuskerk, op het Raadhuis, op bruggen en andere gedenkteekenen te zien is.

Bij de „Standes-Erhebung" hebben de Baronnen von *Deneken* van Z. Keiz. Majesteit uitbreiding van hun wapen verkregen [3]).

1) Slechts enkele woorden, wier beteekenis door vertaling niet tot haar recht zou komen, alsmede eenige aanhalingen uit een officieele acte, lieten wij onvertaald.

2) Rietstap geeft in zijn Arm. Gén., dl. 1, in voce, eene eenigszins afwijkende beschrijving; zoo spreekt hij b.v. van een eikentak. Zie ook de afb. bij v. d. Dussen en Smissaert, Kwartierst. v. Nederl. Gesl., 1865—'67, kw.st. v. Mr. ***Hendrik Hooft** Graafland*, Heer van Schoter-Vlieland.

3) Zie Rietstap, Arm. Gén., dl. 1, in voce en de afb. bij v. d. Dussen en Smissaert, Geneal. Kwartierst. v. Nederl. Gesl. 1865—'67, kw.st. v. *Burchard Jean Elias* en v. Rhede v. d. Kloot en Bär, Geneal. Kwartierst. v. Nederl. Gesl. 1887—'92, kw.st. v. Mr. *Hendrik Alexander Elias*.

Genealogie.

Het geslacht *Deneken*, uit het Brunswijksche herkomstig, is gedurende meer dan 2 eeuwen in de Vrije Rijks- en Hansestad Bremen gevestigd geweest, alwaar het voortdurend aanzienlijke betrekkingen en eereambten heeft bekleed en in de Senaat zitting gehad heeft. Van moederlijke zijde stammen de Deneken's af van de geslachten ***Nonnen, Heineken, Hoyer,*** *Dotzen, Hesren, Erben, Speckhanen,* ***Nettelstruck, von Borcken,*** *Stenowen, Schulten,* ***von*** *Düringen* e.a., alle oude aanzienlijke, deels adellijke, deels patricische families, wier voorouders eveneens met de voornaamste ambten in genoemde Rijksstad bekleed zijn geweest.

De geregelde stamreeks vangt aan met:

1. ***Hans*** *Deneken*, geb. 1566, overl. 5 Maart 1626, tr. 1590 *Catharina Dreyer*, overl. 14 April 1639.

   Uit dit huwelijk:

   1. ***Heinrich,*** volgt 11.
   2. ***Hans*** *Deneken*, in 1598 aan de pest overl.
   3. ***Hnns*** *Henning* ***Ludolph*** *Deneken*, in 1635 voor Minden gevallen.
   4. *Jacob Jürgen Deneken*
   5. *Ilsabé Deneken*

   } tweelingen, jong overl.

   6. *Catharina Deneken*, geb. 1611, overl. 1636.

II. ***Heinrich*** *Deneken* geb. 1595, J. U. D. en bekend advocaat in het Bremensche land, overl. 28 Febr. 1667, tr. 7 Juni 1618 *Anna* **Hessen gen. Schepf,** overl. 28 Sept. 1658, wier ouders, uit het Vorstendom Hessen geboortig, in 1570 ten tijde van den Allerheiligenvloed op den Meyenburg aangekomen waren.

   Uit dit huwelijk:

   1. ***Bernhard*** *Deneken,* ***geb. 28*** Maart 1619, overl. 25 Aug. d.a.v.
   2. Hans, volgt 111.
   3. *Catharina Deneken*, geb. 16 Aug. 1621, overl. 1622.
   4. ***Burchard, volgt*** IIIbis.
   5. ***Heinrich*** *Deneken*, geb. 12 Jan. 1626, overl. 1627.

111. *Hans Deneken*, geb. 10 Juli 1620, heeft gestudeerd, overl. 24 Maart 1661, tr. 6 Mei 1646 Giescle *Knubels* „zum Blumenthal", overl. 10 Aug. 1665.

Uit dit huwelijk:
1. ***Heinrich*** *Deneken,* geb. 12 Maart 1647, overl. 1652.
2. *Johann Deneken,* geb. ***4*** Oct. 1648.
3. ***Anna*** *Deneken,* geb. 1650, overl. 1651.
4. Een zoon, geb. 3 Jan. 1652.
5. ***Heinrich*** *Deneken,* geb. ***20*** Oct. 1653.
6. *Adde Deneken* (een zoon), geb. 30 Jan. 1658, overl. 1660.

Of de onder 2, 3 en 5 vermelde zoons het geslacht hebben voortgezet, is niet gebleken.

IIIbis. ***Burchard*** *Deneken,* geb. ***26*** Sept. 1624, Hessisch „amtsverwalter" op den Meyenburg, overl. 21 Aug. 1666, tr. 21 Juni 1653 *Gesina* ***Hoyer,*** dochter van ***Erich Hoyer,*** „Eltermann" te Bremen en van *Wolberich Dotzen,* wier vader ***Eberhard*** *Dotzen,* J. U. D., Scholarcha en gedurende 27 jaren Burgemeester der Rijksstad Bremen was.

Uit dit huwelijk:
1. ***Heinrich*** *Deneken,* geb. ***8*** Maart 1654, overl. 16 weken oud.
2. ***Anton*** *Deneken,* geb. 9 Mei 1655, overl. 6 weken oud.
3. ***Anton Erich,*** volgt IV.
4. ***Heinrich*** *Deneken,* geb. 16 Jan. 1659, overl. ....
5. *Juliana Deneken,* geb. 21 April 1661, overl. 1714, tr. *Johann Alers,* ontvanger te Rechtenflies.
6. ***Walpurga*** *Deneken,* geb. ***25*** Maart 1664, overl. ....

IV. ***Anton Erich*** *Deneken,* geb. 2 Dec. 1655, „Eltermann" en „Bauherr" der St. Stephanuskerk te Bremen, tr. 29 Oct. 1678 ***Lucia Heineken,*** dochter van ***Heinrich*** en ***Lucia Bruns*** of *Bruhns.*

Uit dit huwelijk:
1. ***Arend,*** volgt V.
2. ***Burchard,*** volgt Vbis.
3. ***Cunigonda*** *Deneken,* geb. 1684, overl. 15 Juli 1685.

V. ***Arend Denekcn,*** geb. 11 Juni 1679, overl. 1755, tr. 1" 4 Nov. 1704 ***Elisabeth Martens*** *Elkings,* overl. 30 Sept. 1719, dochter van ***Martin*** en ***Margaretha Ter*** Wellen, 2" 1720 ***Maria Magdalena de runderen.***

Uit het eerste huwelijk:
1. ***Anton Erich, volgt*** VI.
2. ***Margaretha Dcneken,*** ongeh. overl.
3. ***Martin,*** volgt VIbis.
4. *Lucie (Lucke) Deneken,* tr. ***T. T.*** *Boisselier.*
5. *Anna* ***Elisabeth*** *Deneken,* tr. .... Osenius, predikant te Münden.
6. Maria ***Dencken.***

Uit het tweede huwelijk:
7. ***Maria Magdalena Dencken,*** tr. ***Olivier Migault,*** secretaris van den Bremenschen Senaat.

VI. ***Anton Erich*** *Deneken,* geb. 29 Sept. 1705, bekleedde verschillende eereambten bij de „Consumptions-Kammer", het Oude Mannenhuis, de Burgerij en de Diaconie, overl. 11 Dec. 1745, tr. 15 Nov. 1729 *Maria Bonemann,* dochter van ***Eberhard*** en ***Maria*** *Platja.*

Uit dit huwelijk:
1. ***Margaretha*** *Deneken,* jong overl.
2. *Lucke* ***Dencken,*** jong overl.
3. ***Maria*** *Deneken,* jong overl.
4. ***Arnold Dcneken,*** op 28-jarige leeftijd overl. op zijn tweede reis naar Oost-Indië (in welke qualiteit wordt niet vermeld).
5. ***Eberhard,*** volgt VII.

6. ***Anton Erich,*** volgt VIIbis.
7. ***Maria Magdalena*** *Deneken.*
8. *Johann* ***Peter*** *Deneken.*

VII. ***Eberhard*** *Deneken,* geb. 5 Sept. 1732, „Bauherr" der St. Stephanuskerk te Bremen, overl. 23 Oct. 1785, tr. ***Metta*** *Falck,* geb. ***3*** Aug. 1746.

Uit duit huwelijk:
1. ***Anton Erich*** *Deneken,* geb. ***22*** Mei 1772.
2. ***Eberhard Denekcn,*** geb. 15 April 1784.

VIIbis. ***Anton Erich*** *Deneken,* geb. 1734, tr. Altona 1761 Sara ***Magdalena*** *Elmenhorst.*

Uit dit huwelijk:
1. *Maria* ***Margaretha*** *Deneken.*

VIbis. ***Martin*** *Deneken,* geb. ***28*** April 1711, Senator der Vrije Rijksstad Bremen, overl. 11 Mei 1776, tr. 1" 24 Febr. 1739 ***Maria*** *Judith Migault,* dochter van *Gabriel* en *Jeanne* ***de Laffont,*** overl. 1752, 2" 1753 ***Dorothea Dragen,*** dochter van Ds. ***Gerhard,*** predikant te Borgfeld, en ***Catharina Dusing.***

Uit het eerste huwelijk:
1. ***Maria Magdalena*** *Deneken,* geb. ***6*** Jan. ***1742,*** overl. 12 April 1742.
2. *Gabriel* ***Franc*** *Deneken,* geb. ***26*** Febr. 1743, „Bauherr" der St. Stephanuskerk, ongeh.

Uit het tweede huwelijk:
3. ***Arnold Gerhard*** *Deneken,* geb. 17 Mei 1759, J. U. D., Raadsheer te Bremen, in 1787 „regierender Camerarius" aldaar, tr. ***Adelheid Margaretha von dem Busche,*** geb. 2 Juni 1762, dochter van ***Gerhard,*** burgemeester van Bremen, en ***Elisabeth Ahasverus.***

Vbis. ***Burchard*** *Deneken,* geb. 2 Nov. 1681, Senator der Vrije Rijksstad Bremen 1727, „Bauherr" der St. Stephanuskerk 1733 en Raadsheer ald. 1741, overl. 13 Dec. 1754, tr. 4 Nov. 1704 ***Adelheid*** Nonnen, dochter van *Nicolaus* en ***Rebecca*** *Timmermann* „Erbgesessen in Bremer Lehe". (Zij vierden 4 Nov. 1754 te Bremen hun gouden huwelijksfeest ter eere waarvan een 200-tal gouden en zilveren gedenkpenningen werden geslagen).

Uit dit huwelijk:
1. ***Anton Erich*** *Deneken,* geb. 22 Tan. 1706, overl. 3 Juni 1709.
2. ***Rebecca*** *Deneken,* geb. ***30*** Juli 1707, overl. 12 Nov. 1708.
3. *Nicolaus,* volgt VI.
4. ***Lucia*** *Deneken,* geb. 1 Mei 1711, tr. ***Arnold*** *Tidemann,* „Eltermann" en „Bauherr" der St. Stephanuskerk te Bremen.
5. ***Rebecca*** *Deneken,* geb. 23 Nov. 1712, tr. *Wilhelm Engelhard Rüppell,* -Raadsheer en „Stads-Kämmerer" te Cassel.
6. ***Anton Erich*** *Deneken,* geb. 8 Nov. 1714, overl. 12 Oct. 1715.
7. *Adelheid Deneken,* geb. 23 Febr. 1717, overl. 9 Mei 1718.
8. ***Burchard*** *Deneken,* geb. 29 Nov. 1718, overl. 4 Sept. 1721.
9. *Adelheid Deneken,* geb. 18 Juli 1720, overl. 28 Dec. 1750, tr. ***Peter*** *Wichelhausen,* „Eltermann".
10. ***Anna*** *Catharina Deneken,* geb. 23 Sept. 1721, tr. ***Johann*** *Rüppell,* „Consistorial-Rath" en Dekaan van het St. Martinsstift te Cassel.
11. *Burchard,* volgt VIbis.

VI. *Nicolaus* des H. R. R. Baron von *Deneken* ***von Nienlande,*** geb. ***20*** Juli 1709, Hert. Brunswijk-Lünenburg-Wolfenbiittelsch Resident bij de Staten-Generaal der Vereenigde Nederlanden 1745, Legatieraad 1746, Geheim Legatieraad en Minister 1748, werd 14 Dec. 1747 wegens zijne bijzondere verdiensten en die zijner voorouders en zooals het in het origineele diploma (alwaar hij „Edler von Deneken des H. R. R. Ritter" genoemd wordt) woordelijk luidt „seines adelichen, guten herkommens halber"[4]), door den Hoogst Zaligen Keizer Frans 1 glorieuser memorie uit eigen beweging [5]) met zijne afstammelingen van beiderlei geslacht in den Rijksvrijheerenstand verheven onder bevestiging en vermeerdering van hun oud-adellijk en ridderlijk wapen, overl. 2 April 1772, tr. 1" 16 Oct. 1736 *Adriana* Johanna ***de Laignier,*** dochter van Ridder *Amelis* ***de*** Laignier, Krijgscommissaris en inspecteur van de Hollandsche troepen, gesproten uit een oud-adellijk Fransch geslacht, waarvan verschillende takken naar Holland, Engeland, Denemarken en Zweden uitweken en overal voornaame Hof-, civiele en militaire betrekkingen hebben vervuld, en van *Johanna Susanna* ***van*** *Riemsdijk, 2" Eleonora* ***Constantia van Belle, 3" Jacoba de Huybert.*** [6])

Uit het eerste huwelijk:

1. ***Burchard*** *Johann,* volgt VII.
2. ***Alexander Ludwig, volgt*** VIIbis.
3. Doodgeb. zoon 17 Jan. 1741.
4. Doodgeb. dochter 5 Dec. 1741.

VII. ***Burchard*** *Johann* des H. R. Rijks Baron *von Deneken* ***von*** Nienlande, geb. Goes 12 Maart 1739, diende in zijn jeugd als officier in Keur-Hannoverschen dienst, tr. Cleve 1 Juli 1770 met dispensatie van Frederik 11 Koning van Pruisen ***Jeanne Esther du Peyroux,*** dr. van *Jean,* Raad van Politie en Justitie in Suriname en van Marie ***de Couderc*** en weduwe van zijn oom ***Burchard*** (VIbis)[7]). Deze Jean du Peyroux stamde af van ***Pierre du Peyroux,*** tweeden zoon van *Léonnet* ***du Peyroux,*** heer van La Spouze en Gilberte de Pottière. Hij was aanvankelijk in Franschen krijgsdienst, maar week om zijn geloof na de intrekking van het Edict van Nantes naar Holland uit en van daar naar Suriname. Hij werd met zijn broeders in 1667 in zijn ouden adel bevestigd (zie le Dictionnaire de la Noblesse de France par Mr. la Chesnaye Des Bois, Paris 1772) [8]).

Uit dit huwelijk:

1. *Burchard* des H. R. R. Baron von *Deneken,* geb. 10 Juli 1773, sinds 3 Oct. 1789 Cornet in het Reg. Hessen-Philipsthal in Nederl. dienst, 27 Aug. 1793 tusschen Sailly en Lanoy gevallen.
2. ***Henriette Alexandrine*** *Adelheid* des H. R. Rijks Barones von *Deneken,* geb. 18 Jan. 1776, tr. 6 Juli 1795 Mr. *Gerbrand* ***Elias,*** J. U. D., Commissaris van de Desolate Boedelkamer te Amsterdam [9]).

VIIbis. ***Alexander*** *Ludwig* des H. R. R. Baron von *Deneken* ***von*** *Nienlande,* geb. 27 Febr. 1740, was in Keizerl. Russischen dienst, tr. 4 Sept. 1786 ***Sophie Elisabeth de Chardon,*** dochter van ***Charles Paul,*** Russisch generaal-majoor en Ridder van de orde van St. George en van ***Maria Theresia Ruhle*** von ***der Ruhe.***

Uit dit huwelijk:

1. *Carl* ***Ludwig*** des H. R. Rijks Baron von *Deneken,* geb. 10 Jan. 1789.
2. ***Burchard Alexander*** des H. R. Rijks Baron von *Deneken,* geb. 21 Maart 1790.

VI. ***Burchard*** *von* [10]) *Deneken,* geb. 12 Jan. 1728, ontvanger der Convooien en Licenten te Bremen, overl. 20 Aug. 1764, tr. [11]) *Jeanne* ***Esther du Peyroux,*** uit een oud-adellijk Fransch geslacht, dochter van ***Jean,*** Politie- en Justitieraad in Suriname, en ***Marie de Couderc. Zij*** hertr. Cleve 1 Juli 1770 den neef (neveu) van haren eersten echtgenoot ***Burchard*** *Johann* des H. R. Rijks Baron von *Deneken* ***von Nienlande.***

Behalve twee jong overleden zoons uit dit huwelijk:

1. ***Adelheid Maria von*** [10]) *Deneken,* geb. ***28*** Juni 1757, tr. ***Johan Petrus*** *Scholten* ***van Aschat,*** Raad der Stad Amsterdam, Bewindhebber der 0. 1. Comp'" en Commissaris der Havens van genoemde stad [12]).

---

4) In strijd hiermede is uit een door ons corresp. lid K. F. von Frank zu Döfering voor Prof. Elias in het Weensch Adelsarchief ingesteld onderzoek gebleken, dat aldaar omtrent eene vroegere verheffing in den adelstand (al of niet met den titel van Ridder) niets te vinden is. Aangezien de schrijver der genealogie zelf hier verder het zwijgen toe doet, integendeel slechts op de patricische Bremensche afstamming van zijne familie wijst, is o.i. het vermoeden gewettigd, dat de betreffende zinsnede in het Baronnen-diploma — evenals zulks meer geschiedde — slechts uit „courtoisie" werd opgenomen. teneinde aan de „Standeserhebung" het karakter van louter gunst te ontnemen.

5) Dit is niet juist. Volgens mededeeling van den Heer v. Frank zu Döfering geschiedde de verheffing op eigen verzoek van den begunstigde. Uit dit request, dat nog te Weenen berust, zou slechts blijken. dat hij in Den Haag als Wolfenbuttelsche legatieraad en Resident bij de Staten-Generaal eene adellijke dame huwde en dat hij verschillende aanzienlijke goederen in Staatsch Vlaanderen en Zeeland bezat. Hem werd toen de titel verleend van *Freiherr* ***von*** *Deneken,* ***Herr auf*** *Nienlande* met het predicaat „Wohlgeboren" ***en*** wapenvermeerdering.

6) *Nicolaus* des H. R. Rijks Baron von *Deneken,* heer van Nieuwland enz., geb. Bremen 20 Juli 1709, overl. Goes 2 April 1772, huwde als wedr. van *Adriana* Johanna de ***Laignier*** (met wie hij te Middelburg gehuwd was) 1" Eleonoua *Constantia* van Belle, dr. van ***Josua,*** vrijheer van St. Huybertsgerecht en heer van Noord-Waddinxveen, Groenswaard, enz., schepen, vroedschap en burgemeester van Rotterdam, bewindh. 0. 1. C[1e], en *Ida Catharina* van ***der Meydcn; 2"*** Maart 1758 Jacoba de ***Huybert,*** geb. Middelburg 1716, begr. 's-Gravenhage (Kloosterkerk) 18 Mei 1798 als laatste van haar geslacht, dr. van Mr. Pieter, heer van Burgh en Crayestein, schepen van Middelburg, bewindh. 0. I. C[1e], en *Barbara* ***Tkeodora van Willigen*** en wed. van Mr. *Cornelis Boddaert* en Mr. ***Hendrik*** Johan *Bosschaert.* (Zie Nav. 1876, 49; Wapenh. XVIII (19144), 39; B. F. W. von Brucken Fock en P. D. de Vos, Geneal. der uitgest. fam. de Huybert (1905); ms. gen. de Huybert, coll. Polvliet, enz.).

7) Zij was geb. in Suriname 3 Oct. 1736 en overl. te IJsselstein 22 Jan. 1797. Hare moeder heette ***Marie Couderc*** zonder voorvoegsel „*de*". (Elias, Vr. v. A., 11, p. 834).

8) De onjuistheid van de hier beweerde afstamming der Surinaamsche *du* Peyroux's uit het oud-adellijk Fransch geslacht ***du Peyroux*** is door Mr. C. Baron van Breugel Douglas op afdoende wijze aangetoond in De Nederl. Heraut, le jg. (1884), p. 108 e.v.

9) Volgens Elias, Vr. v. A'dam, dl. 11, p. 923 was zij te Wageningen geboren en overl. zij te Haarlem 5 Juni 1853, tr. IJsselstein 6 Juli 1795 Mr. *Gerbrand Elias,* geb. 20 April 1764, commissaris te Amsterdam 1787, Kerkm. Amstelk. 1783, Vendumeester v. d. Oude Vischmarkt 1784, kap. der Burgerij 1787; assessor van den Landdrost van Amstelland 1808; Lid Gedep. Staten v. N.-Holland 1815, overl. Haarlem 18 Oct. 1842, zn. van Mr. *Gerbrand,* commissaris, schepen en raad van A'dam, en *Machtelina Henrietta* ***de Wilhem en*** wedr. van *Anna* ***Maria du Quesne.*** Hieruit afstammelingen.

10) In de genealogie werd hier vóór den naam *Deneken* het predicaat „*v.*" door den schrijver eerst later toegevoegd, zonder dat hij over den adel van ***Burchard*** *Deneken* verder eenig gegeven verstrekt. Aangezien met betrekking tot diens verheffing in den adelstand'niets te vinden is, vermoeden wij dat hij op het adellijk predicaat von geen recht had, maar dat aan zijne dochters *Scholten van Aschat* en ***Hooft*** *Graafland* op grond van het feit, dat zij ten huize van haren stiefvader ***Burchaad*** *Johann* ***des H. R. R. Baron van*** *Deneken* werden opgevoed, in de wandeling het adellijk predicaat zal zijn toegekend, dat aan hare halfzuster *Elias* rechtens toekwam.

11) Amsterdam 27 Sept. 1756. (Elias, Vr. v. A., dl. 11, p. 834).

12) Geboren te Bremen en overl. 20 Mei 1812, tr. 16 April 1786 *Jan Petrus Scholten van Aschat,* geb. 24 Maart 1754, bewindh. 0. 1. C[1e] 1786,

2. Maria Johanna von [10]) *Deneken,* geb. *23* Jan. 1761, tr. *Hendrik Hooft Graafland,* J. U. D., Schepen der stad 1 Jsselstein [13]).

- -

Onjuistheden ín het Armorial Général van J. B. Rietstap,

door R. T. MUSCHART.

(Vervolg van LV, 284).

Hoppenbrouwers (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen als volgt beschreven : „in zilver 3 groene hopvruchten" met als helmteeken een hopplant, klimmende om haar stok. Alhoewel eene kleinigheid, moet ik er toch op wijzen, dat ik dit wapen tallooze malen ben tegengekomen, doch nimmer met den naam *Hoppenbrouwers* doch altijd met den naam ***Hoppenbrouwer,*** dus zonder de letter s aan het eind.

Nu is het een bekend feit, dat meermalen familienamen voorkomen met en zonder een sluitletter „s", naar mijne meening het gevolg van de omstandigheid, dat onze voorouders in de 16" en 17' eeuw achter den familienaam in zeer vele gevallen een sluitletter „s" plaatsten, wanneer er sprake van eene vrouw was. Men kan dit tallooze malen constateeren in notarieele protocollen en op grafzerken. Om uit de zeer vele ter illustratie een voorbeeld te geven, het volgende: op 27 December 1607 sluiten te Rotterdam voor notaris Jacob Duijffhuijsen huwelijksvoorwaarden Willem Maertensz van Duijnen en Lucretia Cornelis Groenhouts, waarbij deze laatste geassisteerd wordt door haren vader Cornelis Dirxs Groenhout en haren broer Esaias Cornelisz. Groenhout. Dit nu is naar mijne meening het gevolg van de nog vroegere wijze, waarop de dochters werden aangeduid en die verschilde van de wijze, waarop de zoons werden aangegeven. Wanneer, om bij dit voorbeeld Groenhout te blijven, in de middeleeuwen een Cornelis Groenhout eenen zoon Esaias en eene dochter Lucretia had, dan werd de zoon genoemd Esaias Corneliszoon Groenhout, doch de dochter Lucretia Cornelis Groenhoutsdochter. Men plaatste dus voor de mannelijke kinderen het woord zoon achter den voornaam van den vader, doch bij de vrouwelijke kinderen plaatste men het woord dochter niet achter den voornaam doch achter den familienaam van den vader.

Deze toevoegingen „zoon" en „dochter" nu vielen later weg, het woord zoon gewoonlijk afgekort tot de enkele letter „z", het woord dochter geheel. De familienaam, die voor eenen zoon steeds onveranderd gebleven was, bleef dit na het wegvallen van de toevoeging „zoon" evenzoo, doch de familienaam, die door de achtervoeging van het woord „dochter" de verbindingsletter „s" achter zich gekregen had, behield deze tusschengeschoven letter „s".

oppercomm. van de Havenen en Waalen 1786, raad v. A'dam 1788-'95, lid v. d. Aziatischen Raad 1864, lid v. d. Raad v. Koophandel en Koloniën 1814, overl. 's-Gravenhage 22 Juli 1816, zn. van Mr. *Christiaan,* vrijheer van Oud-Haarlem, heer van Aschat en Johanna *Catharina van Wesele,* vrouwe van Oud-Haarlem, waaruit afstammelingen. ***Zie*** o.a. Ned. Patr. 1911, p. 451/2; aldaar wordt *Adelheid Maria* ten onrechte „Baronin von Deneken" genoemd, vermoedelijk naar aanleiding van Elias, Vr. v. A., dl. 11, p. 834, alwaar zij en hare jongere zuster *Maria Johanna* abusievelijk als dochters vermeld worden van *Jeanne Esther du Peyroux en* haren t w e e d e n man ***Burchard Johann*** Baron von *Deneken.*

[13]) Geb. te Bremen en overl. IJsselstein 8 Dec. 1818, tr. IJsselstein 9 Aug. 1787 *Hendrik Hooft Graafland,* heer van Schotervlieland, geb. 27 Maart 1764, schepen en daarna burgemeester van IJsselstein, lid Prov. Staten v. Utrecht. overl. IJsselstein 14 April 1828. zn_ van Mr. *Joan Graafland,* heer van Schotervlieland, ontv.-generaal der admiraliteit te Amsterdam en *Hester Hooft* (zie Elias, Vr. v. A., dl. 11, p. 841). Hieruit afstammelingen.

Zooals reeds gezegd, is dit verschijnsel met tallooze voorbeelden te bewijzen en daarom vermoed ik, dat degene, die Rietstap het wapen der familie ***Hoppenbrouwer*** aan de hand heeft gedaan, een dergelijk voorbeeld van een vrouwelijk lid der familie voor oogen heeft gehad. Deze familie ***Hoppenbrouwer*** is een echte Geldersch-Achterhoeksche familie, de geheele 18" eeuw door te Doetinchem in het bijzonder.

Van Hoppesteyn (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen als volgt beschreven : „in rood 3 vairpalen en in een gouden schildhoofd een zwart verkort schuinkruis".

Deze naam deugt niet en moet luiden ***Hoppesteyn*** zonder „van"

Aldus vindt men dit wapen op de lakafdrukken van *Samuel* ***Hoppesteyn,*** 18/5 1785 en 18/10 1788 te Rotterdam, respectievelijk in protocol 9 van den Rotterdamschen notaris Isaac Valeton en protocol 2352 van den Leidschen notaris Isacq Luzac, en evenzoo beschrijft G. van Rijckhuysen het wapen in deel 2 op folio 16 zijner bekende M.S. Wapenboeken voor Dr. ***Pieter*** *Hoppesteyn,* wiens wapen in 1682 te zien was op een glasraam in het Huissittenhuis te Leiden, terwijl Mr. W. van der Lely in zijn Wapenboek, getiteld „Collectio Monumentorum Sepulcralium" mededeelt, dat dit wapen voorkwam op de grafzerk in de Nieuwe Kerk te Delft van ***Agneta Hoppesteyn*** van Leeuwen, geboren 5/1 1646 en overleden 6/1 1711, de vrouw van ***Gerard van Assendelft.***

Het helmteeken is een leeuw, zooals uit de zegels van den eerstgenoemde blijkt.

Van Huchtenbroeck (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen, als volgt beschreven : „in zilver een rood groot uitgeschulpt schuinkruis, vergezeld boven van een gouden kroon".

Rietstap vermeldt hierbij, dat hij dit wapen overgenomen heeft uit het zoogenaamde Wapenboek van Gendt. In de voorrede van zijn Armorial van 1884 noemt Rietstap dit werk „un armorial précieux". De verslaggever van de Heraldische Tentoonstelling, die in de maanden Augustus en September 1880 gehouden werd, op welke tentoonstelling dit wapenboek te zien was, is het echter met die precieusheid heelemaal niet eens, want, zegt hij in zijn verslag, dat in de Navorscher 1881 pag. 472 is opgenomen, „dat het weinig kunstwaarde en slechts betrekkelijke betrouwbaarheid bezit". Over het eerste nl. de kunstwaarde kan ik niet oordeelen, daar ik het nimmer gezien heb, doch met de laatste uitspraak ben ik het eens, daar het mij reeds eenige malen gebleken is, dat de in het Armorial beschreven wapens, uit dit Wapenboek van Gendt overgenomen, geheel foutief zijn. Alweer een bewijs, hoe men met wapenboeken moet oppassen.

Welnu, men zal mij nog eerst aan de hand van betrouwbare bronnen moeten bewijzen, dat het hier beschreven wapen van eene familie ***van Hztchtenbroeck*** is. Voorloopig geloof ik daar eenvoudig niets van. En slaan wij nu eens het Armorial op den naam ***van Voort*** op, dan vinden wij daar precies dezelfde beschrijving met dit verschil van ondergeschikt belang, dat de kroon aldaar als rood is beschreven. En inderdaad, dit wapen is dat der oude Utrechtsche familie van ***Voerde, Voerd, Voirde, Voort*** of van ***der Voort,*** waarbij valt op te merken, dat het kroontje een bijfiguur is, dat er eigenlijk niet in hoort.

Het wapen der familie van ***Huchtenbroek*** is een klimmende eenhoorn.

I m m i n c k (Holland).

Het Armorial Général beschrijft dit wapen als volgt : „in

zilver een zwarte tulp, waarvan de steel doorboord is door een horizontaal geplaatste zwarte pijl met de punt naar links".

Dit wapen *Imminck* is blijkbaar voor velen een struikelblok geweest, want slaan wij het Stam- en Wapenboek van Vorsterman van Oyen eens op, dan vinden wij dat daar als volgt weergegeven : „in goud en verhoogde zwarte 8-puntige ster, vergezeld beneden van een groen klaverblad"; helmteeken de ster. En in de Navorscher 1913, op pag. 210 vindt men het als volgt beschreven „in goud een verhoogde zwarte ster, vergezeld beneden van een zwarte tulp, waarvan de steel doorboord is door een horizontaal geplaatste zwarte pijl met de punt naar links" ; helmteeken : de ster. En ten slotte nog een 19 eeuwschen lossen lakafdruk in de Bibliotheek van ons Genootschap, afkomstig van de collectie van het Kon. Oudheidkundig Genootschap, bekijkende, zien wij daarop afgebeeld „een klaverblad over welks steek de hoofdletter Z heengaat" met als helmteeken een klaverblad zonder die letter.

Degene, die in zijne kwartierstaten of genealogie het wapen *Imminck* wil aanbrengen, moet nu maar zien, of hij uit dezen chaos wijs kan worden. Ik zie er geen kans toe.

Laten wij nu eens zien, wat de origineele zegels ons te vertellen hebben, dan zien wij, dat de lakafdruk van ***Berent Imminck*** Senior, 6/6 1709 te Gendringen als Geldersch leenman, welke lakafdruk te vinden is in de volmachten der Geldersche Leenkamer, ons niets anders vertoont dan een bijzonder voorwerp zonder nevenvoorwerpen, terwijl op den helm geen helmteeken is aangegeven. De beschrijving van dit voorwerp is niet 200 eenvoudig, waarom ik in overleg met onzen geachten redacteur er een schets van hierbij voeg. ket benedengedeelte

van de verticale staaf is afgebroken, zoodat in dezen lakafdruk niet vast te stellen is, hoe dat benedengedeelte er uitgezien heeft, doch de lakafdruk van *Wardenirus Imminck,* die 25/6 1795 in zijn geboortestad 's-Gravenhage in de buurt St. Jacobskerk woont, en getrouwd is 1" met *Catharina Groenewegen* en 2° 1/5 1805 met *Gursule Catharina Marcelin,* redt hier de situatie, want op dien afdruk zien wij datzelfde voorwerp geheel ongeschonden. Daaruit nu blijkt, dat aan het benedengedeelte van de verticale staaf ter rechter en linkerzijde nog een zelfde horizontale staafje als op de schets is verbanden, terwijl het benedeneinde van die staaf haakvormig naar links is omgebogen. Deze Wardenirus echter voert dit voorwerp boven vergezeld van een ster en het veld goud. Op den helm geen helmteeken.

J a n s (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen als volgt beschreven : „in zilver een zwarte ster, vergezeld van 3 roode vierbladige rozen".

Deze naam deugt niet en moet eenvoudig het patronymicum *Jansz.* zijn, het is dus heelemaal geen familienaam. Bovendien hoort die ster er niet in en is zij niets anders dan een persoonlijke bijfiguur, in het wapen met 3 rozen of bloemen opgenomen, kleiner dan deze bloemen en door onkunde als voornaamste wapenfiguur aangezien. Het is het wapen gevoerd door *Costijn Jansz.,* tusschen de jaren 1473 en 1504 herhaalde malen als schepen van Delft voorkomende in de charters der Delftsche Statenkloosters. Ik heb 17 zegels van hem gevonden, op 14 daarvan zijn de 3 rozen in het schildhart vergezeld van een

zeer k 1 e i n sterretje en op 3 daarvan voert hij de 3 rozen geheel alleen zonder eenige bijfiguur. De bloemen op al deze zegels zijn vijf, niet vierbladig. *Jan Costijn Jansz,* 1/3 1504 te Delft, voert eveneens de 3 (vijfbladige) rozen, vergezeld van een zeer klein sterretje in het schildhart, doch Jan *Costijnsz,* 4/4 1513 te Delft, die ik vermoed dat dezelfde persoon. zal zijn, laat het sterretje weer weg en voert alleen de 3 rozen.

Gherijt Costijnz., 2/5 ***1508*** lantgifter in den Hoff van Delf, wiens zegel aan een charter in het Nassausch Domeinarchief hangt, voert de 3 rozen in het schildhart vergezeld niet van een sterretje, doch van een zeer klein klaverblad.

Uit dit alles blijkt wel zonneklaar, dat die ster niet in dit wapen hoort en alleen als persoonlijke bijfiguur moet worden beschouwd, maar tevens blijkt eruit, dat wij hier met een patronymicum *Jansz.* te maken hebben en wij het wapen Jans in het Armorial Général gerust kunnen schrappen.

J o o s t (Holland).

Aldus wordt de naam aangegeven voor een wapen als volgt beschreven : „in zilver een blauwe keper, vergezeld van 3 roode maliën".

Dit is geen familienaam, het is eenvoudig het patronymicum ***Joestsz.*** of wel *Joosz.* Dit wapen werd gevoerd door ***Floris Joestsz.,*** 26/3 ***1481*** Schepen van Delft, zooals blijkt uit zijn zegel aan een charter van Delfland. Dezelfde heeft in hetzelfde jaar ook gezegeld met een ander zegel, dat hangt aan een charter van het Zusterhuis St. Maria in Galilea in Delfland. Hierop ziet men boven de onderste malie nog een kleine ster, terwijl het randschrift den naam als ***Joosz.*** aangeeft.

Doch dit zelfde wapen vond ik ook op 10 zegels aan charters van Delftsche kloosters van ***Joest Jansz.*** tusschen de jaren 1459 en 1491 eveneens Schepen van Delft, die op 4 zegels van deze 10 eveneens boven de onderste malie een kleine ster heeft doen graveeren. Vermoedelijk is dit een en dezelfde persoon als de eerstgenoemde *Florijs* ***Joestsz.,*** want een zegel met hetzelfde wapen hangt aan een charter van het klooster St. Anna te Delft, regest. No. 143, waaruit blijkt, dat de zegelaar is *Florijs Joest Jansz., 7/3* 1487 te Delft.

Uit dit alles blijkt wel heel duidelijk, dat wij hier met een patronymicum te doen hebben en dat wij dit wapen ***Joost*** uit het Armorial Général gerust kunnen schrappen.

Met eenen familienaam ben ik dit wapen nimmer tegengekomen en dus veronderstel ik, dat de Delftsche familie, waartoe bovengenoemden behoord hebben, niet meer bestaat.

(Wordt vervolgd).

Benige mededeelingen omtrent Delftsche de Bye's en hun magen,

door Dr. P. G. F. VEBMAST.

(Vervolg van LV, 281).

Ter zelfder tijd nu treft men te Delft nog een 3e familie „de Bye" aan, wier leden men in de betrokken archiefstukken vaak vindt aangeduid met den beroeps-eigennaam „Caescoper". Men moet hiermede echter voorzichtig zijn bij het identificeeren, want ook bij andere families te Delft wordt deze beroepsnaam gebruikt, o.a. Louris Pietersz. van Spangen komt 3 Aug. 1570 in het testament van Baertgen Clemsdr. voor als Louris Pietersz. „Caescoper" (Test. Delft, uts. fol. CXXVI).

Marritgen Pouwelsdr. weduwe van *Huyg Caescoeper* testeert op 19 Juli 1538 voor schepenen te Delft, waarbij zij haar dochter ***Catharyne Huygendr.*** met haar man ***Jacob*** *Cornelisz.* uit haar erfenis slechts de legitieme portie toekent en daarbij uitdrukkelijk bepaalt, dat zij beiden van haar verdere goederen „vervreemd" zullen blijven, maar dat haar dochters kinderen en

kleinkinderen wel zullen mogen erven van hun moeder. Straks zullen wij nog zien, waaraan vermoedelijk deze onvriendelijke bejegening te wijten was. Uit een latere testamentaire beschikking (30 April 1539) van *Marritgen Pouwelsdr.* blijkt, dat zij behalve de reeds genoemde *Trijngen Huyghendr.*, die met *Jacob Cornelisz. „balmaker"* was getrouwd, nog 7 andere kinderen bij haar overleden man ***Huych Dircz. Caescoeper*** had.

Deze kinderen waren :

2. *Cornelis* ***Huyghez.***, was getrouwd.
3. *Dirric* ***Huyghez.***, ook getrouwd.
4. *Marritgen* ***Huyghendr.***, getrouwd.
5. *Machtelt* ***Huyghendr.***, die haar moeders huis erft.
6. ***Pouwels Huyghezn.***, heeft reeds 1400 gulden ontvangen uit zijn vaders brouwerij.
7. ***Neeltgen Huyghendr.***
8. ***Jan Huyghenz.***

De drie laatste kinderen zijn ook getrouwd, maar zij behoeven de bruiloftskosten niet in te brengen ; aan elk van de beide laatsten was reeds 2400 gulden uitgekeerd, vermoedelijk voor hun vaderlijk erfdeel. (Test. Delft. Alg. Rijks-arch. Aanw. 1890 no. 26*d*, fol. XXVII en XLV).

Uit het Register van het St. Agnieten Convent te Delft, p. 30 (Alg. Rijks-arch.) blijkt, dat ***Huych Dircxz. Caescoper*** reeds vóór 6 Juni 1517 overleden was en dat zijn weduwe heette ***Maritgen Pouwels*** *Florysz.* ***dochter.***

Voor haar jongste kind ***Jan*** *Huygenz.* worden op 2 Mei 1537 huwelijksche voorwaarden gemaakt met ***Lenurtgen Cornelisdr.*** ten overstaan van haar vader Mr. *Cornelis Arentsz.* ***(van der*** *Dussen*) en zijn moeder ***Mary*** (*Maritgen*) ***Huych Dirckz.*** *Caescoepers weduwe.* **(H. V.** Delft. uts. fol. 8'"). In de genealogie „van der Dussen" bij Ferwerda wordt de bruidegom genoemd *Jan „de Bye" gezegt „Caeskoper",* **zoon van *Huych de Bye*** en van *Maria* ***Pouwelsdr.*** **en** de bruid ***Leonarda van der*** *Dussen,* dochter van Mr. Cornelis *Arent Florensz. van der Dussen,* zooals wij nog zullen aantoonen, uit diens le huwelijk met *Grietgen Sasbout,* dochter van *Sasbout Dirckz. Sasbout* en van *Machtelt Jan Arentsdr.* van ***der*** *Dussen.*

Daár in bovenstaande huwelijksche voorwaarden gesproken wordt van een weeskind van ***Jan Huygen de Bye*** was hij blijkbaar al eerder getrouwd geweest. Dit echtpaar „de Bye-van der Dussen" wordt nog in een paar testamenten genoemd, die om verschillende redenen vermelding verdienen. De blinde *Baertgen Jansdr.* verandert op 23 Dec. 1545 haar op 4 Maart 1539 ook gerechtelijk te Delft gemaakte testament (Test. Delft. uts. Fol. XXX en LXIII'"). Na geordonneerd te hebben, dat al haar goederen gedeeld zullen worden vbor de helft door de kinderen en kleinkinderen gekomen van wijlen ***Machtelt, weduwe*** van *Sasbout* ***Dirckz.*** *Sasbout* (d.i. Machtelt v. d. Dussen) en voor de andere helft door testatrices zustersdochter *Aecht Pietersdr.,* bepaalt Zij verder o.m., dat „de portie die ***Leonarde Cornelisdr.*** soude moegen anbesterven" op haar kinderen zal komen zonder dat „Ian Huygen ofte Leonarde eenige handelinge van dese goederen sullen hebben", de goederen moeten geadministreerd worden door de btoeders van Leonarde t.w. Arent en Sasbout Corneliszonen (van der Dussen). Ook de in dit testament genoemde erfgename *Aechte Pietersdr.* testeert op haar beurt voor schepenen te Delft en wel op 18 Dec. 1545 (Test. Delft. uts. fol. LXIIII), daarna blijkbaar ook op 21 Mei 1560 voor den Notaris Henrick van Meerhout te Delft en ten slotte ook gerechtelijk op 16 Dec. 1560. In dit laatste testament bepaalt zij, dat alles wat ***Leonarda*** Cornelisdr. voor haar deel van haai- zou erven, komen zal op haar kinderen, zij maakt Leonarda even-Wel een lijftocht. De generale erfgenamen van de testatrice zijn ook hier de kinderen en kleinkinderen van ***Machtelt,***

weduwe van *Sasbout Dircksz. Sasbout* (Machtelt zelf was reeds 1538 overleden). De erflaatster legateert bovendien aan ***Jan*** *Sasbout,* den zoon van Machtelt, „het bort van tvrouken in overspel, item het bort van Hester met het tresoer ende banck staende ende hangende inde sael vande voorss. Jan Sasboutsz." verder zal haar huis aan de oude Delft naast de Louwert, waarin zij met Jan Sasbout woont, voor de helft komen aan de 3 kinderen van Machtelt en Sasbout Dircksz. Sasbout nl. ***Jan Sasboutw.,*** de kinderen van de overleden *Grietgen Sasbouts* ***(1'*** echtgenoote van Mr. ***Cornelis*** *Arentsz.* ***van der*** *Dussen*) en de kinderen en kleinkinderen van de eveneens overleden *Trijntgen* ***Sasbouts*** (× *Bokel* ***Joost*** *Aemsz.* ***van der*** *Burch*) (Test. Delft uts. fol. CXVI'°). Hoewel nòch in dit, nòch in een vorig door ons aangehaald testament uitdrukkelijk de redenen worden vermeld voor de daarin bepaalde ontvervingen, laten zich die redenen toch niet moeilijk gissen nademaal men in dit schepenboek herhaaldelijk in verschillende bewoordingen vindt uitgedrukt, dat de onterving geschiedt, omdat de onterfde de nieuwe religie aanhing. Nu eens heet het dan, dat „om merckelijke redenen, die sij om de roe ende schaemte verzwijgende is noch sonder groote suchte niet en soude connen verclaren", onterfd is, dan weer leest men dat dit geschiedt „door zaecke dat sij inde voorgeleden beroerten de nieuwe oft geprobeerde religie ghevolcht ende aengehangen oft daertoe faveur gedragen hebben". Het maakt trouwens den indruk, dat zoowel dit schepenboek als het register van huwelijksche voorwaarden voor schepenen te Delft in hun ontstaan samenhangen met de troebelen op religieus gebied in die tijden. Ook bij de bovenvermelde ontervingen spelen m.i. de godsdienstgeschillen in de familie een rol.

Jan Huyghenz. de Bye, gezegd Caescoper moet overleden zijn tusschen 23 Juni 1548 en 15 Februari 1561, zijn vrouw ***Leonarda*** stierf 22 October 1581. Als kinderen van hen vond ik vermeld :

a. Geertruyt Jan Huygendr. (de Bye).

Op 15 Februari 1560 worden voor haar huwelijksche voorwaarden gemaakt met *Jan* ***van*** *Neck* ***Engbrechtsz.*** (H. V. Delft. uts. fol. 94). Harerzijds waren daarbij tegenwoordig haar grootvader van moederszijde Mr. Cornelis *Aertsz.* ***(van der*** *Dussen*), haar moeder Leonarde ***Cornelisdr.*** (*van* ***der*** *Dussen*) en haar zuster *Maertgen* ***Jansdr. (de Bye).*** Haar vader was overleden en van haar grootmoeder ***Maertgen Huych*** *Dircx Kaeskopers* ***weduwe*** had zij geërfd :1/3 paert in een 4e paert van 2/5 deelen.

b. Maritgen Jan Huygendr. (de Bye).

Zij trouwde op huwelijksche voorwaarden voor schepenen van Delft van 16 Maart 1561 (H.V. Delft, uts. fol. 95) met *Dirck Jheronimusz.* **(van** *Haselaersdijck*), wiens vader ***Jerony mus*** *Philipsz.* **en** moeder ***Barbara Cornelisdr.*** **was.**

In deze acte van huwelijksche voorwaarden worden als broeders en voogden van ***Maritgen Jan Huygendr.*** genoemd: *Jan van Neck* en ***Huych*** *Jansz.* **van *Groenhoven.*** Eerstgenoemde nu hebben wij leeren kennen als den man van haar zuster, hij was dus haar zwager, voor den laatstvermelden zou men kunnen aannemen, dat hij een broeder van de bruid was. **Wel** bestaat er een neef van haar, die ***Huych*** *Jansz.* ***van Groenewegen*** heette, maar ik kan niet beslissen of hij wellicht hier bedoeld wordt.

Neeltgen **Huygendr.** ***(de Bye),*** hierboven onder 7 vermeld, was getrouwd met ***Jan*** *Dirc Simonsz.* ***van Groenewegen.*** Haar man was reeds vóór 13 Februari 1545 overleden, zij zelf werd op 10 November 1554 als weduwe benoemd tot Moeder van het oude Gasthuis te Delft. Hun kinderen waren, voor zoover door mij aangetroffen :

a. Machtelt Jansdr. van Groenewegen.

Bij huwelijksche voorwaarden voor schepenen te Delft van 13 Februari 1545 (H.V. Delft, uts. fol. 34'") trouwt zij met *Bruyn Jacobszn. (van der Dussen)*, zoon van ***Jacob Jan Bruynz. (van der** Smaling)* en van *Claesgen* ***Ewoutsdr. (van der** Dussen).* Zie hiervoor ook de H.V. van 17 Januari 1544 fol. 31, waar de broeder van den bruidegom Adriaen Jacob Jan Bruynz. trouwt met Lysbet Frans Willemsz.dr. ten bijwezen van zijn moeder Claesgen Ewoudsdr., weduwe van Jacob Ian Bruynz. en van den vader van de bruid.

Bruyn Jacobsz. van der Dussen wordt met Huych Jacobsz. van der Dussen in het testament van Maryken Lievensdr. (de Hubert), weduwe van Euwout Jacob Bruynsz. (van der Dussen) op 1 Juni 1579 te Delft voor schepenen gemaakt (Test. Delft. uts. fol. CXLVIII) geïnstitueerd als voogd over haar kleinzoon Euwout Dircxz. Storm, zoon van haar dochter Daentgen Euwoutsdr. en van Dirck Hendricxz. int Spoor (Storm), beide ouders overleden. De testatrice sluit alle voogden van vaderszijde ook in de toekomst uit voor zoover het de administratie der van haar aangekomen goederen betreft, de geïnstitueerde voogden noemt zij „haer schoonbroeders". Vermoedelijk was ook hier weder een religie-kwestie in het spel.

Bruyn Jacobsz. van der** Dussen* was te Delft Vroedschap, Raad en in 1579 Burgemeester, hij stierf 25 Juli 1589, zijn vrouw *Machtelt* ***Jansdr. van Groenewegen stierf 19 September 1597.

b. ***Huych** Jansz. van Groenewegen.*

Trouwt bij huwelijksche voorwaarden voor schepenen te Delft van 23 Juni 1548 (H.V. Delft. uts. fol. 39'") met *Machtelt Michielsdr. (Camerling)*. Zijn moeder ***Neeltgen Huyghendr. (de Bye)*** was aanwezig met háár vader ***Michiel** Jansz. (Camerling)* en moeder ***Marritgen Franssendr.*** Haar grootvader was Jan ***Huyghez.,*** die op 15 Aug. 1537 „sieck ende cranck van lichame" zijn testament gemaakt had, waarbij hij heet: ***Jan Huyghez. inden Anker*** en „om merckelicke redenen ende saken wille van desen secludeert" zijn zoon Cornelis Jansz. Deze onterfde zoon bleek in het buitenland te vertoeven, want zijn vader bepaalt verder in zijn testament: „dat indyen Cornel(is) zij(n) zoen „voirseyt weder byn(n)en dese lande quaeme ende i(n) armoede „ofte penairie gestelt wae(re)" dan zou hij gealimenteerd moeten worden uit de goederen, die de andere kinderen nu erfden. (Test. Delft, uts. fol. XVI'"). Deze zoon was getrouwd met Grietgen Claesdr. (H.V. Delft, uts. fol. 3 d.d. 18 Januari 1532), Michiel Jansz., zoon van den testateur, wordt voogd over de overige kinderen. Diens naam was „Camerlingh" (Boitet p. 478 en Genealogie van Santen, Alg. Ned. fam.blad 1883/84).

c. ***Aeltgen Jansdr. van Groenewegen.***

Trouwt bij huwelijksche voorwaarden voor schepenen te Delft van 7 Mei 1554 (H.V. Delft. uts. fol. 61) met ***Clement** Cornelisz. (van Berckel)*. Hij overleed 16 Februari 15% (Grafschrift N.K.). Zij sterft 1 Januari 1611.

***d. Annitgen** Jansdr. van Groenewegen.*

Trouwt bij huwelijksche voorwaarden voor schepenen te Delft van 19 September 1556 (H.V. Delft. uts. fol. 67'") met ***Jan Eelants (van Hogendorp),*** zoon van den oud-Burgemeester van Schiedam ***Eelant** Adriaensz. van Hogendorp* en van diens eerste vrouw (Codicillaire dispositie van Elant Adriaenss. van Hogendorp van 6 Januari 1587. Gift-bouck Schiedam no. 3. fol. 113'" O.R. arch. no. 329. Alg. Rijks-arch.) benevens testament van ***Fytgen Vranckendr. (van** Muijlwijck)*, zijn 2" vrouw, d.d. 3 Nov. 1588, Giftbouck, no. 3. fol. 212'").

e. ***Dirck Janssoon van Groenewegen.***

Bij huwelijksche voorwaarden van 27 September en 8 October 1558 te Delft trouwt hij met ***Neeltge** Gerritsdr.* ***Hove,*** dochter van ***Gerrit Jacob Hove*** en van *Aechgen* N. (H.V. Delft. uts. fol. 75'" en 45"). Getuigen waren zijn voogden ***Jan** Huygen Caescoper* en ***Dirck Symonsz.** van Bleyswijck.*

Machtelt ***Huigendr. (de Bye),*** hierboven sub 5 vermeld, testeert op 15 Juli 1561 te Delft (Test. Delft. fol. CXVIII), waarbij zij blijkt gehuwd te zijn geweest met *Aerent* ***van** Huessen.* Tot erfgename benoemt zij haar zuster Neeltgen ***Huyghen.*** Testateurs zijn haar neven ***Huych Jacobsz.,*** *Willem* ***Diert Dircxz.*** en bij absentie haar „neefken" ***Jacob Splinter.***

Naast deze 3 families komt te Delft nog de tak van *IJsbrand* ***Pietersz. de Bye*** voor, men vindt dien vermeld in de kwartierstaten 85 en 155 van van der Lely afgedrukt in N.L. 1915, ten slotte moge dan ook nog verwezen worden naar ***Jacob de** Bye,* die vóór 1509 trouwde met *Cornelia* ***Cornclisdr. van der Hooch,*** men zie voor hem en zijn familie Geneal.-Herald. Bladen, 1909, p. 490.

Het hiervoor eerst medegedeelde fragment uit de genealogie de Bye toont, dat ook op de door J. Kok in zijn Wapenboek gegeven genealogie van dit geslacht (men vergelijke zijn 1 le generatie) nog al het een en ander valt aan te merken. Voos verbeteringen en aanvullingen op het voorgaande houd ik mij beleefd aanbevolen, in het bijzonder zou men mij verplichten als iemand mij den geslachtsnaam zou kunnen noemen van den hiervoor aangehaalden Delftschen brouwer *Claes* ***Jacobsz.,*** die in 1560 trouwde met *Machtelt* ***Jacobsdr. van der** Buyn* of *Duyn.*

Labaijn,

door Dr. H. W. VAN TRICHT.

In mijn artikel over de afstamming van dit geslacht (kol. 191 v. van dezen jaarg.) sprak ik de verwachting uit, dat „Garnasee", bijnaam en geboorteplaats van den stamvader in Nederland, het Engelsche Kanaaleiland Guernsey zou zijn. Had ik toen reeds geweten, dat „Garnasee" de Fransche vorm van „Guernsey" is, dan zou ik die onderstelling als zekerheid hebben kunnen geven. De volkomen bevestiging bracht intusschen een bezoek aan het eiland zelf.

Doordat de Kanaal-eilanden in hooge mate autonoom zijn, komen de groote Londensche archieven niet in aanmerking voor een onderzoek naar de vroegere bewoners. Alle administratie uit vroeger eeuwen bevindt zich op de oorspronkelijke bureaux, en de registers loopen feitelijk door van hun instelling af tot heden toe, atlhans voorzoover ze bewaard gebleven zijn. Het administratief lichaam schijnt niet omvangrijk geweest te zijn en waarschijnlijk heeft men series die niet werden voortgezet, ook wel eenvoudig opgeruimd. Van voor de Hervorming (± 1560) is alles vernietigd. De genealoog werkt er te midden der ambtenaren die dezelfde series registers, eenige dozijnen deelen verderop, voor de afdoening der loopende zaken benutten. Er is hier geen „Nieuwste Geschiedenis" en ternauwernood een „Nieuwe": de instellingen zijn Middeleeuwsch, en worden, niet zonder voldoening, alle op rekening van Willem den Veroveraar gesteld.

Dat deze toestand voor een genealogische speurtocht bevorderlijk is, kan natuurlijk niet gezegd worden; aan inventarissen en indices bestaat niets meer dan wat de practijk eens noodig gehad heeft : zuivere historisch-archivarische belangstelling en zorg is dezen oorkonden nimmer ten deel gevallen. En bij allen goeden wil kan niemand U een beknopt overzicht van de aanwezige bronnen geven ; alleen al doende kan men ze leeren kennen.

De kerkelijke archieven hebben het groote voordeel, dat de gemeenten -klein waren, maar ook van deze geldt, dat alleen de practijk, iemand het- noodige inzicht kan -geven. De schaarsche

gedrukte gegevens, ook de meest officieele, zijn onjuist. De eenige die door historische belangstelling op de hoogte is, is de majoor b. d. S. Carey Curtis, Grey Lodge, Rohais, Guernsey : wie een eenvoudig genealogisch probleem op dit eiland mocht hebben, wende zich tot hem.

Er zijn op Guernsey tien kerspels, waarvan verreweg het voornaamste was en is: het stadje St. Peter Port. Speciaal als men een mobiel geslacht zoekt, komt men hier terecht, want in de landgemeenten was voor immigranten plaats noch emplooi.

Alvorens naar Guernsey te vertrekken diende ik te Rotterdam de nog onbekend gebleven kinderen van ***Pieter Jacobs,*** gezegd *Garnasee,* op te sporen, daar hun voornamen voor de vernoeming der grootouders van belang konden zijn. Gedoopt bleken: *Lijsbeth* op 11 Aug. 1652 en *Aeriaentje* op 31 Jan. 1663. De namen der kinderen zijn dus : ***Jacob, Claertje, Lysbeth, Niclaes, Pieter, Aeriaentje,*** en gezocht moet worden naar een ***Jacob*** *Labrijn* (oudste varianten te Rotterdam ***Labry, Labris, Leb(e)***-&), die een ***Claertje*** of een ***Lysbeth*** tot vrouw heeft.

Gelukkig bleek er in het onderhavige geval, toen ik er na twee en een halven dag in geslaagd was, het oudste doopboek van St. Peter Port in handen te krijgen, geen keus of twijfel mogelijk: de eenige naam die identiek met de gezochte kan zijn is *Lebris* of *Lebrit,* en de drager van dien naam is *Jaques,* uit wiens huwelijk met ***Elisabeth Mogeur*** op 9 Feb. 1622 de gezochte ***Pierre*** gedoopt is. De naam werd blijkbaar uitgesproken zonder slotconsonant en met een onheldere i, vandaar de onzekere spelling en later (ook op Guernsey) de nasaleering.

Over ***Jaques*** *Lebrit* werd in de rechterlijke archieven niets, in de kerkelijke het volgende gevonden :

Jaques *Lebrit,* begr. St. Peter Port 5 April 1624, tr. 1°. ald. 17 April 1605 *Thomasse Golles,* begr. 12 Juli 1611 ; **2°**. 20 Nov. 1611 ***Marie le Vrac*** ; ***3°. (1615,*** niet te St. Peter Port) ***Elisabeth Mogeur.***

Uit het eerste huwelijk:

Jean, ged. ***6*** Dec. 1607 (get. Jean le Febvre), begr. 24 Oct. 1609.

Uit het tweede:

Marie, ged. 13 Sept. 1612 (get. Josias le Marchant);

Elisabeth, ged. 7 Aug. 1614 (get. Jean de Rozel).

Uit het derde:

Judith, ged. 15 Mei 1616 (get. Thomas Ollivier);

Jaques, ged. 24 Sept. 1617 (get. Jean Nees); waarsch. begr. 11 Apr. 1647;

Daniel, ged. 25 Nov. 1621 (get. André Croix);

Pierre, ged. 9 Feb. 1622 (get. Philémon Mogeur junior). Hij zet het geslacht in Nederland voort.

Doordat de trouwboeken niets vermelden dan de namen der huwenden, is de geboorteplaats van ***Jaques*** *Lebrit* niet gebleken. Te St. Peter Port terugzoekende vond ik nog het volgende :

Jehan Bris, tr. 1. 8 Feb. 1568 *Symone* ***Poitevin*** ; ***2. 5*** April 1573 *Jenette Effart* ; ***3. 30 Nov. 1578 Dorothee de*** *Rossel* ; ***4.*** ± 1580 ***Als Martin.*** Uit deze huwelijken worden tusschen 1568 en 1590 vijftien kinderen gedoopt, onder wie geen ***Jaques,*** maar wel *Jehan,* ***Pierre,*** *Daniel,* ***Marie,*** welke namen ook onder Jaques' kinderen voorkomen.

Dit ***kan*** op verwantschap wijzen, evenals het voorkomen van een ***de*** *Rozel* onder Jaques' doopgetuigen. Toch geloof ik niet dat wij *Jehan* voor den vader van ***Jaques*** mogen houden, omdat a) de geboorte van ***Jaques*** op Guernsey niet vaststaat: de familie zou immers uit Frankrijk geëmigreerd zijn; b) het doopboek hem niet vermeldt en er nauwelijks plaats voor een vergeten kind is ; c) hij geen zijner drie dochters naar een van

Jehan's vrouwen genoemd heeft en d) *Jehan* en zijn bewezen zoon *Nicollas* consequent en zonder uitzondering *Bris* genoemd worden, ***Jaques*** daarentegen even consequent *Lebrit* of le ***Brit*** (eenmaal le ***Bris).*** Was dit slordigheid, dan zou de consequentie ontbreken. Dat men in een klein stadje van twee broers den eenen *Bris* en den anderen *Lebrit* ***zou*** noemen, is mogelijk maar zoo onwaarschijnlijk, dat men het zonder eenig positief bewijs niet mag aannemen.

Jehan ***Bris*** behoorde tot' een inheemsch geslacht, dat al in 15 13, dus voor de Reformatie, op Guernsey vermeld wordt en vaste goederen bezat. Zoowel bij hem als bij zijn zoon ***Nicollas, en*** in mindere mate bij ***Jaques*** *Lebrit,* fungeeren de vooraanstaande families van het eiland als doopheffers, terwijl het oudste kind van ***Nicollas*** „en chateau", d.i. in de voor de haven liggende citadel, gedoopt wordt. Door gebrek aan bronnen zal de door dit alles gewekte nieuwsgierigheid naar de ***mogelijke*** verwantschap tusschen *Bris* en *Lebrit,* en naar de afstamming van het onderhavige geslacht überhaupt, wel onbevredigd blijven.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Van **Horssen,** Ruys.

(Een bijdrage tot de stamreeks Ruys de Beerenbrouck ?)

Uit een, in het Latijn gestelde, acte (in mijn bezit), betreffende het huis „de Swarte Arent" in de Verwerstraat te 's-Hertogenbosch, 16 Maart 1598 verleden voor schepenen van 's-Hertogenbosch (Nicolaas van Thulden en David Everswijn) blijkt het volgende :

Robbertus Gijsbertsz. „vinitor" heeft — krachtens een volmacht van Gerard Sterck, zoon van wijlen Godfried Sterck, heer van Bucquoy, verleden voor schepenen van Antwerpen — bovengenoemd huis met tuin en achterhuis den 24 Nov. 1543 overgedragen aan ***Godfried*** *Adolphsz.* ***van Dommelen.*** Vervolgens heeft *Hillegondis,* wed. van laatstgenoemde, het huis bij testament gelegateerd, voor de ééne helft aan de kinderen van wijlen ***Sander*** *Dircksz.* ***van*** *Horssen,* voor de andere helft aan de kinderen van wijlen Mr. ***Gerlach Evertsz. Ruys*** en diens vrouw ***Aleyde,*** dr. van genoemden Dirck van Horssen.

Uit het vervolg van de acte, die te lang is om hier in extenso te worden weergegeven, is de volgende filiatie op te maken :

1. *Dirck* ***van*** *Horssen,* had tot kinderen:
   1. ***Sander,*** volgt 11.
   2. ***Aleyd,*** volgt IIbis.

11. ***Sander van*** *Horssen,* † vóór 16-3-1598, had tot kinderen:
   1. ***Adriana.***
   2. ***Hillegond.***
   3. ***Maria,*** gehuwd met *Petrus* ***van*** *Bruegel.*
   4. *Dirck,* † vóór 16-3-1598, had kinderen.
   5. *Wolter.*

IIbis. ***Aleyd van*** *Horssen,* tr. Mr. *Gerlach* ***Evertsz. Ruys,*** beiden † vóór 16-3-1598.

Uit dit huwelijk:

1. Mr. *Henric* († vóór 16-3-1598), die een zoon *Gerlach* had. Naar alle waarschijnlijkheid zijn laatstgenoemden de generaties 1 en 11 van de stamreeks *Ruys* ***de*** *Beerenbrouck* in N.A. 1916, zoodat deze stamreeks met één generatie vermeerderd zou kunnen worden. Volgens N.A. 1916 wordt *Henric Gerlachsz. Ruys,* geb. ± 1560, echter nog in 1608 te 's-Hertogenbosch vermeld. Cf. ook „De voorname huizen en gebouwen van 's-Herto-

genbosch" door Jhr. Mr. A. F. O. van Sasse van IJsselt, II, 197/8, over het huis Verwerstraat 23.

2. ***Catharim.***
3. ***Joost,*** † vóór 16-3-1598, had kinderen, die onder voogdij stonden van *Henric Fassijn* (zoon van wijlen Mr. *Johannes Fassijn*).

W. F. LEEMANS.

De wapens van Bransenborch en van Bronchorst.

Het wapen der oude familie van ***Bransenborch*** is „een dwarsbalk over een leeuw heengaande", welke leeuw zoowel gekroond als niet gekroond voorkomt. Hierbij als helmteeken: 2 beerenpooten elk met een' bol in den omhoog gerichten klauw.

Aldus komt dit voor op de zegels van *Gijsbert* ***van Bransenborch,*** 1469 en 1471 drossaard van Bronkhorst, hangende aan charter in het archief der Nassausche Domeinen en aan charter van de Geestelijke Stichtingen te Aalten.

Dit helmteeken nu komt volkomen overeen met dat van het oude geslacht van ***Bronchorst,*** evenals van ***Bransenborch*** in de onmiddellijke omgeving van Steenderen gevestigd geweest, zooals blijkt uit de zegels van ***Ghisebert -van Bronchorst,*** ridder, 1393 drossaard in den lande van Zutphen, hangende aan charter in het archief der Nassausche Domeinen, en van ***Otto van Hronchorst*** heer to Borclo, ridder 1419, hangende aan charter 137, regest 347 in het Archief van het Huis Bergh, welk geslacht van Bronchorst als wapenfiguur een' leeuw voerde, die evenals die van Bransenborch zoowel gekroond als niet gekroond voorkwam.

Het eenige verschil in de wapens dezer beide families is dus, dat van ***Bransenborch*** eenen leeuw met een' dwarsbalk daarover en ***van Bronckhorst*** eenen leeuw zonder meer voerde.

Een en ander doet sterk aan verwantschap denken en wat zien wij nu? In het archief van het Klooster Clarewater bij Hattem ligt een charter dd. 17/8 1452, waarin vermeld wordt ***Ghijsbert van Bransenborch,*** zoon van *Luijtgart* ***van Bransenborch,*** de vrouw van *Henric van Brunchorst.* Deze Ghijsbert, alhoewel een van Bronchorst, heeft dus den naam zijner moeder aangenomen. Moeder en zoon hebben hunne zegels aan dit charter gehangen. Ghijsber's zegel vertoont het wapen van ***Bransenborch*** als hiervoor beschreven, dus een dwarsbalk over een' leeuw met de 2 beerenpooten als helmteeken. Het zegel van zijne moeder Luijtgart vertoont als wapen niet anders dan een' dwarsbalk, hetgeen nog eens bevestigd wordt door haar zegel aan een ander charter in het zelfde archief dd. 27/7 1423, dat zij gezegeld heeft als ***Lutgert van Branseborch,*** de vrouw van *Henric* van ***Brunchorst,*** als leenvrouwe van het Eescheder tiend in kerspel van der Wolde.

Wij zien derhalve, dat Ghijsbert met het aannemen van den naam zijner moeder den dwarsbalk van het wapen van die moeder gelegd heeft over den leeuw van zijn vaderlijk wapen van ***Bronchorst.***

R. T. MUSCHART.

Van Riebeeck.

(LV, 257).

De volgende leden der familie van ***Riebeeck*** vond ik te Utrecht vermeld :

a. Acte van 22 Febr. 1597, waaruit blijkt dat ***Margareta van*** *Lamsvelt,* dochter van Jan *Lambertsz.* ***van L.,*** drapenierder (in 1587 lid v. d. Raad te Utrecht), gehuwd was met ***Joris*** *Willemsz.* ***van Riebeeck,*** hoedenmaker te Utrecht, op wien dd. 11/12 1596 door den schoonvader v. L. een huis a/d. Oostzijde der Oudegracht wordt getransporteerd. Uit dit huwelijk drie kinderen: Willem, *Jan en Marickgen.*

b. Testament van ***Detianu Marcelis Peters van*** *Helsums* ***dochter*** op Frans *Cornelis* van ***Riebeeck*** en ***Cornetia*** *Henriex* ***dochter,*** haere grootvader en grootmoeder en op de kinderen van ***Cornetis*** *Franss.* ***van Riebeeck,*** haer oom, dd. 15 April 1594, getuygen Jan Lamb. van Lamsvelt en Vincent Vincentss. Lambrecht.

c. Testament van ***Willemtgen*** van *Lamsvelt,* jonge dochter, dd. 12 Oct. 1639, waarin zij legateert aan ***Tryntgen*** *Willems* ***van Riebeeck,*** haere nichte, voor getrouwe diensten haer bewezen f 600.—, kleederen, goud, silver, huysraet enz. Acte gepasseerd in het „Schoonhuis".

H. LAMSVELT.

Dresselhuís.

Bij de ordening van het archief der Luthersche Gemeente te Winschoten maakte ik de volgende aanteekeningen uit een lidmatenlijst, samengesteld in 1746 :

„*Frantz* ***Dresselhaus*** aus Fastenau, Schmid, deszen Weib reformierter Religion, mit welcher er bis daher gezeuget 1 Sohnlein, † den 25 Sept: 1759.

Jochem Rieman, aus dem Hannöverschen bey Veerden, Wirt und Gastgeber in Winschot, und seit 3 Jahr Buchhalter bey unserer Gemeine, desene Frau ***Anna Etiesabeth Dressethaus*** aus Fastenau bis her 1 Sohn von ungefehr 3 Jahren, † in Decber. 1764.

Margaretha ***Barbara*** *Drechselhaus* aus Furstenau (sic) im Wesphälischen, Schwiegerin und Magd bey *Jochem Rieman,* hierseit 1744, welche hier 1745 Ostere, von Furcken unterwiesen und von Dom. Bakker in dieser Gemeine confirmirt worden, weggezogen 1764.

Maximilian ***Leonhurd Bentener*** (was later Diaken. — H.) aus Corbach, Schumacher und deszen Frau ***Margarethu*** *Barbara* ***Drechsethuys*** aus der (Rytenau. ...?), seit 1758."

Afstammelingen leven nog heden in Winschoten.

BERT C. HELBERS.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Broeker-Weijs. Waar en wanneer is het huwelijk voltrokken tusschen *Willem* ***Evert*** *Broeker,* geb. ***27*** Maart 1828, en ***Johanna Juliana*** *Weijs,* geb. ? December 1829 ? Volgens familieaanteekeningen zou de voltrekking 6 Juli 1854 hebben plaats gehad, doch het is niet zeker, dat dit gegeven juist is.

Arnhem. J. A. J. VERMAAT Jr.

Ceulen (van)-de St. Amant. Op 17 Nov. 1681 trouwden te Utrecht ***Cornetis*** Jansen ***van Ceulen*** en ***Anthoinette Dorothée de St. Amant.***

Wie waren zijn ouders ; wie de hare ?

En ***is*** deze *Cornelis* ***Jansen van Ceulen*** dezelfde als de schilder *Cornelis* ***Jansen*** van *Ceulen,* op wiens naam o.a. jeugdportretten van Stadhouder Willem 111 staan ?

Bloemendaal. ***C.*** VAN WESSEM.

Haas **(de),** (LV, 289). De gegevens in LIV, 102 werden opgesteld naar aanleiding van het Geslachtsregister van *Rijnholt Lodewijks* ***(Reinholt*** *Ludwig*), waarin o.a. staat: Jan ***de Haas*** × *Geertrui* ***Lodewiiks,*** had nog een broeder ***Abraham de Hom*** en een zuster ***Janneke de Ham,*** die getrouwd is met ***Arend*** *Schadd,* dit waren de 3 kinderen van *Abraham* ***de Haas*** *Cornelisz.* en van *Maria* van *Stellingwerff.*

Gezien de thans gevonden geboortedata van ***Jan*** en ***Janneke*** *de Haas,* kan ***Abraham de Haas*** × ***Margaretha Wittink*** niet

hun broeder geweest zijn: Het feit echter, dat ***Abraham de H.*** in 1784 1/5 van zijn nalatenschap aan ***Janneke de H.*** × ***Arend Schadd*** vermaakt, wijst toch wel op nauwe verwantschap. Waarom haar broeder ***Jan*** van die erfenis uitgesloten werd, is mij niet duidelijk, tenzij hij door overname van het kassierskantoor zijn deel reeds gekregen had.

Voor mededeelingen over eventueele verdere vondsten houd ik mij gaarne aanbevolen.

Koeta ***Radja.*** H. LOURENS.

Rijswijck (van), Bestaat er een familieverband tusschen de volgende personen, niet vermeld N. L. XLVIII, 175, 204? De naam wordt verschillend geschreven: *Rijswijck, R(e)yswick,* etc.

a. ***Gerhard van*** *Rijswijk,* raadsvriend te Arnhem in 1567 (oud ***53 j.)*** (cf. N. L. XXXIII, 3).

b. *Baldewijn (Boudewijn)* van ***Rijswijck,*** † vóór 10 Nov. ***1661,*** tr. ***Catharina de*** *Viry,* ged. Nijmegen 21 Sept. 1614, dr. van *Gunther* en ***Anna*** *Waddel* (cf. N. P. XXI, 395).

Uit dit huwelijk:

Francoyse, ged. Maastricht 22 Juli 1645.

Maria, ged. Maastricht 12 Sept. 1653.

Boudewijn ***v. R.,*** aangesteld tot kapt. ter repartitie van Holland in plaats van Cornelis Dimmer, commissie St. Gen. 20 Mei, eeden 21 Mei 1643 (R. v. St. 1527, 1928, Alg. Rijksarch.). Idem, sergeant-majoor of wachtmeester der stad Grave, overleden, vervangen als zoodanig door Jorg Jan van Weede, zonder tractement, daar de oude majoor Frederik Swart dit tractement gedurende zijn leven behouden zal. Commissie voor v. Weede 10 Nov., eeden 18 Nov. 1661 (R. v. St. 1528). Idem, kapt. ter repartitie van Holland, overleden, als zoodanig vervangen door Willem Dimmer, luitenant, wiens commissie St. Gen. 22 Nov., eed 23 Nov. 1661 (R. v. St. 1528, 1928).

c. *Boudewijn* ***van*** *Rijswijck,* † na ***2*** Aug. 1679, vóór 14 Aug. 1693, tr. Wijchen (ondertr. Nijmegen 6 Febr. 1670met attestatie naar Wijchen 2 Maart; procl. Meurs 23 Jan. 1670) Anna Helena *Goris,* ged. Nijmegen 25 Juli 1647, † na 14 Aug. 1693, dr. van ***Jacob*** (burgem. van Nijmegen) en diens 2de vrouw *Susanna* ***de*** *Blanche* (cf. N. L. XXXII, 99).

Uit dit huwelijk:

Johanna ***Wilhelmina,*** ged. Nijmegen 16 Nov. 1670.

Boudewijn Joost, ged. Nijmegen 25 Oct. 1674.

Boudewijn ***v. R.,*** luit. comp. van † kapt. Engelbert Beeckman, aangesteld tot kapt. dier comp. ter repartitie van Holland; commissie 5 Jan., eed 6 Jan. 1673 (R. v. St. 94, 1530). Idem, kapt. ter repartitie van Holland, regt. kol. Charles Wild- en Rijngraaf, sedert 20 Juli 1675 als kapt. zijner comp. opgevolgd door Jacques Bernal, wiens commissie St. Gen. en eed 21 Jan. 1676 (R. v. St. 97, 1286, 1531, 1928).

Zie ook N. L. L, 29.

d. *Gunter* (of ***Gerhardt)*** van *Rijswijck,* gehuwd met ***Johanna Maria*** *Rijser.*

In de doop- en trouwboeken te Meurs komen o.a. de volgende inschrijvingen voor:

Huwelijk: 25 Aug. 1669 „Der wohlgebohrener Heer" *Gunter* ***v. R.,*** vaandrig onder kapt. majoor (v. Someren van) Vrijenes en Johanna *Maria Rijser.*

Doop: 26 Aug. 1670: ***Gerhardt*** (doorgestreept en er bover geschreven *Gunther*) ***v. R.,*** vaandrig onder den Gouverneur Vrijenes, en ***Johanna Maria*** *(Rijser),* zoon *Baldewin Francois* get. *Balduwin* ***(van)*** *Rijswijck,* Helena Rijser, *Françoise* ***(van:*** *Rijswijck.* Dit kind is te Meurs begraven 8 Oct. 1670.

3 Nov. 1671: ***Gerhardt v. R.*** en ***Johanna*** *Maria (Rijser)* zoon Johannes, get. kapt. Sanderson, mevrouw Dorothea Virienes ? (Vrijenes ? of Virieu ?).

30 Jan. 1674: *Gunter* ***v. R.*** en *Johanna Maria (Rijser),* dochter ***Catharina Helena,*** get. Alegunda Rijser.

8 Mei 1676: iidem, dochter ***Cathrin,*** get. Wilhelm Schnetlage, Iendrik Rijser.

e. ***Anna Catharina van*** *Rijswijck,* tr. (aant. Meurs 18 Jan. 670) Wilhelmus Snitlagen (Snethlage), sancti ministerii candilatus en Rector der Latijnsche school ald.

H. W. F. L.

Sedlnitski. (LV, 217, 262). In de Vestregisters van Princenlage, berustende ten Gemeente-Archieve alhier, vond ik voor enige jaren het navolgende:

Voor Jan Jans Sgraeuwen ende Ghoris Antonis Dyrvenz, schepenen in de Hage, Quam Mr. Melis Ian Meliss, openbaer notaris woonende tot Breda, als gem. ende in den n. van Joncker *Ferdinand Sedelnitski,* sone van wijlen des vrijheeren Joncker *Peeter* ***Sedelnitski,*** heere van Goltis, Capiteyn van een Compaignye voetvolcx etc, bij denwelcken den voors. Mr. Melisen speciale last gegeven is om te compareeren voor Schouteth ende schepenen des Dorps van den Haege, midtsgaders voor Stadthouder ende Leenmannen des Leenhofs van Breda ende aldaer op te draegen ende over te geven met behoorlijcken verthyen den Me Vrouwe *Christina* geboren van *Smullinck,* weduwe des voors. vrijheeren, Joncker *Peeter Sedelnitski,* syns constituants gestepaert in eene hoeve met aanhoorigheden etc. (blijkens acte voor Nots. P. van Groenewegen te 's Gravenhage dd. 23 Juni 1614) ende transporteert mits desen Der voors. vrouwe *Christina* geboren ***van*** *Smullinck* geass. met Jor. ***Henrick van (der) Hoeven,*** haeren behouden broeder, het zesde deel in voorzegde noeve, gelegen onder de Haeghe opte beke, gelijk die eertijts gecomen is van Joncker *Peeter Merling.* Actum 28 October 1614 (Breda R 720 ongefol.).

In eene volgende acte, op denzelfden datum gepasseerd, wordt *Christina* ***van Smullinck*** weduwe genoemd van: den Maior Generael ende Gouverneur van de Stadt Grave, midtsgaders Capiteyn van een Compaignye voetknechten.

In Breda R 719, ongefol. eveneens Princenhage betreffende, vond ik nog:

Quamen de WelEdele ende Deuchtzaeme ***Christina*** geboren van ***Smullinck,*** naegelaeten weduwe enz. geass. met den Welgeboren Heere ***Ferdinand*** *Zedelnitsky,* vryheer van Scholtits, capiteyn van een compaignie zoldaeten, haeren behouden zoone (?)[1] ende deze noch voor hem zelve ende Mr. Jan Goswinus, schepen van Breda, als gemachtigde van Joncker Johan Goederthuys, Tresorier van Zyne Gen. Graeve Willem van Nassau, als test. momboir der naergelaeten kinderen des voorgen. heere *(Peeter)* ***Zedelnitsky*** saliger, vercoopen Goossen Jan Goossenszone een stuck lant onder Princenhage, den vercooperen aangecomen van Joncker *Peeter Merling* ende van Jouffrouwe ***Maria van Poelenborch,*** syn huysvrouwe was. Acturn opten naestlesten dach van Octobry.

Drie volgende acten houden eveneens verkoop van onroerend goed onder Princenhage in.

Breda. VAN ROOSMALEN.

Steendijck. Wat is de juiste geboorteplaats van ***Barbara*** *Steendijck?* Vermoed wordt dat zij 3 Jan. 1672 te Rotterdam geboren werd en denzelfden dag gedoopt werd als dochter van ***Jan*** en ***Margarita*** *Cornelii.*

Huldenberg. Cte T. DE LIMBURG STIRUM.

---

1) **Zal een zoon geweest zijn uit een vroeger huwelijk van *Peter Sedlnitski.* — Red.**

Testas-Cayrouze, Waar overleden *Daniel Testas,* † *23* Mei *1722,* en zijne echtgenoote ***Marie Cayrouze,*** † 8 Nov. 1696?
Huldenberg. Cte *T.* DE LIMBURG STIRUM.

Volgens Ned. Patr. 1912, p. 382, overleden beiden te Amsterdam. — Red.

Wely (van). (LV, 176, 263, 327). Over de aldaar genoemde personen kan men een en ander vinden in de leenregisters van Culemborg. In het deel gemerkt O, bevattende acten van 1550 tot 1633, komen op f°s 64 en 87 de beleeningen voor d.d. 21 Apr. 1570 voor Jan *van Leeuwen* van *Wely* met 2 leenen, nl. met 2½ morgen lands in het kerspel van Rijswijk (in de Neder-Betuwe) en met 3 morgen lands in hetzelfde kerspel, beide leenen hem vermits overlijden van zijn ***alde vader*** (grootvader) Jan van ***Leeuzven van Wely*** aanbestorven.

4 October 1574 tuchtigt (vruchtgebruik verzekeren) Johan ***van Leeuwen van*** *Wely* zijn huisvrouw ***Geertruid van Bylaer*** aan het leen groot 2½ morgen te Rijswijk en bepaalt hij tevens, dat na zijn overlijden het leen zal komen aan zijn oudsten zoon ***Jan van*** *Wely* en bij diens overlijden zonder echte geboorte na te laten, op *Wijn*(*and*) ***van Wely,*** zijn naastvolgenden broeder, mits uitkeerende aan de andere broeders en zusters 400 gl.

1 Juni 1584 compareert *Cornelia van Wely* en bekent door ***Johan van Leeuwen van*** *Wely* gecontenteerd te zijn van de hoofdsom van een rente haar eertijds uit deze 2½ morgen bewezen.

Na het overlijden van den in 1570 beleenden ***Johan v. L. v. W.*** is hij in het leenbezit opgevolgd door zijn gelijknamigen zoon. Deze laatste overleed in 1617, want 1 Nov. van dat jaar werd vermits overlijden van ***Johan*** van ***Leeuwen alias van*** *Wely,* in zijn leven ***juwelier te*** *Amsterdam,* beleend met de 3 morgen te Rijswijk zijn zoon ***Johan van Leeuwen van*** *Wely,* geprocreëerd bij Leonora ***Hakcns*** zijn echte huisvrouw.

De hierboven — in of voor 1570 overleden — genoemde grootvader vindt men terug in een leenacte van 9 Juli 1557, welke het volgende inhoudt: ***Jan van Leeuwen*** alias ***van*** *Wely* heeft met consent van den leenheer (den graaf van Culemborg) gedisponeert, dat na zijn overlijden zijn leen groot 3 morgen lands te Rijswijk zal komen op *Janna* zijn dochter, huisvrouw van ***Henrick Aerntss van*** *Ommeren,* met conditie op wat tijd *Jan* ***Janss van*** *Wely* en diens zuster, nagelaten kinderen van des *comparants zoon,* dan nog onmondig, overgegeven zullen hebben 4 morgen lancls eigen erf op het Meerland aan *Janna* voornoemd, dat zij dus gehouden zal zijn de 3 morgen leenlands weder over te geven aan ***Jan Janss van*** *Wely* vd.

Die grootvader was ten slotte als ***Jan van Lewen*** *Jansz* vermits overlijden van zijn vader, beleend met de 3 morgen lands te Rijswijk op 15 Mei 1549, behoudens ***Mechtelt*** *Willemsdr.* haar lij f tocht.

Uit deze enkele acten is dus al de volgende filiatie op te stellen :

I. *Jan van* ***Leeuwen,*** † in of vóór 1549, bezit leen onder Rijswijk.

II. ***Jan van Leeuwen alias van*** *Wely* ***Janss,*** beleend 1549, disponeert 1557, † in of vóór 1570.

111. ***Jan van*** *Leeuwen* van *Wely* ***Janss,*** † vóór zijn vader in of vóór 1557.

IV. ***Jan van Leeuwen van*** *Wely* ***Janss,*** beleend 1570, tuchtigt zijn vrouw ***Gertruid van*** Bylaer in 1574 (is dus I van k. 327).

V. ***Jan van Leeuwen van*** *Wely* ***Janss*** (geb. 1568, blijkens inteekenacte A'dam), juwelier te Amsterdam, † in of vóór 1617, tr. ***Leonora Hakens*** (is dus IIa van k. 327).

VI. ***Johan van Leeuwen van*** *Wely,* beleend 1617 (geb. ± 1597).

Uit deze bewezen stamreeks blijkt echter niets van een rechte afstamming uit een ***Jan v*** a n W e l y, ook niet langs vrouwelijke lijn uit een H e r m a n van ***Leeuwen.***

Ook bij nog oudere beleeningen komen deze namen niet te voorschijn. Immers in een ouder Culemborgsch leenregister, gemerkt G III(vindt men op f° 174'" de 3 opvolgende beleeningen :

Johan van *Leeuwen* ***Janss*** ontvangt te leen een hofstad en toebehooren met 3 morgen lands, gelegen in het kerspel van Rijswijk, 1453. ***Lye Jans'*** voors. vrouw wordt er aan getuchtigd.

Modo *Willem* van ***Leeuwen Jansz*** vermits doode zijns vaders voornoemd ; behoudens ***Mechteld*** *Willemsdochter* ***van Heteren*** haar lijftucht. 8 Juni 1481.

Modo ***Jan van Leeuwen*** Janss ***den ouden*** vermits doode zijns vaders ook ***Jan van Leeuwen Janss*** geheeten. 15 Mei 1509.

De vermelding van de lij ftucht van ***Mechtelt*** *Willemdr.* maakt het zeker, dat de inschrijvingen hetzelfde leen betreffen.

Zooals men ziet, de rechte voorouders heeten steeds van Leeuwen, niet van W e l y. Kan de gecombineerde naam wellicht zijn ontstaan na het huwelijk van een *Herman* ***van Leeuwen*** met een ***Margriet van*** *Wely*? Immers blijkens het Gaasbeeksche leenregister lijftuchtigt *Herman van* Lewen ***Gerrit Doeyszoon*** zijn huisvrouw ***Griet*** van *Wely* ***Aelbertsdr.*** op 26 Juni 1415 aan zijn leen te Rijswijk, groot 2 morgen. De Gaasbeeksche leenen onder Rijswijk en Maurik werden na of in 1453 Culemborgsche leenen.

Een onderzoek in de weinig overzichtelijk ingerichte oudste leenactenboeken van Culemborg naar Herman van Leeuwen en Jan van Leeuwen is dus stellig noodig. Door het nog ontbreken van een register op deze leenen is dit onderzoek echter zeer tijdroovend en moeilijk.

V. W. W. v. R.

Weyer. (LV, 295, 328). Publications de la Société historique ct archéologique dans le Limbourg. Tome LXXI, 1935.

J. J. M. H. Verzijl. De zegels der Venlosche Scholtis en Schepenen, opnieuw beschreven en gevolgd door genealogische aanteekeningen, bl. 224 : ***Hendrik Weyer,*** schepen 1472. Zegel : een roos, in den rechterbovenhoek een 6-puntige ster. Omschrift : Sigillum Heynric Weyer.

Geen genealogische noties. Geen afbeelding.

H. Mr. A. S. M.

INHOUD 1937, No. 11.

Bestuursberichten. — De Excursie naar Nassau. (Met een plaat). — Nieuwe gezichtspunten aangaande den oorsprong van het geslacht de Vos van Steenwijk, door J. de Groot. (Met een plaat). — Het geslacht (de) Pesters te Maastricht, door J. Philippens. (Slot). — Genealogte (von) Deneken, medegedeeld door Dr. Th. R. Valcck Lucassen. — Onjuistheden in het Armorial Général van J. B. Rietstap, door R. T. Muschart. (Vervolg). — Eenige mededeelingen omtrent Delftsche de Bye's en hun magen, door Dr. P. G. F. Vermast. (Slot). — Labrijn, door Dr. H. W. van Tricht. — Korte mededeelingen: Van Horssen, Ruys. (Een bijdrage tot de stamreeks Ruys de Beerenbrouck?); De wapens van Bransenborch en van Bronchorst; Van Riebeeck; Dresselhuis. — Vragen en antwoorden : Broeker-Weijs; Ceulen (van)-de St. Amant ; Haas (de); Rijswijck (van) ; Sedlnitski ; Steendijck; Testas-Cayrouze ; Wely (van) ; Weyer.

Gedrukt bij de Ned. Boek- en Steendrukkerij v.h. H. L. Smits, Westeinde 135, 's-Gravenhage

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Koninklijk Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde,

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot der, Hoofdredacteur Dr. Th. R. Valck Lucassen, *huize Eikenrode, Driebergen.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men voorloopig te richten aan het adres *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 12. **LV° Jaargang.** **December 1937.**

BESTUURSBEFUCHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer J. G. Kist, Generaal-Majoor der Infanterie b.d., te 's-Gravenhage, sinds 1909 gewoon lid van het Genootschap. - - -

Wijziging der Statuten.

De Commissie, ing-esteld krachtens besluit van de Buitengewone Algemeene Vergadering van 8 Mei j.l., deelt mede, dat zij, mede gezien het groot aantal ingekomen voorstellen tot wijziging der statuten, tot haar leedwezen niet in de gelegenheid zal zijn nog vóór het einde van het loopende jaar haar taak te beëindigen. Zij hoopt echter in Januari a.s. haar rapport uit te brengen.

Oude Maandbladen gevraagd.

Met dank voor de reeds ontvangen exemplaren, wordt met het oog op den beperkten voorraad nogmaals aan allen, die hunne maandbladen niet plegen te bewaren, vriendelijk verzocht hunne exemplaren van den 1 oopenden jaargang — en speciaal het Februari-nummer van 1937 — ter beschikking te willen stellen van het Genootschap.

Mededeeling hiervan zal met erkentelijkheid worden ontvangen aan het Bureau Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.

Groep van in Gelderland wonende leden.

In verband met het St. Nicolaasfeest en den Nieuwjaarsdag, die beide op eenen Zaterdag vallen, heeft bovengenoemde Groep besloten hare twee eerstvolgende vergaderingen ditmaal te houden op 11 December en S Januari as.

Adreswijziging.

C. M. G. P. Couvée . . . . . *'s-Gravenhage.*
Neuhuyskade 91.

Staat van Aanwinsten.

A. Afdeeling Familie-Archieven.

Archivalia Burman Eijck tot Zuylichem.
(*Geschenk van den Heer F. N. 64. Burman Eijck tot Zuylichem tc 's-Gravenhage).*

Archivalia van Cats de Raet.
(*Geschenk van de Nederlandsche Adelsvereeniging*).

Archivalia cle Sigerstherborch.
(*Geschenk van Mejuffrouw A. B. Wieneke te 's-Gravenhage).*

Archivalia Vethacke.
(*Geschenk van den Heer J. C. Vethacke*).

Archivalia van Beuningen van Helsdingen.
(*Voor de helft geschenk van den Heer H. L. W. van Beuningen van Helsdingen en voor de andere helft bruikleen van den Heer J. J. van Helsdingen te 's-Gravenhage, door bemiddeling van Jhr. P. Beelaerts van Blokland*).

Archivalia Koo 1. *(Geschenk van N. N.).*

Archivalia Bevers en Lieftinck; Hijevelt; Dompselaer; van der Duyn; Esser en Ruysch Pool; van Kerchem; Nahuys; de La Planque; Schrevelius; Schuyl van Walhorn, van der Does en Schuyl van der Does; Webber.
(*Geschenk van de N.V. Martinus Nijhoff te 's-Gravenhage, door bemiddeling van den Heer Algemeen Rijksarchivaris).*

Octrooi van den Stadhouder en het Hof van Utrecht voor Mr. Cornelis Johans Simons van de Wouwer en zijne vrouw, om te mogen testeeren, 1683.
(Geschenk van Mr. H. Waller).

Bevelschrift van Willem Prins van Oranje aan Jr. Adriaen van Zwieten, gouverneur van Gouda, 1573.
(*Geschenk als boven*).

Gelegenheidsgedichten, 18de en 19de eeuw.
(Geschenk als *boven*).

Acten van overdracht van de Hofstede Na e- Ruw i e 1 en bijbehoorende landerijen, waarvan een gedeelte onder Breukelerwaard en een ander gedeelte onder Ruwiel is gelegen en acten van beleening met zeker daaronder begrepen perceel, 1751-1802.

(Geschenk van Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell te de Steeg).

B. **Afdeeling** Handschriften.

Lechner, Dr. C. S. Genealogieën Kreyssig (Kreisig, Kreusing enz.). 11 dln., fol.
(Geschenk van den Samensteller).

Meesters, Ir. G. L. Fragment-genealogie Haeck (Meppel). *(Geschenk van den Samensteller)*

Genealogieën van verscheidene geslachten, vnl. 19de eeuw. 9 portefeuilles, fol.
(Geschenk van Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins).

Genealogieën van Assendelft; van der Graaf f, Boel(ens) en van Waelenburch; van der Goes; van Vredenburch, 19de eeuw. 4 dln., fol. obl.
(Geschenk van Dr. W. C. A. Baron van Vredenburch te 's-Gravenhage).

0 b r e e n, Dr. H. G. A. Aanteekeningen over verscheidene geslachten.
(Geschenk van Mevrouw A. M. Obreen-Vennix te Westerloo).

Gijsberti Hodenpijl, G. H. J. Genealogische aanteekeningen B r e e t, v a n C a m p e n (Loosduinen), D e k k e r (Zaanstreek), van der Hoeven, Kruyt, Kuyt, Mangelaar, Roels, Sluys.
(Geschenk van den Samensteller).

Familie-aanteekeningen Li c h, 18de en 19de eeuw. (Afschrift). (Geschenk van Mr. *A. S. Miedema*).

Genealogische aanteekeningen en varia, afkomstig uit het Familie-archief v a n d e r M u e l en.
(Geschenk van Jhr. J. C. E. van der Muelen te Zeist, door bemiddeling van den Heer Rijksarchivaris in de Provincie Utrecht).

Lijst van Landcommandeurs der Duitsche Orde, Balije van de Biezen, in de 13de—15de eeuw.
(Geschenk van den Heer D. S. van Zuiden te 's-Gravenhage).

\- -

Nieuwe gezichtspunten aangaande den oorsprong van **het geslacht de Vos van Steenwijk,**

door J. DE GROOT.

(Vervolg en slot van LV, 396).

V.

Het kan zijn nut hebben thans te vermelden al hetgeen tot dusver omtrent het o u d s t e geslacht *van Steenzwyc* werd aangetroffen, ook omdat dezerzijds de gangbare zienswijze niet wordt gedeeld, dat het genoemd zou zijn naar de stad van dien naam. Die opvatting berust o.i. op een misverstand, want het blijkt niet, dat het met die stad ook maar eenige aanraking heeft gehad.

Ontleende het geslacht zijn naam aan het kerspel Steenwijk, dan zou het allicht de kerk van deze parochie hebben gesticht

en het patronaat daarvan hebben bezeten. Wat leert echter het oorkondenboek van Groningen en Drenthe? Dat het geslacht van Steenwyc in 1212/3 verschijnt [91]), terwijl reeds bijna 70 jaren vroeger die kerk met al hare tienden aan anderen behoorde. In het jaar 1141 toch [92]) had 's bisschops ministeriaal Otto van Runen beiden van het Sticht in leen en schonk hij haar met eenige andere goederen, door tusschenkomst van dien kerkvorst, aan het Benedictyner-klooster te Ruinen, dat later naar Dikninge verhuisde. De Steenwyc's bezaten dus noch de kerk van Steenwijk, noch hare tienden. Andere mogelijkheden zien wij ten deze niet.

De eerste maal, dat men een Steenwyc ontwaart, is deze getuige van Volkerus miles de Kovorde, zoodat wij eerder aanleiding hebben het opduikend geslacht in de buurt van Coevorden te zoeken. Even ten Westen van Coevorden nu bevindt zich het Stee nw ij ksmoe r, gesplitst in een boven- en beneden-Steenwijksmoer, waartusschen indertijd het huis ten Cloester (Clooster) werd aangetroffen. De naam Steenwijksmoer komt reeds in 1650 voor [93]), zoodat niet noodzakelijk behoeft te worden gedacht aan eene ontginning van het geslacht de Vos van Steenwijk in de nabijheid van dit moeras, waarnaar het geheel e moeras achteraf zou zijn genoemd.

Meer reden bestaat o.i. voor eene andere opvatting. Het kasteel, de „steen" Coevorden, lag vrij ontoegankelijk tusschen twee moerassen, waarvan het Oostelijke het Coevordsche moer heet. Nevens dit kasteel wordt meermalen melding gemaakt van eene villa (het vlek Coevorden) en een suburbium [94]). Evenzeer als bij de voormalige stad Duurstede zich eene wijk aansloot, die het zelfstandige Wijk bij Duurstede werd, kan ten Westen van den steen „Coevorden" zich een suburbium ontwikkeld hebben, dat tot een wijk bij den steen, een Steenwijk, uitgroeide. Ook thans nog vormt immers Steenwijksmoer een gehucht van Coevorden.

Wanneer circa 1190 tweespalt ontstaat tusschen de heeren van Coevorden, Groningen en Peize eenerzijds en den bisschop van Utrecht en diens broeder, den graaf van Bentheim anderzijds, trekt de bisschop, luidens de groote „divisiekronyke" Drenthe bij Coevorden binnen en de Bentheimsche graaf bij Steenwijk [95]). Dit laatste zou onbegrijpelijk zijn, indien hier het Steenwijk in Vollenhove bedoeld werd, aangezien het dan rationeeler ware geweest, dat de bisschop bij Steenwijk en de graaf bij Coevorden Drenthe ware binnengerukt.

Wat daarvan zij, in ieder geval staat de verbondenheid van de geslachten Coevorden en Steenwyc oorkondelijk vast.

In 1212/13 [96]) verklaart genoemde ridder Folkert van Coevorden, dat zijn zoon Rodolfus, met toestemming van hem en zijn (anderen) zoon, aan het klooster in Ruinen tienden in Spier (onder Beilen) en Echten verpand heeft. Tot de getuigen behoorden Ecbertus de Grunynge (de prefectus van Groningen), Rudolfus de Peize, Johannes de Runen, Bartoldus scultetus (vermoedelijk van Drenthe) en *Engelbertus de Steenwich.*

Na dezen Engelbert ontmoeten wij op 10 Jan. 1224 (3) [97])

---

[91]) 0. B. Gr.-Dr. n⁰ 53.
[92]) Ibid. n⁰ 28.
[93]) Geschiedkundige Atlas van Nederland, 1" Afdeeling, De Drenthsche mark, door Jhr. Mr. B. M. de Jonge van Ellemeet, blz. 61.
[94]) Zie blz. 84 der „Quedam narracio", vermeld in noot 30 hiervoren, en de na te noemen oorkonde van 14 Juli 1230 (vgl. noot 101).
[95]) In „Historia Ultrajectina: Chronica Johannis de Beka" luidt het op pag. 98 aldus en zoowel Dumbar in zijn Analecta, 11, pag. 82, als Picardt in zijne „Chronyck der Lantschap Drenth" (1660), blz. 182, geeft een zelfde relaas. Hiervan wijkt „Quedam narracio", bedoeld in noot 30, af in caput 8.
[96]) 0. B. Gr.-Dr. n⁰ 53.
[97]) 0. B. Gr.-Dr. n⁰ 67.

een *Bertold van Steenzvyc.* Otto van der Lippe, de bisschop van Utrecht, die toen nog niet met Rudolf van Coevorden gewikkeld was in een oorlog, welke hun beiden het leven zou kosten, heeft voor het Sticht geld noodig ; het evengenoemd klooster te Ruinen helpt den kerkvorst, die voor deze schuld tienden in Anlo verbindt. Over dezen verbandbrief stonden te Vollenhove de gebroeders Rudolf en Frederik van Kovorden met hun clan ; na een Runen, een Ese, twee Peize's en een Groningen volgen in de rij der getuigen *Bertoldus de Steenwic,* Bertoldus scultetus de Thrente, twee Rading's en ten leste Conradus scultetus de Volnho. Het zijn allen milites; ook Bertold van Steenwijk was dus ridder.

Een paar jaren later staat Drenthe in vuur en vlam. Bisschop Otto sneuvelt in 1227 in het veenmoeras bij Ane; zijn opvolger, Willebrand van Oldenburg, overwint geleidelijk Rudolf van Coevorden, die eveneens gedood wordt, en gedurende ongeveer eene halve eeuw is het gedaan met het gezag der Coevorden's [98]). Zij verdwijnen voorloopig als lijstaanvoerders van de getuigen in de oorkondenwereld en met hen gaan — behoudens eene enkele uitzondering — ook de Steenwyc's heen.

Ten behoeve van de zielerust van dezen bisschop Otto II wordt bij Hasselt het klooster Mariënberg gesticht, dat doorgaans het Zwarte water wordt genoemd. Bisschop Wulbrand verklaart 21 Juli 1233 [99]) te Deventer het in bescherming te nemen ; hij wijst er op, dat het o.m. strekt voor het zieleheil van den bisschop Otto „et omnium cum eo in veno aput Covordiam occisorum et omnium, qui cum Conrado sculteto apud Stenwic sunt perempti", enz. [100]).

De gebruikelijke lezing van dezen zin is, dat bij Steenwijk in Overijssel gevallen zou zijn 's bisschops scholt Conradus, die dan een Conradus van Steenwijk zou zijn. Wij weten echter reeds, dat de bisschop in 1224 een Conradus als scultetus van Vollenhove had, terwijl er overigens geen aanleiding is dezen voor een Steenwyc te houden.

Bij bedoeld gevecht gold het een strijd bij de stad Steenwijk. Als later bisschop Wulbrand de Drenthen verslagen heeft, hetgeen mede bij Ane geschiedde en wel op St. Lamberti (17 Sept.), doet hij eene gelofte om zijn tiende in Wesope aan de kapel van dezen heilige te Deventer te schenken. Aan deze gelofte voldoet hij te Deventer op 14 Juli 1230 [101]) en alsdan brengt de bisschop in herinnering „cum essemus in die Beati Lamberti cum exercitu contra Drentos apud Anen, villa et suburbium castri Covordiae exustum exstitit a nostris hominibus ipso die". Zou dit „suburbium" van het kasteel van Coevorden, dat toen tegelijk met de „villa" op 17 Sept. 1229 door 's bisschops troepen verbrand werd, de aangrenzende „steenwijk" kunnen zijn? Van nu af zien wij ten minste gedurende eene volle eeuw geen ridder of knape van Steenwyc meer. Tot een aanzienlijk geslacht behoorende, behouden de Steenwyc's evenwel hunne prebenden in verschillende stiften. Slechts hierdoor werd het mogelijk, dat wij hen in sommige kapittels ontmoeten, te weten in die van Deventer en Zutphen.

Johannes de Stenwic is de kanunnik van Deventer, die aldaar (na 23 Nov.) 1235 [102]) den elect van Utrecht Otto 111 bijstaat bij de bekrachtiging van een goederenruil tusschen het klooster Bethlehem en Giselbertus miles de Brunchurst. Mogelijk is hij dezelfde als de scolasticus Daventriensis Johannes, die te dezer plaatse op 13 Juni 1236 en 11 Jan. 1248 [103]) getuige van denzelfden kerkvorst is, in het laatste geval in eene Drenthsche aangelegenheid, wanneer bisschop Otto de novale tienden, bij den hof in Dickeninghe (Dikninge) behoorende, aan het klooster te Ruinen overdraagt.

Statuten over het verdeelen der prebenden stellen deken en het kapittel te Zutphen vast op 19 Juli 1272 [104]). Een der jongere kanunniken is *Conradus de Steynwik,* wiens oudere ambtgenoot Bertoldus de Vurden uit het eveneens riddermatig geslacht van Vorden is.

Een anderen kanunnik, magister Arnoldus de Steenwyck, leeren wij kennen uit het door pastoor Geerdink uitgegeven Calendarium en Necrologium van de St. Plechelmikerk te Oldenzaal, van welk kapittel hij deel uitmaakte [105]). Deze kanunnik behoort echter niet tot het onderwerpelijk geslacht, want hij zal wel identiek zijn met Mr. Arnold, den pastoor van Steenwijk, die op 19 Juni 1265 [106]) Hendrik, bisschop van Utrecht, te Raalte bij eene rechtshandeling ter zijde staat met 's bisschops leenmannen, waarvan de in § 111 vermelde ridder Henric van Almelo vóóraan genoemd wordt. Voorts vermaakte hij voor zijne zielerust aan de Plechelmi-kerk tweemaal een vierde deel van de tiende uit Unlande of Ullande bij Oldenzaal, waarvan de overige twee kwart deelen door Philips van Almelo, proost van deze kerk en ook van St. Salvator (Oudmunster) in Utrecht, voor zijne eigen memorie aan die kerk werden geschonken [107]). Met een Almelo bedoelde tiende in gelijke mate deelend, zal Arnold, de pastoor van Steenwijk, zijn deel wel door vererving verkregen hebben. Waar de voornaam Arnoldus in het bijzonder aan de Almelo's eigen is, meenen wij daarom in dezen pastoor, die tevens kanunnik van Oldenzaal is, onderscheidenlijk een broeder en oom van de twee genoemde Almelo's te herkennen. Reeds op 22 Maart 1260 [108]) schenkt voornoemde bisschop Hendrik te Utrecht hem als mr. Arnoldus, persona der kerk te Steenwyck, het land Go re, om daarop een huis met toebehooren te bouwen, tegen eene jaarlijksche pensio (rente) van 2 pond was. Aangezien Gore moeras of poel beteekent [109]) en de naam veelvuldig voorkomt, bestaat er evenwel geen bepaalde grond om uit hoofde alleen van deze schenking verband te vermoeden tusschen het geslacht de Gore, later de Vos van Steenwijk, en de stad Steenwijk.

Ten slotte gewaagt van Spaen van *Goswinus miles de Stenwy(c)* obiit IV Id. Martis Daventria (Arch. Yrst). Dezen ridder vinden wij echter op bedoelden dag niet in het Necrologium in deel 1 van Dumbar's „Kerkelijk en Wereldelijk Deventer", blz. 382.

VI.

Thans komen wij aan *Roelf van Stenwic,* die in 1339 [110]) met zijne vrouw *Lamme* voor schepenen van Kampen verklaart, dat Everaet Zuvel hun geleend heeft 15 schellingen groot,

[98]) N. L. LIII (1935), k. 231-232.

[99]) 0. B. Gr.-Dr. n⁰ 94; Lindeborn, Historia episcopatus Daventriensis, 1670, blz. 263; Dumbar, Analecta 11, p. 229, en idem, Kerkl. en Wereldl. Deventer, 1, blz. 464; van Mieris, Charterboek 1, p. 210, alsook Oudheden van Deventer, 1, blz. 617.

[100]) Nagge noemt hem in zijne Overijss. Chron. (Dumbar, Analecta 11, pag. 229) Cornelis, doch in zijne Historie van Overijssel, 1, p. 78, Conraet. Dat toen bij de stad Steenwijk gestreden is, leert blz. 66 der meerbedoelde „Quedam narracio".

[101]) Lindeborn, a.v., blz. 88.

[102]) Sloet n⁰ 584 § 11,

[103]) Sloet n⁰ 590 en 0. B. Gron. Dr. n⁰ 111.

[104]) Sloet n° 940; Tadama, Tijdr. Reg. Arch. Zutphen, 1, n" 49.

[105]) Geerdink, a.w., blz. 25, 49 en 112.

[106]) Tijdr. Reg. Ov. 1, pag. 19—20.

[107]) Vgl. Geerdink, a.w., blz. 45, 68 en 116, alsook de prelatenlijsten in het Ned. Archievenblad van 1911, pag. 212, en laatstelijk die van Mr. G. J. ter Kuile Jr. in Versl. Med. Ver. Ov. R. en Gesch., stuk 53 (1937), blz. 127.

[108]) Cartularium der Clemenskerk te Steenwijk, n⁰ 1.

[109]) Zie noot 81, alsook Dr A. A. Beekman, Dijk- en waterstaatsrecht in Nederland, 1, blz. 719.

[110]) Mr J. Nanninga Uitterdijk, Register van Charters en Bescheiden Oud-Archief Kampen, V, blz. 58/9.

waarvoor zij hem twee jaren lang 15 grooten jaarlijks zullen geven uit hun huis en eene ledige hofstede bij dat huis [111]).

Coenraad van den Ghore, die in de hevige onderlinge geschillen der Drenthen verwikkeld is [112]), laat zich in dezen roerigen tijd op dat punt evenmin onbetuigd. Herhaaldelijk vertoont hij zich met zijn medestanders ten behoeve van de regeling van door hen aangegane schulden voor dezelfde schepenen en zulks van 1325—1327 [113]). Hij zelf zal met het oog op zijn in § 1 behandeld wapen wel eene dochter uit het huis Norch tot moeder hebben gehad [114]). Zou nu zijne gade wellicht eene zuster van Roelf van Stenwic kunnen zijn geweest en deze echt de oorzaak zijn, dat Coenraad's oudste zoon Roelof overeenkomstig veelvuldig gebruik den uitstervenden naam van Steenwyc verkreeg? De tweede zoon werd bij de dispensatie voor het huwelijk met zijne nicht Hadewich van Ansen op 2 April 1354 [115]) als Johannes dictus Vos *van den Goer* aangeduid en nam eerst later den naam van Steenwyc over, waarmede wij hem reeds op 30 April 1360 waarnemen evenzeer als den derden zoon op 30 November van ditzelfde jaar, wanneer deze Egbertus van den Ghoer alias dictus van Steenwyc heet [116]).

Het is altijd gevaarlijk veronderstellingen te opperen, omdat men steeds het risico loopt door eene nadere vondst in tegengestelden zin te worden achterhaald. Toch zij nog de opmerking vergund, dat het prijsgeven van den naam van den Ghore voor een anderen in de hand kan zijn gewerkt door den alleszins te billijken wensch om niet langer te worden verward met de castellani van Goor, vooral niet sinds de burgman Godfried van Almelo blijkens de §§ 1 en III zich de Gore was gaan noemen. Alleen de cureyt (pastoor) tho Dalen Coenraad van den Ghore,

[111]) Mej. C. J. Wekker, de archivaris der gemeente Kampen, is zoo vriendelijk geweest voor mij in het „Oudste Foliant" (fol. 5'2 recto) na te zien of daarin eene nadere plaatsaanduiding van die bezittingen voorkwam; deze ontbreekt evenwel. Zij heeft dit moeilijk leesbare foliant nog geheel doorgezien en alleen bevonden, dat omstreeks 1375 een zekere Mathijs van Steenwyc te Kampen woonde en geld aan de stad leende. Deze gelduitleener heet echter waarschijnlijk naar de plaats van herkomst en zal wel niets met het adellijk geslacht te maken hebben; dit was blijkbaar ook hare zienswijze.

[112]) Zoo was er eene partij, die de Hopsinghe werd genoemd en tegenover die van Orch (Norch) stond, bij welke laattste Coenraad aangesloten was. Zie eene niet gedagteekende oorkonde, vermeld bij Muller, Reg. bissch. Utrecht n⁰ 216, en Berkelbach van der Sprenkel, Reg. Oork. bisschoppen Utrecht 1301-1340, n° 1287. Muller dateert haar op 1301-1340; mogelijk is het juiste jaartal 1324, omdat de ridder Henric van Orch en de zijnen (waaronder Coenraad) zich in bedoeld stuk bij den bisschop beklaagden over het hun door de Hopsinghe aangedaan geweld en zij op 7 Sept. 1324 (0. B. Gr.-Dr. n° 283 enz.) dezen bisschop, Jan van Diest, moesten beloven hem te helpen om het land van Drenthe en de goederen der Utrechtsche kerk te behouden, waarop hun de bijstand van dien kerkvorst werd toegezegd (ibid. n⁰ 282 enz.). 's Bisschops arbitrale uitspraak volgde te Vollenhove op 24 Nov. 1325 <ibid. n⁰ 293).

De Conraerd van Orch, die met Otto van Orch bij Dr Berkelbach v. d. S. onder n⁰ 1288 voorkomt. is niet dezelfde als Coenraad van den Ghore. De oorkonde zelve heeft trouwens „Graerd"; denkelijk is dit *Gerardus de Morch (Norch)*, die met denzelfden Otto (thans Norch geheeten) omstreeks 1335 wordt vermeld (O. B. Gr.-Dr. n° 340, blz. 242).

Op de overeenkomst der namen Orch en Urck (Urk) wordt ook gewezen in Nomina Geographica Neerlandica, deel IV, pag. 4 vlg.

[113]) 0. B. Gr.-Dr. n°s 286, 291 t/m 293, 297, 304 en 305, alsook Register v/h oud-archief Kampen, V, en inzonderheid pag. 15 n⁰ XLIV (begin der noot).

[114]) Denkelijk eene zuster van den ridder Hendrik *van* Norch (1302—± 1335); vgl. noot 6. Arend, zoon en leenvolger van den aldaar vermelden Roelof van Steenwijk, werd door den bisschop van Utrecht zelfs uitdrukkeliik beleend met a l het goed „als her Heyn van Norch van den Stichte to holden plach" en wel op 29 April 1934 en 23 Aug. 1395 (R. A. Utrecht, Bisschoppelijke archieven n⁰ 272, fol. 11 v⁰. en 31 v⁰.). Evert van Wilre heet dan Evert die Wilde.

[115]) Brom, Bullarium Traiectense, II, blz. 61, en N. L. XXXIV, 1916, k. 59.

[116]) 0. B. Gr.-Dr. n°s 478 en 500.

dien wij — naar de Leitnamensitte — voor een zoon en wel voor den oudsten zoon van Roelof van Steenwyc houden, werd nog volledig naar den grootvader benoemd, maar overigens werd voortaan in het randschrift van het zegel steeds de geslachtsnaam van Steenwyc gebezigd.

Het loont de moeite ten deze nog in verschillende andere richtingen de voelhorens uit te steken.

1°. Johan de Vos van Steenwijk, die in 1354 Hadewig van Ansen huwde en met haar als nobiles Traj. dioec. werd betiteld, bestond haar in den vierden graad; zij waren dus hoogstwaarschijnlijk volle neef en nicht. Haar vader *Bertold van Ansen (1316-1340)* moet derhalve gehuwd zijn geweest met eene tante van Johan, alzoo eene zuster van Coenraad van den Ghore of van diens vrouw (eene v. Steenwijc?). Dit zwagerschap van Coenraad en Bertold komt tot uiting, wanneer zij op 27/28 Febr. 1327 [117]) gezamenlijk borg zijn voor Otto van Norch en op 10 Oct. 1340 [118]) eveneens met eenige anderen verklaren van de stad Groningen het vredegeld wegens een doodslag te hebben ontvangen. Bij de huwelijksdispensatie van den Paus wordt Hadewig van Ansen domicella genoemd; aangezien van Bertold van Ansen geen andere kinderen bekend zijn, rijst dus het vermoeden, dat Hadewig eene erfdochter was.

Voorts noemt *Albert van Ansen* op *23* April 1402 Johan's neef Aernt van Steenwyc zijn „boelen" (zwager) en omgekeerd [119]).

2°. In § 1 vermeldden wij bij noot S, dat Coenraad van den Ghore ook een verwant was van Wycher van Norch, in 1334 kanunnik te Steenwijk. De laatste van dit geslacht Norch was de in noot 7 reeds genoemde clericus Trajectensis Otto van Norch Johanszoon, voor wien de Paus op 19 Nov. 1362 opdracht gaf een beneficium van het kapittel van St Marie te Utrecht beschikbaar te houden; op 15 Jan. 1370 is Otto reeds overleden [120]). Bij het uitsterven van het huis Norch ging voormeld kanonikaat op Coenraad's zoon Egbert over. Kennen wij dezen Egbert reeds als pastoor te Westerhesselen, op 30 April 1371'"') blijkt here Egbrecht van Hessel (sic!) tevens kanunnik te Steenwijk te zijn. Dit is het eerste spoor van aanrakingen van dit geslacht met de stad Steenwijk, die toevallig ook hun naam draagt. Onze in de vorige paragraaf verdedigde opvatting, dat het geslacht de Vos van Steenwijk zijn naam niet aan deze stad dankt, kan hier eene ongezochte bevestiging vinden.

3°. Op 12 Nov. 1380 [122]) vindt een magescheid plaats tot verdeeling der nalatenschap van den kinderloos overleden *Johan beer van* Runen, den eenigen zoon van Stephanus domicellus de Runen. De drie zusters van dezen Steven van Runen, wier takken thans aan de beurt kwamen, waren gehuwd met *Henkus de Elede (Eelde)*, scultetus van Drenthe, *Otto van Norch*

[117]) 0. B. Gr.-Dr. n⁰ 304 en Reg. oud-archief Kampen, V, blz. 21.

[118]) 0. B. Gr.-Dr. n⁰ 362.

[119]) Ibidem n⁰ 1108.

[120]) Ibidem, n°s 519 en 573. Het eerste is ontleend aan Brom, Bull. Traiect. n° 1707.

[121]) Cartularium der Clemenskerk te Steenwijk en 0. B. Gr.-Dr., deel II, pag. 132, noot 1. Bij deze gelegenheid koopt Egbert, evenals bij de in hetzelfde cartularium omschreven oorkonden van 7 Nov. 1375 en 3 Jan. 1376, eene erfpacht van eene hoeveelheid boter of winterrogge uit eenig goed. Hij heet dan ook wel Engbert.

Op 5 Febr. 1384 (0. B. Gr.-Dr. n° 7.26) sticht deze kanunnik een altaar voor de heilige maagd Maria in de kerk te Steenwijk. Noot c ad n° 819 van dit Oorkondenboek leert, dat later dominus *Rudolphus ten Goer* in het genot van de vicarie van dit altaar was. Dit zal de Roelof ten Goer van Steenwyck geweest zijn, die op 23 Juli 1486, d.i. eene *eeuw* later, door den bisschop van Utrecht uit alle hoorigheid ontslagen wordt, indien hij binnen twee jaren in een Regulier orde gaat en blijft, of ten minste subdiaken wordt (Tijdr. Reg. Ov., Aanh., p. 434).

[122]) Nieuwe Drenthsche Volksalmanak, 15de Jaargang (1897), blz. 225-233. Vgl. ook de oork. van 3 Sept. 1380 (0. B. Gr.-Dr. n° 684).

en *Johannes Clenke* ; op 8 Dec. 1325 [123]) waren zij Stevens's sororii (zustersmannen). Het gericht van Runen werd bij bedoeld magescheid toebedeeld aan zekeren *Arent Huys,* die alleen met Roelof Polman erfgenaam was en zich voortaan heer van Runen noemde. Welk recht kon echter hrent Huys in 1380 op die heerlijkheid doen gelden [124]) ? Tot dusver is daarvoor nog geen verklaring gevonden en toch ligt zij voor de hand, indien rekening wordt gehouden met de bijzondere zede der middeleeuwen, welke den voogd van een minderjarige of daarmede gelijkgestelde toestond tijdelijk voor een deel in diens rechten te treden. De vorenbedoelde takken Eelde en Norch, waarvan wij in 1380 geen leden meer aantreffen, waren vermoedelijk toen uitgestorven, Norch waarschijnlijk reeds in 1370 (zie 2°. hiervoren), zoodat — behoudens het erfdeel van Roelof Polman voornoemd — slechts de Clencke's overbleven.

Nu was Rrent Huys in tweeden echt [125]) gehuwd met Agnese, die op 7 Juli 1421 [126]) de weduwe is van Arnoldus Huzeken, „Heer in voertijden tot Runen"; tevens wordt vermeld, dat zij geërfd heeft van „aren zoen" Johan Clenke. Deze is m.i. identiek met Johan, den volgenden heer van Runen, die op 27 Oct. 1403 [127]) met zijn broeders Stewen, Johan, Boldewyn en Rolef eene verklaring aflegt. Immers, in 1421 is Johan, de heer van Ruinen, reeds lang niet meer in leven en door zijne dochter Johanna opgevolgd, terwijl de tweede Johan Klencke onderscheidenlijk in 1427 en 1428 als broeder van Steven en Roelof van Runen verschijnt [128]). Arent Huys was dus hun stiefvader; blijkbaar was derhalve de oudste Johan Klencke, die voor het eerst op 17 Aug. 1383 [129]) verschijnt, in 1380 nog minderjarig en kwam daardoor de heerlijkheid Ruinen voorloopig aan zijn stiefvader en voogd, wien zij vervolgens verbleef.

Maar, zal men opmerken, wat heeft dit met het geslacht de Vos van Steenwijk uit te staan ? Het merkwaardige is, dat de oudste Johan Clencke als heer van Ruinen met de drie rozen van Ruinen zegelt, maar Steven van Runen en de verdere jongere broeders als de Vos van Steenwijk [130]). Nog opvallender is, dat Steven's zoon Arent niet alleen naar Steven's stiefvader Arent Huzeken heet, doch zelfs op 7 Nov. 1421 nevens het wapen ook den naam de Voss van Steenwic blijkt te hebben overgenomen [131]). Bovendien noemt *Henric dc Vos van Steenzeyc,* een zoon van Coenraad en een kleinzoon van Johan, dezen Arent de Voss v. S. op 11 April 1428 zijn neef [132]), terwijl

123) 0. B. Gr.-Dr. n° 294.

124) Wellicht zou de naam Huys of Huiss (0. B. Gr.-Dr. n° 684) tot Huges, d.i. Hugo-zoon, kunnen worden teruggebracht evenals Huyssen (van Kattendijke). Jh'. D'. van Rheineck Leyssius vermeldt ter zake, dat Huyssen op Zuid-Beveland bij allerlei families veelvuldig als patronymicum voorkomt; vgl. N. L.. XLIX (1931). k. 238.

125) Zijne eerste echtgenoote was blijkens eene oorkonde van 5 Mei 1362 (0. B. Gr.-Dr. n° 513) Lamme, mede-erfgename van Wermoldt van Gasselt, en dientengevolge treffen wij hem op 21 Febr. 1362 (Ibid. n° 534) als Arnolt Hus van Gasselte aan. De destijds zelden voorkomende voornaam Lam me werd, naar wij zagen, in 1339 ook door de gade van den eersten Roelf van Stenwiic gedragen.

126) R. A. Assen, Arch. abdij Dikninge, Reg. n° 229, en Magnin, De Vos van Steenwijk. 1844. Oorkonde XIII. Haar „ghecoren" momber is dan *Volkeer van Scalcwiic,* die haar zijn „moyen" (tante) noemt; deze komt op 18 Febr. 14.55 (4) voor als een der „buren" van den Sculte te Meppel (Tijdr. Reg. Ov. III pag. 106).

127) 0. B. Gr.-Dr. n° 1162.

128) Nieuwe Drenthsche Volksalmanak, 15"" Jaargang (1897), blz. 229 --232, en R. A. Assen, Arch. abdij Dikninge, Reg. n° 247 (12 Jan. 1428).

129) Tijdr. Reg. Overijssel, Aanhangsel, blz. 93.

130) Steven op 8 April 1405 (0. B. Gr.-Dr. n° 1209).

131) Magnin, De Vos van Steenwijk (1844), Oork. XII en blz. XXXII, alwaar de schrijver reeds op dezen grond tot dezelfde slotsom komt als aanstonds door ons te vermelden en waarvoor wij thans meer motieven kunnen aanvoeren.

132) Ibid. n° XV. Dit geschiedde ook op 5/10 Maart 1431 (R. A. Assen, Arch. Dikninge, Inv. n° 32).

Arent, die te Ansen woont [133]), op 23 Maart 1436 *Machteld* van *Putten,* dochter van Reynolt de Vos van Steenwijk, als zijne nicht aanduidt [134]). Hoe dit te verklaren?

Voor een en ander kan bezwaarlijk eene andere reden bestaan dan dat Agnes, de moeder van de vijf Clencke's (van Runen), eene de Vos van Steenwijk was [135]) en vermoedelijk eene zuster van Roelof van Steenwyc en Johan de Vos van Steenwyc, naar den eersten van welke broeders de jongste harer zoons zou kunnen zijn genoemd [136]).

Arent Huys, de tweede echtgenoot van Agnes, onderhoudt dan ook nauwe betrekkingen met hen. Reeds op 30 April 1360 zien wij Arnolt Huus en Johan d. V. v. *S.* tezamen en op 30 April 1376 koopen zij gezamenlijk van den lateren erflater, den ridder Johan, heer van Runen, een aantal roggepachten [137]). Het voormeld magescheid van 12 Nov. 1380, waardoor Arent Huys heer van die heerlijkheid werd, bezegelen zoowel Johan als Roelof van Steenwyc, blijkbaar als de naaste verwanten onmiddellijk na den Deken van Drenthe. En als Johan op 11 Maart 1385 [138]) een door zijn broeder Egbert, den pastoor van Westerhesselen, gesticht altaar in de kerk te Steenwijk begiftigt, is de nieuwe heer van Ruinen alweder er bij.

4°. Agnes de Vos van Steenwijk, de tweede vrouw van Arent Huys, zou naar onze opvatting eene dochter van Coenraad van den Ghore (de Gore) zijn en derhalve mogelijk naar eene Agnes de Gore genoemd kunnen zijn. Hoe ongelooflijk het bij de schaarschte van het materiaal ook moge klinken, juist deze *Agnes de Gore* komt toevallig inderdaad voor; op 22 Nov. 1340 [139]) ontmoeten wij haar als canonica van het hoogadellijk stift Vreden. Zij staat aldaar tusschen hare mede-kanunnikessen Ghisla de Oldenborgh, de zuster van den graaf van Oldenburg en later de gade van den graaf van Hoya, en Elizabet de Bare (Baer) uit het geslacht der nobiles van Rheden, terwijl ook de Bentheim's, eene Dedem (Heylewigis) en eene Ahaus (Agnes) niet ontbreken [140]). Het is hetzelfde oude voorname milieu, waarin de vroegere graven van Goor zich bewogen.

Waarschijnlijk strekt deze vondst tot bevestiging van onze eerder ontwikkelde veronderstellingen aangaande de herkomst van het geslacht de Vos van Steenwijk. Moge het onder zijn vroegeren naam de Gore omstreeks 1250 door een grooten te-

133) Vgl. M' J. G. C. Joosting, De ridderschap van Drenthe c" 1435. in den Nieuwen Drenthschen Volksalmanak, 21"" jaargang (1903), pag. 145. Hij heet hier kortelijk Aernt die Vos, evenals in sommige oorkonden zijn naam na de volledige vermelding ook wel daartoe wordt ingekrompen (Magnin, a.v. n° XV, en andere bescheiden).

134) Magnin, a.v., n° XVII.

135) Magnin noemt haar zelfs bepaaldelijk aldus in een overigens minder geslaagd betoog. Zie Geschiedk. Overzicht besturen Drenthe, 11, 1 (1839), blz. 148.

136) De oudste zoon, die in Ruinen moest opvolgen, werd blijkbaar — naar in een dergelijk geval meer geschiedde — naar den toenmaligen heer van Runen Johan genoemd, de tweede naar diens vader Steven en de derde naar zijn eigen grootvader van vaderszijde Johan Clencke (1320-1346). Zijn vader was *Gherardus Klencke,* die op 22 Sept. 1327 (0. B. Gr.-Dr. n° 312) als zoon van Johannes Klenco vermeld wordt en daarna alleen nog op 14 Febr. 1360 (ibid. n° 475) voorkomt. Als Gert Klencke staat hij dan o.a. met Arent Huys over de vaststelling der voorwaarden voor het huwelijk van hunne nicht Ide, dochter van Henric van Selwerd, en Harman van Coevorden, broeder van Reinald III heer van Coevorden.

137) 0. B. Gr.-Dr., onderscheidenlijk n°s 478 en 641.

138) Ibid. n° 873. De oorkonde heeft het jaartal 1395. maar blijkens N. L. 1916 k. 3 kan dit niet juist zijn. Wij denken eerder aan het jaar 1385, omdat het altaar een jaar te voren, op 3 Febr. 1384, door den kanunnik Egbertus de Westerhesselen, Johan's hierbedoelden broeder, gesticht werd (ibid. n°s 725 en 726).

139) Nichtstaatliche Archive Westfalens, Borken, Beiheft, pag. 117, n° 241.

140) Westfäl. Zeitschrift, Bd. 65 (1907), Abt. 1, blz. 157/8.

Fragment-genealogie.

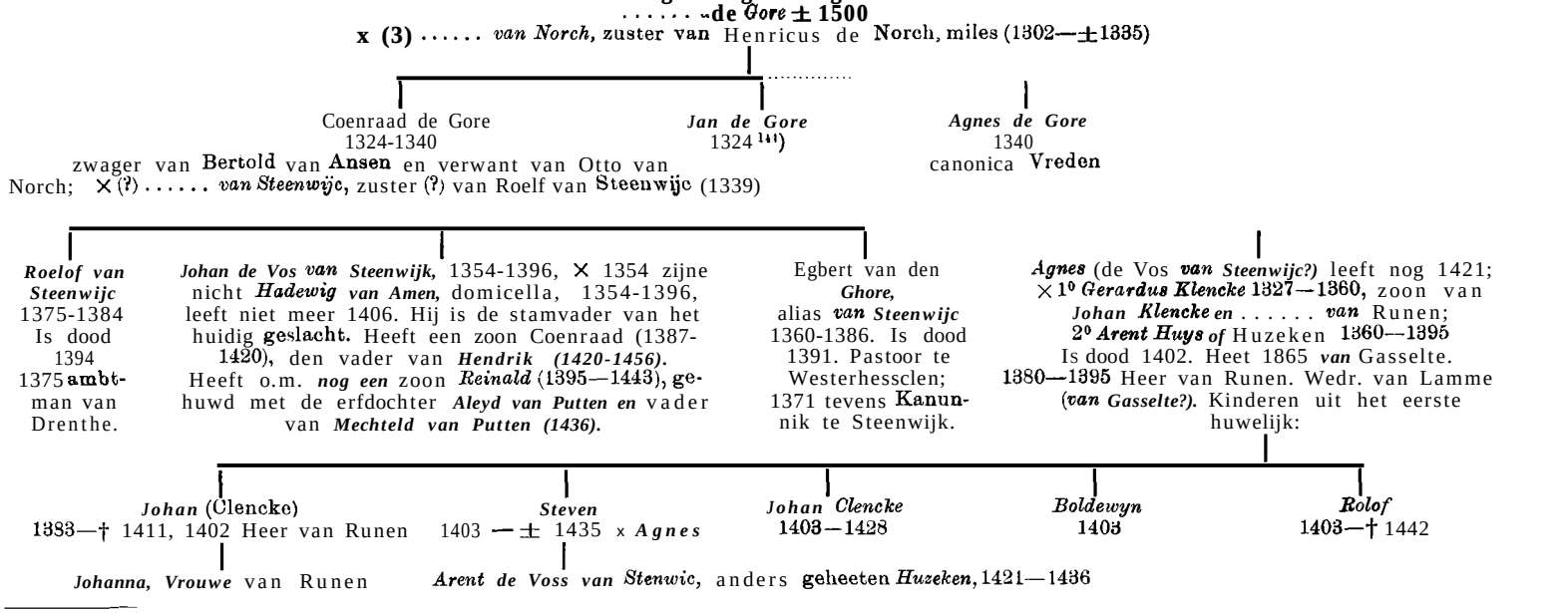

[141]) Zou hij wellicht dezelfde zijn als *Johan de Lutike van Ghor*, die op 9 Mei 1344(3) (Wubbe, Arch. Ter Hunnepe n° 124 en Tijdr. Reg. Ov. I pag. 61) o.a. mot Johan van T(h)ye en drie Twickel's burgman te Diepenheim was?

genslag getroffen zijn, toch zag het kans een zijner vrouwelijke leden in een stift als Vreden te doen opnemen en huwelijken met dochters uit de huizen Norch, Steenwyc en Ansen zullen tot den nieuwen opbloei stellig hebben bijgedragen. Op 11 Nov. 1375 [141]) is *Roelof van Steenwiich* ambtman des landes van Drenthe, alwaar thans een lid van het geslacht Commissaris der Koningin is. Deze Drentsche oriënteering kreeg hare bekrachtiging in eene naamswijziging, welke de afkomst uit eene andere streek, uit den Ghore, naar den achtergrond schoof.

Evenals de Steenwyc's van het begin der 13"" eeuw vertoonen ook hunne nazaten uit het geslacht de Gore het kenmerk der verbondenheid met de machtige Coevorden's, hetgeen zij blijkens § IV met de Hoenhorsten uit het kerspel Dalfsen gemeen hadden.

Op 7 Sept. 1376 en 9 Aug. 1384 [142]) behoorde namelijk Roelof van Steenwyc tot de „manne" van Reinalt IV van Coevorden; hij was dus zoowel leenman van Coevorden als van den landsheer, den bisschop van Utrecht. Zijn broeder Johan de Vos van Steenwijk noemde een zoon Reinalt — later gehuwd met Aleydt van Putten en daardoor vervolgens heer van Putten — waarschijnlijk naar Reinald III van Coevorden, met wien hij op 31 Oct. 1363 [143]) eene schenking van Johan heer van Ruinen aan het klooster te Dikninge bezegelde. Hoewel er nog andere banden met Coevorden bestonden, zij hiermede volstaan.

Tot beter begrip van ons betoog is onze zienswijze — zeer voorzichtig ! — neergelegd in een f ragment-genealogie van bovenstaande opstelling; aan den door den Heer Beelaerts zóó terecht gestelden eisch, dat de legkaart passen moet, is daarbij voldaan. Veel is er te voorschijn gebracht, meer dan aanvankelijk mogelijk scheen. Toch mag met eene tusschenruimte van ¾ eeuw bij het geslacht van Goor, van 1246 tot 1324, stellig niet gerept worden van een volledig geheel. Onze verhandeling had dan ook slechts de strekking tot het inluiden van een nader onderzoek, dat zich langs de aangegeven lijnen zou kunnen voortbewegen.

VII.

Thans nog als slot het vraagstuk H i ddi ngh-de Vos van Steenwijk.

De „Chronyck der Lantschap Drenth" van J. Picardt [145]) weet te vertellen, dat Coenraat de Vos van Steenwijk in 1315 de stichter is geweest van het „Adelycke Huys Ba t i nge" bij Dwingelo.

Het is als zoo vaak „Dichtung und Wahrheit". Mogelijk is Coenraad van den Ghore (1324-1340) de eerste uit dit geslacht geweest, die dit huis bewoond heeft, maar het bestond reeds eerder.

Een register der inkomsten van de proosdij van St Pieter te Utrecht uit goederen in Drenthe, dateerende van 1298—1304 [146]) maakt gewag van het Battingehus, dat 2½ mud rogge, evenveel mout en èèn scultmud rogge aan haren hof in Uffelte had op te brengen. Uit een later register van het Domkapittel te Utrecht van ± 1335 [147]) blijkt, dat de goederen Batinge (bonis dictis Battinc) deel uitmaakten van de bezittingen van dominus Henricus de Norch, die daarna niet meer verschijnt, evenmin als zijn drie zoons Arnoldus (Arend), Henricus en Rudolphus. Wij hielden Coenraad van den Ghore blijkens de vorige paragraaf voor een zusterszoon van dien dominus (ridder) Henricus, weshalve na het uitsterven van het geslacht Norch deszelfs bezittingen aan Coenraad's tak kwamen. Stelden wij dit reeds vast ten aanzien van Coenraad's vermeenden oudsten zoon Roelof van Steenwyc, afdoende blijkt zulks uit de lijst der leenmannen van het Sticht van 1381/3 [148]). Deze lijst toch licht ons *in*, dat Roelof o.m. den berch te Norch met den watermolen kreeg en zijn broeder Jan de Vos van Steenwyc nevens den hof te Dwingelo o.a. ook Batinghergoet en den watermolen verwierf.

141) 0. B. Gr.-Dr. n° 638.
142) Stukken, afkomstig van ambtenaren en particulieren, berustende in R. A. Assen, 1921, pag. 202, Reg. 3, en 0. B. Gr.-Dr. n° 735.
143) 0. B. Gr.-Dr. n° 525.
145) Blz. 208 van de uitgave van 1660.
146) 0. B. Gr.-Dr. n° 199, pag. 138, en Versl. Med. Ver. Uitgave der bronnen v/h oud-Vaderl. recht, 11, 1892, blz. 50.
147) 0. B. Gr.-Dr. n° 340, blz. 242 bovenaan.
148) Ibid. n° 699 (deel 11, pag. 58 en 59) en Muller, Registers en rekeningen v/h bisdom Utrecht, II, blz. 771 v.v.; vgl. mede noot 7 hiervoren.

Vermoedelijk voerden de adellijke huizen Norch en Batinge het Norch-wapen en heeft ook dit motief gewogen bij de overneming van dat wapen door de twee nieuwe bezitters. Omstreeks 1335 zit echter een andere persoon op het Norchsche goed Batinge en wel *Johannes Pipe,* die „de bonis dictis Battinc" jaarlijks 2 solidi (stuivers) en ½ cop aan het Domkapittel had af te dragen. Waarschijnlijk heeft op dezen grond ook Johan Pipe het wapen-Norch gebezigd, dat denkelijk door zijn nakomelingen behouden is. Hierdoor zou het verklaarbaar zijn, dat zij hetzelfde wapen als het geslacht de Vos van Steenwijk voeren en dat zij zelfs meenen, dat dit wapen reeds eerder in hu n n e familie zou zijn voorgekomen. Die nakomelingen zijn n.l. de leden van het geslacht *Hiddingh* (later ook van der Poel Hiddingh), maar zij stammen blijkbaar slechts in de v r o u w e l ij k e linie van de Pipe's af ; immers, op 1 Mei 1443 [149]) wordt Henrick de Vos anders geheten van Steenwick bij eene beleening als getuige o.a. bijgestaan door zijn „mannen" (leenmannen) *Herman Hiddinge* en *Johan Hiddinge,* anders geheten *Pype.* Niet zoo heel lang daarna, in 1460 en 1466 [150]), blijkt *Johan Hiddinghe,* schout te Rolde, met de vijf schuinbalken van Norch te zegelen. Een volkomen natuurlijke gang van zaken!

Ook de bij de Hiddingh's bestaande overlevering, dat zij zouden afstammen van een ridder te Steenwijk, komt hierdoor in een ander licht, aangezien hunne voorouders Pipe ook wel Pape en Papinc kunnen zijn genoemd en wij in 1262 een *Henricus* miles dictus *Papinc* cl e S t e e n w y c bij den verkoop van een hof ontmoeten [151]).

De Hiddingh's behoorden ongetwijfeld in Drenthe tot een zeer oud, gezeten en gezien geslacht. Dit leerrn ook de „Aanteekeningen betreffende de familie Hiddingh, verzameld door Mr. H. J. van der Poel Hiddingh" [152]). Evenzeer als Coenraad van den Ghore was *Bertold Hiddinc* onder de Drenthenaren, die op 24 Nov. 1325 [153]) zich borg stelden voor de naleving van een door den Utrechtschcn kerkvorst te Vollenhove gedane scheidsrechterlijke uitspraak in een geschil tusschen de twee toenmaals in Drenthe tegenover elkander staande partijen. Van de 24 borgen staat Coenraad op n° 6 en Hiddinc op n° 19. Zóó blijft de onderlinge verhouding. De Steenwyc's toch waren riddermatig, de Hiddingh's voorname eigenerfden, die op 6 Nov. 1433 en 29 Sept. 1436, alsook in 1527 van het geslacht de Vos van Steenwyc van Batinge de H i d d i n g e - ti en den hielden [154]).

[149]) Magnin, De Vos van Steenwijk, Oork. XX.

[150]) N. L.. LV (1937). k. 47-49.

[151]) 0. B. Gr.-Dr. n° 130. Deze miles is waarschijnlijk dezelfde als de Utrechtsche leenman Henricus Pape van 13 Aug. 1251 (0. B. Gr.-Dr. n° 117 en Brom, Reg. Utrecht n° 1203) en de Hcnricus Papinc (zonder Steenwijk) van 12 Juli 1258 (0. B. Gr.-Dr. n° 127), die toen nog geen ridder was. Zijne vrouw was in 1262 *Suaneka* en een *Alardus Stucke* is op 14 Febr. 1263 (2) (ibid. n° 132) met *Egbertus Pipe* bij denzelfden verkoop hetrokken. *Alard Paping* ontmoeten wij vervolgens op 7 Nov. 1310 (ibid. n° 233 en Berkelbach van der Sprenkel, Regesten Oork. betr. bissch. Utrecht, 1301—1340, n° 211) ; hij zal wel dezelfde zijn als *Alardus Papynge,* die met den ouderen *Andreas Papinge* als burger en koopman te Groningen op 6 Aug. 1309 en iets later belang blijkt te hebben bij den handel op Engeland (Berkelbach van der Sprenkel, a.v. n°s 145 en 148, zoomede Smit, Bronnen tot de geschiedenis v/d handel met Engeland enz., 1, Reg. n° 185). Op 24 Juli 1382 (Tijdr. Reg. Ov., Aanhangsel, p. 67) stelt *Egbert Pipe* bij het opeischen van eene schuld *Arnt van Steenwyc* tot procurator.

[152]) Weliswaar zijn deze aanteekeningen indertijd uitsluitend gedrukt voor de leden der familie, doch sedert verkreeg de bibliotheek van ons genootschap een exemplaar van den herdruk van 1903. Op blz. 12 daarvan ontbreken bij de aanhaling der akte van 1443 de belangrijke slotwoorden ,,anders geheten Pype", die blijkbaar door den schrijver der Aant. niet begrepen en daarom weggelaten zijn.

[153]) 0. B. Gr.-Dr. n° 293; vgl. mede noot 112 hiervoren.

[154]) Leenboek van Rudolf van Diepholt, bisschop van Utrecht (vgl. noot 160) ; Joosting. Huisarchief Batinge, Reg. 11, blz. 201/2, en Magnin, Besturen van Drenthe, 11, 1" gedeelte, pag. 119 (noot).

Niettemin komt in het Registrum feodalium van Frederik van Blankenheim., bisschop van Utrecht (1393—1423), in 1395 *Jan Hidding* voor onder de „Ridder ende knecht uyt den Lande van Drenthe, die vyant geworden syn" [155]). In tegenstelling met Johan de Vos van Steenwyck, diens drie zoons en beide neven, had in den beslissenden strijd tusschen den landsheer en Reynalt IV van Coevorden, waarbij de laatste volkomen de nederlaag leed, Jan Hiddinc aan de zijde van 's bisschops tegenstander gestaan.

Een tiental jaren later is Jan Hiddinc overleden. In Nov. 1406 [156]) had dezelfde bisschop bezwaar *Fossc Pipens* (Piping) en *Ghisel,* weduwe van *Johan Hidding* (de tweede later vertegenwoordigd door haren zoon *Herman Hidding* als gekozen momber) in het bezit van het bisschoppelijk leengoed te Mensing in het kerspel Roden (de latere havezathe Mensing of het huis te Roden) te handhaven [157]). Dit zou hij eerst kunnen doen, wanneer zij — naar de taal van dien tijd — dat Stichtsch leen konden verantwoorden, d.w.z. dat zij konden bewijzen reeds „in zoodanig leenverband te staan en zóó gegoed te zijn (echtich ende lodich)", dat zij dit goed, dat Ghisel „zich onderwindt", „met eene volle waar bezitten kunnen, alsmede dat zij schildboortige lieden" waren. Namens den Landsheer. d.i. de bisschop, draagt op 1 Oct. 1407 op den richtdag te Deventer in de Kamer van klaring *Henrik van Haersolt(e)* hun op een cn ander te bewijzen en vraagt *Herman van Haersolt(e)* daarop hoe en wanneer Ghisel Hicldingh dit bewijs dient te leveren, hetgeen *Egbert Hake van den Rutenberg* vervolgens aangeeft.

Deze zaak komt nader voor op 4 en 5 Febr. 1408(7) [158]). Ten einde te bewijzen, dat zij zoodanige lieden van geboorte waren als zij zich hadden „vermeten", kwam Herman Hidding met twee der zijnen, Otto Dryntsman, anders genoemd Peys Schott, en Johan Baving, doch Hetman van Haersolte betwijfelt in de „voorspraak" of deze twee zelven wel van den schilde geboren waren; de bisschop althans achtte hunne getuigenis noch voldoende noch geloofwaardig. Om die reden wordt beslist, dat op kondschap zou worden gegaan bij vijftien van 's bisschops mannen, te weten Johan Polman, Johan van Steenwyck, Reinald de Vos, Steven ter Borch, Otto Polman, Johan van Echten, Johan ter Wyck. Arend van Steenwyck, Aloff van Haern, Coenraad de Voss, Cyse Guesing, Herman Polman, Johan Sloet, Johan van Runen en Bertolt Klincke (Klencke).

Voor die kondschap werden dus niet minder dan vier leden van het geslacht van Steenwyc aangewezen.

Op 24 Juni 1408 werd daarop *Ghisel Hidding* met Mensing beleend [159]). Ook weten wij uit het leenboek van Rudolf van Diepholt. die van 1433 tot 1455 bisschop van Utrecht was [160]), dat *Harmen Hidding* in 1433 met Mensinge guet in den kerspel van Roden na cloode zijns vaders werd beleend, maar van riddermatigheid wordt niet gerept. Intusschen bleven de Hiddingh's, zij het ook op hun eigen plan, steeds evenals en vaak

[155]) 0. B. Gr.-Dr. n° 902.

[156]) Tijdrekenk. Register Overijssel, 11, blz. 147 en 159-160.

[157]) Fosse Pipens had dit goed, een borchleen van Vollenhove, geërfd van haren broeder Steven Zyghers (O. B. Gr.-Dr. n° 699. deel 11. pag. 60, noot b). *Alaerdus Hiddinc* had reeds ± 1335 een „domus" in Roden (ibid. n° 340, deel 1, pag. 242).

[158]) Tijdr. Reg. Ov. 11, blz. 161-162.

[159]) Leenboek van denzelfden bisschop van Utrecht.

[160]) Een afschrift van dit leenboek berust in het R. A. te Zwolle, alwaar de wd" Rijksarchivaris Mr A. Haga ons in de gelegenheid stelde dit te raadplegen,

tezamen met de Steenwyc's de Drenthsche belangen behartigen en verzorgen. Zoo vindt men de Hiddingh's tijdens de republiek der Vereenigde Nederlanden ook in de Staten van het landschap Drenthe, doch niet als lid van de ridderschap, maar als vertegenwoordiger (volmacht) van de eigenerfden. De stem van de gezamenlijke volmachten was in de Staten van zoodanig gewicht, dat besluiten ten Landsdage genomen werden met drie stemmen, waarvan de ridderschap èèn en de volmachten der eigenerfden twee stemmen uitbrachten. Het college van „Drost en Gedeputeerde Staten" werd om de andere zitting afwisselend door een' riddermatige en een eigenerfde voorgezeten ; op 25 Aug. 1625 was *Johan Hidding* president van dit uitvoerend college [161]).

De- reeds eene eeuw lang op genealogisch-heraldisch gebied gegolden hebbende antithese Hiddingh-de Vos van Steenwijk kan onzes inziens hiermede op eene voor beide geslachten genoegdoening en bevrediging schenkende wijze worden geliquideerd. Beiden verkregen hun wapen langs hun eigen rechtmatigen weg, de Steenwyc's echter reeds eene volle eeuw eerder. Coenraad van den Ghore zegelde namelijk met de schuinbalken op 7 Sept. 1324 [162]) in de eene helft van zijn wapen en de gebroeders Roelof van Steenwyc en Johan de Vos v. S. volledig op 11 Nov. 1375 [163]), terwijl Hiddingh dit in 1460 deed.

Eene genealogie van dit laatste geslacht zal in den eerstvolgenden jaargang van Ned. Patriciaat verschijnen.

---

[161]) Vgl Mr L. Oldenhuis Gratama, De stadhouders van Drenthe enz., pag. '16, en Joosting, Drenthsch Plakkaatboek, deel 1, blz. 328, alsook Mr J. Belonje en J. Westra van Holthe, Gen. en Her. Gedenkw. Kerken Drenthe, 1937, blz. 129.

[162]) 0. B. Gr.-Dr. nº 283; Magnin, Besturen van Drenthe, 11, A, p. 54; Muller, Regesten bissch. van Utrecht, nº 616, en Muller, Registers en. rek. bissch. Utrecht, 1, nº 47 (aldaar 1325? gedateerd). Zie ook nº 1 van onze plaat, overgenomen van nº 3 der plaat, behoorende bij het aangehaald artikel van Jhr. Dr. W. A. Beelaerts van Blokland.

[163]) 0. B. Gr.-Dr. nº 638.

Het nageslacht van Hr. Willem Heer van Striene en zijne tweede echtgenoote Ver Mat hilde,

door Jhr. Dr. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

De onderstaande gegevens werden bijna 25 jaar geleden bij het ordenen van mijn eerste archief, nl. dat van den Zwijndrechtschen waard verzameld. Thans bereikte mij een vraag, welke aanleiding was de betrokken aanteekeningen voor den dag te halen. Uit vrees, dat van publicatie anders nooit iets komt, geef ik ze thans, onvolledig als ze zijn. De tijd voor verdere uitwerking, hoe gemakkelijk deze in vele opzichten vermoedelijk ook is, ontbreekt mij ten eenen male, zoodat ik deze taak aan anderen moet overlaten.

A. *Eone Dordtsche tak der Heeren van Striene.*

Blijkens Brom's Bullarium Trajectinum no. 246 verkreeg M'illem 111 heer van Striene 11 Juni 1253 de pauslijke goedkeuring op zijn huwlijk met vrouw Mathilde. Aan die goedkeuring werd de voorwaarde verbonden, dat noch hij, noch zij aandeel had gehad aan den dood van de Vrouwe van Striene, Willem's eerste vrouw, waarmede deze dus blijkbaar niet op goeden voet was.

Ik acht het niet onmogelijk, dat Vrouwe Mathilde eene van Zevenbergen was en een nichtje van Heer Willem, maar wil thans op deze hypothese niet ingaan. Uit de pauslijke acte blijkt, dat zij reeds voor haar huwlijk een of meer kinderen van Willem had. Een hiervan nu is terug te vinden in Tielman ver Machtildensone, die in 1293 tresorier van Dordt was, en wiens nageslacht den naam van Striene voerde. Wat ik omtrent dit nageslacht weet wordt voldoende duidelijk uit de bijgevoegde tabel 1.

B. *Van Rosendaele en Van Barendrecht.*

De bovengegeven uiteenzetting was noodig ter onderscheiding van dezen Strienetak van het op tabel II weergegeven geslacht, dat stellig eveneens, zij het dan vermoedelijk in vrouwlijke lijn, van ver Mathilde afstamt, immers wij zien den naam van Tielman ver Mathildensone van Striene van tabel I, op tabel 11, welke het geslacht van Rosendale weergeeft, volgens de gewoonte dier dagen niet slechts wat den voornaam, maar

I.

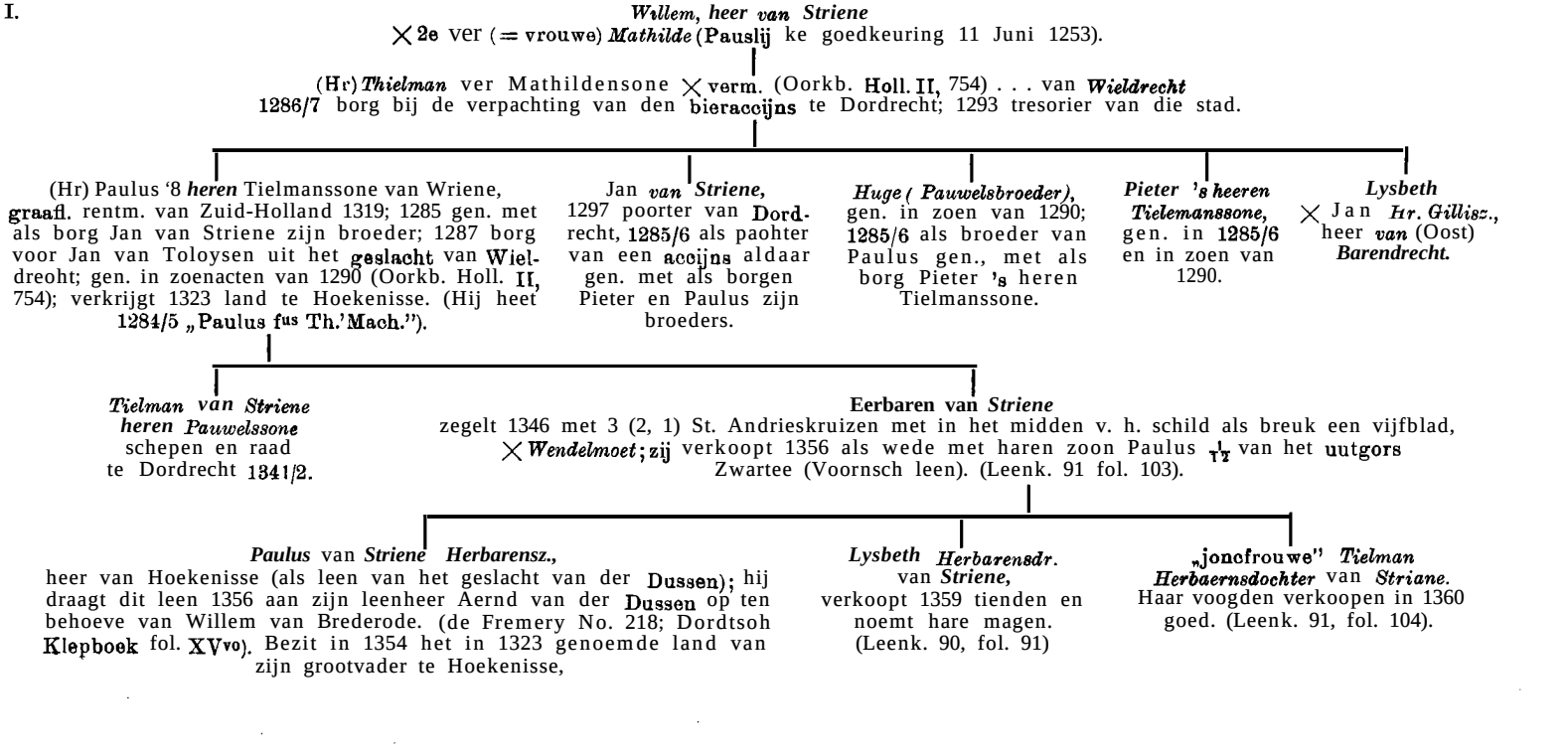

II.

Jan heren Gillissone,
verm. uit het geslacht Oem, 1321 door koop *heer van* (Oost) *Barendrecht*, rentm^r van Zuid-Holland 1320-'36, draagt 1310 zijn huis Rozendael te Dordrecht, waarnaar een groot deel van zijn nageslacht aioh heeft genoemd, op aan den heer van Potten en Strijen, van wien hij het weder in erfleen ontvangt,
× 2° voor of in 1310 *Lysbeth*, vorm. dr. v. *Thielman ver Mathildensone van Strien* (Reg. E. L. fol. 49, a° 1325).
Zij komt nog in 1342 als wed^e voor.

Uit *een eerder huwl.* (met Soetge v. d. Dussen?; vergelijk Obreen, Gesl. Wassenaer p. 55)
Gillis, heer van (Oost) *Barendrecht*
vermeld 1319, 1329
(= Gillïs Oem, heren Janssone schepen van Dordt a° 13401)

Machteld van Barendrecht, vrouwe van Heerjansdam, 1363, dat zij in erfel. achterleen geeft aan haren neef Jan van Rosandale.
(Leenk. Reg. V Aelbreoht fol. 59vo en v. Mieris II. 234)
× *Dirc heer van Wassenaer burggraaf van* Leiden.

Jan
die blijkens bovengen. oork. v. 1325 als oudste zoon uit het 2^e huwl. een visscherij beneden Lekkerkerk v. *zijn* vader zal erven

Hr. Jan van Rosendale Janssone, ridder; 1346 bel. met 125 manningen land in de Linde, 1368 door zijn nicht vrouwe Machteld beleend met *Heerjansdam*; *1383* nog vermeld.

Hr. *Jan wan Rosendale heren Janssone*, 1392 door den graaf bevestigd in het bezit van het ambaoht Hr. Jansdam. (Leenk. Reg. V Aelbrecht fol. 59vo).

Mr. Tielman heren Janssone, deken van St. Pieter en koorbisschop te Utrecht; kanunnik ten Dom, zegelbewaarder v. d. graaf v. Holland, een zeer gefortuneerd man. Hij wordt ook gen. *Mr. Tielman van Striene* en erfde dus met den voornaam ook den achternaam *van* zijn grootvader van moederszijde. Koopt 1340 van den graaf het ambacht *Hr. Jansdam*; wordt oom gen. van Jan van Rosendale Janssone. Hij sterft in of kort voor 1368

Godschalck (Oem) van Rosendale, ook wel Godschalck Oem genoemd, heer *van* Schobbe en Everocker, stichter van Godsohalcxoord; × verm. *Beatrix Aerntsdr. van Giessen.*
(Lijftocht 1402!)

Hr. *Aernt van Rosendale*, ridder, heer van Sohobbe en Everocker, bel. 1423, krijgt 1434 octrooi om te bedijken × *Aleijde* van *Abcoude* b^d d^r v. Hr. Jacob van Gaesbeke. (Huwl. voorw. 6 Oot. 1432 (Leenk. 78 fol. 17).

Jan van Rosendale 's dekens sone.

Mr. Tielman van Rosendale, priester, erft v. z. vader 9 morgen leenland, die hij 1399 aan (zijn oom) Godschalok van Rosendale overdraagt. (Leenk. 78 fol. 280vo).

Tielman van Rosendale. Kinderloos (Leenk. 78 fol. 218).

Gillis van Rosendale 's dekensz. gen. 1386.

ook wat den achternaam betreft, gereproduceerd in dien van Mr. Tielman heren Janssone. die nl., hoewel behoorende tot het geslacht van Rosendale, voorkomt als Mr. Tielman van Striene. Aan de identiteit dezer beide personen behoeft, gezien de vermelding van het zelfde kerkelijk ambt, niet te worden getwijfeld. (Zie trouwens ook Leenk. 8, fol. 8 en den gelijktijdigen index). Mr. Tielman's plaats in de onderhavige genealogie wordt geheel zeker gesteld door zijne vermelding als Mr. Tielman Jans heren Gilliszoenszoen.

Dat de stamvader van het geslacht, waarvan een tak zich naar de heerlijkheid Oost-Barendrecht van Barendrecht noemde en de andere tak naar het huis Rosenclale te Dordrecht van Rosendale. inderdaad, zooals de genealogen steeds hebben beweerd [1]), een Oem was, zou kunnen worden vermoed op grond van het feit, dat het naar zijn stichter Godschalck van Rosendale genoemde Godschalksoord in 1451 voorkomt als Godschalcx Oomsoord (Alg. Rijksarch., Aanw. 1909, fol. 27 en 29). Gezien de wisselvalligheid der middeleeuwsche geslachtsnamen en de mogelijkheid, dat Godschalk derhalve zijn naam aan de vrouwlijke lijn ontleende, kunnen slechts de zegels zekerheid verschaffen. Daar noch de klapper op de zegels ten Alg. Rijks-Archieve, noch het bekende werk van de Raadt een middeleeuwsch zegel Rosendale of Barendrecht met het Oem-wapen geeft, houd ik mij voor mededeelingen dienaangaande ten zeerste aanbevolen, temeer waar genoemde klapper wel een zegel van Hr. Jan van Rosendale (Breda, a° 1364) geeft, dat drie St. Andrieskruisjes met in het midden een ring vertoont en een zegel van Jan van Rosendale, ridder (a° 1383, charter Putten), bestaande uit een rad met 6 spaken. De vader van Jan heren Gillisz. zou misschien kunnen zijn Ghilise ver Hadewigensone, die op het jaar 1293 door Baalen wordt vermeld.

1) Laatstelijk Obreen in zijn „Geschiedenis van het geslacht van Wassenaer".

Stamreeksen van Brienen,

door Mr. A. HAGA.

In jaargang 1908 en volgende van dit Maandblad publiceerde mr. P. C. Bloys van Treslong Prins genealogieën van verschillende geslachten *van* ***Brienen*** als rectificatie op de handschriftelijke genealogie *van Brienen*, die al deze geslachten liet afstammen van de comtes ***de Bricnne,*** wier stamreeks reeds zou aanvangen vóór het jaar 1000. Achtereenvolgens behandelde hij 1" het regeeringsgeslacht *van Brienen* te Arnhem, aanvangende met ***Arend*** *van Brienen*, geboren 5 Maart 1523 (Ned. Leeuw 1908, 203) [1]); 2° het geslacht *van* ***Byienen van de Groote Lindt*** *(N.* L. 1908, *234); 3"* de geslachten *van Brienen* ***van*** *Ramerus* en ***van Byienen*** *van Guesselt (N.* L. *1909, 5);* 4° généalogie des sieurs et comtes ***de*** *Brienne (N.* L. 1909, 130); 5" het riddermatige Veluwsche geslacht ***van*** *Brienen (N.* L. 1909, 167 en 195) [2]).

In den jaargang 1910, kol. 115-118 werd door Jhr. Wittert van Hoogland er reeds op gewezen, dat in deze verbeterde genealogieën nog vele fouten voorkwamen, en ter aanvulling en rectificatie daarvan gaf hij den korten inhoud van twee akten van 26 Dec. 1527 en van 13 Maart 1612, aan de hand waarvan hij een nieuwe opstelling gaf, die blijkbaar grondslag is geweest voor de stamreeks van de geslachten van ***Byienen van*** *Ramerus* ***en*** *van Brienen van* ***Guesselt*** in Ned. Adelsboek 1912.

Het is te betreuren, dat t.a.p. in den jaargang 1910 niet tegelijkertijd is vermeld, wáár zich deze akten van 1527 en 1612 bevinden en of het origineele akten of afschriften daarvan zijn. De betrouwbaarheid dezer akten schijnt mij toe, aan ernstigen twijfel onderhevig te zijn. Immers, de daarin genoemde personen komen eerst in veel lateren tijd in authentieke akten voor. Het is voorts merkwaardig, dat de heer Wittert van Hoogland in zijn in 1913 uitgegeven werkje de Nederland-

1) Zie de familie-aanteekeningen van dit geslacht in Ned. Heraut VIII, blz. 114, met een aanvulling in de Navorscher 1912, blz. 532.

2) In de genealogie van dit geslacht schuilen vooral in de oudere generaties een groot aantal fouten. Voor de oudere generaties van den tak ***van Brienen tot*** *Bijssel (N.* L. 1909, -196 sub C) moge worden verwezen naar den „Inventaris der huisarchieven op Oolde".

sche Adel, deel I, de door hem in de Ned. Leeuw 1910 gegeven afstamming blijkbaar weer heeft losgelaten en zelfs de beide takken (?) van *Brienen van Ramerus* en *van Brienen van Guesselt* als afzonderlijke families beschouwt. Niet aldus echter de redactie van Ned. Adelsboek, die in den jaargang 1912 de drie oudste generaties aldus opgeeft:

1. *Hendrik van Brienen,* geb. omtrent 1430, schepen van Harderwijk (etc.), eigenaar van 't Colengoed bij Putten, trouwt Margaretha Wolf van Westerode, d. v. *Wolter* en *Hille Voorn.*

11. *Hendrik van Brienen,* schepen van Harderwijk, verkoopt 't Colengoed (1494), eigenaar van Hulsbergen bij Ermelo (1506), trouwt *Maria van Hesterwijck* genaamd van Harderwijk, cl. v. *Jacob* en *Alberta van Mermuyden.*

Uit dit huwelijk o.a. :

1. *Wolter van Brienen,* trouwt Gerarda *van Wijnbergen,* waaruit de tak van *Brienen van de Lathmer,* uitgestorven in 1721.
2. *Jacob, volgt* III.

111. Jacob *van Brienen,* gegoed bij Wageningen en Ede, † vóór 26 Dec. 1627, trouwt *Elisabeth van Capelle.*

Deze stamreeks is volkomen identiek met de drie generaties, die op den kwartierstaat [3]) van *Hendrik van Brienen tot de Lathmer,* gehuwd met *Petronella de Wael tot Moersbergen,* voorkomen, alleen met dit verschil, dat de in Nederl. Adelsboek opgegeven jaartallen niet met de werkelijkheid overeenkomen. Enkele kantteekeningen bij deze stamreeks mogen zulks verduidelijken.

1" De schoonvader van *Hendrik* van *Brienen* (1), *Wolter Wolfs* [4]) werd eerst in 1496 met een tiende ter Elburch beleend en overleed omstreeks 1513 [5]). Niet aannemelijk is derhalve, dat *Hendrik van Brienen* bij het overlijden van zijn schoonvader reeds 83 jaar oud was.

2" *Wolter van Brienen* (11, 1) gehuwd met *Gerarda van Wijnbergen,* was volgens d'Ablaing [6]) niet een zoon maar een broeder van den onder 11 vermelden *Hendrik van Brienen. Wolter* komt met zijn bovengenoemde vrouw voor in een leenakte van 28 Januari 1553, toen deze na doode van haar vader *Johan van Wijnbergen* met de Swaluenborch werd beleend'). Zij wordt als weduwe in een akte van 16 Sept. 1559 [8]) vermeld en overleed eerst in 1581 [7]).

3) d'Ablaing van Giessenburg. De Ridderschap van Veluwe, blz. 210.
4) N iet *Wolf van Westerode,* daar zijn zoon *Johan Wolfs* het goed Westerode eerst in 1495 van zijn oom Johan Voerne kreeg (Ned. Leeuw 1927, kol. 43).
5) Ned. Ieeuw 1927, kol. 43 juncto Stichtsche, Gaasbeeksche en Overijsselsche leenen, gelegen in Gelderland, blz. 95.
6) De Ridderschap van Veluwe, blz. 99 juncto blz. 152.
7) Register op de leenakten-boeken van het kwartier Arnhem, blz. 184.

Opgemerkt zij voorts, dat deze *Wolter van Brienen,* noch zijn nazaten, ooit heer van de Lathmer zijn geweest; wel was zijn zoon *Hendrik* door huwelijk met *Beatrix van Lynden* heer van den Musschenberg. Deze tak, niet die van de Lathmer, stierf in 1721 uit (zie Ned. Leeuw 1909, kol. 171). Een *Wolter van Brienen tot de Lathmer,* gelijk hij in de aangehaalde akte van 1527 voorkomt, heeft — voor zoover mij bleek — nimmer bestaan ; de Lathmer kwam eerst in 1574 in het bezit der van *Brienens,* n.l. in dat van *Jacob van Brienen* [9]). Ook hierdoor komt de akte van 1527 in een vreemd licht te staan, terwijl het opmerkelijk is, dat ook d'Ablaing niet vermeldt, dat *Jacob van* Brienen een zoon *Jasper* had, zooals de akte van 1527 ons wil doen gelooven.

3" De vrouw van *Jacob van Brienen* (111) was *Elisabeth* van d e r Capellen, d. v. *Johan van der Capellen* tot de Woeninge en *Elisabeth van Wees,* zooals reeds uit de oude in 1762 gedrukte genealogie *van* der Capellen kan blijken. *Jacob van Brienen* en zijn vrouw waren niet in 1527 overleden, maar vermoedelijk nog niet eens geboren, daar zij volgens d'Ablaing eerst in 1571 huwden. Een authentiek gegeven omtrent hen vindt men voorts in den inventaris van het oud-archief van Harderwijk [10]), waar het echtpaar in 1583 wordt vermeld. Men vergelijke hierbij voorts den kwartierstaat van hun dochter *Wendela* van *Brienen* [11]).

Wanneer wij de door d'Ablaing gegeven filiatie tot grondslag nemen, krijgen wij dus het volgende overzicht.

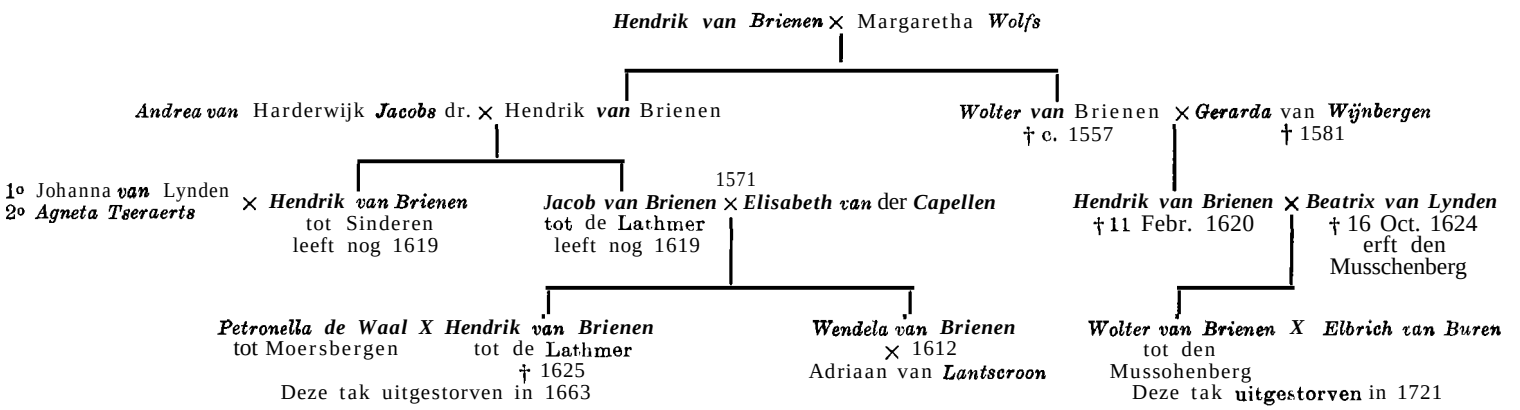

De hier gegeven afstamming, in het bijzonder die van *Wolter van Brienen,* gehuwd met *Gerarda van Wijnbergen,* met de daarbij gevoegde jaartallen, heft alle bezwaren op, die in dit Maandblad 1910, kol. 116 ten aanzien van dezen tak zijn ingebracht. Zij vindt bovendien volkomen bevestiging in de grafzerk van *Hendrik van Brienen* tot den Musschenberg in de Groote Kerk te Arnhem, waarvan een beschrijving en afbeelding voorkomen in het Algem. Ned. Familieblad VII (1890), blz. 142, waardoor de bezwaren, die in de Ned. Heraut VIII, 159 tegen de juistheid der op die zerk voorkomende kwartieren werden ingebracht, mede zijn vervallen. De conclusie uit het bovenstaande is, dat in elk geval de eerste vier generaties der stamreeks in Ned. Adelsboek, als zijnde onjuist, dienen te vervallen.

Ook de in dit Maandblad 1910, kol. 117 aangehaalde akte van 13 Maart 1612 komt ons voor, niet erg betrouwbaar te zijn.

8) Dr. A. J. van de Ven. De oude archieven van Elburg, etc., regest n" 1137. D'Ablaing van Giessenburg, de Ridderschap van Veluwe, geeft als sterfjaar van haar echtgenoot „omstreeks 1557".
9) Zie Geldersche Volksalmanak 1891, blz. 4.
10) P. Berends, Het oud-archief der gemeente Harderwijk, regest n° 1393.
11) Ned. Heraut, VIII, 158 juncto Ned. Leeuw 1913, kol. 100.

De in die akte genoemde **Jan** *van Brienen* (Ned. Adelsboek 1912, generatie VI) en zijn zuster Anneke *van* Brienen, gehuwd met *Lodewich de Edel* of *Dedel,* worden kinderen genoemd van wijlen *Gysbert van Brienen* (generatie V) en *Anneke* van *Hackfort* tho den Suetendael. De heer Prins geeft in dit Maandblad 1909, kol. 6 dezelfde afstamming, doch voorzien van een vraagteeken en vermeldt *Lodewijk Dedel* als predikant te Ommeren, overleden in 1637. Een predikant van dien naam heeft inderdaad te Ommeren gestaan en is daar in genoemd jaar overleden [12]). Volgens de synodale akten [13]) is in 1618 in de classis Tiel een *Ludovicus ab Edel* aangekomen. Hij zal waarschijnlijk identiek zijn met *Ludovicus ab Edel,* Coloniensis, die 12 Juli 1613, oud 16 jaar, als student in de philosophie te Leiden werd ingeschreven. Hij is dan omstreeks 1597 geboren en kan niet in 1612 reeds gehuwd zijn geweest met *Anna van Brienen,* wier broeder *Jan* omstreeks 1550 reeds geboren was. Ook deze akte van 1612 moeten wij dus voorloopig als bewijsmateriaal verwerpen, waardoor ook de latere generaties geheel op losse schroeven komen te staan.

Het zal m.i. zaak zijn, de geheele stamreeks vanaf *Cornelis* van *Brienen* [14]) (generatie VII) of diens zoon *Gysbert* (generatie VIII) opnieuw op te bouwen op deugdelijker grondslagen, gebaseerd op aan de archieven ontleende gegevens. In de Wageningsche archieven zal zeker meer over dit geslacht te vinden zijn. Reeds in 1497 komt een *Johan van Brienen* als schepen van Wageningen voor [15]). Bewijzen van de afstamming van generatie VII en VIIbis uit VI heb ik nergens gepubliceerd gevonden en het zou mij niet verwonderen, als de heer Wittert van Hoogland inderdaad gelijk had met zijn veronderstelling, dat de geslachten van *Brienen van Ramerus* en *van Brienen van Guesselt* [16]) niet, of althans niet zoo nauw, aan elkaar verwant zijn, als Ned. Adelsboek 1912 ons wil doen gelooven. Misschien wil een der Geldersche leden van ons Genootschap zich eens aan de verbetering dezer stamreeksen wijden.

Genealogie van het Rotterdamsch geslacht de Lint [1]),

door W. A. VAN RIJN.

1. *Arent* of *Adriaen* [2]) *Jansz. de Lint* [3]), geb. omstreeks 1500, chirurgijn, woonde in de Coppoenstraat te Brielle, liet zich met zijn vrouw herdoopen en week naar Engeland uit, overl. Londen Dec. 1538, tr. omstreeks 1535 *Anneke Esaiasdr.* (meestal *Anneke Jans* genaamd), geb. den Brie1 omstreeks 1509, zij keerde alleen naar Holland terug, werd gevangen genomen en „ter saecke van ketterye ende wederdooperye verdroncken in een sack" in de Rotte 23 Jan. 1539. Zij werd begraven op het Bombazijnen Kerkhof aan het Roode Zand [4]).

Uit dit huwelijk:

1. Esayas, volgt 11.

11. *Esayas de Lint,* geb. omstreeks 1538, aanvankelijk „glaesmaecker", later brouwer in „de Lindeboom", reisde naar Schotland om brouwovens te bezien, ontvanger van de gemeenelandsmiddelen van Holland, secretaris van Rotterdam 1572, vroedschap 1574-1602, schepen 1578, burgemeester 1580, 81, 89, 90, gedeputeerde ter dagvaart van de Staten van Holland 1590, tresorier 1596, boonheer 1602, woonde o.m. in het huis, waarin Erasmus was geboren, verliet in 1602 Rotterdam wegens financieele moeilijkheden, tr. 10. N. *Pietersdr.,* tr. *20.* (ondertr. Rotterdam 28 Sept. 1585) *Ariaentge Jansdr.,* geb. Schiedam omstreeks 1544, zij att. 5 Sept. 1588 voor nots. Jacob Symonsz., oud 44 jaar, wed. van *Pieter Jansz.*

Uit het eerste huwelijk:

1. *Arent,* volgt 111.
2. *Anneke de Lint,* geb. Rotterdam, tr. 10. Rotterdam 20 Juni 1599 *Maerten Anthonisz. Buyser,* geb. Rotterdam, woont bij overlijden op de Blaak, overl. Rotterdam (aangeg. 28 Sept.4 Oct. 1603), tr. Rotterdam 17 Oct. 1604 *Jan Jansz. (de)Graeff,* geb. Munster, stadssteenhouwer, overl. vóór 21 Jan. 1615.
3. *Ewout,* volgt IIIbis.
4. *Cornelis de Lint,* in Dec. *1607* uitgevaren naar N.O.I., doopgetuige te Rotterdam 18 Apr. 1618.
5. *Michiel,* volgt IIIter.
6. *Pieter de Lint,* diende als bevelhebber met den titel van kapitein op het Rotterdamsche jacht „de Eendracht" en nadat dit schip op den Atlantischen Oceaan ten onder ging, als vice-admiraal [5]) op het vice-admiraalschip „Frederick Hendrick", deel uitmakende van de vloot der Magellaensche Compagnie onder Olivier van Noort [6]).

III. *Arent de Lint,* geb. omstreeks 1565, financieel geëxecuteerd in 1598, tr. Rotterdam 3 Sept. 1589 *Appollonia Pietersdr.*

Uit dit huwelijk:

1. *Margaretha de Lint, ze* is wed. *5* Sept. 1645, tr. Utrecht 12 Mei 1621 *Jan de Bruyn aan Berendrecht,* zn. van *Gerrit Jansz.* en *Maria van Diemen.*

IIIbis. *Ewout de Lint,* geb. Rotterdam, vestigt zich te Breda, tr. 's Gravenhage (ondertr. Rotterdam 9 Sept. 1590) *Maritgen Jeronimusdr. van Brugge.*

Uit dit huwelijk:

1. *Esayas de Lint,* geb. Rotterdam, tr. Rotterdam 26 Juni 1622 *Maycken Damen,* geb. Rotterdam.
2. *Pieter,* volgt IV.

IV. *Pieter de Lint,* schoenmaker te Rotterdam, vestigt zich omstr. 1658 te Breda, koopman aldaar, tr. Rotterdam 15 Mei 1646 (huwelijksvoorwaarden 12 Mei 1646 voor nots. Vitus Mustelius) *Elisabeth* van *Vosselen Jacobsdr.,* geb. Zweden.

Uit dit huwelijk:

1. *Eeuwout de Lint,* ged. Rotterdam 17 Mrt. 1647, overl. Vianen 1716.

---

12) v. Alphen, Nieuw Kerkelijk Handboek 1903, bijlage U.

13) Reitsma en van Veen, Acta der provinciale en particuliere synoden IV, 335.

14) Familie-aanteekeningen van Gerard *van Brienen,* zoon (?) van dezen *Cornelis van Brienen,* in de Wapenheraut 1910, blz. 519.

15) P. N. v. Doorninck. Inventaris van het oud-archief van Nederhemert, Supplement n° 242".

16) Authentieke en andere gegevens over dit geslacht in het Rijksarchief in Limburg. Verslagen Rijks oude archieven XVI (1893), 495.

1) Voor deze genealogie is door mij een dankbaar gebruik gemaakt van belangrijke gegevens, afkomstig van ons medelid Mr. G. J. de Lint.

2) Zie K. Vos in Rotterd. Jaarb. 1918, pag. 18 en Dr. J. W. IJzerman: „De reis om de wereld" door Olivier van Noort, uitg. Linschotenver., dl. 11, pag. 60. Uitg. anno 1926.

3) Zie over hem en zijn echtgenoote: Martelaarsspiegel der Doopsgesinde door Tieleman van Bracht, boek 11. fol. 48-50, 143-145: P. van der Schelling: Register van Alderhande Zaken rakende de stad Rotterdam, fol. 22 vso-25; Rotterdamsch Jaarboekje 1918, fol, 14-28: Anneken Jans. door K. Vos; N. van der Staal: Historische Roman over Anneke Jans, 1914.

4) Van haar hand zijn de navolgende geschriften bewaard gebleven: 1° haar testament aan haar zoontje; 2° het zoogen. bazuinenlied (afgedr. in Rott. Jaarboekje 1918 (zie noot 3); 3° een brief aan David Joris.

5) Zie Dr. IJzerman, l.c., deel 1, pag. 240.

6) Zie Mr. R. Bijlsma: Rotterdams Welvaren 1550-1650, pag. 65, 68; Dr. IJzerman (zie noot 2); Bijdr. voor Vaderl. Gesch. en Oudheidk., ser. VII, part. 1/2, anno 1937; J. C. Mollema ; De reis om de wereld van Olivier van Noort 1598-1601. Uitg. anno 1937.

2. Johannes de *Lint*, ged. Rotterdam 22 Febr. 1649.
3. *Jacob de Lint*, ged. Rotterdam 2 Mrt. 1655.
4. *David de Lint*, ged. Rotterdam 18 Juli 1657, woont 1717 te Vianen.
5. *Hada de Lint*, ged. Breda 25 Juli 1659, tr. Nieuwvliet 13 Apr. 1682 *Anthony van Besten*, ged. Sluis 12 Aug. 1654, zn. van *Gerrit* en *Margriete Noppe*.
6. *Pieter de Lint*, ged. Breda 11 Mrt. 1661.
7. *Geertruy de Lint*, ged. Breda 13 Nov. 1662, woonde 1710 te Vianen.
8. *Jacob*, volgt V.
9. *Jeronymus de Lint*, ged. Breda 28 Sept. 1665.
10. *Wolfert de Lint*, ged. Breda 6 Juli 1668.

V *Jacob de Lint*, ged. Breda 11 Febr. 1664, „casteleyn van de vier cleene Kamers", concierge van de O.I.C. in de Salamander te Amsterdam, overl. 23 Juni 1719, tr. 1o. (ondertr. 's Gravenhage 12 Sept. 1694) *Elisabeth van Gorcum*, wed. van *Hermanus Swartwout*, tr. *20*. (ondertr. Amsterdam 14 Mei 1706) *Johanna Jacoba Goris*, geb. Zaltbommel 21 Juli 1667, overl. 21 Aug. 1708, dr. van *Leendert*, burgemeester van Zaltbommel, en *Johanna Doyweert*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Elisabeth de Lint*, geb. Amsterdam omtstreeks 1696, ondertr. Amsterdam 30 Juli 1716 *Dirk Lugthart*, geb. Rotterdam omstreeks 1686.

IIIter. *Michiel de Lint*, neb. Rotterdam omstreeks 1580, „borduyrwercker", vroedschap 1634, boonheer 1635, 39, 40, 44, weesmeester 1635, 1639, 1643, commissaris van de leenbank 1637, 38, 40, 41, 44, test. 28 Sept. 1644 voor den nots. Arent van der Graeff, overl. Rotterdam 2 Jan. 1645. tr. 1o. Rotterdam 20 Apr. 1608 *Geertgen Uythouck*, geb. Dordrecht, dr. van *Hendrick Pietersz.*, fijnschilder, en *Neeltje Adriaensdr.*, tr. *20*. Rotterdam 28 Aug. 1629 *Maria* van der Goes, geb. Amsterdam, overl. Rotterdam (aangeg. 19-26 Aug. 1663), wed. van Ds. *Samuel Platevoet*.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Jannetgen de Lint*, geb. Rotterdam, woonde in het Hang bij de Vischmarkt, overl. Rotterdam (aangeg. 18-25 Sept. 1667), tr. Rotterdam 30 Aug. 1639 *Jochem Gijsbrechtsz. van de7* Haven, „seylmaecker".
2. Esaias, volgt IV.
3. *Cornelia de Lint*, ged. Rotterdam 6 Febr. 1622, woonde bij overlijden op de Kipstraat op den Westhoek van de Pannekoekstraat, test. met haar eersten man 5 Aug. 1645 voor nots. P. C. van der Licht, alleen 18 Aug. 1652 voor nots. Jacob Duyfhuysen en 20 Aug. 1652 voor nots. Arent van der Graeff, overl. Rotterdam (aangeg. 18-25 Aug. 1652), tr. 10. Rotterdam 7 Apr. 1643 *Cornelis Bartholomeusz. van Doornick* (ook van *Doorn* genaamd), geb. Oud Beyerland, overl. Rotterdam (aangeg. 5-12 Juni 1650), tr. 20. Rotterdam 11 Juli 1652 (huwel.voorw. 18 Juni 1652 voor nots. Arent van der Graeff) *Aelbert Louwardi Suyrvelt*, geb. Groningerland (Bedum ?), kruidenier en koekebakker, test. 4 Apr. 1671 en 26 Aug. 1673 voor nots. Gerardus Manrijcque, begr. Rotterdam 2 Jan. 1674. Hij hertr. Johanna *van Swieten*.

IV. Esaias de *Lint*, ged. Rotterdam 18 Apr. 1618, tegelbakker te Delfshaven [7]), suppoost in de Bank van Leening te Rotterdam, test. met zijn vrouw 21 Oct. 1645 voor nots. Johan van Weel, overl. Rotterdam (aangeg. 19-25 Dec. 1694), tr. Rotterdam 9 Oct. 1640 *Dingenom Sonncvelt*, geb. Rotterdam, overl. Rotterdam (aangeg. 7-13 Oct. 1685), dr. van *Cmnelis Willemsz.*, plateelbakker [8]), en *Annetgen Pietersdr. Dullaert* [9]).

Uit dit huwelijk:

1. *Geertje de Lint*, ged. Delfshaven 25 Sept. 1641.
2. *Cornelia de Lint*, ged. Rotterdam 3 Mei 1643, overl. Rotterdam (aangeg. 24-30 Oct. 1723), tr. Overschie 3 Nov. 1675 *Joost Jansz.* van *Vorden*, geb. Zutphen, bidder, overl. Rotterdam (aangeg. 5-11 Mei 1709).
3. *Michiel*, volgt V.
4. Cornelis, volgt Vbis.
5. *Pieter*, volgt Vter.
6. *Gerrit de Lint*, ged. Rotterdam 26 Mei 1652.
7. *Willem de Lint*, ged. Rotterdam 27 Nov. 1653.
8. *Heinderick de Lint*, ged. Rotterdam 19 Aug. 1655.
9. *Annetje de Lint*, ged. Rotterdam 20 Sept. 1657.

V. *Michiel de Lint*, ged. Rotterdam 29 Oct. 1645, woonde St. Jacobstr., pandzoeker in de Bank van Leening, test. 26 Jan. 1677 voor nots. Pieter van Someren, overl. Rotterdam (aangeg. 29 Oct.-4 Nov. 1702), tr. Delfshaven 12 Aug. 1676 *Petronella Schaeck*, ged. Rotterdam 12 Mei 1652, overl. Rotterdam (aangeg. 25-31 Aug. 1686), dr. van *Jacob* en *Apolonia Mattens*, tr. 20. Rotterdam 14 Aug. 1693 *Cornelia* van *Woningen*, ged. Rotterdam 30 Oct. 1659, dr. van *Aert* en *Pieternella Uythouck*.

Uit het eerste huwelijk :

1. *Esaejas de Lint*, ged. Rotterdam 2 Mei 1677, overl. Rotterdam (aangeg. 16-22 Mei 1677).
2. *Esaias*, volgt VI.
3. *Aplonia de Lint*, ged. Rotterdam 18 Aug. 1682, overl. Rotterdam (aangeg. 28 Mrt.-3 Apr. 1683).
4. *Apollonia de Lint*, ged. Rotterdam 6 Juli 1684, overl. Rotterdam (aangeg. 9-15 Juli 1684).
5. *Apolonia de Lint*, ged. Rotterdam 18 Aug. 1686, overl. Rotterdam (aangeg. 18-24 Mei 1687).

VI. *Esaias* (ged. als *Elias) de Lint*, ged. Rotterdam 29 Nov. 1678, overl. vóór 1753, tr. Rotterdam 11 Mei 1701 *Catharina Tamboers*, geb. Rotterdam, overl. Rotterdam (aangeg. 4-10 Febr. 1753), dr. van *isaac* en *Pieternelletje de Bruyn*.

Uit dit huwelijk :

1. *Pieternelletje de Lint*, ged. Rotterdam 22 Jan. 1702, overl. Rotterdam (aangeg. 4-10 Juni 1702).
2. *Isaac de Lint*, ged. Rotterdam 3 Dec. 1702, overl. Rotterdam (aangeg. 1-7 Nov. 1711).
3. Kind, overl. Rotterdam (aangeg. 26 Apr.-2 Mei 1705).
4. *Picternelletje de* Lint, ged. Rotterdam 14 Febr. 1706.
5. *Trijntje de Lint*, ged. Rotterdam 31 Juli 1708, begr. Rotterdam (aangeg. 24-30 Nov. 1709).
6. *Abraham de Lint*, ged. Rotterdam 16 Febr. 1712, overl. Rotterdam (aangeg. 17-23 Apr. 1712).
7. *Isaak de Lint*, ged. Rotterdam 16 Febr. 1712, overl. Rotterdam (aangeg. 25 Sept.-1 Oct. 1712).
8. *Catarijna de Lint*, ged. Rotterdam 22 Oct. 1713, begr. Rotterdam (aangeg. 27 Sept.-3 Oct. 1716).
9. *Trijntje de Lint*, ged. Rotterdam 18 Apr. 1715, begr. Rotterdam (aangeg. 30 Juni-6 Juli 1715).

Vbis. *Cornelis de Lint*, ged. Rotterdam 26 Apr. 1648, tr. Overschie 5 Mei 1675 *Pieternella Vinckenbergh*, geb. Willemstad, overl. Rotterdam (aangeg. 6-12 Apr. 1721).

7) Zie A. Hoynck van Papendrecht: De Rotterdamsche Plateel- en Tegelbakkers en hun product 1590-1851, fol. 73, 74, 212, 261-63, 274, 279, 356.

8) Ibid. fol. 9, 207, 208, 226, 240, 266, 269, 274, 275, 340, 345, 347.

9) Zie over dit geslacht N. L. 1925, kol. 370-376.

Uit dit huwelijk:

1. *Dina de Lint,* ged. Rotterdam 12 Jan. 1677, overl. Rotterdam (aangeg. 7-13 Aug. 1729).

Vter. *Pieter de Lint,* ged. Rotterdam 20 Mrt. 1650, comp. 4 Jan. 1690 voor nots. Jan van der Hoeven „staende op sijn vertrek omme voor constapelsmaet met den schepe genaemt den Eenhoorn van hier te vaeren na Oostindien", tr. Rotterdam 9 Mei 1677 *Maertje Couwinter,* geb. Rotterdam, dr. van *Hendrick Ariensz.* en *Baertje Willemsdr.,* en wed. van *Cornelis Jacobsz. de Klerck.*

Uit dit huwelijk:

1. *Dina de Lint,* ged. Rotterdam 20 Febr. 1678, overl. Rotterdam (aangeg. 28 Juli-3 Aug. 1680).
2. *Dina de Lint, ged.* Rotterdam 29 Sept. 1680, overl. Rotterdam (aangeg. 1-7 Mrt. 1682).
3. *Baertje* de *Lint,* ged. Rotterdam 23 Juli 1684, overl. Rotterdam (aangeg. 6-12 Aug. 1684).

Het geslacht of de geslachten Perk,

door Jhr. Mr. Dr. J. R. CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL.

(Slot van LV, 254).

Verbeteringen en Aanvullingen.

Mijn beroep op de lezers van ons Maandblad is niet tevergeefsch geweest. Van vele zijden mocht ik brieven ontvangen met, deels zeer belangrijke, aanvullingen en verbeteringen van het totnutoe gepubliceerde. Naar aanleiding daarvan is o.a. nog een nader onderzoek in het rechterlijk archief van de Klundert ingesteld. Het resultaat van een en ander is in het onderstaande samengevat.

Perk (de Klunder t). Dank zij zeer waardevolle inlichtingen verstrekt door ons Eerelid Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland is meer zekerheid verkregen omtrent de oudste generaties van dezen tak.

De oudste thans gevonden stamvader was Cornelis *Perck,* wiens zoon *Michiel* huwde met *Henricxken Jacobsdr.* Kinderen uit dit huwelijk worden vermeld in eene acte van 13 October 1615 (R. Klundert 98 blz. 87). Een dier kinderen was *Jacob Michielszoon Perck,* nopens wien zich vele acten in het rechterlijk archief van de Klundert over de jaren 1635 tot 1652 bevinden. Er blijkt daaruit, dat hij vorster van Nyervaert en gerechtsbode was, voorts schrijnwerker van zijn ambacht, collecteur van den impost van de grove waren „onder dese stede ende heerlyckheit" (Nyervaert), pachter van de wijn- en bierimpositie (1649), van de gemeene landsmiddelen (1650). Hij maakt 19-1-1651 zijn laatste testament en op 21-11-1652 is zijn vrouw weduwe. Hij trouwde omtrent 1631 *Pieterken Jansdr.* en de beide echtlieden maken te Nyevaert 2 testamenten, een op X3-10-1635 en een op 19-1-1651. In het eerste worden als hunne kinderen genoemd *Michiel,* geboren November of December 1632 en Heyltgen, geb. Februari of Maart 1635 (hun leeftijd wordt tot in maanden nauwkeurig opgegeven), het tweede testament vermeldt 4 kinderen, nl. behalve de reeds genoemde nog *Jan,* oud 12 jaar en *Cornelis,* oud 8 jaar. De hier genoemde Jan is identiek met den sub 111 genoemden *Johannes,* zoodat de reeds onder voorbehoud gegeven beide oudste generaties der genealogie zullen moeten vervangen worden. In verband met verdere vondsten [1]) zal het begin der genealogie dan aldus moeten luiden :

[1]) O.a. Ned. Leeuw 1904 k. 224 en de daar aangehaalde litteratuur. Blijkbaar moet daar i.p.v. Perex en Perez gelezen worden Perck.

1. *Michiel Corneliszoon Perck* tr. *Henricxken Jacobsdr.*

11. *Jacobus Michielszn. Perck,* geb. circa 1605, vorster en gerechtsbode van Nyervaert, schrijnwerker en belastingpachter, st. tusschen 19-1-1651 en 21-11-1652, tr. circa 1631 *Pieterken Jansdr.*. die hem overleeft.

Uit dit huwelijk:

1. *Michiel Perck,* geb. November of December 1632.
2. *Heyltgen Perck,* geb. Februari of Maart 1635.
3. *Jan,* volgt 111.
4. Cornelis *Perck,* geb. 1642 of 1643.

III. *Jan* of *Johannes Perck,* geb. 1638 of in de eerste dagen van 1639, chirurgijn te Dordrecht, waar hij burgerrecht verkreeg op 12-2-1659, begr. ald. 22-5-1687, tr. 1) Rijsoord 3-10-1660 *Mayken vaa de Camp,* van Dordrecht, weduwe van *Frans de Coninck;* tr. 2) Papendrecht 4-3-1668 *Catelyntje Schaep,* j.d. van Papendrecht.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Pieternella Perck,* ged. Dordrecht 23-9-1661.
2. *Gerrit Perck,* ged. Dordrecht 7-12-1663.
3. *Jacobus,* volgt IV.

Uit het tweede huwelijk :

4. *Adriana Perck,* ged. Dordrecht 16-1-1669, st. in Mei 1704, tr. Dubbeldam 17-3-1691 *Johannes van Vianen,* geb. Utrecht, chirurgijn te Dordrecht, st. ald. 17-3-1738; hij hertr. *Petronella van der Thuynen,* die sterft Dordrecht in October 1734.
5. *Maria Perck,* ged. Dordrecht 28-7-1670.
6. *Helena Perck,* ged. Dordrecht 23-4-1672.
7. *Hugo Perck,* ged. Dordrecht 29-10-1674.
8. *Hugo Perck,* volgt IVbis.

Aan het slot der genealogie van dezen tak komt dan:

IVbis. *Hugo Perck.* ged. Dordrecht 30-6-1677, stadschirurgijn te Batavia, tr. *Helena Sermes,* die in 1738 als zijne weduwe genoemd wordt.

Uit dit huwelijk:

1. *Catharina Perck.* ged. Batavia 13-9-1707, tr. (ondertr. Batavia 30-7-1722) *Cornelis* van Vianen, opperstuurman, benoemd tot schipper der 0. Ind. Compagnie 22-8-1724, ged. Dordrecht 4-1-1697, st. vóór 24-12-1738, *zoon* van *Johannes* en *Adriana Perck* (zie 111 no. *4).*
2. *Johanna Perck, ged.* Batavia 18-7-1709, begr. Haarlem 8-3-1771, tr. *Isebrandus Faber,* opperchirurgijn der 0. Ind. Compagnie, vice-praeses v. h. College van Weesmeesteren te Batavia, st. vóór 1771.
3. *Maria Perck,* ged. Batavia 31-5-1711.

Omtrent den onder VI genoemden *Jacobus Perk* deelde de Heer Hoynck van Papendrecht mij eenige gegevens mede, waardoor VI moet gelezen worden:

VI. *Jacobus Perk,* geb. Dordrecht 4-3-1722, chirurgijn te Moordrecht, begr. ald. 30-4-1770, tr. Rotterdam Ger. Gemeente 25-10-1742 *Gouwetje* van *Lith,* ged. ald. ger. gem. 20-9-1722, gett. *Barcnt Ramaan* en *Gouwetje Verwey,* st. Rotterdam 5-12-1808, dr. van *Sebastiaan* en *Marya Ramaan.*

Uit dit huwelijk: enz.

De portretten van VIIter *Anthonie Perk* en *Elisabeth Delfos* zijn thans in het bezit van den Heer en Mevrouw G. L. van der Hoeven-Goddard te Rotterdam, welke laatste eene kleindochter is van het echtpaar Robert Fruin x Elisabeth Maria Perk.

De onder VIII, no. 6 genoemde Dr. *H. M. de Witt Hamer* werd geboren te Goes,

De ouders van den onder IXquinquies vermelden ***Jan Blancke*** waren *Joannes* en *Carolina* ***Dorothea Vink.***

In IXsepties No. 4 dienen de volgende verbeteringen te worden aangebracht : „Maria Margaretha Christiane Merens" moet worden gelezen *„Margaretha* ***Maria*** *Christiana* Meren?. De ouders van de tweede echtgenoote waren *Frederick Weston* ***Porter*** en ***Jessie Sophia*** *Wiles,* haar eerste echtgenoot heette ***Charles*** *Merril* ***Dubay*** en zij woont in Boston (Massachusetts). De eerste echtgenoote hertr. Dr. jur. et dr. phil. h.c. *Ludwig Landmann,* oud-burgemeester van Frankfort a.M. en woont in Berlijn. Het eerste huwelijk werd ontb. bij vonnis van de rechtb. te Amsterdam 14-3-1919.

Perk (H i 1 ver s u m). De Heer H. Lourens te Koeta Radja deelde mede, dat *Anna* Maria ***Perk,*** bedoeld in IX onder No. 2, stierf te Amsterdam 4-12-1919 en dat zij aldaar trouwde 12-5-1864 ***Gustavus*** *Praetorius,* wiens moeder heette Sara ***Engelina van Vianen Nagel (Jan van Vianen was*** haar vader, ***Jan Nagel*** haar stiefvader).

Op 14-2-1794 betaalt ***Jan Perk,*** wonende te Hilversum, trouwgeld te 's-Graveland om te huwen met *Maria* Johanna ***van der Velden,*** wonende te 's-Graveland (N. L. 1910, k. 247).

Ons medelid Ir. A. F. H. Blaauw ontleent het navolgende aan eene m. s. genealogie van Dissel, in zijn bezit :

Maria Johanna Perk, geb. Hilversum 15-5-1824, overl. Bladel 4-12-1855, huwt Hilversum 3-3-1853 met Ds. *Elie* ***Johannes*** *Francois* ***van Dissel,*** geb. Zutphen 17-2-1827, overl. Eindhoven 27-12-1922, zoon van Dr. ***Johannes*** en ***Esfhcr*** *Marie* ***le*** *Normant* ; hij hertrouwt met ***Elisabeth Cornelia*** *Meyer.*

Ds. E. J. F. van Dissel werd in 1851 Cand. t. d. H. D. en op 29 Februari 1852 te Bladel als predikant bevestigd. Hij werd onrichter van de Linnenfabrieken E. J. F. van Dissel en Zn. te Eindhoven. Vanuit Bladel behartigde hij tevens de geestelijke belangen van de Nederlandsche verpleegden in Gheel en werd oprichter van de Vereeniging ter bevordering van de geestelijke en stoffelijke belangen van de patienten aldaar. Hij verkreeg emeritaat 1 Oct. 1892. (Zie over hem Holl. Revue XII).

Perk (Naarden). De onder IIIbis no. 9 vermelde *Cornelia Jacoba Schalekamp* trouwt 27 Juli 1876 en niet 2 Juli.

P e r k (Am s t e r d a m). Maria ***Perk,*** genoemd onder No. 12 letter b. werd gedoopt op 15-12-1805 en niet op 5-12-1805 en No. 13 heette ***Neeltje Perk.***

Een *Niclaes Perck* kocht blijkens Rijksarchief Bergen op Zoom No. 227 op 30-12-1594 een huis in de Zuivelstraat aldaar genaamd „de Witvoet" ; in 1612 was hij overleden en zijn weduwe hertrouwd. Hij was hoymaker.

Perk (Lei den). Ons medelid de Heer Koppeschaar te Scheveningen onderzocht volledig op den naam ***Perk*** het doopboek van de Ned. Herv. gemeente te Leiden over de periode 1700—1811 en de attestatieboeken aldaar. Hij vond een dozijn inschrijvingen. De voornamen dezer Leidsche Perken en de opgave (een enkele maal) van de herkomst uit Dordrecht geven voldoende aanwijzingen, dat we hier te denken hebben aan telgen uit den tak de Klundert; een ***Nikolaas*** (Klaas) en een *Sebastiaan* ***Perk*** blijken reeds omstreeks 1700 getrouwd te Leiden te wonen. Een andere ***Klaas Perk*** wordt vermeld als jongeman uit Dordrecht en is dus wellicht een zoon van den onder IV genoemden ***Jacobus*** en *Lysbeth* ***van*** *Blyenburg,* wat nog waarschijnlijker wordt als men ziet, dat hij twee zijner kinderen de namen *Jacobus* en ***Elisabeth*** geeft. Het schijnt voorts niet uitgesloten, dat de bij den Amsterdamschen tak onder No. 10 genoemde *Dirk Perk* een zoon is van *Pieter* ***Perk en Catharinu van Breda*** (zie de voornamen zijner kinderen), die dan echter na 1781 van Leiden naar elders moet zijn verhuisd,

We kunnen uit de bedoelde 12 inschrijvingen het volgende opstellen :

1. ***Sebastiaan Perk*** tr. ***Judith*** *Jacobsdr.,* waaruit *Johanna,* ged. Leiden Pieterskerk 12-7-1702, gett. ***Jacob*** *Flipsz* ***en*** *Mary* ***Jacobsdr.***
2. ***Klaas Perk,*** tr. N. N., waaruit ***Pieter Perk, geb.*** Leiden, lakenwerker, die tr. Leiden 6-6-1729 (met bespoedigde huwelijksafkondiging) ***Marie La Bree, j.*** d. van Leiden.
3. ***Marytje Perk,*** waarschijnlijk zuster van den hieronder vermelden ***Klaas,*** bij den doop van wiens kind zij getuige is.
4. *Klaas* ***Perk, geb.*** Dordrecht, timmermansknecht, tr. 1° o. Leiden 30-12-1729 ***Grietje van der Kuyk,*** geb. Rotterdam, st. vóór 1731, dochter van *Cornelis* ; tr. 2" Leiden o. 1731 ***Anna Maria Doesburg,*** j.d. van Leiden.
   Uit het eerste huwelijk:
   a. ***Elisabeth,*** ged. Leiden Hoogl. Kerk 29-10-1730; zij is vermoedelijk dezelfde ***Elisabeth Perk,*** die 12-10-1754 met attestatie naar Rotterdam (waar haar moeder geboren werd) vertrok.
   Uit het tweede huwelijk:
   b. ***Jacobus,*** ged. Leiden Hoogl. Kerk 6-12-1731.
   c. *Willemyntje,* ged. Leiden Hoogl. Kerk 18-3-1734.
   d. *Willempje,* ged. Leiden Hoogl. Kerk 14-8-1735.
   e. ***Pieter,*** ged. Leiden Pieterskerk 18-12-1737.
5. ***Pieter Perk,*** tr. *Catharina* ***van Breda,*** waaruit :
   a. ***Nicolaas,*** ged. Leiden Pieterskerk 24-5-1775.
   b. *Willemina* ***Catharina,*** ged. Leiden Hoogl. Kerk 1-4-1781.

Hoewel geen enkele zelfs maar vage aanduiding aanwezig is voor een verband tusschen het geslacht ***Perk*** en de heerlijkheid van dien naam, meen ik toch goed te doen ter aanvulling van het reeds medegedeelde omtrent die heerlijkheid nog het volrende te vermelden:

Die heerlijkheid ligt in de buurt van Brussel, heet thans Perck en vroeger Perck, Parck en Parcq.

In het bekende werk van Le Roy : Grand Théatre profane clu Duché de Brabant vindt men over de heerlijkheid Parck het volgende: Park is een heerlijkheid met een schoon kasteel in de meyery van Kampenhout, voorheen toebehoord hebbende aan het geslacht van Weezemaale en daarna aan dat van Beronaige. Johan van Beronaige, ridder, getrouwd met Klaudina van der Meeren, liet tot opvolger zijnen zoon Johan na, die had van Katrina le Klerk, vrouwe van Loxum, Willem heer van Park en Margriet, die in het jaar 1626 op haren broeder Willem, zonder kinderen gestorven, volgde. Deze trouwde Frederik van Marselaar, Ridder, Vrijheer van Vrijdorp, Parcq, Elewijt, Opdorp, Hergeause, Oyck en Loxem en voor de zevende maal burgemeester van Brussel, ten wiens gevalle deze heerlijkheid op 5 Mei 1659 door Koning Philipps IV tot een baanderye werd verheven.

Die verheffingsakte zelf werd door Le Roy gepubliceerd in zijn werk L'Erection de toutes les terres, seigneuries et familles titrées du Brabant en daaruit blijkt, dat genoemde heerlijkheid de hooge, lage en middelbare justitie bezat en ressorteerde onder den Leenhof van Brabant.

Op 22 Mei 1728 wordt Louis Joseph de Steelant heer van Bergh, Lille, Perregate enz. bevestigd als baron van Parcq en Elewijt.

Of hij deze baronie door erfenis of door koop verkreeg, heb ik niet kunnen vaststellen.

Er is speciaal omtrent de Gooische en Amsterdamsche takken hoogstwaarschijnlijk nog veel te vinden in de archieven van Hilversum, Naarden, Weesp, Huizen en Amsterdam. Het hierboven medegedeelde maakt geenszins aanspraak op volledigheid.

Ik eindig dan ook met het uitspreken van de hoop dat het anderen aanleiding moge geven om het aangevangen onderzoek voort te zetten.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Het geslacht (de) Pesters te Maastricht.

(LV, 331, 396).

Het zij ons vergund op het artikel van den heer J. Philippens over de eerste 7 generaties der Maastrichtsche familie *Pesters* een enkele verbetering en aanvulling te mogen geven.

De heer Philippens veronderstelt (k. 396), dat *Willem Pesters*, de vader van den *Johan*, die het geslacht tot hoog aanzien bracht, twee maal gehuwd zou zijn. Hij vermoedt n.l., dat *Margaretha Hermans, de* vrouw van dezen *Willem Pesters* — met wie hij in 1618 was gehuwd — vóór 1624 is overleden, omdat hij op 21 Sept. van laatstgenoemd jaar een *Willem Pesters* vindt, die daar in het huwelijk treedt met *Magdalena Peters*. Hij verklaart, dat hem een andere *Willem Pesters* in dat jaar niet bekend is en neemt dus aan, dat de *Willem* van de VIe generatie op 21 Sept. 1624 een tweede huwelijk heeft gesloten.

Zulks is echter onjuist en er moeten dus wel degelijk 2 *Willem Pesters*' tegelijker tijd te Maastricht geleefd hebben. Immers in 1639 en 1640 komt de als dood veronderstelde *Margaretha Hermans* nog te samen met haar man in acten en in leven voor.

In het *Recognitieboek van Harderwijk, deel 1632-1612*, vindt men dato 2 Oct. 1639 een uitvoerige acte, waarbij een accoord getroffen wordt tusschen *Robert Hesselinck*, kinderloos nagelaten man van *Mariken Noyen Hendriksdr.* ter eenre [1]), en testamentaire erfgenamen van *Mariken* voornoemd, ter andere zijde.

Men zal vragen, hoe komen de Maastrichtsche *Pesters*' daarbij te pas, doch het antwoord daarop vindt men in de stamreeks *de Pesters* in jg. 1916 van Nederland's Adelsboek, waar men leest, dat de moeder van *Margaretha Hermans, Clara Noyen* heette, welke mededeeling dus stellig juist is.

Op voorgenoemden datum 2 Oct. 1639 compareert dan te Harderwijk *Johan Pesters*, als gemachtigde van zijn ouders *Willem Pesters* en *Margaretha Hermans*, echtelieden, krachtens een procuratie door dezen voor burgemeester en gezworen raden van Maastricht d.d. 13 Sept. 1639 op hem gepasseerd, waarbij *Jan Pesters* gemachtigd wordt om met *Robbert Hesselinck*, nagelaten man van *Mariken Noyen Henricksdochter* te accordeeren over al hetgeen de voors. *Willem Pesters* en *Margaretha Hermans, eischers*, ter eenre en de voornoemde *Robert Hesselinck, verweerder*, ter andere, te vorderen hebben krachtens het testament van *Herman Forck* d.d. 6 Febr. 1621 te Leeuwarden gepasseerd, benevens *Jan Lubberts, Douwe Henricks* als vader en voogd van *Henrick Douwes* bij wijlen *Mechteltken Lubberts* in echte verwekt, en *Lieven* Lievens, getrouwd met *Fenneken Lubberts*, nu uitlandig, mede-eisclzers ter eenre, over 2 kapitalen groot resp. 2400 gl. en 3000 dalers, welke den eischers krachtens het voors. testament zouden competeeren, indien *Mariken*, dochter van *Henrick Noyen*, zonder nakomelingen zou komen te overlijden, hetgeen — zoo zegt de acte — op 9 Juni 1638 was geschied. Waarna na arbitrage door 3 „goede mannen" geaccordeerd is, dat *Robert Hesselinck* aan de 4 genoemde erfgenamen de som van 5000 gl. zal uitbetalen in 2 termijnen.

\- -

[1]) *Robbert Hesselinck*, wonende te Deventer, huwde te Harderwijk 6 Febr. 1621 *Maritgen Noyen*, van Harderwijk.

In margine staat een aanteekening d.d. 17 Juni 1640 over de uitbetaling door *Robbert Hesselinck* aan *Margaretha Hermans*, huisvrouw van *Willem Pesters*, waaruit blijkt, dat zij dan nog in leven is.

De in jg. 1916 van Nederland's Adelsboek opgenomen stamreeks de Pesters was ontleend aan het Jaarboek van den Nederlandschen Adel, II; de daarin voorkomende gegevens waren getrokken uit oude familiepapieren de Pesters; nu moge de daar vermelde 1" generatie, dus de ouders van dezen *Willem Pesters* onjuist zijn gebleken, wij nemen na het vorenstaande aan, dat hetgeen over *Willem* zelf en zijn vrouw (tot dusver generatie II) wordt bericht, wel juist zal zijn. Het thans gevondene is er niet mede in tegenspraak en bij voortgezet onderzoek zal er over deze en de volgende generatie (thans generatie VI en VII van de stamreeks) nog heel wat gevonden worden.

Immers de heer Philippens heeft behalve de Burgerboeken en Gilderegisters in hoofdzaak de Gichtboeken van de 3 door hem genoemde Gerichten te Maastricht benut. Deze boeken bevatten echter in hoofdzaak overdrachten van vast goed en van rentebrieven op vast goed. Testamenten, huwelijks-voorwaarden en volmachten komen in die boeken vrijwel niet voor; men vindt deze echter in de notariëele protocollen van Maastricht.

Het Rijksarchief ter plaatse bezit namelijk eene belangrijke en uitgebreide verzameling van de protocollen der Maastrichtsche notarissen, welke reeds met 1560 aanvangen (tot 1810 ongeveer 140 notarissen).

Voor de geschiedenis en genealogie van een Maastrichtsche familie is raadpleging van deze bron — althans over een zeker tijdvak — onontbeerlijk; wij zelf hebben voor andere doeleinden eenige malen tesamen een 100-tal dier notariëele protocollen doorgewerkt en kunnen dus oordeelen over het belang dier verzameling.

Zoo vestigen wij er de aandacht op, dat in het protocol van notaris Wessel Costerus, vooral in de jaren 1671-1672, voortdurend acten *de Pesters* voorkomen.

Bij notaris J. Corstius vindt men d.d. 28 Dec. 1673 een acte, waarin voorkomen *Anna van Malsen*, weduwe van den raadsverwant en bouwmeester *Cornelis Pessers* en haar zoon *Johan Pessers*, der beiden rechten licentiaat, en haar dochters *Catharina* en *Maria Pessers*.

Zijn deze personen ook leden der familie *Pesters*, welke naam immers oudtijds wel als *Pessers* werd geschreven?

Ten slotte kunnen wij mededeelen, dat reeds Mr. *Johan (de) Pesters*, die in 1639 als hiervoor beschreven voor zijn ouders te Harderwijk optreedt, als heer van Cattenbroek voorkomt, en niet zijn gelijknamige kleinzoon, geb. 1716, die tot dusver steeds als *eerste* heer van Cattenbroek wordt vermeld.

In het Staatsarchief te Münster i. W. berusten namelijk onder: *Münsterisches Landesarchiv, N[r] 96, sub 13*, twee bundels van 1707, over *Maria Ghijsen*, weduwe *Johan Pesfers van Cattenbroeck* en *Willem Pesters*, over een hun toebehoorend Munstersch leen in het kerspel Ramsdorf.

Over de genealogie *de Pesters* is, zooals men ziet, het laatste woord nog niet gezegd.

w. w. v. R.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Cuyper. *Zeger Cuyper en Mary van Ryppen* laten op 13 October 1716 te Rotterdam in de Geref. Kerk een zoon *Willem* doopen.

Zij wonen dan op de Groote Markt te Rotterdam.

Het huwelijk van deze ouders kon ik te Rotterdam niet vinden, noch in de huwelijken der hervormden, noch in de huwelijken voor schepenen.

Dat zij van elders gekomen zijn, komt mij ook niet waarschijnlijk voor, immers noch in het Poorterboek, noch in het register der voorloopige admissiën, noch in dat der definitieve admissiën trof ik hun namen aan.

Wie wil mij helpen, hun huwelijk te vinden of de plaats van hun herkomst ?

's-Gravenhage. H. WIJNAENDTS.

Rocquette. *Pieter Rocquette* werd 24 Jan. 1737 te Rotterdam geboren (of gedoopt) als zoon van *Jacques Rocquette* en Marie Garnaud. Hij was bankier en koopman te Rotterdam en associeerde zich in 1771 met Abraham Dedel. Dit handelshuis werd blijkbaar naar Amsterdam verplaatst, want aldaar treffen wij in de tweede helft van de 18e eeuw aan een firma Dedel en Rocquette. Pieter Rocquette is ook te Amsterdam gestorven, 17 Mei 1809. Maar in 1800 vinden wij te Rotterdam een handelshuis Rocquette, Beeldemaker en Co. op Amerika. In 1830 staat op naam van Rocquette de plantage „Le Contentement", in Suriname. Wie was deze Rocquette, die in de Rotterdamsche zaak zat? En is *Pieter Rocquette* gehuwd? Te Amsterdam woonde een *Johannes Hendrik Rocquette,* kassier, overleden aldaar in Januari 1884, gehuwd met *Conradine Susanne Jeanette van Doornen.* Is deze een afstammeling of verwant van Pieter en wanneer werd hij geboren? Wat is er nog meer over de familie *Rocquette* bekend ?

Bloemendaal. C. VAN WESSEM.

Sasbout. In mijn bezit zijn twee krijtteekeningen op perkament, welke blijkens het 17de eeuwsch achterschrift voorstellen *Matthijs Sasbout* en diens echtgenoot Maria *van* der *Tijt van Aelst.*

Deze Matthijs Sasbout zou afstammen van den in 1545 overleden Delftschen regent *Joost Pietersz. Sasbout*; hij voerde blijkbaar ook het wapen van de bekende Delftsche familie van dien naam.

Blijkens bovenbedoeld portret, dat hem voorstelt als een oud man in bonten jas, met eene groote hemelglobe voor zich, waarop de met een passer gewapende linkerhand rust, was hij een man van studie. Maar over zijne ouders, zijn levensloop, zelfs zijne woonplaats is mij niets bekend.

Hij is tweemaal gehuwd geweest, had althans twee dochters, beiden *Maria* geheeten, die halve zusters waren.

De eerste dezer dochters was gehuwd met *Gillis* van *Elstlandt,* garentwijnder en koopman te Rotterdam. Zij testeerden te zamen 28 Febr. 1606, 20 Juni 1609, 10 Juni 1616 en 27 Oct. 1619. Gillis komt nog in 1632 voor als voogd der kinderen van zijn zwager Pompe; in 1634 wordt Maria als weduwe vermeld.

De tweede *Maria Sasbout* woonde te Dordrecht toen zij aldaar op 5 Aug. 1601 in het huwelijk trad met *Michiel Pompe. Rij* dat huwelijk werd zij geassisteerd door haar muye *Janneken Aertsdr.* bij consent van hare moeder *Mayken Thijss.* Haar man was toen linnenwever te Haarlem; later werd hij schepen, raad en thesaurier van Dordrecht en bewindhebber der West-Indische Compagnie. Nadat hij op 27 Aug. 1625 was overleden, hertrouwde zij, geassisteerd met haar muye *Lijsbeth Adriaens,* op 10 Nov. 1626 met *Cornelis van Alderwerelt,* koopman te Middelburg. Zij stierf te Middelburg 13 Nov. 1629. Ook haar portret en dat van haren eersten man zijn in mijn bezit.

Is omtrent *Matthijs Sasbout* en zijne echtgenooten aan een onzer lezers iets meer bekend? Over het geslacht Sasbout moet ongetwijfeld in de Delftsche archieven meer te vinden zijn dan dusver werd gepubliceerd.

's-Gr. B. v. B.

Steendijck, (LV, 422). Oud-Roomsch.

Jan Cornelisz Boer, wonende in „Keeten binnen den ambachte van Cappelle op d'IJssel", tr. 1° Kralingen 10 Febr. 1653 *Tryntje,* dochter van *Pieter Pietersz Doncker,* wonende Kralingen. Hij was landbouwer op „Compostellen land", 2" Kralingen 14 Jan. 1670 *Leentje Jansdr. Brechman,* „jongedochter van Berckel, doch een getuymen tijt onder Cappelle op de IJssel gewoont hebbende", hij geassisteerd met Willem Pietersz. Zeeuw, zijn oom, zij met Jan Pietersz Brechman, haar vader, Mees Pietersz, oud-oom, en Pieter Jorisz., oom van 's moeders zijde.

Jan Cornelisz. Boer bekent 21 April 1689 f 4300 schuldig te zijn aan zijn drie minderjarige kinderen, „in wettigen huwelyck verwekt bij zijn overledene huysvrouw *Leentje Jans Brechman,* met namen *Cornelis, Barber* en *Teunis Jansz. Boer*".

Jan Osij, als in huwelijk hebbende *Barbara Jans, Cornelis Jansz Boer* en *Joris Jansz Brechman,* voogd over de nagelaten kinderen van *Teunis Jansz Boer,* „nu gesecht *Steenendijck*", verklaren 15 Aug. 1713 voor schepenen van Kralingen van bovenstaande schuld voldaan te zijn.

Jan Osy, wijnkooper, geb. Rotterdam, begr. aldaar 7 Nov. 1737 oud 72 jaar in de Groote Kerk Middelpand No. 215, tr. Rotterdam 14 April 1697 *Barbara Steendijcq,* geb. Kralingen begr. Rotterdam 24 Mei 1747 in vorengenoemd graf, oud *74* jaar.

Testamenten 25 April 1699 voor notaris Philips Basteels, waarbij legaten vermaakt worden aan hare broeders *Cornelis* en *Teunis Jansz. Steendyck, 21* Maart 1734 en 12 Dec. 1745 voor notaris Willem Boon.

Cornelis Jansz Steenendyck, koopman-brander te Rotterdam, geb. Kralingen, begr. Rotterdam 15 Maart 1734, oud 63 jaar, tr. aldaar 5 Febr. 1692, geassisteerd met Jan Cornelisz Boer, vader, en Joris Brechman, oom en voogd van moederszijde, met *Styntje Bruyns,* geb. Rotterdam, geassisteerd met haar moeder, juffr. *Neeltje Vinckesteyn* wed. *Gerrit Bruyns.*

Teunis Jansz. Steendijck, tr. Kralingen 26 Febr. 1699 *Pleuntje Pleunen van Dijck.*

De op *3* Jan. 1672 te Rotterdam oud-roomsch gedoopte *Barbara* was dochter van *Jacobus Jansz* en *Margarita Cornelii.* Uit bovenstaande blijkt, dat zij niet identiek is met Barbara *Steendyck,* die niet te Rotterdam gedoopt is. In Kralingen was geen oud-roomsche kerk.

Rotterdam. W. J. L. POELMANS

INHOUD 1937, No. 12.

Bestuursberichten. — Nieuwe gezichtspunten aangaande den oorsprong van het geslacht de Vos van Steenwijk, door J. de Groot. (Vervolg en slot). — Het nageslacht van Hr. Willem Heer van Striene en zijne tweede echtgenoote Ver Mathilde, door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius. — Stamreeksen van Brienen, door Mr. A. Haga. — Genealogie van het Rotterdamsch geslacht de Lint, door W. A. van Rijn. — Het geslacht of de geslachten Perk, door Jhr. Mr. Dr. J. R. Clifford Cocq van Breugel. (Vervolg en slot). — Korte mededeelingen: Het geslacht (de) Pesters te Maastricht. -Vragen en antwoorden : Cuyper; Rocquette : Sasbout ; Steendijck.

Gedrukt bij de Ned. Boek- en Steendrukkerij v.h. H. L. Smits, Westeinde 135, 's-Gravenhage

LEXICOGRAPHISCH NAAMREGISTER.

Jaargang 1937.

Het teeken *) wil zeggen, dat in het artikel ook aanteekeningen van wapenkundigen aard voorkomen.

A.

A (van der) 158.
Aa (van der) **132.**
Aalst (van) 32.
Aartsen 183.
Abeele (van den) 208.
Abercrombie 310.
Abraen(s) 144.
Abraens (Drabbe gezegd) 142, 144.
Achoven 295.
Achoven (van) 327.
Ackerman*) 61.
Ackervelde (van) 327.
Acquet (d') 360.
Adama (Hora) 211.
Addinga 132, 133, 239.
Adrichem (van) 52., 189., 203.
Aelst (van) 375.
Aelst (van der Tiit van) 455.
Aerssen 376.
Aerssen van Sommelsdijk (van) 14, 19.
Aeswijn (van) 372.
Ahasverus 406.
Ahaus (van) 348, 350, 389, 434.
Akooy (van) 209.
Alberton 364.
Albrecht 126.
Alckemade (van) 57.
Alderwerelt (van) 183, 455.
Alen (van) 206, 242.
Alers 40.5.
Alkemade (van) 263.
Allot 124, 1'68, 169.
Almelo (van) 100, 345—350, 387, 390, 430, 431.
Almonde (van) 187-189, 191.
Alphen (van) 121, 122, 151.
Altena 124.
Alting 44, 45, 256.
Alvêe (de) 87.
Ameyde (van der) 390.
Ammann 293.
Ampsen (van) 103.
André dc la Porte 125.
Angenot 95.
Ansems 357.
Ansen(van) 386, 431, 432, 435.
Appel1 (von dem) 46.
Apeltern (van) 268-273.
Arbant (d') 145.
Arens 253.
Areskin 374.
Aretz(Kruseman) 212.
Arias de Savedra (d') 24.
Arkel (van) *) 288, 325, 345—350.
Arnsberg (van) 321, 350.
Asbeck (van) 40, 395.
Asperen (van) 124, 175, 347.
Assche (van) 142, 144.
Asschenberg 327.
Assen (van) 64, 135.
Assendelft (van) 145, 410, 427.
Aten 54.
Auckema 221.
Aumale (d') 14.5.
Avis 55.
Avoort (de) 354.

B.

Bac*) 310-313, *) 365—368.
Bachiene 289.
Back (de) 40, 119, 158.
Backer 50.
Bacx van Herenthals 226.
Baden 67.
Baelde 360.
Baer (van) 434.
Baerle (van) 361.
Baersdorp (van) 224. 263.
Baertscherder (der) '338.
Baillet * 198, 353.
Bakelare 279.
Bakker 183.
Balen (van) 57, 133.
Balfour 308.
Banning 173.
Barendrecht (van) *) 127, 440, 441.
Barendregt (van) 86.
Barghusen (de) 105.
Baronaige 254.
Barsdonck (de) 271.
Bartolotti 117.
Bassecourt (de la) 67.
Battenberg (van) 321.
Baud 112.
Baumbrock 91.
Bauwens 337,
Bavel (van) *) 198, 355.
Bavier (von) 293.
Baving 438.
Bas 288.
Bayen (van) 287, 324.
Bays 357.
Beaton 374.
Bcaufort (de) 173, 325.
Beaumont (van) 80, 257, 263, 279, 280.
Beck 63, 89, 91, 94, 221, 288.
Becker 68.
Beckerath (von) 67.
Becking 212, 230.
Beeck (van) 181.
Beeck (van der) 42, 46.
Beekhuizen 112.
Beeldemaker 130, 254, 255.
Beelyaert 196, *) 199, 353.
Beerendoncq (van) 113, 114, 116.
Bekensteyn (van) 163.
Belle (van) 118, 209, 407.
Belten 341.
Bemmelen (van) 380.
Benckeveen 205.
Beninga 46.
Bennct 9.
Bensdorf 262.
Bent 364.
Bentener 420.
Bentheim (van) 345, 346, 348, 350, 389, 392. 428. 434.
Bcntinck 39, 99—106.
Bentinck (von) 25.
Bentlage (van) 392.
Berchhusen (ten) 104.
Berck (van) 254.
Berckel 208.
Berckel (van) 415.
Eerckenrode (van) 163.
Berg (van den) 124, *) 175, 359, 365.
Bergen (van den) 145.
Bergh (van den) 147, 150, 153, 159, *) 166, 208, 212.
Berghe (de) 373.
Berkenrode (van) 162.
Berkeris 291.
Berket (ter) 104.
Berlekom (van) 85.
Berlekom (Berdenis van) 85.
Bernagie(n) (van) 254.
Hernaige 254.
Beronaige 452.
Berseth 92, 93.
Berthout 313.
Berthout van Mechelen *) 394.
Beseiner 208.
Bessé (de) 26.
Bessels 181.
Besten (von) 25, 447.
Bethlem 54.
Beuker 213.
Beumer 21.
Benningen (van) 63, *) 129.
Beuninks 29.
Beurink 29.
Beusenraede (van) 296.
Beuters (de) *) 197.
Beveren (van) *) 127.
Gevers 426.
Beversluis 87.
Beyeren van Schagen (van) 10, 14.
Beyerman 255.
Beys 147, 154, 205.
Beyweg 155.
Bickard 92.
Bicker*) 126.
Bie 367.'
Bierens de Haan 116.
Biertjes*) 174.
Bilt (van der) 124.
Binder 162.
Biourge (de) 380.
Hiscop 148.
Hiscop (Kievit gez.) 158.
Bisschop 153.
Bittals, 90.
Bitter (de) 398.
Blanche (de) 288, 421.
Blanck 190, 192.
Blancke 169, 4.51.
Blancken 220, *) 261.
Blanckert 147, 153, 159.
Blankenheim (van) 438.
Blauwboer 54.
Bleijswij(c)k (van) 148, 154, 205, 280, 416.
Blinde (de) 210.
Blockhuysen (van) 202.
Blocklant (van) 147-149, 152, 157.
Blocschoen 141, 142.
Blois 86, 219.
Blom 156.
Blommerswaert (van) 365.
Bloos 86, 87, 219.
Bloot 122.
Bloyere (de) 144
Bloys van Treslong 86.
Blyenburg (van) 121, 451
Bochove (van) 122.
Bock 288.
Bockama *) 70.
Böcker von Delden 229.
Boddaert 407.
Bode 250.
Bodelschwingh (von) 16.
Boecop (van) *) 258.
Boeding 124.
Boehmer-Behmer 67.
Boekelman 168.
Boelaerts 143.
Boel(ens) 427.
Boer 456.
Boer (de) 232.
Boctzelaer (van den) 270, 272, 273.
Bogaard 324.
Bogaart 287.
Bogaerts 308.
Bögel 92.
Bogerman 258.
Bohlen 15.
Bohlen und Halbach (von) 67.
Bois (du) 119, 147, 149, 150, 152, 156, 205, 360370.
Boisselier 405.
Bol 157.
Bolaert 142, 143.
Bolding 124.
Boll 190.
Bollaert 171.
Bolleman 160.
Bollemans 154.
Bolsius 251.
Bom 51, 87.
Bom van Cranenburch 261.
Bömer 21.
Bondam 210.
Bonemann 405.
Bonn 92.
Bonten 338.
Bontius 147, 156, 208.
Boombergen 125.
Boot *) 32, 197, 355.
Borch (ter) 438.
Borch (de Sigers ther) 426.
Borcken (von) 404.
Borculo (van) 372, 389.
Borg (van der) 269.
Borre 285.
Borrevelt (van) *) 129.
Bos (van den) 145.
Bosch (van den) 84, 255.
Bostlam 210.
Bosman 147, 150, 152, 156, 207, 208.
Bosschaert 407.
Bossche (van den) 145.
Botke 77.
Botter 204.
Bottichius 220, 259.
Boule 268.
Bouman 249, 253.
Bouricius 288, 289, 375.
Bouterscm (van) 121.
Bouwens 141, 144, 219.
Bouwer 288.
Box 288.
Boymer (van) 24. 25. 130.
Braam 108, 110.
Brake1 (van) 93.
Brakenburgh 219.
Brand 222.
Brander (van der) 204.
Brandt 84.
Bransenborch (van) *) 419.
Brants 116.
Brantsen *) 128.
Brasser 205, 206.
Brasser (den) 280.
Brasseler 91.
Brauw (de) 118.
Brechman 456.
Brechtel*) 281.

Breda (van) 235-237, 250, 451, 452.
Brederode (van) 42, 391, 439.
Rredius 111.
Bree (de) 147, 156, 208.
Bree (La) 452.
Breet 427.
Breggen (van der) 144.
Breman 156.
Breugel (Clifford Kocq van) 168.
Breugel (du Peyrou van) 294.
Breun (de) 203.
Breytor 249.
Brienne (de) 441.
Brienen (van) 441-445.
Brienen van de Groote Lindt 441.
Brienen van Guesselt (van) 441443.
Brienen van Ramerus (van) 441-443.
Brink (ten) 116.
Brinkman 132, 174.
Bris 417, 418.
Britt 250.
Brocx 125.
Broechoven (van) 312, 366.
Broeck (van de) 356.
Broeck (van den) 133, 357, 397.
Broeck van der Locht (van den) 196.
Broeckhuisen (van) *) 60.
Broeke (van den) 144.
Broeker 420.
Broen 295.
Bronchorst (van) 100, 102, * 419,
Bronckhorst (van) 6.
Drongersma 84.
Brouckhuijsen 147, 149, 150, 152.
Brouwer *) 91, 92, 162, 252.
Bruegel (van) 418.
Bruele (van) 146.
Bruening 92.
Brugge (van) 446.
Brugge (van der) 240, 241,246, 360, 363.
Bruggen (van) *) 229.
Bruhis 405.
Bruin 46.
Bruin (von) 46.
Bruin (van' der) 249.
Bruineman 53.
Bruinier (Tiedeman) 250.
Brunchurst (de) 430.
Brunnickhausen (van) 400.
Brunninghausen 95.
Bruns 405.
Bruyn 213.
Bruyn (de) 251, 356, 448.
Bruyn van Berendrecht (de) 446.
Bruyns 456.
Bruynseels 145.
Bruyser 362.
Buckhorst (van) 39.
Bueren (van) 267-269.
Bueten (van) 354.
Buhlman 126.
Buirette 401.
Bui(y)sman *) 375.
Buisman (van Borssum) 375.
Buisman (Keverling) 375.
Buiters (de) 351, 355.
Bulderen (van) 249.
Bulderen (Pielat van) 249.
Buma 321.
Burch (van der) 280, 360, 414.
Büren (de) 93.
Buren (van) 321, 444.
Buringa 319.
Burman 67, 68.
Eusch 43.
Busche (von dem) 406.
Buschman 105, 107, 110.
Butini 277.
Butler 9, 20.
Buttlar-Ellerberg (von) 16.
Buygen (van) 222.
Buyk 301.
Buykes 91, 92.
Buyl (van) 362.
Buyn (van der) 187, 188, 416.
Buyser 446.
Buyten (van) 279.
Buytenwech 57.
Bye (de) 27, 186-191, 221, 222, *) 367, 412416.
Bye (van der) 291.
Bijevelt 426.
Bylaer (van) *)176, 294, *)295, 327, 328, 423.
Byland (van) 28, 93, 267-270.
Bijler (van) 263, *) 264.
Bylo 244.
Bysterbos 376.
Bijvanck 251.
Bzoon 135.

C.

Chandieu (de) 12.
Chastel de la Howarderie (du) 232.
Chièse 294.
Christoffers 92, 132.
Chijs (van der) 208.
Citters (van) *) 129, 130.
Cyntmer 351.
Cyntmer (van) 197.

D.

Dale (van) 346, 357.
Dalen' (van) 95, 304, 305.
Dam (van) 29, 301, 302.
Dam van Isselt (van) 300.
Damans 209.
Damen 446.
Damme (van den) 100-106.
Danen S6.
Dankmann 183.
Dans (van) 219.
Das 210.
Datum 108.
Davidow 184.
Daxelhofer 92, 93.
Dedel, 445, 455.
Dedem (van) 434.
Deese (van) 102.
Degenfeld Schonburg (von) 19.
Dekker 133, 211, 251, 253, 427.
Delbcek 212.
Delbose 13.
Delff 360.
Delff (van) 50.
Delfos 123, 450.
Delfshaven (van) 49, 51.
Delvos 159.
Demezons 142, 144.
Deneken (von) *) 403409.
Desmaretz 360.
Deuren (van) 291, 292.
Deventer (van) 169.
Dey 320.
Deyl (van der) 55.
Deytelier 31.
Dibbits 181.
Dielis 353.
Diemen (van) 79, 121, 148, 446.
Diepenheim (de) 396.
Diepenheim (van) 389.
Diepgront 209.
Diepholt (van) 437.
Dier *) 58, *) 59.
Dieren (van) *) 58, 61.
Diert 416.
Diesbach 93.
Diest (van) 431.
Dikx *) 59.
Dillon *) 59.
Dimmer 421.
Dingenumsz 55.
Dingmans 115.
Dirks *) 59.
Dirven 196, 358.
Dis (van) 87.
Dissel (van) 210, 451.
Dissius 185.
Distelinck (van) *) 59.
Disterling *) 59.
Dobbeleer (de) 141, 146.
Dockheer 111.
Doelman 280.
Doenen 244.
Does (van der) 19, 161, 224, 306, 308, 325, 374. 426.
Does. (Schuyl van der) 426.
Doesburg 452.
Dommelen (van) 418.
Dompierre de Chaufepié (de) *) 128.
Dompselaer 286, 426.
Dompseler (van) 234, 324.
Donck (van der) 60.
Doncker 456.
Dongen (van) 27, 56, 147, 150, 153, 158, 159.
Donker 53.
Donkersloot 67., 174.
Doorn 147, 247, 248.
Doornen 199, 355.
Doorn (van) 210, 253, 447.
Doornen (van) 455.
Doornenburg (van) 267.
Doornick (van) 267-273, 447.
Dorreboom 153.
Dorren 91.
Dorth (van) 100.
Dotzen 404, 405.
Doublet 10.
Douglas 309.
Dousa 256.
Doys 42.
Doys de Haelt 268.
Doyweert 447.
Drabbe 142.
Drabbe (Abraens (gezegd) 142.
Dragen 406.
Drayer 124.
Dresselhuis 420.
Drews (de) 43.
Dreyer 404.
Drie1 (van) 161, 241, 245.
Dries 342.
Droem *) 60, *) 61.
Droom *) 60.
Dryntsman, 438.
Duby 170.
Dueren (van) 291, 292.
Düholzer 92.
Duivendrecht van) *) 126, *) 127, 218.
Dullaert 152, 156, 448.
Dulmen (van) 145.
Dumarchie, 241.
Dummeren (van) 100.
Düring 92.
Düringen (von) 404.
Dusauzet *) 128.
Dusing 406.
Dussen (van der) 49, 52, *)127, 151, 246, 413415, 439.
Duttenchem (van) 373.
Duyn 63, 187, 188.
Duyn (van der) 416, 426.
Duynen (van) 119. 409.
Duyst 50; 280, 291:
Duyst van Santen 190, 192.
Duyst van Voorhout 190, 192.
Dwinglo 240-244.
Dijck (van) *) 127, 176, 456,
Dijckmeester 84.
Dycks 402.
Dijk (van) 224, 250, 252, 320, 363.
Dijk van 't Velde (van) 116.
Dijkstra 321.
Dyson 184.

E.

Ebbinge 376.
Ebbinge (Buisman) 376.
Echten (van) 438.
Eck (van) 116.
Eckebladt 42.
Edenburgh (van) 360, 361, 363.
Edens 376.
Eeck 44, 46.
Eeghen (van) 134, 135.
Eelbo 291, 292.
Eelde (van) 432.
Eerentreiter 46.
Effart 417.
Effen (van) *) 296.
Effringer 26.
Egmond (van) 6.
Egter 84.
Ehlers 16.
Eindhoven (van) 303.
Elburch (van der) 174, *) 258.
Elderboern (van) 336.
Elderen (van) 133.
Elen (van) *) 393.
Elias 403, 408.
Elkings 405.
Ellents 48.
Elmenhorst 406.
Els (van) *) 127.
Elsevier 147, 156, 207, 208, 246.
Elst (van der) *) 127, 360.
Elstlandt (van) 455.
Eme (van) 101.
Emeraude (d') 276.
Emichoven (van) 367.
Ende (van) 170.
Engelbart 170.
Engelen 364.
Engels 336, 338—340, 343, 363.
Enschede (van) 309, 390.
Epema *) 70.
Episcopius 153.
Eps (van) *) 136.
Erben 404.
Er(c)kel (van) 325, *) 326.
Erentreiter 287.
Erlach (von) 26.
Erpecom (von 66.
Esebeck (von) 116.
Esselbrugge 319.
Essen (van) 15, 102, 429.
Esser 426.
Etteren (van) 361, 364.
Everarts 354.
Eversdijck (van) 360.
Eversdijk 170.
Everswijn 418.
Evertsz 111.
Ewyck (van) 306.
Eyben 256.
Eijck (van) 206.
Eyck tot Zuylichem (Burman, 426).
Eyll (van) 132.
Eynhoern (Int) 338.
Eijntimer *) 198, 354.
Eyntmeer (van) 351, 353.
Eytelwein 289.
Ezerman 250.

F.

Faber 450.
Fabre 56, 96, 223.
Fabricius 275.
Faes 174.
Faget van Assendelft (du) 276.
Faille (de la) 360.
Falck 406.

Famars (de) 12.
Fannius 241.
Faret 21.
Fariaux (de) 398.
Farret 21, 179-186, 258.
Fasse 358.
Fassijn 419.
Favry 248.
Fedix 160.
Feidler 111.
Fels 65.
Fenema (van) 219.
Ferrand *) 128.
Feije *) 60.
Fieri 244.
Fierij 245.
Fillietaz (de) 96, 223.
Fischer 92.
Fischer de Monrepos 92.
Flach 295.
Flines (de) 93, 116.
Flory (de) 187.
Focanus 286, 323.
Fockendijck 248.
Foey 368, 369.
Foon 169.
Fop 224.
Forck 453.
Foreest (van) 19, 28.
Fosse (de la) *) 164, 218.
Fournier 84.
Fraikin 402, 404.
Francken-Sierstorpff (von) 16.
Frankenhof 108, 110.
Franquemont (von) 125.
Franssen 123.
Frederiks 376.
Fremaux *) 128. 289.
Fremeaux *) 128, *) 129.
Frerichs 213.
Fris *) 128., 129.
Fruin'123, 450.
Frijlink 250.
Fijck van Hove 188.

G.

Gaetmans 145.
Gans 291.
Garnasée 417.
Garnaud 455.
Garnazee 193-193.
Gasselt (van) 433.
Gasselte (van) 436.
Geep (de) *) 163, *) 164, 219.
Geer (de) 13, *) 218.
Gelboen 291.
Gelder (van) 251.
Gelkens (van) 153.
Gelpke 212.
Gemen (van) *) 391.
Gent (van) 270, 272, 273.
Geraerds *) 164, *) 165, *) 218
Gerams 199.
Gerard 164, *) 165, *) 218.
Gerards *) 165.
Geraud *) 216.
Gerinchusen (de) 393.
Gerobo 95.
Gerwen (van) 158, 290.
Gesseler (van) 28.
Gestelen (van) 23.
Gevaerts 11.
Gfug (von) 15.
Ghore (van den) 385 *)—*)387.
Ghijben 130, 289.
Ghijsen 397, 399, 400, 403, 454.
Gielse (van) 338.
Gier 401.
Giessen (van) 442.
Giethoorn (van) 115.
Gilden (de) 245.
Gilmans 130.
Glasbergen 183.
Gleggorn 371.
Gleichen (van) 6.
Glockmann (von) 31.
Goddard 450.
Goedereede (van) 152, 155-157.
Goederthoys 141, 145,422.
Goeree (van) 147, 208, 209.
Goes (van der) 361, 427, 447.
Goldsmit Cassel 380.
Golles 417.
Goltstein (van) 277.
Gommaerts 328.
Gon (van der) 185.
Gool 244.
Goor (de la) 243.
Goor (van) *) 387-391, 396.
Goot (de) 252.
Gorcum (van) 447.
Gordon 289.
Gore (de) 430, 439.
Goris 363, 421, 447.
Gorsira 112.
Gorter 154.
Gouda (van) 149.
Goudoever (van) 93.
Goy (de) 114.
Graaf 88, 131.
Graaff (van der) 427.
Graafland 182, 409.
Graafland (Hooft) 403, 408, 409.
Graauwenhaan (van) 167.
Gracht (van der) 146.
Graeff 88, 131.
Graeff (de) 446.
Graes 185.
Grafschaft (von) 68.
Graft (van der) 205.
Granston 374.
Granville 20.
Gratama *) 165.
Grave (ten) 132, 133, 238, 239.
Gravelaer ('s) 360.
Gray 374.
Greelmaker 198.
Greeve van der Wilt (de) *) 165.
Greve (de) 144, *), 165, 166.
Grevenstein (van) 380.
Griesheim (von) 16.
Griethuysen (van) *) 166, 167, *) 286, 287, 317--321, 323--325.
Griffinus 171.
Groen 32.
Groenendael (van) 318.
Groenevelt (van) *) 167, 325.
Groenewegen 125, 411.
Groenewegen (van) 147, 148.
Groenhout 149. 409.
Groenhoven (van) 414, 415.
Groet (de) 53.
Groot (de) 52, 187, 189-191, 319.
Grootenboer 320.
Groothuysen 12.
Grunynge (de) 128.
Gruthuijsen *) 166.
Gruys 44, 45, 199, 246, 256.
Grijp 150, 187, 189, 190, 192.
Grijspeert 94.
Gsel! 220.
Guesing 438.
Guiot du Doignon 151.
Gulik (van) 394.
Gulpen (van) 401.
Gyl 170.

H.

Haak 258, 259.
Haan 209, 210.
Haan (de) 252.
Haans 308.
Haartsen 222.
Haas (de) 169, *) 214, 289, 420.
Haasbergen (van) 135.
Haaycn 112.
Haaze (de) *) 214.
Hack 182.
Hackfort (van) 445.
Hackstroh 169.
Hacvoorde (van) 269, 270.
Haderslef 100.
Haeck 326, 427.
Haeften (van) 82, 187.
Haeften van Wadenoycn(van) 13.
Haemecher 344.
Haemstede (van) 57.
Haep (van der) 373.
Haerlem (van) 206.
Haern (van) 438.
Haersolthe (van) 438.
Haes (de) 195.
Haesbaert 174.
Haestenburg (van) 325.
Haex 335.
Hage (ten) 14.
Hagen 63, 326.
Hagen (van der) *) 163.
Hagenbeek *) 287.
Hajenius*) 214.
Hakens 423, 424.
Halbach 7, 15.
Halder 30.
Halen (van) 173.
Half Wassenaer 133.
Hallegraaf 130.
Hallingh 149, 150, 153.
Hals 143.
Hamer 114.
Hamer (de Witt) 124.
Hamilton 262, 374.
Händel (von) 116.
Hane (von) 46.
Hanegreef 122.
Hannes (van Thije) 82.
Hansouw(e) (ter) 133, 239.
Hantschemeekers 337.
Hardenberch 292.
Hardenbroek (van) 301.
Harderwijk (van) 443.
Harencarspel (van) 182.
Haring 213.
Harmens (z) 147.
Harmsen 319.
Harstorpe (de) 393.
Harteveld (van) 21.
Hartgers 135, 136, 327.
Hartjes 135.
Hartman 119.
Hartsinck 246.
Harwarde 180, 185.
Haseth (de) 111, 112.
Hasevelt (van) 219.
Hasselaer 147, 154, 162, 206, 224.
Hasselman 219.
Hasselt (van). *) 196, *) 214, *)215, *)351, *)352, 354, 364
Hatert *) 215.
Hattum (van) 124.
Hausen (von) 283.
Hautert (van der) *) 215.
Have (van den) 257.
Haven (van der) 447.
Haverkamp *) 215, 216.
Hawkins 327, 328.
Haze (de) *) 214.
Hazendonck (van) 62.
Hecke *) 199.
Hecke (van) 353.
Heden (van der) 369.
Hedikhuysen (van) *) 216.
Heeckercn (van) 11, 307.
Heeckeren van Molecatcn (van) 116.
Heeckeren tot Suideras (van) 289.
Heemskcrck (van) 184,224. 263, 289, 290.
Heer (van) 337.
Heerdt (van) 376.
Heere (de) 333.
Heerman 290, 291.
Heermans 79.
legt (Noordhoek) 175.
Heineken 404, 405.
Heitinga 319.
Hekeren (van) 100, 390.
Helberge (van) 372.
Heldewier 401. 403.
Helle (van de;) 104.
Hellouw 241.
Heloma (van) 85.
Helsdingen (van Beuningen van) 426.
Helsum (van) 420.
Hemsinck 220, 259, 260.
Hendrecht (van) 361.
Henkel von Donnersmark 7.
Hens 55.
Herderschec 123.
Heringx 292.
Herlaer (van) 390, 391.
Hermans 396, 403, 453, 451.
Hermanrille (d') 227.
Hermite (1') 328.
Hertog (de) 136.
Hertoghe (de) 221.
Hertzogenrath 186.
Herwaerden (van) 262.
Hesenbroek 155.
Hesket 276.
Hess 69.
Hesselinck 453, 454.
Hessels 302.
Hessen 404.
Hesscnbroeck van Hoffdijck (van) 156.
Heteren (van) 84, 424.
Heumen (van) *) 216, *) 217.
Heurn (van) 301, 302, 305-308.
Heus (de) 297.
Heusch (de) 134.
Heuser 107, 108, 110.
Heuvel (van den) 251.
Heuvel tot Beichlingen (Bartholotti van den) 276, 277.
Heyden (van der) *) 113-116, 159.
Heyligenbergh 57.
Heijm (van der) 243.
Heymenbergh (van) 135.
Heyngst (den) 147.
Heys (Hartogh) 167.
Hiddingh *) 47-49, *) 436-439.
Hiddinghe (Mcpsche) 221.
Hidding (van der) Poel *)437.
Hiel (ter) *) 115.
Hil! (dc) 115.
Hill (van den) 87.
Hillensbert (van) 94.
Hillger 15.
Hiniossa (de) 187, 189.
Hochepiet! (van) *) 129.
Hocron (de) 358.
Hoeckc (van) *)281, 364.
Hoedemaker *) 281, 282.
Hoeff (van der) 363.
Hoefkamer 125, 167.
Hoegen 56.
Hoek *) 281.
Hoemakers *) 281 282
Hoenhorst (van) *) 39'1, 392, 435.
Hoesen (van) *) 282, *) 283.
Hoesen (Kuysten van) *) 282.
Hoets 343, 345, 396, 404.
Hoeufft 63, *) 94, *) 95, 221.
Hocufft van Oyen 10.
Hoeve (van der) 217, *) 260.
Hoevelaken 186.
Hoeven (van der) 422, 427, 450.
Hoevenacr 198, 354.
Hofdij(c)k 208, 250.
Hof(f)ner 110, 122, 123.
Hoffland 154.
Hofmnn 219.

Hogendorp (van) 162, 175, *) 284, 415.
Hogenhoek 246.
Hogerwaard *) 283, *) 284.
Hogeveen (van) 157.
Hohenstein (van) 6.
Hoilten (de) 358.
Holaart (van den) *) 60.
Hollaert 159, 208.
Holst (van) 258.
Holst (Roland) 213.
Holst (van Ruerlo) 258.
Holte (de) 393.
Holthe (ten) 324.
Holthe (van) 42.
Holzapfel (von) 384.
Home 374.
Homoet (van) 269.
Hondt (de) 277.
Honeszecke (de) 373.
Honig 319.
Honsum (van) *) 175.
Hooch (van der) 416.
Hoof(d)t 53, 117, 362, 409.
Hoog 283.
Hoogcarspel 32.
Hoogen (van der) 119.
Hoogenhouck 280.
Hoogeveen (van) 147, 149. 150, 152, 274, *) 283, *) 284
Hooghe (van der) 117, 118.
Hoogstraten (van) 232.
Hoorn 259, 260.
Hoorne (van) 395.
Hop 55.
Hoppenbrouwer *) 409.
Hoppesteyn (van) 410.
Horen (van) 200. 201.
Horenken 45.
Horne (van) 9.
Horssen (van) 41X
Horst (ter) 103.
Horst (van der) 13, 23, 150, 365.
Houck (van) 261.
Hout (van der) 255.
Houtappels 368.
Houten (van) 159, 24.5, 246.
Houth 13.
Houtman 362.
Houwaert 139.
Houwaerts 361.
Houweninge (van) 211.
Houweningen Crielaert 370.
Hove 415.
Hove (ten) 286, 323.
Hove (van den) 137, 140, 141, 145, 200-204.
Hoverbroke (de) 373.
Hoy (de) 180.
Hoya (van) 6, 434.
Hoyer 404, 405.
Hoyer van' Hassbergen 403.
Hoynck 79-81, 287.
Höynck (Uffenufer gen.) 287.
Hoze 196, 197, 351, 354.
Hubert *) 126, *) 127, *) 218.
Hubert (de) 415.
Huchtenbroeck (van) *) 410.
Huessen (van) 416.
Huet (Busken) 169.
Hueting 29, 260, 291.
Huguetan 11, 14.
Huinga 45.
Huis 159.
Huisen (van) 283.
Huissinghe 259.
Huizenga 211, 251.
Hulsenbeeck (van) 221.
Hulter (de) 260, 291, 292.
Hundebeecq 309.
Huntelaar 253.
Hunziker 92, 93.
Hun10 (van) 100.
Hut 380.
Huyberman 87.
Huybert (de) *) 218, 407.
Huygens 220.
Huys 433, 434.
Huyser 93.
Huzeken *) 433.

I.

Imans 117.
Immerseel 324.
Irnminck *) 411.
Imstenraede 296.
In de Betouw 21, 23.
Ingen 165.
Ingen (van) 282.
Ingenhagen 286, 323.
Ingensvelt 150.
Inghen Passe 335.
Insam 381.
In thiema *) 70.
Ipenga *) 70.
Isendoorn (van) 27.
Isendoorn à Blois (van) 82.
Isselmuiden (van) 45.
Ittersum (van) 276.
Ivey 186.
Ivoy 12.

J.

Jaarsveld (van) 14.
Jacot 309.
Jager (de) 320.
Jakowlew 184.
Jans 411.
Jansen 169.
Jnrges 132, 239.
Jehu 29, 62.
Jekermans 341, 342.
Jentink 183.
Joly 108, 110.
Jonasz 147.
Joncheere (de) 168.
Jonckheyn 10.
Jong (de) 53, 82, 363.
Jong van Beek en Donk (de) 85.
Jong (de Josselin de) 85.
Jonge (de) 87, 222.
Jongh (de) 156, 211, 251.
Jonker 30.
Joost *) 412.
Joosten 213.
Jordens 91.
Juliaans 13.
Jung 168.
Jiingeling 116.
Just de la Paisières 123.
Juyst 154, 224.

K.

Caan 123.
Kaars 54.
Kaathoven (van) 123.
Caescoper 412—414, 416.
Caillet 145.
Kalff 226.
Carnbri 171.
Kameke (von) 7, 15.
Cameraet 86.
Camerling 413.
Cammere 171.
Camp (van) 121.
Camp (van de) 450.
Campana (de) 332.
Campbell 10, 29.
Campen (van) 252, 262, 427.
Kannemans 337.
Canzius 182.
Capelle (van) 443.
Capellen (van der) 277, 444.
Cappenberg (van) 346.
Cappoens 399.
Carbouw 159.
Carlewijck (van) 196.
Carnegy 10.
Carpentier (de) 84.
Karre 147-150, 152, 154, 155 157, 161, 204-209, 240-249
Carrière 252.
Carteret 20.
Casbon 191, 193, 195.
Castell-Castell (van) 7, 15.
Casteren (van) *) 127. 364.
Castner 110.
Cats 328.
Katwijck (van) 151.
Kauwcnhowen 176, 223.
Cayrouze 423.
Kellenaer 243.
Keller 92.
Kels 151.
Ke(ls)donck 358.
Kempenaer (de) 137-146.
Kempenaren (van der Heyden geheten 's) 142.
Kemper 249.
Kempink 29.
Keppelfox 309.
Kerchem (van) 426.
Kerckwerve (van) 291.
Kerens 331.
Kessel (van) 360.
Ketel 258.
Keuchenius 222.
Keulen (van) 112, 180, 420.
Keyling 308.
Keijser 62, 63, 93, 94, 153, 220 260, 261, 291.
Kieft *) 284.
Kievit 147, 150—152, 155-157 248.
Kikkert 32.
Kinderen (der) 186.
Kinnemont 245.
Kinsbcrgen (van) 82.
Kirkpatrick 309.
Clant 45. 133.
Clarenbach 380.
Clavering 20.
Cleef (van) 170, 369.
K(C)lencke* 433-438.
Klerck (de) 449.
Clercq (de) 63, 67, 94, 213.
Klerk (le) 452.
Cleve (In de) 334.
Clevesadel 102.
Kley 228.
Kleyburg (van) 152.
Cleyn 87.
Clignet 274.
Kloens 310.
Kloet (van der) 123.
Cloot 50.
Clootwijk 56.
Kloppenburg 125.
Klouck (van der) 255.
Knaeu 159.
Cnapper 160, 241.
Kniphorst 294, 326.
Knoop 318.
Knubels 404.
Knyphausen 380.
Koch 292.
Kock 55.
Kock (de) 83.
Cock van Kerkwijck (de) 113.
Co(c)q 227.
coccx 341.
Koen 362.
Coenders 44—46.
Kocne 54.
Coenegracht(s) (de) (van) 67.
Coencn 36.
Coeur (du) 310.
Coeverden (van) 40.
Koevoet 148.
Coevorden (van) 389, 392, 396 428, 429, 431, 435, 438.
Kohler 292, *) 326.
Kohrnbos (de) 358.
Coignet 146.
Kok 32, 111.
Kol 209.
Kolff 226.
Kolhoven 122.
Collen (van) 181.
Koller 292, *) 326.
Kdller 21.
Colster 25.
Combes (Des) 12.
Commersteijn 209.
Conflans (van de) 146.
Coninck 86.
Coninck (de) 45, 450.
Coningh 370.
Convelt (van) 341, 344, 397.
Conijnenburch 380.
Konijnenburg (van) 380.
Koogh (van der) 132, *) 174.
Kooiman 320.
Kool 426.
Coomans 28, 86.
Koomans 28.
K(C)oornhart 115.
Coote 20.
Copis 341-343.
Koppel (van de) 64.
Koppeschaar 56.
Cops 369.
Korbees (van) 160.
Cordes 116.
Corenwinders 153, 240—244.
Cornberg (von) 16.
Cornelii 422, 456.
Corps (de) 202.
Corput (van den) 130, 196, *) 199, 353.
Korst 277.
Corstanje 132.
Kortleven 122.
Corver 114.
Koster 30, 174.
Cöster 30, 174, 213.
Kostpoth (van) 3.58.
Costijn 412.
Couckeme (de) 296.
Couderc (de) 407, 408.
Court (de la) 11, 176, 219.
Couweler (van) 354.
(K)Couwenhoven (van) 147, 152, 158, 245, 247, 248, 361, 364.
Couwinter 449.
Cowper (Clavering) 20.
Cracou (van) *) 166, 286, 323, 325.
Kraen (de) 359.
Craey 204.
Krafft 105-113.
Krafft (van de Laar) 105-113.
Krafft (Spencer) 105—113.
Cramer *) 92, 132, 211, 320, 321.
Cramm (von) 7, 16, 62.
Crampe 67.
Crassier (de) *) 261.
Kray 54.
Craijensteen (van) 201, 202, 203.
Krecke 228.
Kretschmar (van) 361, 362, 364.
Kreutzman 253.
Kreyssig 427.
Criellaert 132, 174.
Crimotel 169.
Croese 244.
Croenen 23.
Croesert 243.
Crok 55.
Crommelin 12, 307.
Crommon (van) *) 164.
Cromvliet (van) 202.

Kronen 287.
Cronenburch (van) 74.
Cronenburg(h) (van) 318.
Croock 29.
Kropff 111.
Crousaz 12.
Cruiningen (van) *) 391.
Krukland 220.
Cruse (van de) 367.
Cruyff 209.
(K)Cruyt 355.
Crijnen (de Visser) 147.
Krijtsnagh (van) 132, 175.
Cuel 157.
Kuglyn 186.
Kuiper 260.
Kulderij 222.
Kunowitz (von) 7.
Cupers 337.
Cupus 157.
Custer (de) 147, 156, 208, 285.
Cutsem (van) 143.
Kuyk (van) 29.
Kuyk (van der) 452.
Cuyper 84, 151, 154, 206, 454:
Kuysten 282.
Kuyt 427.
Kwint 319.

L.

Laar (van de) 112.
Labrijn 191—195.
Labare(n) 191, 193, 191, 228, 416—418.
Lacchaerts 142, 144.
Lacomblée 250.
Ladenius *) 61.
Laeck (van der) 341, 342.
Laeckeman 206.
Laen (van der) 32, 5658, 95.
Laer (van) 11, 38, *) 260.
Laffont (de) 406.
Lagoor 241.
Laignier (de) 407.
Lalaing (de) 226.
Laméris 168.
Lammers 43.
Lampe 376.
Lamsvelt (van) 419, 420.
Landmann 451.
Lange (de) 30, 54.
Langerak (van) 269, 270.
Lanoy (de) 210.
Lantscroon (van) 444.
Larcber 13.
Larenaudière (Faguillon dit) 277.
Laroche (de) 236, 237.
Larrey (de) 301.
Latenstein 228.
Lebrin 191, 193, 195.
Lebris(t) 417, 418.
Lebryn 194.
Lecka (de) 347.
Leda (de) 347, 348.
Lede (van der) 348.
Leefdaele (van) 142.
Leefdale (van) 144.
Leendertsz 320.
Leenhouts 222.
Leeuw 116.
Leeuw (de) 219.
Leeuwen (van) 21, 84, 85, 160. 176, 181, 244, 245, 247, 248, *) 264, 287, *) 295, 327, 328, 423, 424.
Leeuwen (de Kock van) 84.
Leewius 244, 245.
Lehman 57, 122.
Lemens (van) 196.
Lemmers 13, 14.
Lenssen 341.
Lentink (Farret) 183.
Lermond 374.
Leschot 252.
Lestwitz (von) 15.
Leth 212.
Leur (van de) 200, 351, 353, 356.
Leuteringe (de) 205.
Leuven (van) 189.
Lewe 43, 132, 133, 237-240.
Leyden (van) 183.
Leye (van) 357.
Leyssius 170-172.
Librechs 344, 403.
Lich 427.
Lichtenborch (van) 344, 403.
Lichtervelde (de) *) 60.
Lidth de Jeude (van) 220, 261.
Lieftinck 426.
Liere (van) *) 198, 354.
Lievejes 310.
Lievendael (van) 25, 26, 291.
Lievendal (van) 61.
Ligniville (van) 25.
Lille (de) 249, 283, 363.
Limborgh 208.
Limpens 296.
Linde (van der) 167, 249.
Lindeboom 64, 135, 136.
Linden (ter) 258.
Lindsay 9, 374.
Limebeke (van) 394.
Linsias 132.
Lint (de) 445-449.
Lintzenich (von) 90.
Lippe (van) 321.
Lippe (van der) 429.
Lith (van) 122, 123, 294, 450.
Loefs 21.
Loen (von) 220.
Loenhout (van) 171.
Loght (van de;) 356.
Lon (de) 40.
Loo (van) 163.
Loon (van) 348, 349, 389, 393.
Looz 349.
Lorié 124.
Losecaat 294.
Lossen 25.
Lossert 23.
Loten (de) 393.
Loziers *) 199, 353.
Lucas 123.
Luffelen (van de) 118.
Luathart 447.
Luicius (van Stipriaan) 126.
Lutjes 21.
Lutteken *) 91.
Luyken 55.
Luymes 211.
Lynden (van) 267, 443, 444.
Lij tsman 125.

M.

Maanen (van) 212.
Maas 209.
Maatjes 260.
McLeod 91.
Maelstede *) 341.
Maerlant 245.
Maes 296.
Maesen (van der) 331, 332.
Makkes 53—55.
Malgarten 373.
Mallinckrodt (von) *) 41.
Malsen (van) 454.
Malsum (van) 175, *) 284.
Man (de) 203.
Manderik (van) 132.
Maneil (van) 26.
Mangelaar 427.
Mann 123, 276.
Manninga 45, 239.
Manrick (van) 175.
Mansfeld (van) 6.
Maque 174.
Marcelin 411.1
Marchie (du) 160.
Marck (van der) 255.
Marez (de) 234, 360.
Marpurg 168.
Marque 174.
Marselaar (van) 452.
Martens 289.
Martin 4.17.
Mason 243.
Massiah 96.
Mast (van der) *) 60, 203, 204.
Matelief 156.
Mathijsen 213.
Mattenburgh (van) 196.
Mattens 448.
Mauricius 307.
Maurick (van) 175, *) 295.
Mauritz 380.
May 93.
Mechelen (van) 9.
Meer (van) *) 295, 296.
Meer (van der) 273-279.
Meeren (van der) 9, 145, 452.
Meertens 86.
Meertz 337.
Mees 154.
Meester (de) 30, 31, 146, 222,
Meesters 85, 208.
Meeus 353. 357.
Meeuwesen 167.
Mehr (von) 80, 81.
Mekeren (van) 44.
Mekker 219.
Meldrum 374.
Melegarde (de) 373.
hfelisdijck (van) 156.
Mellema 212.
Mels 171.
Menger 32.
Menten de Horne (de) 134.
Meppen (van) *) 393.
Mepsche (de) 45, 132, 240.
Mepsche Hiddinge 376.
Meraud 278.
Merens 170, 451.
Merling 422.
Mermans 356.
Mermuyden (van) 443.
Merode (de) 273, 277, 278, 386
Merril Dubay 451.
Mersch (van der) 101, 103.
Mertens 143.
Merwede (van) 282.
Merwede (van der) 42—47 173, 255-257, 287.
Merwijck (van) *) 60.
Meulen (van der) 185.
Meulenbeek 30.
Meulman 168.
Meurs (van) 6, 113, 292.
Meus 337.
Mey (de) *) 199, 353.
Mey (van der) 56, 121, 122.
Meyden (van der) 116—120 301, 307, 407.
Meyen 169, 305.
Meyer 21, 252, 363, 451.
Meyerus 87.
Meyjes 226.
Meyjes (van Oostrum) 226.
Meyjes (Posthumus) 226.
Meijsterus 205.
Middelborch (van) 144.
Middelman 63, 89, *) 94, 95 221.
Middendorp 169.
Mierjans 337.
Miert 197.
Migault 405, 406.
Mioulet 124, 126.
Mirbach (von) 12.
Mist (de) 85.
Mist (Uitenhage de) 85.
Mitscherlich 381.
Moerbeke 222.
Moermans 142, 144.
Moers 90.
Mogeur 417.
Mohrmann, 212.
Mol 32, 54.
Molen 80.
Molenpas 339, 340, 343.
Moll 80, 132.
Monceau de Hergendael (Da) 134.
Montens 357.
Montrond (de) 12.
Monumenten (van) 270.
Moock (van) 124.
Moor 206, 241.
Moor (de) 141, 145.
Moor den Heijngst 156, 207.
Morich 386.
Morrhe 26.
Mortel (van de) 85.
Mortels 339.
Moseley 376.
Mouton 56, 88.
Muelen (van der), 427.
Muil 182:
Mulder 179.
Mulert 132. 133.
Mulert tot'de Leemcule 19.
Muller 249.
Mullert 115.
Munnickx 57.
Munster 114.
Muntz 135.
Murray 374.
Musch 156, 208.
Muts 147, 248.
Muylman 182.
Muijlwijck (van) 280; 415.
Muys 122.
Mye (van der) 280.
Mijs 87.

N.

Naaldwijk (van) 148.
Nachemius 85, 213,
Nachemius (de Bijl) 85.
Nachtegael 147, 156, 188, 207, 208.
Nagel 64, 135, 209.
Nagel (van der) 158.
Nagge 85, *) 258.
Nahuys 426.
Nassau 222.
Nassau (la Lecq) (van) 9-20, 61.
Nechs (van) 203.
Neck (van) 151, 156, 414.
Neder Ytteren (van) 336.
Nederveen (van) 245.
Neerkassel (van) 202.
Nepveu 112.
Nes (van) 95, 158.
Nesken 310.
Nesselrode (von) 68.
Neste (van de) 219.
Nettelstruck 404.
Neuman 112.
Neven 342.
Neijt *) 199, 353.
Neyt (en) 196.
Nichols 276.
Niel 153.
Nienborg (de) 40.
Niepoort (van der) 85.
Nierstrasz 116.
Nieulant 154, 160.
Nieupoort 242.
Nieuwenhoven (van) 158.
Nieuwenkamp 218.
Nieuwland (Penning) 375.
Nikkels 63.
Nippelen (van) 370.
Nisbeth 93.
Nisse (van der) 10, 14, 20, 222.
Nobel 158, 298.

Noiret ll.
Nolde (von) 12.
Noldus 158.
Nolle (van den) 249.
Nonnen 404. 406.
Noordeloos '345.
Noorden (van) 156.
Noort (van) 63.
Noortwijck (van) 360.
Nooy (van) 110.
Noppe 447.
Norch (van) 386, 43.2, 435, 436.
Normant (le) 451.
Notemans 285.
Nouwen 333.
Noyen 399, 400, 453.
Nuboer 112.
Nullens 342.
Nunninckhoefs 397, 399.
Nutt 219.
Nuys (van) 151.
Nyeman (den) 39.
Nijs 157.
Nijverseele (van) 145.

O.

Obreen 297-300.
Ochten (van) 345, *) 346-348, 350, 390.
Oedenhagen (van) 146.
Oem 79, 149, *) 216, 290, 291, 441.
Oesten (bi) 101.
Oesterhave *) 258.
Oever (ter) 319.
Oeynhausen (von) 7.
Offenborch (van) 79.
Offermans 342, 343.
Oginsky 44, 46.
Oidtman 95.
Oidtman (von) 377.
Oldenbarnevelt (van) 279.
Oldenborgh (de) 434.
Oldeneel (van) 38—42.
Olislagers ('d) 332, 337
Olphen (van) 182.
Ommeren (van) 423.
Omphal (van) 84.
Onbescheiden 291.
Onbescheiden (dye) 106.
Oordt van Bunschoten 232.
Oosten (van) 185, 359, 365.
Oosterkamp (van den) 111.
Oosterom (van) 150.
Oosthock 93.
Oosting 259, 326.
Ootmarsum (van) 134, 135.
Ophoven (van) 95.
Opmeer (van) 53.
Orch (van) 386, 431.
Orrock 300-310, *) 374.
Os (van) 142.
Os (Hals gezegd van) 142,143.
Osch (van) 325.
Oseda (de) 374.
Osenius 405.
Oswald 16.
Osij 456.
Oudenaken (van) 140, 146.
Oudenhagen (van) 141.
Oudewater 155.
Oudtlandt 362.
Outschooten (van) 162.
Overbeke 144.
Overbeke (van) 141.
Overschie 187, 189.
Overschie (van) 49-53.
Overstraeten (van) 146.
Ovens 63, 64.
Oytcgroven (de) 332, 333.

P.

Paardekoper 123.
Pabst (van) 288, 375.
Paenderen (van) 162, 255.
Paep 364.
Paets 157.
Paffenroden (van) *) 59.
Pahlen (von der) 12.
Palinck 274.
Pamburgh (van) 362.
Panhuys (van) 277.
Panis *) 31.
Pannebocter 28.
Papinc 437.
Pappenheim (von) 16.
Parmentier (de) 185.
Partouns 341, 397.
Parvé (Steyn) 212.
Passet 293.
Pastoor 326.
Patoir 125.
Pauw *) 126, 208.
Pauwels 142, 144. 145.
Pauwert (van der) 125.
Pavort (van de) 95.
Peize (de) 428, 429.
Pellissier 278.
Pels 254.
Pelser 402.
Peltzer 89-91.
Penning 32.
Pèrachon 14.
Perck (Bernagie gent) 254.
Perk *)120-126, 167-170, *)175, 209-213, 249-254, 449-452.
Perk Kruyff 252.
Perneelen 142, 144.
Pesser 148-154, 157-161, 206, 240-249, *) 326.
Pesser (Schultz) 249.
Pesser van Velsen 147, 242, 243, 247-249, 293, *) 326.
Pesters (de) 331-345, 396-404, 453, 454.
Petten (van) 124.
Petit (le) 302.
Peyroux (du) 407409.
Philippens 338, 340, 341, 343, 344, 397. 399.
Piccardt 42, 84, 85.
Piccardt (Soetbrood) 85.
Pielat 249.
Piets 55.
Pinocx 146.
Pipe *) 437, 438.
Piron 318.
Pituhi 293.
Planis 248.
Planaue (de la) 426.
Plante 64.
Plas (van der) 115.
Platja 405.
Pleys 267, 271.
Poelenburg (van) 217, 240, 422.
Poist 189.
Poitevin 417.
Pol (van de) 358.
Poll (van de) 31, 132, 300-302, *) 326.
Polleman 386.
Polman 433, 438.
Polijn 125, 167.
Pompe 455.
Pompen (van) 93.
Pont 189.
Poocks 115.
Pool 294.
Pool (Ruysch) 426.
Poot (van) *) 129.
Porter (Sanderson) 170.
Post 213, 319, 360.
Post (Mellink) 319.
Posthumus 169.
Pot (van der) 241.
Pothof 56.
Pottiere (de) 408.
Praag (van) 64, 135.
Praetorius 213, 451.
Prieme 341.
Pringel 374.
Prins 53, 119.
Prinsen 251.
Provisie 87.
Puchler 27.
Punderen (de) 405.
Putten (van) 210, 211, 386,434, 435.
Pyck 147, 149, 151, 155, 206.
Pyll 308.
Pys (van) 25.

Q.

Quack 261.
Quade (de) 398.
Quaelbergen (van) 361.
Quesne (du) 408.

R.

Raad van Tengnagell (de) 234.
Raamburg 362.
Rading (van) 429.
Ra(e)maeckers 176.
Raesfelt (van) 19.
Raesfeld tot Cortenberg (van) 220.
Raet (di) 197.
Raet (van Cats de) 426.
Raetz 342.
Raidt 161, 162.
Ramaan 450.
Ramaat 123.
Ramp 208.
Ramsay 374.
Randenraede (van) 399.
Randenrat (van) 395.
Rants 246.
Rappard (van) 174.
Ravensberg (van) 389, 393.
Ravensperg 258.
Recke (von der) 15.
Reede (van) 19.
Rees(s)en 114, 338, 342.
Reiche 111.
Reigersman *) 128.
Reinders 56.
Rene (a) 357.
Renesse (de) 388.
Renesse (van) *) 59, *) 215, *) 216.
Rengers 43.
Rens(s)elaar (van) *) 263, *) 264, 295, 327, 328.
Rensen 168.
Repelaer 79.
Retemeyer 169.
Rethe (de) 374.
Zeus (de) 159.
Rhebinder (von) 12.
Rheden (van) 434.
Rheine 393.
Riddell 374.
Riebeeck (van) 217, 257, 287, 419, 420.
Riedel 212. 213. 380.
Riedt (van) 92, 132, 288.
Rieman 420.
Riemer (de) 153.
Riemsdijk (van) 407.
Rietberg (van) 6, 116, 321.
Riethoven (van) 199, 351, 353.
Rietveld 182.
Rietwijk (van) 217.
Rieu (du) 85.
Rigaud 277.
Rigo 29.
Rieotti 277.
Rine (van den) 102.
Ripperda 44. 239.
Ripperda tot Weldam 25.
Risse 126.
Robbé(e) 95, 133.
Rocquette 455.
Rode (van) 386.
Roels 427.
Roeper (de) 211.
Roest 123.
Rokinchusen (de) 41.
Rolaff 87.
Roman 122.
Romburg 21.
Rommelman 208.
Ronde (de) 294, *) 327.
Roon (van) 154.
Roos 169.
Roos (de) 252.
Roosboom 113.
Roosdorp 321.
Roosterman 159.
Roovers 357.
Rooy 87.
Rosa 147, 152, 157, 293.
Rosen (de) 332.
Rosenda(e)le (van) 440-*) 442.
Rosenroll 293.
Roseus 201.
Rosse1 (de) 417.
Rossem (van) 269, 270.
Rouwenoort (van) 277.
Roy (de) 159.
Royen 211.
Royer 220.
Rozegaard 260.
Rubens 383.
Rucphen (van) 200, 353.
Ruerlo (van) 258.
Ruhle von der Ruhe 408.
Ruiter (de) 27.
Runen (van) 428, 429, *) 432-434, 438.
Rüppell 406.
Rutenberg (van den) 438.
Ruuk (de) 289.
Ruven (van) 93.
Ruychaver 124, 162.
Ruygen (van) 176, 222.
Ruys 418.
Ruys de Beerenbrouck 418.
Ruyssenaer 356.
Ruytenburgh (van) 10, *) 126.
Ruyter (de) *) 322, 323.
Rijckhuysen (van) 175.
Rij cquaart 119.
Rijk (de) 251.
Rymmerswaele (van) 161.
Rijnenberg 252.
Ryngenberg (van) 80.
Ryppen (van) 454.
Rijsbergen 147, 155, 207.
Rijser 421, 422.
Rijsoort (van) 181, 293.
Rijssel (van) 320.
Rijsselenburgh (van) 262.
Rijswijck (van) 421, 422.

S.

Saellen 341, 342.
St. Amant (de) 420.
Sales (de) 278.
Salisch (van) 358.
Salzbergen (van) 389.
Samberlinck 140, 146.
Sande (van de) 21.
Sande (van der) 359.
Santen (van) 292, 415.
Saris 337.
Sas *) 166, 219.
Sasbout 53, 188, 189, 413, 414, 455.
Savelkoels 92.
Saxo 373.
Sayn (van) 321.
Scalcwyc (van) 433.
Schaaf 121.
Schadd 420, 421.
Schadee 192, 193, 195.

Schade van Westrum 11.
Schaeck 448.
Schaep 450.
Schaep van den Dam *) 260.
Schaer (van) 243.
Schaffer 133, 239.
Schaffers 132.
Schaffhuijser *) 262.
Schagen 151.
Schagen (van) 170, 361.
Schalekamp 250, 451.
Scharp 160, 241.
Schellingen 110.
Schepel (Hamminck) 170.
Schepf (Hessen gen.) 404.
Schepmoes *) 136.
Scherff 28.
Scherpenberg (van) 83.
Scheij 179, 185, 261, *) 262,293.
Schichau 381.
Schilperoort (von) 117, 190, 192.
Schimmelpenninck van der Oye 277.
Schinne (van) 361.
Schipluiden (van) 155.
Schippenbach (von) 12.
Schippers 169.
Schlemuller 57.
Schluchting 238, 239.
Schmid(t) 66, 293.
Schmid von Grüneck 293.
Schmitz 81, 287.
Schneider 29, 62, 109.
Scholte (n) 363.
Scholten van Aschat 408.
Scholten van Gansoyen 183.
Schotnaker 287, 324.
Schönaich (von) 278.
Schonevel(t) 253.
Schoonhave (van) 360.
Schooten (van) 236.
Schorrenborgh 196.
Schoute 151, 155, 207.
Schouten 28, 147, 250.
Schoyte 353.
Schrassert 91, 286, 323.
Schravelaar 360.
Schregardus 211.
Schreuder 147.
Schrevelius 426.
Schrieder 318.
Schrobbeling 50.
Schrijver 363.
Schuermans *) 199, 355.
Schull 261.
Schullcr 210.
Schüller (Karten) 212.
Schulten 404.
Schultz 249.
Schultz van Haegen 211.
Schütte 211.
Schuur 12.
Schweers 249.
Schwencke 30, 31.
Schyven 171.
Scuring 100.
Sedlnitski 217, 262, 422.
Seidel 229.
Selbach 258, 259.
Selbo 291.
Selhart *) 164.
Sels 107, 110.
Selwerd (van) 434.
Sélys (de) 332.
Semberlinck 141.
Sempels 242, 243, 247.
Senn van Basel 96.
Serclaes (de 't) 134.
Sermes 450.
Servaas 208. 303.
Setterich (von) 30, 31.
Severijn 212.
Seypel 111.
Sgravenhage 243, 244.
Sierstorpff (von) 7, 62.
Sighers (de) 45, 46.
Silvercroon 276.
Similings 217, 260.
Sinclair 309.
Sissinck 44.
Sissinga 44.
Slangen 332.
Slatius 206.
Slecht 208.
Sleurs 84, 85.
Slingeland *) 199.
Sloet 438.
Sloet (van) 32.
Sloot (van der) 365.
Sluys 370, 427.
Sluyterman van Loo 64, 135.
Sluij terrs 195.
Slyp 152.
Smaling (van der) 415.
Smeets(z) 333, 334, 344.
Smet(h) (de) 87, 114, 146.
Smirren (van) 168.
Smissaert 211.
Smit 55, 180, 184.
Smits 56, 175, 253.
Smullinck (van) 422.
Smulling *) 260.
Snaets 94.
Snel(l) 252.
Snethlage 422.
Snoeck 182.
Snuslijnck 262.
Soelenbergh (van) 104.
Sonnevelt 448.
Sorg 187.
Sorrighen 187-189, 191.
Soudaan 32.
Soudenbalch (van) 27.
Soutelande (van) *) 167.
Spaen (van) 11.
Spanbrouck (van) 359, 365.
Spangen (van) 412.
Spätgen (von) 16.
Spaur und Flavon (zu) 116.
Speckhanen 404.
Spencer 111.
Speyart 217.
Spiegel 94, 221.
Spiesser 56, 223.
Spirlet 95.
Splinter (van) 24, 130, 147, 207, 416.
Splinters van Veeren 209.
Spronsen (van) 320.
Stadelaar 253.
Stappers (de) 95, 133, 134.
Stavcren (van) *) 283.
Stecher 212.
Stecdincx 353.
Steelnnt (de) 452.
Steemer 197.
Steenbergen (van) 325, 326.
Steendijck 422, 456.
Steenhuizen (van) 152.
Steenkiste (van) 94.
Steenwech (van den) 340.
Steenwyc (van) 385, 427—439.
Steffelsz (Melisz.) 147.
Steffens 309.
Steiger 92, 93.
Stein 168.
Stein van Golonese 56, 223.
Steinfurt 389.
Stellingwerf (van) 289, 420.
Steenowen 404.
Sterck 418.
Stermont 161, 241, 244.
Steur 182.
Stierman 153.
Stochius 183.
Stock (van der) 149.
Stockelaar 134.
Stockum (van) 189.
Stolk (van) 369.
Stolsak 288.
Stompho 61.
Storm 162, 415.
Storm van 's-Gravesande 307.
Storm van Wena 279, 280.
Stradio 254.
Straeten (van der) 134.
Strick van Linschoten 212.
Striene (van) 440—442.
Striep (van) 54.
Stroeken (de) 335, 337, 344.
Strumphler 169.
Strijen (van) 132, 361.
Stuart 374.
Studler van Zurck 19, 95, 136, *) 175, 221, 222.
Stuper 22.
Stürgkh (von) 116.
Stiiten 112.
Stuurman 53., 54.
Stuyrkers 153.
Sualenberg (de) 374.
Suchtelen (van) 21-23, 135.
Suermondt 325.
Sulen (van) 100.
Sutphania (de) 373.
suys 175., 187., 189.
Suylen (van) 160.
Suyrvelt 447.
Swaefken 27, 309.
Swanenwijck 157.
Swart 421.
Swartwout 447.
Sweepe 53, 54.
Sweers 295.
Swieten (van) 290, 447.
Swinden *) 128.
Swinderswijck 241, 246.
Swijnas 147, 209.
Syberg (von) 16.
Sypenhof 156.
Sypesteyn (van) 310.
Sijpheer 53.

T.

Tael 261.
Talen 372.
Talma *) 165.
Tamboers 448.
Teckelenburg (van) 389.
Tedema 239.
Teding van Berkhout *) 218.
Tegelbergh 255.
Temminck 116, 211.
Tepe 250.
Teppens 337.
Terspijk 21.
Terwesten *) 215, 216.
Testart 298.
Testas 12-14, 423.
Tetroede (van) 279.
Teus 342.
Teylinghe (de) 347.
Teylingen (van) 19, 217, 222.
Thibaut 221.
Thiennes (de) 10, 25.
Thoen van Ouderkerck 150.
Tholl (van) 79.
Thulden (van) 418.
Thurkow 84, 85.
Thuynen (van der) 450.
Thye (van) 390, 435.
Tidemann 406.
Tiels 354.
Tiewielen 30, *) 31.
Tigchelen (van) 122.
Tigler 229.
Tileman 213.
Tillier 92.
Timmermann 368, 406.
Timmers 158.
Tippelskirch 116.
Tissot van Patot 288, 309.
Tjaarda 43.
Tjesinga 74, 78.
Toelincx 338.
Tohrthan 160.
Tombe (de la) 157.
Tonckens 313-317.
Tongeren (van) 159.
Tour (de la) 25.
Trainer 92.
Treslang (van) 202.
Tromer 358.
Tromp 55, 163, 222, 291, 293.
Tromper 188.
Trompetter (de) 338.
Troostheide 55.
Trooz (de) 95.
Truitus 171.
Tseraerts 443.
Tserrats 254.
Tulleken 219, 288.
Tulleners *) 176.
Tuméjus en Ligniville (van) 24.
Tuschusen (de) 41.
Tuyll van Serooskerken (van) 118, 158.
Twickel (van) 435.
Twickelo (van) 25, 61.
Tymaeus 95, 135.

U.

Uetterodt (van) 16.
Uffenufer 80, 81.
Ulenbroek 22, 135.
Umbgrove 289.
Unruh (von) 7, 15.
Uppen Dyck 80.
Urk 386.
Utrecht (van) 279.
Uytenbogaert 302, 303.
Uijterwijk van Heemse (van) 325.
Uythouck 447, 448.

V.

Vaen 208.
Vaillant 185, 249.
Valck 185.
Valckenburgh (van) 328.
Valckenier 275.
Valkenburg (van) 28, 294.
Varick (van) 63.
Vas 54.
Vechelen (van) *) 198.
Vecht (van der) 160, 241.
Veecke (van der) 291.
Veen (van der) '114, 159, 259, 293, 294, 326, *) 327.
Veer (de) 64. 135. 176., 222., 223.
Veere (van cie) i22.
Veeren 124.
Velde (van der) 130, 159, 210.
Velden (van der) 122, 451.
Velsen (van) 277.
Vclthuysen (van) 277.
Veltman 359.
Venendey 221.
Vennix 299
Verachten 104.
Verheek 211.
Verberkmoes Haak 174.
Verboom 118, 119.
Verburg 122, 158.
Verdoes 147, 155, 207.
Verdonk *) 60.
Vergith 293.
Verhaag 181.
Verhagen 83, 85, 181.
Verhagen (van As) 85.
Verhagen (van Bleyswij k Tierens) 85
Verhagen (de Jong) 85.
Verhaven 149, 151, 209.
Verheul 54.

Verkerk 319.
Vermans 87.
Vermeulen 32, 56-58, 95, 96, 192, 193, 195, 223.
Vermy 179.
Vcrnatti 117.
Vernatti (de) 361, 364.
Verrenborgh (van) 348.
Verspijk 21.
Verschouw 362.
Verschueren 119.
Ververs 327.
Verwel 151, 240—242.
Verwel 240-242.
Verwey 450.
Vesen (van) 104.
Vet (de) 147, 148, 150, 152,157.
Vethacke 234, 426.
Vianden (van) 390.
Vianen (van) 213, 391, 450.
Vianen Nagel (van) 451.
Viceler (van) *) 261.
Vicq (de) ll.
Vicq de Cumptich (de) 134.
Vier 180.
Viglius 361.
Vileers (de) 294.
Villabolos í13.
Villegas (de) 309.
Vincent 169.
Vinck (de) 294, 327.
Vinck (van der) *) 327.
Vincke (von) 16.
Vincke de Ostenfelcle 41.
Vinckenbergh 448.
Vinckesteyn 456.
Vink 451.
Vinke 38—41.
Virneburch(g) (van) 349, 394.
Viry (de) 244, 421.
Vis 54.
Visch 158, 280.
Vyschers 173.
Visscher *) 32, 115, 289.
Visser 124, 250, 321.
Visser (de) 149, 150, 157.
Vitriarius 182, 184, 289.
Vitringa 107.
Vivien ll.
Vlaanderen 210.
Vlaanderen (Perk) 210.
Vlack 147, 151, 156, 207.
Vladeracken (van) 85.
Vlaerdingerwout *) 359365.
Vliedt (van de) 12.
Vliet (van) 56, 209, 295.
Vlis (van der) 319.
Vlooswyck (van) 118.
Voet 174.
Vogelaer (de) 328.
Vois (de) 56.
Volemans 101.
Volkerts 132.
Vollenhove 304.
Volxhem (van) 143.
Vondel (van den) 116.
Vooren (van der) 122.
Voorn 25. 443.
Voorspoeí 145.
Voorst (van) *) 165, 390.
Voort (van) *) 410.
Vorden (van) 430, 448.
Vorenborch (de) 389, 396.
Vorhauer 113.
Vorhauer Villabolos 112.
Vos (de) 438.
Vos van Steenwijk (de) 385—396, 427-439.
Voss (van) 24, 25.
Vosselen (van) 446.
Voíite 169.
Vrac (le) 417.
Vredenburch (van) 427.
Vrée (de) 87, 168, 219.
Vreen. 343.
Vries (de) 19, 363.
Vriese (de) 143.
Vryesen (de) 163.
Vroe (Bijl de) 14.
Vrolijk 13.
Vromen 121.
Vromans 246—248.
Vrou(w)eling 187, 189.
Vrij (de) 125.
Vrijer 54.
Vrijthoff 331, 401.
Vucht (van) 339, 341, 342.
Viirtheim 29.

W.

Waal (de) 32 .
Waal tot Moersbergen (de) 443.
Waasbergen (van) ,159.
Wachtendonck (van) 181.
Waddel 421.
Wael (de) 224, 263.
Waele 294.
Waelenburch (van)' 427.
Wagen 277.
Wagensvelt 147, 150, 151, 155, 156, 207.
Waghtbeke (van) 115.
Walbeeck 241, 243, 245.
Waldeck 251.
Walen 294.
Walenburg (van) 158.
Walhorn (Schuyl van) 426.
Walker 184.
Wall (van de) 363.
Walle (van de) 116.
Wallendal (van) 160.
Waller 85.
Walré (van) *) 224.
Walree (van) 85, 289.
Walsum (van) 184.
Walta (van) 46.
Waltha (van) 20.
Wanrooy 29.
Wareninckx 362.
Warmond(t) (van) 222, 263, 292.
Wartensleben (von) 15.
Wassenaer (van) 441.
Water (van de) 30.
Wateringe 158.
Wattenwil (de) 92, 93.
Waveren (van) 251.
Wayershuysen 30.
Webber 426.
Weber 293.
Weeber l ll.
Weede (van) 277, 421.
Wee1 (van) 370.
Weenink 29.
Weens 179.
Weezemaale (van) 452.
Weier 295, *) 328.
Weiland (Sperna) 220.
Weiler (von) 174.
Weinberger 110.
Weiss 184.
Welberg (ter) 210.
Wellen (Ter) 405.
Welsenes (van) 56.
Wely (van) *) 176, *) 263, *) 264, 294, 295, 327, 328, 423, 424.
Wely (van Leeuwen van) 423, 424.
Wensel 253.
Werners 32.
Werve (van de) 189.
Wesel (van) 79, 80.
Wesele (van) 409.
Wesemael (van) 121.
Wesemale (van) 312.
Wesseling 116.
Wesselman van Helmond 287.
Wessem (van) 85, 94.
Westerholt (van) 11, 25.
Westermän 186.
Westervelt (van) *) 263.
Weston Porter 451.
Weustenraad*) 224.
Wevelinchoven (van) 395.
Wey (van der) 365.
Weyer 295, 328, 424.
Weyland 293.
Weyland (Sperna) 293.
Weijs 420.
Wichelhausen 406.
Wicherlink 64, 135, 136.
Wiebe 176.
Wieldreeht (van) 439, 440.
Wiercx 354.
Wierix 334.
Wiersma 320.
Wildeman 93; 232.
Wilder (de) 46.
Wiles 170, 451.
Wilhem (de) 408.
Willekens 328.
Willems 167.
Willige (van der) 258.
Willigen (van) 133, 134, 362, 407.
Willinge 259, 260.
Willink 289, 420.
Wilpe (de) 100, 101,
Wilre 386.
Wils *) 199, 355.
Win(t) (van der) 365.
Winter 117.
Winsen (van) 388.
Winthuysen 308.
Wisch (van) 372.
Wisschel (van) 354.
Wisse (van) 189.
Wissel (van) 196, 291.
Wit (de) 319.
Witt (de) *) 127.
Witt Hamer (de) 450.
Witte 88, 122.
Witte (de) 322, 323.
Wittert 50, 148.
Woerden (van) 319.
Woesic (van) 270, 273.
Woestenraedt *) 224, *) 295, *) 296.
Wolde (ten) 327, 376.
Wolff 201-203.
Wolff (de) 116, 124.
Wolff (van der) 118, 157.
Wolff (de Flavard de) 168.
Wolf van Westerode 443.
Wolfs 443, 444.
Wolft 348.
Wolterbeek 212.
Woningen (van) 448.
Worp (van dër) 250.
Wouters 145.
Wouw (van) 326.
Wouwer (van de) 426.
Wrede (von) 16.
Wuestenrade (van) 340, 341, 343, 344.
Wurstemberger 92.
Wyck (ter) ‘438.
Wijck (van) 151, 152, 154, 204—206.
Wijck (van Asch van) 116.
Wijck (Cuijper van) 147.
Wyckhuysen 52.
Wijflet (van) 366, 367.
Wijk (van) 211, 250.
Wijnaendts van Resandt 112.
Wijnbergen (vati) 92, *) 372-374, 443, 444:
Wijngaerden (van) i47, 155, 159., 206.
Wijs (de) 244, 370.
wijt 354.
Wytzema 325.

IJ.

Yck (van) 117.
Ydeghem (van) 57.

Z.

Zaey (van der) 150.
Zandyck (van) 290.
Zebrecht 358.
Ze(e) (van der) 103.
Zeelbach (van) 196, 354.
Zeerleder 92.
Zeeuw 456.
Zrgers van Wassenhoven 57.
Zeller (van) 26.
Zeper (Waller) 228.
Zetten (van) 169.
Zevenbergen (van)- 440.
Zevender (van der)- 87.
Zevendonck (van) 145.
Zeyst (van) 93.
Ziegelaar 169.
Ziegenhayn 389.
Zips *) 199, 355.
Zoelen (van) 151.
Zoenen (van) 151.
Zoetbrood 210.
Zoutelande (van) 309.
Zoutmaat 183.
Zuvel 430.
Zuyderwijck (van) 209.
Zuylen van Anholt (van) 6, 100.
Zuylichem (van Eyck van) 85.
Zwaerdecroon 158.
Zwicky Probst 67.
Zwieten (van) 426.
Zijlstra 320.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand November van het jaar 1935 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Max de Soer,* te Naarden, *Olga de Soer,* te Amsterdam en *Hilda de Soer,* te Naarden, tot het veranderen van hun geslachtsnaam *de Soer* in dien van *du Jour*;
2. van *Sara Maria Veerkamp* en *Gomarus* Bon, echtelieden, te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige *Maria van den Berg.* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *van den Berg* in dien van *Bon*;
3. van den zich noemenden en schrijvenden *Nanno Kranenborg Jesse,* wonende thans te Wageningen, tot het aannemen van den voornaam *Nanno* en van den geslachtsnaam *Kranenborg Jesse.*

Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

1. *Soekirman Ki Honggojoedo,* te Semarang, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Ki Honggojoedo* aan te nemen;
2. *Salmon Domingos Sahureka.* te Magelang, zijn echtgenoote *Sarimpi* te vergunnen, den geslachtsnaam *Kartodikronzo* aan te nemen;
3. Vrouwe S. *H. Milde,* geboren *Meijer,* te Soerabaja, haar minderjarige dochter *Margaretha Maria Meijer* te vergunnen haar geslachtsnaam *Meijer* te veranderen in dien van *Milde*;
4. *Achmad Lela Pane,* te Bandoeng, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Pane* aan te nemen;
5. de Camillus-Stichting te Bandoeng, aan *Johannes* te vergunnen den geslachtsnaam *Gabriëls* aan te nemen.

Aan den Gouverneur van Curaçao heeft verzocht:
Calixto Bonifacio, wonende op Aruba, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Bonifacio* te veranderen in dien van *Correa.*

Bij Koninklijk Besluit is toegestemd:

1. 18 Mei 1936, No. 20, dat *Wilhelmina Johanna Smeenk,* geboren te Leiden den 14 April 1927, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van Ommen*;
2. 29 October 1936, No. 52, dat
   1°. *Louis Looy,* geboren te Leiden den 28 Maart 1926, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van der Linde*;
   2°. *Greta van Duijnen,* geboren te Ammerzoden den 3 Februari 1933, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Harms*;
   3°. *Poulus Adrianus Duyff,* geboren te Eindhoven den 27 Februari 1934, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Schutte*;
   4°. *Johamnes Blokker,* geboren te Leiden den 24 Januari 1933, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Brandt*;
   5°. *Willem de Gooyer,* geboren te Rotterdam den 19 Februari 1927, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Toepoel*;
   6°. *Willem Glauniger,* geboren te Leiden den 29 April 1930, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Hoogelander*;
   7°. *Elizabeth Vreke,* geboren te Rotterdam den 15 Januari 1915, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Harshagen*;
   8°. *Tonny Rötgers,* geboren te Amsterdam den 16 November 1925, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Crouwel.*

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië is goedgevonden:

1. 13 November 1936, No. 37, aan *Mas Tjokrosantoso,* als kind genaamd *Santoso,* te vergunnen den geslachtsnaam *Tjokrosantoso* aan te nemen;
2. 14 November 1936, No. 43, aan *Soeaiba* te vergunnen den geslachtsnaam *Akase Salehe* aan te nemen:
3. 17 November 1936, No. 21, aan *Irma Siet* te vergunnen haren geslachtsnaam *Siet* te veranderen in dien van *Lippelt*;
4. 17 November 1936, No. 48, aan *Baarsje* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Heyning* aan te nemen;
5. 25 November 1936, No. 32, aan Nji *Andi* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *van Schaverenberg aan* te nemen;
6. 25 November 1936, No. 33, aan *Raden Soeriadie,* tweeden luitenant der Infanterie, te vergunnen den geslachtsnaam *Soeriadarma* aan te nemen.

Bij **beschikking van den Gouverneur van Curaçao is** goedgevonden:

1. 20 October 1936, No. 1707, aan *Amador Enriquc Silie, Victor Reymundo Silie* en *Pascual Isidro Silie,* te Curaçao, vergunning te verleenen hun geslachtsnaam *Silie* te veranderen in dien van *Maduro*;
2. 5 November 1936, No. 1808, aan Leonso *Obdulio Adelaida.* vergunning te verleenen zijn geslachtsnaam *Adelaida* te veranderen in dien van *Rog.*

Offícieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand December van het jaar 1935 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Emile Alphonse Joseph Hinz,* te Groningen, voor zich en voor zijn minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van den geslachtsnaam *Hinz* in dien van ***de Schepper***;
2. van *Hermanus Jonnes* ***van Geemen,*** te 's-Gravenhage, ten behoeve van den minderjarigen *Hermanus* Johannes *Jaspers,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Jaspers* in dien van *van Geemen*;
3. van 1" ***Jan Kloof, te*** Volendam, voor zich en voor zijn minderjarige wettige nakomelingen en van 2" Klaas Kloot, eveneens te Volendam, tot het veranderen van den geslachtsnaam ***Kloot*** in dien van ***Kroon;***
4. ***van*** *Carolus Lambertus* van ***der Mijl, te*** 's-Gravenhage, ten behoeve van de minderjarige *Petronella Geertruida Verhoeven,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Verhoeven* in dien van ***van der Mijl;***
5. van ***Antonius Johannes*** *Huijskens* en *Geertruida Helena* ***Kok,*** echtelieden, te 's-Gravenhage, ten behoeve van de minderjarige *Geertruida* ***Helena Kok,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam ***Kok*** in dien van *Huijskens*;
6. van ***Abraham*** *Speelman,* te 's-Gravenhage, ten behoeve van den minderjarige ***Abraham Speelman,*** diens geslachtsnaam ***Speelman*** te veranderen in dien van *Nihot* ;
7. van 1" *Philippina* ***Engeltje Schipper,*** echtgenoote van *Cornelis Johannes Cruijff,* 2° *Cornelis Johannes Cruijff* en ***3*** " *Adrianus Marinus Johannes Aartsen,* allen te Ede, tot het veranderen van den geslachtsnaam van *Wilfried* ***Iwan Trylus,*** geboren te Arnhem 30 Juni 1930, te veranderen in dien van *Cruijff* ;
8. van de echtgenooten ***Johannes Jacobus Schutte*** en ***Froukje*** Visser, te Velsen, ten behoeve van den minderjarige ***Gerard Jan*** van ***der Slikke,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***van der Slikke*** in dien van ***Schutte;***
9. van *Jannigje Ouwerkerk* ***en Cornelis Kraaiveld,*** echtelieden, te Almkerk, ten behoeve van den minderjarige *Cornelis* ***Antonie Ouwerkerk,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Ouwerkerk* in dien van ***Kraaiveld*** ;
10. van ***Gerrit de*** Haay, te Utrecht, tot het veranderen van den geslachtsnaam ***de Haay*** in dien van Schreuder.

Bij Koninklijk Besluit is t o e ge s te m d:

1. 4 Juli 1936, No. 23, dat *Alberdina* ***Bos,*** geboren te Groningen den 24 Maart 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Buwalda;***
2. ***4*** Juli 1936, No. 23, dat *Helene* ***Elisabeth von Breidenbach,*** geboren te Arnhem den 5 Mei 1930, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Losecaat van Nouhuijs***;
3. ***4*** Juli 1936, No. 23, dat *Johannes Hendrik Diederich,* geboren te Doesburg den 18 September 1921, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Kars*;
4. 4 Juli 1936, No. 23, dat Eva ***Bokkie,*** echtgenoote van *Benjamin* ***Gokkes,*** geboren te Amsterdam den 24 Augustus 1904, haar geslachtsnaam verandere in dien van de *Bock*;
5. ***28 Nov. 1936, No. 77,*** dat Jacoba ***Johanna*** *Bartels,* geboren te Utrecht den 27 Maart 1914, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Kooijmans*;
6. 28 Nov. 1936, No. 77, dat *Helmuth Christmann,* geboren te 's-Gravenhage den 9 Mei 1932, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Schuts;***
7. 28 Nov. 1936, No. 77, dat ***Johan*** *Goeman,* geboren te Amsterdam den 19 November 1934, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Velthuis*;
8. ***28 Nov. 1936, No. 77,*** dat ***Maria*** *Verholt,* geboren te Heerlen den 5 October 1920, 'haar geslachtsnaam verandere in dien van *Reinders*;
9. ***28 Nov. 1936,*** No. ***77,*** dat *Hans Hansma,* geboren te Leeuwarden den 14 Maart 1935, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Bakker;***
10. ***14*** Dec. ***1936, No. 80,*** dat *Hermina Hendrika* Jacoba van ***Klaveren,,*** geb. te Leiden den 24 Juli 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Aten;***
11. 14 Dec. 1936, No. 80, dat *Roza Marie Ullrich,* geboren te Rotterdam den 28 Mei 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Meintsma*;
12. ***14*** Dec. 1936. No. 80, dat ***Maria*** Gerarda *Rolfes,* geb. te Amsterdam den 2 Februari 1925, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Mooij*;
13. 14 Dec. 1936, No. 80, dat ***Wilhelmina*** *Geertruida Linthorts,* geboren te Herxen, gem. Wijhe, den 19 September 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Groeneveld*;
14. 14 Dec. 1936, No. 80, dat ***Wilhelmina*** *Maria Gielisse,* geboven te 's-Gravenhage den 27 Juni 1918, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Gijbels.*

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van **Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 25 Januari 1936, No. 35, aan ***Johan van Hemert*** en zijn minderjarig, natuurlijk kind *Reinier,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam ***van Heemert*** aan te nemen;
2. 25 November 1936, No. 3, aan ***Marthinus Johannes de Vries,*** geboren te Batavia den 23sten Maart 1923, te vergunnen achter zijn geslachtsnaam ***de Vries*** dien van ***Andries*** te voegen;
3. 28 November 1936, No. 34, aan *Eduard* vergunnning te verleenen den geslachtsnaam van *Berkel* aan te nemen;
4. 28 November 1936, No. 35, aan *Pona* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Gronau* aan te nemen;
5. 28 November 1936, No. 36, aan ***Roosje,*** zich noemende cn schrijvende ***Roosje van Gent,*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam van ***Gent*** aan te nemen;
6. 4 December 1936, No. 21, aan ***Rika,*** zich noemende ***Rika Rijs,*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Rijs* aan te nemen.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand Januari van het jaar 1936 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Maria Geertruida Anna Wijtzes* en *Pieter Kort*, echtelieden te 's-Gravenhage, ten behoeve van den minderjarige *Herman Otto Wijtzes* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Wijtzes* in dien van Kort;

2. van *Johan* Godfried *Bedeke. te* Amsterdam, ten behoeve van den minderjarige *Robert Barelds*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam Barelds in dien van *Bedeke;*

3. van *Johannes Antonius Aloysius van de* Graaf, te 's-Gravenhage, ten behoeve van den minderjarige *Roelof Frankfort*, diens geslachtsnaam *Frankfort* te veranderen in dien van *van de Graaf;*

4. van *Willem* Hemink, te Winterswijk, ten behoeve van zijn pupil *Johanna Burger*, tot het veranderen van den geslachtsnaam *Burger* in dien van *Hemink;*

3. van *Dirk Arie de Koning*, te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarige *Friedrich Ferdinand Eilers*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Eilers* in dien van *de Koning.*

Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

2. *H. van Geel*, te Lenggang (Banka en Onderhoorigheden), zijn Soerakarta, hun minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd *Carel Fredrich*, te vergunnen den geslachtsnaam *Winterberg* aan te nemen;

2. *H. van Geel*, te Lcnggang (Banka en Onderhoorigheden), zijn minderjarige pleegdochter *Kitty Boen*, te vergunnen haar geslachtsnaam Boen in dien van van Geel te veranderen;

3. *Paulus Waisapie*, te Semarang. hem en zijn wettige nakomelingen te vergunnen hun geslachtsnaam *Waisapie* te veranderen in dien van *Waspey.*

Bij Koninklijk Besluit is t o e ge s te m d:

1. 16 October 1936, No. 26, dat *Gerard van Streun*, geboren te Groningen den 16 Februari 1921, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Meijer*;

2. 16 October 1936, No. 26, dat Paul *Robert Schakel*, geboren te Laren (N.-H.) den 9 Februari 1922, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Gerritsen*;

3. 14 December 1936, No. 74, dat *Theodorus Bernardus Bloten*, geboren te Aalten den 12 Juni 1890, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Bfonet;*

4. 15 Januari 1937, No. 83, dat 10. *Gerardina Hendrika Sprankel*, geboren te Arnhem den 20 Juli 1909, haar geslachtsnaam verandere in dien van *de Bruijn*; 20. *Hendrik Pieter loor*, geboren te Rotterdam den 4 April 1930, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Blaauw*; 30. *Jan Tattje*, geboren te Ermelo den 18 Juni 1918, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van* der *Velde; 40. Aloysius Franciscus de Wolf*, geboren te Amsterdam den 28 September 1915, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *ter Wee; 50. Hendrik Stavast*, geboren te Rotterdam den 26 Maart 1927, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Vink;* 6o. *Jean van Overloop*, geboren te Parijs (Frankrijk) den 15 Maart 1926, zijn geslachtsnaam verandere in dien van **Poorters.**

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië is goedgevonden:

1. 4 Augustus 1936, No. 5, aan *Jeanette de Waard*, geboren te Karanganjar den 23sten October 1928, te vergunnen vóór haren geslachtsnaam *de Waard* dien van *Franquemont* te voegen ;

2. 6 Januari 1937, No. 31, aan *Mimi* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Schrikker* aan te nemen ;

3. 20 Januari 1937, No. 32, aan *Johanna* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Hendriksz* aan te nemen ;

4. 20 Januari 1937, No. 32, aan *Johannes* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Visser* aan te nemen.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand Februari van het jaar 1937 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Leonardus Jacobus Maranus* en *Cornelia van der Molen,* echtelieden, te Enkhuizen, ten behoeve van den minderjarige *Jacobus Bernardus van der Vegt,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *van der Vegt* in dien van *Maranus*;
2. van *Ginus Supheert* en *Jantje Scholtens,* echtelieden, te Coevorden, ten behoeve van de minderjarige *Rikste Viswat,* tot het veranderen dezer geslachtsnaam *Viswat* in dien van *Supheert* ;
3. van *Hendrik de Ruyter* en *Antje Lenstra,* echtelieden, te Utrecht, om den naam van hun pupil *Frans van der Kroef,* geboren te Groningen 12 Maart 1935, te mogen veranderen in Frans de *Ruyter*;
4. van *Geertruida Vermeulen,* tot het veranderen van haar geslachtsnaam *Vermeulen* in dien van *Vrijdag;*
5. van *Casperus* Sybrand *Heerma van Voss,* inspecteur der domeinen te Haarlem, en zijne echtgenoote *Emma Dorothea Irmgart Stein,* resp. voogd en toeziende voogdes over de minderjarige *Etty Noach,* tot verandering van den geslachtsnaam Noach van genoemde minderjarige in dien van *Heerma van Voss*;
6. van *Adriaan Lenaerts en Maria Christina Kats,* echtelieden, te Vlissingen, ten behoeve van de minderjarige *Yvonne* Maria Goossens, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Goossens* in dien van *Lenaerts*;
7. van *Willem Frederik van Vonno* en *Anke Smit,* echtelieden te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarige *Cornelis Smit,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Smit* in dien van *van Vonno.*

Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

1. *J. M. van den Brink,* te Bandoeng, zijn minderjarige stiefkinderen *Dolly* en *Anny* te vergunnen den geslachtsnaam van den *Brink* aan te nemen;
2. *W. Tahalea* en zijne echtgenoote *Kainem,* te Djokjakarta, hun minderjarige pleegdochter Greta *Algonda* te vergunnen den geslachtsnaam *Tahalea aan te* nemen;
3. het Bestuur der Vereeniging „Pro Juventute", te Bandoeng, aan *Maurits Francois, Dirk Florentinus, Jan Pieter en Louis Arie,* te vergunnen den geslachtsnaam *Schultz* aan te nemen;
4. *W. van den Berg en* zijne echtgenoote *M. E. Houwer,* te Jogjakarta, hun minderjarige pleegdochters *Bertha en Cornelia* te vergunnen den geslachtsnaam *van* den *Berg* aan te nemen ;
5. *J. H. Groenewald,* te Tjiandjoer (West-Java), zijn minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd *Fredy,* te vergunnen den geslachtnaam *Groenewald* aan te nemen;
6. *George Eduard,* zich noemende en schrijvende George *Eduard Lapré,* te Magelang (Midden-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Lapré* aan te nemen;
7. *Hadji Mohamad Djen,* te Palembang, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Djen aan* te nemen ;
8. *Theodorus Maridjan Hadisewojo,* te Belinjoe (Banka en Onderhoorigheden), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Koop* aan te nemen.

Bij Koninklijk Besluit is t o e ge s te m d:

1. 16 September 1936, No. 27, dat *Cornelis* Blaauboer *Vries,* geboren te Wieringerwaard den 1 December 1870, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Blaauboer*;
2. 16 September 1936, No. 27, dat *Jan Blaauboer Vries,* geboren te Wieringerwaard den 9 Maart 1899, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Blaauboer* ;
3. 16 September 1936, No. 27, dat *Pieter Blaauboer Vries,* geboren te Wieringerwaard den 11 Januari 1900, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen- in dien van *Blaauboer* ;
4. 19 Februari 1937, No. 51, dat *Willem Huijgen,* geboren te Leiden den 20 Januari 1932, zijn geslachtsnaam verandere in dien van van *Vliet;*
5. 19 Februari 1937, No. 51, dat Maria *Josephina van Roy,* geboren te Amsterdam den 17 Augustus 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Pel;*
6. 19 Februari 1937, No. 51, dat *Albertina Hazeleger,* geboren te Rotterdam den 25 Januari 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Biere*;
7. 19 Februari 1937, No. 51, dat *Jacoba van Overklift,* geboren te Valkenburg den 23 Januari 1929, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Wienjus.*

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië is goedgevonden:

6 Februari 1937, aan *Anna Phoa* te vergunnen haren geslachtsnaam *Phoa* te veranderen in dien van *Reemer.*

Qffícíeele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemíngen.

In de Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand Maart van het jaar 1937 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Teunis van* den *Dool*, te Hardegarijp, ten behoeve van den minderjarige *Johannes Cornelis Kercher*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Kercher* in dien van van *den Dool;*
2. van Johannes *Valentin Lomp*, te Amsterdam, voor zich en voor zijn minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van den geslachtsnaam Lomp in dien van *Lamp;*
3. van *Jan Vermeulen* en Geesi *Joling*, echtelieden, te Venlo, ten behoeve van de minderjarige, genaamd *Bajelc* of *Marietje Wirjo*, tot het aanemen van den voornaam *Marietje* en van den geslachtsnaam *Vermeulen*;
4. van *Hanna Lopes Diaz*, te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarige *Gideon Corper*, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Corper* in dien van *Berklou*;
5. van C. *Rijnhart*, kantoorbediende te Zaandam, voor zich en voor zijn minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van den geslachtsnaam *Rijnhart* in dien van *Olij*;
6. van *Hendricus Johannes Reinierse* en *Cornelia Tromp*, echtelieden, te Heemstede, ten behoeve van de minderjarige *Theresia Maria Hulskamp*, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Hulskamp* in dien van *Reinierse*.

Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

1. T. *T. C. de Valk*, te Tjimahi (West-Java), zijn minderjarige pleegdochter *Jani Rosmiah*, te vergunnen den geslachtsnaam de *Valk* aan te nemen;
2. *Ike*, zich noemende en schrijvende *Ike Thiesky*, te Djember (Oost-Java), haar en haar minderjarigen zoon *Jimmy* te vergunenn den geslachtsnaam *Thiesky* aan te nemen;
3. Mejuffrouw C. C. *Lazare Wilkens*, te Batavia, haar te vergunnen den naam *Lazare* uit haar geslachtsnaam te doen wegvallen;

1. T. *T. C. de Valk*, te Tjimahi (West-Java), zijn minderjarige zoon *Antoon* te vergunnen den geslachtsnaam Magendans aan te nemen;
5. *Kasal*, te Teloekagoeng (West-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Kasal* aan te nemen;
6. *F. Tuinsma* en zijn echtgenoote, te Salatiga (Midden-Java), hun minderjarige pleegdochter *Catharina Gamelkoorn* te vergunnen haar geslachtsnaam *Gamelkoorn* te veranderen in dien van *Tuinsma;*
7. *Eleanor* en Daisy, zich noemende *Eleanor Monteiro* en *Daisy Monteiro*, te Medan, haar te vergunnen den geslachtsnaam *Monteiro* aan te nemen;
8. *F. E. Hetzel*, te Tjimahi (West-Java), zijn minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Hetwig Augusta*, te vergunnen den geslachtsnaam *Hetzel* aan te nemen.

Bij Koninklijk Besluit is toegestemd:

1. 14 December 1936, No. 74, dat *Annechina Jansen*, geboren te Groningen, den 10 Augustus 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Cohen;*
2. 22 Februari 1936, No. 40, dat *Elizabeth* Maria *Jansen*, geboren te Rheden, den 11 Juni 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Massee*;
3. 10 Maart 1937, No. 45, dat *Aart Kraaijenhof*, geboren te Putten, den 29 Augustus 1933, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Minoli*;
4. 10 Maart 1937, No. 45, dat *Mijna Wilhelmina van Raaij*, geboren te Valburg den 8 September 1933, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Buijs*;
5. 10 Maart 1937, No. 45, dat *Cornelis Antonius Joseph Kloot*, geboren te Utrecht den 2 November 1912, en diens minderjarige wettige nakomelingen, den geslachtsnaam verandere in dien van *Knoot*;
6. 10 Maart 1937, No. 45, dat *Alida Timmers*, geboren te Delft, den 6 October 1933, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van Loenen*.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië is goedgevonden:

1. 11 Maart 1937, aan *Irma* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *van der Au* aan te nemen;
2. 12 Maart 1937, aan Raden *Soelario Koesoemo* te vergunnen den geslachtsnaam *Koesoemo aan* te nemen.

Bij beschikking van den Gouverneur van Curaçao is goedgevonden:

23 Februari 1937, aan *Hector Silvio Anita* te Curaçao vergunning te verleenen zijn geslachtsnaam *Anita* te veranderen in dien van *Weber*.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand April van het jaar 1937 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Jan Kloot,* te Volendam, zoo voor zich als voor zijn minderjarige wettige nakomelingen, tot het veranderen van den geslachtsnaam *Kloot* in dien van ***Kroon;***

2. van Andries *Adema* en *Willemina Jacoba van Enk,* echtelieden te Ten Boer, ten behoeve van den minderjarige *Emil Drijfhout, te* Ten Boer, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Drijfhout* in dien van *Adema*;

3. van *Neeltje Egels* en *Leendert Koekoek,* echtelieden, te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarige *Willy Egels,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Egels* in dien van *Koekoek* ;

4. van Gerardus *Quirinus Nieuwenbroek,* te Veur, ten behoeve van de minderjarige *Johanna Catharina von Laarhoven,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam van *Laarhoven* in dien van Nieuwenbroek;

5. van *Cornelis Dirk Groet,* te Hoorn, dat zijn geslachtsnaam ***Groet*** worde veranderd in dien van *de Boer;*

6. van *Gerardus Schmidt,* te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige *Dela Adelheid Gerritsen* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam ***Gerritsen*** in dien van *Schmidt*;

7. van *Johan Bernard Polak,* te 's-Gravenhage, tot het voegen van den naam *Collings* bij den zijnen, teneinde voortaan den naam *Collings Polak* te dragen;

8. van *Nicolaas Koedijk en Neeltje Pluister,* echtelieden, te Broek op Langendijk, ten behoeve van den minderjarige ***Johannes Marinus Suer,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Suer* in dien van *Koedijk*;

9. van *Egbert Jan Doorn,* te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarige *Sije Spijkstra,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Spijkstra* in dien van ***Doorn;***

10. van *Friedrich Hoppmann,* te Wenum, Bentweideweg 18, gemeente Apeldoorn, voor den minderjarige ***Hendrik Kaal,*** tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Kaal* in dien van *Hoppmann*;

11. van *Karel Bertrand Heddes,* geboren te Watergraafsmeer, wonende te Utrecht, Bremstraat 76, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam ***Heddes*** in dien van *Zwikker*;

12. van Mevrouw Charlotte ***Honing,*** echtgenoote van *Abraham Hart Nibbrig,* te Haarlem, ten behoeve van haar minderjarige dochter *Tieneke Honing,* geboren te Hilversum 10 April 1932, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam in dien van *Rietbergen* ;

13. van *David Bokkie,* te Amsterdam, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Bokkie* in dien van *de Bock.*

Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

1. *Mas Soedarsin,* te Bandoeng (West-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Sastrokoesoemo* aan te nemen;

2. *Moehamad Arsat,* te Bandoeng (West-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Arsat* aan te nemen;

3. Harry *Tan,* te Meester-Cornelis (West-Java), hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Tan* te veranderen in dien van *Gassner*;

4. *Boesra bin Hadji Mansoer,* te Bandjermasin, hem ,te vergunnen den geslachtsnaam *Mansoer* aan te nemen;

5. *Tiam Hok Tian,* te Batavia, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Tian* te veranderen in dien van Benjamins;

6. *Raden Sastro Soesilo, te* Solok (Sumatra's Westkust), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Soesilo* aan te nemen;

7. *Haroenarasid,* te Buitenzorg (West-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Idroes* aan te nemen;

8. *Frits,* zich noemende *Frits van Prehn* en *Max,* zich noemende *Max van Prehn,* te Magelang (Midden-Java), hun te vergunnen den geslachtsnaam van *Prehn* aan te nemen;

9. Ina *Henriette,* te Pekalongan (Midden-Java), haar te vergunnen den geslachtsnaam ***Adriaan*** aan te nemen;

10. *Johan August Purvis,* te Tandjoeng Enim (Palembang), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Karim* aan te nemen;

11. *Achad,* te Buitenzorg (West-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Tohir* aan te nemen;

12. Mejuffrouw ***M. Kim,*** te Buitenzorg (West-Java), haar minderjarigen pleegzoon ***Pieter*** te vergunnen den geslachtsnaam *Kim* aan te nemen.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand Mei van het jaar 1937 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *August* **Coenraad** *Weddepohl,* te Groningen, ten behoeve van de minderjarige *Anny Louwes,* tot het veranderen dezer geslachtsnaam in dien van ***Weddepohl;***

2. van ***Jacobus*** *van den Eijnden* en ***Wilhelmina van*** *Stiphout,* echtelieden, te Geldrop, ten behoeve van den minderjarige *Adrianus* ***Maas,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Maas*** in dien van *van den Eijnden;*

3. van ***D. F. Verstraten,*** te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarige *Gerardus Franciscus* ***Kous,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam in dien van *Verstraten;*

4. van ***Jacobus de Vries en Petronella de Best.*** echtelieden, te Hoorn, ten behoeve van den minderjarige *Gerardus* Oud, tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Oud*** in dien van de Vries;

5. van *Hendrikus Daanen* **en** *Jantje* Maria van *Arkel,* echtelieden, te Rotterdam, ten behoeve van den minderjarige *Stephan van Arkel,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam in dien van *Daanen;*

6. van ***Lolke*** *Kuipers* en *Minke Kuperus,* echtelieden, vroeger te Menaldum, thans te Slootdorp, ten behoeve van den minderjarige *Anton Grijpstra,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam in dien van *Kuipers.*

Aan den Gouverneur-Generaal ***van*** Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

1. Ir. ***Richard Carl August Franz Jozef Nessel,*** Burgemeester van Magelang, hem en zijn wettige nakomelingen te vergunnen vóór den geslachtsnaam Nessel dien van Van *Lissa* te plaatsen;

2. ***R. E.*** *van Sornsen* ***de Koste,*** te Bandoeng (West-Java), zijn minderjarige pleegdochter *Theodora* te vergunnen den geslachtsnaam aan. Sornsen ***de Koste*** aan te nemen;

3. *H.* ***Broek,*** te Tjimahi (West-Java), zijn minderjarigen pleegzoon *Hendrik* te vergunnen den geslachtsnaam ***Broek*** aan te nemen ;

4. Het Bestuur van het Djatigesticht, aan het ter opvoeding toevertrouwde kind ***Fietje*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Klaas*** aan te nemen;

5. ***Mohammad Aroeff, te*** Batavia Centrum, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Aroeff* aan te nemen;

6. ***Hadji*** *Adulrachman,* te Soerabaja, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Ichsan* aan te nemen;

7. ***Radert Hadji*** *Hisam Zaijnie,* te Soerakarta, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Zaijnie* aan te nemen;

8. *C.* ***F. Buis,*** te Semarang, zijn minderjarige pleegkinderen, bij den doop genaamd Nico, ***Jeanette*** en ***Piet,*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Buis*** aan te nemen;

9. *Hadji Hasan* ***Boesri,*** te Bankalan (Oost-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam Boesri aan te nemen;

10. Vrouwe ***A. A. vaw Gheel Gildemeester,*** om *Annie* te vergunnen den geslachtsnaam ***De*** *Bats* aan te nemen;

11. M. ***A. 0. A. Pel,*** te Semarang, zijn minderjarige pleegdochter bij den doop genaamd ***Josepha*** *Martina,* te vergunnen den geslachtsnaam ***Pel*** aan te nemen.

Aan den Gouverneur van Suriname heeft verzocht:

Harry *Désiré* ***Ben,*** te District Suriname, Mijnzorgweg 19, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam ***Ben*** te veranderen in dien van ***de Jong.***

Aan den Gouverneur van **Curaçao** heeft verzocht:

Olimpio ***Eustacio*** *Mariana,* te Rincon op Bonaire, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Mariana* te veranderen in dien van *Sint Jago.*

Bij Koninklijk Besluit is toegestemd, dat:

1. 15 April 1937, No. 80, ***Greta Hendrika Valkenburg,*** geboren te Utrecht den 7 Juni 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Sekeris;***

2. 15 April 1937, No. 80, *Maria* ***Puts,*** geboren te Nijmegen den 7 November 1927, harr geslachtsnaam verandere in dien van *Hintzbergen;*

3. 5 Mei 1937, No. 65, ***Maria*** *Cornelia Deurloo,* geboren te 's-Gravenhage den 11 Mei 1935, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Dees;*

4. 5 Mei 1937, No. 6.5, Hendrik ***van der*** *Gijze,* geboren te Rotterdam den 3 Maart 1931, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***van den*** **Berg;**

5. 5 Mei 1937, No. 65, Theresia Maria *Lamers,* geboren te Ginneken en Bavel den 23 November 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van Snijders;

6. 18 Mei 1937, No. 52, *Gradus Arnoldus Carras,* geboren te Rotterdam den 4 April 1931, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Leeuw;***

7. 18 Mei 1937, No. 52, ***Arie*** *Hazendonk,* geboren te Weesp den 18 November 1932, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Attema.*

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van **Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

27 April 1937, No. 50, aan Regina vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Camerling* aan te nemen.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand Juli van het jaar 1937 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van ***Antje Catharina Brouwer en Adriaan van Leeuwen,*** te Amsterdam, tot het veranderen van den geslachtsnaam ***Brouwer*** van den minderjarige *Adriaan Brouwer* in dien van van ***Leeuwen;***
2. van *Petrus Mattheus* ***Le Maàtre*** en ***Barbara Isabella Koenen,*** echtelieden, te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige *Margaretha Christina Koenen,* tot het veranderen dezer geslachtsnaam *Koenen,* in dien van ***Le Maitre***;
3. van *Keimpe* ***Teffer,*** te Amsterdam, ten behoeve van zijn pupil *Herman Postma,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Postma* in dien van ***Teffer*** ;
4. van ***Maria*** *Philomena Kooper,* echtgenoote van Arie *Durand,* te 's-Gravenhage, als voogdes over ***Willem Jacobus*** *Kooper,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Kooper* in dien van *Durand*;
5. ***van Jan Willem*** *Elshof* ***en*** *Gezina* Bonvanie, echtelieden, te Enschede, ten behoeve van de minderjarige *Johanna Hendrika* ***Wilhelmina Bonvanic,*** tot het veranderen van dezer geslachtsnaam ***Bonvanie*** in dien van *Elshof*;
6. van ***Johannes van Zanten,*** hoofdmachinist bij de K. N. St. Mij. en zijne echtgenoote Maria *Arendiena Smit,* ***te*** Heemstede, als voogd en toeziend voogdes over *Marita Johanna* ***van Gelder,*** oorspronkelijk genaamd ***Elisabeth van Gelder,*** geboren te Dronrijp op 29 Maart 1931, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *van Gelder* in dien van ***van Zanten***;
7. van *Gerardine* ***Nicolina Alette Evers,*** echtgenoote van ***Dirk*** *Pieksma* en ***Dirk Pieksma*** voornoemd, te Laren (N.-H.), ten behoeve van ***Adolf*** *Thewissen,* geboren 13 April 1930 te Amsterdam, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Thewissen* in dien van ***Pieksma;***
8. van *Paulus Lodewijks* en *Hiske* ***Boomsma,*** echtelieden, ten behoeve van den minderjarige *Albertus* ***van. Goor,*** tot het veranderen van diens geslachtsnaam *van* Goor in dien van *Lodewijks*;
9. van *Aalderikus* ***Haan,*** ten behoeve van den minderjarige *Berend* ***Spoor, tot*** het veranderen van diens geslachtsnaam Spoor in dien van *Haan*;
10. van *Egbertina Cornelia Flora Pieternella* ***Steinvoort*** en *Hendrikus* ***Wilhelmus*** *Johannes Lodewijks,* ten behoeve van de minderjarige *Hendrika Jeanette Steinvoort,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Steinvoort* in dien van ***Lodezoijks*** ;
11. van ***Jacobus*** *van Breemen* en ***Helena Maria Koestal,*** echtelieden, te Laren (N.-H.), ten behoeve van den minderjarige ***Johannes Koestal,*** geb. ***27*** April 1925, tot het veranderen van diens geslachtsnaam ***Koestal*** in dien van *van Breemen.*

Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

1. G. ***Wiedenhoff,*** te Solo, aan zijn minderjarige pleegdochter ***Tientje*** te vergunnen den geslachtsnaam ***Wiedenhoff*** aan te nemen;
2. ***W. van Kol,*** te Soerabaja, aan zijn minderjarigen pleegzoon *Eduard* te vergunnen den geslachtsnaam ***van Kol*** aan te nemen;
3. Mejuffrouw ***E.*** *Anemaet,* te Soerabaja, aan haar minderjarige zuster, bij den doop genaamd *Mientje* en haar minderjarigen broeder, bij den doop genaamd Willem, te vergunnen den geslachtsnaam ***Anemaet*** aan te nemen;
4. ***J. W. M. Wubbe,*** President van het ,,Roomsch Katholiek Weeshuis" te Semarang, aan den minderjarigen pupil, bij den doop genaamd *Nicolaus,* te vergunnen den geslachtsnaam *Oronzo* aan te nemen;
5. G. ***A. J. ter Linden*** en zijn echtgenoote vrouwe *Lina,* te Buitenzorg, aan hun minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd ***Jan,*** te vergunnen den geslachtsnaam ***ter Linden*** aan te nemen;
6. ***Kiagoes Nangtjik bin Kiagoes Mohamad*** *Amin,* te Palembang, hem te vergunnen den geslachtsnaam ***Nangtjikamin*** aan te nemen.

Aan den Gouverneur van **Curaçao** heeft verzocht:

Julio Augustin Leon Benedict ***Fillet,*** te Curaçao, hem en zijne minderjarige kinderen te vergunnen hun geslachtsnaam te veranderen in dien van *Wagner.*

Bij Koninklijk Besluit is toegestemd:

1. 4 Juli 1936, No. 23, dat *Maximiliaan Johannes Smit,* ***geboren*** te Ginneken en Bavel den 29 Augustus 1927, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Mieremet*;
2. ***7*** Juni 1937, No. 92, dat ***Johan*** *Gerardus Snoek,* geboren te Nieuwer-Amstel den 19 November 1885, en diens minderjarige wetige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Nieuwkamp* ;
3. ***30*** Juni 1937, No. 69, dat ***Dirk Bos,*** geboren te Monnickendam den 16 November 1915, zijn naam verandere in dien van ***Plat***;
4. ***30*** Juni 1937, No. 69, dat *Hendrik Claessen,* geboren te Luik (België) den 26 Maart 1924, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***ten Hoeve;***
5. ***30*** Juni 1937, No. 69, dat *Cornelis Klabou,* geboren te Leiden den 14 November 1934, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Visser;***
6. ***30*** Juni 1937, No. 69, dat ***Jan Kloot,*** geboren te Edam den 22 Mei 1909 en diens minderjarige wettelijke nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van Kroon;
7. 30 Juni 1937, No. 69, dat ***Jaa Kloot,*** geboren te Edam den 10 Mei 1904, en diens wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Kroon*;
8. 30 Juni 1937, No. 69, dat ***Jan Kloot,*** geboren te Edam den 26 Maart 1897, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van ***Kroon.***

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van **Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. ***30*** Juni 1937, No. 19, aan vrouwe ***Moekidjah*** te vergunnen den geslachtsnaam *Hardjosoewito* aan te nemen;
2. 6 Juli 1937, No. 2, aan *Raden Abdulkarim* ***alias*** *Abdulrachman* te vergunnen den geslachtsnaam *Sastrodipoero* aan te nemen;
3. 8 Juli 1937, No. 21, aan *Zacharias* ***Willem*** Simon *Juyn,* geboren te Rotterdam den 8 November 1921, te vergunnen zijn geslachtsnaam *Juyn* te veranderen in dien van *Moerkerk*;
4. ***8*** Juli 1937, No. 22, aan ***Arie Willem*** te vergunnen den geslachtsnaam *Karna* aan te nemen;
5. 8 Juli 1937, No. 23, aan ***Raden Wardiman,*** gepensionneerd kapitein der Infanterie bij het Nederlandsch-Indische leger, te vergunnen den geslachtsnaam *Wirjosapoetro* aan te nemen ;
6. 14 Juli 1937, No. 42, aan a. *Arphagsad Theodorus Dwidjotamojo,* b. ***Elise*** Theodora en c. ***Louis Max*** vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Dwidjotamojo* aan te nemen.

Offícieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand Augustus van het jaar 1937 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Arie Fennik* en *Maria Hendrika Bourgonje,* echtelieden, ten behoeve van de minderjarige *Hendrika Wilhelmina Neujean,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Neujean* in dien van *Fennik*;
2. van *Carel Diederich Marius Houtman* en *Anna Roosnek,* te Amsterdam, ten behoeve van hun pupil, geboren te Medan (N. 0. 1.) 5 Mei 1930, van onbekende ouders, tot het aannemen van de voornamen *Johanna Maria Anna* en van den geslachtsnaam *Houtman*;
3. van *Nicolaas Johannes Franciscus Groenewoud* en *Antoinetta Erkens,* echtelieden, te Amsterdam, ten behoeve van de minderjarige *Cornelia Erkens,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Erkens* in dien van *Groenewoud*;
4. van *Nicolaas Christiaan van Riemsdijk* en *Antje Lier,* echtelieden, te Souburg, ten behoeve van den minderjarige *Cornelis van Ingen,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *van Ingen* in dien van *van Riemsdijk;*
5. van *Hendrik* Jan *de Wilde* en *Jacoba Everdina Johanna Bartels,* echtelieden, te Arnhem, ten behoeve van de minderjarige *Annie Verbeek,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Verbeek* in dien van *de Wilde.*

Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

1. *Johan,* zich noemende *Johan Vloerbergh,* te Palembang, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Vlocrbergh* aan te nemen;
2. het Bestuur der Vereeniging *Pro Juventute,* te Padang, om aan *Frits,* zich noemende *Frits Weismann*; *Otto,* zich noemende *Otto Weismann*; *Bobby,* zich noemende *Bobby Weismann en Willem,* zich noemende *Willem Weismann,* te vergunnen den geslachtsnaam *Weismann aan* te nemen;
3. *Ahmad Hasan bin Aboebakw,* te Palembang, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Hasanbakar* aan te nemen;
4. Vrouwe *J. Seau,* geboren *Vijsma,* te Buitenzorg, om *Henrietfe Bertha* te vergunnen den geslachtsnaam *Vijsma* aan te nemen ;
5. *David,* zich noemende *David Domingo,* te Bagoe (Oost-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Domingo* aan te nemen;
6. *U. Sleebos,* te Bodja (Midden-Java), om zijn minderjarigen pleegzoon *Pieter Robert van Beekum,* geboren te Buitenzorg 20 Februari 1928, te vergunnen vóór zijn geslachtsnaam *van Beekum,* dien van *Sleebos te* voegen ;
7. *Immy,* zich noemende *Immy Liku.* te Koedoes (Midden-Java), haar te vergunnen den geslachtsnaam *Liku* aan te nemen ;
8. *Mas Soemadi,* te Soerabaja, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Soemadi* aan te nemen;
9. *Raden Soepeno Boestaman,* te Semarang, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Boestamun* aan te nemen;
10. *Pa Siti alias Salamoen,* te Soerabaja, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Salamoen* aan te nemen ;
11. *Hadji Abdulmamid Bin Hadji Abdulrohim,* te Palembang, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Drahim* aan te nemen ;
12. *M.* Ch. *Butter,* om zijn minderjarigen stiefzoon, bij den doop genaamd *Jantje Willem Dirk,* te vergunnen den geslachtsnaam *Butter* aan te nemen.

Aan den Gouverneur van Curaçao heeft verzocht:

Jacobo Zimmerman, te Willemstad, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Zimmerman* te veranderen in dien van *Delvalle.*

Bij Koninklijk Besluit is toegestemd:

1. 7 Juni 1937, No. 92, dat *Mary Querido,* geboren te Amsterdam 4 Januari 1928, haar geslachtnaam verandere in dien van *Egger;*
2. 12 Juli 1937, No. 15, dat *Peter Willem Verheij,* geboren te Lopik den 12 Juni 1920, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *de Roodt;*
3. *12* Juli 1937, No. 15, dat Kea Spa, geboren te Groningen den 11 Januari 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Eleveld* ;
4. *12* Juli 1937, No. 15, dat *Hendrikus Johannes Lamers,* geboren te Wageningen den 30 Juli 1918, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van de Worp;*
5. *12* Juli 1937, No. 15, dat *Joseph* Cornelus *Legro,* geboren te Ginneken en Bavel den 31 Maart 1934, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Groothoff* ;
6. 28 Juli 1937, No. 67, dat:
   - le. *Aaltje Hintjes,* geboren te Groningen den 30 April 1933, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Cohen;*
   - 2e. *Louise Ruuls,* geboren te Rotterdam den 27 Augustus 1913, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Kerkhof,*
   - 3e. *Johannes Viets,* geboren te Amsterdam den 15 Januari 1921, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Grimijser ;*
   - 4e. *Maria van der Zon,* geboren te Velsen den 23 Februari 1914, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Beemsterboer.*

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië is goedgevonden:

1. 4 Maart 1937, No. 6, aan *Catherina Maria Huyts,* geboren te Salatiga den 7 October 1916, en *Thomas Huyts,* geboren te Malang den 17 April 1918, te vergunnen hunnen geslachtsnaam *Huyts* te veranderen in dien van van *Dijk;*
2. *27* Juli 1937, No. 29, aan *Margaretha* Emma *Schultz,* geboren te Magelang (Midden-Java) den 9 Mei 1928, te vergunnen haren geslachtsnaam *Schultz* te veranderen in dien van Op den *Kelder;*
3. *20* Augustus 1937, No. 12, aan Raden *Soekirno,* Commies bij den Dienst der Staatsspoorwegen, te vergunnen den geslachtsnaam *Soekirno aan* te nemen;
4. 23 Augustus 1937, No. 20, aan *Johanna,* zich noemende *Johanna Kuhfusz,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Kuhfusz* aan te nemen;
5. 23 Augustus 1937, No. 21, aan *Raden* Sroewono, zich noemende en schrijvende *Coenraad* Vincent, vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Vincent-Meyer* aan te nemen ;
6. 23 Augustus 1937, No. 22, aan *Frederik Casper* vergunning te verleenen den geslachtnaam *Marks* aan te nemen;
7. 23 Augustus 1937, No. 23, aan *Eveline* te vergunnen den geslachtsnaam *Dunki Jacobs* aan te nemen;
8. 24 Augustus 1937, No. 45, aan *Boedai alias Wak Saleh* te vergunnen den geslachtsnaam *Wak Saleh* aan te nemen;
9. 24 Augustus 1937, No. 46, aan *Raden Wiradimadja* te vergunnen den geslachtsnaam *Kosasih* aan te nemen;
10. 24 Augustus 1937, No. 47, aan *Maria,* zich noemende *Maria Régôuin,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Régôuin* aan te nemen.

Qfficieele mededeelfngen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand September van het jaar 1937 gepubliceerd de navolgende hier te lande gedane verzoeken om naamsverandering:

1. van *Wijnand Besselse,* koopman, en diens echtgenoote *Bartha Hendrika Waagen,* beiden te Utrecht, ten behoeve van den minderjarige *Hans Alpherts,* geboren 29 Februari 1932 te Utrecht, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Alpherts* in dien van *Besselse;*
2. van *Age Gerrit Miedema,* koopman, en diens echtgenoote *IJbeltje Vogel,_* te Franeker, ten behoeve van de minderjarige *Baukje van Arnhem,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *van Arnhem* in dien van *Miedema;*
3. van Franciscus *Petrus Krijnen,* te Gilze, gemeente Gilze en Rijen, ten behoeve van den minderjarigen *Hendrikus de* Haas, tot het veranderen van diens geslachtsnaam *de* Haas in dien van *Krijnen*;
4. van *Roelof Anne Visser* en *Antje Koppe,* echtelieden, te Leeuwarden, als voogd en toeziende voogdes over de minderjarige *Theodora Tiemersma,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Tiemersma* in dien van *Visser;*
5. van *Gerard Hendrik Leonard de Wijs,* te 's-Gravenhage en zijne echtgenoote *Gustavine Suzanna Stortenbeker,* als voogdes over de minderjarige Johanna *Adriana Louise Stortenbeker, om* ten behoeve dier minderjarige vergunning te bekomen tot het veranderen van den geslachtsnaam *Stortenbeker* in dien van *de Wijs;*
6. van *Aäron Kloot,* te 's-Gravenhage, tot het veranderen van zijn geslachtsnaam *Kloot* in dien van *Wijnbergen* ;
7. van *Theodorus Franciscus Marie Meester* en *Trijntje Mijlof,* echtelieden, te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarige *René Gerard Mijlof,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Mijlof* in dien van *Meester;*
8. van *Henri François Peelen* en *Grietje Regtina Smidt,* echtelieden, te dezer zake domicilie kiezende te Amsterdam, ten behoeve van den minderjarigen *Adriaan Smidt,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Smidt* in dien van *Peelen.*

Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

1. *Depati Achmad Sangratoe,* te Kotaagoeng (Lampongsche Districten), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Achmad Sangratoe* aan te nemen;
2. Vrouwe *J. M. M. van der Heyde,* te Bandoeng (West-Java), om haren minderjarigen pleegzoon *Eduard* te vergunnen den geslachtsnaam *Steen* aan te nemen;
3. *W. A. Mahlmann,* te Meester-Cornelis (West-Java), om zijn minderjarigen pleegzoon *David Renso* te vergunnen den geslachtsnaam *Mahlmann* aan te nemen;
4. *A. J. M. Oomens,* te Padang, om zijn pupil *Henricus,* zich noemende *Henricus Kessler,* te vergunnen den geslachtsnaam *Kessler aan* te nemen;
5. Vrouwe *M. van Muijen,* te Oengaran (Midden-Java), om haar minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Nelly,* te vergunnen den geslachtsnaam *van Muijen* aan te nemen ;
6. *N.* Ch. *Beer,* te Semarang, om zijn minderjarige pleegdochter *Mieke* te vergunnen den geslachtsnaam Beer aan te nemen;
7. *J. A. Liechti,* te Makassar, om zijn minderjarige pleegdochter *Nike* te vergunnen den geslachtsnaam *Liechti* aan te nemen;
8. *J. C. Bastiaans,* te Bojolali (Soerakarta), om zijn minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Mieke,* te vergunnen den geslachtsnaam *Bastiaans* aan te nemen;
9. J. *Lips,* te Palembang, om zijn minderjarigen pleegzoon, bij den doop genaamd Jan *Adriaan,* te vergunnen den geslachtsnaam *Lips* aan te nemen ;
10. *H. W. de Graaf, te* Tjimahi (West-Java), om zijn minderjarige stiefdochter *Ewatih* te vergunnen den geslachtsnaam de Graaf aan te nemen;
11. *Dina,* zich noemende en schrijvende *Dina Brouwers,* haar te vergunnen den geslachtsnaam *Brouwers* aan te nemen;
12. *P.* G. *L. van de Rivière,* te Bandoeng, om zijn minderjarige pleegdochter *Sophine Resine* te vergunnen den geslachtsnaam *van de Rivière* aan te nemen.

Aan den Gouverneur van Suriname heeft verzocht:

Joseph Ivan Lee-Kong, te Paramaribo, om den geslachtsnaam van zijn zoon *Lee-Kong* te veranderen in dien van *Liekenjie.*

Aan den Gouverneur van **Curaçao** heeft verzocht:

Constan Cornelie Alfonso Ligorio Martina, te Curaçao, hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Martina* te veranderen in dien van *Rojer.*

Bij Koninklijk Besluit dd. 28 Juli 1937, No. 68, is toegestemd, dat:

Gerritje Bruggeman, geboren te Amsterdam den 14 December 1923, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Goedhart.*

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van **Nederlandsch-Indië** is goedgevonden:

1. 26 Augustus 1937, No. 36, aan *Rebecca,* ook geheeten *Victorine,* vergunning te rerleenen den geslachtsnaam *van Slooten* aan te nemen;
2. 26 Augustus 1937, No. 37, aan *Raden Asikin Wilagabrata* te vergunnen den geslachtsnaam *Wilagabrata* aan te nemen ;
3. *26* Augustus 1937, No. 38, aan *Maria* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Matheus* aan te nemen;
4. *27* Augustus 1937, No. 15, aan *Raden Moeljo* Hadjoem te vergunnen den geslachtsnaam *Hadjoem* aan te nemen;
5. *27* Augustus 1937, No. 24, aan *Rika* en *Emmie* vergunning te verleenen den geslachtsnaam Jans aan te nemen;
6. 30 Augustus 1937. No. 37, aan *Hugorina Christina Maria* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Blokland* aan te nemen;
7. 30 Augustus 1937, No. 44, aan 1. *Josephine,* zich noemende en schrijvende *Josephine dc Wit, 2. Augustien,* zich noemende en schrijvende *Augustien Sleur, 3. Johanna,* zich noemende en schrijvende *Johanna Tulp, 4. Freddy,* zich noemende en schrijvende *'Freddy Sporry, 5. Johan,* zich noemende en schrijvende *Johan Steger, 6. Herman,* zich noemende en schrijvende *Herman Polman, 7. Hugo,* zich noemende en schrijvende *Hugo Breitkopf, 8. Johannes,* zich noemende en schrijvende *Johannes Biver, 9.* Adam,, zich noemende en schrijvende *Adam de Visch Eybergen,* en 10. Bob, zich noemende en schrijvende *Bob van Beek,* vergunning te verleenen den geslachtsnaam 1. *de Wit, 2. Steur,* 3. Tulp, 4. *Sporry,* 5. *Steger,* 6. *Polman, 7. Breitkopf, 8. Biver, 9. de Visch Eybergen* en 10. *van Beek* aan te nemen;
8. 4 September 1937, No. 61, aan *Mas Soetedjo* te vergunnen den geslachtsnaam *Mertodidjojo* aan te nemen;
9. 18 September 1937, No. 72, aan *Hubert* vergunning te verleenen den geslachtsnaam *Apfel* aan te nemen.

Bij beschikking van den Gouverneur van Curaçao is goedgevonden:

14 Aug. 1937, No. 1404, aan *Pedro Nicolaas Palm,* te Curaçao, vergunning te verleenen zijn geslachtsnaam *Palm* te veranderen in dien van Bor.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

In de Nederlandsche Staatscourant zijn in den loop der maand October van het jaar 1937 gepubliceerd de navolgende hiertelan de gedane verzoeken om naamsverandering :

1. van *Johannes Franciscus Josephus Heijnen,* te Nijmegen, ten behoeve van den minderjarige *Hans Werner Lankheet,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Lankheet* in dien van *Heijnen*;

2. van *Kornelis zon Dijk,* landarbeider, en zijn echtgenoote *Wietske Bulthuis,* te Kruisweg bij Hornhuizen, als voogd en toeziende voogdes over *Boukje,* op *30* Januari 1922 geboren uit de ongehuwde *Geertje Fritsema* te Groningen, tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Fritsema* in dien van *van Dijk;*

3. van *Gradus Kuiper,* te Renkum, ten behoeve van den minderjarige *Hendrik Augustinus Johannes Koning,* tot het veranderen van diens geslachtsnaam *Koning* in dien van *Kuiper*;

4. van *Cornelis Petrus Weel en Clasina Maria Breed.* echtelieden, te Grootebroek, ten behoeve van hun pupil' Maria *Ladosie,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam *Ladosie* in dien van *Weel*;

5. van *Jacqueline Theodora Kuyck, te* Santpoort, ten behoeve van de minderjarige *Petronella* la *Grauw,* tot het veranderen van dezer geslachtsnaam la *Grauw* in dien van *Kuyck.*

Aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië hebben verzocht:

1. *B. J. Savonije,* te Tjibadak (West-Java), zijn minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd *Bertha,* te vergunnen den geslachtsnaam *Savonije* aan te nemen ;

2. *H. van Waeterschoodt* en zijne echtgenoote vrouwe *W. J. Mahlman,* te Rangkasbetoeng (West-Java), hunne minderjarige pleegdochter, bij den doop genaamd Adriana *Helena,* te vergunnen den geslachtsnaam *van Waeterschoodt* aan te nemen ;

3. Th. G. *Eisinger,* te Buitenzorg (West-Java), *zijn* minderjarigen stiefzoon *Hans Pieter Hogendorp,* geb. te Buitenzorg (West-Java) op 8 November 1934, te vergunnen zijn geslachtsnaam *Hogendorp* te veranderen in dien van *Eisinger;*

4. *Santo,* arts te Pakis-Tajoe, hem te vergunnen den geslachtsnaam *Kromohardjo* aan te nemen;

5. Ir. *Henri Willem Dumont,* geboren te Makassar op den 14 Augustus 1890, van beroep Hoofdingenieur bij de Provinciale Waterstaat van Oost-Java, hem en zijn wettige nakomelingen te vergunnen vóór hun geslachtsnaam *Dumont,* dien van *Pareau* te voegen ;

6. *Alexander Julianus Edmond Pieters,* te Semarang, hem en zijn minderjarige wettige dochter *Tamea Charlotte,* geboren te Semarang den 13 Juli 1933, te vergunnen hun geslachtsnaam *Pieters* te veranderen in dien van *Coffa*;

7. *Koeszoara,* te Bandoeng (West-Java), hem te vergunnen den geslachtsnaam *Kalschove* aan te nemen;

8. *Wiesje,* zich noemende en schrijvende *Wiesje de Vouwer,* haar te vergunnen den geslachtsnaatn de *Vouwer* aan te nemen.

Aan den Gouverneur van **Curaçao** heeft verzocht:

Romualdo Virginio Isabella, zich noemende en teekenende *Romualdo Virginio Servage,* te Willemstad (Curaçao), hem te vergunnen zijn geslachtsnaam *Isabella* te veranderen in dien van *Servage.*

Bij Koninklijk Besluit is toegestemd:

1. 13 Mei 1937, No. 74, dat *Maria Wilhelmina Roeters,* geboren te Ginneken en Bavel den 27 Augustus 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Henning*;

2. 13 Mei 1937, No. 74, dat Benjamin *Dahrs,* geboren te Rotterdam den 28 Februari 1918, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Voltmann;*

3. *24* Septeember 1937, No. 72, dat *Frits van Hoften,* geboren te Amsterdam den 4 November 1933, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van der Hert;*

3. 24 September 1937, No. 72, dat *Frits van Hoften,* geboren het Meer, gemeente Heereveen, den 4 October 1930, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Meter;*

5. *24* September 1937, No. 72, dat *Jacobus Tacx,* geboren te Rotterdam den 16 April 1916, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Woerdeman*;

6. 24 September 1937, No. 72, dat *Sibilla Theodora Antoinetta van Bergeijk,* geboren te Bergeijk den 12 Mei 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van den Houdt;*

7. 24 September 1937, No. 72, dat *Johanna Verbeek Voskamp,* geboren te Amsterdam den 28 September 1919, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Voskamp*;

8. 24 September 1937, No. 72, dat Margaretha *Veldman,* geboren te Groningen den 14 December 1933, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Lange;*

9. 4 October 1937, No. 31, dat *Henri Cohen,* geboren te Rotterdam den 28 Augustus 1900, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van Coolen ;

10. 7 October 1937, No. 52, dat *Evert Kloot,* geboren te Edam den 20 Maart 1885, en diens minderjarige nakomelingen, den geslachtsnaam veranderen in dien van Kroon;

11. 7 October 1937, No. 52, dat *Cornelis Kloot,* geboren te Edam den 24 Maart 1890, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van Kroon ;

12. 7 October 1937, No. 52, dat *Jan Kloot,* geboren te Edam 24 November 1919, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Kroon*;

13. 7 October 1937, No. 52, dat *Antje Kloot,* geboren te Edam den 28 Mei 1921, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Kroon* ;

14. 7 October 1937, No. 52, dat *Neeltje Kloot,* geboren te Edam den 23 December 1922, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Kroon;*

15. 7 October 1937, No. 52, dat *Jannetje Kloot,* geboren te Edam den 9 Juli 1924, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Kroon;*

16. 7 October 1937, No. 52, Jacob *Kloot,* geboren te Edam den 23 Maart 1926, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Kroon ;*

17. 7 October 1937, No. 52, dat *Marie Jongejan,* geboren te Amsterdam den 2 Januari 1936, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Markus;*

18. 7 October 1937, No. 52, dat *Margaretha Boer,* geboren te Leiden den 2 Juli 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Broekhuizen ;*

19. 14 October 1937, No. 42, dat *Nellie Oudshoorn,* geboren te Leiden den 4 April 1936, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Dreunhuizen;*

20. 14 October 1937, No. 42, dat *Maria Andringa,* geboren te Franeker den 27 December 1934, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Bulten ;*

21. 14 October 1937, No. 42, dat *Wouter Willem de Heer,* geboren te Rotterdam den 7 December 1927, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Holleman ;*

22. 14 October 1937, No. 42, dat *Anna Gyzen,* geboren te Keulen-Lindenthal (Pruisen) den 20 April 1915, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Ruarus;*

23. 26 October 1937, No: 58, dat *Louis Das,* geboren te Amsterdam den 29 October 1931, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Homan;*

24. 26 October 1037, No. 58,' dat *Frans Johannes Brand,* geboren te Rotterdam den 23 Februari 19.21, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Molkenbuhr;*

25. 26 October 1937, No. 58, dat *Herman Jan Pikkemaat,* geboren te Amsterdam den 5 September 1909 en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Pickema;*

26. 26 October 1937, No. 58, dat *Philippus van de Ven,* geboren te 's-Gravenhage den 31 Mei 1920, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Bal;*

27. 26 October 1937, No. 58, dat *Dirk van de Ven,* geboren te Maastricht den 23 Juni 1921, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Bal.*